

Proceedings: The 3rd National and International Conference on Next Normal Readjustment for Future Sustainable Development

GRADUATE SCHOOL
BANSOMDEJCHAOPRAYA
RAJABHAT UNIVERSITY

Saturday, October 28th, 2023

**Auditorium, 4th Floor, Building no. 1,
Bansomdejchaopraya Rajabhat University**

รายงานรวมบทความวิจัย

สืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาตินานาชาติ ครั้งที่ 3 “การปรับตัวสู่ความสมดุลใหม่เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในอนาคต”

Proceedings: The 3rd National and International Conference on Next Normal Readjustment for Future Sustainable Development

หลักการและเหตุผล

การประชุมวิชาการระดับชาตินานาชาติ ครั้งที่ 3 “การปรับตัวสู่ความสมดุลใหม่เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในอนาคต” วันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ.2566 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดย 3 สมาคม 1 หน่วยงาน สมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย สมาคมนักวิจัยแห่งประเทศไทย สมาคมการค้านักธุรกิจสากล และมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และได้รับความร่วมมือในการเป็นเจ้าภาพร่วมจากสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ทั้งในแต่ต่างประเทศรวม 13 สถาบันด้วยกัน ได้แก่ National University of Laos, Phnom Penh International University, Lipa City Colleges, Qingdao Technological University, Tianjin University, Mahasaraswati Denpasar University, Batangas State University, Edith Cowan University, Universiti Utara, Graduate School Suansunandha Rajabhat University, Graduate School Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Faculty of Social Sciences Mahachulalongkornrajavidyalaya University and Thonburi University โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเวทีเพื่อการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์รวมถึงการเผยแพร่ผลงานวิจัยของนักวิชาการ นักวิจัย นักการศึกษา นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป ใน โดยมีการนำเสนอทั้งในภาคระดับชาติและระดับนานาชาติ ในรูปแบบบรรยาย (Oral Presentation) และรูปแบบโปสเตอร์ (Poster Presentation) โดยบทความวิจัยทุกเรื่องได้ผ่านการพิจารณาถ่วงดุลจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก (Peer Review) ที่ตรงตามสาขาวิชานั้น ๆ บทความละ 3 ท่าน

ปีที่พิมพ์ : พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

หมายเหตุ: บทความวิชาการที่ตีพิมพ์เผยแพร่ทุกบทความ เป็นทัศนะ แนวคิด ลิขสิทธิ์และความรับผิดชอบของเจ้าของผลงาน

รายงานรวมบทความวิจัย

สืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาตินานาชาติ ครั้งที่ 3
“การปรับตัวสู่ความสมดุลใหม่เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในอนาคต”

PROCEEDINGS:

The 3rd National and International Conference
On “Next Normal Readjustment for Future Sustainable
Development”

วันที่ 28 ตุลาคม 2566

28 October 2023

- Association of Professional Development of Educational Administration of Thailand, Thailand
- The Social Science Research Association of Thailand, Thailand
- World Trader Trade Association (WTA), Thailand
- Graduate School Bansomdejchaopraya Rajabhat University

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
Bansomdejchaopraya Rajabhat University

President's Note

The current global transformations are both intriguing and challenging, encompassing fields of science and art. One particularly clear example is the COVID-19 pandemic, which illustrates the complexity and interconnectedness between nations. This pandemic has had profound effects across the world, impacting economies, societies, politics, cultures, mental well-being, natural resources, and the environment.

The integration of knowledge and mindset is crucial in comprehending and addressing these changes. A sustainable future will materialize when we are adequately prepared and envision an adaptable future in response to these shifts and challenges.

Bansomdejchaopraya Rajabhat University recognizes the significance of these events and has been following our university's strategic action plan. We aim to strengthen our research and education capabilities, emphasizing knowledge development and fostering innovation. This will enable us to produce graduates who are academically strong and equipped with professional skills, ready to contribute to their communities and local societies. We also seek to establish academic and professional networks at both national and international levels.

I hope that this conference will serve as a creative platform and promote academic collaboration, assisting us in adapting to the next normal and fostering sustainable development in the future.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Linda Gain-ma'.

Assistant Professor Dr. Linda Gain-ma
President of Bansomdejchaopraya Rajabhat University

Graduate School's Note

Graduate School of Bansomdejchaopraya Rajabhat University aims to groom students to be specialists as well as leaders in technological and innovative education. The main mission is to develop students to become change agents who have 21st-century learning skills, encourage the dissemination of graduate research findings at the national and international levels, focus on developing human resources in education to sustainably solve problems in accordance with the national policy for social economic development and arm graduates with intellectuals at the local, national and international levels.

The 3rd National and International Conference on “Next Normal Readjustment for Future Sustainable Development” is considered a platform for graduate students, lecturers, and interested participants to disseminate and share multidisciplinary knowledge in education, humanities, social sciences, business administration, sciences, technology, and innovation. Finally, this conference will strengthen the academic and research potentials of all participants.

A handwritten signature in black ink, consisting of a series of loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Assistant Professor Dr. Kanakorn Sawangcharoen
Dean of Graduate School

Keynote Speaker

Professor Dr. Kriengsak Chareonwongsak
Chairman, Nation-Building Institute (NBI)
President of the Institute of Future Studies for
Development (IFD)

Professor Dr. Kriengsak Chareonwongsak, a Senior Fellow at Harvard University, USA, was in addition a Prime Ministerial Adviser in Thailand, a Member of Parliament, and Vice Chair of the Economic Development Committee in the House of Representatives. Currently, he is President of the Institute of Future Studies for Development, Chairman of the Nation-Building Institute (NBI) and Professor of Management and Economics, at Othman Yeop Abdullah Graduate School of Business, Universiti Utara Malaysia. As a businessman, he is a Chairman of Singapore's Public listed Company ASTI Holdings and the Chairman of Board Risk Management Committee, Krungthai-AXA Life Insurance Public Company Limited.

He graduated from Monash University, Australia, with First Class Honors and top of the class and in 1981 an Economics PhD. He obtained a Master of Public Administration degree from Harvard University, USA, and holds a master's degree from Judge Business School at the University of Cambridge, UK, having also a D.Phil. (Doctor of Philosophy in Management) and Post Doctoral Studies (Management and Policy Analysis) both at the University of Oxford, UK.

He teaches business, finance, and economics at the graduate level of several universities. He has published more than 200 books and numerous articles, presented and published over 500 academic papers and 6,000 newspaper & magazine articles. He has presented his viewpoints to government and non-government organizations, academic institutions and community groups in over 2,200 lectures in seventy countries.

Keynote Speaker

Associate Professor Dr. Glenda Campbell-Evans
Director, International for the School of Education,
Edith Cowan University

Dr. Glenda Campbell-Evans is an Associate Professor and Director international in the School of Education at Edith Cowan University. Her career spans many years and includes leadership positions at Edith Cowan University as Associate Dean, Head of School, Associate Dean International, Co-Ordinator of ECU Curriculum 2012 Project, Higher Degrees Director and then Associate Dean of Research School of Education with the most recent appointment as Dean School of Education. Her research interests include school governance, leadership, and the not-for-profit sector. Glenda is an experienced HDR supervisor who works with PhD students to realize their higher degree aspirations. Associate Professor Campbell-Evans first trained as a primary school teacher and has experience in Canadian schools as a primary classroom teacher, special needs teacher, and administrator.

Keynote Speaker

Dr. TEP Kolap

Rector of Phnom Penh International University

2009 to present: Rector of Phnom Penh International University (PPIU), one of the leading private High Education in Cambodia, which she founded in 2002 (under the name of ASEAN University).

Under her leadership, PPIU has updated the academic curriculum and became a student-oriented University. She also reformed its structure by setting up the Internal Quality Unit; working closely with External Quality Assurance; and linked PPIU to local and International Communities, especially with Higher Education Institutions (HEIs) in the region, ASEAN in particular, and in the world. She has made a big change in term of having the name of PPIU heard in public; and successfully convinced the recognition of parents, resulting in the increase in enrolment for the Academic Year 2010-2011, and afterward; PPIU has also received awards from EU-SHARE and the Accreditation Committee of Cambodia (ACC), and the approval of Ministry of Education, Youth and Sport for PPIU online-education.

Her current focus is the research activities and university-industries linkages, which aims to reduce the gaps between university and the workplace, resulting in the increasing employability of PPIU graduates. She is currently a candidate for a PhD in Education Leadership, doing research on Strategic Development for Leading Digital Education in Cambodia's Higher Education Institutions.

She has been attending numerous local and international seminars, workshops, meetings, and other forums as a guest speaker or contributor. She was selected as a Delegate of Cambodia to the Transforming Education Summit, United Nations, New York, 16, 17, and 19 September 2022. She was later a Delegate of Cambodia to “the Celebrating of EU-ASEAN People-to-People Cooperation on Higher Education”, on 12 December 2022, and to “the ASEAN-EU Youth Summit” on 13 December 2022, in Brussels, Belgium.

Besides her main duty as the Rector of PPIU, she has also been involved in many community works: she is the Vice-President of Cambodia High Education Association (known as CHEA) in charge of International Relations, the association of some 100 HEIs; the co-founder of SA-AT (clean city), an educational and awareness campaign that aims for behavioral change toward waste management at all levels of society, from cities to villages.; the senator of JCI-Cambodia (Junior Chamber International-Cambodia).

Organization Committees

Publication organization

1. Association of Professional Development of Educational Administration of Thailand, Thailand
2. The Social Science Research Association of Thailand, Thailand
3. World Trader Trade Association (WTA), Thailand
4. Graduate School Bansomdejchaopraya Rajabhat University

Publication Advisory

1. Assoc. Prof. Dr. Jinawatara Pakotang, Association of Professional Development of Educational Administration of Thailand, Thailand
2. Asst. Prof. Dr. Pongthep Jiraro, The Social Science Research Association of Thailand, Thailand
3. Dr. Navarat Chaiyasuk, World Trader Trade Association (WTA), Thailand
4. Assoc. Prof. Dr. Jun Jiang, International College of National Institute of Development Administration, Thailand
5. Assistant Professor Dr. Linda Gain-ma, President of Bansomdejchaopraya Rajabhat University
6. Asst. Prof. Dr. Kanakorn Sawangcharoen, Graduate School Bansomdejchaopraya Rajabhat University
7. Dr. Wan Irham Ishak, Department of English Language, Academy of Language Studies, Universiti Teknologi MARA, Kedah Branch, Malaysia
8. Dr. Ky Ravikun, Vice-Rector for International Relations and Project Management, Phnom Penh International University, Cambodia

Conference Chair

1. Assoc. Prof. Dr. Niran Sutheeniran	12. Asst. Prof. Dr. Prapai Sridama
2. Assoc. Prof. Dr. Pong Horadal	13. Asst. Prof. Dr. Saifon Songsiengchai
3. Assoc. Prof. Dr. Praneet Muangnual	14. Asst. Prof. Dr. Sarayuth Sethakhajorn
4. Assoc. Prof. Dr. Sombat Teekasap	15. Asst. Prof. Dr. Sirikorn Tosati
5. Assoc. Prof. Dr. Touchakorn Suwancharas	16. Asst. Prof. Dr. Sunisa Todla
6. Assoc. Prof. Pirapong Gulpisal	17. Asst. Prof. Dr. Tanaput Chancharoen
7. Asst. Prof. Dr. Kanchana Suttineam	18. Asst. Prof. Akaranun Asavarutpokin
8. Asst. Prof. Dr. Kanyanat Seangyai	19. Asst. Prof. Phongphan Nareenoi
9. Asst. Prof. Dr. luxana Keyuraphan	20. Dr. Nainapas Injoungjirakit
10. Asst. Prof. Dr. Nuttamon Puchatree	21. Miss Piangthida Serisuthikulchai
11. Asst. Prof. Dr. Patchara Dechhome	

Experts Committee Considering National and International Research (Three people per research topic)

1.	Assoc. Prof. Dr. Narongwat Mingmit	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
2.	Assoc. Prof. Dr. Omboon Vallisuta	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
3.	Assoc. Prof. Dr. Patiwit Loypimai	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
4.	Assoc. Prof. Dr. Phatraphol Jaiyen	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
5.	Phrakhrusuthikittitbundit, Assoc. Prof. Dr.	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
6.	Assoc. Prof. Dr. Praneet Muangnual	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
7.	Assoc. Prof. Dr. Pong Horadal	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
8.	Assoc. Prof. Dr. Sangtien Youthao	Mahidol University
9.	Assoc. Prof. Dr. Sawai Fakkao	Dhurakij Pundit University
10.	Assoc. Prof. Dr. Sombat Teekasap	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
11.	Assoc. Prof. Dr. Touchakorn Suwancharas	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
12.	Assoc. Prof. Dr. Wichian Intarasompun	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
13.	Assoc. Prof. Dr. Wittaya Wisutruangdat	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
14.	Asst. Prof. Dr. Anchana Suksomjit	Suan Sunandha Rajabhat University
15.	Asst. Prof. Dr. Anupong Infahsaeng	Dhonburi Rajabhat University
16.	Asst. Prof. Dr. Atchara Kaewnoi	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
17.	Asst. Prof. Dr. Chonlaporn Kongkham	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
18.	Asst. Prof. Dr. Dendow Chollawit	Ramkhamhaeng University
19.	Asst. Prof. Dr. Jariyaporn Charoensheep	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
20.	Asst. Prof. Dr. Kanchana Suttineam	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
21.	Asst. Prof. Dr. Kanokkan Kanjanarat	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
22.	Asst. Prof. Dr. Kisda Pongpittaya	Kirk University
23.	Asst. Prof. Dr. luxana Keyuraphan	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
24.	Asst. Prof. Dr. Nanthon Bunjongparu	Ramkhamhaeng University
25.	Asst. Prof. Dr. Navarin Tagontong	Srinakharinwirot University.
26.	Asst. Prof. Dr. Ntapat Worapongpat	Eastern Institute of Technology Suvarnabhumi
27.	Asst. Prof. Dr. Nukrob Meesan	Dhurakij Pundit University
28.	Asst. Prof. Dr. Nusanee Meekaewkunchorn	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
29.	Asst. Prof. Dr. Nuttamon Puchatree	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
30.	Asst. Prof. Dr. Patchara Dechhome	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
31.	Asst. Prof. Dr. Patchareeporn Bangkhow	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
32.	Asst. Prof. Dr. Phansuang Udomputtimekakul	Lampang Rajabhat University
33.	PhrapaladRaphin Buddhisaro, Asst. Prof. Dr.	Mahachulalongkornrajavidyalaya University
34.	Asst. Prof. Dr. Prapai Sridama	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
35.	Asst. Prof. Dr. Prapan Sahapatthana	Dhonburi Rajabhat University
36.	Asst. Prof. Dr. Ruangdech Sirikit	Srinakharinwirot University

Experts Committee Considering National and International Research (Three people per research topic) (Cont.)

37.	Asst. Prof. Dr. Saifon Songsiangchai	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
38.	Asst. Prof. Dr. Sarayuth Sethakhajorn	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
39.	Asst. Prof. Dr. sasikanchana yenaeng	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
40.	Asst. Prof. Dr. Sirikorn Tosati	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
41.	Asst. Prof. Dr. Sudthanom Tancharoen	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
42.	Asst. Prof. Dr. Sunisa Todla	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
43.	Asst. Prof. Dr. Surasak Jamnongsarn	Srinakharinwirot University
44.	Asst. Prof. Dr. Tanaput Chanchaoren	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
45.	Asst. Prof. Dr. Thidarat Tannirat	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
46.	Asst. Prof. Dr. Thongchai Surinwarangkoon	Suan Sunandha Rajabhat University
47.	Asst. Prof. Dr. Waraporn Sriayut	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
48.	Asst. Prof. Dr. Wasana Wisaruetapa	Dhurakij Pundit University
49.	Asst. Prof. Akaranun Asavarutpokin	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
50.	Asst. Prof. Fangkamol Phetkliang	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
51.	Asst. Prof. Nitivadee Pathed	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
52.	Asst. Prof. Prasong Uthai	Dhonburi Rajabhat University
53.	Asst. Prof. Sasakorn Kritsanasathien	Rajamangala University of Technology Rattanakosin
54.	Dr. Anotai Tansawat	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
55.	Dr. Aphisit kunnawodapanya	Mahidol University
56.	Dr. I Ketut Wardana	Universitas Mahasaraswati Denpasar, Indonesia
57.	Dr. Jintana Praspan	Sukhothai Thammathirat Open University
58.	Dr. Jutharat Nirundorn	Bankokthonburi University
59.	Dr. Kanjana Wutthisak	Pension civil servant under OBEC.
60.	Dr. Kulakarn Suwanrak	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
61.	Dr. Manthana Pandee	Silpakorn University
62.	Dr. Nainapas Injoungjirakit	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
63.	Dr. Ni Wayan Krismayani	Universitas Mahasaraswati Denpasar, Indonesia
64.	Dr. Panom Jongchaloemchai	Nakhon Pathom Rajabhat University
65.	Dr. Panus Junsrithong	Krirk University
66.	Dr. Patomporn Indrangkura na Ayudhya	Dhonburi Rajabhat University
67.	Dr. Podjamal Sakolkeart	Dhurakij Pundit University
68.	Dr. Saksiwan Songsiriworakul	Mahidol University
69.	Dr. Savitri Chitbanchong	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
70.	Dr. Sirisopa Sanboonvej	Kamphaeng Phet Rajabhat University
71.	Dr. Sudkanung Naruponjirakul	Dhurakij Pundit University
72.	Dr. Surayot Supprakob	Phranakhon Rajabhat University

**Experts Committee Considering National and International Research (Three people per
research topic) (Cont.)**

73.	Dr. Thaniya Yaodum	Thaksin University
74.	Dr. Thittaya Sitthisopasakul	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
75.	Dr. Utumporn Pakdeewong	Dhurakij Pundit University
76.	Dr. Wichaya Pewkam,	Chiang Mai University
77.	Miss Piangthida Serisuthikulchai	Bansomdejchaopraya Rajabhat University
78.	Mr. Chito Moldogo Mataac	Bansomdejchaopraya Rajabhat University

Table of Contents

	Page
President's Note	iii
Graduate School's Note	iv
Keynote Speaker	v-vii
Organization Committees	viii-xi
Table of Contents	xii
National Oral Presentations	
1 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนศรียาภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร <i>เทอดพงศ์ พรหมพิชัย, สรายุทธ์ เศรษฐขจร</i>	1-12
2 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 <i>ศศิฤทัย ขาวมีศรี, สรายุทธ์ เศรษฐขจร</i>	13-23
3 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 <i>พัชรารัตน์ ไวกุลวิวัฒน์, สรายุทธ์ เศรษฐขจร</i>	24-37
4 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนไทยรัฐวิทยาในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 <i>นุสรา ประชาเชษฐ์, พัชรา เดชโฮม</i>	38-48
5 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 <i>ณัฐธิดา รัชชกุลเลี้ยง, พัชรา เดชโฮม</i>	49-61
6 การบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ <i>วาสนา ไพโรจน์บวร, พัชรา เดชโฮม</i>	62-78
7 การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตนครนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1 <i>ชลธิชา ปิ่นเกษ, สรายุทธ์ เศรษฐขจร</i>	79-90
8 ภาวะผู้นำด้านวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 <i>เมทินี อรุณศิริโรจน์, พัชรา เดชโฮม</i>	91-104
9 การบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1 <i>ณัฐรจจา ศรีซังลัม, สรายุทธ์ เศรษฐขจร</i>	105-116
10 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตนครนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 <i>ปรารักษ์ทิพย์ โพธิ์จันทร์, สรายุทธ์ เศรษฐขจร</i>	117-128

Table of Contents (Cont.)

11	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1 <i>คณัฐภรณ์ คณิงคิต, พัชรา เดชโฮม</i>	129-141
12	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนมิตรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1 <i>จริยา นาครักสุด, พัชรา เดชโฮม</i>	142-153
13	ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 <i>สุธีร์ ศรีวิสุทธิ, นรินทร์ สุธีนรินทร์</i>	154-164
14A	การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนมิตรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1 <i>นัฐนันท์ เล็กประทุม, พัชรา เดชโฮม</i>	165-172
14B	ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพร วัดสุบรรณนมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 <i>รณพร อุ้ยนอง และ นรินทร์ สุธีนรินทร์</i>	173-180
15	การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี ชุมพร <i>วาริสา วิเศษสังข์, นรินทร์ สุธีนรินทร์</i>	181-192
16	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 <i>เสาวณิต จำรัสฉาย, สราวุธ เศรษฐขจร</i>	193-205
17	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 <i>ยุวดี สายทอง, นรินทร์ สุธีนรินทร์</i>	206-217
18	ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชุมพร เขต 1 <i>เกตุวดี หนูทวี, นรินทร์ สุธีนรินทร์</i>	218-230
19	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 <i>จารีวรรณ องอาจ, สราวุธ เศรษฐขจร</i>	231-242
20	การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนศรีราษฎร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร <i>จิราภา สองใจ, สราวุธ เศรษฐขจร</i>	243-254
21	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทับสะแก 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 <i>สุภาภรณ์ ยอดอ่อน, สราวุธ เศรษฐขจร</i>	255-268

Table of Contents (Cont.)

22	การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 <i>เลอศักดิ์ เกียงสุภา, นิรันดร์ สุธีนิรันดร์</i>	269-280
23	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาในกลุ่มเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 <i>น้ำฝน ชนะ, พัชรา เดชโฮม, สราวุธ เศรษฐขจร</i>	281-295
24	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาพะโต๊ะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 <i>สุนิสา พันธุ์สิงห์, พัชรา เดชโฮม, สราวุธ เศรษฐขจร</i>	296-309
25	การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 <i>ประสิทธิ์ เกลี้ยงสงค์, นิรันดร์ สุธีนิรันดร์</i>	310-322
26	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 <i>กนกรัตน์ พรหมเดช, สราวุธ เศรษฐขจร</i>	323-335
27	สุขภาพองค์การของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี ชุมพร <i>มุกระวี ศรีพลลา, นิรันดร์ สุธีนิรันดร์</i>	336-349
28	คุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 <i>จุฑามาศ ทวีปัญญาทรัพย์, พัชรา เดชโฮม</i>	350-360
29	ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร <i>เรณูภา จันทะวงษ์, พัชรา เดชโฮม</i>	361-373
30	การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร <i>เยาวลักษณ์ คำคำ, พัชรา เดชโฮม</i>	374-387
31	การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนธนาคารออสสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 <i>นุชนาถ คำปันดีบ, พัชรา เดชโฮม</i>	388-398
32	การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 <i>ชญาณี พวงทรัพย์, พัชรา เดชโฮม, นิรันดร์ สุธีนิรันดร์</i>	399-411

Table of Contents (Cont.)

33	สุขภาพองค์การของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร <i>ณพรธรรณณ์ ปัญญางาม, นรินทร์ สุธีนรินทร์</i>	412-425
34	การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร <i>อัจฉราภรณ์ วอทอง, นรินทร์ สุธีนรินทร์</i>	426-437
35	การจัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร <i>นิติมา แดงสกล, นรินทร์ สุธีนรินทร์</i>	438-358
36	ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ ธานี ชุมพร <i>กุลธิดา ช่างฮาด, นรินทร์ สุธีนรินทร์</i>	459-470
37	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 <i>อรุณี นพแก้ว, พัชรา เดชโฮม</i>	471-483
38	การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 <i>กฤตลักษณ์ ชุมแสง, สรายุทธ์ เศรษฐขจร</i>	484-498
39	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 <i>เพ็ญวิภา รัตนพิทย์, สรายุทธ์ เศรษฐขจร</i>	499-512
40	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 <i>สาวิตรี ศรีช่วง, พัชรา เดชโฮม, สรายุทธ์ เศรษฐขจร</i>	513-526
41	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสวี ครน วิสัย สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 <i>อรอนงค์ ดาวตาล, พัชรา เดชโฮม, สรายุทธ์ เศรษฐขจร</i>	527-538
42	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายละมั่ง สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 <i>วรรณัย ศรีเปารยะ, พัชรา เดชโฮม, สรายุทธ์ เศรษฐขจร</i>	539-551
43	ความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่ง ประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ <i>ขวัญฉัตร วงศ์จันทร์ทิพย์, หุตา วงษ์ยิ้ม, ปราณี ตรีทศกุล, อโนชา โรจนพานิช, อภิญา วิเศษสิงห์, รุ่งลักษณ์ รอดขำ และสุภาพ อัครปทุมวงศ์</i>	552-561

Table of Contents (Cont.)

44	การปรับปรุงการจัดเก็บสินค้าด้วยวิธีการแบ่งกลุ่มสินค้าตามความถี่ กรณีศึกษา คลังสินค้าธุรกิจขนส่งระหว่างประเทศแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร หทัยรัตน์ อีระกาญจน์, ณิชชัย เป็ลียนวิจารย์, จาตุรงค์ สารวงค์, กิตติรัตน์ ฐานสุวรรณศรี และนพพล น้อยแก้ว	562-576
45	ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เกษรา เสียมแก้ว, นิรันดร์ สุธีนิรันดร์	577-589
46	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระนอง ชนากานต์ ฉิมนิกร, พัชรา เดชโฮม, สรายุทธ์ เศรษฐขจร	590-602
47	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระนอง อินธุอร ชัยอุดม, พัชรา เดชโฮม, สรายุทธ์ เศรษฐขจร	603-615
48	การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษา พิเศษ พรวิจิตร ประษา, นิรันดร์ สุธีนิรันดร์	616-627
49	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านชะอวด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 วรกานต์ เส้นบัตร, นิรันดร์ สุธีนิรันดร์	628-639
50	การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ จังหวัดชุมพร เรวดี หมูโยธา, นิรันดร์ สุธีนิรันดร์	640-652
51	การพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ ธานี ชุมพร กัญญาภัทร ชูราช, พัชรา เดชโฮม	653-670
52A	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่ายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชุมพร เขต 2 วินภา สິงาม และ สรายุทธ์ เศรษฐขจร	671-677
52B	การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้า ตำบลคลองตันและตำบลเจ็ดริ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัด สมุทรสาคร พิบูลย์ วิฑูรย์ปัญญากุล, สิงห์ สิงห์ขจร, ดรุษ ประดิษฐ์ทรง, และวชิรศักดิ์ เขียนวงศ์	678-686
National Poster Presentations		
53	การศึกษาประสิทธิภาพในการใช้ 1064 นาโนเมตรพิโคเซกเคิน เลเซอร์ร่วมกับ 3% กรดทรานเนซามิก เทียบ กับการใช้ 3%กรดทรานเนซามิกเพียงอย่างเดียวในการรักษาฝ้า: การศึกษาแบบไปข้างหน้า, สุ่มเลือก ปกปิด ผู้ประเมินฝ่ายเดียว แบบแบ่งครึ่งหน้าในคนเดียวกัน ฉิมวัชร วรรณดีจรัสศรี, อานนท์ ไพจิตโรจนา	687-694
54	การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างครีมเตรดีโนอิน 0.05% เทียบกับครีมอะแดพพาลีน 0.1% ในการรักษา แผลเป็นหลุมสิว: การศึกษาแบบสุ่มเลือกและปกปิดสองทาง ชนิกา ทิพย์ศรี, อานนท์ ไพจิตโรจนา	695-708

Table of Contents (Cont.)

55	การบริหารงบประมาณของโรงเรียนท่าแพระชาภิเชก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี ชุมพร <i>สุนิศา กิมยูฮะ, พัชรา เดชโฮม, สรายุทธ์ เศรษฐขจร</i>	709-718
56	ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัย และ มติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาศึกษาประจำ จังหวัดบุรีรัมย์ <i>กัญญาณัฐ เสียงใหญ่, สุรศักดิ์ โตประสิทธิ์, ศรัณย์ จิตตารีย์, ทชชยา วนบวรเดช และพระมหากรพิสิทธิ์ ชูเกาะ</i>	719-732
57	การบริหารงานระบบสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีในงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 <i>ประสิทธิ์ คงบุญแก้ว, สรายุทธ์ เศรษฐขจร</i>	733-744
58	ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูผานาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 <i>พศพงษ์ ช่วยเมือง, พัชรา เดชโฮม, สรายุทธ์ เศรษฐขจร</i>	745-764
59	การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหนองหัว (ขมายนุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาานครศรีธรรมราชเขต 2 <i>ภุชงค์ แก้วปลอด, นรินทร์ สุธีนิรันดร์</i>	765-775
60	การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (ผดิมจินนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 <i>ณัฐนันท์ ศรีซังส้ม, สรายุทธ์ เศรษฐขจร</i>	776-788
61	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรียาภัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร <i>อภิวัฒน์ นวลศิริ, สรายุทธ์ เศรษฐขจร</i>	789-800
62	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี ชุมพร <i>สุนิสา วิมลศรี, พัชรา เดชโฮม</i>	801-812
63	การจัดการความรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1 <i>สุธินี ศรีวิเศษ, นรินทร์ สุธีนิรันดร์</i>	813-825
64	การบริหารทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร <i>ศุภเชษฐ์ โมราศิลป์, พัชรา เดชโฮม</i>	826-837
65	สภาพสุขภาพองค์การของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 <i>พรพิมล ศรีชาย, นรินทร์ สุธีนิรันดร์</i>	838-848
66	การศึกษาความต้องการการจัดความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการถ่ายทอดความรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิตของ ผู้สูงอายุในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนา อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ <i>สุประวีณ์ อ่อนจันทร์</i>	849-861

International Oral Presentation

67	Paper-Light Approach in the Department of Education, Division of Lipa City: A Mixed-Methods Study <i>Mara Lorena Santos, April D. Acielo</i>	862-881
68	The Development of Achievement in Morality and Law Subjects by Using Situational Teaching Method for Secondary School Students in Guangxi Province <i>Wei Yu, Praneet Muangnual, Tanaput Chancharoen</i>	882-887
69	Competency Enhancement Program for Elementary and Secondary Teacher Education Students <i>Dianne D. Carandang, Alyssa Dela Cueva, Jean Charmia F. Dela Cruz, Marisol B. Dalisay, Angielyn Faderanga, Rhealyn Jagupit, Aira Denise Y. Landicho, Yenlee H. Landicho, Clarence Llarena, Genalyn P. Lualhati, Princess B. Mabuyo, Bryan B. Marasigan, Melanie D. Nora, Grace E. Palicpic, Kimberlyn M. Sumague, and Regine Faith M. Soleta</i>	888-902
70	Effect of Community-based Social Marketing Campaign on Strengthening Self-protective Behaviors from Covid-19 Among Thai Youths <i>Nottakrit Vantamay</i>	903-912
71	The Creation of Dance "Newton's Cradle" <i>Tananpach Asavasemachai</i>	913-921
72	The Use of Positive Politeness Strategies in TikTok Marketing Videos by Malaysian Gen Z <i>Muhammad Amirul Iman Baba Ismadi, Wan Irham Ishak</i>	922-931
73	Comparison of Competitiveness and Profitability Between Company P and Y <i>Menglu Zhang, Chaiyawit Muangmee, Nusanee Meekaewkunchorn</i>	932-935
74	The Development of Record Management System for MSWDO of San Jose Batangas <i>Melvin V. Babol</i>	936-947
75	Guidelines to Student Management Development in Guangxi University of Finance and Economics <i>Cai Xiaojuan, Wichian Intarasompun, Nuttamon Puchatree</i>	948-953
76	A Guide to the Management of Student Dormitory in Nanning University <i>Wang Zhenying, Pong Horadal, Nuttamon Puchatree</i>	954-960
77	The Development Guide for the Effective Application of Group Cooperative Learning in English Subject, Nanning, China <i>Mo Xiangli, Praneet Muangnual, Tanaput Chancharoen</i>	961-965
78	The Training Guideline of Creative Talents of Art Majors in Guangxi Beihai Higher Vocational College <i>Xue Yisha, Sirikorn Tosati, Tanaput Chancharoen</i>	966-975

Table of Contents (Cont.)

79	Guidelines for Teaching Management Issues and Development of Mental Health Courses in Guangxi Beihai Vocational College <i>Wei Xin, Wichian Intarasompun , Nuttamon Puchatree</i>	976-983
80A	Strategies for Improving the Quality of After-school Services at Zhuqiao Primary School Under the Double Reduction Policy <i>Ye Xinyu , Tanaput Chanchaoen , Sirikorn Tosati</i>	984-992
80B	Implementation of Online Distance Learning in Lipa City Science Integrated National High School <i>Erika Anna M. Garcia, and Marebel U. Dela Cruz</i>	993-1005
80C	Estimation of Foreign Investments Approved for Investment Promotion Classified by Business Type Using Regression Analysis Techniques <i>Kjell Blomberg, Akharadet Niomyoo, Piyanan Issaravit, Naphaphorn Jiaphong, and Teeraphat Junsorn</i>	1006-1011
80D	The Implementation of Blended Learning Modalities in Selected Schools in Lipa City: Inputs to the School Improvement Plan <i>Anna Clarissa S. Tapalla and Marbel U. Dela Cruz</i>	1012-1031
80E	Empowering Excellence in Teacher Education Through Quality Assurance <i>Mary Ann C. Abril, Jhella Mae M. Gaudia, Dande A. Mailig, Joyce Caila C. Olan, and Katherine T. Ramirez</i>	1032-1043
International Posters Presentation		
81	An Intra-Individual Split-Face Comparative Study Between Subcision with Combination of Hyaluronic Filler and Subcision Alone for Treatment in Atrophic Acne Scars, an Evaluator-Blinded, Randomized Controlled Trial <i>Nannapat Wisavachitman and Anon Paichitrojjana</i>	1044-1068
82	Development of a Smart Colorimetric Methyl Cellulose/Corn Starch Indicator Film for SO ₂ Real-time Monitoring and Its Application in Fruit Packaging <i>Nopparat Viriyakitpattana, Phattaraporn Riangpirom, Sahatsawat Tinnaworn, Sathukarn Kabcum and Ratchaneewan Kulchan</i>	1069-1080
83	Shelf-life Evaluation of Fresh Cut Monthong Durian in Odor-Locked Box Durian Refrigerated Storage <i>Ratchaneewan Kulchan, Pattharaporn Reangpirom, Pornteera Rattanarat, Pipat Neampram and Bunrit Sosavang</i>	1081-1091
84	Potential Development of Slow Tourism Suitable for the Elderly in the Central Chao Phraya Basin Area Ayutthaya, Ang Thong, Sing Buri Provinces <i>Anek Yaiin, PhrapaladRaphin Buddhisar, Phra Komsan Jalearnwong, Direk Duangloy, Lampong Klomkul, Mallika Phumatana and Phongphan Nareenoi</i>	1092-1101
85	Research on Information Leadership of Rural Primary and Middle School Principals in Guangxi, China <i>Liu Guote , Sombat Teekasap , Nuttamon Puchatree</i>	1102-1110

Table of Contents (Cont.)

86	Students' Autonomous Learning Ability Through Integrated Learning in Public Security Program <i>Yang Peiji , Sombat Teekasap</i>	1111- 1118
87	Teaching Piano Playing for Preschool Teacher Students. <i>Tang Liang Yu, Tanaput Chancharoen</i>	1119- 1133
88	The Personnel Management of Anubanchumphon School Under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1 <i>Varitom Sanguannam , Sarayuth Sethakhajorn, Patcchara Dechhome, Niran Sutheeniran</i>	1134- 1148
89	Academic Administration of Anubanchumphon School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1 <i>Ruwaida Pandang, Sarayuth Sethakhajorn, Patcchara Dechhome, Niran Sutheeniran</i>	1149- 1162
90	Learning Organization of Watphichaiyaram School Under the Office of Chumphon Primary Education Service Area 1 <i>Nuanjan Eiadnui , Sarayuth Sethakhajorn , Patcchara Dechhome, Niran Sutheeniran</i>	1163- 1171
91	Problems and Guidelines for Developing Chinese Language Teaching for Primary School Students in Bangkok <i>Nongnuch Thuengnaithamma</i>	1172- 1177

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนศรีयाภัย สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
Creative Leadership of Administrators Sriyapai School Under the Secondary
Educational Service Area Office
Suratthani Chumphon

เทอดพงศ์ พรหมพิชัย¹ และ सरายูท เซทรชอุจร²

Thoedpong Prompichai¹ and Sarayuth Sethakhajorn²

¹โรงเรียนศรีयाภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Thoedpong Prompichai

อีเมล: Bmw5aom@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนศรีयाภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ใน 5 ด้านดังนี้ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การมีความคิดสร้างสรรค์ 3) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 4) การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 5) การทำงานเป็นทีม ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนศรีयाภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 155 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนศรีयाภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านการทำงานเป็นทีม ส่วนด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, ผู้บริหารโรงเรียน

Abstract

The purpose of this research was to study Creative Leadership of Administrators Sriyapai School under The Secondary Educational Service Area Office Suratthani Chumphom. in 5 as aspect follows: 1) The Vision 2) Creativity 3) individual 4) Flexibility and Adaptability and 5) Teamwork. The populations were 155 teachers of Sriyapai School under The Secondary Educational Service Area Office Suratthani Chumphom, in academic year 2022. The research instrument was a 5 rating scale estimation questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that Creative Leadership of Administrators Sriyapai School under The Secondary Educational Service Area Office Suratthani Chumphom in overall was at the highest level.

When considering each aspects, it was found that Vision at the highest mean, followed by creativity, flexibility, Teamwork, as for individual, was at the lowest mean.

Keyword: Creative Leadership, Administrators

บทนำ

จากสภาพสังคมในปัจจุบัน ที่มีการเปลี่ยนแปลงและแข่งขันกันสูงทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครองและเทคโนโลยี ตลอดจนด้านการศึกษาของไทย ก็ส่งผลให้ประสบปัญหาในรูปแบบต่าง ๆ มากมาย อาทิ เช่น ความเหลื่อมล้ำทางสังคมของการศึกษาของไทย เป็นต้น อย่างไรก็ตามกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวที่เกิดขึ้นส่งผลให้ทุกองค์กรมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีผู้นำที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมและเป็นผู้นำที่มีศักยภาพสูงในการขับเคลื่อนองค์กรให้เป็นไปในทิศทางที่ดีเพื่อสามารถนำองค์กรไปสู่เป้าหมายด้วยความสำเร็จ สถานศึกษาที่เป็นแหล่งเริ่มต้นของการพัฒนาคนให้มีคุณภาพสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุขและสามารถพึ่งตนเองได้ ทั้งนี้การที่องค์กรมีประสิทธิภาพก็ส่งผลให้สังคมมีความน่าอยู่และสามารถก้าวทันกับยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี ดังนั้นการสร้างผู้นำที่มีศักยภาพและมีพลังทางบวกจะทำให้สามารถขับเคลื่อนองค์กรไปสู่การพัฒนาได้อย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพ ด้วยเหตุนี้ภาวะผู้นำจึงเป็นคุณลักษณะและพฤติกรรมที่มีความจำเป็นสำหรับผู้นำยุคใหม่ (รัชฎาภรณ์ อัครจันทร์, 2560 : 3)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ได้บัญญัติไว้สอดคล้องกันว่า การศึกษา หมายความว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอด การอบรม การสร้างสรรค์จรรโลง การฝึก ความรู้ การสืบสารทางวัฒนธรรม ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพสังคมแวดล้อม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มาตรา 10 ได้บัญญัติไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษา ขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การบริหารสถานศึกษาในโลกยุคโลกาภิวัตน์ มีความสำคัญและจำเป็นยิ่งขึ้นเป็นทวีคูณ ในบางประเทศการบริหารการศึกษานับว่าเป็นอาชีพที่สำคัญอย่างหนึ่งไม่น้อยไปกว่าอาชีพอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะการบริหารการศึกษานั้นจะต้องสัมพันธ์กันกับพฤติกรรมของมนุษย์และพฤติกรรมของสังคม ซึ่งจะต้องอาศัย ทั้งความรู้ทางด้านศาสตร์และศิลป์ พิมพ์ผกา ธรรมสิทธิ์ (2554)

ภาวะผู้นำในปัจจุบันและภาวะผู้นำในอนาคต พบว่า ผู้นำในปัจจุบันต้องเป็นบุคคลที่สามารถสร้างบรรยากาศแห่งความร่วมมือ บรรยากาศการทำงานที่เปิดโอกาสให้บุคคลในองค์กรได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ผู้นำในปัจจุบันให้ความสำคัญกับความยืดหยุ่น ความสามารถในการปรับตัว ความร่วมมือ และความเชื่อมโยงที่ไร้พรมแดน การสร้างนวัตกรรม และการมีภาวะผู้นำร่วมกันภายในองค์กรและได้เสนอแนวทางในการเตรียมความพร้อมสำหรับการเป็นผู้นำในอนาคต ดังนี้ 1) ทักษะใหม่ ผู้นำยุคใหม่ต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลมี ความเข้าใจผู้อื่น สามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ และสามารถบริหารจัดการความเปลี่ยนแปลงได้ 2) ความร่วมมือผู้นำยุคใหม่ต้องสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ทั้งส่วนบุคคล และการทำงาน เพื่อเพิ่มความคล่องตัว และความยืดหยุ่นในการทำงานร่วมกันทั้งภายใน และระหว่างองค์กร 3) ปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงเช่น โครงสร้างองค์กรที่ส่งเสริมการติดต่อสื่อสาร การประสานงาน และการทำงานร่วมกัน 4) ยืดหลักความยืดหยุ่น ยอมรับ และแสวงหาความท้าทาย เช่น การทำงานที่ไม่ถนัดไม่คุ้นเคยการทำงานกับบุคคลใหม่ๆ 5) ใจกว้าง และปรับตัวเข้ากับสิ่งใหม่ กล้ารับฟังความคิดเห็นหรือการทดลองทำสิ่งที่แตกต่างกัน ไม่ยึดติดกับแนวคิดหรือความรู้ความสามารถเดิม ๆ และ 6) แสวงหาตัวอย่าง ศึกษาวิธีการทำงานของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วมหรือผู้นำการเปลี่ยนแปลง เรียนรู้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ในการแสวงหาแนวทางการบริหารจัดการรูปแบบ

ใหม่ ๆ มีทนา ว่างนอนคักคัก (2550 : 74) ดังนั้นผู้นำที่ดีจึงควรมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จึงจะสามารถพัฒนาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้

การศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ คือ การแสดงออกของผู้นำที่ตอบสนองความต้องการของบุคลากรในด้านความสามารถในการนำความสำเร็จ และกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จ สุภาพ ฤทธิ์บำรุง (2556 : 43) กล่าวว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นความสามารถในการจูงใจหรือนำบุคคลอื่น ๆ อย่างมีวิสัยทัศน์ กระตุ้นและสนับสนุนให้เกิดการทดลองภายในองค์กรเพื่อที่จะทำให้บุคลากรสามารถคิดนอกกรอบ กล้าคิดกล้าตัดสินใจมีความคิดสร้างสรรค์หาแนวทางใหม่ ๆ ในการบริหารและการสื่อสารภายในองค์กรมีความสามารถในการปรับตัวและกระบวนการทำงานต่าง ๆ ในองค์กรให้มีความง่ายคล่องตัวและยืดหยุ่นเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดีมากขึ้นสอดคล้องกับที่ ดวงแข ข่านอก (2559 : 100-102) ได้ให้ความเห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถพิเศษของผู้นำที่แสดงออกถึงการมีความรู้ความสามารถ การแก้ปัญหาและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์มีการติดต่อประสานงานและพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานอย่างมีศักยภาพ กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการนำหรือจูงใจผู้อื่นอย่างมีวิสัยทัศน์ ทำให้เกิดการเรียนรู้ในองค์กร สมาชิกตระหนักในวิสัยทัศน์ภารกิจ จนทำให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้รวมทั้ง Basadur (2008 : 205) ได้กล่าวตรงกันว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นการนำบุคคลอื่นผ่านกระบวนการหรือวิธีการร่วมกัน เป็นการค้นหาปัญหาอย่างละเอียด ถี่ถ้วน และการดำเนินการแก้ปัญหาด้วยแนวทางใหม่ ๆ เป็นกระบวนการที่จำเป็นที่จะต้องใช้ภาษาในการสื่อสารร่วมกันระหว่างบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพสามารถทำความเข้าใจได้อย่างรวดเร็วว่ารู้จักกระบวนการเชิงสร้างสรรค์ในระดับใด ในด้านกระบวนการเชิงสร้างสรรค์จะต้องมีทักษะในการจัดการกับบุคคล อื่น ๆ ในลักษณะที่เป็นลำดับ ขั้นตอนจากกระบวนการเชิงสร้างสรรค์ การรู้จักกระบวนการเชิงสร้างสรรค์จะช่วยให้มีต้นแบบในการสร้างผู้นำแบบใหม่ที่มีความสมบูรณ์แบบยิ่งขึ้นได้ ดังนั้น ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในการดำเนินงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ งานวิจัยหลายเรื่องชี้ให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กร และการจัดการในทุกระดับ ทั้งในภาครัฐ เอกชน ระดับโลก หรือระดับท้องถิ่น ผู้นำเปรียบ เสมือนจุดรวมแห่งพลังของผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งในภาวะวิกฤติของระบบราชการองค์กรมีความต้องการภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มีความเข้มแข็งตั้งใจที่จะแก้ปัญหาอย่างกล้าหาญอดทนและต่อเนื่องสามารถสร้างความมั่นใจให้เกิดการพัฒนาองค์กร ทำให้การทำงานเดินไปสู่ทิศทางที่ดีขึ้นเสริมสร้างประสิทธิภาพ และประสิทธิผลให้กับองค์กร กิตติ์กาญจน์ ปฏิพันธ์ (2555 : 3) องค์กรที่ผู้นำมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะทำให้องค์กรนั้นมีประสิทธิผลอย่างหลากหลายด้าน

การบริหารงานของโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ได้ให้ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารในสถานศึกษาและเป็นผู้กำหนดนโยบาย กำหนดวัตถุประสงค์ วางแผน ตลอดจนวิธีดำเนินงานของโรงเรียนเพื่อให้การบริหารงานโรงเรียนบรรลุสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ตามเจตนารมณ์ของกระทรวงศึกษาธิการต่อไป (โรงเรียนศรีอยุธยา, 2565) จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูในโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จึงมีความสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพรและผลที่ได้จากการศึกษาจะนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในการปรับปรุงพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนศรีอยุธยาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ (ศิริวรรณ คำภูเงิน, 2561) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ 3) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 4) ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 5) ด้านการทำงานเป็นทีม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 155 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ใช้กรอบแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ศิริวรรณ คำภูเงิน (2561) ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ การมีวิสัยทัศน์ การมีความคิดสร้างสรรค์ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว และการทำงานเป็นทีม แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ การมีความคิดสร้างสรรค์

การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว และการทำงานเป็นทีม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ดังนี้ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การมีความคิดสร้างสรรค์ 3) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 4) การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 5) การทำงานเป็นทีม แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) โดยพิจารณาข้อคำถาม IOC ได้เท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนศรียาภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 155 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.974

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนศรียาภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 155 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนศรียาภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูโรงเรียนศรียาภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 155 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และได้กลับมาจำนวน 155 ฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนศรียาภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน โดยให้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนศรียาภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การมีความคิดสร้างสรรค์ 3) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 4) การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว และ 5) การทำงานเป็นทีม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean: μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : σ) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 103)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	ผู้บริหารภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	ผู้บริหารภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	ผู้บริหารภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	ผู้บริหารภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	ผู้บริหารภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนศรียาภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวม 5 ด้าน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.63	0.63	มากที่สุด	1
2	ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.59	0.52	มากที่สุด	2
3	ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.52	0.60	มากที่สุด	5
4	ด้านการยืดหยุ่นและปรับตัว	4.55	0.55	มากที่สุด	3
5	ด้านการทำงานเป็นทีม	4.54	0.56	มากที่สุด	4
รวม		4.57	0.58	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.63$) รองลงมาคือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ($\mu=4.59$) ด้านการยืดหยุ่นและปรับตัว ($\mu=4.55$) ด้านการทำงานเป็นทีม ($\mu=4.54$) ส่วนด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.52$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านการทำงานเป็นทีม ส่วนด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ในด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน วางแผนเพื่อกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียนเพื่อพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูผู้สอนตระหนักถึงความสำคัญของหน้าที่ เพื่อความก้าวหน้าในอนาคตส่วนร่วมมากกว่าส่วนตน ส่วนผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนมองการณ์ไกลและยกย่องการกระทำของครูผู้สอนอยู่เสมอมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนศรียาภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ในด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีความคิดและคำนึงถึงผลประโยชน์ขององค์กรเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารมีความคล่องตัวในการคิดแก้ปัญหาได้ทุกสถานการณ์ทำงานด้วยความกระฉับกระเฉง รวดเร็ว ส่วนผู้บริหารเป็นตัวของตัวเองไม่ทำตามผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนศรียาภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ในด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของครูผู้สอนด้วยความสนใจ อย่างตั้งใจจริง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนในโรงเรียนใช้ความรู้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงาน ส่วนผู้บริหารให้ความช่วยเหลือรับฟังปัญหาเรื่องส่วนตัวและเรื่องปฏิบัติงานของครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนศรียาภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ในด้านความยืดหยุ่นและปรับตัว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารเปิดโอกาสและรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างของบุคลากรและข้อเสนอแนะจากบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารมีความตื่นตัว กระฉับกระเฉงและคล่องแคล่วในการทำงาน ส่วนผู้บริหารสามารถพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของตนเองได้ดี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการทำงานเป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนศรียาภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ในด้านการทำงานเป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีการประชุมเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ รองลงมา คือ ผู้บริหารให้ความร่วมมือและให้ความสำคัญต่อผู้ร่วมงานในการทำงานเป็นทีม ส่วนผู้บริหารมีความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับบุคลากรในแต่ละทีมงานได้หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนศรียาภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนศรียาภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนมีแนวคิดและหลักการบริหารงาน โดยมุ่งส่งเสริมผู้บริหารโรงเรียนมีความเข้มแข็งใน

การบริหารและจัดการศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้บริหารโรงเรียนมีความเป็นเลิศส่วนบุคคล คิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีสำนักความรับผิดชอบ และการบริหารแบบร่วมมือ และสถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารงานและจัดการเรียนรู้ ร่วมมือกับชุมชนภาคเอกชน และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับพื้นฐาน จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อการเรียนรู้ในทุกมิติ เป็นโรงเรียนนวัตกรรม ดังนั้นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนศรียาภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ในการดำเนินงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ มีความสำคัญต่อการพัฒนาตนเองและองค์กร ซึ่งองค์กรมีความต้องการภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มี ความเข้มแข็ง ตั้งใจที่จะแก้ปัญหาอย่างกล้าหาญ อดทน สามารถสร้างความมั่นใจให้เกิดขึ้นในองค์กร พัฒนาองค์กรทำให้การทำงานเดินไปสู่ทิศทางที่ดีขึ้น เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหัวใจสำคัญ ในการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาให้มีบทบาท และอิทธิพลต่อการดำเนินงาน ที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2543 : 82-84) กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้มีความรู้ และเป็นผู้นำด้านวิชาการ มีความรู้ มีทักษะ มีประสบการณ์ด้านการบริหารงาน มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบต่อใช้นวัตกรรมทางการบริหารได้ ซึ่งสอดคล้องกับ มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาด้านมาตรฐานการปฏิบัติตนของผู้บริหารสถานศึกษา ให้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยได้กำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษา ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น อย่างสร้างสรรค์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลปรากฏดังนี้

ด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของโรงเรียน วางแผนเพื่อกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียนเพื่อพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศและผู้บริหารเป็นที่ปรึกษาและให้กำลังใจแก่ครูผู้สอนในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ สอดคล้องกับแนวคิดของ บงกช วิจิตร (2560 : 10) กล่าวว่า วิสัยทัศน์เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมองภาพในอนาคตที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ คนที่มีวิสัยทัศน์จะเป็นคนที่มองการณ์ไกล กล้าที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลงและพร้อมที่จะเรียนรู้รับสิ่งใหม่ ๆ ให้กับตนเอง

ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารยังไม่สามารถปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล รับฟังเรื่องราวและความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน การมอบหมายงานที่เหมาะสมยังไม่มี ความชัดเจน การให้ขวัญกำลังใจในการทำงานและเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ใช้ความสามารถพิเศษอย่างเต็มที่ซึ่งกระจายไปไม่ถึงถึงครู และบุคลากรอีกหลายท่านที่ถูกมองข้าม ในการแก้ปัญหาทำให้บุคลากรในสถานศึกษาแสดงความคิดเห็นในข้อนี้ออกมาต่ำกว่าข้ออื่นๆ สอดคล้องกับแนวคิดของ กฤษพล อัมระนันท์ (2559 : 52) กล่าวว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการดูแลเอาใจใส่

เป็นกรณีพิเศษ ถึงความต้องการของแต่ละบุคคลเพื่อความเติบโตในหน้าที่การงาน พัฒนาศักยภาพของ ผู้ตามให้สูงขึ้นทั้งยังสนับสนุนและให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่ท้าทายความสามารถจนมีความรู้สึกรู้ ว่าตนเองมีคุณค่า ซึ่งให้เห็นถึงความรู้ความสามารถที่แตกต่างระหว่างบุคคล การมอบหมายงานที่ เหมาะสมและเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ใช้ความสามารถพิเศษอย่างเต็มที่ สามารถพัฒนาวิธีการต่างๆ ที่มี ประสิทธิภาพอย่างหลากหลายทันกับโลกยุคปัจจุบันมาใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเหมาะสม โดยวัด ได้จากตัวบ่งชี้ของการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล คือ การคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การมอบหมายงานที่เหมาะสม การให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรและการให้ขวัญกำลังใจในการ ทำงาน

ด้านการยืดหยุ่นและปรับตัว โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการ ปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว มีความชัดเจนในการแสดงความคิดเห็นต่อ ปัญหาและความขัดแย้งที่เกิดขึ้น และ เปิดกว้างรับความคิดใหม่ ๆ อย่างอิสระและบริหารแบบร่วมมือ สามารถคิดดัดแปลงความรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ขวัญฤทัย ภูสาระและ คณะ (2562 : 51-60) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ด้านการมีความยืดหยุ่นในการบริหารงาน และพบว่าโดยรวมสำนักงานเขตให้ความสำคัญกับการ พัฒนาบุคลากรทางการศึกษาโดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาโดยกำหนดเป้าประสงค์ให้ผู้บริหาร สถานศึกษามีความเป็นเลิศส่วนบุคคลคิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรมมีภาวะผู้นำมีสำนึกรับผิดชอบและ บริหารแบบร่วมมือ ได้

ด้านการทำงานเป็นทีม โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ามีการระดมความ คิดเห็นของครู เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ใน การทำงานร่วมกันอย่างชัดเจน และมีการติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของ ทวีภรณ์ วรชิน และคณะ (2559 : 146-164) ได้ศึกษา รูปแบบการพัฒนา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านการทำงานเป็นทีม และพบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นการนำบุคคลอื่นผ่านกระบวนการ หรือวิธีการร่วมกันเป็นการค้นหาปัญหาอย่างละเอียดถี่ถ้วน และการดำเนินการแก้ปัญหาด้วยแนวทาง ใหม่ ๆ เป็นกระบวนการที่จำเป็นที่ต้องใช้ภาษาในการสื่อสารร่วมกันระหว่างบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถทำความเข้าใจได้อย่างรวดเร็วรู้จักกระบวนการเชิงสร้างสรรค์ในด้านการเชิงสร้างสรรค์ต้องมี ทักษะในการจัดการกับบุคคลอื่น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนศรีวิทยาภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีความสามารถในการมองภาพในอนาคตที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในการกำหนดเป้าหมายขององค์กร ปลุกเร้าให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานขององค์กร และการเป็นแบบอย่างที่ดี มองเห็นวิธีการปฏิบัติที่มีทิศทางและขอบเขตที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ

2. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารโรงเรียนควรเชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์สร้างนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารและส่งเสริมการศึกษาคุณค่าของผู้เรียน กระตุ้นผู้ใต้บังคับบัญชาให้เกิดความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่และเปิดโอกาสให้คิดนอกกรอบในการทำงานให้ประสบความสำเร็จวางแผนการดำเนินงานที่แปลกใหม่ โดยการระดมพลังสมองหรือวิธีการอื่น

3. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้บริหารโรงเรียนควรปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานอย่างเข้าใจ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล พัฒนาวิธีการต่างๆ ที่มีประสิทธิภาพอย่างหลากหลายทันกับโลกในยุคปัจจุบันมาใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเหมาะสม

4. ด้านมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดอบรมให้ความรู้ แนวคิด หลักการหรือกิจกรรมให้กับผู้บริหาร เกี่ยวกับความสามารถในการคิดแบบยืดหยุ่น ไม่ยึดติดกับหลักการ ในการแก้ปัญหา ได้อย่างมั่นใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร และการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ ที่แตกต่างกันเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง

5. ด้านการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการส่งเสริมบรรยากาศในการทำงานร่วมกัน เพื่อเห็นคุณค่าของเพื่อนร่วมงาน สนับสนุนให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดบทบาทและเป้าหมายของการทำงาน และมีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการทำงานร่วมกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกอันจะส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาที่มีคุณภาพต่อไป

3. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

บรรณานุกรม

กฤษพล อัมระนันท์. (2559). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่वंงศ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

- กิตติกร ธรรมกิจวัฒน์. (2562). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต. สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กิตติการุญจน์ ปฎิพันธ์. (2555). ม.ป.ป. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ Creative Leadership. กรุงเทพฯ: ชัคเซสมิเดีย.
- ชนิษฐ์นิชา ทองสุข. (2560). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ขวัญฤทัย ภู่อาระ. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2, สำนักงาน. (2564). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564. ปัตตานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2.
- ดวงแข ข่านอก. (2559). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ทวีภรณ์ วรชิน และคณะ. (2559). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. วารสารการบริหารปกครอง. 5 (2), 146- 164
- บงกช วิจบ. (2560). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- พิมพ์กา ธรรมสิทธิ. (2554). หลักการบริหารการศึกษา. อุดรดิตถ์: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
- มัทนา วัฒนอมศักดิ์. (2550). รูปแบบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู. มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ :
- รัชฎาภรณ์ อัครจันทร์. (2560). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- โรงเรียนศรีราษฎร์. (2565). รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา. ตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ประจำปีการศึกษา 2565. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
- ศิริวรรณ คำภูเงิน. (2561). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายการศึกษาตำบลเวียง สันทรายงาม อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิต วิทยาลัยมหาวิทยาลัยพะเยา.

- สุภาพ ฤทธิ์บำรุง. (2556). **ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความมี ประสิทธิภาพ ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30**. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2543). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพมหานคร :
คุรุสภาลาดพร้าว.
- Basadur, M. (2008). “Leading Other to Think Innovatively Together : Creative Leadership,”
Journal of The Leadership Quarterly, 15(1), 103-121

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

Creative Leadership of Administrators Bankhaokai School Under Chumphon Primary Educational Service Area Office 2

ศศิฤทัย ขาวมีศรี¹ และ สราวุธ เศรษฐขจร²

Sasiruthai Khawmeesre¹ and Sarayuth Sethakhajorn²

¹โรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Sasiruthai Khawmeesre

อีเมล: sasiruthai@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ใน 5 ด้านดังนี้ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การมีความคิดสร้างสรรค์ 3) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 4) การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 5) การทำงานเป็นทีม ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านการทำงานเป็นทีม ส่วนด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, ผู้บริหารโรงเรียน

Abstract

The purpose of this research was to study Creative Leadership of Administrators Bankhaokai School under Chumphon Primary Educational Service Area Office 2. in 5 as aspect follows: 1) The Vision 2) Creativity 3) individual 4) Flexibility and Adaptability 5) Teamwork. The populations were 30 teachers of Bankhaokai School under Chumphon Primary Educational Service Area Office 2, in academic year 2022. The research instrument was a 5 rating scale estimatorquestionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that Creative Leadership of Administrators Bankhaokai School under Chumphon Primary Educational Service Area Office 2 in overall was at the highest level. When considering each aspects, it was found that Vision at the highest mean, followed by creativity. flexibility, Teamwork, as for individual, was at the lowest mean.

Keyword: Creative Leadership, Administrators

บทนำ

จากสภาพสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงและแข่งขันกันสูงทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครองและเทคโนโลยี ตลอดจนด้านการศึกษาของไทย ก็ส่งผลให้ประสบปัญหาในรูปแบบต่าง ๆ มากมายอาทิเช่น ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของไทย เป็นต้น อย่างไรก็ตามกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวที่เกิดขึ้นส่งผลให้ทุกองค์กรมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีผู้นำที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมและเป็นผู้นำที่มีศักยภาพสูงในการขับเคลื่อนองค์กรให้เป็นไปในทิศทางที่ดีเพื่อสามารถนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายด้วยความสำเร็จ สถานศึกษาก็เป็นแหล่งเริ่มต้นของการพัฒนาคนให้มีคุณภาพสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุขและสามารถพึ่งตนเองได้ ทั้งนี้การที่องค์กรมีประสิทธิภาพก็ส่งผลให้สังคมมีความน่าอยู่และสามารถก้าวทันกับยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี ดังนั้น การสร้างผู้นำที่มีศักยภาพและมีพลังทางบวกจะทำให้สามารถขับเคลื่อนองค์กรไปสู่การพัฒนาได้อย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพ ด้วยเหตุนี้ภาวะผู้นำจึงเป็นคุณลักษณะและพฤติกรรมที่มีความจำเป็นสำหรับผู้นำยุคใหม่ (รัชฎาภรณ์ อัครจันทร์, 2560 : 3)

ภาวะผู้นำในปัจจุบันและภาวะผู้นำในอนาคต พบว่า ผู้นำในปัจจุบันต้องเป็นบุคคลที่สามารถสร้างบรรยากาศแห่งความร่วมมือ บรรยากาศการทำงานที่เปิดโอกาสให้บุคคลในองค์กรได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ผู้นำในปัจจุบันให้ความสำคัญกับความยืดหยุ่น ความสามารถในการปรับตัว ความร่วมมือ และความเชื่อมโยงที่ไร้พรมแดน การสร้างนวัตกรรม และการมีภาวะผู้นำร่วมกันภายในองค์กร และได้เสนอแนวทางในการเตรียมความพร้อมสำหรับการเป็นผู้นำในอนาคต ดังนี้ 1) ทักษะใหม่ ผู้นำยุคใหม่ต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลมี ความเข้าใจผู้อื่น สามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ และสามารถบริหารจัดการความเปลี่ยนแปลงได้ 2) ความร่วมมือ ผู้นำยุคใหม่ต้องสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ทั้งส่วนบุคคล และการทำงาน เพื่อเพิ่มความคล่องตัว และความยืดหยุ่นในการทำงานร่วมกันทั้งภายใน และระหว่างองค์กร 3) ปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงเช่น โครงสร้างองค์กรที่ส่งเสริมการติดต่อสื่อสาร การประสานงาน และการทำงานร่วมกัน 4) ยึดหลักความยืดหยุ่น ยอมรับ และแสวงหาความท้าทาย เช่น การทำงานที่ไม่ถนัดไม่คุ้นเคย การทำงานกับบุคคลใหม่ ๆ 5) ใจกว้างและปรับตัวเข้ากับสิ่งใหม่ กล้ารับฟังความคิดเห็นหรือการทดลองทำสิ่งต่าง ๆ ไม่ยึดติดกับแนวคิดหรือความรู้ความสามารถเดิม ๆ และ 6) แสวงหาตัวอย่างศึกษาวิธีการทำงานของบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วมหรือผู้นำการเปลี่ยนแปลง เรียนรู้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ในการแสวงหาแนวทางการบริหารจัดการรูปแบบใหม่ ๆ (มัทนา วัฒนอมศักดิ์, 2550 : 74) ดังนั้นผู้นำที่ดีจึงควรมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จึงจะสามารถพัฒนาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้

การบริหารงานของโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ได้ให้ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้เป็นผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการ

บริหารในสถานศึกษาและเป็นผู้กำหนดนโยบาย กำหนดวัตถุประสงค์ วางแผน ตลอดจนวิธีดำเนินงานของโรงเรียนเพื่อให้การบริหารงานโรงเรียนบรรลุ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ตามเจตนารมณ์ของกระทรวงศึกษาธิการต่อไป (โรงเรียนบ้านเขาค่าย, 2565) จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 และผลที่ได้จากการศึกษาจะนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารโรงเรียนในการปรับปรุงพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่ายในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของโรบินสัน (Robinson, 2007 : 102) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ 3) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 4) ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 5) ด้านการทำงานเป็นทีม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ใช้กรอบแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 Robinson (2007 : 102) ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ การมีวิสัยทัศน์ การมีความคิดสร้างสรรค์ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว และการทำงานเป็นทีม แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ การมีความคิดสร้างสรรค์ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว และการทำงานเป็นทีม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ดังนี้

3.1 การมีวิสัยทัศน์

3.2 การมีความคิดสร้างสรรค์

3.3 การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

3.4 การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว

3.5 การทำงานเป็นทีม

แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) โดยพิจารณาข้อคำถาม IOC ได้เท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.982

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จำนวน 30 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จำนวน 30 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และได้กลับมาจำนวน 30 ฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การมีความคิดสร้างสรรค์ 3) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 4) การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 5) การทำงานเป็นทีม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean: μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : σ) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 103)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	ผู้บริหารภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	ผู้บริหารภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	ผู้บริหารภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	ผู้บริหารภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	ผู้บริหารภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร โรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวม 5 ด้าน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2					
		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.66	0.60	มากที่สุด	1
2	ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.57	0.55	มากที่สุด	2
3	ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.50	0.65	มากที่สุด	5
4	ด้านการหยุดหยุ่นและปรับตัว	4.55	0.55	มากที่สุด	3
5	ด้านการทำงานเป็นทีม	4.53	0.58	มากที่สุด	4
รวม		4.56	0.59	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.66$) รองลงมาคือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ($\mu=4.57$) ด้านการหยุดหยุ่นและปรับตัว ($\mu=4.50$) ด้านการทำงานเป็นทีม ($\mu=4.53$) ส่วนด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.50$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการหยุดหย่อนและปรับตัว ด้านการทำงานเป็นทีม ส่วนด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ใน ด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน วางแผนเพื่อกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียนเพื่อพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารเป็นที่ปรึกษาและให้กำลังใจแก่ครูผู้สอนในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ ส่วนผู้บริหารมอบอำนาจหน้าที่ให้ครูผู้สอนได้อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ในด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูผู้สอนมีแรงบันดาลใจเพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นเสมอ มีค่าเฉลี่ย

สูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสามารถเชื่อมโยงพลังความสามารถของคนในองค์กร ส่วนผู้บริหารยอมรับฟังความคิดเห็นและไม่ปิดกั้น ข้อเสนอแนะจากครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ในด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของครูผู้สอนด้วยความสนใจ อย่างตั้งใจจริง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารพัฒนาครูผู้สอนให้มีความสามารถอย่างหลากหลายทันต่อการเปลี่ยนแปลง ส่วนผู้บริหารให้ความช่วยเหลือรับฟังปัญหาเรื่องส่วนตัวและเรื่องปฏิบัติงานของครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ในด้านความยืดหยุ่นและปรับตัว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารเปิดโอกาสและรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างของบุคลากรและข้อเสนอแนะจากบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารปรับตัวตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ส่วนผู้บริหารสามารถพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของตนเองได้ดี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการทำงานเป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ในด้านการทำงานเป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีการประชุมเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานทำงานเป็นทีม เพื่อให้ช่วยเหลือกันในการทำงาน ส่วนผู้บริหารมีความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับบุคลากรในแต่ละทีมงานได้หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนมีแนวคิดและหลักการบริหารงาน โดยผู้บริหารโรงเรียนมีความเข้มแข็งในการบริหารและจัดการศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้บริหารโรงเรียนมีความเป็นเลิศส่วนบุคคล คิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีสำนึกความรับผิดชอบ และการบริหารแบบร่วมมือ สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารงานและจัดการเรียนรู้ ร่วมมือกับชุมชนภาคเอกชน และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับพื้นฐาน จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อการเรียนรู้ในทุกมิติ เป็นโรงเรียนนวัตกรรม ดังนั้นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ในการดำเนินงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ มีความสำคัญต่อการพัฒนาตนเองและองค์กรซึ่งองค์กรมีความต้องการภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มีความเข้มแข็ง ตั้งใจที่จะแก้ปัญหาอย่างกล้าหาญอดทน สามารถสร้างความมั่นใจให้เกิดขึ้นในองค์กร พัฒนาองค์กรทำให้การทำงานเดินไปสู่ทิศทางที่ดีขึ้น เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหัวใจสำคัญ ในการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาให้มีบทบาท และอิทธิพลต่อการดำเนินงาน ที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2543 : 82-84) กล่าวว่าผู้บริหารจะต้องเป็นผู้มีความรู้ และเป็นผู้นำด้านวิชาการ มีความรู้ มีทักษะ มีประสบการณ์ด้านการบริหารงาน มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบต่อใช้นวัตกรรมทางการบริหารได้ ซึ่งสอดคล้องกับ มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาด้านมาตรฐานการปฏิบัติตนของผู้บริหารสถานศึกษา ให้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยได้กำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษา ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น อย่างสร้างสรรค์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลปรากฏดังนี้

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการมีวิสัยทัศน์อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของโรงเรียน วางแผนเพื่อกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์

ของโรงเรียนเพื่อพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศ และผู้บริหารเป็นที่ปรึกษาและให้กำลังใจแก่ครูผู้สอนในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ สอดคล้องกับแนวคิดของ กิตติกร ธรรมกิจวัฒน์ (2562 : 49) ได้กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยในการกำหนดทิศทาง การคาดคะเนมาประกอบการวางแผนให้การดำเนินงานมีคุณภาพ และสามารถที่จะจูงใจให้บุคลากรอยากเข้าไปร่วมทำงาน เกิดความรู้สึกรู้สึกเห็นคุณค่าในการทำงานของตนเอง ส่งผลให้องค์กรมีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน และเป็นตัวเชื่อมความเข้าใจและความต้องการในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการบูรณาการความรู้เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมอย่างสร้างสรรค์ ออกแบบกระบวนการ หรือขั้นตอนการทำงาน ให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล และมีการวางแผนการทำงานที่แปลกใหม่ และไม่ซ้ำใคร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ โรบินสัน Robinsom (2007 : 123) ได้กล่าวว่า การมีความคิดสร้างสรรค์ เป็นพฤติกรรมที่เป็นทั้งกระบวนการและผลผลิตในด้านของกระบวนการความคิดสร้างสรรค์ เป็นความคิดที่ซับซ้อนเป็นความสามารถที่จะเห็นความสัมพันธ์ใหม่ๆ ระหว่างวัตถุกับเหตุการณ์ ส่วนในด้านผลผลิตจะพิจารณาการสร้างสรรค์ในรูปของผลผลิตที่แปลกใหม่ และมีคุณค่าเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น

ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารยังไม่สามารถปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล รับฟังเรื่องราวและความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน การมอบหมายงานที่เหมาะสมยังไม่มีความชัดเจน การให้ขวัญกำลังใจในการทำงานและเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ใช้ความสามารถพิเศษอย่างเต็มที่ซึ่งกระจายไปไม่ถึงถึงครู และบุคลากรอีกหลายท่านที่ถูกมองข้าม ในการแก้ปัญหาทำให้บุคลากรในสถานศึกษาแสดงความคิดเห็นในข้อนี้ออกมาต่ำกว่าข้ออื่น ๆ สอดคล้องกับแนวคิดของ กฤษพล อัมระนันท์ (2559 : 52) กล่าวว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการดูแลเอาใจใส่เป็นกรณีพิเศษ ถึงความต้องการของแต่ละบุคคลเพื่อความเติบโตในหน้าที่การงาน พัฒนาศักยภาพของผู้ตามให้สูงขึ้นทั้งยังสนับสนุนและให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่ท้าทายความสามารถจนมีความรู้สึกรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า ซึ่งให้เห็นถึงความรู้ความสามารถที่แตกต่างระหว่างบุคคล การมอบหมายงานที่เหมาะสมและเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ใช้ความสามารถพิเศษอย่างเต็มที่ สามารถพัฒนาวิธีการต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพอย่างหลากหลายทันกับโลกยุคปัจจุบัน มาใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเหมาะสม โดยวัดได้จากตัวบ่งชี้ของการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล คือ การคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การมอบหมายงานที่เหมาะสม การให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรและการให้ขวัญกำลังใจในการทำงาน

ด้านการยืดหยุ่นและปรับตัว ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปตตานี เขต 2 ด้านการยืดหยุ่นและปรับตัวอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว มีความชัดเจนใน

การแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาและความขัดแย้งที่เกิดขึ้น และ เปิดกว้างรับความคิดใหม่ ๆ อย่างอิสระและบริหารแบบร่วมมือ สามารถคิดตัดแปลงความรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กิตติกร ธรรมกิจวัฒน์ (2562 : 56) ได้กล่าวว่า ความยืดหยุ่นไว้ว่า ผู้นำจำเป็นต้องมีคุณลักษณะของความยืดหยุ่น เพื่อรองรับกับความเปลี่ยนแปลงที่ อาจเกิดขึ้น เช่น รองรับกับเทคโนโลยีที่ทันสมัย เป็นต้น ผู้นำจะต้องมีความสามารถในการปรับตัว เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในทุกสถานการณ์ต่าง ๆ ให้ได้ ทั้งนี้เพื่อการเป็นผู้นำที่มี ประสิทธิภาพ ที่ไม่วางตัวเป็นนายที่คอยบงการ แต่จะสร้างบรรยากาศแห่งความร่วมมือร่วมใจ

ด้านการทำงานเป็นทีม ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ด้านการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการระดมความคิดเห็นของครู เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการทำงานร่วมกันอย่างชัดเจน และมีการติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริวรรณ คำภูเงิน (2561 : 43) ได้กล่าวว่า การทำงานเป็นทีมว่าเป็นพฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการ นำบุคคลเข้ามาปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน โดยมีเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน นอกจากนี้มี การกำหนดบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกในองค์กรไว้อย่างชัดเจน มีการมอบหมายงานตามความ เหมาะสม มีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน มีการติดต่อสื่อสารและประสานงานกัน และมีการ ตัดสินใจร่วมกันเพื่อให้งานบรรลุผลตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ร่วมกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีความสามารถในการมองภาพในอนาคตที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในการกำหนดเป้าหมายขององค์กร ปลูกเร้าให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนงานขององค์กร และการเป็นแบบอย่างที่ดี มองเห็นวิธีการปฏิบัติที่มีทิศทางและขอบเขตที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ

2. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารโรงเรียนควรจะเชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์สร้างนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารและส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน กระตุ้นผู้ใต้บังคับบัญชาให้เกิดความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่และเปิดโอกาสให้คิดนอกกรอบในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ วางแผนการดำเนินงานที่แปลกใหม่ โดยการระดมพลังสมองหรือวิธีการอื่น

3. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้บริหารโรงเรียนควรจะปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานอย่างเข้าใจ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล พัฒนาวิธีการต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพอย่างหลากหลายทันกับโลกในยุคปัจจุบันมาใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเหมาะสม

4. ด้านมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ผู้บริหารโรงเรียนควรจะจัดอบรมให้ความรู้ แนวคิดหลักการ หรือกิจกรรมให้กับผู้บริหาร เกี่ยวกับความสามารถในการคิดแบบยืดหยุ่น ไม่ยึดติดกับ

หลักการ ในการแก้ปัญหา ได้อย่างมั่นใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร และการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ ที่แตกต่างกันเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง

5. ด้านการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการส่งเสริมบรรยากาศในการทำงานร่วมกันเพื่อเห็นคุณค่าของเพื่อนร่วมงาน สนับสนุนให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดบทบาทและเป้าหมายของการปฏิบัติงาน และมีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการทำงานร่วมกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก อันจะส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาที่มีคุณภาพต่อไป

3. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

บรรณานุกรม

- กฤษฎพล อัมระนันท์. (2559). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่वंงศ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- กิตติกร ธรรมกิจวัฒน์. (2562). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- กীরติกร หนูตอ. (2561). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ขวัญฤทัย ภู่อาระ. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2, สำนักงาน. (2564). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564. ปัตตานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต
- รัชฎากรณ์ อัครจันทร์. (2560). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร.

ศิริวรรณ คำภูเงิน. (2561). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์ เครือข่าย
การศึกษาตำบลเวียง สันทรายงาม อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพะเยา.

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, (2543). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร :
คุรุสภาลาดพร้าว.

Robinson, K. (2007). *The Principles of Creative Leadership*. New York: McGraw-Hill.

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
The Academic Leadership of Administrators Watpichaiyaram School
Under Chumphon Primary Education Service Area Office 1

พัชรภรณ์ ไวกุณฐ์วิวรรธน์¹ และ สรายุทธ์ เศรษฐขจร²
Patcharaporn Wikunwiwat¹ and Sarayuth Sethakhajorn²
¹โรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
Corresponding Author: Patcharaporn Wikunwiwat
อีเมล: patch2523@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) การบริหารจัดการหลักสูตร 2) การจัดการเรียนรู้ 3) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 4) การวัดประเมินผลและการวิจัย และ 5) การนิเทศการศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 34 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนิเทศการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการวัดประเมินผลและการวิจัย ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และด้านการจัดการเรียนรู้ ส่วนด้านการบริหารจัดการหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำทางวิชาการ, ผู้บริหารโรงเรียน

Abstract

The purpose of this research was to study the academic leadership of administrators Watpichaiyaram school under Chumphon Primary Education Service Area office 1 in 5 issues as follows: 1) The curriculum administration 2) Learning Management 3) The Development Learning Resources 4) Educational Measurement Evaluation and research and 5) Educational supervision. The populations used in the research were teachers at Watpichaiyaram school and academic year 2022, consisted of 34 people.

The research instrument was a 5 - level estimator questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that the academic leadership of administrators Watpichaiyaram school under Chumphon Primary Education Service Area office 1 was at the high level as a whole aspect. When considering each aspect, it was found that the Educational supervision was at the highest mean, followed by the Educational Measurement Evaluation and research, the Development Learning Resources, Learning Management. The curriculum administration had the lowest mean.

Keyword: Academic Leadership, Administrators

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 เพื่อวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2560 : คำนำ) ซึ่งการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายและเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว รวมทั้งระบบการศึกษาที่ยังมีปัญหาคือหลายประการ นับตั้งแต่ปัญหาคุณภาพของคนไทยทุกช่วงวัย ปัญหาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับ และการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ยังไม่เหมาะสม ขาดความคล่องตัว มีความเหลื่อมล้ำในด้านโอกาสและความเสมอภาค รวมทั้งปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม ส่งผลให้ประเทศไทยต้องมีการปรับเปลี่ยนระบบการศึกษาไทยให้ตอบสนองและสอดคล้องกับความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ระบบการศึกษาเป็นกลไกหลักของการขับเคลื่อนประเทศ ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับใหม่ กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) และกรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) เพื่อให้สามารถนำพาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอีก 20 ปีข้างหน้า (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : ง)

ภาวะผู้นำทางวิชาการนับว่ามีความสำคัญสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ดังจะเห็นได้จากการที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2553 : 31) ได้กำหนดมาตรฐานตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาไว้ว่า ต้องผ่านการพัฒนาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) กำหนด มีสาระสำคัญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการประกอบด้วย ความเป็นผู้นำทางวิชาการและสามารถส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาของชาติและ

หลักการจัดการเรียนรู้ สามารถบริหารจัดการหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สร้างและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา บริหารจัดการสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ภูมิใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ทุ่มบทความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดิมมอร์คและวอล์เกอร์ (Dimmock and Walker, 2005 : 14) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ของผู้เรียน การสอนที่มีคุณภาพและการจัดการที่เอื้อต่อการเรียนรู้เป็นเรื่องที่สัมพันธ์กัน ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ เพื่อดำเนินการให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับไกศิษฐ์ เพลรินทร์ (2552 : 20) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทางด้านวิชาการ

จากการติดตามผลการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการประเมินคุณภาพทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary Nation Education : O-NET) โดยภาพรวมของโรงเรียน ในปีการศึกษา 2564 ที่ผ่านมา พบว่านักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้คะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสาระ การเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1, 2563 : 13) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ไม่ประสบผลสำเร็จ ซึ่งอาจเกิดจากการขาดภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน หรือการที่ผู้บริหารโรงเรียนขาดความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการด้านงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการประเมินคุณภาพทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary Nation Education: O-NET) อยู่ในระดับต่ำ (โรงเรียนวัดพิชัยยาราม, 2564)

จากสภาพความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน โดยใช้เกณฑ์ในการสังเคราะห์ที่มีระดับความถี่ตั้งแต่ 6 ขึ้นไป มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 4) ด้านการวัดประเมินผลและการวิจัย และ 5) ด้านการนิเทศการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 34 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 34 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผู้วิจัยได้บูรณาการจากแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 4) ด้านการวัดประเมินผลและการวิจัย และ 5) ด้านการนิเทศการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ วุฒิกการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดประเมินผลและการวิจัย และด้านการนิเทศการศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 4)

ระดับ 5 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมากำหนดภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดแนวคิดภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
3. สร้างแบบสอบถาม ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 4) ด้านการวัดประเมินผลและการวิจัย และ 5) ด้านการนิเทศการศึกษา แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00
5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจนเป็นฉบับสมบูรณ์
6. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๗๗ (บ้านเนินสันติ) จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ .984
7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นไปใช้กับครูผู้สอนโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 34 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ครูผู้สอนโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 34 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และเก็บกลับคืนได้จำนวน 34 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มาวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยใช้การแจกแจงความถี่และร้อยละ
2. วิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร 2) ด้านการจัด

การเรียนรู้ 3) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 4) ด้านการวัดประเมินผลและการวิจัย และ 5) ด้านการนิเทศการศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean: μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: σ) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 4)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 นำเสนอในรูปแบบของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 1 ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวม 5 ด้าน

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนวัดพิชัยยาราม		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร	3.97	.82	มาก	5
2	ด้านการจัดการเรียนรู้	3.98	.84	มาก	4
3	ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	3.99	.76	มาก	3
4	ด้านการวัดประเมินผลและการวิจัย	4.00	.86	มาก	2
5	ด้านการนิเทศการศึกษา	4.03	.74	มาก	1
รวม		3.99	.80	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการนิเทศการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.03$) รองลงมาคือ ด้านการวัดประเมินผลและการวิจัย ($\mu=4.00$), ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ($\mu=3.99$) และด้านการจัดการเรียนรู้ ($\mu=3.98$) ส่วนด้านการบริหารจัดการหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=3.97$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการนิเทศการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการวัดประเมินผลและการวิจัย, ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และด้านการจัดการเรียนรู้ ส่วนด้านการบริหารจัดการหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เพียงพอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปประยุกต์ใช้ ส่วนผู้บริหารโรงเรียนมีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ เพื่อนำไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูนำความรู้ ทักษะต่าง ๆ ที่ได้จากการฝึกอบรมมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ส่วนผู้บริหารโรงเรียนมีการส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพในการเข้าร่วมการแข่งขันต่าง ๆ ที่หน่วยงานหรือสถาบันการศึกษาจัดขึ้น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนและชุมชนที่เอื้อต่อการสร้างองค์ความรู้ให้แก่ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียน ส่วนผู้บริหารโรงเรียนมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลที่ผู้เรียนหรือชุมชนได้รับจากการใช้แหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

4. ด้านการวัดประเมินผลและการวิจัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการส่งเสริม พัฒนาและนิเทศ ติดตามการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูอย่างเป็นระบบ ส่วนผู้บริหารโรงเรียนมีการกระตุ้นให้ครูตระหนักและเห็นความสำคัญของการแก้ปัญหาที่พบจากการจัดการเรียนการสอน โดยการทำวิจัยในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

5. ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการสะท้อนผลการนิเทศให้ครูรับทราบ และนำผลการนิเทศไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพต่อไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการนิเทศการศึกษาตามแผนและปฏิทินการนิเทศที่กำหนดไว้และเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการนิเทศ ส่วนผู้บริหารโรงเรียนมีการยกย่อง ชมเชย หรือให้รางวัลกับครูที่มีผลการจัดการเรียนรู้ที่ดี และสามารถเป็นแบบอย่างได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรด้านการจัดการเรียนรู้, ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้, ด้านการวัดประเมินผลและการวิจัย และด้านการนิเทศการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการหลักสูตรพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข พัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนและชุมชนที่เอื้อต่อการสร้างองค์ความรู้ให้แก่ผู้เรียน สนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียน สนับสนุนให้ครูวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย และแก้ปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนโดยการท้าววิจัยในชั้นเรียน เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการนิเทศ มีการสะท้อนผลการนิเทศให้ครูรับทราบ และนำผลการนิเทศไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553 : 188-190) กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมการกระทำหน้าที่ตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ในการชี้นำ โน้มน้าว หรือจูงใจครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ตระหนักในการรวมพลังและประสานสัมพันธ์ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชุตานกร มุลมณี. (2565 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชราภรณ์ จันทพล (2560 : 49-84) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการบริหารจัดการหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้สถานศึกษาทุกแห่ง จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นใช้เอง ทำให้ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบริหารและพัฒนาหลักสูตร ทั้งหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช

2551 ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และผลักดันครูให้ปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพของหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้ รวมทั้งส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมการประชุม เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553 : 31) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาการใช้หลักสูตรระดับสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นตัวจักรสำคัญในการกระตุ้นและชักนำให้บุคลากรในโรงเรียนใช้ความสามารถอย่างเต็มที่เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามต้องการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของปฐม ปรีบุญณังกูร (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านบริหารจัดการหลักสูตรสูงกว่าด้านอื่น ๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของกิ่งกาญจน์ สุขสำราญ (2565 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ด้านการจัดการเรียนรู้ ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียนและส่งเสริมให้ครูนำทักษะต่าง ๆ ที่ได้จากการฝึกอบรม มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอัศนีย์ สุกิจใจ (2560 : 6-7) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการหมายถึง การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทางวิชาการที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งในและนอกสถานที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลทิพย์ บุญโพธิ์ (2561 : 71-109) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ พบว่าระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ ให้ความสำคัญด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวการปฏิรูปหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้ความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อพัฒนาเด็กทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้และทักษะที่จำเป็น ใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ และที่สำคัญคือเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของศราวุธ ทองอากาศ (2560 : 53) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด มี

ยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานระดับสากลและส่งเสริมการแข่งขันทางวิชาการ มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งผู้บริหารโรงเรียนต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการอย่างรอบด้าน

3. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้สำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา ทั้งแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและท้องถิ่น ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมตามความสนใจของผู้เรียน และปรับปรุงบรรยากาศให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อยู่เสมอ สอดคล้องกับแนวคิดของเฮคและฮอลลิงเจอร์ (Heck and Hallinger. 2009 : 6-9) กล่าวว่า การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้สำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา รวมทั้งส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีในโรงเรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยพร บุญใบ (2563 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีการส่งเสริมการจัดการบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนการสอน พัฒนาครูและบุคลากรให้ใช้แหล่งเรียนรู้เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของศรสวรรค์ บุญฉกรณชัย (2561 : 66) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวิธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

4. ด้านการวัดประเมินผลและการวิจัย ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการวัดประเมินผลและการวิจัยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูวัดและประเมินผลรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด และกลุ่มสาระการเรียนรู้ มุ่งเน้นการวัดประเมินผลการเรียนรู้จากสภาพจริงโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย รวมถึงควบคุม กำกับ นิเทศครูให้ปฏิบัติตามแนวทางการวัดประเมินผลของสถานศึกษา และให้ครูรายงานผลการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนให้แก่ผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกมลทิพย์ บุญโพธิ์ (2561 : 7-8) กล่าวว่า การวัดประเมินผลและการวิจัย หมายถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการวัดผลประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ ให้คำแนะนำ คำปรึกษากับครูด้านการวัดประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ควบคุม กำกับ ติดตาม ให้ครูปฏิบัติตามระเบียบแนวทางเกี่ยวกับการวัดประเมินผลของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัดและเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิตินิภา เสนาฤทธิ์ (2560 : 73) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนในศูนย์

เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ด้านการวัดประเมินผลและวิจัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ให้ความสำคัญกับการวัดประเมินผลตามสภาพจริง สนับสนุนให้ครูวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลาย พร้อมนำผลการวัดและประเมินผลมาพัฒนาผู้เรียนและมีนโยบายส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้นวัตกรรม ทรัพยากรปัญหา และการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์กับผู้เรียน รวมทั้งมีการใช้ผลการทดสอบมาจัดทำโครงการสอนซ่อมเสริมที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุมนา ศรีกงพาน (2560 : 54) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาบทบาทภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

5. ด้านการนิเทศการศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีการกระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูเห็นความสำคัญของการนิเทศการศึกษา เปิดโอกาสให้ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน รวมถึงส่งเสริมให้ครูนำผลการนิเทศการศึกษาไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกรุก (Krug, 1992 : 430-431) กล่าวไว้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทในการนิเทศการสอน โดยให้ถือว่าเป็นวิธีการพัฒนาครูอย่างจริงจังยิ่งมากกว่าจะเป็นเพียงการนิเทศการสอนตามสภาพปัญหา (clinic supervision) ผู้นำทางวิชาการต้องให้โอกาสครูได้พัฒนาวิชาชีพทั้งในและนอกโรงเรียนตามเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพในตัวของคน ซึ่งจะช่วยเพิ่มพูนการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิตินา เสนาฤทธิ์ (2560 : 73) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตระหนักอยู่เสมอว่าการนิเทศการศึกษา มีความจำเป็นต่อการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน จึงจัดให้มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ และเน้นการนิเทศแบบกัลยาณมิตร อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของธนิศ รัตนศักดิ์ดา (2565 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนควรจะนิเทศ ติดตามและประเมินผล การใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง รวมทั้งสนับสนุนให้ครูจัดทำหรือปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ

2. ด้านการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารโรงเรียนควรจะพัฒนาผู้เรียนให้ กล้าคิด กล้าแสดงออก ในทางสร้างสรรค์ให้มากขึ้น โดยส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมการแข่งขันต่าง ๆ ที่หน่วยงานหรือสถาบันการศึกษาจัดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารโรงเรียนควรจะพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ให้มี ประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการกำกับ ติดตามและประเมินผลที่ผู้เรียนหรือชุมชนได้รับจากการใช้แหล่ง เรียนรู้ รวมทั้งควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน แก้ไขปัญหา และนำเสนอแนวทางใน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้มากขึ้น

4. ด้านการวัดประเมินผลและการวิจัย ผู้บริหารโรงเรียนควรกระตุ้นให้ครูแก้ปัญหาที่พบ จากการจัดการเรียนการสอนด้วยการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยกำหนดให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 เรื่อง ซึ่งระบุให้เป็นกิจกรรมหนึ่งของโครงการส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน

5. ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนควรจะพัฒนาการนิเทศการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการเสริมพลังบวกให้ครูที่มีผลการจัดการเรียนรู้ที่ดี และสามารถเป็น แบบอย่างได้

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

บรรณานุกรม

กมลทิพย์ บุญโพธิ์. (2561). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรบริหารส่วน

จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.

- กึ่งกาญจน์ สุขสำราญ. (2565). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประมงศึกษาระยอง เขต 1. การค้นคว้าอิสระ** หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก.
- ชุตานทร มุลมณี. (2565). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. การค้นคว้าอิสระ** หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ธนิต รัตนศักดิ์ดา. (2565). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2. การค้นคว้าอิสระ** หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก.
- นิตินิภา เสนาฤทธิ์. (2560). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูโรงเรียนใน ศูนย์เครือข่ายเกาะช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. การค้นคว้าอิสระ** หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปฐุม ปริญญาณกุล. (2554). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2. สารนิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต** สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ปิยพร บุญใบ. (2563). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์** หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พัชราภรณ์ จันทพล. (2559). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต** สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศรสวรรค์ บุญณภรณ์ชัย. (2561). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด. การค้นคว้าอิสระ** หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก.
- ศรารุช ทองอากาศ. (2560). **การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต** สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุมนา ศรีกพาน. (2560). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต** สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อัศนีย์ สุกใจ. (2560). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา. วารสารวิจัยพุทธศาสตร์, 3(1), 23-37.**

- Dimmock, C., & A. Walker. (2005). **Educational Leadership: Culture and Diversity**. Gateshead: Athenaeum Press.
- Glickman, C. D., (2007). **Super Vision and instructional leadership: A developmental approach**. (7th th). Boston: Pearson.
- Heck, R. H., & Hallinger, P. (2009). Assessing the contribution of distributed leadership to school improvement and growth in math achievement. **American Educational Research Journal**, 46, 626 - 658.
- Krug. (1992). Instructional leadership: A constructivist perspective. **Educational Administration Quarterly**, 28(3), 430-443.

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนไทยรัฐวิทยาใน จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศึกษาชุมพร เขต 1

The Information Technology Usage for Administration of Thairathwitaya Schools in Chumphon Province Under Chumphon Primary Education Service Area Office 1

นุสรรา ประชาเชษฐ์¹ และพัชรา เดชโฮม²

Nutsara Prachachet¹ and Patchara Dechhome²

¹โรงเรียนไทยรัฐวิทยาในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Nutsara Prachachet

อีเมล: nutsaraple@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนไทยรัฐวิทยาในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 4 ด้าน ดังนี้ ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนไทยรัฐวิทยาในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 79 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนไทยรัฐวิทยาในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ส่วนด้านการบริหารงานบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

คำสำคัญ: การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

Abstract

The purpose of this research was to study the information technology usage for administration of Thairathwitaya Schools in Chumphon province under Chumphon primary education service area office 1 in 4 aspects as follows 1) academic administration 2) budget

administration 3) human resource administration 4) general administration. The populations used in the research were government teachers at Thairathwitaya Schools in Chumphon province under Chumphon primary education service area office 1 and academic year 2022, consisted of 79 people. The research instrument was a 5 rating scales questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that of the information technology usage for administration of Thairathwitaya Schools in Chumphon province under Chumphon primary education service area office 1 were generally found at high level. when considering each aspect, it was found academic administration has the highest mean, followed by budget administration as for human resource administration has the lowest mean.

Keyword : Information Technology for School Administration

บทนำ

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อมวลมนุษยชาติ ทั้งในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติงาน เป็นยุคที่เริ่มเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล ทำให้ชีวิตประจำวันของผู้คนในสังคม เริ่มได้สัมผัสกับการทำธุรกรรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Business) เริ่มคุ้นเคยกับการใช้ระบบสื่อสารข้อมูลคอมพิวเตอร์ และระบบสารสนเทศ (IT) ซึ่งเข้ามาอำนวยความสะดวกให้ทุกชีวิตอย่างไม่เคยมีมาก่อน ทิศทางของโทรคมนาคมยังคงพัฒนาต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง และก้าวกระโดดอย่างรวดเร็วมาก โดยการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 นั้นจะต้องมีการพัฒนาด้านทักษะภาษาอังกฤษ การนำศาสตร์ทั้ง 4 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านเทคโนโลยี ด้านวิศวกรรมศาสตร์ และด้านคณิตศาสตร์มาบูรณาการร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาหรือสร้างสรรค์และเน้น การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมหรือโครงการที่บูรณาการมากขึ้น นอกจากนี้ยังต้องมีการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเป็นกำลังสำคัญที่จะช่วยผลักดันให้ยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ปิ่นชารีย์ ถาวรศักดิ์, 2565 : 37)

ความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารเป็นเครื่องมือเพิ่มศักยภาพให้กับประเทศในด้านต่างๆ ส่งผลให้มีการพัฒนาด้านการศึกษาของชาติ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันได้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้บัญญัติหลักในการปฏิรูปการศึกษาของชาติในหลายด้าน มีการส่งเสริมความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และการสื่อสาร เพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอน โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่ปรากฏอยู่ในหมวด 9 และเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคโลกาภิวัตน์ ตามนโยบายของรัฐบาลยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 กำหนดยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์คือยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 120) อีกทั้งยังได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) กำหนดยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการใช้สื่อและเทคโนโลยีคือ ยุทธศาสตร์ที่ 4 ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยการเร่งพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีความหลากหลาย และสามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึง และยุทธศาสตร์ที่ 5 ส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา โดยการพัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาและการบริหารจัดการที่ทันสมัย และไม่ซ้ำซ้อน ให้ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 43)

การบริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการวิเคราะห์ ประเมิน และตัดสินใจ ในการดำเนินงานของสถานศึกษา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับสารสนเทศที่ถูกต้อง รวดเร็ว มีความน่าเชื่อถือ แม่นยำสามารถนำมาเปรียบเทียบย้อนหลังได้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อช่วยในการบริหารการศึกษาคือ ช่วยให้ผู้บริหารสามารถวางแผน ตัดสินใจในการบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขอบข่ายของการบริหารการศึกษามี 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป การที่จะนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการบริหารการศึกษาคงทุกด้าน และให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้นั้น ผู้บริหารจะต้องมีความสนใจ และมีความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ สนับสนุน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการประกอบการตัดสินใจ ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ระบบสารสนเทศต้องทันต่อความต้องการ ทันต่อเหตุการณ์ เป็นมาตรฐาน ถูกต้องแม่นยำ มีการเก็บข้อมูล การประมวลผล และสามารถเชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยงานได้ (พระมหากันดินันท์ เสงสกุล, 2564 : 1)

โรงเรียนไทยรัฐวิทยาในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีจำนวน 4 แห่ง ประกอบด้วย โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 66 (บ้านนาเนียน) โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 76 (บ้านพละ) โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) และโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 78 (วัดสามัคคีชัย) โดยผู้บริหารโรงเรียนไทยรัฐวิทยามีแนวทางในการดำเนินงานตามนโยบายที่เน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการวิจัยเป็นแหล่งบริการทางวิชาการและแหล่งเรียนรู้ของชุมชน และจากศึกษากลยุทธ์ศาสตร์ว่าด้วยการส่งเสริมและสนับสนุน ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพบว่าบุคลากรยังมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานได้อย่างไม่เต็ม ศักยภาพ และยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพราะตามแผนยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาการศึกษาโรงเรียนไทยรัฐวิทยา (พ.ศ. 2563-2566) กลยุทธ์ที่ 2 ด้านเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการบริหารจัดการ การส่งเสริม และสนับสนุน บุคลากรในสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 15 : 2562) ที่ต้องการเน้นทักษะกระบวนการคิดของเด็กให้ก้าวไกล โดยครูต้องมีบทบาทชี้แนะ และการมี ทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อความเป็นสากล เพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษาเพิ่มพูนความรู้ ทั้งด้าน วิชาการ การบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมของโรงเรียน ครู กรรมการสถานศึกษา เครือข่ายต่าง ๆ และการ มอบหมายนโยบาย ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็น

แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้สำหรับการบริหารงานในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนไทยรัฐวิทยาในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากหลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนด ตามกฎกระทรวงการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2550 : 1-6) ใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนไทยรัฐวิทยาในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนไทยรัฐวิทยาในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 79 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนไทยรัฐวิทยาในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผู้ศึกษาได้บูรณาการจากแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียน ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนไทยรัฐวิทยาในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 1 ประกอบด้วย ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ 13 ข้อ ด้านการบริหารงานงบประมาณ 12 ข้อ ด้านการบริหารงานบุคคล 13 ข้อ และด้านการบริหารงานทั่วไป

13 ข้อ รวม 51 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103)

- ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนไทยรัฐวิทยาในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิด การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนไทยรัฐวิทยาในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป แล้วนำข้อบ่งชี้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) โดยพิจารณาข้อคำถามที่มีค่า IOC ที่มีค่าตั้งแต่ 0.67-1.00
5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์
6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 1 ประกอบด้วย โรงเรียนประชาบาล 4 จำนวน 15 คน และโรงเรียนบ้านทุ่งมะขาม จำนวน 15 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยพิจารณาค่าความเชื่อมั่นที่มีค่าเท่ากับ .99
7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนไทยรัฐวิทยาในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 79 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนไทยรัฐวิทยาในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนไทยรัฐวิทยาในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 79 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 79 ฉบับ เก็บคืนได้จำนวน 79 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนไทยรัฐวิทยาในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน โดยการใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนไทยรัฐวิทยาในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนไทยรัฐวิทยาในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนไทยรัฐวิทยาในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวม 4 ด้าน

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนไทยรัฐวิทยาในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1					
		μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.45	0.56	มาก	1
2	ด้านการบริหารงานงบประมาณ	4.35	0.60	มาก	2
3	ด้านการบริหารงานบุคคล	4.30	0.63	มาก	4
4	ด้านการบริหารงานทั่วไป	4.34	0.61	มาก	3
รวม		4.36	0.60	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนไทยรัฐวิทยาในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.45$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ($\mu=4.35$) ส่วนด้านการบริหารงานบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.30$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนไทยรัฐวิทยาในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ส่วนด้านการบริหารงานบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนเพื่อนำมาพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการใช้เทคโนโลยีในการจัดระบบสารสนเทศในด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ชุมชน และหน่วยงานอื่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำบัญชีการเงิน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษาส่วนผู้บริหารมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการตรวจสอบ ติดตาม การใช้งบประมาณของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำสถิติการลาของครูและบุคลากร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำข้อมูล ทะเบียน

ประวัติบุคลากร ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการประสานระหว่างโรงเรียนและหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาครูและบุคลากร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดระบบสารสนเทศงานธุรการโดยนำเทคโนโลยีมาช่วยลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนไทยรัฐวิทยาในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ส่วนด้านการบริหารงานบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามองว่าความสำคัญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนการจัดการในสถานศึกษา ช่วยให้การตัดสินใจปฏิบัติงานได้รวดเร็วในการบริหารเพื่อจัดการศึกษา การตัดสินใจวางแผนการศึกษาระยะยาวต่าง ๆ ช่วยแก้ปัญหาด้านการจัดการศึกษาในโรงเรียนทั้งการจัดเก็บข้อมูล การจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการได้อย่างชัดเจน และสามารถตัดสินใจเลือกแนวทางการแก้ปัญหาหรือบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของพระมหากันดินันท์ เสงสกุล (2564) กล่าวว่า การศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการวิเคราะห์ ประเมิน และตัดสินใจ ในการดำเนินงานของสถานศึกษา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับสารสนเทศที่ถูกต้อง รวดเร็ว มีความน่าเชื่อถือ แม่นยำสามารถนำมาเปรียบเทียบย้อนหลังได้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อช่วยในการบริหารการศึกษาจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถวางแผน ตัดสินใจในการบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพตามขอบข่ายของการบริหารการศึกษามี 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กวินตรา ช้วนลิ้ม (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านงานบริหารงานบุคคล ด้านงานบริหารงานทั่วไป ด้านงานบริหารงบประมาณ และสอดคล้องกับยูไฮนี บากา และรพีพรรณ สุวรรณัญฐิโชติ (2563) ศึกษาเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอน เพื่อนำมาพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และจัดทำสื่อการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมล โขติธธนวิวัฒน์ (2560) ศึกษาเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพัตสนนิคม ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดทำแผนการปฏิบัติการด้านงบประมาณ อีกทั้งใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษาความเหมาะสมตามงานหรือโครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการปฏิบัติการประจำปี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจึงช่วยให้ผู้บริหารสามารถวางแผน และจัดระบบควบคุมภายในที่ดี การบริหารมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยูไฮนี บากา และรพีพรรณ สุวรรณณัฐโชติ (2563) ศึกษาเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานบุคคล ซึ่งมีรายละเอียดต่าง ๆ ของข้อมูลเกี่ยวกับตัวบุคลากรจำนวนมากที่จะต้องนำมาใช้งาน และต้องปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมาธิรี ถาวรศักดิ์ (2565) ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 15 (เวียงเก่าแสนภูวิทยาประชาท) ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานทั่วไปเป็นอีกหนึ่งงานที่มีความสำคัญ สามารถสนับสนุนงานด้านอื่นๆ ให้ดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดระบบสารสนเทศงานธุรการโดยนำเทคโนโลยีมาช่วยลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัคกร บุญพันธ์ (2564) ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนไทยรัฐวิทยาในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ชุมชน และหน่วยงานอื่น โดยการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ชุมชน และหน่วยงานอื่น ในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงจัดกิจกรรมการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการตรวจสอบ ติดตาม การใช้งบประมาณของสถานศึกษา โดยจัดหาเทคโนโลยีในรูปแบบโปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์และประเมินความมีประสิทธิภาพประหยัด และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของสถานศึกษา เพื่อเป็นสารสนเทศในการวางแผนและการพัฒนาการศึกษา

3. ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการประสานระหว่างโรงเรียนและหน่วยงานภายนอก โดยการส่งเสริม สนับสนุนการปรับปรุงระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ความเร็วสูงในการสร้างเครือข่าย ประสานงานภายในและภายนอกหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ และมีความมั่นคงปลอดภัย ทันสมัยตอบสนองต่อความต้องการ

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา โดยจัดกิจกรรมให้บริการแก่ชุมชน กิจกรรมพัฒนาชุมชน การขอความช่วยเหลือจากชุมชน รวมทั้งใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดทำแหล่งข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัญหาที่มีผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

บรรณานุกรม

กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550.

(2550). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 124 ตอนที่ 24 ก. 16 พฤษภาคม 2550, 29.

กวินตรา ช้วนลิ้ม. (2560). **ศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยาย**

โอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

ปิ่นฑารีย์ ถาวรศักดิ์. (2565). **แนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารสถานศึกษา**

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 15 (เวียงเก่าแสนภูวิทยาประชา). **วารสารครุศาสตร์วิชาการ**

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 7(2), 33-38.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยสำหรับครู**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน์.

พระมหากันดินันท์ เสงสกุล. (2564). **เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา. วารสารนวัตกรรม**

การจัดการศึกษาและการวิจัย, 3(1), 1-9

พิมล โชติธนอริวัฒน์. (2560). **การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัด**

เทศบาลเมืองพนัสนิคม. งานนิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ภัคกร บุญพันธ์. (2563). **ประสิทธิผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ยูไฮนี บากา. (2563). **การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3. การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 11, 17 กรกฎาคม 2563, ประเทศไทย.1273.**
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). **แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562.**
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564).** กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579.** กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

Creative Leadership of Banbangmaikeawprachasamakee
School Administrator under Chumphon Primary Educational Service Area Office 1

ณัฐธิดา รักษ์เกลี้ยง¹ และพัชรา เดชโฮม²

Nuttida Rakklieng¹ and Patchara Dechhome²

¹โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี

²สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

Corresponding Author: Nuttida Rakklieng

อีเมล: hmeam_za@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ 3) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 4) ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว และ 5) ด้านการทำงานเป็นทีม ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 55 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ส่วนด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์และด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัวมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, ผู้บริหารโรงเรียน

Abstract

The purpose of this research was to study the Creative Leadership of Banbangmaikewprachasamakee School Administrator under Chumphon Primary Educational Service Area Office 1 in 5 aspects as follows 1) Visionary 2) Creativity 3) Take into account the individual 4) Flexible and Adaptable and 5) Work as a team The populations used in the research were government teachers at Banbangmaikewprachasamakee School Administrator under Chumphon Primary Educational Service Area Office 1 and academic year 2022, consisted of 55 people. The research instrument was a 5 rating scales questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that the current condition of the Creative Leadership of Banbangmaikewprachasamakee School Administrator under Chumphon Primary Educational Service Area Office 1 were generally found at high level. When considering each aspect, it was found that visionary work has the highest mean, followed by the creativity as for flexible and adaptable have the lowest mean. The overall desirable condition was at the highest level. When considering each aspect, it was found that creativity work with the highest mean, followed by the visionary and flexible and adaptable as for take into account the individual have the lowest mean.

Keyword : Creative Leadership , School Administrator

บทนำ

ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงและแข่งขันกันสูงทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครองและเทคโนโลยี ตลอดจนด้านการศึกษาของไทยได้มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วเช่นในปัจจุบันนี้ สังคมต้องการสิ่งใหม่ๆ แนวคิดใหม่ ๆ มาพัฒนาประเทศเพื่อแข่งขันกับนานาประเทศ การสร้างสรรค์เป็นการดำเนินการในลักษณะต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดสิ่งแปลกใหม่ที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนหรือการพัฒนาของเดิมให้ดียิ่งขึ้นเป็นความสามารถทางสติปัญญาในรูปแบบหนึ่งที่จะคิดได้หลายทิศทางหลากหลายรูปแบบโดยไม่มีขอบเขต สิ่งที่มีชีวิตเท่านั้นที่จะมีความสร้างสรรค์ เนื่องจากการสร้างสรรค์เป็นความคิดระดับสูง อาจกล่าวได้ว่ามนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตเพียงชนิดเดียวบนโลกที่มีความสร้างสรรค์สามารถพัฒนาตน พัฒนาสังคมและพัฒนาประเทศ ส่งผลให้ทุกองค์กรมีความจำเป็นที่จะต้องผู้นำที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมและเป็นผู้นำที่มีศักยภาพสูง เพื่อสามารถนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายด้วยความสำเร็จ สามารถก้าวทันกับยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงเช่นในปัจจุบันนี้ได้เป็นอย่างดี ดังนั้นการสร้างผู้นำที่มีศักยภาพและมีพลังทางบวกจะทำให้สามารถขับเคลื่อนองค์กรไปสู่การพัฒนาได้อย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพ ด้วยเหตุนี้ภาวะผู้นำจึงเป็นคุณลักษณะและพฤติกรรมที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้นำหรือผู้บริหารยุคใหม่ (รัชฎาภรณ์ อัครจันทร์, 2560 : 3) เพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาสถานศึกษา

จากสภาพความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญต่อผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อให้ทราบข้อมูลของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับการบริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของนักวิชาการมาสรุปและสังเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ 3) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 4) ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 5) ด้านการทำงานเป็นทีม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 55 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใช้กรอบแนวคิดในการวิจัยตามแนวคิดของโรบินสัน (Robinson, 2007 : 120) ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การมีความคิดสร้างสรรค์ 3) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 4) การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 5) การทำงานเป็นทีม แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ประกอบด้วย ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านการทำงานเป็นทีม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ดังนี้ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การมีความคิดสร้างสรรค์ 3) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 4) การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 5) การทำงานเป็นทีม แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00
5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์
6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.869
7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 55 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร

เขต 1 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 55 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง โดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การมีความคิดสร้างสรรค์ 3) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 4) การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 5) การทำงานเป็นทีม โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 103)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวม

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
การมีวิสัยทัศน์	4.19	.22	มาก	1	4.91	.18	มากที่สุด	2
การมีความคิดสร้างสรรค์	4.18	.31	มาก	2	4.92	.15	มากที่สุด	1
การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	3.80	.35	มาก	4	4.83	.42	มากที่สุด	4
การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว	3.72	.45	มาก	5	4.91	.18	มากที่สุด	2

การทำงานเป็นทีม	3.84	.42	มาก	3	4.88	.22	มากที่สุด	3
รวม	3.95	.35	มาก		4.89	.23	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.19$) รองลงมาคือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ($\mu = 4.18$) ด้านการทำงานเป็นทีม ($\mu = 3.84$) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\mu = 3.80$) ส่วนด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 3.72$)

สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.92$) รองลงมาคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ($\mu = 4.91$) ด้านการทำงานเป็นทีม ($\mu = 4.88$) ส่วนด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.83$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการการมีความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการทำงานเป็นทีม ส่วนด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ส่วนด้านการมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการมีวิสัยทัศน์ สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารสถานศึกษาสามารถตัดสินใจด้วยการคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบ มีความรู้เท่าทันและมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาเพื่อกำหนดนโยบายในการบริหารงาน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษานำแนวความคิดมาสู่แนวทางการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้วางแผนการบริหารอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารสถานศึกษาติดตามข่าวสารต่างๆที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบการศึกษาอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการตัดสินใจที่รวดเร็วและรอบคอบ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากล้าคิดนอกกรอบ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากล้าคิดนอกกรอบ ผู้บริหารสถานศึกษามีความคล่องแคล่วในการคิด ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการตัดสินใจที่รวดเร็วและรอบคอบ และผู้บริหารสถานศึกษามีความเฉลียวฉลาดและมีไหวพริบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้โดยอาศัยการบูรณาการจากประสบการณ์ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้พัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงานอย่างเป็นกันเอง ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบายเพื่อดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปฏิบัติตนให้เข้ากับผู้อื่นด้วยความเสมอภาค ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รับฟังปัญหาและเสนอความคิดเห็นพร้อมดำเนินการแก้ไข มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเสนอแนะวิธีการใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงานแก่ครูและบุคลากรทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบายเพื่อดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคล และผู้บริหารสถานศึกษามีการอบรม สอนงานที่เน้นการพัฒนาความสามารถของครูและบุคลากร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือแก่ครูและบุคลากรอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการทำงานแบบมีส่วนร่วม ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับตัวตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแก้ไขกฎระเบียบในการทำงานให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับตัวตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือแก่ครูและบุคลากรอยู่เสมอ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาให้อิสระในด้านการคิดแก่ครูและบุคลากร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการทำงานเป็นทีม สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการทำงานเป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพบปะสังสรรค์กันตามสมควร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทุกคน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาร่วมพัฒนาบุคลากร ทีมงานให้ตรงกับความต้องการของหน่วยงาน เพื่อประสิทธิภาพในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดและสภาพที่พึงประสงค์ ด้านการทำงานเป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของครูและบุคลากรอยู่เสมอ และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพบปะสังสรรค์กันตามสมควร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมพัฒนาบุคลากร ทีมงานให้ตรงกับความต้องการของหน่วยงาน เพื่อประสิทธิภาพในการทำงาน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทุกคน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสารสามารถบริหารงานด้วยรูปแบบใหม่และบริหารงานในทิศทางที่ถูกต้อง สามารถกำหนดบทบาทหน้าที่การทำงานของบุคลากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในทีมได้ ตลอดจนส่งเสริมให้ทีมงานมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงออกด้วยการรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน มีเป้าหมายร่วมกันและต้องการให้บุคลากรทำงานร่วมกันจนสำเร็จซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรรัตน์ งามบ้านผือ (2560) การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัย พบว่า การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

สภาพที่พึงประสงค์ ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสามารถคิดเพื่อให้ค้นพบสิ่งใหม่ที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อนำไปสู่สิ่งที่แปลกแตกต่างจากเดิม มีความสามารถในการมองหาลู่ทางเลือกหลายทิศทางโดยการคิดอย่างรอบด้าน กระตุ้น ส่งเสริมและแนะนำกระบวนการใหม่ ๆ อย่างเป็นระบบและทำทนายให้กับบุคลากรในโรงเรียน สามารถสร้างสรรค์ในรูปของผลิตผลที่แปลกใหม่และมีคุณค่าเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น สามารถนำแนวความคิดมาสู่แนวทางการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม รับฟังความคิดเห็นของบุคลากรและ

ข้อเสนอแนะจากบุคคลอื่น มีความสามารถในการคิดและมองปัญหา พร้อมหาทางออกของปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้หลายมุมมองหลายทิศทาง พร้อมเปิดกว้างรับความคิดใหม่ๆ อย่างอิสระ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรรัตน์ งามบ้านผือ (2560) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัย พบว่า การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการมีวิสัยทัศน์ สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถตัดสินใจด้วยการคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบ มีความรู้เท่าทันและมีเหตุผล ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาเพื่อกำหนดนโยบายในการบริหารงาน ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางในการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นางเสาวณีย์ สมบูรณ์ศิริรัตน์ (2562) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินการปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ด้านจินตนาการมีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมาคือด้านการแก้ปัญหา และด้านวิสัยทัศน์

ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามข่าวสารต่างๆที่ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงของระบบการศึกษาอยู่เสมอ ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการตัดสินใจที่รวดเร็วและรอบคอบ ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นและส่งเสริมการทำงานของครูและบุคลากรด้วยเทคนิคใหม่ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒนวงศ์ ดอกไม้ (2560) ศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 26 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านมิวิสัยทัศน์ และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ด้านความสามารถในการสื่อสารและการมีมนุษยสัมพันธ์ และด้านการมีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้พัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงานอย่างเป็นกันเอง ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รับฟังปัญหาและเสนอความคิดเห็นพร้อมดำเนินการแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรศักดิ์ ปักกระโท (2560) การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือแก่ครูและบุคลากรอยู่เสมอ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการทำงานแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการแก้ไขปัญหา ต่าง ๆ ได้หลายทิศทาง ผู้บริหารสถานศึกษามีความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภรณ์ทิพย์ ปั่นก้อง (2559) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 วัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วย ความมีจินตนาการ ความยืดหยุ่นและความมีวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมาก

ด้านการทำงานเป็นทีม สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการทำงานเป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพบปะสังสรรค์กันตามสมควร ผู้บริหารสถานศึกษามีความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทุกคน ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของครูและบุคลากรอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐ ช่วยงาน (2565) การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประณตศึกษาระยอง เขต 2 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย ด้านการสร้างแรงจูงใจ และด้านการทำงานเป็นทีม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. **ด้านการมีวิสัยทัศน์** ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องอยู่เสมอเพื่อให้สามารถตัดสินใจด้วยการคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบ มีความรู้เท่าทันและมีเหตุผล และควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาสามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงาน โดย ส่งเสริมและจัดอบรม เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาได้เข้าร่วมเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง

2. **ด้านความคิดสร้างสรรค์** ผู้บริหารสถานศึกษาควรกล้าคิดนอกกรอบเพื่อเรียนรู้การบริหารงานใหม่ๆ ที่น่าสนใจ มีความคล่องแคล่วในการคิด มีทักษะการตัดสินใจที่รวดเร็ว รอบคอบ มีความเฉลียวฉลาดและมีไหวพริบ โดยเข้าร่วมการอบรมในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเพิ่มทักษะและกระบวนการบริหารงานที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

3. **ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล** ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายเพื่อดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคลและสามารถปฏิบัติตนให้เข้ากับผู้อื่นด้วยความเสมอภาค มีส่วนร่วมในการตัดสินใจรับฟังปัญหาและเสนอความคิดเห็นพร้อมดำเนินการแก้ไข โดยรับฟังปัญหาของบุคลากรในสถานศึกษาทุกคน เพื่อให้ความช่วยเหลือ และหาแนวทางส่งเสริมที่เหมาะสม

4. **ด้านความยืดหยุ่นและปรับตัว** ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับตัวให้เหมาะสมตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป สามารถแก้ไขกฎระเบียบในการทำงานให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษา โดยมีการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงาน และสร้างความเป็นกันเองให้กับครูและบุคลากรในสถานศึกษา

5. **ด้านการทำงานเป็นทีม** ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะร่วมพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้ตรงกับความต้องการของหน่วยงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน อีกทั้งรับฟังความคิดเห็นของครูและบุคลากรในสถานศึกษาอยู่เสมอ เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนได้มีโอกาสพบปะสังสรรค์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยสนับสนุนให้ครูสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างเป็นกันเอง และมีความสามัคคีในการทำงาน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางไม้แก้ว ประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. ควรมีการศึกษารูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

บรรณานุกรม

- กรองทิพย์ นาควิเชตร. (2552). **ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เพื่อการศึกษา**. สมุทรปราการ : อีรสาส์น.
- กฤษพล อัมระนันท์. (2559). **การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่वंก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นครสวรรค์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- กาญจนา ศิลา. (2556). **การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางเขน**. ปริญญาโท กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์. (2555). **โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษา**. ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ด. (การบริหารการศึกษา), ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์, จักรกฤษณ์ โปตาพล และวิไลพรรณ เสรีวัฒน์. (2556). **ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ : สิ่งที่ควรค่าสำหรับทุกคนในอนาคต**. ขอนแก่น : คลังนานา.
- เกศสรินทร์ ตรีเชช. (2552). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- จักรกฤษณ์ โปตาพล. (2555). **ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). เลย : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- นัยนา ชนาฤทธิ์. (2556). **ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กรณ์ทิพย์ ปั่นก้อง. (2559). **ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัชฎากร อัครจันทร์.(2560). **รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน**. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (การบริหารการศึกษา). สกลนครบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- สุรศักดิ์ ปักการะโธ, สุรีย์มาศ สุขกลี และอัมพวัน ประเสริฐภักดี. (2561). **การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17**, วารสารวิจัยรำไพพรรณี. 12 (1) : 118-124
- Mungkasem, U. (2001). "The Experimental Study of The Creative Leadership Training on Creative Leadership Quality of Education Chief Executive Officers. **Dissertation Abstracts International**. 23 (06) : 56 - A.
- Parker, G. (2001). **Team Workout : A Trainer's Sourcebook of 50 Team Building Games and Activates**, New York : AMACOM.
- Parker, J.P. and Begnaud, L.G. (2004). **Developing Creative Leadership**. Portsmouth, NH.: Teacher Ideas Press.

- Robbins, S.P. and Coulter, M. (2003). **Organization Behavior : Concepts Controversies And Application**. New Jersey : Prentice - Hall.
- Robert. (2005). **Relationships between Measures of Leadership and School Climate**. Nevada : University of Nevada Press.
- Stenberg, R.J. (2006). "Creative Leadership : It's a Decision," **Journal of Leadership**. 36(2):22-24.
- Stoll, L. and Temperley, J. (2009). "**Creative Leadership Teams**," **Journal of Management in Education**. 23 (1) : 12 - 18.

การบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

Academic Administration of Chumphon Special Education Under Special Education Bureau

วาสนา ไพโรจน์บวร¹ และ พัชรา เดชโฮม²

Wasana Pairojboworn¹ and Patchara Dechhome²

¹ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Wasana Pairojboworn

อีเมล: wansana8054@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษาการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ใน 5 ด้าน ดังนี้ ประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดและประเมินผล 4) ด้านพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และ 5) ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้างานวิชาการ ครูศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 55 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการวัดและประเมินผล ส่วนด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ, การศึกษาพิเศษ

Abstract

The purpose of this research was to study the academic Administration Of Chumphon special Education Under Special Education Bureau in 5 aspects as follows: 1)curriculum development of educational institutions 2)learning process development 3)measurement and evaluation, 4)development of innovative media and educational technology, and 5)internal quality assurance. Educational establishments and educational standards The population used in the research were administrators, academic supervisors, teachers, special education centers. Of Chumphon Province under special Education Bureau Administration, Academic Year 2022, totaling 55 people. The research tool was a 5-level estimating questionnaire. Data were analyzed including mean and standard deviation.

The results showed that Academic Administration of Special Education Center of Chumphon Province under the Office of Special Education Administration Overall, it was as a high level. When considering each side it was found that Educational curriculum development with the highest average, followed by measurement and evaluation, and technological innovation media development has the lowest average

Keyword: Academic Administration, Spacial Education

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 54 รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนา ร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วยการศึกษาทั้งปวง ต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) และ(ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 มาตรา 39 ได้ระบุว่า การบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการในการบริหารจัดการศึกษาได้โดยอิสระคล่องตัวรวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 32) โดยกำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารสถานศึกษาไว้ 4

งาน คือ งานวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารทั่วไป และงานบริหารงานบุคคล ในงานดังกล่าวทั้ง 4 ด้านนี้ งานวิชาการถือว่าเป็นงานหลักโดยตรง เมื่อพิจารณาเทียบกับวัตถุประสงค์หลักของการบริหารสถานศึกษา เป็นงานที่เป็นไป เพื่อให้ให้นักเรียนบรรลุจุดหมาย ผู้บริหารจะบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องเข้าใจขอบข่ายงานวิชาการรู้จักปัญหาที่เกิดขึ้นและหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ให้หมดไป ดังนั้น งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา เพราะจุดหมายของสถานศึกษา ก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูง นักเรียนให้มีคุณภาพมีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติตามที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไปได้เป็นอย่างดี หากเปรียบงานแผนงานเป็นสมอ เป็นแผนที่ เป็นเข็มทิศของชีวิต งานวิชาการ ก็คือหัวใจของสถานศึกษา ที่มีความสัมพันธ์กับงานแผนอย่างแยกไม่ได้ การจะบริหารงานวิชาการ ให้ประสบผลสัมฤทธิ์ ต้องตระหนักว่าหัวใจของการจัดการศึกษาคือ ผู้เรียน หากจะดูว่างานวิชาการ โรงเรียนใดเป็นอย่างดีได้จากนักเรียนในโรงเรียนนั้น ๆ การบริหารงานวิชาการจะเกิดประสิทธิผลได้ ผู้บริหารโรงเรียนจะทราบและเข้าใจเป็นอย่างดีต่อการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ งานวิชาการจึงถือเป็นงานหลักไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาประเภทใดก็ตาม การดำเนินงานวิชาการจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังที่ ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2546 : 2) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญมากที่สุด ผู้บริหารทุกคนควรรับผิดชอบงานวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของสถานศึกษา คือ การให้บริการทางวิชาการ ผู้บริหารมีหน้าที่เป็นผู้นำทางวิชาการ โดยทำงานร่วมกับครูผู้สอนกระตุ้นเตือนให้คำแนะนำและประสานงานให้ครูผู้สอนทุกคนร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพ การที่พิจารณาถึงคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษาในระบบสถานศึกษานั้น เราอาจพิจารณาได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พฤติกรรมของผู้เรียนตลอดจนความงอกงามในด้านต่าง ๆ ในตัวผู้เรียน ผลผลิตที่ว่ามีสืบเนื่องมาจากการฝึกฝน อบรมและสั่งสอนทั้งในและนอกห้องเรียนทั้งสิ้น กระบวนการที่ก่อให้เกิดผลิตผลดังกล่าวนี้ จะต้องอาศัยในเรื่องการจัดการเรียนการสอนเป็นสำคัญ ซึ่งก็หมายถึงการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ จึงเป็นพันธกิจที่สำคัญยิ่งของสถานศึกษา เพราะการบริหารงานวิชาการเป็นกลไกสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาขีดความสามารถของมนุษย์ ทั้งด้านสติปัญญา ความคิด การใช้เหตุผล และการมีวิจรรย์ญาณควบคู่ไปกับการมีคุณธรรมจริยธรรม ส่วนงานด้านอื่น ๆ ถือเป็นงานที่สำคัญรองลงมา หรือเป็นงานที่ส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้การบริหารงานวิชาการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารต้องยึดเอางานวิชาการเป็นหลักในการบริหารและมีความเป็นผู้นำทางวิชาการจะนำโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จ เพราะการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียนทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ส่วนงานอื่น ๆ ถือเป็นงานที่สำคัญรองลงมาและเป็นงานสนับสนุน (สันติ บุญภิรมย์, 2553 : 10) ไม่ว่าสถานศึกษาประเภทใดก็ตาม มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เพราะงานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากงานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา และมีความเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา ซึ่งอาจเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อม (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553 : 1) งานวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุดของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหารโรงเรียนคณะครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความรู้ความเข้าใจให้

ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยที่หลากหลาย เช่น ปริศนา สีเงิน (2559 : 41) ได้ศึกษาเรื่องสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่าสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับดีมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งการเรียนรู้ ด้านพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะเห็นได้ว่าการศึกษาดังกล่าว ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการภายในโรงเรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการได้

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดชุมพร ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (EI) โดยมีรูปแบบการให้บริการทั้งหมด 3 รูปแบบ ได้แก่ 1) การรับบริการไป-กลับ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดชุมพร 2) การรับบริการไป-กลับที่หน่วยบริการ และ 3) การรับบริการที่บ้าน ปัจจุบัน ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดชุมพร ได้ดำเนินการจัดตั้งหน่วยบริการเรียบร้อยแล้ว จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ หน่วยบริการหลังสวน หน่วยบริการทุ่งตะโก หน่วยบริการปะทิว หน่วยบริการท่าแซะ และหน่วยบริการสวี และอยู่ระหว่างดำเนินการจัดตั้งอีก 2 แห่ง ได้แก่ หน่วยบริการละแม และหน่วยบริการพะโต๊ะ ซึ่งจะครอบคลุมทุกอำเภอของจังหวัดชุมพร เพื่อลดภาระการเดินทางของผู้ปกครอง และเพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาของเด็กพิการในจังหวัดชุมพร และให้บริการทางการศึกษา “ห้องเรียนคู่ขนานสำหรับบุคคลออทิสติก” จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนวัดประสาธนิกร โรงเรียนเมืองชุมพรบ้านเขาถล่ม และโรงเรียนวัดหาดทรายแก้ว “ศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กในโรงพยาบาล” จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 250 คน จำนวนครูผู้สอนทั้งสิ้น 55 คน จัดการศึกษาสำหรับคนพิการตั้งแต่แรกเกิด จนอายุ 18 ปี เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพของผู้เรียน หลักสูตรการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ดังนั้น ผู้สอนทุกคนจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองจากการเป็นผู้บอกความรู้ให้จบไปในแต่ละครั้งที่เข้าสอน มาเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน กล่าวคือเป็นผู้กระตุ้นส่งเสริมสนับสนุนจัดสิ่งเร้าและจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคลการจัดกิจกรรมจึงต้องเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์วิจารณ์สร้างสรรค์ศึกษาและค้นคว้าได้ลงมือปฏิบัติจนเกิดการเรียนรู้ และค้นพบความรู้ด้วยตนเอง รักการอ่านรักการเรียนรู้อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Long -Life Education) และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ (LearningMan) ผู้สอนจึงต้องสอนวิธีการแสวงหาความรู้(Learn How To Learn) ผู้สอนควรสอนการคิดมากกว่าให้ท่องจำท่องจำโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าเน้นเนื้อหาวิชา การเรียนรู้ให้เป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียนและเป็นไปตามมาตรฐาน ตัวชี้วัดของหลักสูตรมีการออกแบบจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน โดยมีการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบการระดมสมองแบบลงมือปฏิบัติจริง แบบร่วมมือกัน แบบใช้กระบวนการคิดกระบวนการใช้ปัญหาเป็นหลัก เน้นฝึกทักษะตามศักยภาพของผู้เรียน และการอยู่ร่วมกันในสังคม เป็นเรื่องสำคัญที่สุด

โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ให้เรียนรู้ดำรงชีวิตอยู่ได้ตามศักยภาพแต่ละบุคคล ตั้งแต่ระดับเตรียมความพร้อม และมีการพัฒนาครูทุกคนให้มีความสามารถในการนำเทคนิควิธีการสอนให้ตรงตามศักยภาพของผู้เรียน ใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนมีแหล่งการเรียนรู้ มีการใช้สื่อที่มีรูปธรรมจับต้องได้ ครูในสายชั้นเดียวกันร่วมกันกำหนดทำแผนจัดการเรียนรู้ การวัดประเมินผล ครูเน้นให้ผู้เรียนช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันได้มากที่สุดตามศักยภาพของผู้เรียน นอกจากนี้ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดชุมพร มีกระบวนการพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีที่หลากหลาย ครูจัดการเรียนให้สอดคล้องความต้องการของผู้เรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดชุมพร มีกระบวนการพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีที่หลากหลาย ครูจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียน และเป็นไปตามมาตรฐาน ตัวชี้วัดของหลักสูตรมีการออกแบบจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน โดยมีการจัดการเรียนรู้ ในรูปแบบการระดมสมองแบบลงมือปฏิบัติจริง แบบร่วมมือกัน แบบใช้กระบวนการคิด กระบวนการใช้ปัญหาเป็นหลัก เน้นฝึกทักษะตามศักยภาพของผู้เรียนและการอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นเรื่องสำคัญที่สุด โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เรียนรู้ดำรงชีวิตอยู่ได้ตามศักยภาพแต่ละบุคคล ตั้งแต่ระดับเตรียมความพร้อม และมีการพัฒนาครูทุกคนให้มีความสามารถในการนำเทคนิควิธีการสอนให้ตรงตามศักยภาพของผู้เรียนใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนมีแหล่งการเรียนรู้ มีการใช้สื่อที่มีรูปธรรมจับต้องได้ ครูในสายชั้นเดียวกันร่วมกันกำหนดทำแผนจัดการเรียนรู้ การวัดประเมินผล ครูเน้นให้ผู้เรียนช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันได้มากที่สุดตามศักยภาพของผู้เรียน นอกจากนี้ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดชุมพร ได้มีการดำเนินการเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน จัดกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพให้เหมาะสมกับวัย พัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาเรียนรู้ให้เกิดได้ตลอดเวลาทุกสถานที่โดยครูมีหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาถึงการบริหารงานวิชาการ ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยข้อมูลที่ได้จากการวิจัยนี้ จะเป็นข้อมูลพื้นฐานฐานสำหรับผู้บริหาร และสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ นำไปใช้ในการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อพัฒนากระบวนการบริหารจัดการและพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดชุมพร มีการจัดกิจกรรมการเรียนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผ่านกระบวนการลงมือปฏิบัติจริง ด้วยตนเอง อาศัยการร่วมมือกันกับผู้ปกครองเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นอย่างต่อเนื่อง เพื่อความมั่นคงถาวรของพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้น ๆ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและจิตวิทยาที่เหมาะสม ได้แก่ มุมต่าง ๆ ในห้องเรียน ความปลอดภัยในห้องเรียน แสงสว่างที่เพียงพอ รูปแบบห้องเรียนที่เหมาะสมตามประเภทความพิการและความรุนแรง ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียน ผู้เรียนมีความสุข มีการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา มีแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอก ที่หลากหลาย เพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน มีการวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ได้แก่ การประเมินความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนก่อนการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ประเมินระหว่างเรียนโดยการประเมินตามสภาพจริง จากการปฏิบัติ

จริงของผู้เรียน โดยอาศัยเครื่องมือที่หลากหลายเหมาะสมกับจุดประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ และประเมินหลังการจัดการเรียนรู้ เพื่อสรุปผลการพัฒนาเป็นรายจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เป้าหมายระยะยาว ทั้งรายทักษะ และภาพรวมทั้งปีการศึกษา นอกจากการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ยังมีการพัฒนาในเรื่องของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่สอดคล้อง ตามหลักสูตรสถานศึกษาควบคู่กันไป และที่สำคัญคือชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ระหว่างครู และผู้เกี่ยวข้อง เช่น ครูกับครู ครูกับผู้ปกครอง ครูกับนักวิชาชีพ เป็นต้น โดยการเรียนรู้ร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันเพื่อนำผลจากกระบวนการเรียนรู้ในครั้งนั้น ๆ ไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน (ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดชุมพร, 2564)

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับการบริหารวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามการสังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ได้แก่ กมล ภูประเสริฐ (2545), ปรียาพร วงศ์อนุตโรจน์ (2545), สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545), สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545), กระทรวงศึกษาธิการ (2546), สัจด์ อุทรานันท์ (2546), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550), กระทรวงศึกษาธิการ (2552), รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2556) ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. ด้านการวัดผลประเมินผล
4. ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
5. ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้างานวิชาการ และครูศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 55 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ใช้กรอบแนวคิดการพัฒนาการบริหารวิชาการ อุทัย บุญประเสริฐ (2545 : 121) ประชุม ผงผ่วน (2545) ,สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2540) และ (ปรียาพร วงศ์อนุตโรจน์, 2553 : 24) แล้วนำมากำหนดกรอบแนวคิดการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ผลการสังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการใน 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนา

หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดและการประเมินผล ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษา แบ่ง ออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ การทำงาน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดชุมพร สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย ภาพพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ การวัดและการประเมินผล การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบ แนวคิดของการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษา พิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผลประเมินผล 4) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม 5) ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา แล้วนำฉบับร่างเสนอต่อ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตาม วัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิง เนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญแล้วจัดพิมพ์ให้เป็น ฉบับสมบูรณ์ต่อไป

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 20 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ความเชื่อมั่น 0.971

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 55 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการนำส่งและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จำนวน 55 ฉบับ เก็บคืนได้จำนวน 55 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน โดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นๆ 3) ด้านการวัดและการประเมินผล 4) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 5) ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 103)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารวิชาการของศูนย์การศึกษา พิเศษประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวม 5 ด้าน

การบริหารวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ		μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.37	0.26	มาก	1
2	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.34	0.27	มาก	4
3	ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.36	0.21	มาก	2
4	ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.28	0.24	มาก	5
5	ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.35	0.27	มาก	3
รวม		4.34	0.25	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.37$) รองลงมาคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\mu=4.36$) ส่วนด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.28$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้มีการวางแผนการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ครูจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ครูใช้วิธีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้ความรู้แก่นักเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้บุคลากรจัดทำแผนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้คุณภาพ และหลากหลายรองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้จัดทำระเบียบเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาประสานความร่วมมือกับสถานศึกษา บุคคล หน่วยงาน ในการบริหารจัดการสื่อและเทคโนโลยีการเรียนการสอนกับหน่วยงานต่างๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้จัดอบรมบุคลากรเพื่อเพิ่มความรู้ความสามารถในการใช้สื่อ นวัตกรรม ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการนิเทศ ติดตามการใช้สื่อ นวัตกรรมให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการเสนอแนวทางปรับปรุง แก้ไขเพื่อพัฒนาคุณภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้มีการวางแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการจัดระบบสารสนเทศ ข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน เรียกใช้งาน สะดวก เป็นปัจจุบัน โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการวัดผล ประเมินผล ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้มีการวางแผนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตร มีการประเมินสภาพแวดล้อมเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะพึงประสงค์ของผู้เรียน ส่งเสริมให้มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีคุณภาพยิ่งขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ครูจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจผู้เรียน กำหนดให้ครูใช้วิธีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ให้ความรู้แก่นักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้คุณภาพ และหลากหลาย จัดให้มีระบบสารสนเทศด้านการวัดและประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ กำหนดให้จัดทำระเบียบเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาอยู่ที่กระบวนการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดและการดำเนินการด้านการเรียนการสอนจะเป็นไปได้ด้วยดีก็ด้วยการวาง

แผนการบริหารงานด้วยความร่วมมือของบุคลากรทางสถานศึกษา โดยเฉพาะครูอาจารย์ซึ่งเป็นตัวจักรสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนมีคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษาประสานความร่วมมือกับสถานศึกษา บุคคล หน่วยงาน ในการบริหารจัดการสื่อและเทคโนโลยีการเรียนการสอนกับหน่วยงานต่าง ๆ จัดอบรมบุคลากรเพื่อเพิ่มความรู้ ความสามารถในการใช้สื่อนวัตกรรมผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการเสนอแนวทางปรับปรุง แก้ไข เพื่อพัฒนาคุณภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มีการวางแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ อุทัย ประเสริฐ (2557) กล่าวว่า การบริหารวิชาการเป็นงานหลักมีลักษณะคล้ายส่วนที่เป็นร่างกายของคนหรือของเด็กเป็นส่วนงานที่ใหญ่ที่สุดของระบบเป็นงานที่เป็นหัวใจของสถานศึกษา และมีหลักสูตรเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่ใช้กำกับกับการจัดระบบการทำงานของสถานศึกษา และใช้กำกับกระบวนการดำเนินงานในส่วนต่างๆ ของสถานศึกษาให้ตอบสนองและสนับสนุนการทำงานวิชาการของโรงเรียน คือ ให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพให้ได้คนที่เป็นคนดีเป็นคนดีที่สมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชเรศ คำดีบุญ (2564) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการวัดผลและประเมินผล การจัดการเรียนการสอน การวางแผนงานวิชาการ และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา มีการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ยุพา พรหมแย้ม (2562) กล่าวว่า หลักสูตรสถานศึกษา เป็นแผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน รวมถึงลำดับขั้นขอมวลประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชน สังคม และโลกอย่างมีความสุข สอดคล้องกับแนวคิดของตรีสุคนธ์ คุณาเอก (2563) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เป็น การศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายการพัฒนาประเทศ บริบทของสถานศึกษา และสภาพสังคม เพื่อนำสู่การสร้างหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก หรือการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาของ

โรงเรียนขนาดเล็กที่มีอยู่ เพื่อให้มีความทันสมัย เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน สภาพสังคม สอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษา และนโยบาย การพัฒนาประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชเรศ คำดีบุญ (2564) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4 พบว่า สภาพปัจจุบันของการ บริหารงานของสถานศึกษาสังกัดในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีแนวทางการพัฒนาแต่ละด้าน ดังนี้การพัฒนา หลักสูตรควรบูรณาการเนื้อหาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ส่งเสริมการจัด กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียน จัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนเป็น มาตรฐานเดียวกัน

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ครูจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ของผู้เรียน กำหนดให้ครูใช้วิธีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้ความรู้แก่นักเรียนมีการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอน ซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2552) กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็น การจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นตัวตั้ง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับผู้เรียนและประโยชน์สูงสุด ที่ ผู้เรียนจะได้รับ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ได้มี ส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเต็มตัว และได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ อันจะนำผู้เรียนไปสู่การ เรียนรู้ที่แท้จริง ครูจะต้องปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ และต้องคิดจัดเตรียมกิจกรรม/ประสบการณ์ที่จะเอื้อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและใช้กระบวนการเรียนรู้ เหมาะสมเพื่อนำไปสู่การเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ธวัชชัย ธรรมคงทอง (2555) กล่าว ว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ซึ่งจัดให้มีการดำเนินงาน ดังนี้ การรวบรวม วิเคราะห์ และกำหนด กิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหน่วยการ เรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงกิจกรรมที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ได้แก่ กิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง การกำหนด การเตรียมการ และการจัดหาสื่อการเรียน การสอน อุปกรณ์เครื่องใช้ที่ สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน การกำหนดวิธีการประเมินผลการ เรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้หรือรายวิชาตามแนวคิด ในปัจจุบันต้องการให้มีการประเมินตามสภาพจริง จัดทำแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนแต่ละคน การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนหรือ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยการเยี่ยมชั้นเรียน ร่วมกัน แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน โดยการนิเทศภายในการพัฒนา บุคลากรการส่งเสริมด้านการ เรียนการสอน และแสวงหาความช่วยเหลือจากแหล่ง ภายนอกสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัช ชัย ธรรมคงทอง (2555) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอแก่งหาง แมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการ

บริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ด้านการวัดผลและประเมินผล การบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการวัดผลประเมินผล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้คุณภาพ และหลากหลาย มีระบบสารสนเทศด้านการวัดและประเมินผล การเทียบโอนการเรียนรู้ เพื่อใช้ในการอ้างอิงตรวจสอบ มีการกำหนดให้จัดทำระเบียบเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา ประเมินผลจากการสังเกต การร่วมกิจกรรม การปฏิบัติงาน การทดสอบ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ (2551) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียนในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ ตรีสุคนธ์ คุณาเอก (2563) กล่าวว่า การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการตามระเบียบปฏิบัติด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อต้องการวัดและประเมินผลการพัฒนาผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาปกติ การรายงานการเรียน และการดำเนินการด้านการเทียบโอนผลการเรียน โดยการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ควรมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบชัดเจน และโปร่งใส ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิยม รัชตะวัฒนวินัย (2561) ได้ศึกษา เรื่องสภาพการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดนครสวรรค์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารงานหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล และด้านกา
นเทศภายในสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การบริหารงานวิชาการของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับสถานศึกษา บุคคล หน่วยงาน ในการบริหารจัดการสื่อและ เทคโนโลยีการเรียนการสอนกับหน่วยงานต่าง ๆ สนับสนุนให้จัดอบรมบุคลากรเพื่อเพิ่มความรู้ ความสามารถในการใช้สื่อนวัตกรรม ผลิตสื่อได้หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้แบบแก้ปัญหา ปริศนา สีเงิน (2559) กล่าวว่า การพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการ ศึกษา เป็นการดำเนินงานส่งเสริม สร้างความร่วมมือในการพัฒนาสื่อ การผลิต จัดหาพัฒนาและ การใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และพัฒนางานวิชาการกับ สถานศึกษา การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ศิวพลผล หารเพชร (2562) กล่าวว่า การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีรวมทั้งเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชน เพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการมีการรายงานด้านการวางแผนการผลิต การ ทดลองใช้ สถานศึกษามีผลงานที่เกิดจากการส่งเสริมให้ครู ผลิตพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียน การสอน สถานศึกษามีสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนางานด้าน วิชาการอย่างเพียงพอ สถานศึกษามีผลงานในการประสาน ความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนา และการใช้สื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน และพัฒนางานวิชาการกับ สถานศึกษา บุคคลรอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น สถานศึกษา มีผลการประเมินผลการ พัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับความรู้ตามจุดหมายที่ครูตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชัญพิชาจันทา (2563) ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษา การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาผลการวิจัยพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยตรง ตามจุดประสงค์และเนื้อหาสาระสอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน

ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา การบริหารงาน วิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้าน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหาร สถานศึกษากำหนดให้มีการเสนอแนวทางปรับปรุง แก้ไขเพื่อพัฒนาคุณภาพประการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา มีการวางแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการกำหนด มาตรฐานการศึกษา และจัดระบบโครงสร้างการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของ ญัฐธนพล ปะจิ้น (2554) กล่าวว่า การบริหารจัดการและการดำเนิน กิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยการ

จัดระบบโครงสร้างองค์กรให้รองรับการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวง และเขตพื้นที่การศึกษา โดยการวางแผน พัฒนาการติดตาม ตรวจสอบอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ประสานงานกับเขตพื้นที่และสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาเพื่อประเมินสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อรุณี ศิริสุขไพบูลย์ (2558) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ที่สร้างความมั่นใจในคุณภาพของผู้เรียน เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบ และตัดสินใจเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย การประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีศนา ศรีเงิน (2559) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. **ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา** ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชน โดยให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนจัดทำหลักสูตร
2. **ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้** ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดให้บุคลากรจัดทำแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาโดยจัดอบรมให้ความรู้การจัดเขียนแผนการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับผู้เรียนและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
3. **ด้านการวัดผลประเมินผล** ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง โดยจัดประชุมชี้แจงเพื่อร่วมกันจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้คุณภาพ และหลากหลาย
4. **ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการและเทคโนโลยี** ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีการพัฒนาสื่อวัตกรรมการมีความหลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน โดยสนับสนุนให้จัดอบรมบุคลากรเพื่อเพิ่มความรู้ความสามารถในการใช้สื่อวัตกรรมการ
5. **ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา** ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดให้มีการจัดระบบสารสนเทศ ข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน เรียกใช้งาน สะดวกเป็นปัจจุบัน โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางาน โดยกำหนดให้มีการเสนอแนวทางปรับปรุง แก้ไข เพื่อพัฒนาคุณภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของบุคลากรในโรงเรียน
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
3. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ธวัชชัย ธรรมคงทอง. (2555). **การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1** (วิทยานิพนธ์การศึกษา ศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- นิรันดร์ สุธีนิรันดร์. (2564). **การบริหารและการประกันคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- นุชเรศ คำดีบุญ. (2564). **การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4**. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปริศนา สีเงิน. (2559). **สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2555). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พัชรา เดชโฮม. (2560). **การบริหารและการประกันคุณภาพการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ บริษัท สหธรรมิก จำกัด.
- พิมพ์ใจ พุดจัตร์ส. (2562). **การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน**. สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค วิทยานิพนธ์.
- พัชญ์พิชา จันทา. (2563). **แนวทางการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก**.

- ยุพา พรหมแย้ม. (2562). การบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบางบัวทอง สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2556). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (พิมพ์ครั้งที่ 3). สงขลา :
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านปากน้ำ
(แพติมจันนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชุมพร เขต 1

The Administration of the Student Care and Support System of
Banpaknam (Padermchinnawasongkhroh) School Under Chumphon
Primary Educational Service Area Office 1

ชลธิชา ปิ่นเกษ¹ และ สรายุทธ์ เศรษฐขจร²

Chonticha Pingate¹ and Sarayuth Sethakhajorn²

¹โรงเรียนบ้านปากน้ำ (แพติมจันนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Chonticha Pingate

อีเมล: me.oillove@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (แพติมจันนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ดังนี้ ประกอบด้วย 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 4) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน และ 5) ด้านการส่งต่อ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านปากน้ำ (แพติมจันนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (แพติมจันนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ส่วนด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

คำสำคัญ : การบริหาร, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

Abstract

The purpose of this research was to study the administration of the student care and support system of Banpaknam (Padermchinnawasongkhroh) school under Chumphon primary educational service area office 1 in 5 aspects as follows: 1) the recognition individual students 2) the student screening 3) the promotion and development of students 4) the prevention and problem solving and 5) the transfer. The populations used in the research were government teachers at Banpaknam (Padermchinnawasongkhroh) school under Chumphon primary educational service area office 1, academic year 2022, consisted of 30 people. The research instrument was a 5-level estimator questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that the administration of the student care and support system of Banpaknam (Padermchinnawasongkhroh) school under Chumphon primary educational service area office 1 were generally found at high level. When considering each aspect, it was found that the recognition individual students with the highest mean, followed by, the promotion and development of students, the student screening, the prevention and problem solving as for the transfer have the lowest mean.

Keyword : A administration, the Student care and Support System

บทนำ

ด้วยกระแสโลกาภิวัตน์และการดำรงอยู่ในสังคมยุคข้อมูลข่าวสารตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่แทรกซึมวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมทุกรูปแบบ ทำให้คนไทยโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว รุนแรง และเต็มไปด้วยสถานการณ์ปัญหาที่มีความสลับซับซ้อน นอกจากนี้การไหลบ่าของวัฒนธรรมต่างชาติที่เข้ามาสู่สังคมไทยด้วยกระบวนการทางทุนนิยมและบริโภคนิยม ในขณะที่วัฒนธรรมดั้งเดิมนับวันแต่จะอ่อนแอลง ทำให้เด็กและเยาวชนตกเป็นเหยื่อของสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมดังกล่าวจนนำไปสู่การมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และความล้มเหลวทั้งทางด้านการเรียน และความไม่มั่นคงในอนาคต เด็กและเยาวชนในยุคปัจจุบันจำนวนไม่น้อยที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาและสภาพแวดล้อมที่ไม่สร้างสรรค์ในสังคม ทำให้มีพฤติกรรมแตกต่างไปจากเด็กและเยาวชนในอดีต แม้ว่าผู้ปกครอง ครูอาจารย์และคนทำงานด้านเด็กจะใช้ความรัก ความปรารถนาดีอย่างมากมายเพียงใดก็ตาม ก็ไม่อาจพิทักษ์ ปกป้อง และคุ้มครองเด็กและเยาวชนให้ปลอดภัยหรือมีพฤติกรรมตามที่สังคมคาดหวังได้จากการประมวลสถิติข้อมูลสถานการณ์ปัญหาเด็กและเยาวชนของหน่วยงานต่างๆ พบว่า เด็กและเยาวชนทั้งที่เป็นนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอื่น ๆ ส่วนหนึ่งมักมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559 : 1)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 1 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการไว้ในมาตรา 6 ว่าการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำหรับแนวการจัดการศึกษาตามมาตรา 22 ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ มาตรา 23 การจัดศึกษาเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา และมาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมอันดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา อีกทั้งมีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลภายในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553 : 3-8)

การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามสังคมมุ่งหวัง ดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนตามกระบวนการศึกษานั้นไม่เพียงพออันเนื่องมาจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกและเชิงลบ อันก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ดังนั้นการป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนานักเรียนครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและเมตตาที่มีต่อศิษย์ และภาคภูมิใจในบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เติบโตงอกงาม เป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคม ซึ่งครูจะต้องปรับเปลี่ยนการทำงานเพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย โดยเฉพาะการทำงานอย่างมีระบบ มีกระบวนการทำงาน มีหลักฐานการปฏิบัติงาน มีเทคนิค วิธีการ หรือการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เพื่อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนจนเกิดผลดีต่อทุกคนทั้งทางตรงและทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม (กรมสุขภาพจิต, 2551 : 1)

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นขั้นตอน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา อันได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน มีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ กระบวนการและขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งเสริมพัฒนานักเรียน และการส่งต่อ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ, 2559 : 14) การมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมีเป้าหมายเพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนได้รับการดูแล ส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไข

ปัญหาให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพมีภูมิคุ้มกันทางจิตใจ สามารถแก้ปัญหา พัฒนาตนเอง และดำรงตนในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559 : 18)

โรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 506 คน จำนวนครูผู้สอนทั้งสิ้น 30 คน (โรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง), 2565 : 2) ซึ่งเป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ มีการส่งเสริมการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ลักษณะสภาพทั่วไปของโรงเรียนบริเวณโรงเรียนอยู่ติดชายฝั่งทะเลอ่าวไทย จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจ เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศเป็นสำคัญ จึงทำให้ครอบครัวมีรายได้ไม่เพียงพอ บิดามารดาไปทำงานต่างจังหวัด บิดามารดาเสียชีวิตหรือหย่าร้าง นักเรียนต้องอาศัยอยู่กับตายาย ทำให้ขาดความอบอุ่น การดูแลเอาใจใส่ นักเรียนจึงมักแสดงพฤติกรรมในทางลบ อีกทั้งโรงเรียนยังไม่มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็ง ครูที่ปรึกษาขาดความรู้ความเข้าใจในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงทำให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนดำเนินไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ส่งผลให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมามากมาย เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อัตราออกกลางคันมีแนวโน้มสูงขึ้น อัตราการขาดเรียนสูง เสี่ยงต่อการเกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด เป็นต้น

จากสภาพความเป็นมา ความสำคัญ และปัญหาดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้จะช่วยให้ทราบถึงการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไข พัฒนาการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง) ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามคู่มือการพัฒนาการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ, 2559 : 14) นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 4) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน 5) ด้านการส่งต่อ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใช้กรอบแนวคิดการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามคู่มือการพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ, 2559 : 14) ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ประกอบด้วย ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) ด้านการส่งต่อ แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) โดยพิจารณาข้อคำถามที่มีค่า IOC เท่ากับ 1.00
5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์
6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูผู้สอนโรงเรียนชุมชนมาบอำมฤต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความ

เชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .958

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตมัจฉานาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 30 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตมัจฉานาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตมัจฉานาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 30 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 30 ชุด เก็บข้อมูลได้ทั้งหมด 30 ชุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตมัจฉานาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตมัจฉานาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) ด้านการส่งต่อ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 121)

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตมัจฉานาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 นำเสนอในรูปแบบของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เผด็จมนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวม 5 ด้าน

การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เผด็จมนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1					
		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.23	0.47	มาก	1
2	ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.10	0.38	มาก	3
3	ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน	4.12	0.51	มาก	2
4	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.09	0.56	มาก	4
5	ด้านการส่งต่อ	4.06	0.39	มาก	5
รวม		4.12	0.46	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เผด็จมนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.23$) รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ($\mu=4.12$) ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\mu=4.10$) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\mu=4.09$) ส่วนด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.06$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เผด็จมนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาส่วนด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลไปคัดกรอง ในการป้องกันและแก้ปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาใช้ระเบียบเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนให้คัดกรองนักเรียนโดยสามารถแยกกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาคัดกรองนักเรียน โดยพิจารณา

จากข้อมูลหลาย ๆ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาปกป้องข้อมูลของนักเรียน โดยรักษาความลับของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาทำให้นักเรียนมีคุณภาพและมีความภาคภูมิใจตนเองในด้านต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนทั้งในกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มที่มีปัญหา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมโฮมรูม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมที่มีความสอดคล้องและเหมาะสมเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิธีการให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาประเมินและติดตามผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไข มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

5. ด้านการส่งต่อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียน หรือผู้เชี่ยวชาญกับปัญหาของนักเรียนโดยตรง ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาสรุปผลการส่งต่อนักเรียนไว้เป็นหลักฐานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตมจินนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ส่วนด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วม และเห็นความสำคัญของกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรในการปฏิบัติงานมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน การส่งต่อนักเรียน ตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ได้กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นขั้นตอน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา อันได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน มีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ กระบวนการและขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี

องค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งเสริมพัฒนานักเรียน และการส่งต่อ สอดคล้องกับงานวิจัยของนายพรศักดิ์ ผกากรอง (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งเสริมพัฒนานักเรียน และ การส่งต่อนักเรียน

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการรู้ข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนแต่ละคนที่มีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่แตกต่างกัน มีการสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ได้แก่ แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) ระเบียบสะสม การเยี่ยมบ้าน การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน รวมทั้งมีการจัดเก็บข้อมูลประวัติส่วนตัว ด้านความสามารถ ด้านสุขภาพร่างกาย และด้านครอบครัวของนักเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น สามารถนำข้อมูลไปคัดกรองในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของสุธิดา พงษ์สวัสดิ์ และสายสุตา เตียเจริญ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ผลการวิจัย พบว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรีโดยภาพรวมและรายด้าน ซึ่งหากพิจารณารายด้านพบว่าในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนให้มีการกำหนดเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน โดยมีการประชุมครูเพื่อวางแผนและกำหนดเกณฑ์การคัดกรองในการจัดกลุ่มนักเรียน รวมทั้งมีการรวบรวมข้อมูลนักเรียนหลาย ๆ ด้าน แล้วนำมาพิจารณาเพื่อแยกกลุ่มนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา โดยนำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำไปใช้อย่างเหมาะสม เพื่อให้การดูแลช่วยเหลือและแก้ไขปัญหานักเรียนตรงกับปัญหา สอดคล้องกับงานวิจัยของกรดา มลิลลา และเพ็ญญา สุขเสริม (2564) การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ซึ่งหากพิจารณารายด้านพบว่าในด้านการคัดกรองนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา เห็นความสำคัญของการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน โดยมีการสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษา ทำให้นักเรียนมีคุณภาพและมีความภาคภูมิใจตนเองในด้านต่าง ๆ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนทั้งในกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มที่มีปัญหาด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมกีฬา กิจกรรมลูกเสือ การเยี่ยมบ้าน การประชุมผู้ปกครอง กิจกรรมเสริมสร้างทักษะในชีวิต เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองให้สำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของธัญลักษณ์ เอี่ยมเจริญและพัชรา เดชโฮม (2564) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐารามสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร วัตถุประสงค์การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริม และพัฒนานักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่วนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขที่มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับปัญหาของนักเรียน แต่ละคน ครูทุกคนร่วมมือร่วมใจกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน มีการกำหนดวิธีการให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน ครูเข้าใจปัญหาของนักเรียนแต่ละคน มีการติดตามดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหาอย่างใกล้ชิด โดยอาศัยการประสาน ขอความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้เด็กนักเรียนมีผู้มีความรับผิดชอบ และให้คุณภาพชีวิตที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของปริยาภัทร ศรีไกร และธีรภัทร ถิ่นแสนดี (2565) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุค new normal ของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ 3 เมืองศรีภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุค new normal ของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุค new normal ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ 3 เมืองศรีภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการคัดกรอง ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งเสริมและพัฒนา และด้านการส่งต่อ ตามลำดับ

5. ด้านการส่งต่อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาอย่างเป็นระบบ มีการสนับสนุนให้ครูที่

ปรึกษาช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา มีการส่งต่อนักเรียนที่ยากต่อการช่วยเหลือและแก้ไขให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือผู้เชี่ยวชาญกับปัญหาของนักเรียนโดยตรง เพื่อให้ให้นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของธนิดา ศุภรสุคนธ์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ผลการวิจัยพบว่า 1. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด และระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิต จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งต่อ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตเมืองจันทราสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูที่ปรึกษาใช้วิธีการในการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลที่เหมาะสม โดยมีการบันทึกจัดทำข้อมูลในระเบียบแบบแผนของนักเรียน ใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) เพื่อให้ได้ข้อมูลนักเรียนที่เป็นจริงและครบถ้วนสมบูรณ์

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูที่ปรึกษาปกปิดข้อมูลของนักเรียนโดยรักษาความลับของนักเรียน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนตามการคัดกรอง เพื่อการแยกกลุ่มนักเรียนแก้ไขปัญหาลูกต้องชัดเจน

3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูที่ปรึกษาให้ความสำคัญกับกิจกรรมโฮมรูม โดยมีการจัดกิจกรรมโฮมรูมทุกวัน ควรให้ครูที่ปรึกษา มีการสรุปผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียน เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนและพัฒนาให้นักเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูที่ปรึกษาประเมินและติดตามผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาย่อยเสมอ จัดกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับปัญหาของนักเรียนแต่ละคน เพื่อป้องกันและแก้ปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง

5. ด้านการส่งต่อ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูที่ปรึกษาสรุปผลการส่งต่อนักเรียนไว้เป็นหลักฐานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนหลังการส่งต่ออย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจและความเชื่อใจให้กับนักเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะศึกษาปัจจัยที่มีส่งต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา

2. ควรจะศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา

บรรณานุกรม

- กรดา มลิลลา, เพ็ญญา สุขเสริม. (2564). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. *วารสารมหาจุฬานาคทรรศน์*, 8(9), 29-42.
- กรมสุขภาพจิต. (2551). **คู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ช่วงชั้นที่ 1-2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6) (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์กิจการโรงพิมพ์ ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ธนิตา ศุภรสุนทร. (2562). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง). สารนิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฉัญลักษณ์ เอี่ยมเจริญ, และพัชรา เดชโฮม. (2564). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐารามสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. *วารสารวิจัยรำไพพรรณี*, 15(2), 129-137.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10)**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาภรณ์ ศรีไกร, อีรภัทร ถิ่นแสนดี. (2565). การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุค NEW NORMAL ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ชั้นพื้นฐานที่ 3 เมืองศรีภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. *วารสารการบริหารการศึกษา มมร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 2(3), 1-12.
- พรศักดิ์ ผกากรอง. (2562). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. สารนิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- โรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตมจินนาวาสงเคราะห์). (2565). **แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2565**. ชุมพร : โรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตมจินนาวาสงเคราะห์).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). **การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี
- สุธิดา พงษ์สวัสดิ์, สายสุดา เตียเจริญ. (2561). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ภาวะผู้นำด้านวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชุมพรเขต 1
Academic Leadership in Digital Age of
Banbangmaikeawprachasamakee School Administrator
Under Chumphon Primaryeducational Service Area Office 1

เมทินี อรุณศิริโรจน์¹ และ พัชรา เดชโฮม²

Matinee Arunkirirote¹ and Patchara Dechhome²

¹โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Matinee Arunkirirote

อีเมล: mamaew.matinee1992@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของภาวะผู้นำด้านวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 4 ด้าน ดังนี้ ประกอบด้วย 1) ด้านการวางแผนงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารจัดการ 3) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ และ 4) ด้านการนิเทศ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 55 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำด้านวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ส่วนด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ส่วนด้านการนิเทศ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำด้านวิชาการในยุคดิจิทัล, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purpose of this research was to academic leadership in digital age of Banbangmaikawprachasamakee School Administrator under Chumphon Primary Educationnal Service Area Office 1 in 4 aspects as follows 1) Planning for academic work 2) management 3) Promoting learning environment and 4) Supervision. The populations used in the research were government teachers at Banbangmaikawprachasamakee School Administrator under Chumphon Primary Educationnal Service Area Office 1 and academic year 2022, consisted of 55 people. The research instrument was a 5 rating scales questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that the current condition of the academic leadership in digital age of Banbangmaikawprachasamakee School Administrator under Chumphon Primary Educationnal Service Area Office 1 were generally found at high level. When considering each aspect, it was found that planning for academic work has the highest mean, followed by the promoting learning environment as for management have the lowest mean. The overall desirable condition was at the highest level. When considering each aspect, it was found that planning for academic work with the highest mean, followed by the Promoting learning environment as for supervision have the lowest mean.

Keyword : Academic Leadership in Digital Age, School Adminnistrator

บทนำ

สังคมโลกในปัจจุบันกำลังก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 อันเป็นยุคที่มีความซับซ้อน พร้อมทั้งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และมีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วเป็นอย่างมาก นักคิดในแวดวงต่าง ๆ ของไทยและชาวต่างชาติต่างให้ความสนใจกับสภาพสังคมเป็นอย่างยิ่ง นักคิดทั้งหลายเรียกมนุษยชาติในอนาคตในชื่อที่ต่างกัน ทอฟฟเลอร์ อัลวิน (2539) เรียกว่า ยุคคลื่นลูกที่ 3 (The Third wave) โดยมองว่าการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกจะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีลักษณะ “ทั้งโลก” (Global) ไม่ว่าจะในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ฯลฯ โดยมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเป็นตัวขับเคลื่อน ในขณะที่ ชมิตท์ อีริค และโคเฮน เจเรด (2557) เรียกโลกยุคนี้ว่า ยุคดิจิทัลเปลี่ยนโลก (The New Age) นอกจากนี้แล้ว ยังถูกเรียกในชื่ออื่นๆ อีกว่าเป็น “ยุคโลกไร้พรมแดน” (Borderless world) ยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) จินตนา สุจจันท์ (2556 : 2) เรียกว่า เป็นยุค “หลังสังคมฐานความรู้” (Post knowledge-based society) ซึ่งเป็นโลกที่เน้นเรื่องกัลยาณมิตร มีการเปลี่ยนรูปแบบของคนจากต่างคนต่างปิด ไปสู่ต่างคนต่างเปิด เป็นโลกที่ก้าวข้ามสังคมที่เน้นการแข่งขันไปสู่การร่วมสร้างสรรค์ เป็นโลกที่ภูมิปัญญาได้พัฒนาข้ามข้ามทวีปสินทางปัญญา สู่ภูมิปัญญามหาชน เช่น ยูทูป (Youtube) หรือวิกิพีเดีย (Wikipedia) โลกหลังสังคมฐานความรู้ เป็นโลกที่เปลี่ยนวิถีชีวิตมนุษย์จากการพึ่งพาไปสู่ความเป็นอิสระและการพึ่งพาอาศัยกันซึ่งแตกต่างจากแนวคิดของ เจมส์ มาร์ติน (2553) ซึ่งปรากฏอยู่ใน

หนังสือของเขา “โลกแห่งศตวรรษที่ 21” (The Meaning of the 21st Century) เจมส์ได้เสนอแนวคิดว่าจะเกิดอะไรขึ้นบ้างในยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งค่อนข้างจะเป็นไปในทางลบ แต่เขามีเจตนาที่จะกระตุ้นให้สังคมตระหนักและหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นเช่นเดียวกับ ประเวศ วะสี (2545) เห็นว่าวิถีชีวิตของมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 จะมีปัญหามากขึ้นอันสืบเนื่องมาจากกิเลส และอวิชชาจะต้องอาศัยหลักธรรมทางพุทธศาสนาแก้ปัญหา มนุษย์จะต้องเปลี่ยนไปสู่ภาวะหรือภพภูมิที่สูงขึ้น

เนื่องจากยุคดิจิทัลเป็นยุคของอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็วในการสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคมไม่ว่าจะเป็นข่าวสาร ภาพหรือวิดีโอที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วทุกที่ทุกเวลา ดังนั้น คุณลักษณะสำคัญของยุคดิจิทัลจึงมีผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารเป็นอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของระบบสารสนเทศ (Information System) เพื่อการบริหารและการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ของสถานศึกษาซึ่งมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา ทิศนคติต่อเทคโนโลยีและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในปัจจุบันของผู้บริหารสถานศึกษาที่ถูกต้องย่อมมีผลทำให้การลงทุนและการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ของสถานศึกษาเป็นไปอย่างเหมาะสมเกิดความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารงานของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจึงจำเป็นต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการใช้ ICT ให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดอย่างคุ้มค่าแท้จริง ดังนั้นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจึงควรเป็นไปดังต่อไปนี้ 1. กำหนดวิสัยทัศน์ด้าน ICT ของสถานศึกษาให้ชัดเจนว่าต้องการไปในทิศทางใด และจะนำมาใช้กับการบริหารสถานศึกษาในเรื่องใดบ้าง 2. การบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ Hardwaer, Software, Network และเครือข่ายไร้สายต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ครู อาจารย์ บุคลากรและนักเรียนทุกคนสามารถใช้และเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว สอดคล้องการใช้งาน พร้อมทั้งจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนอย่างเพียงพอ 3. การสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้ ICT อย่างแพร่หลาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดการเรียนการสอนของครู การบริหารงานสถานศึกษาในด้านต่างๆ ตลอดจนการให้นักเรียนสามารถใช้และเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ผ่าน Internet ได้ตลอดเวลา 4. การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรทุกคนของสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถด้าน ICT อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ 5. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีสามารถใช้ ICT ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม 6. ส่งเสริมสนับสนุนสร้างแรงจูงใจให้ครูอาจารย์บุคลากรของสถานศึกษาให้นำความรู้ความสามารถด้าน ICT และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดให้มาสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ในการจัดการเรียนการสอนหรือการปฏิบัติงาน 7. จัดให้มีระบบการกำกับติดตามและการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้ ICT ของสถานศึกษาทั้งคู่อาจารย์ บุคลากรและนักเรียนว่าสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามนโยบายอย่างถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลข้างต้นนี้มีผลต่อการนำ ICT (ICT Leaderdhip) ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นอย่างมากเพราะภาวะผู้นำ ICT หมายถึง ความสามารถ

ของผู้บริหารในการเรียนรู้เข้าใจ ยอมรับการเปลี่ยนแปลงด้าน ICT สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561 : 68-70)

โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี ตั้งอยู่หมู่ที่ 15 ตำบล รั้วอำเภอบางแพ จังหวัด ชุมพร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เปิดสอนระดับชั้นอนุบาล 2 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีบุคลากรสายบริหารจำนวน 3 คน มีบุคลากรครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 55 คน จำนวนนักเรียน 1,250 คน เมื่อพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยภาพรวมแล้วยังอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่จะต้องพัฒนาปรับปรุงเพื่อหาแนวทางแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องบริหารจัดการทางด้านวิชาการโดยใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลให้เหมาะสมกับยุคสมัย การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา การให้บริการทางวิชาการ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป จากสภาพปัญหาและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญและมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำด้านวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อนำผลของการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาอันจะนำไปสู่การปรับปรุงการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและจะได้นำข้อมูลมาเป็นแนวทางสำหรับการบริหารงานวิชาการให้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของภาวะผู้นำด้านวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาภาวะผู้นำด้านวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของนักวิชาการมาสรุปและสังเคราะห์ภาวะผู้นำด้านวิชาการของ สมาน อัครภูมิ (2553), วิษณุ จุลวรรณ (2547), ขวัญจิตต์ เนียมเกต (2547), Glickman (1998), McEwan (1990), Bamburg and Andrews (1990), Ruthford (1987), Kroeze (1989), Hallinger and Murphy (1985) และ Weber (1989) ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารจัดการ 3) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ และ 4) ด้านการนิเทศ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 55 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำด้านวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใช้กรอบแนวคิด การบริหารงานภาวะผู้นำด้านวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยใช้กรอบแนวคิดในการวิจัยตามแนวคิดของกลิคแมน (Glickman, 2001 : 11) ซึ่งกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ และด้านการนิเทศ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำด้านวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ประกอบด้วย 4 ด้าน 1) ด้านการวางแผนงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารจัดการ 3) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ และ 4) ด้านการนิเทศ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของภาวะผู้นำด้านวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดภาวะผู้นำด้านวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการวางแผนงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารจัดการ 3) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ และ 4) ด้านการนิเทศ แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 จำนวน 55 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าความเชื่อมั่น .887

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 จำนวน 55 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 55 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และได้กลับมาจำนวน 55 ฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับภาวะผู้นำด้านวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำด้านวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการวางแผนงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารจัดการ 3) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ และ 4) ด้านการนิเทศ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 103)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำด้านวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 นำเสนอในรูปแบบของค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำด้านวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยภาพรวม 4 ด้าน

ภาวะผู้นำด้านวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการวางแผนงานวิชาการ	4.22	.32	มาก	1	4.94	.15	มากที่สุด	1
2. ด้านการบริหารจัดการ	3.75	.31	มาก	4	4.89	.17	มากที่สุด	3
3. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ	4.16	.24	มากที่สุด	2	4.92	.12	มากที่สุด	2
4. ด้านการนิเทศ	4.11	.24	มาก	3	4.40	.08	มาก	4
รวม	4.06	.28	มาก		4.79	.13	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำด้านวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.22$) รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.16$) ด้านการนิเทศ มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.11$) ส่วนด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 3.75$)

สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำด้านวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.94$) รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.92$) ด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ย ($\mu = 4.89$) ส่วนด้านการนิเทศ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.40$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ภาวะผู้นำด้านวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 4 ด้าน สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการวางแผนงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ส่วนด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ใน

ระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ส่วนด้านการนิเทศ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการวางแผนงานวิชาการ ในสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน โดยให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาความเป็นมืออาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นที่ใช้ประโยชน์ของการเชื่อมต่อเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ในสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน โดยให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการนำเทคโนโลยีมาเป็นส่วนหนึ่งในการวางแผนงานวิชาการในสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาความเป็นมืออาชีพของครู และบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นที่ใช้ประโยชน์ของการเชื่อมต่อเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาความเป็นมืออาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นที่ใช้ประโยชน์ของการเชื่อมต่อเทคโนโลยี ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา มีการคิดค้นวิธีการปรับปรุงการทำงานหรือวัฒนธรรมของสถานศึกษาในหลายๆ ด้าน เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความต้องการของครู ในเรื่องของการใช้เทคโนโลยี เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนสอน และผู้บริหารสถานศึกษาเพิ่มโอกาสในการทำงาน โดยเน้นที่ใช้ประโยชน์ของการเชื่อมต่อเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการบริหารจัดการ ในสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีระบบจัดการฐานข้อมูลของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาตนเอง โดยเรียนรู้การจัดการและการใช้เทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ และผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการสร้างระบบฐานข้อมูล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ในสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการสร้างระบบฐานข้อมูล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาตนเอง โดยเรียนรู้การจัดการและการใช้เทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ และผู้บริหารสถานศึกษามีระบบจัดการฐานข้อมูลของสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาประชาสัมพันธ์หรือรายงานการดำเนินงานต่างๆ ของโรงเรียนโดยใช้สื่อโซเชียลมีเดีย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการบริหารจัดการ ในสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีระบบจัดการฐานข้อมูลของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาตนเอง โดยเรียนรู้การจัดการและการใช้เทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ และ

ผู้บริหารสถานศึกษาประชาสัมพันธ์หรือรายงานการดำเนินงานต่างๆ ของโรงเรียนโดยใช้สื่อโซเชียลมีเดีย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ในสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการสร้างระบบฐานข้อมูล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาตนเอง โดยเรียนรู้การจัดการและการใช้เทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ และผู้บริหารสถานศึกษามีระบบจัดการฐานข้อมูลของสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาประชาสัมพันธ์หรือรายงานการดำเนินงานต่างๆ ของโรงเรียนโดยใช้สื่อโซเชียลมีเดีย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการนิเทศ ด้านการบริหารจัดการ ในสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปในทิศทางเดียวกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารสถานศึกษาสังเกตการสอนของครูในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างไม่เป็นทางการอยู่เสมอ เช่น การเยี่ยมชั้นเรียน โดยใช้เวลาสั้นๆ และไม่มีการบันทึก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ในสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาชี้ให้เห็นถึงจุดเด่นและจุดด้อยที่ควรพัฒนาในการสอน โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมของครูเมื่อมีการประชุมหลังสังเกตการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างคณะครูด้วยกันโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมของครู และผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปในทิศทางเดียวกัน และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมความเป็นผู้นำในยุคดิจิทัลและการบริหารจัดการคุณภาพอย่างต่อเนื่องในองค์กร และผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้เปลี่ยนแปลงวิธีการสอน โดยมุ่งเน้นไปที่การเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นในการใช้ชีวิตประจำวันและบูรณาการใช้เทคโนโลยี และผู้บริหารสถานศึกษาสังเกตการสอนของครูในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างไม่เป็นทางการอยู่เสมอ เช่น การเยี่ยมชั้นเรียนโดยใช้เวลาสั้นๆ และไม่มีการบันทึก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ภาวะผู้นำด้านวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางไม้แก้ว ประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมสภาพปัจจุบันทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความพร้อมและมีศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่ มีความเป็นผู้นำทางด้านการบริหารจัดการในโรงเรียน มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย กำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์การทำงานของโรงเรียน มีตัวชี้วัดไว้อย่างชัดเจน กำหนดแนวทางวิธีการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา มีการจัดทำแผนการดำเนินงานต่างๆ กล้าตัดสินใจสั่งการในทุกๆ ด้าน มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการแข่งขันทางวิชาการ มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีการพัฒนาการศึกษา ประกอบกับเทคโนโลยีด้านต่างๆ ที่มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อกระตุ้นและพัฒนาในด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการโดยส่งผลต่อการดำเนินงานของบุคลากร ให้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการนิเทศติดตามและประเมินผลให้สอดคล้องกับเป้าหมายด้านงานวิชาการของโรงเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนให้มี

ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มณีรัตน์ สุดเต้ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2 การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพภาวะผู้นำทางวิชาการ และแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัล ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ และด้านการนิเทศ

สภาพที่พึงประสงค์ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการวางแผนงานวิชาการด้านวิชาการ มีการวางแผนและมีแนวทางในการปฏิบัติงานทางด้านวิชาการ เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการสร้างแรงบันดาลใจ สามารถนำมาพัฒนาและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีโดยการแลกเปลี่ยนหรือมีการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ มีการบูรณาการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับความเป็นเลิศ และมีการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงในองค์กร ผู้บริหารโรงเรียนมีวิธีการคิดค้นหาวิธีการปรับปรุงสถานศึกษา และส่งเสริมให้มีการพัฒนาความเป็นมืออาชีพของตนเองและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการใช้ ประโยชน์ในการเชื่อมต่อทางด้านเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มโอกาสในการปรับปรุงวิธีการทำงานหรือวัฒนธรรมของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลวรรณ ปูธิรัตน์ (2558) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 4 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 4 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการที่ประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย ด้านผู้บริหารและภาวะผู้นำ ด้านบุคลากรและการพัฒนาบุคลากร ด้านสภาพทั่วไป/สภาพแวดล้อม และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง/ชุมชน 2) กระบวนการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดทำแผนกลยุทธ์ การปฏิบัติงานตามแผนกลยุทธ์ และการตรวจสอบและการประเมินผล 3) ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย ด้านการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การวัดผลและประเมินผลและการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการวางแผนงานวิชาการ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน โดยให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วม มีการพัฒนาความเป็นมืออาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่องโดยเน้นที่การใช้ประโยชน์ของการเชื่อมต่อเทคโนโลยี มีการวางแผนการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มณีรัตน์ สุดเต้ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2 การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำ

ทางวิชาการและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัล ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ และด้านการนิเทศ

ด้านการบริหารจัดการ สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำด้านวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการสร้างระบบฐานข้อมูล มีการพัฒนาตนเองโดยเรียนรู้การจัดการและการใช้เทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดระบบการจัดการฐานข้อมูลของสถานศึกษา มีการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนมีการใช้สื่อออนไลน์ ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริญาพร มุกดา (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ และด้านการนิเทศ ตามลำดับ

ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำด้านวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา มีการกำหนดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ในการสร้างพื้นที่การเรียนรู้และปรับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาทั้งหมด โดยการจัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม มีการกระตุ้นหรือสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้และลงมือค้นหาความรู้ มีการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ทางวิชาการในโรงเรียน เสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ทางวิชาการในโรงเรียนโดยใช้เทคโนโลยี เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวภาพันธ์ ศรีประเสริฐ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักการศึกษาเมืองพัทยา การศึกษาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักการศึกษาเมืองพัทยา ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนัก การศึกษาเมืองพัทยา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้า ของนักเรียน และด้านการกำหนดพันธกิจ

ด้านการนิเทศ สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำด้านวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการนิเทศ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาชี้ให้เห็นถึงจุดเด่นและจุดด้อยที่ควรพัฒนาในการสอน โดยใช้

เทคโนโลยีและนวัตกรรมของครูเมื่อมีการประชุมหลังสังเกตการสอน จัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างคณะครูด้วยกันโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมของครู มีการใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชราภรณ์ จันทพล (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการนิเทศกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศ การเรียนการสอน และด้านการกำหนด พันธกิจของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย ภาวะผู้นำด้านวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางไม้แก้ว ประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. **ด้านการวางแผนงานวิชาการ** ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการคิดค้นวิธีการปรับปรุงการทำงานหรือวัฒนธรรมของสถานศึกษาในหลายๆ ด้าน เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง โดยมีการประเมินความต้องการของครู ในเรื่องของ การใช้เทคโนโลยีเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนสอน และควรเพิ่มโอกาสในการทำงาน โดยเน้นที่การใช้ประโยชน์ของการเชื่อมต่อทางด้านเทคโนโลยี

2. **ด้านการบริหารจัดการ** ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์หรือรายงานการดำเนินงานต่างๆ ของโรงเรียน โดยใช้สื่อโซเชียลมีเดียในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนผ่านอุปกรณ์เทคโนโลยีที่หลากหลาย และควรแจ้งข่าวสารกับบุคคลที่เกี่ยวข้องและตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในยุคดิจิทัลได้อย่างทันท่วงที

3. **ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ** ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา โดยอาศัยความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน หรือหน่วยงานต่างๆ มีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน และควรส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยใช้เทคโนโลยี

4. **ด้านการนิเทศ** ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการสังเกตการสอนของครูในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างไม่เป็นทางการอยู่เสมอ โดยมีการเยี่ยมชั้นเรียนโดยใช้เวลาสั้นๆ และไม่มีการบันทึก มีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ได้เอง เพื่อตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ที่หลากหลาย และส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ในศตวรรษที่ 21

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านอื่นๆ ที่มีผลต่อภาวะผู้นำด้านวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
2. ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำด้านวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จากกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ หรือบุคลากรทางการศึกษาอื่น

บรรณานุกรม

- เกตุสุดา กิ่งการจร. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- กัมภณท์ จุโนโท. (2551). การนิเทศการศึกษากับความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วารสารสิ่งแวดล้อมกับการพัฒนา, 2(2), 47-49.
- จรุณี เก้าเอี้ยน. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ. สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.
- จันทรานี สงวนนาม. (2551). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: บึก พอยท์.
- นิรันดร์ สุธีนิรันดร์. (2564). การบริหารและการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- พัชรา เดชโฮม. (2560). การบริหารและการประกันคุณภาพการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บริษัท สหธรรมิก จำกัด.
- ภาวดี อนันต์นารี. (2551). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. ชลบุรี : มนต์รี, มิเกลกาไรชาบาล.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. สงขลา: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วีระชาติ วิชาศรี. (2550). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สิริญาพร มุกดา. (2558). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สิร์รานี วสุภัทร. (2551). ภาวะผู้นำทางวิชาการ และสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Glickman, C.D. (2007). *Super Vision and Instructional Leadership: A Developmental Approach*. Boston: Pearson.
- Girvan, n. (2001). *Reinterpreting the Caribbean*. In B. meek & F. Lindahl (Eds.). *New Caribbean thought: A reader*. Jamaica: University of the West Indies Press.

Mcewan, E.K. (1998). **Seven Steps to Effect Instructional Leadership**. California: Corwin press.

Smith, E.W.e.a. (1961). **The education' s encyclopedia**. NJ: Prentice-Hall Englewood Cliffs.

Weber. K. (2002). Marketing convention of tourism. **Journal of Convention Tourism International Research and Industry Perpectives**. Binghamton New York: The Haworth Press.

การบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
The Budgeting Administration with Good Governance of
Watpichaiyaram School Under Chumphon Primary Educational
Service Area Office 1

ณัฐรุจา ศรีซังส้ม¹ และ สรายุทธ์ เศรษฐขจร²

Nattaruja Srisangsom¹ and Sarayuth Sethakhajorn²

¹โรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Nattaruja Srisangsom

อีเมล: nattaruja222538@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 6 ด้าน ดังนี้ ประกอบด้วย 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักความมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 34 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักคุณธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความมีส่วนร่วม ส่วนด้านหลักนิติธรรมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ: หลักธรรมาภิบาล

Abstract

The purpose of this research was to study the budgeting administration with good governance of Watpichaiyaram school under Chumphon primary educational service area office 1 in 6 aspects as follows: 1) the rule of law 2) the ethics 3) the transparency 4) the participation 5) the accountability 6) the value for money. The populations used in the

research were government teachers at Watpichaiyaram school under Chumphon primary educational service area office 1, and academic year 2022, consisted of 34 people. The research instrument was a 5-level estimator questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that the budgeting administration with good governance of Watpichaiyaram school under Chumphon primary educational service area office 1 in overall were generally at high level. When considering each aspect, it was found that the ethics with the highest mean, followed by the value for money, the accountability, the transparency, the participation, as for the rule of law have the lowest mean.

Keyword: Good governance

บทนำ

ในช่วงเวลาที่ผ่านมา ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างมาก บางเรื่องมีผลในทางขยายตัวและสร้างสรรค์ บางเรื่องมีผลในทางชะลอตัวหรือก่อให้เกิดผลกระทบในทางที่ไม่พึงประสงค์จนบางครั้งกลายเป็นภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ซึ่งภาควิชาการและผู้ได้รับผลกระทบเห็นว่าสาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากความหย่อนประสิทธิภาพของกลไกการบริหารกิจการบ้านเมือง การบริหารราชการ การกำหนดนโยบาย สาธารณะ และการทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการ อันเป็นความรับผิดชอบของภาคราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายประจำ ขณะเดียวกัน ในภาคประชาชนอันเป็นพลังสำคัญก็มีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความตื่นตัวและรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนความตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของแต่ละฝ่ายเพิ่มขึ้น หากความอ่อนแอและหย่อนประสิทธิภาพดังกล่าวไม่ได้รับการจัดการแก้ไขอย่างแท้จริงและรีบด่วน โอกาสที่จะนำพาประเทศฟื้นตัวจากวิกฤติ ย่อมเป็นไปได้ยาก ทั้งอาจจะก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงต่อเศรษฐกิจสังคมและการเมืองของประเทศยิ่งขึ้นอีกด้วย (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2542 : 24-25)

หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน สำนักนายกรัฐมนตรี (2542 : 26-27) ได้เสนอหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม หลักความคุ้มค่า เพื่อนำความรู้ไปสู่การพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

โรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 654 คน จำนวนครูผู้สอนทั้งสิ้น 34 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาส มีการส่งเสริมการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมการบริหารงานงบประมาณยังขาดประสิทธิภาพ และความเป็นระเบียบเรียบร้อย จึงมีความจำเป็นที่ผู้บริหารและครูผู้สอนต้องร่วมมือกัน เพื่อพัฒนาโรงเรียนในการบริหารงานงบประมาณให้มีประสิทธิภาพต่อไป

จากสภาพความเป็นมา ความสำคัญ และปัญหาดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ (สำนักนายกรัฐมนตรี้, 2542 : 26-27) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยใน 6 ด้าน คือ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักความมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวนทั้งสิ้น 34 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใช้กรอบแนวคิดหลักธรรมาภิบาล (สำนักนายกรัฐมนตรี้, 2542 : 26-27) ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักความมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักความมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 6 ด้าน ดังนี้ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักความมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า แล้วนำแบบร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) โดยพิจารณาตามข้อคำถามที่มีค่า IOC เท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูผู้สอนโรงเรียนบ้านหัวถนน และโรงเรียนวัดดอนรวบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .976

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 34 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อแจก

แบบสอบถามให้แก่ครูผู้สอนโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 34 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานการณ์ภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน โดยการใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 6 ด้าน ดังนี้ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักความมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ 6) หลักความคุ้มค่า โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546, น.103)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวม

การบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาล ของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1					
		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านหลักนิติธรรม	4.65	0.29	มากที่สุด	6
2	ด้านหลักคุณธรรม	4.80	0.32	มากที่สุด	1
3	ด้านหลักความโปร่งใส	4.72	0.38	มากที่สุด	4
4	ด้านหลักความมีส่วนร่วม	4.71	0.43	มากที่สุด	5
5	ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.73	0.36	มากที่สุด	3
6	ด้านหลักความคุ้มค่า	4.76	0.34	มากที่สุด	2
รวม		4.73	0.35	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวัดพิชัยอาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักคุณธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.80$) รองลงมาคือ ด้านหลักความคุ้มค่า ($\mu=4.76$) ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\mu=4.73$) ด้านหลักความโปร่งใส ($\mu=4.72$) ด้านหลักความมีส่วนร่วม ($\mu=4.71$) ส่วนด้านหลักนิติธรรมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.65$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวัดพิชัยอาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านหลักคุณธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความมีส่วนร่วม ส่วนด้านหลักนิติธรรมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านหลักนิติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ เป็นอย่างดี และผู้บริหารสถานศึกษามีการตักเตือน หรือลงโทษอย่างถูกต้องชอบธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการปกครองภายใต้กฎหมายเป็นไปตามระเบียบราชการ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการบังคับใช้กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของทางราชการอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ด้านหลักคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการประพฤติตนในความถูกต้อง ดีงาม ปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู และผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมคุณธรรม โดยยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม และผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมและให้ความสำคัญอย่างเท่าเทียมกัน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการสร้างค่านิยมที่ดีงาม มีความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. ด้านหลักความโปร่งใส โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการการตรวจสอบที่ถูกต้องชัดเจนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมา ด้วยความถูกต้อง เป็นจริงด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย และผู้บริหารสถานศึกษามีการควบคุมดูแลและการตรวจสอบอย่างชัดเจน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและได้รับการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

4. ด้านหลักความมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ร่วมรับผิดชอบและร่วมรับประโยชน์ ส่วน

ผู้บริหารสถานศึกษามีการรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการแก้ปัญหาพร้อมกันมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

5. ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานทั้งข้อดีและข้อเสียมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมรับผิดชอบ การแก้ปัญหาต่อผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน และผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม แก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมความตระหนักในสิทธิและหน้าที่การปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

6. ด้านหลักความคุ้มค่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการเลือกใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพได้อย่างเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาตนเอง ผลงาน และนำความรู้ที่ได้มาปฏิบัติจริง และผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้จ่ายเป็นไปตามแผนการใช้จ่าย และเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดสรร ควบคุมการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการรณรงค์ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักคุณธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความรับผิดชอบ ส่วนด้านหลักนิติธรรมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษียึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานอย่างครบถ้วน ทำให้ครูและบุคลากรเกิดความเชื่อมั่นต่อผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาเป็นหน่วยงานทางราชการที่มีกฎระเบียบข้อบังคับในการดำเนินงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา และสร้างความเชื่อมั่นแก่สังคมในด้านการศึกษาตลอดจนเปิดโอกาสให้ครู และบุคลากรมีส่วนร่วมในการรับรู้และเสนอแนะข้อคิดเห็นต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาอิศเรศ ฐิตจิตโต (สุขสวัสดิ์) (2560) เรื่องการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา มีวัตถุประสงค์ 1.) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูและบุคลากรโรงเรียน ต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา 2.) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู และบุคลากรโรงเรียน ต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา 3.) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหาร ในการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู และบุคลากรโรงเรียนเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่ามีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารทุกด้านอยู่ในระดับ มากที่สุด ทุกด้าน ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านหลักนิติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ เป็นอย่างดี และผู้บริหารสถานศึกษามีการตักเตือน หรือลงโทษอย่างถูกต้องชอบธรรม เพื่อให้การบริหารจัดการในสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลซึ่งกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่ตั้งขึ้นนั้นต้องมุ่งให้เกิดความเป็นธรรมเพื่อรักษาผลประโยชน์ของบุคลากรเป็นหลัก เป็นที่ยอมรับของบุคลากร ต้องบังคับใช้อย่างเสมอภาค ไม่มีการเลือกปฏิบัติเพื่อให้เกิดเป็นธรรมและเสมอภาค ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอำนาจ เผือกบริสุทธ์ (2560) เรื่องหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบางเสาธง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบางเสาธง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่า การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนบางเสาธง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งหากพิจารณารายด้านในด้านหลักนิติธรรม โดยรวมอยู่ระดับมาก

2. ด้านหลักคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการประพฤติตนในความถูกต้อง ดีงาม ปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู และผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขทั้งนี้สถานศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ ได้ให้ความสำคัญในเรื่องของหลักคุณธรรมมีการเผยแพร่หลักการและวิธีการที่ส่งเสริมคุณธรรมให้เกิดขึ้นมากมายทั้งในแวดวงวิชาการ การศึกษา สื่อสารมวลชนต่าง ๆ ทำให้ผู้บริหารมีแนวทางในการถือปฏิบัติมากขึ้นและพยายามปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิรินญา ศิริประโคน (2561) เรื่องการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านมาบเตย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านมาบเตย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 และ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านมาบเตย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านมาบเตย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งหากพิจารณารายด้านในด้านหลักคุณธรรม โดยรวมอยู่ระดับมาก

3. ด้านหลักความโปร่งใส โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการตรวจสอบที่ถูกต้องชัดเจน มีการติดตามตรวจสอบจากหน่วยงานต้นสังกัดเป็นระยะและต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้บริหารต้องทำการศึกษาติดตามข้อมูลที่ส่งผลกระทบต่อบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบของตน เพื่อความโปร่งใสและพร้อมสำหรับการตรวจสอบ ไม่ตกเป็นข้อครหาของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอำนาจ เผือกบริสุทธ์ (2560) เรื่องหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบางเสาธง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบางเสาธง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ

เขต 2 พบว่า การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนบางเสาชอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งหากพิจารณารายด้านในด้านหลักความโปร่งใสโดยรวมอยู่ระดับมาก

4. ด้านหลักความมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม สืบเนื่องมาจากการที่ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความรู้ความสามารถมากขึ้น เนื่องจากผ่านขั้นตอนการสอบบรรจุเข้ารับราชการ ซึ่งมีอัตราการแข่งขันค่อนข้างสูงทำให้ได้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถ รวมถึงได้มีโอกาสในการรับการฝึกฝนอบรมในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างหลากหลายเป็นประจำต่อเนื่องทำให้ผู้บริหารเกิดความไว้วางใจและเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีส่วนร่วมมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแสงเทียน จิตรโชติ (2561) เรื่องแนวทางการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษาขยายโอกาส ในเขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาอุปสรรคด้านการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขยายโอกาสในเขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 2) เพื่อศึกษาเทคนิคและวิธีการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาขยายโอกาสและหลักธรรมาภิบาลที่ส่งเสริมการบริหารงบประมาณ 3) เพื่อเสนอแนวทางการบริหารงบประมาณที่บูรณาการตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษาขยายโอกาสในเขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ทั้ง 10 ด้าน พบว่า ระดับการบริหารงบประมาณของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสอำเภอคลองหลวงจังหวัดปทุมธานี ทั้ง 10 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ หลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการกระจายอำนาจด้านหลักการตอบสนอง ด้านหลักการรับผิดชอบ ด้านหลักความเสมอภาค ด้านหลักประสิทธิผล และด้านหลักประสิทธิภาพโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งหากพิจารณารายด้านในด้านหลักความมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด

5. ด้านหลักความรับผิดชอบต่อโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานทั้งข้อดีและข้อเสีย เนื่องจากค่านิยมในสังคมต้องการผู้บริหารที่มีความรับผิดชอบต่อ กระตือรือร้นใส่ใจในการแก้ปัญหา หากผู้บริหารละเลยหลักของความรับผิดชอบต่ออาจส่งผลต่อความศรัทธาผู้ใต้บังคับบัญชาและอาจส่งผลกระทบต่อการได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติภารกิจขององค์กรได้ทำให้ผู้บริหารในปัจจุบันเล็งเห็นถึงความสำคัญของหลักความรับผิดชอบต่อเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรินทร์ภัส วุฒิปรีชาสิทธิ์ (2562) เรื่องแนวทางการพัฒนาธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบหลักธรรมาภิบาลของประเทศไทยและต่างประเทศและเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ พบว่า การเปรียบเทียบหลักธรรมาภิบาลของประเทศไทยและต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศเดนมาร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศเกาหลีใต้ ประเทศสิงคโปร์ ประเทศฟิลิปปินส์ และประเทศอินโดนีเซีย มีทั้งความแตกต่าง ความคล้าย และความเหมือน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งหากพิจารณารายด้านในด้านหลักความรับผิดชอบต่อโดยรวมอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ได้แก่ หน่วยงานมีการจัดทำตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ หน่วยงานกำหนดความรับผิดชอบต่อในระดับ

นโยบาย และหน่วยงานเต็มใจที่จะยอมรับสิ่งใหม่ ๆ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ เสมอเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับตามลำดับ

6. ด้านหลักความคุ้มค่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการเลือกใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาตนเอง ผลงานและนำความรู้ที่ได้มาปฏิบัติจริง และผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้จ่ายเป็นไปตามแผนการใช้จ่าย และเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดสรร ควบคุมการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด เนื่องจากสถานการณ์ในปัจจุบันทำให้เกิดการส่งเสริมสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นมากขึ้นประกอบกับการรณรงค์ในเรื่องของการประหยัดต่าง ๆ ทำให้ผู้บริหารต้นตัวและมีนโยบายที่สอดคล้องกับเรื่องดังกล่าวประกอบกับการสนับสนุนจากภาครัฐ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสาส์ ประทุมวงศ์ (2560) เรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ หลักความคุ้มค่า หลักนิติธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม และหลักความโปร่งใส

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านหลักนิติธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการบังคับใช้กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของทางราชการอย่างสม่ำเสมอ โดยการศึกษากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ของทางราชการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสามารถตีความ หรือลงโทษผู้ได้บังคับบัญชาอย่างถูกต้องชอบธรรม และสามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างรวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตนให้ถูกต้อง เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ทางการศึกษาบรรลุผลตามที่กำหนดไว้

2. ด้านหลักคุณธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการสร้างค่านิยมที่ดีงาม มีความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม โดยยึดหลักปฏิบัติตนต่อผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความสุภาพ อ่อนโยนและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เพื่อส่งเสริมให้เกิดความรัก ความสามัคคีและร่วมมือที่ดีในองค์กร

3. ด้านหลักความโปร่งใส ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและได้รับการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการเป็นลายลักษณ์อักษร สามารถชี้แจงเหตุผล

ประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนได้อย่างชัดเจน เพื่อไม่ให้มีข้อครหา สามารถตรวจสอบ แสดงความ ยุติธรรมแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน

4. ด้านหลักความมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการแก้ปัญหาาร่วมกัน โดยการพูดคุยรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการแก้ปัญหาาร่วมกันเพื่อสร้างบรรยากาศแห่ง ความร่วมมือ และสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย

5. ด้านหลักความรับผิดชอบ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมความตระหนักในสิทธิและหน้าที่การ ปฏิบัติงาน โดยปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงานอย่างทุ่มเทและอุทิศตนต่อการปฏิบัติงานเพื่อเป็นแนว ปฏิบัติแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

6. ด้านหลักความคุ้มค่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะรณรงค์ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและ เกิดประโยชน์สูงสุด โดยปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงการนำความรู้หรือนวัตกรรมต่าง ๆ มาใช้ มีนโยบายส่งเสริมให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ส่งเสริม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดมีการใช้เทคโนโลยีเพื่อลดต้นทุนและภาระค่าใช้จ่าย

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลในระดับเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในระดับต่าง ๆ

2. ควรมีการศึกษผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากการบริหารงานงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลมาใช้ใน สถานศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม

บรรณานุกรม

บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ปาริชาติ เทพอารักษ์. (2550). “สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาลรากฐานสังคมอยู่เย็นเป็นสุข”. *วารสาร เศรษฐกิจและสังคม*, 44(1), 48-55.

รินทร์ลภัส วุฒิปรีชาสิทธิ์. (2562). *แนวทางการพัฒนาธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ภาครัฐ*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒน บริหารศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟิก

สาส์ ประทุมวงศ์. (2560). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขต อำเภอมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2543). *การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

สำนักนายกรัฐมนตรี. (2542). *ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดี พ.ศ. 2542*. กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

- สิรินญา ศิริประโคน. (2561). การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านมาบเตย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. ปริญญาศึกษาศตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก.
- แสงเทียน จิตรโชติ. (2561). แนวทางการบริหารงบประมาณตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษา ขยายโอกาส ในเขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- อำนาจ เผือกบริสุทธิ์. (2560). หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบางเสาธง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Good., C.V. (1973). **Dictionary of Education**. New York : MC Graw-Hill. Publishers.
- Katz, L. R. (1964). **Skills and Effective Administration**. New York : The President and Fellows of Harvard College.

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านปากน้ำ (แพติมจีนนาวา
สงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
Strategic Leadership of Administrators Banpaknam
(Padermchinnawasongkhroh) School Under Chumphon Primary
Educational Service Area Office 1

ปรังค์ทิพย์ โพธิ์จันทร์¹ และ สรายุทธ์ เศรษฐขจร²
Prangtip Pochan¹ and Sarayuth Sethakhajorn²

¹โรงเรียนบ้านปากน้ำ (แพติมจีนนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author : Prangtip Pochan

อีเมล: prangtip3314@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านปากน้ำ (แพติมจีนนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 4 ด้าน ดังนี้ ประกอบด้วย 1) ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร 2) ด้านการกำหนดกลยุทธ์ 3) ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ 4) ด้านวัฒนธรรมองค์กร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านปากน้ำ (แพติมจีนนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านปากน้ำ (แพติมจีนนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านการกำหนดกลยุทธ์ ส่วนด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์

Abstract

The purpose of this research was to study Strategic Leadership of Administrators Banpaknam (Padermchinnawasongkhroh) School Under Chumphon Primary Educational Service Area Office 1 in 4 issues as follows: 1) the direction of the organization 2) organizational strategies 3) the implementation of the strategy 4) organizational culture. The populations used in the research were teachers at Banpaknam (Padermchinnawasongkhroh) School Under Chumphon Primary Educational Service Area Office 1, and academic year 2022, consisted of

30 people. The research instrument was a 5-level estimator questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that Strategic Leadership of Administrators Banpaknam (Padermchinnawasongkhroh) School Under Chumphon Primary Educational Service Area Office 1 were generally found at high level. When considering each aspect, it was found that the implementation of the strategy at the highest mean, followed by organizational culture. Strategy setting, As for the direction of the organization, was at the lowest mean.

Keyword : International Quality Assurance

บทนำ

จากกระแสสังคมโลกที่ส่งผลกระทบต่อทั้งทางด้านเศรษฐกิจสังคมการเมือง การปกครองการศึกษาและวัฒนธรรมทำให้ประเทศไทยต้องดำเนินการปฏิรูปหลายด้านไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจระบบการเงิน การคลัง ปฏิรูปการเมือง ปฏิรูประบบราชการ ปฏิรูปการศึกษา เป็นต้น สำหรับการปฏิรูปการศึกษานั้นได้กำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 โดยเน้นการปฏิรูป 4 ด้านด้วยกัน คือ ด้านโรงเรียนและสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ด้านระบบ การบริหารการศึกษา ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา ในปี พ.ศ. 2550 ซึ่งการปฏิรูปการศึกษานั้นเป็นความคาดหวังของคนในสังคมว่า การศึกษาจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะผลักดันให้ประเทศชาติรอดพ้นจากภาวะวิกฤติต่าง ๆ และยกระดับประเทศเข้าสู่คุณภาพมาตรฐานเพราะการศึกษาเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพสามารถใช้ศักยภาพดังกล่าวพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป จากการเปลี่ยนแปลงของสังคมและความสำคัญของการศึกษาดังกล่าวนั้น ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษา ดังจะเห็นได้จากกระทรวงศึกษาธิการได้มีการตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้โรงเรียนมีบทบาทหน้าที่ที่ต้องดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาไว้ดังนี้ มาตรา 9 การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษามีการส่งเสริมมาตรฐานตามวิชาชีพครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา และพัฒนาครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร สถาบันศาสนาและสถาบันสังคมอื่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 : 1)

การบริหารองค์กรทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นองค์กรของรัฐหรือเอกชน เป้าหมายสำคัญอยู่ที่ประสิทธิผลของงาน ความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้าขององค์กร ในขณะเดียวกันต้องรักษากำลังคนและบรรยากาศของการทำงานที่ดีไว้ด้วย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลองค์กรมากปัจจัยหนึ่ง คือ ผู้บริหารองค์กร ซึ่งเป็นบุคคลที่มีบทบาทและความสำคัญต่อการดำเนินการในฐานะที่เป็นผู้ควบคุมบังคับบัญชาและริเริ่มกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรให้เป็นไปตามเป้าหมายเป็นบุคคลที่ผูกพันกลุ่มเข้าด้วยกันกระตุ้นให้ผู้ที่บังคับบัญชาได้แสดงความสามารถสูงสุดเพื่อสร้างผลงานให้เต็มที่ และเป็นผู้รับผิดชอบดูแลการปฏิบัติงานต่าง ๆ จนประสบความสำเร็จด้วยดี อาจกล่าวได้ว่าความสำเร็จของการบริหารงานเป็นผลมาจากความร่วมมือระหว่างบุคลากรในองค์กรภายใต้การนำของผู้บริหารในองค์กรนั้น ๆ ผู้บริหารจะทำหน้าที่บริหารงานต่าง ๆ

ในองค์การให้ดำเนินไปด้วยความพร้อมเพรียงและมีประสิทธิภาพให้เป็นที่ไปด้วยความรวดเร็วเรียบร้อย ประหยัดกำลังคน กำลังทรัพย์ และบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงแนวคิดในการบริหารงานองค์การจากรูปแบบเดิม ๆ ไปสู่การบริหารยุคใหม่ ภายใต้การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในศตวรรษที่ 21 มีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่จึงต้องอยู่ภายใต้การบริหารโดยผู้บริหารมืออาชีพ (professional manager) ด้วยกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเช่นนี้ นับตั้งแต่ช่วงทศวรรษ 1980 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ได้ส่งผลกระทบต่อองค์การ ผู้นำระดับสูงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนทิศทาง วิธีการคิด และการบริหารแบบใหม่ที่สอดคล้องทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทำให้มีการนำเอาเรื่องของกระบวนการบริหารงานโดยเฉพาะการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ เช่น การจัดโครงสร้างองค์การวัฒนธรรมองค์การ เทคโนโลยีบุคคล ตลอดจนการควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์เข้าสารสนเทศการบริหารทรัพยากรมาบูรณาการร่วมกัน เป็นรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic management) โดยผู้บริหารระดับสูงขององค์การซึ่งเป็นระดับกลยุทธ์เป็นบุคคลที่ต้องมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการบริหารเชิงกลยุทธ์ขององค์การในทุกขั้นตอน (กล้าศักดิ์ จิตต์สงวน และคณะ, 2557 : 201)

ในองค์การทางการศึกษาก็เช่นเดียวกัน ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบในภารกิจด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียนนั้น ๆ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องดำเนินการและจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายทำให้โรงเรียนดำรงคงอยู่และเจริญก้าวหน้า จากการดำเนินนโยบายการจัดการศึกษาทั้งในระดับประเทศ กระทรวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้งระดับมัธยมศึกษาและระดับประถมศึกษาล้วนต่างก็มีความมุ่งมั่นและคาดหวังที่จะจัดการศึกษาให้กับนักเรียน ให้มีคุณภาพ ดำเนินนโยบายให้ชัดเจนเป็นรูปธรรม แต่ในระดับปฏิบัติจริง ๆ แล้วคือ “โรงเรียน” ที่นับว่าเป็นองค์การที่สำคัญในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างเป็นรูปธรรม ผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นกลไกที่สำคัญที่สุดเพราะเป็นผู้นำเอานโยบาย และโครงการต่างๆ ไปปฏิบัติ ถ้าการดำเนินตามนโยบายเป็นไปด้วยดีย่อมส่งผลต่อคณะครู นักเรียน และผู้ปกครอง ตลอดจนชุมชนโดยรอบที่ตั้งโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการบริหารเพียงใดนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีพฤติกรรมบริหารอย่างเหมาะสม ต้องเป็นผู้นำในการบริหารจัดการให้เกิดความสอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา (วันเพ็ญ เจริญแพทย์, 2545 : 2) ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินภายนอกของการศึกษาขั้นพื้นฐานในมาตรฐานด้านปัจจัย มาตรฐานที่ 20 ระบุว่า ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ ระบุเป็นตัวบ่งชี้ไว้คือ (1) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง (2) ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์และเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง (3) ผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตย (สมเดช สีแดง, 2546 : 417) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่า ภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของงาน ดังนั้น ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นกุญแจสำคัญของความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโรงเรียน รวมถึงผลการปฏิบัติงานของบุคคลในโรงเรียน ความพึงพอใจในการทำงาน และความผูกพันต่อโรงเรียน (สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา, 2548 : 1) ผู้บริหารโรงเรียนในยุคปัจจุบันจึงต้องมีรูปแบบของความเป็นผู้นำที่เปลี่ยนแปลงไปและมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ (Strategic Leadership) ซึ่งเป็นรูปแบบของผู้นำชนิดที่นำความเจริญก้าวหน้ามาสู่องค์การ ผู้นำขององค์การหลายแห่งที่ประสบความสำเร็จล้วนแต่มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ทั้งสิ้น ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เริ่มจากการมีคุณสมบัติ

สำคัญคือ เป็นผู้วิสัยทัศน์ (Vision) กว้างไกลและนำวิสัยทัศน์มาสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นผลสำเร็จตามขั้นตอน (เนตร์พัฒนา ยาวีราช, 2549 : 44) ผู้บริหารโรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ที่ต้องปรับเปลี่ยน ทิศทาง วิธีการคิดและการบริหารแบบใหม่ที่สอดคล้องทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีความพยายามในการวางแผน กลยุทธ์อย่างสมบูรณ์ที่ครอบคลุมภารกิจและขอบข่ายทั้งหมดของสถานศึกษา ทำให้มีการนำเอาเรื่องของ กระบวนการบริหารงานโดยเฉพาะการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ เช่น การจัดโครงสร้างโรงเรียน วัฒนธรรมของ โรงเรียน เทคโนโลยีสารสนเทศ ทรัพยากรบุคคล ตลอดจนการควบคุม และการประเมินผลกลยุทธ์เข้ามาบูรณา การร่วมกัน เป็นรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management)

โรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตมจินนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชุมพร เขต 1 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 506 คน จำนวนครูผู้สอนทั้งสิ้น 30 คน เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการจัด การศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลปีที่ 1 จนถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งการจัดการศึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่ ผู้เรียนจำนวนมาก มีความแตกต่างทางด้านสถานภาพทางครอบครัว ทำให้มีความหลากหลายทั้งทางด้าน ร่างกาย อารมณ์ และพฤติกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ นักเรียนจึงสมควรต้องได้รับการดูแล เอาใจใส่อย่าง เหมาะสม เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความพร้อมสมบูรณ์มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นคนดี คนเก่ง และดำรงตนอยู่ใน สังคมอย่างมีความสุข ตรงตามเจตนารมณ์แห่งการปฏิรูปการศึกษา และมีความรู้ความสามารถ ซึ่งในการ พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาก็ควรมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจัดการให้ ทันต่อสถานการณ์ในยุคปัจจุบัน มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เพื่อกำหนดทิศทางของสถานศึกษาผ่านทางวิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ ต้องมีความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกของโรงเรียน พิจารณาถึงความอยู่รอดของสถานศึกษาต่อไปในอนาคตท่ามกลางกระแสของการเปลี่ยนแปลง โดยบริหาร และพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล เนื่องจากการบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นงานที่สำคัญ ของการบริหาร โดยจะเกี่ยวข้องกับการกำหนดแผนกลยุทธ์ขององค์กร และการนำแผนกลยุทธ์นั้นไปปฏิบัติ แผนกลยุทธ์ขององค์กรจะถูกกำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางให้องค์กรก้าวหน้าในทิศทางที่เหมาะสม การ วางแผนกลยุทธ์ที่ชาญฉลาด กำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่าง และสร้างสรรค์จะสามารถทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย ตามที่ต้องการ จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงกล ยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตมจินนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อให้เป็นข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์อันจะเป็นข้อมูลสำคัญในการนำไป วางแผนพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษา ตลอดจนการปรับปรุง การบริหารงานของสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตมจินนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตมจินนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้เกณฑ์ในการสังเคราะห์ที่มีระดับความถี่ตั้งแต่ 4 ขึ้นไป มาเป็นกรอบแนวคิดใน

การวิจัยใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร 2) ด้านการกำหนดกลยุทธ์ 3) ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 4) ด้านวัฒนธรรมองค์กร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผู้วิจัยได้บูรณาการจากแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร 2) ด้านการกำหนด กลยุทธ์ 3) ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 4) ด้านวัฒนธรรมองค์กร แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์ทำงาน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร 2) ด้านการกำหนดกลยุทธ์ 3) ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 4) ด้านวัฒนธรรมองค์กร ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร 2) ด้านการกำหนดกลยุทธ์ 3) ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 4) ด้านวัฒนธรรมองค์กรแล้วนำ

ฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา สารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) โดยพิจารณาข้อคำถาม IOC ได้เท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูผู้สอนโรงเรียนชุมชนมาบอำมฤต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยมีค่าความเชื่อมั่น .952

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 30 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 30 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน โดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร 2) ด้านการกำหนดกลยุทธ์ 3) ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 4) ด้านวัฒนธรรมองค์กรโดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546, น.103)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เผด็จจินนาวา สงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 นำเสนอในรูปแบบของค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เผด็จจินนาวา สงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวม 4 ด้าน

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เผด็จจินนาวา สงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1					
		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร	4.10	0.38	มาก	4
2	ด้านการกำหนดกลยุทธ์	4.11	0.50	มาก	3
3	ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	4.23	0.47	มาก	1
4	ด้านวัฒนธรรมองค์กร	4.13	0.52	มาก	2
รวม		4.14	0.47	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เผด็จจินนาวา สงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.23$) รองลงมา คือ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ($\mu=4.13$) ด้านการกำหนดกลยุทธ์ ($\mu=4.11$) ส่วนด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.10$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เผด็จจินนาวา สงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านการกำหนดกลยุทธ์ ส่วนด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจบริบทขององค์กรกำหนดแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ได้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงจากสภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอก ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนในการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศตามวิสัยทัศน์ขององค์กร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ด้านการกำหนดกลยุทธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ SWOT เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคขององค์กรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการคัดเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสมมากำหนดกลยุทธ์ขององค์กร ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการออกแบบ และเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสม เพื่อนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำงบประมาณเพื่อรองรับแผนปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรมีความรู้สึกเป็นเจ้าของกระบวนการ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้ปฏิบัติ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการตรวจสอบความก้าวหน้าและความสำเร็จขององค์กรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

4. ด้านวัฒนธรรมองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างบรรทัดฐานร่วมกันกับบุคลากรภายในองค์กรเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรมีการถ่ายทอดวิธีการดำเนินชีวิตภายในองค์กรสู่สมาชิกใหม่ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงานว่างานทุกอย่างบรรลุตามเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตมัจฉานาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านการกำหนดกลยุทธ์ ส่วนด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติมีความสำคัญต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของกลยุทธ์และองค์กร โดยการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ต้องการนั้นจำเป็นต้องอาศัยผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ซึ่งคอยติดตามสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ถือว่าเป็นศักยภาพที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษาในการพยากรณ์ทิศทางอนาคตขององค์กรการพัฒนายุทธศาสตร์ในเชิงแข่งขัน และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าเนื่องจากสภาพปัจจุบันกำหนดทิศทางขององค์กร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติเป็นขั้นตอนต่อเนื่องจากการกำหนดกลยุทธ์ที่ให้ความสำคัญกับการวางแผนและการดำเนินงาน เพื่อให้กลยุทธ์เกิดประโยชน์แก่องค์กรอย่างเป็นรูปธรรม และมีประสิทธิภาพ จะเห็นเกิดการปฏิรูปการศึกษาหลายด้าน ทำให้การบริหารการศึกษาในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงนี้ จำเป็นต้องมีส่วนร่วมหลายฝ่าย ทั้งผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา ชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างมีอาจเลียงได้ ซึ่งบุคคลที่เปรียบเสมือนกุญแจสำคัญของสถานศึกษาที่จะขับเคลื่อนทุกฝ่ายให้ดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษา นั่นคือผู้บริหารสถานศึกษา และคุณลักษณะสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงมีคือภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มีความสามารถในการมองไปในอนาคตและกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ รวมทั้งมีความสามารถกำหนดแผนกลยุทธ์ เพื่อให้องค์กรมีทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจน รวมถึงใช้กระบวนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อย่างเป็นระบบ นำสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม ผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลจึงสะท้อนได้จากคุณภาพผู้เรียนทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์และ 8 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของภูมิกร บุนนีก (2563 : 4) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาบทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ตราด ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราดโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) บทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษตราด จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและ 3) บทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษตราด จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ บทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นโดยกระตุ้นจูงใจให้บุคลากรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เปิด โอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา รวมทั้งมุ่งเน้นความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจบริบทขององค์กร กำหนดแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ได้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงจากสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก และสถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม สนับสนุนและประเมิน ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาได้ และสามารถรู้ถึงทิศทางของสถานศึกษาในอนาคตโดยการนำข้อมูลและความรู้ต่าง ๆ ที่ได้รับจากการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ และการกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมจะนำไปสู่การวางแผนกลยุทธ์ โดยการกำหนดกลยุทธ์เริ่มต้นจากการกำหนดจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชนัญ พรหมศรี (2561 : 4) ได้ศึกษาเรื่ององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษ ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบ และตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษ ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษ ในสามจังหวัดชายแดน ภาคใต้ มี 3 องค์ประกอบหลัก 11 องค์ประกอบย่อย 73 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) องค์ประกอบหลักด้านการศึกษา และ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร มี 3 องค์ประกอบย่อย 21 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ องค์ประกอบย่อยด้านการบริหารจัดการองค์กร 10 ตัวบ่งชี้ ด้านการศึกษาสภาพแวดล้อมขององค์กร 6 ตัวบ่งชี้และด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร 5 ตัวบ่งชี้ 2) องค์ประกอบหลักด้านการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร มี 2 องค์ประกอบย่อย 16 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ องค์ประกอบย่อยด้านการกำหนดทิศทางและการวางแผนกลยุทธ์ขององค์กร 9 ตัวบ่งชี้ และด้านการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร 7 ตัวบ่งชี้ 3) องค์ประกอบหลักด้านการวางแผนและประเมินกลยุทธ์ มี 6 องค์ประกอบย่อย 36 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ องค์ประกอบย่อยด้านการดำเนินการปรับปรุงแก้ไข 7 ตัวบ่งชี้ ด้านการควบคุมองค์กร 10 ตัวบ่งชี้ ด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน 6 ตัวบ่งชี้ ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน 5 ตัวบ่งชี้ ด้านการวางแผน 4 ตัวบ่งชี้ และด้านการปฏิบัติงานกับมาตรฐาน 4 ตัวบ่งชี้

2. ด้านการกำหนดกลยุทธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ SWOT เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคขององค์กร มีการคัดเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสมมากำหนดกลยุทธ์ขององค์กร เพื่อนำไปสู่การบรรลุจุดประสงค์ขององค์กร ซึ่งถือเป็นกลยุทธ์หลักที่ผู้บริหารสถานศึกษาออกแบบเป็นผู้ตัดสินใจว่าควรนำกลยุทธ์ใดไปดำเนินการ โดยมีหลักการในการตัดสินใจเลือกกลยุทธ์มาใช้ให้เหมาะสมกับสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของมนสิชา ธรรมรักษ์ (2561) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1) ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย 2) ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำงบประมาณเพื่อรองรับแผนปฏิบัติงาน และผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรมีความรู้สึกเป็นเจ้าของกระบวนการกิจกรรมต่างที่ได้ปฏิบัติ ตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการตัดสินใจในการนำกลยุทธ์ที่ถูกกำหนดขึ้นไปประยุกต์ในการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นกำหนดการดำเนินงานระยะยาว โดยผ่านกระบวนการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ตลอดจนการทบทวนการดำเนินงานและปรับปรุงโครงสร้างของสถานศึกษา สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาและปรับระบบงานเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพที่เปลี่ยนแปลงของในสถานการณ์ปัจจุบัน สอดคล้องกับ งานวิจัยของณัฐธิดา สังข์ศิลป์เลิศ (2564 : 57) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 2) เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวก ในระดับสูง

4. ด้านวัฒนธรรมองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างบรรทัดฐานร่วมกันกับบุคลากรภายในองค์กรเพื่อไปสู่การปฏิบัติงาน มีการถ่ายทอดวิธีการดำเนินชีวิตภายในองค์กรสู่สมาชิกใหม่เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสร้างทัศนคติความคิดเพื่อเป็นแนวทางให้ปฏิบัติร่วมกันของสมาชิกในสถานศึกษา ซึ่งเกิดมาจากการเรียนรู้และพัฒนา ส่งผลต่อโครงสร้างกิจกรรมและพฤติกรรมของครูในสถานศึกษาเพื่อทำงานร่วมกัน ให้บรรลุเป้าหมายสถานศึกษาที่กำหนดไว้ และมีการถ่ายทอดให้สมาชิกใหม่เพื่อเป็นแนวปฏิบัติให้เหมือนกันในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของคมกฤษ พรหมฉิน (2560) ได้ศึกษาการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาพบว่ามีองค์ประกอบ (ตัว

แปดแฉ่ง) 4 องค์ประกอบ และ ตัวแปรสังเกตได้ 10 ตัวแปรสังเกตได้ ซึ่งเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบ คือ การสร้างสมรรถนะหลักการส่งเสริม วัฒนธรรมองค์กร วิสัยทัศน์ร่วม และการริเริ่มสร้างสรรค์ 2) ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดล การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษากับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่าโมเดลองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เผด็จจินนาทาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เผด็จจินนาทาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการวางแผนและกำหนดกลยุทธ์ให้มีการที่เป็นไปตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ มีการประเมินผลงานตามทิศทางที่ได้กำหนดไว้ และควรมีการกำกับและติดตามงานและคอยสนับสนุนการทำผลงาน

2. ด้านการกำหนดกลยุทธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการออกแบบและเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสมเพื่อนำไปสู่การบรรลุจุดประสงค์ขององค์กร เพราะเป็นเรื่องละเอียดอ่อนเกี่ยวกับการดำเนินงานและการดำรงอยู่ขององค์กร โดยอาศัยความรู้ประสบการณ์ และความเข้าใจ ในสภาพความเป็นไปของปัจจัยแวดล้อม

3. ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการตรวจสอบความก้าวหน้าและความสำเร็จขององค์กร ควรมีการตรวจสอบเพื่อทบทวนการดำเนินงานและปรับปรุงโครงสร้างขององค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และปรับระบบงานกับสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

4. ด้านวัฒนธรรมองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการสร้างทัศนคติเพื่อร่วมงานว่างานทุกอย่างจะบรรลุตามเป้าหมาย ควรมีการสร้างค่านิยม ความเชื่อ ความเข้าใจ ความคิดในรูปแบบพฤติกรรม การปฏิบัติร่วมกันของสมาชิกในองค์กร อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้และพัฒนา ซึ่งมีอิทธิพลต่อโครงสร้างกิจกรรมและพฤติกรรมของบุคคลในองค์กรเพื่อร่วมกันทำงาน ให้บรรลุเป้าหมายองค์กรนั้น

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา
2. ควรจะศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กล้าศักดิ์ จิตต์สวน และคณะ. (2557). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สำหรับผู้บริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา. **วารสารงานวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย**. 4(1), 201.
- ชญัฐ พรหมศรี. (2561). องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. **วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้**. (5)2, 201.

- ภูมิกร บุนนีก. (2563). การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ณัฐธินิชา สังข์ศิลป์เลิศ. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารจัดการ ความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. (3)1, 57.
- เนตรพัฒน์ฉายาวิราช. (2549). ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ : เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรส
- มนสิชา ธรรมรักษ์. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วันเพ็ญ เจริญแพทย์. (2545). การศึกษาพฤติกรรมการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา. (2548). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในการบริหารการศึกษา : นักบริหารมีอาชีพ. นนทบุรี : พินรุพันธ์.
- สมเดช สีแสง. (2546). คู่มือการบริหารโรงเรียนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ. ชัยนาท : ชมรมพัฒนาความรู้ต้นระเบียบกฎหมายและพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู.

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ)

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

The Participative Administration of Thairatwittaya 77

(Banneunsanti) School Under Chumphon Primary

Education Service Area Office 1

คุณฐกรณ คณิงคิต¹ และ พัชรา เดชโฮม²

Khanatthaphon Khanuengkhit¹ and Patchara Dechhome²

¹โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Khanatthaphon Khanuengkhit

อีเมล: tewsuke@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ดังนี้ ประกอบด้วย ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน 2) ด้านความยึดมั่นผูกพัน 3) ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน 4) ด้านการไว้วางใจกัน และ 5) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 43 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการไว้วางใจกัน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน ส่วนด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

คำสำคัญ: การบริหารแบบมีส่วนร่วม

Abstract

The purpose of this research was to study the current and desirable conditions of The participative administration of Thairatwittaya 77 (Banneunsanti) school under Chumphon primary education service area office 1 in 5 aspects as follows 1) Goals and objectives 2) Commitment 3) Trust 4) Autonomy and 5) Evaluation. The populations used in the research were government teachers at Thairatwittaya 77 (Banneunsanti) school under Chumphon primary educational service area office 1 academic year 2022, Consisted of 43 people. The research instrument was a 5 rating scales questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that the current situation of The participative administration Thairatwittaya 77 (Banneunsanti) school under Chumphon primary education service area office 1. The overall current situation was at highest level. When considering each aspect, it was found that goals and objectives have the highest mean, followed by the commitment and the evaluation has the lowest mean. The overall desirable condition was at the highest level. When considering each aspect, it was found that trust has the highest mean, followed by the commitment. As for the goals and objectives have the lowest mean.

Keyword: International Quality Assurance

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2562) ที่เป็นการจัดโครงสร้างการบริหารการศึกษาโดยยึดหลักของการมีเอกภาพเชิงนโยบายหลากหลายในการปฏิบัติ โดยเน้นระบบการกระจายอำนาจและการยึดหลักการมีส่วนร่วม ผู้บริหาร ผู้นำผู้จัดการองค์กร หรือหัวหน้างานไม่ว่าหน่วยงานเล็กหรือหน่วยงานใหญ่ หน่วยงานราชการ หรือเอกชน ย่อมมีบทบาทที่เป็นผลต่อความสำเร็จและประสิทธิภาพของงานเป็นอย่างยิ่ง ภาวะผู้นำที่เปรียบเสมือนอาวุธประจำกายของผู้บริหารและผู้นำที่เป็นนักบริหารมืออาชีพที่จะสามารถสร้างอำนาจและอิทธิพลได้เหนือผู้อื่นตัวชี้วัดการนำของผู้บริหารจัดการที่ดีได้เชื่อว่ามีอาชีพคือผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพของงานภาวะผู้นำจึงเป็นตัวชี้วัดผลสำเร็จและประสิทธิภาพของงาน

การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่ได้รับความนิยมในวงการบริหารโรงเรียนเป็นอย่างมาก เพราะเป็นรูปแบบที่สอดคล้องกับแนวทางการบริหารตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2562) ซึ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดการตัดสินใจที่ดีกว่า การตัดสินใจที่ดีจะทำให้ประสิทธิภาพการทำงานสูงขึ้น อย่างไรก็ตามความสำคัญในการมีส่วนร่วมในการบริหาร คือ การยอมรับการเปลี่ยนแปลง

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา มีความราบรื่น การบริหารผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา และการตัดสินใจในการบริหารมีคุณภาพดีขึ้นเพราะเป็นการตัดสินใจของบุคคลหลายฝ่ายรวมทั้งการสร้างทีมงานอย่างมีประสิทธิภาพ ฉะนั้นการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของผู้ตามจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ (พจนารถ วาดกลีน, 2556 : 14)

โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 796 คน จำนวนครูผู้สอนทั้งสิ้น 43 คน เป็นโรงเรียนขนาดกลาง มีการส่งเสริมการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาและการวิเคราะห์รายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ของสถานศึกษาพบว่า ผู้บริหารยังขาดการวิธีการบริหารโดยการเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้อง ได้มีส่วนร่วมในการวางแผน ช่วยเสนอแนะข้อคิดเห็นตลอดจนการให้โอกาสและอิสระกับกลุ่มที่จะตัดสินใจทำงานเอง ภายใต้อำนาจและนโยบายที่มอบหมาย (โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ). 2565 : 44) จากสภาพความเป็นมา ความสำคัญ และปัญหาดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจในศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ว่ามีการบริหารแบบมีส่วนร่วมหรือไม่ เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน 2) ด้านความยึดมั่นผูกพัน 3) ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน 4) ด้านการไว้วางใจกัน และ 5) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 43 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใช้กรอบแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากการสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ร่วม ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ด้านความยึดมั่นผูกพัน ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน ด้านการไว้วางใจกัน และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่งมีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ได้แก่ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน 10 ข้อ ด้านความยึดมั่นผูกพัน 10 ข้อ ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน 10 ข้อ ด้านการไว้วางใจกัน 10 ข้อ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล 10 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 121)

ระดับ 5 หมายถึง มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน 2) ด้านความยึดมั่นผูกพัน 3) ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน 4) ด้านการไว้วางใจกัน 5) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .993

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 43 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 43 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่ง Link แบบสอบถามให้ผู้ให้ข้อมูลตามจำนวนที่ต้องการ พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์กรณีแบบ Online

3. เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามที่ให้ผู้ให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามออนไลน์ (Online) ผ่าน Google Form เก็บคืนได้จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน 2) ด้านความยึดมั่นผูกพัน 3) ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน 4) ด้านการไว้วางใจกัน 5) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ในสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ในสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีการปฏิบัติในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง ในสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง ในสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีการปฏิบัติในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง ในสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวม 5 ด้าน

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน	4.55	.56	มากที่สุด	1	4.65	.49	มากที่สุด	5
2. ด้านความยึดมั่นผูกพัน	4.53	.56	มากที่สุด	3	4.69	.47	มากที่สุด	3
3. ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน	4.54	.56	มากที่สุด	2	4.71	.45	มากที่สุด	2
4. ด้านการไว้วางใจกัน	4.52	.57	มากที่สุด	4	4.73	.45	มากที่สุด	1
5. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.49	.56	มากที่สุด	5	4.66	.47	มากที่สุด	4
รวม	4.53	.56	มากที่สุด		4.69	.47	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.55$) รองลงมาคือ ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน ($\mu = 4.54$) ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.49$)

สภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการไว้วางใจกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.73$) รองลงมาคือ ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน ($\mu = 4.71$) ส่วนด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.65$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 สภาพปัจจุบันโดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน รองลงมาคือ ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบว่า ด้านการไว้วางใจกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน ส่วนด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ในสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการควบคุม กำกับ ดูแล นิเทศ ติดตามงาน อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดความรับผิดชอบของบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ในสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานโดยยอมรับความคิดเห็นของครูและนำไปประกอบการพิจารณาอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาสอบถามความคิดเห็นของครูในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดความรับผิดชอบของบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านความยืดหยุ่นผูกพัน ในสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ความสามารถอยู่เสมอ และผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ความสามารถอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้โอกาสครูได้ใช้ความรู้และความสามารถเข้ามาปฏิบัติงาน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของสถานศึกษาร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ในสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและฝึกฝนวิธีการปฏิบัติงานให้แก่ครูอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมปฏิบัติงานกับครูอย่างใกล้ชิด ผู้บริหารสถานศึกษาให้ข้อมูลและ

แนะนำวิธีการปฏิบัติงานให้แก่ครูอยู่เสมอ และผู้บริหารสถานศึกษาให้โอกาสครูได้ใช้ความรู้และความสามารถเข้ามาปฏิบัติงาน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของสถานศึกษาร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน ในสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้อำนาจและโอกาสครูได้แสดงความสามารถในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ครูสามารถพัฒนาและปรับปรุงงานของตนเอง และสามารถนำเสนอต่อผู้บริหารได้ และผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูสามารถสร้างสรรคงานตามความสามารถและความเชี่ยวชาญได้อย่างเต็มที่ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาให้เสรีภาพแก่ครูในการแสดงความคิดเห็นเรื่องการทำงานอย่างเต็มที่ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้อำนาจและโอกาสครูได้แสดงความสามารถในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูสามารถสร้างสรรคงานตามความสามารถและความเชี่ยวชาญได้อย่างเต็มที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายให้ครูปฏิบัติอย่างอิสระ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูควบคุมการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานไม่เพิกเฉยต่อสิทธิและหน้าที่ของตนเอง และผู้บริหารสถานศึกษากระจายอำนาจในการทำงานให้ครูปฏิบัติงานตามประสบการณ์ ความรู้และความสามารถในการทำงาน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อยู่เสมอ และผู้บริหารสถานศึกษาให้เสรีภาพแก่ครูในการแสดงความคิดเห็นเรื่องการทำงานอย่างเต็มที่ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการไว้วางใจกัน ในสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสอนงานให้ครูมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับและไว้วางใจในการปฏิบัติงานของครู ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายงานแก่ครูและเชื่อว่าสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับและไว้วางใจในการปฏิบัติงานของครู และผู้บริหารสถานศึกษาสอนงานให้ครูมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ครูปฏิบัติหน้าที่โดยมีผู้บริหารเป็นผู้ทบทวนการปฏิบัติงานในขั้นสุดท้าย ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถ จุดเด่นและจุดที่ควรปรับปรุงของครู ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับและชื่นชมครูว่ามีความสามารถ ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และผู้บริหารสถานศึกษามีการแสดงความภาคภูมิใจ ยินดี เพื่อสร้างความสำเร็จของงาน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาให้ความไว้วางใจ รับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครู และผู้บริหารสถานศึกษาได้จัดระบบการกำกับ ติดตามการปฏิบัติงานและให้มีการรายงานผลเป็นระยะ โดยมีการยอมรับความรู้ความสามารถของครูในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ในสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ครูได้นำผลการประเมินโครงการมาใช้ในการพิจารณา ร่วมกัน เพื่อจัดทำโครงการ กิจกรรมในการดำเนินงานครั้งต่อไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการติดตาม ประเมินผลระหว่างดำเนินงาน ส่วน ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสในการมีส่วนร่วมของภาครัฐในการติดตามประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณค่าต่อการติดตามและประเมินผลการ บริหารแบบมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วม ในการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพ ต่อการติดตามและประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วม ส่วน ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสในการมีส่วนร่วมของภาครัฐในการติดตามประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมสภาพปัจจุบันทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับ มากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการ ของสถานศึกษา ให้ครูมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการควบคุม ปกกำกับ ดูแล นิเทศ ติดตามงาน อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนให้ครู เข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ความสามารถอยู่เสมอ ให้โอกาสครูได้ใช้ความรู้และความสามารถเข้า มาปฏิบัติงาน โดยผู้บริหารสถานศึกษาให้ข้อมูลและแนะนำวิธีการปฏิบัติงานให้แก่ครูอยู่เสมอ ซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2550) ได้กล่าวว่า การบริหาร แบบมีส่วนร่วม เป็นการจูงใจให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมมือกันในการพัฒนาปฏิบัติอยู่ด้วยความเต็มใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญพิศ ฝาพอง ยุน (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและราย ด้าน สภาพที่พึงประสงค์ ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูเห็นความสำคัญในการ ที่ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับและไว้วางใจในการปฏิบัติงานของครู รวมถึงการสอนงานให้ครูมีการวาง แผนการทำงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ครูปฏิบัติหน้าที่โดยมีผู้บริหารเป็นผู้ทบทวนการ ปฏิบัติงานในขั้นสุดท้าย และผู้บริหารสถานศึกษาให้อำนาจและโอกาสครูได้แสดงความสามารถในการ ปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2554) ได้กล่าวว่า การบริหารแบบมี ส่วนร่วม เป็นวิธีการบริหารที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมตามความเหมาะสม นับตั้งแต่ การร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมสนับสนุน ร่วมติดตามประเมินผลร่วม แก้ไข ปัญหา ร่วมรับผิดชอบผลงานที่ออกมา ร่วมภาคภูมิใจในผลงาน หรือรับข้อตำหนิที่เกิดขึ้นนั้นคือ ร่วม

รับทั้งผิดและชอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรเทพ เหมรานนท์ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของวิบูลอร นิลพิบูลย์ (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 1 ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงตามค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน การไว้วางใจกัน และ ความยึดมั่นผูกพัน

2. ด้านความยึดมั่นผูกพัน สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและเปิดโอกาสให้ครูได้ใช้ความรู้และความสามารถเข้ามาปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของพรเทพ เหมรานนท์ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ความยึดมั่นผูกพัน การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน และการไว้วางใจกัน ตามลำดับ

3. ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน พบว่า ในสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และในสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาให้อำนาจและโอกาสครูได้แสดงความสามารถในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของอมรรักษ์ ปิ่นกำลัง (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจะสูงไปหาต่ำดังนี้ ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบ

ในงาน ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ด้านความยืดหยุ่นผูกพัน และด้านการไว้วางใจกัน ตามลำดับ

4. ด้านการไว้วางใจกัน พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และในสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาสอนงานให้ครูมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับและไว้วางใจในการปฏิบัติงานของครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิบูลอร นิลพิบูลย์ (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการไว้วางใจกัน ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน และด้านความยืดหยุ่นผูกพัน

5. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และในสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ครูได้นำผลการประเมินโครงการมาใช้ในการพิจารณาร่วมกัน เพื่อจัดทำโครงการ กิจกรรมในการดำเนินงานครั้งต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของจิตรา แก้วมะ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจะสูงไปหาต่ำดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาโดยมีการสอบถามความคิดเห็นของครูในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา

2. ด้านความยืดหยุ่นผูกพัน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของสถานศึกษาร่วมกัน โดยสร้างบรรยากาศในการทำงานให้ครูมีความร่วมมือในการปฏิบัติงาน

3. ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีโอกาสให้ครูในการตัดสินใจเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมายโดยให้อำนาจและโอกาสครูได้แสดงความสามารถในการปฏิบัติงาน

4. ด้านการไว้วางใจกัน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะแสดงการยอมรับและเชื่อถือในความรู้ ความสามารถของครู ให้ความไว้วางใจ รับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครู โดยมีการยอมรับความรู้ความสามารถของครูในการปฏิบัติงาน มอบหมายงานแก่ครูและเชื่อว่าสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จ

5. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครู ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถานศึกษาและภาครัฐมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลโดยผู้บริหารสถานศึกษาควรสังเกตถึงความเห็น ความชอบ และความคาดหวังที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของทุกฝ่าย

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. ควรมีการศึกษากลยุทธ์ แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 77 (บ้านเนินสันติ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

บรรณานุกรม

จิตรา แก้วมะ. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับประสิทธิผลการ

บริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร

เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

พรเทพ เหมรานนท์. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และเขต 2.

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

เพ็ญพิศ ผาพองขุน. (2560). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสันตพล.

วิบูลอร นิลพิบูลย์. (2563). การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2554). หลักการทฤษฎีและแนวปฏิบัติทางการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม :

ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่

แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพมหานคร:พริกหวาน.

อมรภาค ปิ่นกำลัง. (2562). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตรสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

Creative Leadership of Administrators Anuban Muang Chumphon
Watsubannimit School Under Chumphon Primary
Education Service Area Office 1

จริยา นาครักสุด¹ และ พัชรา เดชโฮม²
Jariya Nakraksud¹ and Patchara Dechhome²

¹โรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Jariya Nakraksud

อีเมล: jariyasp@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ใน 5 ด้าน ดังนี้ ประกอบด้วย 1) ด้านจินตนาการ 2) ด้านความยืดหยุ่น 3) ด้านวิสัยทัศน์ 4) ด้านการแก้ปัญหา และ 5) ด้านแรงจูงใจ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 78 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านจินตนาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านด้านวิสัยทัศน์ ด้านความยืดหยุ่น ส่วนด้านการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านวิสัยทัศน์ และ ด้านแรงจูงใจ ด้านความยืดหยุ่น ส่วนด้านจินตนาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, สภาพปัจจุบัน, สภาพที่พึงประสงค์

Abstract

The purpose of this research was to study the current and desirable conditions of Creative Leadership of Administrators Anuban Muang Chumphon Watsubannimit School Under Chumphon Primary Education Service Area Office 1 in 5 aspects as follows 1) Imagination 2) Flexibility 3) Visionary 4) Problem Solving and 5) Motivation. The populations used in the research were teachers of Chumphon Kindergarten School, Watsubannimit. Consisted of 78 people, academic year 2022. The research instrument was 5 rating scales questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and Standard deviation.

The results showed that The current state of creative leadership of Chumphon Kindergarten School administrators at Watsubannimit School Under Chumphon Primary Education Service Area Office 1, the overall level was at the highest level. When considering each side, it was found that Imagination had the highest mean, followed by Vision, Flexibility and Problem solving part has the lowest mean. The overall desirable condition was at the highest level. When considering each side, it was found that problem solving had the highest mean, followed by Vision and Motivation, Flexibility, Imagination has the lowest mean.

Keyword : Creative Leadership, Current Conditions, Desirable Conditions

บทนำ

ปัจจุบันทุกประเทศทั่วโลกให้ความสำคัญกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจากมีความสำคัญต่อการพัฒนาให้เศรษฐกิจมีความก้าวหน้าและเข้มแข็ง รวมทั้งนำไปสู่สังคมฐานความรู้ที่สร้างสรรค์จากการใช้ประโยชน์จากการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกภายนอกที่เป็นไปอย่างรวดเร็วอันเป็นผลมาจากการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทำให้ประเทศต่าง ๆ ต้องพึ่งพาอาศัยและมีความเชื่อมโยงระหว่างกันมากขึ้น (ภคพร เลิกนอก และ เอกราช โสมจิตพิมานเวช, 2564) ส่งผลให้ประเทศไทยเกิดการปฏิรูปการศึกษา โดยปัจจุบันมีการจัดการศึกษาตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 22 ว่าด้วยการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ดังนั้นผู้อำนวยการสถานศึกษาจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นและสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาและการบริหารตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ (ฐานะมาศ หาดยาว และสกริพร เขาวนชัย, 2564)

โรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนimit สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีการส่งเสริมการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาล 1 จนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 เมื่อพิจารณารายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ พบว่า ภาพรวมในปีการศึกษา

ที่ผ่านมา มีผลการประเมินด้านกระบวนการบริหารและการจัดการยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ได้แก่ ด้านการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจที่ชัดเจน ด้านวิชาการ ด้านการพัฒนาครู บุคลากร รวมไปถึง ด้านการจัดการด้านสภาพแวดล้อมและสังคมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และที่สำคัญสะท้อนให้เห็นถึงการจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่นำมาใช้ในการสนับสนุนในการบริหาร และการจัดการการเรียนรู้ ทั้งนี้การที่สถานศึกษาแต่ละแห่งจะประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการที่จะขับเคลื่อนสถานศึกษาไปสู่การพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ เนื่องจากผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จะเป็นต้นแบบและมาตรฐานให้กับบุคลากรหรือผู้ใต้บังคับบัญชา โดยผู้นำจะมีวิธีการที่แปลกใหม่ สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อสังคม (โรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิต, 2564) ดังนั้นโรงเรียนที่มีประสิทธิผลหรือโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จจำเป็นที่จะต้องอาศัยปัจจัยหลายด้านประกอบเข้าด้วยกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุง พัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา และนำผลไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 และผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านวิสัยทัศน์ 2) ด้านจินตนาการ 3) ด้านความยืดหยุ่น 4) ด้านการแก้ปัญหา 5) ด้านแรงจูงใจ ซึ่งสอดคล้องกับพาร์คเกอร์และเบกนอต (Parker and Begnaud, 2004, อ้างถึงใน เตือนใจ สุนกุล, 2562) ที่กล่าวสรุปถึงองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ประกอบด้วย 1. วิสัยทัศน์ 2. มีความยืดหยุ่น และ 3. ความสามารถในการแก้ปัญหา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 78 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านจินตนาการ ด้านความยืดหยุ่น ด้านการแก้ปัญหา ด้านแรงจูงใจ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ประกอบด้วย ด้านวิสัยทัศน์ ด้านจินตนาการ ด้านความยืดหยุ่น ด้านการแก้ปัญหา และด้านแรงจูงใจ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านวิสัยทัศน์ 2) ด้านจินตนาการ 3) ความยืดหยุ่น 4) การแก้ปัญหา 5) ด้านแรงจูงใจ แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) โดยพิจารณาข้อคำถามที่ค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยมีค่าเท่ากับ 1.00

5. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยพิจารณาค่าความเชื่อมั่นที่มีค่าเท่ากับ 0.70 ขึ้นไป โดยค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .977

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 78 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการ ครูโรงเรียนโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 78 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่ง Link แบบสอบถามให้ผู้ให้ข้อมูลตามจำนวนที่ต้องการ พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์กรณีแบบออนไลน์ (Online)

3. เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามที่ให้ผู้ให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามออนไลน์ (Online) ผ่าน Google Form เก็บคืนได้จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง โดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านวิสัยทัศน์ 2) ด้านจินตนาการ 3) ความยืดหยุ่น 4) การแก้ปัญหา 5) ด้านแรงจูงใจ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ตามกรอบแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
ด้านจินตนาการ	4.72	.40	มากที่สุด	1	4.93	.24	มากที่สุด	5
ด้านความยืดหยุ่น	4.66	.43	มากที่สุด	3	4.94	.25	มากที่สุด	4
ด้านวิสัยทัศน์	4.67	.39	มากที่สุด	2	4.94	.21	มากที่สุด	2
ด้านการแก้ปัญหา	4.54	.52	มากที่สุด	5	4.95	.19	มากที่สุด	1
ด้านแรงจูงใจ	4.62	.42	มากที่สุด	4	4.94	.21	มากที่สุด	2
รวม	4.64	.43	มากที่สุด		4.94	.22	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านจินตนาการ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.72$) รองลงมาคือ ด้านวิสัยทัศน์ ($\mu = 4.67$) ด้านความยืดหยุ่น ($\mu = 4.66$) ส่วนด้านการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.54$)

สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.95$) รองลงมาคือ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านแรงจูงใจ ($\mu = 4.94$) ด้านความยืดหยุ่น ($\mu = 4.94$) ส่วนด้านจินตนาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.93$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านจินตนาการ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความยืดหยุ่น ส่วนด้านการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณ นิมิตรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านแรงจูงใจ ด้านความยืดหยุ่น ส่วนด้านจินตนาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านจินตนาการ สภาพปัจจุบันด้านจินตนาการอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความรับผิดชอบที่ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้ประสบการณ์และความรู้ต่างๆ ที่เคยประสบมาพัฒนางานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสภาพที่พึงประสงค์ด้านจินตนาการอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความรับผิดชอบที่ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้ประสบการณ์และความรู้ต่างๆ ที่เคยประสบมาพัฒนางานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. ด้านความยืดหยุ่น สภาพปัจจุบันด้านความยืดหยุ่น อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดกว้างรับความคิดเห็นใหม่ๆ อย่างอิสระ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดกว้างรับความคิดเห็นใหม่ๆ อย่างอิสระ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการแก้ปัญหาที่หลายมุมมองหลายทิศทางหลายมิติ สามารถปรับเปลี่ยนความคิด วิธีการได้ตลอดเวลา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสภาพที่พึงประสงค์ด้านความยืดหยุ่นอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อวางแผนและกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ และผู้บริหารสถานศึกษามีการกระตุ้นบุคลากรให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ เสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาตั้งเป้าหมายในการสร้างสรรค์งานและทำงานให้บรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารสถานศึกษาพร้อมที่จะสร้างและรับสิ่งใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้น เพื่อนำมาพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพ และผู้บริหารสถานศึกษาตั้งเป้าหมายในการสร้างสรรค์งานและทำงานให้บรรลุเป้าหมาย ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการแก้ปัญหาที่หลายมุมมองหลายทิศทาง หลายมิติ สามารถปรับเปลี่ยนความคิด วิธีการได้ตลอดเวลา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

3. ด้านวิสัยทัศน์ สภาพปัจจุบันด้านวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดใจกว้างเป็นส่วนหนึ่งกับความเปลี่ยนแปลง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาปรับเปลี่ยนเรียนรู้เปิดรับสิ่งใหม่ๆ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการปฏิบัติและสามารถสื่อสารให้เข้าใจเป้าหมายตรงกัน เพื่อที่จะนำองค์การให้บรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานหรือองค์การที่ตั้งไว้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสภาพที่พึงประสงค์ด้านวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา นำผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาไปพัฒนากระบวนการบริหารทั่วไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาปรับเปลี่ยนเรียนรู้เปิดรับสิ่งใหม่ๆ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามี

กระบวนการคิดและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมองภาพในอนาคตที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

4. ด้านการแก้ปัญหา สภาพปัจจุบันด้านการแก้ปัญหา อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาพยายามหาหนทางในการแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่างๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาที่รวดเร็วและถูกต้องในสถานการณ์ที่คับขัน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาคิดพิจารณาในการแสวงหาวิธีการให้สามารถแก้ไขสถานการณ์ที่เป็นปัญหาสร้างความรำคาญความยุ่งยากความสับสนวิตกกังวลเพื่อให้ได้คำตอบที่ต้องการบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์ด้านการแก้ปัญหา อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาที่ทันสมัยทั้งปัจจุบันและอนาคต และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาที่รวดเร็วและถูกต้องในสถานการณ์ที่คับขัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับปรุงวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาเพื่อสอดรับการเปลี่ยนแปลง และผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะและไหวพริบในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าอย่างสร้างสรรค์ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการหรือขั้นตอนที่ผ่านการคิดอย่างมีวิचारณญาณในการแก้ไข้ปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษาอาศัยความรู้และประสบการณ์ในการแก้ไข้ปัญหา เพื่อให้ได้คำตอบที่ต้องการบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ และผู้บริหารสถานศึกษาคิดพิจารณาในการแสวงหาวิธีการให้สามารถแก้ไข้สถานการณ์ที่เป็นปัญหาสร้างความรำคาญความยุ่งยากความสับสนวิตกกังวลเพื่อให้ได้คำตอบที่ต้องการบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

5. ด้านแรงจูงใจ สภาพปัจจุบันด้านแรงจูงใจ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นที่ยอมรับของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาการคิดนอกรูป โดยวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรคสิ่งใหม่ๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสภาพที่พึงประสงค์ด้านแรงจูงใจ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาข้อผู้บริหารสถานศึกษาการกระตุ้นพฤติกรรมบุคลากรให้มีความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเป็นที่ยอมรับของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพร วัดสุบรรณนิมิตรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบันผู้บริหารหรือผู้นำไม่ได้เพียงมีหน้าที่บริหารสั่งการเท่านั้น แต่ความเป็นผู้นำในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงที่มีความสลับซับซ้อน ผู้นำต้องอาศัยกระบวนการคิดและมุมมองที่แตกต่างจากเดิมในการมองหาทิศทางใหม่ในการขับเคลื่อนองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์ มองโลกในแง่ดีมีความยืดหยุ่นมีความคิดสร้างสรรค์ และมีจินตนาการ ดังนั้นบุคลากรครูจึงต้องการผู้นำเชิงสร้างสรรค์เพื่อหาทางออกให้กับปัญหาที่มีความคิดวิเคราะห์แบบใหม่ๆ และคิดนอกรูป ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จึงควรพัฒนาเชิงสร้างสรรค์ทั้งในเชิงแนวคิดรูปแบบและ

กระบวนการแบบใหม่จึงจะสามารถแก้ปัญหาสร้างสิ่งที่ดีและยั่งยืนได้ในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยวัฒน์ เทวธีระรัตน์ และคณะ (2562) ที่ทำการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความปลอดภัยของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้อำนวยการโรงเรียนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสามารถแสดงวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและน่าสนใจให้กับสถานศึกษาหรือบุคลากรครู สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรครู มีคิตัวอย่างสร้างสรรค์และก้าวข้ามขอบเขตแบบเดิมๆ มีการเปิดรับแนวคิดใหม่ๆ และเต็มใจที่จะท้าทาย สามารถส่งเสริมวัฒนธรรมความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมได้ ผู้บริหารให้อิสระและทรัพยากรแก่บุคลากรครู ในการแสวงหาแนวคิดใหม่ๆ สามารถช่วยปลดปล่อยศักยภาพในการสร้างสรรค์ และให้การสนับสนุนการทำงานร่วมกันและมุมมองที่หลากหลายสามารถใช้ประโยชน์จากความคิดสร้างสรรค์ร่วมกันของบุคลากรครู และผู้บริหารเต็มใจรับความเสี่ยงและเรียนรู้จากความล้มเหลว รวมถึงสามารถกระตุ้นให้บุคลากรครูทำเช่นเดียวกันและส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งการทดลองได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฐานะมาศ หาดยาว และคณะ (2564) ทำการศึกษาเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่าภาพรวมของสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด

โดยพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านจินตนาการ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสร้างความเชื่อมั่น ความศรัทธา และความคาดหวัง ซึ่งก่อให้เกิดมโนภาพในจิตใจ อาจเป็นเพราะพฤติกรรมของผู้บริหารแสดงออกถึงกระบวนการสร้างมโนภาพที่เด่นชัดให้เห็นมากยิ่งขึ้น ทั้งการคิดวิเคราะห์คิดเชิงสร้างสรรค์ สร้างความเชื่อมั่น ความศรัทธา และความคาดหวังให้กับบุคลากรครูในสถานศึกษา ซึ่งก่อให้เกิดมโนภาพในจิตใจได้อย่างเห็นได้ชัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยวัฒน์ เทวธีระรัตน์ และคณะ (2562) ที่ทำการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความปลอดภัยของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้อำนวยการโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านจินตนาการ อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ด้านความยืดหยุ่น สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความสามารถในการมองปัญหา อย่างสร้างสรรค์มองปัญหาในหลายมุมหลายมิติ พร้อมทั้งมีการปรับเปลี่ยนวิธีการให้เหมาะกับสถานการณ์ต่างๆ โดยผู้บริหารพยายามเปิดกว้าง

ในเรื่องของความคิดอย่างอิสระ ที่สำคัญคือการทำหน้าที่ผู้บริหารมีแรงบันดาลใจในการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ จึงทำให้สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ วางแผน และกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑาทิพย์ นามนุ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านความยืดหยุ่น อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

3. ด้านวิสัยทัศน์ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารเป็นผู้มีความคิดอย่างกว้างไกล ยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรครู ซึ่งผู้บริหารนั้น มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความคิดริเริ่มใหม่ๆ อย่างสร้างสรรค์ มองเห็นสิ่งที่จะเกิดขึ้นและตามมาในอนาคตอย่างลึกซึ้งพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนการเรียนรู้ และพร้อมเปิดรับ สิ่งใหม่ๆ เข้ามาพัฒนาสถานศึกษาอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตรวี ชื่อสัตย์ และคณะ (2564) ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตภาคเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตภาคเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

4. ด้านการแก้ปัญหา สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารถือเป็น บุคคลสำคัญที่จำเป็นต้องใช้ทักษะในการแก้ปัญหาเพื่อนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่สถานศึกษาได้วางไว้ บริหารสถานศึกษา สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้หมดไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ อย่างเหมาะสมทำให้ไม่เสียเวลา และไม่ใช้วิธีการแก้ปัญหาด้วยการลองผิดลองถูกซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันจิรา น้ำขาว (2562) ที่ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการแก้ปัญหามีอยู่ในระดับมาก

5. ด้านแรงจูงใจ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสามารถแสวงหาข้อมูลข่าวสารได้หลากหลายทิศทาง และมีการถ่ายทอดไปยังบุคลากรครูภายในสถานศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยทั้งผู้บริหารและบุคลากรครูในสถานศึกษาสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ด้วยตนเอง ซึ่งทำให้บุคลากรครูได้ใช้ศักยภาพที่ตนมีอยู่ในการทำงาน เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงได้ เพราะในปัจจุบันรัฐบาลมีลงทุนการออกค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้และครอบคลุมสถานศึกษาทุกแห่ง รวมถึงผู้บริหารยังมีความเชื่อมั่นและความศรัทธาให้กับบุคลากรครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตรวี

ข้อสัถย์ และคณะ (2564) ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตภาคเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านแรงจูงใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. **ด้านจินตนาการ** ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีความสามารถในด้านการคิดริเริ่ม ด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้สติปัญญา การคาดคะเน วางแผนงาน การสร้างความเชื่อมั่น ความศรัทธา และความคาดหวังในการปฏิบัติหน้าที่ ในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เพื่องานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

2. **ด้านความยืดหยุ่น** ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลายมุมมองหลายทิศทางหลายมิติ สามารถปรับเปลี่ยนความคิด วิธีการได้ตลอดเวลา รวมถึงมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม โดยผู้บริหารสถานศึกษาพร้อมที่จะสร้างและรับสิ่งใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อนำมาพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพ

3. **ด้านวิสัยทัศน์** ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีกระบวนการคิดและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมองภาพในอนาคตที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ สามารถคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นได้ในอนาคต โดยยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก โดยมีอคติในการทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน

4. **ด้านการแก้ปัญหา** ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีกระบวนการหรือขั้นตอนที่ผ่านการคิดอย่างมีวิจรรย์ญาณในการแก้ไขปัญหา โดยมีทักษะและไหวพริบในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าอย่างสร้างสรรค์ และสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาที่รวดเร็วและถูกต้องในสถานการณ์ที่คับขัน เพื่อให้ได้คำตอบที่ต้องการบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

5. **ด้านแรงจูงใจ** ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีมีการจูงใจผู้ร่วมงานให้ปฏิบัติงาน ให้บรรลุผลสำเร็จ มีการประสานงานผู้อื่น โดยการสร้างแรงบันดาลใจ สร้างแรงจูงใจและสร้างบรรยากาศ มีสามารถโน้มน้าวให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และที่สำคัญผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเชื่อมั่นและความศรัทธาให้กับบุคลากร

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเมืองวัดสุพรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

บรรณานุกรม

- จิตรวี ชื่อสัตย์ และคณะ. (2564). **คุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตภาคเหนือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา จังหวัดพะเยา.
- จันจิรา น้ำขาว. (2562). **ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฐานะมาศ หาดยาว. (2564). **ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์.** การค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ฐานะมาศ หาดยาว และสธิรพร เขาวนชัย. (2564). **ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์.** วารสารมหาจุฬานาครธรรม์, 8(7).
- ชัยวัฒน์ เทวธีระรัตน์ และคณะ. (2562). **ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความภาคภูมิใจของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร.** วารสารวิชาการเฉลิมกาญจนา, 6(2).
- ภคพร เลิกนอก และ เอกราช โฆษิตพิมานเวช. (2564, ตุลาคม-ธันวาคม). **บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้.** วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์, 8(4).
- มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). **ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- โรงเรียนอนุบาลเมืองวัดสุพรรณนิมิตร. (2564). **รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา Self Assessment Report.**

ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหัวสะพาน
มิตรภาพที่ 217 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3
Learning Organization of Banhuasaphanmittraphapthi 217
School Under Suratthani Primary Educational
Service Area Office 3

สุธีร์ ศรีวิสุทธิ¹ และ นีรันดร์ สุธีนิรันดร์²

Suthee Sriwisooth¹ and Niran Sutheeniran²

¹โรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Suthee Sriwisooth

อีเมล: suthee.2206@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ 2) ด้านการมีแบบแผนการคิด 3) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน 4) ด้านการเรียนรู้ร่วมกัน เป็นทีม 5) ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217 จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ใน 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

Abstract

The purpose of study on Learning Organization Of Banhuasaphanmittraphapthi 217 School Under Suratthani Primary Educational Service Area Office 3 were included in 5 following aspects: 1) Personal Mastery, 2) Mental Models, 3) Building Shared Vision, 4) Team Learning and 5) System Thinking The population of the study were 60 Teachers and Director

from Banhuasaphanmittraphapthi 217 School, in academic year 2022. The data were collected by using 5-point rating scale questionnaire and were statistically analyzed in percentage, mean, and standard deviation.

The finding of the study on Learning Organization Of Banhuasaphan mittraphapthi 217 School Under Suratthani Primary Educational Service Area Office 3 was at high level. Considering the results of the study, the five aspects ranged from the highest to the lowest level were as follows: the highest level was Personal Mastery, followed by System Thinking, and Building Shared Vision was the lowest level.

Keyword : Learning Organization

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในองค์การระดับโลก ด้านเศรษฐกิจ สังคมการเมือง และความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีโดยเฉพาะด้านการสื่อสารโทรคมนาคม และการใช้ระบบเศรษฐกิจทุนนิยม ตลาดการค้าเสรี ส่งผลต่อการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดในการทำงานของบุคคล อีกทั้งองค์การระดับต่าง ๆ เกิดการแข่งขันกันในการทำงานโดยใช้ความรู้ และการพัฒนานวัตกรรม อันเกิดจากการใช้ภูมิปัญญามากขึ้น โลกแห่งการแข่งขันปัจจุบันทุกคนจำเป็นต้องพัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเอง เพื่อจะนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ (Knowledge - Based Society) หากพิจารณาในส่วนของการบริหารงานในองค์การผู้บริหารมีความจำเป็นต้องส่งเสริมหรือทำให้องค์การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้โดยมุ่งให้บุคลากรในองค์การได้ร่วมเรียนรู้ร่วมกันแสวงหาภูมิปัญญาขององค์การ เพื่อนำมาใช้ร่วมกัน ทำให้เกิดเป็นกิจกรรมอันทรงคุณค่าแห่งองค์การนั้นการเรียนรู้นี้เป็นภาระหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในองค์การที่ควรมีจิตสำนึก และมีความเข้าใจในวิถีแห่งตนเององค์การแห่งการเรียนรู้ให้ความสนใจในรูปแบบใหม่ของการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ตลอดทั่วทั้งองค์การที่เน้นวิสัยทัศน์ขององค์การเป้าหมายทางการศึกษา และเป้าหมายขององค์การ ความต้องการ และความคาดหวังของผู้รับบริการกระบวนการเชิงระบบที่ร่วมกันรับผิดชอบทั่วทั้งองค์การ ทั้งในด้านการปฏิบัติงานประจำวัน การปฏิบัติหน้าที่เฉพาะกิจต่าง ๆ และการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกันไปไม่มีวันสิ้นสุดเสมือนกับการดำเนินงานการบริหารงานคุณภาพที่หมุนเคลื่อนที่ไปข้างหน้าอยู่ตลอดเวลา ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่แตกต่างไปจากที่ปฏิบัติกันในอดีต (นิรันดร์ สุธีนิรันดร์, 2558)

โรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 1363 คน จำนวนผู้บริหาร และครูทั้งสิ้น 63 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 จนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากรายงานการประกันคุณภาพภายนอกในปีการศึกษาที่ผ่านมาเมื่อพิจารณาความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนแล้ว โดยภาพรวมในปีการศึกษาที่ผ่านมาอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพึงพอใจ โดยเฉพาะในด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ การมีแบบแผนการคิด การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และในด้านการคิดอย่างเป็นระบบต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในหลักความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ผลจากการประเมินที่ผ่านมาจึงสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน ดังนั้น

เพื่อเป็นการพัฒนาผู้บริหารและครูควรต้องพัฒนาตนเองไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ จากความเป็นมาและความสำคัญ เอกสารและงานวิจัย ที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ว่ามีแนวทางความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ หรือมี และนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาองค์กรในด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป (โรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217, 2564)

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาโรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดของ ปีเตอร์ เอ็ม แซงก์ (Peter M. Senge, 1990) 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ 2) ด้านการมีแบบแผนการคิด 3) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน 4) ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และ 5) ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 63 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยยึดกรอบแนวคิดของปีเตอร์ เอ็ม แซงก์ (Peter M. Senge, 1990) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ด้าน คือ 1) ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ 2) ด้านการมีแบบแผนการคิด 3) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน 4) ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และ 5) ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ 10 ข้อ ด้านการมีแบบแผนการคิด 10 ข้อ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน 11 ข้อ ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม 11 ข้อ และด้านการคิดอย่างเป็นระบบ 10 ข้อ รวม 52 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ในระดับมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ในระดับมาก
 ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ในระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดแนวทางการศึกษาความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

2. นำข้อมูลวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดแนวทางการศึกษาความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของครูโรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

3. สร้างแบบสอบถาม โดยใช้การรับรู้ของครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ 2) ด้านการมีแบบแผนการคิด 3) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน 4) ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม 5) ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ แล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนวัดบ้านส้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ความเชื่อมั่น .99

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นไปใช้กับครูโรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 63 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 63 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 63 ฉบับ เก็บคืนได้จำนวน 60 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.23

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา โดยใช้ค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ 2) ด้านการมีแบบแผนการคิด 3) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน 4) ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม 5) ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 103)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวม 5 ด้าน

ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3					
		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้	4.18	0.78	มาก	1
2	ด้านการมีแบบแผนการคิด	4.09	0.82	มาก	3
3	ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน	4.04	0.89	มาก	5
4	ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม	4.08	0.92	มาก	4
5	ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ	4.10	0.85	มาก	2
รวม		4.09	0.85	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า พบว่า ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.09$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.18$) รองลงมาคือ ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ($\mu=4.10$) ส่วนด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.04$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 พบว่าผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถาม จำนวน 63 ฉบับ เก็บคืนได้จำนวน 60 ฉบับ มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 60 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย และมีวุฒิทางการศึกษาปริญญาตรี โดยรวมผลการวิจัยทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ส่วนด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรในองค์การนำความรู้ที่ได้นำมาประยุกต์ใช้ในองค์การอยู่เสมอ และผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนให้บุคลากรมีความอิสระทางความคิดในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการมีแบบแผนการคิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนให้บุคลากรใช้ความมีเหตุมีผลประกอบการตัดสินใจในสถานการณ์คับขัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดรูปแบบการวางแผนในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรในองค์การนำความรู้ที่ได้นำมาประยุกต์ใช้ในองค์การอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้มีการปฏิบัติงานตรงตามเป้าหมายที่กำหนดเพื่อให้งานออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีการเตรียมความพร้อมในการรับผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรักในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองและองค์การ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาทักษะ ความรู้ ศักยภาพร่วมกัน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน เช่น นวัตกรรมการสอน ผลิตสื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนให้บุคลากรมีวิธีคิดอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ

ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์เพื่อเพื่อนร่วมงานในองค์กร เช่น การแข่งขันกีฬาสามัคคีสัมพันธ์บุคลากร การประชุมประจำเดือน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนให้บุคลากร มีการใช้เหตุและผลประกอบการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นขณะปฏิบัติหน้าที่ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ส่วนด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้คณะครูให้ความสำคัญ กับการเรียนรู้ ฝึกฝน และฝึกปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ที่ตนเองใจสนใจสนใจ เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและเป็นการเพิ่มศักยภาพของตนเองให้เพิ่มมากขึ้น ทั้งผู้บริหารยังมีการส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรรับรู้และเข้าใจงานที่ทำแบบองค์รวม และสามารถเชื่อมโยงกับตำแหน่งงานที่ตนรับผิดชอบอยู่กับภาพรวมทั้งหมดได้ พร้อมทั้งมีความเข้าใจชัดเจนในแบบแผนความคิด ความเชื่อ ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจ และการกระทำของตนเพื่อพัฒนาความคิดความเชื่อนั้น ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับแนวคิดของ ปีเตอร์ เอ็ม แซงก์ (Peter M. Senge, 1990, p.98) ได้กล่าวว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้เป็นองค์กรที่ซึ่งคนในองค์กรได้ขยายขอบเขตความสามารถของตนอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์กร เพื่อนำไปสู่จุดหมายที่บุคคลระดับต่าง ๆ ต้องการอย่างแท้จริง เป็นองค์กรที่มีรูปแบบความคิดใหม่ ๆ และแตกแขนง ของความคิดให้เกิดขึ้นเป็นที่ปรารถนาและแรงบันดาลใจร่วมกันของผู้คนในองค์กร และมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยการเรียนรู้ร่วมกับคนอื่นและเรียนรู้ไปด้วยกันทั้งองค์กรเกี่ยวกับองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยวิวิธรรักษ์ รักชนบท (2561) ได้ศึกษาเรื่อง องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหาร และครูรวมทั้งสิ้น 123 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวคิดของเซงก์ (Senge) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิม เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการเรียนรู้ของทีม ด้านการคิดเชิงระบบ ด้านความเชี่ยวชาญของบุคคล และด้านแบบแผนทางความคิด สอดคล้องกับราตรี พาลาด (2560) ได้ศึกษาเรื่องความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนตามความคิดเห็นของ

บุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จำแนกตามตำแหน่งและขนาดสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ตามวินัย คือ บุคคลมีความรอบรู้ การมีรูปแบบการคิด การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน การเรียนรู้ร่วมกัน เป็นทีม และการคิดอย่างเป็นระบบ

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง พร้อมทั้งส่งเสริมให้บุคลากรจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งปลูกฝังครูให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ ฝึกฝนและฝึกปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ที่ตนเองสนใจเพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในองค์กร โดยให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบการจัดการศึกษา เพื่อให้บุคลากรมีความรอบคอบในการปฏิบัติงานต่าง ๆ มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของจันทร์เพ็ญ สุขเกษม (2562) ได้ศึกษาเรื่ององค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดปุณณวาสโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดปุณณวาส ประชากร คือบุคลากรโรงเรียนวัดปุณณวาส โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้

2. ด้านการมีแบบแผนการคิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดรูปแบบการวางแผนในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และมีการส่งเสริมให้บุคลากร ในองค์กรรับรู้และเข้าใจงานที่ทำแบบองค์รวม มีความคิด มีจิตสำนึก และแยกแยะความถูกต้องในการมองสถานการณ์ต่าง ๆ มีความสามารถเชื่อมโยงตำแหน่งที่ตนอยู่กับภาพรวมทั้งหมดได้ และยังส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรนำความรู้ที่ได้นำมาประยุกต์ใช้ในองค์กรอยู่เสมอ มีความเข้าใจในแบบแผนการคิด ความเชื่อที่ดี ส่งผลต่อการตัดสินใจและมีเหตุผลประกอบการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาในสถานการณ์คับขันได้เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของจตุพร เวฬุวรรณ (2559) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และเพื่อพัฒนาแนวทางการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีแบบแผนการคิด

3. ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีการเตรียมความพร้อมในการรับผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันมีการรับฟังปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน และมีวิธีชี้แนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งส่งเสริมให้ครูเตรียมตัวรับมือ และหาแนวทางทางป้องกันความผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ยังมีการสนับสนุนให้บุคลากรในองค์กรมีส่วนร่วมในการกำหนด

เป้าหมาย การจัดทำวิสัยทัศน์ เพื่อส่งเสริม ให้ครูได้ปฏิบัติงานตรงตามเป้าหมายที่กำหนด และเพื่อให้ งานออกมาอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของวรชัญญาริ ประกิจ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง องค์การแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน

4. ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหาร สถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรักในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และองค์การพร้อมทั้ง ได้มีการสนับสนุนให้บุคลากร ได้ศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา ร่วมสนทนาวิเคราะห์ ปัญหาในสถานการณ์ปัจจุบัน และร่วม หาทางแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยน ความรู้เพื่อใช้ในการพัฒนางานโดยให้บุคลากรในองค์การร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และวิสัยทัศน์ซึ่ง กันและกัน เพื่อนำประสบการณ์ต่าง ๆ มาพัฒนาทักษะและสร้างความเป็นมืออาชีพ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ กรองกาญจน์ อรุณเมฆ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผล ต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่สุด 1 ด้าน ได้แก่ การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม

5. ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา ได้มีการสนับสนุนให้บุคลากรมีวิธีคิดอย่างเป็นระบบ มีการทำความเข้าใจกระบวนการปฏิบัติงาน อย่าง มีเหตุผลร่วมระดมความคิดเพื่อเลือกวิธีการที่ดีที่สุดในการพัฒนางาน เพื่อให้การปฏิบัติงานออกมามี ประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับ พร้อมทั้งนี้ยังมีการส่งเสริมให้ครูเพิ่มทักษะความรู้ความสามารถในการ เชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ กับการทำงานของตัวเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวิณี ชุนทรัพย์ (2562) ได้ ศึกษาเรื่อง องค์การแห่งการเรียนรู้ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมือง นครปฐม จังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบองค์การแห่งการเรียนรู้ของศูนย์การศึกษานอก ระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า โดย ภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ได้แก่ การคิดอย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการเป็นบุคลากรรอบรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรมีอิสระทางความคิด ในการปฏิบัติงาน และควรมีการสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ เพื่อสร้างทัศนคติที่ดี กับเพื่อนร่วมงาน เช่น การจัดทำแผนการปฏิบัติงานประจำปีร่วมกัน การจัดประชุมประจำเดือน

2. ด้านการมีแบบแผนการคิด ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะสนับสนุนให้บุคลากรในองค์กรนำความรู้ที่ได้นำมาประยุกต์ใช้ในองค์กรอยู่เสมอ และควรมีการสนับสนุนให้บุคลากรในองค์กรสามารถปรับเปลี่ยนแนวคิดในการทำงานให้สอดคล้องกับนโยบายขององค์กร

3. ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความรับผิดชอบต่อตนเองในการปฏิบัติหน้าที่และควรมีการส่งเสริมให้ครูพร้อมรับมือและหาทางป้องกันความผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

4. ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน เช่น นวัตกรรมการสอน ผลิตสื่อการสอน และควรมีการสนับสนุนให้บุคลากรในองค์กรแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และวิสัยทัศน์ซึ่งกันและกัน

5. ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้บุคลากรมีการใช้เหตุและผลประกอบการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นขณะปฏิบัติหน้าที่ และควรมีการสนับสนุนให้บุคลากรสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวทางพัฒนารูปแบบความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

2. ควรมีการศึกษาการเปรียบเทียบความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

3. ควรมีการศึกษาการเปรียบเทียบความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในระดับภูมิภาคต่าง ๆ

บรรณานุกรม

กรองกาญจน์ อรุณเมฆ. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

จันทร์เพ็ญ สุขเกษม. (2562). องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดบูรณาวาส. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

จตุพร เวฬุวรรณ. (2559). การพัฒนาแนวทางความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น. วารสารบัณฑิตเอเชีย. 6(1), 41-47.

นิรันดร์ สุธีนิรันดร์. (2558). การศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยใช้แนวทางการส่งเสริมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดกรุงเทพฯ. วารสารปาริชาติ, 28(1), 157-173.

บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การวิจัยสำหรับครู. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ภาวินี ชุ่นทรัพย์. (2562). องค์กรแห่งการเรียนรู้ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ราตรี พาลาด. (2560). ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. ลิกขวารสารศึกษาศาสตร์. 4(1), 29-40.

โรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217. (2564). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self - Assessment Report : SAR) ปีการศึกษา 2564. สุราษฎร์ธานี :

โรงเรียนบ้านหัวสะพานมิตรภาพที่ 217 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3.

- วรัชญ์ธานี ประกิจ. (2561). **องค์การแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วีระภัทร รักชนบท. (2561). **องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Peter M. Senge. (1990). **The Fifth Discipline Field : The Art and Practice of the Practice of the Learning Organization**. New York : Boubleday/Currency.

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
Academic Administration of Anubanmuang Chumphon
Watsubannimit School Under Chumphon Primary
Education Service Area Office 1

นัฐฉิณันท์ เล็กประทุม¹ และ พัชรา เดชโฮม²

Nattinan Lekprathum¹ and Patchara Dechhome²

¹โรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Nattinan Lekprathum

อีเมล: Nattinan.lpt@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ดังนี้ ประกอบด้วย 1) ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 3) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 4) ด้านการวัดและประเมินผล 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 78 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพร วัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมพบว่า สภาพปัจจุบันมีระดับการบริหารวิชาการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุดตรงลงมาด้านการวางแผนงานด้านวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนด้านการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมพบว่าสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการวางแผนงานด้านวิชาการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนด้านการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ

Abstract

The purpose of this research was to study academic administration of Anubanmuang Chumphon Watsubannimit school under Chumphon primary education service area office 1 in 5 aspects as follows 1) academic planning 2) school curriculum management 3) the instructional management 4) the internal supervision 5) the learning evaluation. The populations used in the research were government teachers at Anubanmeung Chumphon

Watsubannimit School under Chumphon primary education service area office 1 and academic year 2022, consisted of 78 people. The research instrument was a 5 rating scales questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that the current situation of the academic administration Anubanmuang Chumphon Watsubannimit school under Chumphon primary education service area office 1 were generally found at high level. when considering each aspect, it was found that school academic assurance has the highest mean, followed by school curriculum management as for research for educational quality development has the lowest mean. The overall desirable condition was the highest level. When considering each aspect, it was found that school curriculum management with the highest mean, followed by the instructional management as for research for educational quality development has the lowest mean.

Keyword : Academic Administration

บทนำ

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของคนทุกช่วงวัยจึงเป็นพันธกิจสำคัญร่วมกันของรัฐและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งในการกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษา มาตรฐานการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ สื่อ แหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลของผู้เรียน ในทุกระดับการศึกษาทุกกลุ่ม เป้าหมาย และทุกช่วงวัย เพื่อสร้างและพัฒนาพลเมืองที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถศึกษาเรียนรู้ และพัฒนา ศักยภาพของตนจนถึงขีดสูงสุดตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจ เพื่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขร่วมกับผู้อื่นในสังคม และการปรับปรุงระบบการผลิตและพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาในทุกระดับและประเภทการศึกษาเพื่อให้ได้ครูดี มีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการจัดการเรียนการสอน และมีจิตวิญญาณของความเป็นครู เข้าสู่ระบบการศึกษาของประเทศในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดสูงสุดของศักยภาพของแต่ละบุคคลต่อไป(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : 108)

การบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากเป็นงานเกี่ยวข้องกับงานหลักของสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนตลอดจนการประเมินผลการสอนเพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2550 : 29)

โรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 1,848 คน จำนวนครูผู้สอนทั้งสิ้น 78 คน ซึ่งเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาล 2 จนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) โดยภาพรวมแล้วในปีการศึกษาที่ผ่านมา มีบางกลุ่มสาระยังอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ คะแนนต่ำกว่าระดับประเทศในปีการศึกษาที่ผ่านมา ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) จะสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน การจัดการเรียนการสอนของครู การบริหารงานของฝ่ายบริหารซึ่งในส่วนของตัวครูผู้สอนนั้นยังจัดกระบวนการเรียนการสอนไม่ครอบคลุมกับหลักสูตร ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้จึงมีความจำเป็นที่ผู้บริหารและครูผู้สอนต้องเข้าใจและพัฒนาตนเองทางด้านวิชาการ เพื่อพัฒนาโรงเรียนในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป และเพื่อเป็นการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ(O-NET) ให้อยู่ในระดับดีขึ้น (โรงเรียน

อนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร, 2564) จากสภาพความเป็นมา ความสำคัญ และปัญหาดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัย จึงสนใจศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร เพื่อให้ทราบสภาพการปฏิบัติงาน เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตรครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ทำการสังเคราะห์ห้องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 3) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 4) ด้านการวัดและประเมินผล 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 78 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใช้กรอบแนวคิดการบริหารงานวิชาการจากการสังเคราะห์ห้องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ได้แก่ ด้านการวางแผนงานวิชาการ 9 ข้อ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 10 ข้อ ด้านการพัฒนาหลักสูตร 9 ข้อ ด้านการวัดและประเมินผล 8 ข้อ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 8 ข้อ รวม 44 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 103)

- ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการอยู่ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการอยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดการบริหารงานวิชาการโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการวางแผนงานวิชาการ 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 4) ด้านการวัดและประเมินผล 5) ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการศึกษาและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละ ข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) โดยพิจารณาข้อคำถามที่ค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยมีค่าเท่ากับ 1.00

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .971

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้วไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 78 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 78 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่ง Link แบบสอบถามให้ผู้ให้ข้อมูลตามจำนวนที่ต้องการ พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ กรณิแบบออนไลน์ Online

3. เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามที่ให้ผู้ให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามออนไลน์ (Online) ผ่าน Google Form เก็บคืนได้จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่ โดยใช้ค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการวางแผนงานวิชาการ 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 4) ด้านการวัดและประเมินผล 5) ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 นำเสนอในรูปแบบของค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวม 5 ด้าน

การบริหารงานวิชาการ	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1.ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ	4.28	.58	มาก	2	4.76	.44	มากที่สุด	1
2.การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.29	.66	มาก	1	4.75	.44	มากที่สุด	2
3.ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.21	.67	มาก	3	4.72	.47	มากที่สุด	3
4.ด้านการวัดและประเมินผล	4.02	.77	มาก	5	4.66	.51	มากที่สุด	5
5.ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.17	.66	มาก	4	4.67	.48	มากที่สุด	4
รวม	4.19	0.67	มาก		4.71	.47	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.29$) รองลงมาด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ($\mu = 4.28$) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\mu = 4.21$) ส่วนด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.02$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ย สูงที่สุด ($\mu = 4.76$) รองลงมาคือ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ($\mu = 4.75$) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\mu = 4.72$) ส่วนด้านการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.66$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การดำเนินการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ส่วนด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบว่า พบว่า ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ส่วนด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการบริหารงานวิชาการ สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพร วัตถุประสงค์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการจัดครูสอนตรงกลุ่มสาระและสอดคล้องกับหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการจัดลำดับเวลาของกิจกรรมสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติของโรงเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินวางแผนงานการทำงานด้านวิชาการอย่างเป็นระบบและชัดเจน และ ผู้บริหารสถานศึกษามีการ กำกับ ดูแลงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัตถุประสงค์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศ และติดตามการดำเนินงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมายสถานศึกษา ในการดำเนินงานวิชาการส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินวางแผนงานการทำงานด้านวิชาการอย่างเป็นระบบและชัดเจน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัตถุประสงค์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการจัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้อุ้ทุกกลุ่มสาระ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่ เอื้อต่อการเกิดการเรี ยนรู้ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินจัดการเรียนการสอนที่มีการฝึกทักษะ และกระบวนการคิด มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัตถุประสงค์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการวิจัยและ พัฒนาการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอน มีการพัฒนา ความเป็นเลิศของนักเรียน ที่มีความสามารถพิเศษ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระ พัฒนาคุณธรรม นำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัตถุประสงค์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจัดหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็น มนุษย์ ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ และ คุณธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการเพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่ สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีประเมินผล การใช้หลักสูตรสถานศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปี สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัตถุประสงค์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการให้มีการนิเทศ ติดตาม การใช้หลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาจัดหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็น มนุษย์ ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ และ คุณธรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการวัดและประเมินผล สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัตถุประสงค์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดระเบียบการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการนำผลการนิเทศมา ปรับปรุงและพัฒนา เกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลและการเทียบ โอนผลการเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการ เรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัตถุประสงค์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการนำผลการประเมิน มาปรับปรุงการ เรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดระเบียบ

การวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดให้วัดผล ประเมินผล และการเทียบโอน ผลการเรียนรู้ในทุกระดับชั้นมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน อนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 การพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์อย่างเพียงพอ ในการสร้างสื่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการ การนิเทศ ติดตาม ในการจัดการ ผลิตใช้ และพัฒนาสื่อเทคโนโลยี ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการประเมินผลบุคลากร ในการจัดการ ผลิตใช้และพัฒนาสื่อเทคโนโลยี สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกให้ครูและนักเรียนได้จัดกิจกรรม การเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย มี ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการ การนิเทศ ติดตาม ในการจัดการ ผลิตใช้ และพัฒนา สื่อเทคโนโลยี

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพร วัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการจัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ สนับสนุนครู จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่ เอื้อต่อการเกิดการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ครูผู้สอน จัดการเรียน การสอนโดย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอน พัฒนาสื่อ การเรียนการสอนและใช้สื่อ การเรียนการสอนและ แหล่งเรียนรู้ ส่งผลให้ครูสามารถสร้างสรรคงานตามความสามารถและความเชี่ยวชาญ ได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดระเบียบการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ตามหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2551) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับ การปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การ พนตนใน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจน การประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไป ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย นุชเรศ คำบุญดี (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนา แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศกษาประถมศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 วัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การพัฒนา แนวทางการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาราย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการจัดการเรียน การสอน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมายสถานศึกษา ในการดำเนินงานวิชาการ ส่งผลให้การดำเนินงานทางด้าน วิชาการ มีการทำงานอย่างเป็นระบบและชัดเจนและด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาผู้บริหาร สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการวิจัยและ พัฒนาการเรียนการสอน ส่งผลให้ผู้เรียนมีการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงาน วิชาการ เป็นการบริหารสถานศึกษาโดยมีการจัดกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียน การสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชญ์พิชา จันทา (2563) ได้ทำการศึกษา เรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สภาพปัจจุบันและสภาพที่ พึงประสงค์การ บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการดำเนินวางแผนงานการทำงานด้านวิชาการอย่างเป็นระบบและชัดเจนโดยมีการนิเทศ และติดตามการดำเนินงานวิชาการของครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีจัดให้มีดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่มีการฝึกทักษะ และกระบวนการคิดโดยส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการวิจัยและ พัฒนาการเรียนการสอน

3. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีจัดให้มีประเมินผล การใช้หลักสูตรสถานศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปีโดยจัดให้มีการให้มีการนิเทศ ติดตาม การใช้หลักสูตรสถานศึกษา

4. ด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีจัดให้มีวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอน ผลการเรียนในทุกระดับชั้นโดยมีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการดำเนินการร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่อง การจัดทำ จัดหาสื่อการเรียนรู้อ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา โดยอำนวยความสะดวกให้ครูและนักเรียนได้จัดกิจกรรม การเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพร วัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพร วัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

บรรณานุกรม

เกตกนก สวยคำขาว. (2561). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนราชินีบูรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 9. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร.

จันทร์ธานี สงวนนาม. (2553). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: บุ๊คพอยท์

นุชเรศ คำดีบุญ. การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4, วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : สุริยวิยาสนาสน.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ

พัชฎ์พิชา จันทา. (2560). แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครนายก. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปทุมธานี.

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (พิมพ์ครั้งที่ 3). โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

โรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร. (2564). รายงานการประเมินตนเองโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร. ปีการศึกษา 2564 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ชุมพร: โรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร

. (2562). แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2562 – 2565. พื้นฐาน. ชุมพร: โรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579. กรุงเทพฯ : פרקหวานกราฟฟิค.

ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพร
วัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชุมพร เขต 1

Learning Organization Of Anubanmuang Chumphon Watsubannimit
School Under The Elementary Educational Service Area Office
Chumphon 1

รณพร อ้วนอง¹ และ นิรันดร์ สุธีนิรันดร์²

Ranaporn Quinong¹ and Niran Sutheeniran²

¹โรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Ranaporn Quinong

อีเมล: ranaporn_dew@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการคิดเชิงระบบ 2) ด้านความรอบรู้ของบุคลากร 3) ด้านแบบแผนทางความคิด 4) ด้านวิสัยทัศน์ร่วม 5) ด้านการเรียนรู้ของทีม ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร จำนวน 81 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านความรอบรู้ของบุคลากร ส่วนด้านการเรียนรู้ของทีม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : องค์กรการเรียนรู้

Abstract

The purpose of study on Learning Organization of Anubanmuang Chumphon Watsubannimit School under The Elementary Educational Service Area Office Chumphon 1 were included in 5 following aspects: 1) Systems Thinking, 2) Personal Mastery, 3) Mental Model, 4) Shared Vision and 5) Team Learning. The population of the study were 81 administrators and teachers from Anubanmuang Chumphon Watsubannimit School, in academic year 2021. The data were collected by using 5-point rating scale questionnaire and were statistically analyzed in percentage, mean, and standard deviation.

The finding of the study on Learning Organization of Anubanmuang Chumphon Watsubannimit School under The Elementary Educational Service Area Office Chumphon 1 was at high level. Considering the results of the study, the five aspects ranged from the highest to

the lowest level were as follows: the highest level was Shared Vision, followed by Personal Mastery, and Team Learning was the lowest level.

Keyword: Learning Organization

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนากำลังคน ให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาคและของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีความรู้ความสามารถและสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน และการพัฒนาประเทศ ภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคตโดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย (สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา, 2560:1)

องค์กรแห่งการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นอย่างมากในการบริหารสถานศึกษา ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยที่หลากหลาย องค์กรแห่งการเรียนรู้ให้ความสำคัญในรูปแบบใหม่ของการเรียนรู้อย่างเป็นระบบตลอดทั่วทั้งองค์กร ที่เน้นวิสัยทัศน์ขององค์กร เป้าหมายทางการศึกษา และเป้าหมายขององค์กร ความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการกระบวนการเชิงระบบที่ร่วมกันรับผิดชอบทั่วทั้งองค์กร ทั้งในด้านการปฏิบัติงานประจำวันและการปฏิบัติหน้าที่เฉพาะกิจต่าง ๆ และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกันไปไม่มีวันสิ้นสุด เสมือนกับการดำเนินงานการบริหารงานคุณภาพที่หมุนเคลื่อนที่ไปข้างหน้าอยู่ตลอดเวลา ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่แตกต่างไปจากที่ปฏิบัติกันในอดีต (นิรันดร์ สุธีนิรันดร์, 2558:159)

โรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 1,835 คน จำนวนครูผู้สอนทั้งสิ้น 81 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาส มีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 2 ถึง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากการศึกษารายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา พบว่าสถานศึกษามีจุดที่ควรพัฒนาด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และควรสร้างความตระหนักในการสร้างและพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเช่นนี้ ส่งผลให้การพัฒนาตัวบุคคล ให้เป็นบุคคลที่รอบรู้ในองค์กร โดยการเสริมสร้างนิสัยให้เป็นบุคคลผู้รู้ทั้งด้านความคิดวิทยาการและข้อมูลใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลาพร้อมกับนำข้อมูลความรู้ใหม่ๆ เหล่านั้นพัฒนาปรับปรุงความคิดให้มีแบบแผนความคิดให้มีการมองโลกตามความเป็นจริง การมองโลกและการตัดสินใจให้เหมาะสมและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อม จากนั้นจึงโยงเข้าสู่ความสัมพันธ์กับองค์กร โดยการสร้างความเข้าใจในทิศทางขององค์กรในอนาคตให้ตรงกัน พุดจาสื่อสารด้วยภาษาแห่งความเข้าใจเดียวกันเพื่อการมีวิสัยทัศน์ร่วมกันซึ่งครอบคลุมตั้งแต่ความรู้ในข้อมูลเพื่อการตัดสินใจวิธีการคิดการมองปัญหา และที่สำคัญยิ่งก็คือการเรียนรู้จากความสำเร็จและความล้มเหลวของเพื่อนร่วมงาน มีการปรับปรุงทัศนคติลักษณะการทำงานต่างๆ ข้างต้น หน่วยงานที่จะบรรลุถึงความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสมบูรณ์ได้ด้วยการที่สมาชิกแต่ละคนนำความรู้ต่าง ๆ เหล่านี้มาคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ส่งผลดีต่อความพร้อมในการปรับเปลี่ยนองค์กรไปสู่ทิศทางที่ต้องการและบรรลุเป้าหมายขององค์กร จากสภาพความเป็นมา ความสำคัญ เอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ว่ามีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้หรือไม่ และนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดของ เซ็งเก (Senge,1990:98) 5 ด้าน คือ 1) ด้านการคิดเชิงระบบ 2) ด้านความรอบรู้ของบุคลากร 3) ด้านการแบบแผนทางความคิด 4) ด้านวิสัยทัศน์ร่วม และ 5) ด้านการการเรียนรู้ของทีม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 81 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ยึดกรอบแนวคิดของ Peter Senge ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ด้าน คือ ด้านการคิดเชิงระบบ ด้านความรอบรู้ของบุคลากร ด้านแบบแผนทางความคิด ด้านวิสัยทัศน์ร่วม และด้านการเรียนรู้ของทีม แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการคิดเชิงระบบ 10 ข้อ ด้านความรอบรู้ของบุคลากร 11 ข้อ ด้านแบบแผนทางความคิด 11 ข้อ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม 11 ข้อ และด้านการเรียนรู้ของทีม 11 ข้อ รวม 54 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติตามความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติตามความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติตามความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติตามความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติตามความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดแนวทางการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

3. สร้างแบบสอบถาม โดยใช้การรับรู้ของครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการคิดเชิงระบบ 2) ด้านความรอบรู้ของบุคลากร 3) ด้านแบบแผนทางความคิด 4) ด้านวิสัยทัศน์ร่วม 5) ด้านการเรียนรู้ของทีม แล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ความเชื่อมั่น 0.967

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเชื่อมั่น ไปใช้กับครูโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 81 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจาก ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 81 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 81 ฉบับ เก็บคืนได้จำนวน 75 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.59

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากระดับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา โดยใช้ค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการคิดเชิงระบบ 2) ด้านความรอบรู้ของบุคลากร 3) ด้านแบบแผนทางความคิด 4) ด้านวิสัยทัศน์ร่วม 5) ด้านการเรียนรู้ของทีมโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย(บุญชมศรี สะอาด,2546:30)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติตามความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติตามความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติตามความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติตามความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติตามความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวม 5 ด้าน

ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านการคิดเชิงระบบ	4.32	0.77	มาก	3
2	ด้านความรอบรู้ของบุคลากร	4.33	0.78	มาก	2
3	ด้านแบบแผนทางความคิด	4.31	0.77	มาก	4
4	ด้านวิสัยทัศน์ร่วม	4.34	0.77	มาก	1
5	ด้านการเรียนรู้ของทีม	4.27	0.80	มาก	5
รวม		4.31	0.78	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.34$) รองลงมาคือ ด้านความรู้ของบุคลากร ($\mu=4.33$) ส่วนด้านการเรียนรู้ของทีม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.27$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 พบว่า ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทำแบบสอบถาม โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 75 คน จากทั้งหมด 81 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย และมีวุฒิทางการศึกษาปริญญาตรี โดยรวมผลการวิจัยทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านความรู้ของบุคลากร ส่วนด้านการเรียนรู้ของทีม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการคิดเชิงระบบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการปลูกฝังค่านิยมที่ดีให้บุคลากรมีทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ มีการใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจที่ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดนโยบาย ให้สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุน ครูมีความพอประมาณในการหารายได้ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดโครงสร้างภาระงานให้บุคลากรปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายตามความถนัดของแต่ละบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านความรู้ของบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม สัมมนา หาความรู้ใหม่ ๆ ตามความสนใจ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ตามความถนัด ความต้องการของแต่ละบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาความรู้ของตนเองในด้านต่าง ๆ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริม และพัฒนาการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านแบบแผนทางความคิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดนโยบายส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาความรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริม ครูมีการเตรียมความพร้อมรับผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริม ครูมีการวางแผนในอนาคตมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านวิสัยทัศน์ร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการนำวิสัยทัศน์ของสถานศึกษามาใช้ในการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญในการกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรดำเนินงานที่ตรงตามเป้าหมายกำหนดไว้ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้เปิดโอกาสให้บุคลากร ผู้ปกครอง นักเรียน ร่วมกันกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการเรียนรู้ของทีม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนให้บุคลากรมีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการเสนอแนะแนวทางให้บุคลากรมีทัศนคติที่ดี มีน้ำใจ รวมทั้งส่งเสริมให้รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความไว้วางใจกันในการปรึกษาหารือ ร่วมมือกันหาแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านความรู้ของบุคลากร ส่วนด้านการเรียนรู้ของทีม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดพันธกิจ และยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์อย่างชัดเจน และครอบคลุม ตรงกับความต้องการของผู้เรียน สอดคล้อง

กับบริบทสถานศึกษา ส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการประชุมเชิงวิชาการกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์กับผู้ร่วมวิชาชีพ จัดกิจกรรมที่สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาให้บุคลากรดำเนินงานที่ตรงตามเป้าหมายกำหนดไว้ อีกทั้งยังได้มีการเปิดโอกาสให้บุคลากร ผู้ปกครอง นักเรียน ร่วมกันกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา การส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนมีความตระหนักและความเข้าใจความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นขององค์กร มีการนำกระบวนการ PDCA มาใช้ในการดำเนินงานต่าง ๆ ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของรติกร พุฒิประภา (2560) ได้ศึกษาเรื่อง องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านลานแหลม (สรนุวัตรราษฎร์อุทิศ) มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านลานแหลม (สรนุวัตรราษฎร์อุทิศ) ประชากรคือ บุคลากรของโรงเรียนบ้านลานแหลม (สรนุวัตรราษฎร์อุทิศ) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับองค์การแห่งการเรียนรู้ตามแนวคิดของ เซ็งเก้ และแบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านลานแหลม (สรนุวัตรราษฎร์อุทิศ) ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การคิดอย่างเป็นระบบ การเรียนรู้เป็นทีม วิสัยทัศน์ร่วมกัน ความเชี่ยวชาญของบุคคล และแบบแผนทางความคิด สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์นิย กระจยอม (2560) ได้ศึกษาเรื่อง องค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มโรงเรียนพานทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 งานวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มโรงเรียนพานทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนในกลุ่มโรงเรียนพานทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้การทดสอบค่าที และใช้การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัย พบว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มโรงเรียนพานทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม และด้านแบบแผนความคิดอ่าน

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการคิดเชิงระบบ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการปลูกฝังค่านิยมที่ดีให้บุคลากรมีทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ มีการใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยมีการกำหนดนโยบายให้สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ส่งเสริมให้บุคลากรมีกระบวนการคิดอย่างเป็นลำดับขั้นตอน สร้างกรอบแนวคิดให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเป็นอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รติกร พุฒิประภา (2560) ได้ศึกษาเรื่อง องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านลานแหลม (สรนุวัตรราษฎร์อุทิศ) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นผลมาจากผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักดีว่างานทุกฝ่ายมีการความเชื่อมโยงและสัมพันธ์กันในการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา สามารถแก้ปัญหาในการทำงานโดยการเชื่อมโยงเหตุผลและมีการคิดอย่างเป็นระบบ มุ่งพัฒนาโดยรวมไม่แยกส่วนพัฒนาส่วนใดส่วนหนึ่ง

2. ด้านความรู้ของบุคลากร พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้ารับการอบรม สัมมนา เสาะแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ตามความสนใจของตนเองในด้านต่าง ๆ อย่างหลากหลาย เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ความถนัด และความ ต้องการของแต่ละบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุติ เรืองฤทธิ์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นผลมาจากผู้บริหารมีการดำเนินงานตามนโยบายที่สนับสนุนให้ครูกระตุ้นหรือรื้อฟื้นในการพัฒนาตนเอง มีความสนใจใฝ่เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เป็นผู้ที่สร้างบรรยากาศของการเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย และเป็นผู้ที่เรียนรู้ตลอดเวลา

3. ด้านแบบแผนทางความคิด พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีการชี้แนะแนวทางให้บุคลากรมีความเข้าใจในการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างถูกต้อง พร้อมทั้งจะเปิดรับข้อมูลใหม่ ๆ เพื่อนำมาพัฒนากระบวนการทำงานของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์นิย กระจยอม (2560) ได้ศึกษาเรื่อง องค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มโรงเรียนพานทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นผลมาจากผู้บริหารได้มีการส่งเสริมให้ครูได้นำแนวคิดที่เป็นประโยชน์ของตนเองมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยให้ครูได้นำแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนางานให้ดีขึ้น และมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการแสดงความคิดเห็นที่เปิดกว้างให้กับครู

4. ด้านวิสัยทัศน์ร่วม พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดพันธกิจ และยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์อย่างชัดเจน และครอบคลุม ตรงกับความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษา ส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการประชุมเชิงวิชาการกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์กับผู้ร่วมวิชาชีพ จัดกิจกรรมที่สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรัช รัชชานนท์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นผลมาจากผู้บริหาร ได้มีการนำวิสัยทัศน์ของสถานศึกษามาใช้ในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย แผนงานของสถานศึกษา ผ่านการระดมความคิดเห็นของบุคลากรทุกฝ่าย

5. ด้านการเรียนรู้ของทีม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการชี้แนะแนวทางในการสร้างความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร เพื่อให้ทุกคนได้ปฏิบัติงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ มีการจัดประชุมเพื่อให้บุคลากรได้นำเสนอความคิดเห็นของตนเองอย่างมีเหตุผล สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อสร้างประสบการณ์ที่ดีในการปฏิบัติงาน สนับสนุนให้บุคลากรมีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีการส่งเสริมให้บุคลากรรวมกลุ่มกันสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายของสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ พงษ์นิย กระจยอม (2560) ได้ศึกษาเรื่อง องค์การแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มโรงเรียนพานทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนในกลุ่มโรงเรียนพานทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม และด้านแบบแผนความคิด ซึ่งเป็นผลมาจากผู้บริหารได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีการรวมกลุ่มกันทำงานเป็นทีมเพื่อพัฒนางานให้เกิดประสิทธิภาพสูง รวมทั้งเปิดโอกาสและกระตุ้นในการแข่งขันด้านการทำงานเป็นทีม ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารมองว่าสมาชิกมีการเรียนรู้ร่วมกันในลักษณะกลุ่มหรือทีมงานเป็นเป้าหมายสำคัญที่ทำให้พัฒนาความสามารถให้บังเกิดผลต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชุมพร เขต 1 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการคิดเชิงระบบ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีการกำหนดโครงสร้างภาระงานให้บุคลากรปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายตามความถนัดของแต่ละบุคคล เนื่องจากบุคลากรในสถานศึกษามีความสามารถและความถนัดที่แตกต่างกัน หากมีการกำหนดภาระงานให้เหมาะสมกับความสามารถและความถนัดของบุคลากรจะทำให้องค์กรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ด้านความรู้รอบรู้ของบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาได้มีการนำความรู้จากการอบรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายวิชาชีพ มาปรับประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ดี มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ด้านแบบแผนทางความคิด ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาได้มีการใช้ความคิดที่หลากหลายในการวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาแบบแผนทางความคิดของบุคลากรมากยิ่งขึ้น

4. ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียน ได้มีส่วนร่วมในการเข้ามากำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา ให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสม

5. ด้านการเรียนรู้ของทีม ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความไว้วางใจซึ่งกันและกันในการปรึกษาหารือ ร่วมมือ หาแนวทางในการแก้ไขปัญหา เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กร

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1
2. ควรมีการศึกษาการเปรียบเทียบกิจกรรมการเรียนรู้ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
3. ควรมีการศึกษาการเปรียบเทียบกิจกรรมการเรียนรู้ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ในระดับภูมิภาคต่าง ๆ

บรรณานุกรม

- ฐิติ เรืองฤทธิ์. (2560). ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดจันทบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์หลักสูตร ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิรันดร์ สุธีนิรันดร์. (2558). การศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยใช้แนวทางการส่งเสริมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดกรุงเทพฯ. วารสารปาริชาติ. 28 (1).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การวิจัยสำหรับครู. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พจนีย์ กระยอม. (2560). องค์กรแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มโรงเรียนพานทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์หลักสูตร ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รติกร พุฒิประภา. (2560). องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านลานแหลม (สรนุวัตรราษฎร์อุทิศ). การ ค้นคว้าอิสระหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- โรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร. (2564). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self – Assessment Report : SAR) ปีการศึกษา 2564. ชุมพร : โรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพร วัดสุบรรณ นิมิตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1.
- วีรภัทร รักชนบท. (2561). องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560).แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว
- Senge, P. M. (1990). The fifth discipline: The art and practice of the learning organization. New York : Doubleday.

การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
The Quality Assurance Operations in Thasaerachadapisake School
Under the Secondary Educational Service Area Office
Suratthani Chumphon

วาริสา วิเศษสังข์¹ และ นีรันนทร์ สุธีนิรันนทร์²

Warisa Wisessang¹ and Niran Sutheeniran²

¹โรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Warisa Wisessang

อีเมล: wis.warisa@gmail.com

บทคัดย่อ

ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ใน 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา และ 6) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 66 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ใน 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.35$) รองลงมา คือ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ส่วนด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.29$)

คำสำคัญ : งานประกันคุณภาพการศึกษา

Abstract

The purpose of this research was to study The Quality Assurance Operation in Thasaerachadapisake School under The Secondary Educational Service Area Office Suratthani Chumphon. Included in this research are the six aspects : 1) The preparation of educational standards of educational institutions 2) The preparation of educational management development and plans of educational institutions 3) The implementation of educational

management development plans of educational institutions 4) Evaluation and inspection of educational quality within the educational institutions 5) Follow-up on the results of the development in educational institutions and 6) The preparation of school self-assessment report. The populations used in this research were the government teachers of Thasaerachadapisake School under The Secondary Educational Service Area Office Suratthani Chumphon in the academic year 2022, consisted of 66 people. The research instrument was a 5-level estimator questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that the current condition of the Quality Assurance Operation in Thasaerachadapisake School under The Secondary Educational Service Area Office Suratthani Chumphon was at high level. Considering the results of this research, the six research aspects ranged from the highest to the lowest level were as follows: the highest level was the implementation of educational management development plans in educational institutes, followed by Evaluation and inspection of educational quality within educational institutions, and the preparation of educational standards of educational institutions was the lowest level.

Keyword: The Quality Assurance Operation

บทนำ

การศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาคและของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศให้มีความแข็งแรง ความรู้ความสามารถและสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย (กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา, 2561: 1)

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาถูกพัฒนาขึ้นเพื่อให้เกิดความมั่นใจแก่ทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาทุกระดับมีคุณภาพและจะคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐาน กระทรวงศึกษาธิการจึงให้มีการปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีนโยบายปรับปรุงมาตรฐานและตัวชี้วัดให้กระชับและสะท้อนถึงคุณภาพอย่างแท้จริง เน้นการประเมินตามสภาพจริง แนวทางการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาจะเน้นการเก็บข้อมูลในเชิงคุณภาพตามบริบทของสถานศึกษา รวมทั้งพัฒนาผู้ประเมินภายในให้มีมาตรฐานมีความน่าเชื่อถือ สามารถให้คำชี้แนะและให้คำปรึกษาแก่สถานศึกษาได้ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาบนพื้นฐานบริบทของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาทุนมนุษย์และเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกคนในสถานศึกษาต้องรับรู้และปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบให้บรรลุถึงเป้าหมายตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2561: 1)

โรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 1,188 คน เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ มีผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาอยู่ในระดับดี จำแนกตามมาตรฐาน ดังนี้ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียนอยู่ในระดับคุณภาพดี มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการอยู่ในระดับคุณภาพดีเลิศ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการ

สอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับคุณภาพยอดเยี่ยม จากผลการประเมินตนเองในปีที่ผ่านมาได้ประเด็นพิจารณาที่ต้องได้รับการพัฒนาในด้านคุณภาพผู้เรียน (นักเรียนในทุกระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นในยุคแห่งการเรียนรู้ให้ได้มาตรฐานยิ่งขึ้น ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ การบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศภายในโรงเรียนควรรนำเทคโนโลยีเข้ามาพัฒนาระบบต่าง ๆ โดยบูรณาการให้สามารถใช้ในการบริหารจัดการงานทุกกลุ่มบริหารของโรงเรียน ให้มีความเชื่อมโยงบนฐานข้อมูลเดียวกัน ด้านกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาให้ครูใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทักษะทางภาษาตามกรอบ CEFR เพื่อให้ผลการประเมินมีระดับคุณภาพที่สูงขึ้น) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยดำเนินการตามกรอบแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา (โรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก, 2564) ผลจากการศึกษาจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สามารถนำมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาซึ่งเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ช่วยให้การบริหารจัดการศึกษาบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ มีการทำงานที่มีเป้าหมาย มีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ใน 6 ด้าน คือ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา 5) ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และ 6) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 66 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ยึดกรอบแนวคิดตามแนวทางการดำเนินการระบบประกันคุณภาพตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 จำนวน 6 ด้าน คือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนา

สถานศึกษา ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา และด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา มีลักษณะ แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนท่าชะงะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา จำนวน 11 ข้อ ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา จำนวน 10 ข้อ ด้านการติดตามผลการ ดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา จำนวน 12 ข้อ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 10 ข้อ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จำนวน 10 ข้อ และด้านการ จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง จำนวน 12 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีแนวทางการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีแนวทางการปฏิบัติในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีแนวทางการปฏิบัติในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีแนวทางการปฏิบัติในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีแนวทางการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษางานวิจัย ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานประกัน คุณภาพภายในของโรงเรียนท่าชะงะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ท่าชะงะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

3. สร้างแบบสอบถาม ตามกรอบแนวคิดใช้ 6 ด้าน คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้าน การติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำ รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา แล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อ พิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของ เนื้อหาของแต่ละข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 0.67-1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ความเชื่อมั่น 0.902

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นไปใช้กับครูโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 66 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ครูโรงเรียนโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 66 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และได้กลับมาจำนวน 61 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.42

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษาโดยใช้ค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา มีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวม 6 ด้าน

การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร		\bar{X}	S.D	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.29	0.88	มาก	5
2	ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.32	0.85	มาก	3
3	ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา	4.35	0.83	มาก	1
4	ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา	4.34	0.81	มาก	2
5	ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา	4.31	0.80	มาก	4
6	ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง	4.29	0.79	มาก	5
รวม		4.32	0.83	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.35$) รองลงมาคือ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ($\mu=4.34$) ส่วนด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.29$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การศึกษากการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 61 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย และมีวุฒิทางการศึกษาปริญญาตรี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ส่วนด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จและตัวชี้วัดความสำเร็จจากการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดมาตรฐาน

การศึกษาของสถานศึกษาตรงตามบริบทและจุดเน้นของสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมองค์กร กลยุทธ์ เป้าหมาย ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายความสำเร็จที่สะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีและปฏิทินการปฏิบัติงานโดยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมให้ผู้รับผิดชอบโครงการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีและปฏิทินการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษาตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสรุปรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพที่สะท้อนจุดเด่นและจุดควรพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานผสมผสานกับการประเมินเชิงปริมาณควบคู่กันไป มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

5. ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการจัดทำรายงานเพื่อเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่สาธารณชนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดปฏิทินในการติดตามผลการดำเนินงาน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการนำผลการประเมินมาใช้เป็นสารสนเทศในการกำหนดกรอบความคิดในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

6. ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาเพื่อรองรับ การประเมินคุณภาพภายนอก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการนำเสนอผลการประเมินคุณภาพภายในแต่ละมาตรฐานเทียบกับค่าเป้าหมายที่กำหนด ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนท่าชะงะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ส่วนด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้เป็น

เพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่เป็นระบบ เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาสอดคล้องกับจุดเน้นของสถานศึกษาและความต้องการของชุมชน เห็นความสำคัญในการกำหนดโครงการ กิจกรรมที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีกระบวนการพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาผลการจัดการศึกษาที่ผ่านมา มีการปรับแผนพัฒนาคุณภาพจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ พัฒนาและนโยบายการปฏิรูปการศึกษา มีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะและสรุปผลการดำเนินงาน ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียนและดำเนินงานด้านการสร้างความเข้มแข็งของระบบประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง นำผลที่ได้จากการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกนั้น ไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักทดสอบทางการศึกษา (2561) กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีนโยบายปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยให้มีการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกตามแนวคิดหลักการว่า สถานศึกษาสามารถออกแบบระบบการประกันคุณภาพภายในที่เหมาะสม เป็นไปได้และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาได้ด้วยตนเอง ผลที่ได้จากการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกนั้น จะต้องสามารถนำไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้ และแนวคิดของนิรันดร์ สุธีนิรันดร์ (2561) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา คือการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่า สถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล และสอดคล้องกับงานวิจัยของมยุรี วรวรรณ (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จและตัวชี้วัดความสำเร็จจากการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจนตามกรอบมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด สอดรับตรงตามบริบทและจุดเน้นของสถานศึกษา มีการกำหนดมาตรฐานเพิ่มเติมตามความจำเป็นของสถานศึกษา ที่สะท้อนตัวตน อัตลักษณ์ บริบทและจุดเน้นของสถานศึกษา รวมถึงเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและการประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกรับทราบและนำสู่การปฏิบัติ สอดคล้องกับงานวิจัยของกมลทิพย์ ไชยวุฒิ (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการกำหนดมาตรฐานการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 โดยภาพรวม มีประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมองค์กร กลยุทธ์ เป้าหมาย ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายความสำเร็จที่สะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม สนับสนุนให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์แผนพัฒนาการจัดการศึกษา สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการ

จัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยนำแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์มาใช้ รวมทั้งนำมาตราฐานการศึกษาของสถานศึกษาเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมองค์กร เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา กำหนดโครงการและกิจกรรมสำคัญเพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี มีกระบวนการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล การบรรลุเป้าหมายคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษณะ ทัพบำรุง (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่าการปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3. ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีและจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานโดยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดำเนินงานตามระบบกลไกการบริหารและการจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา กำหนดผู้รับผิดชอบโครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของแผนงานโครงการกิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด สรุปและรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของอมรรัตน์ ไชยตะมาตย์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 มีความเหมาะสมโดยรวมในระดับมาก

4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมให้มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษาตามบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายที่ชัดเจน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพผสมผสานกับการประเมินเชิงปริมาณควบคู่กันไป สอดคล้องกับงานวิจัยของปรัชญา มานะวงศ์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนบ้านสามขามิตรภาพที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหมากคากาฬ ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่ผ่านมาและปัญหาของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนบ้านสามขามิตรภาพที่ 3 ตามมาตรฐานการศึกษาและประเด็นพิจารณา มีการดำเนินงานเป็นประจำทุกปี โดยถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

5. ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดทำรายงานเพื่อเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่สาธารณชน มีการกำหนดปฏิทินในการติดตามผลการดำเนินงาน มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบขั้นตอนของการทำงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา วิเคราะห์และกำหนดกรอบพร้อมทั้งสร้างเครื่องมือติดตามผลตามวิธีการในการประเมินความสำเร็จ นำผลจากการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษามาวิเคราะห์ปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของลดาวัลย์ ตั้งมัน (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่องการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า การติดตามผลการ

ดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมาก

6. การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาโดยมีองค์ประกอบของรายงานสมบูรณ์ นำเสนอผลการประเมินคุณภาพภายในแต่ละมาตรฐานเทียบกับค่าเป้าหมายที่กำหนด โดยใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย กระชับชัดเจน นำเสนอข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีหลักฐานเชิงประจักษ์สนับสนุน จัดส่งรายงานดังกล่าวต่อหน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำทุกปี เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชนและเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานศึกษาธิการภาค 2 (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 2 ผลการวิจัยพบว่า การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนท่าชะงะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ กำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาและส่งเสริมให้มีการทบทวนและปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการนำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมองค์กร เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

3. ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้รับผิดชอบโครงการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีและปฏิทินการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ จัดทำโครงการที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

4. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและให้ความสำคัญกับการประเมินเชิงคุณภาพที่สะท้อนจุดเด่นและจุดควรพัฒนาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ผสมผสานกับการประเมินเชิงปริมาณควบคู่กันไป

5. ด้านการติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการนำผลการประเมินมาใช้เป็นสารสนเทศในการกำหนดกรอบความคิดในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการนำผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษามาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้

6. ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะสนับสนุนให้มีการนำเสนอผลการดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพและการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาที่ระบุจุดเด่นและแนวทางการพัฒนาให้สูงขึ้นไว้ชัดเจน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
2. ควรมีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร กับโรงเรียนในสังกัดอื่นที่แตกต่างกัน
3. ควรมีการศึกษาการเปรียบเทียบกิจกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในระดับภูมิภาคต่าง ๆ

บรรณานุกรม

- กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พุทธศักราช 2561. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 135 ตอนที่ 11 ก. 23 กุมภาพันธ์ 2561, 3
- กมลทิพย์ ไชยวุฒิ. (2561). การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. วิทยานิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- กฤษณะ ทัพบำรุง. (2558). การศึกษาการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- นิรันดร์ สุธีนิรันดร์. (2561). การบริหารและการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การวิจัยสำหรับครู. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปรัชญา มานะวงศ์. (2564). การพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนบ้านสามขา มิตรภาพที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- มยุรี วรวรรณ. (2563). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- โรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก. (2564). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self – Assessment Report : SAR) ปีการศึกษา 2564. ชุมพร : โรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร.
- ลดาวัลย์ ตั้งมั่น. (2561). การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2561). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักศึกษาธิการภาค 2. (2563). การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 2. กลุ่มพัฒนาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค 2.
- อมรรัตน์ ไชยตะมาตย์. (2562). การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่าย
สถานศึกษา
ทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2
The Implementation of The Student Support System In Schools
of Thungtako Network School Under Chumphon
Primary Educational Service Area Office 2

เสาวณิต จำรัสฉาย¹ และ สรายุทธ์ เศรษฐขจร²

Saowanit Jumraschay¹ and Sarayuth Sethakhajorn²

¹เครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Saowanit Jumraschay

อีเมล: kwanggensci@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) การส่งต่อ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาขนาดกลางในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน รองลงมาคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการคัดกรองนักเรียน ตามลำดับ ส่วนด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

Abstract

The purpose of this research was to study the implementation of the student support system in schools of Thungtako network school under Chumphon primary educational service area office 2 in 5 issues as follows: 1) knowing students individually 2) students screening 3) promotion of student development 4) prevention and problem solving and 5) transferring students. The populations consisted of 36 teachers in medium primary schools of Thungtako network school under Chumphon primary educational service area office 2 in academic year 2022. The research instrument was a 5-level scales questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The result of the research found that: the implementation of the student support system in schools of Thungtako network school under Chumphon primary educational service area office 2, as a whole were at the high level. When individual aspects were considered, it was found that the promotion of student development was the highest mean, followed by knowing students individually, prevention and problem solving and students screening. While the lowest mean was in transferring students.

Keyword : Student Support System

บทนำ

ประเทศไทยต้องเผชิญกับความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกในศตวรรษที่ 21 ทั้งในส่วนที่เป็นแรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ รวมถึงความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งล้วนส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ซึ่งเป็นกลไกหลักในการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์อันเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศ ระบบการศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนให้ตอบสนองและรองรับความท้าทายดังกล่าว นอกจากนี้ระบบการศึกษาเองก็มีปัญหาหลายประการที่เกิดจากระบบคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษา กฎ ระเบียบ และการบริหารจัดการที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งการดำเนินการจัดการศึกษาที่ไม่ตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาของประเทศ แม้ว่าตลอดระยะเวลาของการพัฒนาการศึกษา จะมีภาพความสำเร็จของการจัดการศึกษาปรากฏให้เห็น แต่ส่วนใหญ่เป็นผลสำเร็จในเชิงปริมาณมากกว่าเชิงคุณภาพ อาทิการเพิ่มอัตราการเข้าเรียนของผู้เรียนในระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาที่ใกล้เคียงหรือสูงกว่าระดับสากล จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เพิ่มมากขึ้น การกระจายโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาผ่านนโยบายเรียนฟรี 15 ปีของรัฐ การผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกลางที่เชื่อมโยงกับตลาดแรงงานผ่านระบบการศึกษาแบบทวิภาคี โดยภาพรวมระบบการศึกษายังมีปัญหาด้านคุณภาพ และมาตรฐานในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์และการผลิตกำลังคนตามความต้องการของประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 1)

การเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างรวดเร็วนั้นส่งผลกระทบต่อให้เด็กและเยาวชนมีการรับรู้ความคิด เจตคติและพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสังคม โดยเฉพาะปัญหายาเสพติดที่แพร่ระบาดในหมู่นักเรียน นักศึกษา ปัญหาพฤติกรรมวัยรุ่นที่นิยมความฟุ่มเฟือยและไม่เหมาะสม ปัญหาพฤติกรรมทางเพศ ปัญหาการพนัน เยาวชนเป็นวัยที่ต้องการการดูแลช่วยเหลือ และส่งเสริมจากผู้ใหญ่ที่เกี่ยวข้องให้เป็นเยาวชนที่เป็นคนดี เก่ง มีความสุข มีความสามารถทางสติปัญญา และพร้อมด้วยคุณธรรมจริยธรรมซึ่งเด็กแต่ละคนมีความต้องการ ที่แตกต่างกัน สิ่งผู้ใหญ่ให้กับเด็กเพราะคิดว่าเป็นสิ่งที่เหมาะสมกับเด็กนั้น อาจไม่ใช่สิ่งที่เด็กต้องการ รวมทั้ง วิธีการเลี้ยงดูในรูปแบบที่แตกต่างกัน การเข้มงวดมากเกินไปอาจทำให้เด็กรู้สึกเครียดได้ หรือการตามใจ จนเกินไปอาจทำให้เด็กเอาแต่ใจตนเองจนทำให้เกิดปัญหาในสังคมได้ ปัจจัยเสี่ยงจากชุมชนที่อ่อนแอ โรงเรียน ขาดแนวทางขาดความรู้ในการจัดการดูแลนักเรียนให้เหมาะสม ก็ส่งผลกระทบต่อเยาวชนโดยตรง และด้วย สถานการณ์ปัจจุบันความรุนแรงของสภาพแวดล้อม ความคาดหวังของผู้ปกครองกับตัวเด็ก สิ่งยั่วยุ ตัวแบบที่ไม่เหมาะสม ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ กับเด็กจึงทำให้มีเด็กในวัยเรียนจำนวนมากเดินออกจากระบบการศึกษา มากขึ้น (จิราพัชร เดชวิจิต, 2561: 1)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดให้มี ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกำหนดมาตรการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพนักเรียนเน้นกิจกรรมส่งเสริม พัฒนาป้องกัน แก้ไขปัญหาและการคุ้มครองสิทธิเด็กโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นมาตรการสู่การปฏิบัติในการสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียนมีมาตรฐานในการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559: 25) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ที่มุ่งจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การวิเคราะห์สภาพปัญหาของโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก จากรายงานผลการ ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก ปีการศึกษา 2564 พบปัญหาของนักเรียนที่หลากหลาย ได้แก่ ความเสี่ยงทางด้านอารมณ์ ความประพฤติ สมาธิสั้น อยู่ไม่นิ่ง สัมพันธภาพกับเพื่อน เศรษฐกิจ นอกจากนี้ผู้ปกครองบางส่วนมีอาชีพรับจ้าง จึงยังขาดเวลาในการเอาใจใส่ ดูแลนักเรียน จึงทำให้ประสบปัญหาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ปัญหาที่นักเรียน ที่ไม่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างเต็มที่ เพราะผู้ปกครองยังขาดเวลาในการให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการดูแล พฤติกรรม ส่งผลให้เกิดปัญหาในด้านพฤติกรรมและการเรียนของนักเรียนตามมา ได้แก่ การแสดง กิริยามารยาทในการพูด นักเรียนไม่ส่งงาน ส่งงานล่าช้า มาไม่ทันเข้าแถวและทำกิจกรรมหน้าเสาธง จึงทำให้ ขาดระเบียบวินัยในตนเอง จากปัญหาดังกล่าว จึงสนองต่อนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานที่เห็นความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานของชีวิตที่

แตกต่างกัน จึงทำให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบทั้งพฤติกรรมเชิงบวกและพฤติกรรมเชิงลบ (เครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก, 2564: 9)

จากสภาพความเป็นมา ความสำคัญ และปัญหาดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีคุณภาพในการป้องกันและแก้ไข ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนในด้านพฤติกรรมต่าง ๆ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีแนวทางที่จะปรับใช้กับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถสร้างความน่าเชื่อถือต่อผู้ปกครอง ชุมชนและสามารถแก้ไขปัญหาเพื่อช่วยเหลือนักเรียนได้ต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามคู่มือแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559: 14) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) ด้านการส่งต่อ

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาขนาดกลางในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 36 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประณตศึกษาชุมพร เขต 2 ตามคู่มือแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษา ทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประณตศึกษาชุมพร เขต 2 ประกอบด้วย ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประณตศึกษาชุมพร เขต 2

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประณตศึกษาชุมพร เขต 2

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ดังนี้ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) การส่งต่อ แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.67 – 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับ ครูในโรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .972

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานสอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาขนาดกลางในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จำนวน 36 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนระดับประถมศึกษาขนาดกลางในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ได้แก่ โรงเรียนบ้านวังปลา โรงเรียนวัดเทพนิมิตรณาราม โรงเรียนบ้านสามแยกจำปา และโรงเรียนบ้านแหลมยางนา เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครู จำนวน 36 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และอธิบายการตอบแบบสอบถาม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) การส่งต่อ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวม โดยรวม 5 ด้าน

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2				
	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.46	0.56	มาก	2
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.40	0.65	มาก	4
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	4.54	0.58	มากที่สุด	1
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.43	0.59	มาก	3
5. ด้านการส่งต่อ	4.31	0.58	มาก	5
รวม	4.43	0.29	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.43$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.54$) รองลงมาคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\mu = 4.46$) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\mu = 4.43$) ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\mu = 4.40$) ส่วนด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu = 4.31$) ตามลำดับ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวม 5 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน รองลงมาคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา ด้านการคัดกรองนักเรียน ตามลำดับ ส่วนด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการเยี่ยมบ้านนักเรียนและจัดทำแบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนจัดทำข้อมูลพื้นฐานนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการใช้แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือนักเรียนตามการคัดกรอง ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการคัดกรองนักเรียนแยกเป็นกลุ่มมีปัญหาระดับชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนเป็นภาพรวมทั้งโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนเป็นรายห้องเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการเยี่ยมบ้านนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานงานให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไข้ปัญหานักเรียนร่วมกัน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูจัดทำบันทึกให้คำปรึกษา การช่วยเหลือแก้ไข้ปัญหาเบื้องต้น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการส่งต่อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมเพื่อปรึกษาด้านการส่งต่อนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูจัดทำบันทึกการส่งต่อและการช่วยเหลือนักเรียนให้กับผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามผลการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก

เนื่องจากโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก มีการวางแผนสร้างความเข้าใจในการดำเนินงาน โดยมีการแบ่งคณะกรรมการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครูบุคลากรและคณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมวางแผนการดำเนินงาน โดยมีการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งและส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานที่ชัดเจน มีครูประจำชั้นจัดการเก็บข้อมูลของนักเรียน ในส่วนของการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นขั้นตอน โดยใช้แบบประเมิน SDQ ร่วมกับการเยี่ยมบ้านนักเรียน รวมทั้งมีการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนครบทุกคนเพื่อให้ครูประจำชั้นได้รู้จักนักเรียนทุกคนอย่างทั่วถึง ด้านการคัดกรองนักเรียน มีการพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน เพื่อจัดกลุ่มนักเรียน แยกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ การจัดกลุ่มนักเรียนนี้มีประโยชน์ต่อครูประจำชั้นในการหาวิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาให้ตรงกับปัญหาของนักเรียนมากยิ่งขึ้น ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน โรงเรียนได้จัดกิจกรรมสนับสนุนให้นักเรียนทุกกลุ่มได้พัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ส่งผลให้เกิดเป็นความภาคภูมิใจในตนเอง มีการจัดกิจกรรมโฮมรูม มีการจัดประชุมผู้ปกครอง และจัดทำโครงการ กิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ กิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีครูประจำชั้นเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำเบื้องต้นแก่นักเรียน และจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน และด้านการส่งต่อ กรณีที่มีบางปัญหาที่มีความยากต่อการช่วยเหลือ ครูประจำชั้นส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหา เช่น ส่งต่อครูแนะแนว ครูพยาบาล ครูประจำวิชา หรือฝ่ายปกครอง เพื่อให้การช่วยเหลือ หากนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็มีการดำเนินการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้ที่เชี่ยวชาญภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ได้กล่าวว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้แก่ นักเรียนเพื่อให้ นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิตและรอดพ้นวิกฤติทั้งปวง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญลักษณ์ เอี่ยมเจริญ (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่วนด้านการป้องกันและแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า โรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก มีการดำเนินการโดยประสานความร่วมมือกันทุกฝ่าย มีการจัดการเก็บข้อมูลของ

นักเรียนเป็นรายบุคคลในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านความสามารถ ด้านครอบครัว ด้านสุขภาพ ด้านความปลอดภัย และสารเสพติด ด้านพฤติกรรมทางเพศ โดยเก็บข้อมูลนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 2 จนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในทุกปีการศึกษา โดยใช้แบบประเมิน แบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล ร่วมกับการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนและมีการวางแผนสร้างความเข้าใจให้แก่ครูประจำชั้นทุกคน มีการประชุมวางแผนร่วมกัน ส่งผลให้การจัดทำข้อมูลมีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน สามารถนำมาใช้อ้างอิงได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพร ธรรมปรีชา (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของครูในกลุ่มสหวิทยาเขตเมืองชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอยู่ในระดับมาก

ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า โรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก มีการดำเนินการวางแผนประชุมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียนให้แก่ครูประจำชั้น โดยยึดหลักการคัดกรองนักเรียนตามแนวทางระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้วิธีการที่เหมาะสมในการคัดกรองนักเรียนเพื่อช่วยเหลือให้ตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นได้ในระดับหนึ่ง แต่โรงเรียนยังกำหนดเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียนได้ไม่ชัดเจน ทำให้การคัดกรองนักเรียนไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ไม่สามารถแยกนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษได้ตรงตามการคัดกรอง ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ขวัญเนตร มุลทองจาด (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี ผลการศึกษาพบว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนอยู่ในระดับมาก

ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า โรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก ได้ดำเนินการส่งเสริมพัฒนานักเรียน โดยมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียนโดยให้ผู้ปกครองและนักเรียนมีส่วนร่วม มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นและเสริมสร้างทักษะการใช้ชีวิต เช่น กิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมส่งเสริมด้านความเป็นเลิศ กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมประชุมผู้ปกครอง มีกระบวนการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน ให้ความร่วมมือกันระหว่างครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนานักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา มีการประเมินผลและรายงานผลด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียนเพื่อนำไปสู่การพัฒนานักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรดา มลิตา (2562) ได้ศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่าการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า โรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก มีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีปัญหาอย่างต่อเนื่อง โดยการประชุมและวางแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีการประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยโรงเรียนมีการให้คำปรึกษาและแนะนำเบื้องต้นแก่

นักเรียน มีการจัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีปัญหา และมีการบันทึกผลการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตา พงษ์สวัสดิ์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายอยู่ในระดับมาก

ด้านการส่งต่อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า โรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก เป็นโรงเรียนขนาดกลางที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 2 ถึง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จึงมีหลายปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ยกตัวอย่างเช่น การขาดเรียน มาสาย ดิทดเกม การทะเลาะวิวาท ซึ่งสาเหตุเกิดจากสภาพครอบครัวยากจน ครอบครัวแตกแยก ซึ่งโรงเรียนมีการกำหนดแนวทางการส่งต่อ โดยมีการประชุมเพื่อปรึกษาด้านการส่งต่อนักเรียนให้กับผู้เกี่ยวข้องเพื่อการช่วยเหลือนักเรียน มีการบันทึกผลการช่วยเหลือการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเพื่อการช่วยเหลือนักเรียน แต่การติดตามผลการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เกี่ยวข้องภายนอกยังไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากการจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนยังไม่เป็นปัจจุบัน และครูมีภาระงานนอกเหนืองานสอนที่ต้องรับผิดชอบหลายด้าน จึงทำให้การติดตามผลขาดความต่อเนื่อง ทั้งนี้โรงเรียนยังขาดครูหรือผู้เชี่ยวชาญที่เหมาะสมในการส่งต่อนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้รับการช่วยเหลือต่อได้ในทันทีที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพัชร ทะไร (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตวังทองหลาง ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่ออยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีกระบวนการบริหารเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยส่งเสริมให้ครูประจำชั้นมีการใช้แบบประเมิน แบบสัมภาษณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง และแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและสามารถนำไปวางแผนเพื่อให้การช่วยเหลือ ป้องกันและส่งเสริมได้อย่างเหมาะสม
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีกระบวนการบริหารเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียน เพื่อส่งเสริมให้มีการจัดกลุ่มนักเรียนแยกเป็นกลุ่มต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นให้มีการคัดกรองนักเรียนแยกเป็นกลุ่มมีปัญหาระดับชั้นเรียน และการคัดกรองนักเรียนแยกเป็นกลุ่มพิเศษระดับชั้นเรียน เพื่อสามารถทำการส่งเสริมพัฒนานักเรียนได้อย่างตรงเป้าหมาย
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียนอย่างหลากหลาย โดยมีการจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนเป็นรายห้องเรียน และมีการจัดกิจกรรมโฮมรูมนักเรียนเป็นรายห้องเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้รับการพัฒนาเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ อีกทั้งยังช่วยป้องกันไม่ให้นักเรียนกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญห ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูที่ปรึกษามีการจัดทำบันทึกการให้คำปรึกษา การช่วยเหลือแก้ไขปัญหเบื้องต้น โดยมีการป้องกันและแก้ไขปัญหสอดคล้องกับสภาพปัญหของนักเรียน และมีการประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ในการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน เพื่อที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหของนักเรียนได้อย่างทันท่วงที

5. ด้านการส่งต่อ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการดำเนินการในการส่งต่อนักเรียน โดยมีการนำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในมีการติดตามผลและรายงานผลการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอกอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนได้รับการแก้ไขปัญหได้อย่างถูกต้องตามแนวทางและวิธีการที่เหมาะสมอย่างรวดเร็ว

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ในเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่จะช่วยพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาและปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 เพื่อพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ควรมีการศึกษาวินิจฉัยเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจากกลุ่มตัวอย่างกลุ่มอื่น ๆ เช่น นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลายมากขึ้น

บรรณานุกรม

- กรดา มลิลลา. (2562). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- ขวัญเนตร มูลทองจาด. (2564). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก. (2564). รายงานผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก. ชุมพร : เครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก

- จีราพัชร เดชวิจิต. (2561). การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในจังหวัด ปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- ณัฐพัชร ทะไร. (2563). การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตวังทองกลาง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธัญลักษณ์ เอี่ยมเจริญ. (2563). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579. กรุงเทพฯ : พรินทวานกราฟิค.
- สิริพร ธรรมปรีชา. (2564). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในกลุ่มสหวิทยาเขตเมืองชลบุรี 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุธิดา พงษ์สวัสดิ์. (2561). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านบางไม้แก้ว
ประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ชุมพร เขต 1

The Implementation of Student Care and Support System at
Banbangmaikeaw prachasamakkee School Chumphon
Primary Education Service Area Office 1

ยุวดี สายทอง¹ และ นิรันดร์ สุธีนิรันดร์²
Yuwadee Saithong¹ and Niran Sutheeniran²

¹โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Yuwadee Saithong

อีเมล: rodyuinee@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) ด้านการส่งต่อ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี จำนวน 55 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐาน ประมาณค่า 5 ระดับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้าน การป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการคัดกรองนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

Abstract

The purpose of this research was to study The Implementation of Student Care and Support System at Banbangmaikeawprachasamakkee School Chumphon Primary Education Service Area Office 1 were included in 5 following aspects: 1) knowing students individually, 2) student classification, 3) student promotion, 4) problem prevention and solving, 5) student

transfer. The population of the study were 55 administrators and teachers from Banbangmaikewprachasamakkee School, in academic year 2022. The data were collected by using 5-point rating scale questionnaire and were statistically analyzed in percentage, mean, and standard deviation.

The results showed that the overall level of the implementation of student care and support system a Banbangmaikewprachasamakkee School Chumphon Primary Education Service Area Office 1 was at high level. Considering the results of the study, the five aspects ranged from the highest to the lowest level were as follows: the highest level was student promotion, followed by problem prevention and solving, and student classification was the lowest level.

Keyword: Student Care and Support System

บทนำ

ในยุคปัจจุบันการศึกษาเปรียบเสมือนเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคมและสร้างชาติ ซึ่งเป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจ และ สังคมที่เป็นพลวัตประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศภูมิภาคและของโลก (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579: 1)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดสาระเกี่ยวกับการศึกษาไว้ใน มาตรา 54 รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลา 12 ปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบ การศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายและรัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตและจัดให้ มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐ มีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้ มาตรฐานสากล ทั้งนี้ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการ จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติและการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการ ศึกษาแห่งชาติด้วยการศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถ เชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตนและมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560: 14)

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559 : 11) สภาพสังคมไทยในปัจจุบันอยู่ในยุคกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ซึ่งถือว่าเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงทุกองค์ประกอบต้องเผชิญกับสถานะการเปลี่ยนแปลงในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม ค่านิยม สภาพแวดล้อม เทคโนโลยีและอื่น ๆ ผลจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลในทางบวกที่ทำให้ประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าในทุกด้าน อย่างไรก็ตามจะส่งผลในทางลบด้วย เช่นเดียวกันซึ่งก่อให้เกิดวิกฤติทางสังคม เช่น การใช้แรงงานเด็ก การล่วงละเมิดทางเพศ ภัยจากสารเสพติด การแก้ปัญหาโดยใช้ความรุนแรง ปัญหาจากความเครียดความวิตกกังวลการแตกแยกของครอบครัวและสังคมโรงเรียนบ้านบางไม้แก้ว ประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เป็นอีกโรงเรียนไกลจากตัวเมืองซึ่งมีนักเรียนจำนวนมากที่เข้ารับการศึกษที่โรงเรียนแห่งนี้ด้วยโดยผู้ปกครองส่วนใหญ่ทำอาชีพเกษตรกร ชาวสวน และอาชีพรับจ้าง และมีนักเรียนบางส่วนได้รับผลกระทบทั้งโดยทางตรงและทางอ้อมซึ่งในการสำรวจข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียนพบข้อมูลนักเรียนมีปัญหาหลายประการ เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหาด้านเศรษฐกิจ บิดามารดาอยู่ต่างจังหวัดนักเรียนต้องอาศัยอยู่กับญาติพี่น้อง สภาพเช่นนี้ทำให้นักเรียนมีความรู้สึกขาดความอบอุ่นมีผลกระทบต่อด้านการเรียนมีผล และด้านการศึกษาต่ออาจทำให้นักเรียนหลุดออกจากระบบได้ (โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี, 2565) จากสภาพความเป็นมาและปัญหาดังกล่าวนั้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรทางการศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสมซึ่งจะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อ นักเรียนให้ได้รับการช่วยเหลือมีพัฒนาการอย่างเต็มตามศักยภาพเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาตลอดจนมีคุณภาพชีวิตที่ดีเป็นที่มุ่งหวังของสังคมต่อไปในภายภาคหน้าดังนั้นการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสมควรที่จะมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ดัง ที่กล่าวมาข้างต้นเพราะการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะช่วยในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอนป้องกันและแก้ไขปัญหาและการส่งต่อนักเรียนเพื่อการดำเนินงานพัฒนาและการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนให้มีความเหมาะสมและเป็นข้อมูลในด้านการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559: 4) 5 ด้าน ดังนี้ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) การส่งต่อ

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 55 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใช้กรอบแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559: 4) ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข และ ด้านการส่งต่อ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษามีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 12 ข้อ ด้านการคัดกรองนักเรียน 11 ข้อ ด้านการส่งเสริมนักเรียน 11 ข้อ ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข 11 ข้อ และด้านการส่งต่อ 12 ข้อ รวม 57 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

3. สร้างแบบสอบถามโดยใช้การรับรู้ของครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน 5 ด้าน ดังนี้ คือ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา 4) ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข และ 5) ด้านการส่งต่อ แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้กับโรงเรียนประชาสามัคคี 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ความเชื่อมั่น .927

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้วไปเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 55 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ผู้บริหาร ครูโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 55 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 55 ฉบับ เก็บคืนได้ 55 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา โดยใช้ค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา 4) ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข และ 5) ด้านการส่งต่อ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 103)

ระดับ 5 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมทั้ง 5 ด้าน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวม 5 ด้าน

การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.19	0.84	มาก	3
2	ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.17	0.86	มาก	5
3	ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.26	0.82	มาก	1
4	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.22	0.77	มาก	2
5	ด้านการส่งต่อ	4.18	0.83	มาก	4
รวม		4.20	0.82	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด($\mu=4.26$) รองลงมาคือด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\mu=4.22$) ส่วนด้านการคัดกรองนักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.17$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาส่วนด้านการคัดกรองนักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.17$) โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้มีกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียนครบร้อยละ 90 ทุกชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น กิจกรรมการประชุมผู้ปกครอง ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านความถนัดการของนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น กิจกรรมประกวดร้องเพลง กิจกรรมด้านกีฬา กิจกรรมด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้การคัดกรองนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในการใช้เครื่องมือคัดกรองสามารถแปลผลได้ถูกต้อง เช่น การอบรมการใช้เครื่องมือคัดกรอง และวิธีการ แปลผล ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีกิจกรรมการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการส่งเสริมนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนรอบด้านทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีกิจกรรมซ่อมเสริมพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตในการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเผชิญกับปัญหาสังคมเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงได้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศการช่วยเหลือแก้ไขปัญหา และติดตามผลนักเรียนที่เป็นปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีกิจกรรมที่มีการเฝ้าต่อการดูแลเอาใจใส่ในนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการรายงานผลที่เกิดจากโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ในการป้องกันช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาให้นักเรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบอย่างเป็นระบบมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการส่งต่อ โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์รวบรวมข้อมูลนักเรียนกลุ่มมีปัญหาเพื่อส่งต่อไปรับการช่วยเหลือ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีคณะกรรมการร่วมกันกำหนดมาตรการการส่งต่อ นักเรียนเพื่อรับการช่วยเหลือไว้อย่างเป็นขั้นตอนส่วนผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีจัดทำรายงานผลการช่วยเหลือการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาภายในอย่างเป็นระบบมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของนักเรียนของโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ส่วนด้านการคัดกรองนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยมีการกำหนดนโยบายในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการวางแผนจัดทำคู่มือและสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานมีการจัดเตรียมเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานนักเรียนเป็นรายบุคคลซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(2552: 5-6) ได้กล่าวถึงแนวทางการดำเนินงานของครูที่ปรึกษาในการจัดการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน มีดังนี้ 1) กำหนดวัตถุประสงค์การจัดประชุมแต่ละครั้ง 2) กำหนดรายละเอียดของกิจกรรมที่จะดำเนินการในระหว่างประชุม 3) จัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ สื่อ และเอกสารที่ใช้ 4) จัดเตรียมความพร้อมของสถานที่ 5) สร้างความคุ้นเคยระหว่างครูที่ปรึกษากับผู้ปกครองและระหว่างผู้ปกครองด้วยกันเอง 6) บอกวัตถุประสงค์ของการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน 7) พูดถึงภาพรวมของนักเรียนในด้านดีความประทับใจทางด้านการเรียนความประพฤติความมีน้ำใจ และอื่น ๆ 8) ดำเนินกิจกรรมที่โรงเรียนหรือครูที่ปรึกษากำหนดเพื่อส่งเสริมป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนโดยใช้หลักการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันและกัน 9) หากผู้ปกครองมีความพร้อมในการทำกิจกรรมก็ให้ผู้ปกครองเป็นผู้ดำเนินการโดยครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกเพื่อให้การประชุมเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ 10) ประเมินผลการจัดกิจกรรม สรุปผลและบันทึกหลักฐานการประชุมการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษาที่มีความภาคภูมิใจในตนเองซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่กลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหาและเป็นการช่วยเหลือให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงกลุ่มมีปัญหา กลับมามีพฤติกรรมดีขึ้นตามที่สถานศึกษาหรือชุมชนคาดหวัง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธิดา พงษ์สวัสดิ์ (2561: ง) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ผลการวิจัยพบว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งต่อ การป้องกันและ

แก้ไขปัญหาคัดค้านและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนิตา ศุภสุคนธ์ (2562: ง) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งต่อ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการวางแผนกำหนดทิศทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรศักดิ์ ผกากรอง (2562: ง) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีผลการวิจัยพบว่าโดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการคัดกรองนักเรียนโดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานให้มีการคัดกรองนักเรียนที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภัตสร สุริยะ (2562: ก) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมคณะกรรมการเพื่อจัดกิจกรรมสนับสนุนส่งเสริมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน กำหนดให้มีแผนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมนักเรียนครอบคลุมทุกกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเจตบดีรินทร์ บุญญรัตน์ สาโรจน์ เผ่าวงศากุลและนิพนธ์ วรรณเวช (2565: 75) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาคัดค้านพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีแผนงานและมาตรการรูปแบบแนวทางในการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ปัญหาของนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรมซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัย ของ ญัฐพัชร์ ทะไร และศีกฤทธิ์ ศิลาลัย(2564) ได้ศึกษาการศึกษการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตวังทองกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ

5. ด้านการส่งต่อนักเรียนพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดนโยบายไว้อย่างชัดเจนในระบบการส่งต่อนักเรียนทั้งการส่งต่อภายใน และภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิสา มาสุข (2560, น.ง) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านความถนัดของนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น กิจกรรมประกวดร้องเพลง กิจกรรมด้านกีฬา กิจกรรมด้านวิชาการ การรู้จักข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้นสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการการช่วยเหลือส่งเสริมให้นักเรียนมีความเจริญงอกงามสมบูรณ์ตามขีดจำกัดและพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีกิจกรรมการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพเมื่อมีการจัดบรรยากาศ หรือสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ

3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตในการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเผชิญกับปัญหา สังคมเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ เพื่อเตรียมพร้อมรับมือ กับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วได้ มีการพัฒนาทักษะของตนเองอยู่เสมอเพื่อให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันได้

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ในการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมที่ตอบสนองต่อกิจกรรมต่าง ๆ และควรมีการบันทึกผลการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหานักเรียนเป็นรายบุคคลติดตามผลพฤติกรรมเพื่อเป็นแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว

5. ด้านการส่งต่อนักเรียน ผู้บริหารและคณะครูควรจะมีโครงการจัดทำรายงานผลการช่วยเหลือการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาภายในอย่างเป็นระบบ เพื่อการดำเนินกิจกรรมการส่งต่อนักเรียน พบครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง นักเรียนที่มีปัญหาต้องได้รับการช่วยเหลือเฉพาะด้านตามขั้นตอนต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา

2. ควรจะศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษา

บรรณานุกรม

- เจตบดินทร์ บุญญรัตน์ และคณะ. (2565). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1. วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร, 5(4)ม 75-86
- ณัฐพัชร์ ทะไร และคึกฤทธิ์ ศิลาลาย. (2564). การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตวังทองกลาง. Journal of Roi Kaensarn Academi, 6(3), 199 – 213.
- ธนิตา ศุภรสุนทร. (2562). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) การค้นคว้าอิสระหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พรศักดิ์ ผกากรอง (2562). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี การค้นคว้าอิสระหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
- โรงเรียนบ้านบางไม้แก้วประชาสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1. (2565). รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ประจำปีการศึกษา 2564. ชุมพร : สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1.
- สุธิดา พงษ์สวัสดิ์. (2561). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุนิสา มาสุข. (2560). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนสังกัด องค์การบริหารส่วน จังหวัดระยอง. งานนิพนธ์หลักสูตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษ. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุภัสสร สุริยะ. (2562). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัด กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษ บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสยาม.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ.: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2560) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 .กรุงเทพฯ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนหลักการแนวคิดทิศทางการดำเนินงาน. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
Learning Organization of Anubanchumphon School
Under The Elementary Educational Service Area
Office Chumphon 1

เกตุวดี หนูทวี¹ และ นิรันดร์ สุธีนิรันดร์²

Katwadee Nutavee¹ and Niran Sutheeniran²

¹โรงเรียนอนุบาลชุมพร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Katwadee Nutavee

อีเมล: spider.keffy@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการคิดเชิงระบบ 2) ด้านความรอบรู้ของบุคลากร 3) ด้านแบบแผนทางความคิด 4) ด้านวิสัยทัศน์ร่วม 5) ด้านการเรียนรู้ของทีม ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวนทั้งสิ้น 98 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรอบรู้ของบุคลากร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการคิดเชิงระบบ ด้านแบบแผนทางความคิด ส่วนด้านการเรียนรู้ของทีม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
คำสำคัญ : องค์กรแห่งการเรียนรู้

Abstract

The purpose of study on Learning Organization of Anubanchumphon School under The Elementary Educational Service Area Office Chumphon 1 were included in 5 following aspects : 1) System Thinking, 2) Personal Mastery, 3) Mental Models , 4) Building Shared Vision and 5) Team Learning. The population of the study were 4

administrators and 94 teachers from Anubanchumphon School, in academic year 2022. The data were collected by using 5-point rating scale questionnaire and were statistically analyzed in percentage, mean, and standard deviation.

The finding of the study on Learning Organization of Anuban chumphon School under The Elementary Educational Service Area Office Chumphon 1 was at high level. Considering the results of the study, the five aspects ranged from the highest to the lowest level were as follows: the highest level was Personal Mastery, followed by Building Shared Vision, System Thinking, Mental Models and Team Learning was the lowest level.

Keyword: Learning Organization

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างรายได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และโลก ควบคู่กับการรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและความสามารถของคนไทยให้มีทักษะความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและ การพัฒนาประเทศภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีสังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรมจริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 2560: 1)

การศึกษาเกี่ยวกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยที่หลากหลาย เช่น รติกร พุฒิประภา (2560: 64) ได้ศึกษาเรื่อง องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านลานแหลม (สรนุวัตราชราษฎร์อุทิศ) พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การคิดอย่างเป็นระบบ การเรียนรู้เป็นทีม วิสัยทัศน์ร่วมกัน ความเชี่ยวชาญของ

บุคคล และแบบแผนทางความคิด เช่นเดียวกันกับ พรธิดา เมฆวาท (2559: 57) ได้ศึกษาเรื่องความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับสูง โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ อันดับ 1 ด้านการปรับเปลี่ยนองค์กร อันดับ 2 ด้านพลวัตการเรียนรู้ อันดับ 3 ด้านการเพิ่มอำนาจแก่บุคคล ตามลำดับ ส่วน ไพลิน บุญนา (2559, น.82) ได้ศึกษาเรื่องลักษณะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า ลักษณะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย คือ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการเรียนรู้ของทีม ด้านแบบแผนทางความคิด ด้านการคิดเชิงระบบและด้านความรอบรู้ของบุคลากร ซึ่งจะเห็นได้ว่าการศึกษาดังกล่าวทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ แต่ละสถานศึกษา และพบว่า แนวความคิดเรื่ององค์กรแห่งการเรียนรู้ในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนั้น ต้องเริ่มจากการพัฒนาบุคคลให้เป็นบุคคลที่มีความรอบรู้ในองค์กร โดยการสร้างนิสัยให้เป็นบุคคลที่ใฝ่เรียนรู้อันหาความรู้ใหม่ ๆ ตลอดเวลาพร้อมกับนำความรู้มาพัฒนาปรับปรุงความคิดให้มีแบบแผนความคิด มีการสร้างความเข้าใจในทิศทางขององค์กรในอนาคตให้ไปในแนวทางเดียวกัน มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน เมื่อบุคลากรในองค์กรนำความรู้ต่างๆ มาคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ทำให้องค์กรปรับเปลี่ยนไปสู่ทิศทางที่ต้องการและบรรลุเป้าหมายขององค์กร

โรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 2,126 คน จำนวนผู้บริหารสถานศึกษาทั้งสิ้น 4 คน จำนวนครูผู้สอนทั้งสิ้น 94 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จนถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 เมื่อพิจารณาจากรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2564 พบว่า มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน มีจุดที่ควรพัฒนาหลายด้าน ได้แก่ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด การจัดกิจกรรมที่บริการสังคมอย่างหลากหลายและทั่วถึง การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสถานศึกษาให้สูงขึ้นทุกปี การพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันการส่งเสริมทักษะด้านอาชีพที่สอดคล้องกับท้องถิ่นอย่างหลากหลาย การส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าวัฒนธรรมการแต่งกายแบบไทยให้มากขึ้น การส่งเสริมให้ครูมีการสร้างสื่อและนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน และสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ (โรงเรียนอนุบาลชุมพร 2564: 48) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อ

พัฒนาองค์กรให้บรรลุตามเป้าหมาย จากสภาพความเป็นมา ความสำคัญ เอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ว่ามีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้หรือไม่ และนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากหลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดวินัย 5 ประการเกี่ยวกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ของเซงเก้ (Senge,1990: 139) 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการคิดเชิงระบบ 2) ด้านความรอบรู้ของบุคลากร 3) ด้านแบบแผนทางความคิด 4) ด้านวิสัยทัศน์ร่วม และ 5) ด้านการเรียนรู้ของทีม

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่อง ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวนทั้งสิ้น 98 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผู้ศึกษาได้บูรณาการจากแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการคิดเชิงระบบ 2) ด้านความรอบรู้ของบุคลากร 3) ด้านแบบแผนทางความคิด 4) ด้านวิสัยทัศน์ร่วม และ 5) ด้านการเรียนรู้ของทีม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการคิดเชิงระบบ 11 ข้อ ด้านความรอบรู้ของบุคลากร 13 ข้อ ด้านแบบแผนทางความคิด 10 ข้อ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม 12 ข้อ และด้านการเรียนรู้ของทีม 11 ข้อ รวม 57 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 103)

ระดับ 5 หมายถึง มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

3. สร้างแบบสอบถาม โดยใช้การรับรู้ของครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการคิดเชิงระบบ 2) ด้านความรอบรู้ของบุคลากร 3) ด้านแบบแผนทางความคิด 4) ด้านวิสัยทัศน์ร่วม 5) ด้านการเรียนรู้ของทีม แล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับผู้บริหาร ครูโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ความเชื่อมั่น 0.947

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นไปใช้กับผู้บริหาร ครูโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 98 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ผู้บริหาร ครูโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 98 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 98 ฉบับ เก็บคืนได้จำนวน 98 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากระดับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษาโดยใช้ค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการคิดเชิงระบบ 2) ด้านความรอบรู้ของบุคลากร 3) ด้านแบบแผนทางความคิด 4) ด้านวิสัยทัศน์ร่วม 5) ด้านการเรียนรู้ของทีม โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 103)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวม 5 ด้าน

ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านการคิดเชิงระบบ	4.15	0.84	มาก	3
2	ด้านความรอบรู้ของบุคลากร	4.22	0.83	มาก	1

3	ด้านแบบแผนทางความคิด	4.14	0.83	มาก	4
4	ด้านวิสัยทัศน์ร่วม	4.18	0.83	มาก	2
5	ด้านการเรียนรู้ของทีม	4.08	0.84	มาก	5
รวม		4.15	0.83	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรอบรู้ของบุคลากร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.22$) รองลงมาคือ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ($\mu=4.18$) ด้านการคิดเชิงระบบ ($\mu=4.15$) ด้านแบบแผนทางความคิด ($\mu=4.14$) ส่วนด้านการเรียนรู้ของทีม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.08$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรอบรู้ของบุคลากร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการคิดเชิงระบบ ด้านแบบแผนทางความคิด ส่วนด้านการเรียนรู้ของทีม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการคิดเชิงระบบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ได้มีการสนับสนุนให้บุคลากรทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดนโยบายของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านความรอบรู้ของบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนกิจกรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพของบุคลากร เช่น การแข่งขันรายการต่าง ๆ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนให้บุคลากรมีความเชี่ยวชาญในการทำงานด้านต่าง ๆ โดยการจัดอบรม สัมมนา หรือประชุมเชิงปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านแบบแผนทางความคิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการปลูกฝังค่านิยมที่ดีต่อองค์กรให้กับบุคลากรอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมให้บุคลากรมีทักษะการคิดวิเคราะห์ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความคิดที่ทันสมัย ปรับเปลี่ยนไปได้ตามสถานการณ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านวิสัยทัศน์ร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาร่วมกับบุคลากร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการประชุมร่วมกับบุคลากร เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอยู่เสมอ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการโน้มน้าวให้บุคลากรเชื่อมโยงวิสัยทัศน์ของตนเองให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการเรียนรู้ของทีม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินงานในสถานศึกษาอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการประชุมร่วมกับบุคลากร เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลกันอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านความรู้ของบุคลากร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ส่วนด้านการเรียนรู้ของทีม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีรูปแบบการบริหารงานที่ชัดเจนและทันสมัย สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ครอบคลุมงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ และงานบริหารงานทั่วไป ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานโดยใช้รูปแบบ ANUBAN MODEL ประกอบไปด้วย 1) AN : Analysis : วิเคราะห์ปัจจัยนำเข้า ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับบุคลากรดำเนินการวิเคราะห์ปัจจัยนำเข้า วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (SWOT) ในการดำเนินงาน ทำให้ทราบปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน จากนั้นนำผลการวิเคราะห์มาวางแผนกลยุทธ์เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และยุทธศาสตร์ของโรงเรียน 2) U : United Dynamic : พร้อมใจกันขับเคลื่อนกระบวนการ โดยกลุ่มบริหารงานทั้ง 4 ฝ่าย ได้แก่ งานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป ใช้วงจรเดมมิ่ง (PDCA) ในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการดำเนินงานตามแผนงานที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ 3) B : Best quality : สร้างผลผลิตที่มีคุณภาพดีที่สุดในขณะที่ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการขับเคลื่อนการบริหารงาน ทำให้โรงเรียนอนุบาลชุมพร ได้ผลผลิตระบบการบริหารงาน ผู้บริหาร ครู สิ่งแวดล้อม สื่อ ICT อุปกรณ์ และผู้เรียนที่มีคุณภาพ เป็นที่

ประจักษ์ต่อสังคมและชุมชนส่งผลต่อความสำเร็จ 4) AN : Achievement Need : เกิดผลลัพธ์ที่จำเป็นต่อความสำเร็จจากผลิตคุณภาพที่เกิดขึ้นทำให้โรงเรียนอนุบาลชุมพรมีความสำเร็จที่หลายหลายมิติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีระดับสูงขึ้น และผลการทดสอบระดับชาติ O-NET และ NT มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับดี มีทักษะ 3R8C และที่สำคัญเกิดการยอมรับของสังคมโดยรอบทั้งในระดับชุมชน เครือข่ายสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัด และระดับประเทศ สอดคล้องกับแนวคิดของเซงเก้ (Senge. 1990, p.3) ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลมีความเป็นเลิศ (Personal Mastery) คือ ลักษณะการเรียนรู้ของคนในองค์กร ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงการเรียนรู้ขององค์กรได้สมาชิกขององค์กรที่เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ นั้นจะมีลักษณะสนใจและใฝ่หาที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีความปรารถนาที่จะเรียนรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพของตน มุ่งสู่จุดหมายและความสำเร็จที่ได้กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐวรา ชิวเซ่ง (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดนิมมานรดี ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ใน 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ส่วนด้านการมีแบบแผนความคิด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการคิดเชิงระบบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานอย่างเป็นระบบโดยใช้วงจร PDCA ในการบริหารงาน 4 ฝ่าย ได้แก่ กลุ่มงานบริหารวิชาการ กลุ่มงานบริหารงบประมาณ กลุ่มงานบริหารบุคคลและกลุ่มงานบริหารทั่วไป โดยทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรติกร พุฒิประภา (2560) ได้ศึกษาเรื่อง องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านลานแหลม (สรนุวัตรราษฎร์อุทิศ) ผลการวิจัย พบว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านลานแหลม (สรนุวัตรราษฎร์อุทิศ) ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ด้านความรอบรู้ของบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน มีรูปแบบการบริหารงานที่ทันสมัย สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนมีความรอบรู้ ใฝ่หาความรู้ใหม่ ๆ อย่างรอบด้านอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริลักษณ์ มีจันท (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม รองลงมา คือ ด้านบุคคลที่รอบรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านรูปแบบวิถีคิด และด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน

3. ด้านแบบแผนทางความคิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการวิเคราะห์ SWOT ร่วมกับบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ และเป้าประสงค์ของสถานศึกษา เพื่อให้มีเป้าหมายในการดำเนินงานที่ชัดเจนและเป็นแนวทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจตุพร เวฬุวรรณ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ผลการศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. ด้านวิสัยทัศน์ร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาบุคลากรและผู้มีส่วนได้เสีย มีการวิเคราะห์ SWOT ร่วมกัน เพื่อวิเคราะห์สภาพสถานศึกษาในปัจจุบัน มีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียนผ่านการประชุมทั้งองค์กร เพื่อวางแผนการดำเนินงานร่วมกันและแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์กัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษดา ชาญรบ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

5. ด้านการเรียนรู้ของทีม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานแบบมีส่วนร่วม โดยกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียนร่วมกับบุคลากรและผู้มีส่วนได้เสีย มีการวางแผนและดำเนินงานร่วมกันผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิราพรณ เสียงเพราะ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีโดยรวมในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการคิดเชิงระบบ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะสนับสนุนให้มีการกำหนดนโยบายของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. ด้านความรู้ของบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะสนับสนุนให้บุคลากรมีความเชี่ยวชาญในการทำงานด้านต่าง ๆ โดยการจัดอบรม สัมมนา หรือประชุมเชิงปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ตามความถนัดและความสนใจของบุคลากร

3. ด้านแบบแผนทางความคิด ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความคิดที่ทันสมัย ปรับเปลี่ยนไปได้ตามสถานการณ์ ไม่ยึดติดความคิดเดิม ๆ เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคโลกาภิวัตน์

4. ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะโน้มน้าวให้บุคลากรเชื่อมโยงวิสัยทัศน์ของตนเองให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา โดยการสร้างค่านิยมที่ดีให้แก่องค์กร ชี้แนะให้บุคลากรเข้าใจบริบทของสถานศึกษาอย่างถ่องแท้ และร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิสัยทัศน์อยู่เสมอ

5. ด้านการเรียนรู้ของทีม ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะประชุมร่วมกับบุคลากรเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลกันอยู่เสมอ โดยก่อนการดำเนินงานกิจกรรมใด ๆ ควรมีการประชุม เพื่อปรึกษาหารือกันภายในทีม ไม่คิดว่าเป็นการเสียเวลา จะทำให้ได้ข้อสรุปที่มาจากความคิดเห็นร่วมกันมีเป้าหมายเดียวกัน ในการทำงาน เกิดความรักและสามัคคีกัน ทำให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. ควรมีการศึกษาการเปรียบเทียบความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในจังหวัดชุมพร

3. ควรมีการศึกษาการเปรียบเทียบความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในระดับภูมิภาคต่าง ๆ

บรรณานุกรม

- กฤษดา ชาญรบ. (2556). **ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- จิราพรรณ เสียงเพราะ. (2560). **การเปนองครแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี**. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- จตุพร เวฬุวรรณ. (2559). **การพัฒนาแนวทางการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร : ขอนแก่น**. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, 6 (1), 41-47.
- ณัฐวรา ชิวเซ่ง. (2564). **ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดนิมมานรดี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร**. วารสารบัณฑิตศึกษา มจร. บ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 6 (2), 43-54.
- พรธิดา เมฆวาท. (2559). **ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพลิน บุญนา. (2559). **ลักษณะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- รติกร พุฒิประภา. (2560). **องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านลานแหลม (สรนุวัตรราษฎร์อุทิศ)**. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- โรงเรียนอนุบาลชุมพร. (2564). **รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self – Assessment Report : SAR) ปีการศึกษา 2564**. ชุมพร : โรงเรียนอนุบาลชุมพร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

ศิริลักษณ์ มีจันท. (2560). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579. กรุงเทพฯ : พรินทวาทกราฟฟิค.

Senge, P. M. (1999). *The fifth discipline: The art and practice of the learning organization*. New York : Doubleday.

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษา ทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

Creative Leadership of School Administrators of Thungtako Network School Under Chumphon Primary Educational Service Area Office 2

จารีวรรณ องอาจ¹ และ สรายุทธ์ เศรษฐขจร²

Chariwan Ongart¹ and Sarayuth Sethakhajorn²

¹โรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Chariwan Ongart

อีเมล: Jareewan.kru@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 3) การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 4) การมีความคิดสร้างสรรค์ 5) การทำงานเป็นทีม ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลางในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ มีค่า IOC เท่ากับ .967 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.35 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.64 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ส่วนด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

Abstract

The purpose of this research was to study creative Leadership of school administrators of Thungtako network school under Chumphon primary educational service area office 2. in 5 as aspect follows: 1) the Vision 2) individual 3) flexibility and adaptability 4) creativity 5) teamwork. The populations consisted of 36 teachers in medium primary schools of Thungtako network school under Chumphon primary educational service area office 2 in academic year 2022. The research instrument was a 5-level scales questionnaire that passed the quality inspection has an IOC of .967, the mean was 4.35 and the standard deviation is 0.64. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that creative leadership of school administrators of Thungtako network school under Chumphon primary educational service area office 2, in overall at high level. When considering each aspects , it was found that creativity at the highest mean, followed by teamwork, vision, flexibility and adaptability. As for individual was at the lowest mean.

Keyword : Creative Leadership

บทนำ

จากสภาพสังคมในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงและแข่งขันกันสูง ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง เทคโนโลยีสารสนเทศ และปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทำให้ประเทศไทยกำลังเผชิญกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงของโลกที่กำลังเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษา การเปลี่ยนแปลงต่างๆ เหล่านี้ ส่งผลกระทบต่อการศึกษาในรูปแบบต่างๆ รวมไปถึงการบริหารการศึกษา ทั้งในระดับโลกและในระดับประเทศ จึงจำเป็นต้องมีที่สถานศึกษาจะต้องมีการกำหนด เป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กรไว้อย่างชัดเจน รวมทั้งต้องกำหนดกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของสถานศึกษา จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ สถานศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องมีผู้นำที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมและเป็นผู้นำที่มีศักยภาพสูงในการขับเคลื่อนสถานศึกษาปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันอย่างรุนแรงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา เพื่อความอยู่รอดและให้เป็นไปในทิศทางที่ดี สามารถนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายด้วยความสำเร็จ ซึ่งตัวแปรสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสำคัญในฐานะเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบในการบริหารให้ประสบความสำเร็จ ดังนั้น การสร้างผู้นำที่มีศักยภาพและมีพลังในทางบวกจะทำให้สามารถขับเคลื่อนสถานศึกษาไปสู่การพัฒนาได้อย่าง สร้างสรรค์และมีคุณภาพ ซึ่งต้องอาศัยผู้นำที่มีภาวะผู้นำที่เหมาะสม เพื่อนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (เตือนใจ สุนกุล, 2562: 12)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เป็นพฤติกรรมและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมและแนะนำกระบวนการใหม่ๆ อย่างเป็นระบบด้วยวิธีการใหม่ๆ พร้อมทั้งจะเปลี่ยนแปลงและก่อให้เกิดการตอบสนองร่วมกันในกระบวนการเชิงริเริ่มสร้างสรรค์ ในการแก้ไขปัญหาและดำเนินงาน ตามสถานการณ์ต่างๆ เพื่อพัฒนา

และเพิ่มประสิทธิภาพในสถานศึกษาอยู่ตลอดเวลา มีมุมมองเชิงบวกที่ทำให้วิกฤตให้เป็นโอกาส และมีความสามารถในการปรับตัวอย่างยืดหยุ่นต่อสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวความคิดของบาสาดัวร์ Basadur (2008: 205) ได้ให้แนวคิด เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นการนำบุคคลอื่น (Leading people) อย่างมีกระบวนการ (Process) หรือมีวิธีการ (Method) ร่วมกัน มีการศึกษาปัญหาอย่างละเอียดและแก้ปัญหาด้วยวิธีใหม่ๆ (New solution) เป็นกระบวนการที่จำเป็นในการจะต้องสื่อสารระหว่างบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถทำความเข้าใจได้อย่างรวดเร็วว่ากระบวนการเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับใด มีทักษะในการจัดการกับบุคคลอื่นอย่างเป็นลำดับขั้นตอนจากกระบวนการสร้างสรรค์ การรู้จักกระบวนการเชิงสร้างสรรค์เพื่อเป็นต้นแบบในการสร้างผู้นำสมัยใหม่

โรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลางในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 มีการส่งเสริมการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 2 จนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการร่วมมือปฏิบัติงานของคณะครูในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลางในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก ที่มีประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน และมีความคิดหลากหลาย ทำให้การดำเนินงานล่าช้าและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของโรงเรียน จึงจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สร้างบรรยากาศแห่งการยอมรับนับถือและไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีความเป็นอันหนึ่ง อันเดียวกัน มีความทุ่มเทพยายามในการปฏิบัติหน้าที่ในทุกด้านให้บรรลุตามเป้าหมาย ผู้บริหารต้องใช้ศาสตร์และศิลป์โน้มน้าวให้ผู้ตามมีความเต็มใจ และมีความกระตือรือร้นในการร่วมกันปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิผล เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพ จากสภาพความเป็นมา ความสำคัญ และปัญหาดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ว่ามีภาวะความเป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์หรือไม่ เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา การบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของโรบินสัน

(Robinson, 2007: 120) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 3) ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 4) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ 5) ด้านการทำงานเป็นทีม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลางในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 36 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ใช้กรอบแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของโรบินสัน ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการทำงานเป็นทีม แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ประกอบด้วย ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการทำงานเป็นทีม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 3) ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 4) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ 5) ด้านการทำงานเป็นทีม แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.67 – 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับข้าราชการครูโรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .967

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานสอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลางในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จำนวน 36 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลางในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานสอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลางในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลางในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน โดยให้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลางในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 3) ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 4) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ 5) ด้านการทำงานเป็นทีม โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 103)

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวม 5 ด้าน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2					
		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.37	0.65	มาก	3
2	ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.21	0.72	มาก	5
3	ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว	4.35	0.63	มาก	4
4	ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.46	0.61	มาก	1
5	ด้านการทำงานเป็นทีม	4.38	0.60	มาก	2
รวม		4.35	0.64	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.35$) เมื่อ

พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.46$) รองลงมาคือ ด้านการทำงานเป็นทีม ($\mu = 4.38$) ด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\mu = 4.37$) ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ($\mu = 4.35$) ส่วนด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu = 4.21$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ส่วนด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษานำไปสู่ทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่ดี ส่วนผู้บริหารมีการไตร่ตรองทางความคิดก่อนนำไปสู่การตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมครูให้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ส่วนผู้บริหารปฏิบัติต่อครูโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งในด้านความสามารถและความต้องการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูกิจหาวิธีการที่ใหม่มาใช้ในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือผู้บริหารสามารถปรับตัวให้เข้ากับ

กับสถานการณ์และบริบทที่เปลี่ยนแปลง ส่วนผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถในการแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน

ด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารทำงานอย่างทุ่มเทให้งานบรรลุตามเป้าหมายอย่างสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพ

ส่วนผู้บริหารสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆนำไปสู่การตัดสินใจและการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการทำงานเป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับครูในแต่ละทีมงานได้อย่างหลากหลาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาและรับฟังปัญหาในการปฏิบัติงานของทีมงาน ส่วนผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีบทบาทเป็นผู้ประสานงาน วิเคราะห์ สังเคราะห์ความคิดเห็นต่างๆในทีมงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการทำงานเป็นทีม ส่วนด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 มีการบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายของโรงเรียนอย่างสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ โดยการศึกษาแบบอย่าง วิธีการ เทคนิคต่างๆ ที่ทำให้ประสบความสำเร็จ เก็บข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อนำมาประยุกต์ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา ดิดวงพันธ์ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภูเก็ต โดยมียัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า องค์กรประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว การมีความคิดสร้างสรรค์ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การทำงานเป็นทีม และการมีจินตนาการ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อยู่ในระดับมาก

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษานำไปสู่ทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่ดี มีการกำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ โดยการฝึกวางแผน หมั่นพัฒนาตนเอง ขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษา ไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีและบรรลุผลตามเป้าหมายของสถานศึกษาที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวณีย์ สมบูรณ์ศิริโรรัตน์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินการปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความต้องการจำเป็น (PNI modified) ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ด้านจินตนาการมีความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมาด้านการแก้ปัญหา ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความไว้วางใจ และภาวะผู้นำด้านความยืดหยุ่น ตามลำดับ

ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารส่งเสริมครูให้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ครูเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ การที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่ท้าทายความสามารถจนมีความรู้สึกรู้ว่าตนเองมีคุณค่า การส่งเสริมครูให้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง แสดงออกถึงการดูแลเอาใจใส่ถึงความต้องการของแต่ละบุคคล เพื่อความเติบโตในหน้าที่การงาน พัฒนาศักยภาพให้สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนา ดิดวงพันธ์ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว การมีความคิดสร้างสรรค์ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การทำงานเป็นทีม และการมีจินตนาการ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ อยู่ในระดับมาก

ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารส่งเสริมให้ครูกิจหาวิธีการที่ใหม่มาใช้ในการปฏิบัติงาน สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และบริบทที่เปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรี อินทาบัจ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 และ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยรวมอยู่ใน

ระดับมาก และ 2) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ด้านความยืดหยุ่น พบว่า การเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานมีอิสระเสรีภาพ สามารถ ใช้ดุลพินิจ และตัดสินใจด้วยตนเองในการกำหนดระยะเวลาในการทำงานที่ได้รับมอบหมายตามกำหนดการทำงาน

ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีการบริหารจัดการสถานศึกษาที่เป็นขั้นตอน ทำงานอย่างทุ่มเทให้งานบรรลุตามเป้าหมายอย่างสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ โดยมีกระบวนการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรมีแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ และปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูวนาท คงแก้ว (2564) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของครูโดยรวมต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการยืดหยุ่นและปรับตัว และด้านการมีวิสัยทัศน์

ด้านการทำงานเป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารมีความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับครูในแต่ละทีมงานได้อย่างหลากหลาย สามารถอภิปรายในเชิงสร้างสรรค์และลดการโต้แย้ง นำไปสู่การหาข้อสรุปเพื่อนำไปเป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน มีมาตรการในการติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง สร้างทัศนคติเชิงบวกให้เกิดขึ้นกับทีมงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาภรณ์ นิลพันธ์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และ ขนาดของโรงเรียน ผลวิจัยพบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เรียงลำดับจากมาก ไปหาน้อย คือ การบริหารเวลา การไว้วางใจ การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม และการใช้เทคโนโลยี ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีสามารถในการวินิจฉัยและวางแผนกระบวนการทำงานอย่างมีกลยุทธ์ มีความสามารถในการวิเคราะห์ ศักยภาพและความสามารถของบุคลากรในองค์กร มีการพัฒนาตนเองด้วยการศึกษาหา ความรู้การเข้าร่วมอบรม และศึกษาดูงานจากสถานศึกษาที่มีผลงานเชิงประจักษ์มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานศึกษา

2. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีมอบหมายงานตามความถนัดและความสามารถของบุคลากร มอบหมายและกระจายงานให้บุคลากรอย่างเท่าเทียมกัน ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาตนเองให้เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานและเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นอย่างยุติธรรม

3. ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ และแนวคิดใหม่ๆ เปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็นและรับฟังเพื่อนำมาปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษา สร้างบรรยากาศแห่งความร่วมมือ ร่วมใจ ส่งเสริมการทำงานร่วมกันในลักษณะหรือกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เอื้อต่อการทำงานที่ยืดหยุ่น วิเคราะห์พฤติกรรมและความต้องการของตนเองและผู้อื่น เพื่อปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ ปรับสภาพความคิดให้มีความพอดี พอเหมาะ พอควร จากการเรียนรู้สถานการณ์ต่าง ๆ และทำความเข้าใจในบุคคลและสภาพแวดล้อมที่เป็นจริง

4. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีความคิดเชิงบวก และมีความเฉลียวฉลาด สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี เรียนรู้ให้หลากหลายเพื่อคิดต่อยอดสิ่งที่เป็นอยู่ เปิดโอกาสให้ทุกคน ระดม ความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน ให้ใช้จินตนาการตนเองและผู้อื่น กระตุ้นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สนับสนุนผู้คิดค้นผลงานแปลกใหม่ได้มีโอกาสนำเสนอ เป็นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์อย่างเต็มศักยภาพ

5. ด้านการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการสนทนา การตัดสินใจ ในการทำงาน กำหนดเป้าหมายและบทบาทหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความเป็นผู้นำและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เข้ากับสมาชิกหรือเพื่อนร่วมงานได้ดี มีความเต็มใจในการทำงาน เมื่อสมาชิกในทีม ทำงานได้บรรลุตามเป้าหมายของงาน ควรชื่นชม แสดงความยินดีด้วยความจริงใจ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2
2. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาทุ่งตะโก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

บรรณานุกรม

- จินตนา ตีดวงพันธ์. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- เดือนใจ สุนกุล. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ธนาภรณ์ นิลพันธ์. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พัชรี อินทาบัจ. (2563). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ภูวนาท คงแก้ว. (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 2. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เสาวนีย์ สมบูรณ์ศิริรัตน์. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- Basadur, M. (2008). Leading other to think innovatly together : Creative leadership. *Journal of The Leadership Quarterly*.
- Robbins, S. P., & Judge, T. A. (2008). *Essentials of Organizational Behavior*. New Jersey: Pearson Prentice-Hall

การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนศรียาภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
The General Administration of Sriyapai School Under The Secondary
Educational Service Area Office Suratthani Chumphon

จิราภา สองใจ¹ และ สรายุทธ์ เศรษฐขจร²

Jirapa Songjai¹ and Sarayuth Sethakhajorn²

¹โรงเรียนศรียาภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Jirapa Songjai

อีเมล: jirapasongjai@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ศึกษาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนศรียาภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ประกอบด้วย 6 งาน คือ 1) งานธุรการ 2) งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม 3) งานกิจการนักเรียน 4) งานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน 5) งานประชาสัมพันธ์ 6) งานเทคโนโลยีการศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนศรียาภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 155 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนศรียาภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 6 งานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา พบว่า งานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ งานเทคโนโลยีทางการศึกษา ส่วนงานธุรการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
คำสำคัญ : การบริหารงานทั่วไป

Abstract

This research aims to study the general administration of Sriyapai School under the secondary educational service area office Suratthani Chumphon it consists of 6 divisions:

1) Administration, 2) Building and environment, 3) Student affairs, 4) Relationships with communities, 5) Public relations, 6) Educational technology. The population were 155 teachers of Sriyapai School under the secondary educational service area office Suratthani Chumphon, in academic year 2022. The research instrument is a 5- level estimation

questionnaire The Statistics used to analyze data include percentage, mean, and standard deviation.

The results of the research showed that the general administration of Sriyapai School; Surat Thani Chumphon Secondary Education Area Office with a total of 6 divisions was at a high level. When considering by each aspects, it was found that. the relationships with community. It has the highest mean, followed by educational technology and administration with the lowest mean.

Keyword : general administration

บทนำ

การบริหารจัดการการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในยุคปัจจุบัน อยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย การศึกษา ที่เรียกว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และในมาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา ไปยังเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยยึดหลักการจัดระบบโครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาให้ มีความเป็นเอกภาพในด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ ทั้งทางด้านวิชาการ การบริหารงาน งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปเพื่อให้เกิดความคล่องตัว และมีอิสระในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ทั้งนี้สถานศึกษาเป็นสถาบันทางสังคมที่มีความสำคัญที่สุดในอันที่จะทำหน้าที่สร้างและพัฒนา “คน” ให้ เป็น “มนุษย์” ที่ดี มีคุณภาพสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขด้วยการพึ่งตนเอง จึงเป็นบทบาทที่ท้าทายของผู้บริหารโรงเรียนในยุคปัจจุบัน ที่ต้องมีวิธีการบริหารจัดการให้เกิดคุณภาพทางการศึกษาตามที่สังคมคาดหวัง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550: 6)

การบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้านให้มีคุณภาพสอดคล้องกับประสิทธิผลของโรงเรียนและความต้องการของบุคคลและสังคมนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการพัฒนาคนซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศ โดยผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจในการจัดการศึกษาของโรงเรียน มีหน้าที่และรับผิดชอบในการตัดสินใจที่เกี่ยวกับงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป ในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการบริหารคน ทั้งทางด้านบุคคล สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะ การสร้างระบบการบริหารภายในสถานศึกษาที่ดีให้เกิดประสิทธิผลของงาน และเกิดแรงจูงใจในการทำงาน เนื่องจากบุคลากรในสถานศึกษามีความแตกต่างกันในด้านความคิด เจตคติ อุปนิสัย และคุณลักษณะส่วนตัว ผู้บริหารจึงควรสร้างความสัมพันธ์กับบุคลากรให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงาน โดยมีความเป็นผู้นำของผู้บริหารเป็นปัจจัยเกื้อกูล ช่วยส่งเสริมในด้านการบริหารสถานศึกษาและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงการทำงานของครูผู้สอน ซึ่งจะช่วยให้ประสบผลสำเร็จได้ตามแนวนโยบายของสถานศึกษา (วิรัตน์ มะโนวัฒนา, 2559: 26)

โรงเรียนศรีอยุธยาเป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่เลขที่ 149 ถนนพิศิษฐพยาบาล อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร เริ่มเปิดทำการสอนมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2440 จนถึงปัจจุบัน ปรัชญาของโรงเรียน “วิชาเด่น เน้นคุณธรรม กิจกรรมเลิศ เขตชุมชน” ปัจจุบันโรงเรียนศรีอยุธยาเปิดทำการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีนักเรียนทั้งหมด 3,370 คน ครูจำนวน 155 คน โรงเรียนได้ใช้พื้นที่อย่างเหมาะสมเพื่อเอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมทุกประเภท ทั้งด้านวิชาการ คอมพิวเตอร์ ภาษาต่างประเทศ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ศาสนาและวัฒนธรรม การงานอาชีพ และด้านเทคโนโลยี พบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นในการบริหารงานทั่วไปคือ ในมุมมองของบุคลากรในสถานศึกษามักพบว่างานบริหารงานทั่วไปเป็นงานรอง ไม่มีความสำคัญเท่างานวิชาการที่เน้นการจัดการเรียนการสอน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทำให้บุคลากรในสถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญกับงานบริหารทั่วไปเท่าที่ควร ผลการดำเนินงานที่ออกมาจึงไม่มีคุณภาพในระดับความพึงพอใจที่ต้องการ การประสานงานและการประชาสัมพันธ์ในสถานศึกษาเกิดความบกพร่อง อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมยังไม่สามารถสนับสนุนการเรียนรู้ได้ดีเท่าที่ควร งานธุรการยังมีปัญหาเรื่องระบบการดำเนินงานที่ส่งผลกระทบต่อ งานอื่น ๆ งานกิจการนักเรียนยังไม่ส่งผลดีต่อนักเรียนในระดับคุณภาพที่คาดหวัง ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนพร้อมทั้งการสร้างเครือข่ายทางการศึกษายังค่อนข้างขาดประสิทธิภาพ งานหลักที่ใช้ในการปฏิบัติงานตามขอบข่ายการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 งาน ประกอบด้วย 1) งานธุรการ 2) งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม 3) งานกิจการนักเรียน 4) งานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน 5) งานประชาสัมพันธ์ และ 6) งานเทคโนโลยีการศึกษา (โรงเรียนศรีอยุธยา, 2565)

จากสภาพความเป็นมา ความสำคัญ และปัญหาดังกล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าการบริหารงานทั่วไปมีบทบาทในการให้บริการทุกรูปแบบ ทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ ตามบทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาของสถานศึกษา ตลอดจนการจัดและให้บริการการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่น การบริหารงานทั่วไปจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่จะช่วยประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารงานอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม การสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาทั้ง 6 งาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียน

ศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร เพื่อหาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นและนำมาใช้ในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำขอบข่ายการบริหารงานกลุ่มบริหารงานทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550: 32) และคู่มือกลุ่มบริหารงานทั่วไปโรงเรียนศรีอยุธยามาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย 6 งาน คือ 1) งานธุรการ 2) งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม 3) งานกิจการนักเรียน 4) งานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน 5) งานประชาสัมพันธ์ 6) งานเทคโนโลยีการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 155 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ใช้กรอบแนวคิดด้านการบริหารงานทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550: 32) ซึ่งประกอบด้วย 6 งาน คือ 1) งานธุรการ 2) งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม 3) งานกิจการนักเรียน 4) งานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน 5) งานประชาสัมพันธ์ และ 6) งานเทคโนโลยีการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ประกอบด้วย 1) งานธุรการ 2) งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม 3) งานกิจการนักเรียน 4) งานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน 5) งานประชาสัมพันธ์ และ 6) งานเทคโนโลยีการศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 6 งาน ดังนี้ 1) งานธุรการ 2) งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม 3) งานกิจการนักเรียน 4) งานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน 5) งานประชาสัมพันธ์ 6) งานเทคโนโลยีการศึกษา แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) โดยพิจารณาข้อคำถาม IOC ได้เท่ากับ 0.67 – 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนสอาดเผดิมวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.932

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 155 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 155 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 155 ฉบับ ได้รับกลับมาจำนวน 155 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนศรีयाภย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน โดยใช้ในการแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนศรีयाภย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ใน 6 งาน ดังนี้ 1) งานธุรการ 2) งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม 3) งานกิจการนักเรียน 4) งานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน 5) งานประชาสัมพันธ์ และ 6) งานเทคโนโลยี การศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 103)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนศรีयाภย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนศรีयाภย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวม 6 งาน

การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนศรีयाภย				
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
มัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร				
1 งานธุรการ	3.87	0.70	มาก	6
2 งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	4.34	0.55	มาก	3
3 งานกิจการนักเรียน	4.31	0.54	มาก	4
4 งานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน	4.36	0.53	มาก	1
5 งานประชาสัมพันธ์	4.30	0.55	มาก	5
6 งานเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.35	0.54	มาก	2
รวม	4.26	0.57	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนศรีวิทยาฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 6 งานอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายงาน พบว่า สร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.36$) รองลงมาคือ งานเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\mu=4.35$) งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ($\mu=4.34$) งานกิจการนักเรียน ($\mu=4.31$) งานประชาสัมพันธ์ ($\mu=4.30$) ส่วนงานธุรการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=3.87$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนศรีวิทยาฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 6 งานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายงาน พบว่า งานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ งานเทคโนโลยีทางการศึกษา ส่วนงานธุรการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละงาน ดังนี้

งานธุรการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำสรุปการเบิกจ่ายพัสดุ ทรัพย์สินของกลุ่มบริหารงานทั่วไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการอำนวยความสะดวกให้กับครูและนักเรียนที่มาติดต่องานของกลุ่มบริหารงานทั่วไป ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติงานจัดทำหลักฐานการบริหารงานภายในกลุ่มบริหารงานทั่วไป และบันทึกไว้เพื่อสะดวกในการค้นคว้าเพื่อนำมาใช้งาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติงานรับผิดชอบโครงการโรงเรียนปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติงานดูแล ซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคาร สถานที่ โต๊ะ เก้าอี้ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติงานจัดห้องเรียนในการดำเนินการสอบตามกรณีต่างๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

งานกิจการนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามและดูแลความประพฤติของนักเรียนภายในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดูแลด้านงานหัวหน้าระดับชั้นและครูที่ปรึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการสรุปรายงานการจัดกิจกรรมนักเรียน ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

งานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้โรงเรียนและชุมชน มีการจัดทำนโยบายการสรุปและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติงานด้วยความสม่ำเสมอในการทำกิจกรรมร่วมกันของโรงเรียนและชุมชน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการประสานงานระหว่างชุมชน กับโรงเรียนในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

งานประชาสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริการประชาสัมพันธ์ งานของกลุ่มงานต่าง ๆ ในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดบุคลากรปฏิบัติหน้าที่พิธีกรในกิจกรรมและงานต่าง ๆ ของโรงเรียนทุกกิจกรรม รวมทั้งการเป็นพิธีกรในการต้อนรับคณะศึกษาดูงาน การนิเทศ การเยี่ยมโรงเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างกิจกรรมส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

งานเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/แผนปฏิบัติการประจำปีของงานเทคโนโลยีทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานจัดทำแผนงาน/โครงการ/แผนปฏิบัติการประจำปีของงานเทคโนโลยีทางการศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการวางระบบติดต่อประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ภายในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนศรียาภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌิมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 6 งาน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายงานพบว่า งานความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ งานเทคโนโลยีทางการศึกษา ส่วนงานธุรการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้การบริการในการบริหารงานอื่นให้บรรลุตามมาตรฐาน คุณภาพ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐปนรรักษ์ มาลี (2561) ศึกษาเรื่องการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางพลัด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางพลัด และเพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางพลัด จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางพลัด ปีการศึกษา 2557 ผลการวิจัย สรุปได้ว่า 1) การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางพลัด ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.40

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายงาน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละงานดังนี้

งานธุรการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่า การบริหารงานทั่วไปด้านงานธุรการ ต้องมีแนวทางในการจัดให้ทำคู่มือการปฏิบัติงานธุรการ กำหนดให้มีบุคลากรรับผิดชอบดูแลงานธุรการ มีการประชุมสร้างความเข้าใจร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษา แล้วสรุปออกมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานธุรการของสถานศึกษาโดยให้สอดคล้องสภาพบริบท และยังคงความถูกต้องตามระเบียบ ซึ่งสอดคล้องกับ นัฐธิดา คำสุข (2561: 5) กล่าวว่า หน้าที่ของงานธุรการจะเป็นงานเกี่ยวกับงานสารบรรณ งานบริการทั่วไป เช่น การรับ-ส่งหนังสือราชการ การจัดเก็บเอกสารรวบรวมข้อมูล จัดเก็บข้อมูลสถิติดำเนินการเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ของสำนักงาน รวมถึงการประสานงานกับบุคคลภายใน

หน่วยงาน หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ให้บริการข้อมูลแก่ผู้มาติดต่อราชการ การวางแผนอัตรากำลัง งบประมาณของหน่วยงาน รวมทั้งจัดการเกี่ยวกับการเงินของแต่ละฝ่าย

งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา ให้บริการในเรื่องของอาคารสถานที่ บรรยากาศ และสิ่งแวดล้อม ดูแลระบบสาธารณูปโภคไฟฟ้า น้ำ เพื่อการอุปโภคและบริโภค ห้องน้ำให้มีสภาพดี สะอาด และถูกสุขลักษณะ ซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคาร สถานที่ โต๊ะเก้าอี้ ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้เรื่องระเบียบเกี่ยวกับงานอาคารและพัสดุอย่าง ชัดเจน ทำให้ให้สามารถดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการงานอาคารให้เป็นไปอย่างเรียบร้อย ซึ่ง สอดคล้องกับนิตินัย บุญนรากร (2565: 15) ได้ให้ความหมายของงานอาคารสถานที่ไว้ว่าเป็นการ บริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับอาคารและพื้นที่ของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ทั้งการทำให้มี การใช้งาน การบำรุงรักษา ความปลอดภัย ความสะดวกสบาย และการประเมินผล โดยจะต้องดำเนินการอย่างมี ประสิทธิภาพ เพื่อให้มีคุณลักษณะเอื้อหรือให้ประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้มากที่สุด

งานกิจการนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผน ดำเนินการบริหารกิจการนักเรียน ให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลได้มาตรฐาน สรุปรายงานข้อมูลกลุ่ม บริหารกิจการนักเรียน จัดทำและรวบรวมข้อมูลของนักเรียนทุกคนเพื่อควบคุมปรับปรุง แก้ไข และคัด กรองนักเรียนออกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา เพื่อส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรม และ สรุปรายงานข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562: 33) ได้ กล่าวไว้ว่า งานกิจการนักเรียนเป็นอีกหนึ่งภาระงานที่สำคัญ สถานศึกษามีบทบาทหน้าที่จัดระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับผู้เรียนที่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบันเพื่อช่วยให้ครูเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาผู้เรียน โดยผ่าน กระบวนการวางแผนและการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพเพื่อสร้างคุณลักษณะพึงประสงค์ของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจสังคม การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สิ่งแวดล้อมเทคโนโลยีที่ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ภาควุมใจในความเป็นชาติไทย เกิดการเรียนรู้ระบบประชาธิปไตย เป็นต้น

งานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหาร สถานศึกษาดำเนินการประสานงานระหว่างชุมชน กับโรงเรียนในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ การสร้าง สัมพันธภาพ เจตคติที่ดี โดยการติดต่อประสานงาน การสื่อสารสร้างความเข้าใจ ได้รับความร่วมมือจาก ชุมชนด้วยความเต็มใจ โดยเกิดผลประโยชน์ที่สำคัญคือนักเรียนเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นาวิณ แกละสมุทร (2562: 17) ได้กล่าวว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง กระบวนการวางแผน การปฏิบัติ การสร้างสัมพันธภาพ เจตคติที่ดี โดยการติดต่อประสานงาน การ สื่อสารสร้างความเข้าใจ ได้รับความร่วมมือจากชุมชนด้วยความเต็มใจ ชุมชนรู้สึกว่าเป็นส่วน หนึ่งของชุมชน เกิดการพัฒนา เกิดการให้และการประสานประโยชน์ด้านต่าง ๆ กับโรงเรียนและชุมชน

บรรลุดตามวัตถุประสงค์ เจริญก้าวหน้าไปพร้อม ๆ กันทั้งโรงเรียนและชุมชน มีการจัดทำนโยบาย การสรุปและประเมินผล โดยเกิดผลประโยชน์ที่สำคัญคือนักเรียนเป็นหลัก

งานประชาสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้าง ความสัมพันธ์กับผู้รับสารทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อสร้างความเข้าใจอันถูกต้องระหว่างบุคคล ต่อหน่วยงานขององค์กร นำไปสู่ความน่าเชื่อถือ ศรัทธา ทศนคติที่ดี ประสานงานกับหน่วยงาน ภายนอก เพื่อประชาสัมพันธ์งานของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ททัยชนก ยงสุข (2561: 10) กล่าวว่างานประชาสัมพันธ์ คือ กระบวนการสื่อสารที่องค์กรหรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งได้ กระทำการสร้างความเข้าใจ ทศนคติและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างองค์กรกับประชาชน โดยมีการ วางแผน และมีการกระทำอย่างต่อเนื่อง เป็นการส่งเสริมผลงานหรือบริการขององค์กร เพื่อให้เกิดการ ยอมรับ เสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างองค์กร สถาบัน กับกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง และความ ร่วมมือจากประชาชน จะทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย

งานเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามี การศึกษาแนวปฏิบัติการดำเนินงานเพื่อการจัดทำสารสนเทศ จัดทำระบบฐานของโรงเรียนเพื่อใช้ใน การบริหารจัดการภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยวัฒน์ สุภัควรรกุล (2560, น.10) ได้ให้ความหมายว่า เทคโนโลยีการศึกษาว่า เป็นการนำเทคนิค วัสดุอุปกรณ์ ทักษะ ความรู้ และประสบการณ์มาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอน ปรับปรุงการจัดการเรียน การสอนให้มีความทันสมัย เพื่อเสริมสร้างทักษะและประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม และเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลงานวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนศรียาภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสสุราษฎร์ธานี ชุมพร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายของแต่ละงาน ดังนี้

1. งานธุรการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการวางแผนการจัดหาบุคลากรที่มีความพร้อมและความรู้ ความสามารถในการดำเนินงานด้านงานธุรการอย่างมีแบบแผน และควรจัดทำหลักฐานการบริหารงานภายใน กลุ่มบริหารงานทั่วไป และบันทึกไว้เพื่อสะดวกในการค้นคว้าเพื่อนำมาใช้งาน

2. งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการดูแลการปฏิบัติงานจัด ห้องเรียนในการดำเนินการสอบตามกรณีต่างๆ เพื่อที่จะสามารถอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้บริการทั้ง ภายในและภายนอกสถานศึกษา

3. งานกิจการนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการสรุปรายงานการจัดกิจกรรมนักเรียน ทั้ง ภายในและภายนอกสถานศึกษา และบันทึกไว้เพื่อสะดวกในการค้นคว้าเพื่อนำมาใช้งานและสะดวกในการ ค้นคว้าเพิ่มเติมในด้านการทำกิจกรรม

4. งานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการดำเนินการประสานงานระหว่างชุมชน กับโรงเรียนในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ สถานศึกษาควรมีการจัดทำปฏิทินการประชุมระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง เพื่อให้เกิดการร่วมมือที่ดีระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

5. งานประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการสร้างกิจกรรมส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ให้กับบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ เมื่อโรงเรียนจัดกิจกรรมต่าง ๆ สถานศึกษาควรมีการดำเนินการจัดทำป้ายและสื่อต่าง ๆ ให้มีคุณภาพ เพื่อคุณภาพของงานประชาสัมพันธ์ที่ดีในสถานศึกษา

6. งานเทคโนโลยีทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางระบบติดต่อประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ภายในโรงเรียนในการสำรวจข้อมูลด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาสถานศึกษาควรมีการจัดทำการสำรวจงานด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อการจัดหาและเตรียมความพร้อมที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาที่ประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

2. ควรศึกษาประสิทธิผลของการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พุทธศักราช 2550**. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 124 ตอนที่ 24 ก. 16 พฤษภาคม 2550, 32.
- กัญจนพร ศรีมงคล. (2565). **การสร้างความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- จิตาภา เผ่าหลุทธรรษ์. (2564). **การบริหารงานด้านการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภาพลักษณ์องค์กร ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ**. สารนิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชานโยบายและการจัดการสาธารณะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฉัตรชัย ตันตรานนท์. (2562). **การศึกษาแนวทางการพัฒนางานบริหารทั่วไปโรงเรียนวชิรวิทย์เชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ชัยวัฒน์ สุภักดิ์กุล. (2560). **การพัฒนาระบบการเรียนการสอนแบบไฮบริด สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ฐปนรรธน์ มาลี. (2561). **การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางพลัด**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- นัญญิยา คำสุข. (2561). **ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านธุรการของสำนักงานเขตกรณศึกษา สำนักงานเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร**. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรโครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- นาวิน แกละสมุทร. (2562). การส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนวัดใหญ่บ้านบ่อ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิตินัย บุญนารากร. (2565). การพัฒนาระบบบริหารงานอาคารสถานที่ออนไลน์ของโรงเรียนศรียาภัย จังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ประมุข สุวรรณมาโจ. (2563). สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิรัตน์ มะโนวัฒนา. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชบุรี.
- ศิริรัตน์ พิมณาคูณ. (2560). การบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- หทัยชนก ยังสุข. (2561). สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จังหวัดสุพรรณบุรี. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 10(2).

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาใน
ศูนย์เครือข่ายทับสะแก 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

Transformational Leadership of School Administrators of
Thap Sakae 3 Schoolnetwork Under Prachuapkirikhan
Primary Education Service Area 1

สุภาภรณ์ ยอดอ่อน¹ และ สราวุธ เศรษฐจักร²
Supaporn Yod-oon¹ and Sarayuth Sethakhajorn²

¹โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายทับสะแก 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Supaporn Yod-oon

อีเมล: kruparnny0033@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทับสะแก 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูโรงเรียนขนาดกลางในศูนย์เครือข่ายทับสะแก 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่มีค่าเชื่อมั่นเท่ากับ 0.853 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทับสะแก 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ตามลำดับ

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง , ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purpose of this research was to study the transformational leadership of school administrators of Thap Sakea 3 school network under Prachuakirikhan Primary Education Service Area 1 in 4 issues as follows: 1) the idealized influence 2) the inspirational motivation

3) the intellectual stimulation and 4) the individualized consideration. The populations used in the research were government teachers at Thap Sakea 3 School network , Thap Sakea District, Prachuakirikhan Province, and academic year 2022, consisted of 30 people. The research instrument was estimator questionnaire that have a reliability was 0.853. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that the transformational leadership of school administrators of Thap Sakea 3 school network under Prachuakirikhan Primary Education Service Area 1 were generally found each aspect was at highest level, descending order that the idealized influence, the inspirational motivation, the intellectual stimulation and the individualized consideration.

Keyword : Transformational Leadership , School Administrators

บทนำ

จากสภาพในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการที่สำคัญในด้านการเปลี่ยนเจตคติ และสมมติฐานของสมาชิกในองค์กร ภาวะผู้นำ (Leadership) เป็นปรากฏการณ์ที่เป็นสากลของมนุษยชาติ โดยภาวะผู้นำได้ถือ กำเนิดขึ้นพร้อมๆ กับสังคมมนุษย์ทุกสังคม การพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการดำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความเป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพที่ดีสังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีประเทศที่มีรายได้ปานกลางไป สู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการจัดการเรียนการสอน ระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579: 1) ภาวะผู้นำ (Leadership) เป็นปรากฏการณ์ที่เป็นสากลของมนุษยชาติ โดยภาวะผู้นำได้ถือ กำเนิดขึ้นพร้อมๆ กับสังคมมนุษย์ทุกสังคม ไม่ว่าจะเป็สังคมที่เจริญแล้วหรือสังคมที่ยังล้าหลังอยู่ หรือแม้แต่มุมมองขนาดใหญ่หรือกลุ่มย่อยต่างแล้วแต่มีผู้นำทั้งสิ้น ส่วนคำว่าผู้นำ (Leader) เป็นคำที่เกิดในยุคหลังในช่วงราวปี พ.ศ. 1843 และคำว่า ภาวะผู้นำ (Leadership) จะปรากฏในช่วงประมาณปี พ.ศ. 2343 โดยภาวะผู้นำถือเป็วิธีการ (Means) ของการ สั่งการเพื่อให้กลุ่มได้บรรลุวัตถุประสงค์ ส่วนผู้นำคือบุคคลที่ใช้วิธีการหรือกระบวนการ เพื่อให้ กลุ่มบรรลุวัตถุประสงค์ (เสริมศักดิ์ วิชาสาธิต, 2536: 25-36)

การศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างมากต่อการปรับเปลี่ยนขั้นตอนและกระบวนการทำงาน เพื่อให้บรรลุประสิทธิผล และประสบความสำเร็จในการบริหารงานด้านต่างๆ ขององค์กร ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นยิ่ง ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยที่หลากหลาย เช่น (รัตติกรณ์ จง

วิศาล, 2545: 32) ได้ศึกษาพฤติกรรมที่ผู้นำแสดง ให้เห็นถึงความสามารถในการจัดการ กระบวนการจัดการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ตาม ปฏิสัมพันธ์ที่ผู้นำ และผู้ตามมีต่อกันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งสองฝ่าย กล่าวคือ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ดี ต้องตระหนักถึงความต้องการของผู้ตามและกระตุ้นผู้ตามให้เกิดจิตสำนึก ยกกระดับความต้องการของผู้ตาม ให้สูงขึ้นตามลำดับขั้นความต้องการ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงยังเปลี่ยนแปลงความเชื่อและทัศนคติของผู้ตาม สร้างแรงบันดาลใจ ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจและวิสัยทัศน์ ให้ความสำคัญกับผล ประโยชน์ส่วนรวมและมุ่งที่จะบรรลุเป้าหมายร่วมกัน (รัชณี บุญกล้า ,2563: 341) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา อย่างยั่งยืน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑล พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้อำนวยการโรงเรียนด้านการสร้างทีมที่เข้มแข็ง ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดการเรียน การสอนให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนาผู้เรียน แสดงให้เห็นถึงการผสมผสานของทั้งศาสตร์และ ศิลป์ของผู้อำนวยการโรงเรียนในการสร้างแรงบันดาลใจด้วยการมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานด้วยการ มุ่งพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อมุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้อย่างหนึ่งในลักษณะที่ เฉพาะเจาะจง รุ่งนภา จันท์ลี (2562: 82) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ด้านการใช้เทคโนโลยี ด้านการมีแบบแผนความคิด ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ และด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ ตามลำดับ ซึ่ง จะเห็นได้ว่าการศึกษาดังกล่าวทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรแห่งการเรียนรู้แต่ละสถานศึกษา เพื่อนำไปพัฒนาและปรับปรุงสถานศึกษาให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ต่อไป

ศูนย์เครือข่ายทัพบก 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เป็นองค์กรทางการศึกษา ประกอบไปด้วยโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง ที่มีภารกิจในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาและพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับ ปฐมวัย ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา เป็นหน่วยงานอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามพระราชบัญญัติบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายใต้ เขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เป็นองค์กรหลักที่มีบทบาทหน้าที่ ในการดำเนินงานตามภารกิจ ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และขับเคลื่อนการดำเนินงาน ทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับสถานศึกษาให้มีการบริหารจัดการที่ดี โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการ

ศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้สนับสนุนในการขับเคลื่อนงานตามภารกิจให้ประสบผลสำเร็จ โดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีภาวะผู้นำ มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ซึ่งในการบริหารจัดการดังกล่าวมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างมากต่อการปรับเปลี่ยนขั้นตอนและกระบวนการทำงาน เพื่อให้บรรลุประสิทธิผล และประสบความสำเร็จในการบริหารงานด้านต่างๆ ขององค์กร

จากสภาพความเป็นมา ความสำคัญ และปัญหาดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทับสะแก 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทับสะแก 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทับสะแก 3 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ บาสและอโวลิโอ (Bass and Avolio, 1994: 2 – 6) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยใน 4 ด้าน คือ 1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 3. ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา และ 4. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในศูนย์เครือข่ายทับสะแก 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทับสะแก 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ใช้กรอบแนวคิดการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทับสะแก 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ บาสและอโวลิโอ (Bass and Avolio, 1994: 2 – 6) ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทับสะแก 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ประกอบด้วย ด้านการมีอิทธิพลอย่าง มีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจก บุคคล ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้ คะแนน มีดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 103)

- ระดับ 5 หมายถึง มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนด กรอบแนวคิดของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทับสะแก 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทับสะแก 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 3) ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา 4) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) โดยพิจารณาข้อคำถาม IOC ได้เท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูในโรงเรียนขนาดกลางของศูนย์เครือข่ายทับสะแก 3 ได้แก่ โรงเรียนบ้านวังยาง โรงเรียนบ้านดอนทราย และโรงเรียนทุ่งตาแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น

(Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.853

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากครูโรงเรียนขนาดกลางในศูนย์เครือข่ายทับสะแก 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 30 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังยาง โรงเรียนบ้านดอนทราย และโรงเรียนทุ่งตาแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 30 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลทับสะแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์การทำงาน โดยการใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทับสะแก 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ใน 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 3) ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา 4) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546, น.103)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทับสะแก 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ดังตารางที่

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่าย ทักษะแก 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวม 4 ด้าน

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์เครือข่ายทักษะแก 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1				
	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.68	0.51	มากที่สุด	4
2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.70	0.47	มากที่สุด	2
3 ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา	4.75	0.43	มากที่สุด	1
4 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.69	0.46	มากที่สุด	3
รวม	4.71	0.47	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทักษะแก 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.71$) เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.75$) รองลงมาคือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\mu=4.70$) และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\mu=4.69$) ส่วนด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.68$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทักษะแก 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ โดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ส่วนด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่ยอมรับ เชื่อมั่นศรัทธาจากบุคลากร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษายินดีที่จะปฏิบัติงานตามภารกิจอย่างเต็มความสามารถ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานด้วยความเสียสละ พุ่มเท เพื่อประโยชน์ของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้ครูเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ

ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติงาน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาให้โอกาสครูได้ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้ครูรู้สึกว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่ท้าทายและเป็นโอกาสที่จะแก้ปัญหาร่วมกัน และผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงออกทางด้านความรู้สึก ความคิดเห็นต่างๆ ที่มีต่อการทำงานได้อย่างเต็มที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญและให้กำลังใจครูที่ปฏิรูปการเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานแบบใหม่ และผู้บริหารสถานศึกษาคิดวิเคราะห์ และตรวจสอบปัญหาอย่างริเริ่มสร้างสรรค์ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหที่เกิดขึ้นด้วยวิธีการใหม่ๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการทำงานของคุณครู และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำความรู้ที่ได้จากการพัฒนาตนเองมาใช้เพื่อเพื่อนพ้องให้กับเพื่อนครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเคารพสิทธิและให้เกียรติครู และผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเป็นรายบุคคล ส่วนผู้บริหารสถานศึกษารับฟังปัญหาของคุณครู ทั้งเรื่องการปฏิบัติงานและเรื่องส่วนตัว โดยติดตามช่วยเหลือ ในการแก้ไขปัญหอย่างใกล้ชิด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการศึกษาวิจัย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทับสะแก 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ด้านการกระตุ้นทางปัญญาเป็นการกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานมีความคิดสร้างสรรค์ สร้างนวัตกรรมใหม่ๆ กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานมีการคิดค้นหาวิธีใหม่ในการแก้ปัญหาด้วยตนเองกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานเปลี่ยนกรอบการมองปัญหา และมีการแก้ปัญหอย่างมีระบบสนับสนุนให้กำลังใจผู้ร่วมงานในการพยายามหาทางแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆ เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพื่อแก้ปัญหที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานได้ความคิดเห็นในการทำงานอย่างเต็มที่ ส่งเสริมให้ใช้หลักการเหตุผลในการตัดสินใจมากกว่าความรู้สึกตนเอง สร้างความมั่นใจแก่ผู้ร่วมงานว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ บุษกร วัชรศรีโรจน์ (2548: 33) ได้กล่าวว่า การกระตุ้นทางปัญญาเป็นวิธีการที่ผู้นำการเปลี่ยนแปลง กระตุ้นให้ผู้ตามแก้ปัญหาด้วยวิธีการแบบใหม่ ๆ กระตุ้นการสร้างระบบความคิด เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหอย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้ผู้ตามรู้จักคิดและวิเคราะห์ปัญหา แก้ปัญหา อย่างเป็นระบบ มียุทธศาสตร์ในกระบวนการคิด ส่งเสริมการแก้ปัญหาในลักษณะป้องกันไว้ก่อนมากกว่าการตามไปแก้ปัญห การที่ผู้นำกระตุ้นให้ผู้ตามเกิดความเปลี่ยนแปลงและตระหนักถึง

ปัญหา รวมทั้งแนวทางการ แก้ไขปัญหา โดยใช้ความคิด ความเชื่อ จินตนาการและค่านิยม ซึ่งจะทำให้ผู้ตาม เกิดความรอบคอบ ความเข้าใจ มองเห็นปัญหา และรู้สึกว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นเป็นสิ่งท้าทาย และเป็นโอกาสที่ดีที่จะ ร่วมกันแก้ไขปัญหานั้นซึ่งแนวทางในการกระตุ้นการใช้ปัญญามี 3 วิธี ได้แก่ 1. การใช้หลักเหตุและผล โดย ผู้นำจะเน้นหนักโครงสร้างที่เป็นทางการ เมื่อมีระบบ การแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน เน้นความรวดเร็วและมี ประสิทธิภาพ ใช้ข้อมูลเพียงเล็กน้อยในการตัดสินใจ 2. การเน้นที่การอยู่รอดโดยผู้นำจะคำนึงถึงความมั่นคง ปลอดภัย ความไว้วางใจ และการ สร้างทีมในองค์กร มีการแก้ปัญหาที่ใช้ข้อมูลจำนวนมาก และวิธีการหลาย ทางเน้น ในกระบวนการ แก้ปัญหาแบบหลายขั้นตอน เพื่อให้ได้คำตอบที่ดีที่สุดในการปรับปรุงความมั่นคง ความปลอดภัยและการดำรงอยู่ขององค์กร 3. การมุ่งเน้นความเป็นเลิศ โดยผู้นำจะให้ความสำคัญของการ ปรับตัวการเรียนรู้เรื่องการเปลี่ยนแปลง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ที่จะเกิดกับองค์กร มีการยืดหยุ่นในการ ตัดสินใจ นอกจากนี้ยังมีการให้กำลังใจยกย่อง ชมเชย ผู้ร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดง ความสามารถ สร้างเจตคติที่ดีและการคิดในแง่บวก สนับสนุนความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน ทুমเท ความพยายามในการทำงาน อย่างเต็มศักยภาพ คอยให้กำลังใจแก่ผู้ร่วมงาน เมื่อต้องเผชิญกับปัญหาอุปสรรค สร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ร่วมงานที่อุทิศตนให้กับงานว่าจะได้รับการตอบแทนที่เหมาะสม สนับสนุนผู้ร่วมงาน ที่ อุทิศตนให้กับงานโดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน ผู้ร่วมงานสามารถใช้ทักษะและความสามารถในการทำงาน เพื่อความสำเร็จของสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุพานี สฤกษ์วานิช (2549: 326 - 327) ได้กล่าว ว่า การสร้างแรงบันดาลใจ เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารเปลี่ยนแปลงที่แสดงออกด้วยการสื่อสารให้ผู้ตามทราบ ถึงความคาดหวังที่สูงของผู้ที่มีต่อผู้ตาม ด้วยการสร้างแรงบันดาลใจโดยจงใจให้ยึดมั่นและร่วมสานฝันต่อ วิสัยทัศน์ขององค์กรในทางปฏิบัติผู้นำมักจะใช้สัญลักษณ์และการปลุกเร้าอารมณ์ให้กลุ่มทำงาน ร่วมมือร่วมใจ กัน เพื่อไปสู่เป้าหมายแทนการทำเพื่อประโยชน์เฉพาะตน ผู้บริหารเปลี่ยนแปลง จึงถือได้ว่าเป็นผู้ส่งเสริมน้ำใจ แห่งการทำงานเป็นทีม ผู้นำจะพยายามจูงใจผู้ตามให้ทำงานบรรลุ เกินเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยสร้างจิตสำนึก ของผู้ตามให้เห็นความสำคัญว่า เป้าหมายและผลงานนั้น จำเป็นต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จึง ทำให้องค์กรเจริญก้าวหน้าประสบความสำเร็จได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกอร สมปราชาญ์ (2560: 51) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน: การศึกษาทฤษฎีฐานราก การวิจัย ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะและองค์ประกอบของภาวะผู้นำการเรียนรู้ 2) เงื่อนไข เชิงสาเหตุ การแสดงออกภาวะผู้นำการเรียนรู้ 3) การปฏิบัติและปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติภาวะผู้นำการเรียนรู้และ 4) ผลสืบเนื่อง (consequence) จากการมีภาวะผู้นำการเรียนรู้นำไปสู่ข้อสรุปเชิงทฤษฎี การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธี การ สัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกต แบบมีส่วนร่วม การสนทนากลุ่มแบบเจาะจง พื้นที่ในการศึกษา ประกอบด้วย โรงเรียนประถมศึกษา และมีมัธยมศึกษา รวม 6 แห่งที่มีผู้บริหารที่ได้รับการยอมรับว่ามีภาวะผู้นำ สูงและโดดเด่น ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการบริหารฝ่ายต่างๆ หัวหน้ากลุ่มสาระ การเรียนรู้ ครู คณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้ปกครอง ศึกษานิเทศก์และคณะผู้มาศึกษาดูงานโรงเรียนดังกล่าว ผลวิจัยพบว่า 1. คุณลักษณะภาวะผู้นำการเรียนรู้ประกอบด้วย (1) ความคิดสร้างสรรค์และความกล้า (2) การ

สร้าง สภาพแวดล้อมที่ทรงพลังเอื้อต่อการเรียนรู้และการเกิดนวัตกรรม (3) ความยืดหยุ่น (4) การบูรณาการของศาสตร์และเทคนิควิธี (5) เทคโนโลยีในการบริหารจัดการและการเรียนรู้ (6) การเรียนรู้เป็นทีม (7) การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (8) การเปลี่ยนแปลงและมีความเฉพาะตัว (tailor made) (9) ความพอเพียง (10) การวิจัยและพัฒนา 2. เงื่อนไขเชิงสาเหตุของการเกิดภาวะผู้นำการเรียนรู้ ได้แก่ (1) ภูมิหลังส่วนบุคคลแรงบันดาลใจการเป็น ผู้สร้างองค์ความรู้และเป็นผู้ชอบคิดต่างรวมทั้งการสร้างนวัตกรรม แรงขับเคลื่อนของสังคม (ภาวะวิกฤติทางการศึกษา ทักษะความรู้ในศตวรรษที่ 21 และความคาดหวังจากนโยบายเบื้องบน) (2) เงื่อนไขเชิงบริบท (3) เงื่อนไขสอดแทรก (วัฒนธรรมการเรียนรู้ นโยบาย ICT เพื่อการศึกษาและการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน) 3. การปฏิบัติของภาวะผู้นำการเรียนรู้ ได้แก่ (1) การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมและมุ่งเน้นการเรียนรู้ (2) การ ค้นหาปัจจัยที่ทำให้เป้าประสงค์สำเร็จ (3) การพัฒนาความสัมพันธ์กับบุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และความไว้วางใจ (4) การคิดหาวิธีการและกลยุทธ์ (5) การออกแบบการเรียนรู้ในลักษณะ backward mapping (6) การสร้างเครือข่ายพันธมิตรให้เพิ่มขึ้น (7) การสร้างอัตลักษณ์และแนวปฏิบัติที่ดี (8) การนำเอาค่านิยมที่ดีมาใช้ (9) การเปลี่ยนห้องสมุดมาเป็นศูนย์เรียนรู้ และ (10) วิจัยและพัฒนา 4. ผลสืบเนื่องจากการมีภาวะผู้นำการเรียนรู้ทั้งต่อตนเองทำให้เกิดประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู และส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางวิชาการ และวิชาชีพ

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

การศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทักษะแก่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 สามารถผลการวิจัยได้ดังนี้

ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่ยอมรับ เชื่อมั่นศรัทธาจากบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษายินดีที่จะปฏิบัติงานตามภารกิจอย่างเต็มความสามารถ ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานด้วยความเสียสละ ทุ่มเท เพื่อประโยชน์ของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชาญชัย อาจินสมาจาร (2550: 12) ได้กล่าวว่า การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ เป็นพฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นในการบริหารจัดการที่เป็นการทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดการยอมรับ เชื่อมั่น ภาคภูมิใจและไว้วางใจในความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา มีความยินดีที่จะปฏิบัติงานอย่างทุ่มเท โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะประพฤติตนเพื่อประโยชน์ เสียสละเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวมและผู้อื่น เน้นความสำคัญในเรื่องอุดมการณ์ ความเชื่อ ค่านิยม และการมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีความมั่นใจที่จะเอาชนะอุปสรรค มีวิสัยทัศน์ เห็นคุณค่าในตนเอง มีศีลธรรมและจริยธรรม มีความสามารถในการควบคุมตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รัตติกาล จงวิศาล (2556: 190-191) ได้กล่าวว่า การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์คือการที่ผู้นำประพฤติ ตนเป็นแบบอย่างหรือเป็นโมเดลสำหรับผู้ตาม ผู้นำจะยอมได้รับการยกย่องเคารพนับถือ ศรัทธา ไว้วางใจ และ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจเมื่อได้ร่วมงานกับผู้ตาม จะพยายามประพฤติปฏิบัติเหมือนกับผู้นำ และต้องการ เลียนแบบผู้นำของตน

ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้ครูเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษาให้โอกาสครูได้ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุพานี สฤกษ์วานิช (2549: 326 - 327) ได้กล่าวว่า การสร้างแรงบันดาลใจ เป็นพฤติกรรมของผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่แสดงออก ด้วยการสื่อสารให้ผู้ตามทราบถึงความคาดหวังที่สูงของผู้นำที่มีต่อผู้ตาม ด้วยการสร้างแรงบันดาลใจโดยจูงใจให้ยึดมั่นและร่วมสานฝันต่อวิสัยทัศน์ขององค์กรในทางปฏิบัติผู้นำมักจะใช้สัญลักษณ์และการปลุกเร้าอารมณ์ให้กลุ่มทำงาน ร่วมมือร่วมใจกัน เพื่อไปสู่เป้าหมายแทนการทำเพื่อประโยชน์เฉพาะตน ผู้นำการเปลี่ยนแปลง จึงถือได้ว่าเป็นผู้ส่งเสริมน้ำใจแห่งการทำงานเป็นทีม ผู้นำจะพยายามจูงใจผู้ตามให้ทำงานบรรลุ เกินเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยสร้างจิตสำนึกของผู้ตามให้เห็นความสำคัญว่า เป้าหมายและผลงานนั้น จำเป็นต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จึงทำให้องค์กรเจริญก้าวหน้าประสบความสำเร็จได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2549: 75) ได้กล่าวว่า การสร้างแรงบันดาลใจ เป็นพฤติกรรม ที่ผู้บริหารแสดงให้เห็นในการบริหารจัดการที่เป็นกระบวนการทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดแรงจูงใจ ภายใน มีการสร้างเจตคติที่ดีและการคิดในแง่บวก มีการตั้งมาตรฐานในการทำงานสูงและท้าทาย พร้อมกับเชื่อมั่นว่าจะสามารถบรรลุเป้าหมายได้ ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชารู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า และสามารถกระตุ้นให้สามารถจัดการกับปัญหาได้ ผู้บริหารจะแสดงให้เห็นถึงการอุทิศตนเพื่อวิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษา

ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้ครูรู้สึกว่ามีปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่ท้าทายและเป็นโอกาสที่จะแก้ปัญหาพร้อมกัน และผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงออกทางด้านความรู้สึก ความคิดเห็นต่างๆ ที่มี ต่อการทำงานได้อย่างเต็มที่ ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญและให้กำลังใจครูที่ปฏิรูปการเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานแบบใหม่ และผู้บริหารสถานศึกษาคิดวิเคราะห์ และตรวจสอบปัญหาอย่างจริงจังเริ่มสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยวิธีการใหม่ๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุชาติ รังสินันท์ (2550: 119) ได้กล่าวว่า การกระตุ้นทางปัญญาเป็นพฤติกรรมของผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่แสดงออกด้วยการกระตุ้นให้เกิดความริเริ่มการสร้างสรรค์ใหม่ๆ โดยใช้วิธีการฝึกคิดทวนกระแส ความเชื่อและค่านิยมของตนหรือของผู้นำหรือขององค์กร ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะสร้างความรู้สึกท้าทายให้เกิดแก่ผู้ตามและจะให้การสนับสนุนหากผู้ตามต้องการต้องการทดลองวิธีใหม่ๆ ของตนหรือต้องการริเริ่มสร้างสรรค์ใหม่เกี่ยวกับงานองค์กรส่งเสริมให้ผู้ตามแสวงหาทางออกและวิธีการแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง ตัวอย่างเช่น ผู้จัดการฝ่ายผลิตของโรงงานส่งเสริมให้พนักงานแต่ละคนพยายามพัฒนาวิธีการทำงานของตนเองที่สามารถความซ้ำรุดเสียหายของผลผลิตหรือหาสาเหตุของการลดลงของคุณภาพผลผลิต เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2551: 45) ได้กล่าวว่า การกระตุ้นทางปัญญาคือพฤติกรรมที่ผู้นำกระตุ้นความพยายามในการทำงานของผู้ตามให้เกิดแนวทางใหม่ที่สร้างสรรค์ เกิดความคิดตระหนักรู้ใน

ปัญหาต่างๆ ให้เกิดการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน มีการตั้งข้อสมมุติฐาน เปลี่ยนแนวคิดกรอบการมองปัญหา และเกิดการคิดอย่างเป็นระบบ

ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการทำงานของครู และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำความรู้ที่ได้จากการพัฒนาตนเองมาใช้เพื่อเผื่อแผ่ให้กับเพื่อนครู ผู้บริหารสถานศึกษาเคารพสิทธิและให้เกียรติครู และผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเป็นรายบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังปัญหาของครู ทั้งเรื่องการปฏิบัติงานและเรื่องส่วนตัว โดยติดตามช่วยเหลือ ในการแก้ไขปัญหาอย่างใกล้ชิด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ซัยเสฎฎุ พรหมศรี (2549: 75) ได้กล่าวว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาทำตนเป็นผู้มุ่งเน้นการพัฒนา วินิจฉัยและยกระดับความต้องการของผู้ตาม มีการติดต่อกับผู้ตามเป็นรายบุคคล และติดต่อสื่อสารแบบมองทางเอาใจใส่ ความต้องการ ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้ตาม กระจายอำนาจ ความรับผิดชอบ ส่งเสริมให้ผู้ตาม เกิดจินตนาการภาพด้วยตนเอง มีความมั่นคงสามารถบูรณาการความต้องการทัศนภาพที่ชัดเจน ได้รับข่าวสารตามที่ปรารถนา เกิดความต้องการเฉพาะ มีความรู้สึกเป็นตัวของตัวเอง

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทับสะแก 3 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีความเห็นว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จากผลการศึกษา ดังกล่าวอาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทับสะแก 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 คาดหวังในผลการปฏิบัติงานที่ดีเลิศ มีความต้องการให้งานมีคุณภาพ มีผลการปฏิบัติงานที่ดีจาก บุคลากรในโรงเรียน เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานของคณะครูในโรงเรียน สร้างความท้าทายในการทำงาน ส่งเสริมให้ผู้ตามได้เข้าใจและยอมรับในบทบาท สร้างความมั่นใจและส่งเสริมคุณค่าของผลลัพธ์ที่ต้องการ เป็นผลให้บุคลากรเกิดความพยายามในการปฏิบัติงานมากขึ้น และแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานด้วยความเรียบร้อย รวมถึงผู้บริหารประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ส่งผลต่อการยอมรับของบุคลากร ทำให้เกิดความเชื่อถือศรัทธาต่อการบริหารงาน ดังแนวคิดของ นีรันดร์ สุธีนันต์ (2562: 245) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษามีต่อสถานศึกษาในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เอื้ออำนวยให้องค์การมีวัตถุประสงค์และทิศทางในอนาคตชัดเจน ทำให้มีผลลัพธ์ที่ได้สูง ได้พัฒนาความคิดของผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนร่วมในการบริหาร มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นรูปแบบ และเกิดความริเริ่มสร้างสรรค์เป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ยอมรับเป้าหมายของกลุ่ม ให้การสนับสนุนผู้ได้บังคับบัญชา สร้างความท้าทายให้แก่บุคลากร ในโรงเรียน ส่งเสริมให้ผู้ตามได้เข้าใจและยอมรับในบทบาท สร้างความมั่นใจและส่งเสริมคุณค่าของ ผลลัพธ์ที่ต้องการเป็นผลให้บุคลากรเกิดความพยายามในการปฏิบัติงานมากขึ้น และแก้ปัญหาในการ ปฏิบัติงานด้วยความเรียบร้อย เป็นแบบอย่างที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญชัย อาจินสมาจาร (2550: 12) ได้กล่าวว่า การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ เป็นพฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงให้เห็นในการบริหารจัดการที่เป็นการ

ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดการยอมรับ เชื่อมั่น ภาคภูมิใจและไว้วางใจในความสามารถของผู้บริหาร มีความยินดีที่จะปฏิบัติงานอย่างทุ่มเท โดยผู้บริหารจะประพฤติตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เสียสละเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวมและผู้อื่น เน้นความสำคัญในเรื่องอุดมการณ์ ความเชื่อ ค่านิยม และการมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีความมั่นใจที่จะเอาชนะอุปสรรค มีวิสัยทัศน์ เห็นคุณค่าในตนเอง มีศีลธรรมและจริยธรรม มีความสามารถในการควบคุมตนเอง พินิจพิเคราะห์ (2554: 1) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา การบริหารสถานศึกษาในโลกยุคโลกาภิวัตน์มีความสำคัญและจำเป็นยิ่งขึ้นเป็นทวีคูณ ในบางประเทศการบริหารการศึกษานับว่าเป็นอาชีพที่สำคัญอย่างหนึ่งไม่น้อยไปกว่าอาชีพอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะการบริหารสถานศึกษานั้นจะต้องสัมพันธ์กันกับพฤติกรรมของมนุษย์และพฤติกรรมของสังคม ซึ่งจะต้องอาศัยทั้งความรู้ทางด้านศาสตร์และศิลป์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติงานด้วยความเสียสละ ทุ่มเทเพื่อประโยชน์ของโรงเรียน โดยมีความเป็นมิตร จริงใจ มีคุณธรรม นำทีมงานไปสู่ความสำเร็จที่ตั้งไว้ ผู้ตามมีความศรัทธา เลื่อมใส รักดี ผู้ตามที่ผู้นำตั้งความคาดหวังไว้
2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้โอกาสครูได้ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ โดยผู้นำจะต้องมีการประพฤติปฏิบัติที่ดีให้ผู้ตามคล้อยตาม เช่น การมาปฏิบัติงานแต่เช้าอย่างสม่ำเสมอ มอบหมายงานให้ผู้ตาม ตามความสามารถและแสดงความมั่นใจว่าผู้ตามจะปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จได้ ก็จะเป็นวิธีการที่โน้มน้าวให้ผู้ตามเต็มใจปฏิบัติงานตามที่ผู้นำได้กำหนดไว้อย่างเต็มที่ และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด
3. ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้ตามแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยวิธีการใหม่ๆ โดยผู้นำจะต้องมีการกระตุ้นความสามารถของผู้ตาม สนับสนุนให้ผู้ตามใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน เช่น การส่งเสริมให้ผู้ตามได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี นำสื่อที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในการบริหารงาน สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้ตามปฏิบัติตามผู้นำ และสามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้รับไปใช้กับงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาควรรับฟังปัญหาของผู้ตาม ทั้งเรื่อง การปฏิบัติงานและเรื่องส่วนตัว โดยติดตามช่วยเหลือ ในการแก้ไขปัญหาอย่างใกล้ชิด โดยในการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลจำเป็นจะต้องคำนึงถึงความสามารถของผู้ตาม และมอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถของแต่ละบุคคล เมื่อผู้ตามได้รับมอบหมายงานที่ตรงกับความสามารถของตนเองก็จะปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ทำงานได้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทับสะแก 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทับสะแก 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

บรรณานุกรม

กนกอร สมปราชาญ. (2560). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน: การศึกษาทฤษฎีฐานราก. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). แนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : ที เอส. บี. โปรดักส์.

ครรรชิต มาลัยวงศ์. (2557). เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา. ค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2566, จาก drkanchit.com/general_articles/articles/general_24.html

จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). ทฤษฎีและแนวทางในการปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บิ๊ก พอยท์.

ชาญชัย อาจินสมาจาร.(2551). การบริหารการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาองค์การ. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท

ถวิล เกษสุพรรณ. (2552). การศึกษาสภาพการณ์มีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต

5. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.

ทองศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ. (2550). เทคนิคการบริหารการศึกษา. ชัยภูมิ : สถาบันบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.

ทองหล่อ เดชไทย. (2544). ภาวะผู้นำเพื่อการบริหารคุณภาพสู่ความเป็นเลิศ . กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.

ธนสาร บัลลังก์ปัทมา. (2552). คู่มือการบริหารโรงเรียนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ. นครสวรรค์ : รีมปีงการพิมพ์.

ธนากร พูลพิพัฒน์. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษากับความพึงพอใจในงานของครูโรงเรียนนันทพิทยาการ อำเภอ พนัสนิคม จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. งานนิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.

ธัญญามาศ แดงสีดา. (2565). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาล
เมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชุมพร เขต 1
Implementation of Student Support System
Anubanmuangchumphon
Watsubannimit School Under Chumphon Primary Educational
Service Area Office 1

เลอศักดิ์ เกียงสุภา¹ และ นิรันดร์ สุธีนิรันดร์²

Loesak Kiengsupa¹ and Sutheeniran²

¹โรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Loesak Kiengsupa

อีเมล: petmeesrim11@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) ด้านการป้องกันและ แก้ไขปัญหา และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพร วัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 81 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งต่อนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

Abstract

The purpose of this research was to study implementation of student support system Anubanmuangchumphon Watsubannimit School under Chumphon Primary Educational Service Area Office 1 in 5 aspects as follows 1) recognition of individual students 2) the student screening 3) student promotion and development 4) prevention and problem solving and 5) the student transfer gained. The populations used in the research were consisted of 81 people teachers at Anubanmuangchumphon Watsubannimit School under Chumphon Primary Educational Service Area Office 1 in the academic year of 2022. The research instrument was a five-rating scales questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that implementation of student support system Anubanmuang chumphon Watsubannimit School Under Chumphon Primary Educational Service Area Office 1 were generally found at high level. When considering each aspect, it was found that student transfer gained has the highest mean, followed by student promotion and development as for recognition of individual students has the lowest mean.

Keyword: Student Support System

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการและกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนทุกคน โดยมุ่งหวังว่านักเรียนจะได้เติบโตอย่างมีคุณภาพรอบด้านทั้งด้านสติปัญญา ความสามารถ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านการดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขในสังคม พร้อมด้วยสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี โดยกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้โรงเรียนในสังกัดมีแนวทางการดำเนินงานของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนไว้ 5 องค์ประกอบดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหา และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 18)

โรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่มีนักเรียนจำนวนมากและมีนักเรียนบางส่วนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาดังกล่าวไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน พบว่านักเรียนประสบปัญหาหลายประการ เช่น ปัญหาขาดการเอาใจใส่ของคนใน

ครอบครัว ปัญหาการหย่าร้าง ปัญหาบิดามารดาเสียชีวิต ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาบิดามารดาทำงานอยู่ต่างจังหวัดและไม่ได้อยู่กับนักเรียน นักเรียนต้องอาศัยอยู่กับญาติ สภาพเช่นนี้ทำให้นักเรียนกลุ่มนี้ มีภาวะขาดความอบอุ่น ขาดความมั่นใจต่อตนเอง ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก นักเรียนกลุ่มนี้อาจถูกชักจูงไปในทางที่ไม่ดี เช่น มั่วสุมสิ่งเสพติดหรืออบายมุข เที่ยวเตร่และทะเลาะวิวาท ถูกชักจูงและคล้อยตามได้ง่าย

จากการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร พบว่า ไม่มีประสิทธิผลในการแก้ปัญหาของนักเรียนของนักเรียน ตามสภาพและปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบันเหตุผลดังกล่าวที่ยกมาทำให้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและการวางแผนในระดับสถานศึกษาในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิผลเพิ่มขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

ศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดตามกรอบแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552:18) มีองค์ประกอบ 5 ด้าน 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหา และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 81 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาตามกรอบแนวคิดของสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 18) มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพร วัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 12 ข้อ ด้านการคัดกรองนักเรียน 11 ข้อ ด้านการส่งเสริม และพัฒนานักเรียน 11 ข้อ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 11 ข้อ และด้านการส่งต่อนักเรียน 11 ข้อ รวม 56 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำข้อมูลมาเป็นการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

3. สร้างแบบสอบถาม โดยใช้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน แล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษา สารนิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ความเชื่อมั่น 0.949

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่น ไปใช้กับครูโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 81 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 81 คนเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 81 ฉบับ เก็บคืนได้จำนวน 80 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.77

3. ผู้วิจัยส่ง Link แบบสอบถามให้ผู้ให้ข้อมูลตามจำนวนที่ต้องการ พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์กรณีแบบ Online

4. เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามที่ให้ผู้ให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามออนไลน์ (Online) ผ่าน Google Form แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษาโดยใช้ค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) ด้านการ

ป้องกันและ แก้ไขปัญหา และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียนโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 103)

ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 นำเสนอในรูปแบบของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวม 5 ด้าน

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน					
อนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร	สังกัดสำนักงานเขต	μ	σ	ระดับ	อันดับ
พื้นที่				บ	บ
การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1					
1	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.78	0.89	มาก	5
2	ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.11	0.83	มาก	4
3	ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน	4.31	0.83	มาก	2
4	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.29	0.83	มาก	3
5	ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.42	0.82	มาก	1
รวม		4.18	0.84	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งต่อนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.42$) รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน ($\mu=4.31$) ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=3.78$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งต่อนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.42$) รองลงมาคือด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ($\mu=4.31$) ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=3.78$) โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการแนะนำให้คำปรึกษาแก่บุคลากรในการเลือกใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำกับ ติดตาม ให้บุคลากรวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล และรายงานข้อมูลพื้นฐานนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีนโยบายให้บุคลากรเก็บรวบรวมข้อมูลด้านครอบครัว ด้านสังคมของนักเรียนจากการเยี่ยมบ้านนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ

ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรดำเนินการพิจารณาคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นชั้นเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรนำผลการสรุปคัดกรองนักเรียนไปใช้ในการช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำกับ ติดตาม ให้บุคลากรประเมินผลการจัดกิจกรรม รายงานผลการจัดกิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนทุกภาคเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริม สนับสนุน ให้บุคลากรจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทุกชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีมาตรการให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ในการส่งเสริม ป้องกัน ช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรบันทึกผลการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหานักเรียน และรายงานผลเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองในการหาแนวทางป้องกัน แก้ไขปัญหานักเรียนอย่างเป็นระบบ มีมาตรฐาน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการชี้แนะแนวทางให้บุคลากรบริการให้คำปรึกษา แนะนำเบื้องต้นแก่นักเรียนจากบทบาทครูที่ปรึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรวิเคราะห์ข้อมูลการช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มปัญหา กำหนดวิธีการส่งต่อนักเรียนเพื่อการ/ช่วยเหลือ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการพัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานให้บุคลากรบันทึกผลการส่งต่อนักเรียนไปยังภายนอกสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ถูกต้อง เชื่อถือได้ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการพัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานให้บุคลากรบันทึกผลการส่งต่อนักเรียนไปยังภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ถูกต้อง เชื่อถือได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพร วัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งต่อนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูดำเนินการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างแบบแผนมีขั้นตอนมีการส่งเสริมพัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ มีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิต และรอดพ้นจากวิกฤติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกรมสุขภาพจิต (2551) ได้กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจนโดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าว และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้อง หรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2552) ได้กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบมีขั้นตอน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา อันได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน มีวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพและมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของปรมาภรณ์ สนิธิ (2560) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและหาแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่าการดำเนินการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษา ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีการกำหนดนโยบายให้บุคลากรบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนทั้งภายในห้องเรียนภายนอกห้องเรียนเป็นรายบุคคลอย่างทั่วถึง ซึ่งการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวของนักเรียนที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษานำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการป้องกันและแก้ปัญหาของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเอ็พพร อ่อนน้อม (2554) ได้กล่าวว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นวิธีการที่ครูที่ปรึกษาจะต้องศึกษานักเรียนในความรับผิดชอบของตนเองและรู้พื้นฐานของเด็กนักเรียน สภาพชีวิต พฤติกรรมที่แสดงออกมีความเข้าใจเด็กอย่างแท้จริงทั้งทางด้านความสามารถของนักเรียน ด้านสุขภาพ ด้านจิตใจนักเรียน พฤติกรรม ด้านร่างกาย ด้านครอบครัว ด้านเศรษฐกิจของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญเนตร มูลทองจาด (2564) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี และแนวทางการพัฒนา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี ผลการวิจัยพบว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการส่งเสริมให้บุคลากรดำเนินการพิจารณาคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนมีการส่งเสริมให้บุคลากรสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นชั้นเรียน รวมถึงกำหนดมาตรฐานการนำข้อมูลพื้นฐานมาพิจารณาคัดกรองนักเรียนเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนที่มีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษาในการหาวิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้องจึงเป็นการแก้ไขปัญหาที่ตรงเป้าหมาย และเกิดความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเอ็พพร อ่อนน้อม (2554) ได้กล่าวว่า การคัดกรองนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินการหลังจากที่ ครูที่ปรึกษาได้ศึกษาทำความเข้าใจนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์สรุปผลเพื่อแยกนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ประโยชน์ของการจัดกลุ่มนักเรียนก็เพื่อให้การดูแลช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาที่ตรงกับปัญหา หรือความต้องการมากที่สุด ทั้งทางด้านความสามารถของนักเรียน ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรศักดิ์ ผกากรอง (2562) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านการส่งเสริมและพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมนักเรียนทุกคนไม่ว่าเป็นกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยง มีปัญหาให้มีคุณภาพมากขึ้นมีความภาคภูมิใจในตนเอง ป้องกันไม่ให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มปกติกลายเป็นกลุ่มเสี่ยง มีปัญหาและช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง

มีปัญหา ให้กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของจรินทร์ มณีนุ่ม (2551) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมและพัฒนาการเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนในความดูแลของครูที่ปรึกษาให้มีคุณภาพ มีความภาคภูมิใจ ในตนเองด้วยการจัดกิจกรรมโฮมรูม การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน และครูที่ปรึกษาร่วมกัน ผลการจัดกิจกรรม ไว้เป็นหลักฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของลัดดาวัลย์ โคตรพิมพ์ (2564) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและพัฒนาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้ มีมาตรการการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนโดยครูที่ปรึกษามีการทำงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งบางครั้งการส่งต่อนักเรียนอาจมีกรณีที่บางปัญหามีความยากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของจรินทร์ มณีนุ่ม (2551) ได้กล่าวว่า การส่งต่อนักเรียน เป็นการดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาที่ยากต่อการแก้ไข หรือดำเนินการแก้ไขแล้วไม่ดีขึ้น โดยครูที่ปรึกษาพิจารณาส่งต่อเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญ โดยอาจจะเป็นภายในหรือภายนอกโรงเรียน เพื่อดำเนินการช่วยเหลือต่อไป มีหลักฐานการบันทึกการส่งต่อนักเรียนและหลักฐานบันทึกผลการช่วยเหลือนักเรียนไว้เป็นหลักฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปรมาภรณ์ สนิธิ (2560) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและหาแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพร วัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการกำหนดนโยบายให้บุคลากรบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนทั้งภายในห้องเรียน ภายนอกห้องเรียนเป็นรายบุคคล โดยให้บุคลากรจัดทำแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนให้ครูประจำชั้นทุกห้อง เพื่อให้การทำงานเป็นไปในทางเดียวกัน

รูปแบบเหมือนกันอย่างระบบ และมีการกำกับ ติดตาม รายงานงานผลประจำทุกเดือนให้กับผู้บริหารสถานศึกษา

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการส่งเสริมให้บุคลากรนำผลการสรุปคัดกรองนักเรียนไปใช้ในการช่วยเหลือนักเรียน โดยจัดให้ครูมีการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลและเยี่ยมบ้านนักเรียน ทุกภาคเรียน มีการกำกับ ติดตาม เพื่อให้บุคลากรส่งรายงานการสรุปผลการคัดกรองต่อผู้บริหารสถานศึกษา ในทุกภาคเรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีมาตรการให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ ในการส่งเสริม ป้องกัน ช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โดยให้ครูที่ปรึกษาคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยแยกออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา แล้วดำเนินการส่งเสริม ป้องกัน และช่วยเหลือนักเรียนหรือส่งต่อนักเรียนให้กับครูแนะแนว หรือผู้เชี่ยวชาญต่อไป

4. ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการชี้แนะแนวทางให้บุคลากรบริการ ให้คำปรึกษา แนะนำเบื้องต้นแก่นักเรียนจากบทบาทครูที่ปรึกษา โดยส่งเสริมให้บุคลากรเข้าอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรการเป็นครูที่ปรึกษาการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การแนะแนว หรือหลักสูตรเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน เพื่อนำมาปรับใช้กับการดำเนินงานของสถานศึกษาในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5. ด้านการส่งต่อนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการพัฒนา ระบบจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานให้บุคลากรบันทึกผลการส่งต่อนักเรียนไปยังภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ถูกต้อง เชื่อถือได้ โดยจัดทำระบบอิเล็กทรอนิกส์ในการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน ที่สามารถบันทึกผลการส่งต่อนักเรียนภายในสถานศึกษา ร่วมกับ การกำกับ ดูแล ติดตาม ผลการส่งต่อนักเรียนภายในจากครูที่ปรึกษากับครูแนะแนวอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการยกระดับคุณภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และในสังกัดอื่น ๆ

2. ควรมีการศึกษาข้อดี และข้อจำกัดในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

บรรณานุกรม

กรมสุขภาพจิต. (2551). คู่มือครูระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ช่วงชั้นที่ 1 - ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6). (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เอกสารสรุปย่อองค์ความรู้ สำหรับการพัฒนาทีมงานขับเคลื่อนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อการก้าว อย่างยั่งยืน ปี 2552. ค้นเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2565. จาก : https://www.ry.ac.th/files/com_news_document/2022-04_28d82632a859doc.pdf

- ขวัญเนตร มูลทองจาด. (2564). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จรินทร์ มณีนุ่ม. (2555). การปรับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็กกรณีศึกษา : โรงเรียนวัดท่าใหม่. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : สุริยวิยาสนาสน.
- ปรมาภรณ์ สนิธิ. (2560). แนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พรศักดิ์ ผกากรอง. (2562). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ลัดดาวัลย์ โคตรพิมพ์. (2564). แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เอื้อพร อ่อนน้อม. (2554). การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษา
ในกลุ่มเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชุมพร เขต 2

The Operation of the Student Care and Support System
For Primary School in The Phu Pha Na Sak Network Under
Chumphon Primary Educational Service Area Office 2

น้ำฝน ชนะ¹, พัชรา เดชโฮม², และ สรายุทธ์ เศรษฐขจร³
Numfon Chana¹, Patchara Dechhome²,
and Sarayuth Sethakhajorn³

¹เครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

^{2,3} คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Numfon Chana

อีเมล: Numfon9716@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาในกลุ่มเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 4) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน และ 5) ด้านการส่งต่อ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนนักเรียนระดับประถมศึกษาในกลุ่มเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 9 โรงเรียน จำนวน 90 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาในกลุ่มเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ส่วนด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ส่วนด้านการคัดกรองนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

คำสำคัญ : ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน,เครือข่ายภูพานาสัก

Abstract

The purpose of this research was to study the current and the desirable conditions of the operation of the student care and support system for primary school in the Phu Pha Na Sak network under Chumphon Primary Educational Service Area Office 2, consisting of 5 aspects: 1) knowing students individually 2) student screening 3) prevention and problem solving 4) the promotion and development of students and 5) forwarding. The population used in this study were teachers of primary school students in the Phu Pha Na Sak network group, under Chumphon Primary Educational Service Area Office 2, in the 2022 academic year, there were 90 teachers from 9 schools. The research instrument were 5-level estimation scale questionnaires. The statistics used to analyze the data were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that the current conditions of the operation of the student care and support system for primary school in the Phu Pha Na Sak network under Chumphon Primary Educational Service Area Office 2, the overall was at a high level. When considering each aspect, it was found that knowing students individually had the highest mean, followed by prevention and problem solving, as forwarding aspect had the lowest mean. The desirable conditions the overall was at the highest level. When considering each aspect, it was found that prevention and problem solving had the highest mean, followed by the promotion and development of student, as students screening aspect has the lowest mean.

Keyword : Student Support System, The Phu Pha Na Sak Network

บทนำ

การพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยในด้านโอกาสทางการศึกษา การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์และการผลิตกำลังคนตามความต้องการของประเทศนั้น รัฐมีนโยบาย ส่งเสริมสนับสนุนค่อนข้างมาก ส่งผลให้ประชากรในวัยเรียน รวมทั้งเด็กด้อยโอกาสและผู้มีความ ต้องการจำเป็นพิเศษมีโอกาสได้รับการศึกษาสูงขึ้น แต่ยังคงเข้าเรียนได้ไม่ครบทุกคนและยังมีปัญหาการ ออกกลางคันอยู่บ้าง ประชากรที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานแม้จะได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้นแต่จำนวนแรงงานที่ มีการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้นยังมีอยู่จำนวนมาก จึงต้องดำเนินการสนับสนุนส่งเสริมการ พัฒนาคนตลอดช่วงชีวิตและมีมาตรการต่าง ๆ ให้เด็กและประชาชนทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงโอกาส ทางการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานเพิ่มขึ้น(กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุข เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการพัฒนานักเรียนให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังไว้ โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทางด้านการสื่อสาร เทคโนโลยี หรืออื่นๆ ที่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกาย ดังนั้น ภาพความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามที่มุ่งหวังนั้น จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคน มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เติบโตงอกงามเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป (กรมสุขภาพจิต, 2551)

ความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กระบวนการดำเนินงานที่ช่วยให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาการดูแล แก้ไขปัญหาต่างๆ และได้รับความช่วยเหลืออย่างทั่วถึง ถูกวิธีและทันเวลา ตรงตามสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นกลไกสำคัญในการลดปัญหา การออกกลางคันจะช่วยประคับประคองให้ผู้เรียนอยู่ในระบบการศึกษาได้ตลอดหลักสูตร สร้างความเชื่อมั่นให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ว่าผู้เรียนแต่ละสถานภาพจะได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกัน ผู้เรียนจะได้รับการดูแลช่วยเหลือน้อยกว่าด้วยความเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดจากครู – อาจารย์ ได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพอย่างรอบด้าน มีทักษะชีวิต สมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ควบคุมตนเองได้ มีความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนา มีคุณธรรม จริยธรรม สร้างเครือข่ายความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ก่อให้เกิดระบบงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความเข้มแข็ง(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559)

ในปีการศึกษา 2564 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นนโยบายที่ 4 ด้านสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพมีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมได้ครบทุกกิจกรรมเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2, 2564) และจากการเยี่ยมบ้านนักเรียนของกลุ่มเครือข่ายภูผานาสัก ยังประสบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนหลายประการด้วยกัน เช่น ปัญหาครอบครัว บิดามารดาหย่าร้าง แยกกันอยู่ ปัญหาด้านเศรษฐกิจ บิดามารดาอยู่ต่างจังหวัด นักเรียนต้องอาศัยอยู่กับญาติพี่น้อง ทำให้นักเรียนมีจิตใจว่าเหว่ มีความรู้สึกขาดความอบอุ่น มีผลกระทบต่อด้านการเรียน การมาโรงเรียนของนักเรียน ไม่มีความสุขในการมาเรียน ไม่มีสมาธิในการเรียน บางคนขาดเรียนและมีผลการเรียนตกต่ำ จากสภาพความเป็นมาความสำคัญ และปัญหาดังกล่าวมาข้างต้น เพื่อประโยชน์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่จะนำผลการศึกษาค้นคว้าไปปรับเป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงการ

ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 รวมไปถึงได้มีแนวทางในการบริหารงานและสามารถดำเนินงานตามระบบช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาในกลุ่มเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาคู่มือการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559: 14) ที่ได้ระบุกรอบในการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 4) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน 5) ด้านการส่งต่อ

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา เรื่อง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาในกลุ่มเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนนักเรียนระดับประถมศึกษาในกลุ่มเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 9 โรงเรียน จำนวน 90 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาในกลุ่มเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ใช้กรอบแนวคิดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียนและด้านการส่งต่อ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาในกลุ่มเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ประกอบด้วย ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน

และด้านการส่งต่อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาในกลุ่มเครือข่ายภูผานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาในกลุ่มเครือข่ายภูผานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ดังนี้ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน และด้านการส่งต่อ แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) โดยพิจารณาค่าถาม IOC ได้เท่ากับ 0.67 – 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.986

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในกลุ่มเครือข่ายภูผานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จำนวน 90 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนระดับประถมศึกษาในกลุ่มเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ครูโรงเรียนระดับประถมศึกษาในกลุ่มเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จำนวน 90 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 90 ฉบับ เก็บคืนได้จำนวน 90 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาในกลุ่มเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546, น.103)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาในกลุ่มเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมทั้ง 5 ด้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาในกลุ่มเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวม และรายด้าน

ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.45	.54	มาก	1	4.65	.43	มากที่สุด	3
ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.38	.54	มาก	4	4.62	.49	มากที่สุด	5
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.44	.56	มาก	2	4.69	.48	มากที่สุด	1
ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน	4.43	.54	มาก	3	4.68	.49	มากที่สุด	2

ด้านการส่งต่อ	4.37	.56	มาก	5	4.52	มากที่สุด	4
					63		
รวม	4.41	.55	มาก		4.48	มากที่สุด	4
					65		

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาในกลุ่มเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.45$) รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\mu = 4.44$) ส่วนด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.37$)

สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาในกลุ่มเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.69$) รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ($\mu = 4.68$) ส่วนด้านการคัดกรองนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.62$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาในกลุ่มเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ส่วนด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ส่วนด้านการคัดกรองนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้เยี่ยมบ้านนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการจัดทำระเบียบสละสมนักเรียนเป็นรายบุคคลและผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการบันทึกนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ใช้แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้เยี่ยมบ้านนักเรียนเป็นรายบุคคล มี

ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการจัดทำระเบียบสนับสนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ใช้แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการคัดกรองนักเรียน สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการประสานงานกับผู้ปกครองในการคัดกรองนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการสรุปผลการคัดกรองนักเรียน เป็นระดับชั้นและผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากระเบียนสนสม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการประสานงานกับผู้ปกครองในการคัดกรองนักเรียนและผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีแบบประเมินปัจจัยเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการกิจกรรมสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่เรียนอ่อน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการเอาใจใส่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการบันทึกการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนและแจ้งข้อมูลผู้ปกครองทราบ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการเอาใจใส่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่เรียนอ่อนและผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาและติดตามนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างหลากหลายและผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการบันทึกการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนและแจ้งข้อมูลผู้ปกครองทราบ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลูกเสือ เนตรนารี กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการยกย่อง ชมเชยให้รางวัลนักเรียนที่สร้างชื่อเสียงให้กับสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมนักเรียนกลุ่มปกติให้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการกิจกรรมที่นักเรียนได้มีโอกาสในการแสดงออกได้อย่างเหมาะสมและผู้บริหาร

สถานศึกษากำหนดให้มีการติดตามผลการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการประชุมผู้ปกครองนักเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการยกย่อง ชมเชยให้รางวัลนักเรียนที่สร้างชื่อเสียงให้กับสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลูกเสือ เนตรนารี กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการบันทึกและสรุปกิจกรรมที่ดำเนินการทุกกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการส่งต่อ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาต่อการแก้ไข มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ของครูส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นด้วยการส่งต่อแบบภายในต่อไปยังครูแนะแนว มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาต่อการแก้ไข มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ของครู ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้นด้วยการส่งต่อแบบภายในต่อไปยังครูแนะแนว มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาในกลุ่มเครือข่ายภูผานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา ส่วนด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้เยี่ยมบ้านนักเรียนเป็นรายบุคคล มีกิจกรรมสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่เรียนอ่อน มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลูกเสือ เนตรนารี กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ มีการประสานงานกับผู้ปกครองในการคัดกรองนักเรียน และมีการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาต่อการแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญลักษณ์ เอี่ยมเจริญและพัชรา เดชโฮม (2564) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่วนด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ส่วนด้านการคัดกรองนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการเอาใจใส่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน มีการยกย่อง ชมเชยให้รางวัลนักเรียนที่สร้างชื่อเสียงให้กับสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ จัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียนเป็นรายบุคคล ดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหายากต่อการแก้ไข และมีการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพัชร์ ทะไร และศีกฤทธิ์ ศิลาลัย (2563) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตวังทองหลาง ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติของโรงเรียนในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในกลุ่มสหวิทยาเขตวังทองหลาง สำนักงานพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน และด้านการคัดกรองนักเรียน ตามลำดับ ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้เยี่ยมบ้านนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการจัดทำระเบียบสะสมและบันทึกข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญเนตร มูลทองจาด (2564) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งต่อ และการคัดกรองนักเรียน เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้เยี่ยมบ้านนักเรียนเป็นรายบุคคล กำหนดให้มีการจัดทำระเบียบสะสมนักเรียนเป็นรายบุคคล และมีการบันทึกข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญเนตร มูลทองจาด (2564) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งต่อ และการคัดกรองนักเรียน

ด้านการคัดกรองนักเรียน สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการประสานงานกับผู้ปกครองในการคัดกรองนักเรียน มีการสรุปผลการคัด

กรองนักเรียน เป็นระดับชั้นและมีการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพัชร์ ทะไร และศีกฤทธิ์ ศีลาลาย (2563) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตวังทองหลาง ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติของโรงเรียนในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในกลุ่มสหวิทยาเขตวังทองหลาง สำนักงานพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน และด้านการคัดกรองนักเรียน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน มีการประสานงานกับผู้ปกครองในการคัดกรองนักเรียนและกำหนดให้มีเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรดา มลิลลา (2564) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ตามความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา สภาพปัจจุบันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีกิจกรรมสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่เรียนอ่อน ครูประจำชั้นมีการเอาใจใส่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และมีครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง ชุมชนและทุกฝ่าย ให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเฉลิมพงษ์ สุขสมพนารักษ์ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านช่างหม้อ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนบ้านช่างหม้อ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้ดำเนินการตามขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แต่ยังมีบางประการที่ยังต้องปรับปรุง ได้แก่ การไม่เข้าไปแก้ไขปัญหาในครอบครัวของนักเรียนอย่างทันท่วงทีและการขาดการประสานงานกับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการเอาใจใส่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน มีกิจกรรมสอนซ่อมเสริมให้แก่เรียนที่เรียนอ่อนและกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาและติดตามนักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศตพร เลิศล้ำไตรภพ (2565) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของครูโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสินปุน โคกหาร พรุเตียว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ผลการวิจัยพบว่าทัศนะของครูต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับดี

ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลูกเสือ เนตรนารี กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ มีการ ยกย่อง ชมเชยให้รางวัลนักเรียนที่สร้างชื่อเสียงให้กับสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมนักเรียนกลุ่มปกติให้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ที่นักเรียนได้มีโอกาสในการแสดงออกได้อย่างเหมาะสมและมีการติดตามผลการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแพรวพลอย พัฒนะแสง (2565) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา เห็นความสำคัญในการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาโดยมีองค์ประกอบของรายงานสมบูรณ์ ประกอบด้วยจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้สูงขึ้น โดยคณะกรรมการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง มีการประชุมวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน และมีการตรวจสอบความถูกต้องของเล่มรายงานก่อนการเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาและจัดส่งหน่วยงานต้นสังกัดต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรดา มลิลลา (2564) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ตามความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

ด้านการส่งต่อ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาต่อการแก้ไขมีแรงจูงใจให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ของครู มีรายงานผลการช่วยเหลือนักเรียน ให้ผู้ปกครองโรงเรียนทราบอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญลักษณ์ เอี่ยมเจริญและพัชรา เดชโฮม (2564) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่วนด้านการป้องกันและแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาต่อการแก้ไข เป็นการชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ของครู รวมทั้งการบันทึกการส่งต่อ

นักเรียนทั้งแบบภายในและภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปรียาภัทร ศรีไกร (2565) ได้ศึกษา งานวิจัยเรื่อง การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุค NEW NORMAL ของผู้บริหาร สถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐานที่ 3 เมืองศรีภูมิ สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มี ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการคัดกรอง ด้านการรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งเสริมและพัฒนาและด้านการส่งต่อ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะกำหนดให้ครูใช้แบบประเมิน ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของนักเรียนและดำเนินการเยี่ยมบ้านนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยการประชุมชี้แจงและกำหนดการใช้แบบประเมินเพื่อบันทึกผลการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะกำหนดให้ครูดำเนินการวิเคราะห์ ข้อมูลนักเรียนจากระเบียบสะสมและวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน โดยให้ครูทุก ชั้นเรียนใช้ระเบียบสะสมและแบบประเมินพฤติกรรมนักเรียนเพื่อให้มีข้อมูลในการดำเนินการคัดกรอง นักเรียนเป็นรายบุคคล
3. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะกำหนดให้มีการบันทึกการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนและแจ้งข้อมูลผู้ปกครองทราบ และให้ครูเอาใจใส่ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาของนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยการนำผลการบันทึกข้อมูลนักเรียนรายบุคคล และผลการคัดกรองนักเรียนมาดำเนินการวิเคราะห์ปัญหาและดำเนินการแก้ไข
4. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะกำหนดให้มีการบันทึกและสรุป กิจกรรมที่ดำเนินการทุกกิจกรรม และมีการยกย่อง ชมเชยให้รางวัลนักเรียนที่สร้างชื่อเสียงให้กับ สถานศึกษาเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนร่วมกิจกรรมที่ ตนเองถนัดและสนใจ
5. ด้านการส่งต่อ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะกำหนดให้มีการดำเนินการแก้ปัญหาในเบื้องต้น ด้วยการส่งต่อแบบภายในต่อไปยังครูแนะแนวและกำหนดให้มีการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหายากต่อ การแก้ไข โดยการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกพร้อมทั้งบันทึกข้อมูล เพื่อแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ และโรงเรียนต้องดำเนินการเก็บข้อมูลเป็นความลับ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาในกลุ่มเครือข่ายภูผานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2
2. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาในกลุ่มเครือข่ายภูผานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

บรรณานุกรม

- กรดา มลิลลา. (2564). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- กรมสุขภาพจิต กรมสส. (2551). คู่มือครูระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ช่วงชั้นที่ 1 - ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6) กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ กรม. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙. กรุงเทพฯ : บริษัทพรินทวาทกราฟฟิค จำกัด.
- ขวัญเนตร มูลทองจาด. (2564). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอู่ดั่งสี่. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เฉลิมพงษ์ สุขสมพนาภิรักษ์. (2561). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านช่างหม้อ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ณัฐพัชร์ ทะไร และศีกฤททธิ์ ศิลาลาย. (2563). การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในกลุ่มสหวิทยาเขตวังทองกลาง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธัญลักษณ์ เอี่ยมเจริญและพัชรา เดชโฮม. (2564). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาภัทร ศรีไกร. (2565). การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุค NEW NORMAL ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐานที่ 3 เมืองศรีภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 . วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคามวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด.
- แพรวพลอย พัฒนะแสง. (2565). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. วิทยานิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ศตพร เลิศล้ำไตรภพ. (2565). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทักษะของครูโรงเรียนในกลุ่ม
เครือข่ายสินปุน โศภการ พรุเตียว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่.
วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2. (2564). รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ
ประจำปีงบประมาณ 2564. ชุมพร : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ชุมพร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พ.ศ. 2559.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาระดับ
ประถมศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาพะโต๊ะ สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

The Implementation of the Student Care and Support System for
Primary School in Phato Educational Network Chumphon Primary
Educational Service Area Office 2

สุนิสา พันธุ์สิงห์¹ พัชรา เดชโฮม², และ สรายุทธ์ เศรษฐขจร³

Sunisa Punsing¹, Patchara Dechhome²,
and Sarayuth Sethakhajorn³

¹สถานศึกษาระดับประถมศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาพะโต๊ะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชุมพร เขต 2

^{2,3}คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Sunisa Punsing

อีเมล: sunisazima@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาพะโต๊ะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 4) ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน และ 5) ด้านการส่งต่อ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาพะโต๊ะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 9 โรงเรียน จำนวนครูผู้สอน 74 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาพะโต๊ะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

คำสำคัญ : ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, เครือข่ายสถานศึกษาพะโต๊ะ

Abstract

The purpose of this research is for studying the current situation and desirable conditions of the implementation of the student care and support system for primary school in Phato educational network Chumphon Primary Educational Service Area Office 2. This research consists of these 5 aspects; 1) Knowing students individually 2) Student screening 3) Prevention and solving problems 4) Student furtherance and development and 5) Student Forwarding. The population used in the research were: 74 teachers from 9 schools who teach in primary schools, Phato educational network, Chumphon Primary Educational Service Area Office 2. The instrument of this research were a 5-level estimation scale questionnaire. The statistic that used for data analysis were percentage, mean and standard deviation.

This research result found that in current, the implementation of the student care and support system for primary school in Phato educational network, Chumphon Primary Educational Service Area Office 2 as a overall was at a high level. Considering each aspect, it was found that furtherance and development of students had the highest mean, followed by prevention and problem solving. As for knowing students individually had the lowest mean. The desirable conditions overall was at the highest level. Considering each aspect, it was found that furtherance and development of students had the highest mean, followed by prevention and problem solving. As knowing students individually had the lowest mean.

Keywords: Student Support System, Phato Educational Network

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542: 5-15)

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนา กำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศ เพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการ

เปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการดำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษารองรับ การเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคตโดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579: 1)

เด็กและเยาวชนทั้งที่เป็นนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอื่นๆ ส่วนหนึ่งมักมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ อาทิ ตกเป็นทาสของเกมคอมพิวเตอร์จนถึงขั้นหมกมุ่น และเรียนรู้ พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจากเกมจนนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติที่ก่อให้เกิดความสูญเสียแก่ตนเองและ สังคม นิยมประลองความเร็ว มีพฤติกรรมการใช้รถจักรยานยนต์ที่ผิดกฎหมาย ใช้ความรุนแรงในการ ตัดสินปัญหาและข้อขัดแย้ง ทะเลาะวิวาท เข้าถึงสารเสพติดได้ง่าย ขาดหลักยึดเหนี่ยวทางจิตใจ ไม่ เห็นความสำคัญของหลักศาศาสนา ค่านิยมความเป็นไทย ความสัมพันธ์กับคนในครอบครัวค่อนข้าง เปราะบาง ติดเพื่อน ติดสื่อ และให้ความสัมพันธ์กับวัตถุมากกว่าความมีคุณธรรมน้ำใจ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559: 1-2)

รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ 2564 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ได้กำหนดแนวทางพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ในนโยบายที่ 4 ด้านสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพมีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ส่งเสริมสนับสนุนโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐาน ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เน้นการสร้างโอกาสให้เด็กวัยเรียน และผู้เรียนทุกคนเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นมาตรฐานเสมอกัน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2,2564: 1)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว จึงสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานระบบช่วยเหลือผู้เรียนของระดับประถมศึกษาของสถานศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาพะโต๊ะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 เพื่อที่จะได้ทราบสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหาผู้เรียน ด้าน การส่งเสริมพัฒนานักเรียน และการส่งต่อ รวมไปถึงแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้สถานศึกษาได้มีแนวทางในการบริหารงานและสามารถดำเนินงานตามระบบช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญที่ครูและผู้เกี่ยวข้องจะได้ร่วมมือกันช่วยเหลือดูแลนักเรียนให้มีพัฒนาการก้าวหน้าในทุกด้าน สามารถปรับตัว แก้ปัญหาพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จและอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่องานที่รับผิดชอบ และเพื่อเป็นแนวทางที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะได้นำผลศึกษาค้นคว้าไปปรับเป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงการบริหารงานในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาพะโต๊ะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาคู่มือการพัฒนาระบบดูแลการช่วยเหลือนักเรียน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559: 14) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ด้าน คือ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 4) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เครือข่ายสถานศึกษา พะโต๊ะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 74 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาพะโต๊ะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ใช้กรอบแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (2559: 14-19) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาพะโต๊ะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ประกอบด้วย ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งต่อนักเรียน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1967) โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาพะโต๊ะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาพะโต๊ะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) เท่ากับ 1 และได้ปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

5. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครูโรงเรียนชุมชนวัดขันเงิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่า ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.987

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาพะโต๊ะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จำนวน 74 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาพะโต๊ะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ครูผู้สอนของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา

เครือข่ายสถานศึกษาพะโต๊ะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จำนวน 74 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และเก็บกลับได้จำนวน 74 ฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาพะโต๊ะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ การทำงาน โดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาพะโต๊ะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 4) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 103)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาพะโต๊ะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวม 5 ด้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาพะโต๊ะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวม 5 ด้าน

การดำเนินงานระบบ ช่วยเหลือนักเรียน	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.44	.67	มาก	5	4.62	.52	มากที่สุด	5

2 ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.51	.48	มากที่สุด	3	4.74	.34	มากที่สุด	3
3 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	4.53	.47	มากที่สุด	2	4.82	.30	มากที่สุด	2
4 ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน	4.56	.49	มากที่สุด	1	4.87	.26	มากที่สุด	1
5 ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.45	.52	มากที่สุด	4	4.74	.39	มากที่สุด	4
	4.50	0.52	มากที่สุด		4.76	0.36	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่าสภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาพะโต๊ะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.56$) รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ($\mu = 4.53$) ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.44$)

สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาพะโต๊ะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.87$) รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ($\mu = 4.82$) ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.62$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาพะโต๊ะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน สภาพปัจจุบันของภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ในสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการสังเกตและศึกษาพฤติกรรมนักเรียนด้านการเรียน

ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการศึกษา ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลนักเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการใช้แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการคัดกรองนักเรียน ในสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการประสานงานกับผู้ปกครอง เพื่อการช่วยเหลือ ส่งเสริมและพัฒนาเด็ก ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจาก ผู้เลี้ยงดู บุคคลแวดล้อมนักเรียน เพื่อน สังคม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้เกิดผลการคัดกรองนักเรียนเป็นความลับ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการสรุปผลการคัดกรองเป็นรายบุคคล ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการจัดกลุ่มผู้เรียน ได้แก่ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ในสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการใช้กิจกรรมซ่อมเสริมเพื่อป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการใช้กิจกรรมการเสริมหลักสูตรเพื่อป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการจัดทำแนวทางการแก้ไขปัญหาของนักเรียน กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการจัดทำแนวทางการป้องกันปัญหาของนักเรียน กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา และผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการใช้กิจกรรมซ่อมเสริมเพื่อป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการจัดกิจกรรมเฉพาะหน้า โดยให้นักเรียนใกล้ชิดกับครู กลุ่มเพื่อน เพื่อป้องกันพฤติกรรมไม่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

การส่งเสริมและพัฒนาเด็กเรียน ในสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการจัดกิจกรรมทั้งภายในห้องเรียน และนอกห้องเรียน และผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการติดตามผลการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้การจัดกิจกรรมกรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลูกเสือ เนตรนารี กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการบันทึก ประเมินผล และสรุปผลการดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรม ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีสำรวจความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมห้องโฮมรูม มี

ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ในสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง และผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการสรุปผลและบันทึกหลักฐานการประชุมผู้ปกครองทุกครั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการบันทึก ประเมินผล และสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมทุกกิจกรรม ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนา ผู้เรียนในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการส่งต่อนักเรียน สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการส่งต่อต้องมีการประสานงานอย่างเป็นระบบ และผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการชี้แจงนักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการส่งต่อนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นหรือคงเดิม และผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการส่งต่อนักเรียนที่ไม่ให้ ความร่วมมือในการช่วยเหลือ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ในสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการส่งต่อปัญหานักเรียนเป็นเรื่อง เฉพาะด้าน รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่าง สม่ำเสมอ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการส่งต่อนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นหรือคงเดิม มี ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ สถานศึกษาระดับประถมศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาพะโต๊ะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ส่วนด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการสังเกตและ ศึกษาพฤติกรรมนักเรียนด้านการเรียน ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว มีเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน มีการให้ ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน มีการจัดกิจกรรมทั้งภายในห้องเรียน และนอกห้องเรียน และผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการติดตามผลการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน มีการส่งต่อต้องมีการ ประสานงานอย่างเป็นระบบ และ มีการติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของธัญลักษณ์ เอี่ยมเจริญ และพัชรา เดชโฮม (2565) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า พบว่า โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล ส่วนด้านการป้องกันและแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) กำหนดให้เก็บผลการคัดกรองนักเรียนเป็นความลับ กำหนดให้มีการใช้กิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครองเพื่อป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน กำหนดให้มีการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง กำหนดให้มีการสรุปผลและบันทึกหลักฐานการประชุมผู้ปกครองทุกครั้ง และกำหนดให้มีการส่งต่อปัญหาให้นักเรียนเป็นเรื่องเฉพาะด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปรียาภัทร ศรีไกร และธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี (2565) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุค NEW NORMAL ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาชั้นพื้นฐานที่ 3 เมืองศรีภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการคัดกรอง ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งเสริมและพัฒนาและด้านการส่งต่อตามลำดับ

ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ในสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการสังเกตและศึกษาพฤติกรรมนักเรียนด้านการเรียน ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว และมีการศึกษาข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณสพร ผ่องมาศ (2561) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ในสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการศึกษาข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการสังเกตและศึกษาพฤติกรรมนักเรียนด้านการเรียน ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว การโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลนักเรียน มีการจัดทำระเบียบสะสมนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) การใช้แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) มีการเยี่ยมบ้านนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการศึกษาข้อมูลจากแบบบันทึกสุขภาพนักเรียน การบันทึกข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการรายงานผลการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนุรมาน พิทักษ์สุขสันต์ (2564) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ด้านการคัดกรองนักเรียน สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน กำหนดให้มีการประสานงานกับผู้ปกครอง เพื่อการช่วยเหลือส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธิดา พงษ์สวัสดิ์ (2561) การดำเนินงานระบบ

ดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งต่อ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ในสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้เก็บผลการคัดกรองนักเรียนเป็นความลับ กำหนดให้มีการสรุปผลการคัดกรองเป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรศักดิ์ ผกากรอง (2562) การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต เบญจสิริ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 สรุปผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน การส่งต่อนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและคัดกรองนักเรียน

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ในสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน กำหนดให้มีการใช้กิจกรรมซ่อมเสริมเพื่อป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภัทสร สุริยะ. (2562). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ในสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการจัดทำแนวทางการแก้ไขปัญหาของนักเรียน กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา กำหนดให้มีการใช้กิจกรรมซ่อมเสริมเพื่อป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิตา พงษ์สวัสดิ์ (2561) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งต่อ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ในสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการจัดกิจกรรมทั้งภายในห้องเรียน และนอกห้องเรียน กำหนดให้มีการติดตามผลการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน กำหนดให้การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น ลูกเสือ เนตรนารี กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กำหนดให้มีการบันทึก ประเมินผล และสรุปผลการดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญลักษณ์ เอี่ยมเจริญ และพัชรา เดชโฮม (2565) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร การพบว่า โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่วนด้านการป้องกันและแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ในสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง และผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการสรุปผลและบันทึกหลักฐานการประชุมผู้ปกครองทุกครั้ง

กำหนดให้มีการบันทึก ประเมินผล และสรุปผลการดำเนินงานกิจกรรมทุกกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรดา มลิลลา และเพ็ญญา สุขเสริม (2563) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ตามความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

ด้านการส่งต่อนักเรียน ในสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการส่งต่อต้องมีการประสานงานอย่างเป็นระบบ และ ผู้บริหารกำหนดให้มีการติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ กำหนดให้มีการชี้แจงนักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรณสพร ผ่องมาศ (2561) การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ในสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการส่งต่อปัญหา นักเรียนเป็นเรื่องเฉพาะด้าน กำหนดให้มีการติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปรมาภรณ์ สนธิ (2560) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการส่งต่อนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการคัดกรองนักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

1. **ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล** ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดให้มีการโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลนักเรียน โดยให้มีใช้วิธีการสัมภาษณ์นักเรียน การศึกษาจากแฟ้มสะสมผลงาน การเยี่ยมบ้านการศึกษาข้อมูลจากแบบบันทึกการตรวจสอบสุขภาพด้วยตนเอง และควรกำหนดให้มีการใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ)

2. **ด้านการคัดกรองนักเรียน** ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจาก ผู้เลี้ยงดู บุคคลแวดล้อมนักเรียน เพื่อน สังคม โดยการสนับสนุนให้ครู ได้มีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับผู้ปกครอง เพื่อให้การดูแล ทางบ้าน โรงเรียน และชุมชนเชื่อมประสานกัน และควรกำหนดให้มีเกณฑ์ การคัดกรองนักเรียน

3. **ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา** ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะกำหนดให้มีการใช้กิจกรรมการเสริมหลักสูตรเพื่อป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน โดยประชุมชี้แจงประสานงานกับครูและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมช่วยเหลือนักเรียน และควรจะกำหนดให้มีการจัดทำแนวทางการแก้ไขปัญหาของนักเรียน กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา

4. **ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน** ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะกำหนดให้มีสำรวจความต้องการของนักเรียนในการจัดกิจกรรมห้องโฮมรูม โดยการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่มก็ได้ มีการฝึกปฏิบัติหรือทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในด้านต่าง ๆ และควรจะกำหนดให้มี การจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

5. **ด้านการส่งต่อ** ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะกำหนดให้มีการส่งต่อนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นหรือคงเดิม รวมทั้งมีการส่งต่อนักเรียนที่ไม่ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือ โดยให้ครูที่ปรึกษาครูชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความ จำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ระมัดระวังมิให้นักเรียนรู้สึกผิดกังวลหรือโกรธ แต่ให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการส่งต่อและยินดีไปพบครูที่ช่วยเหลือตามแต่กรณีที่ครูพิจารณาว่าเหมาะสม และควรจะกำหนดให้มีการส่งต่อปัญหานักเรียนเป็นเรื่องเฉพาะด้าน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาพะโต๊ะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2
2. ควรมีการศึกษาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาพะโต๊ะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

บรรณานุกรม

- กรดา มลิลลาและเพ็ญญา สุขเสริม. (2564). การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. วารสารมหาจุฬานาครธรรมศน์, 8(20), 29-42.
- กรรณสพร ผ่องมาศ. (2560). การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดตราด จันทบุรี และระยอง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. การบริหารการศึกษา.บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด. 1-2.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- ธัญลักษณ์ เอี่ยมเจริญ และพัชรา เดชโฮม. (2564). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

- นุรมาณ พิทักษ์สุขสันต์. (2564). การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาใน
อำเภอสายบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3. วิทยานิพนธ์
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- ปรมาภรณ์ สนธิ. (2560). แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียน
ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- ปรียาภัทร ศรีไกร และธีรภัทร ถิ่นแสนดี. (2565). การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุค NEW
NORMAL ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ 3 เมืองศรี
ภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. มหาวิทยาลัยมหามงกุฎราช
วิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด. วารสารการบริหารการศึกษา มจร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด.
- พรศักดิ์ ผกากรอง. (2562). การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2. (2564). รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ
ประจำปีงบประมาณ 2564. ชุมพร : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ชุมพร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: พริก
หวานกราฟฟิค.1.
- สุธิดา พงษ์สวัสดิ์. (2561). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี.
การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุภัสสร สุริยะ. (2562). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัด
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษาและผู้นำ
ทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing (5th ed.)*. New York : Harper Collins
Publishers.(pp.202-204)
- Likert, Rensis. 1967. "The Method of Constructing and Attitude Scale", Reading inAttitude
Theory and Measurement. P.90-95. Fishbeic, Matin, Ed. NewYork : Wiley & Son.

การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพร
วัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชุมพร เขต 1

The Environmental Management in Anubanmuang
Chumphon Watsubannimit School under
the Office of Chumphon Primary
Education Service Area Office 1

ประสิทธิ์ เกลี้ยงสงค์¹ และ นิรันดร์ สุธีนิรันดร์²
Prasit Kliangsong¹ and Nirun Suteinirun²

¹โรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Prasit Kliangsong

อีเมล: wsbpond.kl@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหาร 2) ด้านอาคารสถานที่ 3) ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน 4) ด้านการเรียนการสอน 5) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร จำนวน 81 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5ระดับ สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านอาคารสถานที่ ส่วนด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

Abstract

The purpose of study on The Study Guide of The Environmental Management in Anubanmuang Chumphon Watsubannimit School under the Office of Chumphon Primary Education Service Area Office 1 were included in 5 following aspects: 1) management, 2)

building facility, 3) educational management to meet of the need of students, 4) Learning activities, 5) Social groups The population of the study were 81 teachers from Anubanmuang Chumphon Watsubannimit School The data were collected by using 5- point rating scale questionnaire and were statistically analyzed in percentage, mean, and standard deviation.

The finding of the study on The Environmental Management in Anubanmuang Chumphon Watsubannimit School under the Office of Chumphon Primary Education Service Area Office 1 was at high level. Considering the results of the study, the five aspects ranged from the highest to the lowest level were as follows: highest level was management followed by building facility, and was the lowest level. were social groups.

Keyword: The Environmental Management

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยก้าวเข้าสู่ในยุคโลกาภิวัตน์ อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม อีกทั้งเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาททำให้สภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม จากสังคมเมือง กลายมาเป็นสังคมอุตสาหกรรม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จึงมีส่วนสำคัญในการสร้างความเจริญก้าวหน้า ในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งการศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ และประพฤติปฏิบัติตน ให้มีคุณธรรมและจริยธรรมจนกลายเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพอันเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ให้มีความเจริญรุ่งเรือง สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศไทยตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในมิติต่าง ๆ ได้แก่ ปัจเจกบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา ด้านการจัดการศึกษานั้นสถานศึกษาต้องสร้าง บรรยากาศสภาพแวดล้อมที่ดี ย่อมจะช่วยส่งเสริมและปลูกฝังให้นักเรียนได้เป็นบุคคลที่พร้อมด้วยความรู้ ความสามารถ ความเจริญทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจ อันจะเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพที่ดี สภาพแวดล้อม ในสถานศึกษาจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการดำเนินนโยบายที่จะนำไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ซึ่งส่งผล ต่อการเรียนรู้และการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงาน ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เนื่องจากสภาพแวดล้อมมีอิทธิพลเหนือจิตใจและพฤติกรรม ของครู อันจะเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนและการปฏิบัติหน้าที่ ของทุกคนในสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) การสร้าง เสริมบรรยากาศในสถานศึกษาจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญของสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนอันจะส่งผล ต่อการทำงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน และชุมชนที่เกี่ยวข้อง ถ้าสภาพแวดล้อม รอบข้างสถานศึกษาไม่ดี มีมลพิษ มีสถานบันเทิง ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกที่ขาดความเป็นเจ้าของ เบื่อหน่าย ห่างเหินต่อสถานศึกษา แต่หากภายในสถานศึกษามีบรรยากาศการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยมีสวัสดิการ

สิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ มีระบบการรักษาความสะอาดทั้งภายในและภายนอกอาคารที่ดีเป็นระเบียบ มีภูมิทัศน์ที่สวยงาม สิ่งเหล่านี้จะเป็นแรงจูงใจให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความภาคภูมิใจ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ ส่งผลให้นักเรียนมีสุขภาพจิตที่ดี (สุทธยา อร่ามรัตน์ 2562, น.12)

โรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 1,876 คน จำนวนครูผู้สอนทั้งสิ้น 81 คน มีการส่งเสริมการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จึงเห็นความสำคัญในการพัฒนาระบบการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อบรรยากาศการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จากรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาปีการศึกษา 2564 (Self – Assessment Report : SAR) พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษายังไม่ดีเท่าที่ควร สภาพบริเวณโรงเรียนและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน การจัดอาคารเรียนของสถานศึกษาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ มีความหนาแน่น การจัดห้องเรียน สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนประกอบด้วย ห้องเรียนและอุปกรณ์ แสงสว่าง สี เสียง อุณหภูมิ อุปกรณ์การเรียน อุปกรณ์ตกแต่งห้องเรียน ไม่มีแสงสว่างจากธรรมชาติ เสียงบรรยายของผู้สอน เสียงการสนทนาระหว่างผู้สอนและผู้เรียน หรือผู้เรียนกับผู้เรียน ไม่เพียงพอ เสียงจากเครื่องขยายเสียงมีระดับความดังที่ไม่เหมาะสม (โรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพร วัดสุบรรณนิมิตร, 2564) จากสภาพความเป็นมาความสำคัญและปัญหาดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาอันจะเป็นแนวทางในการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เกิดผลดีต่อนักเรียน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากหลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ผู้ศึกษาได้สังเคราะห์หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหาร 2) ด้านอาคารสถานที่ 3) ด้านการจัดการศึกษา เพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน 4) ด้านการเรียนการสอน 5) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพร วัตถุประสงค์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัตถุประสงค์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 81 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัตถุประสงค์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผู้ศึกษาได้บูรณาการจากแนวคิดและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหาร 2) ด้านอาคารสถานที่ 3) ด้านการจัดการศึกษา เพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน 4) ด้านการเรียนการสอน 5) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัตถุประสงค์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการบริหาร 12 ข้อ ด้านอาคารสถานที่ 10 ข้อ ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน 10 ข้อ ด้านการเรียนการสอน 13 ข้อ ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน 12 ข้อ รวม 57 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัตถุประสงค์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

3. สร้างแบบสอบถามโดยใช้การรับรู้ของครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบริหาร 2) ด้านอาคารสถานที่ 3) ด้านการจัดการศึกษา เพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน 4) ด้านการเรียนการสอน 5) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน แล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ความเชื่อมั่น 0.92

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและเชื่อมั่นไปใช้กับครูโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 81 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ครูโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 81 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 81 ฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากระดับการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษาโดยใช้การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพร วัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบริหาร 2) ด้านอาคารสถานที่ 3) ด้านการจัดการศึกษา เพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน 4) ด้านการเรียนการสอน 5) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 103)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพร วัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมทั้ง 5 ด้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวม 5 ด้าน

การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านการบริหาร	4.33	0.77	มาก	1
2	ด้านอาคารสถานที่	4.30	0.82	มาก	2
3	ด้านการจัดการศึกษา เพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน	4.25	0.81	มาก	4
4	ด้านการเรียนการสอน	4.27	0.80	มาก	3
5	ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	4.23	0.82	มาก	5
รวม		4.28	0.80	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพร วัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.28, \sigma=0.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.33, \sigma=0.77$) รองลงมา คือ ด้านอาคารสถานที่ ($\mu=4.30, \sigma=0.82$) ส่วนด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.23, \sigma=0.82$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านอาคารสถานที่ ส่วนด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่ครอบคลุมบริบทของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมหลักธรรมที่ใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อให้เข้าใจถึงสถานภาพของตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมใช้ชีวิตอย่างมีความสุข ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนเข้ารับการอบรม สัมมนาต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความก้าวหน้าในวิชาชีพตามความถนัดความต้องการของแต่ละบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านอาคารสถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ได้มีการกำหนดให้มีแผนปฏิบัติงานด้านสภาพแวดล้อมอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้บุคลากรผู้เรียนมีความสุข ในการใช้ชีวิตมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เช่น ถนน สนามหญ้า สวนหย่อม ให้มีความสะอาดสวยงามเป็นระเบียบ มีความเหมาะสมกับที่ตั้งของโรงเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดมาตรการส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาท ในการตรวจสอบสภาพอาคารเรียน อาคารประกอบให้มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการจัดการศึกษา เพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้น การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยส่งเสริมให้บุคลากรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำกับ ดูแล ติดตาม ให้บุคลากรจัดกิจกรรมทางวิชาการที่ส่งผลให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับบริบทความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรของสถานศึกษาสอดคล้อง กับบริบทความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยคำนึงถึงความต้องการที่เน้นผู้เรียน

เป็นสิ่งสำคัญ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดโครงสร้างหลักสูตร โดยให้บุคลากรจัดการเรียนการสอน ด้วยกระบวนการที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการชี้แนะแนวทางให้บุคลากรใช้หลักความมีเหตุมีผลประกอบการตัดสินใจ ในสถานการณ์ที่คับขัน เพื่อป้องกัน และเผื่อระวังปัญหาเชิงรุก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในกลุ่มเพื่อน มีการสร้างมิตรไมตรี แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เพื่อสร้างเครือข่ายแห่งการเรียนรู้ที่ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ได้มีการชี้แนะ ปลุกฝังให้บุคลากรมีคุณธรรม จริยธรรม มีทัศนคติที่ดี ซึ่งเป็นคุณธรรมพื้นฐานในการดำเนินชีวิต ให้อยู่ร่วมกันในสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการชี้แนะแนวทางในการสร้างความร่วมมือ ร่วมใจของบุคลากรในการรักษาชื่อเสียง ภาพพจน์ของสถานศึกษา เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพให้สถานศึกษา มีความน่าเชื่อถือ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านอาคารสถานที่ ส่วนด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมโดยให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัญหาต่าง ๆ มีการวิเคราะห์ผลการจัดการศึกษาย้อนหลัง 3 ปี มีการศึกษาข้อมูลสารสนเทศจากผลการนิเทศ การกำกับ ติดตาม และการประเมินผลการจัดการศึกษากับความต้องการของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ มีระบบการบริหารจัดการคุณภาพที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ตลอดจนมีโครงสร้างการบริหารตามโครงสร้างนิติบุคคล ได้แก่ งานบริหารงานวิชาการ งานบริหารงานบุคลากร งานบริหารงานงบประมาณ งานบริหารงานทั่วไป และงานบริหารงานกิจการนักเรียน มีการร่วมวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี คู่มือการบริหารงานแต่ละฝ่าย และมีการนำแผนไปปฏิบัติตามกิจกรรมโครงการในแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องตามแบบแผนที่กำหนดไว้ รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาทุกกลุ่มเป้าหมาย มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา สภาพปัญหา หรือตามความต้องการของสถานศึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ซึ่งโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษามีองค์ประกอบครบถ้วน สอดคล้องตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตอบสนองเป้าหมาย วิสัยทัศน์ หรือจุดเน้นของสถานศึกษา ตอบสนองตามความต้องการ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ได้อย่างทั่วถึง มีการออกแบบกิจกรรมที่ครบถ้วนตามโครงสร้างหลักสูตร มีกิจกรรมชุมนุม ชมรมต่าง ๆ

ที่หลากหลาย มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้จากวัฒนธรรมท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่งเสริมการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายในภายนอกสถานศึกษา จึงถือได้ว่าเป็นนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่เก่งคิด เก่งงาน เก่งคน มีทักษะความรู้ ความสามารถในการดำรงชีวิต อย่างมีคุณค่า มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีทักษะสังคม จัดการงานเป็น ริเริ่มลงมือ ทำงานจนสำเร็จเป็นพลเมืองที่ดี มีส่วนร่วม และทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่สังคมไทยต้องการโดยดำเนินการตามกระบวนการ PDCA ภายใต้หลักธรรมาภิบาล สอดคล้องงานวิจัย ของนิรันดร์ สุธีนิรันดร์ (2558) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษามีผลต่อสถานศึกษา ในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เอื้ออำนวยให้องค์การมีวัตถุประสงค์และทิศทางในอนาคตที่ชัดเจน ทำให้ มีผลลัพธ์ที่ได้สูง ได้พัฒนาความคิดของผู้บริหาร และผู้ที่มีส่วนร่วมในการบริหาร มีการวางแผน การทำงาน อย่างเป็นรูปแบบ และเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติงานได้อย่างครอบคลุม มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมปัญหาของโรงเรียน ในการจัดทำโครงการแก้ปัญหาและพัฒนาสถานศึกษา โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมกับคณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา นำมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดมาร่วมกันกำหนดเป็นโครงการและกิจกรรมที่หลากหลาย เป็นแผนเชิงกลยุทธ์ที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้กระบวนการพัฒนาการศึกษา โดยกระบวนการมีส่วนร่วมทางสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญพิศ ผาพองยูน (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการบริหาร สถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองในฐานะผู้บริหาร มีบทบาทในการดูแล กำกับติดตาม ประเมินผลการ ปฏิบัติงานในทุก ๆ ด้านของโรงเรียน อีกทั้งยังเปิดโอกาส ให้ครูในโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการดูแลกำกับ ติดตามประเมินผลไปด้วยพร้อมๆกัน จึงส่งผลให้การบริหาร แบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ด้านอาคารสถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการพัฒนา สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ เพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา โดยการส่งเสริมสนับสนุน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพตามความสามารถของแต่ละคน มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ภายในโรงเรียนให้มีความพร้อม มีจำนวนเพียงพอ และพัฒนาให้ทันสมัย สนองต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของนิตยา แก่นพุ่ม (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหาร สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ

การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่ของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาด้านอาคารสถานที่โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการจัดบรรยากาศในและนอกห้องเรียน จัดสภาพแวดล้อม ให้มีความสวยงาม ปลอดภัย มีต้นไม้ยืนต้นที่ให้ความร่มรื่นหลายชนิดอย่างเป็นระเบียบทั่วโรงเรียน มีดอกไม้ประดับหลากหลายในสวนหย่อม สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งผลให้ด้านอาคารสถานที่โดยรวมและรายชื่อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

ด้านการจัดการศึกษา เพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีกำหนดนโยบายให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาจัดกิจกรรมที่สอดคล้อง กับความมุ่งหวัง ความสนใจของผู้เรียน สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน มีการจัดทำ แผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีที่ประกอบด้วย แผนงาน โครงการ กิจกรรมในการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน ครอบคลุมตามความถนัดและสนใจของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์วิรัช ใจสุข (2560) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดสภาพแวดล้อม ในสถานศึกษาของโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัยลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาด้านการจัดการศึกษา เพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ครูผู้สอน เป็นผู้จัดกระบวนการ และสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เหมาะสมกับรายวิชาที่สอนกับสภาพผู้เรียน เช่น วัสดุ อุปกรณ์ พฤติกรรมของครู วิธีการสอนโดยใช้สื่ออุปกรณ์ ตลอดจนสร้างทัศนคติมีความสัมพันธ์ที่ดี ต่อนักเรียน โดยสิ่งเหล่านี้ก็จะมีอิทธิพลต่อการส่งเสริมให้เด็กได้รับความรู้ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์และใช้ เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตต่อไป

ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนด เป้าหมายในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบท และสภาพจริงของสถานศึกษา ส่งเสริม ให้บุคลากรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรของสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับบริบท ความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยคำนึงถึงความต้องการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ ได้ด้วยตนเอง ผ่านสื่อและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตามความสนใจของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัย ของจิราพร เครือแวงมน (2562) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายใน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของแนวทางการ จัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

สถานศึกษาให้ความสำคัญในการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาว่าการที่สถานศึกษามีสภาพแวดล้อม และองค์ประกอบอื่น ๆ ครบถ้วนเป็นสถานศึกษาที่มีความพร้อมในการจัดการศึกษาเป็นอย่างดี

ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีการเสริมสร้างความสามัคคี และร่วมกิจกรรมของหมู่คณะทั้งในและนอกหน่วยงาน เป็นการส่งเสริมให้ครูทำงานร่วมกับทุกฝ่ายอย่างมีความสุข โดยผู้บริหารมีการปฏิบัติตนที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการประสานงานร่วมมือกับบุคลากรทุกฝ่าย ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม เน้นการมีส่วนร่วมทางสังคม ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมประเมินผลงาน และให้ความสำคัญกับทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของจันทอำภา ภามั่ง (2558) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนรู้สึกสนุกสนานและอบอุ่นเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อน นักเรียนมีโอกาสทำกิจกรรมกลุ่มขณะเรียน และนักเรียนมีความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะ มีความไว้วางใจปรึกษาปัญหาต่าง ๆ กับกลุ่มเพื่อนอยู่เสมอ ซึ่งทำให้เกิดความสนิทสนมกันอย่างมาก นักเรียนร่วมกันปฏิบัติตนเพื่อรักษาชื่อเสียงและภาพพจน์ของโรงเรียน โดยการประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบวินัยทั้งในและนอกโรงเรียนด้วยการร่วมกัน ตักเตือนกันและกัน ในกลุ่มเพื่อน ช่วยสอน แนะนำเพื่อนในเรื่องต่าง ๆ และร่วมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันในระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ จากผลการวิจัยพบว่า การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะสนับสนุนการมีส่วนร่วมทั้งครูและผู้เรียนในการจัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการวางแผนส่งเสริม สนับสนุน แนวนโยบาย กฎเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับ และส่งเสริมให้มีการพัฒนาตนเองและสถานศึกษาให้มีคุณภาพ มีการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่เหมาะสมต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ย่อมจะช่วยเอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบ เข้าใจถึงสถานภาพของตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

2. ด้านอาคารสถานที่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะสนับสนุนการจัดให้สถานศึกษามีการจัดสภาพด้านอาคารสถานที่ให้เป็นระเบียบ มีความเหมาะสมกับที่ตั้งของโรงเรียน ตลอดจนการปลูกต้นไม้ประดับ เพื่อเป็นการเพิ่มความร่มเย็น สวยงาม อาคารเรียนมีความเพียงพอต่อความต้องการในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีวัสดุอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน และมีความปลอดภัยในการให้บริการ

3. ด้านการจัดการศึกษา เพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งผลสอดคล้องกับความมุ่งหวัง ความสนใจของผู้เรียนการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดให้ผู้เรียนได้รับความสะดวก ปลอดภัย มีความสุขสบาย มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนด้านการจัดการเรียนรู้ที่เป็นส่วนสำคัญในการสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้มีความน่าสนใจ เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างคุณลักษณะ ค่านิยมของผู้เรียนให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์

4. ด้านการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ดำเนินตามหลักสูตร มีวิธีการสอน สื่อการสอน การวัดการประเมินผล เอกสารประกอบการสอนที่มีความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน มีเทคนิคการสอนเพื่อที่จะให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ประสบการณ์ให้มากที่สุดภายใต้การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อเทคโนโลยี สื่อนวัตกรรม สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย

5. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ผู้บริหารสถานศึกษาควรเสนอแนะแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในสถานศึกษาในการรวมกลุ่มความสัมพันธ์ การเคารพ ไว้วางใจ ว่ากล่าวตักเตือนซึ่งกันและกัน รวมถึงความร่วมมือในกลุ่มเพื่อนที่ส่งผลต่อการรักษาชื่อเสียงของสถานศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพร วัตถุประสงค์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. ควรมีการศึกษาการเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

3. ควรมีการศึกษาการเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนในระดับภูมิภาคต่าง ๆ

บรรณานุกรม

จันทอำภา ภามั่ง. (2558). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

จิราพร เครือแวงมน. (2562). การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- นิตยา แก่นพุ่ม. (2562). การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาภิเษราชวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิรันดร์ สุธีนิรันดร์. (2558). การศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยใช้แนวทางการส่งเสริมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพฯ. วารสารปาริชาติ, 28(1), 157-173.
- พิมพ์วิทย์ ใจสุข. (2560). การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย ลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เพ็ญพิศ ผาพองยุ่น. (2560) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยสันตพล.
- โรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร. (2564). รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR)ประจำปีการศึกษา 2564. ชุมพร. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1.
- สุทธยา อร่ามรัตน์. (2562). ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ. โรงพิมพ์สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564). กรุงเทพฯ. สำนักนายกรัฐมนตรี.

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2
Transformational Leadership of Anubansawi (Bannapho)
Schoolchumphon Primary Educational Service Area Office 2

กนกรัตน์ พรหมเดช¹ และ สรายุทธ์ เศรษฐขจร²

Kanokrat Phromdet¹ and Sarayuth Sethakhajorn²

¹โรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 2

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Kanokrat Phromdet

อีเมล: borbumkanok@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษาเพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ใน 4 ด้าน ดังนี้ ประกอบด้วย 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 3) ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และ 4) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวนค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างแรงบันดาลใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และการกระตุ้นทางสติปัญญา ส่วนด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

Abstract

The purpose of this research was to study the transformational leadership of Anubansawi (Bannapho) school, Chumphon primary Educational service area office 2 in 4 issues as follows: 1) the idealized influence 2) the inspirational motivation 3) the intellectual stimulation and 4) the individualized consideration. The populations used in the research were government teachers at Anubansawi (Bannapho) school, and academic year 2022, consisted

of 30 people. The research instrument was a 5-level estimator questionnaire. The statistics used in the data analysis were amount percentage, mean and standard deviation.

The results showed that the transformational leadership of Anubansawi (Bannapho) school, Chumphon primary educational service area office 2, were generally found at highest level. When considering each aspect, it was found that the inspirational motivation with the highest mean, followed by the idealized influence and the intellectual stimulation. As for the individualized consideration have the lowest mean.

Keyword: Transformational Leadership

บทนำ

การศึกษาที่มีประสิทธิภาพจะต้องอาศัยบุคคลหลายฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม โดยเฉพาะในส่วนของสถานศึกษา ผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนสถานศึกษาไปได้ คือ ผู้บริหาร ปัจจุบันในการบริหารการศึกษานั้น ภาวะผู้นำ(LEADERSHIP) มีความสำคัญ มากกว่าการจัดการ(MANAGEMENT) สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องอาศัยภาวะผู้นำมากกว่าการบริหารจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสมกับวิวัฒนาการของโลก เพื่อสามารถนำองค์ความรู้สู่ การเปลี่ยนแปลงและสามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพื่อสามารถปฏิบัติพันธกิจในการปฏิรูปการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และเป็นไปอย่างยั่งยืน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน หัวใจสำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมี ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และผู้บริหารไม่สามารถทำงานทุกอย่างให้สัมฤทธิ์ผลได้เพียงลำพัง จึง จำเป็นต้องอาศัยผู้ร่วมงานที่จะสามารถพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้นั้นคือครู ผู้เป็นบุคคลที่มี ความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษา ผู้บริหารต้องใช้กระบวนการและกลยุทธ์ในการเป็นภาวะผู้นำ จูงใจครูหรือผู้ร่วมงานทุกคน ให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน มีความร่วมมือและร่วมใจปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ของสถานศึกษาด้วยความเต็มใจ ส่งผลให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีตามเป้าหมาย โดยแรงจูงใจมีความสำคัญต่อการทำงานของบุคคลเป็นอย่างยิ่ง เพราะการทำงานใดก็ตามถ้าจะให้ได้ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล จะต้องประกอบด้วยส่วนประกอบสำคัญ 2 ประการ คือความสามารถหรือทักษะ ในการทำงาน และการจูงใจ เป็นการโน้มน้าวบุคคลให้ใช้ความสามารถหรือทักษะในการทำงาน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542, (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ได้กำหนดแนวทางบริหารและการจัดการศึกษา มาตรา9 บัญญัติไว้ว่า ให้มีการจัดระบบโครงสร้าง ในกระบวนการจัดการศึกษาต้องยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น โดยยึดหลักความเป็นเอกภาพ เชิงนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความต้องการในแต่ละ

ระดับหรือท้องที่ ดังปรากฏใน มาตรา39 ที่บัญญัติไว้ว่าให้กระทรวงเป็นผู้กระจายอำนาจ การบริหาร และจัดการศึกษาในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2545: 12) ในการกระจายอำนาจจะทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัวมากขึ้น มีอิสระในการบริหารจัดการให้เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Base Management : SBM) เป็นการสร้างรากฐานและความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่องและก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว การบริหารการศึกษามีลักษณะที่แตกต่างไปจากเดิมโดยที่สถานศึกษาจะมีอำนาจในการบริหารและการจัดการศึกษาด้วยตนเองมากขึ้น ทำให้ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่เพื่อการจัดการในรูปแบบใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติฉบับดังกล่าวโดยมีผู้บริหารหรือผู้นำซึ่งเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในทุกๆ ระดับของสังคม ผู้นำเปรียบเสมือนแม่ทัพที่ต้องวางกลยุทธ์ศาสตร์ในการต่อสู้ ให้มีเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วตลอดเวลา ในฐานะผู้นำจะต้องเตรียมพร้อมในตนเองในทุกๆ ด้านอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ ความสามารถ ด้านวิชาการ หรือแม้แต่ด้านประสบการณ์ ที่จะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เนื่องจากหลักการบริหารในยุคปัจจุบันเป็นการบริหารเพื่อให้งานและน้ำใจของผู้ร่วมงาน ทำให้ผู้บริหารจะต้องมีบทบาทในการกำหนดพฤติกรรมของผู้ตาม กำหนดผลงานทิศทางในการปฏิบัติงานตลอดจนวัฒนธรรมองค์กร จึงกล่าวได้ว่าผู้บริหารจะเป็นผู้เอื้ออำนวยต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กร ทองทิพพา วิริยะพันธ์ (2545: 102) ดังนั้นปัจจัยหลักอีกประการหนึ่งที่สำคัญในการบริหารงานให้สำเร็จคือผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำ ภาวะผู้นำเป็นศิลปะหรือกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ตามในการโน้มน้าวให้ผู้ตามมีความเต็มใจและมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ภาวะผู้นำจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารงาน ราตรี พัฒนรังสรรค์ (2544: 234) แต่สำหรับการให้ความหมายของคำว่า การบริหารกับภาวะผู้นำ ยังมีผู้ที่มีความเข้าใจว่าสามารถใช้ในความหมายที่เหมือนกันได้ ซึ่งโดยความเป็นจริงแล้ว เป็นคำที่มีความหมายแตกต่างกันในด้านพฤติกรรม ดังเช่นที่ คอตเตอร์ (Kotter: 1990) กล่าวว่าภาวะผู้นำมีความแตกต่างจากการบริหารในหลายด้าน โดยเฉพาะด้านพฤติกรรมในการนำภาวะผู้นำเป็นตัวหลักที่นำการขับเคลื่อนและทำให้เกิดการเคลื่อนไหวไปในทิศทางที่นำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ ส่วนการบริหารเป็นเรื่องการจัดการระบบงานและกระบวนการทำงานในองค์กรให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และให้มีความเป็นระเบียบในทางปฏิบัติอย่างคงเส้นคงวา

โรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 1,102 คน คน จำนวนข้าราชการครูทั้งสิ้น 30 คน ซึ่งเป็นองค์กรที่มีขนาดใหญ่ เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารมีอิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชามากที่สุด เป็นการกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้การสนับสนุน สร้างแรงบันดาลใจ และกระตุ้นศักยภาพในแต่ละบุคคลในการปฏิบัติงาน ให้มีวิสัยทัศน์ที่

สามารถนำมาประยุกต์ในการทำงาน ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้มีผลการปฏิบัติงานที่สูงขึ้น และนำไปสู่ประสิทธิภาพของการทำงาน บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้ ดังนั้นเมื่อผู้บริหารสามารถรักษาสถานะของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงภายใต้กรอบของการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับผู้ใต้บังคับบัญชาได้โดย ปราศจากการทำตนเหนือผู้อื่นหรือความลำเอียง การควบคุมผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเหมาะสม ความจริงใจในการทำงานร่วมกัน รวมทั้งการปลุกฝัง การพัฒนา การสร้างสภาพแวดล้อมให้ทุกคนทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อให้เป้าหมายขององค์กรบรรลุผลสัมฤทธิ์ขยายตัวสู่ความยั่งยืนในการพัฒนาตามมา

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ตามแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของบาสและอโวลิโอ Bass and Avolio (1999: 9-32) อ้างถึงในกระทรวงศึกษาธิการ (2550: 8-11) ซึ่งมีองค์ประกอบของพฤติกรรมเฉพาะ 4 ด้าน คือ 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 3) ด้านการกระตุ้นทางปัญญา 4) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล เพื่อศึกษาว่าในปัจจุบันผู้บริหารมีการเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับใด นอกจากนั้นขอค้นพบจากการศึกษายังเป็นประโยชน์สำหรับกลุ่มโรงเรียนในเครือข่ายและเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารเพื่อนำไปพัฒนาภาวะผู้นำให้สามารถพัฒนาการบริหารงานจนเกิดกาเปลี่ยนแปลงในองค์กรทุกแห่งในยุคปฏิรูปการศึกษาและปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อรองรับเปลี่ยนแปลงด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัยโดยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ตามกรอบแนวคิดของบาสและอโวลิโอ Bass and Avolio (1999: 9-32) ที่ได้เสนอภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารไว้ 4 ด้าน ได้แก่

- 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (idealized influence)
- 2) การสร้างแรงบันดาลใจ (inspirational motivation)
- 3) การกระตุ้นทางปัญญา (intellectual stimulation)
- 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (individualized consideration)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของบาส และอวลิโอซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นการใช้ปัญญา การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์ มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ประกอบด้วยการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นการใช้ปัญญา การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 4 ด้าน ดังนี้ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นการใช้สติปัญญา 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) โดยพิจารณาข้อคำถามที่มีค่า IOC 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 30 คนแล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.978

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากข้าราชการครูโรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จำนวน 30 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการวัดหัวกรูด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จำนวน 30 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และได้กลับมาจำนวน 30 ฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ โดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ใน 4 ด้าน ดังนี้ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นการใช้สติปัญญา 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ บุญชม ศรีสะอาด (2546: 103)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ตอนที่ 2 ผลวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชุมพร เขต 2

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวม 4 ด้าน

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.10	0.59	มาก	2
2	ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.13	0.74	มาก	1
3	ด้านการกระตุ้นทางสติปัญญา	4.09	0.71	มาก	3
4	ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	3.92	0.80	มาก	4
รวม		4.06	0.68	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก($\mu=4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างแรงบันดาลใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.13$) รองลงมาคือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ($\mu= 4.10$) และด้านการกระตุ้นการใช้สติปัญญา ($\mu= 4.09$) ส่วนด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu= 3.92$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลสวี(บ้านนาโพธิ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ โดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสร้างแรงบันดาลใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ส่วนด้านการกระตุ้นทางสติปัญญามีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับที่ 3 และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารแสดงออกถึงความกระตือรือร้นต่อภารกิจที่ต้องทำมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารตั้งมาตรฐานในการทำงานไว้สูงเพื่อกระตุ้น และท้าทายความสามารถของผู้ร่วมงาน ผู้บริหารสร้างขวัญและกำลังใจ โดยมีการยกย่องชมเชย หรือให้รางวัลกับความสำเร็จของครู มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของหน่วยงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารพูดคุยและแสดงให้ผู้ร่วมงานเห็นถึงความแน่วแน่ในอุดมการณ์มีค่าเฉลี่ย ส่วนผู้บริหารยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรมประกอบการพิจารณาตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการกระตุ้นทางสติปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารแจ้งให้ผู้ร่วมงานทราบถึงปัญหาที่หน่วยงาน กำลังประสบอยู่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานพูดคุยวิเคราะห์ ในเรื่องที่จะ อาจจะเป็นปัญหา มีค่าเฉลี่ย ส่วนผู้บริหารให้ความสนใจที่จะปรับปรุงวิธีการทำงาน แบบเก่าๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีการพัฒนาตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนผู้ร่วมงานที่มีความสามารถ พิเศษให้เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน มีค่าเฉลี่ย ส่วนผู้บริหารปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานทุกคนด้วยความยุติธรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการศึกษาวิจัย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลสวี(บ้านนาโพธิ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างแรงบันดาลใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ส่วนด้านการกระตุ้นทางสติปัญญา มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับที่ 3 และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ด้านการสร้างแรงบันดาลใจเป็นการสร้างเจตคติที่ดี มีการคิดในแง่บวก มีการตั้งมาตรฐานในการทำงานสูงและท้าทายพร้อมกับเชื่อมั่นว่าตนเองจะสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ได้ จึงทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชา รู้สึกว่าตนเองมีความหมาย และสามารถกระตุ้นให้รู้จักการจัดการกับปัญหาได้ ผู้บริหารจะแสดงให้เห็นถึงการเสียสละและอุทิศตนเพื่อวิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รัตติกรณ์ จงวิศาล (2556: 254) ได้กล่าวว่าการสร้างแรงบันดาลใจคือ พฤติกรรมที่ผู้นำประพฤติในการจูงใจให้ผู้ร่วมงานเกิดแรงบันดาลใจ โดยสร้างแรงบันดาลใจภายในโดยทำให้งานมีความหมายและท้าทาย กระตุ้นจิตวิญญาณในการทำงาน แสดงวิสัยทัศน์ที่ดึงดูดใจแก่ผู้ร่วมงานแสดงความต้องการของตนอย่างชัดเจน ผู้นำจะแสดงการเป็นแบบอย่างในการอุทิศตัวต่อเป้าหมาย รวมถึงการสร้างความสำเร็จและแสดงความตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่สามารถบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ สุพานี สฤกษ์วานิช (2549: 326-327) ได้กล่าวว่าการสร้างแรงบันดาลใจ เป็นพฤติกรรมของผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่แสดงออกด้วยการสื่อสารให้ผู้ตามทราบถึงความคาดหวังที่สูงของผู้นำที่มีต่อผู้ตาม ด้วยการสร้างแรงบันดาลใจโดยจูงใจให้ยึดมั่นและร่วมสานฝันต่อวิสัยทัศน์ขององค์กรในทางปฏิบัติผู้นำมักจะใช้สัญลักษณ์และการปลุกเร้าอารมณ์ให้กลุ่มทำงาน ร่วมมือร่วมใจกัน เพื่อไปสู่เป้าหมายแทนการทำเพื่อประโยชน์เฉพาะตน ผู้นำการเปลี่ยนแปลง จึงถือได้ว่าเป็นผู้ส่งเสริมน้ำใจแห่งการทำงานเป็นทีม ผู้นำจะพยายามจูงใจผู้ตามให้

ทำงานบรรลุ เกินเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยสร้างจิตสำนึกของผู้ตามให้เห็นความสำคัญว่า เป้าหมายและผลงานนั้น จำเป็นต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จึงทำให้องค์การเจริญก้าวหน้าประสบความสำเร็จได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สบาค และชาร์ค (Sparks and Schenk (2001: 849-869 ; อ้างอิงใน สุมาลี ละม่อม, 2553: 53) ศึกษาเรื่องผลกระทบของ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformation Leadership) ที่ส่งผลกระทบต่อการเพิ่มแรงบันดาลใจที่สูงขึ้น (Higher-order Motive) ของพนักงานในธุรกิจขายตรง โดยทำงานสำรวจในของพนักงานขายตรงเพศหญิง จำนวน 736 คน ปรากฏผลเป็นที่น่าเชื่อถือได้ว่า แรงบันดาลใจที่สูงขึ้นของพนักงานขายตรงที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มาจากกระบวนการของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทำให้ผลิตผล (Outcome) เพิ่มขึ้น ประกอบด้วยความร่วมมือร่วมใจ ความพึงพอใจในงานและผลการปฏิบัติงาน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เพิ่มขึ้นด้วยเนื่องจากผู้นำได้เปลี่ยนแปลง (Transform) ผู้ตามโครงการให้การสนับสนุนพวกเขาให้มองเห็นเป้าหมายที่สูงยิ่งขึ้นในการทำงาน ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

การศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลสวี(บ้านนาโพธิ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 สามารถผลการวิจัยได้ดังนี้

ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่ยอมรับ เชื่อมันศรัทธาจากบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษายินดีที่จะปฏิบัติงานตามภารกิจอย่างเต็มความสามารถ ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานด้วยความเสียสละ พุ่มเท เพื่อประโยชน์ของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รัตติกาล จงวิศาล (2556: 190-191) ได้กล่าวว่าการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์คือการที่ผู้นำประพฤติตนเป็นแบบอย่างหรือเป็นโมเดลสำหรับผู้ตาม ผู้นำจะยอมได้รับการยกย่องเคารพนับถือ ศรัทธา ไว้วางใจ และทำให้เกิดความภาคภูมิใจเมื่อได้ร่วมงานกับผู้ตามจะพยายามประพฤติปฏิบัติเหมือนกับผู้นำ และต้องการเลียนแบบผู้นำของตน และสอดคล้องกับแนวคิดของ ชาญชัย อาจินสมาจาร (2550: 12) ได้กล่าวว่าการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ เป็นพฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงให้เห็นในการบริหารจัดการที่เป็นการทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดการยอมรับ เชื่อมัน ภาคภูมิใจและไว้วางใจในความสามารถของผู้บริหาร มีความยินดีที่จะปฏิบัติงานอย่างพุ่มเท โดยผู้บริหารจะประพฤติตนเพื่อประโยชน์เสียสละเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวมและผู้อื่น เน้นความสำคัญในเรื่องอุดมการณ์ ความเชื่อ ค่านิยม และการมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีความมั่นใจที่จะ เอาชนะอุปสรรค มีวิสัยทัศน์ เห็นคุณค่าในตนเอง มีศีลธรรมและจริยธรรม มีความสามารถในการควบคุมตนเอง

ด้านการกระตุ้นทางสติปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้ครูรู้สึกว่ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่ท้าทายและเป็นโอกาสดีที่จะแก้ปัญหาร่วมกัน และผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงออกทางด้านความรู้สึก ความคิดเห็นต่างๆ ที่มี ต่อการทำงานได้อย่างเต็มที่ ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญและให้กำลังใจครูที่ปฏิรูปการเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานแบบใหม่ และผู้บริหารสถานศึกษาคิดวิเคราะห์ และตรวจสอบปัญหาอย่างริเริ่มสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม

ให้ครูแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยวิธีการใหม่ๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุชาติ รังสินธ์ (2550: 119) ได้กล่าวว่า การกระตุ้นทางปัญญาเป็นพฤติกรรมของผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่แสดงออกด้วยการกระตุ้นให้เกิดความริเริ่มการสร้างสรรค์ใหม่ๆ โดยใช้วิธีการฝึกคิดทวนกระแสความเชื่อและค่านิยมของตนหรือของผู้นำหรือขององค์กร ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะสร้างความรู้สึกท้าทายให้เกิดแก่ผู้ตามและจะให้การสนับสนุนหากผู้ตามต้องการต้องการทดลองวิธีใหม่ๆ ของตนหรือต้องการริเริ่มสร้างสรรค์ใหม่ที่เกี่ยวกับงานองค์กรส่งเสริมให้ผู้ตามแสวงหาทางออกและวิธีการแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง ตัวอย่างเช่น ผู้จัดการฝ่ายผลิตของโรงงานส่งเสริมให้พนักงานแต่ละคนพยายามพัฒนาวิธีการทำงานของตนเอง ที่สามารถความชำรุดเสียหายของผลผลิตหรือหาสาเหตุของการลดลงของคุณภาพผลผลิต เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2551: 45) ได้กล่าวว่า การกระตุ้นทางปัญญาคือพฤติกรรมที่ผู้นำกระตุ้นความพยายามในการทำงานของผู้ตามให้เกิดแนวทางใหม่ที่สร้างสรรค์ เกิดความคิดตระหนักรู้ในปัญหาต่างๆ ให้เกิดการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน มีการตั้งข้อสมมุติฐาน เปลี่ยนแนวคิดกรอบการมองปัญหาและเกิดการคิดอย่างเป็นระบบ

ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่ายสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาดูแลเอาใจใส่ครูอย่างทั่วถึง ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นและมีความเป็นกลาง และเห็นความสำคัญของครู โดยเปิดโอกาสให้ ครูเรียนรู้อะไรใหม่ๆ อยู่เสมอ ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้า ของผู้ร่วมงานเป็นรายบุคคล ผู้บริหารมอบหมายงานโดยการกระจายอย่างทั่วถึง และยอมรับในความสามารถของบุคคล เป็นที่เล็งและเป็นที่ปรึกษาของครู คอยแนะนำและให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงาน มอบหมายงานแก่ครูตามความสามารถและ ความเต็มใจของแต่ละคน เข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างครูในทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของบาสและอวลิโอ (Bass and Avolio) ได้กล่าวไว้ว่าการคำนึงถึง

ความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualized Consideration : IC) หมายถึง การที่ผู้นำแสดงถึงความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลในฐานะเป็นผู้นำ โดยให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ตาม เป็นรายบุคคล ทำให้ผู้ตามรู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญ ผู้นำจะเป็นที่เล็งและเป็นที่ปรึกษาของ ผู้ตาม ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อความเจริญก้าวหน้าของผู้ตาม ให้อิสระในการแสดง ความคิดเห็น เปิดโอกาสให้ผู้ตามใช้ความสามารถพิเศษของตนเองอย่างเต็มที่และเปิดโอกาสให้เรียนรู้อะไรใหม่ๆ ที่ท้าทายความสามารถอยู่เสมอ นอกจากนี้ผู้นำจะมีการปฏิบัติต่อผู้ตาม โดยการเคารพและ ให้เกียรติผู้ตามในการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจในการทำงาน คำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคลในด้านความจำเป็นและความต้องการ เข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล และมี การมอบหมายงานเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้ตามตามความสามารถและความเต็มใจ และสอดคล้องกับแนวคิดของกฤษพล อัมระนันท์ (2559: 52) กล่าวว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการดูแลเอาใจใส่เป็นกรณีพิเศษ ถึงความ

ต้องการของแต่ละบุคคลเพื่อความเติบโตในหน้าที่การงาน พัฒนาศักยภาพของผู้ตามให้สูงขึ้นทั้งยังสนับสนุนและให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่ท้าทายความสามารถจนมีความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า ซึ่ให้เห็นถึงความรู้ความสามารถที่แตกต่างระหว่างบุคคล การมอบหมายงานที่เหมาะสมและเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ใช้ความสามารถพิเศษอย่างเต็มที่ สามารถพัฒนาวิธีการต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพอย่างหลากหลายทันกับโลกยุคปัจจุบันมาใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเหมาะสม โดยวัดได้จากตัวบ่งชี้ของการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล คือ 1.การคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2.การมอบหมายงานที่เหมาะสม 3.การให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากร 4.การให้ขวัญกำลังใจในการทำงาน

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลสวี(บ้านนาโพธิ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 มีความเห็นว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จากผลการศึกษา ดังกล่าวอาจเป็นเพราะว่าข้าราชการครูโรงเรียนอนุบาลสวี (บ้านนาโพธิ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 มี คาคหวังในผลการปฏิบัติงานที่ดีเลิศ มีความต้องการให้งานมีคุณภาพ มีผลการปฏิบัติงานที่ดีจาก บุคลากรในโรงเรียน เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานของ คณะครูในโรงเรียน สร้างความท้าทายในการทำงาน ส่งเสริมให้ผู้ตามได้เข้าใจและยอมรับในบทบาท สร้างความมั่นใจและส่งเสริมคุณค่าของผลลัพธ์ที่ต้องการ เป็นผลให้บุคลากรเกิดความพยายามในการปฏิบัติงานมากขึ้น และแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานด้วยความเรียบร้อย รวมถึงผู้บริหารประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ส่งผลต่อการยอมรับของบุคลากร ทำให้เกิดความเชื่อถือศรัทธาต่อการบริหารงาน ดังแนวคิดของ นิรันดร์ สุธีนิรันดร์ (2562: 245) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษามีต่อสถานศึกษาในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เอื้ออำนวยให้องค์การมีวัตถุประสงค์และทิศทางในอนาคตชัดเจน ทำให้มีผลลัพธ์ที่ได้สูง ได้พัฒนาความคิดของผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนร่วมในการบริหาร มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นรูปแบบ และเกิดความริเริ่มสร้างสรรค์เป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ยอมรับเป้าหมายของกลุ่ม ให้การสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชา สร้างความท้าทายให้แก่บุคลากร ในโรงเรียน ส่งเสริมให้ผู้ตามได้เข้าใจและยอมรับในบทบาท สร้างความมั่นใจและส่งเสริมคุณค่าของ ผลลัพธ์ที่ต้องการเป็นผลให้บุคลากรเกิดความพยายามในการปฏิบัติงานมากขึ้น และแก้ปัญหาในการ ปฏิบัติงานด้วยความเรียบร้อย เป็นแบบอย่างที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาวยุชย์ อาจินสมัจจาร (2550: 12) ได้กล่าวว่า การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ เป็นพฤติกรรมที่ผู้บริหารแสดงให้เห็นในการบริหารจัดการที่เป็นการทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดการยอมรับ เชื่อมั่น ภาคภูมิใจ และไว้วางใจในความสามารถของผู้บริหาร มีความยินดีที่จะปฏิบัติงานอย่างทุ่มเท โดยผู้บริหารจะประพฤติตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เสียสละเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวมและผู้อื่น เน้นความสำคัญในเรื่องอุดมการณ์ ความเชื่อ ค่านิยม และการมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีความมั่นใจที่จะเอาชนะอุปสรรค มีวิสัยทัศน์ เห็นคุณค่าในตนเอง มีศีลธรรมและจริยธรรม มีความสามารถในการควบคุมตนเอง พิมพ์ผกา ธรรมสิทธิ์ (2554: 1) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา การบริหารสถานศึกษาในโลกยุคโลกาภิวัตน์มีความสำคัญและจำเป็นยิ่งขึ้นเป็นทวีคูณ ในบางประเทศการบริหารการศึกษานับว่าเป็นอาชีพที่สำคัญอย่างหนึ่งไม่น้อยไปกว่า

อาชีพอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะการบริหารสถานศึกษานั้นจะต้องสัมพันธ์กันกับพฤติกรรมของมนุษย์และพฤติกรรมของสังคม ซึ่งจะต้องอาศัยทั้งความรู้ทางด้านศาสตร์และศิลป์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. **ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์** ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีคามมุ่งมั่นในอุดมการณ์ในการทำงาน มีการตัดสินใจที่เด็ดเดี่ยวและต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการบริหารโรงเรียนเพราะจะทำให้โรงเรียนมีการพัฒนาไปในทิศทางที่ดี

2. **ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ** ผู้บริหารสถานศึกษาควรกระตุ้นให้ครูมีความกระตือรือร้นในการทำงาน และควรสร้างแรงบันดาลใจให้กับครูโดยการแสดงออกให้เห็นว่าทุกคนมีความสำคัญและมีคุณค่า เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่นและเกิดประสิทธิภาพ

3. **ด้านการกระตุ้นทางสติปัญญา** ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีความพยายามในการคิดและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา โดยผู้บริหารต้องมีการวิเคราะห์ถึงสาเหตุของการเกิดปัญหาเพื่อจะได้แก้ได้ตรงจุด

4. **ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล** ผู้บริหารสถานศึกษาควรเข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างครูในทุกด้าน ผู้บริหารต้องรู้จักครูเป็นรายบุคคลเพื่อจะได้รับรู้ถึงสภาพปัญหาและความพร้อมของแต่ละบุคคล

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาในสังกัดอื่นๆ
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโดยจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุดตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **หลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจ สำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา**. นครปฐม: สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

กัญจนรัตน์ สิ้นธุรัตน์. (2559). **การบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17 เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พุทธศักราช 2561. **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 135 ตอนที่ 11 ก. 23 กุมภาพันธ์ 2561, น. 3

- กิติมา ปรีดีดิถก. (2542). **ทฤษฎีบริหารองค์การ**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : ณะการพิมพ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). **กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พุทธศักราช 2561**. 20 กุมภาพันธ์ 2561
- จำนงค์ จันวิจิตร. (2559). **การศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ชัยเสกข์ พรหมศรี. (2561). **ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารองค์การ : แนวคิด ทฤษฎีและกรณีศึกษา**. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน, น. 53, น. 54-55.
- ถิรฉัตร คงจันทร์. (2560). **รายงานการพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสตรีภูเก็ต**. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- ธีระ รุญเจริญ. (2545). **ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ ศักยภาพเพื่อการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- นิรันดร์ สุธีนิรันดร์. (2564). **การบริหารและการประกันคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- _____. (2562). **ทฤษฎีและหลักการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2554). **หลักการจัดการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- พงศ์พิชญ์ สุพรรณ. (2551). **ปัญหาการดำเนินการและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี**. งานนิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พจรัตน์ คุณทวีลาภผล. (2559). **แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุขภาพองค์การของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
Organizational Health of Thasaerachadapisake School Under
the Secondary Educationol Service Area Office Suratthani
Chumphon

มุกระวี ศรีพลลา¹ และ นิรันดร สุธีนิรันดร²

Mookrawee Sripolla¹ and Nirun Sutheenirun²

¹โรงเรียนโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Mookrawee Sripolla

อีเมล: Mookrawee132325@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสุขภาพองค์การของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ใน 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านเกียรติศักดิ์ศรีของโรงเรียน 2) ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหาร 3) ด้านอำนาจบารมีของผู้บริหาร 4) ด้านการสนับสนุนทรัพยากร 5) ด้านการอยู่ร่วมกันของครู และ 6) ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 66 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษกใน 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการอยู่ร่วมกันของครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ ส่วนด้านการสนับสนุนทรัพยากร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ: สุขภาพองค์การ

Abstract

The purpose of this research was to study the Organizational Health of Thasaerachadapisake School under The Secondary Educational Service Area Office Suratthani Chumphon 6 aspects: 1) Honor and dignity of the school, 2) Leadership of school administrators, 3) Influence of executives, 4) Resource support, 5) the coexistence of teachers, and 6) academic focus. The population were 66 teachers of Thasaerachadapisake. The research tool was 5 level estimation questionnaire. Statistics used in data analysis were percentage, mean, and standard deviation.

The finding of the study on The Administration Organization Health of Srieam Anusorn School was at a high level. Considering the results of the study, the six aspects ranging from the highest to the lowest level were as follows: the highest level was Teacher Affiliation, followed by Academic Emphasis, and Resource Support was the lowest level.

Keyword: Organizational Health

บทนำ

ความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ทั้งในส่วนที่เป็นแรงกดดันภายนอก ซึ่งได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก จากการปฏิวัติดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงไปสู่ยุคอุตสาหกรรม 4.0 การดำเนินงานเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ พ.ศ. 2573 ที่ประเทศไทยนั้นได้ ให้สัตยาบัน รวมไปถึงผลกระทบของการเป็นประชาคมอาเซียน และความต้องการกำลังคนที่มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ประกอบกับแรงกดดันจากภายในประเทศ จากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่ส่งผลให้ประเทศเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ รวมทั้งระบบการศึกษาที่ยังมีปัญหามากมายหลายประการ นับตั้งแต่ปัญหาคุณภาพของคนไทยทุกช่วงวัย ปัญหาด้านคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับ จุดอ่อนของระบบการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีและการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ยังไม่เหมาะสม ขาดความคล่องตัว ยังคงมีความเหลื่อมล้ำในด้านโอกาสและความเท่าเทียมกันทางการศึกษา รวมทั้งปัญหาด้านจริยธรรม คุณธรรมและการขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะที่ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาประเทศไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 67)

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชาติดังนั้นควรมีการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเสมอภาคเท่าเทียมกัน เปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับการศึกษา เพื่อเป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ การศึกษาจะมีคุณภาพดีได้นั้นต้องมีกระบวนการจัดการศึกษาที่ดี องค์การทางการศึกษาหรือโรงเรียนต้องมีสุขภาพขององค์กรที่ดีด้วย เนื่องจากไม่มีองค์กรใดที่จะเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพได้โดยปราศจากการปรับปรุงและพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง องค์การทางการศึกษาหากไม่มีการพัฒนาให้มี

ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการไม่ใช่เพียงแต่เป็นการทำลายสมรรถนะขององค์กร แต่ยังคงส่งผลให้เกิดการทำลายความมั่นคงของสังคมไปด้วยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องกลับไปพิจารณาองค์การทางการศึกษาว่ามีสุขภาพที่สมบูรณ์หรือไม่ สมรรถนะการจัดการองค์การเป็นอย่างไร เพราะสุขภาพองค์การเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จขององค์กร องค์กรที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพในการทำงานนั้นขึ้นอยู่กับสุขภาพขององค์กร (organizational health) เป็นสำคัญ เพราะองค์กรที่มีสุขภาพสมบูรณ์จะมีผลผลิตที่ดีทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ จะส่งผลให้เป็นที่ยอมรับของสังคม สมาชิกในองค์กรมีความสุข มีความพึงพอใจในการทำงาน มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงาน สมาชิกในองค์กรมีความรักและผูกพันต่อองค์กรและมีการประสานความร่วมมือในการปฏิบัติภารกิจขององค์กรให้บรรลุเป้าหมาย หากองค์กรมีสุขภาพองค์การที่ดีแล้วย่อมส่งผลให้องค์กรมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Daft, 1986: 105)

โรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ประสบปัญหาการจัดอัตรากำลังครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานจริงครูครูและบุคลากรไม่ตรงตามสาขาวิชา ประกอบกับโครงสร้างกรอบอัตรากำลังได้ถูกหนดโดยส่วนกลาง การจะส่งเสริมหรือสร้างความก้าวหน้าในแต่ละตำแหน่งยังคงต้องรอการสั่งการจากส่วนกลาง ยังไม่มีการกระจายอำนาจการบริหารด้านบุคลากรให้โรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร สามารถดำเนินการได้ตามสภาพความต้องการที่แท้จริง และยังคงมีปัญหาอุปสรรค ด้านการเลื่อนและแต่งตั้งที่ส่งผลกระทบต่อความก้าวหน้าของบุคลากร เนื่องจากความกระตือรือร้นในการทำงานมีค่อนข้างน้อย ขาดการกระตุ้นหรือแรงจูงใจ ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานในภารกิจงานประจำเท่านั้น การส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ ยังคงไม่เพียงพอต่อความต้องการ มีการคิดค้นนวัตกรรม วิธีการทำงาน แต่ขาดงบประมาณในการสนับสนุน รวมทั้งคุณภาพการบริการยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร คุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดชุมพรยังไม่ได้รับการยอมรับในอันดับต้นๆ จากผู้ปกครองที่มีฐานะดีในจังหวัดชุมพร ดังนั้นจึงนิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนที่มีคุณภาพ ซึ่งส่วนมากเป็นโรงเรียนที่อยู่ในเมืองที่มีขนาดใหญ่พิเศษส่วนผู้ปกครองบางส่วนที่อยู่ในตำบลที่ไกลจากที่ค่อนข้างมีฐานะจะนิยมส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในเมืองมากกว่าที่จะให้เรียนในโรงเรียนที่อยู่ใกล้บ้าน เพราะเชื่อว่าโรงเรียนในเมืองจะมีคุณภาพดีกว่า มีอุปกรณ์ที่ทันสมัยครบครันมากกว่าปัจจัยเหล่านี้จึงส่งผลกระทบต่อสุขภาพองค์การของโรงเรียน

ทั้งนี้ศึกษาจากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสุขภาพองค์การของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร เพื่อให้ทราบถึงสุขภาพองค์การของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร อยู่ในระดับใด ซึ่งผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหาร โรงเรียนเพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาสุขภาพองค์การในโรงเรียนให้ไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นตรงตามเป้าหมายของโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพองค์การของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสสุราษฎร์ธานี ชุมพร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสภาพองค์การโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสสุราษฎร์ธานี ชุมพร ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดทฤษฎีและหลักการในเรื่องสภาพองค์การ ของฮอยและซาโบ (Hoy & Sabo, 2005,อ้างถึงใน นงนุช สุริวงค์, 2559) ซึ่งได้กล่าวถึงองค์ประกอบของ สภาพองค์การของโรงเรียน 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านเกียรติ ศักดิ์ศรีของโรงเรียน 2) ด้านความเป็นผู้นำของ ผู้บริหารโรงเรียน 3) ด้านอำนาจบารมีของผู้บริหาร 4) ด้านการสนับสนุนทรัพยากร 5) ด้านการอยู่ร่วมกันของ ครู 6) ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสสุราษฎร์ธานี ชุมพร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 66 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพ องค์การของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสสุราษฎร์ธานี ชุมพร ยึด กรอบแนวคิดทฤษฎีและหลักการในเรื่องสภาพองค์การของฮอยและซาโบ (Hoy & Sabo, 1997: 142-144) ซึ่งได้กล่าวถึงองค์ประกอบของสภาพองค์การของโรงเรียน 6 ด้าน ดังนี้ ด้านเกียรติ ศักดิ์ศรีของโรงเรียน ด้าน ความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ด้านอิทธิพลของผู้บริหาร ด้านการสนับสนุนทรัพยากร ด้านการอยู่ร่วมกัน ของครู และด้านการมุ่งเน้นวิชาการ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา มีลักษณะ แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพองค์การของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสสุราษฎร์ธานี ชุมพร ด้านเกียรติ ศักดิ์ศรีของโรงเรียน 10 ข้อ ด้านความเป็นผู้นำของ ผู้บริหารโรงเรียน 10 ข้อ ด้านอำนาจบารมีของผู้บริหาร 10 ข้อ ด้านการสนับสนุนทรัพยากร 11 ข้อ ด้านการ อยู่ร่วมกันของครู 9 ข้อและด้านการมุ่งเน้นวิชาการ 10 ข้อ รวม 60 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบ มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีสภาพองค์การในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีสภาพองค์การในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีคุณภาพองค์การในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีคุณภาพองค์การในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีคุณภาพองค์การในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดสัณฐานองค์การของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดสัณฐานองค์การของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

3. สร้างแบบสอบถาม โดยใช้การรับรู้ของครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน 6 ด้าน ดังนี้

1) เกียรติศักดิ์ศรีของโรงเรียน 2) ความเป็นผู้นำของผู้บริหาร 3) อำนาจบารมีของผู้บริหาร 4) การสนับสนุนทรัพยากร 5) การอยู่ร่วมกันของบุคคล 6) การมุ่งเน้นด้านวิชาการ แล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุง ให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 30 คนแล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ความเชื่อมั่น 0.99

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่น ไปใช้กับครูโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 66 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 66 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 66 ฉบับ เก็บคืนได้จำนวน 60 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.90

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากระดับคุณภาพองค์การของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษาโดยใช้ค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับคุณภาพองค์การของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ใน 6 ด้าน ดังนี้ 1) เกียรติศักดิ์ศรีของโรงเรียน 2) ความเป็นผู้นำของผู้บริหาร 3) อำนาจบารมีของผู้บริหาร 4) การสนับสนุนทรัพยากร 5) การอยู่ร่วมกันของบุคคล 6) การมุ่งเน้นด้าน วิชาการ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 103)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีการบริหารคุณภาพองค์การในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีการบริหารคุณภาพองค์การในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการบริหารคุณภาพองค์การในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการบริหารคุณภาพองค์การในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการบริหารคุณภาพองค์การในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพองค์การของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณภาพองค์การของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวม 6 ด้าน

ที่	สุภาพองค์การของสุภาพองค์การของโรงเรียนท่า แซะรัชดาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านเกียรติศักดิ์ศรีของโรงเรียน	4.29	0.86	มาก	5
2	ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหาร	4.33	0.83	มาก	3
3	ด้านอำนาจบารมีของผู้บริหาร	4.32	0.84	มาก	4
4	ด้านการสนับสนุนทรัพยากร	4.26	0.82	มาก	6
5	ด้านการอยู่ร่วมกันของครู	4.39	0.91	มาก	1
6	ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ	4.36	0.87	มาก	2
	รวม	4.33	0.86	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า สุขภาพองค์การของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการอยู่ร่วมกันของครู ($\mu=4.36$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ ($\mu=4.36$) ส่วนด้านการสนับสนุนทรัพยากร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.26$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาสุขภาพองค์การของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 60 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย และมีวุฒิทางการศึกษาปริญญาตรี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับ 4.33 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการอยู่ร่วมกันของครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ ส่วนด้านการสนับสนุนทรัพยากร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านเกียรติศักดิ์ศรีของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นที่ยอมรับจากคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนท้องถิ่น รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการดูแล ปกป้อง คุ้มครองผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการยอมรับฟังข้อเรียกร้องต่าง ๆ จากผู้ปกครองและชุมชนท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นมิตร เป็นที่พึ่ง เข้าพบได้ง่าย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความยืดหยุ่นในการบริหารงาน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่สามารถใช้บทบาทหน้าที่ของบุคคลหรือตำแหน่งทำให้ผู้อื่นยินยอมปฏิบัติตามอย่างเข้มแข็งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านอำนาจการมีของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับความเห็นชอบ และการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดในการทำโครงการหรือกิจกรรมใหม่ ๆ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับจากผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการสนับสนุนทรัพยากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดให้ครูใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้ครูความสามารถด้านการผลิตใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน เช่น จัดอบรมการใช้โปรแกรมการสอนออนไลน์ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการจัดสรรให้มีห้องเรียนอย่างเพียงพอต่อผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการอยู่ร่วมกันของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้ครูมีความรัก และศรัทธาต่ออาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ผู้บริหาร

สถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้นจนสำเร็จ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการอาสาทำงานจากครูอย่างเต็มใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้ครูจัดบรรยากาศการเรียนการสอนแบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อเป็นการให้ความสำคัญกับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมพัฒนาครูด้านวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีเป้าหมายและแผนงานวิชาการที่ชัดเจนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสภาพองค์การของโรงเรียนท่าแซะรัษฎาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการอยู่ร่วมกันของครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ ส่วนด้านการสนับสนุนทรัพยากร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ มาตรฐาน และระเบียบในการบริหารงานและกำหนดภารกิจหลักของโรงเรียนไว้ชัดเจน เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ปฏิบัติเป้าหมายและแผนงานวิชาการอย่างเคร่งครัด นอกจากนี้ยังมีนโยบายให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาซึ่งมีการจัดประชุมประจำเดือนในการชี้แนะแนวทางการปฏิบัติงาน การประพจน์ และการปฏิบัติตนแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาศึกษาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันสำหรับการจัดหลักสูตรและการสอนได้มีการส่งเสริมครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเต็มตามความสามารถ ใช้สื่อการสอนที่มีได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด ผู้เรียนได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ โดยใช้สารสนเทศที่หลากหลาย คำนึงถึงความเหมาะสมและความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นหลัก มีการวัดและประเมินผลที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม กับผู้เรียน มีการกำหนดการนิเทศการสอนภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีการพัฒนาครูด้านวิชาการและให้ครูจัดกิจกรรมวิชาการให้กับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ สนับสนุนให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมการแข่งขันวิชาการอย่างต่อเนื่อง จัดบรรยากาศการเรียนการสอนแบบนักเรียนเป็นศูนย์กลางเพื่อเป็นการให้ความสำคัญกับผู้เรียนซึ่งครูให้การดูแลผู้เรียนเป็นพิเศษ เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของฮอยและซาโบ (Hoy & Sabo 1997: 65) ได้กล่าวไว้ว่า สุขภาพองค์การเป็นตัวชี้วัดอย่างหนึ่งของความสำเร็จ หรือประสิทธิภาพขององค์การ องค์การใดมีสุขภาพดีจะทำให้การบริหารองค์การนั้นมีประสิทธิภาพ โดยพฤติกรรมของผู้บริหารองค์การมีความสำคัญต่อภาระงาน และผลสัมฤทธิ์ของงาน ผู้บริหารมีทัศนคติ และความคาดหวังที่ชัดเจนต่อผู้ใต้บังคับบัญชา มีการควบคุมมาตรฐานการทำงาน และมีระเบียบปฏิบัติงานที่ชัดเจนซึ่งมีองค์ประกอบ 6 ด้านดังนี้ ด้านความเกียรติและศักดิ์ศรีของโรงเรียน ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหารองค์การ ด้านอำนาจอิทธิพลของผู้บริหาร ด้านการสนับสนุนทรัพยากร ด้านการอยู่ร่วมกันของครูและด้านการมุ่งเน้นวิชาการ

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

ด้านเกียรติศักดิ์ศรีของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรที่มีความชัดเจนสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นและผู้บริหารสถานศึกษาเป็นที่ยอมรับจากคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการดูแล ปกป้องคุ้มครองผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน มีการชี้แนะแนวทางให้ครูในการสร้างเกราะกำบังผลกระทบจากภายนอกให้ครูมีการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมโดยรอบสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ และมีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน พัฒนาครูในด้านต่าง ๆ จนเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ผู้นำชุมชนและองค์กรปกครองส่วน การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนได้นั้น เกิดจากจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขึ้นมา เพื่อกำกับ ติดตาม ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน ได้มาโดยชอบธรรมปราศจากคำครหา สถานศึกษามีอิสระในการดำเนินงานไม่มีการแทรกแซงจากหน่วยงานอื่น มีผลให้การบริหารงานของโรงเรียนดำเนินงานไปอย่างเป็นระบบ ตามนโยบายและบรรลุตามวัตถุประสงค์ สถานศึกษามีการติดต่อสื่อสารที่ดี ชี้แนะแนวทางครูในการประพฤติ ปฏิบัติตน และการปฏิบัติงานที่ดีเพื่อลดความเสี่ยงจากภายนอก เช่น สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้ทราบร่วมกัน ผู้ปฏิบัติงานทราบหมายเลขโทรศัพท์ติดต่อกับผู้ร่วมงานในสถานศึกษา เมื่อจำเป็นต้องใช้สื่อสารเพื่อบอกเรื่องเร่งด่วนทางราชการ ทุกคนสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ กับผู้ร่วมงานได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง ส่งผลให้งานบรรลุเป้าหมาย ทุกคนในองค์กรอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ไม่มีข้อบกพร่องเป็นที่ครหาของสังคม โรงเรียนจึงไม่หว่นไหวต่อแรงกดดันหรืออิทธิพลภายนอก คณะกรรมการบริหารโรงเรียนมีอิสระในการบริหารจัดการศึกษา การบริหารงานของโรงเรียนเป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยให้ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามาร่วมร่วมในการจัดการศึกษา ส่งผลให้การบริหารงานของโรงเรียนดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบ ตามนโยบายและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียน การบริหารงานเช่นนี้ทำให้โรงเรียนและชุมชนเกิดความรัก ความสามัคคี เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทุกครั้งที่โรงเรียนจัดกิจกรรมชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม เมื่อเกิดเหตุการณ์ข้อเรียกร้องที่เกี่ยวข้องกับครูที่ไม่ชอบธรรมไร้เหตุผล ครูก็จะได้รับการคุ้มครองจากชุมชนด้วยเช่นกัน และผู้บริหารมีการพิจารณาข้อเรียกร้องของชุมชนอย่างรอบคอบ มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับชุมชน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเข้มแข็งสามารถปกป้องบุคลากรในโรงเรียนไม่ให้ได้รับแรงกดดันจากชุมชนและผู้ปกครอง ส่งผลให้โรงเรียนดำรงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์ศรีของโรงเรียน สอดคล้องกับแนวคิดโชติกา แสงอรุณ (2560: 41) ได้กล่าวว่า เกียรติศักดิ์ศรีของโรงเรียน หมายถึง องค์กรที่มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เพื่อควบคุมความมั่นคงในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแก้ปัญหา และสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนในการที่จะควบคุมความมั่นคงในการจัดการศึกษา ครูจะถูกปกป้องจากแรงกดดันจากชุมชนและผู้ปกครอง ผู้บริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพในการเผชิญปัญหาอยู่ยากจากภายนอก

ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่สามารถใช้บทบาทหน้าที่ของบุคคลหรือตำแหน่งทำให้ผู้อื่นยินยอมปฏิบัติตามอย่างเข้มแข็ง โดยใช้หลักการ

กระจายอำนาจและหลักการมีส่วนร่วม ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้กระจายอำนาจการบริหารงานไปสู่รองผู้อำนวยการและผู้ช่วยฝ่ายบริหารทั้ง 5 โดยมีหัวหน้ากลุ่มสาระทั้ง 8 สาระ เป็นผู้นำในการสานต่อไปยังครูที่อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้ครูทุกคน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อลงสู่ตัวผู้เรียนโดยให้ความสำคัญกับผู้เรียนมากที่สุด ปลุกฝังให้ผู้เรียน มีคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการบริหารแบบให้อิสระแก่ครูในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ มีการส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ความสำคัญกับงานและผลสัมฤทธิ์ของงานผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความยืดหยุ่นในการบริหารงาน มีการแสวงหาสวัสดิการต่าง ๆ ให้แก่ครูในโรงเรียน สนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงาน ไปสู่การบรรลุเป้าหมายของกลุ่มตามที่ได้กำหนดไว้ มีน้ำใจ ใจกว้าง เป็นที่พึ่งของทุกคนได้ ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานโดยมุ่งเน้นทั้งงานและความสำเร็จของงาน โดยสร้างความเข้าใจในเรื่องเป้าหมายภารกิจ วิธีปฏิบัติ มีทัศนคติและความคาดหวังที่ชัดเจนต่อผู้ใต้บังคับบัญชา มีการควบคุมระเบียบและมาตรฐานการทำงานที่ชัดเจนและเป็นผู้แสวงหาแนวทางในการบริหารงาน ที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้องค์การบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของฮอยและฟอร์ไซท์ (Hoy and Forsyth 1986 อ้างถึงใน เรวัตร์ งามบุรงค์, 2558: 23) ได้กล่าวไว้ว่า ความเป็นผู้นำของผู้บริหารคือภาวะของผู้บริหารองค์การ ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทดังนี้ ภาวะผู้นำด้านมิตรสัมพันธ์ หมายถึง การมีพฤติกรรมทางด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การที่มุ่งสร้างความเป็นมิตร มีน้ำใจ ใจกว้าง เป็นที่พึ่งของทุกคนได้ เป็นคนเปิดเผย และสนับสนุนสิ่งต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ โดยแสดงตนเป็นเพื่อนร่วมงานที่ดีและมีความสามารถในการจัดสวัสดิการแก่บุคลากรในองค์การ ได้รับฟังและเคารพความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา บุคลากรให้ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่ความร่วมมือในการปฏิบัติงานทำให้ผลของงานประสบความสำเร็จมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน นำพาให้องค์การไปสู่ผลสำเร็จ และภาวะผู้นำด้านกิจสัมพันธ์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่มุ่งเน้นทั้งงานและความสำเร็จของงาน โดยสร้างความเข้าใจในเรื่องเป้าหมายภารกิจ กฎระเบียบต่างๆวิธีปฏิบัติ มีทัศนคติและความคาดหวังที่ชัดเจนต่อผู้ใต้บังคับบัญชา มีการควบคุมมาตรฐานการทำงานและมีระเบียบวิธีปฏิบัติงานที่ชัดเจน ทำให้ได้ทั้งงานและทั้งคนที่มีประสิทธิภาพ เกิดความน่าเชื่อถือซึ่งกันและกัน

ด้านอำนาจอิทธิพลของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นอาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรในโรงเรียน ทั้งยังได้รับความเห็นชอบและการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดในการทำโครงการหรือกิจกรรมใหม่ ๆ เป็นประโยชน์แก่โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความยืดหยุ่นในการบริหารงานและมีการใช้สิทธิอำนาจหน้าที่ในการบริหารโรงเรียนอย่างถูกต้อง เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานทั้ง 5 ฝ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับนับถือจากชุมชนเป็นอย่างดี สามารถกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ บริหารงานโดยมุ่งเน้นทั้งงานและความสำเร็จของงาน ระเบียบและมาตรฐานการทำงานที่ชัดเจนและเป็นผู้แสวงหาแนวทางในการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้โรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของ โรบบินส์ (Robbins 1994: 152-153) ได้กล่าวไว้ว่า อำนาจอิทธิพลของผู้บริหารเป็นความสามารถของผู้กระทำที่มีอิทธิพลต่อ

พฤติกรรมของผู้ถูกระทำหรือบุคคลเป้าหมายให้กระทำบางสิ่งบางอย่างโดยที่ผู้กระทำนั้นไม่ต้องทำด้วยตัวเอง ศักยภาพในตัวบุคคล ความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลแสดงออกในรูปของอิทธิพลจากผู้มีอำนาจต่อผู้อยู่ใต้ อำนาจหรือผู้อยอมตามอำนาจ และการใช้อำนาจ มีผลทำให้ ผู้อยู่ใต้อำนาจแสดงพฤติกรรมด้วยความสำนึก รับผิดชอบตามที่ผู้มีอำนาจตั้งใจให้ทำ ไม่ว่าจะเป็นการใช้อำนาจโดยตรงหรือทางอ้อม

ด้านการสนับสนุนทรัพยากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา สามารถบริหารจัดการจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสมในการปฏิบัติงานและความต้องการของโรงเรียน ส่งเสริม ครูให้ใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนครูให้ได้รับการอบรม ด้านการผลิตสื่อนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน เช่น อบรมการสร้างห้องเรียนเสมือนจริง (Metaverse) จัดสรรให้ครูได้รับการบริการวัสดุอุปกรณ์การสอนอย่างเพียงพอกับความต้องการและยังจัดหา วัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพให้กับครูผู้สอน เพื่อให้การกิจกรรมการเรียนการสอนมีคุณภาพและเกิดประโยชน์ สูงสุด สอดคล้องกับแนวคิดของไมล์ (Miles, 1973: 435-437) ได้กล่าวไว้ว่า การสนับสนุนทรัพยากร คือการ สนับสนุนทรัพยากรบุคคล เพื่อให้บุคลากรรู้สึกว่าตนเองไม่รับภาระงานหนักเกินไป การได้ใช้วัสดุอุปกรณ์ทุก ชนิดที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและมีจำนวนเพียงพอต่อการใช้งาน สนับสนุนการใช้ทรัพยากรที่สมบูรณ์เหมาะกับการ ดำเนินงานของบุคลากรโดยจะเป็นไปตามความสามารถและความถนัดของแต่ละบุคคล อีกทั้งปริมาณงานที่ ต้องมีความหนักเบาพอๆ กันจึงจะทำให้บุคคลปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการอยู่ร่วมกันของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสามารถ บริหารโรงเรียนโดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่าง เพื่อนร่วมงาน ส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรักใคร่ ประองตองสามัคคีกัน เอื้อเพื่อเกื้อกูลกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างเต็มที่ ให้คำปรึกษาพร้อมทั้งมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างขวัญและกำลังใจ ในการปฏิบัติงานแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาตลอดปีการศึกษา โดยมีมอบของขวัญเนื่องในวันปีใหม่ของ ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคน ส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความกระตือรือร้นและมีความพึง พอใจในการปฏิบัติงานครูและบุคลากรทางการศึกษาอาสาทำงานอย่างเต็มที่ มีความรู้สึกที่ดีต่อหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายต่อนักเรียน และเพื่อนร่วมงาน อีกทั้งยังมีความรักและศรัทธาในอาชีพอีกด้วย สอดคล้องกับแนวคิด ของฮอย และซาโบ (Hoy & Sabo, 1997, อ้างอิงใน พุทธิธิดา ฐาปณีย์ 2560: 33) กล่าวไว้ว่า ความผูกพัน อย่างแน่นแฟ้นของบุคลากรในโรงเรียนที่มีต่อกัน หรือความรู้สึกที่ดีต่องานสอน ต่อนักเรียน ต่อเพื่อนร่วมงาน สถานศึกษาใดที่มีบุคลากรที่มีความผูกพันรักใคร่กลมเกลียวกัน ให้ความช่วยเหลือกัน ปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความกระตือรือร้นเต็มความสามารถ สถานศึกษานั้นจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นการสร้างขวัญใน การปฏิบัติงานด้วย ซึ่งหมายถึง การที่ผู้ใต้บังคับบัญชาเชื่อมั่นในตัวผู้บริหารองค์การ มีความมั่นคงในงานที่ทำ มีความกระตือรือร้น มีความเป็นมิตรระหว่างเพื่อนร่วมงาน มีความรู้สึกที่ดีต่อผู้อื่น และรู้สึกว่าได้รับความสำเร็จในการทำงาน ครูที่มีศักยภาพจะต้องมีความตระหนักแลควบคุมตนเองได้และจะต้องเข้าใจรู้ว่า จะต้องปฏิบัติต่อคนอื่นอย่างไร นั่นคือ จะต้องปฏิบัติให้ดีที่สุดในการะหน้าที่ของตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้ตนเอง

เป็นบุคคลสำคัญหรือมีความหมายต่อบุคคลอื่น การเข้าใจและรู้จักตนเองนั้นทำให้สามารถวิเคราะห์ตนเองได้ว่า ตนเองต้องการอะไร มีความสนใจและใช้ชีวิตอยู่ในโลกให้มีความสุขได้อย่างไร

ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถบริหารงานด้านวิชาการของสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด เพื่อให้เกิดความเป็นเลิศทางวิชาการโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ เป็นระบบและเคร่งครัด เพื่อเป็นการรับประกันคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานทางด้านวิชาการ ได้แก่ หลักสูตรการสอน การจัดอุปกรณ์และการอำนวยความสะดวกในการดำเนินการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร การวัดผลประเมินผล การนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพ และประสิทธิภาพของครู ทำให้ผู้เรียนมีผลการเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตรตั้งนั้น งานวิชาการจึงเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ผู้บริหารและครูผู้สอนต้องให้ความสำคัญเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ สมฤดี เชิดกายเพชร (2560: 30) กล่าวไว้ว่า การมุ่งเน้นวิชาการเป็นภารกิจหลักของโรงเรียน ผู้บริหารและครูต้องร่วมกันกำหนดเป้าหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลักสูตร การเรียนการสอน การจัดอุปกรณ์ กิจกรรมเสริมหลักสูตร การวัดประเมินผล การนิเทศการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของครู โดยมีเป้าหมายสูงสุดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า สุขภาพองค์การของโรงเรียนท่าชะธาดภิเชก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านเกียรติศักดิ์ศรีของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการยอมรับฟังข้อเรียกร้องต่าง ๆ จากผู้ปกครองและชุมชนท้องถิ่น และมีการบริหารสถานศึกษาบนพื้นฐานความต้องการของชุมชนท้องถิ่น เพื่อการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีความเป็นมิตร เข้าถึงได้ง่าย เป็นที่พึ่งของผู้ใต้บังคับบัญชา นักเรียน ผู้ปกครอง เข้าพบได้ง่ายเมื่อมีปัญหา และยังสามารถตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้ถูกต้องและเหมาะสม

3. ด้านอำนาจบารมีของผู้บริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีแนวทางในการดำเนินการความเป็นมืออาชีพ เป็นที่ยอมรับของบุคลากรในสถานศึกษา และมีแนวทางในการดำเนินการแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้ใต้บังคับบัญชาได้

4. ด้านการสนับสนุนทรัพยากร ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการจัดสรรให้มีห้องเรียนอย่างเพียงพอต่อผู้เรียน และควรส่งเสริมการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีแนวทางในการบริหาร

จัดการทรัพยากรบุคคลให้ตรงตามสาขาวิชาที่สอนอย่างเพียงพอและจัดสรรให้มีห้องปฏิบัติการอย่างเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องชีววิทยา ห้องเคมี เป็นต้น

5. ด้านการอยู่ร่วมกันของครู ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีแนวทางในการสร้างทัศนคติที่ดีต่อสถานศึกษาจนได้รับการอาสาทำงานจากครูอย่างเต็มใจ สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่ครู ส่งเสริมให้ครูมีความเอื้ออาทร ให้กำลังใจแก่เพื่อนครูเสมอ โดยมุ่งยึดผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ส่วนตัว และส่งเสริม ในการดำเนินการให้บุคลากรมีความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน

6. ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดเป้าหมายและแผนงานวิชาการที่ชัดเจนส่งเสริม ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมวิชาการให้กับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ และครูได้เข้าร่วมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาเทคนิค การสอน วิธีการสอนในรูปแบบ ที่ทันสมัยอย่างเท่าเทียมและครูจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนมีผลการเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสภาพองค์การของโรงเรียนท่าแซะรัษฎาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
2. ควรมีการศึกษาการเปรียบเทียบสภาพองค์การของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
3. ควรมีการศึกษาการเปรียบเทียบสภาพองค์การของโรงเรียนในระดับภูมิภาค

บรรณานุกรม

- โชติกา แสงอรุณ (2560). แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนและแรงจูงใจในการทำงานของครูที่ส่งผลต่อสภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- นงนุช สุริวงค์. (2559). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพองค์การกับประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดพิจิตร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). การอ้างอิงประชากรเพื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง. วารสารการวัดผลการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 3(1), 23-24.
- พุทธิธดา ฐาปนีย์. (2560). สภาพองค์การของโรงเรียนในอำเภอเกาะจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- เรวัตร์ งามบุรงค์. (2558). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาพองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- สำนักเลขาธิการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาชาติ พ.ศ.2560-2579** .พิมพ์ครั้งที่1 : โรงพิมพ์ บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด
- สมฤดี เขิดกายเพชร. (2560). **สุขภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2**. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Cronbach L. J. (1990). **Essentials of psychological testing** (3rd ed.). New York : Harper & Collins
- Daft, R. L. **Organizational Theory and Design**. 2nd ed. New York: McGraw-Hill, 1986.
- Hoy, W.K., & Sabo, J.D. (1997).**Quality midden school: Open and healthy**. Ehglewood Cliffs, NJ: prince-Halll.
- Robbins, S.P. (1994). **Essentials of organizational behavior**. Englewood Cliffs, NJ : Prentice Hall

คุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
School Administrators Attributer for 21st Century in Anubanchumphon
School Under Chumphon The
Primary Educational Service Area Office 1

จุฑามาศ ทวีปัญญาทรัพย์¹ และ พัชรา เดชโฮม²
Jutamat Tawepanyasap¹ and Patchara Dechhome²
¹โรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
Corresponding Author: Jutamat Tawepanyasap
อีเมล: Kamyuijutamat@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้านประกอบด้วย 1) ด้านภาวะผู้นำ 2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 3) ด้านวิชาการ 4) ด้านบุคลิกภาพ และ 5) ด้านวิสัยทัศน์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 98 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยด้านวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านคุณธรรมจริยธรรมและด้านด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : คุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21

Abstract

The purpose of study on School administrators attributer for 21st century in Anubanchumphon School under Chumphon The Primary Educational Service Area Office 1 in 5 aspects as follows 1) Leadership 2) Morality and Ethica 3) Academic 4) Personality and 5) Visions. The populations used in School Administrators and the research were teachers at

Anubanchumphon School under The Primary Educational Service Office Chumphon 1, and academic year 2022, consisted of 98 people. The research instrument was a 5-level estimator questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The finding of the study on School administrators attributer for 21st century in Anubanchumphon School under Chumphon The Primary Educational Service Office 1 were generally found at high level. When considering each aspect, it was found that Visions of the educational institutes with the highest mean, and Academic have the lowest mean.

Keyword: School Administrators Attributer for 21st Century

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในประเทศไทยมีความสำคัญอย่างยิ่ง ทำให้การศึกษานั้นสามารถพัฒนาเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษา โดยเน้นการปฏิรูปการศึกษาและเรียนรู้อย่างเป็นระบบคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคนไทยยุคใหม่ ปรับกระบวนการเรียนรู้ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาคและของโลก ควบคู่กับการดำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ โดยการสร้างครูยุคใหม่ที่มีความรู้ ความสามารถ มีใจรัก มีคุณธรรม จริยธรรมและปรับระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพคล่องตัว เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้การศึกษาของประเทศไทยให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ กระจายโอกาสอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ตลอดจนสามารถก้าวทันและแข่งขันกับนานาชาติได้ โดยเฉพาะการเข้าสู่ประชาคม กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบายในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการศึกษา ด้านการศึกษาของประเทศไทย (เทิดพงษ์ ศรีวิเศษ, 2557: 585)

คุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 เป็นสิ่งที่ชี้ชัดให้เห็นถึงความดีและความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกและตัวแปรสำคัญ ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ มีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพในผลลัพธ์ที่เกิดจากการบริหารที่จะประสบความสำเร็จ สามารถสนองตอบการแข่งขัน และทันสมัยเหมาะสมในการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีคุณลักษณะที่โดดเด่น และเหมาะสม มีความรู้ในหลักการเชิงทฤษฎี คุณธรรมจริยธรรมและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษาในยุคใหม่เพื่อนำพา

องค์กร ประสบความสำเร็จได้อย่างสอดคล้อง (ชัยยนต์ เพาพาน, 2560: 96) ผลการวิจัยเหล่านี้ในด้านการบริหารงาน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีแนวโน้มที่จะใช้การบริหารงาน โดยมุ่งประสิทธิผลมากกว่ามิตรสัมพันธ์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาขาดการมีส่วนร่วมของบุคลากร และไม่ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติจริง สถานศึกษาเป็นสถาบันทางสังคมที่มีความสำคัญในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ เสริมสร้างคุณธรรมเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และฝึกทักษะชีวิตอันจำเป็นในการดำรงชีวิต สรรค์สร้างบุคลิกภาพทางสังคม เพื่อให้สามารถปรับการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และปฏิบัติตนให้มีคุณค่า แก่สังคม เป็นทรัพยากรมนุษย์ตามความต้องการทางสังคม โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้บริหารจัดการคอยกำกับ ติดตาม และดูแลการอีกทั้งสามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้ในศตวรรษที่ 21 อย่างมีคุณภาพ

โรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 การบริหารจัดการศึกษามีการติดต่อประสานงานหรือทำกิจกรรมร่วมกันภายในโรงเรียน มีโครงสร้างการบริหารแบ่งออกเป็นกลุ่มงานหลักและกลุ่มงานย่อยต่าง ๆ เช่น กลุ่มงานบริหารวิชาการ กลุ่มงานบริหารงานบุคคล กลุ่มงานบริหารงานงบประมาณ และกลุ่มงานบริหารงานทั่วไป แต่ด้วยผู้บริหารสถานศึกษาส่วนหนึ่งประสบปัญหาในการบริหารการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานกำหนด อันเกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจหลักการบริหารจัดการการศึกษาและมีคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 พบว่าผู้บริหารการศึกษาบางส่วนยังไม่เข้าใจหลักการบริหารการศึกษาในกระแสการเปลี่ยนแปลงจึงต้องเร่งพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 จากสภาพความเป็นมาและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ให้ดีมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลชุมพร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 98 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใช้กรอบแนวคิดจากตารางสังเคราะห์ ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านภาวะผู้นำ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ และด้านวิสัยทัศน์

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ประกอบด้วย 1) ด้านภาวะผู้นำ 2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 3) ด้านวิชาการ 4) ด้านบุคลิกภาพ และ 5) ด้านวิสัยทัศน์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านภาวะผู้นำ 2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 3) ด้านวิชาการ 4) ด้านบุคลิกภาพ และ 5) ด้านวิสัยทัศน์ แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรง ของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนวัดพิชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.96

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 98 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 98 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 98 ฉบับ เก็บคืนได้จำนวน 98 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านภาวะผู้นำ 2) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 3) ด้านวิชาการ 4) ด้านบุคลิกภาพ และ 5) ด้านวิสัยทัศน์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 นำเสนอในรูปแบบของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวม 5 ด้าน (N=98)

	คุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	ด้านภาวะผู้นำ	4.46	.40	มาก	3
2	ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.45	.38	มาก	4
3	ด้านวิชาการ	4.38	.45	มาก	5
4	ด้านบุคลิกภาพ	4.48	.42	มาก	2
5	ด้านวิสัยทัศน์	4.50	.43	มากที่สุด	1
	รวม	4.45	.42	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.50$) รองลงมาคือ ด้านบุคลิกภาพ ($\mu=4.48$) ด้านภาวะผู้นำ ($\mu=4.46$) และด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\mu=4.45$) ตามลำดับ ส่วนด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.38$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

คุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 พบว่า โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านภาวะผู้นำ และด้านคุณธรรม จริยธรรม ส่วนด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านภาวะผู้นำ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีศิลปะในการโน้มน้าวบุคคลอื่น ให้คล้อยตาม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ร่วมงานและผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสารที่ดี ชัดเจน เข้าใจและปฏิบัติตามได้ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษานี้ถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความเมตตา กรุณา ช่วยเหลือเมื่อผู้ร่วมงานประสบปัญหา และผู้บริหารสถานศึกษาความเป็นผู้นำในด้านคุณธรรม รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้ร่วมงานและผู้บริหารสถานศึกษามีความเสมอภาค ยุติธรรมกับทุกคนโดยไม่ลำเอียง ส่วนผู้บริหารสถานศึกษายึดหลักคุณธรรมและความถูกต้องในการตัดสินใจหรือแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้จัดสื่อผลิตสื่อ

และผู้บริหารสถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามุ่งพัฒนาตนเองทางวิชาการอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการแต่งกายสะอาด เรียบร้อย สุภาพ เหมาะสมตามกาลเทศะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความกระตือรือร้นในการทำงานอุทิศเวลาให้ราชการและผู้บริหารสถานศึกษามีการวางตัวที่ดีที่มีความเหมาะสม สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีได้อย่างเหมาะสม ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นผู้นำสูง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านวิสัยทัศน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบนพื้นฐานความต้องการของนักเรียนและชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำวิสัยทัศน์มากำหนดกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาได้และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสามารถวางแผน คาดการณ์และวินิจฉัย ภาพในอนาคตของสถานศึกษาได้ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการจัดการความรู้และเปิดโอกาสให้ครูได้อบรม สัมมนาและแสวงหาความรู้ รวมทั้งสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการและแนวทางที่จะแก้ไขปัญหาได้อย่างดี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบนพื้นฐานความต้องการของนักเรียนและชุมชนเริ่มตั้งแต่การวางแผนใช้หลักสูตร การนิเทศ กำกับติดตาม และประเมินการใช้หลักสูตรให้เป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาล โดยใช้ทรัพยากรการบริหารให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุด รองลงมา ด้านบุคลิกภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการแต่งกายสะอาดเรียบร้อย สุภาพ เหมาะสมตามกาลเทศะ โดยการรู้จักการแต่งกายที่ดีให้เหมาะสมกับบริบทซึ่งลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลในด้านต่าง ๆ และมีความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กุลจิรา รักษนคร (2563) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการองค์กร ของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมาก ทำให้คุณลักษณะของผู้บริหารต้องปรับเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ส่งผลต่อความสำเร็จ พัฒนาระบบการศึกษา แสวงหาวิธีการ ทักษะ ศักยภาพและความสามารถในการนำพาองค์กรทางด้านการศึกษาไปสู่ศตวรรษที่ 21 ที่โลกแห่งการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารจึงต้องพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ที่สามารถสนองตอบโจทย์ตามความคาดหวังของสังคม ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และซึ่งสอดคล้องแนวคิดของ วัฒนกร ต่อซอน (2563) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครพนม เขต 2 การจัดการเรียนรู้ โดยร่วมกันสร้างรูปแบบและแนวปฏิบัติในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ใน

ศตวรรษที่ 21 โดยเน้นที่องค์ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัว ผู้เรียน เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน โดยจะอ้างอิงถึงรูปแบบ (Model) ที่พัฒนามาจากเครือข่ายองค์กรความร่วมมือเพื่อทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมเกียรติ สุ่มเงิน (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะและแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะและแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ผลการศึกษา พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะและแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม และด้านการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความสามารถในการบริหารสถานศึกษา ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1.ด้านภาวะผู้นำ พบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านภาวะผู้นำ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีศิลปะในการโน้มน้าวบุคคลอื่น ให้คล้อยตาม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ สุขเอียด (2562) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ผลวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครู โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ด้านที่สูงที่สุด คือ ด้านผู้นำ รองลงมาคือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ และด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามลำดับ

ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความเมตตา กรุณา ช่วยเหลือเมื่อผู้ร่วมงานประสบปัญหาเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา ทองไทย (2559) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทอง ผลวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม รองลงมาคือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ ด้านความเป็นผู้นำ และด้านทักษะ การบริหารงานตามลำดับ

ด้านวิชาการ พบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านวิชาการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยวรรณ สวามิภักดิ์ (2560) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 2 ผลวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ คุณลักษณะด้านวิชาการ รองลงมาคือ คุณลักษณะด้านการตัดสินใจและคุณลักษณะด้านผู้นำ ตามลำดับ

ด้านบุคลิกภาพ พบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านบุคลิกภาพ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการแต่งกายสะอาด สุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับตัวเองและกาลเทศะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกสิงห์ ปากแก้ว (2558) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุดรธานีเขต 4 ผลวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความสามารถในการบริหาร ด้านความเป็นผู้นำ และด้านบุคลิกภาพ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์น้อยที่สุดคือ ด้านความรู้ทางวิชาการ ตามลำดับ

ด้านวิสัยทัศน์ พบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านวิสัยทัศน์ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลบนพื้นฐานความต้องการนักเรียนและชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฌภัทสรณ์ นรกิจ และภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2563) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่ายที่ 34 สำนักงานเขตมีนบุรี สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ รองลงมา คือ ด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร ด้านคุณธรรมจริยธรรมและด้านบุคลิกภาพ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. **ด้านภาวะผู้นำ** ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรนี้ถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน โดยการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความรักสามัคคีให้กับทุกคนสามารถร่วมมือกันขับเคลื่อนสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จได้ มีความอดทน อดกลั้นต่อความเหนื่อยยากขณะปฏิบัติงาน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

และมุ่งมั่นทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม มีความรักสามัคคีในองค์กรรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายนึกถึงประโยชน์ส่วนรวมอยู่เสมอ

2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ยึดหลักคุณธรรมจริยธรรมและความถูกต้องในการตัดสินใจหรือแก้ปัญหา โดยการดำรงตนและประพฤติปฏิบัติถูกต้องเหมาะสมทั้งตามกฎหมาย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ เพื่อรักษาศักดิ์ศรีแห่งความเป็นข้าราชการ คอยชื่นชมให้กำลังใจ ซึ่งจะนำไปสู่ความร่วมมือในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

3. ด้านวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้มุ่งพัฒนาตนเองทางวิชาการอยู่เสมอ โดยริเริ่มสร้างองค์ความรู้ใหม่ ทางวิชาการ อบรมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือวิจัยเพื่อสร้างความรู้คุณภาพและการประเมินผล ศึกษาค้นหาความรู้ใหม่ ๆ มุ่งมั่นพัฒนาตนเองทางวิชาการกับการเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ สร้างแหล่งเรียนรู้ในรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและก่อประโยชน์สูงสุดสามารถบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีความเป็นผู้นำสูง โดยการวางตัวสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีได้ อุทิศเวลาในการทำงาน พฤติกรรมที่แสดงออกมีความมั่นใจในตนเองอย่างเหมาะสม มีความกระตือรือร้นในการทำงานและความเชื่อมั่นในตนเอง มีวินัยและความภาคภูมิใจในตนเอง เป็นกันเองต่อเพื่อนร่วมงาน กิริยามารยาทเป็นที่ยอมรับของสังคม ทั้งมีบุคลิกภาพการแต่งกายที่สะอาดเหมาะสม ให้กำลังใจเป็นมิตรกับทุกคน สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์เพื่อความเจริญก้าวหน้าของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ด้านวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดการความรู้และเปิดโอกาสให้ครูได้อบรมสัมมนาและแสวงหาความรู้ รวมทั้งสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการและแนวทางที่จะแก้ไขปัญหาได้อย่างดี โดยการกำหนดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น วางเป้าหมายแผนคาดการณ์และวินิจฉัยในการบริหารสถานศึกษาที่ชัดเจนและมีความเป็นไปได้ มองการณ์ไกลมีทิศทางการชัดเจนซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะและมีความร่วมมือกันเพื่อให้งานประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะมีการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1

บรรณานุกรม

- กุลจิรา รักจนคร. (2563). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 27, 330
- เทิดพงษ์ ศรีวิเศษ. (2557). การบริหารสถานศึกษาเพื่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 9 (1), 14.
- นิตยา ทองไทย. (2559). ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามความคิดเห็นผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทสิงห์บุรีและอ่างทอง. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
- พรทิพย์ สุขเอียด. (2562). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- เอกสิงห์ ปากแก้ว. (2558). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 4. การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติสร้างสรรค์และพัฒนาเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ครั้งที่2. วันที่ 18-19 มิถุนายน 2558 ณ วิทยาลัยนครราชสีมา (หน้า 242). นครราชสีมา: วิทยาลัยนครราชสีมา.

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี
สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร
Administrative Skills in the 21st Century Of
Wat Nimmanoradee School, Phasicharoen
District, Bangkok Metropolis

เรณูภา จันทะวงษ์¹ และ พัชรา เดชโฮม²

Renuka Juntawong¹ and Patchara Dechhome²

¹โรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Renuka Juntawong

อีเมล: reukajuntawong@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 2) ทักษะด้านเทคนิค 3) ทักษะด้านการสื่อสาร 4) ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ และ 5) ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 81 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ทักษะด้านเทคนิค ส่วนทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะด้านการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ทักษะด้านเทคนิค ส่วนทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์และทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

คำสำคัญ : ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21, ผู้บริหารโรงเรียน

Abstract

The purpose of this research is to study the current condition and desirable condition of administrative skills in the 21st century of Wat Nimmanoradee School, Phasicharoen District, Bangkok Metropolis in 5 aspects as follows: 1) human relationships Skill, 2) technical skills, 3) Communication skills, 4) Critical and creative thinking skill, and 5) Technological and digital skills. The populations used in the research were government teachers at Wat Nimmanoradee School, administrators, Phasicharoen District, Bangkok Metropolis, and academic year 2022, consisted of 81 people. The research instrument was a 5 rating scales questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The research showed that the current condition of administrative skills in the 21st century of Wat Nimmanoradee School, Phasicharoen District, Bangkok Metropolis were generally found at high level. When considering each aspect, it was found that the technological and digital skills with the highest mean, followed by the technical skills and human relationships skill have the lowest mean The overall desirable condition was at the highest level. When considering each aspect, it was found that in the aspect of communication skills with the highest mean, followed by the technical skills. As for the human relationships skill and critical and creative thinking skill have the lowest mean.

Keyword: 21st Century Administrative Skills, Administrators

บทนำ

การศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นการศึกษาที่ต้องก้าวไปสู่เป้าหมาย โดยการศึกษาในยุคนี้เป็นการเตรียมคนออกไปทำงานในสายการผลิตในยุคอุตสาหกรรม ซึ่งต้องเตรียมคนออกไปเป็นคนที่ใช้ความรู้ (Knowledge worker) และเป็นบุคคลพร้อมเรียนรู้ (Learning person) ดังนั้น ทักษะสำคัญที่สุดของศตวรรษที่ 21 จึงเป็นทักษะของการเรียนรู้ (Learning skills) เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว คนยุคใหม่จึงต้องมีทักษะสูงในการเรียนรู้และปรับตัวเพื่อการมีชีวิตที่ดี และในขณะเดียวกันทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่คนทุกคนต้องเรียนรู้ คือ 3R 7C (วิจารณ์ พานิช, 2555) จากการเปลี่ยนแปลงที่กล่าวมา ผู้บริหารการศึกษาจึงถูกคาดหวังสูงมากการบริหารมีความซับซ้อนมากขึ้น ผู้บริหารจึงต้องมีแนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21 คือ Skillset ที่ผู้บริหารการศึกษาและครูมีหน้าที่ในการสร้างหลักสูตรและกิจกรรมที่ตอบโจทย์สิ่งเหล่านี้ คือ 1) Learn to Live เรียนเพื่อจะรู้จักใช้ชีวิตอยู่บนโลก 2) Learn to Love สอนให้เด็กรู้จักโลก รักคนอื่น รักตนเอง 3) Learn to Learn สอนให้เด็กรู้ว่าทำไมเราจึงต้องเรียน เรียนที่ไหน เรียนอย่างไร เรียนเมื่อไหร่ เรียนกับใครและเรียนแล้วจะไปใช้ทำอะไร และ 4) Love

to Learn เด็กที่เรียนรู้อะไรไปตลอดชีวิต ดังนั้นผู้บริหารจะต้องรู้เท่าทัน ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ และมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์และต้องสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา อีกทั้งยังต้องมีการพัฒนาทักษะใหม่ๆให้กับตนเองและบุคลากรอยู่เสมอ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2557)

โรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร มีจำนวนนักเรียน 1,635 คน จำนวนครูผู้สอน 81 คน มีการจัดการศึกษาตั้งแต่ ระดับอนุบาล 1 ถึง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยในปีการศึกษาที่ผ่านมาทางโรงเรียนมีเป้าหมายพัฒนาครูทั้งระบบและพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีการสนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนดี เรียนฟรี 15 ปี แก้ปัญหานักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ จากรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self Assessment Report : SAR) ซึ่งผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาสามารถยกระดับคุณภาพได้ในระดับที่น่าพอใจแต่ยังประสบปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานที่ส่งผลต่อเป้าหมายตามนโยบายของทางราชการ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในฐานะผู้นำองค์กรจึงต้องใช้ทักษะ การบริหารที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันเพื่อให้องค์กร พัฒนาไปสู่เป้าหมายที่ต้องการได้ (โรงเรียนวัดนิมมานรดี, 2565) จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารและเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการวางแผนงานตลอดจนพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับ ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของนักวิชาการทางด้านการศึกษา ซึ่งมีทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ตรงกันประกอบด้วยนักวิชาการทางด้านการศึกษา ดังนี้ เสาวภา พรเสนาะ (2556) ; วิวัฒน์ บุญยง (2558) ; กรรณิกา เรตมอนด์ (2559) ; ไกรสร เจียมทอง (2561) ; มณฑาทิพย์ นามนุ (2561) ; ปณิดา ใจดี (2562) ; สุวัฒน์ กุ้เกียรติกาญจน์ (2564) ; พรปวีณ์ ไกรบำรุง (2565) ; นิภาพร รอดไพบูลย์ (2565) และสุริยะ สมพร (2565) โดยใช้เกณฑ์ในการสังเคราะห์ที่มีระดับความถี่ตั้งแต่ 4 ขึ้นไป จะได้ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 2) ทักษะด้านเทคนิค 3) ทักษะด้านการสื่อสาร 4) ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ 5) ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 81 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามทักษะการบริหาร ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ใช้กรอบแนวคิดทักษะการบริหารจากการสังเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 2) ทักษะด้านเทคนิค 3) ทักษะด้านการสื่อสาร 4) ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ และ 5) ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 10 ข้อ ทักษะด้านเทคนิค 10 ข้อ ทักษะด้านการสื่อสาร 10 ข้อ ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ 10 ข้อ ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล 10 ข้อ รวม 50 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มี ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 2) ทักษะด้านเทคนิค 3) ทักษะด้านการสื่อสาร 4) ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ และ 5) ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) เท่ากับ 1.00 และได้ปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .981

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่น แล้วไปเก็บข้อมูลกับข้าราชการครูโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร จำนวน 81 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอ ความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ข้าราชการครูโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร จำนวน 81 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง

3. เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา และ ตำแหน่ง โดยใช้รูปของจำนวนและร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 2) ทักษะด้านเทคนิค 3) ทักษะด้านการสื่อสาร 4) ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ และ 5) ทักษะด้านเทคโนโลยี

และการใช้ดิจิทัล โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, 2561)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามกรอบแนวคิดทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม (N=81)

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	3.74	.74	มาก	5	4.56	.51	มากที่สุด	4
ทักษะด้านเทคนิค	3.91	.68	มาก	2	4.61	.49	มากที่สุด	2
ทักษะด้านการสื่อสาร	3.85	.72	มาก	3	4.62	.47	มากที่สุด	1
ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์	3.82	.74	มาก	4	4.56	.47	มากที่สุด	4
ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	3.99	.72	มาก	1	4.58	.50	มากที่สุด	3
รวม	3.86	.66	มาก		4.58	.46	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 3.99$) รองลงมาคือ ทักษะด้านเทคนิค ($\mu = 3.91$) ทักษะด้านการสื่อสาร ($\mu = 3.85$) ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ($\mu = 3.82$) ส่วนทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 3.74$)

สภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะด้านการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.62$) รองลงมาคือ ทักษะด้านเทคนิค (μ

= 4.61) ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ($\mu = 4.58$) ส่วนทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์และทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.56$) โดยผลการวิจัยในแต่ละด้าน มีดังนี้

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

สภาพปัจจุบันของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านการสื่อสาร และทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ส่วนทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะด้านการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ทักษะด้านเทคนิค และทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ส่วนทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์และทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ สภาพปัจจุบันของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองและกล้าตัดสินใจด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นและให้ความเป็นกันเองกับบุคคลากรในสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารโรงเรียนมีความจริงใจในการให้คำปรึกษา รับฟังและพยายามช่วยเหลือในการแก้ปัญหาของทุกคน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นและให้ความเป็นกันเองกับบุคคลากรในสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารโรงเรียนสามารถบริหารความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดสามารถบริหารความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาได้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ทักษะด้านเทคนิค สภาพปัจจุบันของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ทักษะด้านเทคนิค อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีวิธีการปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลายโดยนำสื่อ เทคโนโลยีมาใช้อย่างสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการวางแผนกำหนดนโยบายและทิศทางของสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารโรงเรียนมีกระบวนการใหม่ๆ ในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ทักษะด้านเทคนิค อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหาร

โรงเรียนสามารถจัดหาเครื่องมือและทรัพยากรที่ใช้ในการบริหาร ได้อย่างเพียงพอตามความต้องการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนมีกระบวนการใหม่ๆ ในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ ส่วนผู้บริหารโรงเรียนนำผลการนิเทศมาใช้ในสถานศึกษาอย่างถูกต้องและทันสมัย มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ทักษะด้านการสื่อสาร สภาพปัจจุบันของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ทักษะด้านการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีคำสั่ง มอบหมายงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนสามารถเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมผลงานไปสู่ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภายนอกได้ทันเวลาและต่อเนื่อง ส่วนส่วนผู้บริหารโรงเรียนมีวิธีการใช้ศิลปะการพูดกับการแสดงข้อมูล ได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ทักษะด้านการสื่อสาร อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีวิธีการสร้างความสามัคคีให้กับบุคลากร เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนสามารถเจรจาต่อรอง โน้มน้าว เพื่อให้เกิดผลดีในการปฏิบัติงานของบุคลากร ส่วนผู้บริหารโรงเรียนมีวิธีการใช้ศิลปะการพูดกับการแสดงข้อมูลได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ สภาพปัจจุบันของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการวิเคราะหฺนโยบาย จุดมุ่งหมาย ขอบข่ายและระบบงานภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรมีแนวคิดใหม่ๆ ในการปฏิบัติงาน ส่วนผู้บริหารโรงเรียนมีความมั่นใจในตนเองกล้าคิดกล้าตัดสินใจกับสถานการณ์เสี่ยงต่างๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการนำความรู้ใหม่มาประยุกต์กับความรู้เดิม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการวิเคราะหฺนโยบายจุดมุ่งหมาย ขอบข่ายและระบบงานภายในสถานศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนมอบหมายงานได้เหมาะสมตรงตามความถนัดของแต่ละบุคคล ส่วนผู้บริหารโรงเรียนกระตุ้นให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นริเริ่มสร้างสรรค์และกล้าแสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล สภาพปัจจุบันของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียน การสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดส่วนผู้บริหารโรงเรียนมีการใช้เครื่องมือ สื่อ

อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ ส่วนผู้บริหารโรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ทักษะด้านเทคนิค ส่วนทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนได้มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาระบบการทำงาน มอบหมายงาน ใช้สื่อดิจิทัล ในการจัดการเรียนการสอน และประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารต่างๆสู่ชุมชน ผู้บริหารโรงเรียนได้มีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรให้มีความรู้ความชำนาญในทุกๆด้าน ทั้งยังมีการนำเทคนิคใหม่ ๆ มาปรับใช้ในสถานศึกษา ที่ก่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติที่หลากหลาย มีศิลปะการพูด การถ่ายทอดข่าวสาร ข้อมูลความรู้ สรุประเด็นต่างๆ สามารถเจรจาต่อรองโน้มน้าวและสร้างความมุ่งมั่น ในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวิจารณ์ พานิช (2555) ได้กล่าวไว้ว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ความชำนาญของผู้บริหารในการทำตามบทบาทหน้าที่ 1) มีการกำหนดวิสัยทัศน์ 2) การคิดวิเคราะห์ คัดริเริ่มสร้างสรรค์ 3) การสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ 4) สามารถใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลในการปฏิบัติงาน ทักษะเหล่านี้เป็นคุณลักษณะที่ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21ต้องให้ความสนใจอย่างยิ่งเพราะการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้และทักษะการบริหาร ดังนั้น ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นคุณลักษณะที่ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันต้องให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมณฑาทิพย์ นามนุ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ สภาพปัจจุบันของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับ

มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีความกล้าตัดสินใจรวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคลากรในสถานศึกษา โดยการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในสถานศึกษามีบุคลากรทำดี สร้างผลสำเร็จมีการกล่าวคำชมเชยและให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ทำให้สามารถทำงานร่วมกับบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเสาวภา พรเสนาะ (2556) ได้กล่าวไว้ว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการทำงานร่วมมือกับผู้อื่น การสร้างความร่วมมือและโน้มน้าวให้ผู้อื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ทำให้ผู้อื่นเกิดความศรัทธาในสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารที่ดีควรมีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ดังนี้

- 1) มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ
- 2) มีความสามารถในการปรับตัว
- 3) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น
- 4) มีบุคลิกภาพที่ดี
- 5) มีความสุขุมรอบคอบ
- 6) มีความอดทน จิตใจมั่นคง และ
- 7) มีความเชื่อมั่นในตนเอง และกล้าตัดสินใจ

2. ทักษะด้านเทคนิค สภาพปัจจุบันของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ทักษะด้านเทคนิค อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีวิธีการปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลาย โดยมีนำสื่อ เทคโนโลยีมาใช้อย่างสร้างสรรค์ เช่น นำเทคโนโลยีมาใช้ในการมอบหมายงาน จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน และประชาสัมพันธ์ ข่าวสารต่างๆ รวมถึงมีการวางแผนกำหนดนโยบายและทิศทางของสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษา ได้ตั้งไว้ และมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของปณิดา ใจดี (2562) ได้กล่าวไว้ว่า ทักษะด้านเทคนิค เป็นทักษะเกี่ยวข้องกับการมีความรู้ และมีความชำนาญในกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ความสามารถในการใช้ความรู้ วิธีการ เทคนิค และสิ่งที่จำเป็นสำหรับภาระหน้าที่โดยเฉพาะประกอบด้วย ความสามารถเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี การใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารเพื่อปรับปรุงคุณภาพ การศึกษาวิจัย และส่งเสริมให้มีการวิจัยและนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการบริหาร โดยเรียนรู้ได้ จากประสบการณ์ การฝึกปฏิบัติและการศึกษาเพิ่มเติม

3. ทักษะด้านการสื่อสาร สภาพปัจจุบันของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ทักษะด้านการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีการออกคำสั่ง มอบหมายงานที่เป็นหนังสือสั่งราชการชัดเจน โดยมีการแจ้งทางออนไลน์และการเซ็นรับทราบด้วยตนเอง อีกทั้งนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมผลงานของโรงเรียนและนักเรียนให้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน รับทราบได้ทันเวลาและต่อเนื่อง รวมทั้งการมีศิลป์ ในเจรจาต่อรอง โน้มน้าว ทั้งกับบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ แพรดาว สมองผัน (2557) ได้กล่าวไว้ว่า ทักษะด้านการสื่อสาร เป็นผู้บริหารสามารถฟัง พูด อ่าน เขียนและสรุปได้อย่างชัดเจน ตรงประเด็นเข้าใจง่าย สื่อสาร ภาษาอังกฤษและภาษาประเทศในอาเซียนได้เป็นอย่างดีสามารถเจรจาต่อรองโน้มน้าวและเกลี้ยกล่อม เพื่อให้เกิดผลดีในการปฏิบัติงาน สามารถนำการประชุมนำเสนอในที่สาธารณะได้อย่างมืออาชีพ รวมทั้งสามารถเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ผลงานไปสู่ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภายนอกได้ทันเวลาและต่อเนื่อง

4. ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ สภาพปัจจุบันของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีการวิเคราะห์นโยบาย จุดมุ่งหมาย ขอบข่ายและระบบงานภายในสถานศึกษาเพื่อเป็นเป้าหมายในการทำงานให้สำเร็จตามที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการทำงานได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีแนวคิดใหม่ๆ ในการปฏิบัติงาน เป็นการระดมความคิดเพื่อพัฒนาสถานศึกษาซึ่ง ในการระดมหาแนวคิดใหม่ๆ มีการนำความรู้ใหม่มาประยุกต์กับความรู้เดิมซึ่งทำให้งานมีทันสมัยมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนิภาพร รอดไพบูลย์ (2565) ได้กล่าวไว้ว่า ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ เป็นความชำนาญหรือความสามารถในการกระทำ หรือการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในการวิเคราะห์นโยบายจุดมุ่งหมาย ขอบข่ายงานและระบบงานภายในสถานศึกษา ตลอดจนการนำไปสู่การปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีความสามารถคิดสร้างสรรค์โดยไม่ยึดติดกับหลักการหรือข้อจำกัดเดิม และประยุกต์เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ นำไปสู่การสร้างสรรคนวัตกรรม และแก้ไขปัญหาอย่างได้ผล

5. ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล สภาพปัจจุบันของทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีการส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียน การสอน ในการจัดทำสื่อในรายวิชาต่าง ๆ เพื่อช่วยสร้างความสนใจของผู้เรียน และมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการ เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆของโรงเรียนและผลงานของนักเรียนให้แก่ชุมชนได้รับทราบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสัจจบุษย์ โพธิ์รุท (2564) ได้กล่าวไว้ว่า ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล เป็นพฤติกรรมการแสดงออกถึงความรู้ ความเข้าใจและความสามารถพื้นฐานในการใช้เครื่องมือ สื่อ อุปกรณ์และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แท็บเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์และเกิดประโยชน์สูงสุดในการสื่อสารการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ประชาสัมพันธ์กิจกรรมสู่ชุมชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารโรงเรียนควรจะให้คำปรึกษา รับฟังและช่วยเหลือในการแก้ปัญหาของทุกคน โดยสร้างพื้นที่การพูดคุย เปิดกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพซึ่งกันและกันมีเหตุผล ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ทักษะด้านเทคนิค ผู้บริหารโรงเรียนควรมีกระบวนการใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงาน โดยการปรับวิธีคิดเชิงบริหาร การสั่งการ ใช้อำนาจเชิงบริหารลดลง กำหนดแผนงาน เป้าหมาย ให้ชัดเจน และควรจะ

จัดหาเครื่องมือและทรัพยากรที่ใช้ในการบริหารได้อย่างเพียงพอตามความต้องการ โดยสำรวจความต้องการการใช้ทรัพยากรของบุคลากรในสถานศึกษา

3. ทักษะด้านการสื่อสาร ผู้บริหารโรงเรียนควรมีวิธีการใช้ศิลปะการพูดที่หลากหลาย โดยใช้วิธีการพูดคุยผ่านตัวแทนครู หัวหน้าสายชั้น หรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อทำความเข้าใจและหาข้อสรุปในเรื่องต่าง ๆ ให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและควรมีวิธีการสร้างความสามัคคีให้กับบุคลากร โดยกำหนดจุดมุ่งหมายในการทำงานร่วมกัน รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

4. ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการกล้าคิดกล้าตัดสินใจ โดยเปิดใจยอมรับผลจากความคิดต่าง ๆ ที่เป็นเสียงสะท้อนความคิดเห็นจากบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อที่จะได้แนวความคิด มุมมองและทัศนคติใหม่ในการบริหารงาน และควรมีเรื่องลำดับความสำคัญในการปฏิบัติงาน โดยนำความรู้ใหม่มาประยุกต์กับความรู้เดิมอย่างสร้างสรรค์และหลากหลาย

5. ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ผู้บริหารโรงเรียนควรมีเครื่องมือ สื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้อย่างคล่องแคล่ว โดยการจัดการอบรมพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยี การใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอน ยอมรับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่พัฒนาอย่างรวดเร็วและควรมีนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาสถานศึกษา โดยการจัดทำระบบสารสนเทศที่ผู้ปกครอง นักเรียนเข้าถึงได้ง่าย จัดทำเว็บไซต์โรงเรียนที่จัดเก็บข้อมูลข่าวสาร ข้อมูลบุคลากร คำสั่ง ในสถานศึกษาและกิจการงานต่างๆ เพื่อให้สะดวกต่อการค้นหาและการใช้งาน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนวัดนิมมานรดี สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร

บรรณานุกรม

- กรรณิกา เรตมอนด์. (2559). **ตัวบ่งชี้ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. ดุษฎีนิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ไกรสร เจียมทอง. (2561). **ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นิภาพร รอดไพบูลย์. (2565). **ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว**. สารนิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- ปณิดา ใจดี. (2562). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลบ้านแพ้ว (วันครู 2500)**. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรวิมล ไกรบำรุง. (2565). รูปแบบการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 1. **วารสารศึกษาศาสตร์**, 9(2), 119-131.
- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2561). **การวิจัยทางการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ทริบเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- แพรวดาว สมองผัน. (2557). **ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). **ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- โรงเรียนวัดนิมมานรดี. (2565). **รายงานประจำปีของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2565**. กรุงเทพฯ : โรงเรียนวัดนิมมานรดี.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี- สฤษดิ์วงศ์.
- วิวัฒน์ บุญยง. (2558). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม**. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 5(2), 79-87
- สัตตบุษย์ โพธิ์รุท. (2564). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). **แนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ : สกศ.
- สุริยะ สมพร. (2565). **ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3**. **วารสารบัณฑิตวิทยาลัยพิษณุพนธ์**, 17(2), 1-15.
- สุวัฒน์ กู้เกียรติกาญจน์. (2564). **ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา**. **วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์**, 10(3). 68-80.
- เสาวภา พรเสนาะ. (2556). **การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก
สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
Personnel Administration of Thasaerat
School Under Secondary Educational Service Area
Office Suratthani Chumphon

เยาวลักษณ์ คำคำ¹ และ ผศ.ดร.พัชรา เดชโฮม²

Yoawaluk Damkham¹ and Patchara Dechhome²

¹โรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Yaowaluk Damkha

อีเมล: yoawaluk13183@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี ชุมพร ใน 5 ด้าน ดังนี้ ประกอบด้วย 1) ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง 2) ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง 3) ด้านการสร้างเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ 4) ด้านการรักษาวินัยและการออกจากราชการ และ 5) ด้านการพัฒนาบุคลากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 58 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการรักษาวินัยและการออกจากราชการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การพัฒนาบุคลากร ส่วนด้านการสรรหาบุคลากร และการบรรจุแต่งตั้ง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสรรหาบุคลากร และการบรรจุแต่งตั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดรองลงมาคือ ด้านการรักษาวินัยและการออกจากราชการ และด้านการพัฒนาบุคลากร ส่วนด้านการวางแผนอัตรากำลัง และการกำหนดตำแหน่ง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

คำสำคัญ: การบริหารงานบุคคล

Abstract

The purpose of this research were to current situations and desirable situations for the personnel administration of Thasaeratchadapisake School under Secondary Educational Service Area Office Suratthani Chumphon in 5 aspects as follows 1) Manpower planning and positioning 2)Recruitment and appointment 3)Strengthening government efficiency 4) Maintaining discipline and Investigating personnel resignation and 5) Teacher development The populations used in the research were consisted of 58 government teachers at Thasaeratchadapisake School under Secondary Educational Service Area Office Suratthani Chumphon in the academic year of 2022. The instrument used in this research were a five-rating scales questionnaire. Statistics for data analysis included percentage, mean and standard deviation.

The results of this research were the current situation of the personnel administration of Thasaeratchadapisake School under Secondary Educational Service Area Office Suratthani Chumphon as were generally found at high level. When considering each aspect, it was found that maintaining discipline and Investigating personnel resignation has the highest mean, followed by as teacher development for Recruitment and appointment has the lowest mean. The desirable situations as a whole were at highest level. When considering each aspect, it was found that recruitment and appointment with the highest mean, followed by maintaining discipline and Investigating personnel resignation and teacher development as for Manpower planning and positioning has the lowest mean.

Keyword: School Personnel Administration

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรง ตามที่กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหาร และจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 โดยอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษา และของผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นอำนาจ โดยแท้ตามกฎหมายกำหนดมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในภารกิจของสถานศึกษา 4 ด้านคือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป โดยการ บริหารงานบุคคลตามแนวการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลของโรงเรียนอยู่ในภารกิจงานของสถานศึกษา ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียส่วนทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหาร และการจัดการ สามารถพัฒนาบุคลากรได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

การบริหารงานบุคคลเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารงานต่าง ๆ ขององค์การรวมทั้งการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา บุคคลจะเป็นเครื่องชี้วัดว่าจุดมุ่งหมายของระบบการศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลหรือไม่จะต้องอาศัยกำลัง สติปัญญา ความคิด ความสามารถ ของบุคคลในการดำเนินการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชนจะต้องดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคล หน้าที่ของผู้บริหารก็คือการกำหนดเป้าหมายและสั่งการ ส่วนผลงานจะประสบความสำเร็จได้มากหรือน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ หลายประการการบริหารงานบุคคลเป็นการประสานสัมพันธ์ระหว่างบุคคลฝ่ายงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา ให้เกิดการทำงานร่วมกัน ช่วยกันนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายซึ่งบุคลากรเปรียบเสมือนฟันเฟืองขับเคลื่อนองค์กร ดังนั้นการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาต้องถือเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง

โรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 1,272 คน จำนวนข้าราชการครูทั้งสิ้น 58 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่มีการส่งเสริมการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งจากรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาประเด็นที่เกี่ยวกับงานบริหารงานบุคคล มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ประเด็นมีการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพเป้าหมายที่ตั้งไว้คือ ดี ผลการประเมินไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ (โรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก, 2564 : 62) ปัญหาและอุปสรรคเนื่องมาจากสภาพท้องถิ่นโดยเฉพาะการบริหารงานบุคลากรมีไม่เพียงพอ บุคลากรมีคุณสมบัติไม่ตรงกับสายงาน การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการในการอบรมพัฒนาที่ขาดการบูรณาการด้านเนื้อหา มีความซ้ำซ้อน ซึ่งเป็นการเพิ่มภาระงานให้กับครู เมื่อครูได้รับการพัฒนาแล้วขาดการเผยแพร่ความรู้ในโรงเรียน ไม่มีการนำความรู้ที่ได้รับไปต่อยอดให้เกิดประโยชน์ นอกจากนี้โครงการอบรมไม่ตรงกับความต้องการของครู และไม่สามารถเข้ารับการพัฒนาได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากมีข้อกำหนดไม่ให้ครูอบรมในวันเวลาราชการครูไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง อีกทั้งการเลื่อนขั้นวิทยฐานะของครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่แน่นอน มีการปรับเปลี่ยนเกณฑ์การประเมินบ่อยครั้ง ทำให้ครูหมดพลังและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้เกิดคุณภาพเท่าที่ควร สิ่งเหล่านี้ย่อมก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารงานบุคลากร จะเห็นได้ว่าทักษะการบริหารมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานบุคคล จำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องมีหรือสร้างทักษะการบริหารให้เกิดขึ้นและนำมาประยุกต์ใช้เพื่อช่วยลดปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน และอาจส่งผลให้การบริหารงานบุคคลเกิดประสิทธิภาพ จากสภาพความเป็นมา ความสำคัญและปัญหาดังกล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อจะได้้นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ปรับปรุง พัฒนา และเป็นแนวทางการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเชก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเชก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยได้สังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานบุคคลของโรงเรียน มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง 2) การสรรหา และบรรจุแต่งตั้ง 3) การสร้างเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ 4) การรักษาวินัยและการออกจากราชการ 5) การพัฒนาบุคลากร

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่อง การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเชก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพรครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเชก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 58 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเชก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ซึ่งได้สังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนไว้ 5 ด้าน คือ 1) การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง 2) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง 3) การสร้างเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ 4) การรักษาวินัยและการออกจากราชการ 5) การพัฒนาบุคลากร แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษาและตำแหน่ง มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเชก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ประกอบด้วย การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การสร้างเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ การรักษาวินัยและการออกจากราชการ การพัฒนาบุคลากร ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานบุคคล

ของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานบุคคล
ของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานบุคคล
ของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานบุคคล
ของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานบุคคล
ของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ดังนี้ 1) การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง 2) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง 3) การสร้างเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ 4) การรักษาวินัยและการออกจากราชการ และ 5) การพัฒนาบุคลากร แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) ได้เท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .983

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 58 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 58 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 58 ฉบับ เก็บคืนได้ 58 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพรครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง โดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนอนุบาลท่าแซะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง 2) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง 3) การสร้างเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ 4) การรักษาวินัยและการออกจากราชการ และ 5) การพัฒนาบุคลากร โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานบุคคล
ของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานบุคคล
ของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานบุคคล
ของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานบุคคล
ของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานบุคคล
ของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม ทั้ง 6 ด้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนท่าชะงะรัชดาภิเษกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวม 5 ด้าน

การบริหารงานบุคคล	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	ลำดับ	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการวางแผนอัตรากำลัง และการกำหนดตำแหน่ง	4.44	.47	มาก	3	4.59	.42	มากที่สุด	5
2. ด้านการสรรหาบุคลากร และการบรรจุแต่งตั้ง	4.33	.55	มาก	5	4.61	.39	มากที่สุด	1
3. ด้านการเสริมสร้าง ประสิทธิภาพในการปฏิบัติ	4.37	.49	มาก	4	4.60	.45	มากที่สุด	4
4. ด้านการรักษาวินัยและการ ออกจากราชการ	4.61	.47	มากที่สุด	1	4.61	.47	มากที่สุด	2
5. ด้านการพัฒนาบุคลากร	4.45	.51	มาก	2	4.61	.47	มากที่สุด	2
รวม	4.40	.47	มาก		4.60	.40	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนท่าชะงะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการรักษาวินัยและการออกจากราชการ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.61$) รองลงมาคือ การพัฒนาบุคลากร ($\mu = 4.45$) ด้านการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\mu = 4.39$) ส่วนด้านการสรรหาบุคลากร และการบรรจุแต่งตั้ง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.33$)

เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนท่าชะงะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสรรหาบุคลากร และการบรรจุแต่งตั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.61$) รองลงมาคือ ด้านการรักษาวินัยและการออกจากราชการ และด้านการพัฒนาบุคลากร ($\mu = 4.61$) ส่วนด้านการวางแผนอัตรากำลัง และการดำรงตำแหน่ง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.59$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

สภาพปัจจุบันของการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนท่าชะงะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการรักษาวินัยและการออกจากราชการ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ การพัฒนาบุคลากร ส่วนด้านการสรรหาบุคลากร และการบรรจุแต่งตั้ง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสรรหาบุคลากร และการบรรจุแต่งตั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการรักษา วินัยและการออกจากราชการ และด้านการพัฒนาบุคลากร ส่วนด้านการวางแผนอัตรากำลัง และการดำรง ตำแหน่ง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการวางแผนอัตรากำลัง และการกำหนดตำแหน่ง ในสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้า ปฏิบัติงานและมีการประเมินงานตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ.กำหนด และผู้บริหารสถานศึกษามีการเสนอแผน อัตรากำลังของสถานศึกษาต่อเขตพื้นที่การศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษา มีการกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไว้อย่างชัดเจน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการ จัดทำคู่มือภาระงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไว้อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ในสภาพ ที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าปฏิบัติงานและมีการประเมินงานตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ.กำหนดมีค่าเฉลี่ย สูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการเสนอแผนอัตรากำลังของสถานศึกษาต่อเขตพื้นที่ ส่วน ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินความต้องการกำลังคน ในการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง กระทรวงศึกษาธิการกำหนด มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการสรรหา และบรรจุแต่งตั้ง ในสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการเสนอความต้องการต่อเขตพื้นที่การศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการบรรจุแต่งตั้งโดยการรับบุคคล เข้าเป็นข้าราชการเพื่อปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการแจ้งภาระงานการทดลอง ปฏิบัติหน้าที่ราชการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานในตำแหน่งครูผู้ช่วย มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ในสภาพที่พึง ประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการเสนอความต้องการ ต่อเขตพื้นที่การศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการรายงานผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการชักชวนบุคคลที่มีความรู้ความสามารถหรือคุณสมบัติตามที่องค์การ ต้องการมาสมัครงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการสร้างเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ในสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนา และดำเนินการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรสร้างและ พัฒนาเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการที่ทำให้บุคลากร ทางการศึกษาของสถานศึกษาเพิ่มความรู้ความสามารถในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ในสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรสร้าง

และพัฒนาเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษา มีการจัดทำแผนพัฒนา และดำเนินการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาส่วนผู้บริหารสถานศึกษา มีกระบวนการที่ทำให้บุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาเพิ่มความรู้ความสามารถในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการรักษาวินัยและการออกจากราชการ ในสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการรายงานผลการดำเนินการทางวินัย หรือการออกจากราชการของบุคลากรทุกกรณีต่อคณะกรรมการสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดเก็บข้อมูลของผู้ออกจากราชการ อย่างเป็นระบบและตรวจสอบได้ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวินัย หรือแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของข้าราชการครู โดยใช้วิธีการต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ในสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการรายงานผลการดำเนินการทางวินัย หรือการออกจากราชการของบุคลากรทุกกรณีต่อคณะกรรมการสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับวินัยการรักษาวินัย การอุทธรณ์ร้องทุกข์ และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตาม ประเมินผลการพัฒนาวินัย จริยธรรมของข้าราชการและบุคลากรฯ ดำเนินการอย่างเป็นระบบ โปร่งใสยุติธรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการพัฒนาบุคลากร ในสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการส่งเสริมให้คนที่ปฏิบัติงานอยู่แล้วได้เพิ่มความสามารถของบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดส่งบุคลากรร่วมการอบรม สัมมนา และศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการส่งเสริมให้คนที่ปฏิบัติงานอยู่แล้วได้เพิ่มทัศนคติ ค่านิยมของบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ในสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการกระตุ้นหรือจูงใจให้บุคลากรให้เกิดความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกระตุ้นหรือจูงใจให้บุคลากรให้เกิดความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการส่งเสริมให้คนที่ปฏิบัติงานอยู่แล้วได้เพิ่มพูนความรู้ ความความชำนาญของบุคคลมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนท่าชะงะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการบริหารงานบุคคล ยึดเป็นหัวใจหลักในการบริหารงาน โดยมีกระบวนการในการวางแผนอัตรากำลังไว้ล่วงหน้า แล้วสรรหาคัดเลือก และบรรจุแต่งตั้งบุคคลที่มีความรู้ความสามารถคุณสมบัติเหมาะสมเข้ามาปฏิบัติงาน มีการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อส่งผลให้เกิดคุณภาพสูงสุดต่อสถานศึกษา มีการให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจ และแนวการปฏิบัติให้บุคลากร

ในการรักษาวินัย ควบคุมดูแลให้ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยอย่างเหมาะสม ตลอดจนการออกจากราชการ มีการพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่แล้วให้เพิ่มพูนความรู้ความชำนาญมากขึ้น โดยมุ่งใจให้บุคลากร มีการพัฒนาตนเองโดยจัดส่งเข้าร่วมอบรม ศึกษาดูงาน ส่งผลให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กล่าวว่า การบริหารงานบุคคล ในสถานศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจ ของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวอิสระภายใต้กฎหมายระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนา คุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวนิดา เหลนปก (2560) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง (ไสวราษฎร์อุปถัมภ์) โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากร ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการรวมพลัง ส่วน ด้านการให้ค่าตอบแทน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนท่าแซะ รัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูเห็นความสำคัญในการการสรรหาบุคลากร และการบรรจุแต่งตั้ง โดยสถานศึกษา แสวงหาชักชวนบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ หรือคุณสมบัติเหมาะสมกับงานเข้ามาทำงาน และมีการให้ ความรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวินัย หรือแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน โดยผู้บริหาร สถานศึกษาปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี ในการรักษาวินัย มีการควบคุมดูแลให้ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัย อย่างเหมาะสม มีกระบวนการในการเพิ่มความรู้ความสามารถในการทำงานเพื่อเป็นการเสริมสร้าง ประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ของกระทรวงศึกษาธิการ (2548) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษา ว่า เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองต่อภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวอิสระภายใต้กฎหมายระเบียบ ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ความสามารถ มีขวัญและกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชู เกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศศิวิมล คนเส็งยม (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานบุคคล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการวางแผนอัตรากำลัง และการกำหนดตำแหน่ง สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไว้อย่างชัดเจน เสนอแผนอัตรากำลังของสถานศึกษาต่อเขตพื้นที่การศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีการบรรจุแต่งตั้งโดยการรับบุคคลเข้าเป็นข้าราชการเพื่อปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ และจัดข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าปฏิบัติงานและมีการประเมินงานตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ.กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของสิริวรรณ ไชยกุล (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลาเขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านการสรรหา และบรรจุแต่งตั้ง สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการเสนอความต้องการต่อเขตพื้นที่การศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการบรรจุแต่งตั้งโดยการรับบุคคลเข้าเป็นข้าราชการเพื่อปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ มีการชักชวนบุคคลที่มีความรู้ความสามารถหรือคุณสมบัติตามที่องค์การต้องการมาสมัครงานมีการรายงานผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการสรรหาบุคลากรเข้าทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวนิดา เหลนปก (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง (ไสวราษฎร์อุปถัมภ์) โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านการสร้างเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนา และดำเนินการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา มีการพัฒนาหลักสูตร สร้างและพัฒนาเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษามีการแจ้งภาระงาน ศึกษาวเคราะห์ความ ต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจัดทำแผนพัฒนา และดำเนินการกับข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษามีการแจ้งภาระงานศึกษาวเคราะห์ ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสงกรานต์ ตะโคตม (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านการรักษาวินัยและการออกจากราชการ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีการให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวินัยหรือแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโดยใช้วิธีการต่าง ๆ และผู้บริหารสถานศึกษามีการรายงานผลการดำเนินการทางวินัย หรือการออกจากราชการของบุคลากรทุกกรณีต่อคณะกรรมการสถานศึกษา มีการจัดเก็บข้อมูลของผู้ออกจากราชการ อย่างเป็นระบบตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศศิวิมล คนเสงี่ยม (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านการพัฒนาบุคลากร สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกระตุ้นหรือจูงใจให้บุคลากรให้เกิดความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง มีการให้แนวความคิดใหม่ในการปฏิบัติงานเพื่อให้บุคคลมีคุณภาพขึ้น มีกระบวนการส่งเสริมให้คนที่ปฏิบัติงานอยู่แล้วได้เพิ่มความสามารถของบุคคล การจัดส่งบุคลากรร่วมการอบรม สัมมนา และศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพและผู้บริหารสถานศึกษามีการให้แนวความคิดใหม่ในการปฏิบัติงานเพื่อให้บุคคลมีคุณภาพขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวราพร พรหมแก้วพันธ์ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอมายอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยสภาพปัจจุบันของการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการรักษาวินัย และการออกจากราชการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การพัฒนาบุคลากร ส่วนด้านการสรรหาบุคลากร และการบรรจุแต่งตั้ง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสรรหาบุคลากร และการบรรจุแต่งตั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมา คือ ด้านการรักษาวินัยและการออกจากราชการ และด้านการพัฒนาบุคลากร ส่วนด้านการวางแผนอัตรากำลัง และการกำหนดตำแหน่ง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการแจ้งภาระงานการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานในตำแหน่งครูผู้ช่วย ผู้บริหารสถานศึกษามีการเสนอความต้องการต่อเขตพื้นที่การศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีกระบวนการที่ทำให้บุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาเพิ่มความรู้ความสามารถในการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตร โดยสร้างและพัฒนาเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษา
3. ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีกระบวนการที่ทำให้บุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาเพิ่มความรู้ความสามารถในการทำงาน โดยมีการพัฒนาหลักสูตร สร้างและพัฒนาเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษา

4. ด้านการรักษาวินัยและการออกจากราชการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการรายงานผลการดำเนินการทางวินัย หรือการออกจากราชการของบุคลากรทุกกรณีต่อคณะกรรมการสถานศึกษา โดยมีการรายงานผลการดำเนินการทางวินัย หรือการออกจากราชการของบุคลากรทุกกรณีต่อคณะกรรมการสถานศึกษา

5. ด้านการพัฒนาบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีกระบวนการส่งเสริมให้คนที่ปฏิบัติงานอยู่แล้วได้เพิ่มทัศนคติ ค่านิยมของบุคคล โดยผู้บริหารสถานศึกษามีการกระตุ้นหรือจูงใจให้บุคลากรให้เกิดความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

2. ควรมีการศึกษาแนวทางการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ : ศุภสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ : ศุภสภาลาดพร้าว.
- โรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก. (2564). **รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self – Assessment Report : SAR) ปีการศึกษา 2564**. ชุมพร : โรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก.
- วนิดา เหลहनปก. (2560). **การบริหารงานบุคคลของโรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง (ไสวราษฎร์อุปถัมภ์)**. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรภาพ พรหมแก้วพันธ์. (2557). **การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอมายอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- วิภาดา สารมัย. (2562). **การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ศศิวิมล คนเสงี่ยม. (2563). **การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สงกรานต์ ตะโคตม. (2563). **ประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สีวรรณ ไชยกุล. (2562). การบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 3. สารนิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

Aja-Okorie U. (2016). Teachers Personnel Management as Determinant Of Teachers Productivity
in Secondary Schools in DELTA STATE, NIGERIA. **British Journal of Education**,
4(8), 13-23.

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนธนาคารออมสิน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

Academic Administration Of Thanakhan Oomsin School Under
Prachuap Khiri Khan Primary Education
SERVICE AREA 1

นุชนาถ คำปันตีบ¹ และ พัชรา เดชโฮม²

Nutchanat Kumpuntip¹ and Patchara Dechhome²

¹โรงเรียนธนาคารออมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Nutchant Kumpuntip

อีเมล: nutchanat.kmai@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนธนาคารออมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ใน 5 ด้าน ดังนี้ ประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผลและประเมินผล 4) ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี และ 5) ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนธนาคารออมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 57 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนธนาคารออมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล ส่วนด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ

Abstract

The purpose of this research was to study academic administration of Thanakhan Oomsin School Under Prachuap Khiri Khan Primary Education Service Area 1 in 5 aspects as follows 1) Educational curriculum development 2) Learning process development

3) Measurement and evaluation 4) The media and technology development, and 5) In terms of quality assurance institutions, The population used in the research were teachers at Thanakhan Oomsin School under Prachuap Khiri Khan Primary Education Service Area 1, and academic year 2022, consisted of 57 people. The research instrument was a 5 rating scales questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that the academic administration of Thanakhan Oomsin School under Prachuap Khiri Khan Primary Education Service Area 1, were generally found at high level. when considering each aspect, it was found that. the learning process development had the highest mean, followed by educational curriculum development in terms of quality assurance institutions measurement and evaluation, The media and technology development have the lowest mean.

Keyword : Academic Administration

บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยให้มีความเจริญก้าวหน้าไปอย่างมีเสถียรภาพท่ามกลางสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงทั้งด้านการเมือง สังคม เศรษฐกิจ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์นั้นจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับคุณภาพการศึกษา เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ มีศักยภาพและมีความพร้อมที่จะรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต กระบวนการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพย่อมส่งผลต่อคุณภาพของการศึกษา การจัดการศึกษาที่ดีต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามความถนัดและความสนใจ ซึ่งในปัจจุบันการเตรียมคนให้มีคุณภาพด้านวิชาการนั้นถือเป็นภารกิจที่ท้าทายความสามารถของการบริหาร เป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง การแข่งขันระหว่างบุคคลกับเทคโนโลยี ความเหลื่อมล้ำทางสังคมในการเข้าถึงการศึกษาและความหลากหลายของศักยภาพแต่ละบุคคล การจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ผู้เรียนทุกคนได้พัฒนาทักษะความรู้ ความสามารถตามศักยภาพ และความพร้อมอย่างเท่าเทียมถือเป็นสิ่งสำคัญที่สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการที่ กล่าวว่าควรให้ความสำคัญกับประเด็นคุณภาพและประสิทธิภาพในทุกมิติเพื่อเน้นถึงพหุปัญญาของผู้เรียนรายบุคคลที่หลากหลายตามศักยภาพและต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถตามความสนใจ และความถนัดของตนเองในด้านต่างๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562; 1)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 ได้ระบุว่า การบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการในการบริหารจัดการศึกษาได้โดยอิสระ คล่องตัวรวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของ

ผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 32) โดยกำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารสถานศึกษาไว้ 4 งาน คือ งานวิชาการ งานบริหาร งบประมาณ งานบริหารทั่วไป และงานบริหารงานบุคคล ในงานดังกล่าวทั้ง 4 ด้านนี้ งานวิชาการถือว่าเป็นงานหลักโดยตรงเมื่อพิจารณาเทียบกับวัตถุประสงค์หลักของการบริหารสถานศึกษา เป็นงานที่เป็นไปเพื่อให้ นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมาย ผู้บริหารจะบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องเข้าใจขอบข่ายงาน วิชาการรู้จักปัญหาที่เกิดขึ้นและหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่างๆ เหล่านั้นให้หมดไป ดังนั้น การจัดการศึกษาให้มี คุณภาพ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้ และนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคม ต่อไปได้เป็นอย่างดี การดำเนินงานวิชาการจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังที่ (ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, 2546: 2) กล่าว ว่า ผู้บริหารทุกคนควรรับผิดชอบงานวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของสถานศึกษา เป็นการให้บริการ ทางวิชาการ ผู้บริหารมีหน้าที่เป็นผู้นำทางวิชาการ โดยทำงานร่วมกับครูผู้สอนกระตุ้นให้คำแนะนำและ ประสานงานให้ครูผู้สอนทุกคนร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารงานวิชาการ เป็นกลไกสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาขีดความสามารถของมนุษย์ ทั้งด้าน สติปัญญา ความคิด การใช้เหตุผล และการมีวิจรรย์ญาณควบคู่ไปกับการมีคุณธรรมจริยธรรม ส่วนงานด้าน อื่นๆ เป็นงานที่ส่งเสริมสนับสนุน ผู้บริหารต้องยึดตนเองงานวิชาการเป็นหลักในการบริหารและมีความเป็นผู้นำ ทางวิชาการจะนำโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จ (สันติ บุญภิรมย์, 2553: 10) งานวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญ ที่สุดของการจัดการศึกษาซึ่งทั้งผู้บริหารโรงเรียนคณะครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความรู้ ความ เข้าใจให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดแนวทางปฏิบัติ

โรงเรียนธนาคารออมสิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีนักเรียนจำนวนทั้งสิ้น 1,368 คน จำนวนครูผู้สอนทั้งสิ้น 57 คน เป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ ซึ่งเมื่อพิจารณา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้เรียน และผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติ (O-NET) ในปีการศึกษา 2561 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย ร้อยละ 55.37 วิชาคณิตศาสตร์ ร้อยละ 42.74 วิชาวิทยาศาสตร์ร้อยละ 41.99 วิชาภาษาอังกฤษ 39.52 เฉลี่ยคะแนนรวม ร้อยละ 44.91 ผลปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50 (โรงเรียนธนาคารออมสิน, 2564) สอดคล้องกับ เอื้อมพร หลินเจริญและคณะ (2552) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ทำให้คะแนนการทดสอบ O -NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2551 พบว่า นักเรียนที่สอบ O - NET ยังไม่เห็นความสำคัญ ของการสอบ เนื่องจากยังไม่ทราบว่าผลที่ได้จะถูกนำไปใช้อย่างไร โรงเรียนยังจัดการศึกษาตามสภาพบริบท ของโรงเรียน ซึ่งขึ้นอยู่กับความพร้อมของโรงเรียนและครู ครูผู้สอนของแต่ละโรงเรียนยังไม่มีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับการสอบ O-NET รวมถึงการสอนในชั้นเรียน ครูส่วนใหญ่ยังใช้วิธีการบรรยาย ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะ ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนธนาคารออมสิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน โดยข้อมูลที่ได้จากการวิจัยนี้จะเป็นข้อมูลพื้นฐาน

สำหรับผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนธนาคารออมสิน นำไปใช้ในการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อพัฒนากระบวนการบริหารจัดการและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนธนาคารออมสิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนธนาคารออมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยใช้เกณฑ์ในการสังเคราะห์ที่มีระดับความถี่ตั้งแต่ 7 ขึ้นไป มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผลและประเมินผล 4) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 5) ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนธนาคารออมสิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 57 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนธนาคารออมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ใช้กรอบแนวคิดการสังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผลและประเมินผล 4) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 5) ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนธนาคารออมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 10 ข้อ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 10 ข้อ ด้านการวัดผลประเมินผล 10 ข้อ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 10 ข้อ ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา 10 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการบริการงานวิชาการในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการบริการงานวิชาการในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการบริการงานวิชาการในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการบริการงานวิชาการในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการบริการงานวิชาการในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนธนาคารออมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนธนาคารออมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญต่อไปแล้วจัดพิมพ์ให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุงและแก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับ ครูผู้สอนโรงเรียนบางสะพาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าความเชื่อมั่น 0.962

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลกับครูผู้สอนโรงเรียนธนาคารออมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 57 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนธนาคารออมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนนาคารอมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 57 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 57 ฉบับ เก็บคืนได้จำนวน 57 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนาคารอมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่งโดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนาคารอมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ใน 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นๆ ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการพัฒนีสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้(บุญชม ศรีสะอาด,2546:103)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีการบริหารวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีการบริหารวิชาการอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการบริหารวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการบริหารวิชาการอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการบริหารวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารวิชาการของโรงเรียนนาคารอมสิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระจวบคีรีขันธ์ เขต 1 นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารวิชาการของโรงเรียนนาคาร ออมสิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวม 5 ด้าน

การบริหารวิชาการของโรงเรียนนาคารอมสิน		μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.30	0.52	มาก	2
2	ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นๆ	4.31	0.57	มาก	1
3	ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.13	0.62	มาก	4

4	ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.03	0.62	มาก	5
5	ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.22	0.63	มาก	3
รวม		4.20	0.59	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารวิชาการของโรงเรียนธนาคารออมสิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.31$) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\mu=4.30$) ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\mu=4.22$) ด้านการวัดผลประเมินผล ($\mu=4.13$) ส่วนด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.03$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนธนาคารออมสิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล ส่วนด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้บุคลากรนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมกิจกรรมฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะและกระบวนการคิดผ่านการลงมือกระทำ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาตามระเบียบการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้จัดทำแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

4. ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนในการจัดหาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการนิเทศ ติดตามการใช้สื่อนวัตกรรม ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ในการจัดหาสื่อนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

5. ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการดำเนินการตามแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่กำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมายและวิธีการประเมินให้เป็นไปตามขั้นตอน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนาคารอสมสิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดให้บุคลากรนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สนับสนุนให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริง โดยผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนในการจัดหาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จัดอบรมครูและบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้สื่อ ส่งเสริมให้มีการดำเนินการตามแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี เพื่อปรับปรุง แก้ไข พัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชัญพิชา จันทา (2563) ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ 1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3. ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มี 4. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนาคารอสมสินสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์หลักสูตร กำหนดแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรให้ไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของตรีสุคนธ์ คุณาเอก (2563) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของ

กระทรวงศึกษาธิการ บริบทของสถานศึกษาและสภาพสังคม เพื่อนำสู่การสร้างหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนธนาคารอสมสินสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน และจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ หนูแปง ปะกัระคะ (2559) กล่าวว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน จัดให้มีการนิเทศการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่างๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร

ด้านการวัดผลและประเมินผล การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนธนาคารอสมสินสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการวัดผลประเมินผล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล สนับสนุนให้มีการพัฒนาการเครื่องมือการวัดผลประเมินผลที่หลากหลายให้ได้มาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กิรติกานต์ ศิริสุรวุฒิ (2559) กล่าวว่า การพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยการประเมินเสริมพลัง ทำให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจสามารถพัฒนาเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย ซึ่งบุคลากรจะต้องนำนวัตกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เช่น การประเมินสภาพจริง การประเมินการปฏิบัติงาน การประเมินจากโครงการและการประเมินจากแฟ้ม สะสมงาน ไปใช้ในการประเมินผล การเรียนรู้ควบคู่ไปกับการใช้แบบทดสอบแบบต่างๆ และต้องให้ความสำคัญ กับการประเมินระหว่างปี/ภาค มากกว่าการประเมินปลายปี จะทำให้การวัดผลและประเมินผลได้มาตรฐานเป็นที่พึงพอใจ

ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนธนาคารอสมสินสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนในการจัดหาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เกตกนก สวยคำข้าว (2561) กล่าวว่า การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นการศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการผลิตสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี การจัดหาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี มาใช้ในกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน ควรมีการติดตามประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรม ให้เป็นระบบที่ชัดเจน

ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนธนาคารอสมสินสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการ

วางแผน กำหนดเป้าหมาย วิธีการประเมินให้เป็นไปตามขั้นตอน ดำเนินการตามแผนงานที่วางไว้ และเสนอ แนวทางปรับปรุง แก้ไขเพื่อพัฒนาคุณภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ จิรารัตน์ กระจำนงค์ (2562) ศึกษาเรื่อง การศึกษากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส ในอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส ในอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอขุนยวม จังหวัด แม่ฮ่องสอน มีการบริหารงาน วิชาการทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามอันดับพบว่า 1.ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 2.ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3.ด้านการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา 4.ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 5.ด้านการ พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการจัดการศึกษา 6.ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. **ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา** ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีประชุม วิเคราะห์ วางแผนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษาให้เข้ากับบริบท จัดกิจกรรมกระตุ้นให้ครูนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการ สอนจริง

2. **ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้** ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมกิจกรรมฝึกให้ ผู้เรียนมีทักษะและกระบวนการคิดผ่านการลงมือกระทำ มีการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยกำหนดให้กิจกรรมมีจุดมุ่งหมาย ผู้เรียนได้สืบเสาะหาข้อมูล หาข้อสรุป และหาวิธีการกระบวนการ ด้วยตนเองโดยครูเป็นผู้ให้คำปรึกษาและชี้แนะ

3. **ด้านการวัดผลประเมินผล** ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดให้จัดทำแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการ วัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา โดยวางแผนเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลให้ไปในทิศทางเดียวกัน ติดตามผลการใช้เครื่องมือและปรับปรุงให้มีความเหมาะสม

4. **ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี** ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสานความ ร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ในการจัดหาสื่อ นวัตกรรม โดยพัฒนาบุคลากรในเรื่องการจัดทำสื่อที่ หลากหลาย จัดให้มีคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน

5. **ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา** ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดให้มีการ พัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยการประชุม วางแผน มอบหมายงานในการเก็บข้อมูล ตระหนักให้บุคลากรเห็นความสำคัญและเป้าหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาร่วมกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของบุคลากรในโรงเรียนธนาคารออมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของบุคลากรในโรงเรียน

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของโรงเรียนธนาคารออมสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของโรงเรียนธนาคารออมสิน

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

จิรารัตน์ กระจำดี. (2562). **การศึกษากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอยุวม จัหวัดแม่ฮ่องสอน**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

จิรวิทย์ มั่นคงวัฒนะ. (2555). **การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา (Online)**. เข้าถึงได้จาก :

<https://www.gotoknow.org/posts/344746>, มกราคม, 20).

ตรีสุคนธ์ คุณาเอก. (2563). **แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ปิยพันธ์ ศิริรักษ์. (2562). **การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

พัชญ์พิชา จันทา. (2563). **แนวทางการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ศิวพร ละหารเพชร. (2562). **ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

สาคร มหาหิงค์ และ เกรียงไกร ชูระพันธ์. (2563). **การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
Academic Administration of Watpichaiyaram School Uder Chumphon
Primary Education Service Area Office 1

ชญาณี พวงทรัพย์¹, พัชรา เดชโฮม², และนิรันดร์ สุธีนิรันดร์³
Chayanee Puangsab¹, Patchara Dechhome², and
Niran Sutheeniran³

¹โรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Chayanee Puangsab

อีเมล: newtae.zii@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 6 ด้าน ดังนี้ ประกอบด้วย 1) ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านการนิเทศภายใน 5) ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา และ 6) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 34 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ส่วนด้านการวิจัยในชั้นเรียน และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

คำสำคัญ : การบริหารวิชาการ

Abstract

The purpose of this research was to study the of academic administration of Watpichaiyaram School in Primary Educational Service Office Area 1 in 6 aspects as follows 1) school curriculum management 2) research for educational quality development 3) the instructional management 4) the internal supervision 5) the learning evaluation and 6) school academic assurance. The populations used in the research were government teachers at Watpichaiyaram School in Primary Educational Service Office Area 1 and academic year 2022, consisted of 34 people. The research instrument was a 5 rating scales questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that of the academic administration Watpichaiyaram School in Primary Educational Service Office Area 1 were generally found at high level. when considering each aspect, it was found that the instructional management has the highest mean, followed by school curriculum management as for research for educational quality development and school academic assurance has the lowest mean.

Keyword: Academic Administration

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2560 ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาทางเลือกและกำหนดไว้ในมาตรา 49, 50 และ 80 ซึ่งมาตรา 49 กำหนดให้บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพเอกชน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิตย่อมได้รับความคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ จากนโยบายการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาดำเนินการให้มากที่สุด ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ในการพัฒนาผู้เรียนให้ เป็นคนดีมีปัญญา มีความสุขมีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพตามความมุ่งหมายของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 ที่ว่าการจัดการศึกษาต้อง เป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญาความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและ วัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กึ่งแก้ว เฟื่องศิลา, 2558: 2)

การบริหารจัดการศึกษาเป็นภารกิจและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องในทุกกระดับ ต้องมีหน้าที่อำนวยความสะดวก ส่งเสริมสนับสนุน ประสานงาน นิเทศ กำกับ ติดตาม แก้ไข พัฒนาการ ปรับปรุงการ

ดำเนินงาน หรือกิจกรรมต่าง ๆ ในระบบทั้งการวางแผน การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป และงานอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับนโยบาย เป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาตามบทบาทหน้าที่ และส่งเสริมการทำงานเป็นนิติบุคคลของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐได้จัดทำขอบข่ายภารกิจการบริหารและจัดการศึกษาไว้ 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงาน บุคคลและการบริหารงานทั่วไป ซึ่งถือว่าเป็น ภารกิจที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดการให้ตีมีคุณภาพ โดยผู้บริหารต้องหาแนวทางในการบริหารจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การบริหารงานวิชาการถือเป็นภารกิจที่เป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้าและมีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 34) งานสำคัญของ สถานศึกษาคืองานวิชาการ หากสถานศึกษาดำเนินการผิดพลาดทางวิชาการอาจพิจารณาได้ว่า สถานศึกษานั้น ประสบความล้มเหลว ในทางกลับกันหากสถานศึกษาใดที่ประสบความสำเร็จในด้านงานวิชาการสถานศึกษา นั้นจะได้รับการยกย่องและเป็นที่ยอมรับในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น การบริหารงานวิชาการจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาและปรับปรุงอยู่เสมอ ๆ เพื่อให้ได้มาตรฐานและมี คุณภาพรวมถึงเป็นที่ยอมรับของสังคมและชุมชน

โรงเรียนวัดพิชัยยาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 มีนักเรียนจำนวน ทั้งสิ้น 654 คน จำนวนครูที่สอนทั้งสิ้น 34 คน มีการส่งเสริมการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลปีที่ 2 จนถึงระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2564 พบว่า เมื่อ พิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ซึ่งโดย ภาพรวมแล้วในปีการศึกษาที่ผ่านมามีบางกลุ่มสาระที่มีเกณฑ์ต่ำกว่าเกณฑ์ระดับประเทศ ได้แก่ กลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่องผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนและผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของผู้เรียนใน การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอนของครู จึงมีความ จำเป็นที่ผู้บริหารและครูต้องพัฒนางานวิชาการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ (โรงเรียน วัดพิชัยยาราม, 2564: 36) จากความเป็นมาความสำคัญ และปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจใน การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชุมพรเขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการบริหารสถานศึกษาที่มี คุณภาพและประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพรเขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของนักวิชาการ มาสรุป และสังเคราะห์กรอบแนวคิดในงานวิจัย ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านการนิเทศภายใน 5) ด้านการวัดผล ประเมินผลการศึกษา และ 6) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาตนเองของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 34 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใช้กรอบ แนวคิดในการศึกษาค้นคว้าวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของนักวิชาการมาสรุปและสังเคราะห์ขอบข่ายการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนในงานวิจัย โดยใช้การบริหารวิชาการ 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการ บริหารหลักสูตร ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดผล ประเมินผลการศึกษา และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ประกอบด้วย ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการวิจัยในชั้น เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา และด้านการ ประกันคุณภาพการศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 103)

ระดับ	5	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
ระดับ	4	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมาก
ระดับ	3	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
ระดับ	2	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
ระดับ	1	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 6 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านการนิเทศภายใน 5) ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา และ 6) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา แล้วนำมาบ่งชี้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00

5. นำแบบสอบถาม ไปทดลองใช้กับครูผู้สอนโรงเรียนบ้านทุ่งมะขาม และโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 66 (บ้านนาเนียน) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาส บริบทคล้ายกับโรงเรียนวัดพิชัยยาราม จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .99

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 34 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 34 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

2. วิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) ด้านการวิจัยในชั้นเรียน 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านการนิเทศภายใน 5) ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา และ 6) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 103)

32.

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 1 ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวม 6 ด้าน

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1		μ	σ	ระดับ	อันดับ
1.	ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร	4.28	0.56	มาก	2
2.	ด้านการวิจัยในชั้นเรียน	4.19	0.58	มาก	5
3.	ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.30	0.64	มาก	1
4.	ด้านการนิเทศภายใน	4.27	0.59	มาก	3
5.	ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา	4.22	0.70	มาก	4
6.	ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	4.19	0.73	มาก	6
รวม		4.24	0.63	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.30$) รองลงมาคือ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ($\mu=4.28$) ส่วนด้านการวิจัยในชั้นเรียน และ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.19$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ส่วนด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีบันทึกผลการใช้และรายงานการใช้รายภาค/รายปี ทุกกลุ่มสาระ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาใช้งานวิจัยเป็นเครื่องมือของครูผู้สอนที่ช่วยหาคำตอบและแนวทางการแก้ไขปัญหาการเรียนรู้อของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาด้วยการวิจัย ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการพัฒนางานการจัดการเรียนการสอนของครู มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูปรับปรุงพัฒนาการจัดการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการเข้ามามีส่วนร่วมจากประสบการณ์จริงที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้อที่สอดคล้องกับพหุปัญญาและอาชีพในอนาคต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการนิเทศภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการนิเทศทั้งการจัดห้องเรียน การจัดทำแผนการเรียนรู้ งานวิชาการ การเรียนการสอนการนิเทศโครงการและกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศภายในตามระบบและกระบวนการนิเทศ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการทำงานร่วมกันระหว่างการนิเทศ ผู้นิเทศ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการใช้เครื่องมือการวัดและการประเมินผลที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยรองลงมาผู้บริหาร

สถานศึกษากำหนดให้มีการจัดทำแผนวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติม เกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการจัดทำรายงานการประกันคุณภาพการศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายใน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ส่วนด้านการวิจัยในชั้นเรียน และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อส่งเสริมให้ครูปรับปรุงพัฒนาการจัดการจัดการเรียนการสอน โดยให้เอื้อต่อการเข้ามามีส่วนร่วมจากประสบการณ์จริงที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กำหนดให้ครูคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล หลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรท้องถิ่น ส่งเสริมให้ครูมีจัดทำสื่อการเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีการกำหนดให้จัดทำแผนการเรียนรู้ การจัดการเรียน การถ่ายทอดความรู้ การแนะนำของครูให้ผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูมีการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ปกครองชุมชน ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้มีรูปแบบที่หลากหลายเพื่อให้มีความรู้และคุณธรรม ส่งเสริมให้ครูจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทฤษฎีและอาชีพในอนาคต และสุดท้ายมีการติดตามประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ในส่วนของการบริหารหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา แล้วจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำการวิเคราะห์ความต้องการของนักเรียนและสังคมจากนั้นมีการประเมินการใช้หลักสูตร อีกทั้งเปิดโอกาสให้ชุมชนและผู้เชี่ยวชาญมีส่วนร่วมสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา มีการนิเทศและทดสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้นโดยการใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนาสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา ท้ายที่สุดมีการกำหนดให้มีบันทึกผลการใช้และรายงานการใช้รายภาค/รายปีทุกกลุ่มสาระ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศกร อุดลพิทยาภรณ์ (2560) ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กตามแนวคิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กตามแนวคิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพ

ผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กตามแนวคิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ รองลงมา คือ การพัฒนาหลักสูตร และด้านที่มีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือ การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา และมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรินทร์ กล่อมสุริวงศ์ และจรัสศักดิ์ สุรงค์พิภรธรณ์ (2564) ศึกษาเรื่อง การบริหารวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลำลูกกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลำลูกกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลำลูกกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับมาก

ด้านการวิจัยในชั้นเรียน การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาใช้งานวิจัยเป็นเครื่องมือของครูผู้สอนที่ช่วยหาคำตอบและแนวทางการแก้ไขปัญหาการเรียนรู้อของผู้เรียน และกำหนดให้มีการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาด้วยการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญข้าว ชุ่มเกษรกุลกิจ (2560) ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ในภาพรวม อยู่ในระดับมากและมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ด้านการจัดการเรียนการสอน การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการเข้ามามีส่วนร่วมจากประสบการณ์จริงที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ

งานวิจัยของธัญดา ยงยศย์ (2560) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 3 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก

ด้านการนิเทศภายใน การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการนิเทศภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการนิเทศทั้งการจัดห้องเรียน การจัดทำแผนการเรียนรู้ งานวิชาการ การเรียนการสอน การนิเทศโครงการและกิจกรรม รวมทั้งกำหนดให้มีการนิเทศภายในตามระบบและกระบวนการนิเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชนิกร กุฎีศรี และปณิธาน วรณวัฒน์ (2561) ศึกษาเรื่อง ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนการศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนการศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่าการบริหารวิชาการโรงเรียนการศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก

ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการใช้เครื่องมือการวัดและการประเมินผลที่หลากหลาย กำหนดให้มีการจัดทำแผนวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิริภิญญา จตุพรโอบากุล (2562) ได้วิจัยเรื่อง คุณภาพการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาและเปรียบเทียบคุณภาพการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา อยู่ในระดับมาก

ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติม เกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่ โดยกำหนดให้มีการจัดทำรายงานการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสธิตยา ม่วงจวบ และ

ศักดิ์พันธ์ ต้นวิมลรัตน์ (2563) ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนวัดเขารักษ์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนวัดเขารักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานด้านวิชาการโรงเรียนวัดเขารักษ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอน บันทึกผลการใช้หลักสูตรและรายงานการใช้หลักสูตรรายภาค/รายปีทุกกลุ่มสาระ โดยกำหนดให้มีการประชุมวางแผนและแต่งตั้งคณะทำงานอย่างเป็นระบบ เพื่อรับผิดชอบงานหลักสูตรสถานศึกษา เช่น การประชุมหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรหรือฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและไม่มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดทำหลักสูตรที่ชัดเจน

2. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยส่งเสริมให้ครูใช้รูปแบบ เทคนิคการจัดการเรียนการสอน วิธีการ ต่าง ๆ มาบูรณาการให้เข้ากับเนื้อหา สาระ ที่สอนและทำการทดลองการสอนเป็นวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนานวัตกรรม หรือวิธีการจัดการเรียนการสอนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการเรียนรู้อของผู้เรียนต่อไป

3. ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพหุปัญญาและอาชีพในอนาคต โดยส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน ที่มีความจำเป็นต่อการใช้ชีวิต รวมทั้งทักษะที่จำเป็นที่ส่งเสริมต่ออาชีพในอนาคต และมีการติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านการนิเทศภายใน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมมีการทำงานร่วมกันระหว่างการนิเทศ ผู้นิเทศ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยกำหนดให้ประชุมวางแผนในการกำหนดมาตรการ แนวทาง ทิศทางในการนิเทศภายในของ ผู้นิเทศ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาระบบการนิเทศภายใน ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

5. ด้านการวัดผลและประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดให้มีระเบียบ แนวปฏิบัติจัดทำเอกสารคู่มือในการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรสถานศึกษา

6. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการประสานร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายใน โดยจัดระบบ

โครงสร้างองค์กร ให้รองรับการจัดระบบด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ดำเนินการพัฒนางานตามแผน และตรวจสอบประเมินผลเพื่อปรับปรุงพัฒนา คุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารวมพร เขต 1
2. ควรจะศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารวมพร เขต 1

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กิ่งแก้ว เพ็ญศิลา. (2558). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดโพรงมะเดื่อ (ศรีวิทยากร). การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ขวัญข้าว ชุ่มเกษรกุลกิจ. (2560). แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารวมพร เขต 1. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 13(2), 80-94.
- จิรภิญญา จตุรพรโอภากุล. (2562). คุณภาพการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ธัญดา ยงยศยิ่ง. (2560). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยสำหรับครู. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน์.
- พงศกร อุดลพิทยาภรณ์. (2560). การบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ตามแนวคิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 13(2), 316-328.
- พัชรินทร์ กล่อมสุริวงศ์. (2564). การบริหารวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลำลูกกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารวมพร เขต 2. วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการ, 10(3), 90.
- รัชนิกร กุฎีศรี และปณิธาน วรณวัลย์. (2561). ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนการศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 7(25), 237-245.
- โรงเรียนวัดพิชัยาราม.(2564). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2564.

โสธียา ม่วงจาบ และ ศักดิ์พันธ์ ตันวิมลรัตน์ (2563).แนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนวัดเขารักษ์
วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 11(1), 68-80

สุขภาพองค์การของโรงเรียนสวนศรีวิทยา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

The Organization Health of Suansai Wittaya School

Of The Secondary Education Service

Area Office Suratthani Chumphon

ณพรรุภกรณ ปัญญางาม¹ และ นิรันดร์ สุธีนิรันดร์²

Naruttaporn Panyangam¹ and Niran Sutheeniran²

¹โรงเรียนสวนศรีวิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Naruttaporn Panyangam

อีเมล: Naluttaporn4229@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเรื่อง สุขภาพองค์การของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสุขภาพองค์การของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ใน 6 ด้าน คือ 1) เกียรติ ศักดิ์ศรี 2) ความเป็นผู้นำของผู้บริหาร 3) อำนาจอิทธิพลของผู้บริหาร 4) การสนับสนุนทรัพยากร 5) การอยู่ร่วมกันของบุคคล 6) การมุ่งเน้นด้านวิชาการ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 137 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า สุขภาพองค์การของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการอยู่ร่วมกันของบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมุ่งเน้นด้านวิชาการ ส่วนด้านอำนาจอิทธิพลของผู้บริหารและด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : สุขภาพองค์การ,โรงเรียนสวนศรีวิทยา

Abstract

The Organization health of Suansri Wittaya School of The secondary educational service area office Suratthani Chumphon were included in 6 following aspects: 1) Institutional Integrity 2) Collegial Leadership 3) Principal Influence 4) Resource Support 5) Teacher Affiliation 6) Academic Emphasis of the study were 137 teachers from Suansri Wittaya School, in academic year 2022. The data were collected by using 5-point rating scale questionnaire and were statistically analyzed in percentage, mean, and standard deviation.

The findings revealed that The Organization health of Suansri Wittaya School of The secondary educational service area office Suratthani Chumphon was at high level. Considering each aspect, the results ranged from the high to the low level were as follows the highest was Teacher Affiliation, Academic Emphasis, Integrity, Collegial, Resource Support, Principal Influence, the low est was Collegial Leadership .

Keyword: The Organizational Health, Suansri Wittaya School

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนา กำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ ๒๑ เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญ ในการสร้างความได้เปรียบของ ประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทัน การเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศไทยในส่วนประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทย ให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดงานและการพัฒนาประเทศ ภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ และแรงกดดัน ภายในประเทศ ที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีสังคมไทยเป็นสังคม คุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579:1)

การศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาสุขภาพองค์กรนั้นมีความจำเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นจาก งานวิจัยที่หลากหลาย เช่น สมพร พักแก้ว (2550) ได้ศึกษาสุขภาพองค์กรของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต พบว่า 1. สุขภาพองค์กรของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สระแก้ว เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สุขภาพองค์กรที่อยู่ในระดับมาก เรียงอันดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการอยู่ร่วมกันของครู ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ด้าน

เกียรติศักดิ์ของโรงเรียน ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ และด้านการสนับสนุนทรัพยากร ส่วนด้านอำนาจอิทธิพลของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวทางการศึกษาคุณภาพองค์การโรงเรียนโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ว่าแนวทางการศึกษาคุณภาพองค์การนั้นอยู่ระดับใดและนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพองค์การของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับสุขภาพองค์การของ Hoy, Sabo and Barness (2005, p.65) ประกอบด้วย 1) เกียรติ ศักดิ์ศรี 2) ความเป็นผู้นำของผู้บริหาร 3) อำนาจ อิทธิพลของผู้บริหาร 4) การสนับสนุนทรัพยากร 5) การอยู่ร่วมกันของบุคคล และ 6) การมุ่งเน้นด้านวิชาการ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 137 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสุขภาพองค์การของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ตามแนวคิดของ Hoy, Sabo and Barness (2005) คือ เกียรติ ศักดิ์ศรี ความเป็นผู้นำของผู้บริหาร อำนาจอิทธิพลของผู้บริหาร การสนับสนุนทรัพยากร การอยู่ร่วมกันของบุคคล และการมุ่งเน้นด้านวิชาการ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสุขภาพองค์การของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ได้แก่ เกียรติ ศักดิ์ศรี (10 ข้อ) ความเป็นผู้นำของผู้บริหาร (12 ข้อ) อำนาจอิทธิพลของผู้บริหาร (11 ข้อ) การสนับสนุนทรัพยากร (12 ข้อ) การอยู่ร่วมกันของบุคคล (11 ข้อ) และการมุ่งเน้นด้านวิชาการ (10 ข้อ) รวม 66 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีสุขภาพองค์การในระดับมากที่สุด

- ระดับ 4 หมายถึง มีสุขภาพองค์การในระดับมาก
 ระดับ 3 หมายถึง มีสุขภาพองค์การในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง มีสุขภาพองค์การในระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง มีสุขภาพองค์การในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดแนวคิดเกี่ยวกับสุขภาพองค์การของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดแนวคิดเกี่ยวกับสุขภาพองค์การของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
3. สร้างแบบสอบถามโดยใช้การรับรู้ของครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน 6 ด้าน ดังนี้ เกียรติ ศักดิ์ศรี ความเป็นผู้นำของผู้บริหาร อำนาจอิทธิพลของผู้บริหาร การสนับสนุนทรัพยากร การอยู่ร่วมกันของบุคคล และการมุ่งเน้นด้านวิชาการ แล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุง ให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00
5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์
6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนเมืองหลังสวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ความเชื่อมั่น 0.903
7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเชื่อมั่น ไปใช้กับครูโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 137 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 137 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 137 ฉบับ เก็บคืนได้จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 87.30

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากระดับแนวคิดเกี่ยวกับสุขภาพองค์การของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษาโดยใช้ค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับแนวคิดเกี่ยวกับสุขภาพองค์การของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ตามแนวคิดของ Hoy, Sabo and Barness (2005) คือ เกียรติศักดิ์ศรี ความเป็นผู้นำของผู้บริหาร อำนาจอิทธิพลของผู้บริหาร การสนับสนุนทรัพยากร การอยู่ร่วมกันของบุคคล และการมุ่งเน้นด้านวิชาการ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546:103)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพองค์การของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนสุขภาพองค์การของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวม 6 ด้าน

สุขภาพองค์การของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านเกียรติ ศักดิ์ศรี	4.45	0.78	มาก	3
2	ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหาร	4.42	0.88	มาก	5
3	ด้านอำนาจ อิทธิพลของผู้บริหาร	4.42	0.81	มาก	5
4	ด้านการสนับสนุนทรัพยากร	4.44	0.78	มาก	4
5	ด้านการอยู่ร่วมกันของบุคคล	4.56	0.75	มาก	1
6	ด้านการมุ่งเน้นด้านวิชาการ	4.53	0.75	มาก	2
รวม		4.47	0.79	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า สุขภาพองค์การของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการอยู่ร่วมกันของบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.56$) รองลงมาคือ ด้านการมุ่งเน้นด้านวิชาการ ($\mu=4.53$) ส่วนด้านอำนาจอิทธิพลของผู้บริหาร และ ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.42$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย สุขภาพองค์การของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการอยู่ร่วมกันของบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมุ่งเน้นด้านวิชาการ ส่วนด้านอำนาจอิทธิพลของผู้บริหารและ ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านเกียรติ ศักดิ์ศรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เกิดความความรู้ใหม่ เพื่อนำไปสู่การทำงานแบบมืออาชีพจนได้รับความยกย่องนับถือจากชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรจัดการศึกษาอย่างคุณภาพ มีชื่อเสียงจนเป็นที่รู้จักของชุมชน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา ได้มีการกำหนดรูปแบบในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการพัฒนาระบบสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจนเกิดการยอมรับจากบุคลากร และ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีกำหนดให้มีการนิเทศชั้นเรียน และการ PLC ทุกภาคเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ กลยุทธ์ ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านอำนาจ อิทธิพลของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการชี้แนะแนวทางในการสร้างความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรในการรักษาชื่อเสียง ภาพพจน์ของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการใช้อำนาจ หน้าที่ในการชี้แนะการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการใช้ความรู้ ความสามารถ และ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจนเกิดการยอมรับจากทุกคนในองค์กร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการสนับสนุนทรัพยากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดให้โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ นอกเหนือจากในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนใช้เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม/สืบค้นข้อมูลได้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการศึกษา กำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดสรรอัตราค่าจ้างของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เพียงพอและเหมาะสมอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการอยู่ร่วมกันของบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้บริหารสถานศึกษา ได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรดำเนินการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนครูเพื่อก่อให้เกิดความรักใคร่กลมเกลียวกันในสถานศึกษา และ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุน ส่งเสริม ให้บุคลากรอบรมสัมมนา ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการเปิดโลกทัศน์ในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นอย่างมีความสุขมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรัก ศรัทธาต่อองค์กร เพื่อให้การทำงานขององค์กรขับเคลื่อนไปในทิศทางที่ดี และ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดแนวทางการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เพื่อให้เกิดความรู้สึที่ดีต่อกัน เกิดความร่วมมือร่วมใจกันทำกิจกรรมต่างๆบรรลุเป้าหมาย ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการเสนอแนะแนวทางให้บุคลากรมีทัศนคติที่ดี มีน้ำใจ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น รวมทั้งส่งเสริมให้รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการมุ่งเน้นด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริม สนับสนุน ให้บุคลากรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรของสถานศึกษาสอดคล้องกับบริบทความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยคำนึงถึงความต้องการผู้เรียน เป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ครอบคลุมบริบทของสถานศึกษา เช่น หลักสูตรท้องถิ่น หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา หลักสูตรเสริมประสบการณ์อาชีพ เพื่อให้ผู้เรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียนการสอน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดมาตรการและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน สถานการณ์ หลักสูตรวิทยาการการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสุขภาพองค์การของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการอยู่ร่วมกันของบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมุ่งเน้นด้านวิชาการ ส่วนด้านอำนาจอิทธิพลของผู้บริหารและด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนสวนศรีวิทยาได้มีการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ประชากรวัยเรียนทุกกลุ่มอย่างทั่วถึง มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและยกระดับองค์ความรู้สู่มาตรฐานสากล ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะทางวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ทักษะดิจิทัล ทักษะทางภาษา ตามความถนัดและศักยภาพ ให้มีสมรรถนะตามหลักสูตร เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมพหุวัฒนธรรมและเป็นพลโลกที่มีคุณภาพ มีการกำหนดแบบแผนวิธีการและขั้นตอนในการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบและดำเนินงานต่างๆโดยมีแบบแผนวิธีการและขั้นตอนในการปฏิบัติงานไว้อย่างเป็นระบบเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา กำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน กำหนดโครงสร้างหลักสูตร โดยให้บุคลากรจัดการเรียนการสอน ด้วยกระบวนการที่หลากหลาย โดยมุ่งเน้นการคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่

แท้จริงโดยการส่งเสริมให้บุคลากรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ครอบคลุมบริบทของสถานศึกษาเช่น หลักสูตรท้องถิ่น หลักสูตรด้านพุทธศึกษา หลักสูตรเสริมประสบการณ์อาชีพ เพื่อให้ผู้เรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียนการสอน มีการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับงานที่รับผิดชอบ จัดทำโครงการเพื่อจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่มีความจำเป็นต้องใช้ในการจัดการเรียนการสอนทุกปีการศึกษา ส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรมการผลิตสื่อการเรียนการสอนที่ใช้จัดการเรียนในชั้นเรียนด้วยนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้ทันสมัยอยู่เสมอ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบเต็มตามศักยภาพ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ให้มีทักษะความรู้ ความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและทักษะทางภาษา มีคุณธรรม จริยธรรม ภายใต้วิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ความสามารถและทักษะที่เหมาะสมตามจรรยาบรรณ มาตรฐานวิชาชีพ และคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 สร้างแรงบันดาลใจและพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้บุคลากรมีอาชีพ ผลิตสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย ถูกต้องและเหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมให้บุคลากรใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย ถูกต้องและเหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน กำหนดให้โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ นอกเหนือจากในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนใช้เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม/สืบค้นข้อมูลได้ มีการส่งเสริมให้มีการนำอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมและทันสมัยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำโครงการเพื่อจ้างครูอัตราจ้างในรายวิชาที่ยังไม่ได้รับการจัดสรรและสาขาที่ขาดแคลน มีการกำหนดให้มีโครงการรองรับค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงซ่อมแซม/จัดซื้อ วัสดุ อุปกรณ์ ที่เกิดการชำรุดในระหว่างภาคเรียน เพื่อให้เอื้อต่อการจัดเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนรู้สามารถดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนงานของโรงเรียน มีการจัดสรรอัตรากำลังของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน ให้บุคลากรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรของสถานศึกษาสอดคล้องกับบริบทความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยคำนึงถึงความต้องการผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดมาตรการและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ การจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน สถานการณ์ หลักจิตวิทยาการเรียนรู้ โรงเรียนมีการน้อมนำศาสตร์พระราชามาบูรณาการในการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ทักษะในการดำรงชีวิต ให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม โดยมุ่งเน้นจิตสาธารณะ รักความเป็นไทย ภายใต้วิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและวิถีประชาธิปไตย ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดให้บุคลากรจัดทำแผนการสอนและออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจ โดยการ นำสื่อเทคโนโลยี นวัตกรรม สื่อที่ทันสมัยเข้ามามีบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างอบอุ่น มีความสุข มีความเป็นกันเอง และเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอยู่เสมอ มีการกำหนดแนวทางการป้องกันให้บุคลากรมีความยุติธรรม ในการวัดประเมินผลสัมฤทธิ์ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอย่างเท่าเทียมกันทุกคน กำหนดค่าเป้าหมายของสถานศึกษาและให้มีการรายงานผลทุกภาคเรียนเช่น รายงานผลสัมฤทธิ์ในแต่ละรายวิชา เป็นต้น

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

ด้านเกียรติ ศักดิ์ศรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดรูปแบบในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา เช่น การประชุมผู้ปกครอง , กีฬาสี เป็นต้น สนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมและทำประโยชน์ต่อส่วนรวมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน เช่น การทำบุญทอดกฐิน-ผ้าป่า เป็นต้น มีการจัดการศึกษาอย่างคุณภาพ มีชื่อเสียงจนเป็นที่รู้จักของชุมชน สนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เกิดความรู้ใหม่ เพื่อนำไปสู่การทำงานแบบมีอาชีพจนได้รับความยกย่องนับถือจากชุมชน กำหนด ระเบียบ แบบแผน นโยบายเป็นที่ยอมรับของครู ชุมชน นักเรียน ให้บุคลากรทุกคนในองค์กร มีความยึดมั่นและมีความแน่วแน่ในหลักการ คุณธรรม และประพฤติปฏิบัติตนกับผู้อื่นมาใช้บริการทุกคนอย่างเสมอภาค และเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติ ส่งเสริมการทำงานของบุคลากรจนมีผลงานที่โดดเด่น เป็นที่ภาคภูมิใจของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียนและชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฟร็อล์ฟ ลอนดาไลน์ (Frueauff, Ronda Lynne) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสุขภาพองค์การและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างและจำกัดการพัฒนาโรงเรียนที่มีสุขภาพสมบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนที่มีสุขภาพสมบูรณ์ จะได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชน มีการติดต่อสื่อสารที่ดีในโรงเรียน บรรยากาศในโรงเรียนเป็นไปอย่างดี ส่วนโรงเรียนที่มีสุขภาพองค์การไม่สมบูรณ์จะมีสภาพที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาไปสู่ความสมบูรณ์ มีข้อเสนอแนะในการวิจัยให้ผู้บริหารดำเนินการอย่างจริงจังเพื่อพัฒนาสุขภาพของโรงเรียน

ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ กลยุทธ์ ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน บริหารจัดการศึกษาจนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ขององค์กร ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจนเกิดการยอมรับจากบุคลากร ให้บุคลากรเข้ารับการอบรมด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทักษะและความสามารถทางอาชีพอยู่เสมอ ปฏิบัติตนเป็นกัลยาณมิตรกับครูและบุคลากรทุกคนอย่างเท่าเทียม สามารถเข้าพบได้ง่าย กำหนดให้มีการนิเทศชั้นเรียน และการ PLC ทุกภาคเรียน สร้างบรรยากาศที่ดี ลดความตึงเครียด มีความเป็นกันเองในองค์กร ปฏิบัติตนอย่างเป็นธรรม ปฏิบัติกับครูทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ให้คำปรึกษาแก่บุคลากรในองค์กรอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน รับฟังปัญหาต่าง ๆ และมีวิธีการชี้แนะแนวทางการแก้ไขปัญหา มีการประชุมร่วมกับบุคลากร เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลกันอยู่เสมอ มีการพัฒนาระบบสวัสดิการต่าง ๆ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Hoy และ Woolfolk (1993) ได้ร่วมกันทำวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อมั่นของครูกับบรรยากาศสุขภาพองค์การของโรงเรียนประถมศึกษาในมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ โรงเรียนผลการวิจัยพบว่าบรรยากาศสุขภาพองค์การเป็นตัวนำไปสู่การพัฒนาความเชื่อมั่นของครูต่อองค์การและผู้บริหารโรงเรียนเมื่อครูมีความเชื่อมั่นแล้วก็จะเป็ผลดีต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

ด้านอำนาจ อิทธิพลของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีใจเป็นกลางยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน มีมาตรฐานการปฏิบัติงาน ตามแผนการปฏิบัติงานของสถานศึกษาโดยไม่ให้บุคคลที่มีผลประโยชน์เข้ามาแทรกแซงในการจัดการศึกษา มีการส่งเสริมให้บุคลากรปรับเปลี่ยนความคิด ความเชื่อ และกระบวนกรให้สอดคล้องกับบริบทของหน่วยงานและสถานการณ์ที่

เปลี่ยนแปลงไป มีการกำหนดตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรให้ตรงกับความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคลผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้อำนาจหน้าที่ในการผลักดันบุคลากรในองค์กรให้ปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ของตนเองอย่างถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งนำการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ ซึ่งแนะแนวทางการดำเนินชีวิตให้ครูร่วมงานกันอย่างมีความสุข เพื่อเป็นการสร้างสัมพันธ์ไมตรีที่ดีต่อกัน ใช้อำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมให้บุคลากรเกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงาน และปลูกฝังความรักในองค์กร มีการใช้ความรู้ ความสามารถ และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจนเกิดการยอมรับจากทุกคนในองค์กร ซึ่งแนะแนวทางในการสร้างความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรในการรักษาชื่อเสียงภาพพจน์ของสถานศึกษา พัฒนายกระดับคุณภาพของสถานศึกษาจนเป็นที่ยอมรับนับถือของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของโรบบินส์ (Robbin: 2007 อ้างถึงใน กาญจนา ชูรอด:2555) กล่าวว่า อำนาจหมายถึง ความสามารถของผู้กระทำที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้ถูกกระทำ หรือบุคคลเป้าหมายให้กระทำบางสิ่งบางอย่างโดยที่ผู้กระทำนั้นไม่ต้องทำด้วยตนเอง อำนาจเป็น 1) ศักยภาพในตัวบุคคล 2) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลแสดงออกในรูปของอิทธิพลจากผู้มีอำนาจต่อผู้อยู่ใต้อำนาจหรือผู้อยู่ยอมตามอำนาจ 3) การใช้อำนาจมีผลทำให้ผู้อยู่ใต้อำนาจแสดงพฤติกรรมด้วยความสำนึกรับผิดชอบตามที่ผู้มีอำนาจตั้งใจให้ทำไม่ว่าจะเป็นการใช้อำนาจโดยตรงหรือทางอ้อม

ด้านการสนับสนุนทรัพยากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษา กำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับงานที่รับผิดชอบ เพื่อให้การเรียนรู้สามารถดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนงานของโรงเรียน มีการจัดสรรอัตรากำลังของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เพียงพอและเหมาะสมอยู่เสมอ มีการแต่งตั้งครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาประจำห้องเรียนอย่างเพียงพอและเหมาะสมกับบริบทของแต่ละสายการเรียน มีการกำหนดให้บุคลากรจัดทำโครงการเพื่อจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่มีความจำเป็นต้องใช้ในการจัดการเรียนการสอนทุกปีการศึกษา ส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรมการผลิตสื่อการเรียนการสอนที่ใช้จัดการเรียนในชั้นเรียนด้วยนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้ทันสมัยอยู่เสมอ ส่งเสริมให้บุคลากรผลิตสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย ถูกต้องและเหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมให้บุคลากรใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดให้โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ นอกเหนือจากในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนใช้เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม/สืบค้นข้อมูล มีการส่งเสริมให้มีการนำอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมและทันสมัยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน จัดทำโครงการเพื่อจ้างครูอัตราจ้างในรายวิชาที่ยังไม่ได้รับการจัดสรรและสาขาที่ขาดแคลน กำหนดให้มีโครงการรองรับค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงซ่อมแซม/จัดซื้อ วัสดุ อุปกรณ์ ที่เกิดการชำรุดในระหว่างภาคเรียน เพื่อให้เอื้อต่อการจัดเรียนการสอน สอดคล้องกับแนวคิดของฮอย และซาโบ (Hoy&Sabco:2005) กล่าวว่า การสนับสนุนทรัพยากร หมายถึง องค์ประกอบที่ประกอบด้วย การจัดการ บุคลากร เงิน และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้การบริหารการศึกษาภายในองค์กรเกิดประสิทธิภาพ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารที่จะดำเนินการให้

ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งได้ ทำได้โดยการลด การเพิ่ม หรือการทำให้เท่าเดิมในเวลาอันรวดเร็ว

ด้านการอยู่ร่วมกันของบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดแบบแผน ให้บุคลากรมีระเบียบวินัย ยึดถือกฎระเบียบของสถานศึกษาในการปฏิบัติตน เพื่อเป็นแนวทางในการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข มีการส่งเสริมให้บุคลากรรักษาวินัย คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู กำหนดแนวทางการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เพื่อให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อกัน เกิดความร่วมมือร่วมใจกันทำกิจกรรมต่าง ๆ จนบรรลุเป้าหมาย ส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกันด้วยความรู้สึกที่อบอุ่น สนุกสนาน เป็นกันเอง ร่วมมือกันในการขับเคลื่อนภารกิจที่สถานศึกษากำหนดให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ส่งเสริมให้บุคลากรรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในกลุ่มเพื่อน มีการสร้างมิตรไมตรี แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เพื่อสร้างเครือข่ายแห่งการเรียนรู้ที่ดี มีการเสนอแนะแนวทางให้บุคลากรมีทัศนคติที่ดี มีน้ำใจ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น รวมทั้งส่งเสริมให้รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรัก ศรัทธาต่อองค์กร เพื่อให้การทำงานขององค์กรขับเคลื่อนไปในทิศทางที่ดี ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดโครงการสานความสัมพันธ์ที่เอื้อต่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา สนับสนุนส่งเสริม ให้บุคลากรอบรม สัมมนา ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการเปิดโลกทัศน์ในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของซาโบและคณะ (Sabo and Others:1996) ได้ร่วมกันทำการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การกับการมีส่วนร่วมของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ ผลการวิจัยสรุป ได้ว่า การมีส่วนร่วมของครูทำให้บรรยากาศองค์กรดีขึ้น และ เป็นผลให้องค์การมีสุขภาพดีขึ้น

การมุ่งเน้นด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดโครงสร้างหลักสูตร โดยให้บุคลากรจัดการเรียนการสอน ด้วยกระบวนการที่หลากหลาย โดยมุ่งเน้นการคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริงโดยการส่งเสริมให้บุคลากรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ครอบคลุมบริบทของสถานศึกษาเช่น หลักสูตรท้องถิ่น หลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา หลักสูตรเสริมประสบการณ์อาชีพ เพื่อให้ผู้เรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียนการสอน ส่งเสริม สนับสนุน ให้บุคลากรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรของสถานศึกษาสอดคล้องกับบริบทความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยคำนึงถึงความต้องการผู้เรียน เป็นสำคัญ มีการกำหนดมาตรการและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน สถานการณ์ หลักจิตวิทยาการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดให้บุคลากรจัดทำแผนการสอนและออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจ โดยการ นำสื่อเทคโนโลยี นวัตกรรม สื่อที่ทันสมัยเข้ามามีบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างอบอุ่น มีความสุข มีความเป็นกันเอง และเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอยู่เสมอ มีการกำหนดแนวทางการป้องกันให้บุคลากรมีความยุติธรรม ในการวัดประเมินผลสัมฤทธิ์ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอย่างเท่าเทียมกันทุกคน กำหนดค่าเป้าหมายของสถานศึกษาและให้มีการรายงานผลทุกภาคเรียนเช่น รายงานผลสัมฤทธิ์ในแต่ละรายวิชา เป็นต้น มีการกำกับ ดูแล ติดตาม ให้

บุคลากรจัดกิจกรรมทางวิชาการที่ส่งผลให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับบริบทความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน มีการส่งเสริม สนับสนุนการเข้าร่วมการแข่งขันทักษะทางด้านวิชาการ เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความสามารถได้ตรงกับความต้องการและความถนัดของผู้เรียน เช่น การเข้าร่วมการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรม สอดคล้องกับแนวคิดของพุทธิธา ฐาปณีย์ (2560) กล่าวว่า การมุ่งเน้นวิชาการ หมายถึง เป็นการมุ่งพัฒนา หลักสูตร การเรียน การสอน การจัดอุปกรณ์ กิจกรรมเสริมหลักสูตร การวัด ประเมินผล การนิเทศการศึกษา ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของครู เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ ผู้เรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบรรลุเป้าหมายวัตถุประสงค์ สามารถตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ฉะนั้นงานวิชาการจึงถือเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่ผู้บริหารและครูผู้สอน จำเป็นต้องร่วมมือกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของทิชากร ททรัพย์รักษา (2564) ได้ศึกษาเรื่อง สุขภาพองค์การ ของโรงเรียนวัดราชบุรุษบำรุง (งามศิริวิทยาการ) พบว่า โดยรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการอยู่ร่วมกันของครู และด้านการมุ่งเน้นวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านอำนาจบารมีของผู้บริหาร ส่วนด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า สุขภาพองค์การของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสสุราษฎร์ธานี ชุมพร มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านเกียรติ ศักดิ์ศรี ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะสนับสนุนให้มีการกำหนดรูปแบบในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของชุมชน เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน ช่วยลดปัญหาความขัดแย้ง และช่วยให้เกิดความร่วมมืออันดีต่อกัน ทั้งนี้ทั้งสองฝ่ายจะต้องปฏิบัติตามบทบาทของตนด้วยวิธีการที่เหมาะสม จึงจะสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นได้

2. ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะสนับสนุนให้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ กลยุทธ์ ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน อาจสร้างแรงบันดาลใจให้คนในองค์กรสร้างการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ให้ทันสภาพการณ์การเปลี่ยนแปลงถอดรหัสความคิดจากนามธรรมให้เป็นรูปธรรม สามารถวัดผลได้ตรงตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ควรมีลักษณะเป็นสิ่งที่สามารถปฏิบัติได้ ที่เป็นตัวกำหนดทิศทางชัดเจนให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารองค์กรตามวิสัยทัศน์ได้

3. ด้านอำนาจ อิทธิพลของผู้บริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะสนับสนุนให้มีการใช้ความรู้ ความสามารถ และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจนเกิดการยอมรับจากทุกคนในองค์กร โดยอาจยึดหลักการประเมินสมรรถนะซึ่งจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถรู้จุดเด่น จุดด้อยของความสามารถในการปฏิบัติงานของตนและสามารถพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของหน่วยงาน และของตนเองอย่างแท้จริง อีกทั้งจะทำให้การพัฒนาครุภัณฑ์ไปอย่างประหยัด และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

4. ด้านการสนับสนุนทรัพยากร ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการจัดสรรอัตรากำลังของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เพียงพอและเหมาะสมอยู่เสมอ โดยดำเนินการอย่างเป็นระบบในการวิเคราะห์การวางแผน การบริหารจัดการ การเสริมสร้างสภาพของอัตรากำลังของบุคลากรในสถานศึกษา/หน่วยงาน ให้เหมาะสมกับงานทั้งด้านปริมาณงานและคุณภาพของงานในระยะเวลาที่เหมาะสมในตำแหน่งที่มีความรู้ความสามารถตรงกับความต้องการของสถานศึกษา และสามารถนำไปใช้บริหารจัดการอัตรากำลังให้เหมาะสม สอดคล้องกับภารกิจและโอกาสเพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด

5. ด้านการอยู่ร่วมกันของบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการเสนอแนะแนวทางให้บุคลากรมีทัศนคติที่ดี รักในงานที่ทำ มีน้ำใจ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น รวมทั้งส่งเสริมให้รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยอาจจะต้องกระตุ้นและสร้างขวัญในการทำงาน และจะต้องโน้มน้าวจิตใจ

6. ด้านการมุ่งเน้นด้านวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดมาตรการและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ การจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน สถานการณ์ หลักจิตวิทยาการเรียนรู้ การพัฒนาครูให้เป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ มีความรู้และทักษะการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคิด วิเคราะห์ และสร้างสรรค์นวัตกรรมได้รวมถึงมีทักษะภาษาอังกฤษและการใช้เทคโนโลยี เพื่อให้ครูที่เป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการเรียนรู้เป็นผู้ที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ได้อย่างมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสภาพองค์การของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **คู่มือการปฏิบัติข้าราชการครู**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

_____. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2553 (ฉบับที่ 3)**. กรุงเทพฯ : บริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด.

ทิชากร ทรัพย์รักษา. (2564). **สุขภาพองค์การของโรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง (งามศิริวิทยาการ)**. วารสาร **บัณฑิตศึกษา**. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). **การอ้างอิงประชากรเพื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง**. วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, มหาสารคาม.

พุทธิธดา ฐาปนีย์. (2560). **สุขภาพองค์การของโรงเรียนในอำเภอเกาะจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2**. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

สมพร พักแก้ว. (2550). **สุขภาพองค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

Hoy, W.K., & Miskel, C.W. (1991). **Educational administration: Theory into practice.** New York: McGraw-Hill.

Hoy, W. K., and J.W. Hannum. (1997). Middle School Climate: An Empirical Assessment of Organizational Health and Student Achievement. **Journal of Educational Administration Quarterly**, 33.

Hoy, W. K., and Forsyth. (1986) **Educational Administration: Theory Research and Practice.** New York: Harper Collins.

Hoy, W.K., Tarter, and Bliss (1991). **Open school healthy schools.** London: Sage Publication.

Sabo and Others. (1996). Organizational Analysis of Healthy Interpersonal Dynamics and Teacher Participation. **Journal of School Leadership: Abstract from the ERIC Database**, 6.

การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนมาอำมฤตวิทยา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
สุราษฎร์ธานี ชุมพร

The Environmental Management in The Schools of Map Ammarit
Wittaya School.Under The Secondary Educationnal
Sevice Area Office Suratthani Chumphon

อัษฎราภรณ์ วอทอง¹ และ นิรันดร์ สุธีนิรันดร์²

Atcharaphon Worthong¹ and Niran Sutheeniran ²

¹โรงเรียนมาอำมฤตวิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Atcharaphon Worthong

อีเมล: atcharaporn435@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนมาอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหาร 2) ด้านอาคารสถานที่ 3) ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน 4) ด้านการเรียนการสอน และ 5) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนมาอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 34 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศและระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 31 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และส่วนใหญ่มี วุฒิทางการศึกษาปริญญาตรี จากการศึกษาการจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียน มาอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการเรียนการสอน ส่วนด้านอาคารสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to study the environmental management in the schools of Map Ammarit Wittaya School. Under The Secondary Educational Service Area Office Suratthani Chumphon, in 5 aspects, consisting of 1) administrative aspects, 2) buildings, 3) management of education according to student expectations, 4) teaching and learning, and 5) society. The group of friends the population used in this study were teachers at Mab Ammarit Wittaya School. Under The Secondary Educational Service Area Office Suratthani Chumphon, in Academic Year 2022, there were 34 teachers. The research tool was a questionnaire with a 5-level estimation scale. The data analysis statistics were percentage, mean, and standard deviation.

The results showed that the Environmental management of Map Ammarit Wittaya School. Under the Secondary Educational Service Area Office Suratthani Chumphon overall was at a high level. Considering each side, it was found that in the social aspect, the group of friends had the highest average, followed by teaching and learning the building side had the lowest standard.

Keyword: The environmental management in the schools

บทนำ

ในการจัดการศึกษาของไทยที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมคือการจัดการศึกษาที่คำนึงถึงปัญหาและความต้องการของผู้เรียนและจัดองค์ประกอบของการเรียนการสอนที่สำคัญ ซึ่งจัดให้ครูผู้เรียนและสภาพแวดล้อมทางการเรียนมีความสอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม การปฏิรูปการศึกษาของไทยในปัจจุบันนับได้ว่าเป็นการปฏิรูปครั้งสำคัญที่ยิ่งใหญ่ของประเทศไทย เท่าที่ผ่านมา ซึ่งได้เกิดขึ้นจากเจตนารมณ์ของทุกฝ่ายในสังคมโดยเฉพาะพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ได้กล่าวถึงเรื่องของการจัดการศึกษาว่าต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมสื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ตั้งนั้นในกระบวนการจัดการเรียนการสอนครูจึงไม่ใช่ผู้สอนหรือผู้บอกความรู้เพียงอย่างเดียว ครูจะต้องมีบทบาทในการเป็นผู้อำนวยการอำนวยความสะดวกในการจัดกระบวนการเรียนรู้ความเกี่ยวข้องของระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มุ่งเน้นให้เกิดการเรียนรู้สู่พัฒนาการของเด็ก และเยาวชนให้มีพื้นฐานทักษะในการปลูกฝังความรู้สึกนึกคิดที่จะสามารถนำไปสู่การนำไปใช้ในชีวิตประจำวันในอนาคตและส่งผลในภาพรวมของประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545: 7-8)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ข้อ 2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพพระบุให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ อาจเรียนรู้ร่วมกับสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554: 13-15)

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างพัฒนาได้อย่างมาก โดยเฉพาะในส่วนอาคารเรียน อาคารประกอบ รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งอยู่รอบตัวผู้เรียนซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนและก่อให้เกิดการเรียนรู้ เพราะสภาพแวดล้อมทุกอย่างมีอิทธิพลต่อจิตใจ และพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้เกิดผลสำเร็จทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ (มาริสสา ธรรมมะ, 2545: 1)

ซึ่งจะเห็นได้ว่าการศึกษาดังกล่าวทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับจัดการสภาพแวดล้อมของแต่ละสถานศึกษา เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาสถานศึกษาให้โรงเรียนมาบอำมฤตวิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ซึ่งปัจจุบันโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 587 คน จำนวนครูผู้สอนทั้งสิ้น 34 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดกลางมีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากรายงานระบบประกันคุณภาพภายในประจำปี 2564 พบว่า สถานศึกษามีกระบวนการพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย และพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับจุดเน้นของสถานศึกษา และสภาพชุมชนท้องถิ่น พัฒนาการของค่าเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติสูงขึ้น ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านและเขียน การสื่อสารด้านภาษาไทย มีความสามารถในการคิดคำนวณ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ดีและมีความประพฤติด้านคุณธรรมจริยธรรมค่านิยมและคุณลักษณะตามที่สถานศึกษากำหนดปรากฏอย่างชัดเจน ในด้านกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผน ออกแบบกิจกรรมและดำเนินงานตามแผนที่เกิดจากการมีส่วนร่วม ใช้ผลการประเมินและการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นฐานในการพัฒนา และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนา ตรวจสอบผลการดำเนินงาน และการปรับปรุงแก้ไขงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วิเคราะห์ ออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่เป็นความต้องการของหลักสูตรและบริบทสถานศึกษา พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ ใช้สื่อการเรียนรู้อิงติดตาม ตรวจสอบและช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหารายบุคคลและการประเมินผลจากสภาพจริงในทุกชั้นตอน สถานศึกษาดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นขั้นตอน จนเกิดคุณภาพ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลและโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยามีการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ

ต่อการพัฒนาการศึกษา ด้วยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพภายในทำให้ได้ข้อมูลด้านสภาพแวดล้อมภายนอกด้านโอกาสชุมชนและผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับโรงเรียนเป็นอย่างดี ด้านสภาพแวดล้อมภายใน ด้านบริหารจัดการเป็นแบบมีส่วนร่วม และยังมีข้อจำกัดอีกหลายด้านทำให้การพัฒนา ยังไม่มีประสิทธิภาพ จากผลการประเมินที่ผ่านมาสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของผู้เรียนและเพื่อเป็นการพัฒนา ผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จากสภาพความเป็นมา ความสำคัญ เอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาการจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร และนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไข และพัฒนา ผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดของแอสติน (Astin, 1991: 67-72 อ้างถึงใน สุรวีสสา นิธิมาพงศ์ไท, 2553: 10) 5 ด้าน คือ 1)ด้านการบริหาร 2) ด้านอาคารสถานที่ 3)ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน 4)ด้านการเรียนการสอน และ5) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 34 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ การจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการเรียนการสอนและด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการสภาพแวดล้อมของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ยึดกรอบแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ผู้ศึกษาได้นำแนวคิด

ของแอสติน (Astin, 1991: 67-72 อ้างถึงใน สุริวัศสา นิธิมาพงศ์ไท, 2553: 10) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ด้านการเรียนการสอนและด้านสังคมกลุ่มเพื่อน แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ด้านการบริหาร 10 ข้อ ด้านอาคารสถานที่ 11 ข้อ ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน 10 ข้อ ด้านการเรียนการสอน 12 ข้อ และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน 11 ข้อ รวม 54 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการดำเนินงานการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการดำเนินงานการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการดำเนินงานการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการดำเนินงานการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการดำเนินงานการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาในระดับน้อยที่สุด

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางการจัดการสภาพแวดล้อมของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา การจัดการสภาพแวดล้อมของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

3. สร้างแบบสอบถาม โดยใช้การรับรู้ของครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน 5 ด้าน ดังนี้ 1)ด้านการบริหาร 2)ด้านอาคารสถานที่ 3)ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน 4) ด้านการเรียนการสอนและ5)ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน แล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 30 คนแล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ความเชื่อมั่น 0.985

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่น ไปใช้กับครูโรงเรียนโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 34 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี ชุมพร เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 34 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 34 ฉบับ เก็บคืนได้จำนวน 31 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.12

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากระดับการจัดการสภาพแวดล้อมของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษาโดยใช้ค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับการจัดการสภาพแวดล้อมของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบริหาร 2) ด้านอาคารสถานที่ 3) ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน 4) ด้านการเรียนการสอนและ 5) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546, น.103)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร นำเสนอในรูปแบบของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานการจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวม 5 ด้าน

การดำเนินงานการจัดการสภาพแวดล้อมของโรงเรียน มาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านการบริหาร	3.78	0.87	มาก	4
2	ด้านอาคารสถานที่	3.77	0.79	มาก	5
3	ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน	3.96	0.79	มาก	3
4	ด้านการเรียนการสอน	3.99	0.76	มาก	2
5	ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	4.05	0.79	มาก	1
รวม		3.91	0.80	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การดำเนินงานการจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ระดับมาก ($\mu=3.91$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.05$) รองลงมาคือ ด้านการเรียนการสอน ($\mu=3.99$) ส่วนด้านอาคารสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=3.78$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การดำเนินงานการจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ระดับมากเมื่อพิจารณาเป็น

รายด้าน พบว่า ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการเรียนการสอน ส่วนด้านอาคารสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการบริหาร การดำเนินงานการจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนมาบอำมฤต วิทยาลัยสงฆ์สงฆ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดแนวทางและจัดระบบการดำเนินงานที่เอื้อต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดนโยบายที่ส่งเสริมให้บุคลากร เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนาการทำงานในหน้าที่ให้เกิดการทำงานอย่างเป็นระบบส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการประชุม วางแผนในการดำเนินงานจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านอาคารสถานที่ การดำเนินงานการจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนมาบอำมฤต วิทยาลัยสงฆ์สงฆ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ในด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการมีกำหนดให้ผู้รับผิดชอบห้องปฏิบัติการต่างๆ ดำเนินการจัดห้องปฏิบัติการให้มีความสะอาด เป็นระเบียบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการมีกำหนดให้สถานศึกษาทำความสะอาดบริเวณต่างๆ ภายในสถานศึกษาให้สะอาดอยู่เสมอ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนให้สถานศึกษา มีการพัฒนาและปรับปรุง จัดสถานที่ออกกำลังกาย เช่น สนามกีฬา สถานที่ออกกำลังกาย เล่นกีฬา มีความเหมาะสม เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนและถูกสุขอนามัยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน การดำเนินงานการจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยาลัยสงฆ์สงฆ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ในด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการสร้าง เจตคติ คุณธรรม และจริยธรรม ค่านิยมที่ดีแก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนดไว้ เช่น กิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมจิตอาสา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนและตอบสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตาม ดูแลและประเมินผลการจัดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการเรียนการสอน การดำเนินงานการจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยาลัยสงฆ์สงฆ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ในด้านการเรียนการสอน

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการประเมินผลอย่างหลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงการ การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้ แบบทดสอบมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้ครูเลือกใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดให้ครูจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) เพื่อเป็นแนวทางการจัดการศึกษาแก่นักเรียน / ผู้เรียน (ผู้พิการ / ผู้มีความต้องการพิเศษ) ในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน การดำเนินงานการจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ในด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนนอกห้องเรียนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียน เช่น กิจกรรมการเข้าค่าย ลูกเสือ-เนตรนารี กิจกรรมการแสดงงานประจำปีโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนในห้องเดียวกัน เช่น การแบ่งงานให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกันเป็นทีมหรือเป็นกลุ่มเพื่อเสริมสร้างความสามัคคีในองค์กรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการดำเนินงานการจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียน มาบอำมฤตวิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้งด้าน อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โรงเรียนมาบอำมฤตวิทยาได้เห็นถึงความสำคัญและการใช้ชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนร่วมกับกลุ่มเพื่อน จึงมีการจัดกิจกรรมต่างๆที่เน้นให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทัศนคติและประสบการณ์ซึ่งกันและกันในห้องเรียนได้มีการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการสร้างเจตคติ คุณธรรมและจริยธรรม ค่านิยมที่ดีแก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนดไว้ เช่นกิจกรรมเข้าค่าย คุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมจิตอาสา สอดคล้องกับแนวคิดของสุชา จันทรเฒ (2542) ได้กล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน มีอิทธิพลอย่างมากต่อความประพฤติ การแต่งกาย กิริยาท่าทาง มีการพยายามเลียนแบบเพื่อให้เกิดสัญลักษณ์ประจำกลุ่มขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นพยายามที่จะหาเพื่อนที่อยู่ในรุ่นราวคราวเดียวกัน มีรสนิยมเหมือนกัน เพื่อที่จะได้สมาคมพูดคุยสังสรรค์ วัยรุ่นมีความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ โดยเริ่มจากความเป็นเพื่อนก่อน เพื่อเรียนรู้นิสัยใจคอ ทัศนคติ และรสนิยมของกันและ รองลงมา คือ ด้านการเรียนการสอน โรงเรียนมาบอำมฤตวิทยามีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นหลักสูตรปกติ และการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) มีการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ และเรียน

อย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนทั้งแบบเดี่ยวและแบบกลุ่ม สอดคล้องกับแนวคิดของสมศักดิ์ ป่าไพร (2552) ได้กล่าวไว้ว่า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน ควรมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยมีการแต่งตั้งคณะบุคคลหลายๆ ฝ่ายมาร่วมในการจัดทำ ส่วนการรายงานความก้าวหน้าควรนำเสนอในรูปแบบต่างๆ และมีการทบทวนปรับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ส่วนด้านอาคารสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของจรัส อนุพันธ์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบัวเขตวิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้อำนวยการโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยาและบุคลากรในโรงเรียนใช้หลักการบริหารแบบการมีส่วนร่วมทั้งบุคลากร ในโรงเรียน นักเรียนผู้ปกครองและชุมชน วางแผนพัฒนางาน ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิด ร่วมกันตัดสินใจโดยใช้หลักประชาธิปไตย มีความเป็นกันเอง และมีการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆโดยอาศัยการทำงานเป็นทีม ทำให้บรรยากาศการทำงาน การใช้ชีวิตร่วมกันของบุคลากรในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดี เกิดความสามัคคีสอดคล้องกับงานวิจัยของนิตยา แก่นพุ่ม (2562) ทำการวิจัยเรื่องการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ด้านการบริหารอยู่ในระดับมาก

ด้านอาคารสถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมกำหนดให้ผู้รับผิดชอบห้องปฏิบัติการต่างๆดำเนินการจัดห้องปฏิบัติการให้มีความสะอาด มีการจัดสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก สอดคล้องกับงานวิจัยของจรัส อนุพันธ์ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบัวเขตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับมาก

ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการสร้างเจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมค่านิยมที่ดีแก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของกัลยา มั่งคั่ง (2558) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของวิทยาลัยเทคโนโลยีดาราสุมุทบริหารธุรกิจ จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่าพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจ จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการประเมินผลอย่างหลากหลาย และมีการส่งเสริมให้ครูเลือกใช้วิธีวัดผลเหมาะสมกับ

เนื้อหาวิชา การจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) มีการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ที่สอดคล้องกับแนวคิดเด่นชัย วงษ์ช่าง (2556) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน หมายถึงลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน หลักสูตร วิธีสอน การวัดผล ตำรา และเอกสารประกอบการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับครู ทั้งภายในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียน ตลอดจนการรับบริการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการต่างๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ประสบการณ์ให้มากที่สุดภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวา แจ่มใส น่าเรียนรู้ เรียนสนุก ไม่มีสภาพแห่งการกลัว หวาดผวาวิตกกังวล ผู้สอนประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี รวมทั้งบุคลิกลักษณะ เพราะผู้สอนถือเป็นส่วนสำคัญที่จะเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนนอกห้องเรียน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ นิตยา แก่นพุ่ม (2562) ทำการวิจัยเรื่องการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ด้านกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

1. **ด้านการบริหาร** ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดการประชุม ร่วมกันโดยความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อร่วมกันวางแผนในการดำเนินงานในการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

2. **ด้านอาคารสถานที่** ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษา มีการพัฒนาและปรับปรุงจัดสถานที่ออกกำลังกาย

3. **ด้านการจัดการศึกษาเพื่อสนองความมุ่งหวังของผู้เรียน** ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตาม ดูแลและประเมินผลการจัดกิจกรรมต่างๆ

4. **ด้านการเรียนการสอน** ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม/ส่งเสริม/เสนอแนะแนวทางการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) เพื่อเป็นแนวทางการจัดการศึกษาแก่นักเรียน

5. **ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน** ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกันเป็นทีม หรือเป็นกลุ่มเพื่อเสริมสร้างความสามัคคีในองค์กร โดยการจัดกิจกรรมให้บุคลากรทำงานร่วมกันเป็นทีม

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวทางพัฒนาการจัดการสภาพแวดล้อมของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

2.ควรมีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบการดำเนินงานการจัดการสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

3.ควรมีการศึกษาการเปรียบเทียบการดำเนินงานการจัดการสภาพแวดล้อมของโรงเรียนในระดับภูมิภาคต่าง ๆ

บรรณานุกรม

กรมสามัญศึกษา. (2536). รายงานผลการประเมินมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาปการศึกษา 2530.

กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2545 (ฉบับที่ 2).

กรุงเทพฯ : บริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด.

กัลยา มั่งคั่ง. (2558). ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของวิทยาลัย

เทคโนโลยีดาราสุมุทบริหารธุรกิจ จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

จรัส อนุพันธ์. (2564). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบัวเขตวิทยา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, 9(2).

นิตยา แก่นพุด. (2562). การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษของโรงเรียนกาญจนา

เคราะห์. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การวิจัยสำหรับครู. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

สุริวิสา นิธิมาพงศ์ไท. (2555) ความพึงพอใจที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัด

มโนรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 3. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

**การจัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
Knowledge Management of Suansai Wittaya School
of The Secondary Educational Service Area
Office Suratthani Chumphon**

นิติมา แดงสกล¹ และ นิรันดร์ สุธีนิรันดร์²

Nitima Daengsakon¹ and Niran Sutheeniran²

¹โรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Nitima Daengsakon

อีเมล: nitima240736@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ใน 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการบ่งชี้ความรู้ 2) ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ 3) ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ 4) ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ 5) ด้านการเข้าถึงความรู้ 6) ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ 7) ด้านการเรียนรู้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 137 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การจัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ใน 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการบ่งชี้ความรู้ ส่วนด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : การจัดการความรู้

Abstract

The purpose of the study on Knowledge Management of Suansai Wittaya School of the Secondary Educational Service Area Office Suratthani Chumphon was included in 7 following aspects: 1) knowledge indication, 2) Knowledge Creation and Acquisition, 3) Knowledge Organization, 4) Knowledge Codification and Refinement, 5) Knowledge Access, 6) Knowledge Sharing and 7) Learning The population of the study were 137 teachers from Suansai Wittaya School, in academic year 2022. The data were collected by using a 5-point

rating scale questionnaire and were statistically analyzed in percentage, mean, and standard deviation.

The finding of the study on Knowledge Management of Suansai Wittaya School of the Secondary Educational Service Area Office Suratthani Chumphon was at a high level. Considering the results of the study, the seven aspects ranging from the highest to the lowest level were as follows: the highest level was Learning, followed by knowledge indication, and Knowledge Sharing was the lowest level.

Keyword: Knowledge Management

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ 20 ของประเทศไทยที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติซึ่งกำหนดให้มี มาตรการป้องกันและบริหารจัดการวิกฤติการณ์ของประเทศให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงเห็นได้ว่าประเทศไทยมีที่จะต้องพิจารณาอยู่ 3 ด้านด้วยกัน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านการเมือง แต่อย่างไรก็ตามทั้งสามด้านที่กล่าวมาย่อมมีความเชื่อมโยงและเกี่ยวเนื่องซึ่งกันและกันได้เป็นอย่างดีแน่นอน เพราะสังคมจะดี ไม่ได้ถ้าเศรษฐกิจและการเมืองยังย่ออยู่กับที่ตลอดเวลา ส่วนเศรษฐกิจก็จะดีไม่ได้ถ้าสังคมและการเมือง ยังไม่อยู่ในฐานะที่จะเป็นรากฐานอันมั่นคงได้ ดังนั้นการบริหารประเทศ หัวใจสำคัญประการหนึ่ง คือ การบริหารจัดการศึกษา ซึ่งการศึกษาเป็นส่วนประกอบหนึ่งของสังคมทั้งในระดับประเทศจนถึงระดับสากล เนื่องจากการศึกษาเป็นการลงทุนอย่างหนึ่งในมุมมองเศรษฐกิจซึ่งเป็นการลงทุนระยะยาวที่มีผลต่อการแข่งขัน ถ้าหากประชาชนไม่ได้รับการพัฒนาให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ เพราะคุณภาพของคนในประเทศนั้นจะเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้คุณภาพและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขตลอดจนสามารถพัฒนาตนเองตลอดชีวิต กระบวนการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้บรรลุตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด นอกจากนั้นยังต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ในหมวด 4 เกี่ยวกับการจัดการศึกษา มาตรา 23 กล่าวว่า การจัดการศึกษาทั้งในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาและทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน เช่น ความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก อีกทั้งความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญา

รวมถึงความรู้ทักษะคณิตศาสตร์ ด้านภาษา และการประกอบอาชีพการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, พ.ศ. 2556:19-22)

การจัดการความรู้เป็นการรวบรวมความรู้ที่เน้นการปฏิบัติ (Tacit Knowledge) เกิดจากประสบการณ์ในการทำงาน ทักษะคิดและพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของแต่ละบุคลากรในองค์กรซึ่งปฏิบัติงานในเรื่องเดียวกันหรือทีมงานที่ทำงานร่วมกัน แล้วมีการจัดการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงองค์ความรู้ โดยการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปฏิบัติ เมื่อรวบรวมแล้วก็มีการนำความรู้ที่ได้มาสังเคราะห์จำแนก (Synthesis) หรือจัดระบบใหม่ เพื่อสร้างเป็นองค์ความรู้มีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบนำไปสู่การเผยแพร่ความรู้ ทั้งทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เกิดการต่อยอดความรู้หรือสร้างประโยชน์จากความรู้และนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ยิ่งขึ้นไป กระบวนการจัดการความรู้มีขั้นตอนในการดำเนินงาน คือ 1) การบ่งชี้ความรู้ (Knowledge Identification) 2) การสร้างและแสวงหาความรู้ (Knowledge Creation and Acquisition) 3) การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ (Knowledge Organization) 4) การประมวลและกลั่นกรองความรู้ (Knowledge Codification and Refinement) 5) การเข้าถึงความรู้ (Knowledge Access) 6) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing) และ 7) การเรียนรู้ (Learning) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, พ.ศ. 2548:5-6)

การศึกษาเกี่ยวกับการจัดการความรู้ที่มีความจำเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นจากงานวิจัยที่หลากหลาย เช่น นางสาวไอลดา สุขสี (2563) ได้ศึกษาแนวทางการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการสร้างและการแสวงหาความรู้ด้านการบ่งชี้ความรู้ด้านการเรียนรู้ ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ ด้านการเข้าถึงความรู้ ด้านการแลกเปลี่ยนความรู้และด้านการประมวลและการกลั่นกรองความรู้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาการจัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ว่าการจัดการความรู้ที่นั้อยู่ระดับใดและนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการจัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการความรู้ ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดของ แนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2548:5-6) 7 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบ่งชี้ความรู้ 2) ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ 3) ด้านการจัดการความรู้ให้เป็น

ระบบ 4) ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ 5) ด้านการเข้าถึงความรู้ 6) ด้านการแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้ และ 7) ด้านการเรียนรู้

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 137 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการ จัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ยึด กรอบแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2548:5-6) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 7 ด้าน คือ ด้านการบ่งชี้ความรู้ ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ ด้านการเข้าถึงความรู้ ด้านการแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้ ด้านการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา มีลักษณะ แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการจัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ด้านการบ่งชี้ความรู้ 10 ข้อ ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ 10 ข้อ ด้านการ จัดความรู้ให้เป็นระบบ 9 ข้อ ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ 10 ข้อ ด้านการเข้าถึงความรู้ 10 ข้อ ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ 11 ข้อ ด้านการเรียนรู้ 10 ข้อ รวม 70 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้ (บุญชม ศรี สะอาด, 2546:103)

ระดับ 5 หมายถึง มีการจัดการความรู้ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการจัดการความรู้ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการจัดการความรู้ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการจัดการความรู้ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการจัดการความรู้ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดการ จัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดการจัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

3. สร้างแบบสอบถาม โดยใช้การรับรู้ของครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน 7 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบ่งชี้ความรู้ 2) ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ 3) ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ 4) ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ 5) ด้านการเข้าถึงความรู้ 6) ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ 7) ด้านการเรียนรู้ แล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนเมืองหลังสวน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ความเชื่อมั่น 0.955

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่น ไปใช้กับครูโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 137 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 137 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 137 ฉบับ เก็บคืนได้จำนวน 120 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.59

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากระดับการจัดการความรู้โรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษาโดยใช้ค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการจัดการความรู้โรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ใน 7 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบ่งชี้ความรู้ 2) ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้

3) ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ 4) ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ 5) ด้านการเข้าถึงความรู้ 6) ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ 7) ด้านการเรียนรู้ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546, น.103)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีการจัดการความรู้ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีการจัดการความรู้ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการจัดการความรู้ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการจัดการความรู้ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการจัดการความรู้ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการจัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวม 7 ด้าน

การจัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี ชุมพร		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านการบ่งชี้ความรู้	4.12	0.84	มาก	2
2	ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้	4.10	0.82	มาก	3
3	ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ	4.10	0.81	มาก	3
4	ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้	4.07	0.85	มาก	6
5	ด้านการเข้าถึงความรู้	4.08	0.83	มาก	5
6	ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้	4.04	0.85	มาก	7
7	ด้านการเรียนรู้	4.15	0.89	มาก	1
รวม		4.09	0.84	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การจัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 7 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.15$) รองลงมาคือ ด้านการบ่งชี้ความรู้ ($\mu=4.12$) ส่วนด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.04$)

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ด้านการบ่งชี้ความรู้

	ด้านการบ่งชี้ความรู้	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ในการบริหารงานให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ	4.08	0.91	มาก	6
2	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดพันธกิจและยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กร	4.07	0.89	มาก	7
3	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดเป้าหมายความสำคัญสูงสุดขององค์กรให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับรู้และเข้าใจอย่างทั่วถึง	4.11	0.90	มาก	5
4	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน	4.17	0.73	มาก	3
5	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบของงานอย่างเหมาะสม	3.98	0.92	มาก	10
6	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรสร้างนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ	4.25	0.85	มาก	2
7	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดรูปแบบการทำงานอย่างมีระบบเป็นขั้นตอนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	4.13	0.72	มาก	4
8	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความสนใจใฝ่รู้ในการทำงานอยู่เสมอ	4.02	0.89	มาก	9
9	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการจัดสรรทรัพยากรที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง	4.30	0.80	มาก	1
10	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการวางแผนการพัฒนาคำถามความรู้ได้อย่างเหมาะสม	4.06	0.78	มาก	8
	รวม	4.12	0.84	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า การจัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ในด้านการบ่งชี้ความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการจัดสรรทรัพยากรที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.30$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรสร้างนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ($\mu=4.25$) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบของงานอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=3.98$)

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้

	ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรได้รับความรู้ใหม่จากแหล่งต่างๆ เช่น การอบรม อินเทอร์เน็ต สื่อและเทคโนโลยีอื่นๆ ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.12	0.77	มาก	5
2	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เช่น ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือ Professional Learning Community (PLC)	4.26	0.74	มาก	1
3	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรมสัมมนา ประชุม ภายนอกองค์กรเพื่อนำมาพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ	4.12	0.82	มาก	5
4	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนให้บุคลากรนำความรู้เดิมมาต่อยอดให้เกิดองค์ความรู้ใหม่อยู่เสมอ	4.20	0.85	มาก	2
5	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน มีวิสัยทัศน์ที่กว้างมองการณ์ไกลไปถึงสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต	4.06	0.89	มาก	8
6	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานอยู่เสมอ	3.84	0.87	มาก	10
7	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น บุคลากรมีความเคารพใคร่สามัคคี เป็นการสร้างค่านิยมที่ดีงามในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ	4.15	0.74	มาก	3
8	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้นำระบบสารสนเทศเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการในองค์กร	4.11	0.78	มาก	7
9	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นในการทำงาน	4.13	0.82	มาก	4
10	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อเป็นสร้างความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ	4.01	0.87	มาก	9
	รวม	4.10	0.82	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า การจัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ในด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\mu = 4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เช่น ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือ Professional Learning Community (PLC) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.26$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนให้บุคลากรนำความรู้เดิมมาต่อยอดให้

เกิดองค์ความรู้ใหม่อยู่เสมอ ($\mu = 4.20$) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu = 3.84$)

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ

	ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานของแต่ละกลุ่มงานอย่างเหมาะสม	4.27	0.71	มาก	1
2	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดโครงสร้างความรู้ แบ่งชนิดประเภทอย่างชัดเจน เพื่อให้สืบค้น เรียกคืนใช้งานได้ง่าย	4.15	0.79	มาก	4
3	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการวางแผนแนวทางปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมความรู้อย่างเป็นระบบในอนาคต	3.97	0.88	มาก	7
4	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการจัดเก็บข้อมูลความรู้เป็นหมวดหมู่ชัดเจน	4.08	0.78	มาก	6
5	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการจัดทำสารบัญญ รวมถึงจัดเก็บความรู้ประเภทต่าง ๆ เพื่อการนำมาใช้ทำได้อย่างรวดเร็ว	4.14	0.75	มาก	5
6	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการจัดเก็บองค์ความรู้เป็นฐานความรู้ของสถานศึกษา ที่สามารถนำมาใช้ได้ตลอดเวลา	4.22	0.72	มาก	2
7	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรตระหนักถึงการประเมินผลการดำเนินงานทุกกิจกรรม ทุกภาคเรียน โดยจัดทำเป็นรูปเล่มเอกสารอย่างต่อเนื่อง	3.95	0.92	มาก	8
8	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการจัดเก็บความรู้ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา เช่น สื่อ มัลติมีเดีย เป็นต้น	4.18	0.82	มาก	3
9	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการแบ่งประเภทของความรู้ขึ้นอยู่กับลักษณะการทำงานของบุคลากรภายในองค์กร	3.94	0.89	มาก	9
	รวม	4.10	0.81	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า การจัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ในด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานของแต่ละกลุ่มงานอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.27$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการจัดเก็บองค์ความรู้เป็นฐานความรู้ของสถานศึกษา ที่สามารถนำมาใช้ได้ตลอดเวลา ($\mu = 4.22$) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการแบ่งประเภทของความรู้ขึ้นอยู่กับลักษณะการทำงานของบุคลากรภายในองค์กร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu = 3.94$)

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้

	ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรร่วมกันวิเคราะห์รูปแบบและการใช้ภาษาเดียวกัน เพื่อกำหนดเป็นมาตรฐานขององค์กร	4.14	0.78	มาก	3
2	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย การสื่อสารที่เหมาะสมกับกาลเทศะอย่างมีประสิทธิภาพ	4.03	0.91	มาก	7
3	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการจัดเก็บ การค้นหา การใช้ข้อมูลทำได้สะดวกรวดเร็ว	4.05	0.90	มาก	6
4	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสร้างความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานให้บุคลากรอย่างต่อเนื่อง	3.96	0.88	มาก	9
5	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรจัดเก็บเอกสารเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร	3.92	0.98	มาก	10
6	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการใช้ข้อมูลที่ทันสมัยเป็นปัจจุบัน เพื่อให้ผู้ใช้สามารถค้นหา หรือเปิดใช้ได้อย่างสะดวกยิ่งขึ้น	4.07	0.83	มาก	5
7	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำข้อมูลอย่างครบถ้วน เป็นหมวดหมู่ต่อการใช้งานอย่างเหมาะสม	4.18	0.73	มาก	2
8	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรจัดเก็บข้อมูลอย่างเที่ยงตรง มีการใช้เครื่องมือวัดอย่างมีคุณภาพ ตรงตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ	4.08	0.82	มาก	4
9	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการจัดทำแบบประเมินความพึงพอใจในการใช้บริการขององค์กร	3.98	0.93	มาก	8
10	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีการใช้ทรัพยากรทางการบริหารอย่างคุ้มค่าและปริมาณการใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด	4.30	0.72	มาก	1
	รวม	4.07	0.85	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า การจัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ในด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีการใช้ทรัพยากรทางการบริหารอย่างคุ้มค่าและปริมาณการใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.30$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำข้อมูลอย่างครบถ้วน เป็นหมวดหมู่ต่อการใช้งานอย่างเหมาะสม

($\mu=4.18$) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรจัดเก็บเอกสารเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=3.92$)

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ด้านการเข้าถึงความรู้

	ด้านการเข้าถึงความรู้	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการแนะนำวิธีการเข้าถึงความรู้แก่บุคลากรอย่างชัดเจน	4.13	0.84	มาก	4
2	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำระบบการเข้าถึงความรู้ที่ต้องการได้ง่ายและสะดวก	4.00	0.89	มาก	7
3	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	3.98	0.91	มาก	9
4	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการจัดทำบอร์ดประชาสัมพันธ์เพื่อให้บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับความรู้ข่าวสารใหม่ๆ อยู่เสมอ	3.99	0.79	มาก	8
5	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการจัดเก็บข้อมูลความรู้ขององค์กรไว้ในที่เดียวกัน เพื่อสะดวกในการค้นหา เช่น รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี	4.08	0.80	มาก	5
6	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกระจายความรู้เพื่อให้บุคลากรสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อยู่เสมอ	4.15	0.77	มาก	3
7	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบันให้กับบุคลากรหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง	4.08	0.84	มาก	5
8	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์ ทันสมัยและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ	4.25	0.74	มาก	1
9	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างปลอดภัย	4.21	0.84	มาก	2
10	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้าถึงความรู้ต่างๆ ที่ต้องการได้สะดวกในเวลาที่ต้องการใช้อย่างเหมาะสม	3.93	0.90	มาก	10
	รวม	4.08	0.83	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า การจัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ในด้านการเข้าถึงความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์ทันสมัยและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.25$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากร

ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างปลอดภัย ($\mu=4.21$) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้าถึงความรู้ต่าง ๆ ที่ต้องการได้สะดวกในเวลาที่ต้องการใช้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=3.93$)

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้

	ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม	4.02	0.89	มาก	8
2	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีการแลกเปลี่ยนทักษะ ประสบการณ์ที่หลากหลายเพื่อนำมาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.13	0.80	มาก	3
3	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ มีทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา นำความรู้มาใช้ประโยชน์ รวมถึงการสร้างความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาตนเองและชุมชนอย่างต่อเนื่อง	4.04	0.84	มาก	7
4	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร	4.07	0.72	มาก	5
5	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการพัฒนาความสามารถและศักยภาพของบุคลากรในองค์กรเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ	4.05	0.96	มาก	6
6	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การถ่ายทอดความรู้ภายในองค์กร	4.30	0.74	มาก	1
7	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีจัดประชุมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน	4.22	0.83	มาก	2
8	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรแสดงศักยภาพของตนเอง เช่น การจัดนิทรรศการต่างๆ ทั้งภายใน ภายนอกองค์กร	3.81	0.99	มาก	10
9	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรอยู่เสมอ	3.71	1.06	มาก	11
10	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาองค์กรที่ชัดเจน	3.94	0.78	มาก	9
11	ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ตลอดจนมีทิศทางเดินไปสู่เป้าหมายที่ชัดเจน	4.13	0.73	มาก	3
	รวม	4.04	0.85	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่า การจัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ในด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.04$) เมื่อ

พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การถ่ายทอดความรู้ภายในองค์กร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.30$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีจัดประชุมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ($\mu=4.22$) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=3.17$)

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ด้านการเรียนรู้

ด้านการเรียนรู้	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1 ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรทำงานเป็นทีม และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการปฏิบัติงาน	4.15	0.91	มาก	4
2 ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติงานจริงด้วยตนเองทั้งภายในและภายนอกองค์กร	4.11	0.81	มาก	6
3 ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรนำความรู้ใหม่ๆ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน	3.97	1.23	มาก	9
4 ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรใฝ่เรียนรู้หาประสบการณ์ใหม่ หมุนเวียนต่อไปอย่างต่อเนื่อง	4.40	0.72	มาก	1
5 ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจถึงวิธีการที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จในทุกด้าน	4.07	0.89	มาก	7
6 ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรนำทักษะความรู้ใหม่ๆ มาประยุกต์และสร้างนวัตกรรมการสอนอย่างเหมาะสม	4.13	0.91	มาก	5
7 ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงาน	4.28	0.71	มาก	3
8 ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกระตุ้นความรู้สึกรักของบุคลากรในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับนโยบายขององค์กร	4.05	0.96	มาก	8
9 ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีพฤติกรรมที่เหมาะสมเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้เรียน	4.37	0.87	มาก	2
10 ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรรอบรมให้มี การประพฤติปฏิบัติในทางที่ดีอย่างต่อเนื่อง	3.93	0.90	มาก	10
รวม	4.15	0.89	มาก	

จากตารางที่ 8 พบว่า การจัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ในด้านการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรใฝ่เรียนรู้หาประสบการณ์ใหม่ หมุนเวียนต่อไปอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.40$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีพฤติกรรม

ที่เหมาะสมเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้เรียน ($\mu=4.37$) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรอบรมให้มีการประพฤติปฏิบัติในทางที่ดีอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=3.93$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

แนวทางการศึกษาการจัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร พบว่า ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 137 ฉบับ เก็บคืนได้จำนวน 120 ฉบับ มีผู้ตอบสอบถามทั้งหมด 120 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย และมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยรวมผลการวิจัยทั้ง 7 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการบ่งชี้ความรู้ ส่วนด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการบ่งชี้ความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการจัดสรรทรัพยากรที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรสร้างนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบของงานอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เช่น ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือ Professional Learning Community (PLC) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนให้บุคลากรนำความรู้เดิมมาต่อยอดให้เกิดองค์ความรู้ใหม่อยู่เสมอ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานอยู่เสมอมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานของแต่ละกลุ่มงานอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการจัดเก็บองค์ความรู้เป็นฐานความรู้ของสถานศึกษาที่สามารถนำมาใช้ได้ตลอดเวลา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการแบ่งประเภทของความรู้ขึ้นอยู่กับลักษณะการทำงานของบุคลากรภายในองค์กร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีการใช้ทรัพยากรทางการบริหารอย่างคุ้มค่าและปริมาณการใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริม

ให้บุคลากรจัดทำข้อมูลอย่างครบถ้วน เป็นหมวดหมู่ต่อการใช้งานอย่างเหมาะสมส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรจัดเก็บเอกสารเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการเข้าถึงความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์ ทันสมัยและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างปลอดภัย ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้าถึงความรู้ต่าง ๆ ที่ต้องการได้สะดวกในเวลาที่ต้องการใช้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การถ่ายทอดความรู้ภายในองค์กร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีจัดประชุมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการนิเทศ กำกับติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรใฝ่เรียนรู้ หาประสบการณ์ใหม่ หมุนเวียนต่อไปอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีพฤติกรรมที่เหมาะสมเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้เรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรอบรมให้มีการประพฤติปฏิบัติในทางที่ดีอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยแนวทางการศึกษาการจัดการความรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการบ่งชี้ความรู้ ส่วนด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนสวนศรีวิทยา มีการส่งเสริมให้บุคลากรทำงานเป็นทีม และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติงานจริงด้วยตนเองทั้งภายในและภายนอกองค์กร รวมถึงการเปิดโอกาสให้บุคลากรนำความรู้ใหม่ๆ มาประยุกต์ สร้างนวัตกรรมการสอนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีการกำหนดหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น มีกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ ที่หลากหลายตรงตามความต้องการของผู้เรียน รวมทั้งครูผู้สอนมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการเรียนการสอนโดยจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการคิดการปฏิบัติจริง มีวิธีการและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ครูมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการพัฒนาการสอนโดยจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้ โดยการคิดได้ปฏิบัติจริง มีการให้วิธีการและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ครูมีการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับนักเรียน มีการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และการศึกษา

แหล่งเรียนรู้ในชุมชนท้องถิ่นอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนเพิ่มมากขึ้น มีประสบการณ์ตรง และสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนทันทีเพื่อให้นักเรียนได้นำความรู้กลับไป ใช้พัฒนาตนเองและสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนอย่างยั่งยืน จัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันได้ตลอดเวลาทั้ง ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และรวมไปถึงหน่วยงานราชการอื่น ๆ ใกล้เคียง มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้สูงขึ้น และจัดรายวิชาเพิ่มเติม ที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความถนัด ความสามารถและความสนใจ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมและตอบสนองความต้องการตามความสามารถความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ครูได้ปฏิบัติหน้าที่ตรงกับความรู้ความสามารถหรือคุณวุฒิทางการศึกษาส่งผลให้งานมีคุณภาพ ได้รับการยอมรับจากผู้ปกครองและชุมชนในการจัดการศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากร ให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ นำผลที่ได้จากการรับมอบหมายมาปรับใช้พัฒนาโรงเรียนจนส่งผล ให้นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนเกิดความพึงพอใจในผลของการบริหารการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางด้านวิชาการ และเอาใจใส่การจัดการศึกษาอย่างเต็มศักยภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของโอลดา สุขสี (2563) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงแตง) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) การจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงแตง) 2) แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงแตง) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ข้าราชการครูพนักงานราชการ และครูอัตราจ้าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการความรู้ นำมาจากแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงแตง) โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ด้านการสร้างและการแสวงหาความรู้ด้านการบ่งชี้ ความรู้ด้านการเรียนรู้ ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ ด้านการเข้าถึงความรู้ ด้านการแลกเปลี่ยนความรู้ ด้านการประมวลและการกลั่นกรองความรู้ 2) แนวทางการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงแตง) มีดังนี้ 1) ควรส่งเสริมให้ครูเข้าใจวิธีการวิเคราะห์ความสำเร็จของความรู้ในโรงเรียนและนอกโรงเรียน 2) ควรส่งเสริมให้ครูไปทัศนศึกษาเพื่อพัฒนาตนเองและผลงาน 3) ควรกระตุ้นครูให้มีการรวบรวมข้อมูลด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ 4) ควรเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวข้องกับท้องถิ่นเพื่อการเรียนรู้ในห้องเรียน 5) ควรกระตุ้นให้ครูปรับปรุงและแก้ไขปัญหา 6) ควรให้ครูนำความรู้มาจัดนิทรรศการและเป็นวิทยากร และ 7) ควรกระตุ้นให้ครูมีทัศนคติต่อความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการบ่งชี้ความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ในการบริหารงานให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยกำหนดเป้าหมายความสำคัญสูงสุดขององค์กรให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับรู้และเข้าใจอย่างทั่วถึงให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ส่งเสริมให้บุคลากรสร้างนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบขั้นตอนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของโอลตา สุขสี (2563) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) มีวัตถุประสงค์เพื่อการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) ผลการวิจัยพบว่า การจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการสร้างและการแสวงหาความรู้ ด้านการบ่งชี้ความรู้ ด้านการเรียนรู้ ด้านการจัดการความรู้ ให้เป็นระบบ ด้านการเข้าถึงความรู้ ด้านการแลกเปลี่ยนความรู้ และด้านการประมวลและการกลั่นกรองความรู้

ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน มีวิสัยทัศน์ที่กว้างมองการณ์ไกลไปถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นได้ในอนาคต ส่งเสริมให้บุคลากรได้รับความรู้ใหม่จากแหล่งต่าง ๆ เช่น การอบรม อินเทอร์เน็ต สื่อและเทคโนโลยีอื่น ๆ ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้บุคลากรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เช่น ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือ Professional Learning Community (PLC) เพื่อเป็นสร้างความรู้ใหม่ๆ สอดคล้องกับวิจัยของนริศรา ประศาสตร์ศิลป์ และอดุลย์ วังศรีคุณ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบการจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการแสวงหาความรู้และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดเก็บความรู้

ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานของแต่ละกลุ่มงานอย่างเหมาะสม รวมถึงการวางแผนแนวทางปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมความรู้อย่างเป็นระบบในอนาคต กำหนดโครงสร้างความรู้ แบ่งชนิดประเภทเป็นหมวดหมู่อย่างชัดเจน เพื่อให้สืบค้น เรียกคืนใช้งานได้ง่าย สอดคล้องกับวิจัยของ กิ่งแก้ว ประเทืองผล (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ของโรงเรียนในตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า การจัดการความรู้ของโรงเรียนในตำบลสวนผึ้งจังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ การเรียนรู้ การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ การสร้างและแสวงหาความรู้ การเข้าถึงความรู้ การประมวลและกลั่นกรองความรู้ การบ่งชี้ความรู้

ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้บุคลากรร่วมกันวิเคราะห์รูปแบบและการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย การสื่อสารที่เหมาะสมกับกาลเทศะอย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดเก็บ การค้นหา การใช้ข้อมูลทำได้สะดวกรวดเร็ว เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร มีการใช้ข้อมูลที่ทันสมัยเป็นปัจจุบัน เพื่อให้ผู้ใช้สามารถค้นหา หรือเปิดใช้ได้อย่างสะดวกยิ่งขึ้น ส่งเสริมให้บุคลากรจัดเก็บข้อมูลอย่างเที่ยงตรง มีการใช้เครื่องมือวัดอย่างมีคุณภาพตรงตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จัดทำแบบประเมินความพึงพอใจในการใช้บริการขององค์กร และใช้ทรัพยากรทางการบริหารอย่างคุ้มค่าและปริมาณการใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด สอดคล้องกับวิจัยของสาวิตรี สกลเศรษฐ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการความรู้ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการจัดการความรู้ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้แก่ การค้นหา/บ่งชี้ความรู้ การสร้างและการแสวงหาความรู้การจัดการ ความรู้ให้เป็นระบบ การประมวลและกลั่นกรองความรู้ การเข้าถึงความรู้ การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ และการเรียนรู้

ด้านการเข้าถึงความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีการแนะนำวิธีการเข้าถึงความรู้แก่บุคลากรอย่างชัดเจน และส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำระบบการเข้าถึงความรู้ที่ต้องการได้ง่ายและสะดวก มีการส่งเสริมให้บุคลากรนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับวิจัยของศิริพันธ์ เพชรแอน (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการความรู้ในโรงเรียนวัดสามง่าม (คงทองอนุสรณ์) ผลการวิจัยพบว่า การจัดการความรู้ในโรงเรียนวัดสามง่าม (คงทองอนุสรณ์) โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับมีขั้วมีมาเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ ด้านการเข้าถึงความรู้ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการบ่งชี้ความรู้ ด้านการเรียนรู้ ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้

ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรมีการแลกเปลี่ยนทักษะ ประสบการณ์ที่หลากหลายเพื่อนำมาพัฒนาตนเอง ส่งเสริมให้บุคลากรตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ มีทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา นำความรู้มาใช้ประโยชน์ รวมถึงการสร้างความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาตนเองและชุมชน ส่งเสริมให้บุคลากรแสดงศักยภาพของตนเอง เช่น การจัดนิทรรศการต่าง ๆ ทั้งภายใน ภายนอกองค์กร และมีการนิเทศ กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับวิจัยของสุพัตรา โคตะวงศ์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่าการจัดการความรู้ในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ การบ่งชี้ความรู้ การสร้างและแสวงหาความรู้ การแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเข้าถึงความรู้ การประมวลและการ กลั่นกรองความรู้ และการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ

ด้านการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้บุคลากรทำงานเป็นทีม และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติงานจริงด้วยตนเองทั้งภายในและภายนอกองค์กร รวมถึงการเปิดโอกาสให้บุคลากรนำความรู้ใหม่ๆ มาประยุกต์ สร้างนวัตกรรมการสอนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับวิจัยของนจรส ศิริขรรแสง (2564) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการความรู้ในโรงเรียนวัดปรางกาฬสังักัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 3 ผลการวิจัยพบว่าการจัดการความรู้ในโรงเรียนวัดปรางกาฬโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัธยเทศจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการเรียนรู้ ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ด้านการบ่งชี้ความรู้ ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ ด้านการเข้าถึงความรู้และด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การจัดการความรู้โรงเรียนสวนศรีวิทยา สังักัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการบ่งชี้ความรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบของงาน การแบ่งงานกันตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ทุกคนรู้จักงาน หน้าที่ของตนเองอย่างเหมาะสม และส่งเสริมให้บุคลากรมีความสนใจใฝ่รู้ในการทำงานมากยิ่งขึ้น
2. ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีและบรรยากาศให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยในสถานศึกษา เปิดโอกาสให้บุคลากรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อเป็นสร้างความรู้ใหม่ๆ มากยิ่งขึ้น
3. ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการแบ่งประเภทของความรู้ขึ้นอยู่กับลักษณะการทำงานของบุคลากรภายในองค์กร และส่งเสริมให้บุคลากรตระหนักถึงการประเมินผลการดำเนินงานทุกกิจกรรม ทุกภาคเรียน โดยจัดทำเป็นรูปเล่มเอกสารอย่างต่อเนื่อง
4. ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการส่งเสริมให้บุคลากรจัดเก็บเอกสารเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร เข้าใจง่าย แยกหมวดหมู่อย่างชัดเจน และสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานให้บุคลากรมากยิ่งขึ้น
5. ด้านการเข้าถึงความรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้าถึงความรู้ต่าง ๆ ที่ต้องการได้สะดวกในเวลาที่ต้องการใช้อย่างเหมาะสม และส่งเสริมให้บุคลากรนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น

6. ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของบุคลากรและส่งเสริมให้บุคลากรแสดงศักยภาพของตนเอง เช่น การจัดนิทรรศการต่าง ๆ ทั้งภายใน ภายนอกองค์กรมากยิ่งขึ้น

7. ด้านการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรอบรมการประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ดีเพื่อเป็นแบบอย่างให้กับนักเรียนและเปิดโอกาสให้บุคลากรนำความรู้ใหม่ ๆ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการจัดการความรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
2. ควรมีการศึกษาการจัดการความรู้ของโรงเรียนในจังหวัดชุมพร
3. ควรมีการศึกษาการจัดการความรู้ของโรงเรียนในระดับภูมิภาคต่าง ๆ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขที่เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545**. กรุงเทพฯ : อักษรไทย.
- กิ่งแก้ว ประเทืองผล. (2562). **การจัดการความรู้ของโรงเรียนในตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี**. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาแผน ข ระดับปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นจรส ศิริขรรแสง. (2564). **แนวทางการจัดการความรู้ในโรงเรียนวัดปรังกาสีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 3**. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ข ระดับปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นริศรา ประศาสตร์ศิลป์ และคณะ. (2565). **การเปรียบเทียบการจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 1**.
- ศิรินันท์ เพชรแอน. (2557). **การจัดการความรู้ในโรงเรียนวัดสามง่าม (คงทองอนุสรณ์)**. การค้นคว้าอิสระ หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สาวิตรี สกลเศรษฐ. (2561). **การจัดการความรู้ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารรัฐกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุพัตรา โคตะวงศ์. (2562). **การจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8**. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร, 19(84), 15-25.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2548). **คู่มือการจัดทำแผนการจัดการความรู้**. กรุงเทพฯ : พ.ศ. 2548, น.5-6.

ไอลดา สุขสี. (2563). **แนวทางการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงแตง)** วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

สุราษฎร์ธานี ชุมพร

Learning Organization of Teachers in Suansruwittaya School

Under The Secondary Educational Service Area Office

Suratthani Chumphon

กุลธิดา ชั่งธาดา¹ และ นรินทร์ สุธีนรินทร์²

Kunthida Sungtada¹ and Nirun Sutheenirun²

¹โรงเรียนสวนศรีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Kunthida Sungtada

อีเมล: jubjang1397@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของครูโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านความรอบรู้ของบุคลากร 2) ด้านแบบแผนทางความคิด 3) ด้านวิสัยทัศน์ร่วม 4) ด้านการเรียนรู้ของทีม 5) ด้านการคิดเชิงระบบ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนสวนศรีวิทยา จำนวน 137 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของครูโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ใน 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด $\mu = 4.13$ และ $\sigma = 0.76$ รองลงมา คือ ด้านความรอบรู้ของบุคลากร $\mu = 4.12$ และ $\sigma = 0.77$ ส่วนด้านแบบแผนทางความคิด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด $\mu = 4.03$ และ $\sigma = 0.78$

คำสำคัญ : ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

Abstract

The objective of this research was to study the learning organization of Suansriwittaya School under the Secondary Educational Service Area Office Suratthani Chumphon in five aspects: (1) Personnel Mastery aspect, (2) Mental Models aspect, (3) Shared Vision aspect, (4) Team Learning aspect, and (5) Systems Thinking aspect. The samples were 137 teachers of Suansriwittaya School. The research instrument used in collecting data was a five-point scale questionnaire. The data were analyzed using percentage, mean, and standard deviation.

The results of this research revealed that the learning organization of Suansriwittaya School under the Secondary Educational Service Area Office Suratthani Chumphon in five aspects was at a high level. Considering each aspect, it was found that the Shared Vision aspect had the highest mean scores, followed by the Personnel Mastery aspect, and the Mental Models aspect had the lowest mean scores.

Keyword: Learning Organization

บทนำ

ในกระแสความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบัน มีผลทำให้สังคม และการบริหารจัดการ บ้านเมืองที่ใช้อยู่ต้องปรับเปลี่ยนให้ทันสมัยมีแนวทางการปรับปรุง การบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่เป็น จุติร่วมเหมือนกัน คือความสงบสุขของประชาชน ประเทศไทยมีการปรับเปลี่ยน การบริหารจัดการหลายประการ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2545 ได้กำหนดหลักการจัดการ การศึกษาในหลายด้าน ทั้งด้านการปฏิรูประบบบริหาร ปฏิรูปครู และปฏิรูปการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย ปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจของสังคมไทยทำให้วิถีชีวิตของประชาชนต้องเปลี่ยนไปจากเดิมสังคมเสื่อมศรัทธาใน ภาครัฐรวมถึงเรื่องการบริหาร และการทุจริตประพตติมิชอบในวงการศึกษาของไทย ผู้ปกครองนักเรียนเรียกร้อง สิทธิ เกิดวิกฤตศรัทธาต่อโรงเรียน มีปัญหาสังคม ปัญหายาเสพติด ปัญหาพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนก้าวร้าวมีมากขึ้น นับเป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน และครูที่ต้องร่วมกันปรับปรุงพัฒนาการศึกษาให้ได้มาตรฐาน มี คุณภาพที่ดี และเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน, 2560: 12)

องค์กรแห่งการเรียนรู้จะทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากรภายในองค์กร โดยแนวคิดนี้ Senge 1990: 68 ได้เขียนไว้ในหนังสือ The Fifth Discipline ซึ่งได้นิยามองค์กรแห่งการเรียนรู้ คือ สถานที่ซึ่งทุกคน สามารถขยายศักยภาพของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างผลงานตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ เป็นที่ซึ่งเกิด รูปแบบการคิดใหม่ ๆ ที่หลากหลายมากมายที่แต่ละคนมีอิสระที่จะสร้าง แรงบันดาลใจ และเป็นที่ยังทุกคน ต่างเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ร่วมกัน และได้เสนอวินัย 5 ประการ คือ การคิดเชิงระบบ (System Thinking) ความรอบรู้ของบุคลากร (Personal Mastery) แบบแผนทางความคิด (Mental Model) วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) และการเรียนรู้ของทีม (Team Learning) อีกทั้ง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563:

9-12) ได้ให้แนวทางในการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาของสถานศึกษาไว้ว่า จะต้องออกแบบการดำเนินการภายในสถานศึกษาที่เน้นการสร้างความสำเร็จสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ตรงกันในทุกขั้นตอนการดำเนินการ ให้ความสำคัญสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างขั้นตอนของการดำเนินการ มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ออกแบบ และวางแผนดำเนินการที่ให้ความสำคัญกับการมองความสำเร็จของปัจจุบันสู่อนาคต ภายใต้การพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการใช้ความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษาด้วยการระดมทรัพยากรมาใช้ และการพิจารณาถึงทางเลือกต่าง ๆ อย่างรอบคอบและชัดเจนว่าจะสามารถนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายตามภารกิจที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่วางไว้ นอกจากนี้ การวางแผนกลยุทธ์เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ทุกปัจจัยที่คาดว่าจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และที่จะมีผลกระทบต่อสถานศึกษา ทั้งในแง่ของโอกาสและอุปสรรค เพื่อจะบอกทิศทางที่สถานศึกษากำหนดขึ้นอย่างชัดเจนในการดำเนินการสู่อนาคตได้อย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การสร้างวิสัยทัศน์ร่วม การเป็นบุคคลรอบรู้ การคิดอย่างเป็นระบบ การพัฒนาการเรียนรู้ของทีม รูปแบบทางความคิด และการนำเทคโนโลยีมาใช้ตามลำดับจากเอกสาร และงานวิจัยการศึกษาดังกล่าวทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของแต่ละสถานศึกษา โดยโรงเรียนสวนศรีวิทยา เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร มีนักเรียนจำนวน 2,810 คน และครูผู้สอนจำนวน 137 คน มีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถ ทักษะในการปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ มีการบริหารการจัดการศึกษา และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานสากล เพื่อเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนควบคู่ไปกับการนำหลักคุณธรรมมาใช้ และให้เยาวชนมีส่วนร่วมด้วยกันกับชุมชน ยกกระดับองค์ความรู้ สู่มาตรฐานสากล ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะทางวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ทักษะดิจิทัล ทักษะทางภาษา ตามความถนัดและตามศักยภาพของตนเอง ให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรอันนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนั้นจากสภาพความเป็นมา ความสำคัญ เอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น

ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ว่ามีการบริหารจัดการความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ภายในสถานศึกษามากน้อยเพียงใด แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริม และพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาได้อย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดของ เซงเก้ (Senge, 1990: 98) โดยมีหลักสำคัญ 5 ด้าน คือ 1) ด้านความรอบรู้ของบุคลากร คือ ส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาตนเอง เพื่อให้เกิดทักษะความรู้ใหม่ ๆ มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีสมรรถนะในการปฏิบัติตนให้มีประสิทธิภาพ สามารถใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการทำงาน 2) ด้านแบบแผนทางความคิด คือ แบบแผนทางจิตสำนึกของคนในองค์กรซึ่งจะต้องสะท้อนถึงพฤติกรรมของคนในองค์กรแห่งการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้เมื่อสมาชิกในองค์กรมีแบบแผนทาง จิตสำนึกหรือความมีสติที่เอื้อต่อการสะท้อนภาพที่ถูกต้องชัดเจน 3) ด้านวิสัยทัศน์ร่วม คือ การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันของคนทั้งองค์กร องค์กรแห่งการเรียนรู้จะต้องเป็นองค์กรที่สมาชิกทุกคนได้รับการ พัฒนาวิสัยทัศน์ของตนให้สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์รวมขององค์กรซึ่งจะสนับสนุนให้เกิดการรวมพลังของสมาชิกที่มีความคาดหวังต่อความ เปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าต่อไป ภายใต้ จุดมุ่งหมายเดียวกันของคนทั้งองค์กร 4) ด้านการเรียนรู้ของทีม คือ การเรียนรู้ร่วมกันของสมาชิกในองค์กร โดยอาศัยความรู้และความคิดของมวลสมาชิกในการแลกเปลี่ยน และพัฒนาความฉลาดรอบรู้ และความสามารถของทีมให้บังเกิดผลยิ่งขึ้น 5) ด้านการคิดเชิงระบบ คือ กระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ เป็นกระบวนการในการหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเห็นแบบแผน เห็นขั้นตอนของการพัฒนา คือ เห็นทั้งป่า และเห็นต้นไม้ แต่ละต้นด้วย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนสวนศรีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุธาษฎร์ธานี ชุมพร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 137 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุธาษฎร์ธานี ชุมพร ยึดกรอบแนวคิดของเซงเก้ (Senge, 1990: 98) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ด้าน คือ ด้านความรอบรู้ของบุคลากร ด้านแบบแผนทางความคิด ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ด้านการเรียนรู้ของทีม และด้านการคิดเชิงระบบ

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุธาษฎร์ธานี ชุมพร ด้านการคิดเชิงระบบ 12 ข้อ ด้านความรอบรู้ของบุคลากร 13 ข้อ ด้านแบบแผนทางความคิด 11 ข้อ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม 13 ข้อ และด้านการเรียนรู้ของทีม 11 ข้อ รวม 60 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในพอเพียงในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดแนวทางเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

3. สร้างแบบสอบถาม โดยใช้การรับรู้ของครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการคิดเชิงระบบ 2) ด้านความรอบรู้ของบุคลากร 3) ด้านแบบแผนทางความคิด 4) ด้านวิสัยทัศน์ร่วม 5) ด้านการเรียนรู้ของทีม แล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาในแต่ละข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนทุ่งตะโกวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ความเชื่อมั่น 0.940

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเชื่อมั่นไปใช้กับครูโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 137 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ครูโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 137 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 137 ฉบับ เก็บคืนได้จำนวน 120 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.59

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากระดับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษาโดยใช้ค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ครูโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการคิดเชิงระบบ 2) ด้านความรอบรู้ของบุคลากร 3) ด้านแบบแผนทางความคิด 4) ด้านวิสัยทัศน์ร่วม 5) ด้านการเรียนรู้ของทีม โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 103)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมทั้ง 5 ด้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวม 5 ด้าน

ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านการคิดเชิงระบบ	4.05	0.81	มาก	4
2	ด้านความรอบรู้ของบุคลากร	4.12	0.77	มาก	2
3	ด้านแบบแผนทางความคิด	4.03	0.78	มาก	5
4	ด้านวิสัยทัศน์ร่วม	4.13	0.76	มาก	1
5	ด้านการเรียนรู้ของทีม	4.08	0.76	มาก	3
รวม		4.08	0.77	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.08$) เมื่อพิจารณาเป็น

รายด้าน พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.13$) รองลงมาคือ ด้านความรอบรู้ของบุคลากร ($\mu=4.12$) ส่วนด้านแบบแผนทางความคิด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.03$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

แนวทางการศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนสวนศรีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านความรอบรู้ของบุคลากร ส่วนด้านแบบแผนทางความคิด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านความรอบรู้ของบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหาร สถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความผูกพันต่อสถานศึกษา และร่วมกันพัฒนาองค์กรให้บรรลุตาม เป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีทัศนคติที่ดี ส่วน ผู้บริหาร สถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรนำทักษะความรู้ใหม่ ๆ มาสร้างนวัตกรรมการสอน เพื่อมา ประยุกต์ใช้ ในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านแบบแผนทางความคิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหาร สถานศึกษามีการส่งเสริมให้บุคลากรมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริม ให้บุคลากรมีความคิดที่ทันสมัยเปลี่ยนแปลงไปได้ตามสถานการณ์ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการตัดสินใจในการ ทำงานได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านวิสัยทัศน์ร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มี การกำหนดนโยบายและจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหาร สถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความผูกพันต่อสถานศึกษา และร่วมกันพัฒนาองค์กรให้บรรลุตาม เป้าหมาย ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กร เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย ของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการเรียนรู้ของทีม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้บุคลากรมีการจัดประชุม PLC แลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากรภายใน สถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรช่วยกันดูแล และ พัฒนาสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษาให้สะอาด น่าอยู่ และปลอดภัยอย่างส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริม ให้บุคลากรเรียนรู้การทำงานเป็นทีม เพื่อให้งานสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการคิดเชิงระบบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้ มีการส่งเสริมให้บุคลากรดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบตามลำดับขั้นตอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหาร สถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีการประชุมเชื่อมโยงงาน กับเครือข่ายผู้ปกครองและการมีส่วนร่วมของ ชุมชนอย่างต่อเนื่อง ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดให้บุคลากรจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานร่วมกันอย่าง ถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านความรู้ของบุคลากร ส่วนด้านแบบแผนทางความคิด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน เน้นการสร้างความสำเร็จสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ตรงกันในทุกขั้นตอนการดำเนินการ เข้าใจความสัมพันธ์เชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ จากภาพรวมนำไปสู่การวางแผนการดำเนินการแบบส่วนย่อย ๆ อย่างเป็นลำดับขั้นตอน มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ออกแบบ และวางแผนดำเนินการอย่างเป็นระบบ ซึ่งให้ความสำคัญกับความสำเร็จของปัจจุบันสู่อนาคต โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลง และผลกระทบที่มีต่อสถานศึกษา ทั้งในแง่ของโอกาสและอุปสรรค เพื่อบอกทิศทางที่สถานศึกษากำหนดขึ้นได้อย่างชัดเจน ยึดหลักความเป็นเหตุเป็นผล พิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการใช้ทรัพยากร และวิธีการต่าง ๆ อย่างรอบคอบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทันสมัย สามารถปรับเปลี่ยนกลยุทธ์วิธีการในการทำงานให้มีความเหมาะสมตามสถานการณ์จนสามารถนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่วางไว้ มีการประเมินผลการดำเนินงาน และนำผลลัพธ์ที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ เซ็งเก (Senge,1990:98) ได้กล่าวไว้ว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ หมายถึง เป็นองค์กรที่บุคลากรเรียนรู้ที่จะขยายขีดความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่อง ในการที่จะสร้างสรรค์ผลงานตามความปรารถนาของพวกเขาเป็นองค์กรที่มีสิ่งใหม่ ๆ และมีการขยายขอบเขตของแบบแผนของการคิดที่จะให้ความรู้ เป็นองค์กรที่มีการสร้างความใฝ่ฝันร่วมกันได้อย่างอิสระ และเป็นองค์กรที่มีบุคลากรเรียนรู้วิธีที่จะเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่องได้เขียนไว้ในหนังสือ The Fifth Discipline ซึ่งได้นิยามองค์กรแห่งการเรียนรู้ว่า คือ สถานที่ซึ่งทุกคนสามารถขยายศักยภาพของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างผลงานตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ เป็นที่ซึ่งเกิดรูปแบบการคิดใหม่ ๆ ที่หลากหลายมากมายที่แต่ละคนมีอิสระที่จะสร้างแรงบันดาลใจ และเป็นที่ยังทุกคนต่างเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ร่วมกัน และได้เสนอวินัย 5 ประการ คือ การคิดเชิงระบบ (System Thinking) ความรอบรู้ของบุคลากร (Personal Mastery) แบบแผนทางความคิด (Mental Model) วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) และการเรียนรู้ของทีม (Team Learning) สอดคล้องกับงานวิจัยของจิราพรรณ เสียงเพราะ (2560:56) การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครปีการศึกษา 2557 จำนวน 137 คนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามสถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1)ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2)ประสิทธิผลโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนครโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3)ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ตามความ

คิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร จำแนกตามสถานภาพโรงเรียนทั้งโดยรวม และรายด้านแตกต่างกัน ส่วนประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งของครูผู้สอนระดับการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งโดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน 4) ประสิทธิภาพโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร จำแนกตามสถานภาพโรงเรียนทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ส่วนประกอบส่วนประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งของครูผู้สอนระดับการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 5) ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิภาพโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวก 6) องค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านที่ต้องพัฒนาประกอบด้วยความคิดเชิงระบบสมาชิกที่มีความเป็นเลิศ และการเรียนรู้เป็นทีมส่วนประสิทธิภาพโรงเรียนด้านที่ต้องยกระดับประกอบด้วยการบริหารงานบุคคล

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผลในแต่ละด้านตามลำดับดังนี้

ด้านวิสัยทัศน์ร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ๓ ชุมพร ได้มีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียนร่วมกันผ่านความคิดเห็นของบุคลากรในการประชุมขององค์กร มีการวางแผนร่วมกัน เพื่อให้บุคลากรเห็นความสำคัญของการขับเคลื่อนนโยบายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ก้าวทันเทคโนโลยีในอนาคต ส่งเสริมให้บุคลากรมีความผูกพันต่อองค์กรและร่วมกันพัฒนาองค์กรให้บรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของไพลิน บุญนา (2559: 63) ได้ศึกษาลักษณะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบลักษณะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ท่านเชื่อว่าความสำเร็จของสถานศึกษาเป็นความสำเร็จของทุกคนอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านความรอบรู้ของบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ๓ ชุมพร ได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาตนเอง เพื่อให้เกิดทักษะความรู้ใหม่ ๆ มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีสมรรถนะในการปฏิบัติตนให้มีประสิทธิภาพ สามารถใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธยา อร่ามรัตน์ (2562) น.19 ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 ซึ่งในด้านความรอบรู้แห่งตนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ

ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ๓ ชุมพร มีการส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิเชษฐ์ บุญศรี (2562:16) จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนที่ปงกรวิทยาพัฒนา (ทวีวัฒนา) ในพระราชูปถัมภ์ฯ เมื่อพิจารณา

ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านการเรียนรู้ของทีม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยมากที่สุด คือ การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมเป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานอย่างเป็นกันเอง

ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ได้มีการสนับสนุนให้บุคลากรร่วมกันพัฒนานโยบายและแผนการปฏิบัติงาน สามารถเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างเป็นระบบจากภาพรวมนำไปสู่การวางแผนการทำงาน และดำเนินงานแบบส่วนย่อย ๆ อย่างเป็นลำดับขั้นตอน สอดคล้องกับงานวิจัยของวีรภัทร รักชนบท (2562:13) จากการศึกษาวิจัยเรื่ององค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ด้านกรมีแบบแผนความคิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรวิเคราะห์งานได้อย่างชัดเจนอย่างสมเหตุสมผล มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ สามารถปรับเปลี่ยนกลยุทธ์วิธีการในการทำงานให้มีความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรีย์พร บุญนอม (2559:21) จากการศึกษาวิจัยเรื่ององค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์ สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า แนวทางการศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสวนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. **ด้านการคิดเชิงระบบ** ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดและจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน
2. **ด้านความรอบรู้ของบุคลากร** ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรนำทักษะความรู้ใหม่ ๆ มาสร้างนวัตกรรมการสอน ใช้วิธีการที่หลากหลาย
3. **ด้านแบบแผนทางความคิด** ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะตัดสินใจในการทำงานด้วยความถูกต้องรวดเร็ว มีการสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
4. **ด้านวิสัยทัศน์ร่วม** ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กร มีการประชุมวางแผนประจำปี รับฟังความคิดเห็นของบุคลากร
5. **ด้านการเรียนรู้ของทีม** ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรเรียนรู้การทำงานเป็นทีม เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะมีการบริหารจัดการศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
2. ควรจะมีการศึกษาการเปรียบเทียบความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในจังหวัดชุมพร
3. ควรจะมีการศึกษาการเปรียบเทียบความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในระดับภูมิภาคต่างๆ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- จิราพรรณ เสียงเพราะ. (2560). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ กับ ประสิทธิภาพ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ไพลิน บุญนา. (2559). ลักษณะความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากันตบุรี. วิทยานิพนธ์หลักสูตร ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. (2546). การพัฒนาแนวทางการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. สำนักพัฒนาระบบ รูปแบบ และโครงสร้าง (สพร.).
- วีรภัทร รักชนบท. (2562). องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และศาสนาตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุทธยา อร่ามรัตน์. (2562). ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุรีย์พร บุญถนอม. (2559). องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8. การค้นคว้าอิสระปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อภิเชษฐ์ บุญศรี. (2562). การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนที่ปึงกรวิทยาพัฒนา (ทวีวัฒนา) ในพระราชูปถัมภ์ฯ. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

Senge, P. M. (1990). **The fifth discipline: The art and practice of the learning organization.**
New York: Doubleday.

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
Creative Leadership of Administrators Watpichaiyaram
School Under Chumphon Primary Education
SERVICE AREA OFFICE 1

อรุณี นพเกื้อ¹ และ พัชรา เดชโฮม²

Arune Nopphakua¹ and Patchara Dechhome²

¹โรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Arune Nopphakua

อีเมล: Mayza_3838@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ดังนี้ ประกอบด้วย 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 3) ด้านการมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว 4) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ 5) ด้านการทำงานเป็นทีม ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย และ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 34 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลและด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการมีวิสัยทัศน์ ส่วนด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลและด้านการมีความยืดหยุ่นและการปรับตัวมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการทำงานเป็นทีม ส่วนด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

Abstract

The purpose of this research were to current situations and desirable situations for the Creative Leadersip Administrators Watpichaiyaram School, under Primary Education Service Area Office 1 in 5 aspects as follows 1) Vision 2) Individualized Consideration 3) Adaptability and Flexibility 4) Creative thinking 5) Teamwork. The populations used in the research were consisted of 33 people government teachers at Watpichaiyaram School, under Primary Education Service Area Office 1 in the academic year of 2022. The instrument used in this research were a five- rating scales questionnaire. Statistics for data analysis included percentage, mean and standard deviation.

The results of this research were the current situation of the Creative Leadersip Administrators Watpichaiyaram School, under Primary Education Service Area Office 1 were generally found at a high level. When considering each aspect, it was found that Individualized Consideration and Creative thinking has the highest mean, followed by as Adaptability and Flexibility Vision for Teamwork has the lowest mean. The desirable situations as a whole were at highest level. When considering each aspect, it was found that Individualized Consideration and Adaptability and Flexibility with the highest mean, followed by Vision and Teamwork as for Creative thinking has the lowest mean.

Keyword: Creative Leadersip

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษาจะบรรลุเป้าหมายภารกิจดังกล่าวจึงขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นสำคัญ ซึ่งในปัจจุบันการบริหารองค์กรไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชนต่างเล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องทำการพัฒนาหรือปรับปรุงวิธีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลและประหยัดสูงสุด เพื่อจะได้เพิ่มขีดความสามารถในการบริหารงานแก่องค์กรให้มากขึ้น เพราะนอกจากจะเป็นผลดีต่อองค์กรนั้น โดยตรงแล้ว ยังทำให้องค์กรสามารถปรับตัวรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในโลกยุค โลกาภิวัตน์ได้อย่างเหมาะสม (เกศสุรินทร์ ตรีเดช, 2552: 62-63) ผู้บริหารเป็นตัวจักรสำคัญที่สุดเพราะ ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดทิศทางการทำงาน มีเป้าหมายความสำเร็จที่ชัดเจนและมีความมุ่งมั่นที่จะไปสู่เป้าหมาย นั้น มีความเป็นผู้นำทางวิชาการสูง มีความคิดริเริ่มมีวิสัยทัศน์รอบรู้เป็นที่พึ่งทางวิชาการ ให้แก่ ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ มีความสามารถในการจัดการองค์กรบริหารจัดการให้มีครูสอนอย่างพอเพียง มอบหมาย งานให้บุคลากร ได้เหมาะสมกับศักยภาพสอดคล้องกับภาระและปริมาณงาน โดยใช้หลักการกระจายอำนาจและการ มีส่วนร่วมใน การบริหารส่งเสริมให้มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น ส่งเสริม

การพัฒนาวัตกรรมการพัฒนาบุคลากร และการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีความสมบูรณ์รอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา (ธีระ บุญเจริญ, 2554: 45)

ผู้นำในยุคใหม่ต้องมีความสามารถในการจูงใจ ประสานงาน รวมถึงการนำบุคคลอื่น อย่างมีวิสัยทัศน์ จินตนาการ และมีความยืดหยุ่น ด้วยวิธีการหรือแนวทางใหม่ ๆ อย่างท้าทายและ สร้างสรรค์ โดยอาศัยปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมแบบเปิด ด้วยการไว้วางใจ ให้อิสระในการคิด และพร้อมสนับสนุนความคิดใหม่ ๆ ด้านแรงจูงใจภายใน ด้วยการมีความอยาก ความหวัง ความปรารถนา ความเพียรพยายาม มุ่งมั่น พยายามเพื่อให้เป็นคนที่ประสบความสำเร็จ และด้านความรู้ เชิงลึกด้วยการมีความรู้แนวกว้างและลึก มีทักษะประสบการณ์อันจะส่งผลให้เกิดแนวทางที่ชาญฉลาดในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ซึ่งการดำเนินการเหล่านี้เป็นคุณสมบัติของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์(กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์ 2555, น.31) ผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะแสดงออกซึ่งการมีวิสัยทัศน์ มีความสามารถในการปรับตัว ความเข้าใจในตัวผู้ร่วมงาน บริบทและสภาวะแวดล้อม เป็นผู้เรียนรู้ ตลอดเวลา มีทัศนคติในเชิงบวกต่อโลกและต่อชีวิต เชื่อมมั่นในคุณค่าและศักยภาพของตนเอง และผู้อื่นที่พร้อมจะก้าวข้ามอุปสรรคไปด้วยกัน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่แสดงถึงความยืดหยุ่น ทางความคิดและการกระทำ รวมทั้งเป็นผู้ที่มีความสมดุลในชีวิตที่รู้จักพัฒนาตนเองเสมอ ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์และจิตวิญญาณ (นเรศ บุญช่วย, 2553: 3)

การบริหารสถานศึกษา คือ การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลที่จัดกิจกรรมทางการศึกษา โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบและบริหารงานในสถานศึกษาทุกด้าน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่สถานศึกษากำหนดไว้ (ธนาภรณ์ นิลพันธ์นันท์, 2562: 10) และการบริหารการศึกษายังหมายถึง กระบวนการที่มุ่งไปสู่จุดหมายที่กำหนดไว้ด้วยองค์ประกอบหลายประการ เช่น การตัดสินใจองค์กร แรงจูงใจ ภาวะผู้นำ โดยการบริหารต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาและสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคต (Hoy & Miskel, 2001: 437-438) ซึ่งการบริหารงานของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 มีผู้บริหารสถานศึกษา ได้ให้ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารในสถานศึกษาและเป็นผู้กำหนดนโยบาย กำหนดวัตถุประสงค์ วางแผน ตลอดจนวิธีดำเนินงานของโรงเรียนเพื่อให้การบริหารงานโรงเรียนบรรลุสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ตามเจตนารมณ์ของกระทรวงศึกษาธิการต่อไปจากความสำคัญดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ประกอบด้วย ด้านการมีวิสัยทัศน์ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การมีความยืดหยุ่น และปรับตัว การมีความคิดสร้างสรรค์ และการทำงานเป็นทีม เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยอาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยอาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยกำหนดกรอบแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยอาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 3) ด้านการมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว 4) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ 5) ด้านการทำงานเป็นทีม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนวัดพิชัยอาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 34 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยอาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยอาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 3) ด้านการมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว 4) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และ 5) ด้านการทำงานเป็นทีม แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยอาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ประกอบด้วย ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการทำงานเป็นทีม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับมาก

ระดับ 3	หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของความเป็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 3) ด้านการมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว 4) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ 5) ด้านการทำงานเป็นทีม แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00
5. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยพิจารณาค่าความเชื่อมั่นที่มีค่าเท่ากับ 0.70 ขึ้นไป มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.834
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 34 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อแจก

แบบสอบถามให้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 34 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 34 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 34 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง โดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 3) ด้านการมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว 4) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ 5) ด้านการทำงานเป็นทีม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean: μ) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: σ) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 103)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมทั้ง 5 ด้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวม 5 ด้าน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์					
	ระดับ	อันดับ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.31	0.46	มาก	4	4.54	0.37	มากที่สุด	3
2. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.40	0.52	มาก	1	4.56	0.43	มากที่สุด	1
3. ด้านการมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว	4.36	0.54	มาก	3	4.56	0.49	มากที่สุด	1
4. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.40	0.53	มาก	1	4.50	0.53	มากที่สุด	5
5. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.30	0.51	มาก	5	4.52	0.39	มากที่สุด	4
รวม	4.36	0.33	มาก		4.36	0.33	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันการภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลและด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.40$) รองลงมาคือ ด้านการมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว ($\mu = 4.36$) ด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\mu = 4.31$) ส่วนด้านการทำงานเป็นทีมมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.30$)

เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลและด้านการมีความยืดหยุ่นและการปรับตัวมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.56$) รองลงมาคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\mu = 4.54$) ด้านการทำงานเป็นทีม ($\mu = 4.52$) ส่วนด้านด้านการมีความคิดสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.50$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลและด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านการมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการมีวิสัยทัศน์ ส่วนด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลและด้านการมีความยืดหยุ่นและการปรับตัวมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการทำงานเป็นทีม ส่วนด้านการมีความคิดสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการมีวิสัยทัศน์ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอน มีวินัยในตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอน มีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล เห็นถึงสภาพการทำงานที่เป็นจริง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองเพื่อให้เกิดทักษะใหม่ ๆ และผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างบรรยากาศเพื่อให้เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนความรู้ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอน มีความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างบรรยากาศเพื่อให้เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนความรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอน มีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล เห็นถึงสภาพการทำงานที่เป็นจริง ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอน มีความปรารถนาที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองให้ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายงานให้ครูและบุคลากรได้อย่างทั่วถึงและเหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคล ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาคำนึงถึงความต่างระหว่างบุคคลมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินภายในสถานศึกษาจากบุคคลภายนอกสถานศึกษาที่ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนใจและเอาใจใส่บุคลากรเป็นรายบุคคล ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายงานให้ครูและบุคลากรได้อย่างทั่วถึงและเหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเท่าเทียมในองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาสนใจและเอาใจใส่บุคลากรเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการกระจายอำนาจการบริหารงานในองค์กรให้แก่ผู้ร่วมงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการแสวงหาคำตอบได้ อย่างอิสระมีความคิดที่หลากหลาย ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการทำงานแบบมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความอิสระและผ่อนคลาย ในการทำงาน ไม่ให้ตึงเครียดจนเกินไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาปรับตัวได้ตามสถานการณ์ ส่วน

ผู้บริหารสถานศึกษามีการกระจายอำนาจการบริหารงานและผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการทำงานแบบมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีแนวคิดเชิงพัฒนา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีแนวคิดนอกกรอบในการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการแสวงหาความรู้ เพื่อการพัฒนาสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวคิดในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ตลอดเวลา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการทำงานเป็นทีม สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสร้างทีมงานแบบแบ่งปันประสบการณ์ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการปรับแนวคิดให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ผลงาน ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการรับฟังความคิดเห็นจากทุกคนในทีมงาน และผู้บริหารสถานศึกษาสร้างขวัญกำลังใจต่อผู้ร่วมงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาทำงานร่วมกันของบุคลากรภายในโรงเรียนและผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการปรับแนวคิดให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ผลงาน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ที่ไม่ซ้ำแบบของผู้อื่น ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการสร้างความสำนึกรับผิดชอบร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน สภาพปัจจุบัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีวินัยในตนเอง ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล เห็นถึงสภาพการทำงานที่เป็นจริง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองเพื่อให้เกิดทักษะใหม่ ๆ และมีการสร้างบรรยากาศเพื่อให้เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนความรู้ มีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย มอบหมายงานให้ครูผู้สอนและบุคลากรได้อย่างทั่วถึงเหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคล มีการกระจายอำนาจการบริหารงานในองค์การให้แก่ผู้ร่วมงาน มีแนวคิดเชิงพัฒนาส่งเสริมให้ครูพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติงาน และมีความสามารถในการสร้างทีมงานแบบแบ่งปันประสบการณ์ วิภา สุธิติโพธิ์ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ

ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1.) การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 2.) การมีวิสัยทัศน์ 3.) การมีความคิดสร้างสรรค์ 4.) การทำงานเป็นทีม 5.) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา มีการสร้างบรรยากาศเพื่อให้เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนความรู้ ส่งเสริมให้ครูผู้สอน มีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล เห็นถึงสภาพการทำงานที่เป็นจริง ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ สนใจและเอาใจใส่บุคลากรเป็นรายบุคคล มีความตระหนักถึงความแตกต่างในการทำงาน สร้างความอิสระและผ่อนคลายในการทำงาน ไม่ให้ตึงเครียดจนเกินไป ปรับตัวได้ตามสถานการณ์ สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน มีทักษะในการแสวงหาความรู้ เพื่อการพัฒนาสถานศึกษา มีแนวคิดในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ตลอดเวลา ปฏิบัติงานด้วยแนวคิดเชิงบวก เป็นผู้นำในการปรับแนวคิดให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ผลงาน สามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ที่ไม่ซ้ำแบบของสุรศักดิ์ ปักกระโถ, สุรีย์มาศ สุขกล และอัมพวัน ประเสริฐภักดิ์ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูผู้สอน มีวินัยในตนเอง ส่งเสริมให้ครูผู้สอน มีวิสัยทัศน์ มีการสร้างบรรยากาศเพื่อให้เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนความรู้ มองการณ์ไกล เห็นถึงสภาพการทำงานที่เป็นจริง ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน และมีการพัฒนาตนเองเพื่อให้เกิดทักษะใหม่ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวณีย์ สมบูรณ์ศิริโรรัตน์ (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สร้างความเท่าเทียมในองค์กร ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ สนใจและเอาใจใส่บุคลากรเป็นรายบุคคล มอบหมายงานให้ครูและบุคลากรได้อย่างทั่วถึงและเหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคล ศึกษาคำนึงถึง

ความต่างระหว่างบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของของจินตนา คีตวงพันธ์ (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคกลาง ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. การมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการกระจายอำนาจการบริหารงานในองค์กรให้แก่ผู้ร่วมงาน มีการแสวงหาคำตอบได้อย่างอิสระมีความคิดที่หลากหลาย สร้างความอิสระและผ่อนคลายในการทำงาน ไม่ให้ตึงเครียดจนเกินไป มีการปรับตัวได้ตามสถานการณ์ มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม และสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน พร้อมทั้งจะสร้างและรับสิ่งใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้นเพื่อนำมาพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของของอภิติชา มุจนะ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการแสวงหาความรู้มีแนวคิดเชิงพัฒนา ส่งเสริมให้ครูพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้และมีแนวคิดในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ตลอดเวลา มีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม ปฏิบัติงานด้วยแนวคิดเชิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา คีตวงพันธ์ (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาภาคกลาง ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

5. ด้านการทำงานเป็นทีม สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติงาน มีความสามารถในการสร้างทีมงานแบบแบ่งปันประสบการณ์ และเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และสามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ที่ไม่ซ้ำแบบของผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของของณัฐ ช่วยงาน (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2 ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอน มีความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการสร้างบรรยากาศเพื่อให้เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนความรู้ โดยส่งเสริมให้

ครูผู้สอนนำความรู้ใหม่ ๆ มาสร้างนวัตกรรมการสอนเพื่อมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน การสร้างบรรยากาศ เพื่อให้เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนความรู้

2. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาควรคำนึงถึงความต่างระหว่างบุคคล แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินภายในสถานศึกษาจากบุคคลภายนอกสถานศึกษาที่ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิโดยเปิดโอกาสให้บุคลากรเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ

3. ด้านการมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการทำงานแบบมีส่วนร่วม โดยเปิดกว้างรับความคิดเห็นใหม่ๆ มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม และสร้างความอิสระผ่อนคลายในการทำงานไม่ให้ตึงเครียดจนเกินไป

4. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีแนวคิดนอกกรอบในการแก้ปัญหา มีทักษะในการแสวงหาความรู้ เพื่อการพัฒนาสถานศึกษา

5. ด้านการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะเป็นผู้นำในการปรับแนวคิดให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ผลงาน เสริมสร้างการทำงานร่วมกันของบุคลากรภายในโรงเรียนเป็นแบบอย่างที่ดีในการรับฟังความคิดเห็นจากทุกคนในทีมงาน และสร้างขวัญกำลังใจต่อผู้ร่วมงาน มีความสามารถในการเสริมสร้างการทำงานร่วมกันของบุคลากรภายในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

บรรณานุกรม

- กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์. (2555). โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา **อาชีวศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- เกศสุรินทร์ ตรีเดช. (2552). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของ **ครูในโรงเรียน** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. วิทยานิพนธ์ ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จินตนา ดีดวงพันธ์.(2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็น **องค์กรแห่งการเรียนรู้**ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณัญญ์ ช่วยงาน.(2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัด **สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีจันทบุรี.

ธนาภรณ์ นิลพันธุ์นนท์. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบุรีรัมย์.

นเรศ บุญช่วย และคณะ. (2555). แผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่เหมาะสมสำหรับ
ผู้บริหารสถานศึกษา. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหาร มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.

การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนอนุบาลชุมพร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

The General Administration of Anubanchumphon School, Chumphon
Primary Education Service Area Office 1

กฤตติลักษณ์ ชุมแสง¹ และ สรายุทธ์ เศรษฐขจร²

Kittilak Chumsaeng¹ and Sarayuth Sethakhajorn²

*โรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Kittilak Chumsaeng

อีเมล: kittilaknear@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) การดำเนินงานธุรการ 2) งานอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม 3) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา 4) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 5) งานกิจการนักเรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลชุมพร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 94 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านงานกิจการนักเรียน ด้านการประชาสัมพันธ์งานการศึกษา ด้านการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมและด้านการดำเนินงานธุรการมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

คำสำคัญ : การบริหารงานทั่วไป

Abstract

The purpose of this research was to study the general administration of Anubanchumphon School, Chumphon Primary Education Service Area Office 1 in 5 aspects as follows: 1) the administrative work 2) the school building and environment 3) the education public relations 4) the technology for education 5) the student affairs. The populations used in the research were teachers at Anubanchumphon School, Chumphon Primary Education Service Area Office 1, and academic year 2022, consisted of 94 people. The research

instrument was a 5-level estimator questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that the general administration of Anubanchumphon School, Chumphon Primary Education Service Area Office 1 were generally found at high level. When considering each aspect, it was found that the technology for education at the highest mean, followed by the student affairs, the education public relations, the school building and environment and the administrative work at the lowest mean.

Keyword: The general administration

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ได้บัญญัติไว้ว่า การศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2553: 2)

การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ช่วยให้ประชาชนมีความรู้ ความสามารถและทักษะในการแสวงหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่ปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน เครื่องมือสำคัญเพื่อเตรียมการรับมือกับปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตคือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาองค์กรไปจนถึงการพัฒนาประเทศให้มียุคความรู้ที่เท่าทันกับปัญหาของโลกด้วยการพัฒนาการศึกษาให้ได้มาตรฐาน ปัจจัยสำคัญที่สุดคือระบบการบริหารจัดการด้านการศึกษา ที่จะเป็นตัวกำหนดทิศทางและเป็นตัวชี้วัดคุณภาพของบุคลากรภายในชาติ เพราะหากประเทศใดมีการส่งเสริมการศึกษาที่ถูกทิศทางย่อมทำให้ประเทศนั้นมีต้นทุนที่เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพในการร่วมกันสร้างประเทศให้ก้าวไกล

หลักการบริหารการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 มาตรา 39 ได้บัญญัติว่า ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ดังนั้นผู้บริหารจึงมีบทบาทสำคัญในฐานะหัวหน้าหน่วยงาน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารงานทุกด้านให้มีประสิทธิภาพซึ่งก็รวมถึงด้านการบริหารทั่วไปด้วยเพราะการบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารงานอื่นบรรลุตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยกฎกระทรวงได้กำหนดขอบข่ายงานด้านการบริหารทั่วไปไว้ ดังนี้ การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การวางแผนการบริหารงานการศึกษา งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบาย

และแผน การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การดำเนินงานธุรการ การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดทำสำมะโนผู้เรียน การรับนักเรียน การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การทัศนศึกษา งานกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น การรายงานผลการปฏิบัติงาน การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542: 14)

การบริหารงานทั่วไป มีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการทางการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย หากการบริหารงานทั่วไปขาดประสิทธิภาพจะส่งผลให้งานด้านอื่น ๆ ขาดประสิทธิภาพตามไปด้วย อย่างไรก็ตามแม้โรงเรียนอนุบาลชุมพรจะถือเป็นทางเลือกหนึ่งและเป็นสถานศึกษาที่นิยมของชาวชุมพร แต่ภายในองค์กรยังประสบกับปัญหาและอุปสรรค โดยพบว่ายังทำงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้และยังขาดความรับผิดชอบต่องานยกตัวอย่างเช่นงานธุรการ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ธุรการมีภาระงานหลายด้านจึงทำให้ยังไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ในบางครั้งทำให้พลาดข่าวสารสำคัญของทางราชการ (โรงเรียนอนุบาลชุมพร, 2565) จากความสำคัญดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารทั่วไปของโรงเรียนอนุบาลชุมพร เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนอนุบาลชุมพรครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำกฎกระทรวงเรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา(กฎกระทรวง, 2550: 32) และคู่มือบริหารงานทั่วไปโรงเรียนอนุบาลชุมพรมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการดำเนินงานธุรการ 2) ด้านการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม 3) ด้านการประชาสัมพันธ์งานการศึกษา 4) ด้านงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 5) ด้านงานกิจการนักเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 94 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับกฎกระทรวงเรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา (กฎกระทรวง, 2550: 32) และคู่มือบริหารงานทั่วไปโรงเรียนอนุบาลชุมพร ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการดำเนินงานธุรการ ด้านการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านการประชาสัมพันธ์งานการศึกษา ด้านงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านงานกิจการนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ประกอบด้วย ด้านการดำเนินงานธุรการ ด้านการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านการประชาสัมพันธ์งานการศึกษา ด้านการรับนักเรียน ด้านงานกิจการนักเรียน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการบริหารงานทั่วไปในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการบริหารงานทั่วไปในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการบริหารงานทั่วไปในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการบริหารงานทั่วไปในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการบริหารงานทั่วไปในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ ดังนี้ 1) ด้านการดำเนินงานธุรการ 2) ด้านการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม 3) ด้านการประชาสัมพันธ์งานการศึกษา 4) ด้านการรับนักเรียน 5) ด้านงานกิจการนักเรียน แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) โดยพิจารณาข้อคำถาม IOC ได้เท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนอนุบาลชุมพรวัดสุบรรณนิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 94 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 94 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 94 ฉบับ เก็บได้จำนวน 94 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน โดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการดำเนินงานธุรการ 2) ด้านการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม 3) ด้านการประชาสัมพันธ์งานการศึกษา 4) ด้านงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 5) ด้านงานกิจการนักเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean: μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: σ) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 103)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 นำเสนอในรูปแบบของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานดังตารางที่ 1 ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวม 5 ด้าน

การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนอนุบาล ชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านการดำเนินงานธุรการ	4.38	0.67	มาก	5
2	ด้านการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม	4.39	0.59	มาก	4
3	ด้านการประชาสัมพันธ์งานการศึกษา	4.42	0.54	มาก	3
4	ด้านงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.46	0.55	มาก	1
5	ด้านงานกิจการนักเรียน	4.45	0.55	มาก	2
รวม		4.42	0.58	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.46$) รองลงมาคือด้านงานกิจการนักเรียน ($\mu=4.45$) ด้านการประชาสัมพันธ์งานการศึกษา ($\mu=4.42$) ด้านการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ($\mu=4.39$) ส่วนด้านการดำเนินงานธุรการมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.38$) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรายด้านพบว่า

ด้านการดำเนินงานธุรการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่งานธุรการมีอัธยาศัยไมตรีที่เป็นมิตรและเต็มใจให้คำปรึกษาเกี่ยวกับงานที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.43$) รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีระบบการสื่อสารงานหรือกิจกรรมต่างๆเกี่ยวกับงานธุรการให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ย ($\mu=4.41$) ส่วนด้านผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีจำนวนเจ้าหน้าที่งานธุรการเหมาะสมกับงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.26$)

ด้านการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีเวรยามรักษาการณ์ดูแลรักษาความปลอดภัยของอาคารสถานที่ให้ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.49$) รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดูแลอาคารสถานที่ แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการทำความสะอาดอาคารสถานที่อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ย ($\mu=$

4.45) ส่วนด้านผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานของบุคลากร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.29$)

ด้านการประชาสัมพันธ์งานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายการประชาสัมพันธ์ที่เป็นลักษณะการเสริมสร้างชื่อเสียงเกียรติคุณ เพื่อให้ประชาชนเกิดความเลื่อมใสศรัทธาต่อสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.47$) รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้ข้อมูลย้อนกลับมาประกอบการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ย ($\mu=4.46$)

4.46) ส่วนด้านผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายการประชาสัมพันธ์ที่เน้นการชี้แจงทำความเข้าใจ ค้นหาสาเหตุ ตลอดจนสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.38$)

ด้านงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.49$) รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลโดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ย ($\mu=4.48$) ส่วนด้านผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการทรัพยากร เพื่อส่งเสริมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.41$)

ด้านงานกิจการนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.48$) รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนและจำแนกนักเรียนอย่างชัดเจนและครอบคลุม มีค่าเฉลี่ย ($\mu=4.47$) ส่วนด้านผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นประจำและต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.38$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านงานกิจการนักเรียน ด้านการประชาสัมพันธ์งานการศึกษา ด้านการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ส่วนด้านการดำเนินงานธุรการมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการดำเนินงานธุรการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่งานธุรการมีอธยาศัยไมตรีที่เป็นมิตรและเต็มใจให้คำปรึกษาเกี่ยวกับงานที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีระบบการสื่อสารงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับงานธุรการให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบอย่างต่อเนื่อง ส่วนด้านผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีจำนวนเจ้าหน้าที่งานธุรการเหมาะสมกับงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีเวรยามรักษาการดูแลรักษาความปลอดภัยของอาคารสถานที่ให้ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดูแลอาคารสถานที่ แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการทำความสะอาดอาคารสถานที่อย่างชัดเจน ส่วนด้านผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนให้อำนวยต่อการปฏิบัติงานของบุคลากร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการประชาสัมพันธ์งานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายการประชาสัมพันธ์ที่เป็นลักษณะการเสริมสร้างชื่อเสียงเกียรติคุณ เพื่อให้ประชาชนเกิดความเลื่อมใสศรัทธาต่อสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้ข้อมูลย้อนกลับมาประกอบการพิจารณาแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ส่วนด้านผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายการประชาสัมพันธ์ที่เน้นการชี้แจงทำความเข้าใจ ค้นหาสาเหตุ ตลอดจนสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลโดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือที่ชัดเจน ส่วนด้านผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อส่งเสริมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านงานกิจการนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนและจำแนกนักเรียนอย่างชัดเจนและครอบคลุม ส่วนด้านผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นประจำและต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การบริหารทั่วไปเป็นภารกิจหนึ่งที่สำคัญของโรงเรียน ในการสนับสนุนส่งเสริมการปฏิบัติงานของโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ภายใต้ความรับผิดชอบและตรวจสอบได้ เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจนพร้อมทั้งสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน ช่วยให้การปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและยังช่วยลดขั้นตอนการทำงาน ลดข้อผิดพลาดและลดความขัดแย้งที่อาจจะเกิดขึ้นในขณะทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนา

ออกแบบระบบงานและปรับปรุงขั้นตอนกระบวนการทำงานให้เหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบาย กฎระเบียบต่าง ๆ ที่ปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัยและยังส่งเสริมให้ผู้รับผิดชอบงานแต่ละด้านปฏิบัติหน้าที่ ของตนเองอย่างเต็มประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ประมุข สุวรรณมาโจ (2562) ได้กล่าวไว้ ว่า การบริหารทั่วไปเป็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับงานต่าง ๆ ในโรงเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายใน การกระจายอำนาจของกฎกระทรวงศึกษา โดยการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวก ต่าง ๆ ในโรงเรียนให้งานทุกอย่างในโรงเรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัย ของฉัตรชัย ตันตรานนท์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาแนวทางการพัฒนางานบริหารทั่วไป โรงเรียนนวมวิทย์เชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานบริหาร ทั่วไปโรงเรียนนวมวิทย์เชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยงานที่มีการปฏิบัติจากระดับมากที่สุดคืองานการบัญชี รองลงมาได้แก่ งาน โสตทัศนูปกรณ์ งานทะเบียน งานการประชุมสัมพันธ งานการเงินและงานสารบรรณตามลำดับ สภาพ ปัญหาการบริหารงานบริหารทั่วไปโรงเรียนนวมวิทย์เชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ที่สำคัญ ได้แก่ โรงเรียนขาดบุคลากรที่รับผิดชอบที่มีการระบุหน้าที่หรือภาระงานที่ชัดเจน ขาดการพัฒนา บุคลากร และบุคลากรมีภาระหน้าที่หลายหน้าที่ ทำให้การปฏิบัติงานขาดความต่อเนื่อง รวมทั้ง โรงเรียนมีการปรับเปลี่ยนบุคลากรบ่อยครั้งทำให้งานไม่ต่อเนื่องและมีข้อมูลต่าง ๆ ไม่เป็นปัจจุบัน และ สอดคล้องกับงานวิจัยของประมุข สุวรรณมาโจ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพ และปัญหาการบริหารงาน ทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัด ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมระดับสภาพการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการ ประสานงานการจัดการศึกษา และการประชุมสัมพันธ ด้านงานกิจการนักเรียน ด้านเทคโนโลยี เครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ ด้านทรัพยากร และอาคารสถานที่ ด้านการบริหารและธุรการ ระดับปัญหา การบริหารทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านงานกิจการนักเรียน ด้านเทคโนโลยีเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ ด้านการประสานงานการ จัดการศึกษา และการประชุมสัมพันธ ด้านการบริหารและธุรการ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลปรากฏ ดังนี้

ด้านการดำเนินงานธุรการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานธุรการเป็นงานที่ สถานศึกษาจัดขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานเพื่อให้การปฏิบัติงานของทุกฝ่าย ดำเนินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ได้ดีที่สุด เป็นงานที่สามารถจะตรวจตราได้ทันทีตลอดเวลา ผู้บริหาร สถานศึกษาจึงมีการส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ธุรการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มประสิทธิภาพ มีการติดตามและ ประเมินผลเพื่อใช้ในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ จัดให้มีระบบการ สื่อสารงานและกิจกรรมต่าง ๆ ให้บุคลากรในโรงเรียนทราบอย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ของนนท์นภัส สมหาญ (2561) ได้กล่าวไว้ว่างานธุรการเป็นงานที่จะต้องคอยสนับสนุน เตรียมความ

พร้อมอำนวยความสะดวกให้กับฝ่ายต่าง ๆ เพื่อที่จะดำเนินการให้ถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ และแนวคิดของ อ้อยทิพย์ สมกุล (2559: 17) ได้กล่าวไว้ว่างานธุรการเป็นงานที่ทำหน้าคอยให้บริการ สนับสนุน งาน ด้านอื่นให้สามารถจัดการเรียนการสอนและให้การดำเนินงานของโรงเรียนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียน ครู ผู้อำนวยการโรงเรียนและโรงเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของอ้อยทิพย์ สมกุล (2559) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพ ปัญหาและผลสำเร็จในการ ปฏิบัติงานธุรการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่าสภาพการปฏิบัติงานธุรการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในจังหวัดสกลนครตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูที่รับผิดชอบงานธุรการ และครูธุรการ โรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีสภาพการปฏิบัติงาน ธุรการโรงเรียนอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย งานการประสานงาน การติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานอื่น ๆ งานข้อมูลสารสนเทศ งาน ธุรการ สารบรรณ และงานพัสดุส่วนปัญหาการปฏิบัติงานธุรการโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาการปฏิบัติงานธุรการโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยทุก ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ งานพัสดุ งานธุรการ งานสารบรรณ งานข้อมูลสารสนเทศ ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย และงานการประสานงาน การติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานอื่น ๆ และผลสำเร็จในการปฏิบัติงานธุรการโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นราย ด้านพบว่า มีผลสำเร็จอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือปฏิบัติงานอื่น ตามที่ได้รับมอบหมาย งานการประสานงาน การติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานอื่น งานธุรการ งานสาร บรรณ งานข้อมูลสารสนเทศ และงานพัสดุ

ด้านการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดความ คุ่มค่ามากที่สุดในพื้นที่ที่มีอยู่อย่างจำกัด รวมถึงจัดให้มีเจ้าหน้าที่และบุคลากรดูแลด้านอาคารสถานที่ ทั้งด้านความปลอดภัย ความสะอาด และบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของ ทรงพล ศรีนวล (2558) ได้กล่าวไว้ว่าการบริหารจัดการด้านการใช้อาคารสถานที่และ สิ่งแวดล้อมเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำแผนการใช้อาคารเรียน อาคารประกอบ บริเวณ โรงเรียน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียนและชุมชน กำหนดบุคลากรผู้รับผิดชอบอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมแต่ละแห่ง จัดให้มีแผนผังโรงเรียน แผนผังอาคารเรียนและห้องเรียน จัดให้มี ตารางการใช้อาคารเรียน อาคารประกอบ จัดทำเอกสารแนะนำการใช้อาคารสถานที่ จัดให้บริการแก่ ชุมชนเข้ามาใช้บริการ เพื่อให้เกิดประโยชน์ใช้สอยมากที่สุดและมีประสิทธิภาพมากที่สุด และแนวคิด ของติณระพี จำหั่นไวย (2556: 53-54) ให้ความหมายของการบริหารจัดการด้านการใช้อาคารสถานที่ ไว้ว่า อาคารเรียน อาคารประกอบและอาณาบริเวณ โดยรอบโรงเรียนที่ใช้เป็นสถานที่ในการจัด

การศึกษาที่มีคุณลักษณะเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน มีความรู้สึกปลอดภัยปราศจากมลภาวะ เพื่อให้ผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีความสุข และสอดคล้องกับงานวิจัยของพรทิพย์ วารินทร์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการดำเนินงานอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านอาคารสถานที่และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความปลอดภัย

ด้านการประชาสัมพันธ์งานการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายในการประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ในลักษณะการเสริมสร้างชื่อเสียงของสถานศึกษา มีการประชาสัมพันธ์การได้รับรางวัลต่าง ๆ ทั้งของสถานศึกษา ครูและนักเรียนโดยเลือกใช้สื่อในการประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมทำให้โรงเรียนเป็นที่ยอมรับของประชาชนในพื้นที่ รวมถึงมีการประเมินผลการประชาสัมพันธ์เพื่อนำมาพัฒนา ปรับปรุงระบบการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ฉัตรชัย ต้นตรา นนท์ (2562) ได้กล่าวไว้ว่าการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาเป็นวิธีการขององค์การหรือหน่วยงานที่ได้กระทำขึ้นอย่างมีแบบแผนและต่อเนื่องเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีและดำรงไว้ซึ่งทัศนคติที่ดีของกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องกับองค์การ ตลอดจนให้เกิดการยอมรับในการทำงานและนโยบายขององค์การ อันจะนำมาซึ่งประโยชน์ต่อองค์การหรือหน่วยงานนั้นให้สามารถดำเนินงานต่าง ๆ ไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและแนวคิดของสุวิทย์ หอมสมบัติ (2565 : 26) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา หมายถึง การสร้างความรู้ความเข้าใจและความสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความร่วมมือ สนับสนุนยอมรับ และมีทัศนคติที่ดีต่อกันทั้งบุคลากรภายในและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เป็นการส่งเสริมให้การบริหารจัดการของโรงเรียนสนองต่อวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมทรง ทองนวล (2564) เรื่อง การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษาโดยรวมทุกขั้นตอนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ถือ การวิจัย และการรับฟัง และขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การสื่อสาร 2) ปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การวิจัย และการรับฟัง และขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การประเมินผล

ด้านงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษารวมถึงเป็นเครื่องมือเพื่อสนับสนุนในการจัดการศึกษา ทำให้การจัดเก็บข้อมูล การตัดสินใจวางแผนและการแก้ปัญหาต่างๆ

ภายในสถานศึกษาเป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ทั้งยังมีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของปิยะนุช บัวชุม (2561) กล่าวว่า เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาคือการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อช่วยจัดการเรียนการสอน การวางแผนและการบริหารการศึกษา การวางแผนหลักสูตร การแนะแนวและการบริการ การทดสอบวัดผล การพัฒนาบุคลากร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุดในการบริหารสถานศึกษา และแนวคิดของฉวีวรรณ อุ่อรุณ (2564) กล่าวว่า เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาคือการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ การปฏิรูปการเรียนรู้ ที่ต้องมีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาปัญญา ไม่ใช่การเรียนรู้เพื่อการท่องจำข้อมูล ซึ่งมีความจำเป็นในส่วนที่เป็นพื้นฐานสำคัญ ส่วนข้อมูลควรจะอยู่ในแหล่งเรียนรู้ใด ๆ ก็ได้ และสามารถเรียกใช้ได้ทันทีที่มีความจำเป็นต้องใช้ และสามารถแสวงหาข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม และสอดคล้องกับงานวิจัยของฉันทลิตา บุตรดีวงศ์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนแสนสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่าสภาพการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนแสนสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับมาก ด้านการบริหารทั่วไป และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารวิชาการอยู่ในระดับมาก

ด้านงานกิจการนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการดำเนินงานเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน ยกตัวอย่างเช่นระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลและรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการตั้งคณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดให้มีโครงการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียนเป็นประจำและต่อเนื่อง รวมถึงการยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนที่มีความประพฤติดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอนุพงศ์ จุงใจ (2564) กล่าวว่า งานกิจการนักเรียนเป็นการ ดำเนินงานอันเกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยตรง โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นทั้งคนดีและคนเก่งไปอย่างพร้อม ๆ กัน เพิ่มทักษะในการดำรงชีวิตให้กับผู้เรียนอย่างถูกต้องและเข้าใจในสภาพสังคม ระเบียบข้อปฏิบัติของการอยู่ร่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายตามเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้ และสอดคล้องกับแนวคิดของสุกัญญา นามธรรม (2565) กล่าวว่า การดำเนินงานกิจการนักเรียนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เป็นกิจกรรมที่นอกเหนือการเรียนการสอนในชั้นเรียน เป็นกิจกรรมที่ให้คำปรึกษา แนะนำ พัฒนานักเรียนให้มีศักยภาพที่สมบูรณ์สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และสอดคล้องกับงานวิจัยของกุสึนา รอดทอง (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า การ

บริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานีโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านส่งเสริมประชาธิปไตย ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน ด้านการจัดบริการแนะแนว ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน ด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

1. ด้านการดำเนินงานธุรการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีจำนวนเจ้าหน้าที่ธุรการที่เหมาะสมกับปริมาณงาน เนื่องจากเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษหากจำนวนเจ้าหน้าที่ธุรการไม่เหมาะสมกับปริมาณงานอาจจะทำให้เกิดข้อผิดพลาดได้ง่ายและสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ธุรการมีความรู้ความสามารถในงานเพื่อที่จะสามารถแก้ไขข้อผิดพลาดได้อย่างรวดเร็ว

2. ด้านการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีงบส่งเสริมให้มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรภายในสถานศึกษา มีการจัดทำแผนงานและจัดให้มีงบประมาณเพื่อรองรับค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่

3. ด้านการประชาสัมพันธ์งานการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีนโยบายการประชาสัมพันธ์ที่เน้นการชี้แจงทำความเข้าใจ ค้นหาสาเหตุตลอดจนสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อสถานศึกษารวมถึงส่งเสริมให้งานการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษาสามารถชี้แจง แนะนำหรือตอบข้อซักถามของผู้รับบริการได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว

4. ด้านงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีทรัพยากรเพื่อส่งเสริมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เพียงพอต่อความต้องการของบุคลากรภายในสถานศึกษา ปรับปรุงการจัดทำฐานข้อมูลของสถานศึกษาให้ถูกต้อง เป็นปัจจุบันและสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

5. ด้านงานกิจการนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีงบส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่อสังคม กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนและสังคมภายนอกโรงเรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการดำรงชีวิตและเข้าใจในสภาพสังคม ระเบียบข้อปฏิบัติของการอยู่ร่วมกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยสภาพปัญหาของกระบวนการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนากระบวนการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

บรรณานุกรม

- กุลสินา รอดทอง. (2561). การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ฉัตรชัย ตันตรานนท์. (2562). การศึกษาแนวทางการพัฒนางานบริหารทั่วไปโรงเรียนวชิรวิทย์เชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ณัทชลิดา บุตรดีวงศ์. (2561). การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนแสนสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย เกरिक.
- ดิณระพี จำหื่นไวย. (2556). ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ทรงพล ศรีนวล. (2558). การบริหารจัดการงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม โรงเรียนพะทายพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นันทน์ภัส สมหาญ. (2561). การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ธุรการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประมุข สุวรรณมาโจ. (2562). สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พรทิพย์ วารีนิล. (2563). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สมทรง ทองนวล. (2564). การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรี อยุธยา.

- สุกัญญา นามธรรม. (2565). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุวิทย์ หอมสมบัติ. (2565). การพัฒนารูปแบบการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อนุพงศ์ จุงใจ. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- อ้อยทิพย์ สมกุล. (2559). สภาพปัญหาและผลสำเร็จในการปฏิบัติงานธุรการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร
โรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
Creative Ledadership in The 21st Century of Administrators
Anubanchumphon School, Chumphon Primary Educational Service Area
Office 1

เพ็ญวิภา รัตนพิทย์¹ และ สรายุทธ์ เศรษฐขจร²

Penwipa Rattanapit¹ and Sarayuth Sethakhajorn²

¹โรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Penwipa Rattanapit

อีเมล: tupanduai36@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 4 ด้านดังนี้ 1) การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี 2) การมีความคิดสร้างสรรค์ 3) การทำงานเป็นทีม 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 94 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐาน ประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลชุมพรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ส่วนด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21

Abstract

The purpose of this research was to study Creative leadership in the 21st century of administrators Anubanchumphon school, Chumphon primary education service area office 1. in 4 aspects as follows: 1) Using innovation and technology 2) Creativity 3) Teamwork 4) individual Teamwork. The populations were 94 teachers of Anubanchumphon school, Chumphon primary education service area office 1, in academic year 2022. The research instrument was a 5 rating scale estimator questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that Creative leadership in the 21st century of administrators Anubanchumphon school, Chumphon primary education service area office 1 in overall was at the highest level. When considering each aspects, it was found that Teamwork at the highest mean, followed by creativity. using innovation and technology, Creativity, As for individual, was at the lowest mean.

Keyword: Creative leadership in the 21st century

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 โลกของเราได้มีการเปลี่ยนแปลงจากในยุคอุตสาหกรรมเข้าสู่ยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Age) ซึ่งเป็นสังคมแห่งโลกอนาคต ซึ่งเป็นยุคที่มีการแข่งขันสูง เป็นยุคของเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based Economy) ที่ใช้ความรู้เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนใช้การใช้นวัตกรรมต่าง ๆ ทางเทคโนโลยีและขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยใช้เทคโนโลยีมาสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในยุคที่มีการแข่งขันสูง จากข้อมูลของสำนักสถิติแรงงานสหรัฐอเมริกา (Bureau of Labor Statistics U.S.) กล่าวว่า สัญญาประชาคมยุคใหม่จะแตกต่างจากยุคที่ผ่านมาคือ คนที่มีความสามารถ มีความรู้ มีทักษะในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้เท่านั้นจึงจะประสบผลสำเร็จ “ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21” จะช่วยให้สามารถเรียนรู้และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ดังนั้น ทักษะในศตวรรษใหม่จึงจะเป็นใบเบิกทางสู่การเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจ ความเชี่ยวชาญในทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จึงกลายเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับพลเมืองในยุคปัจจุบัน (แพรวดา สอนองพันธ์, 2560: 42-48)

การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่มีองค์ประกอบหลายประการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่พึงปรารถนาในการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2562) หมวด 1 (มาตรา 6) การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้น สถานศึกษาหรือโรงเรียนจะเป็น

องค์กรที่ให้บริการที่ผูกพันกับเรื่องของการสอนและการเรียนรู้เป็นหลัก เป้าหมายสุดท้าย (Ultimate goal) ของโรงเรียนก็คือการเรียนรู้ของนักเรียน (Student learning) โดยจะมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียน โรงเรียนต้องเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) มากกว่าองค์กรประเภทใด ๆ เพราะโรงเรียนเป็นสถานที่ที่ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสำหรับการหาความรู้เพิ่มเติม ขยายความรู้ รวมถึงพัฒนาความสามารถได้อย่างสร้างสรรค์ (Expand Capacities to Create) และส่งผลต่อการประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง (Hoy and Miskel, 2008) ผู้บริหารสถานศึกษา จึงเปรียบได้ว่าเป็นจอมทัพสำคัญ ที่จะนำพาองค์กรให้ก้าวไปในกระแสแห่งการปฏิรูปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงนั้นเปรียบได้เหมือนจอมทัพทางการศึกษา ส่วนในด้านบริบท (Context) ที่ประกอบด้วยหลากหลายส่วนนั้น อาจเปรียบได้กับ “ผู้บริหารมืออาชีพ” ซึ่งมีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ที่จะทำหน้าที่สำคัญ ให้ไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ โดยการกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การจัดการศึกษา สู่การปฏิบัติที่แสดงให้เห็นศักยภาพ คุณภาพเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ในการบริหารจัดการศึกษา (กาญจนา ศิลา, 2558)

ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในปัจจุบันจะต้องแตกต่างจากผู้บริหารสถานศึกษาในอดีต คุณลักษณะตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ตามมาตรา 39 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542 ที่ให้กระทรวงกระจายอำนาจบริหารจัดการไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาโดยตรง ใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2543) กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และเป็นผู้นำด้านวิชาการ มีทักษะ มีประสบการณ์ด้านการบริหารงาน มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความคิดสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ มีการใช้นวัตกรรมทางการบริหารได้ ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาด้านมาตรฐานการปฏิบัติตนของผู้บริหารสถานศึกษา ระบบการศึกษาได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยได้กำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์ (สำนักมาตรฐานวิชาชีพ, ม.ป.ป.)

โรงเรียนอนุบาลชุมพรถือว่าเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 และมีวิสัยทัศน์ว่า “ยกระดับคุณภาพผู้เรียน เพียรสร้างเครือข่าย ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง เทียบเคียงมาตรฐานสากล มุ่งผลสู่ความเป็นเลิศ เชิดชูสถานศึกษานิตินุคุณ ก้าวล้ำนำเทคโนโลยี” ซึ่งวิสัยทัศน์ดังกล่าวจะเป็นจริงได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์ต่าง ๆ ในปัจจุบันด้วยการพัฒนาภาวะผู้นำ เช่น ภาวะผู้นำทีม ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ และที่สำคัญคือภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด โดยมีการจัดโครงการเสริมสร้างศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ เพื่อให้พร้อมต่อการเป็นองค์กรแห่งความเป็นเลิศ และมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาสูงระดับสากล (โรงเรียนอนุบาลชุมพร, 2565)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ว่ามี ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับใด อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา และส่งเสริมการมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อส่งผลให้สถานศึกษาเป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาสู่ระดับสากล

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ของ Bennis (2002), Robinson (2007), Stoll & Temperley (2009), Ash; & Persall. (2007), Delich (2010), Sternberg (2006), กาญจนา ศิลา(2558), นเรศ บุญช่วย (2553), ศศิรดา แพงไทย (2562) และ กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์ (2555) ผลการสังเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย 4 ด้าน

1. การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี
2. การมีความคิดสร้างสรรค์
3. การทำงานเป็นทีม
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 94 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลชุมพร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใช้กรอบแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถาม ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลชุมพร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ประกอบด้วย ด้านการใช้นวัตกรรม ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 4 ด้าน ดังนี้

3.1 การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี

3.2 การมีความคิดสร้างสรรค์

3.3 การทำงานเป็นทีม

3.4 การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) โดยพิจารณาข้อคำถาม IOC ได้เท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพร (วัดสุบรรณนิมิต) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามมีคำถามแบ่งเป็นรายด้าน ทั้งหมด 4 ด้าน มีคำถามด้านละ 10 ข้อ รวมทั้งหมด 40 ข้อ หาโดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) และได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลชุมพร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 94 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลชุมพร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูโรงเรียนอนุบาลชุมพร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 94 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถามทั้งสิ้น 94 ฉบับ ได้กลับมา 94 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลชุมพร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง โดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลชุมพร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 4 ด้าน 1) ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี 2) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ 3) ด้านการทำงานเป็นทีม 4) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean: μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: σ) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ บุญชม ศรีสะอาด (2546:103) เพราะเราใช้กลุ่มประชากรของโรงเรียน

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร โรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวม 4 ด้าน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1					
		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.74	0.72	มากที่สุด	2
2	ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.72	0.73	มากที่สุด	3
3	ด้านการทำงานเป็นทีม	4.74	0.69	มากที่สุด	1
4	ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.71	0.72	มากที่สุด	4
รวม		4.73	0.45	มากที่สุด	

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร โรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1					
		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ผู้บริหารโรงเรียนมีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาในการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างสร้างสรรค์	4.76	0.52	มากที่สุด	4
2	ผู้บริหารโรงเรียน มีความรู้เรื่องเครื่องมือสมัยใหม่สำหรับการบริหารจัดการสถานศึกษา	4.65	0.58	มากที่สุด	10
3	ผู้บริหารโรงเรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ	4.69	0.55	มากที่สุด	8
4	ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนคติที่ดีในการยอมรับนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาองค์กรได้อย่างต่อเนื่อง	4.69	0.55	มากที่สุด	8
5	ผู้บริหารโรงเรียนมีส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.78	0.51	มากที่สุด	3
6	ผู้บริหารโรงเรียนมีการส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการทำงาน	4.81	0.49	มากที่สุด	1
7	ผู้บริหารโรงเรียนมีการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง	4.80	0.50	มากที่สุด	2
8	ผู้บริหารโรงเรียนเปิดใจกว้างสำหรับนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา	4.76	0.50	มากที่สุด	4

9	ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการทำงาน	4.74	0.53	มากที่สุด	6
10	ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี อย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาองค์การอย่างต่อเนื่อง	4.73	0.53	มากที่สุด	7
รวม		4.74	0.46	มากที่สุด	

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.77	0.50	มากที่สุด	2
2	ผู้บริหารมีความเป็นตัวของตัวเอง	4.83	0.46	มากที่สุด	1
3	ผู้บริหารโรงเรียนแสดงออกในการคิดอย่างมีเป้าหมาย	4.73	0.51	มากที่สุด	5
4	ผู้บริหารโรงเรียนมีความคล่องตัวในการแก้ปัญหา	4.69	0.53	มากที่สุด	6
5	ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ	4.62	0.57	มากที่สุด	10
6	ผู้บริหารโรงเรียนนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการบริหาร	4.68	0.55	มากที่สุด	8
7	ผู้บริหารโรงเรียนกระตุ้นบุคลากรให้เกิดความคิด สร้างสรรค์	4.67	0.56	มากที่สุด	9
8	ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ	4.76	0.50	มากที่สุด	4
9	ผู้บริหารโรงเรียนกระตุ้นให้บุคลากรมีแรงบันดาลใจในการเปลี่ยนแปลง ที่ดีขึ้น	4.69	0.55	มากที่สุด	6
10	ผู้บริหารโรงเรียนสร้างการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์ เป็นที่ยอมรับ และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม องค์กร หรือสังคม	4.77	0.52	มากที่สุด	3
รวม		4.72	0.46	มากที่สุด	

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 ด้านการทำงานเป็นทีม

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ผู้บริหารโรงเรียนเห็นถึงความสำคัญของการทำงานเป็นทีม	4.80	0.48	มากที่สุด	3
2	ผู้บริหารโรงเรียนแสดงออกในการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษา เป็นทีม	4.83	0.46	มากที่สุด	1
3	ผู้บริหารโรงเรียนกำหนดหน้าที่การทำงานของบุคลากรไว้อย่างชัดเจน	4.65	0.56	มากที่สุด	10

4	ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรทำงานเป็นทีม	4.82	0.46	มากที่สุด	2
5	ผู้บริหารโรงเรียนจัดประชุมบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ	4.69	0.59	มากที่สุด	8
6	ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนให้บุคลากรมีความร่วมมือ ช่วยเหลือกับเพื่อนร่วมงาน	4.71	0.52	มากที่สุด	6
7	ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ยอมรับคุณค่าของเพื่อนร่วมงาน	4.67	0.54	มากที่สุด	9
8	ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรประสานงานกันอย่างต่อเนื่อง	4.80	0.54	มากที่สุด	4
9	ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรติดต่อสื่อสารกันอย่างสะดวกและรวดเร็ว	4.72	0.52	มากที่สุด	5
10	ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	4.71	0.52	มากที่สุด	6
รวม		4.74	0.44	มากที่สุด	

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร					
โรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 1					
		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติต่อบุคลากรด้วยความเข้าใจ	4.80	0.48	มากที่สุด	1
2	ผู้บริหารโรงเรียนยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.72	0.47	มากที่สุด	6
3	ผู้บริหารโรงเรียนเอาใจใส่บุคลากรอย่างใกล้ชิดและเท่าเทียมกัน	4.62	0.59	มากที่สุด	9
4	ผู้บริหารโรงเรียนมอบหมายงานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของบุคลากร	4.65	0.62	มากที่สุด	8
5	ผู้บริหารโรงเรียนยอมรับความคิดเห็นของบุคลากร	4.73	0.53	มากที่สุด	5
6	ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ บุคลากรได้ใช้ความสามารถพิเศษอย่างเต็มที่ เช่น การเป็นพิธีกร	4.61	0.61	มากที่สุด	10
7	ผู้บริหารโรงเรียนติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	4.71	0.58	มากที่สุด	7
8	ผู้บริหารโรงเรียนเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ บุคลากร	4.76	0.50	มากที่สุด	2
9	ผู้บริหารโรงเรียนรับฟังปัญหาของบุคลากร	4.74	0.59	มากที่สุด	4
10	ผู้บริหารโรงเรียนมีการกระตุ้นให้บุคลากรเห็นคุณค่าและความสำคัญของตนเอง	4.74	0.53	มากที่สุด	3
รวม		4.71	0.49	มากที่สุด	

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการทำงานเป็นทีมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี และ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ส่วนด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารมีความเป็นตัวของตัวเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

ด้านการทำงานเป็นทีม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนแสดงออกในการใช้กระบวนการบริหารสถานศึกษาเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติต่อบุคลากรด้วยความเข้าอกเข้าใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีคุณลักษณะตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ตามมาตรา 39 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่ให้กระทรวงกระจายอำนาจบริหารจัดการไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป มีความรู้ ความสามารถในการบริหารงานทุกด้าน มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล มีวิธีการชักนำ จูงใจ หรือโน้มน้าวใจ ให้ผู้ร่วมงานมีแรงบันดาลใจ มีขวัญและกำลังใจในการทำงาน เน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ เพื่อให้ทุกคนเห็นความสำคัญของการทำงานเป็นทีมและเล็งเห็นถึงความสำคัญของนวัตกรรมและเทคโนโลยี ผู้บริหารมีบทบาทในการตัดสินใจเลือกนวัตกรรมเข้ามาปรับใช้เพื่อให้กระบวนการทำงานเป็นไปอย่างสะดวกและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้กระบวนการทำงานรวดเร็ว และสามารถตรวจสอบได้ พร้อมทั้งยังสามารถตอบสนองความต้องการและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสถานศึกษา และยังสอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก จะต้องแตกต่างจากผู้บริหารสถานศึกษาในอดีตอย่างเห็นได้ชัด (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2543) กล่าวไว้ว่าผู้บริหารจะต้องเป็นผู้มีความรู้ และเป็นผู้นำด้านวิชาการ มีความรู้ มีทักษะ มีประสบการณ์ ด้านการบริหารงาน มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ ใช้นวัตกรรมทางการบริหารได้ ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาด้านมาตรฐานการปฏิบัติตนของผู้บริหารสถานศึกษาได้

เล็งเห็นถึงความสำคัญของการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยได้กำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลปรากฏดังนี้

ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีเป็นอย่างมาก โดยใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบครบทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงานงบประมาณ และด้านงานบริหารทั่วไป ส่งผลให้ข้อมูลในสถานศึกษา สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้สะดวก ถูกต้อง และสามารถตรวจสอบได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล คูหาแก้ว (2563) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ปัจจุบันผู้บริหารในสถานศึกษาได้นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้และมีบทบาทความสำคัญในการบริหารจัดการศึกษากันมากขึ้น เช่น 1. การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการตัดสินใจ การตัดสินใจที่ดีจะต้องรวดเร็วและไม่ผิดพลาด และการตัดสินใจที่รวดเร็วและไม่ผิดพลาดนั้นจำเป็นต้องมีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน ไม่ล้าสมัย มีจำนวนมากเพียงพอและสามารถใช้งานได้ง่ายและรวดเร็ว 2. การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานทางไกล ผ่านสื่อหลาย ๆ อย่าง เช่น โทรศัพท์มือถือ หรือคอมพิวเตอร์ มาใช้ในการต่อการสื่อสารและการบริหารงานทางไกลได้สะดวกรวดเร็ว ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย 3. การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาในปัจจุบัน สถานศึกษาหลายแห่งพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ทั้งการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานทั่วไป และได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระพลากร สมุญจโล และคณะ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำท้องถิ่นในศตวรรษที่ 21 พบว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำสูงเพื่อนำพองค์กรทางปกครองส่วนท้องถิ่นประสบความสำเร็จและบรรลุผลตามภารกิจ ผู้นำต้องมีการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยรู้จักหาวิธีในการจัดการกับความหลายหลายที่มากขึ้น การเปลี่ยนแปลงที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วทั้งด้านเทคโนโลยีในยุคโลกาภิวัตน์ ผู้นำจะต้องมีการตัดสินใจที่รวดเร็วมากขึ้น เข้าใจถึงแนวทางใหม่ ๆ ยอมรับในนวัตกรรมใหม่ๆ ที่เปลี่ยนแปลงในทางที่ดี เข้าใจและเข้าถึงประชาชนมากขึ้นและสามารถนำแนวคิดที่หลากหลายของประชาชนมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์ร่วมกันให้ดียิ่งขึ้น

ด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการสร้างความเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์ให้บุคลากรภายในสถานศึกษายอมรับ และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ชุมชน และสังคม มีกระบวนการความคิดอย่างเป็นระบบ แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารนั้น ส่งแรงผลไปยังการพัฒนาครู พัฒนานวัตกรรม อันจะส่งผลไปยังผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กรีนเบิร์ก และ บาร์รอน (Greenberg and Baron, 2008: 473 ; อ้างถึงใน สัมมา รณิธย์, 2560: 35) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะภาวะผู้นำที่ประสบผลสำเร็จ ว่าต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นในองค์กร การมีความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา แสวงหาความรู้ และแนวคิดใหม่ ๆ สำหรับการเปลี่ยนแปลงและ พัฒนาองค์กร รวมถึงการมีความสามารถในการนำแนวคิดนั้นไปสู่การปฏิบัติงานได้จริงและ ทำให้เกิดผลสำเร็จตามที่ต้องการได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิโพธิ์

และ จักรกฤษณ์ โปตาพล (2561: 99-114) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาก่อนที่จะมาดำรงตำแหน่งได้มีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้มีการจัดอบรมประชุม สัมมนาให้กับผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดให้มีความรู้ในการปฏิบัติตามหน้าที่ให้ยึดหลักคุณธรรม นิติธรรม ความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ หลักการคุ้มค่า

ด้านการทำงานเป็นทีม โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียน มีความยืดหยุ่น มีการแบ่งหน้าที่การรับผิดชอบอย่างชัดเจน โดยมีเป้าหมายเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของวรวรรช เทียมสุ วรณ และคณะ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ได้สรุปองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ด้านการนำทีม พบว่า ทีมงานเป็นหัวใจสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยสร้างพลังร่วม เพื่อให้เกิดเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารงานต่าง ๆ ขององค์กรบรรลุตามเป้าหมาย การเสริมสร้างและผลักดันให้บุคลากรภายในองค์กรรู้จักวิธีการทำงานร่วมกันเป็นทีมและค้นหาเทคนิคเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงทีมงานให้มีศักยภาพที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ด้านการนำทีมที่สำคัญ คือการสร้างขวัญกำลังใจ การจูงใจ และการพัฒนาทีมงานด้านเทคโนโลยี ขวัญและกำลังใจเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้นำจะต้องเอาใจใส่ต่อทีมงาน เพราะถ้าการบำรุงขวัญที่ดีทำให้มีการสร้างผลงานที่มีคุณภาพให้แก่องค์กร ดังนั้น จึงควรมีการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของทีมงาน เพื่อรักษาเสถียรภาพของทีมงานให้อยู่ในระดับสูงตามความต้องการและส่งผลไปถึงประสิทธิภาพของงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร และสอดคล้องกับแนวคิดของทวิภรณ์ วรชิน และคณะ (2559: 146-164) ได้ศึกษา รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านการทำงานเป็นทีม และพบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นการนำบุคคลอื่นผ่านกระบวนการ หรือวิธีการร่วมกันเป็นการค้นหาปัญหาอย่างละเอียดถี่ถ้วน และการดำเนินการแก้ปัญหาด้วยแนวทางใหม่ๆ เป็นกระบวนการที่จำเป็นที่ต้องใช้ภาษาในการสื่อสารร่วมกันระหว่างบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับบุคลากรภายในสถานศึกษาทุกคน เป็นผู้ที่ยึดเอาใจใส่ต่อบุคคล ติดตามอย่างใกล้ชิด สร้างความเป็นกันเองและปฏิบัติกับบุคลากรภายในสถานศึกษาทุกคนอย่างเท่าเทียม คำนึงถึงความแตกต่างของบุคคลและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรภายในสถานศึกษาให้สูงขึ้น มีความเข้าใจ ยอมรับและเคารพความแตกต่างของแต่ละบุคคลเพื่อให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กฤษพล อัมระนันท์ (2559) กล่าวว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล เป็นระดับการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษา ที่แสดงออกถึงการดูแลเอาใจใส่ถึงความต้องการของแต่ละบุคคลเพื่อความเติบโตในหน้าที่ การงาน พัฒนาศักยภาพของผู้ตามให้สูงขึ้นทั้งยังสนับสนุนให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ การมอบหมายงานที่เหมาะสม และเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ใช้ความสามารถพิเศษอย่างเต็มที่ สามารถพัฒนาวิธีการต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพอย่างหลากหลายทันกับโลกในยุค ปัจจุบันมาใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. **ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี** ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรภายในสถานศึกษาเกิดการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาตามเป้าหมายที่สถานศึกษาวางไว้

2. **ด้านความคิดสร้างสรรค์** ผู้บริหารโรงเรียนควรผลักดันให้มีการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ภายในสถานศึกษา และส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรภายในสถานศึกษาได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ เปิดโอกาสในการสร้างสิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาไปในทิศทางที่กำหนดไว้

3. **ด้านการทำงานเป็นทีม** ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรภายในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา สร้างบรรยากาศภายในสถานศึกษาให้บุคลากรภายในสถานศึกษาทำงานร่วมกัน พร้อมทั้งกำหนดบทบาทและหน้าที่ของแต่ละบุคคลไว้อย่างชัดเจนและมีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการทำงานร่วมกัน

4. **ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล** ผู้บริหารโรงเรียนควรมีความเข้าใจและใส่ใจบุคลากรภายในสถานศึกษา ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล กำหนดบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ ตามทักษะ และความสามารถที่แตกต่างของแต่ละบุคคลเพื่อให้ปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมซึ่งจะส่งผลไปยังผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นต่อสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

บรรณานุกรม

กฤษพล อัมระนันท์.(2559). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่वंงศ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

กิตติ์การญจน์ ปฏิพันธ์. (ม.ป.ป.). “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ Creative Leadership”. กรุงเทพฯ: ชัคเซสมิเดีย.

- ควงแข ขำนอก.(2559). “การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- จันจิรา น้ำขาว.(2562). “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นิศาชล นามสาย และคณะ. (2562). “สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1”, วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำมหาวิทยาลัยสาขาการบริหารการศึกษา ราชภัฏสกลนคร.
- แพรวดาว สมองผัน.(2560). “ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิจารณ์ พานิช. (2558). “แนวโน้มการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21”. สงขลา : สำนักงานเลขาธิการคณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส
กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
The Operation of Student Care and Support System of the
Opportunity Expansion School in Muangchumphon 4
Network School Under Chumphon Primary
Educational Service Area Office 1

สาวิตรี ศรีช่วง¹, พัชรา เดชโฮม², และ สรายุทธ์ เศรษฐขจร³

Sawittree Srichoung¹, Parchara Dechhome² and Sarayuth Sethakhajom³

¹โรงเรียนขยายโอกาสในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

²³คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Sawittree Srichoung

อีเมล: sawittree170127@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 4) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนและ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 98 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 4 โดยรวมอยู่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและด้านการคัดกรองนักเรียน ตามลำดับ ส่วนด้านการส่งต่อมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและด้านการคัดกรองนักเรียน ส่วนด้านการส่งต่อมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, โรงเรียนขยายโอกาส

Abstract

This research aims to study the current and desirable conditions of the operation of the student care and support system in the opportunity extended schools of Muang Chumphon 4 network school under Chumphon Primary Educational Area Office 1 in 5 aspects, as follows: 1) knowing students individually, 2) screening students, 3) prevention and problem solving, 4) promoting and developing students, and 5) student referral. The population used in the research were 98 teachers in the opportunity of extension schools of Muang Chumphon 4 network school under Chumphon Primary Educational Area Office 1 for the academic year 2022. The research instrument were a questionnaire with a rating scale of 5 levels. Statistics used in data analysis were percentage, mean, and standard deviation.

The results of the research showed that the current condition of the student care and support system expands opportunities of Muang Chumphon 4 network school is moderate in overall. When considering each aspect, it was found that the promotion and development of students was the next highest mean. The individual awareness and screening, respectively. On the forwarding aspect, it has the lowest mean. for the desirable conditions, the considering each aspect was found that the promotion and development of students had the highest mean, followed by knowing students individually and screening students respectively, while referrals had the lowest mean.

Keywords: Student Support System, Opportunity Expansion School

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบาย ด้านการพัฒนาและส่งเสริม ศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ มุ่งเน้นพัฒนาประชากร วัยเรียนทุกคน ทุกช่วงวัย ตั้งแต่ช่วงปฐมวัย ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ผู้เรียนที่มีความต้องการดูแลเป็นพิเศษให้มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีศักยภาพ มีทักษะความรู้ เป็นคนดี มีวินัย เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีความสามารถในการวางแผนชีวิตและการวางแผนทางการเงินที่เหมาะสม สามารถ ดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ได้รับ นโยบายให้ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ดังกล่าว โดยมอบหมายให้กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา และสถานศึกษา ในสังกัดจัดระบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากการสำรวจข้อมูลทั่วไปของนักเรียน รายบุคคลพบว่า อยู่ในเกณฑ์ที่มีความเสี่ยงและมีปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหาการหย่าร้าง บิดามารดา

แยกกันอยู่ นักเรียนต้องอาศัยอยู่กับญาติพี่น้อง ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อ นักเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1, 2564)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นครูที่รับผิดชอบโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และทำหน้าที่ครูประจำชั้น จึงสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนขยายโอกาสในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแนวทางการบริหารและพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีคุณภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 14-19) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ใน 5 ด้านคือ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 4) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 98 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใช้กรอบแนวคิดแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (2559) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ประกอบด้วยด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 4) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียนแล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถามเพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Objective Congruence) มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1

5. นำแบบสอบถามที่ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครู โรงเรียน

ราชประชานุเคราะห์ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.816

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 98 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ครู โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 98 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง

3. เก็บรวบรวมข้อมูล และได้ข้อมูลตอบกลับ จำนวน 98 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

4. ตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 4) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 103)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยภาพรวม 5 ด้าน

การดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์				
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	σ	ระดับ	อันดับ
1. การรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล	3.56	0.54	มาก	2	4.31	มาก	2
2. การคัดกรองนักเรียน	3.45	0.61	ปานกลาง	3	4.25	มาก	3
3. การป้องกันและแก้ไข ปัญหา	3.39	0.72	ปานกลาง	4	4.23	มาก	4
4. การส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน	3.75	0.75	มาก	1	4.42	มาก	1
5. การส่งต่อ	3.36	0.69	ปานกลาง	5	4.16	มาก	5
รวม	3.49	0.64	ปานกลาง		4.27	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่าสภาพปัจจุบัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด($\mu = 3.75$) รองลงมาคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\mu = 3.56$) และด้านการคัดกรองนักเรียน ($\mu = 3.45$) ตามลำดับ ส่วนด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu = 3.36$)

สภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด($\mu = 4.42$) รองลงมาคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\mu = 4.31$) และด้านการคัดกรองนักเรียน ($\mu = 4.25$) ตามลำดับ ส่วนด้านการส่งต่อมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu = 4.16$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านการคัดกรองนักเรียน ตามลำดับ ส่วนด้านการส่งต่อมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและด้านการคัดกรองนักเรียน ตามลำดับส่วนด้านการส่งต่อมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ดำเนินการให้ใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) ในการจัดเก็บข้อมูลของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้ใช้แบบบันทึกข้อมูลนักเรียนรายบุคคลในการจัดเก็บข้อมูลของนักเรียน ส่วน ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้ปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้ถูกต้องเป็นปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้ปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้ถูกต้องเป็นปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีการนิเทศ ติดตามผลเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้ใช้แบบบันทึกข้อมูลนักเรียนรายบุคคลในการจัดเก็บข้อมูลของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมอยู่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีการสรุปและจัดทำข้อมูลนักเรียนรายบุคคลเป็นภาพรวมที่เป็นปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีการสรุปและรายงานผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายชั้น และภาพรวมของสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและคัดกรองนักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีการจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานด้านการคัดกรองนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีการทำความเข้าใจและแจ้งวัตถุประสงค์ของการคัดกรองให้นักเรียนและผู้ปกครองได้รับทราบ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล และคัดกรองนักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีกิจกรรมการอบรมนักเรียนประจำวันเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาวินัยและความประพฤตินักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการให้ความช่วยเหลือนักเรียนค่าเฉลี่ยเท่ากับผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนภายในชั้นเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการวางแผนและกำหนดแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนชัดเจนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีกิจกรรมเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน เช่น กิจกรรมให้คำปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมสื่อสารผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีการจัด

กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนภายในชั้นเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการวางแผนและกำหนดแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนชัดเจนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้จัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนทุกภาคเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนในรูปแบบของกิจกรรมโครงการตามความสนใจของนักเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนในรูปแบบของกิจกรรมชุมนุม/ชมรมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

สภาพที่พึงประสงค์ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีการสำรวจความต้องการของนักเรียนก่อนจัดตั้งชุมนุม/ชมรม ตามความสนใจของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนแสดงความสามารถเช่น ด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา วิชาการ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีการประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อความร่วมมือในการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการส่งต่อ สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินงานอย่างเป็นระบบตามขั้นตอนการส่งต่อทั้งภายในและภายนอกที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้ครูส่งต่อนักเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญภายนอกหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือต่อไปส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการส่งต่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้ครูส่งต่อนักเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญภายนอกหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือต่อไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดให้ครูมีการบันทึกรายงานผลการส่งต่อและดูแล ช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานด้านการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการส่งต่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่าการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดทักษะในด้านการแนะแนวและด้านจิตวิทยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการส่งต่อ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เฉลิมพงษ์ สุขสมพนารักษ์ (2561) ซึ่งได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านช่างหม้อ อำเภอแม่สะเรียง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและเพื่อศึกษา

ความพึงพอใจการใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านช่างหม้อ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า โรงเรียนบ้านช่างหม้อ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ได้ดำเนินการตามขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแต่ยังมีบางประการที่ต้องปรับปรุงได้แก่การเข้าไปแก้ไขปัญหาในครอบครัวของนักเรียนอย่างทันทั่วถึงและการขาดการประสานงานกับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความจำเป็นในการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาใช้ในโรงเรียน เพราะเป็นการดำเนินการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา รวมถึงการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนเติบโตอย่างมีคุณภาพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ สถิติปัญหา ให้มีคุณธรรมจริยธรรมและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขตามมุ่งหวังต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายโดยเฉพาะบุคลากรทุกคนในโรงเรียนทั้งผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูเห็นความสำคัญในการกำหนดโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ตามแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในประเด็นที่สำคัญที่สุดคือ นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือและพัฒนาสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสภาพแวดล้อมทางสังคมอย่างทั่วถึงได้รับป้องกันแก้ไขปัญหาด้านการเรียนรู้และความสามารถพิเศษ ได้รู้จักตนเองสามารถปรับตัวมีทักษะทางสังคมและอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุขมีทักษะชีวิตและมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อน ครู และผู้ปกครอง อีกทั้งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นแนวทางที่ส่งเสริมพัฒนาป้องกันและแก้ไขปัญหา เพื่อพัฒนา นักเรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง คุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิต นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สุจิตา พงษ์สวัสดิ์ (2561) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่า โรงเรียนได้มีการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการดำเนินการใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) และวิธีอื่นที่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุจิตา พงษ์สวัสดิ์ (2561) ได้ทำวิจัยเรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอยู่ในระดับมาก

สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีความต้องการให้ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้ปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน ดำเนินการให้มีการนิเทศ ติดตามผล เกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลเป็นวิธีการสำคัญที่จะช่วยให้ครูทราบจุดแข็งจุดอ่อนของนักเรียนแต่ละคน สอดคล้องกับการวิจัยของ อับดุลฮากัม เอ็งงเปีย และรุสมา ปานาปาภา (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดนราธิวาส โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดนราธิวาส ผลการศึกษาพบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอยู่ในระดับมาก

ด้านการคัดกรองนักเรียน สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการดำเนินการคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส ยังไม่มีการดำเนินการคัดกรองอย่างครอบคลุม ขาดครูและบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เฉลิมพงษ์ สุขสมพนารักษ์ (2561) ซึ่งได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านช่างหม้อ อำเภอแม่สะเรียง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า โรงเรียนบ้านช่างหม้อ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 4 ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูต่างก็ตระหนักเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการคัดกรองนักเรียนเพราะจะทำให้สามารถแบ่งกลุ่มนักเรียนสำหรับพัฒนา หรือปรับปรุงแก้ไขได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ สุจิตา พงษ์สวัสดิ์ (2561) ได้ทำวิจัยเรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี ด้านการคัดกรองนักเรียนอยู่ในระดับมาก

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา สภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาโดยรวมอยู่ระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ขาดความรู้ทางด้านจิตวิทยาต่างๆ การดำเนินการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาขาดการวางแผนและกำหนดแนวทางในการป้องกันและแก้ปัญหานักเรียนชัดเจนนักเรียนไม่กล้าขอคำปรึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เฉลิมพงษ์ สุขสมพนารักษ์ (2561) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน

บ้านช่างหม้อ อำเภอแม่สะเรียง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการศึกษาพบว่าสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านป้องกันและแก้ไขอยู่ในระดับปานกลาง

สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญห โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินการด้านป้องกันและแก้ไขปัญห ผู้บริหารสถานศึกษา ควรดำเนินการให้มีกิจกรรมเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน เช่น กิจกรรมให้คำปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมสื่อสาร ผู้ปกครอง มีการจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนภายในชั้นเรียนวางแผนและกำหนดแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ อับดุลฮาติม เอ็งเปีย และรุสมา ปานาปากา (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดนราธิวาส โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดนราธิวาส ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขอยู่ในระดับมาก

ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน สภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 4 ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนในหลากหลายรูปแบบ เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อเนก อินัง (2563) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนอมก๋อยวิทยาคม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนอมก๋อยวิทยาคม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาอยู่ในระดับมาก

สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 4 ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าทั้งผู้บริหาร และครูต่างตระหนักถึงความสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความสำคัญกับการดำเนินการสำรวจความต้องการของนักเรียนก่อนจัดกิจกรรม จัดตั้งชุมนุม ชมรม ตามความสนใจของนักเรียน จัดกิจกรรมให้นักเรียนแสดงความสามารถเช่น ด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา วิชาการ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ แดนไพโร สีมาคม (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ ศึกษาความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนมีความต้องการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนในระดับมาก

ด้านการส่งต่อ สภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 4 ด้านการส่งต่อ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาไม่ได้ดำเนินการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามหลักเกณฑ์ในการส่งต่อที่กำหนดไว้เป็นมาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ เฉลิมพงษ์ สุขสมพนารักษ์ (2561) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านช่างหม้อ อำเภอแม่สะเรียง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการศึกษาพบว่าสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านป้องกันและแก้ไขอยู่ระดับปานกลาง

สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 4 ด้านการส่งต่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มีกรณีที่บางปัญหาที่มีความยากต่อการช่วยเหลือ หรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไปเพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้นหากปล่อยให้เป็นบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาหรือครูคนใดคนหนึ่งเพียงลำพังความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมากขึ้นหรือลุกลามกลายเป็นปัญหาใหญ่โตจนยากต่อการแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ อนันต์ (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียน อมก้อยวิทยาคม อำเภออมก้อย จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนอมก้อยวิทยาคม อำเภออมก้อย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่ออยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. **ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล** ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะต้องให้มีการดำเนินการให้ปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้ถูกต้องเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ โดยมีการกำกับนิเทศติดตามผลเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

2. **ด้านการคัดกรองนักเรียน** ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจะต้องให้มีการดำเนินการสรุปและจัดทำข้อมูลนักเรียนรายบุคคลรายชั้น และภาพรวมของสถานศึกษาที่เป็นปัจจุบัน โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและคัดกรองนักเรียน ควรจะต้องให้มีการจัดทำคู่มือในการปฏิบัติงานด้านการคัดกรองนักเรียน ทำความเข้าใจและแจ้งวัตถุประสงค์ของการคัดกรองให้นักเรียนและผู้ปกครองได้รับทราบ

3. **ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา** ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะต้องดำเนินการวางแผนและกำหนดแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนชัดเจน แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการให้ความช่วยเหลือนักเรียน

ดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน เช่น กิจกรรมให้คำปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมสื่อสารผู้ปกครอง กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน

4. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจะดำเนินการให้มีการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนในรูปแบบของกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจของนักเรียน มีการสำรวจความต้องการของนักเรียนก่อนจัดกิจกรรม จัดตั้งชุมนุม ชมรม ตลอดจนจัดกิจกรรมให้นักเรียนแสดงความสามารถเช่น ด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา วิชาการ มีการประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อความร่วมมือในการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

5. ด้านการส่งต่อ ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดแนวทางการส่งต่อ โดยดำเนินงานอย่างเป็นระบบตามขั้นตอนการส่งต่อทั้งภายในและภายนอกที่ชัดเจน กำหนดให้ครูมีการบันทึกรายงานผลการส่งต่อ และดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาและมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ขยายโอกาส กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
2. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเมืองชุมพร 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
3. ควรศึกษาวิจัยและพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างยั่งยืน

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **คู่มือครูการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ. เขต 13.
- เฉลิมพงษ์ สุขสมพนารักษ์. (2561). **การพัฒนาแบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านช่างหม้อ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- แดนไพโร สีมาคาม. (2564). **กลยุทธ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใน**
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **หลักการวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น. พริกหวานกราฟฟิค.
- สุธิดา พงษ์สวัสดิ์. (2561). **การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี**. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1. (2564). **คู่มือการปฏิบัติงานพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2564**. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). **คู่มือการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

_____. (2562). **คู่มือการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สหกรณ์

อเนก อินัง. (2563). **แนวทางการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียน อมก๋อยวิทยาคม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

อับดุลฮากัม เอ็งเปีย และรุสมา ปานาปากา. (2562). **การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดนราธิวาส**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่าย
สวี ครน วิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2
The Implementation of the Student Care and Support System of
Schools in The Sawi – Khon - Wisai Network Under Chumphon
Primary Educational Service Area Office 2

อรอนงค์ ดาวตาล¹, พัชรา เดชโฮม², และ สรายุทธ์ เศรษฐขจร³

Ornanong Dawtan¹, Patchara Dechhome², and Sarayuth Sethakhajorn³

¹เครือข่ายสวี ครน วิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

^{2,3}คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Ornanong Dawtan

อีเมล: kunkruaonanong@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสวี ครน วิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การป้องกันและแก้ไขปัญหา 4) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และ 5) การส่งต่อ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสวี ครน วิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 12 โรงเรียน จำนวน 113 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสวี ครน วิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งต่อ ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ส่วนด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

คำสำคัญ : ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, เครือข่ายสวี ครน วิสัย

Abstract

The purpose of this research is for studying the current and desirable conditions of the implementation of the student care and support system of the schools in the Sawi – Khon - Wisai network under Chumphon Primary Educational Service Area Office 2, consisting of 5 aspects as follows: 1) knowing individual students, 2) student screening, 3) prevention and problem solving, 4) student promotion and development, and 5) referral. The population used in the research were teachers in schools in the Sawi - Khon - Wisai network. The subjects were 113 subjects under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area Office 2, Academic Year 2022. The research instrument were a questionnaire with a rating scale of 5 levels. Statistics used in data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that the current situation of the operation of the implementation of the student care and support system of the schools in the Sawi – Khon - Wisai network under the Chumphon Primary Educational Service Area Office 2 was generally at a high level. When considering each aspects, it was found that promotion and development of students with the highest mean, followed by prevention and problem solving. For knowing students individually has the lowest mean. Desirable condition overall was at the highest level. When considering each aspects, it was found that promotion and development of students with the highest mean, followed by prevention and problem solving and transferring part has the lowest mean.

Keywords: Student Support System, Sawi - Khon - Wisai Network

บทนำ

การศึกษาในปัจจุบันให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีพัฒนาการแบบองค์รวม กล่าวคือ ให้เป็นคนดี คนเก่ง คนมีความสุข อีกทั้งสภาพสังคมที่มีความเป็นสากลและสลับซับซ้อนมากขึ้น ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นไปอย่างรวดเร็วฉับพลัน จึงมีเหตุการณ์ที่เป็นปัญหาเข้ามาเกี่ยวข้องกับผู้นเรียนอย่างมากมาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จึงมีแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาตามนโยบายที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน พบว่า บางกิจกรรมไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จากนโยบายที่กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงกำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดดำเนินการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2, 2564)

จากรายงานการเยี่ยมบ้านนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายสวี ครน วิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 พบว่า ประสบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอยู่หลายประการ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ก็ส่งผลกระทบต่อทั้ง โดยทางตรงและทางอ้อม ในการสำรวจข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน พบว่าครอบครัวของนักเรียนมีปัญหาด้าน เศรษฐกิจ บิดามารดาต้องไปทำงานต่างจังหวัด ปัญหาครอบครัว นักเรียนอยู่ในความดูแลของมารดาหรือบิดา เพียงผู้เดียว เนื่องจากสาเหตุที่บิดามารดาแยกทางโดยการหย่าร้างหรือแยกกันอยู่ ทำให้นักเรียนต้องอาศัยอยู่กับปู่ ย่า ตา ยายและญาติพี่น้อง ทำให้นักเรียนขาดความอบอุ่น มีปมด้อย ส่งผลต่อการเรียน ผลการเรียน ตกต่ำ ต้องออกกลางคัน ปัญหาการระบาดของสารเสพติด อาจส่งผลให้นักเรียนเหล่านี้ถูกชักจูงไปในทางที่ไม่ดี และคล้อยตามได้ง่าย (เครือข่ายสวี ครน วิสัย, 2564) จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสวี ครน วิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่องานที่รับผิดชอบ และเพื่อเป็นแนวทางที่ผู้บริหารโรงเรียน จะได้นำผลศึกษาค้นคว้าไปปรับเป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงการบริหารงานในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสวี ครน วิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ยึดกรอบแนวคิดการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 4) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเรียน และ 5) ด้านการส่งต่อ

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสวี ครน วิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสวี ครน วิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 12 โรงเรียน จำนวน 113 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสวี ครน วิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษากรอบแนวคิดการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การป้องกันและแก้ไข ปัญหา 4) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน 5) การส่งต่อ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสวี่ ครน วิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้าน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการส่งต่อนักเรียน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบ แนวคิดของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสวี่ ครน วิสัย สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสวี่ ครน วิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

3. สร้างแบบสอบถาม โดยใช้กรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหา 4) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน และ 5) ด้านการส่งต่อ แล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ แก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิง เนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) ได้ค่า IOC = 1.00

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของ แบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่า ความเชื่อมั่น เท่ากับ .989

ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.49	.48	มาก	3	4.71	.39	มากที่สุด	4
ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.53	.49	มากที่สุด	2	4.75	.38	มากที่สุด	2
ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน	4.59	.48	มากที่สุด	1	4.78	.35	มากที่สุด	1
ด้านการส่งต่อ	4.48	.54	มาก	4	4.69	.42	มากที่สุด	5
รวม	4.44	.48	มาก		4.73	.38	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสวี ครน วิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.59$) รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\mu = 4.53$) ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\mu = 4.49$) ด้านการส่งต่อ ($\mu = 4.48$) ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.11$)

สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสวี ครน วิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.78$) รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\mu = 4.75$) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\mu = 4.72$) ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\mu = 4.71$) ส่วนด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.69$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งต่อ ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ส่วนด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้ มีการวิเคราะห์ สรุปผลข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินการให้ข้อมูลนักเรียน และผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้ มีการปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้จัดเก็บรวบรวมนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้จัดทำระเบียบสนมนักเรียนทุกระดับชั้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินการให้ข้อมูลนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้

มีการวิเคราะห์ สรุปผลข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล และการดำเนินการให้นำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลไปใช้ส่งเสริมพัฒนา และช่วยเหลือนักเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้จัดเก็บรวบรวมนักเรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการคัดกรองนักเรียน สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้ มีการสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายห้องเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้นำข้อมูลพื้นฐานนักเรียนรายบุคคลมาคัดกรองนักเรียน ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมวางแผนการคัดกรองนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้จัดเก็บผลการคัดกรองนักเรียนเป็นความลับ และมีการดำเนินการให้สรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายห้องเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้นำข้อมูลพื้นฐานนักเรียนรายบุคคลมาคัดกรองนักเรียน ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา มีการดำเนินการให้แจ้งผลการคัดกรองนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ และรายงานผลการคัดกรองนักเรียนไปยังฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้มีการคัดกรองนักเรียน โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรม (SDQ) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีการดูแลเอาใจใส่และช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน เพื่อแก้ไขปัญหานักเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียนที่มีปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีการดูแลเอาใจใส่และช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และมีการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน เพื่อแก้ไขปัญหานักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียนที่มีปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนในรูปแบบที่หลากหลายตามสภาพและความเหมาะสม และดำเนินการให้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีความภาคภูมิใจในตนเอง และมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน และให้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสรุปและประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่เป็นปัจจุบัน ส่วนผู้บริหาร

สถานศึกษาสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้และพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ และส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีความภาคภูมิใจในตนเองมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการส่งต่อ สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดให้มีการสรุปผลการส่งต่อนักเรียนไว้เป็นหลักฐานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้ประสานงานกับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามผลการส่งต่อนักเรียนกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อหาทางแก้ไขปัญหามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้รวบรวมข้อมูล และชี้แจงเหตุผลในการส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และให้ประสานงานกับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้นักเรียนที่มีปัญหาได้รับการช่วยเหลือที่ถูกต้องและรวดเร็ว และให้มีการสรุปผลการส่งต่อนักเรียนไว้เป็นหลักฐานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามผลการส่งต่อนักเรียนกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อหาทางแก้ไขปัญหามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายศรี ครน วิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งต่อ ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน มีการดูแลเอาใจใส่และช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ดำเนินการให้มีการสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายห้องเรียน และมีการดำเนินการให้มีการวิเคราะห์ สรุปผลข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภรเกษม ประมูล (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ส่วนด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน มีการดำเนินการให้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของนักเรียน มีการดูแลเอาใจใส่และช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน มีการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาของนักเรียน มีการดำเนินการให้จัดทำระเบียบสนมนักเรียนทุกระดับชั้น ให้จัดเก็บผลการคัดกรองนักเรียนเป็นความลับ มีการสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลและราย

ห้องเรียน ดำเนินการให้รวบรวมข้อมูลและชี้แจงเหตุผลในการส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินการให้ประสานงานกับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรศักดิ์ ผกากรอง (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 11 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียนการป้องกัน และแก้ไขปัญหา การส่งเสริมพัฒนานักเรียน และการส่งต่อนักเรียน

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้ มีการวิเคราะห์ สรุปลงข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล มีให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินการให้ข้อมูลนักเรียนและมีการปรับปรุงข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภัทสร สุริยะ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้จัดทำระเบียบสะสมนักเรียนทุกระดับชั้น โดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินการให้ข้อมูลนักเรียน มีการวิเคราะห์ สรุปลงข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล และให้นำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลไปใช้ส่งเสริมพัฒนาและช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรศักดิ์ ผกากรอง (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 โดยรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

ด้านการคัดกรองนักเรียน สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้ มีการสรุปลงผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายห้องเรียน มีการดำเนินการให้นำข้อมูลพื้นฐานนักเรียนรายบุคคลมาคัดกรองนักเรียน ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา และให้จัดเก็บผลการคัดกรองนักเรียนเป็นความลับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพัชร์ ทะไร และศศิฤทธิ์ ศิลาฉาย (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตวังทองกลาง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้จัดเก็บผลการคัดกรองนักเรียนเป็นความลับและผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้ มีการสรุปลงผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายห้องเรียน มีการดำเนินการให้นำข้อมูลพื้นฐานนักเรียนรายบุคคลมาคัดกรองนักเรียน ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา มีการแจ้งผลการคัดกรองนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบและผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้ มีการรายงานผลการคัดกรองนักเรียนไปยังฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชพล เทียงดี (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีการดูแลเอาใจใส่และช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหานักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญลักษณ์ เอี่ยมเจริญและพัชรา เดชโฮม (2564) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีการดูแลเอาใจใส่และช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน มีการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหานักเรียน และมีการประสานความร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรดา มลิตา (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก

ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนในรูปแบบที่หลากหลายตามสภาพและความเหมาะสม และมีการดำเนินการให้จัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของขวัญเนตร มูลทองจาด (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี โดยรวมและ รายด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา มีการดำเนินการให้จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน มีการดำเนินการให้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพของนักเรียน มีการสรุปและประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่เป็น ปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรดา มลิตา (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านการส่งต่อ สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการสรุปผลการส่งต่อให้นักเรียนไว้เป็นหลักฐานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการให้ประสานงานกับ ผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนุรมาน พิทักษ์สุขสันต์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การ บริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสาบยุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึง ประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการให้รวบรวมข้อมูล และ ชี้แจงเหตุผลในการส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการดำเนินการให้ประสานงานกับผู้ปกครองอย่าง ต่อเนื่อง ให้นักเรียนที่มีปัญหาได้รับการช่วยเหลือที่ถูกต้องและรวดเร็ว และผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มี การสรุปผลการส่งต่อให้นักเรียนไว้เป็นหลักฐานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย

ของณัฐพัชร ทะไร และ คีตฤทธิ ศีลาฉาย (2563) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตวังทองกลาง โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะต้องให้มีการดำเนินการให้จัดเก็บรวบรวมนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยการใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ)
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะต้องให้มีการประชุมวางแผนการคัดกรองนักเรียนอย่างเป็นระบบ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียน
3. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะต้องให้มีการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียนที่มีปัญหา โดยการพิจารณาจากสาเหตุของปัญหาให้ครบถ้วน
4. ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะต้องให้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น โดยมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนานักเรียนในรูปแบบที่หลากหลายตามสภาพและความเหมาะสม
5. ด้านการส่งต่อ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะต้องให้มีการติดตามผลการส่งต่อนักเรียนกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อหาทางแก้ไขปัญหา โดยการให้ครูประจำชั้นดำเนินการการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือการคัดกรองนักเรียน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสวี ครน วิสัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2
2. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสวี ครน วิสัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

บรรณานุกรม

- กรดา มลิลลา. (2564). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ขวัญเนตร มูลทองจาด. (2564). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เครือข่ายสวี ครน วิสัย. (2564). รายงานประจำปีของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2564. ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ชุมพร : เครือข่าย สวี ครน วิสัย ชุมพร.

- ณัฐพัชร์ ทะไร และ คีฤทธิ คีลาฉาย. (2563). การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในกลุ่มสหวิทยาเขตวังทองหลาง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธัญลักษณ์ เอี่ยมเจริญ และพัชรา เดชโฮม. (2564). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียน วัดจันทร์ประดิษฐาราม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- นุรมาณ พัทธ์สุขสันต์. (2564). การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: สุริยวิยาสนาสน์.
- พรศักดิ์ ผกากรอง. (2562). การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- รัชพล เทียงดี. (2562). การศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ศุภร์เกษม ปรงผล. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2. (2564). รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2564. ชุมพร : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ชุมพร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). คู่มือการพัฒนาาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. พ.ศ. 2559 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุภัทสร สุริยะ. (2562). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์หลักสูตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษาและผู้นำทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม.

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส
เครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ชุมพร เขต 2

The Desirable Characteristics of School Administrators Educational
Opportunity Expansion School of Lamae Network Under Chumphon
Primary Educational Service Area OFFICE 2

วรรณัย ศรีเปารยะ¹, พัชรา เดชโฮม², และ สรายุทธ์ เศรษฐขจร³

Wattana Sripaoraya¹, Patchara Dechhome², and Sarayuth Sethakhajorn³

โรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

^{2,3} คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Wattana Sripaoraya

อีเมล: bahmi.wattana@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ใน 6 ด้าน ดังนี้ ประกอบด้วย 1) ด้านความเป็นผู้นำ 2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 3) ด้านบุคลิกภาพ 4) ด้านความรู้ความสามารถ 5) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 6) ด้านความรับผิดชอบ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จำนวน 4 โรงเรียน จำนวน 65 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายละแม

Abstract

The Purpose of this Research was to study the current and Desirable Conditions of the Desirable Characteristics of school Administrators Educational Opportunity Expansion school of lamae Network under Chumphon Primary Educational service area Office 2 in 6 aspects as follows: 1) Leadership 2) Morality and ethics 3) Personality 4) Knowledge and competence 5) Human relations and 6) Responsibility. The population used in the research was teachers of

opportunities expansion school to Lamae network. There were 4 schools under the Chumphon Primary Educational Service Area Office 2 consisted of 65 people The instrument used in this research were 5 rating scale questionnaires, 5-level to analysis the data were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that The current situation of the desirable characteristics of school administrators educational opportunity expansion school of lamae network under chumphon primary educational service area office 2, The overall current situation was at a high level. The desirable condition of the desirable characteristics of school administrators in Lamae Network Opportunity Expansion School Under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area Office 2, it was at the highest level.

Keyword: Desirable Characteristics, Opportunity Extension School, Lamae Network

บทนำ

การจัดการศึกษาสถานศึกษาจะต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้สาระหลัก และทักษะที่จำเป็น ภาระสำคัญของผู้บริหารที่จะต้องรับผิดชอบการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารจะต้องรู้เท่าทัน ความเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเอง คิดทบทวนยุทธศาสตร์ในการบริหาร จัดการใหม่ ๆ ปรับเปลี่ยนการทำงาน ให้ ความสำคัญกับความสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงาน ในองค์กร และนอกองค์กร ให้ความสนใจต่อวัฒนธรรมองค์กรที่ มุ่งผลลัพธ์ ใส่ใจในเรื่องการสอนที่เหมาะสมและต้องเข้ามารับบทบาทในการเร่งปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการ เรียน การสอนของครู ปรับเปลี่ยนเนื้อหาตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ๆ ให้กับครูผู้สอน ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น รวมทั้งปรับบทบาท ในการสร้าง เครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ ทัดเทียมเป็นที่ยอมรับ และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข (สมหมาย อ้าดอนกลอย, 2556: 6)

จากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ด้านการศึกษาก็เป็นหนึ่งในภาคส่วนที่ได้รับปัญหา และ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งปัญหาดังกล่าว ได้เกิดการขาดแคลนบุคลากรที่มีคุณลักษณะพึง ประสงค์ โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง มีวิสัยทัศน์เพื่อเป็นแบบอย่าง และเป็นที่ยอมรับให้กับคณะครูในสถานศึกษาได้ดำเนินการงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้นำแนวทางการบริหารของรัฐบาล มาต่อยอดเป็นแนวทาง จัดทำแผน ปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยได้มอบนโยบายการปฏิบัติงานให้แก่คณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ว่าคุณภาพของโรงเรียนขึ้นอยู่กับผู้อำนวยการโรงเรียนผู้อำนวยการโรงเรียนไม่มีคุณภาพจะสะท้อน ให้เห็นในทุกภาคส่วนของโรงเรียน (ณัฐพล ทีปสุวรรณ, 2562: 2) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญ และมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อคุณภาพของผลที่จะได้ประสิทธิภาพของการบริหาร และประสิทธิผลของ สถานศึกษาโดยความสำเร็จของการศึกษานั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารส่วนหนึ่งดังนั้นผู้บริหารจึงเป็นตัวแปรสำคัญใน

การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่จึงต้องมีความรู้ความสามารถทักษะ และ ประสบการณ์การบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก (บรรจง ลาวะลี, 2560: 207)

คุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความเป็นผู้นำ มีความรู้ความสามารถ เพื่อนำองค์กรไปสู่เป้าหมาย มีคุณธรรมจริยธรรม ในการครองตน ครองงาน และเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ การบริหารที่มุ่งเน้นพัฒนา ขับเคลื่อนองค์การไปสู่การพัฒนา ความก้าวหน้า ต่อการเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะเกิดขึ้นภายในอนาคต ซึ่งผู้มีอิทธิพลส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพนั้น ขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้นทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นคุณลักษณะที่ผู้บริหารสถานศึกษาพึงมี สิ่งสำคัญที่สุดคือตัวผู้บริหารต้องมีคุณภาพ ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเอง มีความเป็นผู้นำ ต้องนำความเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการใช้ทักษะการบริหารได้เป็นอย่างดี (โยธิน นิลคช, 2561: 413)

โรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 เป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ภายใต้การกำกับ ดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน บริหารงานมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจ เชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติ การกับดูแลสนับสนุน ส่งเสริม และประสานการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หน่วยงาน องค์กร และบุคคลต่าง ๆ ที่จัดการศึกษาภาคบังคับ และขั้นพื้นฐานให้เป็นไปตามนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา จึงเป็นเสมือนหน่วยอำนวยความสะดวกให้กับสถานศึกษา และหน่วยงานจัดการศึกษาอื่น ให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างคล่องตัวมีความเป็นอิสระ สามารถให้บริการทางการศึกษาได้อย่างทั่วถึงมีคุณภาพ และเป็นธรรม โดยดำเนินการจัดการศึกษา และส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้นักเรียนได้รับโอกาสในการศึกษา ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาปฐมวัยอย่างทั่วถึงเท่าเทียมกัน และ สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบประกันคุณภาพภายในและผ่านการประเมินภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) และเพื่อให้การบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ภายใต้เป้าประสงค์ให้ ความสำคัญด้านคุณภาพผู้เรียน ปัจจัยที่ส่งผลต่อมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา ได้แก่ ด้านผู้ปกครอง ด้านผู้บริหาร ด้านอาคารสถานที่ ด้านนักเรียนจากสภาพความเป็นมาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัย จึงเล็งเห็นความสำคัญและสนใจศึกษาว่าคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาอย่างไร เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา และคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นไป (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2: 2565)

จากความเป็นมาดังกล่าวข้างต้น จึงศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพของโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้บริหาร

สถานศึกษา บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองของบุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งจะส่งผลให้การจัดการศึกษามีคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม และบรรลุผลตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการสังเคราะห์ขอบข่ายการดำเนินงานการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียน มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนงบประมาณ 2) ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง 3) ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ 4) ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน และ 5) ด้านการบริหารสินทรัพย์

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จำนวน 4 โรงเรียน จำนวน 65 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ใช้กรอบแนวคิดจากตารางสังเคราะห์ ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน คือ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านบุคลิกภาพ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรับผิดชอบ

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ประกอบด้วย 1.) ด้านความเป็นผู้นำ 2.) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 3.) ด้านบุคลิกภาพ 4.) ด้านความรู้ความสามารถ 5.) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 6.) ด้านความรับผิดชอบ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 103)

ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 6 ด้าน ดังนี้ 1.ด้านความเป็นผู้นำ 2.ด้านคุณธรรม จริยธรรม 3.ด้านบุคลิกภาพ 4.ด้านความรู้ความสามารถ 5.ด้านมนุษยสัมพันธ์ 6.ด้านความรับผิดชอบ แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายพะโต๊ะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .990

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 65 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจาก ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูในโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จำนวน 65 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่ง Link แบบสอบถามให้ผู้ให้ข้อมูลตามจำนวนที่ต้องการ พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ กรณียแบบ Online

3. เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามที่ให้ผู้ให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามออนไลน์ (Online) ผ่าน Google form เก็บคืนได้จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน โดยให้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ใน 6 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านความเป็นผู้นำ 2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม 3. ด้านบุคลิกภาพ 4. ด้านความรู้ความสามารถ 5. ด้านมนุษยสัมพันธ์ 6. ด้านความรับผิดชอบ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 103)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของ
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมทั้ง 6 ด้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวม 6 ด้าน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
ด้านความเป็นผู้นำ	4.14	.61	มาก	6	4.52	.45	มากที่สุด	5
ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.27	.61	มาก	1	4.60	.45	มากที่สุด	2
ด้านบุคลิกภาพ	4.27	.59	มาก	2	4.56	.46	มากที่สุด	4
ด้านความรู้ความสามารถ	4.19	.72	มาก	5	4.51	.62	มากที่สุด	6
ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.25	.68	มาก	4	4.59	.52	มากที่สุด	3
ด้านความรับผิดชอบ	4.26	.65	มาก	3	4.61	.49	มากที่สุด	1
รวม	4.23	.64	มาก		4.57	.50	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรมและด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.27$) รองลงมาคือ ด้านความรับผิดชอบ ($\mu = 4.26$) ส่วนด้านความเป็นผู้นำ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.14$)

สภาพที่พึงประสงค์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.61$) รองลงมาคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\mu = 4.27$) ส่วนด้านความรู้ความสามารถ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.51$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรมและด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านความรับผิดชอบ ส่วนด้านความเป็นผู้นำ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ส่วนด้านความรู้ความสามารถ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านความเป็นผู้นำ สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่รู้จักจัดชมผู้ร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นที่น่านับถือของผู้ใต้บังคับบัญชา ส่วนด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่สามารถสร้างทีมงานได้ดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่รู้จักจัดชมผู้ร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม และด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นที่น่านับถือของผู้ใต้บังคับบัญชา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ส่วนด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสามารถสร้างแรงจูงใจต่อผู้ร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา และด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสามารถในการควบคุมอารมณ์ได้ดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านคุณธรรม จริยธรรม สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่แต่งกายสุภาพเรียบร้อยถูกกาลเทศะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงาน และด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ส่วนด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีหลักความยุติธรรมต่อผู้ร่วมงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา และด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ซื่อสัตย์สุจริตในหน้าที่การงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่เสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมอันดี และด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่แสดงกิริยาอันเหมาะสมกับวิชาชีพ ส่วนด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย รับผิดชอบในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านบุคลิกภาพ สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมตามโอกาส มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีมีความเชื่อมั่นในตนเอง ส่วนด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความกล้าหาญ และกล้าตัดสินใจ ในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมตามโอกาส มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีมีความเชื่อมั่นในตนเอง ส่วนด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มองโลกในแง่ดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านความรู้ความสามารถ สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีศักยภาพในการนิเทศติดตามผลงานของผู้ร่วมงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ผู้สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ส่วนด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์นโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของงาน ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ความรู้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความเป็นประชาธิปไตยในการรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่สามารถสื่อสารต่อผู้ร่วมงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีศักยภาพในการนิเทศติดตามผลงานของผู้ร่วมงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ความรู้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ผู้สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความเข้าใจต่อบทบาทหน้าที่ของตนเอง ส่วนด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่สามารถแก้ไขปัญหาตามสถานการณ์อย่างเหมาะสม ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความเป็นประชาธิปไตยในการรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านมนุษยสัมพันธ์ สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ลักษณะนิสัยพูดคุยพบปะผู้ร่วมงานเป็นประจำ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีอัธยาศัยดี พูดจาสุภาพกับทุกคน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่สามารถสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรมีความรับผิดชอบในการทำงาน ส่วนด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ลักษณะนิสัยพูดคุยพบปะผู้ร่วมงานเป็นประจำ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่สามารถสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรมีความรับผิดชอบในการทำงาน ส่วนด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความจริงใจต่อผู้ร่วมงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านความรับผิดชอบ สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่สามารถบังคับบัญชาครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาได้ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ฟังของผู้ใต้บังคับบัญชาได้ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่แสดงออกถึงการปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสถานศึกษา ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีการพัฒนางานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ดีขึ้น ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่กล้าคิด กล้าพูด กล้าตัดสินใจ ส่วนด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่บริหารกิจการของสถานศึกษา ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่สามารถวางแผนการปฏิบัติการเป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่สามารถบังคับบัญชาครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาได้ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติงาน ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีการพัฒนางานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่กล้าคิด กล้าพูด กล้าตัดสินใจ ส่วนด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่แสดงออกถึงการปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสถานศึกษา ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่สามารถวางแผนการปฏิบัติการเป็นอย่างดี ด้านผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ให้คำปรึกษาแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ

มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารแสดงออกถึงความซื่อสัตย์สุจริตในหน้าที่การงาน เป็นผู้ที่มิระเบียดวินัย ความรับผิดชอบในการทำงาน เป็นผู้ที่มีความเมตตากรุณาต่อผู้ร่วมงาน มีหลักความยุติธรรมต่อผู้ร่วมงาน เสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ละเว้นจากอบายมุขทั้งปวง มีคุณธรรมจริยธรรมอันดีได้แก่ ความมีสติสัมปชัญญะ ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ แต่งกายสุภาพเรียบร้อยถูกกาลเทศะ และแสดงกิริยาอันเหมาะสมอ่อนน้อมถ่อมตน ศรัทธาในวิชาชีพ ตรงต่อเวลา มองโลกในแง่ดี ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา มีคุณลักษณะของผู้บริหารที่แสดงออกทางพฤติกรรมหรือสิ่งที่ปรากฏให้ผู้อื่นได้เห็นประกอบด้วยผู้ แต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมตามโอกาสผู้ที่มีสุขภาพแข็งแรงสดชื่นสามารถปฏิบัติงานได้ดี มีกิริยาสุภาพอ่อนโยนกับทุกคนผู้ที่มีความกล้าหาญและรับผิดชอบต่อการตัดสินใจผู้ที่มีความกระตือรือร้นในการทำงานผู้ที่มีความสุขุมรอบคอบในการปฏิบัติงาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถทางด้านภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะสามารถสื่อสารได้อย่างมีศักยภาพ เป็นผู้มองโลกในแง่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พุทธทาสภิกขุ (2550: 8) ได้กล่าวว่า คุณธรรม หมายถึงคุณสมบัติฝ่ายดีโดยส่วนเดียวเป็นที่ตั้งหรือเป็นประโยชน์แก่สันติภาพหรือสันติสุขจึงเป็นที่ต้องการของมนุษย์ คุณธรรมเป็นสิ่งที่ต้องอบรมโดยเฉพาะเพื่อให้เกิดขึ้นเหมาะสมกับที่เราต้องการ สอดคล้องกับงานวิจัยของสดุดี จีรอน (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคุณลักษณะของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสถานศึกษา บังคับบัญชาครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา บริหารกิจการของสถานศึกษา วางแผนการปฏิบัติการ ควบคุม กำกับดูแล เป็นที่พึงของผู้ใต้บังคับบัญชาได้ มีการพัฒนางานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ดีขึ้น กล้าคิด กล้าพูด กล้าตัดสินใจ ให้คำปรึกษาแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นผู้อุทิศเวลาเพื่อเป็นแบบอย่างแก่ผู้ร่วมงาน มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของจินดา พุ่มสกุล (2556: 6) ได้กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือลักษณะเฉพาะของบุคคลที่ปรากฏ หรือที่แสดงออก เช่น รูปร่าง หน้าตา การแต่งกาย คำพูด ซึ่งทำให้บุคคลมีลักษณะแตกต่างจากบุคคลอื่น ที่แสดงลักษณะการปรับตัวของแต่ละคน เพื่อให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ สุขเอียด (2562) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ผลวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครู โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. **ด้านความเป็นผู้นำสถานศึกษา** ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความสามารถสร้างทีมงานได้ดี เป็นผู้ที่รู้จักดีชมผู้ร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสมและเป็นที่น่านับถือของผู้ใต้บังคับบัญชาโดยปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา

2. **ด้านคุณธรรม จริยธรรม** ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีหลักความยุติธรรมต่อผู้ร่วมงาน ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและสถานศึกษาเป็นผู้ที่ซื่อสัตย์สุจริตในหน้าที่การงาน โดยยึดหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงาน อย่างเคร่งครัด

3. **ด้านบุคลิกภาพ** ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในด้านการแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมตามโอกาส และควรมีความกล้าตัดสินใจในการปฏิบัติงาน โดยยึดกฎระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด

4. **ด้านความรู้ความสามารถ** ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะเป็นผู้ที่สามารถแก้ไขปัญหาตามสถานการณ์อย่างเหมาะสมและเป็นผู้ที่มีความเป็นประชาธิปไตยในการรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน โดยมีการนิเทศติดตามผลงานของผู้ร่วมงาน อย่างต่อเนื่อง

5. **ด้านมนุษยสัมพันธ์** ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ โดยที่ผู้บริหารสถานศึกษามีลักษณะนิสัยพูดคุยพบปะผู้ร่วมงานเป็นประจำ เพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา

6. **ด้านความรับผิดชอบ** ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะเป็นผู้ที่สามารถวางแผนการปฏิบัติการได้เป็นอย่างดี มีการติดตามตรวจสอบผู้ใต้บังคับบัญชา โดยที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบังคับบัญชาครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาได้ และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีการพัฒนางานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

2. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

บรรณานุกรม

จินดา พุ่มสกุล. (2556). คุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ตามความคิดของผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ เทพสตรี.

ณัฐพล ทีปสุวรรณ. (2562). นโยบายการศึกษา. วิทยาสารเพื่อการพัฒนาวิชาชีพครู, 118(10), 5
บรรจง ลาวะลี. (2560). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไร้พรมแดน. วารสารมหาวิทยาลัยมหามงกุฎราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด.

- พุทธทาสภิกขุ. (2550). การควบคุมกระแสแห่งชีวิต. กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.
- พรทิพย์ สุขเอียด. (2562). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- โยธิน นิลคช. (2561). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนสุนันทา.
- สมหมาย อ้าดอนกลอย. (2565). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 7(1).
- สดุดี จีระออน. (2561). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต . มหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร

ความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ
The Relationship Between Financial Ratios and Stock Prices of Listed Companies in The Stock Exchange of Thailand and MAI Market

ขวัญฉัตร วงศ์จันทร์ทิพย์¹, หุตา วงษ์ยิม², ปราณี ตรีทศกุล³, อโนชา โรจนพานิช⁴,
อภิญญา วิเศษสิงห์⁵, รุ่งลักษณ์ รอดคำ⁶, และ สุภาพ อัครปทุมวงศ์⁷
Khwanchat Wongjantip¹, Huda Wongyim², Pranee Tridhoskul³, Anocha Rojanapanich⁴,
Apinya Wisessing⁵, Runglaksamee Rodkam⁶, and Supap Akkharapratumwong⁷

^{1,2,3,4,5,6,7}คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Corresponding Author: Khwanchat Wongjantip

อีเมล: khwanchat.wo@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีขึ้นเพื่อ 1) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ และ 2) วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ โดยทำการศึกษาจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอในกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลักทรัพย์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 - พ.ศ. 2565 ในกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค ซึ่งมีทั้งหมด 54 บริษัท รวม 205 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ผ่านฐานข้อมูล SETSMART สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการศึกษา พบว่า อัตราส่วนกำไรต่อหุ้นและอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อราคาหลักทรัพย์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 อย่างไรก็ตามอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นและอัตราส่วนกำไรสุทธิกับราคาหลักทรัพย์ไม่มีความสัมพันธ์กันเนื่องจากมีระดับนัยสำคัญทางสถิติมากกว่า 0.05 สำหรับผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณพบว่าอัตราส่วนกำไรต่อหุ้นและอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อราคาหลักทรัพย์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ในกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ

คำสำคัญ: อัตราส่วนทางการเงิน, ราคาหลักทรัพย์, ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, ตลาดเอ็มเอไอ

Abstract

This research aimed to 1) analyze the relationship between financial ratios and stock prices and 2) conduct a multiple regression analysis between financial ratios and stock prices. The study was conducted using listed companies in the Stock Exchange of Thailand (SET) and the Market for Alternative Investment (MAI) in the consumption sector. The research employed a quantitative approach, utilizing secondary data sourced from the SETSMART database. The sample consists of 54 companies listed on the stock exchange of Thailand (SET) and the market for alternative investment (MAI) market, comprising a total of 205 observations over the period from 2019 to 2022. The research procedures analysis was the descriptive statistics, the Pearson correlation coefficient, and multiple regression analysis with the significance level of 0.05.

This research's results showed that earnings per share and return on assets were positively significant correlated with stock prices at the 0.01 significant level. However, the association of return on equity and net profit margin on stock prices were not statistically significant correlated to the stock prices at the 0.05 significant level. The results of multiple regression analysis showed that earnings per share and return on assets had a significant positive related to the stock prices of listed companies of consumption group in the SET and MAI market at significant level of the 0.05 level.

Keywords: Financial ratios, Stock price, Stock exchange of Thailand, MAI market

บทนำ

ในปัจจุบันประชาชนให้ความสนใจลงทุนกับบริษัทในตลาดหลักทรัพย์มากขึ้น เนื่องจากผลตอบแทนของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่ไม่สูงมากนัก โดยดอกเบี้ยนโยบายสำหรับปี พ.ศ. 2566 อยู่ที่ร้อยละ 2.00 ต่อปี (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2566) แต่ในความเป็นจริงดอกเบี้ยขี้ออมทรัพย์ต่ำกว่าดอกเบี้ยนโยบายอยู่มาก ส่งผลให้ประชาชนมองหาการลงทุนอื่น ๆ เช่น การลงทุนในทองคำ การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ที่สามารถสร้างผลตอบแทนมากกว่าการฝากเงิน การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์จึงเป็นโอกาสที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของธุรกิจกับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ รวมถึงได้รับผลตอบแทนในรูปของเงินปันผล สิทธิการจองซื้อหุ้น กำไรจากส่วนต่างราคาหลักทรัพย์อีกด้วย

สำหรับประเทศไทย ตลาดหลักทรัพย์มีทั้งสิ้น 2 ตลาดได้แก่ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Stock Exchange of Thailand หรือ SET) กับ ตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ (Market for Alternative Investment หรือ MAI) ทั้ง 2 ตลาดต่างทำหน้าที่เป็นตลาดทุนเพื่อให้บริษัทจดทะเบียนระดมทุนจากสาธารณะได้เหมือนกัน ความแตกต่างจะอยู่ที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเน้นที่กิจการขนาดใหญ่ ส่วนตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอเน้นที่กิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

ในการเลือกบริษัทที่จะลงทุนนั้นมีหลายปัจจัยที่ส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายนอกถือเป็นสิ่งที่บริษัทไม่สามารถควบคุมได้ ได้แก่ ปัจจัยด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม กับปัจจัยภายในถือเป็นสิ่งที่บริษัทสามารถกำหนดและบริหารจัดการได้ ได้แก่ นโยบายการลงทุน นโยบายการตลาด ซึ่งจะออกมาในรูปของตัวเลขจากการดำเนินงานและฐานะการเงิน ผู้ลงทุนสามารถนำตัวเลขเหล่านี้ซึ่งปรากฏในรายงานทางการเงินมาจัดทำอัตราส่วนทางการเงินเพื่อใช้พิจารณาในการเลือกบริษัทที่จะลงทุน โดยจะทำให้ผู้ลงทุนประเมินความสามารถในการทำกำไร ความเสี่ยงทางธุรกิจ และแนวโน้มการดำเนินธุรกิจในอนาคตได้

นักลงทุนส่วนใหญ่มีการนำอัตราส่วนทางการเงินมาใช้ในการตัดสินใจเลือกบริษัทที่สนใจ เช่นเดียวกับผู้วิจัยหลายท่านได้มีการศึกษาความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ เช่น กัญญารัตน์ กิตติสนธิรักษ์ (2562) ศึกษาอัตราส่วนทางการเงินและการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของกิจการตามราคาตลาดในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่ามีเพียงอัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ อย่างไรก็ตามอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตรากำไรสุทธิ อัตราหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นไม่มีความสัมพันธ์ต่อการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ สิริกานัญญ์ ตายนะสานติ (2555) ศึกษาความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ในตลาดเอ็มเอไอ ซึ่งผลการวิจัยพบว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราเงินปันผลตอบแทนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาหลักทรัพย์ นอกจากนี้ มลฤดี ศรีลาชัย และธฤตพน อุ่สวัสดิ์ (2564) ได้วิจัยความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มยานยนต์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2548 - พ.ศ. 2563 การศึกษาพบว่ามีเพียงอัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าตามบัญชีที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกและมีนัยสำคัญต่อราคาหลักทรัพย์ จากตัวอย่างงานวิจัยข้างต้นจะเห็นได้ว่าอัตราส่วนทางการเงินที่สามารถนำมาใช้ศึกษาความสัมพันธ์ต่อราคาหลักทรัพย์มีจำนวนมากและมีผลการศึกษาที่อาจเหมือนกันหรือแตกต่างกันขึ้นอยู่กับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการศึกษาเพิ่มเติมในหัวข้อนี้จะเป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนในการวางแผนด้านการลงทุน และต่อวิชาชีพทางการเงินและวิชาชีพบัญชีในการนำความรู้ทางทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในทางธุรกิจ

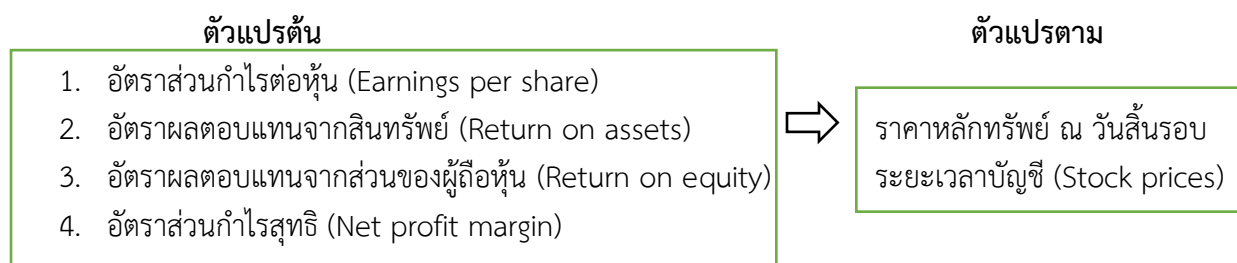
วัตถุประสงค์การวิจัย

งานวิจัยนี้มีขึ้นเพื่อ 1) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ และ 2) วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ โดยทำการศึกษาจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอในกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค เนื่องจากเป็นกลุ่มที่ผู้ลงทุนส่วนใหญ่สามารถเข้าใจธุรกิจและเข้าถึงสินค้าของบริษัทได้ง่าย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัยนี้ช่วยให้ผู้ลงทุนทราบว่าอัตราส่วนทางการเงินใดที่มีความสัมพันธ์ต่อราคาหลักทรัพย์ซึ่งจะเป็นประโยชน์

ต่อการตัดสินใจเลือกบริษัทลงทุน และบริษัทจดทะเบียนสามารถนำข้อมูลอัตราส่วนการเงินมาใช้ในการวางแผนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ซึ่งจะส่งผลให้ราคาหลักทรัพย์เป็นที่สนใจของนักลงทุน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

อัตราส่วนทางการเงินถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่นักลงทุนใช้ในการประเมินว่าควรลงทุนในบริษัทใด ผู้วิจัยได้เลือกอัตราส่วนทางการเงิน 4 อัตราส่วน เพื่อใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ โดยสามารถแสดงเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินงานวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณโดยเก็บข้อมูลอัตราส่วนทางการเงินและราคาหลักทรัพย์จากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ ผ่านฐานข้อมูล SETSMART ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นข้อมูลทุติยภูมิของบริษัทที่จดทะเบียนในกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลักทรัพย์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 - พ.ศ. 2565 ซึ่งมีทั้งสิ้น 54 บริษัท จำนวนข้อมูล 205 ตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรม IBM SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ในงานวิจัยนี้การวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ของกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดเอ็มเอไอ สามารถแบ่งได้ 3 ส่วนดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เป็นการวิเคราะห์เพื่อให้เห็นภาพรวมของข้อมูล และความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล งานวิจัยนี้ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson correlation coefficient) เป็นการวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์และทิศทางระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05
3. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามในที่นี่คือราคาหลักทรัพย์ และตัวแปรอิสระในที่นี่คืออัตราส่วนทางการเงิน 4 อัตรา ได้แก่ 1.) อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น (Earnings per share) 2.) อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on assets) 3.) อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on equity) 4.) อัตราส่วนกำไรสุทธิ (Net profit margin) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สำหรับรูปแบบสมการถดถอยมีรูปแบบดังนี้

$$SP_{it} = B_0 + B_1EPS_{it} + B_2ROA_{it} + B_3ROE_{it} + B_4NPM_{it}$$

โดยที่ SP_{it} = ราคาหลักทรัพย์จดทะเบียน i ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี t

EPS_{it} = อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น i ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี t

ROA_{it} = อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ i ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี t

ROE_{it} = อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น i ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี t

NPM_{it} = อัตราส่วนกำไรสุทธิ i ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี t

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์เชิงพรรณนาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินและราคาหลักทรัพย์จดทะเบียนของกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดเอ็มเอไอระหว่างปี พ.ศ. 2562 – พ.ศ. 2565 จำนวน 54 บริษัท รวม 205 ตัวอย่าง โดยพบว่า กำไรต่อหุ้น (EPS) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.35 เท่า ค่าต่ำสุดเท่ากับ -11.53 เท่า ค่าสูงสุดเท่ากับ 58.61 เท่า อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41% ค่าต่ำสุดเท่ากับ -33.21% ค่าสูงสุดเท่ากับ 51.14% อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.02% ค่าต่ำสุดเท่ากับ -71.14% ค่าสูงสุดเท่ากับ 144.11% อัตราส่วนกำไรสุทธิ (NPM) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.55% ค่าต่ำสุดเท่ากับ -96.37% ค่าสูงสุดเท่ากับ 35.70% และราคาหลักทรัพย์จดทะเบียน (SP) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 19.52 บาท ค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.04 บาท และค่าสูงสุดเท่ากับ 355.00 บาท

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

Variable	Mean	Std. Deviation	Minimum	Maximum
EPS (เท่า)	1.35	6.38	-11.53	58.61
ROA (%)	4.41	10.26	-33.21	51.14
ROE (%)	5.02	17.89	-71.14	144.11

NPM (%)	1.55	15.56	-96.37	35.70
SP (บาท)	19.52	47.66	0.04	355.00

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson correlation coefficient) เพื่อหาความสัมพันธ์และทิศทางระหว่างอัตราส่วนทางการเงินที่เป็นตัวแปรต้นและราคาหลักทรัพย์ที่เป็นตัวแปรตามซึ่งแสดงในตารางที่ 2 พบว่า อัตราส่วนกำไรต่อหุ้นมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อราคาหลักทรัพย์มากที่สุดที่ .443 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อราคาหลักทรัพย์รองลงมาที่ .098 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 หมายความว่าเมื่ออัตราส่วนกำไรต่อหุ้นและอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์เพิ่มขึ้นมีแนวโน้มที่ราคาหลักทรัพย์ปรับตัวขึ้นเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตามอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นและอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อราคาหลักทรัพย์มีระดับนัยสำคัญทางสถิติมากกว่า 0.05 หรือไม่มีความสำคัญทางสถิติ จากผลดังกล่าวอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นและอัตราส่วนกำไรสุทธิจึงไม่สามารถนำมาพิจารณาความสัมพันธ์ต่อราคาหลักทรัพย์ได้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

Variable	EPS	ROA	ROE	NPM	SP
EPS	1				
ROA	.197** (0.005)	1			
ROE	.188** (0.008)	.524** (0.000)	1		
NPM	.179* (0.011)	.428** (0.000)	.294** (0.000)	1	
SP	.443** (0.000)	.098** (0.005)	.073 (0.313)	.121 (0.095)	1

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

ตารางที่ 3 ได้แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple linear regression) โดยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินได้แก่อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนกำไรสุทธิ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับราคาหลักทรัพย์ในกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ โดยค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) เท่ากับ .718 หมายความว่า อัตราส่วนทางการเงินทั้ง 4 อัตราส่วนข้างต้นสามารถอธิบายราคา

หลักทรัพย์ ได้ร้อยละ 71.80 ความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงินแต่ละอัตราส่วนต่อราคาหลักทรัพย์สามารถอธิบายได้ดังนี้

อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น (Earnings per share) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ 3.277 เมื่ออัตรากำไรต่อหุ้นเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วยจะส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ เพิ่มขึ้น 3.277 หน่วย โดยมีค่า p-value เท่ากับ 0.000 แสดงว่าอัตราส่วนกำไรต่อหุ้นมีผลต่อราคาหลักทรัพย์ในกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on assets) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ 0.860 เมื่ออัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์เพิ่มขึ้น 1% จะส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ เพิ่มขึ้น 0.860% โดยมีค่า p-value เท่ากับ 0.022 แสดงว่าอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ในกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

อย่างไรก็ตามอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on equity) และอัตราส่วนกำไรสุทธิ (Net profit margin) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเนื่องจากมีค่า p-value มากกว่า 0.05 ดังนั้นอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นและอัตราส่วนกำไรสุทธิไม่มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ในกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

Variable	Coefficient	Std. Error	T	p-value
EPS	3.277	0.384	4.083	0.000
ROA	0.860	0.644	1.334	0.022
ROE	0.216	0.285	0.758	0.450
NPM	0.074	0.226	0.328	0.744

Dependent variable = SP R = .847 R Square = .718

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ของกลุ่มอุปโภคบริโภคในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดเอ็มเอไอ ระหว่างปี พ.ศ. 2562 - พ.ศ. 2565 พบว่าอัตราส่วนกำไรต่อหุ้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาหลักทรัพย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ Agrawal and Bansal (2021) ศึกษาความสัมพันธ์ของอัตราส่วนกำไรต่อหุ้นต่อราคาหลักทรัพย์ในประเทศอินเดีย ระหว่างปี ค.ศ. 2001 ถึง ค.ศ. 2019 ผลการศึกษาพบว่าในระยะยาวอัตราส่วนกำไรต่อหุ้นมีผลเชิงบวกต่อราคาหลักทรัพย์ เช่นเดียวกับ Ali et al. (2022) ทำการวิจัยผลกระทบของอัตราส่วนกำไรต่อหุ้นต่อราคาหลักทรัพย์และ

อัตราส่วนราคาหุ้นต่อกำไรสุทธิต่อหุ้นในหลายอุตสาหกรรมได้แก่ การธนาคาร เกษษกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ และอุตสาหกรรมซีเมนต์ งานวิจัยสรุปว่าอัตรากำไรต่อหุ้นมีความสัมพันธ์เชิงบวกในทิศทางเดียวกันกับราคาหลักทรัพย์ สำหรับงานวิจัยในประเทศ กังสดาล วงษ์สกุล และกฤษมา คำพิทักษ์ (2563) ทำการศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจและอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมพลังงานที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2557 - พ.ศ. 2561 ผลการศึกษาพบว่าอัตราส่วนกำไรต่อหุ้นและอัตราส่วนราคาหุ้นต่อมูลค่าทางบัญชีมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาหลักทรัพย์ อาจสรุปได้ว่าอัตราส่วนกำไรต่อหุ้นเป็นอัตราส่วนเป็นข้อมูลทางบัญชีที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของหลักทรัพย์ในกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดเอ็มเอไอ

นอกจากนี้อัตรามผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อราคาหลักทรัพย์ในกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลินดา น้อยชนะ (2562) ที่ได้ทำการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่มพลังงานและสาธารณูปโภคพบว่าอัตรามผลตอบแทนจากสินทรัพย์มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาหลักทรัพย์ นักลงทุนสามารถนำอัตรามผลตอบแทนจากสินทรัพย์ประกอบการพิจารณาหลักทรัพย์ที่สนใจได้ อย่างไรก็ตามการศึกษานี้พบว่าอัตรามผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นและอัตราส่วนกำไรสุทธิไม่มีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ สาเหตุอาจเกิดได้จากปัจจัยภายในและภายนอกโดย ปัจจัยภายใน เช่น กำไรสุทธิของแต่ละธุรกิจไม่เท่ากัน ปัจจัยภายนอก เช่น สถานะเศรษฐกิจในช่วงเวลาที่ศึกษามีช่วงที่คาบเกี่ยวกับเหตุการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในปี พ.ศ. 2563 - พ.ศ. 2564 ที่ส่งผลต่อยอดขายและกำไรสุทธิของหลายธุรกิจ อีกทั้งการศึกษาในช่วงเวลาหรือกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างจากงานวิจัยอื่นๆสามารถส่งผลกระทบต่อผลลัพธ์ได้

ผลการวิจัยนี้มีประโยชน์ต่อนักลงทุนที่ต้องการลงทุนในหลักทรัพย์เนื่องจากช่วยให้นักลงทุนสามารถประเมินความน่าลงทุนของหลักทรัพย์ได้ดีขึ้น โดยพิจารณาจากอัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ อัตราส่วนกำไรต่อหุ้นและอัตรามผลตอบแทนจากสินทรัพย์ หากหลักทรัพย์มีค่าอัตราส่วนที่สูงนักลงทุนก็มีโอกาสได้รับผลตอบแทนที่สูงขึ้นจากการลงทุนในหลักทรัพย์นั้น นอกจากนี้ผลการวิจัยนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารบริษัทที่ต้องการเพิ่มมูลค่าของบริษัท เนื่องจากช่วยให้ผู้บริหารสามารถกำหนดกลยุทธ์เพื่อเพิ่มค่าอัตราส่วนกำไรต่อหุ้นและอัตรามผลตอบแทนจากสินทรัพย์ หากบริษัทสามารถเพิ่มค่าอัตราส่วนทั้ง 2 ได้บริษัทจะมีโอกาสเพิ่มมูลค่าของบริษัทที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาไปที่หลักทรัพย์กลุ่มอุปโภคบริโภคในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดเอ็มเอไอ หากผู้ลงทุนเป็นผู้ที่สนใจในหลักทรัพย์กลุ่มนี้หรือกลุ่มธุรกิจที่คล้ายกันสามารถนำงานวิจัยนี้ไปประกอบการ

ตัดสินใจลงทุนได้ อย่างไรก็ตามงานวิจัยนี้ไม่ได้มีการพิจารณาถึงปัจจัยอื่นๆเช่น ความเสี่ยงทางธุรกิจ การแข่งขันภายในกลุ่มธุรกิจ อัตราดอกเบี้ยที่อาจส่งผลกระทบต่ออัตราส่วนทางการเงินและราคาหลักทรัพย์ ผู้ลงทุนควรพิจารณาปัจจัยต่างๆเหล่านี้ด้วย นอกจากนี้ภาคการศึกษาสามารถใช้ผลการวิจัยนี้เพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์จดทะเบียนได้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ทำอัตราส่วนทางการเงินเพียงแค่ 4 อัตราส่วนมาใช้เท่านั้น หากผู้วิจัยนำอัตราส่วนทางการเงินอื่นๆมาใช้เพิ่มเติมอาจจะมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยยะสำคัญต่อราคาหลักทรัพย์ได้ อีกทั้งงานวิจัยนี้มุ่งเน้นไปที่หลักทรัพย์กลุ่มอุปโภคบริโภคในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและตลาดเอ็มเอไอเท่านั้น หากผู้วิจัยศึกษาเพิ่มเติมในกลุ่มธุรกิจอื่นๆหรือใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มากขึ้นผลลัพธ์ที่ได้ อาจเหมือนกันหรือแตกต่างกัน นอกจากนี้งานวิจัยนี้ไม่ได้มีการนำตัวแปรที่อาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินและราคาหลักทรัพย์มาใช้ เช่น อัตราดอกเบี้ย อัตราเงินเฟ้อ เงินปันผล ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ถ้านำตัวแปรเหล่านี้มาพิจารณาก็อาจมีผลต่อราคาหลักทรัพย์ได้เช่นกัน

บรรณานุกรม

- กังสดาล วงษ์สกุล และกุสุมา คำพิทักษ์. (2563). ปัจจัยทางเศรษฐกิจและอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่มอุตสาหกรรมพลังงาน. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, 7(1), 241-254.
- กัญญารัตน์ กิตติสนธิรักษ์. (2562). อัตราส่วนทางการเงินและการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของกิจการตามราคาตลาดในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100. (การค้นคว้าอิสระปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต, วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต)
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2566). “อัตราดอกเบี้ยนโยบาย.” <https://www.bot.or.th/th/our-roles/monetary-policy/about-monetary-policy/policy-rate.html>
- มลฤดี ศรีลาชัย และธฤตพน อุ้วสวัสดิ์. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. รายงานสืบเนื่องการประชุมทางวิชาการระดับชาติ สาขาบริหารธุรกิจและการบัญชี ครั้งที่ 9 (น. 1982-1993). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย <https://gs.utcc.ac.th/wp-content/uploads/การประชุมทางวิชาการระดับชาติ-สาขาบริหารธุรกิจ-2564.pdf>
- ลินดา น้อยชนะ. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มพลังงานและสาธารณูปโภค. ค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคาแหง.

สิริกัญจน์ ตายนะสานติ. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ กรณีศึกษา บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ MAI. (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.

Agrawal, O. P., and Bansal, P. K. (2021). A critical study on relationship of EPS and stock price. *Mat. Today Proc*, 37, 3011–3015. doi: 10.1016/j.matpr.2020.08.722

Ali, K., Chisti, K. A., & Malik, I. A. (2022). Impact of Earnings Per Share on Stock Prices and Price to Earnings Ratio. *Economics and Business Quarterly Reviews*, 5(2), 147-152.

การปรับปรุงการจัดเก็บสินค้าด้วยวิธีการแบ่งกลุ่มสินค้าตามความถี่
กรณีศึกษา คลังสินค้าธุรกิจขนส่งระหว่างประเทศแห่งหนึ่งใน
กรุงเทพมหานคร

Improving Product Storage by FSN Analysis

Case Study: An International Shipping Business Warehouse in Bangkok

หทัยรัตน์ ธีระกาญจน์¹, ณัฐชัย เปลียนวิจารณ์², จาตุรงค์ สารวงษ์³, กิตติรัตน์ ฐานสุวรรณศรี⁴,
และ นพพล น้อยแก้ว⁵

Hathairat Theerakarn¹, Nattachai Plienvijarn², Jaturong Sarawong³,

Kittirat Thansuwanasri⁴, and Nopphol Noikaew⁵

^{1,2,3,4,5}คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

⁴บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Kittirat Thansuwanasri

อีเมล: jahathairat@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงการจัดเก็บสินค้าด้วยวิธีการแบ่งกลุ่มสินค้าตามความถี่ จากกรณีศึกษาคลังสินค้าแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานครซึ่งพบปัญหาคือ สินค้าในคลังสินค้ามีปริมาณความหนาแน่นสูงและไม่มีความชัดเจนในวิธีการจัดเก็บสินค้า ส่งผลให้การค้นหาสินค้าใช้ระยะเวลาานาน ผู้วิจัยจึงเก็บรวบรวมข้อมูลวิธีการในการจัดเก็บสินค้าในคลังสินค้า การเคลื่อนไหวของสินค้าและพื้นที่จัดเก็บในคลังสินค้า แล้ววิเคราะห์และจัดกลุ่มสินค้าตามความถี่โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย พบว่า ในการจัดเก็บและจัดส่งสินค้าต้องมีการค้นหาพื้นที่ของสินค้าทุกครั้ง จากเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์การเคลื่อนไหวของสินค้าของลูกค้าจำนวน 5 บริษัท เป็นเวลา 6 เดือน พบว่าสามารถแบ่งกลุ่มสินค้าตามความถี่ของบริษัทลูกค้า B A C E และ D คือ 60.28% 19.14% 12.86% 6.96% และ 0.76% ตามลำดับ ซึ่งเมื่อใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการจัดเก็บสินค้าแล้ว สามารถช่วยค้นหาตำแหน่งของสินค้าในคลังสินค้าได้อย่างเหมาะสม ผลการเปรียบเทียบระยะเวลาทางก่อนและหลังการปรับปรุงการจัดเก็บสินค้าพบว่า สามารถลดระยะเวลาทางการเคลื่อนย้ายสินค้าจาก 11,783 เมตร เป็นระยะเวลาทาง 11,333 เมตร ระยะทางลดลง 450 เมตร คิดเป็น 3.82%

คำสำคัญ: วิธีการแบ่งกลุ่มสินค้าตามความถี่, การปรับปรุงการจัดเก็บสินค้า, คลังสินค้า

Abstract

The objective of this research is to improving product storage by FSN analysis from a case study of an international shipping business warehouse in Bangkok. This results of product in warehouse is high density storage and it is unclear how the goods are stored. As a result, searching for products takes a long time. The researcher collects data for product storage method in warehouse, movement of goods and storage space in the warehouse. Analyze and group products by FSN Analysis using a packaged program. The results showed that in order to store and deliver goods, the area of the goods must be searched every time. From collecting data and analyzing product movements of customers of 5 companies for 6 months, it was found that products can be grouped according to customer references, B, A, C, E and D are 60.28% 19.14% 12.86% 6.96% and 0.76% respectively. Using a package software for product storage can locate the product in the warehouse appropriately. Distance comparison result between before and after improvement of product storage can decrease moving distance from 11,738 meters to 11,333 meters. Distance reduced by 450 meters, equivalent to 3.82%

Keywords: FSN analysis, Improving product storage, Warehouse

บทนำ

ในปัจจุบันนี้ธุรกิจการขนส่งนับว่าเป็นอีกหนึ่งธุรกิจที่มีความสำคัญและมีบทบาทต่ออุตสาหกรรมเศรษฐกิจและสังคมเป็นอย่างมาก โดยการขนส่งนั้นเป็นการเคลื่อนย้ายสินค้าจากสถานที่แห่งหนึ่งไปยังสถานที่อีกแห่งหนึ่งอย่างรวดเร็วและปลอดภัย ซึ่งโดยมากแล้วธุรกิจการขนส่งประเภทต่างๆ นั้น มักมีคลังสินค้าหรือศูนย์กระจายสินค้า เพื่อช่วยในการรับสินค้า จำแนกสินค้า เก็บสินค้า และจ่ายสินค้าให้กับลูกค้าเป้าหมาย กระบวนการจัดเก็บสินค้าในคลังสินค้าจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถบ่งชี้ถึงสภาพการดำเนินธุรกิจการขนส่งได้

จากกรณีศึกษาคลังสินค้าธุรกิจขนส่งระหว่างประเทศแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบธุรกิจการขนส่งทางอากาศทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ โดยมีกระบวนการในรับสินค้า การจัดเก็บสินค้าในคลังสินค้า และการจ่ายสินค้าให้กับลูกค้า ซึ่งในคลังสินค้าของธุรกิจขนส่งระหว่างประเทศนั้นมีสินค้าหลากหลายประเภท และมีความหนาแน่นของสินค้าค่อนข้างสูง ประกอบกับวิธีการจัดเก็บสินค้าในคลังสินค้าที่ไม่ชัดเจน มีการจัดวางสินค้าปะปนกันและจัดวางนอกพื้นที่การวางสินค้า ทำให้พบปัญหาการค้นหาสินค้าในคลังสินค้ามีความล่าช้าและใช้ระยะเวลาานาน ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการทำงานและประสิทธิภาพในการขนส่งเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยจึงจะปรับปรุงการจัดเก็บสินค้าโดยคำนึงถึงกระบวนการจัดเก็บสินค้าและกระบวนการหยิบสินค้า และจัดกลุ่มสินค้าโดยเรียงตามลำดับความถี่ (FSN Analysis) ในการเข้าและออกของสินค้า แล้วจัดเรียงสินค้าในคลังสินค้าให้อยู่ในตำแหน่งที่สอดคล้องกับสภาพการเข้าออกของสินค้าให้มากที่สุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อปรับปรุงการจัดเก็บสินค้าในคลังสินค้าด้วยวิธีการแบ่งกลุ่มสินค้าตามความถี่

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับคลังสินค้า

คลังสินค้า (Warehouse) คือสถานที่สำหรับวาง จัดเก็บ พัก และกระจายสินค้า โดยกิจกรรมหลักของคลังสินค้านี้ (ทัศนีย์ สุทธิรัตน์, 2554)

1) การรับสินค้า เป็นการรับสินค้าในขณะที่ถูกส่งมายังคลังสินค้า เพื่อรักษาและจัดเก็บสินค้า โดยกระบวนการในการรับสินค้าต้องมีความถูกต้องและรวดเร็ว

2) การจัดเก็บสินค้า เป็นวิธีการและขั้นตอนในการจัดเก็บสินค้าว่าเก็บสินค้าอย่างไร ตำแหน่งในการจัดเก็บเป็นอย่างไร รวมถึงลำดับและเส้นทางในการจัดเก็บสินค้าที่เหมาะสม

3) การดูแลรักษาสินค้า เป็นเก็บรักษาสินค้าในคลังสินค้าให้ปลอดภัย และป้องกันการสูญหายหรือเสื่อมคุณภาพของสินค้านั้นๆ

4) การจัดส่งสินค้า เมื่อได้รับใบสั่งซื้อหรือใบนำออก จะมีกระบวนการในการตรวจสอบคำสั่งซื้อ การจัดบรรจุภัณฑ์ตามคำสั่งซื้อ การติดสติกเกอร์ และการบันทึกข้อมูลเพื่อเตรียมส่งออกสินค้า

5) การจ่ายสินค้า เป็นการบันทึกการจ่ายสินค้าออกจากคลังสินค้า โดยมีความเกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศในการจัดการจำนวนสินค้าในคลังสินค้าให้มีความถูกต้องเมื่อสินค้าถูกจัดส่งออกจากคลังสินค้าไป

2. ระบบการจัดเก็บสินค้าในคลังสินค้า

รูปแบบการจัดเก็บสินค้าในคลังสินค้า แบ่งออกเป็น 6 แนวคิด ดังนี้ (สิมิลัน เทคโนโลยี, ม.ป.ป.)

1) ระบบการจัดเก็บโดยไร้รูปแบบ (Informal System) เป็นรูปแบบการจัดเก็บสินค้าที่ไม่มีการบันทึกตำแหน่งการจัดเก็บเข้าไว้ในระบบ และสินค้าทุกชนิดสามารถจัดเก็บไว้ตำแหน่งใดก็ได้ในคลังสินค้า

2) ระบบจัดเก็บโดยกำหนดตำแหน่งตายตัว (Fixed Location System) เป็นระบบการจัดเก็บที่มีตำแหน่งจัดเก็บที่กำหนดไว้ตายตัวอยู่แล้ว

3) ระบบการจัดเก็บโดยจัดเรียงตามรหัสสินค้า (Part Number System) เป็นรูปแบบที่ใกล้เคียงกับการจัดเก็บแบบกำหนดตำแหน่งตายตัว แต่จะมีการใช้รหัสสินค้าเป็นลำดับในการจัดเก็บเรียงกัน

4) ระบบการจัดเก็บสินค้าตามประเภทของสินค้า (Commodity System) เป็นรูปแบบการจัดเก็บสินค้าตามประเภทของสินค้าที่มีการจัดวางสินค้าในกลุ่มเดียวกันหรือประเภทเดียวกันไว้และตำแหน่งที่ใกล้กัน

5) ระบบการจัดเก็บที่ไม่ได้กำหนดตำแหน่งตายตัว (Random Location System) เป็นการจัดเก็บที่ไม่ได้กำหนดตำแหน่งตายตัว ทำให้สินค้าแต่ละชนิดสามารถถูกจัดเก็บไว้ในตำแหน่งใดก็ได้ในคลังสินค้า และจำเป็นต้องมีระบบสารสนเทศในการจัดเก็บและติดตามข้อมูลของสินค้าว่าจัดเก็บอยู่ในตำแหน่งใดโดยต้องมีการปรับปรุงข้อมูลอยู่ตลอดเวลาด้วย ซึ่งในการจัดเก็บแบบนี้จะเป็นรูปแบบที่ใช้พื้นที่จัดเก็บอย่างคุ้มค่า

6) ระบบการจัดเก็บแบบผสม (Combination System) เป็นรูปแบบการจัดเก็บที่ผสมผสานโดยตำแหน่งในการจัดเก็บนั้นจะมีการพิจารณาจากเงื่อนไขหรือข้อจำกัดของสินค้าชนิดนั้นๆ

3. การจัดกลุ่มสินค้าแบบ FSN Analysis

การจัดกลุ่มสินค้าแบบ FSN Analysis เป็นวิธีจัดหมวดหมู่โดยการให้ความสำคัญกับการจัดกลุ่มของสินค้าโดยคำนึงถึงความต้องการเข้าออกสินค้าเป็นหลัก โดยเรียงลำดับความสำคัญดังนี้ (Kumar et al., 2017; Melanie, 2018; ปิยะวัฒน์ ปรีดาวัฒน์ วรียา ปานปรง และวลัยลักษณ์ อัครีรวงศ์, 2565)

1) สินค้าที่จัดอยู่ในกลุ่ม F หมายถึง Fast แสดงถึงความถี่ของสินค้าที่มีการเคลื่อนไหวสูง มีความถี่คิดเป็น 70% ของความถี่ทั้งหมด มีจำนวนสินค้าประมาณ 10%

2) สินค้าที่จัดอยู่ในกลุ่ม S หมายถึง Slow แสดงถึงความถี่ของสินค้าที่มีการเคลื่อนไหวระดับปานกลาง มีความถี่คิดเป็น 20% ของความถี่ทั้งหมด มีจำนวนสินค้าประมาณ 20%

3) สินค้าที่จัดอยู่ในกลุ่ม N หมายถึง Non แสดงถึงความถี่ของสินค้าที่มีการเคลื่อนไหวน้อย มีความถี่คิดเป็น 10% ของความถี่ทั้งหมด มีจำนวนสินค้าประมาณ 70%

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

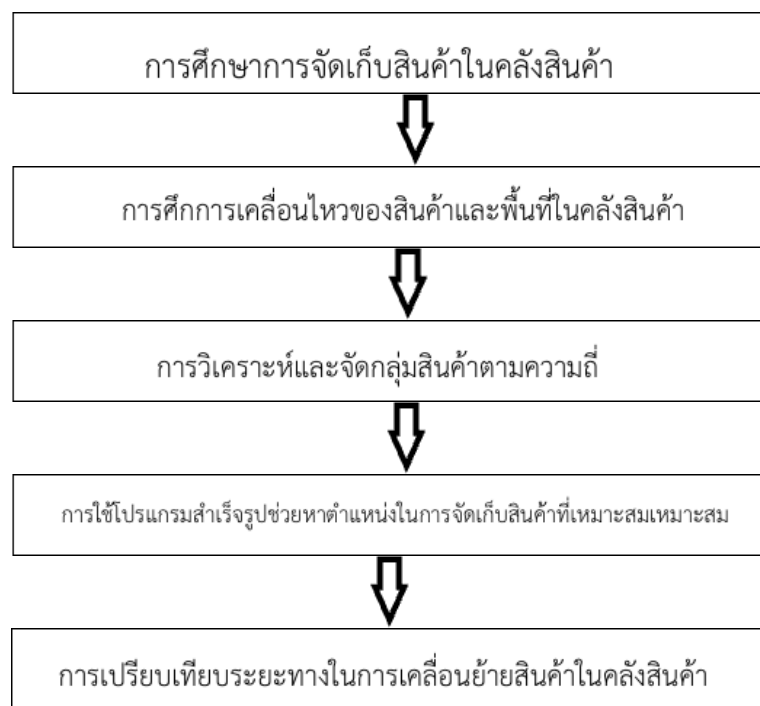
โสภณ สุขสวัสดิ์ (2557) ศึกษาวิจัยเรื่อง การปรับปรุงประสิทธิภาพตำแหน่งการจัดวางสินค้าในคลังสินค้า กรณีศึกษา บริษัทผลิตยางผสม ซึ่งงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของพื้นที่การจัดวางสินค้าภายในคลังสินค้า โดยมีปัญหาด้านตำแหน่งการจัดวางสินค้าภายในคลังสินค้าไม่เหมาะสม ทำให้การทำงานภายในคลังสินค้าเกิดความล่าช้า ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตำแหน่งพื้นที่การจัดวางสินค้าใหม่โดยใช้หลักการตัวแบบโปรแกรมเชิงเส้นตามทฤษฎีสินค้าเคลื่อนไหววางไว้ใกล้ประตู ร่วมกับเครื่องมือโซลเวอร์ซึ่งเป็นโปรแกรมแอด-อิน ของไมโครซอฟท์ เอ็กเซล เพื่อช่วยในการหาคำตอบที่เหมาะสมที่สุดของการจัดวางสินค้า

ปิยะวัฒน์ ปรีดาวัฒน์ วรียา ปานปรง และวลัยลักษณ์ อัครีรวงศ์ (2565) ศึกษาวิจัยเรื่อง การปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการคลังสินค้าโดยใช้การจำลองสถานการณ์: กรณีศึกษา บริษัทจำหน่ายก๊าซอุตสาหกรรม ซึ่งงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการหยิบสินค้าในคลังสินค้าและเสนอแนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพการหยิบสินค้าในคลังสินค้าด้วยการจำลองสถานการณ์ โดยพบปัญหาคลังสินค้าที่มีการวางสินค้าปะปนกันและตำแหน่งของสินค้าไม่เป็นไปตามความถี่ของการเบิกจ่าย ผู้วิจัยจึงศึกษากระบวนการไหลของสินค้า แล้วจำแนกกลุ่มสินค้าด้วยวิธี FSN Analysis พบว่าสินค้าแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่ม F S และ N ตามอัตราการเบิกจ่าย และนำกลุ่มสินค้า F มาปรับปรุงตำแหน่งการจัดวางสินค้าให้อยู่ใกล้กับสถานีบรรจุภัณฑ์ และเสนอวิธีการหยิบสินค้าเป็นชุดและจำลองสถานการณ์ด้วยโปรแกรม Arena Simulation ผลการวิจัยพบว่าสามารถลดเวลาและระยะทางในการหยิบสินค้าเฉลี่ยลงได้ 25.62% และ 77.72% ตามลำดับ

จารุภา อุ่นจางวาง (2556) ศึกษาวิจัยเรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงคลัง ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากการจัดการสินค้าคงคลังขาดประสิทธิภาพ และหาแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงคลัง โดยในการวิจัยนี้ได้ศึกษาข้อมูลจากสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานจัดเก็บข้อมูลจากเอกสาร การสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสินค้าคงคลัง และวิเคราะห์หา

ปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยได้นำแผนภูมิการไหลของงานในการพิจารณาค้นตอนการปฏิบัติงานที่มีความซ้ำซ้อน และไม่มีประสิทธิภาพ และนำระบบสารสนเทศเข้ามาใช้เพื่อควบคุมการปฏิบัติงานการจัดการสินค้าคงคลังให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ภาพที่ 1 วิธีดำเนินการวิจัย

1. การศึกษาการจับเก็บสินค้าในคลังสินค้า

ในการศึกษาการจับเก็บสินค้าในคลังสินค้า ได้แบ่งขั้นตอนการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1.1 การสัมภาษณ์พนักงานในคลังสินค้าจำนวน 3 คน ได้แก่ หัวหน้าคลังสินค้า 1 คน และพนักงานปฏิบัติงานภายในคลังสินค้า 2 คน โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอนการจับเก็บสินค้าในคลังสินค้า ประเภทของสินค้าในคลังสินค้า และวิธีการจัดเก็บและจ่ายสินค้าในคลังสินค้า

1.2 การสังเกตการจับเก็บสินค้าในคลังสินค้าจากพนักงานปฏิบัติงานในคลังสินค้าจำนวน 3 คน โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอนและวิธีการในการจับเก็บสินค้าในแต่ละประเภท การสังเกตและบันทึกพื้นที่และแผนผังคลังสินค้า

2. การศึกษาการเคลื่อนไหวของสินค้าและพื้นที่ในคลังสินค้า

ในการศึกษาการเคลื่อนไหวของสินค้า ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลรายงานความเคลื่อนไหวของสินค้าในคลังสินค้าเป็นเวลา 6 เดือน ย้อนหลัง พร้อมวัดระยะพื้นที่และแผนผังการจัดวางสินค้าในคลังสินค้า

3. การวิเคราะห์และจัดกลุ่มสินค้าตามความถี่

ผู้วิจัยจะศึกษาระยะเวลาทางการเคลื่อนย้ายสินค้าและคำนวณระยะเวลาการเดินทางของสินค้าในคลังสินค้า โดยมีการวัดระยะเวลาจากพื้นที่เตรียมสินค้าเพื่อรอจัดส่งไปยังพื้นที่ของพาเลทที่สินค้าวางอยู่แล้ว กลับมายังจุดพื้นที่เตรียมสินค้าอีกครั้ง

ในการวิเคราะห์และและจัดกลุ่มสินค้า ผู้วิจัยจะใช้วิธีการจัดกลุ่มสินค้าตามความถี่ และใช้รายงานการเคลื่อนไหวของสินค้า ได้แก่ ประเภทของสินค้า ความหนาแน่นของสินค้า และในระยะเวลาทางการเคลื่อนย้ายของสินค้า มาวิเคราะห์และจำแนกกลุ่มของสินค้าตามความถี่ ว่าสินค้าใดจัดอยู่ในประเภท F S และ N และพิจารณากำหนดการจัดเก็บสินค้าตามโซนพื้นที่ของคลังสินค้าที่มีการแบ่งเขตพื้นที่ไว้แล้ว

4. การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปช่วยหาตำแหน่งในการจัดเก็บสินค้าที่เหมาะสม

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการช่วยหาตำแหน่งในการจัดเก็บสินค้า โดยใช้หลักการจัดกลุ่มสินค้าตามความถี่ โดยในโปรแกรมสำเร็จรูปดังกล่าว จากนี้ความสามารถในการวางผังคลังสินค้า การนำเข้าและจ่ายออกสินค้าในคลังสินค้า และสามารถแสดงสินค้าในคลังสินค้าได้อย่างชัดเจน

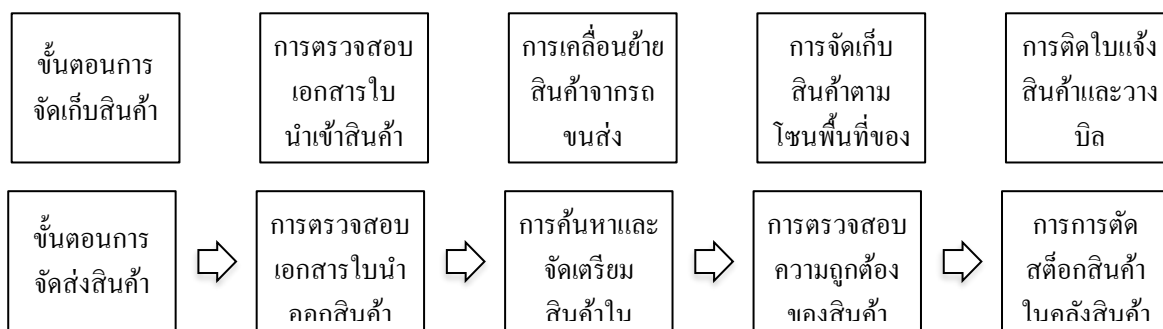
5. การเปรียบเทียบระยะเวลาทางการเคลื่อนย้ายสินค้าในคลังสินค้า

ผู้วิจัยได้ใช้ระยะเวลาทางการเคลื่อนย้ายสินค้าในคลังสินค้าเป็นดัชนีชี้วัดผลการปรับปรุงการจัดเก็บสินค้า โดยใช้ตัวอย่างปัญหาจากกรณีศึกษาวิเคราะห์และเปรียบเทียบระยะทางก่อนและหลังการปรับปรุงการจัดเก็บสินค้าด้วยวิธีการแบ่งกลุ่มสินค้าตามความถี่

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการจัดเก็บสินค้าในคลังสินค้า

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอนการจัดเก็บสินค้าในคลังสินค้าและประเภทของสินค้าในคลังสินค้าพบว่า คลังสินค้ากรณีศึกษามีขั้นตอนการจัดเก็บสินค้า ขั้นตอนการจัดส่ง และประเภทของสินค้าในคลังสินค้า ดังภาพที่ 2

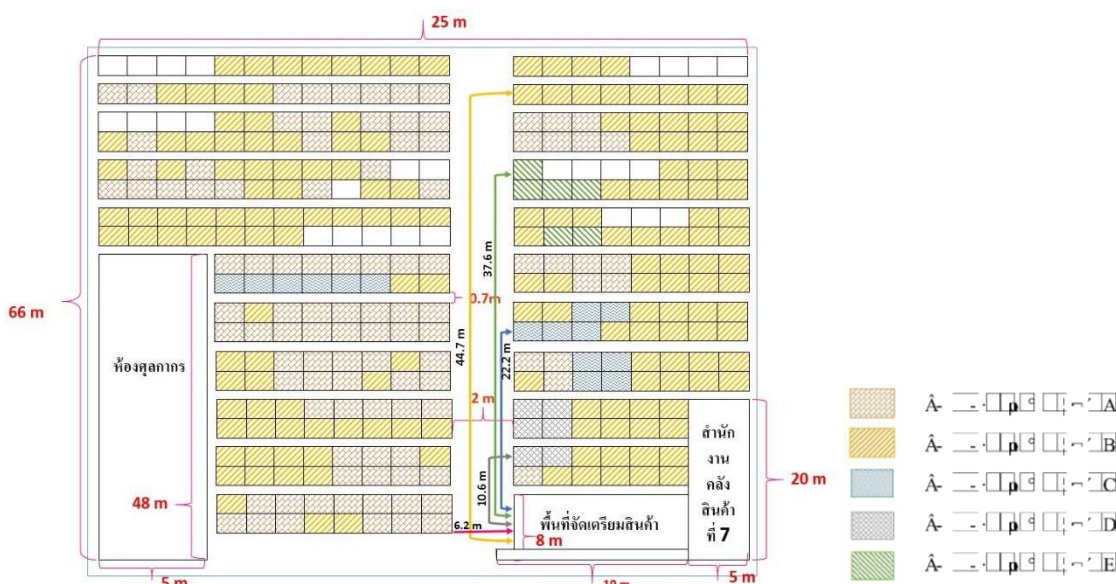
ภาพที่ 2 ขั้นตอนการจัดเก็บสินค้าและการจัดส่งสินค้า

จากภาพที่ 2 จะเห็นได้ว่า คลังสินค้ากรณีศึกษามีการจัดเก็บสินค้าในคลังสินค้าตามโซนพื้นที่ของลูกค้าโดยต้องมีการสำรวจและค้นหาพื้นที่การจัดส่งก่อนจึงจัดเก็บสินค้าได้ และในการจัดส่งสินค้าต้องมีการค้นหาสินค้าในคลังสินค้าก่อนจึงสามารถจัดส่งสินค้าได้

ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทของสินค้าพบว่า สินค้ามีหลากหลายประเภท เช่น เครื่องล้างจาน เครื่องทำกาแฟ เม็ดพลาสติก เครื่องล้างแก้ว เป็นต้น โดยปริมาณการเคลื่อนไหวของสินค้า มีความแตกต่างกันในสินค้าแต่ละประเภท สินค้าบางชนิดเคลื่อนไหวมากและความถี่สูง แต่สินค้าบางชนิดนั้นอาจมีการเคลื่อนไหวน้อยตามความต้องการของลูกค้า ซึ่งลูกค้าที่ใช้บริการคลังสินค้ากรณีศึกษามีจำนวน 5 บริษัท ได้แก่ บริษัทลูกค้า A B C D และ E

2. ผลการศึกษาการเคลื่อนไหวของสินค้าและพื้นที่ในคลังสินค้า

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลผังคลังสินค้าและวัดพื้นที่และระยะทางในคลังสินค้า พบว่าพื้นที่คลังสินค้ามีขนาด 25x66 เมตร และมีพื้นที่ในการจัดวางสินค้าจำนวน 20 แถว ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 แพนผังคลังสินค้า

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลการเคลื่อนไหวของสินค้าในคลังสินค้าจำนวน 6 เดือน เป็นดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ปริมาณการเคลื่อนไหวของสินค้าในคลังสินค้าจำนวน 6 เดือน

บริษัท ลูกค้า	ปริมาณสินค้า (ชิ้น)						ความถี่ (ครั้ง)							
	เดือนที่						เดือนที่							
	1	2	3	4	5	6	รวม	1	2	3	4	5	6	รวม
A	220	147	231	191	91	399	1,279	49	36	26	53	39	50	253
B	40,402	32,402	35,815	39,535	39,475	41,479	229,108	141	119	99	180	149	109	797

C	760	749	1,279	1,290	720	1,061	5,859	30	30	25	30	29	26	170
D	8	1	3	1	5	1	19	4	1	1	1	2	1	10
E	721	483	246	1,050	1,391	678	4,569	21	17	7	17	18	12	92

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่า ปริมาณการเคลื่อนไหวของสินค้าของบริษัทลูกค้า B มีปริมาณสูงสุด และบริษัทลูกค้า D มีปริมาณการเคลื่อนไหวต่ำที่สุด โดยสามารถเรียงลำดับ ปริมาณการเคลื่อนไหวของสินค้าและความถี่จากมากไปน้อย ได้แก่ บริษัทลูกค้า B A C E และ D ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์และจัดกลุ่มสินค้าตามความถี่

จากผลการวิเคราะห์ความถี่เรียงลำดับปริมาณการเคลื่อนไหวของสินค้าพบว่า

บริษัทลูกค้า B มีความถี่ของการเคลื่อนไหวสูง มีความถี่คิดเป็น 60.28% จัดเป็นสินค้ากลุ่ม F

บริษัทลูกค้า A มีความถี่ของการเคลื่อนไหวปานกลาง มีความถี่คิดเป็น 19.14% จัดเป็นสินค้ากลุ่ม S

บริษัทลูกค้า C มีความถี่ของการเคลื่อนไหวปานกลาง มีความถี่คิดเป็น 12.86% จัดเป็นสินค้ากลุ่ม S

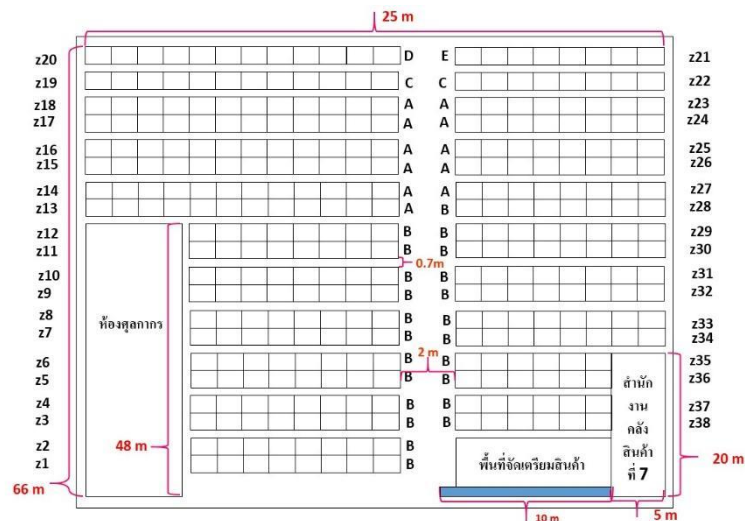
บริษัทลูกค้า E มีความถี่ของการเคลื่อนไหวน้อย มีความถี่คิดเป็น 6.96% จัดเป็นสินค้ากลุ่ม N

บริษัทลูกค้า D มีความถี่ของการเคลื่อนไหวน้อย มีความถี่คิดเป็น 0.76% จัดเป็นสินค้ากลุ่ม N

จากผลการเก็บรวบรวมข้อมูลและเรียงลำดับปริมาณการเคลื่อนไหวของสินค้าและความถี่พบว่าบริษัทลูกค้า B มีความถี่ของการเคลื่อนไหวจำนวน 797 ครั้ง จึงจัดเก็บใกล้จุดจัดเตรียมสินค้ามากที่สุด ดังภาพที่ 4

จากปริมาณการเคลื่อนไหวของสินค้าสามารถวิเคราะห์ความต้องการพื้นที่ในคลังสินค้าออกมาเป็นเปอร์เซ็นต์ได้ คือ ความต้องการพื้นที่จัดเก็บสินค้าในคลังสินค้าของบริษัทลูกค้า B A C E และ D คือ 61.93% 31.12% 5.93% 0.53% และ 0.46% ตามลำดับ

ในการวิเคราะห์การวางผังคลังสินค้าและการจัดกลุ่มสินค้า มีการกำหนดเงื่อนไขหรือข้อจำกัดในการจัดเก็บสินค้าในคลังสินค้า 2 เงื่อนไข คือ การกำหนดให้แต่ละแถวของพื้นที่ในคลังสินค้าสามารถจัดเก็บสินค้าได้เพียงหนึ่งบริษัทลูกค้า และกำหนดให้สินค้าของแต่ละบริษัทสามารถจัดวางพื้นที่ได้ในลักษณะโซนพื้นที่ ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ความต้องการพื้นที่ของสินค้าในคลังสินค้าโดยพิจารณาการจัดกลุ่มสินค้าตามความถี่และโซนพื้นที่ในคลังสินค้า สามารถวิเคราะห์ความต้องการพื้นที่ของบริษัทลูกค้า B A C E และ D คือ 23 โซน 11 โซน 2 โซน 1 โซน และ 1 โซน ตามลำดับ ดังภาพที่ 4

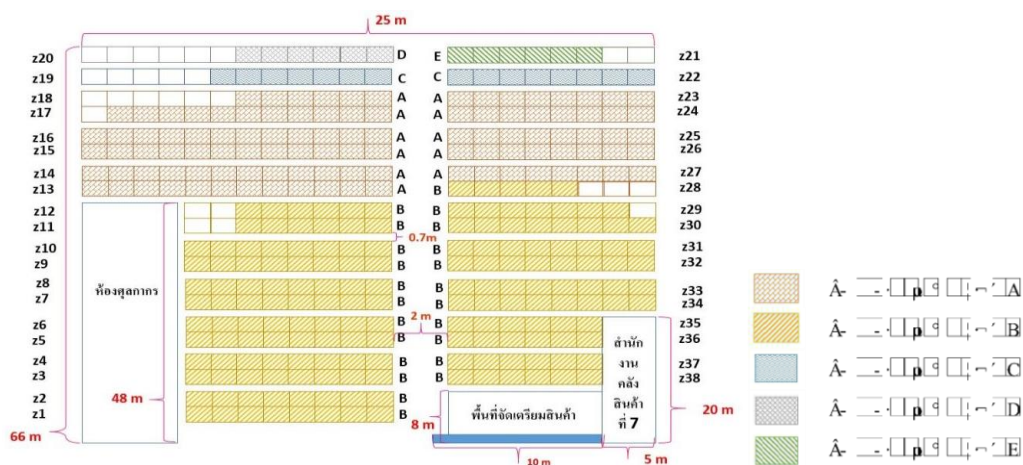

ภาพที่ 4 การกำหนดโซนพื้นที่ในคลังสินค้า

เมื่อพิจารณาแผนผังคลังสินค้าและการกำหนดโซนพื้นที่ในคลังสินค้าพบว่า สามารถกำหนดโซนพื้นที่ได้ดังภาพที่ 5

- บริษัทลูกค้า B ใช้พื้นที่ 23 โซน โดยมีโซน z01-z12 และโซน z28-z38 ทั้งหมด 176 โลเคชั่น
- บริษัทลูกค้า A ใช้พื้นที่ 11 โซน โดยมีโซน z13-z18 และโซน z23-z27 ทั้งหมด 112 โลเคชั่น
- บริษัทลูกค้า C ใช้พื้นที่ 2 โซน โดยมีโซน z19 และโซน z22 ทั้งหมด 20 โลเคชั่น
- บริษัทลูกค้า E ใช้พื้นที่ 1 โซน โดยมีโซน z21 ทั้งหมด 8 โลเคชั่น
- บริษัทลูกค้า D ใช้พื้นที่ 1 โซน โดยมีโซน z20 ทั้งหมด 12 โลเคชั่น

ในการจัดเก็บสินค้าและจัดส่งสินค้าของคลังสินค้ากรณีศึกษา มีการจ่ายสินค้าในลักษณะเข้าก่อนออกก่อน (First-In First-Out: FIFO) จึงมีวิธีการจัดเก็บสินค้าที่เข้ามาก่อนในโลเคชั่นที่ใกล้กับพื้นที่จัดเตรียมสินค้ามากที่สุด โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเข้ามาช่วยในการเลือกตำแหน่งการจัดเก็บสินค้าจัดเก็บสินค้า

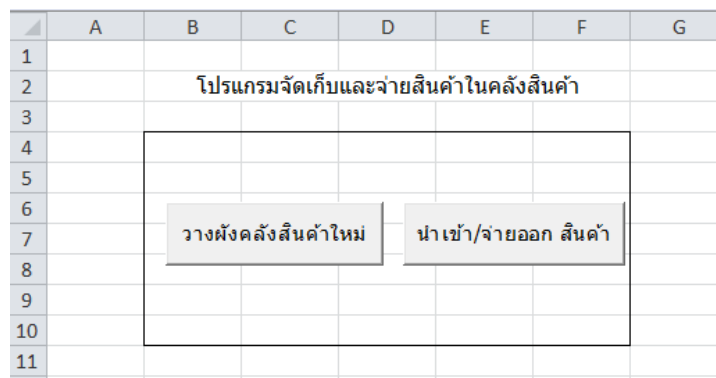

ภาพที่ 5 แผนผังคลังสินค้าตามการจัดกลุ่มสินค้าตามความถี่

4. การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปช่วยหาตำแหน่งในการจัดเก็บสินค้าที่เหมาะสม

ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการช่วยหาตำแหน่งในการจัดเก็บสินค้า โดยมีข้อมูลนำเข้า ได้แก่ พื้นที่คลังสินค้า ตำแหน่งโลเคชันของชั้นวางสินค้า ระยะทางการจัดเก็บสินค้า (ระยะทางจากจุดเตรียมสินค้า-ตำแหน่งโลเคชันชั้นวางสินค้า-จุดเตรียมสินค้า) และข้อมูลของสินค้า

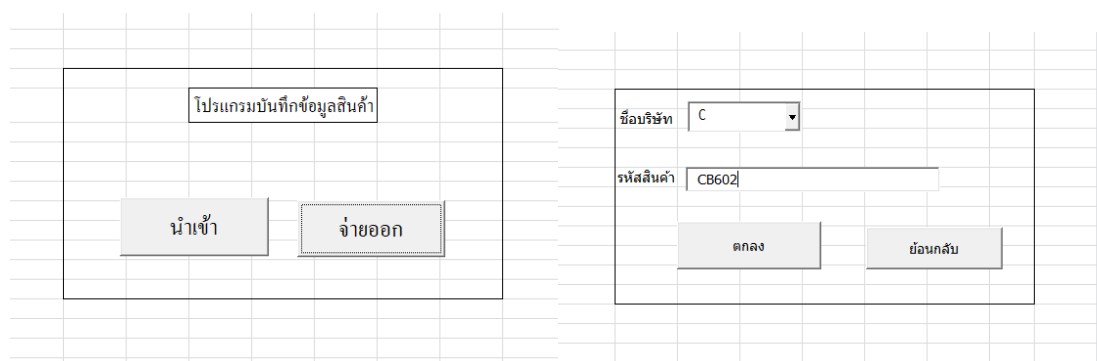
โปรแกรมสำเร็จรูปประกอบไปด้วยหน้าต่างหลักของการวางผังคลังสินค้า และการนำเข้า/จ่ายออกสินค้า ดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 หน้าต่างหลักในโปรแกรมสำเร็จรูป

โปรแกรมสำเร็จรูปยังมีประสิทธิภาพในการวางผังคลังสินค้าใหม่ มีการนำเข้าและจ่ายสินค้าออกด้วยรหัสสินค้า ดังภาพที่ 7 พร้อมทั้งแสดงพื้นที่หรือโลเคชันที่สินค้านั้นเข้าหรือออกในแผนผังคลังสินค้า ดังภาพที่

8

ภาพที่ 7 การนำเข้าและจ่ายสินค้าออกด้วยรหัสสินค้า

ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบระยะเวลาทางก่อนและหลังการปรับปรุงการจัดเก็บสินค้าด้วยวิธีการแบ่งกลุ่มสินค้าตามความถี่ ได้ผลระยะทางดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบระยะเวลาทางก่อนและหลังการปรับปรุงการจัดเก็บสินค้าด้วยวิธีการแบ่งกลุ่มสินค้าตามความถี่

การพิจารณาจากจุดเตรียมสินค้าไปยังพื้นที่การจัดเก็บสินค้าของบริษัทลูกค้า	ผลรวมระยะทางก่อนการปรับปรุง (เมตร)	ผลรวมระยะทางหลังการปรับปรุง (เมตร)	ระยะทางที่ลดลง (เมตร)
A	4,390.4	5,371.8	-981.4
B	6,643.5	4,538.0	2,105.5
C	447.1	777.6	-330.5
D	83.5	324.3	-240.8
E	218.5	321.3	-102.8
ผลรวม	11,783	11,333	450

จากการศึกษาพบว่าผลการเปรียบเทียบระยะเวลาในการเคลื่อนย้ายสินค้าในคลังสินค้าก่อนและหลังการวางผังนั้น ทำให้มีระยะเวลาในการเคลื่อนย้ายสินค้าในคลังสินค้าลดลง โดยระยะทางรวมในการเคลื่อนย้ายสินค้าก่อนการวางผังมีระยะทางเท่ากับ 11,783 เมตร และระยะทางในการเคลื่อนย้ายสินค้าหลังการวางผังมีระยะทางเท่ากับ 11,333 เมตร ซึ่งลดระยะเวลาในการเคลื่อนย้ายสินค้าในคลังสินค้าได้ 450 เมตร

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากคลังสินค้าธุรกิจขนส่งระหว่างประเทศแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร พบปัญหาในการจัดเก็บสินค้าในคลังสินค้าที่มีความหนาแน่นสูง และไม่มีวิธีการที่ชัดเจนในการจัดเก็บสินค้า ส่งผลให้ใช้ระยะเวลาในการค้นหาสินค้าในคลังสินค้าเป็นเวลานาน ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาเพื่อหาแนวทางการจัดเก็บสินค้า โดยมุ่งเน้นการแก้ปัญหาของการจัดเก็บสินค้าวิธีการแบ่งกลุ่มสินค้าตามความถี่ โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาวิธีการจัดเก็บสินค้าในคลังสินค้า 2) การศึกษาการเคลื่อนไหวของสินค้าและพื้นที่ในคลังสินค้า 3) การวิเคราะห์และจัดกลุ่มสินค้าตามความถี่ 4) การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปช่วยหาตำแหน่งสินค้าในคลังสินค้าที่เหมาะสม และ 5) การเปรียบเทียบระยะเวลาในการเคลื่อนย้ายสินค้าในคลังสินค้า

ผลการวิจัยพบว่า คลังสินค้ากรณีศึกษามีการจัดเก็บสินค้าและจัดส่งสินค้าที่ต้องมีการค้นหาพื้นที่ของสินค้าในคลังสินค้าทุกครั้ง โดยไม่มีวิธีการในการจัดเก็บสินค้าที่เหมาะสมตามปริมาณและความถี่การเข้าออกของสินค้า ส่งผลให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้าที่ใช้ระยะเวลาในการเคลื่อนย้ายสูง โดยเฉพาะกับสินค้าที่มีปริมาณและความถี่มาก ผู้วิจัยจึงเก็บรวบรวมข้อมูลปริมาณและความถี่การเข้าออกของสินค้าในคลังสินค้า เป็นระยะเวลา 6 เดือน พบว่ามีลูกค้าใช้บริการคลังสินค้า จำนวน 5 บริษัท สามารถแบ่งกลุ่มตามความถี่ของบริษัท

ลูกค้า ได้แก่ บริษัทลูกค้า B A C E และ D โดยมีสัดส่วนความถี่ของสินค้าเป็น 60.28% 19.14% 12.86% 6.96% และ 0.76% ตามลำดับ โดยบริษัทลูกค้า B เป็นกลุ่มที่มีความถี่ของการเคลื่อนไหวสูง (F) บริษัทลูกค้า A และ C เป็นกลุ่มที่มีความถี่ของการเคลื่อนไหวปานกลาง (S) และบริษัทลูกค้า A และ C เป็นกลุ่มที่มีความถี่ของการเคลื่อนไหวน้อย (N)

จากการวิเคราะห์ปริมาณการเคลื่อนไหว ความถี่ของสินค้า และพื้นที่ของคลังสินค้าพบว่า สัดส่วนความต้องการพื้นที่สินค้าในคลังสินค้าของบริษัทลูกค้า B A C E และ D คือ 61.93% 31.12% 5.93% 0.53% และ 0.46% ตามลำดับ โดยสัดส่วนความต้องการพื้นที่ในคลังสินค้านั้นได้ถูกใช้ในการวิเคราะห์และวางผังคลังสินค้า โดยในการจัดเก็บสินค้าในคลังสินค้านั้น มีการกำหนดให้แต่ละแถวของพื้นที่ในคลังสินค้าสามารถจัดเก็บสินค้าได้เพียงหนึ่งบริษัทลูกค้า และกำหนดให้สินค้าของแต่ละบริษัทสามารถจัดวางพื้นที่ได้ในลักษณะโซนพื้นที่ ซึ่งบริษัทที่มีความถี่ของการเคลื่อนไหวสูงจะถูกจัดให้อยู่บริเวณโซนพื้นที่ที่มีใกล้กับพื้นที่จัดเตรียมสินค้า และบริษัทที่มีความถี่ของการเคลื่อนไหวปานกลางและต่ำ จะถูกจัดให้อยู่บริเวณโซนพื้นที่ที่มีห่างกับพื้นที่จัดเตรียมสินค้าตามลำดับของความถี่ของการเคลื่อนไหวของสินค้านั้น

ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการช่วยค้นหาตำแหน่งการจัดวางสินค้าในคลังสินค้าให้เหมาะสม โดยพิจารณาจากสัดส่วนความถี่ของสินค้า แแผนผังคลังสินค้า ระยะทางการเคลื่อนย้ายของสินค้า และการจัดสินค้าตามโซนพื้นที่ในคลังสินค้า โดยโปรแกรมสำเร็จรูปมีประสิทธิภาพในการวางผังและจัดตำแหน่งสินค้าในคลังสินค้า สามารถช่วยค้นหาตำแหน่งพื้นที่การจัดเก็บสินค้าที่เหมาะสม และสามารถค้นหาตำแหน่งของสินค้าที่ต้องการในคลังสินค้าได้อย่างรวดเร็ว โดยเมื่อเปรียบเทียบระยะทางในการเคลื่อนย้ายสินค้าในคลังสินค้าก่อนการปรับปรุงการจัดเก็บสินค้า ซึ่งในระยะทางรวม 11,783 เมตร และหลังการปรับปรุงการจัดเก็บสินค้าที่มีระยะทางรวม 11,333 เมตร พบว่าสามารถลดระยะทางในการเคลื่อนย้ายสินค้าในคลังสินค้าลงได้ 450 เมตร

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การปรับปรุงการจัดเก็บสินค้าด้วยวิธีการแบ่งกลุ่มสินค้าตามความถี่ กรณีศึกษา คลังสินค้าธุรกิจขนส่งระหว่างประเทศแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร สามารถช่วยลดระยะทางในการเคลื่อนย้ายสินค้าในคลังสินค้าและสามารถปรับปรุงวิธีการจัดเก็บสินค้าในคลังสินค้าให้มีความชัดเจนและเหมาะสมมากขึ้น ผลวิจัยนี้สอดคล้องกับ 1) งานวิจัยของ โสภณ สุขสวัสดิ์ (2557) ผู้ศึกษาวิจัยเรื่องการปรับปรุงประสิทธิภาพตำแหน่งการจัดวางสินค้าในคลังสินค้า กรณีศึกษา บริษัทผลิตยางผสม ที่พบปัญหาด้านตำแหน่งการจัดวางสินค้าภายในคลังสินค้าไม่เหมาะสม และผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตำแหน่งพื้นที่การวางสินค้าใหม่โดยใช้หลักการตัวแบบโปรแกรมเชิงเส้นตามทฤษฎีสินค้าเคลื่อนไหวเร็ววางไว้ใกล้ประตู ร่วมกับเครื่องมือโซลเวอร์เพื่อช่วยในการหาคำตอบที่เหมาะสมที่สุดของการจัดวางสินค้าได้ และ 2) งานวิจัยของ ปิยะวัฒน์ ปรีดาวัฒน์ วรียา ปานปรุง และวลัยลักษณ์ อัครธีรวงศ์ (2565) ผู้ศึกษาวิจัยเรื่องการปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการคลังสินค้าโดยใช้การจำลองสถานการณ์: กรณีศึกษา บริษัทจำหน่ายก๊าซอุตสาหกรรม ที่พบปัญหาด้านคลังสินค้าที่มีการวางสินค้าปะปนกันและตำแหน่งของสินค้าไม่เป็นไปตามความถี่ของการเบิกจ่าย ผู้วิจัยจึงศึกษากระบวนการไหลของสินค้า แล้วจำแนกกลุ่มสินค้าด้วยวิธี FSN Analysis แล้วนำกลุ่มสินค้า F มา

ปรับปรุงตำแหน่งและวิธีการหยิบสินค้าและจำลองสถานการณ์ด้วยโปรแกรม Arena Simulation ซึ่งสามารถลดระยะเวลาและระยะทางในการหยิบสินค้าลงได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย เรื่อง การปรับปรุงการจัดเก็บสินค้าด้วยวิธีการแบ่งกลุ่มสินค้าตามความถี่ กรณีศึกษา คลังสินค้าธุรกิจขนส่งระหว่างประเทศแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร พบว่าสามารถนำผลการศึกษากลับมาใช้เพื่อปรับปรุงตำแหน่งการจัดวางสินค้าในคลังสินค้าของบริษัทกรณีศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และทราบถึงรูปแบบการจัดเก็บสินค้าในคลังสินค้าเพื่อลดระยะทางในการเคลื่อนย้ายสินค้าในคลังสินค้า พร้อมทั้งทำให้พนักงานคลังสินค้าทำงานได้สะดวก ลดระยะเวลาในการค้นหาตำแหน่งของสินค้าในคลังสินค้าได้นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงคลังสินค้าอื่นของบริษัทกรณีศึกษาได้

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไป หากมีการพิจารณาถึงเงื่อนไขของความสัมพันธ์ในการจัดเก็บสินค้าของสินค้าแต่ละประเภท หรือมีการพิจารณาถึงการหยิบสินค้าแบบต่อเนื่อง ก็จะสามารถปรับปรุงวิธีการในการจัดเก็บสินค้าให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นได้

บรรณานุกรม

- จารุภา อุ่นจางวาง. (2556). การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสินค้าคงคลัง. สืบค้นเมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2564, จาก <http://libdoc.dpu.ac.th/thesis/150595.pdf>.
- ทัศนีย์ สุทธิรัตน์. (2554). การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารคลังสินค้า กรณีศึกษา บริษัท พีทาเก้น จำกัด. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- ปิยะวัฒน์ ปรีดาววัฒน์ วรียา ปานปรุง และวลัยลักษณ์ อัครธีรวงศ์. (2565). การปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการคลังสินค้าโดยใช้การจำลองสถานการณ์: กรณีศึกษา บริษัทจำหน่ายก๊าซอุตสาหกรรม. *วารสารสถิติประยุกต์และเทคโนโลยีสารสนเทศ*, 7(2).
- สมิถัน เทคโนโลยี. (ม.ป.ป.). กลยุทธ์การจัดเก็บสินค้า(Storage Strategy) ในคลังสินค้า. สืบค้นเมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2564, จาก <http://www.similantechology.com/news&article/Storage-Strategy.html>.
- โสภณ สุขสวัสดิ์. (2557). การปรับปรุงประสิทธิภาพตำแหน่งการจัดวางสินค้าในคลังสินค้า กรณีศึกษา บริษัท ผลิตยางผสม. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2564, จาก http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/55920199.pdf
- Kumar, Y., Khaparde, R. K., Dewangan, K., Dewangan, G. K., Dhiwar, J. S. and Sahu, D. (2017). FSN Analysis for Inventory Management – Case Study of Sponge Iron Plant.

International Journal for Research in Applied Science & Engineering Technology (IJRASET), 5(2), 53-57.

Melanie, C. (2018). **FSN Analysis–How It Can Be a Useful Tool for Inventory Management.** cited 9 August 2021 Retrieved from <https://www.unleashedsoftware.com/blog/fsn-analysis-can-useful-tool-inventorymanagement>

ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ
จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
Learning Organization of Chumphonpanyanukul School Chumphon
Province Under the Special Educaion Bureau

เกษรา เลี่ยมแก้ว¹ และ นีรันตร์ สุธีนันตร์²
Ketsara Liamkaew¹ and Niran Sutheeniran ²
¹โรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
Corresponding Author: Ketsara Liamkaew
อีเมล: kat.m.m30@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1)การเป็นบุคคลที่รอบรู้ 2)ด้าน การมีแบบแผนการคิด 3)ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน 4)ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม 5)ด้านการคิดอย่างเป็น ระบบ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ จังหวัดชุมพร สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 54 คน เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ จังหวัดชุมพร สังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ใน 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้าง วิสัยทัศน์ร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการมีแบบแผนการคิด การเป็นบุคคลที่รอบรู้ มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด

คำสำคัญ : ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

Abstract

Learning Organization of Chumphonpanyanukul School Chumphon Province Under the Special Education Bureau were included in 5 following aspects: 1) Personal Mastery, 2) Mental Models, 3) Building Shared Vision, 4) Team Learning and 5) System Thinking The population of the study were 54 teachers from Chumphonpanyanukul School, in academic year 2022. The data were collected by using 5-point rating scale questionnaire and were statistically analyzed in percentage, mean, and standard deviation.

Learning Organization in Chumphonpanyanukul School Chumphon Province Under the Special Education Bureau was at high level. Considering the results of the study, the five aspects ranged from the highest to the lowest level were as follows: the highest level was Building Shared Vision, followed by Mental Models, and Personal Mastery was the lowest level.

Keyword: Learning Organization

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 มาตรา 1 วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ประกอบกับ มาตรา 14 บัญญัติว่า บุคคลครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ซึ่งสนับสนุนหรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ตามควร (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553: 4-5) โดยองค์กรเป็นหน่วยงานซึ่งมีส่วนประกอบภายในตามฝ่ายงานต่าง ๆ เพื่อนำผลการปฏิบัติงานไปสู่ความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ตามจุดประสงค์ มุ่งไปสู่ความสำเร็จ โดยปัจจัยแห่งความสำเร็จเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนองค์กรให้สามารถพัฒนาความรู้ ความคิดของบุคลากรไปพร้อม ๆ กัน การสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่ดีในการทำงาน ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสร้างภาวะผู้นำให้เกิดขึ้น และสามารถดึงศักยภาพของบุคลากรให้นำความสามารถที่มีมาใช้ได้อย่างเต็มที่ (นิชา เสาวเรียง, 2556: 9) “ซึ่งการเรียนรู้ในแง่มุมนี้ไม่จำกัด และอาจมีการเรียนรู้ข้ามสายงานกันได้ โรงเรียนเป็นอีกหนึ่งองค์กรที่สำคัญในการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดการพัฒนา และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก การศึกษาจึงถือได้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่พัฒนาคน เพื่อเตรียมความพร้อมแต่การศึกษาจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของคุณค่าที่แท้จริงในความเป็นมนุษย์ การศึกษาในสังคมแห่งประชาคมอาเซียนก็เช่นเดียวกัน เป็นการจัดการศึกษานานาชาติในแถบภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และใกล้เคียง ให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงและปรับตัวให้ทันกับสังคมอาเซียนได้อย่างมีคุณภาพ วิจารณ์พานิช, 2555: 34)

โรงเรียนชุมพรปัญญาคุณกุล จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นโรงเรียนเฉพาะความพิการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา นักเรียนออทิสติก นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ และนักเรียนพิการซ้อน (งานประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนชุมพรปัญญาคุณกุล, 2564: 9-15) ในปีงบประมาณ 2565 โรงเรียนชุมพรปัญญาคุณกุล ได้รับจัดสรรงบประมาณตามหมวดรายจ่ายต่างๆ นำไปใช้บริหารการจัดการเกี่ยวกับ การอบรมสัมมนาการปรับปรุงภูมิทัศน์ การจัดสรรสื่อเทคโนโลยีในการจัดการศึกษา กิจกรรม/ โครงการ ทั้งกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้ชีวิตประจำวัน อาหาร และสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ อาคารสถานที่ ปรับปรุงภูมิทัศน์ สภาพแวดล้อม วัสดุ

อุปกรณ์ด้านการดูแลสุขภาพของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนา และ เรียนรู้ได้เต็มตาม ศักยภาพของแต่ละคน ตามที่ได้วางแผนการจัดการศึกษาไว้ในแต่ละปี งานบริหารจึงต้องระดมความคิด จัดการการวางแผน การแก้ปัญหาและจัดทำแผน เพื่อของงบประมาณให้มีความเพียงพอต่อนักเรียน ทั้ง ด้านความรู้ การดำเนินชีวิต อาคารสถานที่ ยานพาหนะ สิ่งของเครื่องใช้ สื่อสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นใดทางการศึกษา และกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงพื้นฐานการใช้ชีวิตเสมือนจริงของนักเรียนเป็นหลัก เป็นไปตามกลยุทธ์ของโรงเรียน การดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารภายในองค์กร ความเป็นองค์กรของโรงเรียน ให้มีองค์ความรู้ จึงต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้เกิดความรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ แก้ปัญหาได้รวดเร็วต่อกิจกรรมอื่นใดที่จะมาสอดแทรก ระหว่างปี ลดอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ในองค์กร (สารสนเทศฝ่ายงบประมาณและแผนงาน โรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ, 2564: 96-98)

จากสภาพความเป็นมา ความสำคัญ เอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษา ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ ว่ามีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างไร และนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาสถานศึกษา ในด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยได้ใช้หลักการจาก แนวความคิดของ ปีเตอร์ เอ็ม เซงเก้ (Peter M. Senge, 1990: 3-7) ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการเป็น บุคคลที่รอบรู้ 2) ด้านการมีแบบแผนของความคิด 3) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 4) ด้านการเรียนรู้เป็นทีม และ 5) ด้านความคิดเชิงระบบ

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษา พิเศษ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 54 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็น องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ใน 5

ด้าน คือ 1) ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ 2) ด้านการมีแบบแผนของความคิด 3) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 4) ด้านการเรียนรู้เป็นทีม 5) ด้านความคิดเชิงระบบ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนชุมชนพญานุกูล จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ 11 ข้อ 2) ด้านการมีแบบแผนของความคิด 13 ข้อ 3) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 13 ข้อ 4) ด้านการเรียนรู้เป็นทีม 12 ข้อ 5) ด้านความคิดเชิงระบบ 12 ข้อ ข้อ รวม 51 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทาง ในการกำหนดศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนชุมชนพญานุกูล จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดการศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนชุมชนพญานุกูล จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3. สร้างแบบสอบถาม โดยใช้การรับรู้ของครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ 2) ด้านการมีแบบแผนของความคิด 3) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 4) ด้านการเรียนรู้เป็นทีม 5) ด้านความคิดเชิงระบบ แล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขปรับปรุง ให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรง ของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 20 จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ความเชื่อมั่น 0.927

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเชื่อมั่น ไปใช้กับครูโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 54 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 54 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 54 ฉบับ เก็บคืนได้จำนวน 54 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากระดับการศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษาโดยใช้ค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ 2) ด้านการมีแบบแผนของความคิด 3) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 4) ด้านการเรียนรู้เป็นทีม 5) ด้านความคิดเชิงระบบ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 103)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพส่วนบุคคล		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	13	24.07
	หญิง	41	75.93
	รวม	54	100
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	40	74.07
	สูงกว่าปริญญาตรี	14	25.93
	รวม	54	100

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 54 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 75.93 และเป็นเพศชาย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 24.07 ส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 74.07 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 25.93

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนชุมพรปัญญานุกูล จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนชุมพรปัญญานุกูล จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวม 5 ด้าน

ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนชุมพรปัญญานุกูล จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษโดยรวม					
		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
5 ด้าน					
1	ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้	3.93	0.81	มาก	5
2	ด้านการมีแบบแผนของความคิด	4.28	0.78	มาก	2
3	ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน	4.30	0.77	มาก	1
4	ด้านการเรียนรู้เป็นทีม	4.22	0.81	มาก	3
5	ด้านความคิดเชิงระบบ	4.07	0.81	มาก	4
รวม		4.16	0.80	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนชุมพรปัญญานุกูล จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกันมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.30$) รองลงมาคือ ด้านการมีแบบแผนของความคิด ($\mu=4.28$) ส่วนด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=3.93$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

แนวทางการศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนชุมชนพญานุกูล จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ส่วนด้านความคิดเชิงระบบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมบุคลากรให้มีการวางแผนเป้าหมายในการปฏิบัติงาน อย่างเป็นระบบ มีปฏิทินการดำเนินงานที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมบุคลากรดำเนินการวัดผลผู้เรียนตามสภาพจริงเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมบุคลากรนำความสามารถมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านกรมีแบบแผนของความคิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนบุคลากรในการให้อิสระนำเสนอความคิดต่างๆ ที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา และนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการดำเนินการเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติความคิดของบุคลากรให้สอดคล้องคล้อยกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนบุคลากรให้นำประสบการณ์จากการศึกษาอบรม สัมมนา มาใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการประชุมชี้แจงบทบาทหน้าที่ของบุคลากรของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการให้บุคลากรของสถานศึกษามีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการทบทวนการจัดทำวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการเรียนรู้เป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการบริหาร สถานศึกษาได้มีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ที่เป็นป้องกันและแก้ไขปัญหา เช่น กิจกรรมปรึกษาปัญหากับครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับบุคลากรครูในโรงเรียนในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่วนผู้บริหาร สถานศึกษาได้มีการกำหนดให้ครูที่ปรึกษารายงานผลจากการทำกิจกรรมให้ผู้ปกครองทราบมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านความคิดเชิงระบบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการวางแผนแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ร่วมกับบุคลากรอย่างสร้างสรรค์ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการวางกรอบแนวคิดการทำงานที่เป็นแบบแผนชัดเจน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนชุมชนปัญญาอนุกุล จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกันมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมีแบบแผนของความคิด ส่วนด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนต้องเน้นวิสัยทัศน์ร่วมของการร่วมกันแสดงความคิดเห็น และการพัฒนาการเรียนรู้สถานะของการเป็นผู้นำในองค์กร (Leadership) และการเรียนรู้ร่วมกันของคนในองค์กร (Team Learning) เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ และทักษะร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นครินทร์ จับจิตต์ ศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา พบว่าการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษามี 6 ด้าน คือ ด้านการเสริมแรง ด้านความผูกพัน ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการจูงใจ ด้านกลยุทธ์ ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหาร โดยปัจจัยทั้ง 6 ด้าน มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .92 มีประสิทธิภาพในการทำนายสามารถร่วมกันทำนายการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ได้ร้อยละ 84.50 (นครินทร์ จับจิตต์, 2562) และงานวิจัยของ Pavel, B. ทำการวิจัยเรื่อง The Learning Company: The Learning Organization the British Way - Its Origins, Present, and Future Directions โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ภาพรวมของประวัติศาสตร์ ปัจจุบันและอนาคตขององค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เป็นแนวคิดและแนวทางปฏิบัติการเรียนรู้ของ Pedler, M., Burgoyne, J. G. and Boydell, T, (1991) มีการระบุหัวข้อที่เป็นประเด็น หลายเรื่อง โดยองค์กรแห่งการเรียนรู้ไม่ควรมองข้ามในอดีตและต้องเกี่ยวข้อง รอบตัวมากขึ้นกับโลกสมัยใหม่ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสังคม และต้องระบุทิศทางในอนาคตสำหรับการวิจัยและการปฏิบัติในเรื่องด้านการเป็นบุคคลรอบรู้ ด้านการมีแบบแผนทางความคิด ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และด้านการคิดอย่างเป็นระบบ (Pavel, B., 2020) ซึ่งสอดคล้องกับ ธีระ รุญเจริญ ที่กล่าวว่า ความสำคัญขององค์กรแห่งการเรียนรู้ เป็นการดำเนินงานของโรงเรียนแห่งการเรียนรู้จะประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพ ย่อมต้องอาศัยสมรรถภาพของผู้บริหารสถานศึกษาความสำคัญขององค์กรแห่งการเรียนรู้เกี่ยวกับ การจัดองค์กรแห่งการเรียนรู้และการจัดการความรู้ ซึ่งต้องมีความเข้าใจในแนวคิด หลักการ และการนำไปปฏิบัติ ผู้บริหารการศึกษาจำเป็นต้องบริหารโดยใช้หลักการและแนวทางหลายอย่างประกอบกัน เช่น 1) ยึดคุณภาพนักเรียนเป็นเป้าหมายสูง โดยจัดให้มีการประกันคุณภาพ 2) ใช้กระบวนการบริหารอย่างยิ่งเป็นระบบครบถ้วน และเน้นการบริหารงานวิชาการเป็นที่ตั้ง 3) บริหาร โดยใช้หลัก ธรรมาภิบาล 4) ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงาน และแก้ปัญหายินยอมให้ทุกส่วนทุกฝ่ายมีส่วนร่วม 5) ทำให้โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สนใจใฝ่รู้ริเริ่มสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง 6) กระจายอำนาจการบริหารให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม 7) ปรับเปลี่ยน เสริมสร้างวัฒนธรรมในการบริหาร (ธีระ รุญเจริญ, 2550) และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุริย สร้อยเพชร ได้ศึกษารูปแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาพื้นฐานยอดนิยม พบว่า รูปแบบองค์กรแห่ง

การเรียนรู้ของสถานศึกษาพื้นฐานยอตนิยมในเขตภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วยหลักสำคัญ 7 ประการ คือ การคิดอย่างเป็นระบบการรอบรู้ส่วนตน การมีวิสัยทัศน์ร่วม การเรียนรู้เป็นทีม บรรยากาศความไว้วางใจและความร่วมมือและการพัฒนาวิชาชีพ แต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์ส่งผลต่อกันอย่างต่อเนื่อง (จूरีย์ สร้อยเพชร, 2558) และแนวคิด Senge, Peter M. (1990) ที่กล่าวถึงความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การเพิ่มสมรรถนะขององค์กรเพื่อ ประกอบด้วย 1) ความเป็นเลิศส่วนบุคคล (Personal Mastery) คือ เรียนรู้ที่จะรู้จักตนเอง รู้ค่านิยมและเป้าหมายของตนเอง รู้จุดแข็งและจุดอ่อนของตนเอง 2) การมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ (Mental Model) คือ คนในองค์กรจะต้องฝึกฝนและทำความเข้าใจรูปแบบความคิด ความเชื่อของตนเอง 3) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันของคนในองค์กร (Shared Vision) คือ ทุกคนในองค์กรได้รับการพัฒนาวิสัยทัศน์ของตนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์รวมขององค์กร 4) การเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning) คือ การสร้างทีมที่สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุข 5) การคิดเชิงระบบของคนในองค์กร (Systems Thinking) คือ การฝึกคิดเป็นระบบ ทำให้สามารถเห็นรูปแบบของปัญหาแบบต่าง ๆ (Senge, P.M. : 1990)

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมบุคลากรให้มีการวางแผนเป้าหมายในการปฏิบัติงาน อย่างเป็นระบบ มีปฏิทินการดำเนินงานที่ชัดเจน บุคลากรนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ มีการส่งเสริมบุคลากรในองค์กรให้มีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และเข้ารับการอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ตามบทบาทหน้าที่และสายงาน ให้บุคลากรนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมบุคคลกรร่วมนำความรู้พัฒนาสถานศึกษา ให้บุคลากรจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีการดำเนินการวัดผลผู้เรียนตามสภาพจริงเป็นรายบุคคล วางแผนเป้าหมายในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ มีปฏิทินการดำเนินงานที่ชัดเจน เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพมีการส่งเสริมบุคลากรดำเนินการวัดผลผู้เรียนตามสภาพจริงเป็นรายบุคคล และผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมบุคลากรนำความสามารถมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับแนวคิดของ อภิญา ฉัตรช่อฟ้า และ บุญทัน ดอกไธสง เขียนบทความเรื่อง "องค์การแห่งการเรียนรู้" มุ่งศึกษากระบวนการพัฒนาองค์กร ขั้นตอนการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ รวมถึงปัจจัยแห่งความสำเร็จและสิ่งที่สะท้อนปัญหาอุปสรรค เพื่อก้าวสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ผลการศึกษาพบว่า การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเกิดจากการก้าวกระโดดของเทคโนโลยีสารสนเทศที่พัฒนาอย่างต่อเนื่อง และความซับซ้อนของระบบเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร อีกทั้งแนวคิดในการบริหารจัดการสมัยใหม่ทั้งการบริหารการเปลี่ยนแปลง การทำให้องค์กรและหน่วยงานทั้งหลายต้องปรับท่าที เพื่อความอยู่รอดและมีภูมิคุ้มกันอย่างมั่นคง ซึ่งจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาบุคคลเป็นบุคคลที่รอบรู้ มีศักยภาพ มีความชำนาญ และมีความสามารถในการปฏิบัติงาน ให้ความรู้ทั้งหลายนั้นกลายเป็นความรู้ที่เกิดประโยชน์สำหรับคนทั้งองค์กร เพื่อก้าวเข้าสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ (อภิญา ฉัตรช่อฟ้า, 2562: 2)

2. ด้านการมีแบบแผนของความคิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนบุคลากรในการให้อิสระนำเสนอความคิดต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา และนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการดำเนินการเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติความคิดของบุคลากรให้สอดคล้องคล้อยกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนบุคลากรให้นำประสบการณ์จากการศึกษา อบรม สัมมนา มาใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติงานสอดคล้องกับงานวิจัยของ นครินทร์ จับจิตต์ ศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการให้อำนาจและสร้างความสามารถให้กับบุคลากรและด้านการปรับเปลี่ยนองค์กร มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมา คือ ด้านการเพิ่มความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ด้านพลวัตแห่ง การเรียนรู้ และด้านการจัดการความรู้ ระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการจูงใจ และด้านเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด นครินทร์ จับจิตต์ (2562)

3. ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการประชุมชี้แจงบทบาทหน้าที่ของบุคลากรของโรงเรียนมีการให้บุคลากรของสถานศึกษามีการสนทนาแลกเปลี่ยนเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการทบทวนการจัดทำวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ส่งเสริมให้สมาชิก องค์กรสร้างและพัฒนาวิสัยทัศน์ของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรติกร พุฒิประภา และ นุชนรา รัตนศิริระประภา ศึกษางานวิจัยเรื่ององค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านลานแหลม (สรนุวัตรราษฎร์) มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านลานแหลม (สรนุวัตรราษฎร์อุทิศ) 2) แนวทางพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านลานแหลม (สรนุวัตรราษฎร์อุทิศ) ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านลานแหลม (สรนุวัตรราษฎร์อุทิศ) ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การคิดอย่างเป็นระบบการเรียนรู้เป็นทีม วิสัยทัศน์ร่วมกัน ความเชี่ยวชาญของบุคคล และแบบแผนทางความคิด (รติกร พุฒิประภา และ นุชนรา รัตนศิริระประภา, 2562)

4. ด้านการเรียนรู้เป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหาร สถานศึกษาได้มีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ที่เป็นป้องกันและแก้ไขปัญญา เช่น กิจกรรมปรึกษาปัญหา กับครู ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับบุคลากรครูในโรงเรียนในเรื่องการป้องกันและแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดให้ครูที่ปรึกษารายงานผลจากการทำกิจกรรมให้ผู้ปกครองทราบ สอดคล้องกับงานวิจัยของวรติกร พุฒิประภา 2562 ศึกษางานวิจัยเรื่อง องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านลานแหลม (สรนุวัตรราษฎร์) มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) องค์การแห่ง การเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านลานแหลม(สรนุวัตรราษฎร์อุทิศ) 2) แนวทางพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ของ โรงเรียนบ้านลานแหลม (สรนุวัตรราษฎร์อุทิศ) ผลการวิจัยพบว่าองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านลาน

แหลม (สรนุวัตรราชภูรุทิต) ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การคิดอย่างเป็นระบบการเรียนรู้เป็นทีม วิทยาลัยศรั่วมกัน ความเชี่ยวชาญของบุคคล และแบบแผนทางความคิด (รติกร พุฒิประภา และ นุชนรา รัตนศิริประภา, 2562)

5. ด้านความคิดเชิงระบบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หลักเหตุและผลว่าด้วยปัญหาต่าง ๆ สำหรับการมองภาพในองค์กรรวม เป็นกรอบคิดในการมองปฏิสัมพันธ์ระหว่างสรรพสิ่งที่เกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน ผู้บริหารสถานศึกษามีการรวบรวมข้อมูล และการระดมความคิดจากบุคลากรทุกฝ่ายในการกำหนดปัญหาต่าง ๆ ของสถานศึกษาที่ต้องการแก้ไขได้ชัดเจนเพื่อร่วมกันวางแผนแก้ไข โดยมีการจัดลำดับความสำคัญและหรือความจำเป็นเร่งด่วนของปัญหาต่าง ๆ มีการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาต่าง ๆ ในสถานศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ของปัญหาประกอบการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาพร้อมกับบุคลากร มีการใช้เหตุผล วิจารณ์ญาณ ข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหา การวางกรอบแนวคิดการทำงานที่เป็นแบบแผนชัดเจน อย่างบูรณาการ กำหนดการติดตามการดำเนินงาน และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีวางแผนแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ร่วมกับบุคลากรอย่างสร้างสรรค์ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการวางกรอบแนวคิดการทำงานที่เป็นแบบแผนชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของการวิน เอ็ดมอนด์สัน และกินโน (Garvin, Edmondson, and Gino, 2008) ได้ศึกษา องค์กรของคุณเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้หรือไม่ พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามแนวคิดด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้ คือ การที่องค์กรและบุคลากรไม่ตระหนักถึงความจำเป็นขององค์กรแห่งการเรียนรู้ และการปรับเปลี่ยนให้ทันต่อสถานการณ์และการขาดการประเมินองค์กรด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้และให้แนวคิดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสร้างความรู้ การได้รับความรู้ และการส่งผ่านความรู้ โดยการมองให้เป็นภาพรวม นอกจากนี้ ผลการศึกษาได้เสนอปัจจัยของความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 3 ปัจจัยคือ องค์กรสนับสนุนบรรยากาศความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีการศึกษาถึงการเปิดรับแนวคิดใหม่ ๆ และการเปิดโอกาสให้บุคลากรสะท้อนความรู้สึกของตนในการทำงาน องค์กรเน้นการเรียนรู้ให้เป็นกระบวนการ และนำไปสู่การปฏิบัติ โดยมีการเก็บข้อมูลสารสนเทศ วิเคราะห์ข้อมูลให้การศึกษาและฝึกอบรม และการส่งผ่านข้อมูลกัน และผู้นำให้ความสำคัญ ในการเรียนรู้ของบุคลากรโดยเป็นแบบอย่างและให้การสนับสนุนให้บุคลากรเห็นถึงความสำคัญของการเรียนรู้ (Garvin, Edmondson and Gino, 2008)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยการศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนชุมชนปัญญานุกูลจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการส่งเสริมบุคลากรในองค์กรให้มีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และเข้ารับการอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ตามบทบาทหน้าที่และสายงาน และให้บุคลากรนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการ

2. ด้านการมีแบบแผนของความคิด ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะสนับสนุนบุคลากรให้ปฏิบัติงานตรงกับความรู้อยู่ และประสบการณ์มาใช้ในการพัฒนาการปฏิบัติงาน โดยให้สอดคล้องกับ พันธกิจที่กำหนด
3. ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาดังกล่าวรวมถึงการมีส่วนร่วมในการทบทวนนโยบาย วัตถุประสงค์ ของสถานศึกษา
4. ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดให้ครูที่ปรึกษามีปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครอง และให้รายงานผลการดำเนินกิจกรรมต่างๆต่อผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ
5. ด้านความคิดเชิงระบบ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมี การวางกรอบแนวคิดการทำงานที่เป็นแบบแผนชัดเจนในการปฏิบัติงานของบุคลากร

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนชุมชนปัญญานุกูลจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. ควรมีการศึกษาการเปรียบเทียบความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
3. ควรมีการศึกษาการเปรียบเทียบความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน ในสังกัดปกติในระดับภูมิภาคต่าง ๆ เป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- จूरีย์ สร้อยเพชร. (2554). การพัฒนารูปแบบขององค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยอดนิคม. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา,
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- นครินทร์ จับจิตต์. (2562). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- นิชา เสาวเวียง. (2556). การประเมินความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ฝ่ายปฏิบัติการเครือข่าย (เขต 1 ภาค 1). วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. กรุงเทพฯ: สุริยวิสาสนาสัน.
- รติกร พุฒิประภา. (2562). องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านลานแหลม (สรนุวัตรราษฎร์อุทิศ). วารสารวิชาการ, 10(2),
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่21. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.

- โรงเรียนชุมพรปัญญาคุณกุล (2564). **ประกันคุณภาพการศึกษา พุทธศักราช 2564**. ชุมพร : โรงเรียนชุมพรปัญญาคุณกุล
- อภิญา ฉัตรช่อฟ้า. (2562). องค์กรแห่งการเรียนรู้. *วารสารวิชาการ*. 5(1)
- Garvin, D.A., Edmondson, A.C. and Gino, F. (2008). **Is Yours a Learning Organization?**. Harvard Business Review.
- Pavel, B. (2020). The learning company: the learning organization the British way its origins, present, and future directions. An interview with John Burgoyne. **The Learning Organization**, 27(3), 249-257.
- Pedler, M., Burgoyne, J. G. and Boydell, T. (1991). **The Learning Organization: A Strategy for Sustainable Development**. New York: McGraw-Hill.
- Senge, Peter M. (1990). **The fifth discipline: The art and practice of the learning organization**. London: Century Press.

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง

The Participative Administration of Anubanbandan School Under Ranong Primary Educational Service Area Office

ชนากานต์ ฉิมนิกร¹, พัชรา เดชโฮม², และ สรายุทธ์ เศรษฐขจร³

Chanakarn Chimnikorn¹, Patchara Dechhome², and Sarayuth Sethakhajorn³

¹โรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง

^{2,3}คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Chanakarn Chimnikorn

อีเมล: chanakarn.oil15@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง ใน 5 ด้าน ดังนี้ ประกอบด้วย 1) ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ 2) ด้านการไว้วางใจ 3) ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และ 5) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระนอง ปีการศึกษา 2565 จำนวน 34 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.57$) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\mu = 4.56$) ด้านการไว้วางใจ ($\mu = 4.55$) และด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\mu = 4.51$) ส่วนด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.49$) สภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.73$) รองลงมาคือ ด้านการไว้วางใจ ($\mu = 4.73$) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\mu = 4.72$) และด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน ($\mu = 4.72$) ส่วนด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.71$)

คำสำคัญ : การบริหารแบบมีส่วนร่วม , การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ , การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

Abstract

The purpose of this research was to study the current and desirable of the participative administration of Anubanbandan school under Ranong primary education service area office in 5 aspect as follows: 1) the goals and objectives 2) the trust 3) the autonomy 4) the participative in decision making and 5) the participative in evaluation. The populations used in the research were government teachers at Anubanbandan school under Ranong primary education service area office, and academic year 2022, consisted of 34 people. The research instrument was a 5 level estimator questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that the current condition of the participative administration of Anubanbandan school under Ranong primary education service area office were generally found at highest level. When considering each aspect, it was found that the goals and objectives with the highest mean, followed by participative in the evaluation, the trust and the participative in decision making. As for the autonomy have the lowest mean. The overall desirable condition was at the highest level. When considering each aspect, it was found that in the participative in evaluation with the highest mean, followed by the trust, the participative in decision making and the autonomy. As for the goals and objectives have the lowest mean.

Keyword: Participative Administration, Goals and objectives, Participative in evaluation

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มีแนวนโยบายด้านการบริหารราชการ โดยต้องส่งเสริม และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจการวางแผนพัฒนา รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชน มีผลสัมฤทธิ์ต่อ ภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่า ส่วนราชการจะต้องพัฒนาความรู้ ความเชี่ยวชาญ ให้เพียงพอแก่การปฏิบัติงานและสอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ในการบริหาร ราชการตามพระราชกฤษฎีกานี้จะต้องมีการวางแผนการปฏิบัติราชการทุกระยะ ต้องมีการปรับแผน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ต้องมีการกำหนดผลสัมฤทธิ์ของงานที่เป็นความจริง ส่วนราชการต้องมีการพัฒนา ความรู้เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เน้นการสร้างความคิดใหม่ ๆ ตามวิชาการสมัยใหม่ และนำมาปรับใช้กับการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ (พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารการบ้านเมืองที่ดี, 2546: 298)

การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participatory administration) การบริหารโดยให้บุคคลในองค์กรหรือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการ การตัดสินใจใช้ความคิดสร้างสรรค์ ความเชี่ยวชาญในการบริหารให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการบริหารงานมีความสำคัญของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมก่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในการปฏิบัติงานที่มุ่งหวัง และกระบวนการตัดสินใจสามารถรองรับพฤติกรรมของบุคคลในองค์กรได้กว้างขวางและเกิดการยอมรับได้ เป็นหลักการของการบริหารงานที่ผลต่อการดำเนินการเชิงวิเคราะห์ ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจ ได้ ลดช่องว่างของระบบการสื่อสารในองค์กรและขจัดปัญหาความขัดแย้ง (นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ, 2560: 177)

โรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 791 คน จำนวนข้าราชการครูทั้งสิ้น 34 คน ซึ่งเป็นองค์กรที่มีขนาดใหญ่ มีการส่งเสริมสถานศึกษาให้มีการจัดการศึกษาไปสู่เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด โดยมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงานให้เป็นตามนโยบายที่โรงเรียนเป็นฐานและการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้ประชากรในวัยเรียนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเสมอภาคและทั่วถึง มีคุณภาพมาตรฐาน ได้กำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานการจัดการศึกษา โดยมีกลยุทธ์และ จุดเน้นด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษา ที่ต้องการพัฒนาความเข้มแข็งของสถานศึกษาในด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์การ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา รวมทั้งการส่งเสริมการบริหารโดยมีสถานศึกษาเป็นฐานและภารกิจในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาในปีการศึกษา 2565 ทั้งนี้กลุ่มบุคคลที่จะต้องเริ่มเข้าสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลงและสำคัญอย่างยิ่งได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยแบ่งกันคิดแบ่งกันทำ ฝ่ายกรรมการสถานศึกษาจะต้องหาวิธีการดึงผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมด้วย และร่วมกันหาแนวทางปฏิบัติ ซึ่งสภาพปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง พบว่า ขาดกระบวนการขับเคลื่อนการศึกษาแบบมีส่วนร่วม ขาดความร่วมมือกันดูแลนักเรียน และขาดความร่วมมือกันในการบริหารงานสถานศึกษาให้เกิดคุณภาพและลักษณะที่พึงประสงค์ ส่งผลให้การ ทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (O-NET) ต่ำกว่าระดับประเทศ (แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน, 2564: 25)

วัตถุประสงค์การวิจัย

ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนองครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยใน 5 ด้าน ดังนี้ 1.) ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ 2.) ด้านการไว้วางใจ 3.) ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน 4.) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 5.) ด้านการมีส่วนร่วม

ในการประเมินผล (Chris Argyris, 2006) (Swanaburg, 1996) (Sashkin, 1982) (Cohen and Uphoff, 1980) (Fornaroff, 1980) (กมลชนก ศรีวรรณ, 2561) (ชูชาติ พวงสมจิตร, 2555) (อรทัย ก๊กผล, 2552) (อคิน รพีพัฒน์, 2547) (ดวงแก้ว กอแก้ว, 2543)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาระนอง ปีการศึกษา 2565 จำนวน 34 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการบริหารแบบมี ส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระนอง ใช้กรอบแนวคิด การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากการสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ด้านการไว้วางใจ ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน ด้านการมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระนอง ประกอบด้วย ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ด้านการไว้วางใจ ด้าน ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ลักษณะ ของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้ (พิมลพรรณ เพชรสมบัติ, 2561: 61-65)

ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปาน กลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระนอง

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระนอง

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ 2) ด้านการไว้วางใจ 3) ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 5) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระนอง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .992

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระนอง จำนวน 34 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระนอง เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ โรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระนอง จำนวน 34 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้กลับคืนมาจำนวน 34 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระนอง ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง โดยใช้ในการแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ 2) ด้านการไว้วางใจ 3) ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 5) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (พิมพ์พรธน เพชรสมบัติ. 2561, น.61-65)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา โดยรวม 5 ด้าน

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์	4.57	.53	มากที่สุด	1	4.71	.48	มากที่สุด	5
2. ด้านการไว้วางใจ	4.55	.55	มากที่สุด	3	4.73	.46	มากที่สุด	2
3. ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน	4.49	.59	มาก	5	4.72	.47	มากที่สุด	4
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.51	.55	มากที่สุด	4	4.72	.45	มากที่สุด	3

5. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.55	.51	มากที่สุด	2	4.73	.44	มากที่สุด	1
รวม	4.53	.55	มากที่สุด		4.72	.46	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาระนอง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.57$) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\mu = 4.55$) ด้านการไว้วางใจ ($\mu = 4.55$) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\mu = 4.51$) ส่วนด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.49$)

สภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาระนอง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.73$) รองลงมาคือ ด้านการไว้วางใจ ($\mu = 4.73$) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\mu = 4.72$) ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน ($\mu = 4.72$) ส่วนด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.71$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

สภาพปัจจุบันการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาระนอง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการไว้วางใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาระนอง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการไว้วางใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน ส่วนด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ สภาพปัจจุบันการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาระนอง ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาโดยรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านกำหนดขอบเขตของงานที่จะทำให้ท่านสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ และ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านกำหนดวัตถุประสงค์ในการวางแผนการปฏิบัติงานร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินผลสร้างความตระหนักในการทำงาน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการตรวจสอบ การปรับปรุงและแก้ไขการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์การการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนอง ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาเป้าหมายในการดำเนินงาน และ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านมีส่วนร่วมในการควบคุม กำกับ ติดตามงานอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและเป้าหมาย ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านกำหนดขอบเขตของงานที่จะทำให้งานสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ และ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านกำหนดวัตถุประสงค์ในการวางแผนการปฏิบัติงานร่วมกัน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการตรวจสอบ การปรับปรุงและแก้ไขการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการไว้วางใจ สภาพปัจจุบันการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนอง ด้านการไว้วางใจ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายงานเชื่อว่าปฏิบัติงานได้สำเร็จ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการยอมรับและชื่นชมผลของการ และ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ทบทวนการปฏิบัติงานในขั้นสุดท้าย ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการระยะเวลาและอัตราการมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนอง ด้านการไว้วางใจ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการยอมรับและชื่นชมผลของการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายงานเชื่อว่าปฏิบัติงานได้สำเร็จ และ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ทบทวนการปฏิบัติงานในขั้นสุดท้าย ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการระยะเวลาและอัตราการมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสม และ ผู้บริหารสถานศึกษามีการรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน สภาพปัจจุบันการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนอง ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านนำเสนอต่อผู้บริหารได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านร่วมกันพัฒนาและปรับปรุงงานของตนเอง ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระปราศจากการควบคุม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์การดำเนินการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนอง ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านร่วมกันพัฒนาและปรับปรุงงานของตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านนำเสนอต่อผู้บริหารได้ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระปราศจากการควบคุม

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สภาพปัจจุบันการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนอง ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับ

มากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านเสนอแนะแนวทางการพัฒนาในการปฏิบัติงาน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการแบ่งอำนาจการตัดสินใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านมีการวินิจฉัยปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา และ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านเสนอแนะแนวทางการพัฒนาในการปฏิบัติงาน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการแบ่งอำนาจการตัดสินใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน และ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านมีการเลือกวิธีการแก้ไขปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดขอบเขตของงานที่จะทำให้งานสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้รวมถึงกำหนดวัตถุประสงค์ในการวางแผนการปฏิบัติงานร่วมกันมีการประเมินผลสร้างความตระหนักในการทำงานเพื่อสร้างความชัดเจนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานผู้บริหารมีการพัฒนาเป้าหมายในการดำเนินงานและให้ครูมีส่วนร่วมในการควบคุม กำกับ ติดตามงานอย่างสม่ำเสมอเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นพร้อมทั้งมีการปรึกษาหารือในการปฏิบัติงานรวมถึงมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและเป้าหมายและผู้บริหารสถานศึกษามีการตรวจสอบ การปรับปรุงและแก้ไขการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ (2554) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นวิธีการบริหารที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (stakeholders) ได้มีส่วนร่วมตามความเหมาะสม นับตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมสนับสนุน ร่วมติดตามประเมินผลร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมรับผิดชอบผลงานที่ออกมา ร่วมภาคภูมิใจในผลงานหรือรับข้อตำหนิตที่เกิดขึ้นนั้นคือร่วมรับทั้งผิดและชอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิบูลลอร์ นิลพิบูลย์ (2563) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ทั้งรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ความยึดมั่นผูกพัน ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน การไว้วางใจกัน และการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน

สภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครูประเมินตนเอง และให้ครูมีส่วนร่วมในการนำข้อมูลที่ได้จากการ ประเมินผลไปใช้ ส่งผลให้มีการ

วางแผนปรับปรุงแก้ไขปฏิบัติงานให้ดีขึ้น รวมถึงมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามการปฏิบัติงาน มีขั้นตอนและวิธีการประเมินที่มีประสิทธิภาพ เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมเสนอแนะแนวทางปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น โดยมีการปรับปรุงและพัฒนาาร่วมกัน นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาให้มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อให้ครูมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการประเมินผลปฏิบัติงานและมีส่วนร่วมในการกำหนดประเด็นและเนื้อหาในการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของจันท์จิรา สุดใจ (2560) ได้กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผล เป็นการที่สถานศึกษานั้นมีการมอบหมายหน้าที่ให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันประเมินการดำเนินงาน ตรวจสอบติดตามประเมินผล ดำเนินการตามโครงการ งานกิจกรรม เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการรายงาน เผยแพร่ให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาได้รับรู้เพื่อนำผลไปพัฒนากระบวนการทำงาน เพื่อให้ทราบถึงผลดีผลเสีย และหาทางแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานในครั้งต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญิทธิษฐ์ ชิดสนิท (2565) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 จากการศึกษานี้พบว่า สภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษารวมของสภาพการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด หากพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ พบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดขอบเขตของงานที่จะทำให้งานสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ รวมถึงกำหนดวัตถุประสงค์ในการวางแผนการปฏิบัติงานร่วมกัน มีการพัฒนาเป้าหมายในการดำเนินงานเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการควบคุม กำกับติดตามงานอย่างสม่ำเสมอสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยา หานุภาพ (2564) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ด้านการไว้วางใจ พบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายงานเชื่อว่าปฏิบัติงานได้สำเร็จและผู้บริหารสถานศึกษามีการยอมรับและชื่นชมผลของการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรกร ชวดกลางลา (2565) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผล การบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน พบว่า ในสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมากและในสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูนำเสนองานต่อ

ผู้บริหารได้ และผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูร่วมกันพัฒนาและปรับปรุงงานของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัย บุษบา เคนะอ่อน (2565) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า สภาพปัจจุบันและในสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูมีการวินิจฉัยปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยวิระ บุตรฤทธิ์ (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเกิดองค์การแห่งการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

5. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า สภาพปัจจุบันและในสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครูประเมินตนเองพร้อมทั้งให้ครูมีส่วนร่วมในการนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลไปใช้ สอดคล้องกับงานวิจัยรัตนมารินทร์ สืบสายทองคำ (2562) รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลุ่มโรงเรียนเป็นฐาน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระนง มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. **ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์** ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนในการกำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของสถานศึกษา รวมถึงการควบคุม กำกับ ติดตาม พร้อมทั้งตรวจสอบ และร่วมกันหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขผลการปฏิบัติงาน เพื่อนำไปพัฒนา โดยการวางแผนการดำเนินงานของสถานศึกษา ให้สถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติต่อไป

2. **ด้านการไว้วางใจ** ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการจัดการระยะเวลาและอัตราการมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสม โดยการสร้างความไว้วางใจในการทำงาน ไว้วางใจให้รับผิดชอบงาน ทำงานให้อยู่ในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสม โดยมีการจัดโครงการหรือกิจกรรมให้ครูได้แสดงผลงานของตนเองให้ประจักษ์แก่สายตา ชุมชน ผู้ปกครอง รวมถึงเพื่อนครูด้วยกันเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน มีการยอมรับและชื่นชม ทำให้ครูเป็นบุคคล ที่มีคุณภาพ มีความสามารถ และมีความสามัคคีกันในทุกๆขณะในการปฏิบัติงานร่วมกัน

3. **ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน** ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะให้ครูปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระ ปราศจากการควบคุม และควรให้ครูร่วมกันพัฒนาและปรับปรุงงานของตนเอง โดยผู้บริหารสถานศึกษาให้อิสระในการปฏิบัติงาน หลักความเป็นอิสระของสถานศึกษา ต้องมีความยืดหยุ่น ตามสภาพความพร้อม และ

บริบทของแต่ละสถานศึกษาซึ่งมีความแตกต่างกัน และต้องมีกลไกการสนับสนุนที่ตรงตามความต้องการของสถานศึกษา

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการแบ่งอำนาจการตัดสินใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน และควรให้ครูมีการวินิจฉัยปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน โดยเริ่มจากการมอบอำนาจการตัดสินใจ โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ เพื่อให้มีการทำงานร่วมกันเป็นทีม มีการปรึกษาหารือ รับฟังข้อคิดเห็น และร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น มีการตั้งเป้าหมาย นโยบาย กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจของสถานศึกษาร่วมกัน

5. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดประเด็นและเนื้อหาในการประเมินผล และควรมีการเปิดโอกาสให้ครูประเมินตนเอง โดยผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา โดยมีการประชุมวางแผน การติดตามประเมินรวมถึงนำผลการประเมินนั้นเผยแพร่ให้ทุกคนได้รับรู้ร่วมกัน เพื่อนำผลการประเมินนั้นไปพัฒนาในการวางแผนการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่านสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง
2. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลบ้านด่านสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง

บรรณานุกรม

- ไชยา หานุกาพ. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ธัญภิชษฐ์ ชิดสนิท. (2565). แนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- บุษบา เคนะอ่อน. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2561). การวิจัยทางการบริหารศึกษา. กรุงเทพฯ : ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- รัตนมารินทร์ สืบสายทองคำ. (2562). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้กลุ่มโรงเรียนเป็นฐาน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. ลพบุรี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2.

- วัชรกร ชวดกลางลา. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผล การบริหารงานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิบูลอร นิลพิบูลย์. (2563). การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิระ บุตรฤทธิ. (2566). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเกิดองค์การ แห่งการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลาสตูล. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2554). หลักการ ทฤษฎี และนวัตกรรมการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลระนอง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง
The Participative Administration of Anubanranong School
Under Ranong Primary Educational
Service Area Office

อินตุอน ชัยอุดม¹, พัชรา เดชโฮม², และ สราวุธ เศรษฐจักร³

Intuon Chaiudom¹, Patchara Dechhome²

and Sarayuth Sethakhajorn³

¹โรงเรียนอนุบาลระนอง

^{2,3}คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Intuon Chaiudom

อีเมล: Intuon.f15@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง ใน 5 ด้าน ดังนี้ ประกอบด้วย 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล 3) ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน 4) ด้านการไว้วางใจกัน และ 5) ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง ปีการศึกษา 2565 จำนวน 48 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ด้านการไว้วางใจกัน และด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการไว้วางใจกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ส่วนด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

คำสำคัญ : การบริหารแบบมีส่วนร่วม

Abstract

The purpose of this research was to study the current and desirable of the participative administration of Anubanranong school under Ranong primary educational service area office in 5 aspects as follows: 1) the participative in decision making 2) the participative in evaluation 3) the goals and objectives 4) the trust and 5) the autonomy. The populations used in the research were government teachers at Anubanranong school under the office of Ranong primary educational service area, and academic year 2022, consisted of 48 people. The research instrument was a 5 level estimator questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that the current condition of the participative administration of Anubanranong school under Ranong primary educational service area office were generally found at highest level. When considering each aspects, it was found that the participative in evaluation with the highest mean, followed by the goals and objectives, the trust, the participative in decision making. As for the autonomy have the lowest mean. The overall desirable condition was at the highest level. When considering each aspects, it was found that in the trust with the highest mean, followed by the participative in evaluation, the participative in decision making and the goals and objectives. As for the autonomy have the lowest mean.

Keyword : Participative Administration

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดหลักการจัดการศึกษาไว้ 3 ประการ โดยเน้นการศึกษาตลอดชีวิต สังคมมีส่วนร่วมจัดการศึกษา พร้อมทั้งพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยยึดหลักความมีเอกภาพในการกำหนดนโยบาย การศึกษาตลอดชีวิต เน้นการกระจายอำนาจ การประกันคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ ระดมทรัพยากรที่มีอยู่รอบๆ สถานศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และสถาบันอื่นๆ ซึ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วมนั้นมีมาตั้งแต่อดีต มนุษย์รวมตัวกันเพื่อร่วมกันคิดวางแผนที่จะต่อสู้กับธรรมชาติ การมีส่วนร่วมเข้าไปเกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือและการทำประโยชน์ ดังนั้นประสิทธิผลขององค์กรขึ้นอยู่กับความร่วมมือที่จะผลักดันให้ภารกิจบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูมีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรมองค์การและบทบาทของครูมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นผลให้เกิดความร่วมมือร่วมใจและจะกระตุ้นให้ภารกิจบรรลุเป้าหมาย การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา เป็นสิ่งสำคัญของสถานศึกษาในการพัฒนาการศึกษา โดยการเปิดโอกาสให้ครูที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาตามกระบวนการในการบริหารสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ในเรื่องการวางแผนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา การร่วมปฏิบัติตามแผน และที่สำคัญที่สุดของการกระจายอำนาจทางการศึกษาตามกระบวนการมีส่วนร่วมก็คือ การร่วมติดตาม ประเมินผล

ทางการบริหารสถานศึกษา โดยยึดหลักว่าทุกคน ทุกฝ่ายต้องเรียนรู้ รับรู้ และดำเนินองค์การร่วมกันมิใช่เพียงผู้เดียวเท่านั้น (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2542)

การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงานด้านต่างๆ เพราะการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม คือ การที่ผู้บริหารใช้วิธีการเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการวางแผน ช่วยเสนอแนะข้อคิดเห็น เพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารตลอดจนการให้โอกาสและอิสระกับกลุ่มที่จะตัดสินใจทำงานเอง ภายใต้เป้าหมายและนโยบายที่มอบหมาย แต่การบริหารแบบมีส่วนร่วมอาจยังมีน้อยมากใน สถานศึกษา เนื่องจากสถานศึกษาไม่มีการประชุมชี้แจงในการมอบหมายงาน การวางแผนงาน โครงการต่างๆ ไม่ชัดเจน และขาดการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2554: 254) การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการบริหารแบบหนึ่งที่ช่วยให้ผู้บริหารและหน่วยงาน มีประสิทธิภาพ เป็นการเพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจทางด้านการบริหารให้ดีขึ้น และช่วยให้องค์การตอบสนองต่อความต้องการของสภาพแวดล้อมได้ดีขึ้น ลำเพย เย็นมนัส (2542: 8) การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่ได้รับความสนใจในการบริหารโรงเรียนในปัจจุบัน เพราะเป็นรูปแบบที่สอดคล้องกับแนวทางการบริหารตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ปัจจุบันมีการแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 เมื่อนำไปใช้ในสถานศึกษาจึงเป็นการระดมผู้เชี่ยวชาญและผู้มีประสบการณ์ เพื่อร่วมกันจัดการศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญของโรงเรียนเป็นการระดมทรัพยากรด้านการเงินและด้านวิชาการ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนสร้างและสนับสนุนให้เกิดผู้นำใหม่ๆ ในทุก ระดับเพิ่มปริมาณและคุณภาพ นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนในโรงเรียนได้เสนอความคิดเห็นในการปรับปรุงการศึกษา ชุมชนมีส่วนร่วมและมีสิทธิในการบริหารการจัดการศึกษาการบริหารและการตัดสินใจด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้และทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษา (อุทัย บุญประเสริฐ, 2552: 56)

โรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 1,255 คน จำนวนข้าราชการครูจำนวนทั้งสิ้น 48 คน มีการส่งเสริมสถานศึกษาให้มีการจัดการศึกษาไปสู่เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดและมีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับภารกิจหลักและยุทธศาสตร์สำคัญของสถานศึกษา โดยมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงานให้เป็นตามนโยบายที่โรงเรียนเป็นฐานและการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นมาตรฐานสากลในศตวรรษที่ 21 และการบริหารสถานศึกษาด้วยระบบคุณภาพ (Thailand Quality Award – TQA) โดยมีกลยุทธ์และจุดเน้นด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารงานและการจัดการศึกษาที่ต้องการพัฒนาความเข้มแข็งของสถานศึกษาในด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์การ การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา รวมทั้งการส่งเสริมการบริหารโดยมีสถานศึกษาเป็นฐานและภารกิจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในปีการศึกษา 2565 โดยผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานในสถานศึกษาในทุกๆด้าน ร่วมกันคิดร่วมกันตัดสินใจ ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม และร่วมกันหาแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานของสถานศึกษา ซึ่งสภาพปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการบริหาร

สถานศึกษาด้วยระบบคุณภาพ (Thailand Quality Award – TQA) ของสถานศึกษา ซึ่งพบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษายังไม่เกิดผลอย่างชัดเจน เนื่องจากบางครั้งบุคลากรผู้ที่ทำหน้าที่ปฏิบัติงานจริงนั้นได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการคิด วางแผน และตัดสินใจในงานนั้นๆ ค่อยข้างน้อย สังเกตได้จากการประชุมในบางครั้งการปฏิบัติงานส่วนใหญ่ผู้ที่ทำหน้าที่คิด และตัดสินใจจะเป็นฝ่ายหัวหน้างานนั้น ส่วนผู้ที่ทำหน้าที่ปฏิบัติงานจริงนั้นมาประชุมเพื่อรับคำสั่งหรือคำชี้แจงในการปฏิบัติงานเท่านั้น จากสภาพความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพ โดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากหลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้ศึกษาได้สังเคราะห์หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล 3) ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน 4) ด้านการไว้วางใจกัน และ 5) ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง ปีการศึกษา 2565 จำนวน 48 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม จากการสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล 3) ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน 4) ด้านการไว้วางใจกัน และ 5) ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 10 ข้อ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล 10 ข้อ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน 10 ข้อ ด้านการไว้วางใจกัน 10 ข้อ ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน 10 ข้อ รวม 50 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง

3. สร้างแบบสอบถาม โดยใช้กรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล 3) ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน 4) ด้านการไว้วางใจกัน 5) ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน แล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อของแต่ละข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนอนุบาลบ้านด่าน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .989

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่น ไปใช้กับข้าราชการครูโรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง จำนวน 48 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูโรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง จำนวน 48 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองได้กลับคืนมาจำนวน 48 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง โดยใช้ในการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล 3) ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน 4) ด้านการไว้วางใจกัน และ 5) ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. 2561, น.61-65)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมทั้ง 5 ด้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยรวม 5 ด้าน

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของ โรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	ลำดับ	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.5	.66	มากที่สุด	3	4.71	.54	มากที่สุด	2
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.6	.52	มากที่สุด	1	4.71	.47	มากที่สุด	2
3. ด้านการตั้งเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ร่วมกัน	4.5	.54	มากที่สุด	2	4.70	.48	มากที่สุด	3
4. ด้านการไว้วางใจกัน	4.5	.59	มากที่สุด	2	4.72	.50	มากที่สุด	1
5. ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน	4.5	.59	มากที่สุด	4	4.68	.50	มากที่สุด	4
รวม	4.57	.47	มากที่สุด		4.70	.40	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.64$) รองลงมาคือ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ($\mu = 4.58$) ด้านการไว้วางใจกัน ($\mu = 4.58$) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\mu = 4.54$) ส่วนด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.53$)

เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการไว้วางใจกัน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.72$) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\mu = 4.71$) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\mu = 4.71$) ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ($\mu = 4.70$) ส่วนด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.68$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยรวมทั้ง 5 ด้าน สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์

ร่วมกัน ด้านการไว้วางใจกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการไว้วางใจกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ส่วนด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านมีการร่วมกันเสนอแนะแนวทางการพัฒนาในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านดำเนินการแก้ไขปัญหา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านมีการร่วมกันพิจารณาข้อมูลรายละเอียดในการดำเนินกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านมีการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านมีการวินิจฉัยปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านมีการแบ่งอำนาจการตัดสินใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ประเมินตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านมีการวางแผนปรับปรุงแก้ไขปฏิบัติงานให้ดีขึ้น ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านเสนอแนะแนวทางปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ประเมินตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านมีการวางแผนปรับปรุงแก้ไขปฏิบัติงานให้ดีขึ้น ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดประเด็นและเนื้อหาในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านมีการตรวจสอบ การปรับปรุงและแก้ไขการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านมีการแสดงความคิดเห็น และผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านมีการปรึกษาหารือในการปฏิบัติงาน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านมีการสร้างความชัดเจนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านมีการแสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านมีการวางแผนปรับปรุงแก้ไขปฏิบัติงานให้ดีขึ้น ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านมีการสร้างความชัดเจนและแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการไว้วางใจกัน สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านมีการยอมรับและชื่นชมผลของการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านปฏิบัติงานด้วยตนเอง ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการกระจายอำนาจโดยมอบหมาย

ภาระหน้าที่ในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายงานเชื่อว่าปฏิบัติงานได้สำเร็จ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านปฏิบัติงานด้วยตนเอง ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการกระจายอำนาจ โดยมอบหมายภาระหน้าที่ในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารสถานศึกษาไว้วางใจให้ผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติหน้าที่โดยมีการรายงานผลเป็นระยะ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านมีการยอมรับและแก้ไขข้อผิดพลาด เพื่อหาแนวทางป้องกันไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเองอย่างเต็มที่ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านมีการปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระปราศจากการควบคุม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านมีการยอมรับและแก้ไขข้อผิดพลาด เพื่อหาแนวทางป้องกันไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเองอย่างเต็มที่ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาให้ท่านมีการปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระปราศจากการควบคุม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง โดยรวมทั้ง 5 ด้าน สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ครูได้ประเมินตนเอง แล้วร่วมกันในการวางแผน ปรับปรุง และแก้ไขการปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยมีการแสดงความคิดเห็นในการประเมินผลปฏิบัติงาน แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลไปใช้ รวมทั้งมีการกำหนดขั้นตอน วิธีการประเมินที่มีประสิทธิภาพ และร่วมกันกำหนดประเด็นและเนื้อหาในการประเมินผล และให้ครูได้มีส่วนร่วมในการประเมินผล กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานของสถานศึกษา พร้อมทั้งปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน ทั้งนี้การประเมินผลต้องตรงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ โดยมีการเสนอแนะแนวทางปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญกิติษฐ์ ชิตสนิท (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้จะเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการมอบหมายงาน เพราะเชื่อว่าผู้ปฏิบัติงานสามารถทำงานได้สำเร็จและปฏิบัติงานด้วยตนเองได้ โดยผู้บริหารมีการยอมรับและชื่นชมผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงาน จากนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นผู้ทบทวนการปฏิบัติงานในขั้นสุดท้าย และมีการรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ปฏิบัติงาน เพราะผู้บริหารมีการเชื่อถือความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานที่ผู้ปฏิบัติงานรับผิดชอบ โดยมีการจัดการระยะเวลาและอัตราการมีส่วนร่วม

เท่าๆ กันอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ผู้บริหารมีความไว้วางใจให้ผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มศักยภาพของตนเอง โดยปราศจากการควบคุม แล้วจึงรายงานผลการดำเนินงานเป็นระยะ ดังนั้นการกระจายอำนาจ โดยการมอบหมายภาระหน้าที่ในการปฏิบัติงานให้ผู้ปฏิบัติงานได้ตัดสินใจ และลงมือปฏิบัติด้วยตัวเอง ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความสุข มีกำลังใจในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ทำให้การบริหารงานของสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้และมีเกิดประสิทธิการทำงานอย่างสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิระ บุตรฤทธิ์ (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเกิดองค์การแห่งการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ผลการวิจัยพบว่าโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การไว้วางใจกัน รองลงมา คือ ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ คือ ความยึดมั่นผูกพัน ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีการเสนอแนะแนวทางการพัฒนาในการปฏิบัติงาน และมีการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการปฏิบัติงานในสถานศึกษา เพื่อนำมาร่วมตัดสินใจเลือกวิธีการดำเนินการและแก้ไขปัญหาที่ได้พบในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิศรุต์ เพ็ชรสีม่วง (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการเปิดโอกาสให้ประเมินตนเอง และให้มีส่วนร่วมในการวางแผน ปรับปรุง และการแก้ไขปฏิบัติงานกิจกรรม โครงการ และการดำเนินงานต่างๆ ในสถานศึกษาให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิระภา มีห้วยหลิม (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ผลการวิจัยพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การปรับปรุง และแก้ไขการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และมีการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน รวมถึงให้มีการประเมินผล สร้างความตระหนักในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยมีนา ละเต๊ะ (2563) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในสมาคมโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก

4. ด้านการไว้วางใจกัน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการยอมรับและชื่นชมผลการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้ครูได้ปฏิบัติงานด้วยตนเอง โดยมีการยอมรับและไว้วางใจในการปฏิบัติงานจากผู้บริหาร และมีการมอบหมายงานให้แก่ผู้ที่มีส่วน

เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ เพราะเชื่อว่าผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิบูลอร นิลพิบูลย์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

5. ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการยอมรับและให้ผู้ปฏิบัติงานแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดในการปฏิบัติงาน โดยสามารถใช้ดุลยพินิจตัดสินใจได้ด้วยตนเอง และสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเองอย่างเต็มที่ และซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอมรภัก ปิ่นกำลัง (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา พิจารณาข้อมูลรายละเอียดในการดำเนินกิจกรรม โครงการ มีการกำหนดแผนปฏิบัติงาน เพื่อร่วมตัดสินใจในการดำเนินการต่างๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยผู้บริหารสถานศึกษามีการแบ่งอำนาจในการตัดสินใจให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางการประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานต่างๆ โดยให้ร่วมกันกำหนดประเด็นและเนื้อหาในการประเมินผล แล้วนำไปใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน

3. ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความชัดเจนและสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ได้มีส่วนร่วมในดำเนินงานปรึกษาหารือในการปฏิบัติงาน และการพัฒนาสถานศึกษา โดยมีการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการทำงานร่วมกัน เพื่อทำให้ผลการปฏิบัติงานนั้นประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาที่กำหนดไว้และตรงตามคุณภาพของสถานศึกษา

4. ด้านการไว้วางใจกัน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกระจายอำนาจการบริหารงาน และมีการมอบหมายภาระหน้าที่ในการปฏิบัติงานให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยผู้บริหารต้องมีความไว้วางใจให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานเชื่อว่าปฏิบัติงานได้สำเร็จ และทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ โดยไม่ต้องมี

ผู้ควบคุม สามารถใช้ดุลพินิจที่เหมาะสมของตนเองได้ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีกำลังใจและมีความสุขในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

5. ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีอิสระในการปฏิบัติงาน และปราศจากการควบคุม โดยให้ผู้ปฏิบัติงานแสดงความสามารถในการทำงานได้อย่างเต็มที่ สามารถใช้ดุลพินิจตัดสินใจด้วยตนเอง และมีอิสระในการเลือกวิธีการปฏิบัติงานที่จะทำนั้นให้แล้วเสร็จ เพื่อให้สถานศึกษามีการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง
2. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอนุบาลระนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง

บรรณานุกรม

- จิระภา มีหาวยหลิม. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.
- ธัญลักษณ์ ชิดสนิท. (2565). แนวทางการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2561). การวิจัยทางการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: ทริบเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- มีนา ละเต๊ะ. (2563). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในสมาคมโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลาม จังหวัดสงขลา. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ลำเพย เย็นมนัส. (2542). บทบาทของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิบูลร นิลพิบูลย์. (2563). การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิระ บุตรฤทธิ. (2566). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเกิดองค์การแห่งการเรียนรู้ในยุควิถีชีวิตใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

- วิศรุต เพ็ชรสีม่วง. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 พระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง
สำนักงานปฏิรูปการศึกษา พ.ศ.2542 / สำนักงานปฏิรูปการศึกษา(องค์การมหาชน). กรุงเทพฯ :
ผู้แต่ง.
- สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์. (2554). หลักการทฤษฎีและนวัตกรรมการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อมรภาค ปิ่นกำลัง. (2562). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2552). การวิจัยด้านการบริหารจัดการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ธุรกิจบัณฑิต.

การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ
จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

The Student Affairs Administration At Chumphonpanyanukul School
Chumphon Province Under
Special Education Bureau

พรมวิจิตร ประชา¹ และ นีรันดร์ สุธีนันัน²

Phomvijit Parakha¹ and Niran Sutheeniran²

¹โรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Phomvijit Parakha

อีเมล: parakha015@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ใน 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน 2) ด้านการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม 4) ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5) ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และ 6) ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 54 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ส่วนด้านประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ: งานกิจการนักเรียน , การศึกษาพิเศษ

ABSTRACT

The purpose of study on The Student Affairs Administration at Chumphonpanyanukul School Chumphon Province under The Special Education Bureau were included in 6 following aspects: 1) Student affairs planning, 2) Student affairs administration, 3) Promoting and developing students to have discipline, morality and ethics, 4) Student support system operation, 5) Democracy promotion in schools, and 6) Assessment of student affairs performance. The population of the study was 54 people from Chumphonpanyanukul School, in academic year 2022. The data were collected by using 5-point rating scale questionnaire and were statistically analyzed in percentage, mean, and standard deviation.

The finding of the study on The Student Affairs Administration at Chumphonpanyanukul School Chumphon Province under The Special Education Bureau was at high level. Considering the results of the study, the six aspects ranged from the highest to the lowest level were as follows: the highest level was Student affairs planning, followed by Democracy promotion in schools, and Assessment of student affairs performance was the lowest level.

Keyword: Student Affairs

บทนำ

ตามประกาศกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 โดยกำหนดให้สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่บริหารงาน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป (ราชกิจจานุเบกษา, 2550: 29-33) ซึ่งจากการศึกษาข้อช่วยการบริหารสถานศึกษา พบว่า งานกิจการนักเรียนเป็นภารกิจหนึ่งของงานด้านการบริหารงานทั่วไป โดยงานกิจการนักเรียนเป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่งที่สถานศึกษาต้องมีการบริหารจัดการที่มีคุณภาพเพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจสังคม การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมทั้งงานกิจการนักเรียนสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ภาคภูมิใจในความเป็นไทย เกิดการเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยผ่านกระบวนการทำงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ดัง ธงชัย ช่อพฤช (2537: 4) กล่าวว่า การบริหารงานกิจการนักเรียน หมายถึง การกระทำทุกอย่างในโรงเรียน เพื่อช่วยพัฒนาให้นักเรียนได้บรรลุจุดมุ่งหมายที่โรงเรียนต้องการ เช่น งานพัฒนานักเรียนทางด้านร่างกาย อารมณ์

สังคมและสติปัญญา เป็นการช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตที่สมบูรณ์ให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนที่สำเร็จ การศึกษาออกไปเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าต่อสังคมส่วนรวมและประเทศชาติสืบไป สอดคล้องกับชัยเดช อารีศิริ ไพศาล (2562: 255) กล่าวว่า การบริหารกิจการนักเรียน เป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหาร สถานศึกษา เพราะเป็นงานที่ต้องพัฒนาชีวิตของนักเรียนมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ คุณธรรม จริยธรรม เพื่อเป็น แนวทางการดำเนินชีวิตในสังคมต่อไปได้ งานกิจการนักเรียนเป็นจัดการกิจกรรมต่อผู้เรียนโดยตรง

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน ชุมพรปัญญานุกูล จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ว่ามีแนวทางในการสนับสนุนและ ส่งเสริมให้โรงเรียน ได้ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยยึดหลักทางการบริหารเชิง คุณภาพ โดยใช้กระบวนการบริหารงานวงจรคุณภาพ PDCA และเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับนำเอาความต้องการ ความจำเป็นมาใช้เป็นแนวทางพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน พัฒนานักเรียนในด้านต่าง ๆ ให้สามารถ ดำรงชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามความต้องการของสังคม อันส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของ โรงเรียนให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญานุกูล จังหวัดชุมพร สังกัดสำนัก บริหารงานการศึกษาพิเศษ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียน ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดของ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2552 และที่แก้ไขเพิ่มเติม 2560: 37-46) 6 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน 2) ด้านการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน 3) ด้านการ ส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม 4) ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5) ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และ 6) ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนชุมพรปัญญานุกูล จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 54 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน 11 ข้อ ด้านการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน 11 ข้อ ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม 12 ข้อ ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 11 ข้อ ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน 11 ข้อ และด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน 10 ข้อ รวม 66 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ระดับ 5 หมายถึง มีการบริหารงานกิจการนักเรียนในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการบริหารงานกิจการนักเรียนในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการบริหารงานกิจการนักเรียนในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการบริหารงานกิจการนักเรียนในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการบริหารงานกิจการนักเรียนในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3. สร้างแบบสอบถาม โดยใช้การรับรู้ของผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน 2) ด้านการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม 4) ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5) ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน 6) ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน แล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 20 จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ความเชื่อมั่น 0.975

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเชื่อมั่นไปใช้กับประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนชุมพรปัญญานุกูล จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 54 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนชุมพรปัญญานุกูล จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อแจกแบบสอบถามให้สำหรับผู้บริหารและครูโรงเรียนชุมพรปัญญานุกูล จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 54 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 54 ฉบับ เก็บคืนได้จำนวน 54 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากระดับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญานุกูล จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา โดยเป็นการแจกแจงความถี่และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญานุกูล จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ใน 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน 2) ด้านการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม 4) ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5) ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน 6) ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) มีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 103)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีการบริหารงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีการบริหารงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการบริหารงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการบริหารงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการบริหารงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญานุกูล จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญานุกูล จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ รวม 6 ด้าน

การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนชุมพร ปัญญานุกูล จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน	4.32	0.75	มาก	1
2	ด้านการบริหารกิจการนักเรียน	4.06	0.76	มาก	5
3	ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม	4.11	0.82	มาก	3
4	ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.07	0.84	มาก	4
5	ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	4.16	0.81	มาก	2
6	ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน	4.05	0.80	มาก	6
รวม		4.13	0.80	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญานุกูล จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.32$) รองลงมาคือ ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ($\mu=4.12$) ส่วนด้านประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.05$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญานุกูล จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนงาน

กิจการนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ส่วนด้าน ประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ระเบียบข้อบังคับของกิจการนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนให้มีการรวบรวมข้อมูลจากฝ่ายบริหารงานต่าง ๆ ในการ จัดทำคู่มือสำหรับครู ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนให้มีการรวบรวมข้อมูลจากฝ่ายบริหารงาน ต่าง ๆ ในการจัดทำคู่มือสำหรับนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการบริหารกิจการนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหาร สถานศึกษาได้มีการสนับสนุนให้มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมในการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อลดความเครียด ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนให้เข้าร่วมกิจกรรมที่หลากหลายและเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและ ส่วนรวม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดแนวปฏิบัติในการมอบรางวัล เชิดชู ยกย่อง ชมเชย ให้แก่นักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนการ จัดกิจกรรมมอบรางวัล เชิดชู ยกย่อง ชมเชย ให้กำลังใจแก่นักเรียนผู้มีความประพฤติดี ส่วนผู้บริหาร สถานศึกษาได้มีการปลูกฝังและส่งเสริมการมีระเบียบวินัยในการดำเนินชีวิต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนการสร้างเครื่องมือสำหรับใช้ในการคัดกรองนักเรียนในด้านต่างๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็น ระบบ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดแนวปฏิบัติในการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอก โรงเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย ข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียนเป็นประจำทุกปี มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมาใช้ สิทธิเลือกตั้งเป็นประจำทุกปี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการดำเนินการวางแผนประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน โดยมี

หลักฐานสามารถตรวจสอบได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานกิจการนักเรียนส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้สนับสนุนให้มีการจัดทำรายงานผลการประเมินให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่องการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนชุมชนพญานาค จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนชุมชนพญานาค มีการบริหารจัดการระบบงานกิจการนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเสริมสร้างค่านิยมหลัก 12 ประการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ของนักเรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม ตามมาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลก และจัดระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ภาควุมิใจในความเป็นชาติไทย เกิดการเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตยผ่านกระบวนการและกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน มีความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ มีจิตสาธารณะ และใช้ชีวิตอย่างพอเพียง สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560: 33) กล่าวว่ากิจการนักเรียนเป็นอีกหนึ่งภาระงานที่สำคัญ สถานศึกษามีบทบาทหน้าที่จัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนที่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจเข้าถึงและพัฒนาผู้เรียน โดยผ่านกระบวนการวางแผนและการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจสังคม การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ภาควุมิใจ ในความเป็นชาติไทย เกิดการเรียนรู้ระบอบประชาธิปไตย ผ่านกระบวนการทำงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนเทิดทูนและจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีจิตสาธารณะ ใช้ชีวิตอย่างพอเพียงปรับตัวมีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกันสามารถเลือกดำเนินชีวิตอย่างผู้มีภูมิรู้ภูมิธรรม และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับภาวะการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสังคมโลก สอดคล้องกับงานวิจัยของยุทธนา เลิศคลัง (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับระเบียบและแนวปฏิบัติทางราชการเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ มีการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มบริหารงานต่าง ๆ แล้วนำข้อมูลที่จัดทำเป็นระเบียบและแนวปฏิบัติเป็นเอกสารคู่มือครูหรือคู่มือนักเรียนขึ้นใช้ในโรงเรียน สอดคล้องกับการวิจัยของกุสิณา รอดทอง (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ด้านการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ ได้มีการกำหนดขอบข่ายและหน้าที่ความรับผิดชอบครบทุกงาน ตามขอบข่ายงานกิจการนักเรียนที่กำหนด มีการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของกัลยานี รัตนบุตร (2564) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารระบบคุณภาพงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ ได้มีการกำหนดนโยบายและมอบหมายให้ผู้ที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความประพฤติ และระเบียบวินัย ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่สอดคล้องกับค่านิยมหลัก 12 ประการ กับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศตวรรษ กฤษณา (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต โดยรวมอยู่ในระดับมาก

4. ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ ได้มีการส่งเสริม สนับสนุนให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อปฏิบัติงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพัชร เกตุรัตน์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการราชบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

5. ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน จัดทำแผนงาน/โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน จัดทำคู่มือชี้แจงเผยแพร่หลักประชาธิปไตยในโรงเรียน จัดกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการเป็นประจำ มีการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียนตามแนวทางการเลือกตั้งทั่วไป สอดคล้องกับงานวิจัยของกัมปนาท อาทิตย์ตั้ง (2565) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารงานกิจการ

นักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

6. ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนชุมชนปัญญานุกูล ได้มีการนิเทศ กำกับติดตามการดำเนินงานกิจการนักเรียนโดยมีหลักฐานให้ตรวจสอบได้ โดยให้ครู นักเรียน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของทองแดง แสงวงบุญ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนชุมชนปัญญานุกูล จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการจัดทำแผนงานของงานกิจการนักเรียน และควรให้การส่งเสริม สนับสนุนให้มีการรวบรวมข้อมูลจากฝ่ายบริหารงานต่าง ๆ ในการจัดทำคู่มือสำหรับนักเรียน เพื่อให้การจัดทำแผนงานของงานกิจการนักเรียนและดำเนินงานต่างๆ ของงานกิจการนักเรียนสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญ และให้การส่งเสริม สนับสนุนในการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมต่างๆอย่างหลากหลาย มีความท้าทายของงาน กิจการนักเรียน กระตุ้นความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่หลากหลายและเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและส่วนรวม เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายและกระบวนการของการบริหารงานกิจการนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนและติดตาม ให้นักเรียนรู้จักปฏิบัติหน้าที่ของตนเองและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย เพื่อเป็นการปลูกฝัง ส่งเสริมการมีระเบียบวินัยในการดำเนินชีวิต และส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่ผู้เรียนให้มีความประพฤติดีและประพฤติตนอย่างเหมาะสม รวมทั้งปลูกฝัง เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนากิจกรรมต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน

4. ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดแนวปฏิบัติในการส่งต่อนักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อเป็นการสร้างเครือข่าย บ้าน วัด โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เข้มแข็ง มีบทบาทในการจัดการศึกษาอย่างจริงจังและควรนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ใน

กระบวนการการทำงานและดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพิ่มมากขึ้นอย่างจริงจัง เพื่อให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

5.ด้านการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะให้การส่งเสริม สนับสนุนในการจัดกิจกรรมการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมาใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นประจำทุกปี นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในการเลือกตั้ง

6.ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสนับสนุนสร้างความตระหนักและให้ความสำคัญกับการประเมินผลและการจัดทำรายงานผลการประเมินให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ รวมทั้งมีการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความต้องการของครูนักเรียนต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนชุมชนปัญญานุกูล จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2. ควรมีการศึกษารูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนชุมชนปัญญานุกูล จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3. ควรมีการศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนชุมชนปัญญานุกูล จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

บรรณานุกรม

กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. (2550).

ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 24 ตอนที่ 24 ก. หน้า 29-33 พฤษภาคม, 2550.

กัมปนาท อาทิตยตั้ง. (2565). แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์. วารสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์, 5 (2), 100-112.

กัลยาณี รัตนบุตร. (2564). รูปแบบการบริหารระบบคุณภาพงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

กุสิณา รอดทอง. (2561). การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

- ชัยเดช อารีศิริไพศาล. (2562). การบริหารกิจการนักเรียนที่มีคุณภาพ. ค้นเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2565, จาก file:///C:/Users/CP-COMP/Downloads/2063-4111-1- SM.pdf.
- ทองแดง แสงวงบุญ. (2564). การบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนปทุมราชวงศา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 29. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย, 5(1), 179-188.
- ธงชัย ช่อพุกกษา. (2537). การบริหารกิจการนักเรียนนักศึกษา แนวคิด หลักการ และวิธีปฏิบัติ. พิษณุโลก: สหวิทยาลัยพุทธชินราช (อัดสำเนา).
- บุษณา เลิศคลัง. (2565). การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนคุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ สังกัดสำนักงาน เขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศตวรรษ กฤษณา. (2564) การบริหารงานกิจการนักเรียนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมหาชนะชัยจังหวัดยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28. สารนิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาภูมิ ราชวิทยาลัย.
- สุรพัชร เกตุรัตน์. (2561). การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการราชบุรี. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย ศิลปากร.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). **มาตรฐาน การปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2552 (ปรับปรุง พ.ศ.2560).**กรุงเทพมหานคร.

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านชะอวด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
The Implementation Of Student Care And Support System At
Bancha-Uat School Nakhon Si Thammarat Primary
Education Service Area Office 3

วรกานต์ เส้นบัตร¹ และ นิรันดร์ สุธีนิรันดร์²

Worakan Senbat¹ and Niran Sutheeniran²

โรงเรียนบ้านชะอวดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Worakan Senbat

อีเมล: Worakan2112@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านชะอวด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา 4) ด้านการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ปัญหา 5) ด้านการส่งต่อ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านชะอวด จำนวน 55 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านชะอวด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ใน 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การส่งเสริมและพัฒนา ส่วนด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ: การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

Abstract

The purpose of this research was to study The Implementation of Student Care and Support System at Bancha- uat School Nakhon Si Thammarat Primary Education Service Area Office 3 were included in 5 following aspects: 1) knowing students individually, 2) student classification, 3) student promotion, 4) problem prevention and solving, 5) student transfer. The population of the study were 55 administrators and teachers from Bancha- uat School, in

academic year 2022. The data were collected by using 5-point rating scale questionnaire and were statistically analyzed in percentage, mean, and standard deviation.

The results showed that the overall level of the implementation of student care and support system a Bancharat School Nakhon Si Thammarat Primary Education Service Area Office 3 was at high level. Considering the results of the study, the five aspects ranged from the highest to the lowest level were as follows: the highest level was knowing students individually, followed by student promotion, and student transfer was the lowest level.

Keyword: The Implementation of Student Care and Support System

บทนำ

สภาวการณ์ประเทศไทยในปัจจุบันกำลังเผชิญกับความท้าทายที่สำคัญ คือ การพัฒนาเยาวชนให้กลายเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ และเป็นผู้นำที่จะพาประเทศไปสู่ความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจในระยะยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อประเทศกำลังเผชิญกับอัตราการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรในการเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุ โดยภายในปี 2588 อัตราการพึ่งพิงของประชากรของประเทศไทย (สัดส่วนจำนวนประชากรซึ่งมีอายุ 0-14 ปี และมากกว่า 65 ปี ต่อจำนวนประชากรวัยทำงานในช่วงอายุ 15-24 ปี) จะเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 20 ในปี 2560 เป็นกว่าร้อยละ 50 นั้นหมายความว่า จากปัจจุบันที่มีประชากรประมาณ 5 คนทำงานเลี้ยงผู้สูงอายุ 1 คน ภายในปี 2583 ประเทศไทยจะเหลือประชากรไม่ถึง 2 คนทำงานเพื่อเลี้ยงผู้สูงอายุ 1 คน ดังนั้นประเทศไทยจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องพัฒนาเยาวชนให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่ออนาคตของชาติ และสามารถมีส่วนร่วมเพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี วิสัยทัศน์อาเซียน 2568 และเป้าหมาย เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ หนทางหนึ่งในการบรรลุเป้าหมายดังกล่าวคือ การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนเพื่อให้บริการขั้นพื้นฐาน และโอกาสในการพัฒนาตนเองสำหรับเยาวชน โดยบริการที่ครอบคลุมดังกล่าว ควรมุ่งส่งเสริมการใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพ และการสร้างทักษะที่จำเป็นเพื่อการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 ให้แก่เยาวชน รวมทั้งเสริมสร้างโอกาสและความเท่าเทียมในการจ้างงาน เพื่อเป็นการต่อยอดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศต่อไป (ปีนา กุตติพารามบิล, 2562)

โรงเรียนบ้านชะอวด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 มีการดำเนินงานในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน ให้มีความสมบูรณ์ ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม โรงเรียนมีแผนพัฒนา แผนปฏิบัติการ การจัดการศึกษาที่เป็นแบบอย่างให้โรงเรียนอื่นได้ มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ โดยการแบ่งโครงสร้างการบริหารงานเป็น 5 กลุ่มงานและ 1 ศูนย์ มีหลักฐานการมอบหมายงานมีแผนการปฏิบัติชัดเจน ยึดหลักประชาธิปไตย และใช้ความเป็นกัลยาณมิตรในการปฏิบัติงาน มีระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา

ครบถ้วน ทันสมัย รวดเร็วทันต่อการให้บริการ มีการจัดข้อมูลสารสนเทศเป็นระบบ มีอาคารสถานที่ อาคารเอนกประสงค์ โรงอาหาร ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ที่เพียงพอ มีการจัดสภาพแวดล้อม ทางกายภาพและสังคม ที่กระตุ้นผู้เรียนให้ใฝ่เรียนรู้การศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ และมีความจำเป็นอย่างมากในสังคมยุคปัจจุบัน (รายงานการประเมิน ตนเองของสถานศึกษา โรงเรียนบ้านชะอวด, 2564: 18).

จากสภาพความเป็นมา ความสำคัญ เอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านชะอวด จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 1,200 คน จำนวนครูผู้สอนทั้งสิ้น 55 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 จนถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ว่ามีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างไร และนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านชะอวด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้ศึกษาได้นำ แนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559: 4) 5 ด้าน ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ปัญหา และ 5) การส่งต่อ

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านชะอวด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านชะอวด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 55 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านชะอวด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ใช้กรอบแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559: 4) ซึ่ง

ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ด้านการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ปัญหา และด้านการส่งต่อ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านชะอวด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 11 ข้อ ด้านการคัดกรองนักเรียน 12 ข้อ ด้านการส่งเสริมและพัฒนา 12 ข้อ ด้านการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ปัญหา 13 ข้อ และด้านการส่งต่อ 12 ข้อ รวม 60 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 103)

ระดับ 5 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านชะอวด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านชะอวด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

3. สร้างแบบสอบถามโดยการใช้การรับรู้ของครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน 5 ด้าน ดังนี้ คือ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา 4) ด้านการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ปัญหา และ 5) ด้านการส่งต่อ แล้วนำมาบ่งชี้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนหัวไทร (เรือนประชาบาล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความ

เชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ความเชื่อมั่น 0.978

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนบ้านชะอวด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 จำนวน 55 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจาก ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านชะอวด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 เพื่อ แจกแบบสอบถามให้แก่ ครูโรงเรียนบ้านชะอวด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 จำนวน 55 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 55 ฉบับ เก็บคืนได้ 55 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านชะอวด สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา โดยใช้ค่าและ ร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านชะอวด สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา 4) ด้านการป้องกัน ช่วยเหลือและ แก้ปัญหา และ 5) ด้านการส่งต่อ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีเกณฑ์การแปลความหมายของ ค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 103)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา
ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

	สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน (N)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	10	18.2
	หญิง	45	81.8
	รวม	55	100.0
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	43	78.2
	สูงกว่าปริญญาตรี	12	21.8
	รวม	55	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 55 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 81.8 และเป็นเพศชาย จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 ส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 78.2 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 21.8

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านชะอวด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านชะอวด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวม 5 ด้าน

การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านชะอวด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.12	0.84	มาก	1
2	การคัดกรองนักเรียน	4.01	0.88	มาก	4
3	การส่งเสริมและพัฒนา	4.10	0.85	มาก	2
4	การป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ปัญหา	4.05	0.84	มาก	3
5	การส่งต่อ	4.00	0.84	มาก	5
รวม		4.05	0.85	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านชะอวด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.12$) รองลงมาคือ การส่งเสริมและพัฒนา ($\mu=4.10$) ส่วนด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.00$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านชะอวด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การส่งเสริมและพัฒนา ส่วนด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดเป้าหมายการจัดกิจกรรมรู้จักนักเรียนเชิงประจักษ์ที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนเป็นรายบุคคล การดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดพฤติกรรมทางด้านบวก ในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี การให้ความเคารพระหว่างครูกับนักเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดรูปแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมแสดงออกถึงพฤติกรรมภายนอกและภายใน เช่น การเข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรม เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการประชุม วางแผน การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จาก การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การประเมินผลเพื่อการคัดกรองนักเรียน เช่น แบบประเมินพฤติกรรม รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการฟังปัญหา นักเรียนกลุ่มเสี่ยง นักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน การป้องกันหรือแก้ไขปัญหาตามแต่กรณี ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดการคัดกรองนักเรียน การพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน มีการสรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนครบทุกคน

ด้านการส่งเสริมและพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน กลุ่มมีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมพัฒนานักเรียนตามแผน/โครงการ/กิจกรรม ส่งเสริมพัฒนานักเรียนและมีการนำไปปฏิบัติ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมวิธีการของสถานศึกษาจะต้องดำเนินการ มีการจัดกิจกรรมโฮมรูม อย่างต่อเนื่องช่วยเหลือและพัฒนานักเรียน

ด้านการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมวิธีการช่วยเหลือ การประสานงานกับครูที่ปรึกษาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น การจัดกิจกรรมซ่อมเสริม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการดำเนินการตามกระบวนการช่วยเหลือ คำนึงถึงปัญหาของนักเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมการสร้างภูมิคุ้มกันการป้องกันและแก้ปัญหา พัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการส่งต่อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการดำเนินการบันทึกการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการดำเนินการบันทึกการส่งต่อนักเรียนไปยังครูที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียนภายใน ส่วนผู้บริหาร

สถานศึกษาได้มีการประสานความร่วมมือการส่งต่อภายนอกโดยมีเครือข่ายเข้ามาช่วยเหลือนักเรียนได้ตรงความต้องการของนักเรียน เช่น รายงานแจ้งผลการช่วยเหลือ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านชะอวด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การส่งเสริมและพัฒนา ส่วนด้านการส่งต่อ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการบริหารจัดการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อการพัฒนาให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ที่มุ่งเน้นให้การคุ้มครองการส่งเสริมป้องกัน ดูแล ให้ความช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบต่อทั้งในทางบวกและทางลบทางเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของยาเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ ต่อครอบครัวซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ความวิตกกังวล ความเครียด มีการปรับตัวที่ไม่ดี ส่งผลเสียต่อ สุขภาพจิต และสุขภาพกายของบุคคลป้องกัน และส่งเสริมพัฒนาศักยภาพนักเรียนด้วยวิธีการและเครื่องมือที่ได้มาตรฐานการทำงานอย่างมีระบบ สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552: 13) ได้กล่าวไว้ว่า ความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไว้ว่า เป็นกระบวนการดำเนินงานช่วยเหลือ นักเรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดย การมีส่วนร่วม ของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา อันได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และคณะครูมีวิธีการและ เครื่องมือที่ชัดเจน มีมาตรฐานคุณภาพและมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ มีกระบวนการทำงาน มีหลักฐานการปฏิบัติงาน มีเทคนิค วิธีการ หรือการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดีและอบอุ่น แล้วความสำเร็จของงานย่อมเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ผลดี ในการพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม นักเรียนรู้จักตนเอง และเข้าใจตนเอง ควบคุมตนเองได้ มีการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient : EQ) และ ความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะอุปสรรค (Adversity Quotient : AQ) การดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยเฉพาะนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ที่ต้องใช้ความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งทางตรงและทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม อันจะสร้างสังคมที่ดี การเรียนรู้อย่างมีความสุขพัฒนาเต็มตามศักยภาพอย่างรอบด้าน มีวิถีชีวิตที่เป็น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนกมณัฐ แสงสี และทินกฤตพัชร รุ่งเมือง (2564) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีและพระนครศรีอยุธยา บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) เพื่อศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นบุรีและพระนครศรีอยุธยา เก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการ และครูผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นผู้เชี่ยวชาญงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามและการสนทนากลุ่ม

วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น จากนั้นนำผลที่ได้มาทำการสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) สภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีนโยบายการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือตามบริบทสถานศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีการกำหนดรูปแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ความเข้าใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่น การจัดกิจกรรมวันเด็ก กิจกรรมวันขึ้นปีใหม่ เป็นต้น กิจกรรมที่ส่งเสริมแสดงออกถึงพฤติกรรมภายนอกและภายใน เช่น การเข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรม เป็นต้น การนำข้อมูลที่ได้ในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลไปใช้ในการส่งเสริมพัฒนาช่วยเหลือนักเรียนและแก้ปัญหา เช่น การเยี่ยมบ้านนักเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ จันทรฉาย ไทยรัตน์ ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สถานศึกษามีการสำรวจข้อมูล พื้นฐานนักเรียนที่เป็นปัจจุบัน จัดทำระเบียบสะสมนักเรียนทุกระดับชั้น และเป็นปัจจุบัน (จันทรฉาย ไทยรัตน์, 2561: 11)

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการประชุม วางแผน การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การหาวิธีที่เหมาะสม การสรุปผลการจำแนกการคัดกรองนักเรียนเป็นระดับชั้น และระดับโรงเรียน การประเมินผลเพื่อการคัดกรองนักเรียน เช่น แบบประเมินพฤติกรรม ได้สนับสนุนการคัดกรองนักเรียน โดยจัดกลุ่มเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา และกลุ่มพิเศษ การสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มปกติ การสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน การส่งเสริมพัฒนาการที่เหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนตรนภา คำหนองหว้า ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 วัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิผล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (เนตรนภา คำหนองหว้า, 2560)

3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมพัฒนานักเรียนตามแผน/โครงการ/กิจกรรม ส่งเสริมพัฒนานักเรียนและมีการนำแผนไปปฏิบัติ มีการเปิดโอกาสสนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ การสนับสนุนความภาคภูมิใจให้กับนักเรียนในด้านต่าง ๆ ส่งเสริมการปรับปรุงพฤติกรรมของนักเรียนให้ดีขึ้น สร้างขวัญกำลังใจส่งเสริมพฤติกรรมการจัดกิจกรรมให้นักเรียน เช่น การมอบรางวัล ทุนการศึกษา เกียรติบัตร ส่งเสริมการติดตามพฤติกรรมของนักเรียนจากการช่วยเหลือส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง ได้สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณิตดา ฝ่ายทุน ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องแนว

ทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 วัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ปนัดดา ฝ่ายทุน, 2564)

4.ด้านการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูควรเอาใจใส่นักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน มีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง การให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหา การสนับสนุนการจัดกิจกรรมให้กับกลุ่มมีปัญหา จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนกมณัฐ แสงสี และ ทินกฤตพัชร รุ่งเมือง ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรีและพระนครศรีอยุธยา วัตถุประสงค์การวิจัย 1.) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรีและพระนครศรีอยุธยา 2.) เพื่อศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรีและพระนครศรีอยุธยา 3.) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรีและพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ชนกมณัฐ แสงสี และ ทินกฤตพัชร รุ่งเมือง, 2564)

5.ด้านการส่งต่อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกระบวนกร เป้าหมายการส่งต่อ การดำเนินการป้องกัน แก้ไขปัญหาของนักเรียน การสร้างเครือข่ายการส่งต่อภายในและภายนอกโรงเรียน การประชุมวางแผนกับกลุ่มโรงเรียนในเครือข่าย เพื่อแก้ไขปัญหาของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มธุรส ผุดผ่อง และ กาญจน์ เรืองมนตรี ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 วัตถุประสงค์ของการวิจัย 1.เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 2.เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (มธุรส ผุดผ่อง และ กาญจน์ เรืองมนตรี, 2563)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย -การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านชะอวด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะสนับสนุน การกำหนดรูปแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมแสดงออกถึงพฤติกรรมภายนอกและภายใน เช่น การเข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรม เป็นต้น
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม การกำหนดการคัดกรองนักเรียน การพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน มีการสรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนครบทุกคน
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษาควรเสนอแนะวิธีการของสถานศึกษาจะต้องดำเนินการ มีการจัดกิจกรรมโฮมรูม อย่างต่อเนื่องช่วยเหลือและพัฒนานักเรียน
4. ด้านการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนการติดตามดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น บันทึกรายงานผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
5. ด้านการส่งต่อ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเสนอแนะแนวทางการประสานความร่วมมือการส่งต่อภายนอกโดยมีเครือข่ายเข้ามาช่วยเหลือนักเรียนได้ตรงความต้องการของนักเรียน เช่น รายงานแจ้งผลการช่วยเหลือ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะศึกษาการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
2. ควรจะศึกษาการวิจัยติดตามผล แนวทางการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อการติดตามผลและพัฒนาต่อไป

บรรณานุกรม

- จันทร์ฉาย ไทยรัตน์. (2561). การบริหารและการจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนโรงเรียนเชียงรายวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
- ชนกมณัฐ แสงสี และ ทินกฤตพัชร์ รุ่งเมือง. (2564). แนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการและพระนครศรีอยุธยา. คณะการจัดการการศึกษาเชิงสร้างสรรค์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์.
- เนตรนภา คำหนองหว้า. (2560). การพัฒนารูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิผลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรกรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปิณา กุตติพารามบิล. (2562). รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี.

- ปนัดดา ฝ้ายทูน. (2564). **แนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน**. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25.
- มธุรส ผุดผ่อง และกาญจน์ เรืองมนตรี. (2563). **การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับครูในสถานศึกษา** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- โรงเรียนบ้านชะอวด. (2564). **รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา**. หน้า1-6
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). **แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2559). **การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- Jesse, B. (1999). *Essentials of Psychological Testing*. New York : Harper and Row. Koontz, H. and O'Donnell. (2001). *Essentials of Management*. New Delhi : TATA.
- Smith, J. R. (2017). *Student perceptions of teacher care: Experiences and voices of recent high school graduates (DOCTOR OF PHILOSOPHY)*. Iowa State University.
- Williams, F. M., Jr. (2007). *Student Assistance Programs (SAP) : An Organizational and Theoretical Perspective on Building Bridges for Healthy Youth*.

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ
สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดชุมพร
The Implementation Of Student Care And Support System At
Chumphonpanyanukul School Under Special Education Bureau
Chumphon Province

เรวัต ภูมิโยธา¹ และ นีรันดร์ สุธีนิรันดร์²

Rewet muyotha¹ and Niran Sutheeniran²

โรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Rewet muyotha

อีเมล: rewat181135@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดชุมพร ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) ด้านการส่งต่อ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ จำนวน 54 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ใน 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการส่งต่อ ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ความสำคัญ : การดำเนินการระบบการดูแลและสนับสนุนนักศึกษา

Abstract

The purpose of this research was to study The Implementation of Student Care and Support System at Chumphonpanyanukul School under Special Education Bureau Chumphon Province. were included in 5 following aspects: 1) knowing students individually, 2) student classification, 3) student promotion, 4) problem prevention and solving, 5) student transfer. The population of the study were 54 administrators and teachers from Chumphonpanyanukul

School, in academic year 2022. The data were collected by using 5- point rating scale questionnaire and were statistically analyzed in percentage, mean, and standard deviation.

The results showed that the overall level of the implementation of student care and support system a Chumphonpanyanukul School under Special Education Bureau Chumphon Province. was at high level. Considering the results of the study, the five aspects ranged from the highest to the lowest level were as follows: the highest level was student promotion, student transfer and knowing students individually was the lowest level.

Keyword: The Implementation of Student Care and Support System

บทนำ

สถานการณ์เด็กนักเรียนในปัจจุบันมีความซับซ้อนมากขึ้น บริบทต่าง ๆ รอบตัวเด็กส่งผลต่อพฤติกรรมและความปลอดภัยของเด็กนักเรียน การตั้งครรภในวัยรุ่นมีแนวโน้มสูงขึ้น และการย้ายทำให้เกิดความขัดแย้งเป็นต้นเหตุของการทะเลาะวิวาทในที่สุด จากสถิติของศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปี พ.ศ. 2556 พบว่า มีเด็กนักเรียนได้รับการช่วยเหลือจากศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 59,179 ราย และจากสถิติศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 1,662 ราย รวม 60,841 ราย โดยจากการติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษา ศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระหว่างเกิดสถานการณ์ขึ้น และระหว่างการดูแลช่วยเหลือได้แนะนำให้ปฏิบัติเบื้องต้นไปแล้ว พบว่าสถานศึกษาจำเป็นต้องได้รับองค์ความรู้หรือวิธีปฏิบัติอย่างชัดเจนเพิ่มเติม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557: 7)

การพัฒนาให้นักเรียนให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังไว้ โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้วการป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่ง เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งนอกจากส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกแล้วในเชิงลบก็มีปรากฏเช่นกัน เป็นต้นว่า ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ ปัญหาครอบครัว ซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด มีการปรับตัวที่ไม่เหมาะสมหรืออื่น ๆ ที่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ภาพความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนาให้นักเรียนให้เป็นไปตามที่มุ่งหวังนั้น จึงต้องอาศัยความมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะครูทุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้วยความรักและความเมตตาที่มีต่อศิษย์ และภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เติบโต งดงาม เป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป แต่สภาพปัจจุบันการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนทำได้ค่อนข้างยากและมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น เนื่องจากความหลากหลายในแต่ละปัญหาที่เกิดขึ้น การดำเนินงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากครูทุกคนโดยต้องมีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ มีหลักฐานการปฏิบัติงานที่มีเทคนิควิธีการหรือการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยเฉพาะนักเรียนกลุ่มเสี่ยง หากครูทุกคนร่วมกันทำงานเป็นทีมอย่างมีระบบเช่นนี้แล้ว ความสำเร็จของงานย่อมเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลดีกับทุกฝ่ายทั้งทางตรงและทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม (กรมสุขภาพจิต สำนักพัฒนาสุขภาพจิต, 2546: 54)

การศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญและมีความจำเป็นอย่างมากในสังคมยุคปัจจุบัน การทำงานระบบช่วยเหลือมีประโยชน์อย่างมากที่ช่วยให้ครูที่ปรึกษา สามารถทำงานได้อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน มีวิธีการ และเครื่องมือที่ชัดเจนมีมาตรฐานคุณภาพและมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ จากการรายงานผลการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ โดยภาพรวมแล้วในปีที่ผ่านมาผลการดำเนินงานยังอยู่ในระดับที่น่าพอใจ เนื่องจากการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ ยังขาดการทำงานอย่างเป็นขั้นตอนในแต่ละด้าน จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาการทำงานในระบบดูแลช่วยเหลือในทุกด้าน ในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนา ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข และด้านการส่งต่อ จากสภาพความเป็นมา ความสำคัญ และผลการดำเนินงานที่กล่าวมาเบื้องต้นระบบดูแลช่วยเหลือโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ ปีการศึกษา 2565 ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดชุมพร ว่ามีการบริหารงานเป็นไปตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างครบทุกด้านหรือไม่ เพื่อที่จะเป็นตัวช่วยในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน ให้มีความสมบูรณ์ ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม และนำข้อมูลที่ได้ไปแก้ไขการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลืออย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดชุมพร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559: 4) 5 ด้าน ดังนี้ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมนักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา 5) การส่งต่อ มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอนของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดชุมพร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 54 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดชุมพร แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดชุมพร ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 11 ข้อ ด้านการคัดกรองนักเรียน 13 ข้อ ด้านการส่งเสริมและพัฒนา 13 ข้อ ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข 12 ข้อ และด้านการส่งต่อ 12 ข้อ รวม 61 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดชุมพร

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณปัญญาคุณ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดชุมพร

3. สร้างแบบสอบถามโดยใช้การรับรู้ของครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน 5 ด้าน ดังนี้ คือ 1) ด้านการรู้จัก นักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา 4) ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข และ 5) ด้านการส่งต่อ แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดชุมพร จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ความเชื่อมั่น 0.927

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้วไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดชุมพร จำนวน 54 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดชุมพร เพื่อชี้แจงให้ครูทราบและขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ผู้บริหาร ครูโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 54 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 54 ฉบับ เก็บคืนได้ 54 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดชุมพร ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา โดยใช้ค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดชุมพร ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา 4) ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข และ 5) ด้านการส่งต่อ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 103)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดชุมพร นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดชุมพร โดยรวม 5 ด้าน

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดชุมพร โดยรวม 5 ด้าน		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.77	0.76	มาก	5
2	ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.08	0.82	มาก	3
3	ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.14	0.80	มาก	1
4	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.06	0.83	มาก	4
5	ด้านการส่งต่อ	4.13	0.80	มาก	2
รวม		4.1	0.8	มาก	
		4	0		

จากตารางที่ 1 พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษจังหวัดชุมพรโดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.14$) รองลงมาคือ ด้านการส่งต่อ ($\mu=4.13$) ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=3.77$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชุมพรปัญญาคุณ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดชุมพร โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการส่งต่อ ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญในเรื่องการทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูลจาก ผู้ปกครอง ครูที่ปรึกษา และบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการ

กำหนดรูปแบบวิธีการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างชัดเจน จากผู้ที่มีความรู้ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมกิจกรรมการทดสอบพฤติกรรมพื้นฐานของนักเรียนในการกล้าแสดงออก เช่น การสมัครใจเป็นหัวหน้าชั้นเรียน กิจกรรมการทำงานอาสา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสร้างความตระหนักให้ครูในโรงเรียนเข้าใจและยอมรับวิธีการคัดกรอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสร้างองค์ความรู้ให้กับครูทุกคน ให้ทราบถึงพฤติกรรมของนักเรียนที่เกิดขึ้นว่าเป็นพฤติกรรมด้านใด ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนให้ครูใช้เครื่องมือแบบสอบถามที่มีความน่าเชื่อถือในการคัดกรองนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการส่งเสริมนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนฝึกการยอมรับและเข้าใจที่จะเรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนแก้ปัญหาเมื่อเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ เช่น กิจกรรมป้องกันเมื่อเกิดเหตุไฟไหม้ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสร้างสภาพภูมิปัญญาจากการทำกิจกรรม เช่น มอบรางวัล มอบเกียรติบัตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ที่เป็นป้องกันและแก้ไขปัญหา เช่น กิจกรรมปรึกษาปัญหากับครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับบุคลากรครูในโรงเรียนในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบโดยไม่ปล่อยปละละเลยจนทำให้เป็นปัญหาต่อไป มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการส่งต่อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนส่งเสริมให้ครูที่ปรึกษาช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการขอสนับสนุนจากองค์กรหน่วยงานภายนอก ในกลุ่มนักเรียนที่ต้องมีการส่งต่อภายนอก ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการประเมินสถานการณ์อยู่ตลอดเวลาว่าสามารถช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มนี้ได้หรือไม่ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชุมชนพรปัญญานุกูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดชุมพร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการส่งต่อ ส่วนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้ การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในส่วนความพร้อมและทรัพยากร โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมีข้อมูลเอกสาร และเครื่องมือต่าง ๆ ในการจัดโครงการระบบช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมีสถานที่จัดเก็บเอกสารและเครื่องมือต่าง ๆ และครูมีจำนวนเพียงพอสำหรับดำเนินงานโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งเมื่อ

โรงเรียนมีความพร้อมและทรัพยากรเพียงพอแล้วโครงการก็สามารถดำเนินงานได้อย่างดี อาจเนื่องมาจากโรงเรียนจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสมกับสภาพความพร้อมของสถานศึกษา ของครูผู้สอน และของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพเป็นไปตามหลักสูตรสถานศึกษา แนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552: 17-22) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ไว้ดังนี้ ความสำคัญด้วยนักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกัน ทำให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบ ทั้งด้านบวกและด้านลบสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้น เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมพัฒนาการป้องกันแก้ไข และช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ได้แก่ ความปกติ/ความพิการหรือบกพร่องทางร่างกายโรคประจำตัวสูงน้ำหนักร่างกายจิตใจ พฤติกรรม ได้แก่ อารมณ์ซึมเศร้า วิตกกังวล ความประพฤติพฤติกรรมไม่อยู่นิ่ง สมาธิสั้น บุคลิกภาพเก็บตัวขี้อาย ด้านครอบครัว เศรษฐกิจ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่ได้รับในการมาเรียนรายได้บิดามารดาผู้ปกครอง ภาระหนี้สิน อาชีพของผู้ปกครอง หากครูที่ปรึกษาดำเนินการได้รูปแบบและรายละเอียดในระเบียบสะสมของโรงเรียนที่อย่างน้อยครอบคลุมข้อมูลทั้ง ด้านการเรียน ด้านสุขภาพ และด้านครอบครัว ระเบียบสะสมเป็นข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ไว้ดังนี้ 1) ความสำคัญการ ส่งเสริมนักเรียนเป็นการ สนับสนุนให้นักเรียนไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติ หรือ กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษามีความภาคภูมิใจในตนเอง และมีคุณภาพมากขึ้นซึ่งจะช่วยป้องกันไม่ให้นักเรียนเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียน กลุ่มเสี่ยง/ มีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพ ตามที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป 2)วิธีการและเครื่องมือเพื่อการส่งเสริมนักเรียนมีหลายวิธีที่โรงเรียนสามารถพิจารณาดำเนินการได้ แต่กิจกรรมหลักสำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการ คือ การจัดกิจกรรมโฮมรูม เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อส่งเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม อาจจัดที่ ห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน ทำให้มีบรรยากาศเสมือนบ้าน มีการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น การรู้จักตนเองของนักเรียน การรู้จักผู้อื่น และสิ่งแวดล้อมมีทักษะการตัดสินใจ ทักษะการปรับตัวและการวางแผนชีวิต เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ครูและนักเรียนควรมีส่วนรวมในการจัดกิจกรรมด้วยกัน ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมโฮมรูม จะช่วยให้ครูที่ปรึกษารู้จักนักเรียนมากขึ้น และป้องกันปัญหาของนักเรียนได้อีกด้วย แนวดำเนินการจัดกิจกรรมโฮมรูม มีดังนี้ กำหนดกิจกรรมโฮมรูม มีการบันทึกในแบบบันทึกการจัดกิจกรรม หรือในแบบฟอร์มการบันทึกที่แยกออกมาต่างหาก ก็ได้มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมและการจัดทำรายงานโดยยึดความต้องการของนักเรียน สำรวจความต้องการของนักเรียนให้ นักเรียนมีส่วนร่วม พิจารณาเลือกหัวข้อและวิธีการจัดกิจกรรม ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนหรือให้เหมาะสมกับสถานการณ์ให้เป็นเรื่องที่ทันสมัย การจัดกิจกรรมโฮมรูมแต่ละครั้ง ควรมีการดำเนินการเป็นหลักฐาน ทั้งก่อนดำเนินการและหลังดำเนินการ ซึ่งอาจเขียนในรูปของบันทึกการจัดกิจกรรม โดยยึดหลักความต้องการของนักเรียนและนโยบายของโรงเรียน ในการพัฒนานักเรียนในการจัดกิจกรรมโฮมรูม การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน เป็นการพบปะกัน ระหว่างครูที่ปรึกษากับผู้ปกครองนักเรียน เพื่อสร้างความ

สัมพันธ์อันดีต่อกัน และร่วมมือกันดูแลช่วยเหลือนักเรียนระหว่างบ้าน โรงเรียน และผู้ปกครอง ทำให้นักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครองมากขึ้น ทั้งการส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณภาพ มีความสามารถมากขึ้น หรือร่วมมือกับทางโรงเรียนในการป้องกัน หรือ แก้ไขปัญหาของนักเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนิตา ศุภรศุคนธ์ (2562, น.34) ได้ศึกษา เรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ(พิบูลบำรุง) การวิจัยครั้งนี้พบว่า 1. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด และระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัธยเลขคณิต จากมากไปหาน้อย ดังนี้ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งต่อ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนตามลำดับ จุรี ชูเกื้อ และสุนทร โคตรบรรเทา (2565) การวิจัยนี้มี พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในอำเภอเสนาให้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน และ ส่วนอีกสองด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน ตามลำดับ ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีโครงสร้างการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ใช้ การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในส่วนความพร้อมและทรัพยากร โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมีข้อมูล เอกสาร และเครื่องมือต่าง ๆ ในการจัดโครงการระบบช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนมีสถานที่จัดเก็บเอกสารและเครื่องมือต่าง ๆ และครุมีจำนวนเพียงพอสำหรับดำเนินงานโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งเมื่อโรงเรียนมีความพร้อมและทรัพยากรเพียงพอแล้วโครงการก็สามารถดำเนินงานได้อย่างดี อาจเนื่องมาจากโรงเรียนจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสมกับสภาพความพร้อมของสถานศึกษา ของครูผู้สอน และของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพเป็นไปตามหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพัฒน์ ภักดีโพธิ์ เพชรสุตา ภูมิพันธ์ุ และธนวัฒน์ ธิติธนานันท์ (2560: 3) ได้ศึกษา เรื่องการศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 การศึกษาวิจัยครั้งนี้มี พบว่า1)การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรกพบว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีมากที่สุด รองลงมาคือ การคัดกรองนักเรียน และการส่งต่อนักเรียน ตามลำดับ

ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการคัดกรองนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด มีการใช้รูปแบบ วิธีการที่

หลากหลายในการคัดกรองนักเรียน มีการจัดให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในการใช้เครื่องมือคัดกรองการใช้แบบสอบถาม สามารถแปลผลได้ถูกต้อง เช่น การอบรมการใช้เครื่องมือคัดกรองและวิธีการแปลผล มีการประชุมครูให้ความรู้ในการคัดกรอง มีการแต่งตั้งคณะกรรมการคัดกรองอย่างเป็นระบบตามขั้นตอน และผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมชี้แจงสร้างความรู้ความเข้าใจกับครูให้มีมาตรฐานเดียวกันในการคัดกรองนักเรียน มีการใช้แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) ในการคัดกรองนักเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ จันทร ฉาย ไทยรัตน์ (2561: 11) ได้นำเสนอถึงการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ไวว่า สถานศึกษามีการประชุมเพื่อกำหนดเกณฑ์ การคัดกรองนักเรียน ใช่วิธีการที่หลากหลายในการคัดกรองนักเรียน ครูสามารถจำแนกนักเรียน ออกเป็นกลุ่มปกติ และกลุ่มเสี่ยงได้ มีความเข้าใจในการใช้เครื่องมือคัดกรองและสามารถแปลผล ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการคัดกรองนักเรียนเป็นความลับ และมีการประสานงาน กับผู้ปกครองนักเรียนในการ ช่วยเหลือนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง

ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็น เพราะผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีแผนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมนักเรียนครอบคลุมทุกกลุ่ม จัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนการกล้าแสดงออกถึงศักยภาพของผู้เรียน สนับสนุนให้นักเรียนทุกคน ส่งเสริมนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา กลุ่มพิเศษ ให้มีคุณภาพมากขึ้นได้พัฒนาเต็มศักยภาพในด้านความสามารถ ทั้งกีฬา ดนตรี รวมทั้งพบปะผู้ปกครองและร่วมหารือถึงปัญหาต่าง ๆ ทั้งนี้ในปีที่ผ่านมามีการเยี่ยมบ้านผ่านระบบออนไลน์ เนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดต่อ การจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อชี้แจงแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ต้องปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจตรงกัน และร่วมมือกันพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียน ด้านสภาพความปลอดภัยของนักเรียน ให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมในการส่งเสริมพัฒนานักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งกิจกรรมในและนอกสถานศึกษา ซึ่งการจัดกิจกรรมเหล่านี้มีความสอดคล้องกับพฤติกรรมของนักเรียน และนโยบายของสถานศึกษา มีการส่งเสริมและพัฒนาเด็กด้วย วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยพล อนุสุวรรณ์ พระครูสังฆรักษ์จักรกฤษณ์ ฐิริปญโญ และอุตร เขียวอ่อน (2565: 46) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทองการวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ด้วยการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านลำดับ

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีแผนงาน และมาตรการในการป้องกัน ช่วยเหลือและแก้ปัญหานักเรียน มีการดำเนินกิจกรรม การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนได้มุ่งเน้นให้ครูมีการรายงานผลที่เกิดจากโครงการ /กิจกรรมต่าง ๆ ในการป้องกันช่วยเหลือและแก้ปัญหานักเรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบอย่างเป็นระบบ มีการจัดทำ

ระบบข้อมูลสารสนเทศ การช่วยเหลือ แก้ไข ปัญหา และ ติดตามผลนักเรียนที่เป็นปัจจุบันและอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของจันทร์ฉาย ไทยรัตน์(2561: 11) พบว่า การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา iva สถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มเสี่ยงมีการสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียน มีการรายงานผลการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขปัญหานักเรียนใหญ่ที่เกี่ยวข้องทราบ ครูทุกคนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ครูมีการให้คำปรึกษาเบื้องต้นกับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและให้หลักจิตวิทยาวัยรุ่นในการให้คำปรึกษา

ด้านการส่งต่อนักเรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดให้มีคณะกรรมการร่วมกันกำหนดมาตรการการส่งต่อนักเรียนเพื่อรับการช่วยเหลือไว้อย่างเป็นขั้นตอน มีการวิเคราะห์รวบรวมข้อมูลนักเรียนกลุ่มมีปัญหาเพื่อส่ง ต่อไปรับการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ มีการใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการช่วยเหลือนักเรียนนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหา มีการดำเนินการส่งต่อ นักเรียนที่ต้องได้รับการช่วยเหลือไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อให้ ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้อง และรวดเร็ว สอดคล้องกับผลการวิจัยของนิษากรณ เหลลาเขตกิจ (2560: 4) พบว่า การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการ ส่งต่อ iva เป็นการส่งนักเรียนที่มีปัญหาอยากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ให้กับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ การส่งต่อภายในและการส่งต่อภายนอก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชุมชนพรปัญญาคุณสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดชุมพร มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านการกล้าแสดงออกของนักเรียนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแสดงความเป็นภาวะผู้นำ การเข้าร่วมจิตอาสาภายในและภายนอกโรงเรียน เป็นการช่วยเหลือส่งเสริมให้นักเรียนมีการพัฒนาในตัวเองบุคคลอย่างเต็มที่
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจะส่งเสริมให้มีการใช้แบบสอบถามที่มีความน่าเชื่อถือในการคัดกรองนักเรียน เพื่อเป็นการรับรองผลการคัดกรองของนักเรียนและสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้ปกครองในการทำงานของครูเกี่ยวกับการคัดกรองนักเรียน
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีกิจกรรมที่หลากหลายในการทำงานส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน โดยมีการสร้างแรงจูง เช่น การมอบรางวัล มอบเกียรติบัตร ให้กับนักเรียนเพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานและกิจกรรมอย่างเต็มที่
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจะส่งเสริมให้มีการรายงานผลที่เกิดจากโครงการ /กิจกรรมต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา และเมื่อทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นควรมีการแก้ไขอย่างเป็นระบบไม่

ปล่อยปละละเลยจนทำให้เป็นปัญหาต่อไป เพราะการแก้ไขปัญหานักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นการช่วยเหลือได้อย่างถูกต้องและตรงจุดในการแก้ไขปัญห

5. ด้านการส่งต่อนักเรียน ผู้บริหารและคณะครู ควรจะมีการส่งเสริมให้มีจัดทำรายงานผลการช่วยเหลือการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาภายในมีการใช้เทคนิคต่าง ๆ รูปแบบวิธีการ เพื่อดำเนินกิจกรรมการส่งต่อนักเรียน พบครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง นักเรียนที่มีปัญหาต้องได้รับการช่วยเหลือเฉพาะด้านตามขั้นตอนต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ในระดับการศึกษาพิเศษ

2. ควรจะศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา ในระดับกลุ่มการศึกษาพิเศษ

บรรณานุกรม

- กรมสุขภาพจิต. (2546). **คู่มือความฉลาดทางอารมณ์**. (พิมพ์ครั้งที่ 8). นนทบุรี: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- จันทร์ฉาย ไทยรัตน์. (2561). **การบริหารและการจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนโรงเรียนเชียงรายวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- จรี ชูแก้ว และสุนทร โคตรบรรเทา (2565) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนใน อำเภอเสนา ให้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1:วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 9(3), 24-35.
- ชัยพล อนุสุวรรณ พระครูสังฆรักษ์จักรกฤษณ์ ภูริปัญญา และอุตร เขียวอ่อน (2565) แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง: วารสารสิรินธรปริทรรศน์, 23(2), 111-112.
- นิชากรณ์ เหล่าเขตกิจ. (2560). **แนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านบึงหล่ม อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร**. การค้นคว้าอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). **การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร**. กรุงเทพฯ ฯ: สุวีริยาสาส์น.

- พรพัฒน์ ภักดีโพธิ์ เพชรสุดา ภูมิพันธ์ และธนวัฒน์ ธิติธนานันท์ (2560.) การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. **วารสารวิจัยและพัฒนามาตรฐานโรงเรียน** ในพระบรมราชูปถัมภ์, 10(3), 191-196.
- ธนิตา ศุภรสุคนธ์. (2562). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง). วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). **คู่มือบริหารจัดการเวลา เรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ปีการศึกษา 2559**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). **เอกสารประกอบการศึกษด้วยตนเอง หลักสูตร ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งสายงานผู้บริหารในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- Haapakorpi, A. , & Saarinen, T. (2014) . Transnational turn and national models of highereducation: The case of Finland. *Nordic Studies in Education*, 34(3), 187-200.

การพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
Personnel Development Of Mapammaritwithaya School
Under The Secondary Educational Service Area Office Suratthani
Chumphon

กัญญาภัทร ชูราช¹ และ พัชรา เดชโฮม²

Kanyapat Churat¹ and Patchara Dechhome²

¹การพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Kanyapat Churat

อีเมล: Kanyapatchurat@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษาเพื่อศึกษาการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ใน 5 ด้าน ดังนี้ประกอบด้วย 1) ด้านการประชุม อบรม สัมมนา 2) ด้านการวางแผนกำลังคน และการกำหนดตำแหน่ง 3) ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง 4) ด้านการดำรงรักษาบุคคล และ 5) ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 33 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาบุคลากรโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการดำรงรักษาบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการวางแผนกำลังคนและการกำหนดตำแหน่ง ส่วนด้านการประชุม อบรม สัมมนา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ: การพัฒนาบุคลากร

Abstract

The purpose of this research was to study current situation the personnel development of Mapammaritwithaya School Under the Secondary Educational Service Area Office Suratthani Chumphon in 5 aspects as follows 1) The process of meeting, training and seminar 2) Manpower planning and positioning 3) Recruitment and appointment 4) Maintain

and 5) Performance evaluation. The population used in the research were consisted of 33 government teachers at Mapammaritwithaya School Under the Secondary Educational Service Area Office Suratthani Chumphon in the academic year of 2022. the instrument used in this research were a five-rating scales questionnaire. Statistics for data analysis included percentage, mean and standard deviation.

The results indicated that the personnel development of Mapammaritwithaya School Under the Secondary Educational Service Area Office Suratthani Chumphon were generally found at a high level. When considering each aspect, It was found Maintain has the highest mean, followed by as Manpower planning and positioning and The process of meeting, training and seminar have the lowest mean.

Keyword: Personnel Development

บทนำ

การพัฒนางานบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 ที่กำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการกระจายอำนาจบริหารงานบุคคลให้แก่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคลมากขึ้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานจัดการศึกษาให้มากที่สุด กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดกรอบการบริหารงานบุคคลไว้ ดังนี้ การบริหารงานในสถานศึกษา เป็นภารกิจที่สำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องดำเนินการในภารกิจหลัก คือ การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัยและการออกจากราชการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 6)

องค์ประกอบที่สำคัญสูงสุดที่ทำให้เกิดการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนคือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทรัพยากรดังกล่าวจะต้องประกอบไปด้วยคนที่มีคุณภาพที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญา ความรู้คุณธรรมจริยธรรมวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตและเอื้อต่อการพัฒนาประเทศการศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาคนสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคมเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่าง ๆ ตลอดชีวิตเป็นการเริ่มวางรากฐานพัฒนาการ

ของชีวิตตั้งแต่แรกเกิดการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถต่าง ๆ ทั้งการดำรงชีพได้อย่างมีความสุขเท่าทันการเปลี่ยนแปลงรวมพลังสร้างสรรค์พัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้จากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจด้านสังคมด้านการเมืองและด้านวิทยาศาสตร์เข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีจึงจำเป็นต้องเรียนรู้เพื่อปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลาและเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลกปัจจัยสำคัญที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและท้าทายดังกล่าวคุณภาพของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งโดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพทำให้ศักยภาพของแต่ละคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2552: 2)

ครูเป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญในกระบวนการจัดการศึกษา เพราะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดผู้เรียนมากที่สุด หน้าที่ครูที่สำคัญคือการจัดการกระบวนการเรียนรู้ อบรม สั่งสอนผู้เรียนให้เกิดความเจริญงอกงาม ให้เป็นผู้มีความรู้ มีทักษะความสามารถในการเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ครูจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข คุณภาพของครูผู้สอนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อผู้เรียนเพราะมีข้อค้นพบจากงานวิจัยหลายฉบับของกลุ่มประเทศองค์กรเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบันซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางด้านวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ดังนั้นการพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูเพื่อเป็นผู้มีความรู้และทักษะต่าง ๆ ทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการจึงมีความจำเป็นมากขึ้น ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของสนับสนุนกระตุ้นเร่งเร้าให้ผู้ประกอบวิชาชีพนั้น ๆ มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองรวมทั้งการใช้วิธีการหรือเทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพมีความเจริญก้าวหน้าหรือมีความเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์ (ยนต์ ชุ่มจิต, 2558: 4)

สถานศึกษาทุกแห่งจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายได้ ต้องอาศัยการขับเคลื่อนขององค์ประกอบหลาย ๆ อย่าง ทั้งนี้คนหรือบุคลากรเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการสร้างสรรค์และบริหารงานของสถานศึกษา การพัฒนาให้บุคลากรมีศักยภาพและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพจะส่งผลให้สถานศึกษาบรรลุสู่เป้าหมายและประสบความสำเร็จในภารกิจหลักได้ ดังนั้นการวางแผนพัฒนาบุคลากรที่เหมาะสมจะทำให้มีบุคลากรที่มีความสามารถสูง ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสามารถ ดำเนินกิจกรรมได้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ การพัฒนาบุคลากรที่ดีจึงต้องมีเป้าหมายและทิศทางที่ จะทำให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ได้มีโอกาสใช้ความรู้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่และสามารถ เพิ่มผลผลิตให้กับหน่วยงานได้ การพัฒนาบุคลากรสามารถทำได้ในหลายรูปแบบ (เกษรา เอี่ยมสอาด, 2562: 4)

โรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 689 คน จำนวนข้าราชการครูทั้งสิ้น 33 คน มีการส่งเสริมการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภทเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพเป็นมืออาชีพและมีทักษะวิชาชีพขั้นสูง แต่จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา (SWOT) ด้านจุดอ่อนของบุคลากรส่วนใหญ่มีปัญหาที่พบ ได้แก่ บุคลากรส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดและนอกพื้นที่ มีการโยกย้ายบ่อย บุคลากรไม่ครบตามกรอบอัตราที่กำหนด ขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน บุคลากรบางส่วนขาดการส่งเสริมให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ บุคลากรใหม่บางส่วนขาดทักษะในการปฏิบัติงาน (โรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา, 2564: 32) จากสภาพความเป็นมา ความสำคัญ และปัญหาดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัย จึงสนใจจะศึกษาการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดตามตารางสังเคราะห์ มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ใน 5 ด้าน คือ

1. ด้านการประชุม อบรม สัมมนา
2. ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง
3. ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
4. ด้านการธำรงรักษาบุคคล
5. ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานการประเมินผลการปฏิบัติงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 33 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการพัฒนาคณาจารย์ในโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ การประชุม อบรม สัมมนา, การวางแผนกำลังคน และการกำหนดตำแหน่ง, การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง, การดำรงรักษาบุคคล, การประเมินผลการปฏิบัติงานแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ และตำแหน่ง มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคณาจารย์ในโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ประกอบด้วย ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ การประชุม อบรม สัมมนา, การวางแผนกำลังคน และการกำหนดตำแหน่ง, การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง, การดำรงรักษาบุคคล, การประเมินผลการปฏิบัติงาน

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 103)

ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดการพัฒนาคณาจารย์ของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดการพัฒนาคณาจารย์ของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการประชุม อบรม สัมมนา

2. ด้านการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง

3. ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

4. ด้านการดำรงรักษาบุคคล

5. ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานการประเมินผลการปฏิบัติงาน

แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) ได้เท่ากับ 0.67 – 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับข้าราชการครูโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .993

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากข้าราชการครูโรงเรียนมาอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 33 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนมาอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ บุคลากรโรงเรียนมาอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 33 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 33 ฉบับ เก็บคืนได้ 33 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนมาอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง โดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนประชานิคม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1 5 ด้าน ดังนี้ ด้านการประชุม อบรม สัมมนา, ด้านการวางแผนกำลังคน และการกำหนดตำแหน่ง, ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง, ด้านการธำรงรักษาบุคคล, ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546: 103)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร นำเสนอในรูปแบบของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 1 ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนมาบอำมฤต วิทยา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวม 5 ด้าน

การพัฒนาบุคลากรโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร		μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	ด้านการประชุม อบรม สัมมนา	4.29	0.51	มาก	5
2	ด้านการวางแผนกำลังคน และการกำหนดตำแหน่ง	4.39	0.45	มาก	2
3	ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง	4.36	0.49	มาก	3
4	ด้านการอำนวยการรักษาบุคคล	4.43	0.43	มาก	1
5	ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน	4.31	0.48	มาก	4
รวม		4.36	0.44	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การพัฒนาบุคลากรโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการอำนวยการรักษาบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.43$) รองลงมาคือ ด้านการวางแผนกำลังคน และการกำหนดตำแหน่ง ($\mu=4.39$) ส่วนด้านการประชุม อบรม สัมมนา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.29$)

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การพัฒนาบุคลากรโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ด้านการประชุม อบรม สัมมนา

	ด้านการประชุม อบรม สัมมนา	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสำรวจความสนใจและความจำเป็นของบุคลากรในการประชุม อบรม สัมมนา	4.30	0.68	มาก	5
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการพิจารณาผู้เข้ารับการประชุม อบรม สัมมนา	4.15	0.71	มาก	8
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการประชุม อบรม สัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และหาข้อสรุป	4.42	0.75	มาก	1
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้าง ความชัดเจนและความถูกต้องแก่ผู้เข้ารับการประชุม อบรม สัมมนา	4.33	0.65	มาก	4
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ มาให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้เข้ารับการประชุม อบรม สัมมนา	4.39	0.70	มาก	2
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามประเมินผลการประชุม อบรม สัมมนา	4.18	0.77	มาก	6
7	ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับปรุง เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการพัฒนาตนเอง	4.18	0.88	มาก	7
8	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ในการฝึกอบรม สัมมนา แก่บุคลากร	4.36	0.60	มาก	3
	รวม	4.29	0.51	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า การพัฒนาบุคลากรโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ด้านการประชุม อบรม สัมมนา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการประชุม อบรม สัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยน ความรู้ ความคิด และหาข้อสรุป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.42$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการเชิญ วิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ มาให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้เข้ารับการประชุม อบรม สัมมนา ($\mu=4.39$) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการพิจารณาผู้เข้ารับการประชุม อบรม สัมมนา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.15$)

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การพัฒนาบุคลากรโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ด้านการวางแผนกำลังคน และการกำหนด ตำแหน่ง

	ด้านการวางแผนกำลังคน และการกำหนดตำแหน่ง	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสำรวจการวิเคราะห์ปริมาณงาน	4.27	0.63	มาก	9
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการตรวจสอบความต้องการเพิ่มหรือลดจำนวนบุคลากร	4.39	0.66	มาก	4
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการตรวจสอบความเพียงพอของบุคลากรต่อการปฏิบัติภารกิจของสถานศึกษา	4.48	0.62	มาก	2
4	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดคุณสมบัติของบุคคลตามความรู้ ความสามารถให้เหมาะสมกับงาน	4.30	0.59	มาก	8
5	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	4.73	0.52	มากที่สุด	1
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำคู่มือการบริหารงานบุคคลอย่างชัดเจน	4.39	0.66	มาก	4
7	ผู้บริหารสถานศึกษามีแผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานบุคคลอย่างชัดเจน	4.18	0.77	มาก	10
8	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทรัพยากรบุคคลเพียงพอกับความต้องการ	4.33	0.78	มาก	7
9	ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้กำลังคนที่มีอยู่ให้ได้ประโยชน์สูงสุด	4.42	0.66	มาก	3
10	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนกำลังคนปฏิบัติภารกิจของสถานศึกษาได้บรรลุเป้าหมาย	4.36	0.70	มาก	6
	รวม	4.39	0.45	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า การพัฒนาบุคลากรโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ในด้านการวางแผนกำลังคน และการกำหนดตำแหน่งโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.73$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการตรวจสอบความเพียงพอของบุคลากรต่อการปฏิบัติภารกิจของสถานศึกษา ($\mu = 4.48$) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีแผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานบุคคลอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu = 4.18$)

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การพัฒนาบุคลากรโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

	ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสรรหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสม	4.21	0.78	มาก	10
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีจัดทำแนวทางปฏิบัติงาน	4.24	0.71	มาก	9
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีคู่มือการบริหารงาน	4.36	0.60	มาก	6
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์การสรรหาบุคลากร	4.39	0.75	มาก	5
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการตั้งคณะกรรมการในการสรรหา	4.45	0.75	มาก	2
6	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการทดลองปฏิบัติหน้าที่ตามสมควร	4.30	0.64	มาก	8
7	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้บุคลากรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าดำรงตำแหน่งหน้าที่เพื่อมอบหมายงานให้ตรงกับความรู้ความสามารถ	4.33	0.60	มาก	7
8	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้วิธีการ กระบวนการและหลักการ ต่าง ๆ ที่เหมาะสม	4.42	0.56	มาก	3
9	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการสรรหาบุคลากรด้วยความยุติธรรม	4.46	0.62	มาก	1
10	ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการบรรจุแต่งตั้งบุคลากรที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	4.42	0.56	มาก	3
	รวม	4.36	0.49	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า การพัฒนาบุคลากรโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ในด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการสรรหาบุคลากรด้วยความยุติธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.46$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการตั้งคณะกรรมการในการสรรหา ($\mu=4.45$) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการสรรหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.21$)

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การพัฒนาบุคลากรโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ด้านการดำรงรักษาบุคคล

	ด้านการดำรงรักษาบุคคล	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการดูแลบุคลากรในสถานศึกษาให้ได้รับสิ่งที่ดีที่สุด	4.36	0.65	มาก	8
2	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการทำงานให้ใช้ศักยภาพของตนให้เกิดผลงานอย่างเต็มที่	4.55	0.62	มากที่สุด	1
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการเกื้อหนุนและจูงใจ สร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาแก่บุคลากร	4.30	0.73	มาก	9
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดสวัสดิการที่ดี	4.52	0.67	มากที่สุด	3
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงาน	4.48	0.62	มาก	5
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพิจารณาความดีความชอบอย่างชัดเจน	4.52	0.62	มากที่สุด	2
7	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นธรรม ไม่มีเรื่องพวกพ้อง	4.45	0.67	มาก	6
8	ผู้บริหารสถานศึกษาออกเยี่ยมถามไถ่ทุกข์สุขครูอย่างสม่ำเสมอ	4.30	0.77	มาก	10
9	ผู้บริหารสถานศึกษามีการให้รางวัลด้วยหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม	4.48	0.51	มาก	4
10	ผู้บริหารสถานศึกษายกย่องชมเชยกรณีที่มีผลงานดีเด่นหรือประสบความสำเร็จ	4.36	0.60	มาก	7
	รวม	4.43	0.43	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า การพัฒนาบุคลากรโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ด้านการดำรงรักษาบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการทำงานให้ใช้ศักยภาพของตนให้เกิดผลงานอย่างเต็มที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.55$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการพิจารณาความดีความชอบอย่างชัดเจน ($\mu=4.52$) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาออกเยี่ยมถามไถ่ทุกข์สุขครูอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.30$)

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การพัฒนาบุคลากรโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน

	ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน โดยวิธีการและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่มีมาตรฐานเดียวกัน	4.30	0.64	มาก	5
2	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรเสนอแนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงาน	4.33	0.60	มาก	3
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีเกณฑ์การปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรมและชัดเจน	4.30	0.59	มาก	4
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินค่าผลการปฏิบัติงานของบุคคลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	4.30	0.73	มาก	6
5	ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินค่าโดยใช้ วิธีการสังเกต จดบันทึกเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	4.41	0.71	มาก	2
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการให้คำแนะนำความชอบ คำชมเชย รางวัล เครื่องหมายเชิดชูเกียรติ	4.18	0.81	มาก	9
7	ผู้บริหารสถานศึกษามีการเลื่อนเงินเดือนอย่างเป็นธรรม	4.42	0.66	มาก	1
8	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดหลักเกณฑ์บทลงโทษที่มีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน	4.27	0.63	มาก	8
9	ผู้บริหารสถานศึกษาบันทึกเป็นข้อมูลปรับปรุงพัฒนาบุคลากรในส่วนที่ยังบกพร่องเพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงาน	4.27	0.57	มาก	7
	รวม	4.31	0.48	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า การพัฒนาบุคลากรโรงเรียนมาอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการเลื่อนเงินเดือนอย่างเป็นธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.42$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินค่าโดยใช้ วิธีการสังเกต จดบันทึกเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ($\mu=4.41$) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการให้คำแนะนำความชอบ คำชมเชย รางวัล เครื่องหมายเชิดชูเกียรติ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.18$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาบุคลากรโรงเรียนมาอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการดำรงรักษา

บุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการวางแผนกำลังคนและการกำหนดตำแหน่ง ส่วนด้านการประชุม อบรม สัมมนา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการประชุม อบรม สัมมนา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการประชุม อบรม สัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และหาข้อสรุป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ มาให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้เข้ารับการประชุม อบรม สัมมนา ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการพิจารณาผู้เข้ารับการประชุม อบรม สัมมนา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการวางแผนกำลังคน และการกำหนดตำแหน่ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการตรวจสอบความเพียงพอของบุคลากรต่อการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีแผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานบุคคลอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการสรรหาบุคลากรด้วยความยุติธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการตั้งคณะกรรมการในการสรรหา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการสรรหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการดำรงรักษาบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการทำงานให้ใช้ศักยภาพของตนให้เกิดผลงานอย่างเต็มที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการพิจารณาความดีความชอบอย่างชัดเจน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาออกเยี่ยมถามไถ่ทุกข์สุขครุอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการเลื่อนเงินเดือนอย่างเป็นธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินค่าโดยใช้วิธีการสังเกต จดบันทึกเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการให้บำเหน็จความชอบ คำชมเชย รางวัล เครื่องหมายเชิดชูเกียรติ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการ กิจกรรมหรือวิธีการที่เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ทักษะด้านต่าง ๆ ทักษะคติของบุคลากรไปในทางที่ดีขึ้นตลอดจนแนวคิดใหม่ในการ ปฏิบัติงานของบุคลากร และปฏิบัติงานที่ตนเองรับผิดชอบได้อย่างมีคุณภาพและบรรลุตาม วัตถุประสงค์ของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้ง มีการจัดการด้านการบริหารงานบุคคลตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่กำหนดกรอบ โครงสร้างการบริหารงานไว้อย่างชัดเจน อีกทั้งมีความรู้ความเข้าใจในสภาพและปัญหาการบริหารงานบุคคล ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของการบริหารที่มีความสำคัญของกระบวนการบริหารหรือ

วิธีการบริหารองค์กรโดยทั่วไป เพราะความสำเร็จของงานนั้นขึ้นอยู่กับทรัพยากรมนุษย์ที่จะพัฒนาคุณภาพของการศึกษาให้มีศักยภาพ มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ (2552) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาบุคลากร เป็นกระบวนการที่มุ่งจะเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน ความรู้ความสามารถ ทักษะและทัศนคติของบุคลากร ให้เป็นไปทางที่ดีขึ้นเพื่อให้บุคลากรที่ได้รับการพัฒนาแล้วนั้นปฏิบัติงานได้ผลตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นวลละออง อุทามนตรี (2558) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาบุคลากร เป็นวิธีการหรือกระบวนการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมหรือเพิ่มพูนให้บุคลากรในองค์กรเกิดความรู้ความสามารถ และเกิดทักษะในการทำงานให้งานมีประสิทธิภาพทั้งในปัจจุบันและอนาคต มีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานที่ปฏิบัติอยู่บรรลุเป้าหมายซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐนิช ศรีลาคำ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่าการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การสร้างเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ การวางแผนอัตรากำลังและการดำรงตำแหน่ง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้งและการรักษาวินัยและการออกจากราชการ

ด้านการประชุม อบรม สัมมนา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่าผู้บริหารสำรวจความสนใจและความจำเป็นของบุคลากรในสถานศึกษา ที่มีเงื่อนไข จุดมุ่งหมาย หรือวัตถุประสงค์เดียวกัน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และหาข้อสรุป ช่วยสร้างความเข้าใจที่ดี สร้างความชัดเจนและความถูกต้องแก่ผู้เข้าร่วมอบรม สัมมนา และได้เชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ มาให้ความรู้ ความเข้าใจ มีการติดตามประเมินผล ปรับปรุง เพื่อให้บุคลากรได้พัฒนาตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รณิภา พงศ์พุทธิชาติ (2562) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาบุคลากรตามแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดราชบุรี โดยการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุวิธีการพัฒนาบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดราชบุรี มีวิธีการพัฒนาบุคลากรเพื่อให้มีขีดความสามารถในการทำงานที่สูงขึ้นด้วยวิธีการฝึกอบรม การศึกษา และการพัฒนา

ด้านการวางแผนกำลังคน และการกำหนดตำแหน่ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการสำรวจการวิเคราะห์ปริมาณงาน และการตรวจสอบความต้องการเพิ่มหรือลดจำนวนบุคลากรและเพียงพอต่อการปฏิบัติภารกิจของสถานศึกษา รวมไปถึงกำหนดคุณสมบัติของบุคคลตามความรู้ ความสามารถให้เหมาะสมกับงาน โดยจัดทำแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย

ของ ปทุมพร กาญจนอัคร์ (2561) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารงานบุคคลที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือเพื่อศึกษาการบริหารงานบุคคลที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัย พบว่าการบริหารงานบุคคลที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีการปฏิบัติโดยรวมของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการบริหารงานบุคคลโรงเรียน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 3 การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านที่ 1 การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านที่ 5 การออกจากราชการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่าผู้บริหารมีการ สรรหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับองค์กรเข้ามาปฏิบัติงานด้วยแล้วนั้น โดยใช้วิธีการกระบวนการและหลักการต่าง ๆ ที่เหมาะสม โดยจัดทำแนวทางปฏิบัติงาน มีการทดลองปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งในแต่ละขั้นตอนจะต้องดำเนินการด้วยความยุติธรรม ส่งผลให้ได้บุคลากรที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐนิช ศรีลาคำ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 วิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่าการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การสร้างเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ การวางแผนอัตรากำลังและการดำรงตำแหน่ง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้งและการรักษาวินัยและการออกจากราชการ

ด้านการธำรงรักษาบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่าผู้บริหารมีการดำเนินการดูแลบุคลากรที่อยู่ภายในองค์กรให้ดีที่สุด โดยสนับสนุนการทำงานให้ใช้ศักยภาพของตนให้เกิดผลงานอย่างเต็มที่มั่นใจ มีเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงานประกอบการพิจารณาความดีความชอบอย่างชัดเจน มีความเป็นธรรม ไม่มีเรื่องพวกพ้อง การให้รางวัลด้วยหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมเป็นธรรมการยกย่องชมเชยกรณีที่มีผลงานดีเด่นหรือประสบความสำเร็จ และได้จัดเวรยามเพื่อรักษาความปลอดภัยแก่ครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิภาดา สารัมย์ (2562) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัย พบว่าการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการธำรงรักษาบุคคล การวางแผน

อัตรากำลังและการดำรงตำแหน่ง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้งและการรักษาวินัยและการออกจากราชการ

ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่าผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน โดยวิธีการและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่มีมาตรฐานเดียวกัน เปิดโอกาสให้บุคลากรเสนอแนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงาน มีเกณฑ์การปฏิบัติงานอย่างเป็นทางการและเป็นธรรมและชัดเจน ในการประเมินค่าผลการปฏิบัติงานของบุคคลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องโดยใช้ วิธีการสังเกต จดบันทึกเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้รับบำเหน็จความชอบ คำชมเชย รางวัล เครื่องหมายเชิดชูเกียรติ การเลื่อนเงินเดือน รวมไปถึงการกำหนดหลักเกณฑ์ของโทษที่มีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน เพื่อบันทึกเป็นข้อมูลปรับปรุงพัฒนาบุคลากรในส่วนที่ยังบกพร่องเพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปฐมภรณ์ โพธิ์กลัด และสมหญิง จันทร์ไทย ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากร ด้านการดำรงรักษาบุคลากร ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน และด้านการวางแผนงานบุคลากร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. **ด้านการประชุม อบรม สัมมนา** ผู้บริหารสถานศึกษาควรที่จะกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการพิจารณาผู้เข้ารับการประชุม อบรม สัมมนา เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ โดยส่งเสริมให้บุคลากรมีการเพิ่มพูนความรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
2. **ด้านการวางแผนกำลังคน และการกำหนดตำแหน่ง** ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีแผนภูมิโครงสร้างการบริหารงานบุคคลอย่างชัดเจน เพื่อช่วยให้ทรัพยากรบุคคลเพียงพอกับความต้องการทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยการวิเคราะห์สภาพกำลังคนในปัจจุบัน และระบุความต้องการกำลังคนในอนาคต
3. **ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง** ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสรรหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณสมบัติเหมาะสม ตรงตามความต้องการ โดยการจัดสรรอัตราครูให้เหมาะสมกับภาระงานที่ สอนตรงกับวิชาเอกเพื่อให้ได้บุคลากรที่มีประสิทธิภาพ
4. **ด้านการดำรงรักษาบุคคล** ผู้บริหารสถานศึกษาควรที่จะถามไถ่ทุกข์สุขครูอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจถึงความคิด อารมณ์ หรือความรู้สึกของบุคลากรในสถานศึกษานั้น ๆ และจะทำให้

สามารถเข้าใจถึงปัญหาและความต้องการของบุคลากรอย่างแท้จริง โดยการจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ภายในสถานศึกษา

5. ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการให้ความยกย่องชมเชยเลื่อนขั้น บำเหน็จ ความดีความชอบอย่างเหมาะสมกับผลการปฏิบัติงานโดยสร้างแรงผลักดันให้บุคลากรมีการพัฒนาตนเองให้สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

2. ควรจะศึกษาแนวทางการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. (พิมพ์ครั้งที่ 3).

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

เกษรา เอี่ยมสะอาด. (2562). **การพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนหนองวัลย์เปรียงวิทยา**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ณัฐนิช ศรีลำคำ. (2558). **การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดมศึกษากาญจนบุรี เขต 1**. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

นวลละออง อุทามนตรี และรชยา อินทนนท์. (2558). **การพัฒนาบุคลากร กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี**. วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 11 (1), 25 – 67.

ปฐมาภรณ์ โพธิ์กลัด และสมหญิง จันทร์ไทย. (2561). **การบริหารงานบุคคลในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 8 อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี**. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร. 9(2), 239 – 254.

ปทุมพร กาญจนอรรถ. (2561). **แนวทางการบริหารงานบุคคลที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ยนต์ ชุ่มจิต. (2558). **ความเป็นครู**. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์

รณิภา พงศ์พุทธชาติ. (2562). **การพัฒนาบุคลากรตามแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดราชบุรี**. วารสารการบริหารและการจัดการ, 7(3), 53 – 65.

โรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา. (2564). **รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self – Assessment Report : SAR) ปีการศึกษา 2564**. ชุมพร : โรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา

วิภาดา สารมัย. (2562). การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ปทุมธานี. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู. กรุงเทพมหานคร:
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2
Transformational Leadership of Administrators Bankhaokai School under
Chumphon Primary Educational Service Area Office 2

วินภา สีนาม¹ และ สรายุทธ์ เศรษฐจร²

Winapa Sringam¹ and Sarayuth Sethakhajorn²

¹โรงเรียนบ้านเขาค่าย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพรเขต 2

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Winapa Sringam

อีเมล: winapasringam@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ใน 4 ด้านดังนี้ 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 3) ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา 4) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ส่วนด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, ผู้บริหารโรงเรียน

Abstract

The purpose of this research was to study the transformational leadership of Bankhaokhai school administrators. Under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 2 in 4 areas as follows 1) Ideological Influence 2) Motivation 3) Intellectual Stimulation 4) Individual considerations The population were 30 teachers of Bankhaokhai School. Under Chumphon Primary Educational Service Area Office 2 Academic Year 2022, The research instrument was 5 rating scales questionnaires, Statistics used in data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that Transformative Leadership of Administrators Bankhaokai School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 2, in overall at the highest level. When considering each aspects, it was found that Ideological Influence at the highest level, followed by inspiration, Intellectual stimulation and the individual at the lowest mean.

Keyword: Transformational Leadership, School Administrators

บทนำ

ในสภาพที่สังคมมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การจัดการบริหารองค์การต่าง ๆ จะต้องตามความเปลี่ยนแปลงให้ทัน เพราะถ้าตามไม่ทันองค์กรนั้นก็ประสบกับความล้มเหลวในการบริหาร เพราะความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์การขึ้นอยู่กับศักยภาพของผู้บริหาร การทำงานที่ประสบผลสำเร็จของโรงเรียนปัจจัยที่สำคัญยิ่งคือ ครูมีกำลังใจในการทำงาน มีความกระตือรือร้น ทุ่มเทแรงกาย แรงใจ และสติปัญญาอย่างเต็มที่คือหนทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครูให้เป็นที่คาดหวัง ส่วนหนึ่งคือ ผู้บริหาร ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทอย่างยิ่งในระดับหน่วยงาน ที่จะให้การกระตุ้นยั่วยุ ปลุกเร้า ทำทนาย เพื่อให้ครูมีความกระตือรือร้น ทุ่มเทกับการทำงาน พร้อมสนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความสามารถในการทำงาน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างชัดเจน พร้อมสนับสนุนปัจจัยหรืออุปกรณ์ที่จำเป็นในการทำงานต่าง ๆ ให้เพียงพอที่จะทำให้ครูมีประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง และจริงจังจะหยุดไม่ได้ ดังนั้นการดำเนินงานที่จะทำให้โรงเรียนปราศจากความล้มเหลวควรที่จะประกอบด้วยปัจจัยของการบริหารงานของผู้บริหาร อย่างมีอาชีพ ความสำเร็จหรือความล้มเหลวทั้งปวงของโรงเรียนขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้นำ ทั้งสิ้น พฤติกรรมของผู้นำ คือ ชักจูง ปลุกเร้า ให้ครูในโรงเรียนทุกคน ตลอดทั้งผู้ปกครอง และชุมชน ยอมรับคล้อยตามความฝัน หรือเป้าหมาย เพื่อให้ความฝันหรือเป้าหมายเกิดความเป็นส่วนร่วมกันของคณะครู ผู้ปกครอง และชุมชน มิให้เป็นของคน ๆ เดียว เมื่อทุกคนมีส่วนร่วม และยอมรับเป้าหมายตรงกัน แล้วทุกคนก็มีส่วนร่วมในกระบวนการที่จะทำให้ฝันเป็นจริงโดยเปิดโอกาสให้ครูทุกคนมีอิสระในความคิด และร่วมสร้างสรรค์ในการพัฒนางานเพื่อไปให้ถึงเป้าหมาย ผู้บริหารโรงเรียนที่ไม่มีวิสัยทัศน์ ไม่มีเป้าหมาย มักจะถูกครูที่อยู่รอบข้าง หรือผู้บังคับบัญชา หรือนักการเมืองที่อยู่เหนือขึ้นไป กำหนดขอบเขตให้เดินตาม สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่สิบเอ็ด กรุงเทพมหานครกระทรวงศึกษาธิการ (2556 : 1-2)

บาสและอโวลิโอ (Bass and Avolio, 1999) ได้กล่าวถึงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงว่าสามารถเห็นได้จากผู้นำการเปลี่ยนแปลงสามารถทำให้ผู้ร่วมงานและผู้ตามมองตนเองและมองงานในแง่บวกหรือกระบวนทัศน์ใหม่ ๆ ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในเรื่องวิสัยทัศน์และภารกิจของทีมและองค์กร ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นผู้นำที่ทำให้ผู้ตามอยู่เหนือความสนใจตนเองผู้นำจะยกระดับบุคลิกภาพและอุดมการณ์ของผู้ตามที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ความรุ่งเรืองของสังคม องค์กรและผู้อื่น นอกจากนั้นภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีแนวโน้มที่จะช่วยกระตุ้นความหมายของงานในชีวิตของผู้ตามให้สูงขึ้นภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงนับ เป็นประโยชน์และเป็นหนทางหนึ่งที่จะส่งเสริมให้โรงเรียนนั้นมีการพัฒนาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรและมุ่งสู่คุณภาพที่ดียิ่งขึ้นในอนาคต

โรงเรียนบ้านเขาค่าย หมู่ที่ 3 ตำบลเขาค่าย อำเภอเสวี จังหวัดชุมพร รหัสไปรษณีย์ 86130 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปัจจุบันเปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีนักเรียนทั้งหมด 662 คน ครูทั้งหมด 30 คน เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีบุคลากรจำนวนมาก และครูมีความแตกต่างทั้ง ด้านความรู้ ความสามารถ ความคิดเห็น และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หากแต่ละคนมีเป้าหมาย และจุดมุ่งหมายในการทำงานคนละอย่างคนละเรื่องแล้ว การทำงานย่อมไม่มีทิศทาง และพลัง เพราะคนต่างทำตามความรู้สึนึกคิดของตนเอง เปรียบเสมือนกับการพายเรือ หากฝีพายไม่ทราบจุดหมาย และเป้าหมายที่จะไปแล้วแต่ละคนจะพายไปในทิศทางของตนเอง เรืออาจจะวนไปวนมา หรือเรืออาจล้มได้ แต่ถ้าหากทุกคนมีจุดหมาย และเป้าหมายในทิศทางที่ตรงกันแล้วทุกคนก็จะพายไปในทิศทางเดียวกัน และจะถึงจุดหมายที่จะไปในที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารจำเป็นต้องบูรณาการทฤษฎีในการบริหารการศึกษามาประยุกต์ใช้ในโรงเรียนให้เหมาะสม เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีอิทธิพลเหนือการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกคนในองค์กร (โรงเรียนบ้านเขาค่าย, 2565)

จากสภาพปัญหาและสาเหตุดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ครั้งนี้เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้อง นำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพของโรงเรียนให้สูงขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนบ้านเขาค่ายในครั้งนี้นำผู้วิจัยได้นำ แนวคิดของบาสและอวอลิโอ (Bass and Avolio, 1999 : 9-32) กรอบแนวคิดในการวิจัยใน 4 ด้าน คือ

- 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์
- 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ
- 3) ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา
- 4) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ใช้ กรอบแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของบาสและอวอลิโอซึ่งประกอบด้วย 4 ด้านคือ การมีอิทธิพลอย่าง มีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นการใช้ปัญญา การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ การทำงาน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ประกอบด้วยการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรง บันดาลใจ การกระตุ้นการใช้ปัญญา การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรา ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิด ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชุมพร เขต 2

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 4 ด้าน ดังนี้ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นการใช้ปัญญา 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) โดยพิจารณาข้อคำถาม IOC ได้เท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนบ้านไทยพัฒนาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.949

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จำนวน 30 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จำนวน 30 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และได้กลับมาจำนวน 30 ฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน โดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ใน 4 ด้าน ดังนี้ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นการใช้ปัญญา 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวม 4 ด้าน

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.93	0.24	มากที่สุด	1
2	ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.76	0.46	มากที่สุด	2
3	ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา	4.59	0.57	มากที่สุด	3
4	ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.53	0.63	มากที่สุด	4
รวม		4.70	0.47	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.93$) รองลงมาคือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\mu=4.76$) ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ($\mu=4.59$) ส่วนด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.53$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญาอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้บริหารรู้จักการใช้วิธีใหม่ๆ มาแก้ปัญหา ส่งเสริมให้ครูมีความพยายามในการคิดและ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา

ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีพฤติกรรมกรรมการใช้การปฏิสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานในการสร้างความร่วมมือ สร้างแรงจูงใจให้สูงขึ้นจนส่งผลให้ผู้ร่วมงานรู้สึกอยากเปลี่ยนแปลงและยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นรูปแบบพฤติกรรมผู้นำที่มีความสามารถใช้คุณลักษณะที่สำคัญของตนในการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสิทธิพร สมบูรณ์ทรัพย์ (2560 : 15) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง การใช้การปฏิสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานในการสร้างความร่วมมือ สร้างแรงจูงใจให้สูงขึ้น จนส่งผลให้ผู้ร่วมงานรู้สึกอยากเปลี่ยนแปลงและยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เป็นรูปแบบ พฤติกรรมผู้นำที่มีความสามารถใช้คุณลักษณะที่สำคัญของตนเองในการ

บริหาร ได้แก่ การมีอิทธิพลอย่าง อุดมการณ์การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล เพื่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมใจ ระหว่างผู้ร่วมงานหรือผู้ติดตาม ให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางที่ ผู้นำหรือผู้บริหารต้องการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนางสาวเนตรนภา เจตน์จำนงค์ (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์หรือการสร้างบารมีมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนการสร้างแรงบันดาลใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนบ้านเขาค่ายสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของบาสและอโวลิโอ (Bass and Avolio, 1999) ได้กล่าวไว้ว่าการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับและไว้วางใจได้ว่าจะทำในสิ่งที่ถูกต้อง ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและต้องแก้ปัญหาในการทำงานได้ เป็นผู้ที่มีศีลธรรมและมี จริยธรรมสูง ผู้บริหารจะหลีกเลี่ยงที่จะใช้อำนาจ เพื่อประโยชน์ส่วนตน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารกระทำตนเป็นที่น่าเชื่อถือน่าเคารพ นายกอง เลื่อมใส ศรัทธา เปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ มีความเป็นกัลยาณมิตร มีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกลและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเป็น แบบอย่างที่ดีแก่ผู้ร่วมงาน

2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนบ้านเขาค่ายสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของบาสและอโวลิโอ (Bass and Avolio, 1999) ได้กล่าวไว้ว่าการสร้างแรงบันดาลใจ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารจะต้องแสดงให้เห็นในการบริหารจัดการที่เป็นกระบวนการทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดแรงจูงใจภายในให้ครุมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายในการทำงานไว้อย่างชัดเจน มีการสร้างเจตคติที่ดีและการคิดในแง่บวก มีการตั้งมาตรฐานในการทำงานสูงและท้าทายพร้อมกับเชื่อมั่นว่าจะสามารถบรรลุเป้าหมายได้ ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชารู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า และสามารถกระตุ้นให้สามารถจัดการกับปัญหาได้ ผู้บริหารจะ กระตุ้นให้ครูเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

3. ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนบ้านเขาค่ายสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญาอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ ริชชีนา กริวัชรภูวดล (2559) กล่าวว่า การกระตุ้นการใช้ปัญญา (Intellectual stimulation) หมายถึง พฤติกรรมที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาในการกระตุ้นและสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานใช้ความคิดสร้างสรรค์ สร้างนวัตกรรมใหม่ๆ จูงใจให้ผู้ร่วมงานคิดวิธีใหม่ๆ ในการแก้ปัญหาด้วยตนเองส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานเปลี่ยนแปลงมุมมองของปัญหาและมีการแก้ปัญหาอย่างมีระบบ เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหา เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็นในการทำงานอย่างเต็มที่ ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานใช้หลักการเหตุผลในการตัดสินใจมากกว่าความรู้สึกตนเองใช้วิธีการตั้งคำถามกับผู้ร่วมงานเพื่อนำไปสู่การแสดงความคิดเห็น

4. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนบ้านเขาค่ายสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของบาสและอโวลิโอ (Bass and Avolio, 1999) ได้กล่าวไว้ว่าการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualized Consideration : IC) หมายถึง การที่ผู้นำแสดงถึงความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลในฐานะเป็นผู้นำ โดยให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ตาม เป็นรายบุคคล ทำให้ผู้ตามรู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญ ผู้นำจะเป็นที่เลื่อมใสและเป็นที่ยอมรับของผู้ตามให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อความเจริญก้าวหน้าของผู้ตามให้อิสระในการแสดงความคิดเห็นเปิดโอกาสให้ผู้ตามใช้ความสามารถพิเศษของตนเองอย่างเต็มที่และเปิดโอกาสให้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่ท้าทายความสามารถอยู่เสมอนอกจากนี้ผู้นำจะมีการปฏิบัติต่อผู้ตาม โดยการเคารพและ ให้เกียรติผู้ตามในการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจในการทำงาน คำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคลในด้านความจำเป็นและ

ความต้องการ เข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล และมี การมอบหมายงานเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้ตามตามความสามารถและความเต็มใจ และสอดคล้องกับแนวคิดของกฤษฎพล อัมระนันท์ (2559 : 52) กล่าวว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการดูแล เป็นกรณีพิเศษ ถึงความต้องการของแต่ละบุคคลเพื่อความเติบโตในหน้าที่การงานพัฒนาศักยภาพของผู้ตามให้สูงขึ้นทั้งยังสนับสนุนและให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆที่ท้าทายความสามารถจนมีความรู้สึกรู้ว่าตนเองมีคุณค่า ชี้ให้เห็นถึง ความรู้ความสามารถที่แตกต่างระหว่างบุคคล การมอบหมายงานที่เหมาะสมและเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ใช้ความสามารถพิเศษอย่างเต็มที่ สามารถพัฒนาวิธีการต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพอย่างหลากหลายทันกับโลกยุคปัจจุบัน มาใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเหมาะสม โดยวัดได้จากตัวบ่งชี้ของการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล คือ 1)การคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2)การมอบหมายงานที่เหมาะสม 3)การให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากร 4)การให้ขวัญกำลังใจในการทำงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีความมุ่งมั่นในอุดมการณ์ในการทำงาน มีการตัดสินใจที่เด็ดเดี่ยวและต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการบริหารโรงเรียนเพราะจะทำให้โรงเรียนมีการพัฒนาไปในทิศทางที่ดี

2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ผู้บริหารโรงเรียนควรกระตุ้นให้ครูมีความกระตือรือร้นในการทำงานและควรสร้างแรงบันดาลใจให้กับครูโดยการแสดงออกให้เห็นว่าทุกคนมีความสำคัญและมีคุณค่าเพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่นและเกิดประสิทธิภาพ

3. ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูมีความพยายามในการคิดและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา โดยผู้บริหารต้องมีการวิเคราะห์ถึงสาเหตุของการเกิดปัญหาเพื่อจะได้แก้ได้ตรงจุด

4. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้บริหารโรงเรียนควรเข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างครูในทุกด้าน ผู้บริหารต้องรู้จักครูเป็นรายบุคคลเพื่อจะได้รับรู้ถึงสภาพปัญหาและความพร้อมของแต่ละบุคคล

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน ในโรงเรียนสังกัดอื่นๆ

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนโดยจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน

บรรณานุกรม

กฤษฎพล อัมระนันท์. (2559). เรื่องการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอแม่वंงศ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์.

เนตรนภา เจตน์จำนงค์. (2564). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ:ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม.

วิรัชญา ธีรวัชรภูวดล. (2559). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

โรงเรียนบ้านเขาค่าย. (2565). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา(sar)โรงเรียนบ้านเขาค่าย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต2.

สิทธิพร สมบูรณ์ทรัพย์. (2560). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนสมศักดิ์วิทยา. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครปฐม. มหาวิทยาลัยศิลปากร

**การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้า
ตำบลคลองตันและตำบลเจ็ดริ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร**
**Product development and product packaging in Klongton and
Chet Riew Subdistrict, Ban Phaeo District, Samut Sakhon Province**

พิบูลย์ วิฑูรย์ปัญญากุล¹, สิงห์ สิงห์ขจร², ดร.ช ประดิษฐ์ทรง³, และวชิรศักดิ์ เขียนวงศ์⁴
Piboon Vitoonpanyakul¹, Singh Singkhajorn², Darut Praditsong³, and Wachirasak Kienvong⁴

¹คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มรภ.บ้านสมเด็จเจ้าพระยา

^{2,3}คณะวิทยาการจัดการ มรภ.บ้านสมเด็จเจ้าพระยา

⁴คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มรภ.บ้านสมเด็จเจ้าพระยา

¹Faculty of Humanities and Social Sciences Bansomdejchaopraya Rajabhat University

^{2,3}Faculty of Management Science Bansomdejchaopraya Rajabhat University

⁴Faculty of Engineering and Industrial Technology Bansomdejchaopraya Rajabhat University

Corresponding Author: Piboon Vitoonpanyakul

E-mail: piboon.vi@bsru.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้า ตำบลคลองตันและตำบลเจ็ดริ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ 2) เพื่อการส่งเสริมการตลาดของกลุ่มผู้ผลิต การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาโดยใช้ระเบียบวิจัย (Qualitative Research) และกระบวนการมีส่วนร่วม ได้แก่ 1.การสัมภาษณ์เชิงลึก (In – Depth Interview) และ 2.แบบบันทึกการสนทนากลุ่มใช้ในการศึกษาความต้องการในการพัฒนาและการต่อยอดสินค้าของตำบลคลองตันและตำบลเจ็ดริ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร โดยมีกลุ่มประชากรได้แก่ กลุ่มสมาชิกบ้านรางสายบัว จำนวน 15 คน ของตำบลคลองตัน และกลุ่มผู้ผลิตสินค้าตำบลเจ็ดริ้ว จำนวน 15 คน ผลการศึกษาพบว่า ผลิตภัณฑ์ทั้งสองตำบลเดิมที่เป็นสินค้าที่ได้รับความนิยมในตลาด แต่เนื่องจากไม่มีความแตกต่างจากสินค้าทั่วไปมากนักจึงไม่ได้เป็นที่ดึงดูดใจผู้บริโภคจากที่อื่นมากนัก จึงได้มีการพัฒนาตัวผลิตภัณฑ์ให้มีความแตกต่างจากสินค้าทั่วไป และได้มีการออกแบบตราสินค้าประจำตำบลเพื่อให้ได้เป็นที่รู้จักและมีเอกลักษณ์เฉพาะตำบล เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถจดจำได้มากขึ้น

คำสำคัญ : การพัฒนาผลิตภัณฑ์, บรรจุภัณฑ์สินค้า, ตำบลคลองตัน, ตำบลเจ็ดริ้ว, อำเภอบ้านแพ้ว, จังหวัดสมุทรสาคร

Abstract

Study of Product development and product packaging projects Klong and Chet Riew Subdistrict Ban Phaeo District Samut Sakhon Province The objectives are 1) To study the development and increase product value 2) To promote the market of manufacturers. This research is research and development using qualitative Research and participatory processes, namely 1. In-depth interview and 2. The group discussion record form was used to study the needs for development and product extension of Khlontan and Chet Riew subdistricts. Ban Phaeo District Samut Sakhon Province The population groups are Ban Rang Sai Bua Livelihood

Group, 15 people in Klong Tan Subdistrict and a group of 15 product producers in Tambon Chet Riew. Products from both subdistricts were originally popular products in the subdistrict. But because it is not much different from other products, it is not very attractive to consumers from other places. Therefore, the product has been developed to be different from general products. And has designed a subdistrict brand to be known and unique to the subdistrict so that consumers can remember more

Keywords: Product Development, Product Packaging, Khlong Tan Subdistrict, Chet Riew Subdistrict, Ban Phaeo District, Samut Sakhon Province

บทนำ

โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมฐานรากหลังโควิดด้วยเศรษฐกิจ BCG (U2T for BCG) เป็นโครงการที่ทางกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ได้มีการจัดทำขึ้นเมื่อ วันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2565 ตามมติคณะรัฐมนตรี มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการด้าน BCG ในพื้นที่ โดยการนำองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ในสถาบันอุดมศึกษาไปขับเคลื่อนทั้งในภาคการผลิตและบริการในระดับพื้นที่ เพื่อให้เกิดการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ เพิ่มและรักษาระดับการจ้างงานของบัณฑิตที่พึงจบการศึกษาและประชาชนในพื้นที่ รวมถึงการพัฒนาฐานข้อมูล Thailand Community Big Data (TCD) ให้มีความสมบูรณ์ครอบคลุมในทุกพื้นที่ของประเทศ โดยทางมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เป็นผู้ดูแลทั้งหมด 118 ตำบลในโครงการนี้

ตำบลคลองตัน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร เป็นหนึ่งในตำบลในการดูแลของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ตำบลคลองตัน มีเนื้อที่ 9,092 ไร่ หรือประมาณ 14.54 ตารางกิโลเมตร ลักษณะส่วนใหญ่จะเป็นที่ราบลุ่ม สภาพอากาศร้อนชื้นตลอดทั้งปีอยู่ในเขตชลประทาน สภาพที่ตั้งบ้านเรือนตั้งอยู่ตามริมแม่น้ำลำคลองเป็นส่วนใหญ่ และกระจายตามพื้นที่ทำกินของตนเอง การประกอบอาชีพมีดังนี้ 1.การเกษตร 2.การเลี้ยงกุ้ง 3.การเลี้ยงปลา 4.รับจ้างทั่วไป 5.อาชีพอื่นๆ ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญได้แก่ มะพร้าว น้ำหอม มะม่วง ฝรั่ง กล้วย ฝรั่ง เป็นต้น โดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้าได้รับความร่วมมือจากกลุ่มสมาชิกบ้านรางสายบัว ซึ่งเกิดจากการที่เกษตรกรที่รวมกลุ่มกัน โดยได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มสตรี เป็นเวลา 5 ปี และกลุ่มสมาชิกบ้านรางสายบัวก็ได้เป็นศูนย์เรียนรู้ของตำบลคลองตัน โดยมีผลิตภัณฑ์ดังนี้ มะม่วงกวน น้ำพริก ไข่เค็ม ตะกร้าสาน

ตำบลเจ็ดริ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร มีสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม มีความอุดมสมบูรณ์ของดินและมีโครงข่ายแม่น้ำลำคลองเชื่อมโยงถึงกัน จึงเหมาะที่จะทำการเพาะปลูกพืชขนานาชนิด การตั้งบ้านเรือนของประชากรอาศัยอยู่ตามแนวคลองเจ็ดริ้วและคลองพาด หมอน กระจายอยู่ตามพื้นที่สวนของตนเอง สภาพภูมิอากาศมีลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบฝนเมืองร้อน ตำบลเจ็ดริ้วได้รับการพัฒนาตลอดมาจนกระทั่งปี พ.ศ. 2520 จำนวนประชากรใน หมู่บ้านเพิ่มมากขึ้น ทางราชการจึงแยกขยายออกเป็นสองตำบล คือ แบ่งอาณาเขตพื้นที่แนวคลองดำเนิน สะดวกฝั่งเหนือและคลองเขื่อนขันธุ์ เป็นอีกหนึ่งตำบลหนึ่ง ชื่อตำบลหลักสอง ส่วนบ้านเรือนที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่บริเวณคลองเจ็ดริ้ว คลองรางสายบัวบางส่วนและคลองพาดหมอนให้ขึ้นกับตำบลเจ็ดริ้วตามเดิม ในตำบลเจ็ดริ้วมีเอกลักษณ์ที่สำคัญอีกหนึ่งอย่างคือ ผ้าสไบมอญ เนื่องจากในแถบตำบลเจ็ดริ้วมีชาวมอญอพยพมาอาศัยอยู่ทำให้ผ้าสไบมอญเป็นที่นิยมและเป็นสินค้า OTOP ที่ขึ้นชื่อของตำบลเจ็ดริ้ว

โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้า เป็นโครงการที่มุ่งเน้นในการยกระดับสินค้าเพื่อเพิ่มมูลค่าและเป็นการส่งเสริมการขายของคนในชุมชน ด้วยองค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมโดยอยู่ภายใต้เศรษฐกิจ BCG คือ สามารถออกแบบผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์และกระบวนการผลิตเพื่อให้เกิดของเสียน้อยที่สุด ส่งเสริมการใช้ซ้ำ และให้ความสำคัญกับการจัดการของเสียจากการผลิตและบริโภค ด้วยการนำวัสดุที่ผ่านการผลิตและบริโภคแล้วเข้าสู่กระบวนการแปรสภาพเพื่อกลับมาใช้ใหม่ ซึ่งต่างจากระบบเศรษฐกิจแบบดั้งเดิมที่เน้นการใช้ทรัพยากร การผลิต

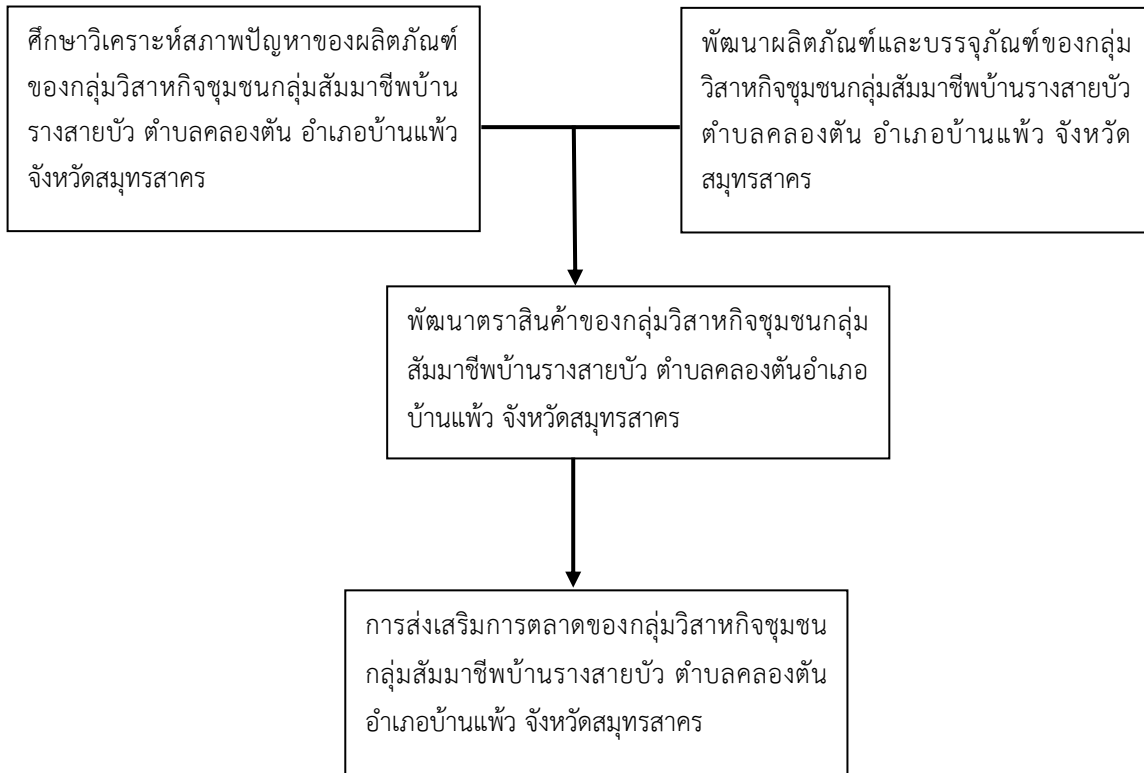
และการสร้างของเสีย ซึ่งการพัฒนาผลิตภัณฑ์จะใช้ทรัพยากรที่มีในพื้นที่ไม่ว่าจะเป็นสินค้าการเกษตรที่ล้นตลาด หรือวัสดุเศษเหลือจากการผลิต เพื่อลดการเกิดขยะเหลือทิ้งและยังสามารถใช้ทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด ในส่วนของการพัฒนาบรรจุภัณฑ์จะเน้นการใช้วัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่นวัสดุที่ย่อยสลายง่าย หรือวัสดุที่เกิดจากการรีไซเคิล เพื่อเป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ลดการก่อให้เกิดมลพิษ และลดการสร้างขยะ

1. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้าตำบลคลองตัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสัมมาชีพบ้านรางสายบัว ตำบลคลองตัน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อการส่งเสริมการตลาดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มสัมมาชีพบ้านรางสายบัว ตำบลคลองตัน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดการวิจัยของตำบลคลองตัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ให้กับกลุ่มสัมมาชีพบ้านรางสายบัว ตำบลคลองตัน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร
2. กลุ่มผู้ผลิตเป็นที่รู้จักมากขึ้นจากสินค้าและตราสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์
3. สร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้นให้กับผู้คนในตำบลคลองตัน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร
4. ลดการเหลือทิ้งของผลผลิตทางการเกษตรของตำบลคลองตัน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย (Qualitative Research) และกระบวนการการมีส่วนร่วม ได้แก่ 1) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In – Depth Interview) และ 2) แบบบันทึกการสนทนากลุ่มใช้ในการศึกษาความต้องการในการพัฒนาและการต่อยอดสินค้าของตำบลคลองตัน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร โดยมีกลุ่มประชากร ได้แก่ กลุ่มสมาชิกบ้านรางสายบัว จำนวน 15 คน ของตำบลคลองตัน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

การพัฒนาสินค้าและบรรจุภัณฑ์รวมไปจนถึงตราสินค้า มีการให้กลุ่มผู้ผลิตมีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็น ให้คำแนะนำและให้ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปปรับให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ที่จะพัฒนาและออกจำหน่ายสู่ช่องทางต่าง ๆ

ขอบเขตการวิจัย

การพัฒนาสินค้าและบรรจุภัณฑ์ของตำบลคลองตัน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร คณะผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงการพัฒนาสินค้าและบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มสมาชิกบ้านรางสายบัว ประจำตำบลคลองตัน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร โดยมีระยะเวลาดำเนินการวิจัย ระหว่างเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2565

ผลการวิจัย

1. การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์มะม่วงกวนของกลุ่มสมาชิกบ้านรางสายบัว ประจำตำบลคลองตัน มีปัญหาที่พบ คือ มะม่วงกวนที่ผลิตจากมะม่วงกวนซึ่งมีสาเหตุมาจากตำบลคลองตันมีการทำสวนมะม่วงจำนวนมากเลยเกิดการนำผลผลิตจากมะม่วงมาทำเป็นมะม่วงกวนเพื่อเป็นการถนอมอาหารและลดการเหลือทิ้งจากผลผลิตทางการเกษตรโดยนำมาแปรรูปเป็นมะม่วงกวนซึ่งมีการจัดจำหน่ายในชุมชนและตลาดในชุมชน โดยมีแหล่งวัตถุดิบเป็นมะม่วงสุกของชาวบ้านในพื้นที่เพื่อการกระจายรายได้ในชุมชน มีการนำมะม่วงกวนจากชุมชนบ้านรางสายบัวมาพัฒนาในด้านรูปแบบการกินแบบใหม่โดยมีการเสียบไม้ที่สามารถกินเป็นคำ ๆ ได้แบบไม่เลอะมือ มีการพัฒนาฉลากสินค้าขึ้นมาใหม่ทำให้เป็นที่น่าสนใจของผู้คน อีกทั้งยังสามารถเห็นรายละเอียดของช่องทางการติดต่อต่างๆได้อย่างชัดเจน มีการใช้สื่อออนไลน์ทำการตลาด เพื่อเพิ่มโอกาสในการขายจากกลุ่มผู้บริโภคทั่วประเทศโดยคาดหวังว่าจะทำให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นให้กับชุมชนและสามารถทำให้ตำบลคลองตัน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร สามารถเป็นที่รู้จักได้มากขึ้น

ภาพที่ 2 ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์มะม่วงกวนก่อนการพัฒนา

ภาพที่ 3 ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์มะม่วงกวนหลังการพัฒนา

2. การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ไข่เค็มพอกดินนาเกลือ ของกลุ่มสัมมาชีพบ้านรางสายบัว โดยกลุ่มสัมมาชีพบ้านรางสายบัวได้เล็งเห็นถึงการแปรรูปไข่เค็มเพื่อไม่ให้เกิดการเน่าเสียง่าย สามารถเก็บได้นาน เพื่อลดการเหลือทิ้งจากผลผลิตทางการเกษตร อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มรสชาติให้กับมื้ออาหารอีกด้วย ซึ่งมีการจัดจำหน่ายในชุมชนและตลาดในชุมชน โดยมีแหล่งวัตถุดิบเป็นไข่เค็มของชาวบ้านในพื้นที่เพื่อเป็นการกระจายรายได้ในชุมชน ซึ่งการทำไข่เค็มของกลุ่มสัมมาชีพบ้านรางสายบัวจะเป็นการพอกดินโดยใช้ดินนาเกลือซึ่งเป็นวิธีการทำแบบโบราณทำให้ไข่เค็มมีรสชาติที่หอม มัน และเค็มไม่โดด โดยมีการนำไข่เค็มจากชุมชนบ้านรางสายบัวมาพัฒนาในด้านรูปแบบของการพอกดินโดยผสมใบเตยหอมเพื่อให้มีกลิ่นของความหอมระหว่างการดอง และได้รับรสชาติที่ละมุนมากขึ้น ในส่วนของการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าแต่เดิมตัวบรรจุภัณฑ์เป็นถุงพลาสติกหิ้วธรรมดาไม่มีการป้องกันการกระแทก และไม่มีการระย่วนเดือนปีในการบริโภคอย่างชัดเจนในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์จึงเพิ่มความน่าสนใจมากขึ้น โดยมีฉลากสินค้าที่สามารถเห็นรายละเอียดของช่องทางการติดต่อ วันเดือนปีที่สามารถต้มหรือทอดไข่ได้อย่างชัดเจน และมีการใช้กล่องกระดาษแทนถุงพลาสติกเพื่อป้องกันสินค้าภายในได้ดียิ่งขึ้น มีการใช้สื่อออนไลน์ทำการตลาดเพื่อเพิ่มโอกาสในการขายจากกลุ่มผู้บริโภคทั่วประเทศ และสามารถทำให้ตำบลคลองตันสามารถเป็นที่รู้จักได้มากขึ้น

ภาพที่ 4 ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ไข่เค็มพอกดินนาเกลือก่อนการพัฒนา

ภาพที่ 5 ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ไข่เค็มพอกดินนาเกลือหลังการพัฒนา

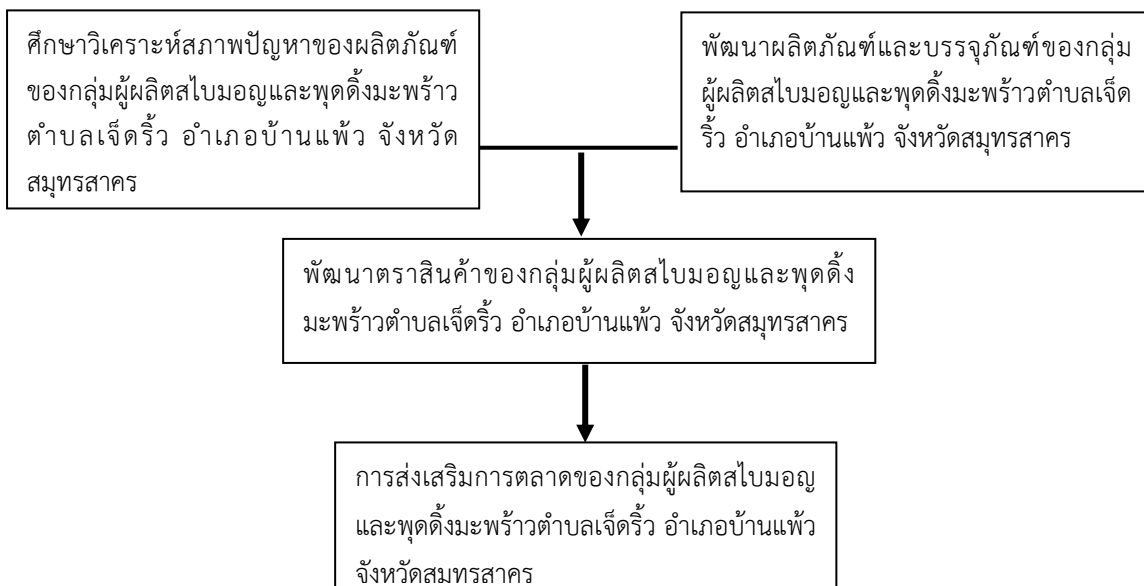
ภาพที่ 6 ตราสินค้าประจำตำบลคลองตัน

2. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้าตำบลเจ็ดริ้ว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ ของกลุ่มผู้ผลิตสไปมอญและพุตติ้งมะพร้าว ตำบลเจ็ดริ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อการส่งเสริมการตลาดของกลุ่มผู้ผลิตสไปมอญและพุตติ้งมะพร้าว ตำบลเจ็ดริ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 7 กรอบแนวความคิดการวิจัยของตำบลเจ็ดริ้ว

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ให้กับผู้ผลิตสไบมอญและพุดดิ้งมะพร้าวตำบลเจ็ดริ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร
2. กลุ่มผู้ผลิตเป็นที่รู้จักมากขึ้นจากสินค้าและตราสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์
3. สร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้นให้กับผู้คนในตำบลคลองตัน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย (Qualitative Research) และกระบวนการการมีส่วนร่วม ได้แก่ 1) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In – Depth Interview) และ 2) แบบบันทึกการสนทนากลุ่มใช้ในการศึกษาความต้องการในการพัฒนาและการต่อยอดสินค้าของตำบลคลองตัน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร โดยมีกลุ่มประชากรได้แก่ กลุ่มผู้ผลิตสไบมอญและพุดดิ้งมะพร้าว จำนวน 15 คน ของตำบลเจ็ดริ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

การพัฒนาสินค้าและบรรจุภัณฑ์รวมไปจนถึงตราสินค้า มีการให้กลุ่มผู้ผลิตมีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็น ให้คำแนะนำและให้ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปปรับให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ที่จะพัฒนาและออกจำหน่ายสู่ช่องทางต่าง ๆ

ขอบเขตการวิจัย

การพัฒนาสินค้าและบรรจุภัณฑ์ของตำบลเจ็ดริ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร คณะผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงการพัฒนาสินค้าและบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มผู้ผลิตสไบมอญและพุดดิ้งมะพร้าว ประจำตำบลเจ็ดริ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร โดยมีระยะเวลาดำเนินการวิจัย ระหว่างเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2565

ผลการวิจัย

1. การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ต่างหุสไบมอญ ของกลุ่มผู้ผลิตตำบลเจ็ดริ้ว เนื่องจากในแถบตำบลเจ็ดริ้วมีชาวมอญอพยพมาอาศัยอยู่ทำให้ผ้าสไบมอญเป็นที่นิยมและเป็นสินค้า OTOP ที่ขึ้นชื่อของตำบลเจ็ดริ้ว แต่เมื่อมีการตัดเย็บผ้าสไบมอญทำให้เกิดเศษผ้าเหลือใช้ในชุมชน จึงได้คิดนำเศษผ้าสไบมอญที่เหลือมาพัฒนาเป็นต่างหุสไบมอญที่ใช้ฝีมือในการปัก และมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีการนำเศษผ้าสไบมอญมาตัดเย็บเป็นต่างหุสไบมอญ ลวดลายเป็นดาวล้อมเดือนที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวมอญ พร้อมจัดทำเป็นเซตเครื่องประดับคู่กับสร้อยคอ ใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นกล่องมีหน้าต่างใสเพื่อให้เห็นผลิตภัณฑ์ด้านในและทำการดบอกล่าเรื่องราวของสินค้า เพื่อให้มีความน่าสนใจมากขึ้น ตีฉลากที่มีรูปหงส์มอญและดาวล้อมเดือนบนกล่อง ผูกเชือก พร้อมติดป้ายแท็กสามารถให้เป็นของขวัญแก่ผู้อื่นได้ด้วย

ภาพที่ 8 ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ต่างหุสไบมอญก่อนการพัฒนา

ภาพที่ 9 ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ต่างหูใบมอญหลังการพัฒนา

2. การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์พุดดิ่งมะพร้าว ของกลุ่มผู้ผลิตตำบลเจ็ดริ้ว เนื่องจากตำบลเจ็ดริ้ว เป็นอีกหนึ่งพื้นที่ที่มีการทำเกษตรปลูกมะพร้าวทำให้มีผลผลิตทางการเกษตรจำนวนมาก ในบางครั้งราคาการจัดจำหน่ายของมะพร้าวนั้นตกต่ำ จึงทำให้ชาวบ้านในพื้นที่มีการนำมะพร้าวมาแปรรูปเป็นพุดดิ่งมะพร้าวภายใต้ชื่อธุรกิจว่า “พุดดิ่งมะพร้าว สถานีเจ็ดริ้ว” โดยใช้น้ำมะพร้าวเป็นส่วนผสมของเนื้อพุดดิ่งและโรยที่อบปิ้งด้วยเนื้อมะพร้าว เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับมะพร้าวและยังช่วยสร้างรายได้ให้กับชุมชน ทั้งนี้ทางทีมผู้พัฒนาได้มีการพัฒนาตัวพุดดิ่งให้เป็นรูปทรงไข่มุก เพื่อสร้างความแตกต่างให้กับสินค้า ใช้วัตถุดิบที่สดใหม่ พัฒนารสชาติให้อร่อยถูกปาก ไม่ผสมแป้ง ไม่ใส่สารกันบูด ไม่เจือสี บรรจุในบรรจุภัณฑ์ที่สามารถรับประทานสะดวก ขนส่งง่าย ดัดฉลากที่เป็นรูปโลโก้มะพร้าว พร้อมบอกส่วนประกอบของพุดดิ่งมะพร้าว และจัดทำโปรโมชั่นส่งเสริมกลยุทธ์การขาย

ภาพที่ 10 ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์พุดดิ่งมะพร้าวก่อนการพัฒนา

ภาพที่ 11 ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์พุดดิ่งมะพร้าวหลังการพัฒนา

สรุป

โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้า ของตำบลคลองตันและตำบลเจ็ดริ้ว เป็นการยกระดับสินค้าประจำตำบลให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น ส่งเสริมให้คนในชุมชนได้มีรายได้เพิ่มขึ้น อีกทั้งยังเป็นการสร้างเอกลักษณ์ให้กับตำบลรวมถึงเป็นการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาถ่ายทอดผ่านตัวสินค้าให้ผู้บริโภคได้เห็นเป็นการสร้างมูลค่าให้กับสินค้าของทั้งสองตำบล สามารถขยายกลุ่มเป้าหมายได้มากขึ้น ทำให้คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งชุมชนยังเกิดความเข้มแข็งจากการร่วมมือกันและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

ข้อมูลสภาพทั่วไป. (2561). เข้าถึงได้จาก องค์การบริหารส่วนตำบลคลองตัน:

<http://klongton.go.th/public/texteditor/data/index/menu/498>

ผลิตภัณฑ์ตำบล. (2561). เข้าถึงได้จาก องค์การบริหารส่วนตำบลเจ็ดริ้ว:

<http://www.jedriew.go.th/otop/detail/34>

สรรพชัย เจียรนานนท์, ดรุษ ประดิษฐ์ทรง สิงห์ สิงห์ขจร. (2564). การยกระดับสินค้าOTOP และการยกระดับการท่องเที่ยว ตำบลหลักสาม อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร. งานประชุมวิชาการระดับชาติ การสร้างสรรค์นวัตกรรมต้นแบบ ด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น, หน้า 4.

การศึกษาประสิทธิภาพในการใช้ 1,064 นาโนเมตร พิคโอเซกเคินเลเซอร์
ร่วมกับ 3% กรดทรานเนซามิก เทียบกับการใช้ 3%กรดทรานเนซามิกเพียง
อย่างเดียวในการรักษาฝ้า : การศึกษาแบบไปข้างหน้า, สุ่มเลือก ปกปิดผู้
ประเมินฝ่ายเดียว แบบแบ่งครึ่งหน้าในคนเดียวกัน
EFFICACY OF A FRACTIONAL PICOSECOND 1,064 NM LASER WITH 3%
TRANEXAMIC ACID VERSUS 3%TRANEXAMIC ONLY FOR THE
TREATMENT OF MELASMA, A PROSPECTIVE, RANDOMIZED, ASSESSOR
BLINDED, INTRAINDIVIDUAL SPLIT FACE

ชินวัชร วรรณดีจรัสศรี¹ และ อานนท์ ไพจิตโรจนา²

Chinnawat Wandeecharassri¹ and Anon Paichitrojjana²

¹ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาตจวิทยา สำนักวิชาเวชศาสตร์ชะลอวัยและฟื้นฟูสุขภาพ
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

²อาจารย์ประจำหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาตจวิทยา สำนักวิชาเวชศาสตร์ชะลอวัยและฟื้นฟูสุขภาพ
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

Corresponding Author: Anon Paichitrojjana

อีเมล: chinnawat.wandee@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อการศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการรักษาฝ้าของ 1,064 พิคโอเซกเคินเลเซอร์ร่วมกับ 3% ทรานเนซามิก เทียบกับการใช้ 3% กรดทรานเนซามิกเพียงอย่างเดียว โดยศึกษาเกี่ยวกับอาสาสมัครที่มีฝ้าบนใบหน้า จำนวน 21 คน โดยแบ่งใบหน้าของผู้เข้าร่วมวิจัยเป็น 2 ข้าง และสุ่มเลือกข้างบนใบหน้าเพื่อได้รับการรักษาที่ต่างกัน โดยใบหน้าด้านหนึ่งจะได้รับการรักษาด้วย 1,064 พิคโอเซกเคินเลเซอร์ร่วมกับ 3% ทรานเนซามิก ส่วนใบหน้าอีกด้านจะได้รับการรักษาด้วย 3% ทรานเนซามิกเพียง จากนั้นวัดผลด้วย mMASI score และ melanin index ที่ 12 สัปดาห์

ผลการวิจัย พบว่า ใบหน้าข้างที่ได้รับเลเซอร์และทรานเนซามิก มี mMASI score และ Melanin index ที่ลดลงมากกว่าข้างที่ไม่ได้รับเลเซอร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในสัปดาห์ที่ 8 และ 12 ตามลำดับ โดยฝั่งใบหน้าด้านที่ได้รับเลเซอร์และทรานเนซามิก มี mMASI score และ melanin index แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเทียบสัปดาห์ที่ 0 และ 12 และ ใบหน้าด้านที่ได้รับแต่ 3% ทรานเนซามิกก็พบว่า มี mMASI score แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในสัปดาห์ที่ 0 และ 12 เช่นกัน ผู้เข้าร่วมการวิจัยนี้มีความพึงพอใจที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่สัปดาห์ที่ 12 และไม่พบผลข้างเคียงจากการรักษา

คำสำคัญ: ฝ้า, พิคโอเซกเคินเลเซอร์, กรดทรานเนซามิกเอซิด

Abstract

Melasma is one of the most common aesthetic problems that affect patients' quality of life. The purpose of this study is to evaluate the efficacy of melasma treatment with a combination of 1064 PICO laser and 3% tranexamic acid compared with 3% tranexamic acid alone.

This study is a prospective, randomized, assessor blinded study of volunteered melasma cases. The patient's faces were divided into 2 sides and were randomly treated with PICO laser and tranexamic acid on one side and only with tranexamic acid on the other. PICO laser sessions were conducted 3 times in a 4-week interval and the tranexamic acid was applied twice daily for 12 weeks.

A total number of 21 patients were included in this study. The result of mMASI score and melatonin index in the combination of PICO and tranexamic acid group is statistically lower compared with the other group at 8 weeks and 12 weeks of follow up. However, the result shows that both groups had statistically significantly improved in mMASI score and melatonin index after 12 weeks of follow up. No statistically significant difference in patient satisfaction at 12 week of follow up and no adverse effects were observed.

Keywords: melasma, picosecondlaser, tranexamic acid

บทนำ

ฝ้าเป็นหนึ่งในโรคที่พบได้ทั่วไป มักจะพบในเพศหญิงเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และมีผิวคล้ำ ฝ้าพบได้บริเวณใบหน้า แก้ม คาง และคอ (Abdalla, 2021), (Handel et al., 2014)

ฝ้ามีรูปร่างผื่นคล้ำขอบเขตไม่ชัดเจนและขรุขระ (Abdalla, 2021) สิ่งที่มีสัมพันธ์กับฝ้าได้แก่ แสงแดด (Jo et al., 2009), ฮอร์โมน, ยา, โรคไทรอยด์หรือกรรมพันธุ์ (Kang et al., 2011)

ฝ้าส่งผลต่อจิตใจของผู้ป่วยและการลดทอนคุณค่าในตนเอง (Gupta et al., 2006)

ทรานเนซามิก ออกฤทธิ์ยับยั้งการสลายตัวของลิ้มเลือด ซึ่งกรดทรานเนซามิกสามารถรักษารอยโรคที่มีสีเข้มได้จากกลไก ยับยั้งพลาสมินและลดการปลดปล่อยกรดอะราซิโดนิก ซึ่งไปกระตุ้นการสร้างเมลานิน ซึ่งพบว่าได้ผลดีในการรักษารอยโรคที่มีสีเข้มเนื่องจากแสงแดด (Picetti et al., 2019)

การศึกษาของ Lei Zhang พบข้อมูลมีการทดลองทรานเนซามิกแอซิด ในรูปแบบ กินและทา ในขนาดต่าง ๆ กัน ระยะเวลาในการทดลองอยู่ระหว่าง 8-12 สัปดาห์ พบว่าการรักษาฝ้าดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (Zhang et al., 2018) การศึกษาเกี่ยวกับ ของ Variya Laothaworn เทียบระหว่างการใช้ 1,064 nm NdYAG เทียบกับ ทรานเนซามิก ร่วมกับ 1,064nm NdYAG ผลการทดลองพบว่าข้างที่ใช้การรักษาร่วมกันของ ทรานเนซามิก และเลเซอร์ ค่า mMASI score ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ (Laothaworn & Juntongjin, 2018)

Sandeep Khuraiya และคณะศึกษานี้การเทียบระหว่าง 5%ทรานเนซามิกเทียบกับทริเปิ้ลคอมบิเนชัน โดยยาทั้งสองชนิดสามารถลด MASI score ได้อย่างมีนัยสำคัญ โดย 5% ทรานเนซามิก มีผลข้างเคียงน้อยกว่าทริเปิ้ลคอมบิเนชัน (Khuraiya, 2019) การศึกษาของ Harini R Bala ทำการศึกษาด้วย

การกินทรานเนซามิก 500มิลลิกรัม เป็นเวลา8-12สัปดาห์ ช่วยให้รอยโรคฝ้าจางลงได้อย่างมีนัยสำคัญโดยไม่พบผลข้างเคียง (Bala et al., 2018)

พิโคเชกเคินเลเซอร์ สามารถปล่อยพลังงานสูงในช่วงเวลาที่สั้นได้ทำให้เมลานินแตกตัว สามารถแก้ปัญหาเม็ดสีได้ เช่น รอยสัก,จุดด่างดำ เช่น ฝ้า กระ รอยดำและหลุมสิว โดยผลข้างเคียงน้อย (S. Y. Lee et al., 2023), (Wu et al., 2020),(Wong et al., 2021),(Chalermchai & Rummaneethorn, 2017)

จากข้อมูลเบื้องต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการทดลองประสิทธิภาพของการใช้ พิคโคเชกเคินเลเซอร์ ร่วมกับทรานเนซามิก เทียบกับ ทรานเนซามิกเพียงอย่างเดียว ในผู้ป่วยฝ้า ใช้การทดลองแบบ การศึกษาแบบ ไปข้างหน้า ,สุ่มเลือก และปกปิดผู้ประเมินฝ่ายเดียว แบบแบ่งครึ่งหน้า

ผู้วิจัยหวังว่าข้อมูลที่ได้จากการวิจัยนี้สามารถจะเป็นทางเลือกและเป็นประโยชน์ในการรักษาฝ้าให้ อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวดเร็ว และผลข้างเคียงน้อยในผู้ป่วยที่เป็นฝ้า

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาประสิทธิภาพ,ระดับความพึงพอใจและผลข้างเคียงของการรักษาฝ้าระหว่างการใช้อพิโคเชกเคินเลเซอร์ร่วมกับ3%ทรานเนซามิกกับการใช้3%ทรานเนซามิกเพียงอย่างเดียว

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ทำการคัดเลือกอาสาสมัครโดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกอาสาสมัครเพื่อเข้ามาศึกษา และเกณฑ์ในการคัดเลือกอาสาสมัครออกในรายที่มีข้อห้าม
2. ผู้วิจัยทำการกำหนดหมายเลขการคัดกรองตามลำดับ
3. อาสาสมัครที่ผ่านการคัดเลือกจะทำการกรอกข้อมูลส่วนตัวและลงนามในใบยินยอมเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครโครงการวิจัย
4. ชักประวัติทั่วไปตรวจร่างกายเพื่อประเมินลักษณะทางคลินิก
5. บันทึกข้อมูลเก็บไว้ในแบบบันทึกข้อมูลโครงการวิจัย เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในแต่ละคน
6. ทำการสุ่มเลือกอาสาสมัครแต่ละคนว่า หน้าข้างใดจะได้รับการรักษาด้วยพิโคเชกเคินเลเซอร์ ร่วมกับการใช้3%ทรานเนซามิกส่วนอีกข้างจะได้รับการรักษาด้วย3%ทรานเนซามิกเพียงอย่างเดียว
7. แพทย์ผู้วิจัยประเมิน mMASI โดยใช้รูปจากเครื่อง VISIA และวัด melanin index จาก Mexameter MX18 บริเวณรอยโรคฝ้า
8. ให้อาสาสมัครล้างหน้าและลงยาชา EMLA cream 45 นาที ใช้แผ่นพลาสติกคลุมยาชา และล้างออก ก่อนการยิงเลเซอร์
9. ทำการใช้พิโคเชกเคินเลเซอร์ ระดับพลังงาน 0.4-0.8mj/cm² spot size= 6-8mm, pulse duration=450ps repetition rate=8-10 Hz, 3-5 รอบโดยยิงบริเวณรอยโรคฝ้าเท่านั้น และจุดสิ้นสุดการรักษา (end point) คือ แดงหรือชมพูเล็กน้อย (mild erythema) การสิ้นสุดการยิงจะดูสิรอยโรคเป็นหลักไม่มีจำกัดเวลาชัดเจน
10. บอกวิธีการใช้ยาทา 3% ทรานเนซามิก โดยใช้ครั้งละ1ช้อนนิ้ว (0.5กรัม) ทาบางๆบริเวณฝ้าตอนเช้าและก่อนนอน (1กรัมต่อวัน) และทาครีมกันแดด 2 ช้อนนิ้ว (1กรัม) ทัวใบหน้าในตอนเช้า
11. ทำการนัดหมายครั้งต่อไป
12. ในการมาครั้งถัดไป (สัปดาห์ที่ 4,8และ12) แพทย์ผู้ช่วยจะเป็นคนประเมิน mMASI โดยใช้รูปจากเครื่อง VISIA, วัด melanin index จาก Mexameter MX18 บริเวณรอยโรคฝ้า และประเมินผลข้างเคียง

13. ทำซ้ำในชั้นตอนที่ 8,9,10,11
14. ในสัปดาห์ที่ 12 แพทย์ผู้วิจัยสอบถามเรื่องแบบประเมิน และเก็บผลอดยาจากการศึกษา
15. สิ้นสุดการศึกษา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ของ modified MASI score, Mexameter Melanin index, ในสัปดาห์ที่ 4, 8 และ 12 เทียบกับสัปดาห์ที่ 0 ในกรณีข้อมูลแจกแจงปกติใช้สถิติ Two-way, repeated measurement ANOVA

สำหรับการวิเคราะห์ความแตกต่างความพึงพอใจและผลข้างเคียงของอาสาสมัครใช้สถิติ McNemar's test โดยกำหนดค่า p value < 0.05 คือมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัย

ผลลัพธ์งานวิจัยหลัก (Primary outcome)

The Hemifacial mMASI score

ผู้วิจัยทำการวัดค่า mMASI ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 0 ส่วนสัปดาห์ที่ 4,8 และ 12 แพทย์ผู้ช่วยจะทำการวัดโดยการปกปิดข้อมูล การประเมินจะทำผ่านรูปภาพ โดยเก็บข้อมูลจะแปลผลออกมาในรูปค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน) Hemifacial mMASI score

Hemifacial mMASI scores, mean (SD)	1,064 nm พิโคเซกเคินเลเซอร์ +3% ทรานเนซามิก	3% ทรานเนซามิก	p-value
Week 0 (Baseline)	7.17 (1.87)	7.44 (1.76)	0.144
Week 4	6.65 (1.87)	6.85 (1.91)	0.521
Week 8	5.59 (1.59)	6.17 (1.74)	0.043
Week 12	4.93 (1.40)	5.19 (1.44)	0.276
p-value	<0.001	<0.001	

จากตารางที่ 1 mMASI score ในด้านที่ใช้ 1,064 nm พิโคเซกเคินเลเซอร์ และ 3% ทรานเนซามิก มีค่าลดลงจากสัปดาห์ที่ 0 7.17 (1.87) เหลือ 4.93 (1.40) ในสัปดาห์ที่ 12 โดยมีค่า p value <0.001 ขณะเดียวกันด้านที่ได้รับการรักษาด้วย 3% ทรานเนซามิก มีค่าลดลงจากสัปดาห์ที่ 0 7.44 (1.76) เหลือ 5.19 (1.44) ในสัปดาห์ที่ 12 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ p value <0.001 และ ทั้งสองด้านยังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่สัปดาห์ที่ 8 p value = 0.043

ตารางที่ 2 ความแตกต่างเฉลี่ยครั้งหน้าของ mMASI score ในด้านที่ใช้พีโคเซกเคินเลเซอร์ร่วมกับ 3% ทรานเนซามิก

Week Comparison	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig. ^a	95% Confidence Interval for Difference ^a	
				Lower Bound	Upper Bound
Week 0-4	0.52045	0.51854	0.319	-0.5113	1.5522
Week 0-8	1.58474*	0.51854	0.003	0.5530	2.6165
Week 0-12	2.24188*	0.51854	0.000	1.2101	3.2736
Week 4-8	1.06429*	0.52454	0.046	0.0206	2.1080
Week 4-12	1.72143*	0.52454	0.002	0.6778	2.7651
Week 8-12	0.65714	0.52454	0.214	-0.3865	1.7008

จากตารางที่ 2

- ค่า Hemifacial mMASI score ของฝั่งพีโคเซกเคินเลเซอร์กับ3%ทรานเนซามิก ในสัปดาห์ที่ 0 มีค่าเฉลี่ยแตกต่างจากสัปดาห์ที่ 8 และสัปดาห์ที่ 12 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

- ค่า Hemifacial mMASI score ของฝั่งพีโคเซกเคินเลเซอร์กับ3%ทรานเนซามิก ของสัปดาห์ที่ 4 มีค่าเฉลี่ยแตกต่างจากสัปดาห์ที่ 8 และสัปดาห์ที่ 12 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 3 ความต่างเฉลี่ยครั้งหน้าของ mMASI score ใน หน้าฝั่ง 3%ทรานเนซามิก

Week Comparison	Mean Difference (I-J)	. Error	Sig. ^a	95% Confidence Interval for Difference ^a	
				Lower Bound	Upper Bound
Week 0-4	0.59329	0.52489	0.262	-0.4511	1.6377
Week 0-8	1.26710*	0.52489	0.018	0.2227	2.3115
Week 0-12	2.25281*	0.52489	0.000	1.2085	3.2972
Week 4-8	0.67381	0.53096	0.208	-0.3826	1.7302
Week 4-12	1.65952*	0.53096	0.002	0.6031	2.7160
Week 8-12	0.98571	0.53096	0.067	-0.0707	2.0422

จากตารางที่ 3

- ค่า Hemifacial mMASI score ในหน้าฝั่ง 3%ทรานเนซามิกของสัปดาห์ที่ 0 มีค่าเฉลี่ยแตกต่างจากสัปดาห์ที่ 8 และสัปดาห์ที่ 12 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

- ค่า Hemifacial mMASI score ในหน้าฝั่ง 3%ทรานเนซามิกของสัปดาห์ที่ 4 มีค่าเฉลี่ยแตกต่างจากสัปดาห์ที่ 12 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลลัพธ์งานวิจัยรอง (Secondary outcome)

1. การเปรียบเทียบค่า Mexameter Melanin index

แพทย์ผู้วิจัยประเมิน melanin index โดยใช้เครื่อง Mexameter MX18 ในสัปดาห์ที่ 0,4,8 และ 12 โดยในการวัดแต่ละครั้งจะวัด 3 ครั้ง และนำค่าเฉลี่ยมาเก็บข้อมูล

ตารางที่ 4 Mean (SD) Melanin Index

Melanin Index	พืโคเซคินเลเซอร์ +3% ทรานเนซามิก	3% ทรานเนซามิก	p-value
Week 0 (Baseline)	206.33 (39.68)	196.86 (41.61)	0.177
Week 4	197.05(34.41)	205.67 (43.68)	0.248
Week 8	192.76(35.31)	198.38 (47.65)	0.465
Week 12	182.76(32.46)	195.86 (40.76)	0.042
p-value	0.198	0.883	

จากตารางที่ 4 ค่า melanin index ของหน้าที่ได้รับการรักษาด้วยพืโคเซคินเลเซอร์ร่วมกับ3% ทรานเนซามิก มีค่า ความต่าง melanin index จาก 206.33 (39.68) ในสัปดาห์ที่ 0 ลดลงเป็น 182.76 (42.46) ในสัปดาห์ที่ 12 p value=0.198

ค่า melanin index ของหน้าที่ได้รับการรักษาด้วย 3%ทรานเนซามิก มีค่า ความต่าง melanin index จาก 196.86 (41.61) ในสัปดาห์ที่ 0 ลดลงเป็น 195.86 (40.76) ในสัปดาห์ที่ 12 p value=0.883 และพบว่าในสัปดาห์ที่ 12 พบความต่างกันอย่างมีนัยสำคัญสถิติ p value=0.042

2. การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการรักษา

ประเมินในสัปดาห์ที่ 12 พบว่าไม่มีความต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 5 ค่าความพึงพอใจของอาสาสมัครในสัปดาห์ที่ 12

Patient Satisfaction	พืโคเซคินเลเซอร์ + 3%ทรานเนซามิก	3%ทรานเนซามิก	p-value
1	-	-	0.072
2	-	2(5)	
3	5(12.5)	8(20)	
4	12(30)	8(20)	
5	3(7.5)	2(5)	

3. อาการข้างเคียง

ในการศึกษาไม่พบอาการข้างเคียงในการรักษา ไม่ว่าจะเป็น อาการแดง, แสบ, ผิวลอก, แพ้ยา

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่าใบหน้าด้านที่ใช้ฟิโคเซกเคินเลเซอร์ร่วมกับการทา 3% ทรานเนซามิก มีค่า mMASI score ที่ลดลงอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบสัปดาห์ที่ 0 และ 12 เช่นเดียวกับใบหน้าที่ได้รับ 3% ทรานเนซามิก และเมื่อเทียบใบหน้าทั้งสองฝั่งพบว่าค่า mMASI score แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในสัปดาห์ที่ 8

ค่า melanin index ของใบหน้าทั้งสองฝั่งมีค่าลดลงอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบสัปดาห์ที่ 0 และ 12 และเมื่อเทียบใบหน้าทั้งสองฝั่งพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในสัปดาห์ที่ 12

ระดับความพึงพอใจประเมินในสัปดาห์ที่ 12 พบว่าใบหน้าทั้งสองฝั่งไม่มีความต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษาไม่พบผลข้างเคียงทั้งสองฝั่งของใบหน้า

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. การรักษาควรขยายระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยต่อไปได้ถึง 6-12 เดือน เนื่องจากรักษาด้วยยาทาใช้เวลานาน
2. ควรมีการตรวจผลทางพยาธิวิทยาเพื่อยืนยันผลลัพธ์รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของเมลานิน
3. ควรใช้โหมดอื่นของเลเซอร์ในการทำวิจัยได้เพิ่มเติม

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์อานนท์ ไพจิตรโรจนา อาจารย์ที่ปรึกษาและโรงพยาบาลแม่ฟ้าหลวง อดิศักดิ์ที่ช่วยให้คำแนะนำและให้ยืมอุปกรณ์และสถานที่ รวมถึงผู้ป่วยโรคฝ้าที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยเป็นอย่างดี

บรรณานุกรม

- Abdalla, M. S. (2021). Melasma Clinical Features, Diagnosis, Epidemiology and Etiology: An update review. *Siriraj Medical Journal*, 73(12), 841–850.
<https://doi.org/10.33192/smj.2021.109>
- Ogbechie-Godec, O. A., & Elbuluk, N. (2017). Melasma: an Up-to-Date Comprehensive Review. *Dermatology and Therapy*, 7(3), 305–318. <https://doi.org/10.1007/s13555-017-0194-1>
- Handel, A. C., Miot, L. D. B., & Miot, H. A. (2014). Melasma: a clinical and epidemiological review. *Anais Brasileiros De Dermatologia*, 89(5), 771–782.
<https://doi.org/10.1590/abd1806-4841.20143063>
- Jo, H. Y., Kim, C. K., Suh, I. B., Ryu, S. W., Ha, K., Kwon, Y. G., & Kim, Y. M. (2009). Co-localization of inducible nitric oxide synthase and phosphorylated Akt in the lesional skins of patients with melasma. *Journal of Dermatology*, 36(1), 10–16.
<https://doi.org/10.1111/j.1346-8138.2008.00579.x>
- Kang, H. Y., Suzuki, I., Lee, J. Y., Ha, J., Reiniche, P., Aubert, J., Déret, S., Zugaj, D., Voegel, J. J., & Ortonne, J. (2011). Transcriptional profiling shows altered expression of WNT Pathway– and lipid Metabolism–Related genes as well as Melanogenesis-Related

- genes in melasma. *Journal of Investigative Dermatology*, 131(8), 1692–1700.
<https://doi.org/10.1038/jid.2011.109>
- Gupta, A. K., Gover, M. D., Nouri, K., & Taylor, S. C. (2006). The treatment of melasma: A review of clinical trials. *Journal of the American Academy of Dermatology*, 55(6), 1048–1065. <https://doi.org/10.1016/j.jaad.2006.02.009>
- Picetti, R., Shakur-Still, H., Medcalf, R. L., Standing, J. F., & Roberts, I. (2019). What concentration of tranexamic acid is needed to inhibit fibrinolysis? A systematic review of pharmacodynamics studies. *Blood Coagulation & Fibrinolysis*, 30(1), 1–10.
<https://doi.org/10.1097/mbc.0000000000000789>
- Zhang, L., Tan, W., Fang, Q., Zhao, W., Zhao, Q., Gao, J., & Wang, X. (2018). Tranexamic Acid for Adults with Melasma: A Systematic Review and Meta-Analysis. *BioMed Research International*, 2018, 1–13. <https://doi.org/10.1155/2018/1683414>
- Laothaworn, V., & Juntongjin, P. (2018). Topical 3% tranexamic acid enhances the efficacy of 1064-nm Q-switched neodymium-doped yttrium aluminum garnet laser in the treatment of melasma. *Journal of Cosmetic and Laser Therapy*, 20(6), 320–325.
<https://doi.org/10.1080/14764172.2018.1427869>
- Khuraiya, S. (2019). *A comparative study of topical 5% tranexamic acid and triple combination therapy for the treatment of melasma in Indian population*.
<https://www.semanticscholar.org/paper/A-comparative-study-of-topical-5-tranexamic-acid-of-Khuraiya-Kachhawa/736d2b9fea8788961ec422365cdc5b3bd4ad5a60>
- Bala, H. R., Lee, S., Wong, C., Pandya, A. G., & Rodrigues, M. (2018). Oral tranexamic acid for the treatment of melasma: a review. *Dermatologic Surgery*, 44(6), 814–825.
<https://doi.org/10.1097/dss.0000000000001518>
- Wu, D. C., Goldman, M. P., Wat, H., & Chan, H. H. (2020). A Systematic review of Picosecond Laser in Dermatology: Evidence and recommendations. *Lasers in Surgery and Medicine*, 53(1), 9–49. <https://doi.org/10.1002/lsm.23244>
- Lee, S. Y., Kim, H. R., Park, J. S., Kim, J. C., Park, C. W., Kim, H. O., & Chung, B. Y. (2023). The Efficacy and Safety of a Low-Fluence 1064 nm Picosecond ND-YAG Laser Compared with Those of a Low-Fluence Photoacoustic Therapy Pulsed (PTP) Mode 1064 nm Q-Switched ND-YAG Laser for Treatment of Melasma: A Prospective Split-Face Study. *Dermatologic Therapy*, 2023, 1–10. <https://doi.org/10.1155/2023/5961152>
- Wong, C., Chan, M. W. M., Shek, S. Y. N., Yeung, C. K., & Chan, H. L. H. (2021). Fractional 1064 nm Picosecond Laser in Treatment of Melasma and Skin Rejuvenation in Asians, A Prospective Study. *Lasers in Surgery and Medicine*, 53(8), 1032–1042.
<https://doi.org/10.1002/lsm.23382>
- Chalermchai, T., & Rummaneethorn, P. (2017). Effects of a fractional picosecond 1,064 nm laser for the treatment of dermal and mixed type melasma. *Journal of Cosmetic and Laser Therapy*, 20(3), 134–139. <https://doi.org/10.1080/14764172.2017.1376098>

การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างครีมเตรติโนอิน 0.05% เทียบกับ
ครีมอะแดพาลีน 0.1% ในการรักษาแผลเป็นหลุมสิว: การศึกษาแบบ
สุ่มเลือกและปกปิดสองทาง

A Comparative Study Between Tretinoin Cream 0.05% and
adapalene Cream 0.1% for the Treatment of Acne Scar,
a double-Blinded, Randomized Controlled Trial.

ชนิกา ทิพย์ศรี¹ และ อานนท์ ไพจิตรโรจนา²

Chaniga Thippayasri¹ and Anon Paichitrojjana²

¹หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาตจวิทยา

²สำนักวิชาเวชศาสตร์ชะลอวัยและฟื้นฟูสุขภาพ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

Corresponding Author: Chaniga Thippayasri

อีเมล: chaniga.th@gmail.com

บทคัดย่อ

แผลเป็นหลุมสิวเป็นปัญหาด้านความงามที่พบบ่อย และกระทบต่อคุณภาพชีวิต การวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ประสิทธิภาพของการใช้ยาทาอะแดพาลีน 0.1% เทียบกับยาทาเตรติโนอิน 0.05% ในการรักษาหลุมสิว โดย ได้ทำการศึกษาในอาสาสมัครจำนวน 46 คน ที่มีหลุมสิบบริเวณใบหน้าที่มีระดับความรุนแรงน้อยถึงปานกลาง โดยสุ่มให้ใบหน้าด้านหนึ่งรักษาด้วยยาทาอะแดพาลีน 0.1% ส่วนอีกด้านได้รับการรักษาโดยยาทาเตรติโนอิน 0.05% วันละ 1 ครั้ง ก่อนนอน ทาทุกวันติดต่อกัน เป็นระยะเวลา 3 เดือน การประเมินผลการรักษาทำการเปรียบเทียบการตื้นขึ้นของ หลุมสิวจากภาพถ่ายใช้เกณฑ์ quartile grading scale ส่วนการประเมินปริมาตรหลุมสิวและค่าความหยาบเฉลี่ยของผิวทำโดยใช้เครื่อง visioscan จากนั้นประเมินความพึงพอใจของอาสาสมัคร และผลข้างเคียงในการ รักษาสัปดาห์ที่ 4, 8 และ 12

ผลการวิจัย พบว่า เมื่อติดตามผลที่ 12 สัปดาห์ กลุ่มที่ทายาเตรติโนอินมีร้อยละของ การตื้นขึ้นของ หลุมสิวมากกว่ากลุ่มที่ทาอะแดพาลีน (ร้อยละ 84.8 ต่อ 89.1, $p = 0.774$) และกลุ่มที่ทายาเตรติโนอิน มีค่าปริมาตรหลุมสิวลดลงมากกว่ากลุ่มที่ทาอะแดพาลีน (35.8 (3.94) ต่อ 38.1 (3.91), $p < 0.001$) อีกทั้งกลุ่มที่ทา ยา เตรติโนอินมีค่าความหยาบของผิวลดลงมากกว่ากลุ่มที่ทาอะแดพาลีน (31.8 (4.0) ต่อ 32.3 (4.3), $p = 0.484$) และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนความพึงพอใจของอาสาสมัครทั้งกลุ่มที่ทายาเตรติโนอิน และกลุ่มที่ทาอะแดพาลีนพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน $p = 0.818$) สำหรับผลข้างเคียงที่เกิดขึ้นทั้งใน กลุ่มที่ทายาเตรติโนอินและกลุ่มที่ทาอะแดพาลีน พบอาการผิวแห้งและเจ็บแสบผิวชั่วคราว สรุป ผลการวิจัยได้ว่า ทั้งสองกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการรักษาด้วยการทายาเตรติโนอินและอะแดพาลีนมีค่าความตื้นขึ้นของหลุมสิวดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเทียบกับก่อนทำการรักษา แต่เมื่อเปรียบเทียบด้วยภาพถ่ายของทั้งสองกลุ่มที่ได้รับการรักษาด้วยอะแดพาลีน 0.1% และกลุ่มที่ทาเตรติโนอิน 0.05% พบว่าความตื้นขึ้นของหลุมสิวไม่ได้มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: แผลเป็นหลุมสิว, อะแดพาลีน 0.1%, เตรติโนอินครีม 0.05%

Abstract

Atrophic acne scar is a common beauty problem that impacts the quality of life. This study aimed to investigate the effectiveness of using 0.1% adapalene gel compared to 0.05% tretinoin gel in treating atrophic scars. The study was conducted on 46 volunteers with mild to moderate facial atrophic scars. One side of their face was randomly treated with adapalene 0.1%, while the other side was treated with tretinoin 0.05%. They applied the medication once a day before bedtime, every day for 3 months. The treatment outcomes were evaluated by comparing the improvement of atrophic scars from photographs using a quartile grading scale, evaluating the volume of atrophic scars and roughness value of the skin using a visioscan device, and assessing volunteer satisfaction and side effects at weeks 4, 8, and 12.

The results found that at week 12, the group that applied tretinoin had a higher percentage of atrophic scar improvement than the group that applied adapalene (89.1% vs 84.7%, $p = 0.774$). The tretinoin group had a greater reduction in the volume of atrophic scars than the adapalene group (35.8 (3.94) vs 38.1 (3.91), $p < 0.001$), and a greater reduction in skin roughness value than the adapalene group (31.8 (4.0) vs 32.3 (4.3), $p = 0.484$). When comparing the satisfaction scores of the volunteers in both the tretinoin and adapalene groups, there was no significant difference ($p = 0.818$). Side effects in both the tretinoin and adapalene groups included temporary skin dryness and irritation. In conclusion, both groups that were treated with tretinoin and adapalene showed significant statistical improvement in atrophic scars compared to before treatment. However, when comparing the photographs between the group treated with adapalene 0.1% and the group treated with tretinoin 0.05%, there was no statistically significant difference in the improvement of atrophic scars.

Keywords: Atrophic acne scar, adapalene 0.1%, tretinoin 0.05%

บทนำ

สิว (acne vulgaris) เป็นโรคของต่อมไขมันและรูขุมขน (pilosebaceous unit) ที่พบได้บ่อย ในเวชปฏิบัติ สามารถพบได้ในทุกเชื้อชาติทุกเพศและทุกวัย โดยเฉพาะในวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ [1] โดยทั่วไปสิวจะปรากฏอาการในผู้หญิงช่วงอายุระหว่าง 14-17 ปี และในผู้ชายช่วงอายุระหว่าง 16-19 ปี ความรุนแรงของสิวจะเพิ่มมากขึ้น ภายใน 3-5 ปี หลังจากเริ่มเป็นสิว และอาการจะหายไปในช่วงอายุระหว่าง 20 -25 ปี สำหรับความรุนแรงของโรคพบว่า ร้อยละ 85 ของผู้ที่ เป็นสิวจะเป็นชนิดไม่รุนแรง มีเพียงร้อยละ 15 ที่เป็น สิวอักเสบระดับรุนแรง [2]ถึงแม้สิวจะเป็นโรคที่มีได้เป็นอันตรายถึงแก่ชีวิต สามารถหายได้เอง แต่มักจะมี รอยโรคที่ทิ้งไว้จากการหายของสิว เช่น รอยดำสิว (post inflammatory hyperpigmentation), แผลเป็นนูน (hypertrophic scar/keloid), แผลเป็นหลุมสิว (atrophic scar) ซึ่งหากไม่ได้รับการรักษาที่เหมาะสมแผลเป็นจะคงอยู่ถาวรตลอดไปได้

ในปัจจุบันการรักษาแผลเป็นหลุมสิวมียุทธวิธีทางเลือกมากมาย ได้แก่ (1) ใช้ยาชนิดทาเฉพาะที่ได้แก่ ยาทาในกลุ่มเรตินอยด์, (2) การลอกชั้นผิวด้วยกรดอ่อน (chemical peels) เช่น สารเจสเนอร์ (Jessner's solution), กรดไกลโคลิก (glycolic acid), กรดไตรคลอโรอะซิติก (trichloroacetic acid) และ กรดซาลิซิลิก (salicylic acid), (3) การกรอผิวด้วยเกร็ดผง aluminium oxide (microdermabrasion/ dermabrasion),

(4) การรักษาด้วย เลเซอร์ (5) การผ่าตัดบางชนิด เช่น punch technique, dermal grafting, subcision และ (6) การฉีดสารเติมผิว เช่น กรดไฮยาลูรอนิก (hyaluronic acid)

Adapalene และ tretinoin ได้ผ่านการยอมรับจากองค์การ United States Food and Drug Administration (US FDA) ในเรื่องการรักษาสิวว่าได้ผลดี โดย adapalene และ tretinoin เป็นยาในกลุ่ม retinoid ที่ จึงมีการนำมาใช้กันอย่างแพร่หลายในการรักษาสิว รวมถึงใช้ในการลดรอยแผลเป็นจากสิวด้วย [7,8]

จากข้อมูลข้างต้นทำให้ ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการทดลองแบบไปข้างหน้าเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการรักษา รอยแผลเป็นจากสิว โดยการทากรดวิตามินเอ 0.05% tretinoin เปรียบเทียบกับการทา 0.1% adapalene เพียงอย่างเดียวในผู้ป่วยที่มีรอยแผลเป็นจากสิวะระดับน้อยถึงปานกลาง โดยใช้การทดลองแบบ Randomized, double blinded controlled study เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการรักษาว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่และศึกษาผลข้างเคียงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ระหว่างการรักษาทั้งสองวิธี โดยผลการศึกษาที่ได้จะเป็นแนวทางในการรักษา รอยแผลเป็นหลุมสิวที่มีความรุนแรงระดับน้อยถึงปานกลาง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิผลในการรักษาแผลเป็นหลุมสิวที่มีความรุนแรงระดับน้อยถึงปานกลางระหว่างการ ใช้การทา 0.1% adapalene เปรียบเทียบกับการทา 0.05% tretinoin ต่อการตื้นขึ้นของหลุมสิวโดยวัดจาก quartile grading scale ที่ประเมินจากการตรวจร่างกายและภาพถ่ายโดยแพทย์
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลในเรื่องของการลดค่าความขรุขระของแผลเป็นหลุมสิว (Average roughness) ที่มีความรุนแรงระดับน้อยถึงปานกลางโดยวิธีการทา 0.1% adapalene เปรียบเทียบกับการทา 0.05% tretinoin
3. เพื่อศึกษาประสิทธิผลในเรื่องของการตื้นขึ้นของหลุมสิวที่มีความรุนแรงระดับน้อยถึงปานกลางโดยวิธีการทา 0.1% adapalene เปรียบเทียบกับการทา 0.05% tretinoin โดยวัดจากการเปลี่ยนแปลงด้าน ปริมาตรหลุมสิว (scar volume)
4. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของการใช้ 0.1% adapalene และ 0.05% tretinoin ในการรักษา แผลเป็นหลุมสิวที่มีความรุนแรงระดับน้อยถึงปานกลาง ซึ่งประเมินจากแบบสอบถามความพึงพอใจของ อาสาสมัคร
5. เพื่อศึกษาผลข้างเคียงของการรักษาแผลเป็นหลุมสิวที่มีความรุนแรงระดับน้อยถึงปานกลางจาก การใช้ 0.1% adapalene และ 0.05% tretinoin

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานหลัก

สาร 0.1% adapalene มีประสิทธิผลในการรักษาแผลเป็นหลุมสิวที่มีความรุนแรงระดับน้อยถึงปาน กลาง ได้แตกต่างจากสาร 0.05% tretinoin โดยวัดจากค่าคะแนนความเปลี่ยนแปลงโดยรวมของรอยโรค (quartile grading scale)

สมมติฐานรอง

1. สาร 0.1% adapalene มีประสิทธิผลในการลดค่าความขรุขระหลุมสิว (Average roughness) ในการรักษาแผลเป็นหลุมสิวที่มีความรุนแรงระดับน้อยถึงปานกลาง มากกว่าสาร 0.05% tretinoin

2. สาร 0.1% adapalene มีประสิทธิผลในการลดค่าปริมาตรแผลเป็นหลุมสิว (scar volume) ในการรักษาแผลเป็นหลุมสิวที่มีความรุนแรงระดับน้อยถึงปานกลางมากกว่าสาร 0.05% tretinoin
3. สาร 0.1% adapalene มีระดับความพึงพอใจของผู้ป่วยสูงกว่าสาร 0.05% tretinoin ในการรักษาแผลเป็นหลุมสิวที่มีความรุนแรงระดับน้อยถึงปานกลาง
4. สาร 0.1% adapalene มีผลข้างเคียงน้อยกว่าสาร 0.05% tretinoin ในการรักษาแผลเป็นหลุมสิวที่มีความรุนแรงระดับน้อยถึงปานกลาง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กลไกการออกฤทธิ์ของเรตินอยด์คือการเข้าไปจับกับตัวรับ cellular retinoid โดยจับที่ตัวรับกรดเรติโนอิก (retinoic acid receptor หรือ RAR) และตัวรับเรตินอยด์ (retinoid X receptor หรือ RXR) การจับกับตัวรับ RAR และ RXR จะ กระตุ้นให้เกิดการแสดงออกของยีนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการต่าง ๆ ของเซลล์ผิว ได้แก่ ยับยั้งการทำงานของเอนไซม์ AP-1 ส่งผลให้มีการสังเคราะห์คอลลาเจนชนิดที่ 1, คอลลาเจนชนิดที่ 3 และคอลลาเจนชนิดที่ 7 มากขึ้น, ยับยั้งการทำงานของเอนไซม์ MMP ส่งผลลดการสลายตัวของคอลลาเจน และกระตุ้นการสังเคราะห์ไกลโคซามิโนไกลแคน จึงทำให้แผลเป็นหลุมสิวดื้นขึ้น [9] ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้แนวคิดในการทำวิจัยโดยนำอนุพันธ์ของเรตินอยด์ ได้แก่ tretinoin และ adapalene มาใช้ในการรักษาแผลเป็นหลุมสิว

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ทำการคัดอาสาสมัครได้รับเข้าหรือออกจากงานวิจัย โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกอาสาสมัครเพื่อเข้า มาศึกษา (inclusion criteria) และเกณฑ์ในการคัดเลือกอาสาสมัครเพื่อออกจากการศึกษา (exclusion criteria) ตามลำดับ
2. ผู้วิจัยทำการกำหนดหมายเลขการคัดกรองตามลำดับ (screening number identification)
3. อาสาสมัครกรอกประวัติส่วนตัวและลงนามในใบยินยอมการเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครโครงการวิจัย (informed consent form)
4. ผู้วิจัยจะทำการทดสอบการแพ้กรดเรติโนอิก ด้วยวิธี Repeat Open Application Test (ROAT) หรือ Use Test โดยการให้อาสาสมัครกลับไปทา 0.05% tretinoin และ 0.1% adapalene บริเวณ ท้องแขน ด้านในข้างซ้ายและขวาตามลำดับ ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 3 ซม. โดยให้ทาวันละครั้งก่อนนอน โดยไม่ต้องล้างออกเป็นเวลาทั้งหมด 7 วัน และนัดอาสาสมัครกลับมาอ่านผลในวันที่ 8 โดยถ้าเป็นบวกระดับ 1+ ขึ้นไป (ตุ่มนูนแดง บวม) อาสาสมัครจะไม่สามารถเข้าร่วมการวิจัยได้
5. กรณีที่อาสาสมัครผ่านเกณฑ์การคัดเลือกอาสาสมัครจะได้รับหมายเลขโครงการวิจัย (Study ID number)
6. ตรวจร่างกายและผิวหนัง
7. บันทึกระดับความรุนแรงของแผลเป็นหลุมสิวในคนไข้แต่ละคนตามเกณฑ์ของ Goodman and Baron grading scale [10] และคัดเลือกเฉพาะอาสาสมัครที่มีระดับความรุนแรงของแผลเป็นหลุมสิวะระดับน้อยถึงปานกลาง (mild to moderate)
8. ใช้แผ่นพลาสติกใสวางลงบนใบหน้าของอาสาสมัครแล้ว บันทึกตำแหน่งของรอยแผลเป็นหลุมสิวะบนใบหน้าบริเวณแก้มของอาสาสมัครลงบนแผ่นพลาสติกใสโดยเลือกตำแหน่งที่มีรอยแผลเป็นจากหลุมสิวะทั้งจากหน้าข้างซ้ายและขวา เลือกรอยแผลหลุมสิวะที่มีขนาดความลึกและระยะเวลาในการเกิดแผลเป็นจากสิวะใกล้เคียงกันมากที่สุด

9. ผู้วิจัยถ่ายภาพรอยโรคก่อนเริ่มทำการรักษาของอาสาสมัครด้วยกล้องVISIA เพื่อประเมินระดับความรุนแรงความลึกของแผลเป็นจากสิว โดยเป็นภาพหน้าตรง 1 ภาพ หน้าด้านซ้าย 1 ภาพ หน้าด้านขวา 1 ภาพ โดยมีการใส่รหัสภาพ วันที่ทำการรักษาและลำดับเลขที่ของอาสาสมัครเป็นข้อมูลพื้นฐาน (baseline)

10. ผู้วิจัยทำการวัดปริมาตรของหลุมสิว (scar volume) โดยใช้เครื่อง Visioscan โดยจะมีการกำหนดจุดบริเวณที่จำเพาะไว้ที่ตำแหน่งใต้ต่อขอบตาล่าง ต่ลงมาในแนวกึ่งกลาง mid-pupillary line ขนาดพื้นที่ 2 x 2 เซนติเมตร เพื่อไม่ให้มีการวัดบริเวณอื่นนอกเหนือจากที่กำหนดไว้แล้ว ทำการวัดค่า 3 ครั้งในบริเวณดังกล่าว และรายงานใช้ค่าเฉลี่ยเป็นข้อมูลพื้นฐาน (baseline) โดยให้วัด ก่อนที่จะทำการรักษา

11. ผู้วิจัยทำการวัดค่าความหยาบเฉลี่ย (Average Roughness; R2) เพื่อประเมินความขรุขระของผิว โดยเลือกวัดที่ตำแหน่งผิวหนังบริเวณแก้มทั้งสองข้างใต้ต่อขอบตาล่าง 2 เซนติเมตร ตรงกับ แนว Mid-pupillary line ผิวหนังบริเวณเหนือขอบล่างของปีกจมูก 1 เซนติเมตรทั้งสองข้างโดยวางเครื่องขนานกับสันจมูก

12. อาสาสมัครจะทำการสุ่มเลือกข้างใบหน้าที่จะทำการรักษาด้วยวิธีการสุ่มเลือกแบบ simple randomization โดยการจับฉลากเลือกข้างที่ทำการรักษาด้วย 0.1% adapalene และอีกข้างจะได้รับการรักษาด้วย 0.05% tretinoin

13. อาสาสมัครจะได้รับ 0.05% tretinoin และ 0.1% adapalene จำนวน 1 หลอด ปริมาณ 12 กรัม เพื่อกลับไปทาบริเวณใบหน้าในข้างที่ถูกกำหนดไว้โดยใช้ปริมาณยาขนาดเท่าเม็ดธัญพืช หรือเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 0.5 เซนติเมตร ปริมาณยาประมาณ 0.125 กรัม โดยให้ทายาบริเวณที่เป็นแผลเป็นหลุมสิว วันละ 1 ครั้งก่อนนอน โดยให้ทาทุกวันติดต่อกันเป็นระยะเวลาทั้งหมด 12 สัปดาห์ วันนัดหมายติดตาม (Follow-up Visit, สัปดาห์ที่ 4, 8 และ 12)

14. ผู้วิจัยจะบันทึกภาพใบหน้าของอาสาสมัครด้วยกล้องVISIAก่อน การทำการรักษาในแต่ละครั้ง โดยจะทำในสัปดาห์ ที่ 4, 8, และ 12 เพื่อจะนำมาประเมิน ระดับความรุนแรงของแผลเป็นหลุมสิวด้วยโดยใช้เกณฑ์ตาม quartile grading scale (0 = ดีขึ้นน้อยกว่า ร้อยละ 25, 1 = ดีขึ้นร้อยละ 25-50, 2 = ดีขึ้นร้อยละ 51-75, 3 = ดีขึ้นมากกว่าร้อยละ 75) โดยจะประเมินโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคผิวหนังจำนวน 3 ท่าน ซึ่งจะไม่ทราบว่าอาสาสมัครได้รับการรักษาแบบใดและจะไม่ทราบลำดับการรักษาในระยะเวลาต่าง ๆ กันแล้ว จึงนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกับก่อนเริ่มการรักษาต่อไป

15. ผู้วิจัยทำการตรวจวัดปริมาตรของหลุมสิว (scar volume) และค่าความหยาบเฉลี่ยของหลุมสิว (Average Roughness; R2) โดยใช้เครื่อง Visioscan โดยจะมีการกำหนดจุดบริเวณที่จำเพาะไว้เพื่อการวัดที่มีความแม่นยำ และสามารถติดตามผลการรักษาบริเวณเดิมที่กำหนดไว้ได้ โดยจะทำการวัด 3 ครั้งและรายงานเป็นค่าเฉลี่ย โดยจะวัดที่เวลาการรักษาใน 4, 8 และ 12 สัปดาห์

16. ผู้วิจัยประเมินระดับผลความพึงพอใจต่อการรักษาด้วยการทา 0.1% adapalene และการทา 0.05% tretinoin โดยใช้แบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจโดยผู้วิจัยและโดยอาสาสมัครในสัปดาห์ที่ 12

17. ประเมินผลข้างเคียงที่เกิดจากการรักษา เช่น อาการเจ็บแสบผิวและผิวแห้ง บันทึกผลข้างเคียงที่เกิดขึ้นอย่างละเอียด

ผลการวิจัย

ผลลัพธ์งานวิจัยหลัก (Primary outcome)

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบประสิทธิภาพการรักษารอยแผลเป็นหลุมสิวจากภาพถ่าย โดยใช้เกณฑ์ตาม quartile grading scale

Quartile grading scale (QRS)	0.1% adapalene (n=46)	0.05% tretinoin (n=46)	p-value
	จำนวน, ร้อยละ	จำนวน, ร้อยละ	
สัปดาห์ที่ 4			
0=ไม่ดีขึ้น หรือ ดีขึ้นน้อยกว่า 25% (ไม่ดีขึ้นหรือดีขึ้นเล็กน้อย)	31(67.4)	20(43.5)	0.563
1=ดีขึ้น 26-50 % (เล็กน้อยถึงปานกลาง)	13(28.3)	23(50)	
2=ดีขึ้น 51-75 % (ปานกลางถึงมาก)	2(4.3)	3(6.5)	
3=ดีขึ้น มากกว่า 75 % (มากถึงมากที่สุด)	0	0	
สัปดาห์ที่ 8			
0=ไม่ดีขึ้น หรือ ดีขึ้นน้อยกว่า 25% (ไม่ดีขึ้นหรือดีขึ้นเล็กน้อย)	0	0	<0.001
1=ดีขึ้น 26-50 % (เล็กน้อยถึงปานกลาง)	32(69.6)	13(28.3)	
2=ดีขึ้น 51-75 % (ปานกลางถึงมาก)	14(30.4)	31(67.4)	
3=ดีขึ้นมากกว่า 75 % (มากถึงมากที่สุด)	0	2(4.3)	
สัปดาห์ที่ 12			
0=ไม่ดีขึ้น หรือ ดีขึ้นน้อยกว่า 25% (ไม่ดีขึ้นหรือดีขึ้นเล็กน้อย)	0	0	0.774
1=ดีขึ้น 26-50 % (เล็กน้อยถึงปานกลาง)	7(15.2)	5(10.9)	
2=ดีขึ้น 51-75 % (ปานกลางถึงมาก)	20(43.5)	2(4.3)	
3=ดีขึ้น มากกว่า 75 % (มากถึงมากที่สุด)	19(41.3)	39(84.8)	

สัปดาห์ที่ 4 พบว่าอาสาสมัครกลุ่มที่ได้รับการรักษาด้วยยาทาชนิด 0.1% adapalene มีผลเป็นหลุมสิวไม่ดีขึ้นหรือดีขึ้นเล็กน้อย (น้อยกว่าร้อยละ 25%) จำนวน 31 คน ดีขึ้นเล็กน้อยหรือปานกลาง (26-50%) จำนวน 13 คน ดีขึ้นปานกลางถึงมาก (51-75%) จำนวน 2 คน และพบว่ากลุ่มที่รักษาด้วยยาทาชนิด 0.05% tretinoin พบว่าผลเป็นหลุมสิวไม่ดีขึ้นหรือดีขึ้นเล็กน้อย (น้อยกว่า 25%) จำนวน 20 คน ดีขึ้นเล็กน้อยถึงปานกลาง (26-50%) จำนวน 23 คน ดีขึ้นปานกลางถึงมาก (51-75%) จำนวน 3 คน ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างสองกลุ่ม พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน (p-value = 0.563)

สัปดาห์ที่ 8 พบว่าอาสาสมัครกลุ่มที่ได้รับการรักษาด้วยยาทาชนิด 0.1% adapalene มีผลเป็นหลุมสิวดีขึ้นเล็กน้อยหรือปานกลาง (26-50%) จำนวน 32 คน ดีขึ้นปานกลางถึงมาก (51-75%) จำนวน 14 คน และพบว่าในกลุ่มที่รักษาด้วยยาทาชนิด 0.05% tretinoin มีผลเป็นหลุมสิวไม่ดีขึ้นหรือดีขึ้นเล็กน้อย (น้อยกว่า 25%) จำนวน 13 คน ดีขึ้นเล็กน้อยถึงปานกลาง (26-50%) จำนวน 31 คน ดีขึ้นปานกลางถึงมาก (51-

75%) จำนวน 2 คน ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างสองกลุ่ม พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value <0.001)

สัปดาห์ที่ 12 พบว่าอาสาสมัครกลุ่มที่ได้รับการรักษาด้วยยาทาชนิด 0.1% adapalene มีแผลเป็นหลุมสิว ไม่ดีขึ้นหรือดีขึ้นเล็กน้อย (น้อยกว่าร้อยละ 25%) จำนวน 7 คน ดีขึ้นปานกลางถึงมาก (51–75%) จำนวน 20 คน ดีขึ้นมากถึงมากที่สุด (มากกว่า 75%) จำนวน 19 คน และพบว่าในกลุ่มที่รักษาด้วยยาทาชนิด 0.05% tretinoin มีแผลเป็นหลุมสิวไม่ดีขึ้นหรือดีขึ้นเล็กน้อย (น้อยกว่าร้อยละ 25%) จำนวน 5 คน ดีขึ้นปานกลางถึงมาก (51–75%) จำนวน 2 คน ดีขึ้นมากถึงมากที่สุด (มากกว่า 75%) จำนวน 39 คน และเมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างสองกลุ่ม พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน (p -value = 0.774)

ผลลัพธ์งานวิจัยรอง (Secondary outcomes)

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบค่าปริมาตรหลุมสิว (Scar volume) โดยใช้เครื่อง Visioscan®

Scar volume	0.1% adapalene	0.05% tretinoin	p-value
	(n=46)	(n=46)	
	Mean±SD	Mean±SD	
Baseline	44.10±4.07	43.34±3.97	0.089
สัปดาห์ที่ 4	42±4.58	40.91±4.13	0.015
สัปดาห์ที่ 8	39.76±4.13	38.28±3.97	0.001
สัปดาห์ที่ 12	38.10±3.91	35.80±3.94	<0.001
p-value	<0.001	<0.001	

ก่อนเริ่มการรักษา (Baseline) ค่าเฉลี่ยปริมาตรหลุมสิว (mean) ของกลุ่มที่รักษาด้วยยาทาชนิด 0.1% adapalene เท่ากับ 44.10±4.07 หน่วย และกลุ่มที่รักษาด้วยยาทาชนิด 0.05% tretinoin เท่ากับ 43.34±3.97 หน่วย โดยทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ยของปริมาตรหลุมสิวไม่มีความแตกต่างกัน (p -value = 0.089)

สัปดาห์ที่ 4 พบว่าค่าเฉลี่ยปริมาตรหลุมสิว (mean) ของกลุ่มที่รักษาด้วยยาทาชนิด 0.1% adapalene เท่ากับ 42±4.58 หน่วย และกลุ่มที่รักษาด้วยยาทาชนิด 0.05% tretinoin เท่ากับ 40.91±4.13 หน่วย โดยทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ยของปริมาตรหลุมสิวมักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.015)

สัปดาห์ที่ 8 พบว่าค่าเฉลี่ยปริมาตรหลุมสิว (mean) ของกลุ่มที่รักษาด้วยยาทาชนิด 0.1% adapalene เท่ากับ 39.76±4.13 หน่วย และกลุ่มที่รักษาด้วยยาทาชนิด 0.05% tretinoin เท่ากับ 38.28±3.97 หน่วย โดยทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ยของปริมาตรหลุมสิวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.001)

สัปดาห์ที่ 12 พบว่าค่าเฉลี่ยปริมาตรหลุมสิว (mean) ของกลุ่มที่รักษาด้วยยาทาชนิด 0.1% adapalene เท่ากับ 38.10±3.91 หน่วย และกลุ่มที่รักษาด้วยยาทาชนิด 0.05% tretinoin เท่ากับ 35.80±3.94 หน่วย โดยทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ยของปริมาตรหลุมสิวความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value <0.001)

อาสาสมัครกลุ่มที่ได้รับการรักษาด้วยยาทาชนิด 0.1% adapalene และกลุ่มที่รักษาด้วยยาทาชนิด 0.05% tretinoin มีค่าเฉลี่ยของปริมาตรของหลุมสิวลดลง อย่างต่อเนื่องที่ 4, 8 และ 12 สัปดาห์เมื่อเทียบกับ baseline และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value <0.001)

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปริมาณของหลุมสิวของอาสาสมัครกลุ่มที่ได้รับการรักษาด้วยยาทาชนิด 0.1% adapalene และกลุ่มที่รักษาด้วยยาทาชนิด 0.05% tretinoin ที่ระยะเวลา 4, 8 และ 12 สัปดาห์ พบว่ามีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.015, 0.001 และ <0.001 ตามลำดับ)

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยของปริมาณหลุมสิว (scar volume) โดยใช้เครื่อง Visioscan® ในกลุ่มอาสาสมัครที่ได้รับการรักษาด้วยยาทาชนิด 0.1% adapalene ที่ระยะเวลาต่าง ๆ กัน

เปรียบเทียบระหว่าง ระยะเวลาต่าง ๆ กัน	ค่าการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยของปริมาณหลุม สิว (scar volume) โดย Visioscan®		p-value
	mean diff.±SD		
Baseline-สัปดาห์ที่ 4	2.10±2.10		<0.001
Baseline-สัปดาห์ที่ 8	4.34±2.65		<0.001
Baseline-สัปดาห์ที่ 12	6±2.82		<0.001
สัปดาห์ที่ 4 - สัปดาห์ที่ 8	2.23±2.22		<0.001
สัปดาห์ที่ 4 - สัปดาห์ที่ 12	3.89±2.60		<0.001
สัปดาห์ที่ 8 - สัปดาห์ที่ 12	1.65±1.19		<0.001

ในกลุ่มอาสาสมัครที่ได้รับการรักษาด้วยยาทาชนิด 0.1% adapalene พบว่า ผลต่างของค่าเฉลี่ยของปริมาณหลุมสิวลระหว่าง baseline กับสัปดาห์ที่ 4 มีค่าเท่ากับ 2.10±2.10 หน่วย (p-value <0.001) ระหว่าง baseline กับสัปดาห์ที่ 8 มีค่าเท่ากับ 4.34±2.65 หน่วย (p-value <0.001) ระหว่าง baseline กับสัปดาห์ที่ 12 มีค่าเท่ากับ 6±2.82 หน่วย (p-value <0.001) จะเห็นได้ว่าในกลุ่มอาสาสมัครที่ได้รับการรักษาด้วยยาทาชนิด 0.1% adapalene มีค่าเฉลี่ยของปริมาณหลุมสิวลลดลงระหว่าง baseline กับสัปดาห์ที่ 4, 8 และ 12 และลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value <0.001) ผลต่างของค่าเฉลี่ยของปริมาณหลุมสิวลระหว่างสัปดาห์ที่ 4 และ สัปดาห์ที่ 8 มีค่าเท่ากับ 2.23±2.22 หน่วย (p-value <0.001) และผลต่างระหว่างสัปดาห์ที่ 4 และสัปดาห์ที่ 12 อยู่ที่ 3.89±2.60 หน่วย (p-value <0.001) และผลต่างระหว่างสัปดาห์ที่ 8 และสัปดาห์ที่ 12 อยู่ที่ 1.65±1.19 หน่วย (p-value <0.001)

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยของปริมาณหลุมสิว (scar volume) โดยใช้เครื่อง Visioscan® ในกลุ่มอาสาสมัครที่ได้รับการรักษาด้วยยาทาชนิด 0.05% tretinoin ที่ระยะเวลาต่าง ๆ

เปรียบเทียบระหว่าง ระยะเวลาต่าง ๆ กัน	ค่าการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยของปริมาณหลุม สิว (scar volume) โดย Visioscan®		p-value
	mean diff.±SD		
Baseline-สัปดาห์ที่ 4	2.43±2.21		<0.001
Baseline-สัปดาห์ที่ 8	5.06±2.61		<0.001
Baseline-สัปดาห์ที่ 12	7.54±2.94		<0.001
สัปดาห์ที่ 4 - สัปดาห์ที่ 8	2.63±2.05		<0.001
สัปดาห์ที่ 4 - สัปดาห์ที่ 12	5.10±2.48		<0.001
สัปดาห์ที่ 8 - สัปดาห์ที่ 12	2.47±1.50		<0.001

ในกลุ่มอาสาสมัครที่ได้รับการรักษาด้วยยาทาชนิด 0.05% tretinoin พบว่า ผลต่างของค่าเฉลี่ยของ ปริมาตรหลุมสิวระหว่าง baseline กับสัปดาห์ที่ 4 มีค่าเท่ากับ 2.43 ± 2.21 หน่วย (p-value <0.001) ระหว่าง baseline กับสัปดาห์ที่ 8 มีค่าเท่ากับ 5.06 ± 2.61 หน่วย (p-value <0.001) ระหว่าง baseline กับ สัปดาห์ที่ 12 มีค่าเท่ากับ 7.54 ± 2.94 หน่วย (p-value <0.001) จะเห็นได้ว่า ในกลุ่มอาสาสมัครที่ได้รับการ รักษาด้วยยาทาชนิด 0.05% tretinoin มีค่าเฉลี่ยของ ปริมาตรหลุมสิวลดลงระหว่าง baseline กับสัปดาห์ที่ 4, 8 และ 12 และลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลต่างของค่าเฉลี่ย ของปริมาตรหลุมสิวระหว่างสัปดาห์ที่ 4 และสัปดาห์ที่ 8 มีค่าเท่ากับ 2.63 ± 2.05 หน่วย (p-value <0.001) และผลต่างระหว่างสัปดาห์ที่ 4 และสัปดาห์ที่ 12 อยู่ที่ 5.10 ± 2.48 หน่วย (p-value <0.001) และผลต่าง ระหว่างสัปดาห์ที่ 8 และสัปดาห์ที่ 12 อยู่ที่ 2.47 ± 1.50 หน่วย (p-value <0.001)

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบค่าความหยาบของผิว (Roughness; R3) โดยใช้เครื่อง Visioscan®

Roughness (R3)	0.1% adapalene	0.05% tretinoin	p-value
	(n=46)	(n=46)	
	Mean±SD	Mean±SD	
Baseline	36.49±4.49	36.21± 4.69	0.679
สัปดาห์ที่ 4	35.05±5.24	34.96±5.01	0.890
สัปดาห์ที่ 8	34.30±4.51	33.70±4.65	0.379
สัปดาห์ที่ 12	32.33± 4.37	31.85±4.04	0.484
p value	<0.001	<0.001	

ก่อนเริ่มรักษา (Baseline) ค่าความหยาบของผิว (Roughness; R3) ของกลุ่มที่รักษาด้วยยาทาชนิด 0.1% adapalene เท่ากับ 36.49 ± 4.49 หน่วย และกลุ่มที่รักษาด้วยยาทาชนิด 0.05% เท่ากับ 36.21 ± 4.69 หน่วย โดยทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ยของปริมาตรหลุมสิวไม่มีความแตกต่างกัน (p-value = 0.679)

สัปดาห์ที่ 4 พบค่าความหยาบของผิว (Roughness; R3) ของกลุ่มที่รักษาด้วยยาทาชนิด 0.1% adapalene เท่ากับ 35.05 ± 5.24 หน่วย และกลุ่มที่รักษาด้วยยาทาชนิด 0.05% tretinoin เท่ากับ 34.96 ± 5.01 หน่วย โดยทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ยของปริมาตรหลุมสิวไม่มีความแตกต่างกัน (p-value = 0.890)

สัปดาห์ที่ 8 พบค่าความหยาบของผิว (Roughness; R3) ของกลุ่มที่รักษาด้วยยาทาชนิด 0.1% adapalene เท่ากับ 34.30 ± 4.51 หน่วย และกลุ่มที่รักษาด้วยยาทาชนิด 0.05% tretinoin เท่ากับ 33.70 ± 4.65 หน่วย โดยทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ยของปริมาตรหลุมสิวไม่มีความแตกต่างกัน (p-value = 0.379)

สัปดาห์ที่ 12 พบค่าความหยาบของผิว (Roughness; R3) ของกลุ่มที่รักษาด้วยยาทาชนิด 0.1% adapalene เท่ากับ 32.33 ± 4.37 หน่วย และกลุ่มที่รักษาด้วยยาทาชนิด 0.05% tretinoin เท่ากับ 31.85 ± 4.04 หน่วย โดยทั้งสองกลุ่มมีค่าเฉลี่ยของปริมาตรหลุมสิวไม่มีความแตกต่างกัน (p-value = 0.484)

อาสาสมัครกลุ่มที่รักษาด้วยยาทาชนิด 0.1% adapalene และกลุ่มที่รักษาด้วยยาทาชนิด 0.05% tretinoin มีค่าความหยาบของผิว (Roughness; R3) ลดลงอย่างต่อเนื่องที่ 4, 8 และ 12 สัปดาห์เมื่อเทียบกับ baseline และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value <0.001)

เมื่อเปรียบเทียบค่าความหยาบของผิว (Roughness; R3) ของอาสาสมัครกลุ่มที่รักษาด้วยยาทาชนิด 0.1% adapalene และกลุ่มที่รักษาด้วยยาทาชนิด 0.05% tretinoin ที่ระยะเวลา 4, 8 และ 12 สัปดาห์ พบว่าไม่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่ม (p-value = 0.890, 0.379 และ 0.484 ตามลำดับ)

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยของค่าความหยาบของผิว (Roughness; R3) โดยใช้เครื่อง Visioscan® ในกลุ่มอาสาสมัครที่ได้รับการรักษาด้วยยาทาชนิด 0.1% adapalene ที่ระยะเวลาต่าง ๆ

เปรียบเทียบระหว่าง ระยะเวลาต่าง ๆ กัน	ค่าการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยของค่า ความหยาบของผิว (Roughness; R3) โดย Visioscan® mean diff. ±SD		p-value
	Baseline-สัปดาห์ที่ 4	1.43±5.48	
Baseline-สัปดาห์ที่ 8	2.18±5.35	0.001	
Baseline-สัปดาห์ที่ 12	4.15± 5.03	<0.001	
สัปดาห์ที่ 4 – สัปดาห์ที่ 8	0.75±4.38	0.252	
สัปดาห์ที่ 4 – สัปดาห์ที่ 12	2.72±4.02	<0.001	
สัปดาห์ที่ 8 – สัปดาห์ที่ 12	1.97±1.61	0.003	

ในกลุ่มอาสาสมัครที่ได้รับการรักษาด้วยยาทาชนิด 0.1% adapalene พบว่า ผลต่างของค่าความหยาบของผิว (Roughness; R3) ระหว่าง baseline กับสัปดาห์ที่ 4 มีค่าเท่ากับ 1.43±5.48 หน่วย (p-value = 0.029) ระหว่าง baseline กับสัปดาห์ที่ 8 มีค่าเท่ากับ 2.18±5.35 หน่วย (p-value = 0.001) ระหว่าง baseline กับสัปดาห์ที่ 12 มีค่าเท่ากับ 4.15± 5.03 หน่วย (p-value <0.001) จะเห็นได้ว่าในกลุ่มอาสาสมัครที่ได้รับการรักษาด้วยยาทาชนิด 0.1% adapalene มีค่าเฉลี่ยของค่าความหยาบของผิว (Roughness; R3) ลดลงระหว่าง baseline กับสัปดาห์ที่ 4, 8 และ 12 และลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.029, 0.001 และ <0.001 ตามลำดับ) สำหรับผลต่างของค่าเฉลี่ยของค่าความหยาบของผิว (Roughness; R3) ระหว่างสัปดาห์ที่ 4 และ สัปดาห์ที่ 8 มีค่าเท่ากับ 0.75±4.38 หน่วย (p-value = 0.252) และผลต่างระหว่างสัปดาห์ที่ 4 และสัปดาห์ที่ 12 อยู่ที่ 2.72±4.02 หน่วย (p-value <0.001) และผลต่างระหว่างสัปดาห์ที่ 8 และสัปดาห์ที่ 12 อยู่ที่ 1.97±1.61 หน่วย (p-value = 0.003)

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยของค่าความหยาบของผิว (Roughness; R3) โดยใช้เครื่อง Visioscan® ในกลุ่มอาสาสมัครที่ได้รับการรักษาด้วยยาทาชนิด 0.05% tretinoin ที่ระยะเวลาต่าง ๆ

เปรียบเทียบระหว่าง ระยะเวลาต่าง ๆ กัน	ค่าการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยของค่าความหยาบของ ผิว (Roughness; R3) โดย Visioscan® mean diff. ±SD		p-value
	Baseline-สัปดาห์ที่ 4	1.24±5.17	
Baseline-สัปดาห์ที่ 8	2.50±5.49	<0.001	
Baseline-สัปดาห์ที่ 12	4.35±5.15	<0.001	

เปรียบเทียบระหว่าง ระยะเวลาต่าง ๆ กัน	ค่าการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยของค่าความหยาบของ ผิว (Roughness; R3) โดย Visioscan®		p-value
	mean diff. ±SD		
สัปดาห์ที่ 4 – สัปดาห์ที่ 8	1.26±4.86		0.063
สัปดาห์ที่ 4 – สัปดาห์ที่ 12	3.10±4.56		<0.001
สัปดาห์ที่ 8 – สัปดาห์ที่ 12	1.84±1.29		0.006

ในกลุ่มอาสาสมัครที่ได้รับการรักษาด้วยยาทาชนิด 0.05% tretinoin พบว่า ผลต่างของค่าความหยาบของผิว (Roughness; R3) ระหว่าง baseline กับสัปดาห์ที่ 4 มีค่าเท่ากับ 1.24±5.17 หน่วย (p-value = 0.066) ระหว่าง baseline กับสัปดาห์ที่ 8 มีค่าเท่ากับ 2.50±5.49 หน่วย (p-value <0.001) ระหว่าง baseline กับสัปดาห์ที่ 12 มีค่าเท่ากับ 4.35±5.15 หน่วย (p-value <0.001) จะเห็นได้ว่าในกลุ่มอาสาสมัครที่ได้รับการรักษาด้วยยาทาชนิด 0.05% tretinoin มีค่าเฉลี่ยของค่าความหยาบของผิว (Roughness; R3) ลดลงระหว่าง baseline กับสัปดาห์ที่ 4, 8 และ 12 และลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลต่างของค่าความหยาบของผิว (Roughness; R3) ระหว่างสัปดาห์ที่ 4 และ สัปดาห์ที่ 8 มีค่าเท่ากับ 1.26±4.86 หน่วย (p-value = 0.063) และผลต่างระหว่างสัปดาห์ที่ 4 และสัปดาห์ที่ 12 อยู่ที่ 3.10±4.56 หน่วย (p-value < 0.001) และผลต่างระหว่างสัปดาห์ที่ 8 และสัปดาห์ที่ 12 อยู่ที่ 1.84±1.29 หน่วย (p-value = 0.006)

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบความพึงพอใจ Patient's satisfaction score

Patient's satisfaction score	0.1% adapalene (n=46)	0.05% tretinoin (n=46)	p-value
2	1	0	0.818
3	8	10	
4	29	12	
5	8	24	

การเปรียบเทียบความพึงพอใจของอาสาสมัคร (Patient's satisfaction score) พบว่าเมื่อเสร็จสิ้นการรักษาที่ 12 สัปดาห์ ความพึงพอใจของอาสาสมัครต่อข้างที่ได้รับการรักษาด้วยยาทาชนิด 0.1% adapalene มีคะแนนความพึงพอใจน้อย (2 คะแนน) จำนวน 1 คน มีคะแนนความพึงพอใจปานกลาง (3 คะแนน) จำนวน 8 คน มีคะแนนความพึงพอใจมาก (4 คะแนน) จำนวน 29 คน และมีคะแนนความพึงพอใจมากที่สุด (5 คะแนน) จำนวน 8 คน ความพึงพอใจของอาสาสมัครต่อข้างที่ได้รับการรักษาด้วยยาทาชนิด 0.05% tretinoin มีคะแนนความพึงพอใจปานกลาง (3 คะแนน) จำนวน 10 คน มีคะแนนความพึงพอใจมาก (4 คะแนน) จำนวน 12 คน และมีความพึงพอใจมากที่สุด (5 คะแนน) จำนวน 24 คน

เมื่อเปรียบเทียบคะแนนความพึงพอใจของอาสาสมัคร (Patient's satisfaction score) ของการรักษาทั้งสองแบบพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน (p-value = 0.818)

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบอาการข้างเคียง (adverse effect)

อาการข้างเคียง	0.1% adapalene (n=46)	0.05% tretinoin (n=46)	p-value
ผิวยุบแห้ง	10	13	0.179
อาการเจ็บแสบ	8	11	0.375

อาการข้างเคียงที่พบในอาสาสมัครที่ได้รับการรักษาด้วยยาทาชนิด 0.1% adapalene ได้แก่ ผิวยุบแห้ง จำนวน 10 คน โดยจะมีอาการอยู่ประมาณ 5-7 วันหลังทายาในช่วง 4 สัปดาห์แรก และพบอาการเจ็บแสบ 8 คนโดยจะมีอาการอยู่ประมาณ 5-7 วันหลังทายาในช่วง 4 สัปดาห์แรก จากนั้นไม่มีอาการเจ็บแสบอีก

กลุ่มที่ได้รับการรักษาด้วยยาทาชนิด 0.05% tretinoin พบอาการข้างเคียง ได้แก่ ผิวยุบแห้ง จำนวน 13 คน มีอาการอยู่ ประมาณ 5-7 วันหลังทายาในช่วง 4 สัปดาห์แรก และพบอาการเจ็บแสบ 11 คน เริ่มมีอาการอยู่ประมาณ 5-7 วันหลังทายาในช่วง 4 สัปดาห์แรก เมื่อเปรียบเทียบอาการข้างเคียง ทั้งอาการผิวยุบแห้ง และเจ็บแสบ ของการรักษาทั้งสองแบบพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน (p-value = 0.179 และ 0.375 ตามลำดับ) การศึกษานี้ไม่พบว่ามีอาสาสมัครรายใดที่เกิดผลข้างเคียงที่รุนแรง ไม่หายขาด หรือมีอาการอย่างถาวร

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลงานวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการใช้ 0.1% adapalene และ 0.05% tretinoin กับอาสาสมัครในการรักษาแผลเป็นหลุมสิว มีประสิทธิผลในการรักษาที่ดีขึ้นมากกว่า 50% โดยไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (p-value = 0.774) นอกจากนี้เมื่อวัดค่าปริมาตรหลุมสิวจากเครื่อง visioscan และวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า กลุ่มที่ได้รับการรักษาด้วยยาทาชนิด 0.1% adapalene และ 0.05% tretinoin มีปริมาตรหลุมสิวลดลงตั้งแต่สัปดาห์ที่ 4 และลดลงอย่างต่อเนื่องจนถึงสัปดาห์ที่ 12 และเมื่อเปรียบเทียบการรักษาก่อนและหลังในสัปดาห์ที่ 12 พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value < 0.001) สำหรับการเปรียบเทียบความสามารถของการลดปริมาตรหลุมสิวะระหว่าง 2 กลุ่มที่ 4, 8 และ 12 สัปดาห์ พบว่ามีความแตกต่างกันทางสถิติ (p-value = 0.015, 0.001 และ < 0.001 ตามลำดับ) และเมื่อวัดค่าความหยาบของผิวโดยใช้เครื่อง visioscan ที่สัปดาห์ที่ 4, 8 และ 12 แล้วนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ พบว่ากลุ่มที่ได้รับการรักษาด้วยยาทาชนิด 0.1% adapalene และ 0.05% tretinoin มีความหยาบของผิวลดลงตั้งแต่สัปดาห์ที่ 4 และลดลงอย่างต่อเนื่องจนถึงสัปดาห์ที่ 12 และเมื่อเปรียบเทียบก่อนและหลังการรักษาที่ 12 สัปดาห์ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value < 0.001) สำหรับการเปรียบเทียบความสามารถของการลดความหยาบของผิวระหว่าง 2 กลุ่ม ในสัปดาห์ที่ 4, 8 และ 12 พบว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (p-value = 0.890, 0.379 และ 0.484 ตามลำดับ) นอกจากนี้เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจระหว่าง 2 กลุ่ม พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.818) ส่วนผลข้างเคียงที่พบในงานวิจัยนี้ได้แก่ สภาพ

ผิวแห้งลง และอาการเจ็บแสบ ซึ่งอาการดังกล่าวหายได้เองภายใน 1สัปดาห์ ไม่พบว่ามีโอกาสสมัครรายใดเกิดผลข้างเคียงรุนแรง ไม่หายขาด หรือเป็นถาวร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

ถึงแม้ว่าการรักษาแผลเป็นหลุมสิวด้วยยาอะแดพพาลีน0.1%และเตรตีโนอิน0.05%จะมีประสิทธิผลทำให้หลุมสิวดื้นขึ้นอย่างชัดเจน แต่เมื่อพิจารณาจากภาพถ่ายโดยรวมอาจเห็นความแตกต่างไม่ชัดเจน จึงควรใช้ผลลัพธ์การวิจัยหลายๆตัวชี้วัดประกอบกันในการนำผลไปใช้

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1.สามารถขยายระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัยต่อไปได้ถึง6เดือน เนื่องจากกระบวนการสร้างคอลลาเจนสามารถดำเนินต่อไปได้ถึง6เดือน

2.สามารถตรวจผลทางพยาธิวิทยาเพิ่มเติมเพื่อยืนยันผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงหลังการรักษา

บรรณานุกรม

- พัทธ์ธีรา โสดาตา. (2563). **กลไกการออกฤทธิ์ชะลอวัยของสารอนุพันธ์เรตินอยด์**. เกสัชกรรมสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์. เข้าถึงได้จาก https://ccpe.pharmacycouncil.org/index.php?option=article_detail&subpage=article_detail&id=861
- รัศมี อัครพันธุ์. (2553). **The disease of sebaceous glands: acne ตำราโรคผิวหนังในเวชปฏิบัติปัจจุบัน Dermatology**. โอลิสติก พับลิชชิง.
- Faddrocini, G., Annunziata, M. C., D'Arco, V., De Vita, V., Lodi, G., Mauriello, M. C., Pastore, F., & Monfrecola, G. (2010). Acne scars: pathogenesis, classification, and treatment. **Hindawi Publishing Corporation**, 89(3), 180-189.
- Goodman, G. J. (2000). Postacne scarring: a review of its pathophysiology and treatment. **Dermatologic Surgery**, 9(26), 857-871.
- Goodman, G. J., & Baroon, J. A. (2006). Postacne scarring a quantitative global scarring grading system. **Journal of cosmetic dermatology**, 5(1), 48-52.
- Layton, A. M., Henderson, C. A., & Cunliff W. J. (1994). A clinical evaluation of acne scarring and its incidence. **Clinical and Experimental Dermatology**, 19(4), 303-308.
- Loss, M. J., Leung, S., Chien, A., Kerrouche, N., Fischer, A. H., & Kang, S. (2018). Adapalene 0.3% Gel Shows Efficacy for the Treatment of Atrophic Acne Scars. **Dermatology and therapy**, 8(2), 245-257.

Pariser, D. M., Thiboutot, D. M., Clark, S. D., Jones, T. M., Liu, Y., & Graeber M. (2005). The efficacy and safety of adapalene gel 0.3% in the treatment of acne vulgaris: A randomized, multicenter, investigator-blinded, controlled comparison study versus adapalene gel 0.1% and vehicle. *Cutis*, 76(2), 145-151.

Webster, G. F. (2022). Acne vulgaris. *British Medical Journal*, 325(7362), 475-479.

Well, D. (2013). Acne vulgaris: A review of causes and treatment options. *Nurse Practitioner*, 38(10), 22-32.

การบริหารงบประมาณของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเชก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
Budget Administration of Thasaeratchadapisake School
Under Secondary Educational Service Area Office
Suratthani Chumphon

สุนิศา กิมยูฮา¹, พัชรา เดชโฮม², และ สรายุทธ์ เศรษฐขจร³
Sunisa Kimyuha¹, Patchara Dechhome², and Sarayuth Sethakhajorn³

¹โรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเชก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

³คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Sunisa Kimyuha

อีเมล: sunisakim37@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงบประมาณของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเชก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนงบประมาณ 2) ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง 3) ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ 4) ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน และ 5) ด้านการบริหารสินทรัพย์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเชก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 58 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงบประมาณของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเชก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การบริหารงบประมาณ

Abstract

The purpose of this research was to study the current and desirable conditions for the budget administration of Thasaeratchadapisake School under Secondary Educational Service Area Office Suratthani Chumphon in 5 aspects as follows 1) budget planning 2) procurement management system 3) financial management and budget control 4) financial and performance reporting and 5) asset management. The populations used in the research were consisted of 58 people teachers at Thasaeratchadapisake School under Secondary

Educational Service Area Office Suratthani Chumphon in the academic year of 2022. The research instrument was a five-rating scales questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that the current situation of the budget administration of Thasaeratchadapisake School under Secondary Educational Service Area Office Suratthani Chumphon were generally found at high level. The overall desirable condition was the highest level.

Keyword: School Budget Administration

บทนำ

ปัจจุบันสถานศึกษามีฐานะเป็นหน่วยงบประมาณและหน่วยบริหารการเงินของตนเอง แต่ยังมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดูแล แม้ว่าจะมีฐานะนิติบุคคลตามกฎหมาย ส่งผลให้สถานศึกษายังขาดความเป็นอิสระในการบริหารงบประมาณให้เป็นไปตามความต้องการอย่างแท้จริง ทั้งนี้การบริหารงบประมาณของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ได้กำหนดให้สถานศึกษาสามารถจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งการจัดหารายได้จากบริการที่ต้องนำมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ที่ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียน เพื่อให้การบริหารงบประมาณ การเงิน และบัญชีของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลสอดคล้องกับหลักการดังกล่าวประกอบกับเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ โดยปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี ต้องกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจของตนไปยังสถานศึกษา ผ่านกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 เพื่อให้สถานศึกษานิติบุคคลสามารถบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดภายใต้ระเบียบและกฎหมายรองรับ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556 : 57-58)

การบริหารงบประมาณเป็นกลไกสำคัญในการบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐ หมายรวมถึงสำนักงานการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาที่จะทำให้การปฏิบัติงานและการจัดการของหน่วยงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ ภารกิจ วัตถุประสงค์ (พัชรินทร์ ยืนนาน, 2560 : 2) เป็นภารกิจที่สำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงานของโรงเรียน โดยมีระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน การบริหารงบประมาณเป็นการบริหารที่จำเป็นต้องมีการวางแผน การพิจารณาอย่างรอบคอบและมีกรอบจำกัดมากกว่าการบริหารงานด้านอื่น เพราะงบประมาณหรือการเงินต้องอาศัย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่จะต้องปฏิบัติตามโดยเคร่งครัดเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ (ทิพรัตน์ จันทนา, 2552 : 6) การบริหารงบประมาณที่ดีและมีประสิทธิภาพนั้น จะเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จของการบริหารการศึกษาในโรงเรียนได้เป็นอย่างดีด้วย ดังนั้น หากโรงเรียนใดไม่สามารถบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพที่ดีได้แล้วอาจส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารการศึกษาในโรงเรียนได้เช่นกัน (ยุพิน บุญวิเศษ, 2555 : 3)

โรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 1,272 คน จำนวนข้าราชการครู 58 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการส่งเสริมการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน ตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ได้รับจัดสรรจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ให้โรงเรียนดำเนินการตามบัญชีการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ตามโครงการสนับสนุนการจัดการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย 15 ปี งบเงินอุดหนุน รายการเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียน การที่สถานศึกษาได้รับการจัดสรรงบประมาณ นับว่าเป็นส่วนสำคัญในการกำหนดงบประมาณ ความจำเป็นดังกล่าว ส่งผลให้เกิดปัญหาในการดำเนินงานด้านการจัดสรรงบประมาณของสถานศึกษา และจากรายงานการประเมินตนเองประจำปีของสถานศึกษา ส่วนที่ 2 ผลการประเมินตนเอง ซึ่งจำเป็นที่จะต้องมีการทำงานที่เป็นระบบ มีอิสระ มีความคล่องตัว ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และสามารถตรวจสอบได้ การบริหารงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพได้มาตรฐาน และสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (โรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก, 2564 : 38-64) จากสภาพความเป็นมา ความสำคัญ และปัญหาดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร เพื่อเป็นประโยชน์ในการบริหารงานงบประมาณของผู้บริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหาร และครูผู้สอน ให้บรรลุจุดมุ่งหมายและประสบความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการสังเคราะห์ขอบข่ายการดำเนินงานการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียน มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนงบประมาณ 2) ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง 3) ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ 4) ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน และ 5) ด้านการบริหารสินทรัพย์

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างและประชากร

เป็นประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 58 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ซึ่งได้สังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนไว้ 5 ด้าน คือ การวางแผนงบประมาณ

การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ การรายงานทางการเงิน และผลการดำเนินงาน และการบริหารสินทรัพย์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงบประมาณของโรงเรียนท่าชะรีชดาภิเชก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ได้แก่ ด้านการวางแผนงบประมาณ 8 ข้อ ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง 10 ข้อ ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ 10 ข้อ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน 8 ข้อ และด้านการบริหารสินทรัพย์ 10 ข้อ รวม 46 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารอยู่ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารอยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของการบริหารงบประมาณของโรงเรียนท่าชะรีชดาภิเชก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดการบริหารงบประมาณของโรงเรียนท่าชะรีชดาภิเชก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการวางแผนงบประมาณ 2) ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง 3) ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ 4) ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน และ 5) ด้านการบริหารสินทรัพย์ แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .988

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่น ไปใช้กับข้าราชการครูโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเชก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 58 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเชก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเชก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 58 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 58 ฉบับ เก็บคืนได้จำนวน 58 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับการบริหารงบประมาณของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเชก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง โดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการบริหารงบประมาณของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเชก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงบประมาณของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเชก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร นำเสนอในรูปแบบของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมทั้ง 5 ด้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงบประมาณของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวม 5 ด้าน

การบริหารงบประมาณ ของโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการวางแผนงบประมาณ	4.29	.47	มาก	4	4.53	.38	มากที่สุด	4
2. ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	4.32	.52	มาก	3	4.57	.38	มากที่สุด	2
3. ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ	4.41	.51	มาก	1	4.61	.42	มากที่สุด	1
4. ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน	4.34	.53	มาก	2	4.56	.49	มากที่สุด	3
5. ด้านการบริหารสินทรัพย์	4.28	.57	มาก	5	4.50	.51	มาก	5
รวม	4.33	.47	มาก		4.55	.39	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงบประมาณของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.41$) รองลงมาคือ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ($\mu = 4.34$) ส่วนด้านการบริหารสินทรัพย์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.28$)

สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงบประมาณของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.61$) รองลงมาคือ ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ($\mu = 4.57$) ส่วนด้านการบริหารสินทรัพย์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.50$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

สภาพปัจจุบันของการบริหารงบประมาณของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ส่วนด้านการบริหารสินทรัพย์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงบประมาณของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ส่วนด้านการบริหารสินทรัพย์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงบประมาณของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานงบประมาณในโรงเรียนเป็นการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเงิน พัสดุ และการจัดการงบประมาณในโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ งบประมาณที่ได้รับจัดสรร โดยบุคลากรที่รับผิดชอบดำเนินการมีระบบการดำเนินการด้านเอกสารบัญชี มีการจัดทำระบบบัญชีและควบคุมทางบัญชี จัดทำรายงานทางการเงิน ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ มีระบบการควบคุมงบประมาณทั้งبودหนุน และเงินนอกงบประมาณ และจัดทำรายงานประจำปีและรายงานผลการประเมินต่อคณะกรรมการสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้กล่าวว่า การบริหารงานงบประมาณ เป็นภารกิจงานเกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์การจดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา มีการวางแผนกลยุทธ์ จัดทำข้อมูลทรัพยากร จัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ และจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษา มีการกำกับ ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้งบประมาณของสถานศึกษา และแนวคิดของถนัด ภูมิภินันท์ (2555) ได้กล่าวว่า การบริหารงบประมาณ เป็นแนวทางหรือแผนงานดำเนินงานสำหรับผู้ปฏิบัติในการดำเนินงานนั้น ๆ โดยให้เสียค่าใช้จ่ายให้น้อยที่สุดและสามารถบรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรัฐญิกา จันทร์ชื่น (2563) ได้ศึกษาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 โดยภาพรวมมีสภาพการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ส่วนด้านกรคำนวณต้นทุนผลผลิต มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงบประมาณของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครุเห็นความสำคัญในการจัดทำแผนปฏิบัติการตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ มีความโปร่งใสในการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง และต้องรายงานเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติตามมาตรฐานทางการเงิน ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ จัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศรายงานการเงินและผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ ครบถ้วน ชัดเจน จัดทำรายงานประจำปีและรายงานผลการประเมินต่อคณะกรรมการสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2556) ได้กล่าวว่า การบริหารงานงบประมาณ เป็นการจัดการดำเนินการใช้เงินงบประมาณที่ได้รับให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้เกิด

ประโยชน์สูงสุด ถูกต้อง ตามระเบียบ ทันเวลาหรือเหตุการณ์ โดยทั่วไปถือหลักการตรงตามวัตถุประสงค์เพื่อ
 ตัวเด็ก เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ตรงตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ที่กำหนด ใช้เงินงบประมาณได้ตาม
 กำหนดเวลาในแต่ละงาน/โครงการ ใช้งบประมาณได้ถูกต้องตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ
 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ระเบียบการเบิกจ่ายของกระทรวงการคลัง และถูกต้องตาม
 อำนาจอนุมัติจ่ายที่ได้รับมอบหมาย และแนวคิดของชนากานต์ คงกะพันธ์ (2558) ได้กล่าวว่า การบริหารงาน
 งบประมาณ เป็นความสามารถของผู้บริหารในการดำเนินการเพื่อให้การรับ การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน
 และการจัดทำเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการเงินให้ดำเนินการเพื่อให้การรับ การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน
 และการจัดทำเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการเงินให้ดำเนินไปด้วยความถูกต้องเรียบร้อยตามระเบียบ และแนวปฏิบัติ
 ของทางราชการอย่างครบถ้วนเป็นปัจจุบัน โดยยึดหลักการซึ่งบออย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับ
 งานวิจัยของฐิติพร พงศ์สุภา (2564) ได้ศึกษาเรื่องสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และแนวทางพัฒนาการ
 บริหารงบประมาณของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 การวิจัยนี้มี
 วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงบประมาณ ผลการวิจัยพบว่า
 สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
 พบว่า ด้านการระดมทรัพยากรทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการจัดสรรงบประมาณ
 ส่วนด้านแนวทางการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการวางแผนงบประมาณ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการควบคุม การดำเนินงานทางการเงิน
 ให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีการดำเนินงาน ด้านการวางแผนงบประมาณที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของ
 ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
2. ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะจัดหาพัสดุให้ถูกต้องในด้านประเภท
 ชนิด จำนวน คุณภาพ และตรงต่อเวลา มีความโปร่งใสในการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง
3. ด้านการบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ ผู้บริหารสถานศึกษาควรคำนึงถึงปัจจัย
 ทั้งภายในและภายนอกในการตัดสินใจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการระบบการเงิน มีระบบการ
 ดำเนินการด้านเอกสารบัญชี (จัดทำใบสำคัญรับ-จ่าย การบันทึกบัญชี การเก็บรักษาเอกสารทางบัญชี)
4. ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำแผนการ
 ตรวจสอบ ติดตาม และป้องกันความเสี่ยงสำหรับโครงการที่มีความเสี่ยงสูง จัดทำรายงานประจำปีและรายงาน
 ผลการประเมินต่อคณะกรรมการสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
5. ด้านการบริหารสินทรัพย์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะใช้ทรัพย์สินที่มีอยู่ให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์
 สูงสุด จัดทำระบบฐานข้อมูล ให้เกิดการใช้สินทรัพย์อย่างคุ้มค่าป้องกัน มิให้สูญหาย เสียหาย หรือผิดประเภท
 ตลอดจนซ่อมแซม ดูแลให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงบประมาณของโรงเรียนท่าชะงะรัชดาภิเษก สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

2. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงบประมาณของโรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). **คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- จิรัฐฎิภา จันทรชื่น. (2563). **การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 1**. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชนากานต์ คงกะพันธ์. (2558). **การศึกษาการกระจายอำนาจการบริหารงานงบประมาณสู่สถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ฐิติพร พงศ์สุภา. (2564). **สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และแนวทางการบริหารงบประมาณของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 1**. วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา, 12(2), 91-101.
- ถนัด ภูมิภินันท์. (2555). **การบริหารงานธุรการ การเงิน และพัสดุในโรงเรียนประถมศึกษา.นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร**.
- ทิพรัตน์ จันทนา. (2552). **การบริหารงบประมาณโดยใช้วัฏจักรคุณภาพของเดมมิ่งในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2**. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **การวิจัยเบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พัชรินทร์ ยืนนาน. (2560). **การพัฒนาแนวทางการบริหารงบประมาณในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- โรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก. (2564). **รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self – Assessment Report : SAR) ปีการศึกษา 2564**. ชุมพร : โรงเรียนท่าแซะรัชดาภิเษก.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2556). **การบริหารงบประมาณ**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ยุพิน บุญวิเศษ. (2555). **การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Siti Maisaroh. (2019). The Budget Planning Determinant Factors at State Primary Schools in Yogyakarta Province. **Journal of International Journal of Instruction**. 12(2), 353-368.

ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติ
ตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำ
จังหวัดบุรีรัมย์

Factors Affecting the Implementation of the Policy in Supervising the
Onks to Comply with the Dhamma and Discipline and the
Resolutions of the Sangha Sangha Association of the Regular Sangha
Center Buriram Province

กัญญาณัฐ เสี่ยงใหญ่¹, สุรศักดิ์ โตประเสริฐ², ศรัณย์ ฐิตารีย์³,
ทชชยา วนบวรเดช⁴, และพระมหากรพิสิทธิ์ ชูเกาะ⁵

Kanyanat Seangyai¹, Surasak Toprasee², Saran Thitaree³,
Tatchaya Wanabovorndet⁴, and Phra Mahakonphisit Chukoh⁵

^{1,2,3,4,5}หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐสมัยใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ
เจ้าพระยา

Corresponding Author: Surasak Toprasee

อีเมล: kanyanat.se@bsru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความคิดเห็นของพระวินยาธิการต่อปัจจัยการนำนโยบายไปปฏิบัติและระดับการนำนโยบายกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ 2) ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้สูตร Yamame, 1967 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 214 รูป เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับปัจจัยการนำนโยบายไปปฏิบัติในภาพรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก และระดับการนำนโยบายกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์มีความสำเร็จอยู่ในระดับมาก และ 2) ปัจจัยด้านการวางแผนและการควบคุมเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติมีความสัมพันธ์กับการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : การนำนโยบายไปปฏิบัติ, นโยบายสาธารณะ, พระวินยาธิการ

Abstract

The objectives of this research were to: 1. To study the level of Vinayadhikara monks' opinions on the policy implementation factors and the level of policy implementation to supervise monks to follow the Dhammavinaya and the resolutions of the Sangha Council of the Vinayadhikana Center. Buriram Province. use the Yamame, 1967 formula. There were 214 samples. The tools used for data collection were questionnaires and statistics used for data analysis were percentage, mean, and standard deviation. and multiple regression statistics.

The research that 1) Overall level of policy implementation factor agreed at a high level. And the level of leading the policy to supervise the monks to follow the Dharma and Discipline and the Sangha Sangha's resolutions of the Buriram Provincial Phra Vinayathikan Center was at a high level of success. 2) Planning and control factors Goals and objectives of the policy The nature of the organization that implements the policy is related to the implementation of the policy in supervising the monks to comply with the Dharma and Vinaya and the resolutions of the Sangha Sangha Association of the Buriram Provincial Phra Vinayadhikana Center. Statistically significant at the 0.05 level.

Keywords: policy implementation, public policy, monks

บทนำ

พระพุทธศาสนาเป็นสถาบันที่มีประวัติศาสตร์มาช้านานมีพระพุทธเจ้าเป็นศาสดามีสาวกเป็นจำนวนมากทั่วโลก ไม่เว้นแม้แต่ในประเทศไทยซึ่งถือได้ว่าเป็นสถาบันที่สำคัญสถาบันหนึ่งของประเทศไทยซึ่งมีความผูกพันกับประชาชนในประเทศชาติอย่างแนบแน่น แนวคิดในเรื่องต่าง ๆ ทุกด้านในสังคมไทยมีความสัมพันธ์มีรากเหง้ามาจากความคิดทางพระพุทธศาสนาเกือบทั้งสิ้น (พระครูพิสัยปริยัติกิจ (แก่น อคควณโณ), 2562 : 215) นอกจากนี้ยังเป็นตัวประสานส่วนต่าง ๆ ของสังคมให้เป็นเอกภาพระบบความเชื่อและขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคมไทยก็ล้วนแต่มีแนวความคิดของทางพระพุทธศาสนาเป็นรากฐานเกือบทั้งสิ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2558 : 6) กฎระเบียบกติกาศึกษาซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานของการอาศัยอยู่ร่วมกันในสังคม การที่คนในสังคมอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมากนั้นก็ต้องมีข้อตกลง กฎระเบียบกติกาศึกษา ดังนั้นการมีกฎกติกาแม้จะทำให้สังคมมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยก็ตาม แต่ถ้าหากว่าคนในสังคมไม่เคารพกฎระเบียบกติกาศึกษาขาดจิตสำนึกในการที่จะปฏิบัติตามครรลองทางสังคมก็จะส่งผลกระทบต่อสังคมทำให้เกิดความเดือดร้อน ไม่เว้นแต่พระสงฆ์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในสังคม ซึ่งพระสงฆ์เหล่านั้นก็ต้องยอมรับและปฏิบัติตามพระธรรมวินัยที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติไว้ตลอดถึงกฎหมายบ้านเมืองด้วย เมื่อพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนาเคารพยอมรับและปฏิบัติตามกฎระเบียบกติกาศึกษาฝึกหัดเรียนรู้อะไรใหม่ ๆ (คณะสงฆ์กรุงเทพมหานคร, 2554 : 7) ซึ่งปัญหาเหล่านี้เกิดจากโครงสร้างของคณะสงฆ์ไทยใน 2 เรื่องใหญ่ คือ ปัญหาการปกครองคณะสงฆ์และปัญหาการศึกษาคณะสงฆ์ ปัญหาการปกครองคณะสงฆ์ เช่น การรวมศูนย์เข้าสู่ส่วนกลางเป็นแนวตั้งมาไว้ที่มหาเถรสมาคม เจ้าคณะหน เจ้าคณะภาค เจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบล ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างคณะสงฆ์กับรัฐที่ใกล้ชิดเกินไป ขาดการมีส่วนร่วมของพุทธบริษัททั้ง 4 ในการดูแลวัดการไม่มีระบบ

กลั่นกรองและกล่อมเกล่า ซึ่งส่งผลต่อความศรัทธาของประชาชนนั้นสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติและมหาเถรสมาคมไม่ได้มีเจตนาตั้งใจต่อเรื่องดังกล่าว ได้ประชุมหารือเพื่อแก้ไขปัญหาาร่วมกัน และมีมติมหาเถรสมาคม ที่ 391/2565 เรื่องพระภิกษุมีจริยวัตรไม่เหมาะสมประพฤติตนไม่เอื้อต่อพระธรรมวินัย กำหนดให้เจ้าคณะผู้ปกครองทุกระดับทราบและปฏิบัติอย่างเคร่งครัด มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์กำหนดโทษพระภิกษุที่ประพฤติไม่เหมาะสม รวมถึงเจ้าคณะผู้ปกครองที่ปล่อยปละละเลยไม่เข้มงวดกวดขันและตรวจตราพระภิกษุในปกครอง ปล่อยปละละเลยให้ภิกษุประพฤติไม่เหมาะสม ไม่เอื้อต่อพระธรรมวินัย ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ และมีมติมหาเถรสมาคม มีจริยวัตรไม่เหมาะสมกับสมณสาธูป

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดจึงเป็นที่มาและความสำคัญของปัญหาของการวิจัย จะได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมีมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ โดยศึกษาให้ทราบถึงระดับความคิดของพระวินยาธิการต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมีมติมหาเถรสมาคม เนื่องจากพระสงฆ์ซึ่งเป็นหนึ่งในพระรัตนตรัยและเป็นหนึ่งในพุทธบริษัทสี่ซึ่งเป็นบริษัทที่สำคัญในการดำเนินงานพระศาสนาให้เป็นไปได้ทั้งเป็นผู้รักษาไว้คำสอนในพระพุทธศาสนาแล้วได้ว่าเป็นผู้มีความสำคัญในการสืบทอดพระพุทธศาสนา เมื่อสังคมพระสงฆ์ซึ่งเป็นผู้นำทางจิตใจมีระเบียบเรียบร้อยดีงามเป็นองค์กรที่สร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสังคม ได้ สังคมก็จะเกิดการพัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม พัฒนาสังคม ท้องถิ่นชุมชน จึงจัดได้ว่าพระสงฆ์เป็นกลุ่มทรัพยากรบุคคลอันทรงคุณค่าทางพระพุทธศาสนาและประเทศชาติ

วัตถุประสงค์การวิจัย

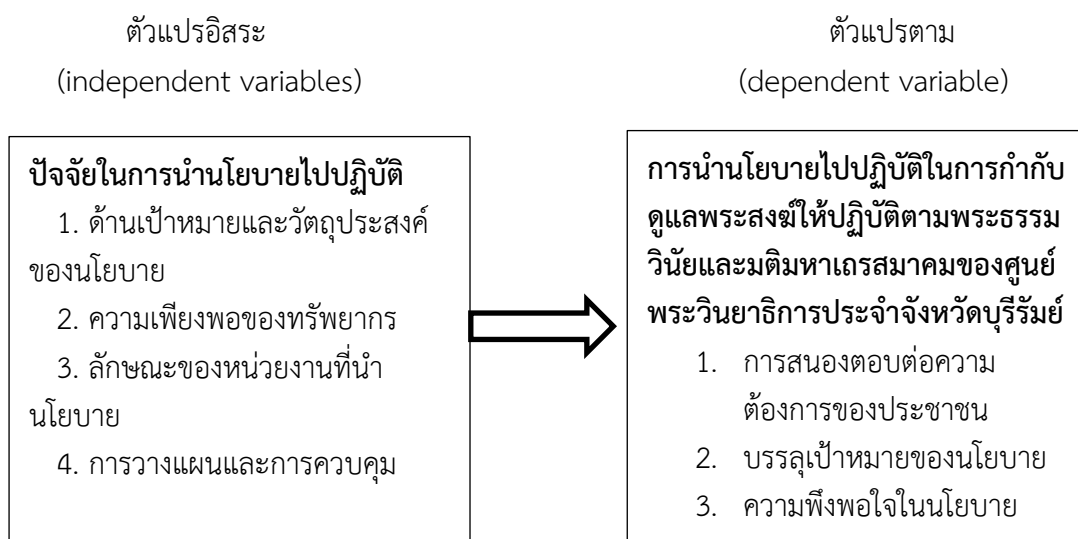
1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของพระวินยาธิการต่อปัจจัยการนำนโยบายไปปฏิบัติและระดับการนำนโยบายกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมีมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมีมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยด้านเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย ความเพียงพอของทรัพยากร ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ การวางแผนและการควบคุม มีความสัมพันธ์กับการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมีมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาได้นำมากำหนดกรอบแนวคิดในการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมีมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีของ วรเดช จันทรศร, 2554 : 98 ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิจัย แบบวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research)

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พระภิกษุที่เป็นพระวินยาธิการ ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีจำนวน 462 รูป (ทะเบียนพระวินยาธิการ จังหวัดบุรีรัมย์, 2562)

กลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พระวินยาธิการ ในจังหวัดบุรีรัมย์ ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มของ Yamane (1967 อ้างถึงใน วีรยุทธ พรพจน์ธนาศ, 2565 : 157-158) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ พระวินยาธิการ ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 214 รูป กำหนดค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

วิธีการสุ่มตัวอย่าง ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างประชากร ผู้วิจัยได้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มแล้วจึงสุ่มแบบง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check-list) แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ตำแหน่ง อายุ พรรษา ระดับการศึกษาทางโลก ระดับการศึกษาทางธรรม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (rating scale)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (rating scale)

ตอนที่ 4 เป็นคำถามแบบปลายเปิด เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาของการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. สร้างแบบสอบถามให้ตรงกับเนื้อหาแล้วปรับปรุงแก้ไขจากนั้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงกับเนื้อหาของคำถามในแต่ละข้อว่าตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยได้ค่า IOC (index of congruence) มีดัชนีความสอดคล้องเฉลี่ยรายข้อมีค่าระหว่าง .67-1.00

2. นำแบบสอบถามไปทดสอบความเชื่อมั่น (reliability) หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .981 โดย Try Out กับ พระวินยาธิการ ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 50 คน

นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลพระวินยาธิการ ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 214 ชุด ใช้เวลาเก็บข้อมูล ระหว่างเดือนพฤศจิกายน-เดือนธันวาคม พ.ศ. 2565

วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย

วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ การหาคุณภาพเครื่องมือใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 96)

สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เพื่อใช้อธิบายหลักทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติถดถอยพหุ (multiple regression) เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระต่อตัวแปรตาม

ผลการวิจัย

1 การวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับความคิดเห็นของพระวินยาธิการต่อปัจจัยการนำนโยบายไปปฏิบัติและระดับการนำนโยบายกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ในภาพรวม

ลำดับ	ปัจจัยการนำนโยบายไปปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย	4.13	.79	มาก
2	ความเพียงพอของทรัพยากร	3.51	1.08	มาก
3	ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ	3.97	.81	มาก
4	การวางแผนและการควบคุม	3.89	.89	มาก
รวมเฉลี่ย		3.87	.93	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าปัจจัยการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) การนำนโยบายกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ในภาพรวม

ลำดับ	การนำนโยบายไปปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	ด้านการสนองต่อความต้องการของประชาชน	4.10	.77	มาก
2	ด้านบรรลุเป้าหมายของนโยบาย	4.02	.76	มาก
3	ด้านความพึงพอใจในนโยบาย	4.10	.79	มาก
รวมเฉลี่ย		4.08	.77	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การนำนโยบายกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 มีความสำเร็จอยู่ในระดับมาก

การวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 และวิเคราะห์ตามสมมติฐาน ปัจจัยด้านเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย ความเพียงพอของทรัพยากร ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ การวางแผนและการควบคุม มีความสัมพันธ์กับการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุ (multiple regression)

ตารางที่ 3 การตรวจสอบสหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄
X ₁	1.000			
X ₂	.016	1.000		
X ₃	.329	-.305	1.000	
X ₄	.634	.197	-.001	1.000
Min	1	1	1	1
Max	5	5	5	5
Mean	4.13	3.51	3.97	3.89
Standard Deviation	.79	1.08	.81	.89

จากตารางที่ 3 พบว่า การตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระมีค่าสัมพันธ์อยู่ในเกณฑ์กำกับเทคนิควิธีและสามารถนำตัวแปรอิสระทุกตัวมาวิเคราะห์ในสมการถดถอยพหุ (multiple regression) ต่อไป ได้ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ถดถอยพหุการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b)	t	Sig t
การวางแผนและการควบคุม (X ₄)	1.452	11.935	.000
เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย (X ₁)	.824	5.656	.000
ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ (X ₃)	.826	4.137	.000
ค่าคงที่ (constant)	15.945	6.994	.000

R = .847, R² = .718, SEE = 5.047, F = 178.387, Significant of F = .000

สามารถเขียนสมการเชิงเส้นได้ดังต่อไปนี้

$$Y = b_0 + b_1X_4 + b_2X_1 + b_3X_3 \dots\dots\dots(2)$$

หรือ การนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ (Y)

$$= 15.945 + 1.452 \text{ การวางแผนและการควบคุม} + .824 \text{ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย} \\ (6.994) \qquad (11.935) \qquad (5.656) \\ + .826 \text{ ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ} \\ (4.137)$$

จากตารางที่ 4 พบว่า ตัวแปรอิสระเพียง 3 ตัว มีความสัมพันธ์ต่อตัวแปรตามเรียงตามลำดับค่าสัมประสิทธิ์ของการถดถอยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ คือ การวางแผนและการควบคุม เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ และตัวแปร 3 ตัว ดังกล่าวมานั้น สามารถที่อธิบายการเปลี่ยนแปลงของการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ ได้ถึงร้อยละ 71.80 นั้นหมายความว่า ยังมีปัจจัยด้านอื่นอีกที่ยังไม่ได้นำมาพิจารณาอีกร้อยละ 28.20 ซึ่งมีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ และสมการที่ได้จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (stepwise) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .00 มีค่าผิดพลาดของการคาดประมาณด้วยสมการ (standard error of the estimate) เกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ เท่ากับ 5.047

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ระดับความคิดเห็นของพระวินยาธิการต่อปัจจัยการนำนโยบายไปปฏิบัติและระดับการนำนโยบายกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์

ปัจจัยด้าน การวางแผนและการควบคุม เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ มีความสัมพันธ์กับการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ เพราะตัวแปรด้านการวางแผนและการควบคุม พระวินยาธิการมีการวางแผนและการควบคุมที่ดี คือจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาพระสงฆ์ที่ไม่ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและกฎหมายอย่างรอบคอบรัดกุมสามารถแก้ไขปัญหาได้ทันเวลา มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นต้น ทำให้งานเป็นไปสะดวกราบรื่น มีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ และควบคุมให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ ทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติประสบผลสำเร็จ ส่วนเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย พระวินยาธิการมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนไม่สับสนเข้าใจง่ายจึงสามารถนำนโยบายไปปฏิบัติได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ พระวินยาธิการมีลักษณะหน่วยงานที่ดี คือมีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างชัดเจน มีการประสานงานภายในองค์กรอย่างสะดวกรวดเร็ว ปฏิบัติงานเป็นไปตามกรอบพระธรรมวินัยและกฎหมาย ทั้งมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และมุ่งมั่นให้งานสำเร็จลุล่วงได้ เช่นนี้การนำนโยบายไปปฏิบัติจึงสำเร็จตามเป้าประสงค์

วัตถุประสงค์ที่ 2 ความสัมพันธ์ของปัจจัยการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์

ส่วนความเพียงพอของทรัพยากร ไม่มีความสัมพันธ์กับการนำนโยบายไปปฏิบัติ อาจเป็นเพราะว่าพระวินยาธิการมีงบประมาณ มีอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการดำเนินงาน ทั้งบุคลากรที่ปฏิบัติงานเพียงพออยู่แล้ว เนื่องจากพระวินยาธิการมีอยู่ในทุกตำบลจึงไม่ขาดแคลน ทั้งงบประมาณก็เพียงพอความสะดวกในการเดินทางเท่านั้น จึงไม่จำเป็นต้องขอความช่วยเหลือและของบประมาณจากหน่วยงานภายนอกมาบริหารงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของสิทธิทวี ปัญญาคม (2557) เรื่องการนำพระราชบัญญัติการทำงานของ

บุคคลต่างด้าว พ.ศ.2551 ไปปฏิบัติของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรบางพลีกับสถานีตำรวจภูธรบางเสาธง ในประเด็นที่ว่า ปัจจัยด้านการติดตามประเมินผล ด้านกระบวนการติดต่อสื่อสาร ด้านความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ มีความสัมพันธ์กับการนำพระราชบัญญัติการทำงานของบุคคลต่างด้าว พ.ศ.2551 ไปปฏิบัติของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรบางพลีกับสถานีตำรวจภูธรบางเสาธง ได้ถึงร้อยละ 79.60 และปัจจัยด้านอื่นอีกที่ยังไม่ได้นำมาพิจารณาอีก เช่น ลักษณะของสภาพแวดล้อม นโยบายการบริหารและปฏิบัติ ซึ่งคาดว่า จะส่งผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรศักดิ์ เสียบไธสง (2557) เรื่องประสิทธิผลในการปฏิบัติงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรหนองแค จ.สระบุรี ในประเด็นที่ว่า ปัจจัยด้านลักษณะของสภาพแวดล้อม ด้านนโยบายการบริหารและปฏิบัติ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรหนองแค จ.สระบุรี หนึ่งพระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ได้แบ่งหน้าที่รับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนมีการวางแผน และการควบคุมที่เหมาะสมชัดเจน จึงสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ ที่เป็นเช่นนี้ได้ก็เพราะมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบายที่ชัดเจนอ่านแล้วเข้าใจง่าย ทั้งมีลักษณะของหน่วยงานที่ดีพระวินยาธิการมีความรู้ความสามารถเข้าใจงาน ผู้นำนโยบายไปปฏิบัติจึงง่าย ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนความเพียงพอของทรัพยากร ที่ไม่ส่งผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ได้เป็นเพราะว่าพระวินยาธิการ มีงบประมาณ มีอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการดำเนินงาน ทั้งบุคลากรที่ปฏิบัติงานเพียงพออยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องขอความช่วยเหลือและของงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกมาบริหารงานนั่นเอง

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าอาวาสร้อยละ 51.4 มี 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 41.6 มีพรรษา 21 พรรษาขึ้นไปร้อยละ 45.3 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีร้อยละ 37.4 มีการศึกษาในระดับนักรธรรมเอกร้อยละ 31.1

การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1) ผลการศึกษาระดับความคิดของพระวินยาธิการต่อปัจจัยการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วยปัจจัย 4 ด้าน คือ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย ความเพียงพอของทรัพยากร ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ การวางแผนและการควบคุม ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

การวิเคราะห์ระดับความคิดของพระวินยาธิการต่อปัจจัยการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ในภาพรวม เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบายเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความเพียงพอของทรัพยากรเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านมีรายละเอียดดังนี้

1.1) การนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ ในด้านเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย

ในภาพรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบายกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคม สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบายที่ต้องการแก้ไขปัญหาพระสงฆ์ไม่ประพฤติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมช่วยให้พระสงฆ์มีความประพฤติที่ดีขึ้นเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบายกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมมีความชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบายกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคม เพื่อให้ความเป็นอยู่ของพระสงฆ์ดีขึ้นกว่าเดิมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

1.2) การน่านโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคม ในด้านความเพียงพอของทรัพยากรในภาพรวม เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์มีบุคลากรในการดำเนินงานตามนโยบายอย่างเพียงพอ เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ วิธีการดำเนินงานนโยบายกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมมีความเหมาะสม เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ งบประมาณของนโยบายกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมมีเพียงพอ เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

1.3) การน่านโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคม ในด้านลักษณะของหน่วยงานที่น่านโยบายไปปฏิบัติในภาพรวม เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ พระวินยาธิการมีความรับผิดชอบหน้าที่และทำหน้าที่ได้สำเร็จตามเป้าหมายเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ พระวินยาธิการปฏิบัติงานเป็นไปตามกรอบพระธรรมวินัยและกฎหมายอย่างเคร่งครัดเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการประสานงานภายในศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวกรวดเร็วเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

1.4) การน่านโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคม ด้านการวางแผนและการควบคุมในภาพรวม เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ก่อนไปปฏิบัติงานจะมีระบบการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนเสมอ เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นต้น เพื่อให้งานเป็นไปสะดวกรวดเร็วและราบรื่น และศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ช่วยแก้ไขปัญหาพระสงฆ์ไม่ประพฤติตามพระธรรมวินัยและกฎหมาย หรือช่วยลดจำนวนพระสงฆ์ผู้กระทำความผิดได้อย่างเห็นได้ชัดเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ ได้วางแผนการในการจับกุมพระสงฆ์ที่ไม่ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและกฎหมายอย่างรอบคอบรัดกุมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ ได้มีการติดตามผลการแก้ไขปัญหาพระสงฆ์ไม่ประพฤติตามพระธรรมวินัยและกฎหมายอย่างสม่ำเสมอเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

2) ผลการศึกษาระดับการน่านโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัย 3 ด้าน คือ การสนองต่อความต้องการของประชาชน บรรลุเป้าหมายของนโยบาย ความพึงพอใจในนโยบาย ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

การวิเคราะห์ระดับความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ในภาพรวม มีความสำเร็จอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสนองต่อความต้องการของประชาชน และด้านความพึงพอใจในนโยบาย มีความสำเร็จอยู่ในระดับมาก ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านบรรลุเป้าหมายของนโยบาย มีความสำเร็จอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านมีรายละเอียดดังนี้

2.1) ระดับการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ ในด้านการสนองต่อความต้องการของประชาชนในภาพรวม มีความสำเร็จอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิธีการแก้ไขปัญหาพระสงฆ์ผู้ไม่ประพฤติตามพระธรรมวินัยและกฎหมายของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ทำให้องค์กรสงฆ์ได้รับความศรัทธาเชื่อมั่นจากประชาชนยิ่งขึ้น มีความสำเร็จอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ นโยบายกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ ตรงกับความต้องการของประชาชนและคณะสงฆ์ มีความสำเร็จอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วิธีการแก้ไขปัญหาพระสงฆ์ผู้ไม่ประพฤติตามพระธรรมวินัยและกฎหมาย ของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ได้ช่วยแก้ไขปัญหาพระสงฆ์ประพฤติผิดนอกพระธรรมวินัยและกฎหมาย และช่วยทำให้จำนวนพระสงฆ์ประพฤติผิดลดลงอย่างเห็นได้ชัด มีความสำเร็จอยู่ในระดับมาก

2.2) ระดับการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ ในด้านบรรลุเป้าหมายของนโยบายในภาพรวม มีความสำเร็จอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เห็นด้วยกับนโยบายกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ มีความสำเร็จอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ วิธีการแก้ไขปัญหาพระสงฆ์ผู้ไม่ประพฤติตามพระธรรมวินัยและกฎหมาย ของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นไปตามเป้าหมายของมหาเถรสมาคม มีความสำเร็จอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถิติการจับกุมพระสงฆ์ผู้กระทำความผิดมีปริมาณมากขึ้น ทำให้พระสงฆ์ที่เหลืออยู่มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีความสำเร็จอยู่ในระดับมาก

2.3) ระดับการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ ในด้านความพึงพอใจในนโยบายในภาพรวม มีความสำเร็จอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นโยบายกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคม ช่วยให้อำนาจสงฆ์มีความเรียบร้อยดีงาม มีความสำเร็จอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ นโยบายกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ ช่วยสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรสงฆ์รวมทั้งสังคมประเทศชาติ และนโยบายกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ ได้รับการยอมรับจากประชาชนและคณะสงฆ์ มีความสำเร็จอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์สามารถดำเนินงานตามนโยบายกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมอย่างครอบคลุมทั่วถึงทุกพื้นที่ มีความสำเร็จอยู่ในระดับมาก

3) ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ และการศึกษาตามสมมติฐานปัจจัยด้านเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย ความเพียงพอของทรัพยากร ลักษณะของ

หน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ การวางแผนและการควบคุม มีความสัมพันธ์กับการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ตัวแปรอิสระเพียง 3 ตัว คือ การวางแผนและการควบคุม เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ ส่งผลต่อตัวแปรตาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตัวแปร 3 ตัว ดังกล่าวมานั้น สามารถที่อธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม คือ การนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ ได้ถึงร้อยละ 71.80

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการวางแผนและการควบคุม พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ควรที่จะมีการวางแผนและการควบคุมอย่างเป็นระบบ ทั้งมีการติดตามประเมินผลและตรวจสอบผลการแก้ไขปัญหาพระสงฆ์ไม่ประพฤติตามพระธรรมวินัยอยู่เสมอ มีการซักซ้อมจำลองแผนปฏิบัติงานการปราบพระสงฆ์ที่ไม่ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยอย่างจริงจัง มีการประชุมสัมมนาร่วมกันอย่างสม่ำเสมอในการหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้กับพระวินยาธิการและแก้ปัญหาได้ตรงจุด ทำให้การนำนโยบายปฏิบัติบรรลุผลสำเร็จ

2. ด้านเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ควรมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบายที่ชัดเจน พระวินยาธิการอ่านแล้วสามารถเข้าใจง่ายและนำนโยบายไปปฏิบัติได้สะดวก ไม่เกิดความสงสัยในเป้าหมายและวัตถุประสงค์ เช่น นโยบายกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมก็จะสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงสะดวกรวดเร็ว และบรรลุผลสำเร็จเป็นเหตุให้สามารถกำจัดพระสงฆ์นอกรีตออกจากพระศาสนาได้ ฝ่ายพระสงฆ์ที่เหลือก็จะมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าเดิม

3. ด้านลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ควรมีการประสานงานภายในศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวกรวดเร็วมากขึ้น โดยจัดอบรมถวายความรู้เกี่ยวกับพระธรรมวินัย และกฎหมาย ข้อปฏิบัติแนวทางการลงโทษแก่พระสงฆ์ผู้กระทำความผิดให้กับพระวินยาธิการให้มีความรู้ความเข้าใจในเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบายมากขึ้น มีการประสานงานร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐอย่างเป็นระบบชัดเจน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สะดวกรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติบรรลุผลสำเร็จ

4. ด้านความพร้อมเพียงของทรัพยากร แม้จะไม่ส่งผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ แต่พระวินยาธิการควรใช้งบประมาณในการบริหารงานนโยบายกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมอย่างเหมาะสมมากขึ้น ทั้งส่งเสริมให้มีอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการดำเนินงานของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์อย่างเพียงพอและเหมาะสมกับบุคลากรที่ปฏิบัติงาน เช่นนี้จะทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติบรรลุผลสำเร็จ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดใกล้เคียงมาเปรียบเทียบประสิทธิผลในการปฏิบัติงานและปรับปรุงแก้ไขในการดำเนินงาน
2. ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดให้หลากหลาย เช่น ปัจจัยด้านกระบวนการติดต่อสื่อสาร ด้านการติดตามประเมินผล ด้านความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ ด้านลักษณะของสภาพแวดล้อม ด้านนโยบายการบริหารและปฏิบัติ เพื่อให้การนำนโยบายไปปฏิบัติประสบผลสำเร็จมากขึ้น
3. ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายไปปฏิบัติในการกำกับดูแลพระสงฆ์ให้ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยและมติมหาเถรสมาคมของศูนย์พระวินยาธิการประจำจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อจะได้นำไปแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ

บรรณานุกรม

- คณะสงฆ์กรุงเทพมหานคร. (2554). **คู่มือพระวินยาธิการ**. พิมพ์ครั้งที่ 6 นครปฐม : สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- จุมพล หนีพลาณิช. (2549). **การวิเคราะห์นโยบาย**. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัย
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- ประชาชาติธุรกิจ. (2565). **มติมหาเถรสมาคมตั้งเจ้าอาวาสวัดไตรมิตร ยกร่างกฎสงฆ์ลงโทษพระนอกกรีต**. [ออนไลน์]. ได้จาก : <https://www.prachachat.net/general/news-927207> [สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2565].
- ปิยะนุช เงินคล้าย. (2562). **นโยบายสาธารณะ**. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พระครูพิสัยปริยัติกิจ (แก่น อคฺคคุณโณ). (2562). **พระมหากษัตริย์กับพระพุทธศาสนาในประวัติศาสตร์**
เขียนโดย: รองศาสตราจารย์ดุษฎี ไชโยธธา บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์. ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (ฉบับวิสาขบูชา) พฤษภาคม-สิงหาคม 2562.
- มติชนออนไลน์. (2565). **บุกรวบ 3 พระวัดบุรีรัมย์ เสพ-ค้ายาบ้า สารภาพใช้เงินรับกินมนต์ซื้อ**. [ออนไลน์]. ได้จาก : [https:// www.matichon.co.th/region/news_3525150](https://www.matichon.co.th/region/news_3525150) [สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2565]
- วรเดช จันทรศร. (2554). **ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร : สมาคมนักวิจัยมหาวิทยาลัยไทย
- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2562). **ระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยพระวินยาธิการ.พ.ศ.2562**. [ออนไลน์]. ได้จาก : <https://ssk.onab.go.th/th/content/category/detail/id/640/iid/5895> [สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2565].
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาปฏิรูปแห่งชาติ. (2558). **การปฏิรูปแนวทางและมาตรการปกป้องพิทักษ์กิจการพระพุทธศาสนา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

สุรัตศักดิ์ เสียบไธสง. (2557). ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่
ตำรวจภูธรหนองแค จ.สระบุรี. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบาย
สาธารณะและการจัดการสมัยใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

การบริหารงานระบบสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีในงานวิชาการของ
โรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชุมพร เขต 1
Management of Information Systems with Technology in
Academic Work of Wat Phichaiyaram School, Chumphon
Primary Educational Service Area Office 1

ประสิทธิ์ คงบุญแก้ว¹ และ สรายุทธ์ เศรษฐขจร²
Prasit Kongboonkaew¹ and Sarayuth Sethakhajorn²

¹โรงเรียนวัดพิชัยาราม

²สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

Corresponding Author: Prasit Kongboonkaew

อีเมล: hs8elf@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานระบบสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีในงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ดังนี้ ประกอบด้วย 1) ด้านการรวบรวมข้อมูล 2) ด้านการตรวจสอบข้อมูล 3) ด้านการประมวลผลข้อมูล 4) ด้านการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ 5) ด้านการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 34 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานระบบสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีในงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการตรวจสอบข้อมูล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการจัดเก็บข้อมูล และสารสนเทศ ด้านการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ ด้านการประมวลผลข้อมูล ส่วนด้านการรวบรวมข้อมูล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : ระบบสารสนเทศ เทคโนโลยี

Abstract

The purpose of this research was to study management of information system administration with technology in academic work of Wat Phichaiyaram School. under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area Office 1 in 5 aspects as follows: 1) Data collection 2) Data verification 3) Data processing 4) Data and information presentation and 5) Data and information collection The population used in this study were civil servants, teachers at Wat Phichaiyaram School. Under the jurisdiction of Chumphon Primary Educational Service Area Office 1 Academic Year 2022, totaling 34 teachers. The research tools were questionnaires, 5-level estimating scales, statistics used in data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that The management of information system management with technology in academic work of Wat Phichaiyaram School. Under the jurisdiction of Chumphon Primary Educational Service Area Office 1 in overall at a high level. When considering each aspects, it was found that the information examination with the highest mean, followed by data storage and information, the presentation of data and information, data processing, and data collection part has the lowest mean

Keywords: information system, technology

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 มาตรา 47 กำหนดให้สถานศึกษา มีการจัดระบบประเมินคุณภาพภายใน และเตรียมพร้อมสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก และมาตรา 48 สถานศึกษาต้องจัดทำรายงานประจำปี เพื่อเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อสาธารณชนนอกจากนี้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 10 มีแผนงานหลักที่ว่าด้วยการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการศึกษาโดยมุ่งพัฒนาให้มีข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการวางแผนการบริหาร และการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ มีการผลิตและการใช้ข้อมูลที่จัดเตรียมข้อมูลและสารสนเทศให้มีความชัดเจน ถูกต้อง สะดวกในการเรียกใช้ นับตั้งแต่ปีการศึกษา 2546 เป็นต้นมา กระทรวงศึกษาธิการได้เร่งรัดให้สถานศึกษาจัดทำระบบข้อมูลรายบุคคลของนักเรียนนักศึกษาและข้อมูลครู บุคลากรโดยจะมีข้อมูลรหัสประจำตัวประชาชน 13 หลักซึ่งเป็น ระบุฐานข้อมูลรายบุคคล จะสามารถรองรับนโยบายของรัฐบาลรวมทั้ง เพื่อใช้ประโยชน์ในการประมาณการงบประมาณค่าใช้จ่ายรายหัวของนักเรียน ความสำคัญที่ทำให้สถานศึกษา บริหารงานเป็นไปอย่างคล่องตัวและรวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติโดยรวมคือ การรวบรวมและจัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 66)

โรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 654 คน จำนวนครูผู้สอนทั้งสิ้น 34 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาส มีการส่งเสริมการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่อพิจารณาจากระบบสารสนเทศในงานวิชาการโดยภาพรวมแล้ว การจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษายังไม่เป็นระบบ ค้นหาข้อมูลได้ยาก และยังไม่เป็นทิศทางเดียวกัน จึงมีความจำเป็นที่ผู้บริหารและครูผู้สอนต้องร่วมมือกัน เพื่อพัฒนาโรงเรียนในการบริหารระบบสารสนเทศในงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพต่อไป

จากสภาพความเป็นมา ความสำคัญ และปัญหาดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจในศึกษากิจการงานระบบสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีในงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ว่ามีประสิทธิภาพหรือไม่ ในระดับใด เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษากิจการงานระบบสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีในงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานระบบสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีในงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยารามครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554 : 25-28) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการรวบรวมข้อมูล 2) ด้านการตรวจสอบข้อมูล 3) ด้านการประมวลผลข้อมูล 4) ด้านการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ 5) ด้านการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 34 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการบริหารงานระบบสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีในงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใช้กรอบแนวคิดการบริหารงานระบบสารสนเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554 : 25-28) ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการรวบรวมข้อมูล 2) ด้านการ

ตรวจสอบข้อมูล 3) ด้านการประมวลผลข้อมูล 4) ด้านการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ และ 5) ด้านการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการบริหารงานระบบสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีในงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) การรวบรวมข้อมูล 2) การตรวจสอบข้อมูล 3) การประมวลผลข้อมูล 4) การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ และ 5) การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของการบริหารงานระบบสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีในงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดการบริหารงานระบบสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีในงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 5 ด้าน ดังนี้ 1) การรวบรวมข้อมูล 2) การตรวจสอบข้อมูล 3) การประมวลผลข้อมูล 4) การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ และ 5) การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) โดยพิจารณาข้อคำถามที่มีค่า IOC เท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ (Conbach's Alpha Coefficient) โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .990

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 34 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 34 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับการบริหารงานระบบสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีในงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งและประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการบริหารงานระบบสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีในงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) การรวบรวมข้อมูล 2) การตรวจสอบข้อมูล 3) การประมวลผลข้อมูล 4) การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ และ 5) การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานระบบสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีในงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานระบบสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีในงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวม 5 ด้าน

การบริหารงานระบบสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีในงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1					
		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	การรวบรวมข้อมูล	4.46	0.48	มาก	5
2	การตรวจสอบข้อมูล	4.55	0.49	มากที่สุด	1
3	การประมวลผลข้อมูล	4.51	0.52	มากที่สุด	4
4	การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ	4.52	0.50	มากที่สุด	3
5	การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ	4.54	0.52	มากที่สุด	2
รวม		4.52	0.48	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานระบบสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีในงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการตรวจสอบข้อมูล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.55$) รองลงมาคือ ด้านการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ย ($\mu=4.54$) ด้านการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ย ($\mu=4.52$) ด้านการประมวลผลข้อมูล มีค่าเฉลี่ย ($\mu=4.51$) ส่วนด้านการรวบรวมข้อมูล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.46$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การบริหารงานระบบสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีในงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการตรวจสอบข้อมูล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ ด้านการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ ด้านการประมวลผลข้อมูล ส่วนด้านการรวบรวมข้อมูล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการรวบรวมข้อมูล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำการรวบรวมข้อมูลระบบสารสนเทศในงานวิชาการไปใช้ให้ตอบสนองตรงตามความต้องการของผู้ใช้ รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการตรวจสอบการรวบรวมข้อมูลมีความถูกต้องสมบูรณ์และครบถ้วนเป็นปัจจุบันและผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบายหรือเป้าหมายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศการรวบรวมข้อมูลให้ครูผู้สอน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการรวบรวมข้อมูลระบบสารสนเทศในงานวิชาการด้วยเทคโนโลยีให้มีความทันสมัย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ด้านการตรวจสอบข้อมูล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการใช้เทคโนโลยีตรวจสอบข้อมูลระบบสารสนเทศในงานวิชาการและผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้เทคโนโลยีระบบสารสนเทศในงานวิชาการค้นหาหรือเข้าการตรวจสอบข้อมูลที่ต้องการได้ในเวลาอันสั้น รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการตรวจสอบข้อมูลสารสนเทศในงานวิชาการให้มีความทันสมัย และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในงานวิชาการตรวจสอบข้อมูลในระบบฐานข้อมูลอย่างเหมาะสม และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการนำเทคโนโลยีการตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องสมบูรณ์และครบถ้วนเป็นปัจจุบัน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมของครูผู้สอนในเรื่องการตรวจสอบข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. ด้านการประมวลผลข้อมูล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้เทคโนโลยีการประมวลผลข้อมูลระบบสารสนเทศในงานวิชาการ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ได้ และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้เทคโนโลยีการจัดกลุ่ม แยกแยะสารสนเทศ ตามลักษณะและประเภทของสารสนเทศในงานวิชาการ รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้เทคโนโลยีระบบสารสนเทศในงานวิชาการประมวลผลข้อมูลในระบบฐานข้อมูลอย่างเหมาะสม และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้เทคโนโลยีระบบสารสนเทศในงานวิชาการประมวลผลข้อมูลที่ต้องการได้ในเวลาอันสั้น และผู้บริหารสถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมของครูผู้สอนในเรื่องการประมวลผลข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการประมวลผลข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

4. ด้านการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดเก็บข้อมูลระบบสารสนเทศในงานวิชาการเป็นปัจจุบันในระบบฐานข้อมูล ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการพัฒนาการนำเสนอข้อมูลระบบสารสนเทศในงานวิชาการให้มีความทันสมัย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

5. ด้านการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการใช้เทคโนโลยีจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศในงานวิชาการอย่างเป็นระบบ รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการใช้เทคโนโลยีจัดเก็บข้อมูลระบบสารสนเทศในงานวิชาการต่อการนำไปใช้งาน และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนวิเคราะห์การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศตามความจำเป็น ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้เทคโนโลยีจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศสามารถปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันได้ง่าย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการบริหารงานระบบสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีในงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยาราม โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการตรวจสอบข้อมูล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา

คือ ด้านการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ ด้านการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ ด้านการประมวลผลข้อมูล ส่วนด้านการรวบรวมข้อมูล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้เนื่องมาจากโรงเรียนวัดพิชัยอารามได้ให้ความสำคัญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ และผู้บริหารสถานศึกษามีความสนใจและมีความตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งปัจจุบันเทคโนโลยี สารสนเทศเข้ามามีบทบาทสำคัญ ในการจัดการศึกษามากขึ้น การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อรุณี แพงเวียงจันทร์ (2550 : 4) ระบบสารสนเทศที่มีคุณค่านั้นจะต้องตอบสนองต่อผู้ใช้แต่ละระดับโดยมีการจัดระบบที่ดี มีการวิเคราะห์ความต้องการความจำเป็นของระบบที่จะสนับสนุนโดยยึดถือขอบข่ายงานวางแผนและการตัดสินใจการบริหารงานในองค์กรเป็นหลักในการผลิตสารสนเทศนั้นต้องคำนึงถึงความแม่นยำครอบคลุมรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์และสามารถเรียกใช้ได้ในเวลาที่ต้องการ การ จัดระบบสารสนเทศในสถานศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ขององค์กรจะต้องเริ่มต้นจากการ จัดทำฐานข้อมูลของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ ประกอบกับการ จัดโครงสร้างการจำแนกแผนงานซึ่งจัดทำเพื่อวิเคราะห์แผนงานสำหรับการกำหนดงบประมาณและวางแผนของสถานศึกษาซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าโครงสร้างการจำแนกแผนงานเป็นจุดเริ่มต้นของการจัดทำระบบสารสนเทศในสถานศึกษาโครงสร้างการจำแนกแผนงานหมายถึงการจำแนกหมวดหมู่ของกิจกรรมในสถานศึกษาเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์การดำเนินงานให้สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การจัดระบบสารสนเทศ

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการรวบรวมข้อมูล โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารส่งเสริมและ สนับสนุนในเรื่องของการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร ให้สามารถจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศรวบรวมข้อมูลในงานวิชาการเป็นเครื่องมือ เช่น ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการจัดการใช้เทคโนโลยีรวบรวมข้อมูลระบบสารสนเทศในงานวิชาการเป็นหมวดหมู่ มีการรวบรวมข้อมูลระบบสารสนเทศในงานวิชาการด้วยเทคโนโลยีให้มีความทันสมัย ส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำความรู้ใหม่ๆ มาสร้างนวัตกรรมในการรวบรวมข้อมูลระบบสารสนเทศในงานวิชาการไปใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมณฑิรา คงยิ่ง (2561) ได้ศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่มีการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษา เพื่อรองรับการบริการทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ แต่ยังมีปัญหาหลายประการในการดำเนินงานทั้งด้านการบริหารจัดการงบประมาณ และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการจัดการระบบสารสนเทศให้มีคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า การจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากเรียงลำดับดังนี้ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านการตรวจสอบข้อมูล ด้านการเก็บข้อมูลไปใช้ และด้านการจัดเก็บข้อมูล ผลการเปรียบเทียบการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานที่พบว่าต่างกัน มีการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัย โรงเรียนควรจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลและสารสนเทศ วางแผนการดำเนินงานอย่างเป็น

ขั้นตอน ควรติดตามผลการดำเนินงานการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ แต่งตั้งบุคลากรประจำศูนย์สารสนเทศในโรงเรียน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบทั้งในและนอกสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ด้านการรวบรวมข้อมูลการบริหารงานระบบสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีในงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยยารามโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

2. ด้านการตรวจสอบข้อมูลผล โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนในเรื่องของการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรผู้ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการใช้เทคโนโลยีการตรวจสอบข้อมูล หรือกำหนดสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลระบบสารสนเทศในงานวิชาการส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำความรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ มาสร้างนวัตกรรมการตรวจสอบข้อมูลระบบสารสนเทศในงานวิชาการไปใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมณฑิรา คงยิ่ง (2561) ได้ศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาที่มีการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษา เพื่อรองรับการบริการทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ แต่ยังมีปัญหาหลายประการในการดำเนินงานทั้งด้านการบริหารจัดการงบประมาณ และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการจัดการระบบสารสนเทศให้มีคุณภาพผลการวิจัยพบว่า การจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากเรียงลำดับดังนี้ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านการตรวจสอบข้อมูล ด้านการนำข้อมูลไปใช้ และด้านการจัดเก็บข้อมูล ผลการเปรียบเทียบการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานที่พบว่าต่างกัน มีการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัย โรงเรียนควรจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลและสารสนเทศ วางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน ควรติดตามผลการดำเนินงานการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ แต่งตั้งบุคลากรประจำศูนย์สารสนเทศในโรงเรียน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบทั้งในและนอกสถานศึกษา พบว่า ด้านการตรวจสอบข้อมูลการบริหารงานระบบสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีในงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยยาราม โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด

3. ด้านการประมวลผลข้อมูล โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้เทคโนโลยีการประมวลผลข้อมูลระบบสารสนเทศในงานวิชาการเพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ได้ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้เทคโนโลยีการจัดกลุ่มแยกแยะสารสนเทศ ตามลักษณะและประเภทของสารสนเทศในงานวิชาการ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้เทคโนโลยีระบบสารสนเทศในงานวิชาการประมวลผลข้อมูลในระบบฐานข้อมูลอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทวิทย์ ชูเชื้อ (2560) ได้ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 การจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับได้ดังนี้การนำข้อมูลไปใช้การจัดเก็บข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการเปรียบเทียบการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาจำแนกตามเพศและอายุไม่แตกต่างกัน ยกเว้นจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ด้านการจัดเก็บข้อมูลและด้านการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเฉพาะครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 1 - 4 ปี กับ 11 ปี ขึ้นไปมีความแตกต่างกัน พบว่าด้านการประมวลผลข้อมูลการบริหารงานระบบสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีในงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยาราม โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมากที่สุด

4. ด้านการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้เทคโนโลยีระบบสารสนเทศในงานวิชาการค้นหาหรือเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้ในเวลาอันสั้น ส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำความรู้ใหม่ๆ มาใช้เทคโนโลยีนำเสนอข้อมูลระบบสารสนเทศสร้างนวัตกรรมการจัดเก็บข้อมูลระบบสารสนเทศในงานวิชาการไปใช้ในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของเอกอุตม จ้ายอ้น (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารกับการจัดระบบสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 2) ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารกับการจัดระบบสารสนเทศของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 อยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านเจตคติ ด้านความรู้ และด้านทักษะ 2) การจัดระบบสารสนเทศของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ การตรวจสอบข้อมูล การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ การรวบรวมข้อมูล การเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศ และการประมวลผลข้อมูล 3) สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารกับการจัดระบบสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พบว่าด้านการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศการบริหารงานระบบสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีในงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยาราม โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมากที่สุด

5. ด้านการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการใช้เทคโนโลยีจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศในงานวิชาการอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการใช้เทคโนโลยีจัดเก็บข้อมูลระบบสารสนเทศในงานวิชาการต่อการนำไปใช้งาน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้เทคโนโลยีกำหนดรายการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศที่ต้องการรวบรวม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเอกอุตม จ้ายอ้น (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารกับการจัดระบบสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

2) ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารกับการจัดระบบสารสนเทศของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 อยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านเจตคติ ด้านความรู้ และด้านทักษะ 2) การจัดระบบสารสนเทศของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ การตรวจสอบข้อมูล การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ การรวบรวมข้อมูล การเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศ และการประมวลผลข้อมูล 3) สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารกับการจัดระบบสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พบว่าด้านการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศการบริหารงานระบบสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีในงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยาราม โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อบริหารระบบสารสนเทศในงานวิชาการ ของโรงเรียนวัดพิชัยาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านการรวบรวมข้อมูล ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะดำเนินการจัดหา พัฒนา วัสดุอุปกรณ์ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องโทรทัศน์ โปรเจคเตอร์ เครื่องเสียง ระบบไวไฟ ระบบอินเทอร์เน็ตอย่างเพียงพอ ส่งเสริมครูผู้สอนได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลวิชาการ

2. ด้านการตรวจสอบข้อมูล ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะประชุมชี้แจงคณะครูและบุคลากรให้เห็นความสำคัญของการตรวจสอบข้อมูลไปใช้ โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศการตรวจสอบข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาจัดทำข้อมูลด้านวิชาการของสถานศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

3. ด้านการประมวลผลข้อมูล ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ควรส่งเสริมให้บุคลากรฝึกอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ในการประมวลผลต่าง ๆ

4. ด้านการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะดำเนินการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้บันทึกรวบรวมข้อมูลในการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ

5. ด้านการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ควรเพิ่มระบบสืบค้นข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ Internet ในห้องสมุดและมุมต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดอื่น ๆ
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จในการดำเนินงานการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยอาราม
3. ควรมีการศึกษาดำเนินงานการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดพิชัยอาราม

บรรณานุกรม

- เด่นชัย โพธิสว่าง. (2550). สภาพการดำเนินงานและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ทัสนี วงศ์เย็น. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- บังอร จันกรม. (2552). การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด และบุญสง นิลแก้ว. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. (ครั้งที่ 6). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม.
- มณฑิรา คงยิ่ง. (2561). การจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2548). เทคโนโลยีสารสนเทศเบื้องต้น. นนทบุรี : สาขาศิลปะศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). การจัดระบบบริหารและสารสนเทศภายใน
สถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา
พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- อรุณี แพงเวียงจันทร์. (2550). ปัญหาในการบริหารระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- เอกอุตม จ้ายอ้น. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารกับ
การจัดระบบสารสนเทศในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ
เขต 1. สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Tang. (2014). First Report of Tomato Yellow Leaf Curl Kanchanaburi Virus Infecting Eggplant in
Laos. *Plant Dis.* 8(3), 428-428.

ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

The Professionalism of School Administrators Educational Opportunity Extension Schools of Phupanasak Network Under Chumphon Primary Education Service Area Office 2

พศพงษ์ ช่วยเมือง¹, พัชรา เดชโฮม² และ สราวุธ เศรษฐจร³

Posspong Chuaymung¹, Patchara Dechhome²,
and Sarayuth Sethakhajorn³

โรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

^{2,3} คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Posspong Chuaymung

อีเมล : c.game3601@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ใน 6 ด้าน ดังนี้ ประกอบด้วย 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านการจัดระบบงาน 3) ด้านวิชาการ 4) ด้านบริหารจัดการ 5) ด้านสังคมและชุมชน และ 6) ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 93 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : ความเป็นมืออาชีพ โรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายภูพานาสัก

Abstract

The purpose of this research was to study the current and desirable conditions. The professionalism of school administrators education opportunity extension school of Phupanasak network under Chumphon primary educational service area office 2 in 6 aspects as follows 1) Moral and Ethics 2) System management 3) Academic 4) Management 5) Society and community 6) Administrative self-development. The populations used in the research were opportunity Extension School Teachers of Phupanasak Network under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 2 academic year

2022, Consisted of 93 people. The research instrument was a 5 rating scales questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that the current situation of The professionalism of school administrators education opportunity extension school of Phupanasak network under Chumphon primary educational service area office 2 Overall, it was at a high level. The overall desirable condition of The professionalism of school administrators education opportunity extension school of Phupanasak network under Chumphon primary education service area office 2 it was the highest level.

Keywords: The professionalism of school administrators education, Opportunity Extension School, Phupanasak network.

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 258 จ. ซึ่งบัญญัติให้มีการดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ที่มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและปฏิรูประบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษาและตอบโจทย์การพัฒนาของโลกอนาคต โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนทุกกลุ่มวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน พัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวินัย นิสัยใฝ่เรียนรู้ อย่าง ต่อเนื่องตลอดชีวิตและเป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่ มีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภาคภูมิใจในความเป็น ที่เป็นการจัดโครงสร้างการบริหารการศึกษาโดยยึดหลักของการมีเอกภาพเชิงนโยบาย หลากหลายในการปฏิบัติโดยเน้นระบบการกระจายอำนาจและการยึดหลักการมีส่วนร่วม ผู้บริหาร ผู้นำ ผู้จัดการองค์กรหรือหัวหน้างาน ไม่ว่าจะหน่วยงานเล็กหรือหน่วยงานใหญ่ หน่วยงานราชการ หรือเอกชน ย่อมมีบทบาทที่เป็นผลต่อความสำเร็จและประสิทธิภาพของงานเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นผู้บริหารหรือผู้นำจะต้องมีคุณสมบัติเหมาะสม มีพฤติกรรมในการเป็นผู้นำที่ถูกต้อง เพราะความสำเร็จของงานทุกด้านขององค์กรขึ้นอยู่กับผู้บริหารหรือผู้นำที่จะวินิจฉัยสั่งการหรือตัดสินใจแก้ปัญหานั้นๆ เพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนในยุคปัจจุบันนี้จำเป็นต้องใช้รับการพัฒนาวินัยที่พอเหมาะพอเหมาะ ให้สามารถบริหารจัดการโรงเรียนท่ามกลางกระแสที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงแห่งโลกอนาคตที่ผู้บริหารการศึกษาจะต้องมียุทธศาสตร์ที่สำคัญและแผนการพัฒนาโรงเรียนเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่สำคัญอย่างมีคุณภาพและมีศักยภาพตามนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของเวเบอร์ (Weber, 1989) ภาวะผู้นำที่เข้มแข็งของผู้บริหารโรงเรียนเป็นคุณลักษณะสำคัญของโรงเรียนที่จะดำเนินกิจกรรมของโรงเรียนประสบผลสำเร็จ ด้วยเหตุนี้จึงเน้นความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารทุกระดับต้องมีวิสัยทัศน์มองเห็นความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพในการศึกษาและพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ของการบริหารจัดการ ส่งเสริมให้บุคคลมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะการจัดการกระบวนการเรียนรู้การศึกษาเพื่อการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ผู้บริหารมีอาชีพนั้นจะต้องทำให้โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพผู้บริหารโรงเรียนต้องเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม กำกับดูแล สนับสนุน ส่งเสริม พร้อมกับมีบทบาทในการกำหนดทิศทางทางการจัดการศึกษา สิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งของการบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้นก็คือการมีส่วนร่วมของโรงเรียนซึ่งประกอบไปด้วยบุคลากรครูและนักเรียนตลอดถึงชุมชนท้องถิ่น ผู้นำจะต้องมีวิสัยทัศน์ที่สำคัญในความท้าทายของการเปลี่ยนแปลงในสังคมโลก ซึ่งประกอบไปด้วยสิ่งที่สำคัญคือเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการบูรณาการ

นำเอาทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ในการประยุกต์และสนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ภายใต้ของการนำเอาเทคโนโลยีนั้นมาบูรณาการ การเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพจึงต้องมีความรอบรู้และมีทักษะการบูรณาการทั้งความรู้ ทักษะ และเจตคติแห่งคุณธรรมจริยธรรมในการยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศและการแก้ปัญหาปัจจัยเชิงระบบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน การบริหารจัดการต้องเน้นให้เกิดคุณภาพตามเป้าหมายเป็น ที่พึงพอใจแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้เสีย โดยมุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็น บุคคลที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนการศึกษา

โรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก ซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาสตั้งอยู่บนพื้นที่ตำบลเขาทะลุ ตำบลเขาค่าย และตำบลนาสัก อำเภอสวี จังหวัดชุมพร เปิดสอนในระดับปฐมวัยถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก จัดตั้งขึ้นโดยมีเป้าหมายเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการศึกษาและร่วมกันพัฒนาแก้ไขปัญหาด้านการจัดการศึกษาที่ยังประสบปัญหาด้านการศึกษาหลายด้าน เช่น ด้านโอกาสการเข้ารับการศึกษาด้านความเท่าเทียมเสมอภาคสิทธิทางการศึกษาด้านคุณภาพการศึกษาด้านการพัฒนาเทคโนโลยีการศึกษาเพื่อเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ ฉะนั้นผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องมีคุณสมบัติความเป็นมืออาชีพในด้านการบริหาร มีความพร้อมทั้งความรู้ ทักษะและบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับความเป็นมืออาชีพที่สามารถใช้ทักษะทางบริหารมืออาชีพไปพัฒนาและแก้ไขปัญหาทางการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2, 2565) จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผลที่ได้จะนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นผู้บริหารมืออาชีพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จากแนวคิดของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา (2548 : 35-36) โดยแบ่งเป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านการจัดระบบงาน 3) ด้านวิชาการ 4) ด้านบริหารจัดการ 5) ด้านสังคมและชุมชน 6) ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 93 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านการจัดระบบงาน 3) ด้านวิชาการ 4) ด้านบริหารจัดการ 5) ด้านสังคมและชุมชน และ 6) ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ประกอบด้วย ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านการจัดระบบงาน ด้านวิชาการ ด้านบริหารจัดการด้านสังคมและชุมชน และด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณ ค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 103)

ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของความเป็นมืออาชีพในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของความเป็นมืออาชีพในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของความเป็นมืออาชีพในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของความเป็นมืออาชีพในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของความเป็นมืออาชีพในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านการจัดระบบงาน 3) ด้านวิชาการ 4) ด้านบริหารจัดการ 5) ด้านสังคมและชุมชน 6) ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 0.67 - 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายละแม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .992

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้วไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จำนวน 93 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร

เขต 2 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูในโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 2 จำนวน 93 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่ง Link แบบสอบถามให้ผู้ให้ข้อมูลตามจำนวนที่ต้องการ พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์กรณีแบบ Online

3. เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามที่ให้ผู้ให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามออนไลน์ (Online) ผ่าน Google Form เก็บคืนได้จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน โดย ใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานุเคราะห์ เขต 2 ใน 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านการจัดระบบงาน 3) ด้านวิชาการ 4) ด้านบริหารจัดการ 5) ด้านสังคมและชุมชน และ 6) ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานุเคราะห์ เขต 2 นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานุเคราะห์ เขต 2 โดยภาพรวม

ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหาร สถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.20	.67	มาก	1	4.55	.54	มากที่สุด	3
ด้านการจัดระบบงาน	4.02	.72	มาก	5	4.51	.59	มากที่สุด	6
ด้านวิชาการ	4.06	.70	มาก	3	4.53	.60	มากที่สุด	4
ด้านบริหาร จัดการ	3.97	.74	มาก	6	4.52	.59	มากที่สุด	5
ด้านสังคมและชุมชน	4.10	.77	มาก	2	4.59	.56	มากที่สุด	1
ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร	4.04	.73	มาก	4	4.56	.55	มากที่สุด	2
รวม	4.07	.72	มาก		4.54	.57	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.20$) รองลงมาคือ ด้านสังคมและชุมชน ($\mu = 4.10$) ส่วนด้านบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 3.97$)

สภาพที่พึงประสงค์ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสังคมและชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.59$) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร ($\mu = 4.56$) ส่วนด้านด้านการจัดระบบงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.51$)

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ด้านคุณธรรม จริยธรรม จำแนกตามรายชื่อ

	ความเป็นมืออาชีพของ ผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
		μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ประพฤติดี ใช้หลักธรรมในการบริหาร	4.10	.75	มาก	8	4.51	.60	มากที่สุด	9
2	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ยึดมั่นในหลักคุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร	4.09	.75	มาก	9	4.47	.69	มาก	10
3	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีสติสัมปชัญญะในการบริหาร	4.27	.79	มาก	3	4.54	.62	มากที่สุด	7
4	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.16	.78	มาก	6	4.57	.58	มากที่สุด	4
5	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงาน	4.11	.73	มาก	7	4.53	.62	มากที่สุด	8
6	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีระเบียบวินัย รับผิดชอบต่อหน้าที่	4.17	.76	มาก	5	4.55	.62	มากที่สุด	5
7	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้แต่งกายสุภาพเรียบร้อยตามความเหมาะสมถูกต้องเหมาะสมตามขนบธรรมเนียม	4.42	.73	มาก	1	4.65	.62	มากที่สุด	1
8	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ	4.30	.78	มาก	2	4.58	.68	มากที่สุด	3
9	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.25	.79	มาก	4	4.59	.63	มากที่สุด	2
10	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา	4.09	.87	มาก	9	4.55	.70	มากที่สุด	5
	รวม	4.20	.67	มาก		4.55	.54	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สภาพปัจจุบันความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ด้านคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.20$) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้แต่งกายสุภาพเรียบร้อยตามความเหมาะสมฤดูกาลเทศตามขนบธรรมเนียม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.42$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ ($\mu = 4.30$) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ยึดมั่นในหลักคุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.09$)

สภาพที่พึงประสงค์ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ด้านคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.55$) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้แต่งกายสุภาพเรียบร้อยตามความเหมาะสมฤดูกาลเทศตามขนบธรรมเนียม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.65$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ($\mu = 4.59$) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ยึดมั่นในหลักคุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.47$)

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ด้านการจัดระบบงาน จำแนกตามรายชื่อ

	ความเป็นมืออาชีพของ ผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
		μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นผู้นำ ในการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้	4.12	.78	มาก ที่สุด	1	4.57	.63	มาก ที่สุด	1
2	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบงาน สารสนเทศและการสื่อสาร	3.99	.79	มาก	8	4.45	.67	มาก	10
3	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาระบบ เครือข่ายการประกันคุณภาพ การศึกษา	4.05	.74	มาก	2	4.51	.64	มาก ที่สุด	5
4	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการ บริหารจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมทั้ง ระบบ	4.02	.82	มาก	5	4.53	.64	มาก ที่สุด	4
5	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างวิสัยทัศน์ ร่วมกันในการเรียนรู้เพื่อพัฒนา โรงเรียนหรือชุมชน	4.04	.85	มาก	3	4.49	.69	มาก	6
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนด กรอบการคิดวิเคราะห์ในการ แก้ปัญหา	3.97	.83	มาก	10	4.47	.69	มาก	9
7	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ทักษะการ แก้ปัญหาและการตัดสินใจ	4.01	.87	มาก	6	4.56	.68	มาก ที่สุด	2
8	ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับอุปสรรค และโอกาสเพื่อบริหารการศึกษาให้ บรรลุวิสัยทัศน์	4.01	.80	มาก	6	4.49	.65	มาก	6
9	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้คำนึงถึง ผลประโยชน์ระยะยาวและเป้าหมาย โดยรวม	4.04	.85	มาก	3	4.55	.65	มาก ที่สุด	3
10	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตาม และตรวจสอบระบบการบริหาร	3.99	.85	มาก	8	4.49	.69	มาก	6

รวม	4.02	.72	มาก	4.51	.59	มากที่สุด
-----	------	-----	-----	------	-----	-----------

จากตารางที่ 3 พบว่า สภาพปัจจุบันความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ด้านการจัดระบบงาน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.02$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นผู้นำในการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.12$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาระบบเครือข่ายการประกันคุณภาพการศึกษา ($\mu = 4.05$) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดกรอบการคิดวิเคราะห์ในการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 3.97$)

สภาพที่พึงประสงค์ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ด้านการจัดระบบงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.51$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นผู้นำในการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.57$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ทักษะการแก้ปัญหาและกาตัดสินใจ ($\mu = 4.56$) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบงานสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.45$)

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ด้านวิชาการ จำแนกตามรายชื่อ

	ความเป็นมืออาชีพของ ผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
		μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ	4.11	.74	มาก	1	4.55	.67	มากที่สุด	3
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถในการการพัฒนาหลักสูตร	4.03	.76	มาก	7	4.53	.67	มากที่สุด	5
3	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนารูปแบบกระบวนการเรียนรู้	4.01	.80	มาก	9	4.49	.69	มาก	8
4	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูตามแผนปฏิบัติการเรียนรู้	4.04	.81	มาก	6	4.58	.65	มากที่สุด	1
5	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.03	.81	มาก	7	4.51	.69	มากที่สุด	7
6	ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจในกระบวนการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.10	.79	มาก	3	4.54	.64	มากที่สุด	4
7	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้กลยุทธ์การเป็นผู้นำและเทคนิคต่าง ๆ เพื่อใช้ในการบริหารงานวิชาการ	4.08	.77	มาก	4	4.49	.64	มาก	8
8	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยมุ่งผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.11	.81	มาก	1	4.57	.61	มากที่สุด	2
9	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูจัดหาสื่อและผลิตสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน	4.01	.79	มาก	9	4.47	.70	มาก	10

10	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนากระบวนการวัดและประเมินผลมีประสิทธิภาพตรงตามตัวชี้วัด	4.08	.80	มาก	4	4.53	.70	มากที่สุด	5
รวม		4.06	.70	มาก		4.53	.60	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4 พบว่า สภาพปัจจุบันความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.06$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยมุ่งผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.11$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจในกระบวนการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\mu = 4.10$) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนารูปแบบกระบวนการเรียนรู้ และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูจัดหาสื่อและผลิตสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.01$)

สภาพที่พึงประสงค์ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ด้านวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูตามแผนปฏิบัติการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.58$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยมุ่งผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\mu = 4.57$) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูจัดหาสื่อและผลิตสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.47$)

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ด้านบริหารจัดการ จำแนกตามรายชื่อ

	ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
		μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการวางแผนกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ	4.00	.78	มาก	5	4.49	.64	มาก	7
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.02	.83	มาก	4	4.59	.61	มากที่สุด	1
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารความขัดแย้ง	3.81	.92	มาก	10	4.49	.67	มาก	7
4	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้บริหารทรัพยากรทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ	3.99	.77	มาก	7	4.51	.67	มากที่สุด	6
5	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	3.89	.88	มาก	8	4.47	.70	มาก	10
6	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำเทคนิคการบริหารจัดการแนวใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ	3.86	.79	มาก	9	4.49	.64	มาก	7
7	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการปฏิบัติงานและการสั่งการ	4.04	.75	มาก	2	4.53	.62	มากที่สุด	3
8	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถแก้ปัญหาปรับปรุงและพัฒนาระบบงานให้มีคุณภาพ	4.03	.80	มาก	3	4.53	.64	มากที่สุด	3

ตารางที่ 5 (ต่อ)

	ความเป็นมืออาชีพของ ผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
		μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
9	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้รู้เท่าทัน เหตุการณ์ สามารถนำมาบูรณาการ ในการบริหารจัดการ	4.10	.77	มาก	1	4.52	.65	มาก ที่สุด	5
10	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการ สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ร่วมงาน	4.00	.90	มาก	5	4.57	.61	มาก ที่สุด	2
	รวม	3.97	.74	มาก		4.52	.59	มากที่สุด	

จากตารางที่ 5 พบว่า สภาพปัจจุบันความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ด้านบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.97$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้รู้เท่าทันเหตุการณ์ สามารถนำมาบูรณาการในการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ($\mu = 4.10$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานและการสั่งการ ($\mu = 4.04$) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการบริหารความขัดแย้ง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 3.81$)

สภาพที่พึงประสงค์ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ด้านบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.52$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.59$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ร่วมงาน ($\mu = 4.57$) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.47$)

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ด้านสังคมและชุมชน จำแนกตามรายชื่อ

	ความเป็นมืออาชีพของ ผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
		μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการ บริหารจัดการโรงเรียนเพื่อชุมชน และสังคม	4.14	.83	มาก	2	4.57	.63	มาก ที่สุด	7
2	ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงาน ในบริบทที่มีอิทธิพลต่อการ เปลี่ยนแปลงในสังคม	4.06	.80	มาก	9	4.58	.63	มาก ที่สุด	6
3	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มี มนุษยสัมพันธ์ดีต่อชุมชนและ สังคม	4.16	.89	มาก	1	4.65	.58	มาก ที่สุด	2

ตารางที่ 6 (ต่อ)

	ความเป็นมืออาชีพของ ผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
		μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนและสังคม	4.12	.86	มาก	5	4.66	.60	มากที่สุด	1
5	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถรองใจคนให้ยอมรับนับถือและศรัทธา	3.98	.88	มาก	10	4.56	.63	มากที่สุด	8
6	ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับเสนอแนะและความคิดเห็นชุมชนและสังคมเพื่อพัฒนาการศึกษา	4.13	.80	มาก	3	4.59	.63	มากที่สุด	5
7	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างระบบการกระจายข้อมูลข่าวสารเพื่อการเข้าถึงของชุมชน	4.10	.78	มาก	7	4.56	.63	มากที่สุด	8
8	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อประโยชน์ของนักเรียนและโรงเรียน	4.09	.84	มาก	8	4.62	.59	มากที่สุด	3
9	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมเข้ามามีส่วนร่วมกับการดำเนินโครงการและกิจกรรมของโรงเรียน	4.13	.85	มาก	3	4.61	.59	มากที่สุด	4
10	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างระบบเครือข่ายระหว่างโรงเรียนและชุมชน	4.11	.85	มาก	6	4.55	.71	มากที่สุด	10
	รวม	4.10	.77	มาก		4.59	.56	มากที่สุด	

จากตารางที่ 6 พบว่า สภาพปัจจุบันความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ด้านสังคมและชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.10$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ต่อชุมชนและสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ($\mu = 4.16$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อชุมชนและสังคม ($\mu = 4.14$) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาสามารถรองใจคนให้ยอมรับ นับถือและศรัทธา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 3.98$)

สภาพที่พึงประสงค์ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ด้านสังคมและชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.59$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนและสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ($\mu = 4.66$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ต่อชุมชนและสังคม ($\mu = 4.65$) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาสร้างระบบเครือข่ายระหว่างโรงเรียนและชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.55$)

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร จำแนกตามรายชื่อ

	ความเป็นมืออาชีพของ ผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
		μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะและทัศนคติใน การบริหาร	4.09	.80	มาก	1	4.55	.63	มากที่สุด	7
2	ผู้บริหารสถานศึกษาเพิ่มพูน สมรรถภาพและประสิทธิภาพในการ บริหาร	4.06	.82	มาก	3	4.52	.64	มากที่สุด	9
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อนและข้อจำกัด ความสามารถในการบริหาร	3.97	.79	มาก	10	4.52	.60	มากที่สุด	9
4	ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาตนเองให้ ด้านการบริหารให้สอดคล้องกับบริบท ของงาน	4.03	.80	มาก	7	4.54	.64	มากที่สุด	8
5	ผู้บริหารสถานศึกษาวางเป้าหมายใน ระยะยาวในการพัฒนาตนเอง	4.05	.74	มาก	6	4.56	.58	มากที่สุด	6
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถใน การบริหารจัดการแบบมืออาชีพ	4.06	.79	มาก	3	4.59	.61	มากที่สุด	2
7	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ควบคุมวุฒิ ภาวะทางอารมณ์ (EQ) ของตนเองได้ดี	3.99	.95	มาก	9	4.58	.61	มากที่สุด	4
8	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรับผิดชอบ ในหน้าที่และมีประสิทธิภาพในการ ทำงาน	4.09	.80	มาก	1	4.58	.58	มากที่สุด	4
9	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ องค์กรเพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขันทางการศึกษา	4.06	.79	มาก	3	4.59	.59	มากที่สุด	2
10	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถ ถ่ายทอดประสบการณ์ความรู้สู่ องค์กรพัฒนาการศึกษา ไปสู่ ความเป็นเลิศ	4.02	.86	มาก	8	4.60	.57	มากที่สุด	1
	รวม	4.04	.73	มาก		4.56	.55	มากที่สุด	

จากตารางที่ 7 พบว่า สภาพปัจจุบันความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.04$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะและทัศนคติในการบริหาร และผู้บริหารสถานศึกษามีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และมี

ประสิทธิภาพในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.09$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเพิ่มพูนสมรรถภาพ และประสิทธิภาพในการบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารจัดการแบบมืออาชีพ และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้องค์กรเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการศึกษา ($\mu = 4.06$) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อนและข้อจำกัดความสามารถในการบริหาร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 3.97$)

สภาพที่พึงประสงค์ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถถ่ายทอดประสบการณ์ความรู้สู่องค์กรพัฒนาการศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.60$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารจัดการแบบมืออาชีพ และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้องค์กรเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการศึกษา ($\mu = 4.59$) ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเพิ่มพูนสมรรถภาพและประสิทธิภาพในการบริหาร และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนและข้อจำกัดความสามารถในการบริหาร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.52$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

สภาพปัจจุบันความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านสังคมและชุมชน ส่วนด้านบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสังคมและชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร ส่วนด้านการจัดระบบงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านคุณธรรม จริยธรรม สภาพปัจจุบันด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้แต่งกายสุภาพเรียบร้อยตามความเหมาะสมฤดูกาลเทศะตามขนบธรรมเนียม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ยึดมั่นในหลักคุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์ ด้านคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้แต่งกายสุภาพเรียบร้อยตามความเหมาะสมฤดูกาลเทศะตามขนบธรรมเนียม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ยึดมั่นในหลักคุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการจัดระบบงาน สภาพปัจจุบันด้านการจัดระบบงาน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นผู้นำในการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาระบบเครือข่ายการประกันคุณภาพการศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดกรอบการคิดวิเคราะห์ในการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์ด้านการจัดระบบงาน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นผู้นำในการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ทักษะการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบงานสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านวิชาการ สภาพปัจจุบันด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ความสามารถพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ และผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยมุ่งผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจในกระบวนการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนารูปแบบกระบวนการเรียนรู้ และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมจัดหาสื่อและผลิตสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์ด้านวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูตามแผนปฏิบัติการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยมุ่งผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมจัดหาสื่อและผลิตสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านบริหารจัดการ สภาพปัจจุบันด้านบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้รู้เท่าทันเหตุการณ์ สามารถนำมาบูรณาการในการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานและการสั่งการ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการบริหารความขัดแย้ง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์ด้านบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ร่วมงาน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านสังคมและชุมชน สภาพปัจจุบันด้านสังคมและชุมชนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดีต่อชุมชนและสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการบริหารจัดการโรงเรียนเพื่อชุมชนและสังคม ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาสามารถระจูงใจคนให้ยอมรับ นับถือและศรัทธา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์ด้านสังคมและชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนและสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มี มนุษย

สัมพันธ์ดีต่อชุมชนและสังคม ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาสร้างระบบเครือข่ายระหว่างโรงเรียนและชุมชน มีค่าเฉลี่ย ต่ำที่สุด

ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร สภาพปัจจุบันด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะและทัศนคติในการบริหาร และผู้บริหารสถานศึกษามีความรับผิดชอบในหน้าที่และมีประสิทธิภาพในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเพิ่มพูนสมรรถภาพและประสิทธิภาพในการบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารจัดการแบบมีอาชีพ และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้องค์กรเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนและข้อจำกัดความสามารถในการบริหาร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถถ่ายทอดประสบการณ์ความรู้สู่องค์กรพัฒนาการศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการบริหารจัดการแบบมีอาชีพ และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้องค์กรเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเพิ่มพูนสมรรถภาพและประสิทธิภาพในการบริหาร และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนและข้อจำกัดความสามารถในการบริหาร มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านสังคมและชุมชน ส่วนด้านบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสักเป็นผู้ประพฤติดี ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร มีความยุติธรรมมีเหตุผลและเป็นผู้ที่ยึดมั่นถ่อมถ่อมในหลักคุณธรรมจริยธรรมอันดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วงศ์วะลี ยั่งยืน (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่องคุณลักษณะผู้บริหารมีอาชีพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารมีอาชีพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านการจัดระบบ ด้านสังคมและชุมชน ด้านวิชาการ ด้านการบริหารจัดการด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหารตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสังคมและชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร ส่วนด้านด้านการจัดระบบงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูเห็นความสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในการดำเนินการจัดการศึกษาผู้บริหารมีอาชีพจะต้องระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อใช้ในการบริหารการศึกษา ซึ่งอาจจำเป็นต้องประสานความร่วมมือกับชุมชนสังคมและองค์กรท้องถิ่นในภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมทางการศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมี

มนุษย์สัมพันธ์ที่ดีสามารถครองใจคน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพิชญ์ มั่งสุช (2563) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ มาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านวิสัยทัศน์ ด้าน การใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล ด้านภาวะผู้นำและด้านบุคลิกภาพ ตามลำดับ

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

ด้านคุณธรรม จริยธรรม สภาพปัจจุบันด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมาก และสภาพที่ พึงประสงค์ด้านคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน ขยายโอกาสเครือข่ายภูวนาสัก ยึดมั่นในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ทั้งการ แสดงออกทางกายภาพอันสมควรและเหมาะสมตามกาลเทศะ ตลอดจนการยึดมั่นถือมั่นศรัทธาใน วิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อรักษาอุดมการณ์และแนวทางในการบริหารการศึกษาให้เป็นไปในทิศทาง ที่ถูกต้องและเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ วงศ์วะลี ยั่งยืน (2563) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะ ผู้บริหารมืออาชีพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดย เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาลำต่ำ ดังนี้ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) ด้านการจัดระบบ 3) ด้าน สังคมและชุมชน 4) ด้านวิชาการ 5) ด้านการบริหารจัดการ และ 6) ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร ตามลำดับ

ด้านการจัดระบบงาน สภาพปัจจุบันด้านการจัดระบบงาน อยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ ด้านการจัดระบบงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส เครือข่ายภูวนาสัก มองเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาการศึกษามุ่งสู่ความเป็นเลิศ โดยการส่งเสริมการ พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มุ่งพัฒนาครูผู้เปรียบเสมือนเพลาคับเคลื่อนให้ทิศทาง การศึกษาไปสู่ความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทภัก สุขโข (2559) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะ ของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของครู ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยคุณลักษณะของ ผู้บริหารสถานศึกษาในด้านความเป็นผู้นำด้านการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และ รองลงมา คือด้านความสามารถในการบริหาร

ด้านวิชาการ สภาพปัจจุบันด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ด้านวิชาการ อยู่ ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูวนาสัก มี ความสามารถพื้นฐานในการบริหารวิชาการทั้งในด้านการวางแผนด้านงานวิชาการ การพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการสอน การส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการสอน โดยมุ่งผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ปิยวรรณ สวามิภักดิ์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ

การมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ คุณลักษณะด้านวิชาการ รองลงมาคือ คุณลักษณะด้านการตัดสินใจ

ด้านบริหารจัดการ สภาพปัจจุบันด้านบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ด้านบริหารจัดการ อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก มีความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษา เป็นผู้ทันสมัย เท่าทันเหตุการณ์ สามารถนำข้อมูลเหตุการณ์ปัจจุบันเข้ามาบูรณาการ และมีแนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยการกำหนดแผน กลยุทธ์ วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างชัดเจน สามารถลงมือปฏิบัติออกมาเป็นรูปธรรมได้ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ชุตติมา ศิริไพรวรรณ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลวิจัยพบว่า ระยะเวลาสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ควรมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย การมีภูมิรู้ รอบรู้ในเรื่องใหม่ ๆ ทันต่อเหตุการณ์ หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

ด้านสังคมและชุมชน สภาพปัจจุบันด้านสังคมและชุมชน อยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ด้านสังคมและชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชนและสังคม เพื่อสร้างความมั่นคงและสร้างโอกาสทางการศึกษา สามารถครองใจคนให้ยอมรับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา ทองไทย (2558) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สิงห์บุรี และอ่างทอง ผลวิจัยปรากฏว่าคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท สิงห์บุรี และอ่างทอง ด้านมนุษยสัมพันธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารจำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับบุคคล ต่าง ๆ เช่น กับผู้ใต้บังคับบัญชา กับบุคคลโดยทั่วไป ความมีมนุษยสัมพันธ์ อันได้แก่ ความมีน้ำใจ

ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร สภาพปัจจุบันด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร อยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่ายภูพานาสัก เป็นผู้ที่พัฒนาองค์ความรู้อยู่เสมอ ทั้งในด้านความสามารถ ทักษะและเจตคติในการทำงานบริหารงานให้คุณภาพที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันธวัช นูนารถ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะและแนวทางการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในเขตจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในเขตจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการพัฒนาตนเอง ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองใน

ด้านองค์ความรู้ ในศาสตร์การบริหารสมัยใหม่แล้วนำมาประยุกต์ใช้ในองค์การ ผู้บริหารควรสนใจ หาเวลาศึกษาหาความรู้โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องหลักการสำคัญเพื่อการจัดการในสถานศึกษาเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. **ด้านคุณธรรม จริยธรรม** ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพควรประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพและเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา แต่งกายสุภาพเรียบร้อยตามความเหมาะสมถูกกาลเทศะตามขนบธรรมเนียม โดยยึดมั่นในหลักคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารและ ความถูกต้องในการตัดสินใจหรือแก้ปัญหา จะนำมาซึ่งความเคารพและให้เกียรติจากผู้ใต้บังคับบัญชาก่อให้เกิดการบริหารที่มีประสิทธิผลอย่างมีประสิทธิภาพ

2. **ด้านการจัดระบบงาน** ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพควรมีการกำหนดกรอบการคิดวิเคราะห์ในการแก้ปัญหา จัดการปัญหาด้วยการกระบวนการคิดและตัดสินใจที่เป็นธรรม โดยใช้ทักษะการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ มีการติดตามและตรวจสอบระบบการบริหาร มีการจัดระบบงานสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อให้การบริหารสำเร็จตามเป้าหมาย สามารถเป็นผู้นำในการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้

3. **ด้านวิชาการ** ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพควรส่งเสริมให้ครูจัดหาสื่อและผลิตสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพที่มุ่งไปสู่ความเป็นเลิศ และเป็นผู้นำในการพัฒนารูปแบบกระบวนการเรียนรู้ โดยการพัฒนาคูตามแผนปฏิบัติการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับมาตรฐานการศึกษา ก่อให้เกิดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยมุ่งผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. **ด้านบริหารจัดการ** ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพควรมีความสามารถในการบริหารความขัดแย้งต่อบุคลากรในองค์กรได้ดี โดยยึดหลักการเหตุและผลเป็นสำคัญ ไม่ก่อให้เกิดปัญหาตามมาในภายหลัง เป็นผู้นำการบริหารจัดการแนวใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วม และการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ร่วมงาน จะนำมาซึ่งการปฏิบัติงานร่วมกันในองค์กรอย่างมีความสุข

5. **ด้านสังคมและชุมชน** ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพควรจะเป็นผู้ที่สามารถครองใจคนให้ยอมรับนับถือและศรัทธาทั้งคนในองค์กร ชุมชนและบุคคลอื่นภายนอก เพื่อให้การบริหารสถานศึกษามีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคม โดยเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดีต่อชุมชนและสังคม และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนและสังคม สนับสนุนให้ชุมชนและสังคมเข้ามามีส่วนร่วมและบทบาทในการบริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในทรัพยากรทางการศึกษาในการบริหารให้มุ่งไปสู่ความเป็นเลิศ

6. **ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร** ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพควรกำหนดทิศทางและเป้าหมายในการพัฒนาตนเอง สามารถควบคุมวุฒิภาวะทางอารมณ์ของตนเองได้ดี มีวุฒิภาวะที่เหมาะสมในการบริหาร สามารถถ่ายทอดประสบการณ์ความรู้ต่าง ๆ เข้าสู่องค์กร ส่งเสริมให้องค์กรเพิ่มขีด

ความสามารถในการแข่งขันทางการศึกษาเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนา โดยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของตนเอง (SWOT Analysis) เพื่อพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่าย ภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2
2. ควรมีการศึกษาแนวทางการความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสเครือข่าย ภูพานาสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

บรรณานุกรม

- กิตติพิชญ์ มั่งสุช. (2563). **คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จังหวัดระยอง.** วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- ชุตินา ศิริไพรวาน. (2559). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1.** สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาดใหญ่.
- นันทภักดิ์ สุขโข. (2559). **คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1.** วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการการศึกษา, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- นันทวัช นุนารณ. (2563). **คุณลักษณะและแนวทางการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพในเขตจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- นิตยา ทองไทย. (2558). **คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สิ่งบุรีและอ่างทอง.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). **วารสารการวัดผลการศึกษา.** มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม.
- ปิยวรรณ สวามิภักดิ์. (2560). **คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2.** วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร, 2(2), 583 – 596.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542). **ราชกิจจานุเบกษา.** เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก.
- วงศ์วะลี ยั่งยืน. (2563). **คุณลักษณะผู้บริหารมืออาชีพของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2.** สารนิพนธ์ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชธานี.

สถาบันพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา. (2548). **คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพของ สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ**. นนทบุรี : พินิจพันธ์.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2. (2565). **รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2564**. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 : ชุมพร.

Weber, J. (1989). **Leading the Instructional Program in School Leadership : Handbook for Excellence**. Eugene, Oregon : Eric Clearinghouse on Educational Management.

การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหนองหว้า (ชฌายนุกูล)

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช

เขต 2

Learning Organization of Bannongwachamainukul School Under Nakhonsithammarat Primary Educational Service Area Office 2

ภูชงค์ แก้วปลอด¹ และ นิรันดร์ สุธีนิรันดร์²

Puchong Kaewplod¹ and Niran Sutheeniran²

¹โรงเรียนบ้านหนองหว้า (ชฌายนุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 2

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Puchong Kaewplod

อีเมล: Puchong.theheng@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหนองหว้า (ชฌายนุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 2 ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการคิดเชิงระบบ 2) ด้านความรอบรู้แห่งตน 3) ด้านการมีแบบแผนความคิด 4) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม 5) ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านหนองหว้า (ชฌายนุกูล) จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหนองหว้า (ชฌายนุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 2 ใน 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านความรอบรู้แห่งตน ด้านการเรียนรู้เป็นทีม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

Abstract

The purpose of study the level on Learning Organization Of Bannongwa Chamainukul School Under Nakhonsithammarat Primary Educational Service Area Office 2 were included in 5 following aspects: 1) Systematic Thinking, 2) Personal Mastery, 3) Mental Model, 4) Shared Vision and 5) Team

Learning The population of the study were 50 teachers from Bannongwa Chamainukul School, The data were collected by using 5-point rating scale questionnaire and were statistically analyzed in percentage, mean, and standard deviation.

The finding of the study on Learning Organization Of Bannongwa Chamainukul School Under Nakhonsithammarat Primary Educational Service Area Office 2 was at high level. Considering the results of the study, the five aspects ranged from the highest to the lowest level were as follows: the highest level was Shared Vision, followed by Systematic Thinking, and Team Learning was the lowest level.

Keyword: LEARNING ORGANIZATION

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในองค์กรระดับโลก ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี โดยเฉพาะด้านการสื่อสารโทรคมนาคม และการใช้ระบบเศรษฐกิจทุนนิยม ตลาดการค้าเสรีส่งผลต่อการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดในการทำงานของบุคคล อีกทั้งองค์กรระดับต่าง ๆ เกิดการแข่งขันกันในการทำงาน โดยใช้ความรู้และการพัฒนาวัตกรรม อันเกิดจากการใช้ภูมิปัญญามากขึ้น (นิรันดร์ สุธีนิรันดร์ 2558 : 159)

ประเทศไทยได้รับเอาแนวคิดเรื่ององค์กรแห่งการเรียนรู้มาใช้ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งในวงการด้านการศึกษา ดังเห็นได้จากการกำหนดพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และ วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 หมวด 3 มาตรา 11 ไว้ว่า “ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอโดยต้อง รับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้องรวดเร็วและเหมาะสมกับสถานการณ์รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการในสังกัดให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและมีการเรียนรู้ร่วมกัน” จากพระราชกฤษฎีกา ดังกล่าวส่งผลให้ปัจจุบันได้เกิดแนวคิดในการบริหารองค์กรรูปแบบใหม่ที่สามารถตอบสนองความต้องการในการพัฒนาองค์กรรวมทั้งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์คือแนวคิดการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) ซึ่งหลายองค์กรได้พยายามส่งเสริมในการนำองค์ความรู้ต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการทำงานและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น (ดวิษา สังคหะ, 2559)

โรงเรียนบ้านหนองหว้า(ขมายนุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 1,139 คน จำนวนผู้บริหารและครูทั้งสิ้น 50 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 จนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากผลการรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self – Assessment Report : SAR) ประจำปีการศึกษา 2564 โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ดีเลิศ และต้องการพัฒนาให้อยู่ในเกณฑ์ระดับยอดเยี่ยม โดยใช้แนวคิดการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ ของ ปีเตอร์ เอ็ม เซงเก้ (Peter M. Senge) (1990 : 43-48) ใน 5 ด้าน คือ ด้านการคิดเชิงระบบ ด้านความรอบรู้แห่งตน ด้านการมีแบบแผนความคิด ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม และด้านการเรียนรู้เป็นทีม เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพของผู้บริหารและครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จากความเป็นมาความสำคัญ เอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ

โรงเรียนบ้านหนองหว้า (ขมายนุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นศรีธรรมราช เขต 2 ว่ามีการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้มากขึ้นเรื่อยๆ และนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาองค์กรในด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหนองหว้า (ขมายนุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นศรีธรรมราช เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ ปีเตอร์ เอ็ม เซงเก้ (Peter M. Senge, 1990 : 43-48) ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการคิดเชิงระบบ (Systematic Thinking) 2) ด้านความรอบรู้แห่งตน (Personal Mastery) 3) ด้านการมีแบบแผนความคิด (Mental Model) 4) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) และ 5) ด้านการเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านหนองหว้า (ขมายนุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นศรีธรรมราช เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 50 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหนองหว้า (ขมายนุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นศรีธรรมราช เขต 2 ตามกรอบแนวคิดของ ปีเตอร์ เอ็ม เซงเก้ (Peter M. Senge, 1990) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ด้าน คือ 1) ด้านการคิดเชิงระบบ 2) ด้านความรอบรู้แห่งตน 3) ด้านการมีแบบแผนความคิด 4) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม 5) ด้านการเรียนรู้เป็นทีม แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 การดำเนินการเกี่ยวกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหนองหว้า (ขมายนุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นศรีธรรมราช เขต 2 ด้านการคิดเชิงระบบ 10 ข้อ ด้านความรอบรู้แห่งตน 10 ข้อ ด้านการมีแบบแผนความคิด 10 ข้อ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม 11 ข้อ และด้านการเรียนรู้เป็นทีม 11 ข้อ รวม 52 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการศึกษาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหนองหว้า (ขมายนุกูล) สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดแนวทางการศึกษาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหนองหว้า (ขมายนุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

3. สร้างแบบสอบถาม ตามกรอบแนวคิดการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการคิดเชิงระบบ 2) ด้านความรู้แห่งตน 3) ด้านการมีแบบแผนความคิด 4) ด้านการมีส่วนร่วม 5) ด้านการเรียนรู้เป็นทีม แล้วนำมาปรับร่างเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

5. ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับครูโรงเรียนบ้านทวดทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach, 1951) ได้ความเชื่อมั่น 0.982

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่น ไปใช้กับครูผู้สอนโรงเรียนบ้านหนองหว้า (ขมายนุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 จำนวน 50 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหว้า (ขมายนุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูโรงเรียนบ้านหนองหว้า (ขมายนุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 จำนวน 50 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 50 ฉบับ และได้กลับมาจำนวน 50 ฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากระดับแนวทางการศึกษาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหนองหว้า (ขมายนุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นศรีธรรมราช เขต 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษาโดยใช้ค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหนองหว้า (ขมายนุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นศรีธรรมราช เขต 2 ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการคิดเชิงระบบ 2) ด้านความรอบรู้แห่งตน 3) ด้านการมีแบบแผนความคิด 4) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม 5) ด้านการเรียนรู้เป็นทีม โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 103)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหนองหว้า (ขมายนุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นศรีธรรมราช เขต 2 นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหนองหว้า (ขมายนุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวม 5 ด้าน

องค์ประกอบการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหนองหว้า (ขมายนุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นศรีธรรมราช เขต 2	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1 ด้านการคิดเชิงระบบ	4.05	0.84	มาก	3
2 ด้านความรอบรู้แห่งตน	4.07	0.89	มาก	2
3 ด้านการมีแบบแผนความคิด	4.03	0.86	มาก	4
4 ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม	4.09	0.83	มาก	1
5 ด้านการเรียนรู้เป็นทีม	3.94	0.78	มาก	5
รวม	4.03	0.84	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหนองหว้า (ขมายนุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.03$) เมื่อพิจารณาเป็นราย

ด้าน พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.09$) รองลงมาคือ ด้านความรอบรู้แห่งตน ($\mu=4.07$) ส่วนด้านการเรียนรู้เป็นทีม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=3.94$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหนองหว้า (ขมายนุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านความรอบรู้แห่งตน ส่วนด้านการเรียนรู้เป็นทีม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการคิดเชิงระบบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ที่ระหว่างบุคคลภายในองค์กร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการจัดมาตรการรองรับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์อย่างเป็นขั้นตอน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบให้บุคลากรภายในสถานศึกษา เช่น กระบวนการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านความรอบรู้แห่งตน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีนโยบายในการยกระดับคุณภาพบุคลากรในองค์กรให้มีความรู้ ความสามารถ สามารถแสดงประสิทธิภาพของตนเองในการพัฒนาองค์กรได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริม สนับสนุน ให้บุคลากรพัฒนาองค์ความรู้ของตนเองให้เกิดความชำนาญ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการมีแบบแผนความคิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองให้ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเต็มศักยภาพ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้เปิดโอกาสให้บุคลากรในองค์กรกล้าแสดงความคิดเห็น ในทุกประเด็นปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดนโยบายและจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และมองเห็นประเด็นสำคัญในภาพรวมขององค์กร และผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรประสานความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันทั้งภายในองค์กรและนอกองค์กร ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในทิศทางเดียวกับการขับเคลื่อนองค์กร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการเรียนรู้เป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้ทีมปฏิบัติงานความกล้าคิด กล้าตัดสินใจ ในการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการปลูกฝังความสัมพันธ์ที่ดีงาน เกิดความรัก ความสามัคคีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรจัดประชุม PLC เพื่อแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความรู้กัน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหนองหว้า (ชมาญกุล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ได้วิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยของบริบทภายในและภายนอกของสถานศึกษา กำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน แสดงนโยบายให้บุคลากรทางการศึกษามองเห็นถึงประเด็นปัญหาอุปสรรค และโอกาสในการพัฒนาองค์กรให้สามารถขับเคลื่อนไปในทิศทางที่ดีขึ้น เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นการพัฒนาองค์กร โดยการกระจายอำนาจการบริหารให้หัวหน้าฝ่ายงาน ขับเคลื่อนงานได้อย่างสะดวก ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนเข้าร่วมการอบรมพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ ความสามารถของตนเองให้เกิดความชำนาญ ส่งเสริมการประชุม PLC แลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ การสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากร เกิดความรักความศรัทธาต่อผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน ทั้งยังให้ความสำคัญต่อชุมชนโดยจัดประชุมประสานงานร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา คณะครู และผู้ปกครอง ประชาสัมพันธ์ข้อมูลแนวทางการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาตามนโยบายของสถานศึกษาให้ชุมชนรับรู้และเข้าใจการพัฒนาสถานศึกษา การมีส่วนร่วมของชุมชน การสร้างมาตรการป้องกันความขัดแย้ง และผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เปิดโอกาสทางความคิดให้บุคลากรกล้าคิด กล้าทำ กล้ารับผิดชอบต่อหน้าที่ และการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุมีผล กำหนดแนวทางในการตัดสินใจในมุมมองความคิดที่เปิดกว้าง สร้างแรงจูงใจให้บุคคลมีความกระตือรือร้นในการไม่เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ พัฒนานตนเองให้มีความรอบรู้ ประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพรรณ เสียงเพราะ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ การเรียนรู้เป็นทีม การคิดเชิงระบบ ความรอบรู้แห่งตน การมีแบบแผนความคิด และการมีวิสัยทัศน์ร่วม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รติกร พุฒิประภา (2560) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านลานแหลม (สรนุวัตรราษฎร์อุทิศ) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านลานแหลม (สรนุวัตรราษฎร์อุทิศ) 2) และแนวทางพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านลานแหลม (สรนุวัตรราษฎร์อุทิศ) ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านลานแหลม (สรนุวัตรราษฎร์อุทิศ) ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่ามัธยิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้การคิดอย่างเป็นระบบ การเรียนรู้เป็นทีม วิสัยทัศน์ร่วมกัน ความเชี่ยวชาญของบุคคล และแบบแผนทางความคิด 2. แนวทางพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านลานแหลม (สรนุวัตรราษฎร์อุทิศ) มี 6 แนวทาง ดังนี้ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งจัดหาทุนการศึกษาให้ 2) จัดหางบประมาณในการฝึกอบรมให้กับบุคลากร 3) จัดการประชุมให้ทุกคนได้มีการแลกเปลี่ยนทัศนคติความคิดเห็น เพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน รวมถึงเปิดโอกาสให้ทุกคนได้เป็น

ทั้งผู้นำและผู้ตาม 4) โรงเรียนต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน 5) จัดกิจกรรม เพื่อสร้างความสัมพันธ์ของบุคลากรในโรงเรียน และ 6) ส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำแผนในการปฏิบัติงานของตนเอง

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการคิดเชิงระบบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา ได้ส่งเสริมกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบให้บุคลากรภายในสถานศึกษา โดยจัดประชุมอบรมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้เกี่ยวกับแนวทางในการวิเคราะห์สถานการณ์ของระบบการจัดการศึกษาทั้งภายในและภายนอก ส่งเสริมให้คณะบุคลากรได้แลกเปลี่ยนทักษะกระบวนการคิด ทำให้บุคลากรมีการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน สามารถยกระดับทางความคิดของบุคลากร ยกย่องการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา เขื่อนวิเศษ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากองค์กรแห่งการเรียนรู้เป็นกระบวนการบริหารที่มุ่งเน้นให้องค์กรและบุคลากร มีส่วนร่วมในกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบที่เพียบพร้อมไปด้วยประสิทธิภาพ และมีผลงานการปฏิบัติงานเต็มไปด้วยประสิทธิภาพเชื่อมโยงรูปแบบเปิดโอกาสให้ทีมงานเน้นทำงานประยุกต์เข้ากับงาน ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้ การปรับเปลี่ยนขององค์กร ร่วมแสดงความคิดเห็น มีการสื่อสารทำความเข้าใจกับบุคลากรภายในโรงเรียน

2. ด้านความรอบรู้แห่งตน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายการส่งเสริมสนับสนุน ให้บุคลากรหมั่นศึกษาพัฒนาองค์ความรู้ของตนเองให้เกิดความชำนาญ เน้นให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานร่วมกัน สร้างความพร้อมในการทำงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอจนสามารถนำความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ ประยุกต์ใช้ในองค์กร บูรณาการสู่กิจกรรมการเรียนรู้ สร้างความขยัน อดทน มุ่งมั่นในการทำงาน มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาความรอบรู้แห่งตน สอดคล้องกับงานวิจัย ทนง มาไชยนาม (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาและแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการเป็นบุคคลรอบรู้ ควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมฝึกอบรมและแลกเปลี่ยนความรู้นำไปสู่การสร้างสรรคผลงานใหม่จากความคิดที่หลากหลายมุมมอง

3. ด้านแบบแผนทางความคิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีกลยุทธ์ในการวางแผนทางความคิด นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล บริบทของการพัฒนาระบบการทำงานในองค์กรให้ดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน เปิดโอกาสทางความคิดให้บุคลากรกล้าแสดงความคิดเห็นในทุกประเด็นปัญหา เปิดใจยอมรับการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นพร้อมปรับเปลี่ยนวิธีการคิดปรับปรุงพัฒนาวิธีการทำงานให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ ส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมทางความคิดตามนโยบายโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรนภา มั่นดี (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวทางพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัด

พะเยา ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านรูปแบบความคิด ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความคิดสร้างสรรค์ ทันต่อโลกในยุคศตวรรษที่ 21

4. ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดนโยบายและจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา บุคลากรสามารถสร้างนวัตกรรมที่สอดคล้องกับพันธกิจขององค์กร แสดงความคิดเห็นในทิศทางเดียวกับการขับเคลื่อนองค์กร ปลูกฝังทัศนคติในการยอมรับทางความคิดของแต่ละบุคลากรในองค์กรโดยไม่กีดขวางทางความคิด ส่งเสริมให้บุคลากรประสานความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันทั้งภายในองค์กร และนอกองค์กร ตามแนวทางการพัฒนาแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรภัทร รักชนบท (2561) ได้ศึกษาเรื่อง องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม บุคลากรโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยาให้ความสำคัญกับการมีวิสัยทัศน์ร่วมเนื่องจาก การมีวิสัยทัศน์เป็นการสร้างการมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นในองค์กร ให้บุคลากรสามารถมองเห็นอนาคตของโรงเรียนที่ตนปฏิบัติงานได้ สามารถกำหนดทิศทางรวมถึงแนวทางการปฏิบัติงานของตนเองที่สอดคล้องและไปในทิศทางเดียวกันกับองค์กร เมื่อบุคลากรมีวิสัยทัศน์ร่วมจะทำให้มีความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ รับผิดชอบต่อหมายขององค์กรและนำไปสู่การยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในองค์กร วิสัยทัศน์จะเป็นแรงผลักดันให้การปฏิบัติงานมุ่งเข้าสู่เป้าหมายอย่างมีเจตจำนงและผูกพันบนพื้นฐานของค่านิยม ปรัชญา ความคิด และความเชื่อที่คล้ายคลึงกัน ส่งผลให้มีการร่วมกันทำกิจกรรมที่มีจุดหมายเดียวกันในที่สุด

5. ด้านการเรียนรู้เป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา พัฒนารูปแบบโครงสร้างการทำงานร่วมกันเป็นทีม ให้สอดคล้องกับนโยบายพันธกิจและความสามารถของแต่ละบุคคลตรงตามภารกิจงานที่ตนเองถนัด ส่งเสริมให้ทีมปฏิบัติงานกล้าคิดกล้าตัดสินใจในการดำเนินงาน จัดให้มีการประชุม PLC ของบุคลากรเพื่อแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็น มีการประชาสัมพันธ์กระจายข้อมูลเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายสถานศึกษาและชุมชน ส่งเสริมการสร้างคุณภาพงานที่โดดเด่นเพื่อเป็นตัวอย่างทีมงานคุณภาพแก่บุคลากรทุก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรยา สัจจะเขตต์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาการเรียนรู้ของทีม มีแนวทาง ดังนี้ 1)สถานศึกษาจัดทำแผนการพัฒนาคูและบุคลากรให้สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง 2)สถานศึกษาจัดทำแผนกิจกรรมและจัดสรรงบประมาณเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา 3)ผู้อำนวยการมอบหมายผู้มีอำนาจในการจัดทีมงานที่ทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4)ผู้อำนวยการมอบหมายงานให้ครูและบุคลากรตามความถนัดและส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันภายในทีม 5)สถานศึกษาจัดประชุมเพื่อปรึกษาหารือกับครูและบุคลากรเกี่ยวกับปัญหาที่พบและสรุปผลการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหนองหัว (ชมายนุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการคิดเชิงระบบ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดประชุมแนะแนวกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบให้บุคลากรภายในสถานศึกษา การปรับเปลี่ยนวิธีการคิดตามแผนปฏิบัติการ วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้ให้ดำเนินการอย่างรอบคอบ รวดเร็ว สู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เป็นเลิศ
2. ด้านความรู้แห่งตน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง โดยจัดให้เข้าอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ สร้างความตระหนักในการแลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. ด้านการมีแบบแผนความคิด ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้บุคลากรในองค์กร กล่าวคือ กล่าวทำ กล่าวที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทุกประเด็นปัญหา และส่งเสริมการตัดสินใจของบุคลากรโดยผ่านการไตร่ตรองข้อมูลที่ทำให้เกิดผลประโยชน์ในองค์กร
4. ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายขององค์กร โดยทุกคนสามารถยอมรับและตัดสินใจขับเคลื่อนองค์กรให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
5. ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรจัดประชุม PLC ทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ เพื่อแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความรู้กัน สร้างขวัญกำลังใจในการทำงานเป็นทีม

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในระดับอื่น ๆ ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช
2. ควรมีการศึกษาผลการจัดกิจกรรมตามแนวทางการส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในจังหวัดนครศรีธรรมราช
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ตามสภาพที่เป็นจริงและตามความคาดหวังของโรงเรียนในจังหวัดนครศรีธรรมราช

บรรณานุกรม

จิราพรรณ เสียงเพราะ. (2561). การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 11. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

- ดวิษา สังคหะ. (2559). **ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 1-13**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ทง มาไชยนาม. (2561). **การศึกษาปัญหาและแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- นรินทร์ สุธีนรินทร์. (2558). **การศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยใช้แนวทางการส่งเสริมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดกรุงเทพฯ**. วารสารปาริชาติ, 28(1),157-173.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พรนภา มั่นดี. (2560). **การศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวทางการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- รติกร พุฒิประภา. (2560). **องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านลานแหลม (สรนุวัตรราษฎร์อุทิศ)**. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- โรงเรียนบ้านหนองหว่า (ชมายนุกูล). (2564). **รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self – Assessment Report : SAR)**. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
- วีรยา สัจจะเขตต์. (2564). **การพัฒนาแนวทางการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5**. หลักสูตรปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการพัฒนาการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- วีรภัทร รักชนบท. (2561). **องค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยาลัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 9**. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อัจฉรา เขื่อนวิเศษ. (2561). **การบริหารจัดการองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16(3), 297-334.
- Senge, P. M. (1990). *The Fifth Discipline: The Art and Practice of The Learning Organization*. New York: Doubleday.

การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตมจินนาวาสงเคราะห์)

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

The Budgeting Administration of Banpaknam (Padermchinnawasongkhroh)

School Under Chumphon Primary Educational Service Area Office 1

ณัฐนันท์ ศรีซังส้ม¹ และ สรายุทธ์ เศรษฐขจร²

Nattanan Srisansom¹ and Sarayuth Sethakhajorn²

¹โรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตมจินนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Nattanan Srisansom

อีเมล: Nf222538@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตมจินนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 7 ด้าน ดังนี้ ประกอบด้วย 1) ด้านการวางแผนงบประมาณ 2) ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิตหรือต้นทุนกิจกรรม 3) ด้านการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง 4) ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ 5) ด้านการบริหารสินทรัพย์ 6) ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน 7) ด้านการตรวจสอบภายใน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตมจินนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตมจินนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ ด้านการตรวจสอบภายใน ด้านการบริหารสินทรัพย์ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ด้านการวางแผนงบประมาณ ส่วนด้าน การคำนวณต้นทุนการผลิตหรือต้นทุนกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : การบริหารงานงบประมาณ

Abstract

The purpose of this research was to study the budgeting administration of Banpaknam (Padernchinnawasongkhroh) school under Chumphon primary educational service area office 1 in 7 aspects as follows: 1) Budget Planning 2) Output costing or activities costing 3) Procurement management 4) Financial management and budget control 5) Asset management 6) Financial and Performance Reporting 7) Internal audit. The populations used in the research were government teachers at Banpaknam (Padernchinnawasongkhroh) school under Chumphon Primary Educational Service Area Office 1, academic year 2022, consisted of 30 people. The research instrument was a 5-level estimator questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, and standard deviation.

The results showed that the budgeting administration of Banpaknam (Padernchinnawasongkhroh) school under Chumphon Primary Educational Service Area Office 1 in overall were generally found at high level. When considering each aspect, it was found that procurement management with the highest mean, followed by financial management and budget control, Internal audit, asset management, financial and Performance Reporting, budget Planning as for output costing or activities costing have the lowest mean.

Keyword : The budgeting administration

บทนำ

งบประมาณมีบทบาทต่อการบริหารงานขององค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเป็นอย่างมากถือเป็นกลยุทธ์หลักในการบริหาร เนื่องจากเป็นปัจจัยที่สำคัญในการดำเนินงานขององค์กรและเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะบ่งชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการบริหารงาน การวางแผน ตลอดจนการควบคุมและตัดสินใจของผู้บริหารในหน่วยงานนั้น ว่าจะเป็นไปได้ในทิศทางใด ซึ่งจะส่งผลให้หน่วยงานต่าง ๆ มีเป้าหมายร่วมกันและมีการประสานงานกันด้วยดี โดยการจัดสรรงบประมาณจะต้องให้สอดคล้อง กับแผนยุทธศาสตร์ แผนกลยุทธ์ของหน่วยงาน และสอดคล้องกับแนวนโยบายในการพัฒนาตามกระแสการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันของรัฐบาล เป็นสำคัญ (เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม, 2560, น. 405)

การบริหารงบประมาณของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องถือได้ว่ามีบทบาทสำคัญในการรับผิดชอบ ตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผน การบริหารงบประมาณและ การรายงานผล โดยมุ่งเน้นผลสำเร็จของงาน และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เพื่อให้การดำเนินงาน มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ภายใต้งบประมาณที่จำกัด โดยสถานศึกษาจำเป็นต้องดำเนินงานตามเงื่อนไขการจัดการทางการเงิน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562 : 8)

โรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 506 คน จำนวนครูผู้สอนทั้งสิ้น 30 คน เป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ มีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โดยภาพรวมการบริหารงานงบประมาณยังขาดประสิทธิภาพ มีครูผู้สอนที่มีความรู้และประสบการณ์ในการทำงานด้านงบประมาณไม่เพียงพอ ดังนั้นผู้บริหารและครูผู้สอนถือเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาโรงเรียนในการบริหารงานงบประมาณให้มีประสิทธิภาพต่อไป จากสภาพความเป็นมา ความสำคัญ และปัญหาดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ว่ามีประสิทธิผลหรือไม่ ในระดับใด เพื่อนำผลการวิจัย ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎี มาตรฐาน การจัดการทางการเงิน 7 ด้าน ของ (ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ, 2564 : 16) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยใน 7 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนงบประมาณ 2) ด้านการคำนวณต้นทุนผลิตหรือต้นทุนกิจกรรม 3) ด้านการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง 4) ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ 5) ด้านการบริหารสินทรัพย์ 6) ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน 7) ด้านการตรวจสอบภายใน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใช้กรอบแนวคิดมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 ด้าน (7 Hurdles) ของ ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ (2564 : 16) ซึ่งประกอบด้วย 7 ด้าน คือ ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านการ

คำนวณต้นทุนผลิตหรือต้นทุนกิจกรรม ด้านการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ ด้านการบริหารสินทรัพย์ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบภายใน แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เผด็จจินนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ประกอบด้วยด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านการคำนวณต้นทุนผลิตหรือต้นทุนกิจกรรม ด้านการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ ด้านการบริหารสินทรัพย์ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ด้านการตรวจสอบภายใน ลักษณะของแบบสอบถามเป็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดของการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เผด็จจินนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เผด็จจินนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย 7 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการวางแผนงบประมาณ 2) ด้านการคำนวณต้นทุนผลิตหรือต้นทุนกิจกรรม 3) ด้านการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง 4) ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ 5) ด้านการบริหารสินทรัพย์ 6) ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน 7) ด้านการตรวจสอบภายใน แล้วนำฉบับร่างเสนอต่อ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) โดยพิจารณาข้อคำถามที่มีค่า IOC เท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูผู้สอนโรงเรียนชุมชนมาบอำมฤต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .978

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 30 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 30 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากศึกษาระดับการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งและประสบการณ์การทำงาน โดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 7 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการวางแผนงบประมาณ 2) ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิตหรือต้นทุนกิจกรรม 3) ด้านการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง 4) ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ 5) ด้านการบริหาร สินทรัพย์ 6) ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน 7) ด้านการตรวจสอบภายใน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546, น. 103)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารงานงบประมาณของ โรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวม 7 ด้าน

การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านการวางแผนงบประมาณ	3.70	0.59	มาก	6
2	ด้านการคำนวณต้นทุนการผลิตหรือต้นทุนกิจกรรม	3.64	0.69	มาก	7
3	ด้านการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง	4.04	0.81	มาก	1
4	ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ	4.03	0.80	มาก	2
5	ด้านการบริหารสินทรัพย์	3.87	0.72	มาก	4
6	ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน	3.73	0.71	มาก	5
7	ด้านการตรวจสอบภายใน	3.95	0.71	มาก	3
รวม		3.85	0.65	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\mu=3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้างมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.04$) รองลงมาคือ ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ ($\mu=4.03$) ด้านการตรวจสอบภายใน ($\mu=3.95$) ด้านการบริหารสินทรัพย์ ($\mu=3.87$) ด้านการรายงานทางการเงิน และผลการดำเนินงาน ($\mu=3.73$) ด้านการวางแผนงบประมาณ ($\mu=3.70$) ส่วนด้านการคำนวณต้นทุนการผลิตหรือต้นทุนกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=3.64$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เขตมจินนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 7 ด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ ด้านการตรวจสอบภายใน ด้านการบริหารสินทรัพย์ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ด้านการวางแผนงบประมาณ ส่วนด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิตหรือต้นทุนกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัย ในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการวางแผนงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนกำหนดแผนงาน/โครงการด้านการวางแผนงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนปฏิบัติงานอย่างโปร่งใส เป็นธรรม และสามารถตรวจสอบได้ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการนำเสนองานการวางแผนงบประมาณผ่านความเห็นชอบต่อคณะกรรมการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิตหรือต้นทุนกิจกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาระบบบัญชีพึงรับ - พึ่งจ่ายอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณากิจกรรม ที่สถานศึกษาต้องดำเนินการ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการจำแนกต้นทุนรวมออกเป็นต้นทุนทางตรงและต้นทุนทางอ้อมในแต่ละกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดซื้อจัดจ้างเป็นขั้นตอน รัดกุมโปร่งใส ตรวจสอบได้ อย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนงานการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเหมาะสม ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารพัสดุคงคลังอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในการลงบันทึกรายการทางบัญชีที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีระบบโครงสร้างการรายงานทางการเงินที่ชัดเจน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการแบ่งชั้นของการเข้าถึงข้อมูลทางบัญชีทางการเงินอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการบริหารสินทรัพย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารสินทรัพย์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีขอบเขตความรับผิดชอบที่ชัดเจนในการควบคุมสินทรัพย์สำคัญกับการควบคุมสินทรัพย์อื่น ให้แก่หน่วยงานที่ให้บริการ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนล่วงหน้าในการจัดหาสินทรัพย์เพื่อทดแทนสินทรัพย์เดิมโดยคำนึงถึงงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้า มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการที่ยืนยันความสม่ำเสมอของรายงานการเงินเป็นปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีระบบการรายงานทางการเงินที่ชัดเจน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการรายงานงบดุลประจำปีในส่วนของหนี้สินกับทรัพย์สินที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการตรวจสอบภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการตอบรับและสนับสนุนด้วยดีจากฝ่ายบริหาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีระบบการตรวจสอบภายในที่ชัดเจน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการนำระบบการประเมินผลแผนงาน ที่สำคัญในเชิงลึกเป็นระยะ เพื่อช่วยในการจัดทำตัวชี้วัดสำหรับปรับปรุงหรือพัฒนาความสำเร็จของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เมตติมจินนาวาสงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ ส่วนการคำนวณต้นทุนผลผลิตหรือต้นทุนกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสมัย สุนนท์นาม ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านการวางแผนงบประมาณ ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต ด้านการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ ด้านการบริหารสินทรัพย์ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน และด้านการตรวจสอบภายใน ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการวางแผนงบประมาณ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่ามัธยฐานมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนกำหนดแผนงาน/โครงการด้านการวางแผนงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนปฏิบัติงานอย่างโปร่งใส เป็นธรรม และสามารถตรวจสอบได้ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการนำเสนอแผนงานงบประมาณผ่านความเห็นชอบต่อคณะกรรมการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการจัดโครงสร้างการบริหารงบประมาณที่ชัดเจน มีการร่วมกันวางแผนงบประมาณระหว่างผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างชัดเจน โดยคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนของโรงเรียนรับรู้และเข้าใจหน้าที่ของตนเองในการจัดทำงบประมาณให้เชื่อมโยงกับกรอบการใช้จ่ายเงินในปีต่อไป มีการจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานโดยมีการแปลงแผนกลยุทธ์สู่แผนการดำเนินงานหรือกลยุทธ์ในการปฏิบัติงานพร้อมจัดทำงบประมาณใช้จ่ายในแต่ละแผนงาน / โครงการ ตามประเภทค่าใช้จ่ายที่กำหนด ครอบคลุมแหล่งงบประมาณ และมีความโปร่งใส ซึ่ง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ มาแต่้ม (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า โดยรวมและด้านการวางแผนงบประมาณอยู่ในระดับมาก

ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิตหรือต้นทุนกิจกรรม โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่ามัธยเลขคณิตมากที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาาระบบบัญชีพึงรับ – พึ่งจ่ายอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา กิจกรรม ที่สถานศึกษาต้องดำเนินการ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการจำแนกต้นทุนรวมออกเป็นต้นทุนทางตรงและต้นทุนทางอ้อมในแต่ละกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนผลผลิต ซึ่งมีการจำแนกต้นทุนรวมออกเป็นต้นทุนทางตรงและต้นทุนทางอ้อมในแต่ละกิจกรรม การประเมินทางเลือกที่ทำให้เกิดต้นทุนที่ต่ำกว่าแต่ได้ผลงานหรือผลลัพธ์เหมือนเดิม และการคำนวณต้นทุนต่อหน่วยกิจกรรมของผลผลิต โดยจัดให้มีการอบรมอย่างต่อเนื่องจากผู้เชี่ยวชาญ และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต เพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงระบบการคำนวณต้นทุนผลผลิตให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสมัย สุนนท์นาม (2564) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนงบประมาณอยู่ในระดับมาก มีการดำเนินงาน โรงเรียนต้องดำเนินการ ประกอบกับมีการระบุผลผลิตที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรมตามแผนงาน / โครงการ และมีการจัดสรรงบประมาณที่เน้นผลผลิตและต้นทุนของผลผลิต

ด้านการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่ามัธยเลขคณิตมากที่สุด คือ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดซื้อจัดจ้างเป็นขั้นตอน รัดกุมโปร่งใส ตรวจสอบได้ อย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนงานการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเหมาะสม ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารพัสดุคงคลังอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนมีระบบขั้นตอนด้านการจัดซื้อจัดจ้าง และวิธีการจ่ายเงินให้แก่ผู้ขาย / ผู้จ้างตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างตามขั้นตอน รัดกุมโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ มีการจัดทำแผนงานการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเหมาะสม และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างที่มีความรับผิดชอบในกระบวนการการจัดซื้อจัดจ้างงานที่มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลภรณ์ เทพมนตรี (2560) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่พื้นที่สูงจังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่พื้นที่สูงจังหวัดเชียงราย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบระดับ

มากที่สุด คือ การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ การบริหารสินทรัพย์ การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน และการตรวจสอบภายใน

ด้านการบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายชื่อ พบว่า การบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในการลงบันทึกรายการทางบัญชีที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีระบบโครงสร้างการรายงานทางการเงินที่ชัดเจน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการแบ่งชั้นของการเข้าถึงข้อมูลทางบัญชีทางการเงินอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในการลงบันทึกรายการทางบัญชีที่ชัดเจน เป็นปัจจุบัน สามารถตรวจสอบได้ มีระบบการอนุมัติการตรวจสอบ และกระบวนการบันทึกข้อมูลเพื่อควบคุมการเบิกจ่ายงบประมาณที่เป็นปัจจุบัน และโรงเรียนมีเอกสารหลักฐานที่จำเป็น เพื่อใช้สำหรับอนุมัติการลงรายการทางบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยรัตน์ เงินเนื้อดี (2560) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมและรายด้านกลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติในระดับมาก คือ ด้านบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ

ด้านการบริหารสินทรัพย์ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายชื่อ พบว่า การบริหารสินทรัพย์ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารสินทรัพย์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีขอบเขตความรับผิดชอบที่ชัดเจนในการควบคุมสินทรัพย์สำคัญกับการควบคุมสินทรัพย์อื่น ให้แก่หน่วยงานที่ให้บริการ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนล่วงหน้าในการจัดหาสินทรัพย์เพื่อทดแทนสินทรัพย์เดิมโดยคำนึงถึงงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้า มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารสินทรัพย์ ส่งผลให้เห็นความสำคัญกับการบริหารสินทรัพย์ มีการกำหนดระเบียบและขั้นตอนที่สนับสนุนให้เกิดการใช้ทรัพย์สินอย่างคุ้มค่า มีการลงทะเบียนข้อมูลสินทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ และมีระบบการบริหารสินทรัพย์ที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุวรรณ มาแต่้ม (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า โดยรวมและด้านการบริหารสินทรัพย์อยู่ในระดับมาก

ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายชื่อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการที่ยืนยันความสม่ำเสมอของรายงานการเงินเป็น

ปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีระบบการรายงานทางการเงินที่ชัดเจน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการรายงานงบดุลประจำปีในส่วนของหนี้สินกับทรัพย์สินที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญและให้การสนับสนุนการจัดระบบงบประมาณที่มุ่งเน้นผลงาน ในโรงเรียน ให้มีการรายงานการใช้งบประมาณในโรงเรียน โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของแผนงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยรัตน์ เงินเนื้อดี (2560) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการบริหาร งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าภาพรวมและรายด้านกลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติในระดับมาก คือ ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน

ด้านการตรวจสอบภายใน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อ พบว่า การตรวจสอบภายใน อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหาร สถานศึกษาได้รับการตอบรับและสนับสนุนด้วยดีจากฝ่ายบริหาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหาร สถานศึกษามีระบบการตรวจสอบภายในที่ชัดเจน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการนำระบบการประเมินผล แผนงาน ที่สำคัญในเชิงลึกเป็นระยะ เพื่อช่วยในการจัดทำตัวชี้วัดสำหรับปรับปรุงหรือพัฒนาความสำเร็จของ สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากผู้บริหาร เกี่ยวกับกระบวนการการตรวจสอบภายใน มีการกำหนดพันธกิจ จุดประสงค์และอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจน ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสมัย สุนันทนาม (2564) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้น ผลงาน เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนบ้านปากน้ำ (เผด็จเงินนาเว สงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการวางแผนงบประมาณ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะทำให้มีการอบรมเกี่ยวกับการวางแผน งบประมาณ การจัดทำแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจหลักของโรงเรียนทำให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ตามที่ได้กำหนดไว้
2. ด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิตหรือต้นทุนกิจกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะทำให้มีการอบรม เกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนกิจกรรม เพื่อบุคลากรของโรงเรียนจะได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำและ บริหารงบประมาณ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการดำเนินงานและการติดตาม
3. ด้านการจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะทำให้มีระบบการจัดซื้อจัดจ้างเป็น ขั้นตอน รัดกุมโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีการจัดเก็บเอกสารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นระบบและ

ปลอดภัย มีแผนในการจัดจ้างที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และประหยัด จัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายด้านการจัดซื้อจัดจ้าง เข้ามาเป็นที่ปรึกษา ช่วยเหลือ แนะนำ แก่บุคลากรที่รับผิดชอบ เพื่อให้การทำงานของระบบจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปอย่างถูกต้อง

4. ด้านการบริหารงานทางการเงินและควบคุมงบประมาณ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะประสานจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ เข้ามาเป็นที่ปรึกษาช่วยเหลือแนะนำ รวมถึงการกำหนดความรับผิดชอบในเรื่องการบัญชี การเงิน การอนุมัติสั่งจ่าย และการเบิกจ่ายรายการทางการเงินที่ชัดเจน

5. ด้านการบริหารสินทรัพย์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารสินทรัพย์ โดยจัดให้มีการประชุม เพื่อร่วมกันวางแผนล่วงหน้าในการจัดหาสินทรัพย์เพื่อทดแทนสินทรัพย์เดิม แต่งตั้งคณะกรรมการในการตรวจสอบข้อมูลสภาพของสินทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การจัดซื้อสินทรัพย์ใหม่เกิดจากความจำเป็นโดยแท้จริง

6. ด้านการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะให้มีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน มีการสร้างเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในโรงเรียน ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงานที่เป็นปัจจุบัน

7. ด้านการตรวจสอบภายใน ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายในโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สร้างระบบการตรวจสอบภายในที่ชัดเจนมีการระบุงานด้านการตรวจสอบภายในไว้ในแผนงาน และควรมีการแสดงข้อผิดพลาด / บกพร่อง เพื่อบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะได้นำไปแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาความสำเร็จผลงานการทำงานของโรงเรียนให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

บรรณานุกรม

เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม. (2560). การคลังว่าด้วยการจัดสรรและการกระจาย. (พิมพ์ครั้งที่ 9).

กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). การวางแผนเชิงกลยุทธ์การศึกษาขั้นพื้นฐาน.เอกสารประกอบการอบรมการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์การศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

- ชัยรัตน์ เงินเนื้อดี. (2560). สภาพและปัญหาการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ. (2560). มาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 Hurdles กับการจัดทำงบประมาณระบบใหม่. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: อีระฟิล์มและไซเท็กซ์.
- พิสมัย สุนนท์นาม. (2564). การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. งานวิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิไลภรณ์ เทพมนตรี. (2560). แนวทางการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่พื้นที่สูงจังหวัดเชียงราย. การศึกษาอิสระหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรีयाภัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
The Participatory Management of Sriyapai School Under the Secondary
Educational Service Area Office Suratthani Chumphon

อภิวัฒน์ นวลศิริ¹ และ สรายุทธ์ เศรษฐขจร²

Apiwat Nualsiri¹ and Sarayuth Sethakhajorn²

¹โรงเรียนศรีयाภัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Apiwat Nualsiri

อีเมล: apiwatnualsiri@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรีयाภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ใน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนศรีयाภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 155 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรีयाภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : การบริหารแบบมีส่วนร่วม, โรงเรียนศรีयाภัย

Abstract

The purpose of this research was to study the participatory management of Sriyapai schools. Under Surat Thani Secondary Education Area Office, Chumphon There are 4 aspects: 1) Participation in decision-making, 2) Participation in operations, 3) Participation in receiving benefits, and 4) Participation in evaluation. The population used in this research were government teachers and educational personnel at Sriyapai School Under Surat Thani Secondary Education Area Office, Chumphon Academic Year 2022 The instrument used in the study was a questionnaire with a 5-level estimation scale. The statistics used in data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that the study revealed that the participatory management of Sriyapai School under the SuratThani Chumphon Secondary Education Area Office. Overall, it was at a high level when considering each aspect. The participation in decision-making had the highest mean, followed by participation in operations, and participation in receiving benefits had the lowest mean.

Keyword: The Participatory Management, Sriyapai school

บทนำ

การบริหารและการจัดการศึกษาของชาติ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 มุ่งที่จะปฏิรูประบบการบริหารจัดการศึกษาของไทย โดยยึดหลักความมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรง ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารจัดการด้านการศึกษาต่างไปจากเดิม โดยมีการแบ่งส่วนราชการใหม่ในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาค มีการยุบรวมหน่วยงานทางการศึกษาเข้าด้วยกันและแบ่งเป็นเขตพื้นที่การศึกษา มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง เพื่อให้สามารถบริหารและจัดการศึกษาได้อย่างคล่องตัวตามอำนาจหน้าที่ในกรอบที่กฎหมายกำหนดไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : ข) สอดคล้องกับกฎกระทรวง เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พุทธศักราช 2550 โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ออกกฎกระทรวงไว้ให้ ข้อ 1 ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาดำเนินการ

กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตนแล้วแต่กรณี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550 : 29) ใน 4 ด้านดังต่อไปนี้คือ 1) ด้านการบริหารวิชาการ 2) ด้านการบริหารงบประมาณ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ 4) ด้านการบริหารทั่วไป

โรงเรียนศรียาภัย เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 มีฐานะเป็นโรงเรียนประจำจังหวัดชุมพร ซึ่งได้รับความนิยมนักปกครองและนักเรียนในการสมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อเป็นจำนวนมากในแต่ละปีการศึกษา โรงเรียนได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาและค่าเป้าหมายมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนทั้งสิ้น 3 มาตรฐาน ประกอบด้วย 1) มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน 2) มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ 3) มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในส่วนมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ข้อย่อยที่ 7 ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผน ปรับปรุง พัฒนา และร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา (กลุ่มบริหารงบประมาณและแผนงาน โรงเรียนศรียาภัย : 36) จากรายละเอียดดังกล่าวที่ปรากฏในแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียน แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมภายในสถานศึกษาซึ่งโรงเรียนได้ดำเนินการเพื่อตอบสนองมาตรฐานดังกล่าว จึงส่งผลให้คุณภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนพัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นที่ยอมรับของสังคมทั่วไป

ผู้วิจัยพิจารณาพบว่า การบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพนั้น อาจมีรูปแบบและวิธีการในการบริหารที่สำคัญหลากหลายประการ การบริหารแบบมีส่วนร่วม ถือเป็นรูปแบบสำคัญรูปแบบหนึ่งที่ได้รับ ความสนใจในวงการ การบริหารสถานศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะถือเป็นแนวทางการบริหารที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในองค์กรเพื่อใช้จูงใจให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบและให้ความร่วมมือในการพัฒนางานด้วยความเต็มใจ ซึ่งจะส่งผลให้องค์กรสามารถขับเคลื่อนไปสู่จุดมุ่งหมายได้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรียาภัย ซึ่งถือเป็นโรงเรียนยอดนิยมของจังหวัดชุมพร โดยมีความคาดหวังว่าจะได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือนำข้อมูลไปพัฒนาต่อยอดเพิ่มพูนความสำเร็จให้เกิดขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรียาภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีรวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้กำหนดเป็นกรอบแนวคิดเป็นด้านต่างๆได้ 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ด้าน

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3)ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครู โรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 155 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ใช้กรอบแนวคิดจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีรวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้กำหนดเป็นกรอบแนวคิดเป็นด้านต่างๆได้ 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 10 ข้อ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 10 ข้อ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 10 ข้อ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล 10 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดแนวคิดของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

3. สร้างแบบสอบถาม ตามกรอบแนวคิดใช้ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล แล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนสอาดเผดิมวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ความเชื่อมั่นมีค่าเท่ากับ 0.770

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่น ไปใช้กับโรงเรียนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 155 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ข้าราชการครู โรงเรียนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 155 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองและได้กลับมาจำนวน 155 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ และวุฒิการศึกษา โดยใช้การแจกแจงความถี่และร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ตามกรอบแนวคิดตามกรอบแนวคิดใช้ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

- ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรีयाภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรีयाภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพรโดยรวม 4 ด้าน

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรีयाภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.45	0.51	มาก	1
2	ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	4.44	0.47	มาก	2
3	ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	4.30	0.52	มาก	4
4	ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.34	0.48	มาก	3
รวม		4.38	0.50	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรีयाภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.45$) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ($\mu=4.44$) ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.30$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรีयाภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรีयाภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมตัดสินใจและกำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ภายในโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างบรรยากาศเพื่อให้เอื้อต่อการมี

ส่วนร่วมในการตัดสินใจของครู ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของครูในการประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจของผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรียาภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูร่วมกันวางแผนในการดำเนินงานและดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมายมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูนำเสนอโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรียาภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการนำประโยชน์จากโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ๆ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาให้ขวัญและกำลังใจกับครูตามโอกาสต่าง ๆ โดยชอบธรรมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรียาภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูตั้งผลลัพธ์ที่คาดหวังในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาผลประโยชน์ของโรงเรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการในการพิจารณาผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของโครงการหรือกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรียาภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการในการบริหารที่อาศัยความร่วมมือและมีส่วนร่วมซึ่งกันและกันในทุก ๆ ด้าน โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ร่วมวางแผนและตัดสินใจเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ จินพร เพ็ชรฉกรรจ์ (2554) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การบริหารที่ต้องอาศัยความร่วมมือและมีส่วนร่วมซึ่งกันและกันในทุก ๆ ด้านระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง โดยเริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล สอดคล้องกับ จีระภา มีหทัยหลิม สมาน อัครภูมิ และพงษ์ศักดิ์ ทองพันธ์ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูโรงเรียน

มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูซึ่งถือว่าเป็นผู้มีความสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมดังกล่าวส่งผลให้ครูเกิดความรู้สึกผูกพันกับองค์กร ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายต่อไป

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรีสะเกษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นเรื่องของการที่ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูที่มีส่วนเกี่ยวข้องภายในสถานศึกษา ได้ร่วมกันตัดสินใจในการดำเนินงานตามโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ โดยรับฟังและส่งเสริมให้เกิดการร่วมกันคิดค้นแนวทางเพื่อใช้สำหรับการขับเคลื่อนหรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ สอดคล้องกับ อรุณพร (2551) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจไว้ว่า ในกระบวนการตัดสินใจนั้น ประการแรกสุด คือ การกำหนดตามความต้องการและจัดลำดับความสำคัญ แบ่งเป็นการตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผนและการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ การที่บุคลากรในสถานศึกษา ได้มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อนำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ บุคลากรฝ่ายต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผน ขั้นตอนการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาและมีส่วนร่วมในการกำหนดการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สอดคล้องกับ อรอนงค์ แจ่มจรัสและชัยอนันต์ มั่นคง (2564) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรีสะเกษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานนั้น เป็นการมีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงได้เข้าร่วมในโครงการหรือกิจกรรมขององค์กรและได้ดำเนินงานตามแผนงานที่วางไว้ สอดคล้องกับ เสาวนีย์ เตือนเด่นและคณะ (2558) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานไว้ว่า การมีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงได้เข้าร่วมโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร ได้ดำเนินงานตามแผนงานที่วางไว้และมีส่วนร่วมในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดีขึ้น สอดคล้องกับ พระมหาสิริยศ สิริยโส (ชาลีเปี่ยม)

พระมหาสมบัตินันปโย และพระครูสังฆรักษ์จักรกฤษณ์ ภูริปโย (2563) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารจัดการการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารจัดการการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ในภาพรวมและในรายด้านมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ การร่วมดำเนินการ การร่วมคิดตัดสินใจ การร่วมติดตามประเมินผล และการร่วมรับผลประโยชน์

ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรีयाภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การมีส่วนร่วมในการผลรับประโยชน์ เป็นการมีส่วนร่วมในการแสดงความยินดี และชื่นชมกับผลสำเร็จอย่างสมภาค ให้ขวัญและกำลังใจกับครูตามโอกาสต่าง ๆ โดยชอบธรรม ยกย่อง เชิดชูเกียรติ จัดสวัสดิการให้กับครูตามความเหมาะสม ส่งเสริมให้ครูพัฒนาความก้าวหน้าทางด้านผลงานวิชาการ สนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ๆ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ จัดทำรายงานการใช้งบประมาณประจำปีของสถานศึกษา นำประโยชน์ที่ได้จากการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมมาพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนการสอน และสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการนำประโยชน์จากโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับ เสาวนีย์ เตือนเด่นและคณะ (2558) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ไว้ว่า ได้รับประโยชน์จากการนำแผนการดำเนินงานไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จ ได้รับการฝึกอบรมตามความต้องการ เพื่อนำความรู้และทักษะมาใช้ในการสร้างผลงานที่ดี ได้รับการถ่ายทอดความรู้ เพื่อนำความรู้มาใช้ในการสร้างผลงานที่ดีและทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้มีสัมพันธภาพที่ดีร่วมกันระหว่างบุคลากรในองค์กร สอดคล้องกับ สิทธิชัย อุตทาสาและพิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศึกษามีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ไปพัฒนาครูและบุคลากรในการจัดการเรียนการสอน

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรีयाภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผล เป็นการที่ผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดขอบข่ายการประเมินผลการบริหารจัดการของสถานศึกษาอย่างชัดเจน ให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษา รวมทั้งมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาผลประโยชน์ของสถานศึกษา

รับฟังข้อเสนอแนะ เพื่อใช้ปรับปรุงสำหรับการดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรมครั้งต่อไป โดยให้ครูมีส่วนร่วม ตรวจสอบการบริหารจัดการ และตั้งผลลัพธ์ที่คาดหวังในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ และติดตาม วิเคราะห์ปัญหา รวมทั้งประเมินผลในการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับ พิณสุดา สิริธรงค์ (2558, น.44-45) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมในการประเมินผลไว้ว่า ระหว่างการดำเนินงานและหลังการดำเนินงาน ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีการติดตามและประเมินผลเพื่อการปรับปรุง และพัฒนางานร่วมกัน ในกิจกรรมการประเมินผล การเรียน พ่อแม่ผู้ปกครอง หรือภูมิปัญญา สามารถเข้ามามี ส่วนในการประเมินผู้เรียนด้วย สอดคล้องกับ ชัยอนันท์ แก้วเงิน (2563) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาการวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้าน ด้านการมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของครูในการประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจของผู้บริหารมากขึ้น การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะส่งผลทางในทางที่ดีหรือในทางกลับกันอาจที่จะส่งผลออกมาในทางตรงกันข้าม การตัดสินใจในกรณีต่าง ๆ ควรมีการประเมินผลจากครู ซึ่งอยู่ในฐานะผู้ใต้บังคับบัญชา และมักเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการตัดสินใจที่ผิดพลาดของผู้บริหาร เมื่อผู้บริหารตระหนักถึงประโยชน์และข้อมูลที่ได้รับจากการประเมิน ก็จะสามารถพัฒนาการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้มากยิ่งขึ้น

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูนำเสนอโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่มากขึ้น การดำเนินงานของสถานศึกษาต้องอาศัยการขับเคลื่อนงานจากกลุ่มงานหรือฝ่ายต่าง ๆ ทั้งนี้ต้องอาศัยโครงการหรือกิจกรรมเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนงานต่าง ๆ ตามภารกิจที่กำหนดไว้ การที่สถานศึกษาเปิดโอกาสให้มีการนำเสนอโครงการหรือกิจกรรมอย่างเต็มที่ และหลากหลาย จะส่งผลให้การพัฒนาสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพิจารณาให้ขวัญและกำลังใจกับครูตามโอกาสต่าง ๆ โดยผ่านกระบวนการที่แสดงให้เห็นถึงความชอบธรรม เพื่อส่งเสริมขวัญ และกำลังใจให้เกิดขึ้นอย่างเสมอภาค การให้ขวัญและกำลังใจกับครูถือเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการบริหาร

สถานศึกษาของผู้บริหารที่พึงตระหนัก เนื่องจากการขับเคลื่อนงานภายในสถานศึกษาจะต้องอาศัยครูที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านต่าง ๆ เป็นกำลังสำคัญในการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ หากสถานศึกษาคอยสร้างขวัญและกำลังใจอย่างสม่ำเสมอภายใต้หลักของความยุติธรรมอันจะทำให้เกิดพลังงานอย่างมหาศาลที่จะได้กลับมาสู่สถานศึกษาสำหรับใช้ขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่เป้าหมายได้ต่อไป สถานศึกษานั้นย่อมดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จตามภารกิจได้อย่างราบรื่น

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะต้องเปิดโอกาสให้ครูเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการในการพิจารณาผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของโครงการหรือกิจกรรม การดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรม เป็นเครื่องมือสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องอาศัยครู ซึ่งถือว่าเป็นบุคลากรส่วนใหญ่ภายในสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมช่วย และผลักดันให้ประสบผลสำเร็จ เพราะผลสำเร็จของโครงการหรือกิจกรรมดังกล่าวมีผลยืนยันถึงความสำเร็จของสถานศึกษานั้น ๆ ทั้งนี้ส่วนสำคัญท้ายสุดก่อนดำเนินการสรุปผลของการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ คือการประเมินผล ซึ่งต้องขอความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายฝ่ายมาร่วมมือกัน เพื่อประเมินผล ซึ่งควรที่จะดำเนินการในรูปแบบของคณะกรรมการเพื่อลดความผิดพลาดและเพิ่มประสิทธิภาพให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
2. ควรจะศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาสุราษฎร์ธานี

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และกฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กลุ่มบริหารงบประมาณและแผนงาน โรงเรียนศรีอยุธยา. (2565). แผนปฏิบัติการประจำปี 2565. โรงเรียนศรีอยุธยา. ชุมพร.
- จิตรา แก้วมะ. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- จินพร เพ็ชรฉกรรจ์. (2554). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนระยองวิทยาคม เขต 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. สารนิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จีระภา มีทวยหลิม, สมาน อัครภูมิ, และพงษ์ศักดิ์ ทองพันชั่ง. (2565). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์.
- ชัยอนันท์ แก้วเงิน. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ธร สุนทรายุทธ. 2551). ารบริหารจัดการเชิงปฏิรูป:ทฤษฎีวิจัยและปฏิบัติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บริษัทเนติกุลการพิมพ์ จำกัด.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พระมหาสิริยศ สิริยโส (ชาลี เปี่ยม), พระมหาสมบัติ ธนปัญญา, และพระครูสังฆรักษ์ จักกฤษณ์ ภูริปัญญา. (2563). ศึกษาสภาพการบริหารจัดการการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา. บวรสหการศึกษาและมนุษยสังคมศาสตร์.
- พิณสุดา สิริธรงค์ศรี. (2558). แก่นการจัดการศึกษา ชุดโครงการการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม:การศึกษาเพื่อสุขภาวะเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ : DPU Coolprint มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (ม.ป.ป.). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจบริหารและจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สิทธิชัย อุตทาสา และพิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2562). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. วารสาร มจร.พุทธปัญญาปริทรรศน์, 5(3), 30-42.
- เสาวนีย์ เตือนเด่นและคณะ. (2558). การมีส่วนร่วมของบุคลากร กองบริหารการศึกษาสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อมรภาค ปิ่นกำลัง. (2562). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อรอนงค์ แจ่มจำรัส, และ ชัยอนันต์ มั่นคง. (2565). แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10. วารสารวิจัยวิชาการ, 5(3), 205-214

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
Creative Leadership of Administrators Mapammaritwittaya School
Under Secondary Educational Service Area Office Suratthani
Chumphon

สุนิสา วิมลศรี¹ และ พัชรา เดชโฮม²

Sunisa Wimonsri¹ and Patchara Dechhome²

¹โรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Sunisa Wimonsri

อีเมล: sunisa.k0207@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ใน 5 ด้าน ดังนี้ ประกอบด้วย 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการมีจินตนาการ 3) ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 4) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และ 5) ด้านการทำงานเป็นทีม ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ปีการศึกษา 2565 จำนวนทั้งสิ้น 33 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีจินตนาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ และด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

Abstract

The purpose of this research were to current situations and desirable situations for the Creative Leadersip of Administrators Mapammaritwittaya School under Secondary Educational Service Area Office Suratthani Chumphon in 5 aspects as follows 1) Vision 2) Imagination 3) Adaptability and Flexibility 4) Creative thinking 5) Teamwork. The populations used in the research were consisted of 33 people government teachers at Mapammaritwittaya School under Secondary Educational Service Area Office Suratthani Chumphon in the academic year of 2022. The instrument used in this research were a five-rating scales questionnaire. Statistics for data analysis included percentage, mean and standard deviation.

The results of this research were the current situation of the Creative Leadersip of Administrators Mapammaritwittaya School under Secondary Educational Service Area Office Suratthani Chumphon were generally found at a high level. When considering each aspect, it was found that Imagination has the highest mean, followed by as Vision for Teamwork has the lowest mean. The desirable situations as a whole were at highest level. When considering each aspect, it was found that Vision with the highest mean, followed by Teamwork as for Creative thinking has the lowest mean.

Keyword: Creative Leadersip

บทนำ

ปัจจุบันโลกก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว มีพัฒนาการในด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีและการศึกษา การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ได้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมทั้งโลกและภายในประเทศ โดยเน้นการสร้างสมดุลของการพัฒนาให้เกิดขึ้นในทุกมิติ ทั้งมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย และบรรลุการพัฒนาที่ยั่งยืนตลอดไป โดยขยายคนให้เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาที่สำคัญซึ่งพันธกรณี "การพัฒนาคนดังกล่าวเป็นบทบาทโดยตรงของสถาบันการศึกษา นำไปสู่การปฏิรูปการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชีวิตมนุษย์ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555 : 6) และจัดระบบการศึกษา การจัดการมาตรฐานและคุณภาพ การประกันครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิรูปปรับปรุงคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพของบุคลากรทางการศึกษาตามกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเริ่มปฏิรูปการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ เน้นการปฏิรูปกระบวนการสอน การปฏิรูปหลักสูตร การปฏิรูปวิชาชีพครู การปฏิรูปบุคลากรทางการศึกษา ของ

ระบบการบริหารและการจัดการศึกษา ซึ่งถือเป็นวิสัยทัศน์ที่สำคัญของการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย โดยมีสถาบันการศึกษาเป็นหน่วยปฏิบัติงานและบุคคลสำคัญ สิ่งสำคัญที่สุดที่สามารถทำให้เกิดการปฏิรูปดังกล่าวได้คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครู เพราะต้องเป็นผู้นำ ผู้ประสานงานจากทุกฝ่ายและเป็นผู้ขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม มีการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาสถาบันการศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามแผนปฏิรูปการศึกษาของไทย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงเปรียบเสมือนแม่ทัพคนสำคัญที่จะนำพาองค์กรให้ก้าวไปข้างหน้าตามกระแสการปฏิรูปอย่างสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดให้เป็นวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาเพื่อฝึกฝนทักษะการจัดการอย่างมีรูปแบบ เทคนิคและวิธีต่าง ๆ ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารการศึกษาภายในสถานศึกษานั้น ๆ (Supol Wangsin, 2002 : 29)

สถานศึกษาจะดำเนินการปฏิรูปการจัดการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จในสถานการณ์ปัจจุบัน และในอนาคตได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมคุณภาพการคิดที่สร้างสรรค์ของทุกคน สร้างโอกาสในการเรียนรู้ด้วยวิธีการใหม่ ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างความสามารถและพฤติกรรมของครูและบุคลากรให้คนเหล่านี้กลายเป็นผู้นำที่สร้างสรรค์ มีไหวพริบ คิดและทำสิ่งใหม่ๆ ในทางสร้างสรรค์ (สุเทพ พงษ์ศรีวัฒน์, 2549 : 1) ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนจะต้องทำงานบนพื้นฐานการดำเนินชีวิตด้วยการคิดบวก คิดใหม่ คิดใหม่ คิดต่าง และนำไปสู่การพัฒนาที่ดีกว่าเดิม โดยความคิดที่สร้างสรรค์นั้นเกิดจากการใช้ปัญญาหรือโยนิโสมนสิการ ที่แฝงอยู่ในสรรพางค์กายของมวลมนุษย์ทุกคน ความคิดสร้างสรรค์เป็นพลังแห่งใจอันยิ่งใหญ่ที่จะทำให้ผู้นำและมนุษย์ทุกคนประสบความสำเร็จ (พระครูสุเทพจริยาวัฒน์, ดร., 2556 : 1) แต่ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในยุคแห่งการปฏิรูปการศึกษาที่มีความสลับซับซ้อนและท่ามกลางกระแสแห่งความเป็นโลกาภิวัตน์ (Globalization) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องอาศัยทักษะ กระบวนการคิดและมุมมองที่แตกต่างจากเดิมหรือการมองหาเส้นทางใหม่อย่างมีวิสัยทัศน์ การมองโลกในแง่ดี มีจิตใจที่ดีงาม มีความยืดหยุ่น รอบคอบ มีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำพาองค์กรให้อยู่รอดในสังคมยุคใหม่ได้อย่างมีความสุข (กิตติกานต์ ปฎิพันธ์, จักรกฤษณ์ โพธิ์พร, วิไลพร เสรีวัฒน์, 2556 : 2) สถานศึกษาในปัจจุบันต้องการผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เพื่อหาทางออกให้กับปัญหาที่ต้องเผชิญ สอดคล้องกับที่ (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2553 อ้างใน กิตติกานต์ ปฎิพันธ์, 2555 : 36) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีการวิจัย ทั้งในเชิงแนวคิด รูปแบบ และกระบวนการ เพื่อผ่าวงล้อมและขยายขอบเขตการมองปัญหาที่ทะลวงไปจากแนวทางแบบเดิม ๆ จึงจะสามารถแก้ปัญหา สร้างสิ่งที่ดีและยั่งยืนในอนาคต ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรเพิ่มเติมการมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารจัดการศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการมีความยืดหยุ่น ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งผู้บริหารต้องใช้ทำงานร่วมกับผู้ปฏิบัติมากที่สุดด้วยรูปแบบ วิธีการ และกระบวนการที่หลากหลายอย่างสร้างสรรค์

โรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 จำนวน 689 คน ปีการศึกษา 2565 มีครูทั้งสิ้น 33 คน จากผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาพบว่า ผลการประเมินอยู่ในระดับดี ซึ่งยังไม่เป็นไปตามค่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารยังขาดภาวะผู้นำและปัจจัยอื่นๆ (โรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา, 2565) ซึ่งได้รับคำแนะนำจากผู้ประเมิน จะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเพราะช่วยสร้างสรรค์ความแปลกใหม่ สร้างนวัตกรรม แนวคิดใหม่ ๆ เพื่อนำไปปรับใช้ในการทำงาน ทำให้บุคลากรมี

ความกระตือรือร้นในการแสวงหาวิธีการที่จะพัฒนาการทำงานและสร้างสรรค์บรรยากาศแห่งการคิดริเริ่ม เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองและทีมงานได้อย่างต่อเนื่องนำการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นได้อย่างมีผลงานที่สร้างสรรค์ จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญที่จะส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยคาดหวังว่าผลการวิจัยจะสะท้อนให้เห็นสภาพที่เป็นจริงในเรื่องการวิจัยและนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ไปพัฒนาตนเองสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานและในการดำเนินชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ผู้บริหารองค์กรอื่น ๆ สามารถนำข้อมูลที่ได้จากผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการทำงาน เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลสร้างสรรค์สังคมในทางที่ดียั่งยืนสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากหลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ผู้ศึกษาได้สังเคราะห์หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการมีจินตนาการ 3) ด้าน การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 4) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และ 5) ด้านการทำงานเป็นทีม

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ได้แก่ ครูผู้สอนภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ปีการศึกษา 2565 จำนวนทั้งสิ้น 33 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ผู้ศึกษาได้บูรณาการจากแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการมี

จินตนาการ 3) ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 4) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และ 5) ด้านการทำงาน เป็นทีม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ 10 ข้อ ด้านการมีจินตนาการ 10 ข้อ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 10 ข้อ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ 10 ข้อ และ ด้านการทำงานเป็นทีม 10 ข้อ รวม 50 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

3. สร้างแบบสอบถาม โดยใช้การรับรู้ของครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการมีจินตนาการ 3) ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 4) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และ 5) ด้านการทำงานเป็นทีม แล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนวัดพิชัยาราม จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ความเชื่อมั่น 0.858

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่น ไปใช้กับครูผู้สอนโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 33 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจาก ผู้อำนวยการโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร จำนวน 33 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 33 ฉบับ เก็บคืนได้จำนวน 33 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง โดยใช้ค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ใน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการมีจินตนาการ 3) ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 4) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และ 5) ด้านการทำงานเป็นทีม โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง	สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมทั้ง 5 ด้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวม 5 ด้าน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร โรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	μ	σ	ระดับ	ลำดับ	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.37	0.44	มาก	2	4.56	0.35	มากที่สุด	1
2. ด้านการมีจินตนาการ	4.39	0.42	มาก	1	4.51	0.31	มากที่สุด	3
3. ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว	4.31	0.47	มาก	3	4.50	0.37	มากที่สุด	4
4. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.26	0.52	มาก	4	4.50	0.37	มากที่สุด	4
5. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.19	0.50	มาก	5	4.55	0.39	มากที่สุด	2
รวม	4.30	0.17	มาก		4.52	0.20	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีจินตนาการ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.39$) รองลงมาคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\mu = 4.37$) ด้านการมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว ($\mu = 4.31$) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ($\mu = 4.26$) ส่วนด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.19$)

สภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\mu = 4.56$) รองลงมาคือ ด้านการทำงานเป็นทีม ($\mu = 4.55$) ด้านการมีจินตนาการ ($\mu = 4.51$) ด้านการมีความยืดหยุ่นการปรับตัวด้านและการมีความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\mu = 4.50$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการมีจินตนาการ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการมีจินตนาการ ส่วนด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว และด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการมีวิสัยทัศน์ สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนหรือกำหนดภาพแห่งความสำเร็จในการดำเนินงานและปฏิบัติตามแผนได้อย่างสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง และสามารถขับเคลื่อนสถานศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสภาพที่พึงประสงค์ด้านวิสัยทัศน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนหรือกำหนดภาพแห่งความสำเร็จในการดำเนินงานและปฏิบัติตามแผนได้อย่างสร้างสรรค์ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการมีจินตนาการ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความศรัทธาและความเชื่อมั่นให้บุคลากรยอมรับ และร่วมมือในการสร้างสรรค์งาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้ประสบการณ์ความรู้มาสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้บุคลากรร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายด้วยการคิดบวก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากล้าคิด กล้าฝัน กล้าทำในสิ่งใหม่ ๆ เพื่อนำพาองค์กรสู่การเปลี่ยนแปลง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษานำเอาทรัพยากรที่มีอยู่มาคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ให้เกิดประโยชน์ และคุ้มค่า ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้บุคลากรร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายด้วยการคิดบวก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสในการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากบุคลากรเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีอารมณ์ขันและรู้จักสร้างบรรยากาศให้มีความสุข สนุกสนาน ไม่เครียดกับการทำงาน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการคาดการณ์ล่วงหน้าเพื่อวางแผนการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับปรุง แก้ไข ภาวะเป็ยบการทำงานตาม สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปไม่ยึดติดกับกฎเกณฑ์เดิม ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเข้าใจในความแตกต่างของแต่ละบุคคล ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการคาดการณ์ล่วงหน้าเพื่อวางแผนการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายงานที่ท้าทาย ให้ความเป็นอิสระทางความคิด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานด้วยแนวคิดเชิงบวก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวคิดในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ตลอดเวลา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหาร

สถานศึกษามีแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อการพัฒนาสถานศึกษาร่วมกับบุคลากร ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานด้วยแนวคิดเชิงบวก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ด้านการทำงานเป็นทีม สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาบุคลากรมีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการทำงานร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการปรับแนวคิดให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ผลงาน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการติดต่อสื่อสารภายในทีมให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นและร่วมมือกันแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการปรับแนวคิดให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ผลงาน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการติดต่อและประสานงานกับบุคลากรในแต่ละฝ่ายงานได้ทันต่อเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร โดยรวมทั้ง 5 ด้าน สภาพปัจจุบัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีจินตนาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ส่วนด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างความศรัทธาและความเชื่อมั่นให้บุคลากรยอมรับ และร่วมมือในการสร้างสรรค์งาน มีการวางแผนหรือกำหนดภาพแห่งความสำเร็จในการดำเนินงานและปฏิบัติตามแผนได้อย่างสร้างสรรค์ นอกจากนี้โรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร มีการขับเคลื่อนสถานศึกษามุ่งสู่ความเป็นเลิศ สามารถใช้ประสบการณ์ความรู้มาสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ กล้าคิด กล้าฝัน กล้าทำในสิ่งใหม่ ๆ เพื่อนำพาองค์กรสู่การเปลี่ยนแปลง มอบหมายงานที่ท้าทายให้ความเป็นอิสระทางความคิด กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการทำงานร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรอซียะห์ ลาเต๊ะ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี เรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความไว้วางใจ อยู่ในระดับ มากที่สุด รองลงมา คือ ด้านจินตนาการ และด้านแรงจูงใจ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการมีจินตนาการ ส่วนด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว และด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน รับฟังความคิดเห็นและร่วมมือกันแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสม กล้าคิด กล้าฝัน กล้าทำในสิ่งใหม่ ๆ เพื่อนำพาองค์กรสู่การเปลี่ยนแปลง มีการปรับปรุง แก้ไข ภาวะเบียบการทำงานตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปไม่ยึดติดกับกฎเกณฑ์เดิม ๆ มีแนวคิดในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยณัฐกิติ์ บุญเก่ง (2565)

ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนหรือกำหนดภาพแห่งความสำเร็จในการดำเนินงานและปฏิบัติตามแผนได้อย่างสร้างสรรค์ โดยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยกิตติกร ธรรมกิจวัฒน์ (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ด้านการมีจินตนาการ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความศรัทธาและความเชื่อมั่นให้บุคลากรยอมรับและร่วมมือในการสร้างสรรค์งาน สามารถใช้ประสบการณ์ความรู้มาสร้างสรรค์ผลงาน กล้าคิด กล้าฝัน กล้าทำในสิ่งใหม่ ๆ เพื่อนำพาคณะครูสู่การเปลี่ยนแปลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรอซียะห์ ลาเต๊ะ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถในการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานด้วยวิธีการที่หลากหลาย เปิดโอกาสในการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากบุคลากรเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาร่วมกัน และมีความเข้าใจในความแตกต่างของแต่ละบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรศักดิ์ เล็กวงษ์ (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง บทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายงานที่ท้าทาย ให้ความเป็นอิสระทางความคิด ส่งเสริมให้ครูพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ สามารถกระตุ้นและชักนำให้ครูได้ใช้แนวคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานแนวคิดในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของของณัฐช่วยงาน (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

5. ด้านการทำงานเป็นทีม สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาบุคลากรมีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการทำงานร่วมกัน เป็นผู้นำในการปรับแนวคิดให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการทำงานร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญญา ศรีภูธร (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมาอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรมีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ มีคุณภาพ และมีความรอบคอบ โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน
2. ด้านการมีจินตนาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและกระตุ้นให้บุคลากรร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายด้วยการคิดบวก สามารถบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพ โดยผู้บริหารต้องกล้าคิด กล้าฝัน กล้าทำในสิ่งใหม่ ๆ เพื่อนำพองค์กรสู่การเปลี่ยนแปลง
3. ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีความสามารถในการคาดการณ์ล่วงหน้าเพื่อวางแผนการปฏิบัติงาน โดยมีการปรับปรุง แก้ไข ภาวะเบี่ยงการทำงานตาม สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปไม่ยึดติดกับกฎเกณฑ์เดิม ๆ
4. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะปฏิบัติงานด้วยแนวคิดเชิงบวกส่งเสริมการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการคิดสร้างสรรค์ โดยผู้บริหารต้องมีแนวคิดในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ตลอดเวลา
5. ด้านการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะในการติดต่อสื่อสารภายในทีมให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการรับฟังความคิดเห็นและร่วมมือกันแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมาอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
2. ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมาอำมฤตวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 พร้อมกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าพัสตภัณฑ์.
- กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์. (2555). โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- กิตติกร ธรรมกิจวัฒน์. (2562). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัย สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณัฐ ช่วยงาน. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต จันทบุรี, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ณัฐกิตติ บุญเก่ง. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2553). ผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ: กระบวนทัศน์ใหม่และผู้นำใหม่ทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพ็ญภา ศรีภูธร. (2562). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- โรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา. (2565). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self – Assessment Report : SAR) ปีการศึกษา 2565. ชุมพร: โรงเรียนมาบอำมฤตวิทยา.
- รอชียะห์ ลาเต๊ะ. (2561). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2549). คุณลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา. (ออนไลน์). สืบค้นได้จาก <http://suthep.cru.in.th/leader27.doc>
- สุพัฒตรา ธิพรพันธ์. (2561). การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สุรศักดิ์ ปักการะโธ. (2560). การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17. การศึกษาค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุรศักดิ์ เล็กวงษ์. (2563). บทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. การศึกษาค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิตมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

**การจัดการความรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
Knowledge Management of Anubanmuang Chumphon
Watsubannimit School Under the Elementary
Educational Service Area Office Chumphon 1**

สุธินี ศรีวิเศษ¹ และ นีรันตร์ สุธีนิรันตร์²

Sutinee Srivised¹ and Niran Sutheeniran²

¹โรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร

²สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

Corresponding Author: Sutinee Srivised

อีเมล: sutineenun.38@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการความรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 7 ด้าน ประกอบด้วย 1)ด้านการบ่งชี้ความรู้ 2)ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ 3)ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ 4)ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ 5)ด้านการเข้าถึงความรู้ 6)ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ 7)ด้านการเรียนรู้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 81 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า การจัดการความรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านด้านการบ่งชี้ความรู้ ส่วนด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : การจัดการความรู้

Abstract

The purpose of study on Knowledge Management of Anubanmuang Chumphon Watsubannimit School Under The Element Educationnal Service Area Office Chumphon 1 in 7 following aspects:1)knowledge indication, 2)Knowledge Creation and Acquisition, 3)Knowledge Organization, 4)Knowledge Codification and Refinement, 5) Knowledge Access, 6) Knowledge Sharing and 7) Learning The population of the study were 86 teachers from Suansai Wittaya School, in academic year 2022. The data were collected by using 5-point rating scale questionnaire and were statistically analyzed in mean, and standard deviation.

The finding of the study on Knowledge Management of Anubanmuang Chumphon Watsubannimit School Under The Element Educationnal Service Area Office Chumphon 1 was at high level. Considering the results of the study, the seven aspects ranged from the highest to the lowest level were as follows: the highest level was Knowledge Sharing and, followed by knowledge indication, and Knowledge Organization the lowest level.

Keyword: Knowledge Management

บทนำ

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญด้านการศึกษา ในฐานะกลไกหลักในการพัฒนาประเทศมาโดยตลอด ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ การยอมรับซึ่งได้มีการปฏิรูป การศึกษา โดยจัดทำพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 เพื่อใช้เป็นกฎหมายหลักในการวางรากฐานแนวทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยกำหนดความหมายของมาตรา 4 “การศึกษา” หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงาม ของบุคคลและสังคมโดยถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ซึ่งเกิดจากสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัย เกื้อหนุนให้บุคคลได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษา ไว้ในมาตรา 6 ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาสำหรับเด็กช่วงปฐมวัย ช่วงวัยเรียน วัยทำงานและวัยสูงอายุ ด้วยรูปแบบ การจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ในลักษณะการศึกษาเรียนรู้และพัฒนาตนเองตลอด ชีวิต รูปแบบเศรษฐกิจและปฏิสัมพันธ์ของสังคมไทย การศึกษาจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมให้กับคนทุกช่วง วัยให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ให้มีการพัฒนาเต็มศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีทักษะและคุณลักษณะที่พื้นฐานของพลเมืองไทยและทักษะ คุณลักษณะ สมรรถนะที่จำเป็น

ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของคนทุกช่วงวัยจึงเป็นพันธกิจสำคัญร่วมกันกับรัฐและทุกภาคส่วน ทั้งในการกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษา มาตรฐานการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ สื่อ แหล่งการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลของผู้เรียนในทุกระดับการศึกษา ทุกกลุ่มเป้าหมาย และทุกช่วงวัย เพื่อสร้างและพัฒนาพลเมืองที่มีคุณภาพมีความสามารถทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถศึกษาเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพของตนจนถึงขีดสูงสุดความสามารถ ความถนัดและความสนใจ เพื่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขร่วมกับผู้อื่นในสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2560 : 108)

การจัดการความรู้เป็นการรวบรวมความรู้ที่เน้นการปฏิบัติ (Tacit Knowledge) เกิดจากประสบการณ์ในการทำงาน ทักษะและพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของแต่ละบุคลากรในองค์กรซึ่งปฏิบัติงานในเรื่องเดียวกันหรือทีมงานที่ทำงานร่วมกัน แล้วมีการจัดการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงองค์ความรู้โดยการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปฏิบัติ เมื่อรวบรวมแล้วก็มีการนำความรู้ที่ได้มาสังเคราะห์จำแนก (Synthesis) หรือจัดระบบใหม่ เพื่อสร้างเป็นองค์ความรู้มีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบนำไปสู่การเผยแพร่ความรู้ทั้งทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เกิดการต่อยอดความรู้หรือสร้างประโยชน์จากความรู้และนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ยิ่งๆ ขึ้นไป (สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา พ.ศ. 2548 : 2) กระบวนการจัดการความรู้มีขั้นตอนในการดำเนินงาน คือ 1) การบ่งชี้ความรู้ (Knowledge Identification) 2) การสร้างและแสวงหาความรู้ (Knowledge Creation and Acquisition) 3) การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ (Knowledge Organization) 4) การประมวลผลและ กลั่นกรองความรู้ (Knowledge Codification and Refinement) 5) การเข้าถึงความรู้ (Knowledge Access) 6) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing) และ 7) การเรียนรู้ (Learning) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ พ.ศ. 2548 : 5-6) การจัดการความรู้ที่ดี จะช่วยให้โรงเรียนได้ประโยชน์ คือ ลดขั้นตอนการทำงานได้ เพราะสามารถ แสวงหาความรู้ แนวทางความสำเร็จที่มาแล้วได้โดยสะดวก รวดเร็ว ทำให้สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้ ปฏิบัติงานไม่ต้องทำงานด้วยการลองผิดลองถูก ช่วยประหยัดเวลา ประหยัดทรัพยากร ทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งองค์กรที่มีระบบการจัดการความรู้ที่ดี จะทำให้ผู้ที่แสวงหาความรู้ มีช่องทางการเข้าถึงที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างปฏิบัติเป็นการสร้างนวัตกรรมใหม่โดยเรียนรู้ต่อยอดจากความรู้ที่ฝังในตัวคนของผู้มีประสบการณ์การทำงานมาก่อน โดยหน่วยงานไม่ต้องเสียเวลาทำวิจัยพัฒนาในความรู้บางเรื่อง เพราะสามารถใช้ความรู้จากการสะสมไว้แล้วจากบุคคล หรือจากส่วนต่าง ๆ ขององค์กรเพื่อพัฒนาต่อยอดความรู้ได้เลย ทำให้เกิดแหล่งความรู้ ในองค์กรที่สามารถเรียกใช้ประโยชน์อย่างรวดเร็วและเผยแพร่ให้หน่วยงานอื่นได้รับรู้และศึกษาค้นคว้าต่อไป ซึ่งบางอย่างถ้าเรียนรู้จากคนเก่งและประสบความสำเร็จในการทำงานมาก่อนจะช่วยย่นระยะเวลาในการทำงานได้มากกว่า และการจัดการความรู้จะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อวัฒนธรรมการทำงานของคนในองค์กรปรับเปลี่ยนจากเดิมมาสู่วินิจฉัยในตนเองมีการศึกษาค้นคว้าเรียนรู้ตลอดชีวิต

การศึกษาเกี่ยวกับการจัดการความรู้นั้นมีความจำเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นจากงานวิจัยที่หลากหลาย เช่น นางสาวไอลดา สุขสี (2563) ได้ศึกษาแนวทางการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเต่า) พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการสร้างและการแสวงหาความรู้ด้านการบ่งชี้ ความรู้ด้านการเรียนรู้ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ ด้านการเข้าถึงความรู้ด้านการ แลกเปลี่ยนความรู้และด้านการประมวลและ การกลั่นกรองความรู้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาการจัดการความรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ว่าการจัดการความรู้นั้นอยู่ระดับใดและนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการจัดการความรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการความรู้ ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดของ แนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2548 : 5-6) 7 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบ่งชี้ความรู้
2. ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้
3. ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ
4. ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้
5. ด้านการเข้าถึงความรู้
6. ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้
7. ด้านการเรียนรู้

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่อง การจัดการความรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 81 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการความรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ยึดกรอบแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2548 : 5-6) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 7 ด้าน คือ ด้านการบ่งชี้ความรู้ ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ ด้านการเข้าถึงความรู้ ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ด้านการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษามีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการจัดการความรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านการบ่งชี้ความรู้ 10 ข้อ ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ 10 ข้อ ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ 9 ข้อ ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ 10 ข้อ ด้านการเข้าถึงความรู้ 10 ข้อ ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ 11 ข้อ ด้านการเรียนรู้ 10 ข้อ รวม 70 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546, น.103)

ระดับ 5 หมายถึง มีการจัดการความรู้ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการจัดการความรู้ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการจัดการความรู้ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการจัดการความรู้ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการจัดการความรู้ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดการจัดการความรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดการจัดการความรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

3. สร้างแบบสอบถาม โดยใช้การรับรู้ของครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน 7 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบ่งชี้ความรู้ 2) ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ 3) ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ 4) ด้านการประมวล

และกลั่นกรองความรู้ 5) ด้านการเข้าถึงความรู้ 6) ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ 7) ด้านการเรียนรู้ แล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพร วัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 81 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ความเชื่อมั่น 0.909

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเชื่อมั่นไปใช้กับครูโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 81 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 81 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 81 ฉบับ เก็บคืนได้จำนวน 81 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากระดับการจัดการความรู้โรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

วิเคราะห์ระดับการจัดการความรู้โรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 7 ด้าน ดังนี้ 1)ด้านการบ่งชี้ความรู้ 2)ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ 3)ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ 4)ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ 5)ด้านการเข้าถึงความรู้ 6)ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ 7)ด้านการเรียนรู้ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีการจัดการความรู้ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีการจัดการความรู้ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการจัดการความรู้ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการจัดการความรู้ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการจัดการความรู้ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการจัดการความรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวม 7 ด้าน

การจัดการความรู้ของ “โรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพร วัดสุบรรณนิมิตร” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านด้านการบ่งชี้ความรู้	3.96	0.82	มาก	2
2	ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้	3.87	0.79	มาก	4
3	ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ	3.79	0.81	มาก	7
4	ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้	3.82	0.78	มาก	6
5	ด้านการเข้าถึงความรู้	3.86	0.92	มาก	5
6	ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้	4.06	0.84	มาก	1
7	ด้านการเรียนรู้	3.91	0.97	มาก	3
รวม		3.89	0.84	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การจัดการความรู้ของ “โรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 7 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ($\mu=4.06$) รองลงมาคือ ด้านด้านการบ่งชี้ความรู้ ($\mu=3.96$) ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=3.79$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การจัดการความรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 7 ด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

พบว่าด้านการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการบ่งชี้ความความรู้ ส่วนด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการจัดการความรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 7 ด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการบ่งชี้ความความรู้ ส่วนด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารได้จัดการความรู้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งหากองค์กรไม่มีการจัดการความรู้ที่องค์กรจะไม่สามารถนำความรู้ที่มีอยู่กระจัดกระจาย หรืออยู่ที่ตัวบุคคลใดบุคคลหนึ่งออกมาเพื่อเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมได้อย่างเต็มที่ ส่งผลให้การทำงานสะดุดติดขัดในขั้นตอนการถ่ายทอดความรู้ หรือการสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ เนื่องจากไม่มีการแบ่งปัน หรือการจัดเก็บข้อมูล อย่างเป็นระบบ และหากองค์กรได้ดำเนินการริเริ่มการพัฒนา ระบบการจัดการความรู้ เมื่อพนักงานลาออกไป พนักงานใหม่เข้ามาแทนจะได้รับการถ่ายทอดความรู้ อย่างเป็นระบบและสามารถเรียนรู้งานได้อย่างรวดเร็ว หรือความรู้ที่พนักงานได้จากการเข้ารับการอบรม หรือสัมมนา ก็มีการนำมาถ่ายทอดให้ผู้ที่ไม่ได้รับการอบรมเกิดความรู้และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้เช่นเดียวกับผู้เข้ารับการอบรม และการจัดการความรู้มีประโยชน์ต่อองค์กรในด้านต่าง ๆ และทำให้บุคลากรทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงคลังความรู้ หรือแหล่งความรู้ที่มีอยู่ในองค์กรได้ง่าย เกิดการแบ่งปันความรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดการปฏิบัติงานร่วมกันของบุคลากร มีความราบรื่น เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ จากการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังทำให้องค์กรมีความได้เปรียบทางการแข่งขัน ทางโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผู้บริหารมีการจัดการความรู้ โดยการจัดกิจกรรมและโครงการที่สอดคล้องกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ มีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานตามแผน จัดการประเมิน ตรวจสอบคุณภาพภายในตามมาตรฐานสถานศึกษา พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ประเมินผลได้จากการจัดการประชุมข้าราชการครู การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา โรงเรียนมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน มีการดำเนินการตามแผนงาน อย่างเป็นระบบรวมไปถึงการนำผลการประเมินมาใช้ในการบริหารและการจัดการตามภาระงานของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีพัฒนางานวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา และกำหนดคุณภาพผู้เรียนส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการบ่งชี้ความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนด วิสัยทัศน์โดยใช้หลักบริหารงานการจัดการความรู้มาใช้ภายในสถานศึกษา มีการกำหนด พันธกิจให้สอดคล้อง กับวิสัยทัศน์อย่างเหมาะสม การกำหนดเป้าประสงค์ในการดำเนินงาน อย่างชัดเจน มีการจัดลำดับความสำคัญ ของการจัดการความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ มีการกำหนดแนวทางและชี้แจง การปฏิบัติงานของแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการระบบ ราชการ (2558 : 83) การบ่งชี้ความรู้ (Knowledge identification) เป็นการพิจารณาว่าองค์กรมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าหมายคืออะไร เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ต้องใช้อะไร ปัจจุบันมีความรู้อะไรบ้าง อยู่ใน รูปแบบใด เพื่อว่าความรู้ใดมีความสำคัญองค์กรจัดลำดับความสำคัญของความรู้เหล่านั้น สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ปณิดา ทองเต็ม (2561) วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการความรู้ในโรงเรียนสุวรรณพลับพลา พิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ใน 7 ด้าน ผลวิจัยพบว่าการจัดการความรู้ใน โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารการศึกษาได้ มีการติดต่อประสานหน่วยงานภายนอกมาให้ความรู้แก่บุคลากรภายในสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาครู และบุคลากรโดยจัดให้มีการศึกษาดูงานภายนอกสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ได้มีการเปิดโอกาส ให้บุคลากรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สนับสนุนให้บุคลากรนำความรู้เดิมมาต่อยอดให้เกิดองค์ ความรู้ใหม่อยู่เสมอ มีการปรับปรุงข้อมูลและแนวทางในการปฏิบัติงาน ให้เป็นปัจจุบัน ส่งเสริมให้นำระบบ สารสนเทศเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการในองค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของ บุญดี บุญญากิจ และคณะ (2559 : 32) ได้กล่าวว่า การสร้างและการแสวงหาความรู้ (Knowledge creation and acquisition) จาก การนำแผนที่ความรู้มาใช้ทำให้องค์กรทราบถึงความรู้ที่มีอยู่ภายในองค์กร ความรู้เหล่านี้อาจอยู่อย่างกระจัด กระจายไม่เป็นระบบและยากต่อการเข้าถึง องค์กรต้องหาวิธีที่เหมาะสมมาใช้ในการดึงข้อมูลความรู้จากแหล่ง ต่าง ๆ มาจัดทำเนื้อหาให้มีความเหมาะสมและตรงกับความต้องการของผู้ใช้ สอดคล้องกับวิจัยของนริศรา ประศาสตร์ศิลป์ และอดุลย์ วังศรีคุณ (2565) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบการจัดการความรู้ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การจัดการ ความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุดคือ ด้านการแสวงหาความรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดเก็บความรู้

ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา ได้มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารความรู้ที่เป็นประโยชน์และเป็นปัจจุบันอย่างเป็นระบบ จัดทำระบบ สารสนเทศที่สามารถค้นหาข้อมูลได้อย่าง สะดวกและรวดเร็ว มีการรวบรวมองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ ต่อการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบเพื่อให้บุคลากรสามารถนำไปใช้ต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้มีการจัดเก็บ ความรู้ที่ประสบความสำเร็จไว้ในรูปแบบต่าง ๆ ส่งเสริมให้บุคลากร ตระหนักถึงการประเมินผลการดำเนินงาน ทุกกิจกรรม ทุกภาคเรียน โดยจัดทำเป็นรูปเล่มเอกสารอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงาน

คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2558 : 83) การจัดความรู้ให้เป็นระบบ (Knowledge Organization) เป็นการกำหนดโครงสร้างความรู้ แบ่งชนิด ประเภท เพื่อให้สืบค้น เรียกคืน และใช้งานได้ง่าย เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเก็บความรู้ต่างๆ เป็นระบบในอนาคต การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ เมื่อมีเนื้อหาความรู้ที่ต้องการแล้วองค์กรต้องจัด ความรู้ให้เป็นระบบ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถค้นหาและนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทน์ภัสร์ จันทร์สว่าง (2559) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการจัดการความรู้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า ระดับการจัดการความรู้ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารได้มีการประมวลความรู้ให้อยู่ในรูปแบบและภาษาที่เข้าใจง่าย มีการกลั่นกรองและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนนำไปใช้งาน ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ มีการทำเอกสารให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ทั้งองค์กรจัดทำโดยการป้อนข้อมูลอย่างเป็นระบบได้มีการปรับปรุงรูปแบบของเอกสารโดยการจัดทำข้อมูลให้ทันสมัยและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ มีการจัดข้อมูลเป็นหมวดหมู่และเป็นระบบเพื่อให้ค้นหาและใช้ข้อมูลได้สะดวกยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ บุญดี บุญญากิจ และคณะ (2559 : 32) ได้กล่าวว่า การประมวลและกลั่นกรองความรู้ (Knowledge codification and refinement) องค์กร ต้องการทำการประมวลความรู้ให้อยู่ในรูปแบบและภาษาที่เข้าใจ และใช้ได้ง่าย สอดคล้องกับงานวิจัยของสาวิตรี สกลเศรษฐ (2561) การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการจัดการความรู้ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการจัดการความรู้ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติประกอบไปด้วย 7 ขั้นตอน

ด้านการเข้าถึงความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการจัดการเก็บ การค้นหา การใช้ข้อมูลทำได้สะดวกรวดเร็ว มีการเข้าถึงความรู้ได้หลากหลาย ปรับปรุงแก้ไขเมื่อเกิดปัญหาวิธีการเข้าถึงความรู้ได้มีการกระจายความรู้ให้กับบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ ประชาสัมพันธ์ความรู้ใหม่ให้บุคลากรได้รับรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์ มีการประชุมแจ้งนโยบายใหม่ มีการลดความรู้ที่ไม่ต้องการมากเกินไป สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2558 : 83) การเข้าถึงความรู้ (Knowledge Access) เป็นการทำให้ผู้ใช้ความรู้เข้าถึงความรู้ที่ต้องการได้ ง่ายและสะดวก การเข้าถึงความรู้ ความรู้ที่ได้มานั้นไร้ค่าหากไม่ถูกนำมาเผยแพร่เพื่อให้ผู้อื่นใช้ประโยชน์ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของนจรส ศิริขรรแสง (2564) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การจัดการความรู้ในโรงเรียนวัดปรังกาสี 2) ดังนั้นด้านการเรียนรู้ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการบ่งชี้ความรู้ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ ด้านการเข้าถึงความรู้และด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้

ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการจัดทำเอกสารอย่างเป็น ส่งเสริมให้บุคลากรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีการแลกเปลี่ยนทักษะ ประสบการณ์ที่หลากหลายเพื่อนำมา

พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้บุคลากรตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ น้ำทิพย์ วิภาวิน (2546) ได้กล่าวถึง การแบ่งปันความรู้ คือ การแลกเปลี่ยนความรู้เป็นกระบวนการหนึ่งที่สำคัญของการจัดการความรู้ในองค์กร เป็นการนำศักยภาพของคนในองค์กรออกมาใช้เพื่อพัฒนาองค์กรไปสู่เป้าหมายและทิศทางที่ต้องการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาภามาส นิโธธา (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการความรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา มี ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการจัดการความรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา มี 6 องค์ประกอบ 1) การมีภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3) การจัดระบบความรู้ 4) การนำความรู้ ไปใช้ 5) การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และ 6) การกำหนดแผนและคู่มือการปฏิบัติในการเรียนรู้

ด้านการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ใหม่ ๆ ที่ได้รับไปประยุกต์หรือบูรณาการให้เกิดความรู้และประสบการณ์ใหม่ มีการส่งเสริมให้บุคลากรทำงานเป็นทีม และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้บุคลากรนำความรู้ใหม่ ๆ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับแนวคิดของดวงพร หวานเย็น (2556 : 21) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ไว้ว่า การเรียนรู้ คือ กระบวนการที่ทำให้คนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความคิดคนสามารถเรียนได้จากการยิน การสัมผัส การอ่านการใช้เทคโนโลยี การเรียนรู้ของเด็กและผู้ใหญ่จะต่างกัน เด็กจะเรียนรู้ด้วยการเรียนในห้องที่มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ผู้สอนจะเป็นผู้สร้างบรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ที่จะให้เกิดขึ้นเป็นรูปแบบใดก็ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไอลดา สุขสี (2563) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงแตง) มี ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมาก ไปหาน้อย ดังนี้ด้านการสร้างและการแสวงหาความรู้ด้านการบ่งชี้ ความรู้ด้านการเรียนรู้ ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ ด้านการเข้าถึงความรู้ด้านการ แลกเปลี่ยนความรู้และด้านการประมวลและการกลั่นกรองความรู้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การจัดการความรู้ของโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีข้อเสนอแนะดังนี้

ด้านการบ่งชี้ความรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการกำหนดเป้าประสงค์ในการดำเนินงานอย่างชัดเจน และ จัดสรรการใช้ทรัพยากรอย่างสร้างสรรค์ให้มีประสิทธิภาพ และ เพียงพอต่อการใช้งานของบุคลากร

ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีวิธีการจัดเก็บข้อมูลความรู้หรือเอกสารที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานไว้ที่เดียวกัน ให้มีการปรับปรุงข้อมูลและแนวทางในการปฏิบัติงาน ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

ด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดทำระบบสารสนเทศที่สามารถค้นหาข้อมูลได้อย่าง สะดวกและรวดเร็ว กระตุ้นและส่งเสริมให้บุคลากรร่วมมือกันพัฒนาบุคลากรให้จัดเตรียมความรู้อย่างเป็นระบบ และพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีส่งเสริมให้มีการจัดข้อมูลเป็นหมวดหมู่ ให้เป็นระบบเพื่อให้ค้นหาและใช้ข้อมูลได้สะดวกยิ่งขึ้น มีการปรับปรุงรูปแบบของเอกสารโดยการจัดทำข้อมูลให้ทันสมัยและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

ด้านการเข้าถึงความรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีชี้แนะแนวทางให้มีการลดความรู้ที่ไม่จำเป็นเพื่อให้รับความรู้ใหม่ๆ มีการส่งเสริมให้บุคคลากรรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน เช่น การประชุมแจ้งนโยบายใหม่

ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีการแลกเปลี่ยนทักษะ ประสบการณ์ที่หลากหลายเพื่อนำมาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง การจัดทำเอกสารอย่างเป็นระบบ เช่น รายงานการอบรมเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ให้บุคลากรในโรงเรียนรับทราบ

ด้านการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรนำทักษะความรู้ใหม่ๆ มาประยุกต์และสร้างนวัตกรรมการสอนอย่างเหมาะสม เปิดโอกาสให้บุคลากรนำความรู้ใหม่ๆ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการจัดการความรู้ ของโรงเรียนในจังหวัดชุมพร
2. ควรมีการศึกษาจัดการความรู้ของโรงเรียนในระดับภูมิภาคต่าง ๆ

บรรณานุกรม

- ดวงพร หวานเย็น. (2556). การจัดการการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่องการเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิตสาขารัฐศาสตราจารย์เทคโนโลยี การเรียนรู้และสื่อสารมวลชน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
- นจรส ศิริขรรแสง. (2564). แนวทางการจัดการความรู้ในโรงเรียนวัดปรังกาสีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 3 การค้นคว้าอิสระหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร

- นริศรา ประศาสตร์ศิลป์ และอดุลย์ วังศรีคุณ. (2565). การเปรียบเทียบการจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 1. วารสารสถาบันพัฒนาการเรีนรู้ศาสตร์สมัยใหม่, 7(5), 125-139
- นันทน์ภัสร์ จันทรสว่าง (2559).การจัดการความรู้และประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาในเขตภาคเหนือสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.องค์การ วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหาร การศึกษารัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- น้ำทิพย์ วิภาวิน. (2546). การจัดการความรู้กับคลังความรู้. กรุงเทพฯ : เอส. อาร์. พรินต์ติ้ง
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การวิจัยสำหรับครู. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญดี บุญญากิจ และคณะ.(2559). การจัดการความรู้สู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ:สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ.
- ปณิดา ทองเต็ม. (2561). การจัดการความรู้ในโรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. สืบค้นเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2566 จาก https://grad.bsru.ac.th/db_research/
- สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2548). การจัดการความรู้ทางทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สยามศิลป์.
- สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2548). การจัดการความรู้ทางทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สยามศิลป์.
- สาวิตรี สกลเศรษฐ. (2561). การจัดการความรู้ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารรัฐกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560. พรึกหวานกราฟฟิค, กรุงเทพฯ
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2558). การจัดการความรู้. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.
- อดุลย์ วังศรีคุณ. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัยเขต 1 วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- อาภามาส นิโครธา. (2561). การจัดการความรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 10(1), 525-538.
- ไอลดา สุขสี. (2563). แนวทางการจัดการความรู้ในโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า). วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 12 (1), 36-49.

การบริหารทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร
General Administration of Special Education Center
of Chumphon Province

ศุภเชษฐ์ โมราศิลป์¹ และ พัชรา เดชโฮม²

Supachet Morasin¹ and Patchara Dechhome²

¹การบริหารทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Supachet Morasin

อีเมล: armsupachet2534@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษาการบริหารทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร ใน 6 ด้าน ดังนี้ ประกอบด้วย 1) งานสารบรรณ 2) งานทะเบียน 3) งานการเงิน 4) งานบัญชี 5) งานประชาสัมพันธ์ และ 6) งานโสตทัศนูปกรณ์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครู พนักงานราชการ เจ้าหน้าที่ธุรการ พี่เลี้ยงเด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 55 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐาน ค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า การบริหารทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า งานสารบรรณ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ งานทะเบียน ส่วนงานโสตทัศนูปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ: การบริหารทั่วไป, ศูนย์การศึกษาพิเศษ

Abstract

The purpose of this research was to study the general administration of special education centers. of Chumphon Province under the Office of Special Education Administration in 6 aspects as follows: 1) Archives, 2) Registration, 3) Finance, 4) Accounting, 5) Public Relations, and 6) Audio-visual equipment. The population used in the research were civil servants, teachers, government employees. administrative officer Nanny for children with disabilities at the Special Education Center of Chumphon Province under the Office of Special Education Administration, Academic Year 2022, Consisted of 55 people. The research instrument was a 5-level estimator questionnaire. The statistics used in data analysis were percentage, mean, and standard deviation.

The results showed that General Administration of Special Education Centers of Chumphon Province under the Office of Special Education Administration Overall, it was at a high level. When considering each aspect, it was found that documentary work had the highest mean, followed by registration work. has the lowest mean.

Keyword: General Administration, Special Education Center

บทนำ

ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 ได้บัญญัติ รัฐมีนโยบาย ส่งเสริมสนับสนุนโอกาสทางการศึกษาค้นคว้าอย่างกว้างขวางส่งผลให้ประชากรในวัยเรียน รวมทั้งเด็กด้อยโอกาสและผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษมีโอกาสได้รับการศึกษาสูงขึ้น แต่ยังคงเข้าเรียนได้ไม่ครบทุกคน และมีปัญหาการออกกลางคันอยู่บ้าง นอกจากนี้ประชากรที่อยู่ในวัยกำลังแรงงานแม้จะได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้น แต่จำนวนแรงงานที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้นยังมีอยู่จำนวนมาก จึงต้องเร่งดำเนินการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต และมีมาตรการต่างๆ ให้เด็กและประชาชนทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานเพิ่มขึ้น เพื่อยกระดับการศึกษาของคนไทยให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร ตั้งอยู่เลขที่ 8/4 หมู่ที่ 5 ตำบลตากแดด อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งได้ดำเนินจัดการศึกษาในลักษณะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อม สำหรับคนพิการ สนับสนุนในด้าน การเรียนการสอน การจัดซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก การให้บริการความช่วยเหลือที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนจัดครูเดินสอนต่อคนพิการ ถึงแม้ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร จะเป็นสถานศึกษาสำหรับคนพิการ ซึ่งมีเพียง 2 แห่งในจังหวัดชุมพร อย่างไรก็ตามภายใน

องค์กรของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดชุมพร ยังประสบกับอุปสรรคปัญหาการบริหารงานของกลุ่มงานบริหารทั่วไป ทำให้การบริหารจัดการศึกษายังไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายทั้งของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร กับทั้งยังไม่สามารถตอบสนองตามนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาระดับชาติ เพื่อให้การพัฒนาศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดชุมพร เป็นไปตามกรอบแนวคิดและมีทิศทางการบริหาร การศึกษาที่มีความสอดคล้องกับระดับนโยบายด้านการพัฒนาการศึกษาของชาติ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2564) สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ตลอดจนปัญหาจากการจัด และพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ในระยะที่ผ่านมา พิจารณาแล้ว พบว่า ยังมีอุปสรรคปัญหาต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลง และพัฒนาอีกมาก ทั้งในด้านการส่งเสริม โอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชน ด้านคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่ยัง อยู่ในเกณฑ์ไม่สู้ดี ตลอดจนการพัฒนาแนวทางการ บริหารและจัดการศึกษาที่เป็นเครื่องมือสำคัญ ต้องเร่งรัดพัฒนาระบบให้ได้มาตรฐานในระดับสากลเป็นที่ ยอมรับทุกด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550)

จากสภาพดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจในการบริหารงานบริหารทั่วไป ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด ชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อแสวงหาข้อมูลอันเป็นข้อเท็จจริงที่เป็นสภาพความเป็นจริง ของการบริหารงานทั่วไป เพื่อแสวงหาคำตอบอันจะเป็นเหตุปัจจัยนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขและจะเป็นวิธีการ ให้ค้นพบคำตอบที่เป็นแนวทางการพัฒนากลุ่มงานบริหารทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร ที่เหมาะสม และเป็นองค์ความรู้ใหม่สำหรับนำไปปรับประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านการบริหารทั่วไปที่มี ประสิทธิภาพภายในองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ในสังคมปัจจุบันต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารงานทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากหลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานบริหารทั่วไป ผู้ศึกษาได้สังเคราะห์หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารงานบริหารทั่วไป 6 ด้าน ได้แก่ 1) งานสารบรรณ 2) งาน ทะเบียน 3) งานการเงิน 4) งานบัญชี 5) งานประชาสัมพันธ์ และ 6) งานโสตทัศนูปกรณ์

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่อง การบริหารทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครู พนักงานราชการ เจ้าหน้าที่ธุรการ ที่เลี้ยงเด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร จำนวน 55 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการบริหารงาน บริหารทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ใช้กรอบ แนวคิดการการสังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษา ได้แก่ ตามการสังเคราะห์ขอบข่ายการ บริหารงานทั่วไปในสถานศึกษา ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(2547), กระทรวงศึกษาธิการ (2552), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556),จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556), นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2557), สุทธินันท์ พรหมสุวรรณ (2558), สุทธยา อร่ามรัตน์ (2562), เจริญศักดิ์ วงศ์สุวรรณ (2562), แคนโคลิ และคณะ (1992), บราวน์(1993)

ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน คือ งานสารบรรณ งานทะเบียน งานการเงิน งานบัญชี งานประชาสัมพันธ์ และงานโสตทัศนูปกรณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่ง มี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามการบริหารทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนัก บริหารงานการศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย งานสารบรรณ 10 ข้อ งานทะเบียน 10 ข้อ งานการเงิน 10 ข้อ งานบัญชี 10 ข้อ งานประชาสัมพันธ์ 10 ข้อ งานโสตทัศนูปกรณ์ 10 ข้อ ลักษณะของ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบ แนวคิดของควมการบริหารทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัด สำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดการบริหารทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดของการวิจัยประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้ 1) งานสารบรรณ 2) งานทะเบียน 3) งานการเงิน 4) งานบัญชี 5) งานประชาสัมพันธ์ และ 6) งานโสตทัศนูปกรณ์ แล้วนำฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแต่ละข้อคำถาม เพื่อนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญต่อไปแล้วจัดพิมพ์ให้เป็นฉบับสมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุงและแก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 20 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าความเชื่อมั่น 0.812

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากข้าราชการครู พนักงานราชการ เจ้าหน้าที่ธุรการ พี่เลี้ยงเด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร จำนวน 55 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ข้าราชการครู พนักงานราชการ เจ้าหน้าที่ธุรการ พี่เลี้ยงเด็กพิการของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดชุมพร จำนวน 55 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 55 ฉบับ เก็บคืนได้จำนวน 55 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม การบริหารงานบริหารทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ นั้น ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่ง เพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่งโดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวข้องกับการบริหารงานบริหารทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษใน 6 ด้าน ดังนี้ 1) งานสารบรรณ 2) งานทะเบียน 3) งานการเงิน 4) งานบัญชี 5) งานประชาสัมพันธ์ และ 6) งานโสตทัศนูปกรณ์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานบริหารทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมทั้ง 6 ด้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานบริหารทั่วไป ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวม 6 ด้าน

การบริหารงานบริหารทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษ					
ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ		μ	σ	ระดับ	อันดับ
1	งานสารบรรณ	4.71	0.56	มาก	1
2	งานทะเบียน	4.70	0.57	มาก	2
3	งานการเงิน	4.69	0.55	มาก	3
4	งานบัญชี	4.68	0.58	มาก	4
5	งานประชาสัมพันธ์	4.68	0.60	มาก	5
6	งานโสตทัศนูปกรณ์	4.67	0.58	มาก	6
รวม		4.68	0.57	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=4.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่างานสารบรรณ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.71$) รองลงมาคือ งานทะเบียน($\mu=4.70$) ส่วนงานโสตทัศนูปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.67$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การบริหารงานบริหารทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า งานสารบรรณ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ งานทะเบียน ส่วนงานโสตทัศนูปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

งานสารบรรณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่สำหรับงานสารบรรณมีจำนวนเหมาะสมกับงาน เพื่อความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการพัฒนาแผนงานเพื่อขอจัดสรรงบประมาณ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดให้เจ้าหน้าที่งานสารบรรณมีอัธยาศัยที่ดี เต็มใจให้คำปรึกษาเกี่ยวกับงานที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

งานทะเบียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการวางแผนการบริหารงานทะเบียนให้สอดคล้องกับนโยบายสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติงานงานทะเบียนเพื่อปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่งานทะเบียนทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อความถูกต้องและประสิทธิภาพของงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

งานการเงิน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้เจ้าหน้าที่งานการเงินจัดทำเอกสารหลักฐานทางการเงินอย่างชัดเจนตรวจสอบได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้บริหารงานการเงินตามหลักธรรมาภิบาล ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีแนวปฏิบัติในการบริหารการเงินของสถานศึกษา เช่น การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำส่ง การซื้อ การจ้าง บัญชีพัสดุ เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

งานบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้บริหารงานบัญชี ด้วยความถูกต้อง คุ่มค่า ประหยัด โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้บริหารงานบัญชีให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้จัดทำคู่มือการทำบัญชีของสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำบัญชี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

งานประชาสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ได้รับการพัฒนาตนเองด้านงานประชาสัมพันธ์อยู่เสมอ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

งานโสตทัศนูปกรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีการจัดหาโสตวัสดุ เช่น การถ่ายภาพ/วิดีโอ การบันทึกเทป การฉายสไลด์ งานเครื่องเสียง เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้มีการสำรวจความต้องการใช้ทัศนูปกรณ์ภายใน

สถานศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมจัดสถานที่ สาธารณูปกรณ์ให้เหมาะสมเพื่ออำนวยความสะดวกแก่บุคลากรในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการบริหารทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า งานสารบรรณ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ งานทะเบียน ส่วนงานโสตทัศนูปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เนื่องจากผู้บริหารเห็นความสำคัญของการบริหารทั่วไปว่า งานบริหารทั่วไป เปรียบเสมือนแขนขาของงานวิชาการ อันเนื่องมาจากทำหน้าที่เป็นฝ่ายสนับสนุนงานวิชาการซึ่งเป็นหน้าตาของสถานศึกษา ที่ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมมองเห็นได้ง่าย โดยเฉพาะงานสารบรรณจะต้องยึดระเบียบประมวลกฎหมายและระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติงาน การศึกษาต้องมีความละเอียด รอบคอบ สุขุม และเป็นงานที่ต้องมีการติดต่อและโต้ตอบ การประสานงาน ต้องมีความคล่องแคล่วว่องไว และสถานศึกษาควรมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารให้มากขึ้น มีการรับส่งหนังสือทางอินเทอร์เน็ต จึงจะสามารถติดต่องานราชการได้รวดเร็ว ทันทต่อเหตุการณ์ และมีการจัดเก็บเอกสารไว้เป็นหมวดหมู่ เป็นระเบียบเป็นปัจจุบันและง่ายแก่การค้นหา เอื้ออำนวยต่อการทำงานด้านงานสารบรรณ เจ้าหน้าที่เกิดความคล่องตัวและสะดวกสบายในการทำงาน เพื่อช่วยสนับสนุนการตัดสินใจสำหรับผู้บริหาร การดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของฝ่ายบริหารงานทั้ง 4 ฝ่ายให้เป็นไปด้วยความฉับไวไร้ข้อผิดพลาด โดยเฉพาะในยุคที่สถานศึกษาแข่งขันกันด้วยคุณภาพการดำเนินงาน และคุณภาพทางด้านวิชาการจึงต้องมีความเข้มแข็ง มีมาตรฐานในการดำเนินงานสารบรรณให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเจริญศักดิ์ วงศ์สุวรรณ (2562) กล่าวว่า การบริหารงานทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวกับเอกสารต่างๆ ของโรงเรียนที่จำเป็นต้องปฏิบัติ ทั้งที่เป็นงานภายใน และงานติดต่อกับบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก เพื่อให้โรงเรียนสามารถดำเนินกิจการไปได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างคล่องตัวขึ้น งานที่เกี่ยวกับการจัดเตรียมหรือการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและถูกต้องตามระเบียบของราชการ ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างคล่องตัวขึ้น รวมทั้งสอดคล้องกับแนวคิดของบราวน์ (Brown,1993) กล่าวว่า การบริหารทั่วไปเป็นการบริหารหน่วยงานต่างๆของสถานศึกษาให้สามารถดำเนินไปตามจุดมุ่งหมายหรือตามที่ต้องการงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาจึงเปรียบเสมือนส่วนที่คอยประสานงาน หรือคอยสนับสนุนให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานไปสู่เป้าหมายที่กำหนดด้วยความราบรื่น และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุดธิดา ทองบุญ (2560) การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ งานการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมงานเทคโนโลยีและระบบเครือข่ายสารสนเทศ งานการดำเนินงานธุรการ และงานการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

งานสารบรรณ การบริหารทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานสารบรรณ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาแผนงานบริหารงานเอกสารเริ่มตั้งแต่การจัดทำการรับ – ส่ง การเยี่ยม การทำลาย มีการกำหนดขอบข่ายของงานสารบรรณให้เป็นระบบที่มีความสะดวก ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ มาตรฐานเดียวกัน เจ้าหน้าที่งานสารบรรณมีจำนวนเหมาะสมกับงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพรรณรัตน์ พิมพ์พร (2560) การบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

งานทะเบียน การบริหารทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานทะเบียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินงานทะเบียนจะต้องจัดเก็บรักษาเอกสารหลักฐานทางการศึกษา งานทะเบียนให้เป็นปัจจุบัน รวมทั้งจัดเก็บข้อมูลทางสถิติ ข้อมูลสารสนเทศ จัดทำเอกสารหลักฐานในการเรียน เจ้าหน้าที่งานทะเบียนมีความรู้ ความสามารถ เจ้าหน้าที่งานทะเบียนทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อความถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐปนรรักษ์ มาลี (2561) การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางพลัด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานครเขตบางพลัด โดยรวมอยู่ในระดับมาก

งานการเงิน การบริหารทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานการเงิน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาการบริหารงานการเงินให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดสรรงบประมาณ ซึ่งมีแนวปฏิบัติในการบริหารการเงิน เพื่อนำมาสนับสนุนการบริหารจัดการศึกษาและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษาตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา ด้วยความถูกต้อง ตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาลและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อทางราชการ ซึ่งเจ้าหน้าที่งานการเงินควรมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน มีการทำเอกสารหลักฐานทางการเงินอย่างชัดเจนและแจ้งต่อเขตพื้นที่ทราบอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุตธิมา ทองบุญ (2560) การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

งานบัญชี การบริหารทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานบัญชี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาการบริหารงานบัญชีตามระบบให้สอดคล้องกับหลักการ นโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐที่กระทรวงกำหนด และตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา ด้วยความถูกต้อง คุ่มค่า ประหยัด โปร่งใส ตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล สถานศึกษาจัดทำคู่มือการทำบัญชีของสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำบัญชี และเป็นแนวปฏิบัติไปในทางเดียวกัน มีการควบคุมเงินและการเก็บรักษาเงินให้ถูกต้อง และมีเจ้าหน้าที่งานบัญชีที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงาน จัดทำรายงานเสนอเขตพื้นที่ เพื่อทราบเงินรายรับของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรชัย ตันตรานนท์ (2562) การศึกษาแนวทางการพัฒนางานบริหารทั่วไปโรงเรียนวชิรวิทย์เชียงใหม่ อำเภอเมืองจังหวัด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

งานประชาสัมพันธ์ การบริหารทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานประชาสัมพันธ์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมของสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยใช้สื่อเทคโนโลยีเป็นตัวกลางที่ใช้ในการนำข่าวสาร เรื่องราวต่างๆ จากสถานศึกษาสู่สาธารณชน เพื่อพัฒนารูปแบบและกระบวนการทำงานของงานประชาสัมพันธ์สถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประมูล สุวรรณมาโจ (2562) สภาพและปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

งานโสตทัศนูปกรณ์ การบริหารทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ งานโสตทัศนูปกรณ์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การวางแผนและแต่งตั้งบุคลากรเกี่ยวกับการจัดทำสารสนเทศของสถานศึกษา มีการจัดหาและพัฒนาาระบบอิเล็กทรอนิกส์ในโรงเรียนให้ใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง สืบสวนความต้องการใช้ทัศนูปกรณ์และจัดสถานที่สาธิตอุปกรณ์ให้เหมาะสม มีการส่งเสริม ให้คำแนะนำวิธีการ และเทคนิคการใช้โสตทัศนูปกรณ์ และควบคุม ดูแลรักษาซ่อมแซมโสตทัศนูปกรณ์ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญจิรา ตาแก้ว (2563) แนวทางพัฒนาการดำเนินงานบริหารทั่วไปของโรงเรียนคลองลานวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานบริหารทั่วไปของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. งานสารบรรณ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีให้กำหนดขอบข่ายของงานสารบรรณอย่างชัดเจนเพื่อการดำเนินงานสารบรรณเป็นมาตรฐานเดียวกัน และพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง โดยการจัดประชุมชี้แจงเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทางเดียวกัน
2. งานทะเบียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนเพื่อการทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อความถูกต้อง และประสิทธิภาพของงาน โดยการประชุมวางแผนงานทะเบียนทุกสัปดาห์เป็นการแลกเปลี่ยนถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นและนำมาปรับปรุงแก้ไข
3. งานการเงิน ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดให้จัดทำให้มีแนวปฏิบัติในการบริหารการเงินของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา โดยมีการแต่งตั้งคณะจัดทำแนวปฏิบัติในการบริหารการเงินของสถานศึกษาเพื่อการทำงานอย่างเป็นระบบ

4. งานบัญชี ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดให้มีการจัดทำคู่มือการทำงานบัญชีของสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำบัญชี ด้วยความถูกต้อง คุ่มค่า ประหยัด โปร่งใส ตรวจสอบได้โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำคู่มือการทำงานบัญชีของสถานศึกษาเพื่อการทำงานอย่างเป็นระบบ

5. งานประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดให้มีจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษาเพื่อสะดวกต่อผู้รับบริการให้ได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ชัดเจนโดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษาเพื่อการทำงานอย่างเป็นระบบ

6. งานโสตทัศนูปกรณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมจัดสถานที่ สาธารณูปกรณ์ให้เหมาะสมเพื่ออำนวยความสะดวก แก่บุคลากรในสถานศึกษา โดยแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อรับผิดชอบงานโดยตรง และทันต่อการรับบริการ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาค้นคว้านี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบริหารทั่วไปการศึกษาพิเศษประจำจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ซึ่งประกอบด้วย จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ งานสารบรรณ งานทะเบียน งานการเงิน งานการบัญชี งานการประชาสัมพันธ์ และงานโสตทัศนูปกรณ์

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานงบประมาณเนื่องจากงบประมาณเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ หากพบปัญหาการบริหารงบประมาณจะได้นำมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยส่งผลให้เกิดปัญหาการบริหารงานเพื่อพิจารณาดูปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการการศึกษาพิเศษประจำจังหวัดชุมพร

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กาญจนา แก้วกุล และชาญเดช เจริญวิริยะกุล. (2561). **การบริหารงานธุรการ: ความหมายของงานธุรการ**. สืบค้นจาก <http://www.gotoknow.org/posts/498752>

จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2556). **การวิจัยสำหรับครู**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

เจริญศักดิ์ วงศ์สุวรรณ. (2554). **หลักการจัดการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.

นิรันดร์ สุธีนิรันดร์. (2562). **ทฤษฎีและหลักการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

นิรันดร์ สุธีนิรันดร์. (2564). **การบริหารและการประกันคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

- ปัญญา สามัญ. (2556). **ศึกษาการบริหารงานธุรการในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พงษ์พิพัฒน์ นารินทร์. (2563). **แนวทางพัฒนาการบริหารงานธุรการโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัยจังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พัชรา เดชโฮม. (2560). **การบริหารและการประกันคุณภาพการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บริษัท สหธรรมิก จำกัด.
- รัฐสิทธิ์ คุรุสุวรรณ. (2563). **สภาพการบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วิทยา ประวะโซ. (2560). **การบริหารงานธุรการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วิรัช ลภีรัตนกุล. (2544). **การประชาสัมพันธ์**. ฉบับสมบูรณ์, กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมเดช สีแสง. (2547). **การบริหารโรงเรียน สถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เสกสรร สายสีเสด. (2541). **ระบบสารสนเทศเพื่อการประชาสัมพันธ์**. กรุงเทพฯ: ออลบุ๊คส์พับลิช
- เอกชาติรี สุขเสน. (2562). **สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์**. สังกัดสำนักบริหารการศึกษาพิเศษ.
- Bush. (1986). **Educational management theory**. London: A Sage Publishing Company.
- Cutlip and Center. (1978). **Effective public relations**. (7th ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice - Hall.
- Hack and Otthe. Hack, W. G. , I.C. Candoli and J.R. Ray. (1992). **School Business Administration: A Planning Approach**. (4thed.) Boston: Allyn and Bacon.

สภาพสุขภาพองค์การของโรงเรียนอนุบาลชุมพร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
Organizational health of Chumphon Kindergarten
Under the jurisdiction of Chumphon Primary
Educational Service Area Office 1

พรพิมล ศรีชาย¹ และ นีรันดร สุธีนิรันดร²

Phonphimon Srichai¹ and Niran Sutheeniran²

¹โรงเรียนอนุบาลชุมพรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Corresponding Author: Phonphimon Srichai

อีเมล: Phonphimonsrichai@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพสุขภาพองค์การของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านเกียรติศักดิ์ศรีของโรงเรียน 2) ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน 3) ด้านอิทธิพลของผู้บริหาร 4) ด้านการสนับสนุนทรัพยากร 5) ด้านการอยู่ร่วมกันของครู และ 6) ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ ประชากรได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลชุมพร จำนวน 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า สภาพสุขภาพองค์การของโรงเรียนอนุบาลชุมพรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 6 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการอยู่ร่วมกันของครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ส่วนด้านอำนาจบารมีของผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คำสำคัญ : สุขภาพองค์การ

Abstract

The purpose of this research was to study the organizational health study approaches of Chumphon kindergartens. Under the jurisdiction of Chumphon Primary Educational Service Area Office, 1 in 6 areas together with 1) Honor and dignity of the school, 2) Leadership of school administrators,

3) Influence of executives, 4) Resource support, 5) the coexistence of teachers and 6) academic focus
The population is The samples were 80 Chumphon kindergarten teachers. The research instrument was a 5 rating scales questionnaire. Statistics used in data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that Guidelines for Organizational Health Study of Chumphon Kindergarten under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1 n 6 aspects was at high level, when considering each side It was found that the coexistence aspect of teachers had the highest average, followed by leadership of school administrators. The power of prestige of executives had the lowest average.

Keyword: Organization health

บทนำ

ปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงของด้านต่างๆในสังคมอย่างรวดเร็ว การบริหารและการจัดการ องค์กร การ จึงนับเป็นศาสตร์ที่สำคัญยิ่งที่ผู้นาองค์กรจะต้องเรียนรู้ และต้องมีความสามารถในการ บริหารจัดการ โดยต้องอาศัย ข้อมูลสารสนเทศเป็นอันมาก มีการวิจัยและพัฒนาระบบงานบริหาร แบบมีส่วนร่วม มีการเรียนรู้ควบคู่กับการทำงาน มากขึ้น กระบวนการบริหาร และการจัดการจะเป็นระบบตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติตามแผน และการนำผลการ ประเมินไป พัฒนาปรับปรุงงานโดยอาศัยข้อมูลสารสนเทศจากการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นเมื่อดูทั้ง ระบบของ การจัดการศึกษา จะเห็นได้ว่าผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นาในการ ปฏิบัติการต่างๆ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและด้านบริหารทั่วไปใน โรงเรียน ให้บรรลุผลตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.

สุขภาพองค์กรเป็นเกณฑ์หนึ่งซึ่งประสิทธิผลขององค์กรเป็นการประเมินกระบวนการปฏิบัติงานภายใน องค์กรซึ่งการบริหารงานขององค์กรนั้นจะประสบความสำเร็จได้ต้องสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ มีการทำงานที่ราบรื่น สมาชิกใน องค์กรมีความสุขมีความพอใจในการทำงานหน่วยงานต่าง ๆ ในองค์กรมีกิจกรรม ร่วมกันและ องค์กรมีผลผลิตในระดับสูง องค์กรเป็นที่รวมของคั้นและเป็นที่รวมของงานต่าง ๆ เพื่อให้พนักงาน ของ องค์กรปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่และเต็มสามารถ เมื่อพิจารณาความมุ่งหมายของการศึกษาตาม พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ซึ่งกำหนดให้การจัดการศึกษาต้อง เป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและ วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขแต่ปัญหาขององค์กรส่วนใหญ่ที่ประสบความ ล้มเหลว มีสาเหตุมาจากผู้บริหารขาดประสบการณ์ ขาดความรู้ความสามารถในการบริหารองค์กรส่วนหนึ่งเกิดจาก พฤติกรรมของผู้บริหารที่ไม่เอื้อต่อบรรยากาศ ในการปฏิบัติงาน ดังนั้น ภาระหน้าที่ที่สำคัญอีกประการหนึ่งของ ผู้บริหาร คือ การสร้างสุขภาพองค์กรให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานอันจะ

ส่งผลให้งานมีประสิทธิภาพผู้นำจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคลและควรรศึกษากฎธรรมชาติของ ผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างสุขภาพองค์การที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับฮอย และมิสเกล (Hoy & Miskel. 1991 : 234) ที่กล่าวไว้ว่าการพิจารณาสภาพการปฏิบัติงานหรือความสามารถในการปฏิบัติงานของ องค์การที่ดีที่จะส่งผลต่อ ประสิทธิภาพขององค์การในแง่หนึ่งนั้น สามารถพิจารณาได้จากสุขภาพองค์การ (Organizational health) เนื่องจากสุขภาพองค์การที่ดีจะทำให้้องค์การสามารถพัฒนาไปได้ด้วยดี และยังทำให้ บรรยากาศขององค์การด้วย

จากดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงสุขภาพขององค์การของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จะมีประโยชน์สำหรับผู้บริหารโรงเรียนที่จะนำไปเป็น ข้อมูลเพื่อในการใช้ไปปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนเพื่อให้เป็นองค์การที่มีสุขภาพสมบูรณ์ส่งผลให้การศึกษาของโรงเรียน และของชาติประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้เพื่อเป็นแนวทางสำคัญในการปรับปรุงและ พัฒนาผู้บริหาร โรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีสุขภาพองค์การที่ดียิ่งขึ้นตลอดจนเป็นเครื่องมือเพื่อให้ทราบถึงข้อบกพร่องในการที่จะ แก้ไขปัญหาในการดำเนินการด้านบริหารและนำไปสู่ผลการวิจัยที่ได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ผู้วิจัยจึงคิดที่จะศึกษาสุขภาพ องค์การของโรงเรียนในโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสุขภาพองค์การของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสุขภาพองค์การโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดทฤษฎีและหลักการในเรื่องสุขภาพองค์การของฮอยและซาโบ (Hoy & Sabo, 2005, อ้างถึงใน นงนุช สุริวงค์, 2559) ซึ่งได้กล่าวถึงองค์ประกอบของสุขภาพองค์การของโรงเรียน 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านเกียรติ ศักดิ์ศรีของโรงเรียน 2) ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน 3) ด้านอำนาจบารมีของ ผู้บริหาร 4) ด้านการสนับสนุนทรัพยากร 5) ด้านการอยู่ร่วมกันของครู 6) ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 98 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสุขภาพองค์การ ของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ยึดกรอบแนวคิดทฤษฎีและ

หลักการในเรื่องสุขภาพองค์การของฮอยและซาโบ (Hoy & Sabo, 1997 : 142-144) ซึ่งได้กล่าวถึงองค์ประกอบของสุขภาพองค์การของโรงเรียน 6 ด้าน ดังนี้ ด้านเกียรติ ศักดิ์ศรีของโรงเรียน ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ด้านอิทธิพลของผู้บริหาร ด้านการสนับสนุนทรัพยากร ด้านการอยู่ร่วมกันของครู และด้านการมุ่งเน้นวิชาการ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสุขภาพองค์การของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ด้านเกียรติ ศักดิ์ศรีของโรงเรียน 9 ข้อ ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน 10 ข้อ ด้านอำนาจมีของผู้บริหาร 9 ข้อ ด้านการสนับสนุนทรัพยากร 12 ข้อ ด้านการอยู่ร่วมกันของครู 10 ข้อ และด้านการมุ่งเน้นวิชาการ 10 ข้อ รวม 60 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้ บุ (ญุชม ศรีสะอาด, 2554)

ระดับ 5 หมายถึง มีแนวทางการปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีแนวทางการปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีแนวทางการปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีแนวทางการปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีแนวทางการปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดแนวทางการศึกษาสุขภาพองค์การของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดแนวทางการศึกษาสุขภาพองค์การของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1
3. สร้างแบบสอบถาม โดยใช้การรับรู้ของครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านเกียรติ ศักดิ์ศรีของโรงเรียน 2) ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน 3) ด้านอิทธิพลของผู้บริหาร 4) ด้านการสนับสนุนทรัพยากร 5) ด้านการอยู่ร่วมกันของครู และ 6) ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ แล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถามได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC, Index of Objective Congruence) มีค่าเท่ากับ 1.00
5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์
6. นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนอนุบาลเมืองชุมพรวัดสุบรรณนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น

(Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ความเชื่อมั่น 0.945

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเชื่อมั่น ไปใช้กับ ครูโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 98 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจาก ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ครูโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำนวน 98 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 98 ฉบับ เก็บคืนได้จำนวน 80 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.63

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากระดับสุขภาพองค์การของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษาโดยใช้ค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับสุขภาพองค์การของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ใน 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านเกียรติ ศักดิ์ศรีของโรงเรียน 2) ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน 3) ด้านอิทธิพลของผู้บริหาร 4) ด้านการสนับสนุนทรัพยากร 5) ด้านการอยู่ร่วมกันของครู และ 6) ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 103)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพสุขภาพองค์การของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 นำเสนอในรูปของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสุขภาพองค์การของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวม 6 ด้าน

สภาพสุขภาพองค์การของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1		μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านเกียรติ ศักดิ์ศรีของโรงเรียน	4.22	0.84	มาก	3
2	ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน	4.23	0.88	มาก	2
3	ด้านอำนาจบารมีของผู้บริหาร	4.19	0.88	มาก	6
4	ด้านการสนับสนุนทรัพยากร	4.21	0.90	มาก	4
5	ด้านการอยู่ร่วมกันของครู	4.27	0.81	มาก	1
6	ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ	4.20	0.93	มาก	5
รวม		$\mu=4.22$		มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพสุขภาพองค์การของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการอยู่ร่วมกันของครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu=4.27$) รองลงมาคือ ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ($\mu=4.23$) ด้านอำนาจบารมีของผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu=4.19$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

สภาพสุขภาพองค์การของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการอยู่ร่วมกันของครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ด้านอำนาจบารมีของผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านเกียรติ ศักดิ์ศรีของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการกำหนดและจัดทำโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษาที่มีความชัดเจนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานความต้องการของชุมชนส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการรับฟังเหตุผลของชุมชนและผู้ปกครองเมื่อมีข้อเรียกร้อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้อิทธิพลหรือตำแหน่งทำให้ผู้อื่นยินยอมที่จะปฏิบัติตามมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายในการบำรุงขวัญและกำลังใจของบุคลากรในการปฏิบัติงาน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีการให้คำแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับการเรียนการสอน อย่างจริงใจ แสวงหาแนวทางการบริหารใหม่ๆ อยู่เสมอมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านอำนาจบารมีของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการยอมรับนับถือจากชุมชนเป็นอย่างดีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือผู้บริหารสถานศึกษารู้จักใช้กลวิธีที่

เหมาะสมผลักดันให้ผู้ได้บังคับบัญชาทำงานอย่างมีประสิทธิภาพต้องการได้ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถใ้มน้ำวผู้ได้บังคับบัญชาให้เปลี่ยนแปลงเจตคติไปในทิศทางที่ดีขึ้นมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการสนับสนุนทรัพยากร โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมด้านการผลิตสื่อและนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีได้มีการติดตามการใช้ทรัพยากรของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการบริหารจัดการให้มีห้องปฏิบัติการเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องศิลปะ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการอยู่ร่วมกันของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการชี้แนะแนวทางในการดำเนินงานได้อย่างมีความสุขและมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการชี้แนะแนวทางในการสร้างความผูกพันและความมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้เรียน ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการปลูกฝังให้บุคลากรมีความรักและศรัทธาต่อวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการส่งเสริมพัฒนาครูด้านวิชาการอย่างสม่ำเสมอมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการจัดให้มีการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง ส่วนผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมการแข่งขันวิชาการอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสุขภาพองค์การของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 โดยรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พบว่า ด้านการอยู่ร่วมกันของครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ส่วนด้านอำนาจบารมีของผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าเป้าประสงค์เน้นให้เด็กทุกคนได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาเป็นองค์รวมอย่างสมดุลและมีความสุข ครูมีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดประสบการณ์ ที่ส่งเสริมการเล่นผ่านกระบวนการวางแผนการปฏิบัติ และการทบทวน มีสภาพแวดล้อม สื่อ เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมพัฒนาการเด็กอย่างเพียงพอผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กโดยโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า พบว่า โดยรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการอยู่ร่วมกันของครู และด้านการมุ่งเน้นวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านอำนาจบารมีของ ผู้บริหาร ส่วนด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดและสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ahmad (2012) ได้ศึกษาเรื่องสุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่จอร์แดน โดยใช้เครื่องมือวัดสุขภาพองค์การ Organizational Health Inventory – Secondary (OHI – S) ตามแนวคิดของฮอยและทาร์เทอร์ (Hoy and Tarter) พบว่าระดับสุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน ที่ทำงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจอร์แดนมิติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือมิติเน้นทางวิชาการ (Academic Emphasis) สูงกว่ามิติอื่น ๆ ได้แก่ความซื่อสัตย์สถาบัน (Institutional Integrity) โครงสร้างของ

สถาบัน (Initiating Structure) การพิจารณา (Consideration) อิทธิพลของผู้บริหาร (Principal Influence) การสนับสนุนทรัพยากร (Resource Support) และขวัญกำลังใจในการทำงาน (Morale) อยู่ในระดับปานกลางและยังพบอีกว่าโรงเรียนที่มีสุขภาพดีครูสตรีจะมีการรับรู้ดีกว่าครูชายโดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญและขนาดของโรงเรียนก็เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขภาพดีขององค์กร

ผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านเกียรติศักดิ์ศรีของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาสามารถดำเนินการจัดการศึกษาให้สนองความต้องการของชุมชนโดยสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของชุมชนที่มีการเปลี่ยนแปลงไป สามารถนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน สังคมท้องถิ่นและนักเรียน ได้รับความช่วยเหลือ และสนับสนุนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน จากผู้ปกครองและชุมชน สามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนได้ เมื่อมีข้อเรียกร้องอันไร้เหตุผลของชุมชนและผู้ปกครองครูได้รับความคุ้มครองจากผู้บริหาร สถานศึกษา คณะครู และนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับชุมชนท้องถิ่นต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ ผู้ปกครองและชุมชนยอมรับการดำเนินงานของโรงเรียน และการมีชื่อเสียงของโรงเรียน ครูไม่ได้รับความกดดันจากชุมชน ผู้บริหาร สถานศึกษา บริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล เมื่อเกิดปัญหาขึ้นภายใน สถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเผชิญปัญหา และแก้ปัญหาความยุ่งยากได้ สอดคล้องกับงานวิจัย Sabanci (2011) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ระดับความเครียดของครูกับสุขภาพองค์การโดยมี วัตถุประสงค์ของการศึกษาคั้งนี้เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่าง ความเครียดของครูและสุขภาพโรงเรียนผลปรากฏว่าผู้บริหารและครูผู้สอนเชื่อว่าครูมีประสบการณ์ด้าน ความเครียดในระดับปานกลาง

2. ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้มีพฤติกรรมให้ความสำคัญกับงานและผลสัมฤทธิ์ของงาน ให้การสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชา สามารถเข้าพบได้ง่าย เอาใจใส่ ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ และให้โอกาสแก่ครู เกี่ยวกับการเรียนการสอนอย่างจริงจัง มีความรับผิดชอบ และแสวงหาแนวทางการบริหารใหม่ๆ ยอมรับความคิดเห็นจากครู ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติกับครูทุกคนอย่างเท่าเทียมกันทำให้เกิดความ ร่วมมือในการปฏิบัติงาน แสวงหาสวัสดิการต่าง ๆ ให้กับครู ยอมรับฟังปัญหาต่าง ๆ ของครูอย่างมี เหตุผล มีความยืดหยุ่นในการบริหารงาน บริหารความเสี่ยงอย่างมีคุณภาพ และให้อิสระแก่ครูในการ ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ สอดคล้องกับงานวิจัย ชันทอง ไทยทวี (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารตาม หลักธรรมาภิบาลกับสุขภาพองค์การ ของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับ มาก

3. ด้านอำนาจบารมีของผู้บริหาร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้อำนาจอิทธิพลอย่างเป็นธรรมในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษากระทำตนเป็น แบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรในโรงเรียนอนุบาลชุมพร ใช้สิทธิและอำนาจหน้าที่ในการบริหารโรงเรียน อย่างถูกต้อง สามารถโน้มน้าวให้เปลี่ยนแปลงเจตคติไปในทิศทางที่ดีขึ้น ทั้งทางตรงทางอ้อม เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความคิดทัศนคติเป้าหมายความต้องการ หรือคำนึงไปในทิศทางที่ต้องการ รู้จักใช้กลวิธีที่เหมาะสมผลักดันให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานอย่าง ที่ผู้บริหารต้องการได้ ใ้รางวัล เสริมแรงให้เกิดความกระตือรือร้นในการทำงานมอบหมายงานที่สำคัญ ให้

ผลตอบแทนความดี ความชอบตามโอกาสที่จะอำนวยให้ ครูยอมปฏิบัติตามกฎกติกา ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับของผู้บังคับบัญชา ได้รับความเชื่อถือจากผู้บังคับบัญชาเป็นอย่างดี สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งได้ เป็นที่ยอมรับนับถือจากชุมชน โครงการและกิจกรรมใหม่ๆของ ผู้บริหารสถานศึกษา ได้รับความเห็นชอบ การสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาชั้นต้น และเป็นที่ยอมรับ จากผู้บังคับบัญชาชั้นต้น สามารถประสานงานระหว่างบุคคลสำคัญในท้องถิ่นเชิญมาร่วมกิจกรรม ของโรงเรียนเพื่อสร้างเครือข่ายและการศึกษาและขอความสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของณัจฉริยาร์ พลสุลจริต (2560) ได้ศึกษาเรื่อง สุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

4. ด้านการสนับสนุนทรัพยากร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนทรัพยากรในสถานศึกษา บริหารอย่างเป็นธรรมจากหน่วยงานต้นสังกัด ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการทรัพยากรครู เพียงพอ และครบตามจำนวนขั้นที่เปิดสอนในสถานศึกษา ตั้งแต่การสรรหา รับสมัคร คัดเลือกบุคคล เข้าทำงาน การบรรจุแต่งตั้ง การมอบหมายงาน การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร จัดสรรให้มี ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการอย่างเพียงพอ จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดหาวัสดุ และอุปกรณ์พิเศษเพิ่มเติมให้เสมอเมื่อครูต้องการใช้ ครูได้รับการบริการวัสดุอุปกรณ์การสอนอย่าง เพียงพอกับความต้องการ และได้รับวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมด้านการผลิตสื่อ ทำให้ครูมีความสามารถด้านการผลิตใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน มีความสามารถในการใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนได้อย่างคุ้มค่า และพัฒนา สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้สอดคล้องกับงานวิจัยของทิชากร ททรัพย์รักษา (2564) ได้ศึกษาเรื่อง สุขภาพองค์การของโรงเรียนวัดราชบุรุษบำรุง (งามศิริวิทยาการ) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสุขภาพองค์การของโรงเรียนวัดราชบุรุษบำรุง (งามศิริวิทยาการ) สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

5. ด้านการอยู่ร่วมกันของครู พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้คำนึงถึงการอยู่ร่วมกันของครูให้ครูมีความรักและศรัทธาต่ออาชีพและ การปฏิบัติงานของตนปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้นจนสำเร็จ ครูมีขวัญและกำลังใจในการ ปฏิบัติงาน อาสาทำงานเสมอ มีความเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ครูใน สถานศึกษามีความเป็นมิตรซึ่งกันและกัน แสดงกิริยาที่นอบน้อมต่อกัน พุดดีต่อกัน ทั้งต่อหน้าและลับ หลัง ยอมรับในความแตกต่างทั้งความเชื่อ ศาสนา ภาษา วัฒนธรรม เชื้อชาติ ผิวพรรณ เป็นต้น รับฟัง ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เมตตาต่อกัน เอาใจเขามาใส่ใจเรา คิดถึงจิตใจของผู้อื่น รักษาสิ่งจะวาจา ทำตามที่รับปากไว้มีการแสดงความห่วงใยต่อบุคคลรอบข้าง ไม่ซ้ำเติมให้ผู้อื่นได้รับความทุกข์ยาก มี ความรักใคร่ปรองดองสามัคคีกัน มีความเอื้ออาทร และให้กำลังใจแก่เพื่อนครูเสมอ ช่วยเหลือซึ่งกัน และกันอย่างเต็มใจ มีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูลกัน เคารพสิทธิมนุษยชน ด้วยการปฏิบัติต่อกันอย่างเท่า เทียม และมีความผูกพัน มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของหยาดอัมรินทร์ ศิริพันธ์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การของสถานศึกษากับความทุ่มเทในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

6. ด้านการมุ่งเน้นวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลชุมพร มีเป้าหมาย และแผนงานวิชาการที่ชัดเจน จัดและส่งเสริมให้มีการวัดและประเมินผลที่เอื้อต่อการเรียนการสอนที่ดีจัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งในรูปแบบปกติ รูปแบบความเป็นเลิศรูปแบบเพื่อเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และรูปแบบการศึกษาทางเลือกให้มีความเหมาะสมเต็มตามศักยภาพของผู้เรียน และยังคงระดับคุณภาพตามมาตรฐาน ส่งเสริมพัฒนาครูด้านวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมวิชาการ จัดให้มีการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง

ส่งเสริมให้ครูจัดบรรยากาศการเรียนการสอนแบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ความสำคัญกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมการแข่งขันวิชาการอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การใช้สารสนเทศที่หลากหลาย ผู้เรียนได้รับการดูแลเป็นพิเศษ เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี และมีผลการเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ส่งเสริม สนับสนุนระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดความมีประสิทธิภาพ และดำเนินการอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับงานวิจัยของ Henderson et al. (2005) ศึกษาเรื่องสุขภาพองค์การและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในรัฐเทนเนสซี ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดกลางโดยใช้เครื่องมือวัดสุขภาพ (Organization Health Inventory Middle Level หรือ OHI-ML) ของฮอยและฮันนัม (Hoy and Hannum) โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า สุขภาพองค์การของโรงเรียนอนุบาลชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านเกียรติ ศักดิ์ศรีของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรระวังเหตุผลของชุมชนและผู้ปกครอง เมื่อมีข้อเรียกร้องมี โดยมีการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนช่วยให้โรงเรียนและชุมชนเกิดความเข้าใจอันดีต่อกันช่วยลดปัญหาความขัดแย้ง และช่วยให้เกิดความร่วมมืออันดีต่อกัน ทั้งนี้ทั้งสองฝ่ายจะต้องปฏิบัติตามบทบาทของตนด้วยวิธีการที่เหมาะสม จึงจะสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นได้

2. ด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีการให้คำแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอย่างจริงจังและแสวงหาแนวทางการบริหารใหม่ๆ อยู่เสมอทำให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์

3. ด้านอำนาจบารมีของผู้บริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความสามารถโน้มน้าวผู้ใต้บังคับบัญชาให้เปลี่ยนแปลงเจตคติไปในทิศทางที่ดีขึ้นเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร

4. ด้านการสนับสนุนทางทรัพยากร ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการดำเนินการปรับสภาพแวดล้อมภายในองค์กร จัดให้มีห้องปฏิบัติการเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาทำให้องค์กรเกิดประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องศิลปะ เป็นต้น

5. ด้านการอยู่ร่วมกันของครู ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรม สร้างขวัญกำลังใจ เพื่อให้ครูมีความพึงพอใจในการทำงาน ชี้แนะแนวทางการทำงานให้แก่ครูไม่ให้ย่อท้อต่อปัญหาและจัดกิจกรรมสนับสนุนให้ครูมีความศรัทธาต่ออาชีพ

6. ด้านมุ่งเน้นวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้ความสามารถในการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมการแข่งขันวิชาการต่างๆอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนได้แสดงออกทางวิชาการอย่างเต็มความสามารถ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1

2. การศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการบริหารสุขภาพองค์การโรงเรียนใน จังหวัด ชุมพร
3. การศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการบริหารสุขภาพองค์การของโรงเรียนในระดับ ภูมิภาคต่าง ๆ

บรรณานุกรม

- ชั้นทอง ไทยทวี. (2562). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับสุขภาพองค์การของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- นงนุช สุริวงค์. (2559). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดพิจิตร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- ณัฏฐริยา พลสุลจรีต .(2560). สุขภาพองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทิชากร ทรัพย์รักษา. (2564). สุขภาพองค์การของโรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง(งามศิริวิทยาการ). สารนิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏ บ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- หยาดอัมรินทร์ ศิริจันทร์. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การของสถานศึกษากับความทุ่มเท ในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสถานงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี.
- Henderson, C. and Blanchard K. H. (2005). **Organizational Health and Student Achievement in Tennessee Middle Level Schools**. Tennessee: the University of Tennessee.
- Hoy, W.K. and Miskel, C.G. (2008). **Educational Administration: Theory Research and Practice**. 8th ed. New York : McGraw - Hill.
- Hoy, W. K. & Miskel, C.G. (2001). **Educational administration: Theory, research, and practice**. (6 th ed), Boston: McGraw - Hall. Huber, G. P. (1991).
- Sabancı. (2011). "The Effect of Teacher's Stress on Educational Organization Health."Associate Professor Faculty of Education Akdeniz University Turkey, **International Journal of Business and Social Science**.

การศึกษาความต้องการการจัดการความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการถ่ายทอด ความรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วน ตำบลกาญจนา อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

A study of the Requirement for Knowledge management and
Wisdom for Knowledge Transformations and Improving the Quality
of Life of the Elderly in Kanjana Administrative Organization (SAO)
Phrae.

สุประวีณ์ อ่อนจันทร์

Suprave Onjan

อาจารย์ประจำสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์,
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

Corresponding Author: Suprave Onjan.

อีเมล: suprave.onc@uru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ความต้องการการจัดการความรู้ ภูมิปัญญา เพื่อการถ่ายทอดความรู้ และการพัฒนา
คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนา อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยมี
วัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อ 1. ศึกษาความต้องการเผยแพร่และรวบรวมองค์ความรู้ ภูมิปัญญาของผู้สูงอายุ
ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนา อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ และ 2. จัดทำคู่มือการ
ถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาจากผู้สูงอายุสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วน
ตำบลกาญจนา อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยการดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1.
ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น บทบาทและศักยภาพของผู้สูงอายุ
โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดกรอบลักษณะของรูปแบบการจัดการความรู้ และขอบเขตความสามารถของ
ผู้สูงอายุ 2. รวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้สูงอายุที่มีความรู้ และภูมิปัญญา
ท้องถิ่น จำนวน 20 คน 3. สร้างคู่มือการถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้สูงอายุเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต
ผู้สูงอายุ

ผลการศึกษา พบว่า 1. ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความประสงค์จะเผยแพร่องค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น
เพื่อการถ่ายทอดความรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนา
ให้กับประชาชนและผู้สูงอายุในท้องถิ่น โดยมีกลุ่มผู้สูงอายุที่มีองค์ความรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ประสงค์

จะให้รวบรวมข้อมูลเพื่อการถ่ายทอดภูมิปัญญา จำนวน 8 เรื่อง ประกอบด้วย (1) การสานกระดัง (2) การสานแข่งปลาทุ (3) การทำเครื่องหอมดอกไม้จากใบเตยและมะกรูด (4) การทำตุ้งไซ (5) การทำบายศรี (6) การขบั้นพรพื้นเมือง (7) การทำปุ๋ยน้ำผักจากวัสดุเหลือใช้ (8) การทำขนมข้าวเกรียบปากหม้อ

1. ผลจากการจัดทำคู่มือการถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นจากผู้สูงอายุสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนา อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ สามารถนำคู่มือที่ได้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนและผู้สูงอายุในท้องถิ่นได้ และยังสามารถเป็นประโยชน์ให้ องค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนาได้ในส่วนของการจัดทำโครงการขึ้นมาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุในตำบลกาญจนาได้ตรงตามความต้องการในการอนุรักษ์วัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น และสามารถนำคู่มือนี้มาพัฒนาการบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนา ในเรื่องภูมิปัญญาที่จะสามารถนำตัวคู่มือไปส่งเสริมด้านการเรียนรู้ในห้องเรียนของกลุ่มโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลกาญจนา เพื่อให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อยู่คู่กับท้องถิ่นไปยาวนาน และถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้สูงอายุสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ตลอดจนสามารถถอดบทเรียนเพื่อขยายผลไปยังหน่วยงานและพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

คำสำคัญ : การจัดการความรู้, ผู้สูงอายุ, ภูมิปัญญาท้องถิ่น, การพัฒนา, คุณภาพชีวิต

Abstract

A study of the Requirement for Knowledge management and Wisdom for Knowledge Transformations and Improving the Quality of Life of the Elderly in Kanjana Administrative Organization (SAO) Phrae The objective of research to 1. Study the Requirement for Dissemination and Gather Knowledge and Wisdom of the Elderly in Kanjana Administrative Organization (SAO) Phrae Province and 2. Create a guide Prepare a sample manual Knowledge transfer from the Elderly to Enhance the Quality of Life of the Elderly in Kanjana Administrative Organization (SAO) Phrae. The research process consists of 3 steps which are (1) Study the research papers related to Knowledge management. The Role and Potential of the Elderly the objective is to define the characteristics of the Knowledge management Model and the scope of the capabilities of the Elderly. (2) Collect data by interviewing the samples who are knowledgeable Elderly and Local Wisdom, amount 20 people, and (3) Create a guide to transfer knowledge from the Elderly For improving the Quality of Life for the Elderly. The study found that;

1. The majority of the Elderly wish to disseminate knowledge Local knowledge for knowledge transfer and improve the Quality of Life in Kanjana Administrative Organization (SAO) Phrae for population and elderly With a group of Elderly people with Knowledge

and Wisdom that wishes to gather information for transferring Wisdom, consisting of 8 items, consisting of (1) Threshing basket (2) Mackerel basket (3) Flowers from pandan leaves making (4) Lanna Flag (5) Sacred Oblation (6) Lanna Folk Song “Sor” (7) Production of biological liquid compost from organic wastes of agricultural production (8) Thai Steamed rice flour skin with sweet pork

2. The result of creating a sample guide Knowledge transfer from the Elderly to Enhance the Quality of Life of the Elderly in Kanjana Administrative Organization (SAO) Phrae. The manual can be used with a sample group, such as Children and Youth in the Locality and can also be a benefit for in Kanjana Administrative Organization (SAO) Phrae. Regarding the Project Development, in order to meet the Requirement of the Elderly in Kanjana Administrative Organization (SAO) Phrae, there is a need for Preserving Culture, Local Wisdom and can use this guide to Improve the service of in Kanjana Administrative Organization. In the matter of Wisdom, which can be used as a guide to Promote Learning in the Classroom of the School groups in the care of the in Kanjana Administrative Organization. So that Local Wisdom can be paired with the Locals for a long time and transfer knowledge from the Elderly to Improve the Quality of Life for the Elderly As well as being able to take Lessons off to expand the results to the department and other Areas.

Keywords: Knowledge Management, Elderly, Local Wisdom Knowledge, Development, Quality of life

บทนำ

จากสถานการณ์ผู้สูงอายุที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเข้าสู่สังคมไทยเป็นสังคมผู้สูงอายุ จากผลการคาดประมาณช่วงวัยประชากรของประเทศไทย ปี 2553-2583 ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) พบว่า ในปี 2566 ซึ่งเป็นปีเริ่มต้นของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ไทยจะมีผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป สูงถึงร้อยละ 20.1 ของประชากรประเทศไทยทั้งหมด สะท้อนให้เห็นถึงภาระทางด้านการคลังในด้านการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุของประเทศไทยจากจำนวนประชากรที่อยู่ในวัยพึ่งพิงในเชิงเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม ซึ่งการเข้าสู่สังคมผู้สูงวัยอาจส่งผลกระทบต่อความเหลื่อมล้ำในประเทศที่มีความรุนแรงยิ่งขึ้น เนื่องจากกลุ่มผู้สูงอายุมักมีความเหลื่อมล้ำทางรายได้สูงกว่ากลุ่มผู้น้อย

ในส่วนของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยในภาพรวมของการยกระดับสุขภาพมีแนวโน้มดีขึ้นอย่างต่อเนื่องในมิติการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา และระดับรายได้ดีขึ้นตามดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index : HDI) ปี พ.ศ. 2564 ประเทศไทยอยู่ที่ 0.800 ได้ลำดับที่

66 จาก 191 ประเทศทั่วโลกของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP, 2022) จากการประเมินภาพรวมบริบทและสถานะของทุนทางสังคมไทยบ่งชี้ให้เห็นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างเพื่อมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม ด้วยการกระจายโอกาส สร้างความเสมอภาคและลดความเหลื่อมล้ำทั้งเชิงรายได้ ความมั่งคั่งเชิงพื้นที่ โดยส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาและพัฒนาทักษะอาชีพที่คุณภาพกลุ่มเปราะบางและผู้ด้อยโอกาสให้มีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม สอดรับกับการพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้สูงอายุซึ่งเป็นทุนทางสังคมที่มีคุณค่าอันจะส่งเสริมความมั่นคงเชิงเศรษฐกิจและสังคมในอนาคตของประเทศ โดยเฉพาะองค์ความรู้ภูมิปัญญาที่ถูกสะสมจากรุ่นสู่รุ่นเป็นการสร้างโอกาสให้ผู้สูงอายุทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นของประเทศที่สะสมมา ถูกนำมาใช้และต่อยอดพัฒนาให้เกิดคุณค่ามูลค่าในเชิงเศรษฐกิจและสังคมได้ ด้วยการจัดระบบองค์ความรู้ที่มีระบบ จัดเก็บความรู้ให้ง่ายต่อการเข้าถึงและเรียกใช้ และเผยแพร่ให้ผู้ใช้สามารถเข้าใจง่าย โดยเฉพาะใช้กระบวนการถอดบทเรียนที่งานวิจัยของ อาชีวนุญ รัตนอุบล และคณะ (2552) ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการ และรูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านความพร้อมเมื่อเข้าสู่ผู้สูงอายุของผู้ใหญ่วัยแรงงานพบว่า การถอดบทเรียนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รวมกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ มีความรู้ที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเฉพาะความรู้ในรูปแบบแฝงเร้นที่อยู่ในตัวบุคคลยังไม่ได้ถอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งความรู้ส่วนใหญ่เป็นความรู้ประเภทความรู้เกิดจากประสบการณ์การดำเนินชีวิตผ่านการปฏิบัติด้านภูมิความรู้มากกว่าความรู้ที่ชัดเจนเป็นทฤษฎี ผู้สูงอายุที่มีคุณลักษณะดังกล่าวมีอยู่ทั่วประเทศและมีจำนวนมาก ชี้ให้เห็นถึงศักยภาพการใช้ความรู้ที่แฝงอยู่เป็นความสามารถศึกษาค้นคว้าตนเอง ฟังฟังตนเองได้และยังมีบทบาทสำคัญที่จะเป็นกลไกในการถ่ายทอดความรู้ความสามารถให้กับครอบครัว สังคมและประเทศชาติได้ทั้งเชิงเศรษฐกิจและสังคม

องค์การบริหารส่วนตำบลกาญจน อําเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ตั้งอยู่ในเขตภูมิสังคมลุ่มน้ำสาขาคะวันออกของจังหวัดแพร่ ห่างจากอําเภอเมืองแพร่ ประมาณ 4 กิโลเมตร โดยครอบคลุมเขตพื้นที่ตำบลกาญจน ทั้งหมด 9 หมู่บ้าน มีจำนวนประชากรเพศชายและเพศหญิงรวมทั้งสิ้น 3,427 คน โดยจำแนกผู้สูงอายุที่มีอายุครบ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 1,099 คน (สำนักทะเบียนราษฎรของอําเภอเมืองแพร่ ปี 2565) ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินกิจการด้านการพัฒนาคุณภาพผู้สูงอายุ และเป็นหน่วยงานที่สามารถรักษาและส่งเสริมบทบาทผู้สูงอายุให้มีโอกาสได้แสดงศักยภาพของตน เพื่อเผยแพร่ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญภูมิปัญญาท้องถิ่น และจัดเก็บรวบรวมความรู้ จัดระบบความรู้ สร้างคู่มือถ่ายทอดความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้สูงอายุอย่างเป็นระบบ และเผยแพร่ความรู้ภูมิปัญญาให้เกิดประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและสังคมต่อสาธารณชนอย่างกว้างขวางและยั่งยืนต่อไป

ดังนั้น เพื่อให้เห็นความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้สูงวัยตำบลกาญจน อําเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความต้องการเผยแพร่ การจัดการความรู้ ภูมิปัญญา เพื่อการถ่ายทอดความรู้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลกาญจน อําเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยทำการศึกษาค้นคว้า รวบรวมองค์ความรู้ ภูมิปัญญา และเผยแพร่ความรู้อย่างเป็นระบบ และจัดทำคู่มือการถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้สูงอายุสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกาญจน อําเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการของการจัดการความรู้และเผยแพร่ รวบรวมองค์ความรู้ ภูมิปัญญาของผู้สูงอายุในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนา อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
2. จัดทำคู่มือการถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้สูงอายุ สู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนา อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัย ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา ผสมผสานระหว่างวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา และใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อศึกษา รวบรวมองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของผู้สูงอายุในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนา อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยได้มาจากการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ สมาชิกกลุ่มผู้สูงอายุตำบลกาญจนา โดยมีประธาน รองประธาน และที่ปรึกษากลุ่มผู้สูงอายุ และผู้รับผิดชอบ (ผู้ดูแลกลุ่มผู้สูงอายุ) จำนวน 4 คน และตัวแทนสมาชิกกลุ่มที่มีภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 16 คน ได้มาจากการคัดเลือกจากการประชุมของผู้นำชุมชน คณะกรรมการกลุ่มผู้สูงอายุ และสมาชิกในกลุ่มผู้สูงอายุ รวมผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด 20 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 2.1 ใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview Schedule) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกรายบุคคล (In-Depth Interview) และการสนทนากลุ่ม
- 2.2 ใช้แบบวิเคราะห์เอกสาร โดยค้นคว้าจากเอกสารและตำรา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับประธานกลุ่มผู้สูงอายุตำบลกาญจนา เพื่อให้ประธานกลุ่มผู้สูงอายุได้ประสานกับตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุตำบลกาญจนา และนัดหมายดำเนินการสัมภาษณ์ผู้แทนกลุ่มผู้สูงอายุในพื้นที่ตำบลกาญจนา หลังจากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง ดังนี้

- 3.1 จัดเตรียมแบบสัมภาษณ์
- 3.2 นำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุตำบลกาญจนา
- 3.3 หลังจากสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยรวบรวมแบบสัมภาษณ์ทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์และครบถ้วน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการ 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาภูมิปัญญาผู้สูงอายุและปัญหาการจัดการความรู้ และศึกษาความต้องการเผยแพร่ความรู้ของผู้สูงอายุในพื้นที่ตำบลกาญจนา อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยจัดสนทนากลุ่มย่อยครั้งที่ 1 เปิดเวทีชี้แจงเกี่ยวกับโครงการวิจัยและระดมความคิดเห็นเพื่อสำรวจภูมิปัญญาผู้สูงอายุใน

ชุมชน ด้วยแบบสนทนากลุ่มย่อยครั้งที่ 1 สัมภาษณ์เชิงลึกด้วยแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างชุดที่ 1 แบบสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างชุดที่ 2

ระยะที่ 2 การจัดการความรู้ภูมิปัญญาผู้สูงอายุในเขตพื้นที่ตำบลกาญจนา อำเภอมืองแพร์ จังหวัดแพร่ เพื่อดำเนินการจัดการความรู้ในชุมชนภายใต้ขั้นตอนการจัดการความรู้ ด้วยการนำเสนอความรู้ภูมิปัญญาที่ได้สำรวจได้ในระยะที่ 1 จัดสนทนากลุ่มย่อยครั้งที่ 2 ระดมความคิดเห็นในประเด็นเกี่ยวกับ 1) การสำรวจความรู้และร่วมกันจัดประเภทความรู้ภูมิปัญญาผู้สูงอายุ 3) การสร้างความรู้ โดยร่วมกันคัดเลือกภูมิปัญญาสำหรับนำไปจัดเก็บความรู้และถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาผู้สูงอายุภายใต้เงื่อนไขการคัดเลือกความรู้ที่ผู้สูงอายุหรือได้รับการยอมรับเป็นปราชญ์ชาวบ้าน สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ มีความเต็มใจตั้งใจเผยแพร่และถ่ายทอดความรู้ และมีความรู้สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดในเชิงเศรษฐกิจและสังคมได้ 3) การจัดเก็บความรู้ โดยมีกระบวนการร่วมมือกันคัดเลือกรูปแบบการจัดเก็บความรู้เพื่อความสะดวก ใช้งานง่ายของผู้สูงอายุและประชาชนที่จะสามารถเข้าใช้แหล่งความรู้แบบสิ่งพิมพ์และแบบอิเล็กทรอนิกส์ 4) ถ่ายทอดความรู้ โดยผู้วิจัยจัดเวทีคืนข้อมูลจากนั้นดำเนินการจัดกิจกรรมถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาผู้สูงอายุโดยให้ผู้สูงอายุเป็นผู้ถ่ายทอดให้กับประชาชนและกลุ่มโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลกาญจนาที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย และทำการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ภายหลังได้รับการถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาผู้สูงอายุ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างชุดที่ 3

ระยะที่ 3 พัฒนาคู่่มือการถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้สูงอายุสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนา อำเภอมืองแพร์ จังหวัดแพร่ โดยเริ่มการจัดสนทนากลุ่มย่อยครั้งที่ 3 ซึ่งเริ่มด้วยการนำเสนอเนื้อหาในคู่มือการถ่ายทอดความรู้จากผู้สูงอายุ ที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์และสร้างขึ้นมาจากการดำเนินการเก็บข้อมูลในระยะที่ 1 และระยะที่ 2 และใช้แบบสนทนากลุ่มย่อยที่ 3 เก็บข้อมูลระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อคู่มือการถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้สูงอายุสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนา อำเภอมืองแพร์ ประกอบด้วยเนื้อหาการถ่ายทอดภูมิปัญญา จำนวน 8 เรื่อง ประกอบด้วย (1) การสานกระดิ่ง (2) การสานแข่งปลาทุ (3) การทำเครื่องหอมดอกไม้จากใบเตยและมะกรูด (4) การทำตุ้งโฮย (5) การทำบายศรี (6) การขอบันพรพื้นเมือง (7) การทำปุยน้ำมกจากวัสดุเหลือใช้ (8) การทำขนมข้าวเกรียบปากหม้อ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เลือกใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยนำข้อมูลที่ได้นำมาจำแนกและสรุปประเด็นให้เป็นหมวดหมู่ ตรวจสอบความถูกต้องโดยวิธีการสอบถามผู้ให้ข้อมูล การสนทนากลุ่มเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก โดยการนำข้อมูลที่ได้นำมาจัดระเบียบข้อมูลและหมวดหมู่ของข้อมูล และสังเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนาข้อมูล และเขียนนำเสนอผลการวิจัยอย่างเป็นระบบ

ผลการวิจัย

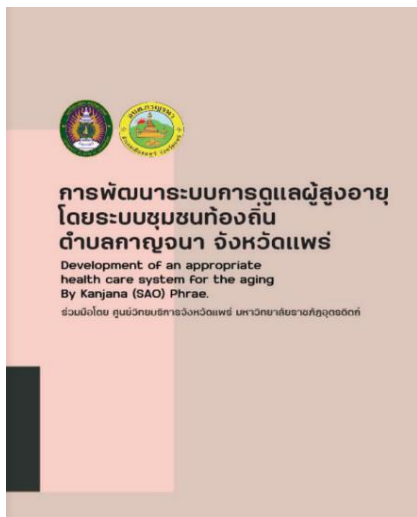
ผลการศึกษาศึกษาความต้องการการจัดการความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการถ่ายทอดความรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงวัยในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนา อำเภอมืองแพร์ จังหวัดแพร่ มีดังนี้

1. การสำรวจองค์ความรู้ โดยค้นหาความรู้ภูมิปัญญาผู้สูงอายุ กล่าวได้ว่า เป็นความรู้หรือภูมิปัญญาของผู้สูงอายุในชุมชนที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป เป็นองค์ความรู้ที่สั่งสมจากประสบการณ์การดำเนินชีวิตผ่านการปฏิบัติด้านภูมิความรู้ ไม่จำกัดว่าต้องเป็นภูมิปัญญาประเภทใดสำหรับนำไปดำเนินการจัดการ

ความรู้ และแบ่งกลุ่มประเภทภูมิปัญญาที่ค้นพบออกเป็นภูมิปัญญา 3 ประเภท คือ ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านสุขภาพ ด้านการเกษตร และด้านหัตถกรรม โดยจำแนกเป็นหมวดหมู่ความรู้ไว้ 8 เรื่อง คือ (1) การสานกระดิ่ง (2) การสานแข่งปลาหู (3) การทำเครื่องหอมดอกไม้จากใบเตยและมะกรูด (4) การทำตุ้งโฮย (5) การทำบายศรี (6) การซอปิ่นพรพื้นเมือง (7) การทำปุ๋ยน้ำหมักจากวัสดุเหลือใช้ (8) การทำขนมข้าวเกรียบปากหม้อ

2. การแสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ โดยดำเนินการหาแหล่งที่มาของความรู้ภูมิปัญญาผู้สูงอายุ ซึ่งจำแนกการแสวงหาความรู้ได้ 2 ลักษณะ ดังนี้ คือ 1) การแสวงหาความรู้จากภายในชุมชน เกิดจากกระบวนการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างสมาชิกในชุมชนและได้รับถ่ายทอดจากภูมิปัญญาบรรพบุรุษ ส่วนใหญ่จัดเป็นกลุ่มความรู้ภูมิปัญญาด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น งานจักสาน งานตัดทำตุ้งโฮย การทำเครื่องสักการบูชาในพิธีกรรมต่างๆ 2) การแสวงหาความรู้จากภายนอกชุมชน ได้แก่ การเข้าร่วมรับการอบรมจากหน่วยงานต่างๆ ที่เข้ามาให้ความรู้ จากสื่อโซเชียลมีเดีย จากการอ่านหนังสือ เช่น การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ การอบรมงานดนตรีพื้นเมือง การทำยาหม่อง โดยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนนาเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทจัดทำโครงการอบรมให้ความรู้เพื่อต่อยอดภูมิปัญญาโดยฝึกทักษะอาชีพให้กับกลุ่มผู้สูงอายุ จากนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการสร้างองค์ความรู้เพื่อนำภูมิปัญญาผู้สูงอายุไปสู่การถ่ายทอดความรู้ โดยมีเงื่อนไขการคัดเลือกภูมิปัญญาทั้งหมด 4 ประการ คือ 1) ผู้สูงอายุสามารถถ่ายทอดความรู้ได้ 2) ผู้สูงอายุมีความเต็มใจ ตั้งใจในการถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญา 3) ภูมิปัญญาที่สามารถต่อยอดเป็นอาชีพได้ 4) วัตถุประสงค์เป็นสิ่งที่ยั่งยืนในท้องถิ่น

3. การจัดเก็บความรู้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเก็บความรู้โดยบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรในรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ แผ่นพับ ป้ายไว้นิล เล่มรายงาน และสื่อออนไลน์ โดยเผยแพร่เป็นระบบใน YouTube และแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับการคัดเลือกจากการสนทนากลุ่มใน <https://heyzine.com/flip-book/bf2703633e.html> โดยมีรายละเอียดประกอบด้วย ความเป็นมาของภูมิปัญญา วัสดุและอุปกรณ์ ขั้นตอนการทำ และมอบไฟล์ให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนนา และประธานชมรมผู้สูงอายุตำบลกาญจนนาได้เก็บรักษาและเผยแพร่ต่อไป นอกจากนี้ยังได้แชร์ลิงค์วิดีโอความรู้ภูมิปัญญาผู้สูงอายุไว้ในเว็บไซต์องค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนนา อำเภอแพะ จังหวัดแพร่

ภาพที่ 1 ปกสื่อสิ่งพิมพ์ คู่มือตัวอย่าง การถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้สูงอายุ สู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนนา อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
ที่มา : <https://heyzine.com/flip-book/bf2703633e.html>

4. การถ่ายทอดความรู้ สำหรับการถ่ายทอดความรู้ในเนื้อหาทั้ง 8 เรื่อง คือ คือ 1) การสานกระดิ่ง 2) การสานแข่งปลาทุ3) การทำเครื่องหอมดอกไม้จากใบเตยและมะกรูด 4) การทำตุ้งใย 5) การทำบายศรี 6) การซอปั้นพรพื้นเมือง 7) การทำปุ๋ยน้ำผักจากวัสดุเหลือใช้ 8) การทำขนมข้าวเกรียบปากหม้อ ซึ่งมีผู้เข้าร่วมประกอบด้วย ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนา ประชาชน และนักเรียนในโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลกาญจนา อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ เข้าร่วมรับการถ่ายทอดองค์ความรู้ โดยให้ผู้สูงอายุเจ้าของภูมิปัญญาเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ในรูปแบบการบรรยายและสาธิตการปฏิบัติให้เกิดทักษะจริง และมีเอกสารประกอบการบรรยายรายละเอียดเกี่ยวกับความรู้ภูมิปัญญาผู้สูงอายุให้ได้เรียนรู้ควบคู่ไปด้วย

ภาพที่ 2 กิจกรรมถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาผู้สูงอายุ
ที่มา: <https://heyzine.com/flip-book/bf2703633e.html>

5. การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ผลการวิจัย พบว่า มีการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ 3 มิติ ดังนี้ คือ 1) มิติองค์การบริหารส่วนปกครองท้องถิ่น ได้จัดกิจกรรมการเผยแพร่ถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาผู้สูงอายุในเขตพื้นที่ตำบลกาญจนา เพื่อเผยแพร่ความรู้ภูมิปัญญาผู้สูงอายุให้แก่ประชาชน และนักเรียนในโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลกาญจนาได้รับรู้และเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีบทบาทสำคัญต่อชุมชนในเชิงเศรษฐกิจและสังคม 2) มิติเศรษฐกิจ กลุ่มชมรมผู้สูงอายุที่เป็นเจ้าของภูมิปัญญามีรายได้เพิ่มขึ้นจากการนำองค์ความรู้มาต่อยอดสร้างสินค้า สร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับตนเอง โดยมีเครือข่ายผู้ประกอบการมารับซื้อผลิตภัณฑ์ไปจำหน่ายต่อไป 3) มิติสังคม เจ้าของภูมิปัญญาได้รับการยกย่องเชิดชูให้เป็นปราชญ์ของชุมชน โดยได้รับเกียรติบัตรจากหน่วยงานสถาบันการศึกษา และองค์การบริหารส่วนปกครองท้องถิ่น ทำให้เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าของตนในการพัฒนาศักยภาพท้องถิ่นต่อไป

ผลการจัดทำคู่มือ การถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้สูงอายุสู่การพัฒนาคุณค่าคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนา อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ พบว่า 1) บุคคลที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับจัดการความรู้ อันได้แก่ ผู้สูงอายุเจ้าของภูมิปัญญาจัดได้ว่าเป็นบุคคลที่เป็นแหล่งความรู้รวมทั้งคนรุ่นใหม่ และประชาชน ซึ่งเป็นผู้ได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาและนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเอง 2) กระบวนการจัดการความรู้ คือ การดำเนินการจัดการความรู้โดยใช้แนวคิด (Knowledge Management) ประกอบด้วยการสำรวจความรู้ แสวงหาความรู้ และสร้างความรู้ การจัดเก็บความรู้ การเผยแพร่ความรู้ และการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ 3) เทคโนโลยีเผยแพร่ความรู้ภูมิปัญญาผู้สูงอายุ มีการดำเนินการ 2 ลักษณะ คือ จัดหาสารสนเทศภูมิปัญญาผู้สูงอายุโดยใช้สื่อออนไลน์บันทึกในรูปแบบคลิปวิดีโอเกี่ยวกับกระบวนการถ่ายทอดภูมิปัญญาที่ประกอบด้วยการอธิบายวัตถุดิบ ขั้นตอนและกระบวนการผลิตอย่างละเอียด และอัปโหลดในระบบ YouTube เพื่อให้เกิดความสะดวกในการสืบค้นและนำภูมิปัญญาไปใช้ประโยชน์ จากนั้นพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ที่จัดเก็บความรู้ภูมิปัญญาผู้สูงอายุ ได้แก่ คู่มือการถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้สูงอายุ แผ่นพับ มาจัดทำเป็น QR code เพื่อสะดวกต่อการค้นหาความรู้ผ่านระบบสมาร์ตโฟนได้อย่างสะดวก

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. เพื่อการศึกษาความต้องการเผยแพร่ และรวบรวมองค์ความรู้ ภูมิปัญญาของผู้สูงอายุในเขตพื้นที่ตำบลกาญจนา อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ จากผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ของผู้แทนกลุ่มผู้สูงอายุตำบลกาญจนา จำนวน 4 คน ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน ที่ปรึกษากลุ่มผู้สูงอายุ และผู้รับผิดชอบ (ผู้ดูแลกลุ่มผู้สูงอายุ) พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะเผยแพร่และถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นของผู้สูงอายุให้กับประชาชนและสมาชิกผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลกาญจนา เพื่อให้สืบสาน อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนนั้นได้ยืนยาวต่อไป เนื่องจากผู้แทนกลุ่มผู้สูงอายุมองเห็นความสำคัญภูมิปัญญาท้องถิ่น ว่าสามารถนำมาประยุกต์สร้างคุณค่าพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและสมาชิกกลุ่มผู้สูงอายุที่เรียนอยู่ในโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลกาญจนาอันเป็นองค์ความรู้วิชาการในห้องเรียนได้

โดยกลุ่มประชาชน และกลุ่มผู้สูงอายุสามารถอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ โดยการสร้างกระบวนการเรียนรู้ ให้น่าสนใจในแบบฉบับของผู้สูงอายุ เพราะผู้สูงอายุเป็นกลุ่มประชาชนที่มีสัดส่วน 39% ของกลุ่มประชากร ในตำบลกาญจนามีบทบาทสำคัญในการรักษา สืบทอด และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คู่กับท้องถิ่นได้ ตลอดทั้งการประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ในการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ เพิ่มคุณภาพชีวิตให้กับประชาชน และ สมาชิกผู้สูงอายุ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษารวบรวมองค์ความรู้ ภูมิปัญญาของผู้สูงอายุไว้โดยการจัดทำคู่มือการ ถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้สูงอายุ สู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล กาญจนนา และนำไปเผยแพร่ให้กับนักเรียนโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลกาญจนนา และสามารถเผยแพร่องค์ความรู้ ภูมิปัญญาของผู้สูงอายุในเขตพื้นที่ตำบลกาญจนนา อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

2. เพื่อจัดทำคู่มือการถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้สูงอายุสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขต พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนนา อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ พบว่า คู่มือการจัดการความรู้ เรื่อง ภูมิ ปัญญาท้องถิ่นของผู้สูงอายุในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนนา สามารถเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า ให้กับประชาชนและนักเรียนในโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลกาญจนนาให้รู้ถึงวิธีการและขั้นตอนในการศึกษา เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และผู้สูงอายุสามารถนำความรู้หรือวิธีการมาเผยแพร่ถ่ายทอดให้กับประชาชน และสมาชิกนักเรียนในโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลกาญจนนา ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนนาสามารถ แก้ไขและตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุในตำบลกาญจนนาได้อย่างเข้าถึง เข้าใจและตรงจุดมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะรูปแบบเนื้อหาในคู่มือนั้น ผู้วิจัยได้รวบรวมมีลักษณะเล่มเล็กฉบับพกพาได้ มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง กับภูมิปัญญาท้องถิ่นของผู้สูงอายุตำบลกาญจนนา ทั้งหมด 8 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังนี้ 1) การสานกระด้ง (Threshing basket) 2) การสานแข่งปลาทุ (Mackerel basket) 3) การทำเครื่องหอมดอกไม้จากใบเตย และมะกรูด (Flowers from pandan leaves making) 4) การทำตุงไชย (Lanna Flag) 5) การทำบายศรี (Sacred Oblation) 6) การชอปั้นพรพื้นเมือง (Lanna Folk Song "Sor") 7) การทำปุ๋ยน้ำหมักจากวัสดุ เหลือใช้ (Production of biological liquid compost from organic wastes of agricultural production) 8) การทำขนมข้าวเกรียบปากหม้อ (Thai Steamed rice flour skin with sweet pork) โดยแต่ละภูมิปัญญาท้องถิ่นจะมีวิธีดำเนินการตามขั้นตอนทั้งหมด เพื่อความสะดวกในการอ่านและสามารถ ทำความเข้าใจได้ง่าย ผลจากการรวบรวมข้อมูลทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนนาได้เข้ามามีบทบาท ส่วนร่วมในการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นและนำโครงการเข้าบรรจุในแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล กาญจนนา แผน 4 ปี ของงบประมาณปี 2566

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำคู่มือนี้มาจัดทำโครงการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลกาญจนนา ซึ่งโครงการนี้ สามารถตอบเจตน์และตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุตำบลกาญจนนาได้ เพื่อความสะดวกและ ยกระดับคุณภาพความรู้ของผู้สูงอายุในการเผยแพร่และถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นของผู้สูงอายุที่ถ่ายทอดสู่ ประชาชนและนักเรียนในโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลกาญจนนา ดังนั้นโครงการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบล กาญจนนาจะนำประชาชนและนักเรียนโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลกาญจนนาเข้าร่วมโครงการ โดยมีวิทยากรมา แสดงขั้นตอนและวิธีการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งวิทยากรเป็นตัวแทนผู้สูงอายุที่มีความรู้

ความเข้าใจภูมิปัญญาท้องถิ่นในแต่ละเนื้อหาทั้ง 8 ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยโครงการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ตำบลกาญจนนาได้ดำเนินการบรรจุในแผนพัฒนา 4 ปี ของงบประมาณปี 2566 ขององค์การบริหารส่วน ตำบลกาญจนนา อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทั้งประชาชนและผู้สูงอายุตำบลกาญจนนาได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. กรมการปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีนโยบายส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด ภารกิจให้กองสวัสดิการสังคมรับผิดชอบงานด้านพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุให้ดำเนินงานพัฒนาภูมิปัญญา ผู้สูงอายุการสนับสนุนผู้สูงอายุในเรื่องการจัดการความรู้ รวบรวมความรู้ จัดเก็บความรู้ และเผยแพร่ความรู้ เพิ่มขึ้น และส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีบทบาทมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และจัดตั้งกลุ่ม อาชีพภูมิปัญญาท้องถิ่น และจัดกิจกรรมให้ผู้สูงอายุได้มีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น

2. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ วัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนนาควรมีนโยบายและแผนในการขยาย การนำคู่มือการถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้สูงอายุ สู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตพื้นที่องค์การ บริหารส่วนตำบลกาญจนนา อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ไปดำเนินการจัดการความรู้ในชุมชนอื่นๆ เพื่อการสืบทอดและอนุรักษ์ภูมิปัญญาผู้สูงอายุ

3. การทำงานแบบเสริมพลังหนุนเสริมเป็นสิ่งที่ควรนำมาเป็นกลไกขับเคลื่อนด้านการจัดการ ความรู้ภูมิปัญญาผู้สูงอายุ ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลกาญจนนาควรมีนโยบายสร้างภาคีเครือข่ายความ ร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานด้านศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญา เช่น สมาคม มูลนิธิ องค์กรพัฒนา เอกชน ต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความต้องการสารสนเทศของผู้สูงอายุในโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลกาญจนนาที่ ประสบความสำเร็จและมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

2. ควรศึกษาความพร้อมและศักยภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพการ ดำเนินงานของกลุ่มผู้สูงอายุตำบลกาญจนนา

บรรณานุกรม

- กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2562). **มาตรการขับเคลื่อนระเบียบวาระแห่งชาติ เรื่องสังคมผู้สูงอายุ 6 Sustainable 4 Change. ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2.** กรุงเทพฯ : บริษัททอมรินทร์พรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2552). **แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2545-2564). ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2552.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เทพปัญญาวิสัย.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษาระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชุตินมพันธ์ อมรัตน์. (2556). **ความต้องการรูปแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรสงคราม**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ฐานญา สมภู และคณะ. (2561). การพัฒนารูปแบบการสร้างเสริมภาวะพลัดพลังของชมรมผู้สูงอายุไทย. **วารสารวิชาการศิลปะศาสตร์ประยุกต์**. 12(1), หน้า 35.
- ทะนงศักดิ์ ยิ่งรัตน์สุข และคณะ. (2557). **การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้และอาชีพของผู้สูงอายุ : การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมภาวะพลัดพลัง**. มหาวิทยาลัยบูรพา : ชลบุรี.
- นภเรณู สัจจรัตน์ธีรฐิติละพจนา พิชาติปัญญา. (2560). **ทิศทางและการพัฒนานโยบายการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุในประเทศไทย**. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พรรณณี สุวดี. (2563). **การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสังคมผู้สูงวัยแบบล้านนาวิถีในจังหวัดเชียงใหม่**. (รายงานการวิจัย). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- เล็ก สมบัติ และคณะ. (2554). **ภาวะสูงวัยอย่างมีคุณภาพกับการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจในประเทศ**. สำนักงานมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์.
- วรดา รุ่งเรือง. (2562). การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงวัยในโรงเรียนผู้สูงอายุสังกัดองค์การบริหารส่วนปกครองท้องถิ่นเขตภาคกลางของประเทศไทย. **วารสารสหวิทยาการวิจัย, ฉบับบัณฑิตศึกษา**. 8(2), หน้า 249.
- วีรเทพ ปทุมเจริญวัฒนา. (2547). “การพัฒนาสื่อพื้นบ้านเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น” ใน **การศึกษานอกระบบโรงเรียน : แนวทางการศึกษาและกิจกรรมที่หลากหลาย**. หน้า 163-172. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์วิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). **กรอบยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมสังคมไทยสู่สังคมผู้สูงอายุ**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อาชัญญา รัตน์อุบล และคณะ. (2551). **แนวทางการพัฒนาการดำเนินการยกย่องมรดกภูมิปัญญาไทยในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจสังคมในท้องถิ่นอย่างครบวงจร**. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์วิทยาลัย
- อาชัญญา รัตน์อุบล และคณะ. (2552). **การศึกษการสภาพปัญหา ความต้องการ และรูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยผู้สูงอายุของผู้ใหญ่วัยแรงงาน**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย.

- David and Marshall say. (2007). **ความต้องการในการรับบริการการศึกษาจากระบบโรงเรียนของ
คนงานสูงอายุในประเทศออสเตรเลีย : พหุกรณีศึกษา**. อ้างถึงใน ฐิติมา ดวงนันทอง. (2560).
การเรียนรู้สำหรับผู้สูงอายุ. วิทยานิพนธ์ทางสถาปัตยกรรม. หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต.
สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- Friebe, J. & Schmidt-Hertha, b. (2013). Activities and brriers to education for elderly
people. **Journal of Contmporary Educational Studies / Sodobna pedagogika**,
64(1), 10-26.
- UNDP (United Nations Development Programe). (2022). **Human Development Reports
2022**. Retrieved september 8,2022, from : [https://reliefweb.int/report/world/
human- development-report-20212022-uncertain-times-unsettled-lives-shaping-
our-future-transforming-world-enruzh?gclid=Cj0KCQjw1_SkBhDwARIsANbGpFu6y
tV8v9Dzb4nqpZOaWRQrNn1gLwZ2j1mcmbrrwVGiL3SuTgsMLlkaAuHIEALw_wcB](https://reliefweb.int/report/world/human-development-report-20212022-uncertain-times-unsettled-lives-shaping-our-future-transforming-world-enruzh?gclid=Cj0KCQjw1_SkBhDwARIsANbGpFu6ytV8v9Dzb4nqpZOaWRQrNn1gLwZ2j1mcmbrrwVGiL3SuTgsMLlkaAuHIEALw_wcB)
- Vyasamoothy P. (2018). **Lifelong Learning for the Elderly**. [Online]. Abaiable from : (PDF)
Lifelong Learning of the Elderly (researchgete.net). [accessed 10 May 2022].

Paper-Light Approach in The Department of Education, Division of Lipa City: A Mixed-Methods Study

Mara Lorena Santos¹ and April D. Acielo²

^{1,2}Lipa City Colleges, G.A Solis St. Lipa City, Batangas, Philippines

Corresponding Author: April D. Acielo

E-mail: appleacielo@research@gmail.com

Abstract

Integrating the paper-light approach into a heavily paper-driven system is a challenging but attainable process. In view of the global waste crisis, its most basic purpose is environmental, and digital advancements have fostered it, indicating society's readiness for a paper-lighter culture in recent years. Despite numerous pieces of legislation promoting digitization in the Department of Education, the Administrative and Finance Offices Lipa City Division (DepEd Lipa) and its Implementing Units (IUs) still withstand a severely paper-based scheme. Seeing the essential role of paper within the said offices, this study pursues the more feasible, paper-light system instead of the more ambitious and longer-existing concept of the paperless office.

A total of sixty-eight employees participated as survey respondents in this study, enabling assessment of their awareness and willingness levels as indicators of their amenability to applying the paper-light approach. The researcher administered the survey in person through an online platform, and the responses were analyzed using weighted mean computation. In addition, some individuals from the same group voluntarily offered a few qualitative data via the free-form comments and suggestions box made available in the questionnaire. The researcher also interviewed the Information and Communications Technology (ICT) Unit Head of the Schools Division Office (SDO Lipa) to shed more light on the subject's applicability in the scope of the study. Further, this research revealed a high level of awareness about the existence of paperless and paper-light offices in other organizations, and the respondents' notions of them were associated with environmental contexts. Their attitudes toward the paper-light advantages indicated a general acceptability of the paper-light office as beneficial in the workplace and society. On the other hand, the SDO Lipa management must augment its efforts and initiatives toward environmental sustainability, drawing out that the current paper-based system and practices were prone to errors and piles after piles of scrap papers. The respondents favored the paper-light solutions provided in the study according to the order: Digital Filing System, Digital Management System, Standard Document Format, Cloud Storage, Digital 201 Files, Proactive Scanning, Digital Signature Software, and No Duplication of Hard Copy. Overall, the respondents corroborated with a solid agreement regarding their willingness toward a paper-light office. The recommendations herein revolve around the crucial role of the ICT Unit, which should be given sufficient weight in decision-making and staffing. Their technical knowledge and background in internal processes and government contexts are the foundations of most paper-light solutions enumerated in the study. The management, hence, should evaluate its position in comparison to the increasing sophistication of digital technology and recognize the tremendous opportunity for growth for the Department, not only in its mandate to provide quality education in the academic field but also in the administration of non-academic services within the offices and schools of the organization.

Keywords: Paper-Light Approach, implementation, waste management

Introduction

The Paper-light Office is an environment designed to reduce reliance on paper within organizations. It is derivative of a more original concept, the Paperless Office, which utilizes digitized systems with minimal paper-based processes. The latter first arose in the 1970s in a Bloomberg Business Week article, "The Office of the Future," where George Pake, head of the Xerox and Palo Alto Research Center, envisioned a fully automated society rising in the forthcoming years. The emergence of computers and information technology, the heightened environmental activism, supported by a "flurry of science-based legislation aimed at protecting the planet" (Chow, 2020), led to the abstraction of the Paperless Office in the same decade as the first Earth Day on April 22, 1970. Therefore, its concept has existed for nearly fifty years but has yet to achieve global reality, even today.

There are two main aspects in exploring this study: environmental and digital. The latter evolving over the past decades is the most relevant key to addressing the issues of the first (United Nations Environment Programme, 2022). One of the preeminent problems today is a waste crisis more significant than the planet can bear (The World Counts [TWC], 2020). Current statistics show that garbage generation rates are constantly rising, gaining acknowledgment in the national and global spectra (Debrah et al., 2021). From 2.24 billion tons of solid waste generated annually by the world in 2020, researchers and analysts expect the numbers to increase further by 73% to up to 3.88 billion tons in 2050, considering the rapid population growth and urbanization. Paper waste, in particular, is a significant contributor to this ecological predicament. Around 26% of waste in landfills is paper, and its production alone causes deforestation, consumes an enormous amount of energy, and contributes to water, air, and soil pollution (TWC, 2020).

The Philippines, meanwhile, cited as the fourth largest generator of solid waste among Southeast Asian countries in 2022, is facing its convoluted share of the waste crisis. Government data project an increase in garbage production from 2022 to 2025, reaching 134 million tons annually (Environmental Management Bureau, 2022). Fifty-two percent of Municipal Solid Waste (MSW) is organic/food, followed by Plastic (10.55%) and Paper (8.70%). Although paper waste data appear negligible compared to the rest of the world, the destitute enactment of waste segregation suggests unreliable figures on waste composition. For instance, food scraps, paper, and liquid waste can all combine and decompose, releasing runoff into the soil and harmful gases into the atmosphere (Davies, 2021). Benito Antonio T. De Leon, Department of Environment and Natural Resources (DENR) Undersecretary for Solid Waste Management stated, "The lack of understanding of the importance of waste segregation among households results in no lifestyle changes toward disposal." Thus, the patchwork of waste composition data in the country is and will remain ambivalent until the local and national governments' proactive reinforcement of waste segregation is put into effect. More so, the questionability of obtaining more accurate data reveals that the problem is essentially cultural, from the basic units of society to the inadequacy of governmental implementation of waste management and environmental laws. With all available local and international data on waste, a framework of policy and regulation toward sustainability are more exigent now than ever. In an organizational context, the paperless office was a vision conceived in response to the environmental crisis that extends outward to the world.

However, some studies argue that a paperless office is easier to visualize than to realize. From the dawn of computers in the 1960s to the present, digital limitations and security risks have arisen, progressed, and resolved time and again, posing various challenges to any cybernetic shift. Further, in 2003, the book, *The Myth of the Paperless Office*, emphasized the concept of affordances or the possibility of actions and experiences towards an object. In the case of paper, people hold, fold, flip through pages, write on it, and even smell it because these are what the physical properties of paper

allow (Sellen & Harper, 2003). It was further asserted that these and the ubiquity of the material make paper dependence “deeply woven into our lives and will continue to play an indispensable role in the organization.” Rather than pursuing a paperless office, the authors argued that people should seek a future in which paper-based processes and digitization are both optimally utilized. Indeed, decades after the proclamation of the paperless office as the Office of the Future, global digital transformation remains a vision with arguable practicability. Even with internet connectivity, electronic mail, scanners, and cloud storage, among others, paper wastage is escalating at an alarming rate, with over fifteen trillion pages printed globally annually (Morrison, 2017). Rather than findings on reduction, these digitization efforts only led to more paper consumption and the realization that running a paper-dependent office is costly and inefficient. Thus, the mere existence of research and empirical data, digital solutions, and drastic expectations will not facilitate a sustainable future. There needs to be a deliberate action plan toward an intelligent integration of paper-based and digital processes. Hence, the paper-light office becomes a more feasible option.

Every inch of technological advancement increases the potential to replace the decades-old printing system and filing cabinets. Besides its apparent environmental purpose, the advantages of running a paper-light culture in the workplace are easy to point out: it is more economical and reduces expenditure for office supplies; it accounts for more efficient processes; and it minimizes the physical requirement in keeping records. As for the physical attributes of paper, it is an easily destructible material that will not survive exposure to water and fire. The Philippines' geographic location makes it susceptible to typhoons and flooding. Meanwhile, Lipa City is identified with three hazard levels from low to high and a 20% probability of a flood with a five-year return period occurring in a single year, according to the floor hazard map by the DOST-UP DREAM and Phil-LiDAR Program. One typhoon to severely strike Lipa was Glenda, with the international name Rammasun. In 2014, said typhoon caused property damage and inundation in several areas. Lipa is shielded by Mounts Malarayat and Maculot and is situated at a high elevation, which prevents it from being heavily flooded. However, Lipa became the most populous city in Batangas, with rising real estate developments in 2015. It has since experienced more flooding with each heavy rain and passing storm such as Typhoons Rolly and Paeng in 2020 and 2022, respectively (Demayo, 2020). These occurrences are threats not only to buildings and houses but also to the paper-based filing system in offices and schools. As such, physical elements will always endanger the physical properties of paper.

Before the Covid-19 pandemic in 2020, there were a few paperless cultures in some private organizations in the country. Online processes were an optional mode of payment. These business alternatives were principally for environmental-economic reasons and digital advancement. However, the crisis advanced its purpose to necessity at the height of the pandemic. Handling physical paper suddenly posed health risks, and digital transactions became urgent (Maghirang, 2020). The series of lockdowns and government-initiated health protocols slowed the economy, and people were compelled to stay in their respective households, normalizing contactless payment transactions. While people became more digitally liberated, the financial sector, in turn, was obliged to improve its measures, especially against the cyberattacks that were recorded remarkably high during that time. This heightened cybersecurity is expected to prepare and protect banks, businesses, and government entities against such threats within their network of transactions.

In addition, DepEd Region III Central Luzon of the Science City of Muñoz issued DM 110 s. 2020 entitled, "Paperless Transactions in the Schools Division Office." Responding to the risks brought about by Covid-19, the memorandum declared the SDO's adoption of paperless transactions wherein documents, such as but not limited to reports, project proposals, memoranda, and disbursement vouchers, are processed and issued via digital means. The signatories of these documents are

responsible for their electronic signatures, taking cautionary measures when using them, including all superiors in line to whom the signed files are forwarded. Finally, the Superintendent approves the definitive version and releases it in PDF format from the Office of the SDS via official channels.

Similarly, the organization's locale is a major determinant of digital capacitation in terms of connectivity and security. Lipa is a first-class city home to technologically competent infrastructures and a strategically located special economic zone, which means that DepEd Lipa is situated in an ICT-enabled and paper-light-ready environment.

As readiness is vital in the transition to a paper-lighter system, so are the numerous legislations that promote efficiency in government service delivery in the country. Republic Act (RA) 11032, or the act promoting ease of doing business and efficient delivery of government services, amending RA 9485, otherwise known as the Anti-Red Tape Act, is "mandated to undertake cost compliance analysis, time and motion studies regularly, undergo evaluation and improvement of their transaction systems and procedures and reengineer the same if deemed necessary to reduce bureaucratic red tape and processing time." The Department of Information and Communications Technology (DICT), on the other hand, is an administrative entity of the executive branch of the government that is authorized to "plan, develop and promote the national ICT development agenda," and is supposed to be "committed to providing access to vital ICT info structure and services" (RA 10844). In addition, DepEd Order No. 009 s. 2021 entitled "Institutionalization of a Quality Management System," was created under Executive Order No. 605, s. 2007 or "Institutionalizing the Structure, Mechanisms, and Standards to Implement the Government Quality Management Program." Its aims include "standardizing and integrating internal DepEd systems and procedures, enhancing human resources, ensuring consistency in the provision of high-quality services, and promoting continuous improvement."

Apart from the supporting legislation and paper-light applications in some offices, more bills are being deliberated in the upper and lower bodies of the Philippine legislature, such as Senate Bills No. 1793 and 282 or the "Full Digital Transformation Act of 2020" and the "Digital Transformation of Basic Education Sector" respectively, both to strengthen digital transformation and internet connectivity, projecting that digitization and paper-lighter systems are where the future heads.

In this paper, the researcher examines the existing paper-based procedures within the Administrative and Finance Offices of the Department of Education, Division of Lipa. The goal is to establish a roadmap that starts with adopting a paper-light approach and eventually leads to the implementation of a paperless office.

Objectives

1. To profile the respondents based on their: 1.1. Position within the organization. 1.2. School/office affiliation. 1.3. Specific unit or department.
2. To assess the awareness level of DepEd Lipa employees regarding paper-light and paperless policies implemented in other organizations.
3. To identify and analyze the perceived advantages of implementing a paper-light approach within the organization and its broader impact on society.
4. To examine the organizational initiatives taken by the management of SDO Lipa to transition towards a paper-light environment.
5. To investigate the personal initiatives and perspectives of SDO Lipa employees regarding the adoption of a paper-light approach.
6. To explore methods for implementing the paper-light approach within the offices of SDO Lipa.

7. To measure the willingness of DepEd Lipa management to implement and transition to the paper-light approach.
8. To analyze the perspectives and recommendations of the ICT Unit Head regarding the feasibility and implementation of paper-light initiatives.

Hypotheses

1. There will be variations in the willingness to adopt the paper-light approach among respondents based on their positions, with higher-ranking employees exhibiting a greater willingness to embrace the change.
2. Employees who are more aware of paper-light and paperless policies in other organizations will express a higher level of readiness to transition towards a paper-light approach within SDO Lipa.
3. Respondents will perceive the advantages of the paper-light approach as being not only operational but also environmentally beneficial, emphasizing its positive impact on society.
4. The management of SDO Lipa will have implemented some initiatives aimed at transitioning to a paper-light environment, but these efforts may vary in terms of effectiveness and comprehensiveness.
5. Personal initiatives to adopt a paper-light approach among SDO Lipa employees will be influenced by factors such as age, digital literacy, and position within the organization.
6. Practical methods for implementing the paper-light approach will be found to involve digital tools and processes, potentially including digital filing systems and cloud-based storage solutions.
7. The willingness of DepEd Lipa management to implement the paper-light approach will be influenced by factors such as cost savings, improved efficiency, and alignment with broader sustainability goals.
8. The ICT Unit Head's insights and recommendations will have a substantial impact on the feasibility and implementation of paper-light initiatives, considering his extensive familiarity with the workplace processes, and the developments in his area of expertise.

Research Methodology

Research Design: This study employs a mixed-methods research design to provide a comprehensive assessment of employees' and management's perspectives on the proposed changes outlined in this paper. Drawing from the inquiry process discussed previously, this research design integrates both quantitative and qualitative procedures.

The primary goal of this descriptive research is to gain insights into "what is going on" and "what should be going on" (Baran, 2022, p22). To achieve this, it employs a quantitative approach through an online survey to understand the current situation and gather data on participants' viewpoints. Additionally, it employs a qualitative method in the form of interviews to explore "how this can be done" and delve deeper into the qualitative aspects of the intended changes.

In summary, this mixed-methods approach combines the strengths of quantitative and qualitative methods to provide a holistic understanding of the research objectives and address both the "what" and "how" aspects of the study.

Survey Method: The survey, a quantitative tradition, serves as a systematic tool to explore behavioral and cultural aspects. It measures respondents' understanding and behaviors related to paper usage and conservation, their environmental concerns, and their readiness to embrace or resist the proposed policy changes within their office culture.

Interview Method: Qualitative data is gathered through interviews, which serve to validate survey responses and provide in-depth insights into paper-light solutions. This method enriches the study's qualitative component.

Respondents of the Study: A combined approach of face-to-face and online surveys was employed to reach the total population of 86 employees within the Administrative and Finance Offices of DepEd Lipa. However, over one month, only 79% (68 employees) participated. Additionally, the ICT Unit Head, with extensive experience in the field, was invited to provide expert insights on digital solutions.

Ethical Considerations: Data collection adheres to the Data Privacy Act of 2012, safeguarding the fundamental right to privacy while fostering information flow for innovation and growth. Consent, solicited through survey channels, adhered to specific criteria for voluntary and informed agreement. Respondents were given the option to provide their names for anonymity, while email addresses were collected for result authenticity. Required information included Position, School/Office, and Units for statistical treatment.

Organizational protocols were observed, including formal requests and written approval from the Officer-In-Charge of the Schools Division Superintendent's Office. Unit heads facilitated online survey distribution to maximize participation.

The survey, reflecting the environmental purpose of this study, was conducted exclusively online to minimize hardcopy usage. It was developed with gender and language sensitivity, featuring a suggestions and recommendations box to encourage open expression of opinions in English or Filipino. This approach aimed to collect comprehensive and unfiltered data to mitigate potential miscommunication.

Result

Table 1 Distribution of Respondent Profiles within the Division of Lipa City Table 1 provides an overview of respondent profiles categorized by their 1.1 positions, 1.2 school/office affiliations, and 1.3 specific units within the Division of Lipa City.

Table 1.1 Position Profile of the Respondents

Position	Frequency	Percentage	Rank
Teacher III (School Property Custodian)	2	2.94	6
Registrar	1	1.47	9.5
IT Officer	1	1.47	9.5
Administrative Aide I	3	4.41	4.5
Administrative Aide III	1	1.47	9.5
Administrative Aide VI	4	5.88	3
Administrative Assistant I	1	1.47	9.5
Administrative Assistant II	29	42.65	1
Administrative Assistant III	21	30.88	2
Administrative Officer II	3	4.41	4.5
Administrative Officer III	1	1.47	9.5
Administrative Officer IV	1	1.47	9.5
Total	68	100.00	

As shown in Table 1.1, among the respondents, the position with the highest frequency count was Administrative Assistant II, with 29 respondents, constituting 42.65% of the total, ranking at position 1. Conversely, the positions of Registrar, IT Officer, Administrative Aide III, Administrative Assistant I, Administrative Officer III, and Administrative Officer IV each garnered the least frequency counts of one, or 1.47% of the total, sharing a joint ranking at positions 9.5.

Table 1.2 School/Office Profile of the Respondents

School/Office	Frequency	Percentage	Rank
Bolbok INHS	3	4.41	3
Bugtong na Pulo INHS	2	2.94	6
Bulacnin INHS	2	2.94	6
Schools Division Office - Lipa City	42	61.76	1
Fernando Air Base INHS	1	1.47	11
Inosloban Marawoy INHS	8	11.76	2
Lipa City INHS	2	2.94	6
Lodlod INHS	1	1.47	11
Lumbang INHS	1	1.47	11
Pinagkawitan INHS	2	2.94	6
Pinagtong-ulan INHS	1	1.47	11
San Celestino INHS	2	2.94	6
San Isidro INHS	1	1.47	11
Total	68	100.00	

Table 1.2, concerning the respondents' school/office affiliations, presents that the DepEd Schools' Division Office had the highest frequency count, with 42 respondents, constituting 61.76% of the total, ranking at position 1. On the other hand, Fernando Air Base INHS, Lodlod, Lumbang, Pinagtong-Ulan, and San Isidro Integrated National High Schools each had the lowest frequency counts of one, accounting for 1.47% of the total, and shared a ranking at position 11.

Table 1.3 Unit Profile of the Respondents

Unit	Frequency	Percentage	Rank
SDO Admin – Cash	7	10.29	4
SDO Admin - General Services	6	8.82	5
SDO Admin – Personnel	10	14.71	3
SDO Admin – Records	3	4.41	6
SDO Admin - Property and Supply	2	2.94	7.5
SDO Finance – Accounting	12	17.65	2
SDO Finance – Budget	1	1.47	9.5
SDO – ICT	1	1.47	9.5
IU - Budget and Finance	24	35.29	1
IU - Property and Supply	2	2.94	7.5
Total	68	100.00	

Legend: IU- Implementing units

SDO- Schools Division Office, DepEd Lipa

ICT - Information and Communications Technology Unit

As observed in Table 1.3, among the respondents' respective units, the IU - Budget and Finance Unit obtained the highest frequency count, with 24 respondents, making up 35.29% of the total and ranking at position 1. In contrast, both the SDO Finance – Budget and SDO Information and Communications Technology Units had the lowest frequency counts of one each, representing 1.47% of the total, and shared a ranking at position 9.5.

Table 2 Awareness Level of Deped Lipa Employees on the Paper-Light and Paperless Policies in Other Organizations

Description	Weighted Mean	Interpretation	Rank
I have ample knowledge about the paper-light and paperless policies in other organizations.	3.19	Agree	5
I am aware that going paper-light is a step toward a paperless office.	3.26	Strongly Agree	4
I am aware that paper-light and paperless offices use digitalization of some applicable processes, file management, and storage.	3.38	Strongly Agree	2
I am aware that overlogging to produce paper products causes deforestation and permanent habitat destruction of forest wildlife.	3.37	Strongly Agree	3
I am aware that both paper-light and paperless policies aim to address environmental problems.	3.41	Strongly Agree	1
Composite Mean	3.32	Strongly Agree	

As indicated in Table 2, the respondents exhibited strong agreement in recognizing that both paper-light and paperless policies are primarily designed to tackle environmental challenges. This acknowledgment was reflected in the highest weighted mean of 3.41 and earned the top rank of 1.

Conversely, when it comes to their knowledge about paper-light and paperless policies in other organizations, the same group of respondents expressed agreement but to a lesser extent. This aspect yielded a lower weighted mean of 3.19 and was assigned the lowest rank of 5. While respondents demonstrated awareness of these policies, their depth of knowledge regarding their implementation in external organizations was comparatively modest.

Table 3 Advantages of the Paper-Light Approach in the Organization and Society

Description	Weighted Mean	Interpretation	Rank
The paper-light approach will help reduce solid waste and cause more efficient waste management.	3.66	Strongly Agree	1

Description	Weighted Mean	Interpretation	Rank
The paper-light approach is economical and will reduce costs for paper and ink supplies.	3.65	Strongly Agree	2.5
The paper-light approach is space-saving and requires less physical requirement in storage.	3.65	Strongly Agree	2.5
The paper-light approach will diminish duplication in the paperwork and increase employee productivity.	3.60	Strongly Agree	5
The paper-light approach will increase environmental awareness and encourage a sustainable culture within the organization.	3.62	Strongly Agree	4
Digitalized record-keeping will eliminate problems on lost and misplaced documents	3.57	Strongly Agree	6
Composite Mean	3.63	Strongly Agree	

In Table 3, the respondents displayed a strong consensus in their belief that the paper-light approach would significantly contribute to the reduction of solid waste and lead to more efficient waste management. This sentiment was reflected in the highest weighted mean of 3.66 and was accorded the top rank of 1. Notably, the respondents collectively prioritized solid waste management as the foremost advantage of transitioning to a paper-light office. This inclination underscores the close association of their perceptions with environmental considerations, as also highlighted in Table 2.

Alternatively, the respondents also expressed a strong agreeability regarding the potential of digitized record-keeping to address issues related to lost and misplaced documents. This aspect garnered the lowest weighted mean of 3.57 and the lowest rank of 6 within the set of advantages.

Table 4 Organizational Initiatives to go Paper-Light by the Management DepEd Lipa

Description	Weighted Mean	Interpretation	Rank
The management implements a policy on the efficient use of paper and office resources in the workplace.	2.59	Agree	4
The management promotes environmental awareness and sustainable culture within the workplace.	2.65	Agree	2
The management reinforces a solid waste management program to reduce solid waste materials including paper.	2.69	Agree	1
The management is active in the promotion of the 'reduce, reuse, recycle' policy within the organization	2.63	Agree	3

Digital means and processes in the office do not require duplicated hard copies or physical paper.	2.49	Disagree	5
Composite Mean	2.61	Agree	

Table 4 reveals that the respondents generally agreed that the DepEd Lipa has implemented a solid waste management program to reduce various waste materials, including paper. This aspect garnered the highest weighted mean of 2.69 and secured the top rank of 1. It is important to note that the respondents' agreement with SDO Lipa's efforts in solid waste management, while positive, was characterized by a low weighted mean. This suggests that respondents, in general, recognize the management's efforts but to a limited extent.

It is essential to highlight that respondents generally disagreed with the statement that digital means and processes in the office do not require duplicated hard copies or physical paper. This aspect received the lowest weighted mean of 2.49 and the lowest rank of 5. This disagreement implies that a significant portion of the respondents affirms the offices' requirement for duplicating hard copies.

Table 5 Personal Initiatives to go Paper-Light by the Employees of DepEd Lipa

Description	Weighted Mean	Interpretation	Rank
I consciously abide by the “reduce, reuse, recycle” policy in handling paper and other materials.	3.19	Agree	2
I make a conscious effort to ensure that my document is error-free before printing.	3.26	Strongly Agree	1
I use front and back pages before scrapping.	3.09	Agree	4
I seldom reprint due to error.	3.06	Agree	5
I use a format that maximizes the space in paper printing.	3.13	Agree	3
Composite Mean	3.15	Agree	

As indicated in Table 5, the respondents overwhelmingly agreed that they take conscious measures to ensure the accuracy of their documents before printing, receiving the highest weighted mean of 3.26 and securing the top rank of 1. This result aligns with the concept of self-assessment, which involves a deliberate review and critique of one's work to evaluate progress and identify errors or areas for improvement (Johnson & Chang, 2015).

Conversely, the same group of respondents agreed that they seldom reprint documents due to errors, earning the lowest weighted mean of 3.06 and the lowest rank of 5. The composite mean of 3.15 suggests that the respondents generally agree with personal initiatives aimed at fostering a paper-light culture within the SDO Lipa. Based on self-assessment, most respondents believe that they adhere to personal rules concerning environmental concerns and resource conservation, including paper usage.

Table 6 Methods by which the Paper-Light Approach can be Applied in the Offices of DepEd Lipa

Items	Weighted Mean	Interpretation	Rank
Document Management System	3.59	Strongly Agree	2.5
Cloud Storage	3.54	Strongly Agree	5
Proactive Scanning	3.54	Strongly Agree	5
Digital Signature Software/System	3.47	Strongly Agree	7
No hard copy duplication	3.28	Strongly Agree	8
Digital filing system with easy file location feature	3.62	Strongly Agree	1
Digital 201 Files	3.54	Strongly Agree	5
Standardized document format in paper printing	3.59	Strongly Agree	2.5
Composite Mean	3.52	Strongly Agree	

As indicated in Table 6, the respondents strongly agreed that a digital filing system with an easy file location feature was the most favored solution, securing the highest weighted mean of 3.62 and ranking first.

Moreover, the respondents also strongly agreed with the idea of eliminating hard copy duplication, which received the lowest weighted mean of 3.28 and ranked eighth. The composite mean of 3.52 indicates that the respondents generally strongly agreed with the various ways in which the paper-light approach could be applied within the DepEd Lipa City offices.

Table 7 Willingness of DepEd Lipa Management to Implement the Paper-Light Approach

Items	Weighted Mean	Interpretation	Rank
I am willing to shift to the paper-light approach	3.59	Strongly Agree	1
Composite Mean	3.59	Strongly Agree	

As indicated in Table 7, the respondents overwhelmingly expressed their strong willingness for DepEd Lipa Management to implement and transition to the paper-light approach. This enthusiastic response is substantiated by a computed weighted/composited mean of 3.59, reflecting a high level of willingness among all participants within SDO Lipa and IUs.

Interview Transcript Analysis

The interview with the ICT Unit Head provided crucial insights into the perceptions and recommendations regarding the transition from paper-dependent processes to a paper-light approach within the Administrative and Finance offices of DepEd Lipa. Here is a detailed analysis of the interview transcript:

1. Dependency on Paper:

The ICT Unit Head unequivocally acknowledges that the current processes and transactions in the Administrative and Finance offices of DepEd Lipa are heavily reliant on paper-based methods. This admission establishes the starting point for discussing the need for change.

2. Recognition of Pressing Need:

The respondent identifies this dependence on paper as a pressing matter, and this recognition is well-founded. Several factors contribute to this urgency:

Legislations and Mandates: The respondent highlights the multitude of legislations, orders, and memoranda issued, passed, or under deliberation in the Congress and Senate. These regulations mandate government agencies to enhance their service delivery through digital transformation.

Benchmarking Against Global Standards: The reference to the Philippines' international ranking (56th out of 63 countries) with a score of 52.81/100 emphasizes the need for the country to catch up with global standards. The respondent makes a compelling case for full-scale digital government adoption.

3. Support for Paper-Light Approach:

The ICT Unit Head expresses strong support for transitioning to a paper-light approach in the DepEd Lipa offices. The reasons provided include:

Enhanced Customer Service: The shift is anticipated to significantly improve the Customer Service Satisfaction Index, indicating a commitment to better service delivery.

Elimination of Duplication: By reducing the reliance on paper, the respondent expects a decrease in the duplication of documents, which is a common issue in paper-dependent systems.

Error Prevention: The respondent emphasizes that a paper-light approach can help prevent the generation of erroneous data, improving data accuracy.

Productivity and Efficiency: Expectations of increased productivity, efficiency, speed, and quality underscore the potential benefits.

Cost Savings: The respondent recognizes that a paper-light approach can lead to substantial cost savings.

Environmental Preservation: Beyond operational improvements, the respondent acknowledges the environmental benefits of reducing paper usage.

4. Concerns About Digitization:

The primary concern raised by the ICT Unit Head revolves around potential challenges during the digitization process. Key concerns include:

Interoperability: Ensuring seamless communication and data exchange between various offices and government agencies is a top priority to avoid data gaps and discrepancies.

Data Security: The respondent underscores the importance of robust security measures in information systems. This concern highlights the need for standardized security implementations.

Policy and Legal Challenges: The respondent recognizes that outdated laws and regulations may hinder the smooth transition to a paper-light approach.

5. Recommendations:

The ICT Unit Head provides a set of recommendations, emphasizing proactive steps to facilitate the transition to a paper-light approach:

Policy Implementation and Changes: Suggests the need for comprehensive policy changes to support and guide the transition.

Investment in Manpower: Recognizes the importance of capacity building, training, and additional workforce for the ICT Unit to effectively manage the transition.

Budget Allocation: Recommends revisiting budget allocation to allocate resources for digital solutions and infrastructure.

Technology Investments: Proposes investments in cloud solutions and in-house equipment, including servers, Unified Threat Management (UTM), firewalls, Network-Attached Storage (NAS), etc.

Continuous Monitoring and Evaluation: Advocates for ongoing monitoring and evaluation of implemented IT-based solutions to ensure their effectiveness.

Adaptability to Change: Recognizes that adaptability to change is essential, particularly in response to shifts in management.

This qualitative interview data enriches the research by providing detailed insights into the perspectives, concerns, and recommendations of a key stakeholder. It underscores the complexity of transitioning from paper-dependent processes to a paper-light approach and highlights the multifaceted considerations required for a successful transformation.

Conclusion and Discussion

Awareness of Environmental Policies

As depicted in the results, the respondents overwhelmingly agreed that they are well aware of both paper-light and paperless policies, recognizing their shared aim to address environmental issues. This finding underscores a direct association between the respondents' perception of these policies and their environmental contexts. From their perspective, reducing paper usage in offices contributes to vital environmental goals such as tree conservation, energy conservation, and the reduction of various types of pollution.

This awareness can be attributed, in part, to Republic Act (R.A.) 9512, also known as the National Environmental Awareness and Education Act, enacted in December 2008. This legislation emphasizes the integration of environmental education into school curricula at all levels, whether public or private. Environmental education, as defined in the law, encompasses various aspects of environmental awareness, including the state of both international and local environments, local environmental best practices, citizen responsibility towards the environment, the value of natural resource conservation, protection, and rehabilitation, and the environment within the context of sustainable development. Consequently, within the SDO Lipa Offices of the Department of Education, where R.A. 9512 is implemented, awareness of paperless and paper-light office practices conveniently aligns with addressing environmental concerns.

Conversely, the group's agreement regarding their knowledge of paper-light and paperless policies in other organizations is comparatively lower. This aspect aimed to assess their awareness of these policies beyond their own organization. Despite its lower ranking, the score still reflects a reasonably positive result, suggesting that respondents possess some knowledge of paperless and paper-light practices in other organizations. This level of awareness aligns with the broader digital revolution that the Philippines experienced, notably accelerated by the COVID-19 pandemic in 2020 (Reyes, n.d.).

In general, these indicate particularly strong agreement regarding the respondents' awareness of paper-light and paperless policies in other organizations. This high level of awareness suggests the ubiquity and accessibility of information, whether traditional or digital. It highlights the successful dissemination of environmental awareness in the context of the Department of Education, partially attributed to the influence of R.A. 9512. Additionally, the availability of online access to digital information both within and outside the office, extending beyond regular work hours, is evident. Notably, at the beginning of 2022, the Philippines boasted an internet penetration rate of 68 percent,

with 76.01 million internet users in the country (Kemp, 2022). Thus, the respondents are well-informed about these subjects, particularly during the survey's administration.

Perceived Advantages of the Paper-Light Approach

The respondents collectively identified solid waste management as the foremost advantage associated with transitioning to a paper-light office. This inclination reinforces the strong association between their perceptions and environmental considerations, as previously highlighted in Table 2, covering their awareness level on the paper-light and paperless policies in other organizations.

It is important to note that despite the existence of Republic Act 9003, also known as the Ecological Solid Waste Management Act of 2000, the Philippines faces challenges in terms of technical resources and infrastructure for monitoring and evaluating waste facility operators. Additionally, regulatory governance structures exhibit weaknesses (Domingo & Manejar, 2021). At the micro-level, within the confines of the SDO and IUs of the Department of Education, current practices related to solid waste management, particularly waste segregation, lack rigorous regulation and monitoring. The respondents' heightened concern about solid waste management, reflected in their ranking, may imply an implicit acknowledgment of this issue.

While digitized recordkeeping occupies the lowest rank in the survey, the general result still reflects high agreeability among respondents and suggests a clear belief that digital archiving can effectively mitigate challenges associated with lost and misplaced paperwork.

It is noteworthy that the SDO Lipa's ICT Office has initiated an online tracking system that is actively in use. However, given the substantial reliance on paper-based systems for various processes, incidents of missing documents continue to be a concern. This challenge is not unique to this setting; studies conducted in the UK indicate that paper-based management systems pose security risks compared to ICT-based systems, in addition to concerns about cost and efficiency (Hammer, 2023).

Overall, there was a high level of confidence in the benefits associated with embracing a paper-light approach. Importantly, this confidence extends beyond the confines of the Department of Education offices. The same studies conducted in the UK reveal that many organizations are unaware of their paper consumption, with a significant volume of basic documents still being printed. Despite the potential for implementing print policies to significantly reduce paper usage, a substantial portion of the population lacks such policies, and only a small percentage are mandated to adhere to them (Wilde, 2017).

The respondents' consensus on the advantages, marked by a narrow range of responses and high levels of agreement, suggests that SDO Lipa employees view the implementation of a paper-light office as favorable and beneficial, both within the workplace and in the broader societal context. This alignment of perspectives underscores the potential for the paper-light approach to yield substantial benefits, encompassing environmental and operational aspects.

Perceived Management Initiatives for Solid Waste Reduction

Findings presented in Table 4 indicate that respondents generally expressed agreement regarding the implementation of a solid waste management program by the SDO Lipa. However, it is essential to delve deeper into the implications of this result. While respondents generally agreed with SDO Lipa's efforts in solid waste management, it is crucial to acknowledge that their agreement was characterized by a relatively low weighted mean. This suggests that respondents, while acknowledging the management's efforts, may have certain reservations or perceive limitations in the extent to which these efforts have been effective or comprehensive.

The nuanced nature of this response could indicate that there might be room for improvement in SDO Lipa's solid waste management program. Further investigation is required to understand the specific aspects of the program that respondents might find lacking or areas that require enhancement.

This could include aspects related to waste reduction strategies, recycling initiatives, or waste disposal practices within the organization.

Additionally, it is essential to consider that the relatively low weighted mean may also reflect broader challenges related to waste management in the Philippines. Despite the existence of legislation such as Republic Act 9003 or the Ecological Solid Waste Management Act of 2000, the country faces challenges in terms of technical resources, infrastructure, and regulatory governance structures for monitoring and evaluating waste facility operators (Domingo & Manejar, 2021). Therefore, respondents' perceptions of limited effectiveness in solid waste management may be influenced by broader systemic issues.

While respondents generally acknowledged SDO Lipa's efforts in implementing a solid waste management program, their response, characterized by a low weighted mean, suggests room for improvement and further exploration of specific areas for enhancement within the program. Additionally, it is crucial to consider the broader context of waste management challenges in the Philippines when interpreting these findings.

In descending order of agreement, respondents also expressed their views on the management's efforts in other areas: Promoting environmental awareness; Enforcing the 'reduce, reuse, recycle' policy; Encouraging efficient use of paper; and Reducing duplication of hard copies. However, it is essential to highlight that respondents generally disagreed with the statement that digital means and processes in the office do not require duplicated hard copies or physical paper. This aspect received the lowest disagreement which implies that a significant portion of the respondents affirms the offices' requirement for duplicating hard copies. Current practices and workflow necessitate at least three hard copies: one for the Commission on Audit (COA), another for the requesting office or agency, and a third for backup or security purposes. Comments and suggestions obtained through the survey also highlighted concerns about excessive duplication of printouts in the workplace, with a call to minimize such practices.

Largely, the respondents affirm the organizational initiatives aimed at fostering a paper-light culture, as implemented by the Management of SDO Lipa City. This collective perception suggests that management's efforts and initiatives towards embracing a paper-light culture are deemed adequate by the respondents. However, it is noteworthy that this set of ratings exhibited the most significant variation, with a higher number of respondents disagreeing and strongly disagreeing compared to other aspects explored. This variation indicates a statistically significant deviation from respondents' overall willingness and awareness levels regarding paper-light efforts and initiatives. This sentiment aligns with the prevailing situation in many government processes in the Philippines, characterized by heavy reliance on paper. For instance, job applications in most SDOs necessitate extensive paper documentation, requiring multiple hard copies for each position within the same Division. Similarly, obtaining permits for business entities entails a plethora of forms, redundant documentation, and substantial time spent in various bureaucratic processes (Asio, 2021b).

These findings underscore the complex challenge of transitioning to a paper-light environment, reflecting the interplay of awareness, practical implementation, and deeply ingrained paper-dependent processes within the organization.

Personal Initiatives to Promote a Paper-Light Environment

On their self-assessment and personal practices, the respondents overwhelmingly agreed that they take conscious measures to ensure the accuracy of their documents before printing, receiving the highest result in the survey. The respondents' high self-assessment scores regarding their efforts to ensure error-free documents mirror their heightened awareness of paper-conservation practices.

This outcome substantiates the reliability of self-assessment, reinforcing the earlier finding that employees possess a strong understanding of the paper-light office concept.

Conversely, the same group of respondents agreed that they seldom reprint documents due to errors, earning the lowest survey result. This finding is intriguing as it explores a topic closely related to the previous aspect—checking for errors. The discrepancy between these results implies that while employees are diligent in error-checking, it does not necessarily correlate with a reduced frequency of reprinting due to errors.

This divergence can be attributed to the inherent challenges of traditional and paper-based systems where manual data entry is prevalent. A current practice for instance, the Daily Time Record, despite initial biometric capture, often requires manual individual encoding into document-type files. Challenges stemming from variations in program versions and font standardization can lead to frequent document errors and subsequent reprints. Human error can range from benign to significant (Hansen, 2006), resulting in piles of scrap paper and environmental harm in an office setting.

In general, the survey results suggest that the respondents agree with personal initiatives aimed at fostering a paper-light culture within DepEd Lipa. Based on self-assessment, most respondents believe that they adhere to personal rules concerning environmental concerns and resource conservation, including paper usage. However, it's crucial to acknowledge that self-assessment relies on individual perception within an uncontrolled survey environment. The absence of explicit standards and external assessment in this context may influence respondents' self-perception. To enhance the accuracy of self-assessment, future evaluations should consider incorporating shared standards and external assessment by individuals acting as critical friends or supervisors (Johnson & Chang, 2015).

These findings underline the importance of aligning personal initiatives with broader organizational efforts to transition to a paper-light environment, emphasizing the need for standardized practices and automated solutions to minimize human errors and reduce paper waste effectively.

Preferred Paper-Light Solutions

The respondents exhibited a clear preference for the paper-light solutions outlined in the research. These preferences were ranked in the following order: Digital Filing System; Digital Management System; Standard Document Format; Cloud Storage; Digital 201 Files; Proactive Scanning; Digital Signature Software; No Duplication of Hard Copy. This ranking provides valuable insights into the strategies and technologies that employees in the Administrative and Finance Offices of DepEd Lipa find most appealing and practical for transitioning to a paper-light office environment.

As indicated in the data, the respondents strongly agreed that a digital filing system with an easy file location feature was the most favored solution. This preference reflects the respondents' enthusiasm for modernizing traditional paper-based filing systems through ICT-enabled solutions. A digital filing system offers efficient ways to create, store, organize, and share digital documents, addressing concerns related to the impermanence of physical storage and the challenges of document retrieval and record-keeping. Notably, a recent study in Indonesia found that archivists overwhelmingly agreed that electronic filing systems improved their working conditions (Putri & Azwar, 2022).

Moreover, the respondents also strongly agreed with the idea of eliminating hard copy duplication, which received the lowest tally. The practice of duplicating printouts is deeply ingrained in the traditional records management system at DepEd Lipa, where producing at least three hard copies is standard practice for securing official documents. A subset of respondents, particularly from the Accounting Unit, expressed reservations about this solution. They raised concerns about secure archiving of critical official documents and transaction records. In many organizations, digital

accounting remains more of a concept than a reality due to the challenges associated with implementing digital processes and legal and security considerations (Bragg, 2023).

The respondents' overall acceptance of paper-light solutions is indicative of their generally strongly agreement with the various ways in which the paper-light approach could be applied within the DepEd Lipa City offices. This comprehensive view reflects the respondents' receptiveness to the provided paper-light solutions. Notably, most solutions received high levels of agreement, except for the items related to "no duplication" and "digital signatures." The hesitation surrounding these solutions, primarily voiced by the Accounting Unit, stems from concerns related to privacy, security, accessibility, and legal constraints associated with the transition to digital processes (Malak, 2022).

Willingness Toward a Paper-Light Office

This collective agreement in the respondents' willingness to embrace a paper-light office setup underscores the receptiveness of the workforce towards adopting digital solutions and minimizing paper usage in their day-to-day operations.

This positive stance toward a paper-light office not only aligns with environmental conservation efforts but also highlights the readiness of the employees to adapt to modern and efficient office practices. It signifies a significant step forward in fostering a more sustainable and technologically advanced work environment within the department.

Insights from the ICT Unit Head

The interview with the ICT Unit Head has provided a comprehensive understanding of the perceptions, concerns, and recommendations surrounding the transition from paper-dependent processes to a paper-light approach within the Administrative and Finance offices of DepEd Lipa. Below is an in-depth analysis of the interview transcript:

Dependency on Paper: The interviewee's unequivocal acknowledgment of the heavy dependence on paper-based processes within the DepEd Lipa Administrative and Finance offices serves as a critical starting point for this discussion. This recognition underscores the fundamental challenge at hand, setting the stage for exploring the need for transformation.

Recognition of Pressing Need: The ICT Unit Head's assertion that this dependence on paper is indeed a pressing matter is rooted in well-substantiated arguments:

Legislations and Mandates: The interviewee highlights the plethora of legislations, orders, and memoranda issued at both the national and global levels. These regulatory directives mandate government agencies to enhance their service delivery through digital transformation. This recognition of the legislative landscape emphasizes the urgency of the situation and aligns with contemporary governance trends.

Benchmarking Against Global Standards: By referencing the international ranking of the Philippines and its relatively low score, the interviewee underscores the necessity for the country to align itself with global standards. This comparative analysis presents a persuasive case for the full-scale adoption of digital government practices to remain competitive on a global stage.

Support for Paper-Light Approach: The ICT Unit Head expresses strong support for transitioning to a paper-light approach, citing numerous compelling reasons:

Enhanced Customer Service: The respondent's commitment to improving the Customer Service Satisfaction Index reflects a dedication to providing higher-quality services to constituents. This motivation aligns with the overarching goal of delivering more efficient and responsive public services.

Elimination of Duplication: The expectation that a paper-light approach will reduce the duplication of documents underscores a common inefficiency in paper-dependent systems. This anticipation of streamlining processes resonates with the broader objective of efficiency improvement.

Error Prevention: Recognizing that a paper-light approach can contribute to error prevention, the interviewee underscores the critical importance of data accuracy. This aligns with the broader goals of data integrity and reliability in government operations.

Productivity and Efficiency: The interviewee's anticipation of increased productivity, efficiency, speed, and quality reinforces the potential benefits of adopting digital solutions in government processes. These expected improvements reflect a commitment to enhancing service delivery.

Cost Savings: Acknowledgment of the potential for substantial cost savings through a paper-light approach demonstrates fiscal responsibility and resource optimization, key considerations for government agencies.

Environmental Preservation: Beyond operational enhancements, the interviewee recognizes the environmental advantages of reducing paper usage, and aligning the paper-light approach with broader sustainability goals.

Concerns About Digitization: The primary concern highlighted by the ICT Unit Head revolves around the challenges associated with the digitization process:

Interoperability: Ensuring seamless communication and data exchange between different offices and government agencies is identified as a top priority. This concern emphasizes the need for comprehensive planning and coordination to avoid data gaps and discrepancies, addressing one of the fundamental challenges of digitization.

Data Security: The interviewee underscores the importance of robust security measures in information systems, aligning with the critical need for safeguarding sensitive data. This concern highlights the significance of standardized security implementations to mitigate risks effectively.

Policy and Legal Challenges: The interviewee's recognition of outdated laws and regulations as potential hindrances to the transition to a paper-light approach underscores the need for comprehensive policy reviews and updates. Addressing legal and regulatory barriers is essential for a successful transition.

In conclusion, the interview transcript analysis provides valuable insights into the perspectives of a key stakeholder in the DepEd Lipa digitization journey. The interviewee's support for a paper-light approach, coupled with the acknowledgment of challenges and recommendations, offers a comprehensive view of the complexities and opportunities associated with this transformation. These insights serve as a foundation for informed decision-making and strategic planning as DepEd Lipa progresses toward a more efficient and digitally enabled future.

Recommendations

Enhance Employee Awareness: Start by building knowledge about paper-light solutions among Administrative and Finance employees who will be the primary users of digital tools. Address the common resistance to change by providing informative materials such as infomercials. These materials should cover the pros, cons, frequently asked questions, and environmental implications of the transition.

Strengthen the ICT Unit: Given the acknowledgment of the digital age by DepEd in 2022, prioritize the ICT Unit's development. Increase the ICT workforce by creating new positions or reclassifying existing employees into the ICT Unit. Establish an SDO Lipa headquarters for the ICT Unit and form an ICT team, potentially including teachers from IUs. Ensure comprehensive capacity building and training for this expanded ICT workforce. Involve them in all stages of ICT-based projects, especially in the launch and operation of the paper-light office.

Promote Collaboration: Facilitate intensive and interactive collaboration between the ICT Unit and the Administrative and Finance Offices. Encourage the exchange of ideas and advice from ICT

experts for the development, installation, and resolution of potential issues. Present the project's succession plan to all DepEd Lipa Administrative and Finance Offices to solicit suggestions and address concerns effectively.

Adopt a Step-by-Step Approach: Implement the paper-light transition gradually, beginning with readily available and feasible methods, tools, and platforms like the Standard Document Format, Proactive Scanning, and Cloud Storage maximization. Consider adopting practices from DepEd Science City of Muñoz' Division Memorandum 110 s. 2020 for digital conversion of paper-based documents while preserving local office copies digitally. Implement security features, like series numbers and authorized releasing channels, as needed.

Budget Allocation for Phase Two: Once the initial phase is established, allocate the necessary budget for Phase Two, which includes the Digital Filing System, DMS, Format, Digital 201 Files, and Digital Signature Software. Invest in Network-Attached Storage (NAS) for data storage. Ensure active participation of the ICT in decision-making to ensure hardware-software compatibility and seamless integration of new technologies.

Enhance Security Measures: Equip SDO Lipa to tackle digital threats effectively. Prepare for disruptive events like power outages and connectivity issues by providing alternative power sources, such as generators. Invest in Unified Threat Management (UTM) solutions that encompass multiple network security functions, including anti-virus, anti-spyware, anti-spam, firewall, intrusion detection and prevention, content filtering, and breach prevention capabilities.

Continuous Monitoring: Establish a system for continuous monitoring, especially regarding paper usage and expenditure on paper resources. Document common concerns, problems, and suggestions to facilitate improvements and ensure the ongoing success of the paper-light policy.

Embrace Continuous Upgrading: Recognize the opportunity for growth presented by the ever-evolving digital landscape. See digital advancement as a means to enhance not only academic but also non-academic services provided by the Department of Education, both in its offices and schools.

Future Researches

1. "ICT Integration and Organizational Change: Lessons from DepEd Lipa's Paper-Light Initiative"
2. "Exploring the Impacts of Paper-Light Policies on Government Efficiency and Environmental Preservation"
3. "Paper to Pixels: A Roadmap for Transitioning to a Paper-Light Office Environment"

References

- Asio, J. M. R. (2021). Environmental Consumption, Waste Recycling, and Academic Performance among Selected College Students during the COVID-19 Pandemic. *Studies in Humanities and Education*, 2(1), 35–44. <https://doi.org/10.48185/she.v2i1.210>
- Baran, M. L. (2022). Mixed Methods Research Design. *IGI Global EBooks*, 312– 333. <https://doi.org/10.4018/978-1-6684-3881-7.ch017>
- Bragg, S. (2023). Paperless accounting concepts — Accounting Tools. *Accounting Tools*. <https://www.accountingtools.com/articles/paperless-accounting-concepts.html>
- Davies, R. (2023). The Importance of Waste Segregation | Axil-IS Blog. *Axil Integrated Services*. <https://axil-is.com/blogs-articles/waste-segregation/>
- Debrah, J. K., Vidal, D. G., & Dinis, M. a. P. (2021). Raising Awareness on Solid Waste Management through Formal Education for Sustainability: A Developing Countries Evidence Review. *Recycling*, 6(1), 6. <https://doi.org/10.3390/recycling6010006>

- Demayo, M., ABS-CBN News. (2020). **Typhoon Rolly floods Lipa City**. ABS-CBN News. <https://news.abs-cbn.com/news/multimedia/photo/11/01/20/typhoon-rolly-floods-lipa-city>
- Domingo, S. N., & Manejar, A. J. A. (2021). An analysis of regulatory policies on solid waste management in the Philippines: Ways forward. RePEc: **Research Papers in Economics**. <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/241050/1/pidsdps2102.pdf>
- Hammer, R. (2023). Shocking paper statistics you didn't know about and why it could cost you money. **ReferralMD**. <https://getreferralmd.com/2011/09/referral-management-tracking-software/>
- Hansen, F. (2006). Human Error: A Concept Analysis. **Journal of Air Transportation**, 11(3).
- Johnson, R. E., & Chang, C. (2015). **Core Self-Evaluations**. <https://doi.org/10.1016/b978-0-08-097086-8.25049-6>
- Kemp, S. (2022). **Digital 2022: The Philippines — DataReportal – Global Digital Insights**. **DataReportal – Global Digital Insights**. <https://datareportal.com/reports/digital-2022-philippines>.
- Malak, H. A. (2022). 10 Discreet Challenges of a Paperless Office and Solutions. **Information Management Simplified**. <https://theecmconsultant.com/challenges-of-a-paperless-office/#:~:text=The%20main%20challenges%20of%20a,resources%20to%20make%20it%20happen>
- Mawis, S. M. D. (2019). **Solid waste mismanagement in the Philippines | Inquirer Business**. INQUIRER.net. <https://business.inquirer.net/270819/solid-waste-mismanagement-in-the-philippines>
- Putri, N. A., & Azwar, M. (n.d.). Evaluation of the Utilization of Electronic Filing System as Information Retrieval Medium at the Records Centre Unit of the Ministry of Environment and Forestry, Indonesia. **Library Philosophy and Practice (E-Journal)**. <https://digitalcommons.unl.edu/libphilprac/6224>
- Regional Public Affairs Office. (n.d.). **NATIONAL ENVIRONMENTAL AWARENESS MONTH 2021**. <https://ncr.denr.gov.ph/index.php/news-events/press-releases/national-environmental-awareness-month-2021>
- Republic Act Data Privacy. (2021). **National Privacy Commission**. <https://www.privacy.gov.ph/data-privacy-act/>
- Reyes, J. (n.d.). The journey toward a paperless future. **Philstar Life**. <https://philstarlife.com/news-and-views/124707-wfh-journey-toward-paperless-future>
- Sellen, A. (2020). The Myth of the Paperless Office - Microsoft Research. **Microsoft Research**. <https://www.microsoft.com/en-us/research/publication/myth-paperless-office/>
- Wilde, N. (2017). **The Advantages of 'Paper-Light.'** **Planning, BIM & Construction Today**. <https://www.pbctoday.co.uk/news/industry-insight/advantages-paper-light/18755/>
- World Bank Group. (2023). Solid Waste Management. **World Bank**. <https://www.worldbank.org/en/topic/urbandevelopment/brief/solid-waste-management>

The Development of Achievement in Morality and Law Subjects by Using Situational Teaching Method for Secondary School Students in GuangXi Province

WeiYu¹, Praneet Muangnual², and Tanaput Chanchaoren³

^{1,2,3}Department of Education Management and Innovation in Learning Management, The Graduate School of Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author: WeiYu

E-mail: weiyu821935869@qq.com

Abstract

The purposes of this research are 1) To study the Achievement of Morality and Law Subjects by using situational teaching method for middle school students in GuangXi Province. 2) To study student satisfaction of Morality and Law Subjects by using situational teaching method. The population for this research by using the classroom as a random unit. Randomly select one classroom, of the middle school classes in Nanning, in this study, a questionnaire survey was conducted on 247 students of grade 7 of Mingxiu West Road School, and on 53 students of Class 5 of Grade 7, Instruments and a questionnaire investigating students' views on the application of situational pedagogy in Morality and Law Subjects, Two Morality and Law Subjects test volumes were used to test the results of the experiments. The statistics used in this research use the mean and Standard Deviation (S.D.) Test Values t-dependent.

The research results found that: 1) The Achievement of Morality and Law Subjects by using situational teaching method for middle school students found that: with the help of situational teaching method, students have obtained certain results in the class of "Morality and the Rule of law" in junior high school. By comparing the sample group, the proportion of students achieving A in the test scores before and after the applied situational teaching method increased from 18.86% to 45.28%. and 2) The study of student satisfaction Students studying morality and law using the situational approach found that: the data of the questionnaire results, 52.6% of the students think that the situational teaching can stimulate their interest in learning, which shows that the students are highly satisfied with the application of the situational teaching method in Morality and Law Subjects.

Keywords: Achievement, Morality and Law Subjects, Situational Teaching Method, Secondary School

Introduction

China's Ministry of Education in 2016 in the Ministry of Education of the People's Republic of China government portal released the general office of the Ministry of Education on the 2016 primary and secondary school teaching book matters related to notice, notice statement: "morality and the rule of law is a compulsory education stage of the People's Republic of China, opened in grade one to grade nine, is one of the examination required subjects. In Guangxi Zhuang Autonomous Region, China, "Morality and the rule of law" is a required subject Secondary School entrance examination, which has a very important position. Due to the morality and the rule of law, the text content of the subject is relatively boring, and situational teaching method can strengthen the connection between subject knowledge and real life, so this paper aims to study the situational teaching method can effectively stimulate students' interest in learning, can guide students how to apply knowledge to practical

problems, help students combine theoretical knowledge and practice, truly "to use". Ma Baoping (2020) in Tianjin education issue 14 journal "scene teaching in junior middle school morality and the application of law" pointed out: "situational teaching method refers to the teacher around the teaching theme to create vivid scene, let the students have a immersive feeling, and can under the stimulation of positive thinking, thus rich learning experience and comprehension to deepen understanding memory, to achieve the teaching goal of teaching method." In summary, Applying the situational approach to the moral and rule of law classroom, This article takes The Development of Achievement in Morality and Law Subjects by Using Situational Teaching Method for Secondary School Students in GuangXi Province as the theme, On the basis of the analysis of its development status, existing problems and causes, The guidelines for optimizing the application of situational teaching methods are proposed.

Objectives

1. To study the Achievement of Morality and Law Course by using situational teaching method for Secondary School students in Nanning City.
2. To study students' satisfaction of Morality and Law Course by using situational teaching method.

Research Framework

The development of learning achievement by using situational teaching method in the subject of morality and law derived from the study of the concept theories and related researches consisted of concepts about teaching and learning management by the researchers have used to synthesize the conceptual framework of the research is shown in Figure 1.1.

Figure 1.1 Res

Related Research

Research on the situational teaching processes and strategies. Through sorting out the retrieved literature, the process of situational teaching method is discussed, most of which include three stages of preparation, implementation and summary. Among them, the most detailed is the scholar

Guo Yunyi (2019) believes that the use of scenario creation teaching method and pre-class preparation in the classroom of morality and rule of law is the foothold of creating effective teaching situations, teachers should take the teaching material as the foothold, adopt the teaching situation of questioning, and cause students to think deeply about the classroom knowledge through the problems from the shallow to the deep.

Zhou Huaxin (2020) believes that the use of scene creation teaching method in the classroom of Morality and the Rule of Law should be close to life.

Liang Lei (2021) believes that to build a teaching situation that can stimulate their interest in learning, teachers should use equipment such as multimedia teaching to vividly show the teaching content and promote students to perceive, understand and deepen subject knowledge. Scenario teaching method is the teaching mode in which teachers use students' imagination of the creation situation, stimulate students' imagination and thinking power, and combine knowledge with images, so as to improve students' learning efficiency and improve teachers' teaching effectiveness.

Research Methodology

To research the topic of <The Development of Achievement in Morality and Law Subjects by Using Situational Teaching Method for Secondary School Students in GuangXi Province> the researchers have the following procedures;

- 1.The population / the sample Group
- 2.Research Instruments
- 3.Data Collection
- 4.Data Analysis

In order to deeply understand and explore the current situation of the application of situational teaching method in Secondary School morality and rule of law, and find out and find out the problems and reasons in the application practice. In November December 2022 of Guangxi zhuang autonomous region, Nanning bright west road school grade seven, grade eight 148 students issued the questionnaire, questionnaire 148, recovery of 100%, 140 effective questionnaire, 95% efficient, through the sorting and analysis of the questionnaire results, summarizes the situational teaching method in Secondary School morality and rule of law class application results and existing problems and analyze the reasons.

Result

Through the analysis of the questionnaire results of the students, it can be found that the students in Secondary School like and recognize the application of situational teaching method in the classroom of Secondary School morality and rule of law, and this teaching method has achieved some results in practice. 39.47 % of students like morality and rule of law, 48.6% of the students understood the situational approach, 63.89% of the students believed that situational teaching could stimulate their interest in learning, 50.37% of the students believe that situational teaching can create a relaxed teaching atmosphere; 15.8 % of the students think it can make the textbook knowledge easy to understand, 19.65% of the students think it can make learning knowledge more interesting, 26.88% of the students think it can promote them to think from multiple angles, 15.79 % of the students think it can arouse their emotional resonance.

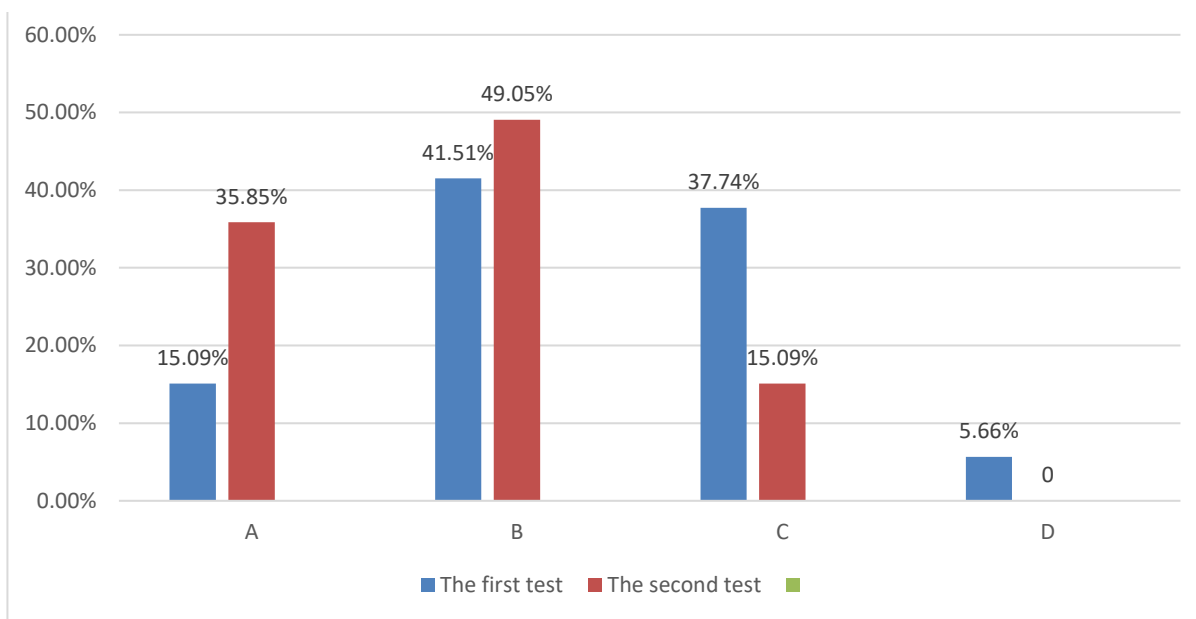

Figure 1 Results of students' test results before and after the situational teaching method

The study in morality and the rule of law classroom teaching before the sample group test twice, the first test is the application scenario teaching method, the second time is the application scenario teaching method after a semester, the two test difficulty is the same, you can see from the data obtained A the number of students accounted from 15.09% to 35.85%, shows that the moral and rule of law after the classroom teaching method has achieved certain results.

Conclusion and Discussion

The findings are consistent with the content and purpose of the study.

1.1 The Achievement of Morality and Law Subjects by using situational teaching method for middle school students found that: with the help of situational teaching method, students have obtained certain results in the class of "Morality and the Rule of law" in junior high school. By comparing the sample group, the proportion of students achieving A in the test scores before and after the applied situational teaching method increased from 18.86% to 45.28%. Data, as shown by the questionnaire results, 30% of the students believe that situational teaching can create a relaxed teaching atmosphere; 15.3 percent of the students think it can make the textbook knowledge easy to understand, 19.42% of the students think it can make learning knowledge more interesting, 25.28% of students think it could encourage them to think from multiple angles, 30 percent of the students think it resonates with their emotions.

1.2 According to the study of student satisfaction Students studying morality and law using the situational approach found that: the data of the questionnaire results, 52.6% of the students think that the situational teaching can stimulate their interest in learning, which shows that the students are highly satisfied with the application of the situational teaching method in Morality and Law Subjects.

2.1 The Achievement of Morality and Law Subjects by using situational teaching method for middle school students found that: with the help of situational teaching method, students have obtained certain results in the class of "Morality and the Rule of law" in junior high school. By comparing the sample group, the proportion of students achieving A in the test scores before and after the applied situational teaching method increased as Gao Wen, Xu Jianbin, Wu Gang (2008) found that: "If teachers want to improve students' Achievement, they must fully combine practice with teaching. If the teacher

directly imparts the conclusion to the students, the students will only remember the correct answer, can not really understand the knowledge and use the knowledge, so the teacher should create appropriate situations according to the teaching content, let the students have meaning construction. Only by combining constructivism theory with junior high school morality and rule of law curriculum teaching can we continuously improve students' comprehensive ability and improve students' Achievement and consistent with Ma Zhirong (2019) believes that teachers either rely on multimedia in the application of situational teaching practice. On the surface, it seems that teachers do not know enough about the teaching materials, which leads to the formalization of situational teaching. In fact, we see this phenomenon in many classes: the teacher does design a situation and introduce the problem, but then abandons the situation to solve the problem directly. This is actually a matter of concept and In 2020 Lin Yufei, Zhou Huaxin, Liu Jingyu, lu di believes that the best way to show situational mode teaching is historical melodrama, in addition to animation production, real-time explanation of red bases, historical events and comic books other ways, the use of scene creation teaching method in the classroom of Morality and the Rule of Law should be close to life and that teachers in the moral and the rule of law course scenario teaching, not only can effectively stimulate students' interest in learning theory knowledge, also can cultivate students' writing level, expression ability, cooperation ability and a series of excellent moral character and personal ability, under the good classroom atmosphere to strengthen students' study of moral theory knowledge, so as to promote the all-round development of students.

2.2 The students think that the situational teaching can stimulate their interest in learning, which shows that the students are highly satisfied with the application of the situational teaching method in Morality and Law Subjects. As The American scholar Cardozo proposed in 1965 that Student satisfaction refers to the satisfaction or dissatisfaction of students after comparing their perception effect of educational institutions with their expectations in the whole process of teaching service and the concept of life satisfaction is employed in philosophical and psychological accounts of happiness and well-being. "Life satisfaction" is regularly used as a synonym for "happiness" and is often either identified with or seen as a significant component of well-being, which corresponds to Wang Jie(2018)put forward: " The situational teaching method has the principle of inducing initiative, being close to life and authenticity.", for the situational teaching in the specific application of moral and rule of law to provide reference principles. About the application of situational teaching method, many scholars also give their own understanding, and Liang Lei (2021) believes that situational teaching method can stimulate students' interest in learning, improve the teaching quality and teaching efficiency, applied to the junior high school morality and the rule of law teaching, to mobilize students' learning enthusiasm, improve junior high school morality and rule of law classroom teaching efficiency, broaden the students' knowledge, broaden students' thinking, improve students' comprehensive ability.

Recommendations

Implications

1.The application of situational teaching method in the classroom of morality and rule of law can achieve certain results, improve students' satisfaction, improve the enthusiasm of students to participate in classroom teaching, and promote the improvement of students' comprehensive ability.

2.In the future classroom of morality and rule of law, we can continue to develop and practice the application of situational teaching method, further enhance the practicality of "morality and rule of law" course teaching, increase the interest and flexibility of classroom teaching, stimulate students' enthusiasm for learning and active classroom atmosphere in the situation, and improve the effectiveness of classroom teaching.

3.The teaching situation created by the application of situational teaching method provides a platform for students to practice together, allowing students to collect and flexibly use information, and solve problems together in the communication and cooperation with peers, so that students can obtain and use information, expression, communication, cooperation and competition ability.

Future Research

1.The Development of Achievement in Morality and Law Subjects by Using Situational Teaching Method It is important significance to further expand the scope of research in the future.

2.Secondly, in the future, longitudinal research can obtain the results of applying situational teaching method in different periods, so as to make the research results more valuable.

References

- Gao Wen, Xu Jianbin, Wu Gang. (2008). Research on Constructivist education. **Beijing: Science and Education Press**, 102-106.
- Cao Xiangke, Liu Yuzhong, Fu Haiyan, Zhang Shiyong. (2018). Strategy study on optimizing teaching scenario design in high school political courses. **Basic science Section**, 96.
- Wang Jie. (2018). The application strategy of situational teaching method in junior middle school politics classroom teaching. **Teaching outside school in China's Education**, 85-86.
- Chen Haolan. (2020). Exploration on the effectiveness strategy of political teaching in Secondary School under the background of the new curriculum reform. Scientific consultation. **Education and scientific research**, 205.
- Guo Yunyi. (2019). The application of the scene creation teaching method in the teaching of Morality and the Rule of Law. **Education in time and space**, (36), 162.
- Liu Jingyu, Lu Di. (2020). Analysis of the rational application of melodrama in the teaching of morality and the rule of law. Scientific consultation. **Educational research and scientific research**, (24), 267.
- Liang Lei. (2021). Application of situational teaching in moral and rule of law teaching in Secondary School. Scientific consultation. **Educational research and scientific research**, (07), 250.
- Ma Baoping. (2020). Scene teaching in junior middle school morality and the application of law. **Tianjin education issue 14 journals**.
- Wang Lei, Liu Junwei, Zhang Xuemei. (2021). Classroom characteristics and construction of morality and rule of law in Secondary School. **People's education**, 18-20.
- Zhou Huaxin. (2020). Deepening the teaching price of morality and rule of law in Secondary School based on situational teaching method. Scientific consultation, etc., **Education and scientific research**, (28), 268.

Competency Enhancement Program for Elementary and Secondary Teacher Education Students

Dianne D. Carandang¹, Alyssa Dela Cueva², Jean Charmia F. Dela Cruz³, Marisol B. Dalisay⁴, Angielyn Faderanga⁵, Rhealyn Jagupit⁶, Aira Denise Y. Landicho⁷, Yenlee H. Landicho⁸, Clarence Llarena⁹, Genalyn P. Lualhati¹⁰, Princess B. Mabuyo¹¹, Bryan B. Marasigan¹², Melanie D. Nora¹³, Grace E. Palicpic¹⁴, Kimberlyn M. Sumague¹⁵, and Regine Faith M. Soleta¹⁶

^{1,2,3,4,5,6,7,8,9,11,12,13,14,15,16} Junior Education Students, College of Teacher Education, Batangas State University, The National Engineering University, JPLPC Malvar, Batangas, Philippines, 4233

¹⁰ Associate Professor V, College of Teacher Education, Batangas State University, The National Engineering University, JPLPC Malvar, Batangas, Philippines, 4233

Corresponding Author: Genalyn P. Lualhati

E-mail: mrsualhati@gmail.com

Abstract

This descriptive study aims to assess and compare the performance of graduates from elementary and secondary teacher education programs in both the Comprehensive Examination and Licensure Examination for Teachers at a state university in the Philippines. This has end view of proposing a Competency Enhancement Program tailored for education students. The data used for this analysis consists of the comprehensive and licensure examination scores, which were archived and maintained by the college. Through the application of statistical measures such as mean, standard deviation, and t-test,

findings reveal that elementary teacher education graduates exhibited a slightly higher performance in Professional Education compared to General Education. Conversely, secondary teacher education graduates achieved higher scores in both Professional Education and General Education when compared to their performance in Major subjects. Notably, the Licensure Examination scores significantly exceeded the Comprehensive Examination scores for both groups. This study not only identifies areas in need of improvement within Major subjects but also underscores the significance of the Licensure Examination as a dependable assessment tool. To enhance students' competencies, this study recommends implementing curriculum enhancements, fostering interdisciplinary projects, incorporating practical components, establishing mentorship programs, and providing targeted support in Major subjects.

Keywords: Teacher education, licensure examination, comprehensive examination, competency enhancement program, elementary and secondary education

Introduction

Teacher education programs are crucial in equipping graduates with the necessary knowledge and skills for a successful career in education. Evaluating the performance of teacher education graduates is essential to assess their preparedness and identify areas for improvement that can be used by the college in improving the curriculum. Specifically, the performance of teacher education graduates in comprehensive and licensure examinations is a critical indicator of their competency and readiness to enter the teaching profession. Hollins (2011) cited that readiness for a teaching job

is important for students because it ensures they possess the necessary knowledge, skills, and preparation to effectively educate and inspire their students, fostering a positive learning environment and promoting academic success.

While the performance of teacher education graduates in licensure examinations has been studied extensively by Pascua et al. (2011), Solis-Foronda (2017), and Soriano (2009), there is a research gap in understanding their performance in comprehensive examinations. A comprehensive examination or a capstone examination, is a comprehensive assessment that evaluates a student's knowledge and understanding of their field of study. It typically covers a wide range of topics and may be conducted through written exams, oral presentations, or a combination of both, serving as a culminating evaluation of a student's academic achievements (Gothberg et al., 1988).

In the College of Teacher Education, Batangas State University, The National Engineering University, Malvar, Batangas, Philippines, comprehensive examination is included both in elementary and secondary teacher education programs. The college provides a comprehensive assessment of graduates' knowledge and skills in various areas, including General Education, Professional Education and Major. By examining the performance of graduates in both the Comprehensive Examination and the Licensure Examination for Teachers, this study aims to bridge this research gap and provide valuable insights into the preparedness of graduates in taking board examinations from the said institution.

According to Rosenshine et al., (1971), effective teacher education programs play a crucial role in shaping competent educators who can meet the demands of the ever-evolving education landscape. Hence, assessing the performance of teacher education graduates is essential to ensure that they possess the necessary competencies to excel in their teaching careers. By evaluating the performance of graduates in the Comprehensive Examination and the Licensure Examination for Teachers, this study seeks to gain a comprehensive understanding of their strengths and weaknesses across different subject areas.

Through this investigation, the faculty-researcher, who is handling Comprehensive Examination, could identify any gaps or areas of improvement in the curriculum and teaching methods, enabling the university to enhance its competency development programs for future graduates. Ultimately, this can contribute to producing highly competent and effective teachers who are better prepared to meet the demands of the education sector.

Objectives

The purpose of this study is to determine the performance in the Comprehensive Examination and the Licensure Examination of elementary and secondary teacher education graduates at Batangas State University - The National Engineering University JPLPC Malvar Campus.

This study achieved the following objectives:

1. Describe the performance of the subjects along with:
 - 1.1 Comprehensive Examination
 - 1.2 Licensure Examination.
2. Compare the performance in the Comprehensive Examination and Licensure Examination.
3. Propose a Competency Enhancement Program.

Research Hypothesis

There is no significant difference in the performance between the Comprehensive Examination and the Licensure Examination.

Research Methodology

Research Design

This study employed descriptive research design using secondary data. Existing records of the students' performance ratings on comprehensive examination and licensure examination for teachers were utilized to provide a detailed and objective account of the comprehensive and licensure examination results, facilitating better comparisons and analyses. The chosen research design was well-suited for the purpose of comparing the key variables of interest.

Subjects of the Study

The subjects of the study were the 18 elementary and 49 secondary teacher education graduates at Batangas State University JPLPC - Malvar Campus who took the LET from 2019 to 2022. The names of the takers were taken from the Philippine Regulatory Commission (PRC) website.

Data Collection Procedure

The data collection procedure for this research study involved accessing and utilizing secondary data from the records maintained in the college's office, specifically ratings obtained by the subjects in the two examinations. Permissions were obtained from the college administration to access and use the records for research purposes, ensuring compliance with ethical guidelines and data protection regulations.

The specific data required for the analysis included individual performance scores of the graduates on the Comprehensive Examination and the Licensure Examination for Teachers. These scores were deemed necessary to compare the performance outcomes of the graduates in both examinations. The researchers accessed the records in the college's office and extracted the relevant information, ensuring accuracy and consistency. The collected secondary data were then prepared for further analysis, including organizing and presenting the data matrix form as needed to facilitate the comparison of performance between the two examinations.

To interpret the data collected, Mean, Standard Deviation and T-test were used.

Result

The results are organized and presented relative to the specific problem posed by the researchers.

I. Performance of the elementary and secondary teacher education graduates in Comprehensive Examination as a review

Table 1 displays the performance of the elementary teacher education graduates in two areas of comprehensive examination such as General Education and Professional Education.

Table 1 Performance of the Elementary Teacher Education Graduates in Two Areas of Comprehensive Examination

Subjects	General Education	Professional Education	Average
1	72.00	72.00	72.00
2	74.00	71.00	72.50
3	69.00	67.00	68.00
4	72.00	72.00	72.00
5	77.00	78.00	77.50
6	73.00	75.00	74.00
7	73.00	75.00	74.00

8	72.00	74.00	73.00
9	67.75	75.50	71.63
10	70.00	73.00	71.50
11	76.00	80.00	78.00
12	76.00	78.00	77.00
13	79.00	79.00	79.00
14	77.00	80.00	78.50
15	70.00	74.00	72.00
16	72.00	73.00	72.50
17	69.00	71.00	70.00
18	73.00	72.00	72.50

As seen in the table, the scores in General Education range from 67.75 to 79.00, demonstrating variability in subject performance. The highest score of 79.00 indicates a subject with a strong grasp of the foundational subjects, while the lowest score of 67.75 suggests challenges or difficulties faced by at least one subject. The average score of 72.35 reflects the overall performance of the subjects in General Education.

Comparing the scores in General Education and Professional Education, it is evident that the subjects performed slightly better in the latter, with an average score of 74.41. This suggests that the subjects may have a higher level of understanding and proficiency in their specialized or professional subjects compared to their general knowledge and foundational subjects. These findings offer valuable insights for further analysis, such as exploring the factors contributing to the variability in performance in General Education and understanding the reasons behind the subjects' stronger performance in Professional Education.

According to Ratcliff et al. (2001), general education courses in college are important because they provide students with a well-rounded education, exposing them to various subjects and developing critical thinking skills necessary for future careers.

Additionally, the results have implications for curriculum development and educational practices, indicating a need for additional support or resources to improve performance in foundational subjects and potentially informing teaching strategies and instructional approaches in both areas.

In summary, the average score for General Education is 72.63, for Professional Education is 74.06, hence, the overall average is 73.84. Therefore, the graduates' overall performance in the comprehensive examination is 73.84. Using the specific guidelines and grading criteria established by the university, this result means conditional failure. This implies that the graduates' performance did not meet the required threshold for a passing grade.

This result suggests that the college may create a focused study plan to improve in specific areas of weakness to help students pass their comprehensive examination. Oehrtman (2010) said that students need to pass comprehensive examinations to demonstrate their proficiency and mastery of the knowledge and skills acquired throughout their academic program, ensuring that they have met the requirements for graduation and are adequately prepared for their future careers or further academic pursuits.

On the other hand, Table 2 shows the performance of the secondary teacher education graduates in the three areas of comprehensive examination such as General Education, Professional

Education and Major. It is worth noting that this program has major courses resulting in three areas, whereas the elementary education program does not have a major.

Table 2 Performance of the Secondary Teacher Education Graduates in Three Areas of Comprehensive Examination

Subjects	General Education	Professional Education	Major	Average
1	78.00	76.00	71.00	74.40
2	78.00	74.00	67.00	72.00
3	75.00	77.00	78.00	77.00
4	70.00	73.00	67.00	70.00
5	77.00	75.00	74.00	75.00
6	76.75	79.50	69.00	75.75
7	78.00	80.00	73.00	76.80
8	73.00	74.00	67.00	71.00
9	79.00	77.00	78.00	77.80
10	75.50	77.50	68.50	73.50
11	75.00	69.00	65.00	68.60
12	74.00	76.00	69.00	72.80
13	77.00	74.00	79.00	76.60
14	77.00	73.00	82.00	77.40
15	68.00	70.00	71.00	70.00
16	72.00	73.00	72.00	72.40
17	72.00	72.00	71.00	71.60
18	77.00	79.00	77.00	77.80
19	81.00	81.00	79.00	80.20
20	73.00	76.00	72.00	73.80
21	79.00	77.00	76.00	77.00
22	75.00	83.00	76.00	78.60
23	75.00	78.00	72.00	75.00
24	78.00	77.00	77.00	77.20
25	79.00	81.00	71.00	76.60
26	76.00	79.00	77.00	77.60
27	75.00	75.00	73.00	72.20
28	71.00	73.00	75.00	73.40
29	76.00	77.00	76.00	76.40
30	79.00	78.00	75.00	77.00
31	76.00	80.00	84.00	80.80
32	78.00	80.00	82.00	80.40

Subjects	General Education	Professional Education	Major	Average
33	72.00	70.00	72.00	71.20
34	76.00	75.00	79.00	76.80
35	73.00	74.00	72.00	73.00
36	80.50	76.50	80.00	78.70
37	82.00	77.00	77.25	78.10
38	75.25	80.00	77.50	78.05
39	75.00	73.50	81.50	77.00
40	78.00	75.00	77.50	76.60
41	78.25	78.25	82.25	79.85
42	71.00	72.00	69.00	70.60
43	77.00	80.00	76.25	77.90
44	76.00	79.00	78.00	78.00
45	72.00	74.00	69.00	71.60
46	76.00	80.00	74.00	76.80
47	75.75	82.50	75.75	78.45
48	74.25	78.50	75.00	76.25
49	73.00	75.00	73.00	73.80

The provided data presents the scores of subjects in General Education, Professional Education, and Major for secondary education program. Upon analyzing the data, several observations can be made. The average scores for General Education range from 68.00 to 82.00, with an overall average of 75.04. In comparison, the average scores for Professional Education range from 69.00 to 83.00, with an overall average of 76.42. The scores for Major subjects exhibit greater variability, ranging from 65.00 to 84.00, with an overall average of 74.32.

Interpreting the data, it can be concluded that students generally performed better in Professional Education subjects compared to General Education and Major subjects. The higher average scores in Professional Education suggest that students have developed a solid foundation in their chosen field of study. Professional education courses are directly related to students' chosen field of study or future careers. As a result, students may find these courses more interesting and engaging, leading to increased motivation and better performance (Landry et al., 2009). However, the greater variability in scores for Major subjects indicates that some students excelled while others struggled within specific areas of specialization.

The overall performance in the three areas based on the provided data is 74.96, describe as conditional failure. Considering the implications of the data, it is evident that students have demonstrated proficiency in General Education, Professional Education, and Major subjects, indicating a well-rounded understanding of the program's curriculum. However, it would be beneficial for students to focus on improving their performance in Major subjects to ensure a more consistent level of mastery in their chosen field. As reiterated by Winitzky et al., (1992), major courses are important for teachers as they provide specialized knowledge and skills directly relevant to their

field of instruction, enabling them to effectively educate and guide students in their chosen subject area.

II. Performance of the Elementary and Secondary Teacher Education Graduates in Licensure Examination for Teachers

Table 3 presents the performance of elementary teacher education graduates in two areas, namely General Education and Professional Education, as well as the average scores obtained. The table showcases the performance of the graduates across multiple subjects, highlighting their achievements in both areas of licensure examination for teachers.

Table 3 Performance of the Elementary Teacher Education Graduates in Two Areas of Licensure Examination for Teachers

Subjects	General Education	Professional Education	Average
1	84.60	76.40	80.50
2	82.00	86.00	84.00
3	79.00	77.00	78.00
4	79.00	74.00	76.50
5	94.00	79.00	86.50
6	80.00	76.00	78.00
7	84.00	81.00	82.50
8	89.00	77.00	83.00
9	83.00	83.00	83.00
10	92.00	76.00	84.00
11	93.00	79.00	86.00
12	90.00	79.00	84.50
13	84.00	72.00	78.00
14	90.00	79.00	84.50
15	80.00	77.00	78.50
16	83.00	81.00	82.00
17	84.00	77.00	80.50
18	81.00	79.80	80.40

In terms of General Education, the average scores range from 79.00 to 94.00, with an overall average of 84.00. This suggests that, on average, the graduates demonstrated a solid understanding of the broader educational curriculum. These scores indicate a strong foundation in the fundamental knowledge required for effective teaching.

On the other hand, the average scores in Professional Education range from 72.00 to 86.00, with an overall average of 78.71. Although slightly lower than the average scores in General Education, these scores still demonstrate competence in the specialized subjects related to teaching practices, pedagogy, and educational psychology. This indicates that the graduates possess the necessary skills and knowledge specific to the field of elementary education.

Considering the overall average performance across both areas, the graduates achieved an average score of 81.83. This suggests that they have a well-rounded understanding of both the general and specific aspects of elementary education, preparing them for the challenges they will face as teachers in the classroom.

The implications of this data highlight the strengths and areas for improvement within the Elementary Teacher Education program. The higher average scores in General Education affirm the effectiveness of the program in providing graduates with a solid foundation in various subjects. However, the slightly lower scores in Professional Education indicate the need for ongoing refinement and enhancement of the program's curriculum in order to further develop specialized teaching skills. Wilson (2006) said that board examination results may serve as a valuable tool for program evaluation, enabling educators to identify areas of strength and areas that may require additional focus to ensure continuous improvement and the delivery of high-quality education.

Moreover, Table 4 presents the performance of graduates in the Secondary Teacher Education program in three areas of the Licensure Examination for Teachers: General Education, Professional Education, and Major. The table displays the scores of graduates in each subject area, as well as the average scores obtained across the three areas.

Table 4 Performance of the Secondary Teacher Education Graduates in Three Areas of Licensure Examination for Teachers

Subjects	General Education	Professional Education	Major	Average
1	80.00	82.00	76.00	79.20
2	83.00	86.00	77.00	81.80
3	89.00	84.00	78.00	82.60
4	82.00	75.00	74.00	76.00
5	82.00	83.00	80.00	81.60
6	84.00	80.00	77.00	79.60
7	87.00	89.00	77.00	83.80
8	85.00	87.00	79.00	83.40
9	83.00	83.00	79.00	81.40
10	84.00	87.00	75.00	81.60
11	82.00	82.00	72.00	78.00
12	79.00	85.00	73.00	79.00
13	90.00	85.00	91.00	88.40
14	85.00	82.00	86.00	84.20
15	82.00	80.00	82.00	81.20
16	88.00	82.00	85.00	84.40
17	75.00	77.00	83.00	79.00
18	84.00	79.00	79.00	80.00
19	78.00	77.00	76.00	76.80
20	75.00	78.00	78.00	77.40

Subjects	General Education	Professional Education	Major	Average
21	88.00	88.00	84.00	86.40
22	88.00	87.00	83.00	85.60
23	81.00	80.00	56.00	70.60
24	81.00	86.00	77.00	81.40
25	85.00	88.00	81.00	84.60
26	83.00	88.00	74.00	81.40
27	84.00	80.00	76.00	79.20
28	82.00	78.00	79.00	79.20
29	84.00	87.00	79.00	83.20
30	81.00	84.00	78.00	81.00
31	81.00	75.00	78.00	77.40
32	84.00	88.00	84.00	85.60
33	82.00	81.00	80.00	81.20
34	88.00	78.00	81.00	80.80
35	81.00	77.00	77.00	77.80
36	82.00	82.00	81.00	81.60
37	90.00	89.00	89.00	89.20
38	79.00	77.00	77.00	76.80
39	78.00	75.00	79.00	77.20
40	81.00	77.00	80.00	79.00
41	80.00	83.00	83.00	82.40
42	82.00	83.00	81.00	82.00
43	81.00	82.00	84.00	83.60
44	86.00	78.00	81.00	80.80
45	87.00	84.00	75.00	81.00
46	87.00	88.00	78.00	83.80
47	82.00	84.00	80.00	82.00
48	83.00	81.00	80.00	81.00
49	88.00	87.00	80.00	84.40

The table shows that in General Education, the average scores range from 75.00 to 90.00, with an overall average of 82.94. This indicates a relatively consistent performance across the subjects related to the broader educational curriculum. On the other hand, for Professional Education, the average scores range from 75.00 to 89.00, with an overall average of 81.96. This suggests a solid grasp of teaching practices, pedagogy, and educational psychology among the graduates. In terms of Major, the average scores range from 56.00 to 91.00, with an overall average

of 79.84. It is important to note that one of the scores in this area is significantly lower than the others, potentially indicating a specific challenge in that particular subject.

The results indicate that the Secondary Teacher Education program has effectively prepared the graduates in the areas of General Education and Professional Education, with relatively consistent and strong performance. However, the lower average score in the Major area raises a concern that may require further investigation to identify potential areas of improvement within the curriculum. Also, the data suggests the need for continued emphasis on the Major subjects to ensure that graduates have a comprehensive understanding of their specialized field. It is crucial to address any challenges in these subjects to enhance the graduates' knowledge and skills related to their specific teaching area.

Overall, the graduates obtained an average score of 81.91 across the three areas. This demonstrates a competent level of performance, indicating that they possess a well-rounded understanding of both the general and specific aspects of secondary education. This signifies that the school's graduates have demonstrated a strong grasp of the required knowledge and skills in secondary education, reflecting positively on the quality of education provided by the school. Antiojo (2017) mentioned that a good performance in board examinations is crucial for schools as it enhances their reputation, credibility, and potential for collaboration with other institutions and stakeholders.

III. Comparison of the Elementary and Secondary Teacher Education Graduates' Performances in their Comprehensive Examination and Licensure Examination for Teachers

The succeeding tables compares the performances of graduates in the Elementary and Secondary Teacher Education graduates in their comprehensive examination and licensure examination for teachers. The table presents the mean scores, standard deviations, computed t-values, p-values, and decision outcomes.

Table 5 presents a comparison of the performances of Elementary Teacher Education graduates in their comprehensive examination and licensure examination for teachers.

Table 5 Comparison of the Elementary Teacher Education Graduates' Performances in Their Comprehensive Examination and Licensure Examination for Teachers

Areas	Summative Assessment	Mean	Standard Deviation	Computed t	P Value	Decision Ho	Interpretation
General Education	Comprehensive Examination	72.88	3.06	28.570	0.000	Reject	Significant
	Licensure Examination for Teachers	85.09	4.82				
Professional Education	Comprehensive Examination	74.42	3.42	59.520	0.000	Reject	Significant
	Licensure Examination for Teachers	78.29	3.16				

As seen in the table, the hypothesis stated was rejected as manifested by the computed t-values and p-values between the two examinations. The significant difference suggests that the graduates obtained significantly higher mean scores in the licensure examination compared to the

comprehensive examination in both areas. This suggests that the licensure examination is a more valid and reliable assessment of graduates' knowledge and competencies. These findings underscore the importance of the licensure examination as a key determinant of teachers' readiness for the profession, highlighting the need for comprehensive examination improvement and alignment with professional standards. The implications include the potential for curriculum enhancements and a more accurate evaluation of graduates' preparedness for the teaching profession. Visco (2015) cited that curriculum enhancements and accurate evaluation of graduates' preparedness are crucial to ensure the quality and effectiveness of the teaching profession.

On the other hand, Table 6 reveals a comparison of the performances of Secondary Teacher Education graduates in their comprehensive examination and licensure examination for teachers.

Table 6 Comparison of the Secondary Teacher Education Graduates' Performances in Their Comprehensive Examination and Licensure Examination for Teachers

Areas	Summative Assessment	Mean	Standard Deviation	Computed t	P Value	Decision Ho	Interpretation
General Education	Comprehensive Examination	75.77	2.47	134.340	0.000	Reject	Significant
	Licensure Examination for Teachers	83.33	2.66				
Professional Education	Comprehensive Examination	75.67	2.86	36.890	0.000	Reject	Significant
	Licensure Examination for Teachers	83.58	3.57				
Major	Comprehensive Examination	70.54	4.15	11.080	0.000	Reject	Significant
	Licensure Examination for Teachers	76.42	2.40				

The computed t-values and p-values indicating a significant difference between the comprehensive examination and licensure examination suggest that the hypothesis stated is rejected. The mean scores show that the graduates achieved higher scores in the licensure examination compared to the comprehensive examination in all three areas. Clearly, the licensure examination results were significantly better than the comprehensive examination results. This result may be due to the fact that graduates may receive specialized examination preparation and guidance, given by review centers in particular, specifically tailored for the licensure exam, which could contribute to their improved performance. Tan (2016) stated that review centers are important in board examinations as they provide focused and structured exam preparation, helping students enhance their knowledge and skills in the specific areas tested. They offer guidance, practice materials, and expert instruction, increasing students' chances of success in the board exams.

IV. Proposed Competency Enhancement Program

The proposed Competency Enhancement Program, as outlined in Table 7, is designed to enhance the competencies of education students in various areas by leveraging their identified strengths and addressing areas for improvement.

Table 7 Proposed Competency Enhancement Program

Competency Area	General Education	Professional Education	Major
Identified Strengths	Solid foundation in various subjects (Average score: 82.94)	Teaching practices, Pedagogy, Educational Trends and Issues (Average score: 81.96)	
Areas for Improvement			Comprehensive understanding of specialized subject (Average score: 79.84)
Proposed Strategies	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Implement interdisciplinary projects and assignments to promote cross-subject connections and critical thinking skills. ▪ Encourage collaborative learning through group projects and discussions. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Enhance curriculum with more practical components to develop hands-on teaching skills and classroom management ▪ Provide opportunities for teacher candidates to observe and engage in actual classroom teaching under supervision ▪ Incorporate case studies and real-life scenarios in coursework to enhance problem-solving skills 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Offer specialized workshops and training sessions to strengthen knowledge and skills in the specific major subject area ▪ Assign experienced faculty members as mentors to guide and provide support to students in their major subject area ▪ Facilitate research projects and presentations related to major subjects to deepen knowledge and critical thinking abilities.
Implementation Timeline	Ongoing	Ongoing	Ongoing

The program is developed based on an analysis of the subjects' performance in board examinations. The ultimate goal is to strengthen the future performance of students taking the same examination. By focusing on the specific areas where students demonstrated strengths and targeting the areas that require improvement, the Competency Enhancement Program aims to equip education students with the necessary skills and knowledge to excel in the board examinations. The program's design takes into account the data-driven insights gained from the study, ensuring a tailored and effective approach to enhancing students' performance.

The researchers proposed specific strategies for enhancing competencies in each area. For General Education, implementing interdisciplinary projects and assignments promotes cross-subject connections and critical thinking skills. In Professional Education, enhancing the curriculum with practical components and providing classroom observation opportunities support the development of teaching skills. In the Major subject area, specialized workshops, mentorship programs, and research projects deepen knowledge and critical thinking abilities. These strategies are implemented throughout the teacher education program on an ongoing basis to continuously enhance students' competencies.

Conclusion and Discussion

The data and results presented highlight the performances of both elementary and secondary teacher education graduates in their comprehensive examination and licensure examination for teachers. The analysis reveals the strengths and areas for improvement in different

competency areas. The elementary teacher education graduates showed variability in performance across General Education and Professional Education, with higher scores achieved in Professional Education. The secondary teacher education graduates demonstrated consistent performance across General Education and Professional Education, with a slight drop in scores in the Major area. Overall, both groups achieved an average score above the threshold for passing, but there is room for improvement, particularly in Major subjects.

The comparison between comprehensive examination and licensure examination for teachers indicates that the licensure examination results were significantly higher than the comprehensive examination results in both elementary and secondary teacher education programs. This emphasizes the importance of the licensure examination as a valid and reliable assessment of graduates' knowledge and competencies.

Based on the findings, a Competency Enhancement Program has been formulated to address the areas for improvement and capitalize on the identified strengths. The program suggests interdisciplinary projects, practical components, classroom observation, mentorship programs, and research projects to enhance the graduates' competencies in General Education, Professional Education, and Major subjects.

In conclusion, the data and results provide valuable insights into the performance of elementary and secondary teacher education graduates, highlighting areas of strength and areas for improvement. By continually refining and aligning the curriculum and assessment practices, teacher education programs can strive for excellence and contribute to the development of highly competent and effective educators.

Recommendations

Implications

By implementing these recommendations, teacher education programs can address the identified areas for improvement, build on the strengths of their graduates, and ensure that future teachers are equipped with the necessary knowledge, skills, and competencies to excel in their teaching careers.

1. Focus on enhancing the curriculum in Major subjects to ensure that graduates have a comprehensive understanding of their specialized field. This can be achieved by incorporating specialized workshops, mentorship programs, and research projects that deepen knowledge and critical thinking abilities in the Major subject area.
2. Introduce interdisciplinary projects and assignments to promote cross-subject connections and develop critical thinking skills among students. By integrating different subjects, students can gain a holistic understanding of education and develop a broader perspective that supports their teaching practices.
3. Enrich the Professional Education curriculum with more practical components to develop hands-on teaching skills and classroom management techniques. Provide opportunities for teacher candidates to observe and engage in actual classroom teaching under supervision to bridge the gap between theoretical knowledge and practical application.
4. Identify and provide targeted support or interventions for graduates who face challenges or exhibit lower performance in specific subject areas. This can include additional tutoring, remedial classes, or personalized guidance to help them improve their understanding and mastery of the content.
5. Continuously evaluate and refine assessment practices: Regularly review and refine the comprehensive examination to align it with professional standards and ensure its validity and

reliability as an assessment tool. This can involve collaborating with external education professionals, incorporating feedback from graduates and stakeholders, and implementing rigorous quality assurance processes to enhance the assessment's effectiveness in measuring graduates' knowledge and competencies.

Future Research

Based on the data and findings, here are a few suggestions for future studies:

1. Conduct a longitudinal study to track the performance and career outcomes of teacher education graduates over an extended period.
2. Complement the quantitative data with qualitative research to gain deeper insights into the factors influencing the performance of teacher education graduates. Conduct interviews or surveys with graduates, faculty members, and school administrators to understand their perspectives on the strengths and weaknesses of the programs, teaching methodologies, and areas for improvement.
3. Conduct a comparative analysis of teacher education programs from different institutions to identify best practices and successful strategies.
4. Investigate the effectiveness of support programs, such as mentoring, tutoring, or professional development initiatives, on improving the performance and preparedness of teacher education graduates.

References

- Esmeralda, A. and Espinosa, J. (2015). Teacher education graduates' performance as predictor of licensure examination for teacher results. *JPAIR Multidisciplinary Research*, 21(1), 73-86.
- Gothberg, H. M., & Aleamoni, L. M. (1988). The Comprehensive Examination. *Journal of Education for Library and Information Science*, (291), 47-56. <https://doi.org/10.2307/40323583>
- Hollins, E. R. (2011). Teacher preparation for quality teaching. *Journal of Teacher education*, 62(4), 395-407. <https://doi.org/10.1177/0022487111409415>
- L. Antiojo (2017). Performance of education graduates in the licensure examination for teachers (LET). *International Journal of Social Sciences*, 3(2),1363-1384.
- Landry, S. H., Anthony, J. L., Swank, P. R., & Monseque-Bailey, P. (2009). Effectiveness of comprehensive professional development for teachers of at-risk preschoolers. *Journal of Educational Psychology*, 101(2), 448-465.
- Oehrtman, S. J., Smolen, D., Hoblet, K., & Phillips, K. A. (2010). The comprehensive examination: A viable Master of Science in nursing capstone course. *Journal of Professional Nursing*, 26, 360-365. Retrieved from <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S8755722310000888>
- Pascua, J. & Navalta, J. (2011). Determinants of LET performance of the teacher education graduates in a state university. *JPAIR Multidisciplinary Journal*, 6(1), 80-102.
- Ratcliff, J.L., Johnson, D.K., La Nasa, S.M., & Gaff, J.G. (2001). **The status of general education in the year 2000: Summary of a national survey.** Association of American Colleges & Universities.
- Rosenshine, B. & Furst, N. (1971). **Research in teacher performance criteria.** Englewood Cliffs: Prentice Hall.
- Solis-Foronda, M. (2017). **Predictors of Licensure Examination for Teachers (LET) performance: A mediation analysis.** In Proceedings of the International Conference on Digital Technology in Education. 74-88. Taipei, Taiwan. <https://doi.org/10.1145/3134847.3134863>

- Soriano, H. (2009). Factors associated with the performance of USM college of education graduates in the 2007 Licensure Examination for Teachers. **USM Research & Development**, 17(2), 151-159. Retrieved from <http://www.usm.edu.ph/onlinejournal/index.php/USMJournal/article/view/27/24>
- Tan, C.S. (2016). **Impact of Review on The Performance of Graduates in the Licensure Examination for Teachers, 2012-2014, e-Proceeding of the 4th Global Summit on Education 2016**. (Kuala Lumpur, MALAYSIA. Organized by <http://worldconferences.net/home>
- Visco, D. (2015). Predictors of performance in the licensure examination for teachers of the graduates of higher education institutions in Abra. **International Journal of Management Research and Business Strategy**, 4(1), 181-191. Retrieved from <https://www.ijmrbs.org>
- Wilson, S. M. (2006). Finding a canon and core: Meditations on the preparation of teacher educator-researchers. **Journal of Teacher Education**, 57(3), 315–325.
- Winitzky, N., Stoddard, T., & O'Keefe, P. (1992). Great expectations: Emergent professional development schools. **Journal of Teacher Education**, 43(1), 3-18.

Effect of Community-based Social Marketing Campaign on Strengthening Self-protective Behaviors from COVID-19 among Thai youths

Nottakrit Vantamay

Department of Communication Arts and Information Science,
Faculty of Humanities, Kasetsart University, Bangkok, Thailand, 10900

Corresponding Author: Nottakrit Vantamay

E-mail: fhumspv@ku.ac.th

Abstract

This study aimed to evaluate the effect of community-based social marketing (CBSM) on strengthening self-protective behaviors from COVID-19 among Thai youths. A community-based social marketing campaign was created and piloted with a small class of Thai undergraduate students in Bangkok with purposive sampling. This campaign was evaluated using a one-group pretest-posttest design and paired-sample t-test was employed in this study. After intervention, the results showed that the CBSM campaign was effective to promote self-protective behaviors from COVID-19. The values of post-intervention mean were higher than the values of pre-intervention mean significantly in all four effectiveness indicators: self-protective behaviors from COVID-19, attitude towards behaviors, subjective norm, and self-efficacy. These results were strongly beneficial for social marketing practitioners and should be applied for health promotion in youth population both in the national level and the international level.

Keywords: community-based social marketing, self-protective behaviors, COVID-19, Thai youths

Introduction

Over the past 3 years, Thailand was a country that has faced with COVID-19 pandemic situation. From the first day that there was an official report of a COVID-19 case in Thailand on 13th January 2020, until now the number of accumulative COVID-19 cases in Thailand has reached 4,734,000 and death cases have reached 33,967 (World Health Organization [WHO], 2023a). The outbreak of COVID-19 was recognized as one of the most serious health threats in human history (Suphanchaimat, Teekasap, Nittayasoot, Phaiyrom, & Cetthakrikul, 2022; Islam, Sarkar, Khan, Kamal, Hasan, Kabir, Yeasmin, Islam, Chowdhury, Anwar, Chughtai, & Seale, 2020). It is caused by severe acute respiratory syndrome coronavirus-2 (SAR-CoV-2) and the first case was found in Wuhan, China (Puri, Coomes, Haghbayan, & Gunaratne, 2020). After that, this virus spread widely throughout the world, including Thailand. At the time of writing (May 2023), the number of accumulative COVID-19 cases around the world has reached 765,903,278 and deaths have reached 6,927,378 (World Health Organization [WHO], 2023b). This number showed that this pandemic situation of COVID-19 was a globally serious health problem. Therefore, every country needs to collaborate in all sectors both governmental agencies, industries, and public to fight with this novel disease. World Health Organization [WHO] (2023c) proposes measures to control this pandemic such as 1) facial coverings and/or mask wearing, 2) limits and restrictions on public and private gatherings, 3) adaptation or closure of schools, 4) restrictions on domestic movement, public transport and stay at home, 5) adaptation or closure of businesses, 6) international travel restriction, and 7) promoting vaccination to population. In order to respond with this pandemic situation, Thailand has several measures against COVID-19 to control this spread by

deploying several strategies recommended by WHO such as travel restriction both domestic level and international level, site closures, entry point screening, quarantine, border control, mask wearing, social distancing, using application “MorChana” in personal health information management, and promoting vaccination to population, especially in the vulnerable groups (Sereenonchai & Arunrat, 2021; Yuduang et al., 2022). These actions were effective in COVID-19 prevention in Thailand (Tantrakarnapa, Bhopdhornangkul, & Nakhaapakorn, 2022; Thanapluetiwigong, Chansirikarnjana, Sriwannopas, Assavapokee, & Ittasakul, 2021; Keller, Honea, & Ollivant, 2021). This year, COVID-19 pandemic situation in Thailand is much better than situation in 2 years ago evidently. However, the virus has variance all the times. If people stop protecting themselves, COVID-19 caused by a new variance of virus may lead to the new wave of pandemic situation in Thailand (Viwattanakulvanid, 2021). As a result, promoting self-protective behaviors among people in Thailand, especially in young population, is needed.

When reviewing the literatures on behavior modification, the author discovered a novel strategy known as community-based social marketing (CBSM). This strategy has been acknowledged as a successful and creative method for altering behavior (Celik, 2016; Cole & Fieselman, 2013; Kennedy, 2010; Lee, 2020; Evans and French, 2021). Academics and practitioners of social marketing all around the world are paying more attention to it. Community-Based Social Marketing (CBSM), in contrast to typical social marketing approaches, applied the social sciences of psychology and social marketing. According to Tabanico (2007), this strategy would employ a variety of behavior modification strategies, including commitment, social norm, social dissemination, promptness, convenience, rewards, and communication. Dr. Dough McKenzie-Mohr, an environmental psychologist who teaches in the Department of Psychology at St. Thomas University in Canada, created community-based social marketing (CBSM) in 1996. He authored a book titled "Promoting a Sustainable Future: An Introduction to Community-Based Social Marketing" to help readers comprehend the role that CBSM plays in encouraging sustainable behavior. After that, he published numerous papers in numerous worldwide academic journals to introduce this idea (McKenzie-Mohr, 2000; 2008). Then, as this idea gained popularity across many nations, particularly in Canada, Australia, and the United States of America, it sparked a number of research papers from academics and practitioners in the field of social marketing who successfully applied it to the promotion of social behaviors in their local area (Celik, 2016; Cole & Fieselman, 2013; Kennedy, 2010; Vantamay, 2015, 2017, 2019, 2021; Lee, 2020; Evans and French, 2021).

The remarkable point of this approach was designing a strategy that used psychological tools to alter the behavior. These tools were 1) commitment, 2) social norm, 3) social diffusion, 4) prompt, 5) convenience, 6) incentives, and 7) communication (McKenzie-Mohr, 2011). These tools will be evidently more effective when they were used together. For commitment, the goal of commitment was to constantly encourage individuals to engage in a desired action. The content on a billboard, poster, pledge card, certificate, or even additional activities incorporated into the classroom might all serve as examples of dedication. For using social norms to develop behavior change, social norms involved employing reference groups. As a normative reference group, this group may consist of parents, friends, family members, coworkers, spouses, professors, elders, or even former students of educational institutions. Moreover, they can also serve as a comparative reference group such actors, actresses, singers, or other famous people. Social diffusion involved utilizing a variety of media, for accelerating the acceptance of new habits. Both private and ad hoc media, including stickers, wristbands, umbrellas, T-shirts, activities, guides, and even publications, are acceptable. Prompt was a tool that helped people remember to do something they might have forgotten. There are many different types of prompts, including those found in online media, mobile devices, signs with catchy

slogans, billboards, cutouts, and posters. Convenience involved making certain behaviors as simple to perform as possible. A location for launching a CBSM campaign to reach the target group could also be included in this tool. Incentives involved giving people the motivation to behave more effectively. When people lacked motivation to act in certain ways, incentives were helpful. For instance, if social marketers wished to influence students’ health behavior, the results of their participation in class might serve as a potent inducement. Last but not least, communication involved the process of delivering the message to target audiences through various media in order to encourage behavior change. For the great communication impact, social marketers could use both online and offline media (McKenzie-Mohr, 2000; 2008; 2011; Vantamay, 2019, 2021).

Therefore, in this study, the author applied CBSM approach to strengthen self-protective behaviors from COVID-19 among Thai university students. For evaluating the effect, 4 variables based on theory of planned behavior by Ajzen (1988) were used as the effectiveness indicators in this study because these indicators were suggested from past studies as appropriate indicators for evaluating the effect of social marketing campaign (Kotler & Lee, 2008; Vantamay, 2015; 2017; 2019; McKenzie-Mohr, 2000; 2008; Tabanico, 2007; Evans & French, 2021)

Objectives

The research objective aimed to evaluate the effect of community-based social marketing campaign on strengthening self-protective behaviors from COVID-19 among Thai youths.

Research Methodology

To evaluate the effect of a community-based social marketing (CBSM) for strengthening self-protective behaviors from COVID-19 among Thai youths, an evaluative research method in the form of a one-group pretest-posttest design was used as shown in Figure 1. This research method was prevalently used for evaluating the effectiveness of treatments or created innovations among research subjects in health behavior intervention or other social behavior communication campaigns (Cottrell & McKenzie, 2005; Hair, Anderson, Tatham, & Black, 1992; Vantamay, 2019; 2021). Therefore, it is appropriate to use this research method to check the effects of community-based social marketing (CBSM) campaign among samples in this study. The community-based social marketing (CBSM) campaign to promote self-protective behaviors from COVID-19 was created and then piloted in a 15-week period with a small class of 61 university students in the Department of Communication Arts and Information Science, Faculty of Humanities, Kasetsart University (KU) in Bangkok in second semester of 2022 academic year. Purposive sampling was used by selecting a class that the author was a lecturer in this class because the author could give all CBSM interventions to all students throughout a 15-week experimental period. Most subjects were female (65.6%) and studying in the second year (95.10%). The average age was 19.95 years, (S.D. = 0.902). A self-administered questionnaire both pre-intervention (O1) and post-intervention (O2) were used in this study to record the effects. They consisted of four variables: self-protective behaviors from COVID-19, attitude towards behaviors, subjective norm, and self-efficacy.

Group	Pre-Intervention	Intervention	Post-Intervention
One Group	O1	X	O2

Note: O = Observed Scores

X = Treatment (community-based social marketing)

Figure 1 a one-group pretest-posttest design

For operational definition and measurement, 1) self-protective behaviors from COVID-19 were a set of 25-item behaviors recommended for preventing COVID-19 among people. They were adapted from past studies (Hinjoy et al., 2020; Intawong, Olson, & Chariyalertsak, 2021; Islam, Sarkar, Khan, Kamal, Hasan, Kabir, Yeasmin, Islam, Chowdhury, Anwar, Chughtai, & Seale, 2020). They were measured by 5-point rating scale ranging from 1 (never), 2 (hardly), 3 (sometimes), 4 (usually), and 5 (always). Therefore, scores can range from 25 to 125 points. Higher score showed higher self-protective behaviors from COVID-19. Likewise, lower score showed lower self-protective behaviors from COVID-19. 2) the attitude towards the behaviors was an individual's feeling towards self-protective behaviors from COVID-19. It was measured using the 5-point Likert scale in 5 items. 3) The subjective norms were the beliefs that this or her reference groups (friends, family members, and celebrity) thought the individual ought to perform and how significant their notions were to his or her self-protective behaviors from COVID-19. It was measured using the 5-point Likert scale with 9 items. 4) Self-efficacy was the perceived ability to perform self-protective behaviors from COVID-19. It was measured using the 5-point Likert scale with 6 items. Most of the questions in these four variables were adapted from studies that were undertaken previously (Islam, Islam, Ahmed, & Sumana, 2021; Keller, Honea, & Ollivant, 2021; Kwok, Lee, & Han, 2022; Marome & Shaw, 2021; Maude et al., 2021; Ounsaneha, Laosee, Suksasoj, & Rattanapan, 2023). The author checked the validity of all questions by using the Item Objective Congruence (IOC) Index. The results found that IOC Index of all questions had more than 0.5. Within this range (more than 0.5), they were considered as an adequate indication of validity (Hair, Anderson, Tatham, & Black, 1992; Cottrell & McKenzie, 2005). Furthermore, the author also checked the reliability analysis of the research instruments using Cronbach's alpha to evaluate the internal consistency of all variables. The results showed that their Cronbach's alpha levels ranged from 0.84 to 0.95 (self-protective behaviors from COVID-19 = 0.95, the attitude toward the behaviors = 0.85; the subjective norm = 0.88; the self-efficacy = 0.84). Scores within this range (more than 0.7) were considered as an adequate indication of internal consistency (Hair et al., 1992; Cottrell and McKenzie, 2005). After intervention, the author hypothesized that the mean scores of these variables in post-intervention (O2) should be significantly higher than the mean scores of these variables in pre-intervention (O1). Therefore, paired-sample *t*-test at the .05 statistically significant level was employed after intervention.

In this campaign, the author designed seven tools of behavior change including commitment, social norms, social diffusion, prompt, convenience, incentives, and communication. These tools will be more effective when used in combination. Tools of behavior change were created in accordance with the CBSM approach and were briefly summarized in Table 1. After that, they were infused in a regular class of students. The final project of this class was making social advertisement in the form of e-poster to promote self-protective behaviors from COVID-19 among students in Kasetsart University. The examples of e-posters in the final project that were created in Thai language by students in this class were shown in Figure 2. Before collecting the data both O1 and O2, students would be notified the details about this campaign and invited to participate. They were asked to complete the questionnaires after they were informed that their participation was voluntary, that their answers were anonymous and confidential, and that results would be reported in overall format, not a specific person. The informed consent form would be distributed to students for their decision to participate in this project freely. The respondents can withdraw from the project or can stop filling questionnaires any times they want. This process will make sure that the respondents are willing to participate in this study and answer questionnaires voluntarily

Table 1 Tools of Behavior Change in this study

Strategies	Tools of Behavior Change in this study
1) Commitment	Final Project
2) Social Norms	Personal Media
3) Social Diffusion	Personal Media
4) Prompt	Online Media such as Facebook, LINE, E-poster
5) Convenience	Online Media such as Facebook, LINE, E-poster
6) Incentives	Training Activity in Class
7) Communication	Scores from the Final Project
	Video Clip
	Training Activity in Class

Figure 2 Examples of e-poster in the final project

Result

In this part, the research findings were presented in two parts: 4.1) characteristics of the samples and 4.2) the effect of community-based social marketing (CBSM) campaign on promoting self-protective behaviors from COVID-19 among university students by comparing the mean scores of four indicators between pre-intervention (O1) and post-intervention (O2).

4.1) Characteristics of the samples

The samples consisted of 61 university students enrolling in the class of Principles of Advertising at Department of Communication Arts and Information Science, Faculty of Humanities, Kasetsart University in Second Semester, 2022. Most subjects were female (65.6%) and studying in the second year (95.10%). The average age was 19.95 years, (S.D. = 0.902).

4.2) The Effect of community-based social marketing (CBSM) campaign on strengthening self-protective behaviors from COVID-19

In evaluating the effect of a community-based social marketing (CBSM) campaign in this study, paired-sample *t*-test at the .05 statistically significant level was computed in the analysis. This statistic was often suggested in the experimental research form of one-group pretest-posttest design for checking the effect of the treatment (Hair, Anderson, Tatham, & Black, 1992; Cottrell & McKenzie, 2005). The findings showed that there were differences among all four indicators between pretest (O1) and posttest (O2) at the .05 statistically significant level, as shown in Table 2.

Table 2: Checking the differences of 4 indicators between pre-intervention (O1) and post-intervention (O2)

Indicators	Observation	Mean	S.D.	t	Sig.
1) SPB	O1	4.33	.89	-2.947	.005**
	O2	4.62	.61		
2) ATT	O1	4.39	.95	-3.031	.004**
	O2	4.69	.74		
3) SN	O1	3.38	.95	-2.502	.015*
	O2	3.61	.97		
4) SE	O1	3.56	1.08	-2.624	.011*
	O2	4.07	1.03		

* $p < .05$, ** $p < .01$

Note: SPB = self-protective behaviors from COVID-19
 ATT= attitude toward self-protective behaviors from COVID-19
 SN= subjective norm
 SE= self-efficacy

Conclusion and Discussion

This study aimed to evaluate the effect of community-based social marketing (CBSM) campaign on strengthening self-protective behaviors from COVID-19 amongst Thai youths. This campaign was evaluated using in the form of one-group pretest-posttest design. Paired-sample *t*-test was computed in the results analysis to check differences among the four effectiveness indicators between pre-intervention (O1) and post-intervention (O2) at the .05 statistically significant level. After intervention, the analysis found that a community-based social marketing (CBSM) campaign on promoting self-protective behaviors from COVID-19 was effective. The mean scores of post intervention were higher than the mean scores of pre intervention significantly in all indicators. These results supported the effectiveness of the concept of a community-based social marketing (CBSM), as proposed by Doug McKenzie-Mohr (McKenzie-Mohr, 2000, 2008, 2011). Besides, these results were also consistent with the results of several previous studies (Celik, 2016; Cole & Fieselman, 2013; Kennedy, 2010; Tabanico, 2007; Vantamay, 2019, 2021; Lee, 2020; Evans & French, 2021) all of which had applied a community-based social marketing (CBSM) approach in behavior changes successfully. As all the research projects were specifically located in a university or a campus setting, this approach was rather supported and

utilized evidently. For example, in Cole and Fieselman's study, they designed CBSM campaign to alter sustainable behavior in paper reduction, commingled recycling, and purchasing environmentally friendly products with faculty and staff teams at the Pacific University Oregon in the USA (Cole & Fieselman, 2013). The CBSM strategies used in their study were prompts, communication, incentives, commitment, convenience, norms, and social diffusion. The name of the campaign was entitled "Greening Pacific!" After intervention, an increase in campus-wide purchasing of recycled content paper and environmentally friendly products was found. Post-survey results found that 74 percent of the staff and faculty had changed their behavior because of the CBSM campaign (Cole & Fieselman, 2013; Vantamay, 2021).

Moreover, the results of this study were also consistent with another interesting study conducted by Vantamay (2019). It also supported CBSM approach in behavior change. In his study, CBSM campaign, called "3S Project", to promote sustainable consumption behavior among youths was developed and piloted with a group of university students. The various tools of behavior change were provided such as commitments, social norms, incentives, prompts, social diffusion, and communication, and convenience. The project was evaluated using quasi-experimental research in the form of a non-equivalent control group. Multivariate analysis of variance (MANOVA) was employed. After intervention, it found that the "3S Project" was effective. The mean scores of the experimental group were higher than the mean scores of the control group significantly in all five effectiveness indicators, including the attitude towards behavior, the subjective norm, the perceived behavioral control, the intention, and sustainable consumption behavior (Vantamay, 2019). Besides, the results of this study were also consistent with a research of Vantamay (2021) that used a CBSM campaign to promote self-protective behaviors from PM_{2.5} among university students. In that study, a one-group pretest-posttest design and paired-sample t-test was employed in the quasi-experiment. After intervention, the results showed that the CBSM campaign was effective to promote attitude toward self-protective behaviors from PM_{2.5}, subjective norm, perceived behavior control, intention to perform self-protective behaviors from PM_{2.5}, and actual self-protective behaviors from PM_{2.5}. The values of post-intervention mean were higher than the values of pre-intervention mean significantly in all five effectiveness indicators. From the results of these past studies mentioned above, the author strongly believed that CBSM was significantly effective. The strength of CBSM was a combination of knowledge in psychology and social marketing to alter behavior change by using various tools, including commitment, social norms, social diffusion, prompt, convenience, incentives, and communication. Although it originated in sustainable behavior change, the result of this study supported that it could be also applied to health behavior change effectively (Vantamay, 2021).

Recommendations

Implications

This study has several recommendations that are worth noting. Firstly, this pilot research backed a community-based social marketing (CBSM) strategy for behavior modification. Therefore, this strategy might be used by social marketing professionals, health promotion specialists, or organizations that want to encourage any social habit. Second, schools and colleges should be the settings for fostering social or healthy practices among young people. Tools of behavior change including commitment, social norms, social diffusion, prompt, convenience, incentives, and communication could be infused in a regular class of students. Therefore, social marketing campaign targeting young people was appropriate in a university or college setting. Third, social marketing practitioners, health promotion managers, or even teachers at universities or schools should be trained and disseminated

on a community based social marketing approach to promote health behaviors to their targeted population. However, this study had at least two limitations that need to be recognized. First, the study focused on a pilot study, and there was only one group in the campaign. Consequently, the results may not be conclusive because they were based on a small sample size. Therefore, it may be necessary to apply this approach to a larger group of college students to generalize our results. Another limitation to note is the self-reported questionnaires used to assess campaign impact. This constraint can lead respondents to exaggerate their behavior out of shame or guilt. Despite these limitations, the strength of this study was to extend existing knowledge on social marketing more broadly, particularly with respect to public health issues in Thailand.

Future Research

For future research directions, the authors suggested three possible directions. First, community-based social marketing campaigns to promote self-protection behaviors against COVID-19 should be tested in other population groups such as the elderly and pregnant women. Second, longitudinal studies investigating retention effects would be of much greater benefit to social marketers planning to encourage self-protection behaviors in adolescents against COVID-19. Third, in order to expand and increase the knowledge of social marketing in Thailand, more community-based social marketing campaigns to promote other health behaviors should be needed for Thai population.

References

- Ajzen, I. (1988). *Attitudes, personality, and behavior*. Chicago, IL: Dorsey Press.
- Celik, S. (2016). A new method of social marketing: Community based social marketing. *Journal of Human Sciences*, 13(2), 3057-3072.
- Cole, E. J. And Fieselman, L. (2013). A community-based social marketing campaign at Pacific University Oregon: Recycling, paper reduction, and environmentally preferable purchasing. *International Journal of Sustainability in Higher Education*, 14(2), 176-195.
- Cottrell, R. R. & McKenzie, J. F. (2005). *Health Promotion and Education Research Methods*. Sudbury, MA: Jones Bartlett.
- Evans, W. D., & French, J. (2021). Demand creation for COVID-19 vaccination: Overcoming vaccine hesitancy through social marketing. *Vaccines*, 9(4), 319-332.
- Hair, J. F., Anderson, R. E., Tatham, R. L., & Black, W.C. (1992). *Multivariate Data Analysis*. New York, NY: McGraw-Hill.
- Hinjoy, S., Tsukayama, R., Chuxnum, T., Masunglong, W., Sidet, C., Kleeblumjaek, P., Onsai, N., & Iamsirithaworn, S. (2020). Self-assessment of the Thai Department of Disease Control's communication for international response to COVID-19 in the early phase. *International Journal of Infectious Disease*, 96(7), 205-210.
- Intawong, K., Olson, D., and Chariyalertsak, S. (2021). Application technology to fight the COVID-19 pandemic; Lessons learned in Thailand. *Biochemical and Biophysical Research Communications*, 538(1), 231-237.
- Islam, M. M., Islam, M. M., Ahmed, F., & Sumana, A. S. (2021). Creative social media use for COVID-19 prevention in Bangladesh: A structural equation modeling approach. *Social Network Analysis and Mining*, 11(1), 37-50.
- Islam, M. S., Sarkar, T., Khan, S. H., Kamal, A. M., Hasan, S. M., Kabir, A., Yeasmin, D., Islam, M. A., Chowdhury, K. I., Anwar, K. S., Chughtai, A. M., & Seale, H. (2020). COVID-19 related infodemic and its impact on public health: A global social media analysis. *The American Journal of Tropical Medicine and Hygiene*, 103(4), 1621-1629.

- Keller, S. N., Honea, J. C., & Ollivant, R. (2021). How social media comments inform the promotion of mask-wearing and other COVID-19 prevention strategies. **International Journal of Environmental Research and Public Health**, 18(11), 5624-5640.
- Kennedy, A. L. (2010). Using Community-Based Social Marketing Techniques to Enhance Environmental Regulation. **Sustainability**, 2(4), 1138-1160.
- Kotler, P., & Lee, N. R. (2008). **Social marketing: Influencing behaviors for good**. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Kwok, L., Lee, J., & Han, S. P. (2022). Crisis communication on social media: What types of COVID-19 message get the attention?. **Cornell Hospitality Quarterly**, 63(4), 528-543.
- Lee, N. R. (2020). Reducing the spread of COVID-19: A social marketing perspective. **Social Marketing Quarterly**, 26(3), 259-265.
- Marome, W., & Shaw, R. (2021). COVID-19 response in Thailand and its implications on future preparedness. **International Journal of Environmental Research and Public Health**, 18(3), 1089-1098.
- Maude, R. R., Jongdeepaisal, M., Skuntaniyom, S., Muntajit, Blacksell, S. D., Khuenpetch, W., Pan-Ngum, W., Taleangkaphan, K., Malathum, K., & Maude, R. J. (2021). Improving knowledge, attitudes and practice to prevent COVID-19 transmission in healthcare workers and the public in Thailand. **BMC Public Health**, 21(1), 749-762.
- McKenzie-Mohr, D. (2000). Fostering sustainable behavior through community-based social marketing. **American Psychologist**, 55(5), 531-537.
- McKenzie-Mohr, D. (2008). Fostering sustainable behavior: Beyond brochures. **International Journal of Sustainability Communication**, 3(1), 108-118.
- McKenzie-Mohr, D. (2011). **Fostering sustainable behavior: An introduction to community-based social marketing (3rd ed.)**. Gabriola Island, BC: New Society.
- Ounsaneha, W., Laosee, O., Suksaso, T. T., & Rattanapan, C. (2023). Preventive behaviors and influencing factors among Thai residents in endemic areas during the highest epidemic peak of the COVID-19 outbreak. **International Journal of Environmental Research and Public Health**, 20(3), 2525-2537.
- Puri, N., Coomes, E. A., Haghbayan, H., and Gunaratne, K. (2020). Social media and vaccine hesitancy: New updates for the era of COVID-19 and globalized infectious diseases. **Human Vaccines & Immunotherapeutics**, 16(11), 2586-2593. Retrieved from <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32693678/>
- Sreenonchai, S. and Arunrat, N. (2021). Understanding food security behaviors during the COVID-19 pandemic in Thailand: A review. **Agronomy**, 11(3), 497-511.
- Suphanchaimat, R., Teekasap, P., Nittayasoot, N., Phaiyarom, M., & Cetthakrikul, N. (2022). Forecasted trends of the new COVID-19 epidemic due to the Omicron variant in Thailand, 2022. **Vaccines**, 10(7), 1024-1036.
- Tabanico, J. (2007). People aspect of recycling programs: Community-based social marketing. **BioCycle**, 48(8), 41-44.
- Tantrakarnapa, K., Bhopdhornangkul, B., and Nakhaapakorn, K. (2022). Influencing factors of COVID-19 spreading: A case study of Thailand. **Journal of Public Health: From theory to practice**, 30(3), 621-627.
- Thanapluetiwong, S., Chansirikarnjana, S., Sriwannopas, O., Assavapokee, T., and Ittasakul, P. (2021). Factors associated with COVID-19 vaccine hesitancy in Thai seniors. **Patient Preference and Adherence**, 15(10), 2389-2403.

- Vantamay, N. (2015). Using the DELPHI TECHNIQUE to develop effectiveness indicators for social marketing communication to reduce health-risk behaviors among youth. **The Southeast Asian Journal of Tropical Medicine and Public Health**, 46(5), 949-957.
- Vantamay, N. (2017). Validating the effectiveness indicators of social marketing communication campaigns for reducing health-risk behaviors among Youth in Thailand. **Jurnal Komunikasi Malaysian Journal of Communication**, 33(1), 127-146.
- Vantamay, N. (2019). “3S project”: A community-based social marketing campaign for promoting sustainable consumption behavior among youth. **Jurnal Komunikasi Malaysian Journal of Communication**, 35(4), 32-49.
- Vantamay, N. (2021). **The effectiveness of community-based social marketing on promoting self-protective behaviors from PM2.5 among Thai youths**. In the Proceeding of The 4th National and International Research Conference 2021 (NIRC IV) of Buriram Rajaphat University, Thailand, 7 January 2021, 615-625.
- Viwattanakulvanid, P. (2021). Ten commonly asked questions about COVID-19 and lessons learned from Thailand. **Journal of Health Research**, 35(4), 329-344.
- World Health Organization [WHO]. (2023). **Thailand-WHO Coronavirus (COVID-19) dashboard**, cited 15 May 2023, Retrieved from <https://covid19.who.int/region/searo/country/th>
- World Health Organization [WHO]. (2023). **WHO Coronavirus (COVID-19) dashboard**, cited 15 May 2023, Retrieved from: <https://covid19.who.int/>
- World Health Organization [WHO]. (2023). **Measures**. cited 15 May 2023, Retrieved from: <https://covid19.who.int/measures>
- Yuduang N. et al. (2022). Factors influencing the perceived effectiveness of COVID-19 risk assessment mobile application “MorChana” in Thailand: UTAUT2 approach. **International Journal of Environmental Health Research**, 19(9), 5643-5661.

The Creation of Dance “Newton’s Cradle”

Tananpach Asavasemachai

Bansomdejchaopraya Rajabhat University

1061 Soi Israphab 15, Israphab Rd., Hiranruji, Dhonburi, Bangkok, 10600.

Corresponding Author: Tananpach Asavasemachai

E-mail: tananpach.as@bsru.ac.th

Abstract

Newton's Cradle is an invention for evaluating incident energy transmission. It is also an innovation that applies the rules of gravity. This gravitational principle is fundamentally applicable to dance and performance. This principle is comparable to an object whose mass is a performer moving through space, which we compare to a performer on a theater stage. Explaining that the performers are inseparable from the stage floor creates a natural relationship between the performers on stage. The choreographer's study to find patterns in the creation of dance "Newton's Cradle" uses the conceptual framework of dance elements in finding ways to create dance work using the energy forwarding principle, Gravity Principle, Laban's Theory, The Concept of Creating Contemporary Dance Work, Concepts of Symbolism, and Theories in Fine Arts to search for patterns in the creation of dance works, leading to the design of eight dance elements. The evaluation of the level of contentment by five experts was at the highest level. Experts have provided recommendations for strengthening the performer's skills and maintaining unison until the end of the performance, but dance moves effectively communicate the principles. In terms of design, concepts are communicated through body movements and arrangements, including modifying the image format on display (Formation), which is quite fascinating. In this creative dance performance, the dancers question what is happening and fully comprehend the topical matter, including interpreting the incorporated principles through their movements.

Keywords: Newton’s Cradle, Dance, Post-modern Dance, Choreography

Introduction

Newton's Cradle, in addition to being an invention in testing the transmission of incident energy, it is also an invention that uses the principle of gravity that Newton describes the work of gravity as it is like the force emitted by every object with mass. By this force can attract objects of the same mass, and they will attract each other according to Newton's law of motion, action = reaction force, where the two forces attract each other as lines of force spread in all directions in the form of 3 dimensions, namely top, bottom, left, right, front, back (Klus H. referred to in Asavakul J., 2022: Online). The use of this gravity principle is consistent with dance and performance, this principle is likened to an object whose mass is a performer moving through space that we liken to the stage inside a theater. Performers on stage naturally have a normal relationship, by explaining that the actors are inseparable from the stage floor. The stage floor moves to the performers, and the performers move, causing the stage floor to change. Moreover, every performer on stage has an inseparable effect on the stage and the performers who perform together (Klus H. referred to in Asavakul J., 2022: Online).

Both energy transfer and gravitational principle are frequently mentioned in contemporary dance, i.e., the release of the dancer's body in accordance with the gravity of the performance space. The transmission of energy generated in transmissions between performers to create a dance style that is unique to the choreographer, regardless of a specific normative form, such as ballet or jazz dancing with specific styles and rules. Choreographer was inspired by the harmony of ideas and pay attention to the form of creativity that will come out. Using the issues of transferring energy, impact, and the use of gravity

to form a performance. Choreographer has proceeded with the design by using the design 8 elements of dance creation: Story structure, Performer casting, Choreography, Costume Design, Props Design, Performance Space Design, Sound Design and Lighting Design. By applying the theory of art composition, Laban Theory, and Contemporary dance in presenting the creative style of this dance.

Objectives

To find a form in the creation of dance “Newton's Cradle”.

Research Framework

Creation of Dance “Newton's Cradle”, which choreographer used the conceptual framework of dance elements to find ways to create dance works by using the energy forwarding principal and gravity principle.

Newton's Cradle is an invention whose project consists of two standing legs with a line connecting between the legs, and the balls are arranged by hanging each ball vertically with the same length of the string that hangs the ball. The string that dangles the ball is located at the center of each ball so that it can advance along the link of each ball. Also, the distance of hanging each ball is the same distance along the line. Observing the arrangement of Newton's cradle balls, the individual balls were found to be arranged so that their surfaces touched each other at close range. When the ball at one end is pulled out of the line in the same plane as the row of other balls and then released, that ball hits the other balls in the line. Then, a ball on the opposite side of the line is ejected with an energy equal to the impact delivered by the impact of the first ball through all other balls in the line (Colin F. Gauld, 2006: 597).

This transfer of energy is noted that other balls do not move at all, but as energy transfers, the impact of the first ball to the last ball of the line results in the energy transfer of the last ball. And when the last ball bounces back to hit other balls in the line, the force ball is ejected on the same principle: the first ball and the last ball repeat the same energy transfer, the next remark when an experiment was drawn with two balls simultaneously and both balls released simultaneously to hit the aligned balls. Two balls on opposing sides are ejected with energy equal to the force of impact transmitted through the rows of balls. The same is true when pulling three balls at the same time and releasing all three at the same time to hit the balls in a row. Three balls on opposite sides will be ejected. Even if more than half of the total number of balls is drawn, But the same number of balls that are ejected against the line will also be ejected by the same number, resulting in the same outcome (Colin F. Gauld, 2006: 597). In addition, a different experiment was performed in which the balls at both ends were pulled and released at the same time, the result was that the two balls would hit another ball horizontally and bounce off simultaneously in a passive way (Brusspup, 2017: online).

figure 1 Newton's Cradle, from: <http://Brusspup, 2017: online>

Perspectives on the transmission of energy and gravity in dance.

Laban's theory explains body movement by interpreting patterns, physical movement, and scientific principles which has studied both movement patterns energy of movement quality which show the relationship of the body to its surroundings. Laban Theory emerged and appeared to be directly related to the conduct of body movement, humans have developed the ability to grow in defiance of gravity and try to stretch up stability and safety are when humans stand on both feet, which is a position of balance within ourselves. No matter which way you move, it must be to return to the center of balance. Humans movement can be divided into 3 dimensions forward, sideways, above, and below : High-low dimensions are two poles that always exist together when you act against gravity, you have to return to the Earth's gravity, such as standing and lying down, The left-right dimension is the nature of movement from the outside to the inside or from the inside to the outside (Inward and Outward Movement) which is communication in this dimension also expresses acceptance and rejection, Front-back dimension shows the reaction when encountering danger, the body will automatically retreat to avoid it. Humans move in all 3 dimensions, no matter what activity we do no matter how much or how little force you exert (Furaj S., 2011: 45-46) However, there are cautions in moving the body which affects the energy of the movement, that some actions will express more basic actions such as splitting, kicking, breaking, dragging, fumbling, rushing, etc., some actions are simple such as falling, rising, growing, contracting, punching, penetrating, etc., and actions that use the smallest muscles such as shaking your head or moving your fingers shows the same quality and importance. Movement that is not different from wide movement. Therefore, dancers should be careful in choosing large or small movements in their compositions (Ullmann L., 1971: 83-84). Leading the design of two, three, or more dancers even more creative and searching for patterns in the empty space from the distance between people, the distance of the group, to the pattern of the stage performance, including straight lines, oblique lines, curves, circles, etc., which leads to finding a range of pattern changes (Transformation). The creative movement and arrangement of two or more dancers, the increasing number of dancers, tends to create group relationships. The choreographer not only just has the dancers have a unique line style, but also concern about shapes and forms that emerge from their bodies as they interact with each other. By combining two or more dancers, creators can create similar or completely different poses. Leads to simple form changes such as reflection, rotation, and rescaling (Wasilewska K., 2012: 454).

Important concepts and developments in creative dance concepts in using:

Artistic theory is commonly used to describe fine art, but it can be applied to explain creative dance as well. Important content includes the basic components of art such as division into painting, sculpture, architecture, etc. There are lines, points, colors, shapes, shapes, textures, weight, etc. as elements in designing dance. It also considers the artistic principle of balance. Principles of space, rhythm, size or proportion, difference, harmony, unity. These are principles that already appear in dance.

Multicultural concept is the diversity of cultures that arises from movement or cultural transfer between them. It is a phenomenon of society that affects the progress and creation of various arts and sciences in terms of works, objects, and artists. The concept of multiculturalism is considered in terms of ideals and ideas demanding rights, conservation, differences in food, occupations, tastes in various fields, etc., all of which

Choreographer brought Laban's theory, concept of creating contemporary dance works, concepts of symbolism, and theories in Fine Arts to search for patterns in the creation of dance to design 8 elements:

Story structure is an important part and the starting point of creating dance works because the story structure is considered an anchor or the principles of the choreographer, director, or designer so that all tasks are consistent. However, the chapter in the performance of this choreography does not

refer to chapters that are "conversations", but it will include chapters that are "action", and "chapters that are topics" (Chitthum K., interview, 7 March 2021). But refers to what is defined as the axis or structure of the story structure is the priority before movement, it's the structure of everything. If there is no story structure, the performance can occur, but there will be no beginning, peak, and end. Story structure is like a house plan to tell who, what, and where. If choreographer wants to do something, needs to look at the story structure first. May have to be complicated or interesting (Chotimukta K., interview, 12 March 2021) can be seen in story structure is important in terms of being used as the axis or main in creative operations related to various elements.

Performer casting, choreographer focus on new creative principles, according to experts quoted by Pickering, new creations created by performer and choreographer movement and new activities that mainly rely on the performer's bodies (Furage S., 2011: 169).

Choreography, creativity is based on principles in the book *Contemporary Choreography A Critical Reader*, which presents ideas for designing dance with four elements: Improvisation, choreographer performs improvisation, may will have to decide to craft or configure new materials or focus on the body. Development, such as elongating, shortening, expanding movement more clarity or change in speed and direction. Assessment Dance, choreographer needs to find alternative ways to solve or stop those problems in every process of choreography which include pauses for redo and similarities. Final step in the process of choreography by categorize to match the content or issues that choreographer wants to communicate (Jo B., and Liesbeth W., 2009: 72-73)

Costume Design, costumes can also convey the storyline, personality, character traits of the performers. Choreographer of the dance work should design the costumes to unite the unity of the story (Phasurichandang K., 2015: 114). Moreover, costume will affect to the audience psychology from colors and the characteristics of clothes that convey ideas in some feelings (Suphassetasiri P., 2005: 96)

Sound Design, important to control the rhythm may be redesigned or choosing a sound that is consistent with the issues the choreographer wants to present to suit the performance. It may be simple and uncomplicated, which can be a way for audience to concentrate on what choreographer wants to convey without disturbing the movement too much. Because dance performances, especially contemporary dance, are different from theatrical performances in some performance parts can be selected silence moment for work which objectives require visual emphasis. (Chanbuala K. interview, 12 March 2021)

Props Design, it will make dance work more interesting, but it is not a mandatory part of the dance performance as normal. In dance performance often uses one's own body as a device for other symbols and compare it to a device used in everyday life. This is another issue that choreographer can use to analyze in the design of performance props (Polchai N., interview, 8 March 2021).

Performance Space Design, the performance space is what helps to persuade the atmosphere, and aesthetic space with space in terms of use (Wattanatarinakul N., interview, 12 March 2021), especially in contemporary dance performance areas that tend to persuade the atmosphere and performance the diversity of use outside the theater dance in this era often performed outside the theatre, out of stage, and in public spaces (Gehm S., Husemann P., Wilcke K.V. (eds.), 2007: 143). Planning is required to obtain a performance style suitable for the choreographer's objective. And,

Lighting Design, the nature of light, gives a new dimension to the performance. Also give a new perspective directly related to perspective, which gives a sense of the emotional aspect of the performance to talk about the place atmosphere excite, build a clear relationship. The important thing is the three-dimensionality of the performance space. These are all important aspects of lighting design (Joan S. & Betty D., Editors, 1998: 79).

Choreographer collected primary and secondary data from relevant literature and research. Use research tools both from observation Interviews with experts and related people, information media, and experiences to support the creation of this dance.

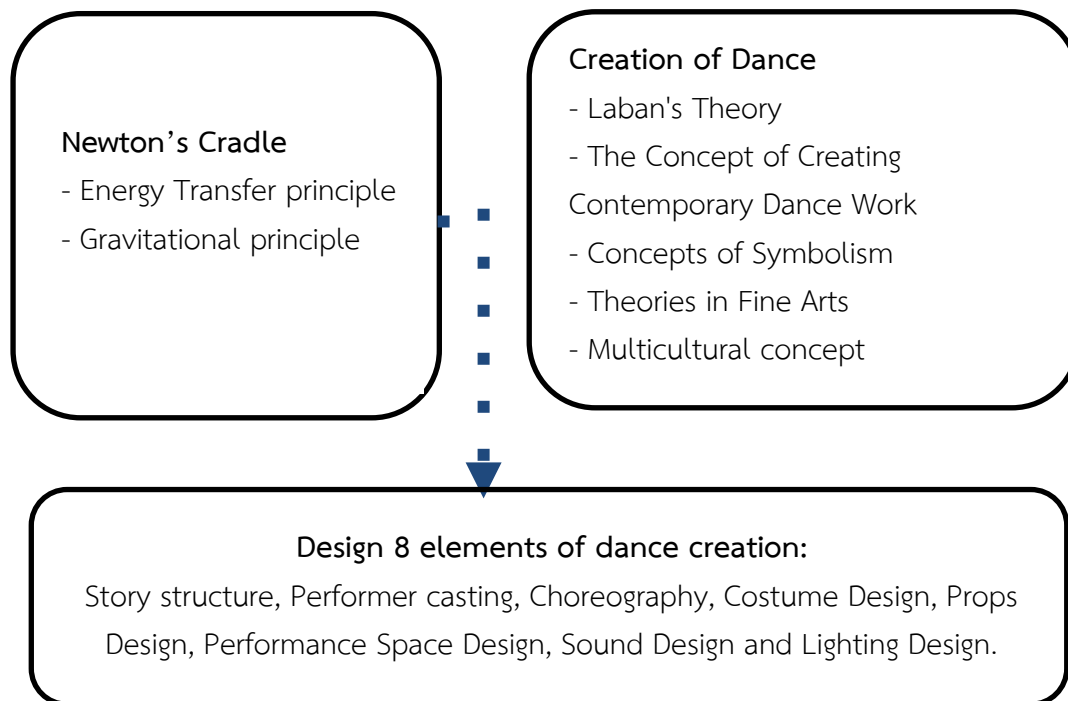

Figure 2 Research Framework

Research Methodology

Related Research, choreographer has conducted a documentary survey on issues related to the creation of dance, including Newton's Cradle information in general information and information on energy transfer and gravitational principles. Including, information on creative dance: Laban's Theory, the concept of creating contemporary dance works, concept of symbolism, and theories in fine arts.

Interview, focus on the main issues related to Newton's Cradle, especially the dance science related to energy transfer and the principles of gravity to create performance elements. The interview styles used by the researcher were both formal and informal, both open-ended and closed-ended questions which in-depth individual interviews and group interviews. The people that the choreographer chooses to interview are both those who have knowledge and experience in creating contemporary dance and a group of people in science related to Newton's Cradle; Asst.Prof.Teetawan Panklang (expert in physics), Dr.Nithipat Polchai (expert in physics and contemporary dance), Asst.Prof.Dr.Kotchakorn Chitthum (dance expert), Asst.Prof.Dr.Komchawat Phasurichandang (dance expert), Kittiphan Chanbuala (sound design expert), Natarin Wattanatarinakul (dance expert), Kritsakorn Chumsakul (costume designer), Rinrada Unaratrunroj (western dance expert), and Pattra Nuchnoi (western dance expert).

Information Technology, choreographer considered choosing to study information from information media related to various issues in the creative topic, such as the issue of transferring energy in dance performances between dancer and dancer, the transfer of energy in a dance performance between the dancers and the performance space, principles of gravity in performing arts both domestically and internationally.

Observation, Choreographer will attend performances in various types of dances that have themes and concepts connected to the issues studied. This is because contemporary dance uses the body as a means of transmitting energy, creative use of gravity and composition. As a result, the composition communicates the identity of the creator through dancer movement.

Result

Form in the creation of dance “Newton's Cradle”.

In an analytical study of the elements of dance that, the creators carry out their creative work to the conclusion stage. The creators will provide information on the forms of various elements in this performance of contemporary dance. There are 7 fundamentals of design, qualifications or performance characteristics as follows:

1) Story structure: The choreographer of this performance was inspired by Newton's Cradle, studying the principles of energy transfer and gravity, which is the same principle as in contemporary dance techniques. Choreographer has foreseen the application of principles to develop body movements and create creations. Study the principles of energy transfer and gravity in Newton's Cradle both about comparing the transfer of energy from one place to another on impact from the first ball, the next ball does not move, this impact energy is transferred to the last ball. Information on considering the weight and size of the ball as an important issue in energy transfer, pulling the ball out of the plane and releasing it requires gravity as what propels the ball to hit other balls in the line. Choreographer does not focus on a chronological narrative style by presenting story structure in creating performances include using the principles of energy transfer and gravity.

2) Performer casting: Performer or creative participant selected by choreographer based on their ability to move. The basic skills of contemporary dance are similar and harmonious. Choreographer selected seven performers, an odd number according to the number of balls, in the commonly seen Newton's cradle. All of them are students who studying contemporary dance practicing and participating in contemporary dance performances created by choreographer before.

3) Choreography: The design of the dance style in the creation of this dance use improvisation and contact improvisation techniques are used to develop posture-based movements in everyday life, which is useful to make the creation of this contemporary dance to be unique. Creatively design the style by emphasizing the desired poses, presenting the principles of energy transmission and gravity by choosing a simple movement style was categorized into ranges of performances. Focus on creating continuity interconnection of stages, dance design concepts with four elements: improvisation, development, evaluation, and similarity. It can be used as an aid in designing the dance according to its intended purpose in using the principles of energy transfer and gravitational force.

figure 3 Choreography used improvisation and contact improvisation techniques
from <http://Choreographer>.

4) Sound Design: This performance was inspired by Newton's Cradle, which is the characteristic sound contained in this device. Choreographer used the sound of a 60 bpm metronome, which is similar to the sound made by hitting balls in Newton's cradle apparatus. Movement developed from principles of energy transmission and gravity and aims to keep the viewer's attention on the resulting image. The focus is on using vision to interpret the conceptual content of this creative work, rather than engaging the audience with other background music or using the actors' voices to tell the story of the performance.

figure 4 Sound of a 60 bpm metronome
from <https://www.youtube.com/watch?v=Hgc7pA43Dgl&t=229s>

5) Costume Design: This aimed to clearly show the physique of the performers, along with the use of costumes to convey the fluency caused by body movements, showing the gravity that occurs while the performers perform in various movements, including jumping, swinging, shifting weight from one leg to the other. Choreographer designed the lines on the torso of the actors, and the lower part of the performers leads the skirt with the swaying fabric to present the gravitational pull created by the movement. The costumes are one element of the show that adds to the aesthetics of the audience. In addition, choreographer has designed the metallic paint coating on the gathered hair, or a smooth cut that shows a sphere through the skull, when metal glaze is applied to the hair, it creates a shape like a ball in Newton's cradle device. Make up designed to have metallic paint applied through the makeup, using metallic paint on the actress's lips, eyelids, and eyebrows to have more weight of metal color, when the audience is watched at a distance, it can be easier to compare the balls in Newton's cradle devices. However, the creators still consider the beauty of the performers.

figure 5 Costume Design
from <http://Choreographer>.

6) Performance Space Design: In designing this dance performance, choreographer focused on movements on the performance floor that communicated the principles of Newton's cradle. Choreographer has carried out presentations in different performance areas. But those who have received information from the show match because it's a performance design that focuses only on the principles of energy transfer and gravity.

7) Lighting Design: Choreographer has communicated the principles of energy transfer and gravity in the content of the performance. Choreographer used bright light to clearly show the movement to not confuse the performer. It is a stable, smooth light that matches the content that choreographer presents in the form of a dance performance. Therefore, the light that the creator chooses is natural light, but in a different space and with a variety of lighting supports, the presentation of this creative dance ensemble has no impact on the creative content that the creators have structured.

Conclusion and Discussion

Evaluation of the performance of the Newton's Cradle dance performance by external and internal experts who have the knowledge and ability to create dance, 5 people have "passed the assessment" for all 5 people. Satisfaction in the concept of the performance, story structure, performer casting, ; choreography, sound design, performance space design, and costume design at the highest level. In terms of lighting design, experts gave opinions in 2 levels: extreme and moderate.

Experts have presented suggestions for working on the issue of performers' skills that need to be strengthened, unison, and keep the dance energy until the end of the show. But when considering the design of the costumes, the clothes communicate well. The use of skirts made the performance not look too stiff, the upper part using flesh tones and lines shows the movements of the performers very well. In addition, the dance moves communicate the principles well. In terms of design, concepts are conveyed through body movements and arrangements. Including changing the image format in the display (Formation) that is very interesting.

Performers who play an important role in communicating the content, the performers are asking questions about things that happen and understanding the content very well. In addition, there was additional study of information on physical training and concentration of the self. Including the interpretation of the principles that are inserted through their own movements in this creative dance performance. As a result, creative operations can run smoothly.

Recommendations

Implications

Performing dance creative element design by using the information that the author has studied through various tools to support this creative work, analytical alleviation to the design of all 8 elements, so that the choreographer does not need to design all 8 elements, such as the creation of this dance without props because of the study of the principles of transmission and gravity can be communicated clearly by presenting through story structure, performers, choreography, and costume in which choreographer was view the various processes that undertaken to enter into detail steps in different processes to the results obtained from the analysis. Synthesizing can be a guide to other contemporary dance creations, and it is useful to consider irrelevant elements.

Future Research

Creation of Dance "Newton's Cradle" set represents the principles contained in the Newton's Cradle apparatus, which does not present only images of such devices. Many scientific principles are relevant to everyday life, which are logically explained. The presentation of scientific principles in creation will help promote the creative execution of not only the image of the output device, which

may be a superficial presentation, but if studying the principles of additional principles, it may encourage the creation of dance arts to create a variety of presentations, combined with the principles of presentation.

References

- Asavakul J. (2018). **Gravitational Puzzles, from Newton to Relation and Quantum**. Retrieved 20 January 2022, <https://spaceth.co/gravitational-problem/>.
- Brusspup. (2017). **Amazinf Demonstration OF A Giant Newton's Cradle!**. Retrieved January 20, 2022, <https://www.youtube.com/watch?v=8dgyPRA86K0&t=65s>.
- Chanbuala K. (2021). **Lecturer at the Faculty of Music**. Silpakorn University. Interview, 12 March 2021.
- Chitthuam K. (2021). **Lecturer in Dance**. Faculty of Humanities and Social Sciences. Bansomdejchao praya Rajabhat University. Interview, 7 March 2021.
- Chotimukta K. (2021). **Lecturer in Performance Communication**. Faculty of Communication Arts. Rangsit University. Interview, 12 March 2021.
- Colin F. Gauld. (2006). Newton's Cradle in Physics Education. **Science & Education**, 15, 597-617.
- Furaj S. (2011). **Mime: The Art of Posture and Movement**. Bangkok: Thammasat University Press.
- Gehm S., Husemann P., Wilcke K.V. (eds.). (2007). **Knowledge in Motion Perspective of Artistic and Scientific Research in Dance**. North America: Transaction Publishers.
- Jo B., and Liesbeth W. (2009). **Contemporary Choreography A Critical Reader**. New York: Routledge.
- Joan S., & Betty D. (1988). 3rd ed. **DANCE THE ART OF PRODUCTION**. Hightstown, NJ: Princeton Book Company.
- Phasurichandaeng K. (2015). **Creation of dancing arts through the development of philosophy in Phra Mahajanaka**. Thesis for the Doctor of Fine Arts degree program Fine Arts Faculty of Fine and Applied Arts Chulalongkorn University.
- Phonchai N. (2021). **Lecturer in Department of Physics industry and medical equipment**. Faculty of Applied Sciences. King Mongkut's University of Technology North Bangkok and Art Director, Spine Party Movement. Interview, 8 March 2021.
- Suphassetthasiri P. (2005). **Performance and Dance**. Bangkok: Santisiri Printing.
- Wasilewska K. (2012). **Mathematic in the World of Dance**. In: Proceeding of Bridges 2012: Mathematics, Music, Art, Architecture, Culture, 453-456.
- Wattanatarrinakul N. (2021). Choreographer. **Harlem Shake Studio**. Interview, 12 March 2021.

The Use of Positive Politeness Strategies in Tiktok Marketing Videos by Malaysian Gen Z

Muhammad Amirul Iman Baba Ismadi¹ and Wan Irham Ishak²

¹Hafizah Hajimia, Universiti Teknologi MARA Arau, Perlis

²Norazrin Zamri, Universiti Teknologi MARA Dengkil, Selangor

Corresponding Author: Muhammad Amirul Iman Baba Ismadi

E-mail: imanbaba04@gmail.com

Abstract

Politeness language in social media is a common issue that is frequently overlooked and ignored. This paper intends to discuss the use of positive politeness strategies in TikTok marketing videos by Malaysian Gen Z and the influence of Malaysian cultural values on positive politeness. The researcher adopted qualitative approaches and content analysis methods to analyse the data. 50 TikTok marketing videos, which include product, service and food reviews and promoting a certain brand or product posted by Malaysian Gen Z influencers are selected for in-depth analysis. This study suggests that the scope of politeness should be focused in future research and further discussions on politeness area in relation to the language used in social media. This paper concludes that the majority of Malaysia Gen Z use positive politeness in TikTok videos to attract more views, and Malaysian cultural values influence the use of positive politeness in social media. **Keywords:** Malaysian Gen Z, Positive Politeness Strategies, TikTok videos, English, Cultural Values

Introduction

Social media is a famous topic in numerous fields, including communications, economics, and information technology (Sun et al., 2021). Maros and Rosli (2017) discussed that social media can be a valuable source of data for sociolinguistics and pragmatics studies. According to the Department of Statistics Malaysia (2022), internet usage in Malaysia increased from 89.6% in 2010 to 96.8% in 2020. Bansal (2014) discussed that social media will be the next significant frontier for customer involvement and interactions. In addition, Spinoglio (2020) clarified that one of the most crucial aspects of marketing is social media communication. For example, in 2014, internet business revenues climbed by 20.1%, with a total of 1500 trillion USD (Grubor & Jakska, 2018). Appel et al. (2020) discussed that social media is one of the most popular platforms for influencers and organisations to reach out to their target audience. However, there might be issues in social media communication, such as impoliteness. Zhao (2022) discussed how the emergence of social media could bring positive and negative influence among its users. The ethics of social media communication are impolite and affect politeness issues among younger generations (Julia et al., 2018). In this context, Indrawan (2018) revealed that Instagram has become a platform for hate campaigns in Indonesian contexts. Kao (2021) discussed that cyberbullying, impoliteness and profanity are some of the negative repercussions of uncontrolled social media posting that are becoming more prevalent among younger generations. TikTok's success as a new video-sharing social media platform, which may reflect the current state of politeness in social media communication, drew attention to this study (Daryus et al., 2022). However, there have only been a few studies on TikTok content among younger generations (Jaffar et al., 2019). To solve this problem, a qualitative study of politeness in TikTok marketing videos among the younger generation to have a better understanding of the current state of politeness in social media.

Objectives

1. To determine the positive politeness strategies employed by Malaysian Gen Z in selected TikTok marketing videos.
2. To investigate the impact of Malaysian cultural values on Malaysian Gen Z TikTok users' implementation of positive politeness strategies.

Research Framework

- 1) Brown and Levinson's Politeness Strategies (1978)

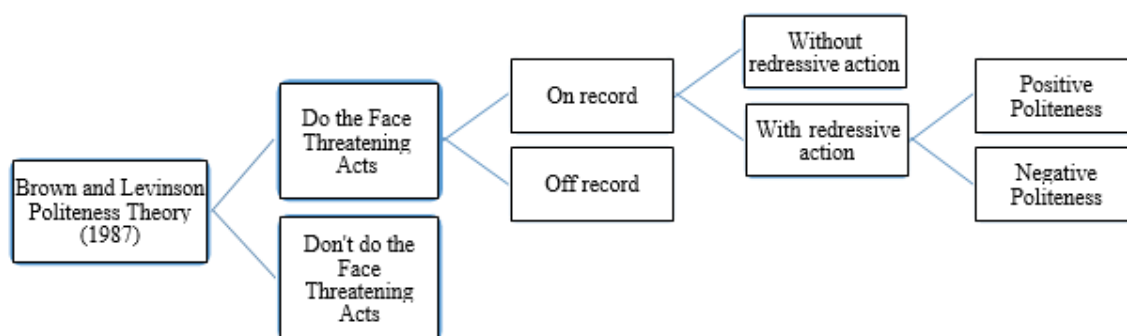

Figure 1 Brown and Levinson Politeness Strategies

This study's theoretical framework is based on Brown and Levinson's (1978) Politeness Theory. Brown and Levinson's Politeness Model focuses on the concept of "face," which refers to two essential desires of an individual: 1) to be approved by others (positive face), and 2) to have one's actions and thoughts unhindered by others (negative face). Face can be defined as "something that is emotionally invested, and can be lost, maintained, or enhanced, and must be constantly attended to in interaction" (Brown & Levinson, 1978: 66). The speaker uses politeness strategies to deal with face-threatening acts.

Supriyanto and Ghozali (2017) discussed the bald-on record strategy as a strategy frequently used by the speaker to minimise the risk that might affect the hearer's face. Bald-on record politeness strategy is a straightforward method to communicate by being crystal clear, transparent and brief. In addition, according to Maros and Rosli (2017), a bald-on record without redressive action occurs when the speaker communicates unambiguously, clearly and baldly. Supriyanto and Ghozali (2017) discussed that positive politeness is often used within close groups of friends. Positive politeness focuses on the hearer's positive face and positive self-image he claims for himself and uses to attend to the hearer's interests, wants, and goods (Brown & Levinson, 1987). Ismail (2019) conducted a study which revealed that students use positive politeness in WhatsApp conversation to show closeness among them. In addition, Anuar and Ngadiran (2021) discussed that positive politeness can be used as a persuasion tool in Asian settings. Brown and Levinson (1987) explained that negative politeness strategy could be defined as "the heart of respect behaviour", which is "more specific and focused". Negative politeness is used to avoid being offensive by showing deference. Off-record language relieves the speaker from the possibility of being imposed (Brown & Levinson, 1987). Off-record indirect strategies were utilised to relieve the speaker of pressure and accountability of the speaker.

- 2) Hofstede Cultural Dimension Theory (1978)

Geert Hofstede developed a framework for understanding the diversity of culture between countries in order to anticipate the phases of cross-cultural business. In other words, Hofstede's

Cultural Dimensions are used to assess the differences between national cultures, cultural dimensions and the impact of cultural diversity on business contexts. According to Harniza et al. (2021), from 1978 to 1983, hundreds of IBM employees in 53 countries participated in Hofstede's Cultural Dimension Theory, which concluded with five dimensions of culture which companies use as a reference to understand more on conducting cross-culture business. There are five dimensions which are power distance, individualism vs collectivism, uncertainty avoidance, femininity vs masculinity and long-term vs short-term orientation.

Malaysia is a country with cultural diversity, which can be considered a prolific ground for studies on culture (Maros & Ibrahim, 2012). Niton-Greczuk (2022) explored on how cultural changes affected language. Harniza et al. (2021) revealed that power distance is one of the most common practices in Malaysia. People tend to be more polite and respectful way to their superiors as the higher-level positions are untouchable, and they have their own rights to make decisions.

Research Methodology

This research uses a qualitative research design guided by a case study to discover a deep understanding on the use of positive politeness among Malaysian Gen Z TikTok influencers and how Malaysian cultural values influence the use of positive politeness. The researcher uses purposive sampling techniques to address the research objectives, such as 1) to determine the types of politeness strategies employed by Malaysian Gen Z in chosen TikTok marketing videos and 2) to investigate the impact of Malaysian cultural values on Malaysian Gen Z TikTok users' implementation of politeness strategies. There are several criteria for selecting TikTok marketing videos, which are: a) language usage of content, b) age group of TikTok users, and c) number of followers in TikTok. There are 50 TikTok marketing videos posted by Malaysian Gen Z, with a minimum number of 5000 followers chosen as the sample of the study.

The first research instrument for this study is data analysis coding guidelines. There are four steps in the coding guidelines process to answer both research objectives and conduct the research. Next, the other instrument of the research is coding schemes, which will be based on Brown and Levinson's Politeness Strategies to analyse the usage of politeness strategies in TikTok marketing videos among Malaysian Gen Z. Next, to answer the second research question, the researcher will refer to the literature in Malaysian Cultural Values based on Hofstede's Cultural Dimension Theory.

There are four data collection procedures, which begin with the researcher browsing TikTok to search for TikTok marketing videos which will be downloaded. The researcher will shortlist TikTok marketing videos which fulfil the criteria, which are Malaysian English, 50 TikTok marketing videos and Malaysian Gen Z TikTok users with a minimum number of 5000 followers. Besides, the selected TikTok marketing videos will be downloaded on the researcher's laptop to conduct data analysis. The researcher will transcribe the downloaded material by using a speech-to-text converter. In this stage, the researcher will repeat this step 4 times for the accuracy and clarity of data. In addition, the researcher will conduct verbatim transcription, in which the researcher will transcribe the data manually to capture every single word in the TikTok marketing videos.

The researcher implemented two (2) steps of data analysis procedures based on two (2) research objectives. The researcher uses Brown and Levinson's Politeness Theory (1978) to answer the first research question; coding schemes will be used to code the sample of the study, which are TikTok marketing videos. The identified politeness strategies will be recorded in a table. Next, the second step of data analysis will examine the impact of Malaysian cultural values on Malaysian Gen Z TikTok users' implementation of politeness strategies. The developed categories of politeness strategies were closely examined against the literature on Malaysian Cultural Values

based on six Hofstede's Cultural Dimension Theory (1983), which will be extracted and explained in table contexts.

Result

From the initial findings of 10 TikTok videos, there are twelve (12) types of positive politeness strategies employed by Malaysian Gen Z TikTok users in their videos. Next, the researcher found that the majority of the Malaysian Gen Z TikTok users implemented several words and sentences which influenced by Malaysian Cultural Values.

Table 1 Initial Findings of Positive Politeness Strategies

Types of Positive Politeness	Frequency of Positive Politeness	Function
Notice, attend to hearer	1	<ul style="list-style-type: none"> Showing interests towards the product that the female introduced
Exaggerate	5	<ul style="list-style-type: none"> Explaining to quality of the product Show excitement
Intensify interest to hearer	3	<ul style="list-style-type: none"> Attention getter by following current trends
Use in-group identity markers	1	<ul style="list-style-type: none"> Slang which is commonly used by Gen Z to attract them
Seek agreement	4	<ul style="list-style-type: none"> Seeking agreement with the viewers to prove their statement and avoiding FTA
Presuppose/Raise/Assert common ground	1	<ul style="list-style-type: none"> Mentioning Asian Mom's traits to grab attention of viewers
Joke	4	<ul style="list-style-type: none"> Using jokes to gain attention and viewers
Assert or presuppose speaker's knowledge of and concern for hearer's wants	1	<ul style="list-style-type: none"> Counter FTA which the speaker can't really remember who recommended her the product
Offer, promise	2	<ul style="list-style-type: none"> Offering the hearer and viewers
Be optimistic	1	<ul style="list-style-type: none"> Be optimistic while she was waiting for her turn to be served at the restaurant to avoid FTA
Include both speaker and hearer in the activity	2	<ul style="list-style-type: none"> Including the viewers in the video to show they care about their viewer's opinion
Give (or ask for) reasons	3	<ul style="list-style-type: none"> Covering up the speaker's statements on the cons of the place he reviewed Used to protect the hearer's face in the video

According to Table 4.0, the researcher found that the majority of the Malaysian Gen Z employed Brown and Levinson's Positive Politeness Strategies (1987) in their TikTok marketing content. There are twelve (12) types of Brown and Levinson's Positive Politeness Strategies (1987)

found, which are 1) notice, attend to hearer, 2) exaggerate, 3) intensify interest to hearer, 4) use in-group identity markers, 5) seek agreement, 6) presuppose/raise/assert common ground, 7) joke, 8) assert or presuppose speaker's knowledge of and concern for hearer's wants, 9) offer, promise, 10) be optimistic, 11) include both speaker and hearer in the activity and 12) give (or ask for) reasons. Malaysian Gen Z prefer to exaggerate in their videos, followed by seeking agreement and jokes. The least frequent positive politeness strategies are notice, attend to the hearer, use-in group identity markers, presuppose/raise/assert common ground, assert of presuppose speaker's knowledge of and concern for the hearer's wants and be optimistic.

Table 2 Initial Findings of The Influence of Malaysian Cultural Values on The Use of Positive Politeness

Video	Types of Positive Politeness	Excerpt	Explanation
2	Offer, Promise	Female: Ah yeah yeah. Wow! Today actually, is my birthday. Male: AH really? So youre here for birthday dinner? Female: Yes yes. Male: So, this one like my birthday gift ah for you. Yeah, how old are you?	The male offered to take her pictures as a birthday gifts as the normative culture of Malaysia reciprocates gifts. The male reciprocates gifts to the female in response to promote his TikTok contents.
3	Joke	Wah, damn (dam) hot oh my god. <u>This is the multigrain fried rice with no dead animal inside.</u> And now we're gonna give it a try. HOT! Okay wor is damn nice wor. Samore (Some more) got broccoli wan and its like still green.	The speaker making jokes for vegetarian in her food reviews as Malaysia prefer to maintain a chill attitude and prefer to communicate informally due to low preference of uncertainty avoidance.
4	Joke	WAH!! The name so long? Correct. Just like your enjoyment, it will be very longggggg lasting when you eat this ice cream. You see ah, when life is stressful, you wanna say what?? F***!! Correct? But when you eat this ice cream, the only 'f' word you say is 'fuuuuuudge!'.	The speaker use dark jokes in her videos to promote the ice-cream to gain attention as Malaysian likes to communicate informally due to low preference of uncertainty avoidance.
8	Give (or ask for) reasons	Choices of sambal are spicy and non-spicy. We favored the lack one which was not too bad. Next is the cons, the beef were kinda chewy	The speaker give reasons to cover up his statements on the cons of the beef to avoid

		but the overall flavour made up for it. Spicy sambal was a bit too stinging and distracting spicy but then again, the masak kunyit dishes already tasted so good even on their own.	shaming the ayam kunyit stall he reviewed which majority of Malaysian which is a collectivistic society believe offence could lead to shame and loss of face.
9	Give (or ask for) reasons	Female: The Yakult has like a more yogurty taste, if that makes sense. Grape. Vitagen is so good. Okay this is the Yakult. Oh my god, what if I like this one and I won't go back to the Vitagen? Male: Haha. I think you do. It's good right? Female: I don't know if I'm being biased or what right but I still kind of like the Vitagen. I don't know how to explain. It's like it's similar but not exactly the same also. I feel like the Yakult version right. You know when you eat yogurt there's this sour sour taste. Yeah, so like all the Yakult right it tastes like yogurt. Like it has like a bit of sour sour aftertaste. Does that makes sense? I'm just really used to it by Vitagen. I like Vitagen more, I'm sorry.	The female speaker give reasons why she preferred the vitagen more compared to Yakult to protect the male's face as he choose Yakult over Vitagen in the product review.

According to Table 4.1, the researcher found several elements of Hofstede's Cultural Dimension Theory (1984) which influenced the use of positive politeness in TikTok marketing videos. The most common cultural dimension which influenced the use of positive politeness is the collectivism dimension, in which the members of the society believe that offence could lead to face-threatening acts and shame. According to Videos eight (8) and nine (9), Malaysian Gen Z prefer to use positive politeness strategies by giving reasons to avoid shame and protect the other's face in this context. Besides, the dimension of low preference for uncertainty avoidance in Malaysia influenced Malaysian Gen Z to use jokes in their videos, which can be seen in Videos three (3) and four (4). The normative dimension in Malaysia only influenced one (1) positive politeness in Video two (2), in which the speaker reciprocates gifts to the female in response to promote his TikTok content.

Conclusion and Discussion

The initial findings of the study revealed that participants employed twelve (12) types of Brown and Levinson's Positive Politeness Strategies (1987) in their TikTok marketing contents, which are 1) notice, attend to the hearer, 2) exaggerate, 3) intensify interest to the hearer, 4) use in-group

identity markers, 5) seek agreement, 6) presuppose/raise/assert common ground, 7) joke, 8) assert or presuppose speaker's knowledge of and concern for hearer's wants, 9) offer, promise, 10) be optimistic, 11) include both speaker and hearer in the activity and 12) give (or ask for) reasons.

Exaggerate is the most frequently used positive politeness strategy by Malaysian Gen Z. Positive politeness is when the speaker tries to attend to the hearer's interest, wants and goods (Brown & Levinson, 1987). Positive politeness is commonly used among groups of friends in a close relationship (Supriyanta & Ghozali, 2017). From the TikTok videos, Malaysian Gen Z prefer to exaggerate in their videos to show excitement and explain the quality of certain products.

Besides, the initial findings showed that seeking agreement and jokes appeared to be the second top positive politeness strategy in TikTok's marketing content. In this context, Malaysian Gen Z uses seek agreement strategy to seek agreement with their viewers to prove their statement and avoid face-threatening acts which could cause dispute. Malaysian Gen Z uses jokes in their videos to attract viewers, as humour and jokes are one of the most favourable social media strategies (Romell, 2022).

The third most frequent positive politeness strategy is intensifying interest to hearer and give (or ask for) reasons. From the initial findings, the researcher found that intensify interest to the hearer is used as attention getter by following current trends in their introduction. Besides, give (or ask for) reasons positive politeness strategies are used by Malaysian Gen Z to cover up the speaker's statement on the cons of the place he reviewed, which could affect the reputation as Malaysians treat offence to shame and loss of face (Hofstede, 1984).

Next, based on the initial findings of research question 2, the researcher found that Malaysian cultural values influenced the use of positive politeness in TikTok videos by Malaysian Gen Z with the presence of Malaysian Cultural Values in the majority of the TikTok marketing videos. The rich culture in Malaysia affected the use of politeness strategies as Malaysian culture possesses great respect for tradition (Wafa et al., 2017). There are three cultural dimensions of Hofstede's Cultural Dimension Theory (1983), which influenced the use of positive politeness strategies among Malaysian Gen Z TikTok users which are short-term orientation, uncertainty avoidance and collectivism. According to Hofstede and Bond (1988), Malaysia practices a normative culture which focuses on values such as respect for tradition and reciprocation of greetings, favours and gifts. This dimension can be seen in Video Two (2), in which the speaker offered to take her pictures to reciprocate gifts in response to promote his TikTok content.

Besides, Hofstede (1984) discussed that Malaysia is a country with a low preference for uncertainty avoidance, which they prefer to maintain a chill attitude and communicate informally. Based on Table 4.1, the researcher found that Malaysian Gen Z used dark jokes and communicated informally for product reviews in videos three (3) and four (4). Members of a collectivistic society treat offences that could lead to shame and loss of face (Hofstede, 1983). In this context, Malaysian Gen Z use positive politeness in their videos to protect other's faces, as their statements in the videos could lead to offence. In Video eight (8) and nine (9), both Malaysian Gen Z use give reasons positive politeness strategies in response to their stance and opinion on the product they reviewed to avoid loss of face and shame to the other parties involved.

The researcher can conclude that the initial findings of the study revealed that the majority of Malaysian Generation Z prefer to use positive politeness in their TikTok marketing videos, and Malaysian Cultural Values influenced the presence of politeness strategies. The majority of Malaysian Gen Z TikTok users communicate politely with the presence of positive politeness strategies in their videos. The dimension of collectivism, short-term orientation and uncertainty avoidance by Hofstede's Cultural Dimension Theory (1983) plays a significant role in the use of positive politeness strategies in TikTok marketing videos posted by Malaysian Gen Z.

Recommendations

Implications

The purpose of this study is to analyse the types of positive politeness strategies among Malaysian Generation Z and to investigate the influence of Malaysian cultural values on the use of positive politeness strategies by Malaysian Gen Z TikTokers. The present study investigated specifically positive politeness strategies in TikTok marketing content among Malaysian Generation Z. This study further supports the teaching of politeness strategies in class to expose the younger generations, which could benefit them for better opportunities and applicable for both social media communication and face-to-face interaction. Last but not least, the researcher hoped that the findings of this study could benefit the understanding of impoliteness and help future generations to expand the current issue further.

Future Researches

The current research only focuses on TikTok marketing videos by younger generations in Malaysia. However, the emergence and rise of social media users could increase impoliteness issues, which may affect language usage in future generations. Future research could further examine communication strategies among Malaysians in social media contexts, which could lead to dispute and miscommunication due to lack of exposure on politeness in social media contexts. Future studies on politeness strategies in TikTok content should investigate the influence of Malaysian cultural values on the use of politeness and impoliteness in social media contexts. Future research could also contribute to a deeper understanding of politeness and communication strategies in social media to attract more views and avoid dispute.

References

- Alakrash, h. M., & Bustan, e. S. (2020). Politeness strategies employed by Arab efl and Malaysian esl students in making request. *International journal of academic research in business and social sciences*, 10(6).
- Al-hindawi, f. H., & Alkhazaali, m. A. R. (2016). A critique of politeness theories. *Theory and practice in language studies*, 6(8), 1537.
- Alias, a., & Yahaya, m. (2019). Impoliteness strategies used by malaysian netizens in response to the music videos of drag queens. *International journal of social science research*, 1(2).
- Anuar, N., & Ngadiran, N. M. (2021). An Appeal to the People: Politeness Strategies in the Malaysian Prime Minister's Maiden Speech. *International Journal of Modern Languages and Applied Linguistics*, 5(2), 1.
- Azhari, m. A. (2015). Politeness strategies in public apologies: the malaysian context.
- Bahasa, J., & Amalia Hafid, R. (2022). Teenagers Language Politeness Strategy on Social Media whatsapp Based on Level of Education. 7(1).
<https://journal.iaingorontalo.ac.id/index.php/al>
- Beresford Research. (2022). <https://www.beresfordresearch.com/age-range-by-generation/>
- Bhandari, P. (2020). An introduction to qualitative research.
<https://www.coursehero.com/file/108573793/An-introduction-to-qualitative-researchdocx/>
- Brown, P., & Levinson, S. C. (1987). *Politeness: Some Universals in Language Usage*.
- Creswell, J. (2013). *Qualitative inquiry & research design* (third edition). SAGE.
- Creswell, J. W. (2009). *Research design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*. 5.

- Dangmei, J., Singh, A., & Professor, A. (2016). Understanding the generation z: the future workforce. In south-asian journal of multidisciplinary studies (sajms), (vol. 3).
<https://www.researchgate.net/publication/305280948>
- Denscombe, D. (2007). The Good Research Guide for Small Scale Research Projects (4th ed.).
[https://www.scirp.org/\(S\(351jmbntvnsjt1aadkposzje\)\)/reference/referencespapers.aspx?Referenceid=1614975](https://www.scirp.org/(S(351jmbntvnsjt1aadkposzje))/reference/referencespapers.aspx?Referenceid=1614975)
- Dino, C. M., & Gustilo, L. E. (2015). Digitalk: An Exploration of the Linguistic Features of CMC. *International Journal of Languages. Literature and Linguistics*, 1(1), 51–55.
- Flores-Salgado, E., & Castineira-Benitez, T. A. (2018). The use of politeness in whatsapp discourse and move 'requests'. *Journal of Pragmatics*, 133, 79–92.
- Gervasio, M., Humprey, & Ileri, K. (2019). Politeness Strategies Employed by Chuka University Students in their Social Media Discourse. *International Journal on Studies in English Language and Literature*, 7(8).
- Gunawan, J. D., & Tjitrakusuma, N. I. (2021). The Politeness Strategies Found in @kulinersby's Instagram Account in Promoting Culinary Businesses. *K@ta*, 23(2), 58– 68.
- Halim, S. A. (2015). IMPOLITENESS STRATEGIES USED IN A POLITICIAN'S FACEBOOK.
http://studentsrepo.um.edu.my/6002/1/THESIS_SHAMILAH_ABDUL_HALIM_TGB090009.pdf
- Hamood, A. S. (2015). The Use of Hedges to Express Politeness in Whatsapp Group Discussions Between Arab and Malaysian English Learners: A Comparative Study.
- Heda, a. K., & ena, f. X. O. T. (2021). Indonesian-english code switching used on pita's life youtube channel. *Ijotl-tl: indonesian journal of language teaching and linguistics*, 6(2), 155–163.
- Indrawan, f. (2018). Impoliteness strategy in instagram cyberbullying: a case study of jennifer dunn posted by @lambe_turah.
- Ismail, w. (2019). Positive and negative politeness strategies used by english major students of international islamic university malaysia (iiu) in communicating through whatsapp.
- Kádár, d. Z. (2017). Politeness in pragmatics. *Oxford research encyclopedia of linguistics*.
- Kao, K. (2021, March 30). Social media addiction linked to cyberbullying.
<https://news.uga.edu/social-media-addiction-linked-to-cyberbullying/>
- Kemp, S. (2022). DIGITAL 2022: MALAYSIA.
- Khalik, L., & Supatmiwati, D. (2015). Politeness Strategies as Persuasive Tool in Magazine Advertisements Circulated in Lombok Tourism Spots.
- Khalisyah, r., natsir, h. M., sahat, l., & sinaga, m. (2020). Politeness strategies in ria ricis' Youtube account.
- Knight, S. (2013, April 11). Survey finds people are less polite on social media than in person.
<https://www.techspot.com/news/52214-survey-finds-people-are-less-polite-on-social-media-than-in-person.html>
- Leech, G. (2014). *The Pragmatics of Politeness*. Oxford University Press.
https://books.google.com.my/books/about/The_Pragmatics_of_Politeness.html?id=ccytawaaqbaj&redir_esc=y
- Mahdi, h. S. (2014). The impact of computer-mediated communication environments on foreign language learning: a review of the literature. In *teaching english with technology*, 14(2).
- Mansoor, i. K. (2018). Politeness: linguistic study. *International journal of research in social Sciences and Humanities*, 8(4).
- Maros, M., & Rosli, L. (2017). Politeness strategies in twitter updates of female english language studies Malaysian undergraduates. *3L: Language, Linguistics, Literature*, 23(1), 132–149.

- Mohammad, S., Adel, R., Davoudi, M., & Ramezanzadeh, A. (2016). A qualitative study of politeness strategies used by Iranian EFL learners in a class blog Iranian Journal of Language Teaching Research. In Iranian Journal of Language Teaching Research, 4(1).
- Mulyono, H., Amalia, D. R., & Suryoputro, G. (2019). Politeness Strategies in Teacher- Student whatsapp Communication. In 296 | PASAA (Vol. 58).
- Neuendorf, K. (2017). *The Content Analysis Guidebook (Second Edition)*. SAGE.
- Nurmawati, N., Atmowardoyo, H., & Weda, S. (2019). An Analysis of Positive Politeness
- Onn, c. T. (2018). Upm joke structures and politeness strategies in Malaysian stand-up comedy.
- Pasaribu, a. N., saragih, e., & gea, a. (2021). Politeness in thesis consultation by whatsapp: do lecturers and students apply different strategies? *Elsya: journal of english language studies*, 4(1).
- Pejakovic, c. (2016). Code-switching in computer-mediated communication (cmc): an exploratory study of linguistic factors underpinning the role of english in seychelles kreol web-writing.
- Sartika, i., & Johan, m. (2021). Strategies of politeness found in 'rich teen shame girl at thrift store' short film: pragmatics approach.
- Linguistic, English education and art (leea) journal, 5. <https://doi.org/10.31539/leea.v5i1.3063>
- Schreier, m. (2012). *Qualitative content analysis in practice*. Sage. www.sagepub.co.uk/schreier
- Subramanian, k. R. (2017). Influence of social media in interpersonal communication. https://www.researchgate.net/publication/319422885_influence_of_social_media_in_in_terpersonal_communication
- Sucitra, s. (2020). Politeness strategies in youtube commet in catatan najwa eps. *Melawan stigma corona. Journal of asian multicultural research for social sciences study*, 1(1), 22–23.
- Supriyanta, s., & ghozali, i. (2017). An analysis of politeness strategies used by claire peterson in the boy next door movie. Undefined. <https://doi.org/10.36597/jellt.v1i1.921>
- Suyono, m., & andriyanti, e. (2021). Negative politeness strategies in what would you do? Tv show. *Journal of language and literature*, 21(2), 439–452.
- Swathi, g. K., devakumar, c., & xiao, j. Y. (2020). A study to analyse the impact of tiktok app on students academics and psychology (vol. 7). www.jetir.org
- Syauqina baharum, n., abdul halim, h., mamat, r., & zaharah hasan, h. (2019). The use of lexical strategies in the discourse of malaysian advertisements (vol. 23, issue 2). www.plm.org.my
- Thematic analysis of interview data in the context of management controls research thematic analysis of interview data in the context of management controls research student guide. (2019).
- Wahyuningsih, S. (2021). Reviewing Hate Speech in Indonesian Social Media Content: Gender and Discourse Perspectives. 8(1).
- Wardhani, D. P. (2022). Hate expression found on thunthun's Tiktok comments 2.
- Yang, H. (2020). Secondary-school Students' Perspectives of Utilizing Tik Tok for English learning in and beyond the EFL classroom.
- Yule, G. (1995). *Pragmatics*. In H. Widdowson (Ed.), www.academia.edu. Oxford University Press. https://www.academia.edu/60254109/Yule_George_Pragmatics
- Zhao, Y. (2022). A Pragmatic Analysis of Politeness and Impoliteness Theory in Tiktok. *Journal of Higher Education Research*, 3.

Comparison of competitiveness and profitability

between Company P and Y

Menglu Zhang¹, Chaiyawit Muangmee², and Nusanee Meekaewkunchorn³

^{1,2,3}Bansomdejchaopraya Rajabhat University

Corresponding Author: Menglu Zhang

E-mail: misazhang8@qq.com

Abstract

The purpose of this study is to compare the competitiveness of P Pharmaceutical Company and Y Pharmaceutical Company. This paper analyzes the financial statements of P Pharmaceuticals and Y Pharmaceuticals for the past 10 years (2013-2022) in general, and chooses to analyze the three aspects of profitability, i.e., profitability of merchandise operations, profitability of assets, and profitability of capital operations by calculating and comparing the corresponding ratios, in order to have a more comprehensive understanding of the company's profitability in terms of its direction and scope, and to find out the company's existing problems and propose directions for solving them. direction of solution.

The results of the study show that Company Y is accumulating capital at a fast pace, but the return cannot keep up with the growth rate. company P's profit source is too single, and it can expand its business appropriately to enrich the company's profit source, so that the company can be more comfortable in coping with future risks. Through the study of profitability of Company Y and Company P, it can be seen that the company wants to improve profitability to get more benefits not only to control the cost of the product, but also to control the speed and scale of the company's expansion reasonably.

Keywords: Competitiveness, Profitability

Introduction

With the wave of policies sweeping the pharmaceutical industry, the traditional Chinese medicine industry can be described as a succession of dividend policies, so more and more investors are concerned about the development of the profitability of traditional Chinese medicine companies. And Y Pharmaceutical Company and P Pharmaceutical Company are both well-known enterprises in China, this paper analyzes the profitability of the two companies in terms of products, assets and capital by analyzing the financial statements of Y Pharmaceutical Company and P Pharmaceutical Company in the past 10 years (2013-2022) in general, and the main products are also proprietary Chinese medicines with national confidential formulas, respectively, but the two companies' scales are very far from each other, and by Comparing the profitability of these two companies, we can see the difference in the development of the two companies, discuss the reasons for the difference between the two companies, find out the shortcomings and put forward some views, hoping to be able to provide reference for all kinds of investors.

Objectives

1. compare the profitability of Company P and Company Y.
2. analyze the problems of Company P and Company Y and suggest improvement options.

Research Framework

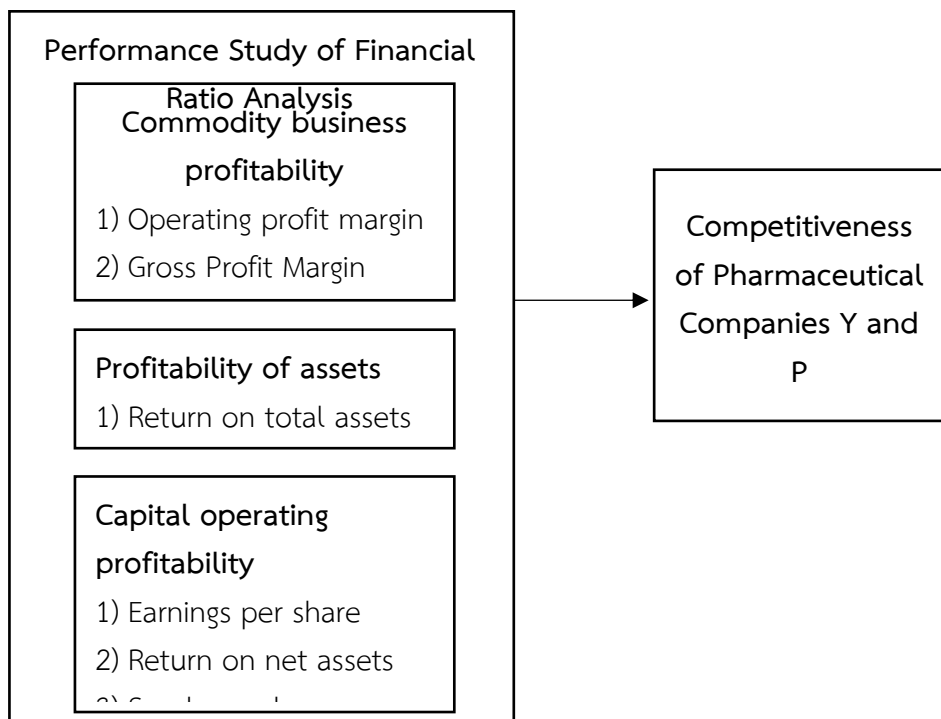

Figure 1 Research Framework

Research Methodology

This paper utilizes the audited financial statements of listed companies Y and P published on the official company websites for the 10-year period from 2013-2022 and chooses to look at the following three dimensions that reflect profitability, namely Commodity business profitability, Profitability of assets, and Capital operating profitability.

The indicators for detecting Commodity business profitability are Operating profit margin, Gross Profit Margin, Net sales margin, Cost - expense margin; the indicator for Profitability of assets is Return on total assets; Capital operating profitability is Earnings per share, return on net assets, Surplus cash cover multiple, Return on capital, Average capital. on capital, Average capital.

The author uses the raw data of financial statements to calculate the indicator ratios year by year and organizes them in a table to analyze these indicators of Pharmaceutical Company Y and Pharmaceutical Company P using the average, maximum and minimum values of the ratios, so that the author can analyze the profitability and profitability level of the company from various sources of the company's profitability.

Result

The companies are analyzed based on their commodity profitability, capital profitability, and asset profitability. Pharmaceutical Company Y and Pharmaceutical Company P from 2013 to 2022, organized separately by commodity, capital, and assets, and the results are as follows.

1. The higher the commodity profit margin, the higher the rate of return of the enterprise's sales of products, and the stronger the enterprise's ability to control the cost of commodities. Y Pharmaceutical Company's products have higher production and sales costs, and the Gross Profit Margin and Net Profit are relatively low, with Gross Profit Margin maxing out at 31.26% and Net Profit Margin being around 15%

over the past 10 years, but the Cost - expense margins are all in a steady state, which means that the rate of return of the production and sales of Y Pharmaceutical Company's products is relatively low, but all the production costs and expenses can be controlled in a relatively stable state. This shows that for Y Pharmaceutical Company, the return rate of product production and sales is relatively low, but all production costs can be controlled in a relatively stable state. The profit of P Pharmaceutical Company is almost from the profit of product sales, (the sum of investment income and non-operating income accounts for less than 5% of the company's income), which makes the return of P Pharmaceutical Company's products is also relatively high, but in this profit model, the production cost of the company's income has a greater impact.

2. Higher asset profitability indicates that the company is utilizing its assets more effectively. y Pharma's assets are growing rapidly but its ROA is decreasing year by year due to the long-term acquisition and integration of other companies. p Pharma does not have a long-term acquisition and integration of other companies, so the company's total assets and ROA are basically growing steadily.

3. Capital profitability refers to the ability of the owner of the enterprise to make profits by investing capital in the operation, the higher the capital profitability of the company represents the higher the rate of return on the investor's investment in the company, which is more attractive to the investor. Y Pharmaceuticals has a low Return on net assets despite having a large number of assets due to its long term strategy of acquisitions and financing, from 20% in FY16 when it started acquiring other companies in large quantities to only 7.58% in FY21, and the Return on capital has dropped from 127% to only 14.59%. p Pharmaceuticals has been steadily increasing its Return on capital and assets, from 43.52% to 149.40% indicating that the company is in a steady state of growth.

Conclusion and Discussion

The results of the study show that Pharmaceutical Company Y manages the cost of goods more consistently and accumulates capital quickly, but the returns do not keep up with the rate of growth.

Pharma P's product costs are more influenced by the market and P's profit stream is too homogeneous.

Recommendations

By discussing the issues of profitability study of Pharmaceutical Company Y and Pharmaceutical Company P, the following recommendations are made:

1. P Pharmaceutical Company can control costs to make them more stable in order to improve the profit margins of the company's products and increase the profitability of the goods.

2. Pharmaceutical Company Y can appropriately increase the company's R&D expenses to develop lower-cost products, thereby reducing production costs.

3. P Pharmaceutical Company can increase the company's expenses such as investments on the basis of the company's stability to make the company's cash flow, large certificates of deposit can make the company's income stable but the company's money is not utilized in a better way.

Implications

Profitability, from an internal point of view, concerns the interests of creditors and investors of listed companies, and on the other hand, from an external point of view, profitability concerns the level of interests of investors in the capital market, so it is extremely crucial to make an accurate and objective assessment of the profitability of enterprises. A complete system of profitability evaluation indexes can provide a guarantee for the full play of the effectiveness of financial analysis.

With the continuous outbreak of various epidemics around the world, the rigid demand for pharmaceutical market climbing, some enterprises seize the opportunity to turn losses into profits, but there are still some enterprises in the market demand and related government policy changes, gradually exposed the internal management problems, so this paper through the combing of recent years the former on the profitability of pharmaceutical enterprises and the solution to the problem of pharmaceutical profitability measures to lay the foundation for the analysis of pharmaceutical profitability.

Future Research

Operational activities are the main source of corporate profitability, in the face of industry policy pressure and competitors' transformation, pharmaceutical companies at this time more scientific and reasonable analysis of all types of operating activities of the profitability level, but also to more accurately assess the financial risk of the enterprise, to find the right direction for the enterprise to achieve sustainable development.

In this study, the use of data is relatively single, only the financial statements published data, the future author will be on this basis to find more reliable financial data to analyze, and strive to be more comprehensive financial analysis of pharmaceutical companies, for the development of the pharmaceutical industry to provide more effective advice.

References

- Chen, C. (2018). Analysis of changchun high-tech's profitability. **Cooperative Economy and Technology**, 2, 152–153. <https://doi.org/10.13665/j.cnki.hzjyky.2021.02.063>
- Chen, Y., Zhao, M., & Wang, X. (2020). A new species of the genus lepidoptera. **China Market**, 17, 146–147. <https://doi.org/10.13939/j.cnki.zgsc.2020.17.146>
- Chowdhury, A. Y., Hossain, M., & Rahman, M. (2018). Impact of working capital management on profitability: A case study on pharmaceutical companies of Bangladesh. **Journal of Economics, Business and Management**, 6, 27–35.
- Fu, Y., Zhuang, Y., & Ma, A. (2015). Exploring the profitability path of china's pharmaceutical listed companies based on dupont analysis. **China Pharmacy**, 26, 4753–4756.
- Gallizo, J. L., Gargallo-Castel, A., & Salvador, M. (2019). The influence of family ownership in the profitability of vertically integrated companies. evidence from the spanish agri-food industry. **Spanish Journal of Agricultural Research**, 17, 0101. <https://doi.org/10.5424/sjar/2019172-14215>
- Hada, I. D. (2020). Analysis and evolution of profitability in the pharmaceutical field in romania. **LUMEN Proceedings**, 14, 744–757.
- Han, X. (1995). Three cores lead, multiple points play cards. **Going Global**, 19, 28–31.
- Islam, M. S., & SahaJalal, M. (n.d.). Strategically determinants the impact of macroeconomic factors on pharmaceutical companies profitability in Bangladesh. In **Asian Journal of Advances in Research**, (pp. 325–329).
- Lee, R. (2017). **Intelligent revolution: embracing social, economic and cultural change in the age of artificial intelligence**.
- Li, L. (2017). The role of accounting statement information in the regulation of foreign enterprises. **Chinese and Foreign Entrepreneurs**, 23, 188–189.
- Li, Y. (2019). **Profitability analysis of KZ corporation**. Shenyang University of Chemical Technology.
- Rahman, M., Hasan, M., & Khan, A. (2020). Advertising efficiency and profitability: Evidence from the pharmaceutical industry. **Industrial Marketing Management**, 89, 1–13. <https://doi.org/10.1016/j.indmarman.2019.02.001>
- Saravanan, S., & Suganya, S. (2016). An investigation of liquidity and profitability trade off in selected pharmaceutical companies in india. **South Asian Journal of Marketing & Management Research**, 6, 53–60.
- Shan, L., & Zhou, J. (2019). Research on the impact of internal control on profitability of pharmaceutical enterprises. **Modern Business Industry**, 40, 122–125. <https://doi.org/10.19311/j.cnki.1672-3198.2019.31.060>
- Xia, H. P. (1995). On the “three natures” of commercial bank operation and its equilibrium. **Financial Economics: First Half**, 12, 22–25.
- Yu, T. (2019). Profitability analysis of pharmaceutical listed companies based on dupont analysis-taking huahai pharmaceutical as an example. **Finance and Accounting Newsletter**, 14, 71–74. <https://doi.org/10.16144/j.cnki.issn1002-8072.2019.14.016>
- Zhao, M., Wang, X., & Chen, Y. (2020). The construction of performance evaluation system based on financial statements for management - A case study of pharmaceutical industry. **China Market**, 17, 146–147. <https://doi.org/10.13939/j.cnki.zgsc.2020.17.146>

The Development of Record Management System for MSWDO of San Jose Batangas

Melvin V. Babol

Batangas State University JPLPC-Malvar
G. Leviste St. Poblacion, Malvar, Batangas, Philippines

Corresponding Author: Melvin V. Babol

E-mail: melvin.babol@g.batstate-u.edu.ph

Abstract

In order to innovate and/or enhance the current system, the goal of this study was to design and develop an online platform for the Municipal Social Welfare Development Office (MSWDO) of San Jose, Batangas, which also sought to address the following: Assess the existing data recording system utilized by the Municipal Social Welfare Development Office.

Identify and analyze the challenges and shortcomings within the records management system of MSWDO San Jose, Batangas. Propose the creation of an online platform for authorization. Assess the existing data recording system utilized by the Municipal Social Welfare Development Office. 1) To Identify and analyze the challenges and shortcomings within the records management system of MSWDO San Jose, Batangas. 2) To Propose the creation of an online platform for authorization. 3) To Propose the development of an online platform designed for authorization purposes. 4) To Propose the creation of an online platform designed for authorization purposes. 5) To Evaluate the user acceptance level of the proposed solution.

The study used both descriptive and developmental methods of research and was anchored to the Workflow Model and Unified Theory of Acceptance and Use of Technology Model. The system was developed using Visual Studio for back-end tools and MySQL for database. The system was evaluated for its acceptance and quality by 20 end-users and selected 6 I.T. experts using survey questionnaires made by the researcher and evaluation instrument based on ISO/IEC 25010:2011. As for the findings, the developed system was able to provide assistance to the identified end-users of the system in performing their duties and task in the completion of the research study. In conclusion, this study examined both the pre-pandemic and new-normal systems for recording and approving files at the MSWDO. The primary focus was on evaluating the effectiveness of the Record Management System within the MSWDO of San Jose, Batangas. Following a comprehensive analysis, development, and observation of the proposed projects, it is strongly recommended to proceed with the implementation and utilization of the developed system.

Keywords: assistance request, record management, monitoring system, automated, email, notify, android

Introduction

The development of new technologies has the potential to improve human quality of life in a number of ways. Keeping quiet and calm won't necessarily move things along. And now comes the other viewpoint. Technology creates excitement, gives us a glimpse into the future, and makes us brave enough to accept and welcome it. It refers to the source of power to make work simpler, more productive, and deals with making things happen. It helps us find and rediscover things. Each new discovery follows the last in a fairly logical progression of this work.

In the last few decades, information technology has become widely used in the healthcare industry. As new technologies are developed, putting every region of the world in one and virtually instant touch with one another, medical treatment is becoming more complex. The medical staff does not need to develop more effective systems for keeping patient data. Better medical care and implementation of policies go hand in hand with proper and accurate recordkeeping. Humans now have a continually growing need for healthcare.

Record-keeping is useful for tracking a company's development and performance. Records are referred regarded as an establishment's memory, and they are essential for making and carrying out decisions in the future. Additionally, it provides the organization with information as needed. A solid record-keeping system aids in maintaining and controlling significant records, safeguarding vital documents, and arranging useless records.

Maintaining records through paper-based methods is labor-intensive and susceptible to errors. This approach can result in inefficiencies and time-consuming procedures, a particularly challenging situation in the Municipality of San Jose, Batangas, given its ongoing population growth.

The Municipality of San Jose, Batangas, currently relies on a manual system for maintaining records at the Municipal Social Welfare and Development Office (MSWDO). This manual approach has led to several issues, including record misplacement and significant time consumption when searching for records related to a considerable number of citizens.

In response to these challenges, the developers have undertaken a project to implement a record management system designed to streamline the department's file organization. This system represents an integrated end-to-end management process, offering pertinent information to the MSWDO to facilitate effective decision-making regarding citizens' welfare. This marks a significant departure from the existing slow and outdated system still in use at the MSWDO, which struggles to provide up-to-date citizen lists within a reasonable timeframe.

Additionally, the developers aim to significantly reduce the time required to update the records of citizens in the Municipality.

The core concept behind the developed system is to simplify the process for citizens to input their information. The system's creator created a system that can reduce paperwork and hold the aforementioned functions in place of a manual record-keeping method. As a result, the developers will give the intended administrator a friendly user interface (UI). Given the high population density, having a system will enhance productivity by allowing for the easier and more efficient handling of citizen data.

Objectives

The study sought to enhance the conventional method of aiding the MSWDO in San Jose, Batangas, in efficiently and promptly managing their list of DSWD beneficiaries. The study specifically sought solutions to the following sub-problems:

1. What are the problems encountered in records of the MSWDO of San Jose Batangas?
2. To designed and developed an online platform that can authorize:
 - 2.1 administrator (MSWDO Admin) to:
 - 2.1.1 Manage information of the beneficiaries
 - 2.1.2 Generate report
3. To develop analytics for the administrator where the following features can be performed
 - 3.1 Filter the list of applicants by name, type of assistance, address, control number and status of their application
 - 3.2 Show the list of assistance by year and month
 - 3.3 Show the list of total number of applicants on barangay and type of assistance

4. What percentage of the solution's consumers find the system to be acceptable?
5. What is the level of quality of the system using ISO/IEC 25010:2011 (SQuaRE) Software/System Quality Requirements and Evaluation criteria as rated by IT Experts?
 - 6.1. functionality suitability;
 - 6.2. reliability;
 - 6.3. usability;
 - 6.4. performance efficiency;
 - 6.5. security?

Research Framework

The adoption and application of innovations in information technology (IT) and information systems (IS) raised significant problems in both research and practice. The acceptance and use of both IT and IS have been the subject of numerous theoretical models that have been developed and put into practice (Dwivedi et al. 2019).

The Unified Theory of Acceptance and Use of Technology (UTAUT) was the theory applied in this study to explicate the user's intents in the utilization of information system and its subsequent behavior. This theory clarifies the degree of acceptance of the use of Information Technology and evaluates if the user is able to use new developed technologies. This theory is also focused on the four key factors such as performance expectancy, effort expectancy, social influence, and facilitating conditions. The four main concepts are independent variables that directly affect the dependent variables, usage and behavioral. The age, gender, voluntariness of use and experience indirectly influenced the dependent variables through the main factors. The behavioral intention is perceived as a critical predictor of technology utilization (Venkatesh et al., 2016).

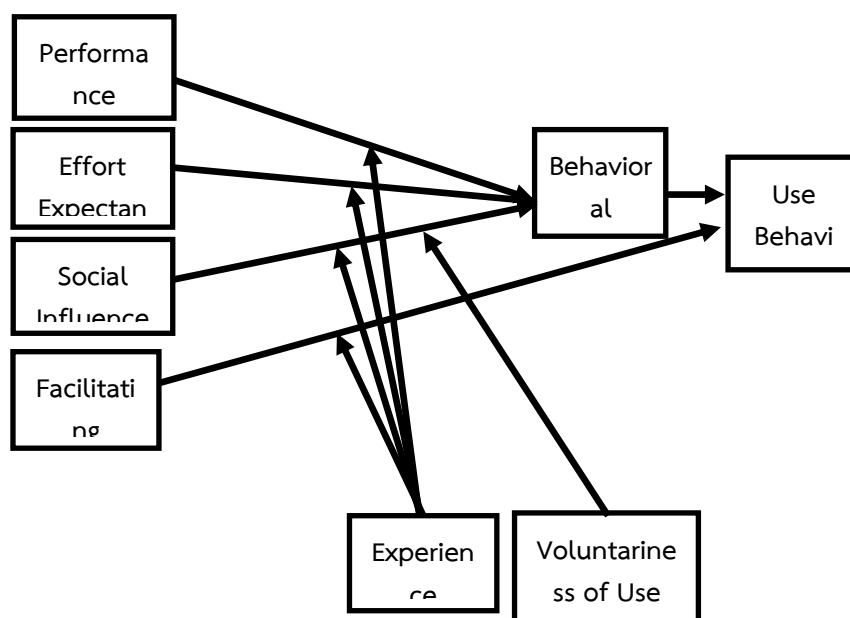

Figure 1 Unified Theory of Acceptance and Use of Technology
(Source: Adapted from Venkatesh et al. 2003)

The performance efficiency, social influence and effort expectancy are direct determinants of behavior and usage intention. The user behavior is a direct determinant of the fourth which is constructs of other eight models to explain the usage behavior of information systems. The reviewed theories are the theory for reasoned action, motivational model, technology acceptance model, diffusion of innovation

theory, theory of planned behavior, model of computer use, a combined theory of planned behavior/technology acceptance model and social cognitive theory. The validation found out that in longitudinal study of UTAUT, 70% of the variance was accounted to Behavioural Intention to Use (BI) and 50% was accounted in actual use (Venkatesh et al., 2016).

In the study by Chao (2019), a model that was used to forecast some of the several elements that affected the students' behavioral intentions toward the usage of m-learning, or what we called mobile learning, was empirically evaluated and produced. The UTAUT paradigm was used to add pleasure, perceived enjoyment, mobile self-efficacy, perceived risk modifiers, and trust to the behavioral intention to use mobile learning from the consumer perspective. The research model used for this cross-sectional study was based on a number of technological acceptance theories. The findings showed that performance, contentment, trust, anticipation, and effort expectancy had a positive and significant influence on behavioral intention. With regard to expected effort, performance, and perceived enjoyment, behavioral intention was positively correlated. Perceived pleasure had a significantly positive effect on mobile self-efficacy and the relationship between behavioral intention and performance expectancy had a significantly negative moderating effect on received risk.

A different theoretical model that explains the application of IT and IS breakthroughs and their acceptability was established by the critical assessment of UTAUT. The updated model was assessed using the MASEM technique, which combines meta-analysis and structural equation modeling. Results indicated that various conclusions for theory and practice were drawn. This study discovered that attitudes significantly influenced whether and how IT/IS innovations were adopted and used. By emphasizing common themes and simplifying circumstances, the defiance was actively encouraged. This has a resolute impact on interactive intent and shows that resistance in some way arbitrated the possessions of effort expectation, performance expectation, social influence, and enabling circumstances. By forcing attitude, usage behavior was directly influenced. (Dwivedi et al., 2019).

In order to ascertain the applicability of the UTAUT model in the context of higher education in South Africa and to clarify the various elements that influenced students' intents in the usage of SLMS and e-books, Liebenberg et al. (2018) performed a study. The study found a highly significant link between Performance Expectancy (PE_x), Facilitating Conditions (FC), and Effort Expectancy (E_fEx), and Behavioural Intention (BI). Although it has been shown that attitudes toward utilizing technology (ATT) and self-efficacy (SE) are model mediators, gender's role as a moderator did not support the UTAUT mode's initial findings.

This hypothesis was used in this study by the researcher to create a platform that is more enticing to potential users. The researcher employed the theory's notions in the planning and development of a new system to ensure that it would be accepted and used by future users of this platform because the study's goal was to design and construct an electronic health management information system.

Research Methodology

In this phase, the Fourth Generation Technique (4GT) was applied in the development of the project which directly contribute with the aid of its different advance techniques for programming. This comprises of a broad array of software tools with similar or common thing and each tool can help the software engineers to specify at a high level some characteristics of software. This tool can generate codes automatically based on the programmer's specification. This can be used in the designing of a system by describing the problem that needed to be solved in a manner that a customer can understand (Software Engineering, 2012).

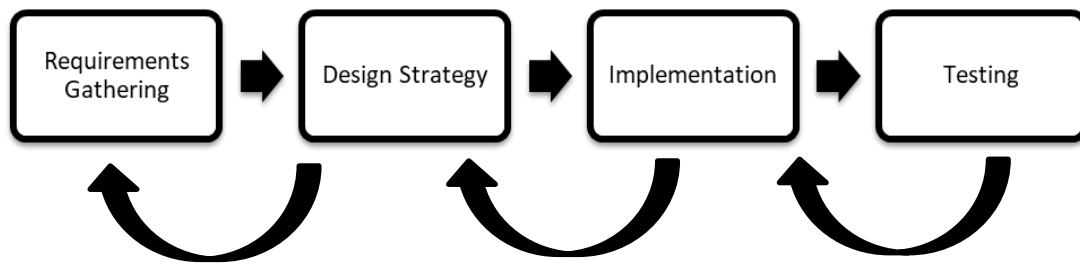

Figure 2 Fourth Generation Techniques (4GT)

Phases of Fourth Generation Technique

Requirements Gathering. This phase involves the gathering of the data needed in the development of the system. Here, the researcher conducted series of interviews and collect information through current related literatures and studies. Thorough the inputs taken, the requirements are gathered and come out with the formulation of objectives and the plotting of the flow on how the objective could be achieved.

Design Strategy. In this phase, the gathered data was plotted using different tools, models and algorithms that served as the guide in the development of the system. This phase assisted the researcher to map the direction of the system from the input up to output.

Implementation. This phase conducted the translation of the developed design into an artificial language that are executed by the system's developer. This allows the integration of configuration and prerequisites into a machine executable frame. Generally, the coding of the system is being done in this phase.

Testing. This is the phase in which the system is tested. Here, the functionalities of the system are tested. The evaluation also follows the ISO 25010:2011 standard in evaluating the acceptability of the entire system. This phase determines whether the objectives of the study are being met.

Result

All of the figure designs employed in the created system are displayed in the user interface design. It offers the entire system layout, including all of the buttons and settings with various uses and purposes that could make using the system more convenient for the user. To make it simple to find records such information records, transaction records, and history records, developers will create an interface.

The illustrated design served as an illustration of these procedures. The developer can easily build a system using system design. The sample proposed designs and system interface for the administrator of the created system for MSWDO of San Jose, Batangas, are covered in this section.

The Login Form in the user's interface where the user will have to input their username and password.

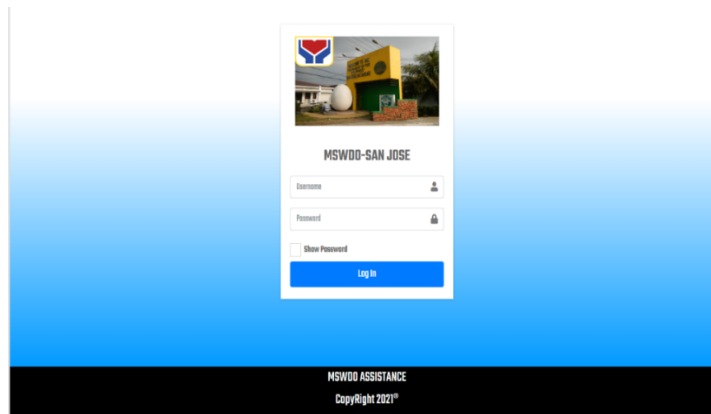

Figure 3 Login Page

The home page where you can find the buttons of the different programs of MSWDO. Each button will lead you to specific application forms.

Figure 4 Main Page

Figure 5 Main Page

The user interface for the Home Menu that shows all menu buttons for all the functions of the website.

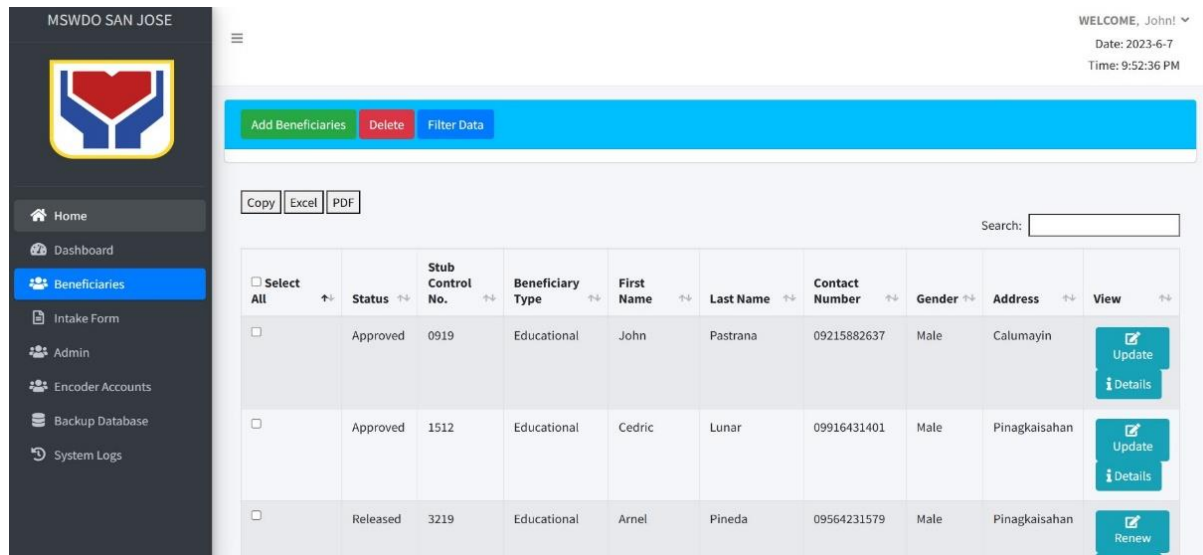

Figure 6 Beneficiaries page

The user interface for the Beneficiaries Menu, where the user can add, update, delete, and view details of the beneficiaries. The administrator and staff can manage the stub for the beneficiaries through the Beneficiaries button. The user can add a stub for the beneficiary by clicking add beneficiary button, then it will open a sub form where the user can encode the general data of the applicants and delete button. To delete a data. Copy button, lets the user to copy all records that can be paste in a notepad, Excel button to export all records or selected data into an excel file, and PDF button to convert all records or selected data into a PDF file. Administrator and staffs can search a record by typing a specific keyword in the search textbox and users can view the details of the applicant/beneficiary by clicking the details button. After user finish encoding a stub, they can now interview the beneficiary by encoding a few necessary data by clicking the interview now button then it will open a sub form where the user will encode the necessary data of the applicants that will be interviewed.

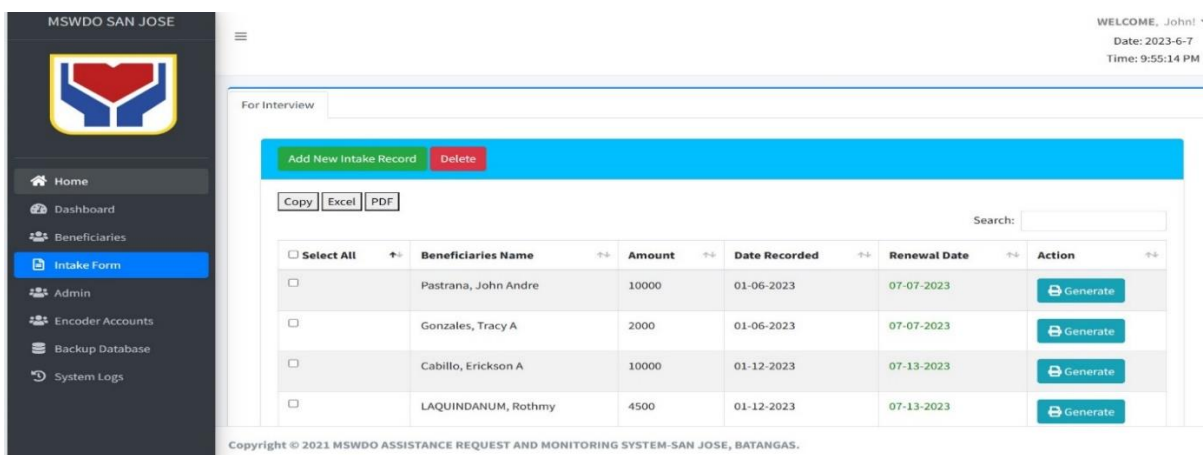

Figure 7 User Interface for Intake Form

The user interface of the Intake Form Menu, where the user can approve the beneficiary who will claim their requested money assistance. The administrator can manage the stub for the beneficiaries

through the Intake Form button The administrator can add a new intake record who will be approved by clicking the add new intake record button then a sub form will open that lets the user encode the amount of assistance that the applicants will be received. Delete button lets the administrator delete a intake record of the approved applicants.

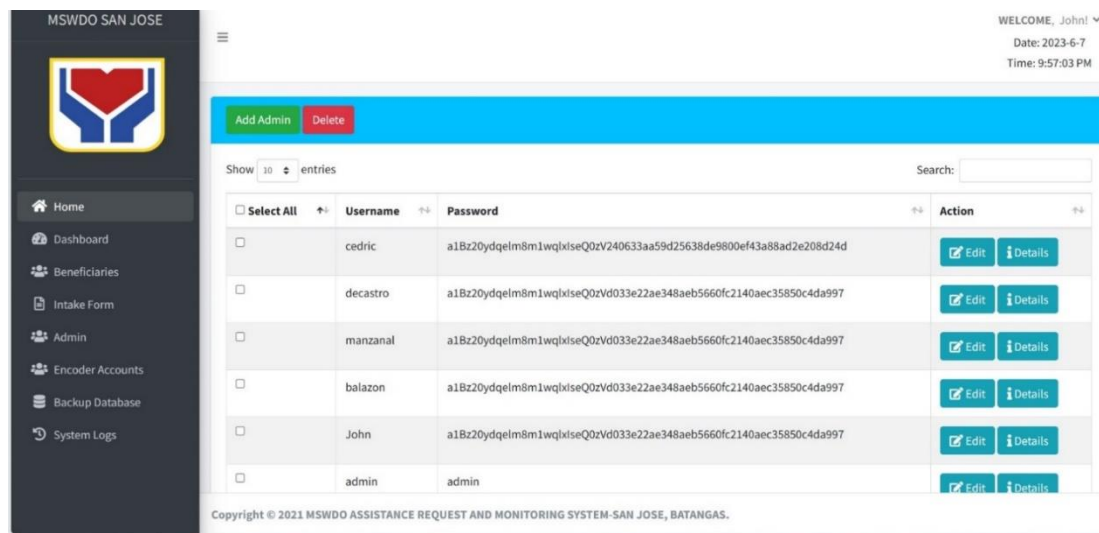

Figure 8 User Interface for Admin Menu

The user interface of the Intake Admin Menu, where the administrator can make an account for staffs. The administrator can add an account through the Admin Menu button The administrator can add new accounts for staffs by clicking the admin button.

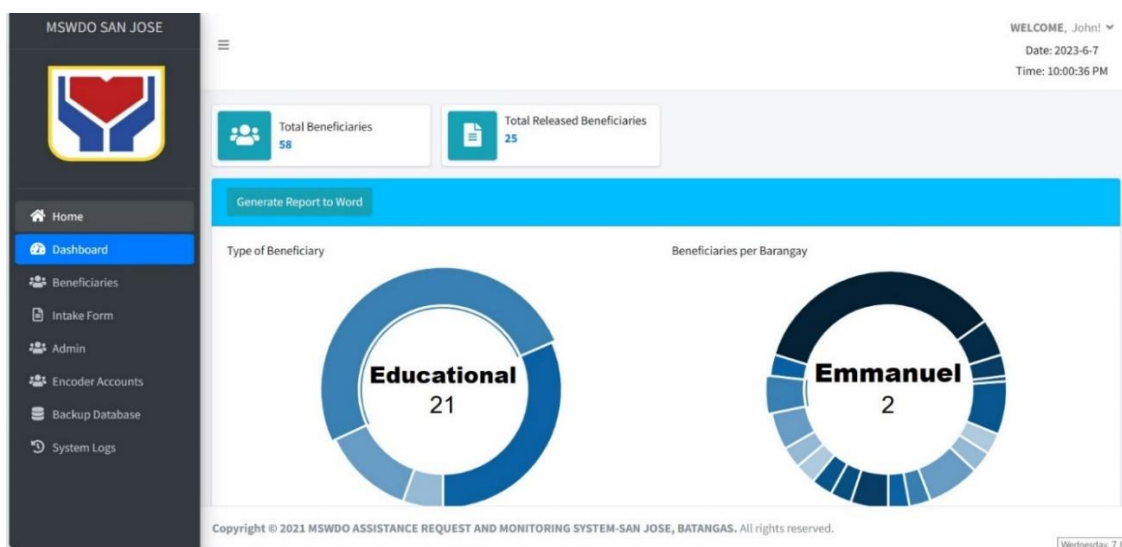

Figure 9 Dashboard for Descriptive Analytics

The purpose of this page is to provide the administrator with a summary of the data on the number of beneficiaries of various types of assistance. This information can be useful in understanding the distribution of beneficiaries across different types of assistance, as well as identifying which types of assistance have the highest and lowest number of beneficiaries. In addition, the descriptive analytics presented on this page can be used by the Municipal Social Welfare and Development Office (MSWDO) to create reports for higher department. These reports may include details about the number of beneficiaries, the types of assistance being provided, and other relevant information. Overall, the aim of this page is to

provide the administrator and the MSWDO with useful tools for tracking and analyzing the distribution and effectiveness of assistance to beneficiaries.

The summary of the evaluation findings from the respondents' evaluation of the system using ISO/IEC 25010:2011 are shown in this part.

1. Current system of admission and registration Municipal Social Welfare Office.

Municipal Social Welfare Office of San Jose

uses manual processing of admission and registration first is gathering the data of the applicant via pen and paper method then with the aid of MS Office Applications (MS Excel and word) to encode the residents' data and information.

1. Level of Acceptance of the Developed System as rated by users

This part of the study shows the evaluation of the system's acceptance conducted by the twenty (20) applicants, (20) Senior Citizen (20) Solo Parent (20) PWD in terms of Functional Suitability, Performance Efficiency, Compatibility, Usability, Reliability, Security, Maintainability, and Portability. The table shows the characteristics of the ISO/IEC 25010:2011.

As used in the evaluation of system's acceptance and the obtained means with the verbal interpretation.

Table 1 Level of Acceptance of the System

Characteristics	Mean	Verbal Interpretation
Functional Suitability	3.87	Highly Acceptable
Performance Efficiency	3.95	Highly Acceptable
Usability	3.90	Highly Acceptable
Reliability	3.90	Highly Acceptable
Security	3.93	Highly Acceptable
Overall Weighted Mean	3.91	Highly Acceptable

The Table above shows the summary of results in the evaluation conducted by the travelers having the highest weighted mean of 3.90 in Usability, Reliability, 3.93 for Security, Maintainability and Portability. The usability includes the appropriateness recognizability, learnability, operability, user error protection, user interfaces aesthetics and accessibility. Security evaluation involves the confidentiality, integrity, non-repudiation, accountability, and authenticity. Maintainability evaluation covers the evaluation of modularity, reusability, analyzability, modifiability, and authenticity. The last one is the Portability which covers the adaptability, installability and replaceability.

This was followed by a weighted mean of 3.87 Functional Suitability, Performance Efficiency, Compatibility and Reliability. The Functional suitability covers the Functional Completeness, Functional Correctness and Functional Appropriateness. The Performance

Efficiency includes the time behavior, resource utilization and capacity. Compatibility covers the co-existence and interoperability. And lastly, the Reliability involves maturity, availability, fault tolerance and recoverability.

The overall weighted mean of 3.86 indicates that the system is **highly acceptable** by the users which are the residents/applicants.

2. Level of Effectiveness of the Developed System as rated by IT professionals

The level of effectiveness of the software was rated by the twenty (6) IT experts which composed of MIS Heads and Directors in terms also of the characteristics of ISO/IEC 25010:2015 focused on Functional Suitability, Performance Efficiency, Compatibility, Usability, Reliability, Security, Maintainability, and Portability. The level of effectiveness resulted as shown in the table.

Table 2 Level of Effectiveness of the System

Characteristics	Mean	Verbal Interpretation
Functional Suitability	3.85	Highly Acceptable
Performance Efficiency	3.89	Highly Acceptable
Usability	3.92	Highly Acceptable
Reliability	3.83	Highly Acceptable
Security	3.83	Highly Acceptable
Overall Weighted Mean	3.86	Highly Acceptable

Based on the results presented in the Table done by the IT experts, the evaluation achieved the weighted average of 3.85 focused on Functional Suitability, 3.89 for Performance Efficiency, Compatibility, 3.92 for Usability, 3.83 for Reliability and Portability. This was followed by a weighted mean of 3.83 focused on Security and Maintainability.

This overall weighted mean of 3.86 showed that based on the evaluations of the IT Experts, the system is considered to have High Level of Effectiveness.

Efficiency includes the time behavior, resource utilization and capacity. Compatibility covers the co-existence and interoperability. And lastly, the Reliability involves maturity, availability, fault tolerance and recoverability.

Conclusion and Discussion

This section covers the statements established by the developer to attain the fulfillment of the project. The study focused on the effectiveness of the Record Management System for MSWDO of San Jose, Batangas. After analyzing, developing and observing the developed projects, the developer came up with the following conclusions below:

1. The develop system provides a computerized record management system for the client of MSWDO.

1.1 The develop system provides an efficient user interface for as the user or administrator could easily manage the system, and;

1.2 The developed system provides reports such as Social Case Study Report, Disaster Relief Assistant Report, Solo Parent Report, Senior Citizen's Identification Card Report and Person with Disabilities Report.

2. the objectives of the project. It is user-friendly, and easy to use which makes the transactions of the developer and the administrator easier and smoother than manual process.

3. Throughout the implementation, the developer concluded that the system increases the productivity and minimize the work of managing the documents for the record of Municipal Social Welfare and Development Office of San Jose, Batangas.

Recommendations

Implications

Based on the conclusions and findings, the developer found out that the administrator is using traditional way of processing transactions in the department. The developer recommend that the administrator must implement the system to be enhanced and developed, the system must carry out the following:

Future developers can use this study as a reference when creating their own system. As a result, the developers made the following recommendation:

1. The developers recommend for the future researchers that the system can be integrate as an online website, where the system can also send a text message or an email to the beneficiary to notify him/her when its time to claim the financial assistance.
2. The developers recommend for the future researchers that the system can enable assorted printing that lets the user to print the necessary records that he/her wants to print.
3. The developers recommend for the future researchers to provide android application.

Future Research

Future research on record management systems for the Municipal Social Welfare and Development Office (MSWDO) of the Municipality of San Jose, Batangas, could explore various areas to enhance and optimize the system's efficiency and effectiveness. Here are some potential research topics:

Cloud-Based Solutions: Explore the feasibility and advantages of adopting cloud-based record management systems. Assess the potential benefits of remote access, scalability, and cost savings while addressing data privacy and security concerns.

Data Analytics and Reporting: Implement data analytics tools to mine and analyze the collected data, enabling the MSWDO to gain insights and make data-driven decisions. Develop customizable reporting functionalities for different levels of users.

Data Security and Privacy: Investigate the best practices and technologies for ensuring data security and privacy, considering the sensitive nature of the information handled by the MSWDO.

Interoperability with Other Government Systems: Study the possibilities of integrating the record management system with other government agencies' systems to facilitate data sharing and collaboration, particularly with entities that also provide social services.

Long-Term Archiving and Preservation: Research methods for long-term data archiving and preservation to ensure that records remain accessible, even as technology evolves over time.

References

- Bondoc, B. C. (2019). Towards Digitization through e-Barangay “A Web-based Barangay Information System.” **Journal of Humanities and Education Development**, 1(2), 88–91. <https://doi.org/10.22161/jhed.1.2.5>
- Dwivedi, Y. K., Rana, N. P., Jeyaraj, A., Clement, M., & Williams, M. D. (2019). Re-examining the Unified Theory of Acceptance and Use of Technology (UTAUT): Towards a Revised Theoretical Model. **Information Systems Frontiers**, 21(3), 719–734. <https://doi.org/10.1007/s10796-017-9774-y>
- Osetskiy, V. (2018, December 19). Web Application Architecture - Existek Blog. <https://existek.com/blog/web-application-architecture>
- Nayyar, N., & Arora, S. (2019, October 1). Paperless Technology – A Solution to Global Warming. IEEE Xplore. <https://doi.org/10.1109/PEEIC47157.2019.8976599>
- Saliola, F., & Islam, A. M. (2020, September 24). How to Harness the Digital Transformation of the Covid Era. Harvard Business Review. <https://hbr.org/2020/09/how-to-harness-the-digital-transformation-of-the-covid-era>

Press Release. (2022). **Gatchalian seeks full digitization of government services.**

Legacy.senate.gov.ph. Retrieved July 31, 2023, from

http://legacy.senate.gov.ph/press_release/2020/0830_gatchalian1.asp

Liebenberg, J., Benade, T., & Ellis, S. (2018). Acceptance of ICT: Applicability of the Unified Theory of Acceptance and Use of Technology (UTAUT) to South African Students. *The African Journal of Information Systems*, 10(3).

Liu, D., Maimaitijiang, R., Gu, J., Zhong, S., Zhou, M., Wu, Z., Luo, A., Lu, C., Hao, Y. (2019). Using the Unified Theory of Acceptance and Use of Technology (UTAUT) to Investigate the Intention to Use Physical Activity Apps: Cross-Sectional Survey. *JMIR Mhealth Uhealth*, 7(9), e13127. DOI: 10.2196/13127

Venkatesh, V., Thong, J. Y. L., & Xu, X. (2016). Unified Theory of Acceptance and Use of Technology: A Synthesis and the Road Ahead. *Journal of the Association for Information Systems*, 17(5), Article 1. DOI: 10.17705/1jais.00428

Guidelines to Student Management Development in Guangxi University of Finance and Economics

Cai Xiaojuan¹, Wichian Intarasompun², and Nuttamon Puchatree³

^{1, 2, 3}Department of Education Management and Innovation in Learning Management,
The Graduate School of Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author: Cai Xiaojuan

Email: 422859570@qq.com

Abstract

The purpose of this study is: (1) to study the current situation of student management in Guangxi University of Finance and Economics; (2) to study guidelines to the development of student management in Guangxi University of Finance and Economics. In this study, Krejcie-Morgan method was used to determine the sample size, and stratified sampling was used to conduct a questionnaire survey on 400 management students in Guangxi University of Finance and Economics.

The results are as follows: 1) Students' management philosophy is "people-oriented", and the proportion of students aiming at improving comprehensive quality and promoting all-round development is highest, the percentage is 61.50 percent; 2) The student management system promoted the improvement of students' comprehensive quality, accounting for the highest proportion, the percentage is 77.75 percent; 3) 78.75 percent of students believe that social service activities play a role in promoting the integration of students and society in the content of student management; 4) 75.00 percent of students believe that the student management method adopted by the school plays a role in the student management work and meets the needs; 5) Student management helps them form a good learning attitude, accounting for more than half of the total number of students, the percentage is 54.25 percent.

Keywords: Student management, Development guide, Student management system, Student management method

Introduction

With the change of the times and the rapid development of the economy, education has also changed. China's higher education is facing new challenges. It urgently needs a student management mode that is more in line with the needs of the times, so as to gradually meet the needs of quality education, higher education and other aspects. In order to conform to the development trend of higher education, China has launched a series of policies, hoping to cultivate a number of professionals to better adapt to social development.

China's Higher Education Law (2015) stipulates that the task of higher education is to cultivate senior professionals with innovative spirit and practical ability, develop science, technology and culture, and promote socialist modernization. The Regulations on the Management of Students in University (2017) stipulates that university should cultivate students' sense of social responsibility, innovative spirit and practical ability; We should adhere to the rule of law, scientific management, improve and perfect

the management system, standardize the management behavior, combine management with education, and constantly improve the management and service level.

Li Shengnan mentioned that "the long-term and stable development of colleges and universities depends on a good teaching management mechanism and a brand new teaching management concept" (Li Shengnan, 2020). Combining with the current practice of college student education management, this paper puts forward the guidelines for the development of student management of Guangxi University of Finance and Economics, which can improve the level of student management service in education modernization.

"As the society attaches more and more importance to education, college student management plays an increasingly prominent role in modern education, and the management level of college students has become an important factor reflecting the comprehensive strength of colleges and universities." (Huang Lingfang, 2020)

Guangxi University of Finance and Economics is a major undergraduate university of Finance and Economics in Guangxi Province, China. Guangxi University of Finance and Economics adheres to the fundamental task of Building Morality and cultivating talents, and continuously improves the quality of talent training. The school running idea is to base on Guangxi and radiate asean; Facing the grassroots and serving the society. Facing the increasing demand for talents, the student management of Guangxi University of Finance and Economics is also facing new challenges. Therefore, the student management staff should combine the characteristics of the new era, innovate ideas, explore a student management mode that is more in line with the needs of social development, effectively improve the efficiency of student management, and cultivate technical talents that meet the social needs.

University is an important place for cultivating excellent professional and technical talents. They should clarify their own positioning and role, pay attention to the management of university students, and promote students to grow up more efficiently and rapidly.

Objectives

1. To study the current situation of student management in Guangxi University of Finance and Economics.
2. To study guidelines to the development of student management in Guangxi University of Finance and Economics.

Research Framework

The study variables of this study are student management concept, student management system, student management content, student management method, and student management results. Therefore, the research framework of this paper is as follows:

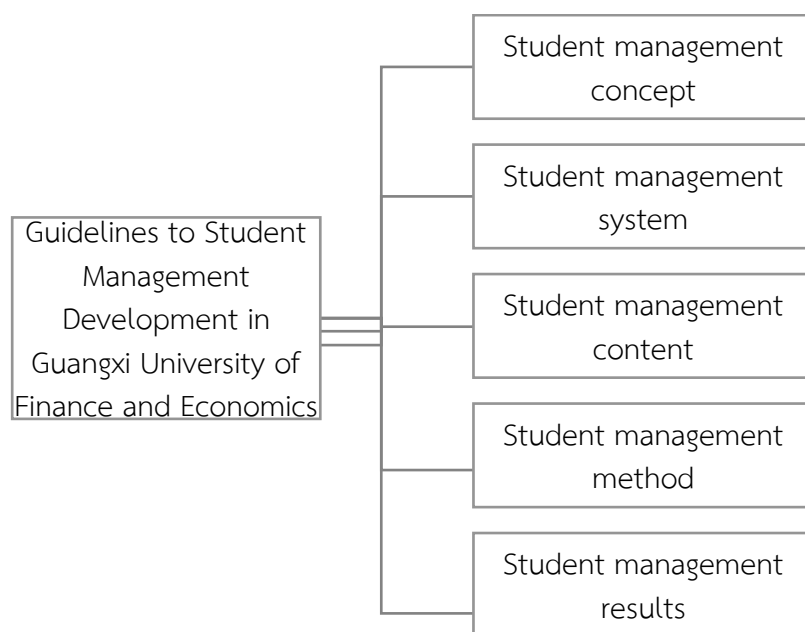

Figure 1 Research Framework

Research Methodology

To study a guide to the Information technology resources management for online teaching, the researchers have 4 processes, which are 1) the population and the Sample Group, 2) research Instruments, 3) data collection, and 4) data analysis and statistics.

In the writing of this article, through the collection and combing of the literature, the information is basically detailed and reliable, and there is a certain theoretical basis to support it. At the same time, Through the collection and combing of literature in the writing, this paper basically achieves detailed and reliable information and has a certain theoretical foundation.

A. The Population and the Sample Group

(1) The Population

20,000 management students of Guangxi University of Finance and Economics were studied.

(2) The Sample Group

The sample size was determined from the table of Krejcie&Morgan (Krejcie&Morgan, 1970: 57). According to stratified sampling method, the total number of samples in this study was 400 students. The sample was distributed to students at Guangxi University of Finance and Economics based on the Three Rules. The 400 samples included 100 people in the first grade, 100 in the second grade, 100 in the third grade, and 100 in the fourth grade. There are 200 male students and 200 female students.

B. Research Instruments

In this study, Guangxi University of Finance and Economics was selected for investigation. Through the analysis of the questionnaire survey results, we can understand the current situation of student management in Guangxi University of Finance and Economics, and put forward corresponding development guidelines.

Content effectiveness, using the project objective consistency index (IOC) methodology, consisting of 3 experts, including 1 expert in research methods, 1 expert in measurement and evaluation, and 1 expert in educational management. Experts mainly check the consistency of the questions in the questionnaire measured, the definition of purpose or operation, and check whether the use of language and expressions is correct, clear and concise. The results showed that the questions in the questionnaire

were correct in content, it covered the substance of all questions, and the average consistency index (IOC) score for all questions was acceptable, ranging from 0.67-1.00. The α coefficient is 0.878, which is greater than 0.8, indicating that the reliability of the questionnaire is very good. KMO is 0.897, which is greater than 0.8, indicating that the validity of the questionnaire is very good.

C. Data Collection

Step 1: The investigators asked the president for authorization to collect data from students at Guangxi University of Finance and Economics.

Step 2: The investigators selected 400 students using a stratified random sampling method at Guangxi University of Finance and Economics, and organized the students participating in the questionnaire to fill out the questionnaire in the classroom.

Step 3: The investigator explains the content of the research tool to the students participating in the questionnaire to understand their responses to the questionnaire, students should voluntarily answer the questionnaire and answer the questionnaire truthfully according to their opinions, give 30 minutes to fill out the questionnaire, and collect the questionnaire after the time is up.

Step 4: Investigators collect questionnaires for statistical analysis.

D. Data Analysis

(1) Organize the questionnaire data through computer software, and then use the percentage for statistical analysis.

(2) Conduct detailed statistics on the results of the collected questionnaires, and adopt the method of descriptive statistics to make more detailed and purposeful statistical analysis of the collected original data.

Results

This paper discusses the guidelines for the development of student management in Guangxi University of Finance and Economics. Data analysis results are as follows:(1)General data research of interviewees;(2) Data research of Guangxi University of Finance and Economics Student management development guide.

(1) General data research of interviewees

Among the 400 students surveyed, there are 200 boys and 200 girls, 50.00 percentage points each; Among them, 100 were freshmen, 100 were sophomores, 100 were juniors, and 100 were seniors, accounting for 25.00 percent each. 160 students majored in science and engineering, the percentage is 40.00 percent, 160 students majored in liberal arts, the percentage is 40.00 percent, and 80 students majored in art, the percentage is 20.00 percent. The number of student leaders was 152, or 38.00 percent, while the number of non-student leaders was 248, or 62.00 percent. The sample selection basically covers students from different grades, majors and identities.

(2) Data research of Guangxi University of Finance and Economics Student management development guide

1)The student management concept is about "people"-oriented, and the proportion of students who enhance their comprehensive quality and promote their all-round development which shows the highest, the percentage is 61.50 percent; The proportion of students who believe that student management is educational is the highest, the percentage is 84.50 percent. Therefore, in the development guide of student management of Guangxi University of Finance and Economics, the concept of student management should be "people-oriented" and highlight education, so that students can develop better.

2) 77.75 percent of students believe that the student management system promotes the improvement of their comprehensive quality, accounting for the highest proportion, which indicates that

in the student management work development guide of Guangxi University of Finance and Economics, the formulation of the student management system should pay attention to promoting the improvement of students' comprehensive quality.

3) 78.75 percent of students believe that social service activities play a role in promoting their integration with society in the content of student management; 79.75 percent believed that the student-managed content met the development needs of their self-management ability, and the proportion of these two items in the statistics of student-managed content was relatively high. This shows that when carrying out the student management content of Guangxi University of Finance and Economics, it is necessary to pay attention to promoting the integration of students and society and satisfying the development of students' self-management ability.

4) 75.00 percent think that the student management method adopted by the school plays a role in the student management work and meets the needs, and 74.75 percent think that multiple management methods are more beneficial to student management. so in the development guide of student management work of Guangxi University of Finance and Economics, student management methods should be diversified and flexible.

5) the overall percentage of students satisfied with the school's student management is 50.00 percent. The percentage of students who think that student management contributes to the formation of a good learning attitude is 54.25 percent. This shows that in the development guide of student management work of Guangxi University of Finance and Economics, the results of student management should enable students to form a good attitude towards learning.

Conclusion and Discussion

(1) Students' management philosophy is "people-oriented", and the proportion of students aiming at improving comprehensive quality and promoting all-round development is highest

As Fang Min (2021) said, in the process of managing students, schools must give full play to the main role of students, so that students can play a "master" attitude, pay attention to students' unique personalities, ensure that all reasonable needs are fully met, and improve the autonomy and humanization of management.

(2) The student management system promoted the improvement of students' comprehensive quality, accounting for the highest proportion

As Wu Dan (2020) said, colleges and universities should fully respect students' individuality and differences when carrying out student management work, and should serve students based on students' perspectives, so that students can play their own dominant position.

(3) Social service activities play a role in promoting the integration of students and society in the content of student management

As Jiang Wenbo (2021) said, when formulating student management content, student participation should first be considered, and the host department should set up a professional cultural and sports activity team to guide cultural and sports activities, innovate types of activities, find the convergence of activities and students' interests, and improve student participation.

(4) The student management method adopted by the school plays a role in the student management work and meets the needs

As Shi Jianmei (2022) said, in the process of student management, it is necessary to implement the management work objectives, determine the specific rights and responsibilities of each target implementation entity, break down the responsibilities in detail, and determine the specific responsibilities of the school-level and college-level specific responsible persons, Youth League committees, counselors, and study and engineering offices from top to bottom.

(5) Student management helps them form a good learning attitude, accounting for more than half of the total number of students

Liu Qin (2021) believes that students' career guidance is an important part of student management, helping students do a good job in career planning, providing students with career choices, driving the integration of students and society, and forming a good learning attitude.

Recommendations

Implications

By investigating the student management work of Guangxi University of Finance and Economics, this paper summarizes the current situation and analyzes it, and finally puts forward a guide for the development of student management. This development guide can be applied to improve student management in other universities in Guangxi, as well as to Chinese finance and economics universities and local universities, so as to provide a reference for these universities to promote students' personalized development and cultivate their international vision.

Future Research

In the future, the research scope of local universities will be further expanded to make the research results more valuable.

In the future research, the development guidelines of university student management will be applied to the actual student management work, and the effectiveness of the guidelines will be verified in practice.

References

- Fang, M. (2021). Research on the education management mode of college students in the era of big data. **Education and Teaching Forum**, (03), 161-164.
- Huang, L.F. (2020). Exploration of the integration and development of college student management and ideological and political education. **Economist**, (12), 224-225.
- Li, S. N. (2020). Research on the management and education of college students in the era of big data. **University**, (34), 47-50.
- Liu, Q. (2021). Innovative exploration of college student management strategy based on Internet development. **Leadership Science**, 6(01), 161-165.
- Jiang, W. B. (2021). The transformation and innovation of student management mode in vocational colleges in the Internet era. **China New Communications**, 25(06), 161-163.
- Krejcie & Morgan. (1970). Determining sample size for research activities. **Educational and Psychological Measurement**, (30), 607-610.
- Wu, D. (2020). Construction path of management informatization of higher vocational students based on big data background. **China New Communications**, 25(06), 92-94.
- Shi, J. M. (2021). Research on College Student Management Strategy Based on Motivation Theory. **Teaching and Education**, 8(33), 31-34.
- Yue, S. T. (2022). **Research on College Student Management in the New Era**. Ph.D., Higher Education, Huainan University, China.
- Zhao, X. L. (2022). Discussion on the problems and countermeasures faced by college student management under the new situation. M.S., **Educational Management**, Guizhou University, China.

A Guide to the Management of Student Dormitory in Nanning University

Wang Zhenying¹, Pong Horadal², and Nuttamon Puchatree³

^{1,2,3}Department of Education Management and Innovation in Learning Management,
The Graduate School of Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author: Wang Zhenying

Email: 295932157@qq.com

Abstract

The objectives of this study were twofold: firstly, to investigate the existing state of student dormitory management at Nanning University, and secondly, to offer a comprehensive framework for the enhancement of student dormitory management practices within the university. The target population for this research comprised 377 students enrolled at Nanning University. Data collection was carried out through the utilization of a questionnaire as the primary research instrument. The sample size was determined utilizing the Krejcie-Morgan table (1970), employing a simple random sampling technique. Statistical analysis of the collected data involved the utilization of percentage calculations, means, and standard deviations.

The findings of the study are presented as follows: 1. The study found that the current state of student dormitory management at Nanning University is generally good, with high levels of satisfaction regarding the management system, equipment configuration, and environment. However, there is a need to improve dormitory service management satisfaction. 2. The study provides a guide for the development of student dormitory management at Nanning University, including recommendations to improve the management system, hardware facilities, personnel quality, and safety protocols.

Keywords: Student dormitory management, Development guide, Nanning University.

Introduction

In addition to academic pursuits, university students engage in various extracurricular activities both within and outside the campus. While the classroom serves as the primary learning environment and receives significant attention from educational institutions, the student dormitory, being the primary residential space for students, should also be accorded importance by both the institution and the wider society. The dormitory plays a crucial role in transmitting spiritual and cultural values, serving as a potential curriculum and exerting a significant influence on the overall campus environment. As a vital hub for students' living and academic experiences, university dormitories not only provide convenience in daily life but also foster ongoing learning and personal growth opportunities for students.

However, the current state of affairs indicates that dormitory resources have not yet been fully leveraged as educational resources, and numerous issues persist in dormitory education. Additionally, the implementation of dormitory education in our country is relatively recent, thereby presenting numerous challenges. It is imperative for Chinese universities to collectively address and resolve the shared predicament of enhancing the existing state of dormitories and transforming them into educational environments that foster students' development and growth. In summary, the significance of this study is to investigate the current situation of student dormitory management at Nanning University and provide guidance for the development of student dormitory management at Nanning University.

Objectives

1. Study the current situation of student dormitory management in Nanning University.
2. Provide a guide for the development of student dormitory management in Nanning University.

Research Framework

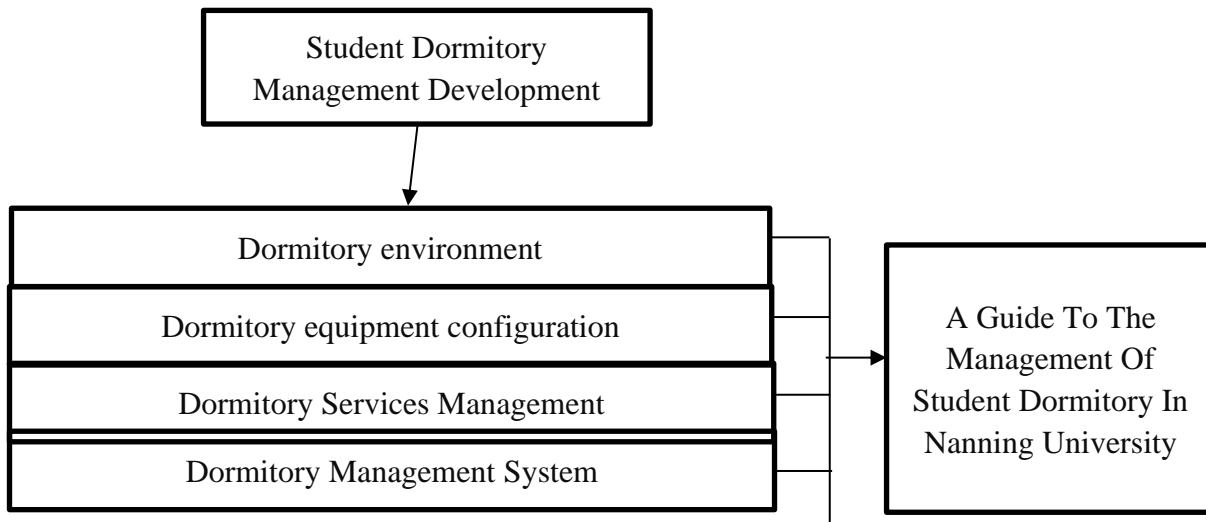

Figure 1 Research Framework

Research Methodology

Population

All Nanning University students, a total of 20,487 students and dormitory management personnel are the overall survey. Through questionnaire surveys, the problems existing in Nanning University student dormitory management are studied to provide a practical basis for this paper.

The Sample Group

This paper adopts the method of sampling survey to select 377 people from all the target groups of the survey, and estimates and infers the status of the whole group according to the survey results of these people. The Krejcie-Morgan was used to determine the sample size, and a simple random sampling technique was used.

Of the 377 students surveyed, 206 were males, accounting for 54.64%; There were 171 female students, accounting for 45.36%; There were 286 students from the first to the third year of university, accounting for 75.86%; There are 91 students in the fourth year of university and above, accounting for 24.14%. There were 211 students majoring in Chinese, accounting for 55.97%, and 166 students majoring in science, accounting for 44.03%. The sample selection basically covered students of different genders, grades and majors of Nanning University. This survey can comprehensively and objectively reflect the basic situation of the development of student dormitory of Nanning University, so as to further explore the main problems and countermeasures in the development of student dormitory.

Research Instruments:

Questionnaire

According to the subject and research purpose, the general research questions are drawn up, focusing on the dormitory management and student needs, and analyzing the gathering points of the requirements of students with different academic qualifications and the operation status of the dormitory management, and the corresponding feasible countermeasures and suggestions are put forward.

Questionnaire design

According to the combining and analysis of relevant literature and policy documents, the questionnaire of this paper is designed. The questionnaire mainly includes two parts, the first part is the basic situation survey of students, the problem design is an objective single-choice question the second part is the current status of student dormitory management survey, some of the questions are set as Likert level 5 scale questions, aiming to understand the subjective feelings of the respondents on the dormitory management. Reliability validity test was performed for the scale questions in the questionnaire.

Result

This research employs a mixed-methods approach, incorporating both qualitative and quantitative research methods. By conducting a comprehensive literature review and administering a questionnaire survey, the study analyzes the primary issues and potential underlying causes related to the management of student dormitories at Nanning University. Building upon these findings, the study takes into account the emerging demands of social and contemporary developments concerning the physical infrastructure and support services within student dormitories. The ultimate aim is to provide students with a secure and conducive environment for both their academic pursuits and daily lives, while offering valuable insights to advance the development of student dormitories in higher education institutions.

The principal research findings are presented as follows:

1. The state of student dormitory management at Nanning University is generally commendable within the context of the institution's overall development of student dormitories. The satisfaction levels pertaining to the dormitory management system, dormitory equipment configuration, and dormitory environment are predominantly high. However, there is a need for further improvement in enhancing the satisfaction level of dormitory service management.

2. A comprehensive guide for the enhancement of student dormitory management at Nanning University encompasses the following recommendations:

- 1) Effectively enhance the construction of the dormitory management system.
- 2) Improve the configuration of hardware facilities in student dormitories.
- 3) Strengthen the quality and competence of dormitory management personnel.
- 4) Enhance the safety management protocols within student dormitories.

Conclusion and Discussion

Conclusion

1. Dormitory environmental satisfaction

Regarding satisfaction with the dormitory environment, as previously mentioned, Zhao Hongrui (2020) posits in their study titled "Research on the Path to Strengthening the Management of Student Dormitories in University s and Universities" that enhancing the management of student dormitories, incorporating educational guidance within the management process, and fostering a transformative approach to dormitory management can effectively cultivate improved living conditions and a conducive atmosphere for students. Thus, it is imperative to enhance the internal environmental management system within dormitories.

2. Dormitory equipment configuration

In relation to equipment configuration, it is imperative for governmental entities to address the rapid expansion of private education and acknowledge the role of private schools in enhancing the overall quality of education in China. Additionally, it is crucial to increase support by implementing proactive policies and formulating a comprehensive set of supportive measures. These measures may include direct funding, as well as indirect policy support such as preferential land prices, in order to ensure equitable policy treatment between private and public education. This entails implementing consistent enrollment

policies, government subsidy policies, tax reduction policies, and other relevant measures. By doing so, the operational burden on private schools can be alleviated to a certain extent. Furthermore, the establishment of a private education development fund can be considered to provide support and facilitate the advancement of private education.

3. Dormitory service management

1) Enhance the quality training of dormitory service managers, specifically emphasizing the improvement of their competitive and service-oriented mindset. Within the management team, foster a concept of survival through quality and development through reform and innovation. Establish a daily evaluation mechanism to ensure a higher level of proficiency in dormitory management tasks. Adhere strictly to the school's relevant rules and regulations, maintaining consistent professionalism and continuously enhancing personal qualities. Serve as an exemplary role model for students.

2) Bolster the safety management protocols within dormitories. In Universities and universities, augment the safety awareness of dormitory managers through diverse approaches and methods.

4. Dormitory management system

The dormitory management system should be standardized, aiming for scientific and rational approaches that are clear, specific, and results-oriented. Its provisions must exhibit clarity in five distinct aspects: first, outlining clear individual work tasks; second, defining clear terms of reference; third, specifying clear criteria for quantity, quality, and efficiency of work; fourth, delineating clear measures for completing work tasks; and fifth, ensuring clarity in the content and written expression of each article. Building upon the foundation of the dormitory management responsibility system, a comprehensive assessment should be conducted to gain objective insights into the quality of the dormitory management team, the quality of work, and the magnitude of contributions. This transformative approach aims to address past ambiguities and uncertainties regarding rights and responsibilities, ultimately enabling dormitory management personnel to maximize their effectiveness and impact.

Discussion

1. Dormitory environmental satisfaction

The topic of environmental satisfaction within student dormitories has been highlighted in the research conducted by Zhao Hongrui (2020) in their study titled "Research on the Path to Strengthening the Management of Student Dormitories in Universities and Universities." According to Zhao, improving the overall living conditions and atmosphere for students necessitates a strong emphasis on dormitory management, incorporating educational guidance, and transforming dormitory management into a creative endeavor. In order to achieve these goals, it is essential to enhance the internal environmental management system of dormitories.

Psychological research has demonstrated that the environment has a significant impact on the human brain, influencing sensations, perceptions, appearances, and thoughts, all of which subsequently influence various human activities. When the surrounding environment and conditions align with the ideals of ideological education, students are more likely to be influenced and nurtured intellectually, leading to an enhancement of their ideological realm. A well-maintained, comfortable, well-lit, and aesthetically pleasing dormitory positively affects students' well-being and mental clarity. It is evident that a pleasant dormitory environment plays a crucial role in fostering a positive, healthy, and civilized dormitory culture. Therefore, it is crucial to allocate sufficient resources to improve the overall dormitory environment while concurrently providing guidance and cultivating a sense of aesthetic appreciation within the dormitory's microenvironment.

By implementing a more flexible and effective hygiene inspection mechanism, the civilized standards of dormitories can be reassessed, and appropriate measures can be taken against any uncivilized behavior within the dormitory. It is important to strengthen students' awareness of cleanliness and self-

management, encouraging them to develop good hygiene habits and contribute to the creation of a harmonious, green, and tidy dormitory. By fostering such an environment, we can promote a conducive and pleasant living environment for all residents.

2. Dormitory equipment configuration

Su Yincheng (2004) highlighted in the study "Management of Student Dormitory Equipment and Facilities" the significance of effectively managing dormitory equipment and facilities to provide students with a secure and stable learning and living environment, as it serves as a crucial material guarantee for their healthy growth. Therefore, it is imperative to enhance the hardware facilities of student dormitories.

1) Firstly, national policies should support private Universities and universities to foster balanced development. Private higher education has emerged as a significant component of China's higher education landscape since the advent of reform and opening up. It has progressively matured alongside the growth of private education and holds a crucial position in China's education sector. However, private higher education encounters various complexities, including challenges related to the quality of students, inadequately skilled faculty, inexperienced management teams, insufficient operational funds, as well as developmental obstacles stemming from outdated ideologies, unclear property rights, difficulties in implementing preferential measures, and limited autonomy in institutional management.

As an essential educational institution, government authorities must address the rapid expansion of private education and acknowledge the role of private schools in enhancing the quality of education in China. Simultaneously, active policies should be implemented to increase support and establish a series of supportive measures. These measures could include direct funding or indirect policy support, such as preferential land prices, to ensure equitable treatment between private and public education sectors. This parity in policy treatment encompasses enrollment policies, government subsidy policies, tax reduction policies, and other pertinent areas. By adopting such measures, the operational burden on private schools can be alleviated, and the establishment of a private education development fund can be considered to support and promote the growth of private education.

2) Secondly, improvements in student dormitory accommodation are essential to meet the high-quality expectations of students regarding hardware facilities and environmental infrastructure. Consequently, increased investment in dormitory hardware facilities and environmental construction becomes imperative. Adequate investment is pivotal in transforming the existing substandard dormitory conditions. The initial step involves organizing relevant personnel and experts to conduct a specialized investigation to determine the necessary investment in hardware facilities and environmental upgrades. Thorough discussions should be conducted to outline the strategies and approaches for enhancing these aspects within the context of higher education.

Based on the research plan, specific areas that require increased investment in Universities and universities should be identified, and effective resource allocation strategies should be devised considering the constraints of limited resources. This allocation process should prioritize tasks based on their urgency and importance, categorized into three levels: important and urgent, important but not urgent, and urgent but not important. Lastly, the allocated resources should be implemented according to the predetermined investment plan, with diligent supervision and management to ensure their appropriate utilization for the intended purposes.

3. Dormitory service management

In the study "A Brief Discussion on the Service and Management of Student Dormitories in Universities and Universities," Tan Jianzheng (2015) proposed that enhancing the management of service personnel and empowering students' self-management contribute to fostering a harmonious dormitory system and culture.

To achieve this, the following measures can be implemented:

1) Strengthen the quality training of dormitory service managers. Special attention should be given to enhancing the sense of competition and service among management personnel, fostering a management concept that values quality, survival, and development through reform and innovation within the management team. Standardization can be achieved through a daily evaluation mechanism to ensure the effective execution of dormitory management tasks. Adherence to relevant school rules and regulations, consistent demonstration of appropriate behavior, continual self-improvement, and setting a positive example for students are vital aspects to be prioritized.

2) Establish an external supervision mechanism that allows students to oversee the activities of logistics management personnel. Open complaint reception days, electronic complaint mailboxes, and other channels can be utilized to solicit the opinions of teachers and students regarding student dormitory management. Effective communication with the dormitory management department, timely feedback to complainants, and the handling of behaviors that impact students' daily lives, such as inappropriate intrusion by male teachers into women's dormitories or unauthorized inspection of personal belongings, can be addressed through proper complaint procedures. This helps prevent undesirable incidents, such as individual staff exploiting the situation, displaying negative work attitudes, or engaging in inappropriate actions.

3) Increase the number of school dormitory administrators. In accordance with the institution's development plan and student needs, a comprehensive plan should be formulated regarding the overall number and structure of student dormitory management staff. Establishing an appropriate team structure is essential, with staff members accounting for 15% of the total student population and assigning student dormitory administrators at least 1% of the total student count. In terms of age composition, a balance between experienced, middle-aged, and young employees should be achieved. Older staff members can contribute their wisdom and experience, middle-aged staff members can ensure smooth communication between different generations, and young employees possess strong receptiveness and are capable of effectively engaging with students while demonstrating an innovative spirit. Regarding educational qualifications, dormitory administrators should primarily hold undergraduate and graduate degrees, while other staff members may possess technical diplomas or University degrees, gradually phasing out those with an educational level below high school.

4) Enhance safety management in dormitories. Various approaches can be adopted to strengthen the safety awareness of dormitory managers in Universities and universities.

5) Reinforce the safety management of students' personal belongings in dormitories. With the advancement of information technology, the utilization of platforms such as Weibo or WeChat public accounts can facilitate the establishment of a university information release platform. This platform serves not only as a means of internal communication within the university but also as a platform accessible to the public. It enables students to quickly contact dormitory security managers in case of personal safety threats. Additionally, regular maintenance of monitoring equipment in the dormitory, stringent management of outsiders entering the dormitory building, and ensuring the security of students' belongings should be prioritized.

4. Dormitory management system

In the article "Analysis of University Student Dormitory Management in the New Era," Wang Shihan (2020) emphasizes the importance of adapting University student dormitory management to the changing times and continuously innovating management methods that align with the characteristics of students. This approach aims to foster a healthy and harmonious dormitory atmosphere. Therefore, when enhancing the construction of the dormitory management system at Nanning University, the following points should be considered:

1) Standardize the dormitory management system, ensuring its scientific and reasonable nature, clarity and specificity, simplicity in implementation, and result-oriented approach. The provisions of the

system should adhere to five clear criteria: clear definition of individual work tasks, explicit terms of reference, precise determination of work quantity, quality, and efficiency, well-defined measures for task completion, and clarity in the content and written expression of each article. By implementing a comprehensive assessment based on the responsibility system of dormitory management, a better understanding of the dormitory management team's quality, work quality, and contribution can be obtained. This assessment aims to fundamentally transform the previous situation of unclear accountability and recognition in dormitory management work, allowing dormitory management personnel to maximize their roles.

2) Establish a self-management mechanism for students, harnessing the full potential of students' self-management capabilities and fostering a mechanism of "self-management, self-service, and self-education." With the overarching goal of timely understanding student dynamics, actively incorporating student voices, and striving for continuous improvement in dormitory management, students should be encouraged to lead by example and assume a core leadership role. This entails caring for their peers in all aspects of their academic, personal, and political lives. By actively participating in student management work and promoting the development of students' self-discipline, a relative student management model centered on student autonomy can be established. This shift empowers students, transforming their subordinate and passive position in student management and enabling them to take on an active role, enhance their self-discipline and self-control abilities, and cultivate a sense of subjectivity and responsibility.

By implementing these strategies, the dormitory management system at Nanning University can evolve and adapt to the unique needs and characteristics of its student population, ultimately fostering a conducive and harmonious living environment.

Recommendations

Implications

Student management, particularly the management of student dormitories, holds a crucial role in overseeing student life. In order to effectively lead and manage student dormitories, education administrators must possess a high level of ideological consciousness, policy understanding, and management skills. It is essential to establish comprehensive systems that encompass all aspects of student dormitory management. Only through comprehensive management that covers all facets of student dormitories can the full potential of dormitory life and education be realized. Hence, education administrators must recognize the significance of prioritizing the construction of dormitory hardware facilities and creating a conducive environment. Furthermore, attention should be directed towards the development of dormitory-related policies and personnel systems.

Future Research

In formulating the guidelines for managing and developing student dormitories in Nanning University, the research approach employed was primarily based on a questionnaire survey conducted exclusively among the students of Nanning University, resulting in a limited sample size. Moreover, the research was confined to a specific location, failing to account for variations in characteristics, scale, status, geography, and other factors across different regions. As a consequence, the findings derived from this study possess limited generalizability and applicability. Therefore, it is recommended to extend the research scope to encompass a broader range of local universities, thus enabling a comparative analysis and cross-regional sampling to enhance the robustness and validity of the conclusions.

References

- Tan Jianzheng. (2015). **On University Student Dormitory Service and Management**. Huaqiao University.
- Su Yincheng. (2004). Student Dormitory Equipment and Facilities Management. [J]. **Industry and Technology Forum**, (03), 221-222.
- Wang Shihan. (2020). **Analysis of University Student Dormitory Management in the New Era**. China University of Mining and Technology.
- Zhao Hongrui, (2020). Research on the Path of Strengthening the Management of Student Dormitories in University s and Universities. **Science and Technology Information Development and Economy**, (16), 234-235.

The Development Guide for the Effective Application of Group Cooperative Learning in English Subject, Nanning, China

Mo Xiangli¹, Praneet Muangnual², and Tanaput Chanchaen³

^{1,2,3}Department of Education Management and Innovation in Learning Management,
The Graduate School of Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author: Mo Xiangli

Email: 305361441@qq.com

Abstract

The objectives of this study were to (1) To develop learning achievement by using group cooperative learning in the subject of English (2) To study satisfaction of learning by using group cooperative learning in the subject. The research sample is 377 students in Nanning elementary school. The research tool was a questionnaire to collect data. The sample size was determined by the Krejcie-Morgan (1970), using simple random sampling. Statistics employed for data analysis were the percentage, mean and standard deviation. It was found that most teachers still have more difficulties in applying group cooperative learning to carry out teaching. Therefore, this paper starts from the problem, through reviewing the literature and investigating and analyzing the current application of group cooperative learning in six elementary school in Nanning, and puts forward some effective coping strategies for the common problems that occur in the application group cooperative learning. The main problems found in the survey include: 1) Inadequate attention from teachers towards students during group learning sessions; 2) The form of group cooperative learning is not rich enough; 3) Insufficient awareness of learning; 4) The evaluation system is not perfect. Implications for improvement include: 1) Increasing teachers' attention to students during group learning; 2) Enriching the learning form of English group cooperative learning to increase students' interest in learning; 3) While improving students' awareness of learning, the composition of group members should be reasonably divided; 4) It is necessary to guide students to learn self-reflection and strengthen the guiding role of teachers in evaluation.

Keywords: Teaching English, Group learning, Cooperative learning, Effective teaching, Development guide

Introduction

Cooperative learning is a teaching approach where students collaborate in groups to accomplish a shared task, with clear roles and responsibilities. It is an effective method advocated in education, emerging in the United States in the 1970s and gaining significant attention in China after the new millennium. Ke Qin's (2022) research highlights cooperative learning as a new learning method for independent student exploration and knowledge acquisition, improving interest and classroom atmosphere. The Elementary Education Curriculum Reform encourages student participation and exploration in English learning, with teachers providing guidance. Teacher intervention in cooperative learning, as studied by Jin Yule (2005), Jiang Qingxin (2006), and Fang Wenxin (2019), influences student outcomes and breaks traditional classroom limitations. Cooperative learning emphasizes student-centered education, mobilizing enthusiasm and cooperation skills, promoting communication and interaction between teachers and students, and benefiting students of all proficiency levels. It improves performance and motivation in learning. Cooperative learning has been widely adopted in junior high

school English teaching, leading to successful implementations in schools like Durangkou and Yang Si. Nanning actively responded to curriculum reform, promoting cooperative learning since 2012 and achieving initial results. However, challenges remain, such as the need for comprehensive evaluation and addressing discrepancies between academic performance and classroom engagement.

To address these issues, this study focuses on the implementation of cooperative learning in English teaching, investigating problems and strategies to enhance students' comprehensive English language application abilities. Six elementary schools in Nanning are chosen as research sites, aiming to provide practical insights and a theoretical reference for cooperative learning research in Nanning's elementary education context.

Objectives

1. To investigate the implementation of group cooperative learning in English teaching in Nanning, China.
2. To provide guides for enhancing the effectiveness of group cooperative learning in the English subject within the Nanning elementary schools.

Research Framework

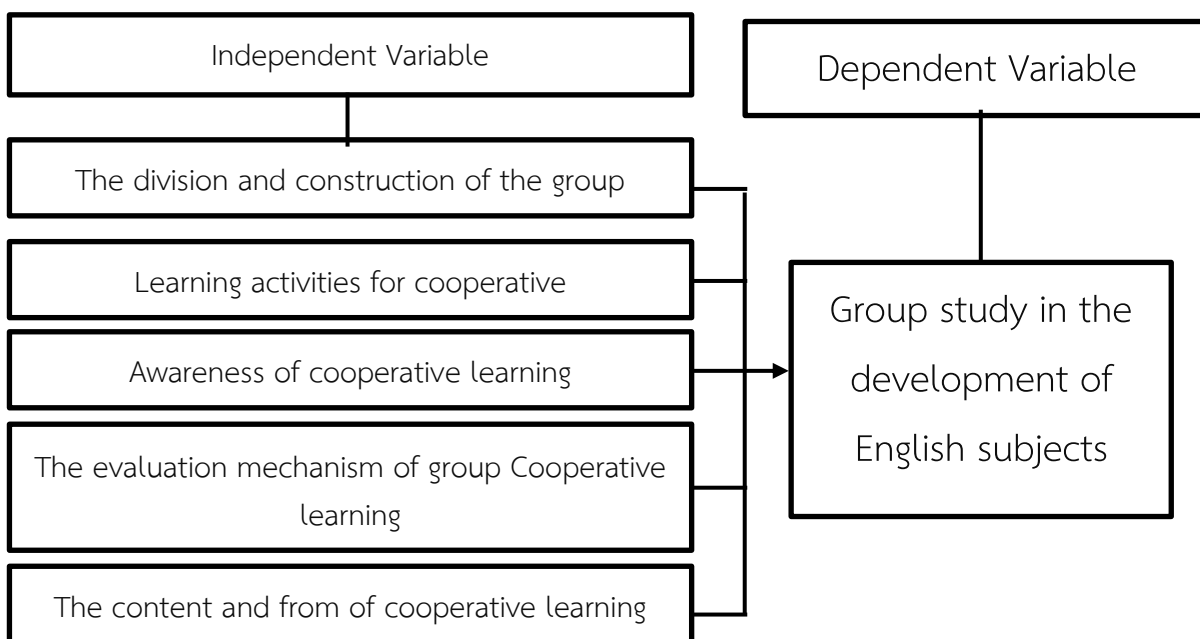

Figure 1 Research Framework

Research Methodology

The Population

A total of 10,177 students and 511 school administrators from six elementary schools at three different levels in Nanning participated in this study. The objective was to investigate the common issues related to the application of group cooperative learning in English subjects in primary schools in Nanning. Questionnaire surveys and interviews were conducted to gather data and provide practical insights for the research.

The Sample Group

For this study, a sampling survey method was employed to select a representative sample of 377 individuals from the target groups. The survey results from these participants were used to estimate and infer the overall status of the entire population. The sample size was determined using the Krejcie-Morgan (1970) method, and a simple random sampling technique was applied to ensure a fair representation of the population.

Research Instruments

A questionnaire survey was conducted, involving interviews with teachers and student questionnaires. The identified problems were categorized into three dimensions: teachers, students, and group cooperative learning itself.

The questionnaire was designed based on relevant literature and policy documents, examined by three experts for validity. It consisted of two parts: basic information about students and their experiences with group work in English classes. Reliability and validity tests were conducted for the scale questions.

Data collection relied on questionnaire surveys distributed to a representative sample of students. Statistical analysis, including percentages, mean values, and standard deviations, was performed using computer software. The analysis explored demographic characteristics, professional development, and specific dimensions of cooperative learning. The questionnaire had 32 questions covering group division and construction, learning activities, content and form of cooperative learning, awareness of cooperative learning, and evaluation mechanisms.

Result

1. Students' Views on English Group Learning

The standard deviation for being valued by the teacher and satisfaction with the form of English group learning was the smallest (S.D.=0.065 and S.D.=0.075, respectively), indicating relative consistency in these aspects. The standard deviation for English group division, learning improvement, satisfaction with content, and sufficient content of group learning was not large (S.D.=0.1587, S.D.=0.1541, S.D.=0.115, and S.D.=0.132, respectively), suggesting overall consistency among students. However, the average score for interest in the content of English group learning was the lowest (M=1.9), indicating a need for improvement in content and form.

2. Overall Development of English Group Cooperative Learning

The overall development of English group cooperative learning was at a good level. Students reported high levels of satisfaction with English group division (M:3.2), activities (M:3.5), cooperation among group members (M:4.5), and clear tasks in learning activities (M:4.2). However, there was a need for improvement in interest in content (M:1.9), richness of group learning format (M:2.4), and content of each English group study (M:2.1).

Conclusion and Discussion

Conclusion

1. In summary, the study revealed that students' views on English group learning were relatively consistent, with some areas, such as teacher valuation and satisfaction with the form, showing higher agreement. However, there were areas in need of improvement, particularly in the content and form of English cooperative learning. Overall, the development of English group cooperative learning was considered good, with high satisfaction levels in division, activities, cooperation, and clear tasks.

However, attention should be given to enhancing interest in content, enriching the learning format, and strengthening the content of each English group study.

2. Based on the findings from the interview, promoting the development of cooperative learning in the English community in primary schools can be achieved by increasing teachers' attention and participation in group learning, enriching the learning format to enhance student interest, improving the quality of cooperative learning content, rationalizing group composition, and guiding self-reflection and teacher evaluation. By following these guidelines, primary schools can create an effective and engaging learning environment, leading to improved learning outcomes and the cultivation of important skills such as cooperation, communication, and self-reflection.

Discussion

According to D.G. Lamarre et al. (1998), consensus and mutual respect among group members promote group building and improve satisfaction, while clear goals and tasks can help group members better understand their roles and responsibilities. Transparent and impartial assessment methods reduce concerns and dissatisfaction. Therefore, cultivating teachers at the theoretical level of group cooperative learning is crucial, as it provides a solid foundation. Practical training and creating a supportive environment are also necessary. Regular evaluation and adjustment of teaching strategies enhance the effectiveness of group cooperative learning.

Recommendations

Implications

Implementing group cooperative learning in English teaching can enhance student satisfaction in the following ways:

1. English teachers play a vital role in implementing cooperative learning. To promote effective learning, teachers should recognize the importance of cooperative learning, enhance their theoretical knowledge through continuous education, and improve their practical skills through activities such as online learning, classroom observation, reading, and communication. Education departments and schools should provide ample opportunities for English teachers, especially new and rural teachers, to learn and receive training.

2. Forming successful cooperative learning groups requires careful group division. Ideally, groups should consist of 4-6 members and be formed based on the principle of homogeneity between groups and heterogeneity within groups. This means selecting students with strong English skills and organizational abilities as leaders, followed by students with good grades but careful and organized skills as deputy leaders. The remaining members should be chosen considering their personality, gender, family background, and learning level to ensure a fair and balanced group. Once the groups are formed, they should remain consistent, with designated roles for different cooperative tasks in class, facilitating teacher management.

3. Cultivating students' cooperative consciousness and skills is essential. English teachers should foster students' awareness of cooperation by implementing specific regulations and systems that clarify how to engage in cooperative learning activities. This can be done through the following aspects:

(1) Developing students' adherence to norms: Students should be well-prepared before class, occupying their designated group positions, moving quickly and quietly, and ensuring that study materials are complete and neatly arranged. They should refrain from shouting or disrupting others during cooperative learning, speak in an orderly manner, actively listen to other groups without interrupting or obstructing, and offer applause and encouragement to display groups.

(2) Cultivating students' sense of cooperation: Teachers should consistently emphasize that each member's performance impacts the overall group's performance. Students should work hard for

the group's success, fostering a spirit of sharing and engaging in discussions with other group members to reach consensus. As students are the primary participants in classroom teaching, teachers should employ diverse teaching methods to enhance their interest in learning. English teachers should encourage active participation in group cooperation activities and pay special attention to students with lower grades, providing timely guidance and encouragement.

(3) Ensuring students understand the procedures of cooperative learning: Defining a clear procedure for cooperative learning enables students to quickly enter the cooperative learning state, saving time and aligning with learning objectives. The specific process includes clarifying the purpose and content of cooperative learning, making plans and assigning learning tasks, independent study, deepening memory, cooperative inquiry, information integration, oral summaries, and fine processing. This gradual approach fosters smoother group activities, with students placing greater emphasis on collective strength, actively listening, sharing, assisting one another, and communicating to achieve common goals, ultimately fostering enthusiasm and creating a harmonious classroom atmosphere.

In summary, research and practical application of group cooperative learning in primary school English teaching hold significant value. It improves students' English language proficiency and independent learning abilities, enhances their enthusiasm and interest in learning, promotes professional collaboration among teachers, and enhances the quality and efficiency of education and teaching.

Future Research

1. Investigate different implementation methods of small group cooperative learning: Future research can focus on exploring the effectiveness of various implementation methods, such as project cooperation, role-based cooperation, and role-playing, in different educational contexts.

2. Study the effects of small group cooperative learning on students of different ages: Previous research has primarily examined the learning outcomes of lower-grade students. Future studies can further investigate the impact of this learning approach on students of different age groups.

3. Investigate the application of small group cooperative learning in low-resource areas: Implementing small group cooperative learning may pose challenges in resource-limited areas like rural settings. Future research can explore strategies for implementing this learning mode in such areas and study its impact on students and teachers.

4. Study the cross-cultural applicability of small group cooperative learning: Examining the applicability of small group cooperative learning in different cultural backgrounds is another important research question. Future studies can explore its effects in diverse cultural contexts and identify the most suitable implementation approaches for cross-cultural educational environments.

The researcher intends to address these research gaps in future studies and contribute to the advancement of scientifically grounded small group cooperative learning for teachers on the front lines.

References

- Ke, Q. (2022). **Teacher Intervention in Cooperative Learning in High School English: A Master's Thesis**. Hubei Normal University.
- Jiang, Q. (2006). On the Importance of Teacher Intervention in Student Autonomous Learning. **Foreign Language World**, (02), 10-15.
- Wang, G. (2017). **Teacher Intervention in Cooperative Learning in Junior High School Chinese: A Master's Thesis**. Sichuan Normal University.
- Fang, W. (2019). **The Impact of Teacher Intervention Methods on the Effectiveness of Cooperative Learning in High School English Writing Classes: A Master's Thesis**. Qufu Normal University.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). **Determining sample size for research activities**. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.

The Training Guideline of Creative Talents of Art Majors in Guangxi Beihai Higher Vocational College

Xue Yisha¹, Sirikorn Tosati², and Tanaput Chancharoen³

¹Beihai Vocational College

^{2,3}Bansomdejchaopraya Rajabhat University

Corresponding Author: Xue Yisha

E-mail: 769698108@qq.com

Abstract

The purposes of this study were: (1) to study talent training of art majors in Guangxi Beihai Vocational College; (2) to study the guideline creative talents of art majors in Guangxi Beihai Vocational College. The study was conducted with 200 students of art majors in Guangxi Beihai Vocational College. The research instruments was questionnaires, and data analysis used descriptive statistical analysis. The results were presented as follows:

(1)The current situation of creative talents of art students in Guangxi Beihai Vocational College Transcendental awareness had the smallest mean score (M=3.10), indicating an overall lack of transcendental awareness among students. This was followed by motivational awareness (M=4.03), learning ability (M=4.03), and imaginative ability (M=4.07). Among the dimensions, the largest mean score was for general ability (M=4.33), and after averaging the dimensions in total, the score was 4.02, indicating that the students' overall creative ability was weak.

(2) The guideline of creative talents of art majors in Guangxi Beihai Vocational College were (1) Optimization of internal cultivation environment , detail were - strengthen the goal management of school education , the government should raise the social status of artistic creative talents , gathering and shaping the spirit of campus culture , build a "talent cultivation" management model and setting up innovative and entrepreneurial courses (2) Optimization of external cultivation environment; detail were - optimize school-enterprise cooperation and promote creation with practice, multi-party subjects unite to shape creation with diversity, hold large art exhibitions and use competitions to promote creativity .

Through the above descriptive statistical analysis, we can know that the two hypotheses of this paper are valid and draw two conclusions about the cultivation of creative talents in art majors in Beihai Vocational College:

(1) The current situation of creative talent cultivation in North Sea Vocational College of Art has a lot of room for development, and there are still more shortcomings, such as the awareness of talent cultivation, the concept of talent cultivation and the mode of talent cultivation need to be further optimized.

(2) North Sea Vocational College should guide the cultivation of creative talents in terms of curriculum setting, teacher team construction, teaching facilities and equipment, building employment platform, and creating campus culture atmosphere, etc.

Keywords: Guangxi Beihai Vocational College; Art Major; Creative Talents;

Introduction

With the reform of higher education, the social functions of higher education institutions have become more prominent, and the delivery of professional talents to the society has become one of the most important functions of such institutions. Yao Jiao Na and Xia Yan Xia (2022) pointed out in their study that under the development trend of China's art and culture industry, the society has an urgent demand for talents in the art and culture industry, and there are currently many specialized art colleges and universities in China in order to meet the demand for creative and entrepreneurial talents in the art and culture industry. At present, most higher education institutions are not appropriate in cultivating creative talents, and still adopt the traditional education and teaching mode consistently, which leads to problems such as insufficient comprehensive literacy and weak innovation consciousness of students.

For art majors, creativity is one of the important abilities for them to base on society and develop their professional specialties. Under the premise of the current fierce competition, the demand for creative talents in various social industries is increasing, and Beihai Vocational College, as a vocational college, has the task of delivering professional talents to the society. The art students of this school have the problems of poor creativity and unexciting professional achievements. It is a strong necessity to find out the problems and propose strategies to enhance students' creativity by combining the actual situation of the art students of this school, which can not only promote the overall development of the students of this school, but also further promote the sustainable development of the school.

Objectives

- 1.To study talent training of art majors in Guangxi Beihai Vocational College.
- 2.To study the guideline of creative talents of art majors in Guangxi Beihai Vocational College.

Research Framework

This paper identifies the research framework as shown in the following figure.

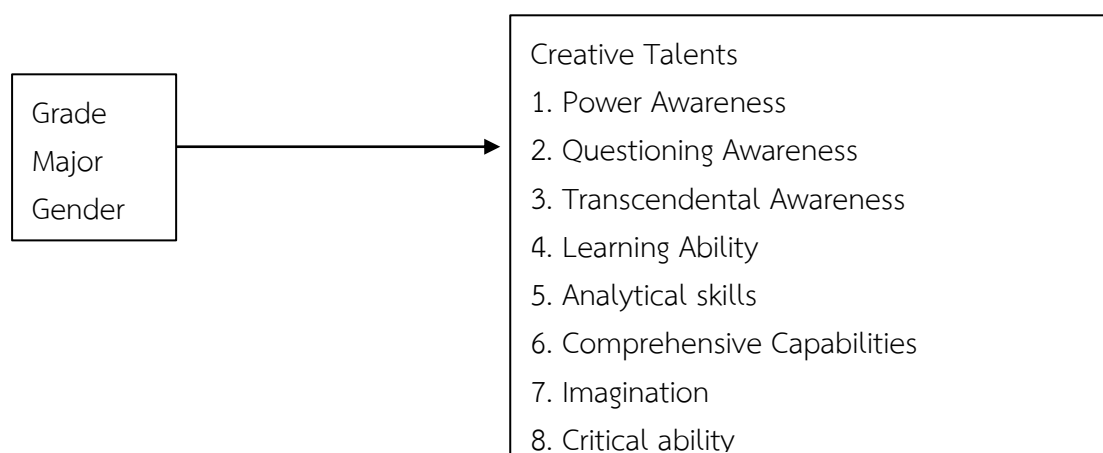

Figure 1 Research Framework

Research Methodology

The Population and the Sample Group

The Population

The population of this paper is 400 students of art in vocational colleges

The Sample Group

The Krejcie & Morgan formula yielded a sample of 152 students, but in practice 200 students were collected.

Sample analysis

The target population of this study is mainly the students of North Sea Vocational College, 200 students were selected using Krejcie & Morgan formula, 200 questionnaires were distributed and 200 questionnaires were returned, with a 100% return rate.

Research Instruments

Questionnaire

Questionnaire survey is an important method to collect objective data and information in this paper, and the author has prepared a research questionnaire for the research content, drawing on the questionnaire in Ling Jingbo's (2020) "Research on Cultivation of Innovative Talents in Art in Guangdong Colleges and Universities in the Context of Cultural and Creative Industry Development". This questionnaire adopts a 5-point scale, with one direct self-assessment question designed for each dimension and the other two questions belong to indirect self-assessment questions to ensure the authenticity and validity of responses.

Creation steps for research tools:

The author mainly followed the following steps to complete the design of the research instrument.

1. Develop items based on relevant theories and on questionnaires designed by relevant scholars.
2. Determine the dimensions of the questionnaire, which are innovation consciousness and innovation ability, where innovation consciousness dimension is divided into motivation consciousness dimension, questioning consciousness dimension and transcendence consciousness dimension, and innovation ability dimension is divided into learning ability dimension, analysis ability dimension, synthesis ability dimension, imagination ability dimension and critical ability dimension, in total 8 questionnaire dimensions. Three questions are set for each dimension, totaling 24 questions, so as to comprehensively collect the current situation of students' creativity.
3. Validity analysis of the questionnaire was conducted, mainly by inviting industry experts to judge its validity and correctness.
4. Revised based on feedback from 3 experts.
5. The higher the score given by the experts and the average score of the experts is above 0.7, the better the reliability of the questionnaire.
6. The revised questionnaire will be officially distributed and used in the art majors of Beihai Vocational College.

The questionnaire dimensions are divided into two dimensions, namely, creative consciousness and creative ability. The creative consciousness dimension is divided into motivation consciousness dimension, questioning consciousness dimension and transcendence consciousness dimension, and the creative ability dimension is divided into learning ability dimension, analysis ability dimension, synthesis ability dimension, imagination ability dimension and critical ability dimension, which are 8 questionnaire

dimensions in total. Three questions are set for each dimension, totaling 24 questions, so as to comprehensively collect the current situation of students' creativity.

Data Collection

This paper is a quantitative study, and the data collected were mainly analyzed using EXCEL tables for descriptive statistics, in which the reliability and validity tests were hand-calculated to produce the results. Based on the collected data, the 8 dimensions of motivation, questioning, and transcendence, and the 8 dimensions of innovation ability, including learning ability, analysis, synthesis, imagination, and criticism, were evaluated.

Data Analysis and Statistics

The data from this study were statistically analyzed using the following methods.

1. The basic information of the research subjects, was presented in the form of descriptive statistics percentages.
2. Eight dimensions, including the motivational awareness dimension, the questioning awareness dimension, the transcendental awareness dimension, the learning ability dimension, the analytical ability dimension, the synthesis ability dimension, the imagination ability dimension, and the critical ability dimension, were analyzed and interpreted in terms of means and standard deviations.

The analysis criteria are shown in the following table.

Third, through the analysis of the questionnaire data, based on the situation presented in each dimension, the problem of creativity cultivation of art students in Beihai Vocational College is proposed and corresponding suggestions are made.

For the content of the interviews in this paper, this paper mainly analyzes and summarizes the school's art major running situation, talent training situation, base construction situation and talent training problems in a qualitative summary way. Firstly, we interview the five leaders in charge of the school and five full-time teachers separately to collect original materials; secondly, we organize and summarize the collected original materials, mainly according to the initial goal and background of the school's establishment of the art major, the construction of the art major base, the development of school-enterprise cooperation, the problems and development ideas in creative talent cultivation, the employment situation of art major students, the characteristics of the talent cultivation process, and the opinions of the employers on the problems of talent cultivation. The problems and difficulties in the cultivation of creative talents, education concept, education content and curriculum construction, teaching management, teaching quality control measures, problems in the construction of teachers, difficulties in the cultivation of creative talents, evaluation of the rationality of the student management system, teaching mode, suggestions for the student management system, etc. The interview questions in this paper are summarized for obtaining the above information; finally, the organized interviews are drawn into descriptive statistical tables.

Result

Table 1 Descriptive statistics of the current situation of talent cultivation of art majors in Guangxi Beihai Vocational College

Variables	M	S.D.
Power Awareness	4.03	1.80
Questioning Awareness	4.17	1.57
Transcendental Awareness	3.10	2.07
Learning Ability	4.03	3.20

Variables	M	S.D.
Analytical skills	4.27	6.93
Comprehensive Capabilities	4.33	3.97
Imagination	4.07	2.63
Critical ability	4.17	2.37
Overall average score	4.02	3.06

The current situation of creative talents of art students in Guangxi Beihai Vocational College mean score was 4.02, which indicates that the students' overall creative ability was weak. Among the dimensions, the largest mean score was for comprehensive capabilities (M= 4.33), and after The mean score of transcendence consciousness was the smallest (M= 3.10), indicating an overall lack of students' transcendental awareness. This was followed by power awareness (M= 4.03), learning ability (M= 4.03), and imagination ability (M= 4.07).

Analysis of the problem of talent cultivation of art majors in Guangxi Beihai Vocational College

For the problem analysis, this paper is mainly combined with the teacher interviews to conduct detailed analysis, as follows:

Table 2 Descriptive statistics of interviews with art teachers in Guangxi Beihai Vocational College

Projects	Content
The original purpose, objectives and background of the school's art program	(1) Initial purpose: To contribute to the construction of socialism with special characteristics. (2) Objective: To cultivate professional, artistic and innovative talents for local and national purposes. (3) Background: The predecessor of Beihai Vocational College was founded in January 1997 as Beihai Normal School, the only public higher vocational college in Beihai, Guangxi. The students' academic performance was not particularly good when they entered the school, and they lacked good study habits. However, students are generally open-minded, have a wide range of interests, pursue positivity, pay attention to complex and diverse contents, and dabble in national, social, and political hotspots, but value judgments, emphasizing appearances over connotations.
Art professional base construction situation	According to the requirements of "top+", "modern apprenticeship", "school-enterprise integration, step-by-step upgrading" and other engineering training modes, the institute seized the opportunity of the autonomous region's model art training and management training base to upgrade the environment, equipment and facilities of the original training rooms under the digital structure, and to build a number of new training rooms.
The development of school enterprise cooperation and engineering combination	In practicing the reform of modern apprenticeship talent training mode, the college implements the school-enterprise "double main body" education model, transplanting the enterprise operation and management methods, guided and monitored by the enterprise's specialized personnel, and managed by a team of teachers and students from the performance, music, broadcasting and hosting majors, with teachers acting as enterprise managers at the same time, and students completing the learning process as employees, with zero distance to the professional counterpart jobs.

Projects	Content
Problems and development ideas in creative talent cultivation	(1) Problems: Inadequate internal cultivation environment, external cultivation environment shackles. (2)Development ideas: Optimization of the internal cultivation environment and the external cultivation environment.
Employment of art majors	The teachers' level and schooling ability of higher vocational colleges in Northwest China are relatively thin, but in order to seek the development of the school, they try to cultivate talents that are difficult to be affirmed by the society and recognized by the market. The similarity of talent training mode in vocational and technical colleges is more serious, the characteristics and development direction of art majors are not clear, teaching practice is not strong, and talent training cannot reflect the characteristics of our school.
Features of the talent development process	The three creative talents cultivation characteristics of innovation, entrepreneurship and creativity.
Feedback from employers to graduates	The differentiation of talent cultivation objectives is not strong, and the specifications and quality of talent cultivation are not newly defined and defined, thus the overlap and imitation are more obvious and lack distinctive characteristics.
Problems and difficulties in the cultivation of creative talents	Institutional arrangements are out of touch with reality, individualism in the cultivation of artistic and creative talents, and the pursuit of short-term effects of artistic and creative talent cultivation models.
Educational concepts, educational content, and curriculum construction aspects	(1)Institutions aim at seeking completeness, newness and profit, disregarding their own schooling traditions and characteristics, and the phenomenon of repeatedly setting up majors is more common. (2)They have advantages in traditional majors such as fine arts, design, art, etc., but go beyond their own schooling strength to open majors such as drama performance, broadcasting and hosting, film directing, etc. , in order to achieve a complete range of art majors. (3)The development history is relatively short and the schooling strength is relatively weak, but out of the orientation to make the school bigger and stronger, the new majors such as industrial design, art management and animation design are opened regardless of everything. (4)The similarity in the setting of majors is not only a reflection of the impetuosity of art education, but also makes the quality of talent cultivation greatly reduced, and makes the characteristics and advantages of Guangxi Beihai higher vocational institutions converge.
Measures in teaching management and teaching quality control	Build "talent cultivation" management mode, set up innovative and entrepreneurial courses, optimize school-enterprise cooperation, promote creativity with practice, and the cultural and creative industrial park plays the role of a carrier combining government, industry, academia and research.
Problems in faculty development	The title structure is unreasonable, the structure of dual-teacher quality is not scientific, the training is not strong, and the training intensity is not high.
Difficulties in creative human resources development	Lack of depth of school-enterprise cooperation, imperfect relevant practical training equipment, lack of practical training funds, etc.
Evaluation of the reasonableness of the	Some student management systems are too bloated and complex, faculty incentives are unscientific, and faculty-student evaluation systems are unreasonable.

Projects	Content
student management system	
Teaching mode situation	Continuously increase the proportion of training sessions and comprehensive design-based and research-based creative experiments in the context of actual topics, create a teaching environment for students' independent experiments, cooperative learning and research-based practice, and form a new practical teaching mode that adapts to students' ability cultivation.
Suggestions for student management system	<ol style="list-style-type: none"> 1. Raise the pure artistic technical training to the exploration of artistic thought, artistic spirit and artistic concept. 2. To commend and publicize a number of outstanding artistic and creative models and create a good atmosphere for artistic college students to become successful; to strengthen exchanges and cooperation with the organizers of artistic and creative competitions outside China. 3. Closely connect with social reality, reflect market trends, emphasize the practical and vocational nature of talent cultivation, and focus on the consistency between theoretical study and social practice.

Problems in curriculum setting

1.1 The ratio of public basic courses to professional courses is not reasonable

At present, all majors in the art and design department of the university have offered relevant theoretical and practical courses, but in these courses, the proportion of public basic courses is too large, and many students reflect that these courses are difficult and difficult to learn; on the contrary, the professional courses are relatively small, which leads to the students' lack of comprehensive mastery of this professional knowledge. In addition, the school should appropriately increase some elective courses to meet the needs of students with different interests and future development directions.

1.2 Lack of innovation consciousness and entrepreneurship education

The current society needs high quality skilled talents with innovative ability and entrepreneurial spirit, therefore, colleges and universities should strengthen the cultivation of students in this regard. However, in the case of this university, although some lectures or activities about innovation and entrepreneurship are organized, they are still lacking in general. At the same time, teachers themselves lack corresponding training opportunities and platforms to improve their teaching level and cannot provide better guidance and help to students.

1.3 Weak practical training link

Art design is a discipline that focuses on practical operation, therefore, the construction of internship bases inside and outside the school is especially important. The university has established several off-campus internship bases, such as Hongwan Village Cultural and Creative Industrial Park in Beihai City, which provide students with certain practice opportunities. However, due to various reasons, such as poor business conditions and safety hazards of enterprises, it is difficult for some of the off-campus internship bases to run stably in the long run, thus affecting the practice effect of students.

2. Problems in the faculty team

2.1 Insufficient double-teacher teachers

As a higher education institution, we have been committed to building a team of "dual-teacher" teachers to improve students' comprehensive quality and employment competitiveness.

On the one hand, many new young teachers do not have rich experience in the industry and can only make up for this shortcoming by self-learning or attending short-term training courses; on the other hand, some older teachers have rich teaching experience, but they lack understanding of current market demand and cannot pass on the latest knowledge to students. Therefore, it is not easy to create a high quality "dual-teacher" teaching team.

2.1 The number of part-time teachers is small and their level is not high.

In the art department of Beihai Vocational College, some courses are taught by external teachers, such as music performance and dance choreography. These external teachers have certain industry background and practical ability, and can give students more practical guidance. However, the survey found that the number of part-time teachers currently employed by the university is relatively small, and many are from non-related professional fields, which makes it difficult to ensure the quality of some courses. In addition, these part-time teachers also generally have uneven teaching standards, which requires further strengthening of management and guidance.

3. Problems in the construction of practical training base

3.1 Limited on-campus practical training sites

Art disciplines focus on skill training, so the setting of on-campus practical training sites is especially important. At present, there is only one art building in our college as a practical training place, which cannot meet the needs of students for various practical operation activities. At the same time, because the school is located in the urban area, there are not many off-campus internship units, which makes it difficult for students to be exposed to more and better practical work opportunities, thus affecting their practical application ability and employment competitiveness.

3.2 Lack of stable off-campus practical training bases with certain scale

Under the current severe employment situation, it is very necessary for higher vocational colleges to find stable off-campus practical training bases with a certain scale. However, we find that Beihai Vocational College does not have such a stable off-campus practical training base with a certain scale at present. Therefore, one of the effective ways to solve this problem is to actively seek cooperation with enterprises to establish off-campus training bases.

3.3 Weakness of teachers

In order to improve students' practical application ability and employment competitiveness, teachers themselves must have relevant industry experience or vocational skill level certificates. However, the reality is not optimistic, many teachers engaged in art education do not have these conditions, which will undoubtedly bring great difficulties to teaching.

Conclusion and Discussion

The research results are consistent with the content and purpose of the study. From the multiple intelligence theory, lifelong education theory and the relevant views of Ling Jingbo (2020) scholars, the cultivation of creative talents in art majors is closely related to the hardware facilities and equipment, cultivation concept and development mode of the school, so the research results of this project are consistent with the research contents of the scholars and the relevant theories. By dividing the creative consciousness dimension into motivation consciousness dimension, questioning consciousness dimension and transcendence consciousness dimension, and the creative ability dimension into learning ability dimension, analysis ability dimension, synthesis ability dimension, imagination ability dimension and critical ability dimension with mean score, standard deviation, local minimum, local maximum and N validity of 8 dimensions, the following conclusion can be drawn

1. The current situation of creative talents of art students in Guangxi Beihai Vocational College mean score was 4.02, which indicates that the students' overall creative ability was weak. Among the dimensions, the largest mean score was for comprehensive capabilities (M= 4.33), and after The mean score of transcendence consciousness was the smallest (M= 3.10), indicating an overall lack of students' transcendental awareness. This was followed by power awareness (M= 4.03), learning ability (M= 4.03), and imagination ability (M= 4.07)

2. The guideline of creative talents of art majors in Guangxi Beihai Vocational College were 1) Optimization of internal cultivation environment, detail were - strengthen the goal management of school education, the government should raise the social status of artistic creative talents, gathering and shaping the spirit of campus culture, build a "talent cultivation" management model and setting up innovative and entrepreneurial courses 2) Optimization of external cultivation environment; detail were - optimize school-enterprise cooperation and promote creation with practice, multi-party subjects unite to shape creation with diversity, hold large art exhibitions and use competitions to promote creativity

Discussion

This paper adopts a combination of qualitative and quantitative research methods, based on literature research method and questionnaire survey method, to analyze the main problems and possible reasons for the cultivation of creative talents in art majors in Guangxi Beihai Vocational College. On this basis, the path of cultivating creative talents in art majors in Guangxi Beihai Vocational College is considered comprehensively. Combined with the effective measures taken for the cultivation of creative talents of art majors in Beihai Vocational College, it can provide reference for the cultivation of art majors. The main research conclusions are as follows.

(1) Adjust the curriculum and focus on practical teaching. Yu Guojun (2013) pointed out that reasonable curriculum setting as well as practical teaching is necessary for art majors to improve their creative ability. Therefore, Beihai Vocational College should fully consider the market demand and the actual situation of students in the curriculum setting, reasonably arrange the ratio of theory and practical training class hours, and appropriately increase the proportion of skill training classes in order to improve students' hands-on ability.

(2) Strengthen the construction of faculty members. According to Qian Kun (2018), a better teacher structure and high level of faculty strength are effective guarantees for students' creative ability enhancement, and colleges and universities should spare no effort to introduce highly qualified talents. Therefore, Beihai Vocational College should also introduce double-teacher teachers with rich experience and higher level, and encourage young teachers to work in enterprises or participate in various vocational skills training activities to improve their own quality.

(3) Improve teaching facilities and equipment. Jin Tongkang and Gu Zhiyue (2002) take Australia as an example and argue that teaching facilities and equipment are the basic conditions to ensure the quality of higher education, and the improvement of students' creative ability is closely related to the improvement of equipment. Therefore, Beihai Vocational College should increase investment in art education infrastructure, improve school conditions, and provide a good learning environment for students.

(4) Build an employment platform. Xue Xinyu (2019) believes that the employment problems of art students are very prominent at present, mainly reflected in the unstable school-enterprise cooperation units and the lack of professional conformity. Therefore, Beihai Vocational College should further actively carry out school-enterprise cooperation, establish a stable off-campus internship base, and recommend graduates for employment through various ways to achieve a win-win situation for the school, students and enterprises.

(5) Create a campus cultural atmosphere. Scholars such as Zhang Rongwei (2020) believe that students' creativity will be reflected in various activities and also get inspired in various activities. Therefore, Beihai Vocational College should hold various kinds of cultural performances and competitions so that students can get the opportunity to show their talents in practice; at the same time, it can also use radio stations, bulletin boards and other media to popularize art knowledge and stimulate students' interests.

Recommendations

Implications

Artistic talent cultivation objectives stipulate the basic principles of how schools cultivate artistic talents and what kind of artistic talents to cultivate. Correct cognition and reasonable grasp of artistic talent cultivation goals play an important guiding role in clarifying the development direction of art education, constructing the cultivation mode of artistic talent, and arranging art education activities. Therefore, in the cultivation of artistic talents, the goal-oriented and market-developing approach should be used to guide students' personality characteristics, thus enhancing their creative abilities.

Future Research

This paper adopts a quantitative plus qualitative research method, but in terms of quantitative research, it is limited to descriptive statistics, and the relationship between the factors influencing the cultivation of creative talents in art majors and students' abilities has not been quantified, which requires further research work by the author. At the same time, the sample size should be further expanded to ensure that the sample has a certain representativeness nationwide.

References

- Jin, T. K., & Gu, Z. Y. (2002). Australian higher education quality assurance system and its enlightenment. *Yunnan Education*, (24), 74–79.
- Ling, J. B. (2013). **Research on the cultivation of innovative artistic talents in Guangdong universities under the background of the development of cultural and creative industries**. CNKI. <https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CMFD201402&filename=1013319241.nh>
- Qian, K. (2018). Study on the cultivation of learning ability of art students in higher vocational colleges. *Comparative Studies of Cultural Innovation*, 2(12), 50–51.
- Xue, X. Y. (2019). Analysis of employment problems of art students in higher vocational colleges. *Yellow River Voice*, (7), 144. <https://doi.org/10.19340/j.cnki.hhzs.2019.07.248>
- Yu, G. J. (2013). On the construction of talent cultivation system of digital media art in higher vocational colleges. *Electronic Manufacturing*, (23), 176. <https://doi.org/10.16589/j.cnki.cn11-3571/tn.2013.23.180>
- Zhang, R. W., Ke, S. J., Lian, R., & Li, D. (2020). The relationship between interpersonal communication ability and meaning of life: The role of loneliness and grade. *Psychological Development and Education*, 36(5), 576–583. <https://doi.org/10.16187/j.cnki.issn1001-4918.2020.05.09>

Guidelines for Teaching Management Issues and Development of Mental Health Courses in Guangxi Beihai Vocational College

Wei Xin¹, Wichian Intarasompun², and Nuttamon Puchatree³

¹Beihai Vocational College

²Bansomdejchaopraya Rajabhat University

Corresponding Author: Weixin

E-mail: 627545612@qq.com

Abstract

The purposes of this research were to: 1) analyze the problems in the construction of mental health courses in local higher education institutions; 2) propose strategies to improve the management of mental health courses. The population/sample for this research consisted of 200 students from North Sea Vocational College. The research instrument utilized for data collection was a questionnaire administered through simple random sampling and supplemented by interviews conducted with ten teacher representatives, each addressing items corresponding to the questionnaire dimensions. The statistics analyzed the respondents' general data and the current situation of teaching management of mental health courses using mean and standard deviation.

The results were found that student compliance with course guidelines was low ($M=4.0$, $SD=9.7$), indicating poor engagement. Teaching quality was rated as subpar ($M=3.8$, $SD=2.8$), suggesting ineffective instructional methods. Alignment of teaching concepts with government requirements was low ($M=4.0$, $SD=6.1$), implying outdated approaches. The teaching secretary's management was viewed as inflexible ($M=4.2$, $SD=3.0$), pointing to administrative issues. Overall, teaching management concept had the lowest mean ($M=4.23$, $SD=7.47$) across categories, while teaching management team had the highest mean ($M=4.37$, $SD=5.03$). In summary, the quantitative analysis revealed problems with student engagement, teaching quality, outdated concepts, and administrative rigidity in the teaching management of mental health courses. Modernizing course administration, content, and instruction could potentially improve the effectiveness of mental health education at these institutions. Further qualitative research may provide additional insights.

Keywords: Teaching Management, Guidelines for Teaching, Development of Mental Health Courses, local higher education institutions

Introduction

As society progresses rapidly, people's material living standards have soared, yet their spiritual well-being hasn't kept up. The fast-paced life has given rise to numerous psychosocial challenges. In response, the government has prioritized the development of psychological counseling and psychotherapy sectors. Policies now mandate that schools establish mental health counseling rooms and employ at least one counselor, aiming to safeguard students' mental health.

Li Yang (2019) highlights that with societal advancements, health now encompasses both physical and mental well-being. Data from the World Health Organization in 1999 revealed that China's mental illness rate stood at 14.3%, posing significant challenges to societal and human development. Moreover, the WHO estimates that mental illnesses account for 17.4% of the top 20 major diseases, indicating a significant and growing concern.

Pan Cheng (2016) suggests that universities are adopting a proactive stance. They're not just creating on-campus mental health counseling centers but also integrating mental health principles into daily teaching. Dedicated mental health courses aim to equip students with effective mental well-being strategies. However, given their recent introduction, these courses are in their nascent stages and face challenges in teaching management and modalities, such as the teaching management mechanism, mode, and concept.

The problems mentioned, including issues with teaching methods, outdated concepts, and administrative rigidity, are important to study in order to find solutions to improve the management of mental health courses. This research focuses on these key areas needing attention in order to identify approaches that can enhance the effectiveness of mental health education. By analyzing the current situation in teaching management and pinpointing areas needing improvement through student surveys, targeted recommendations can be provided to modernize course administration, update course content, and utilize better instructional techniques. Examining crucial issues in concepts, teaching quality, and engagement allows for insightful solutions tailored to addressing the current deficiencies. This study aims to illuminate these problems in order to present optimized, evidence-based recommendations for advancing mental health course management.

Objectives

1. Analyze the problems in the construction of mental health courses in local higher education institutions.
2. To propose strategies for improving the management of mental health courses.

Research Framework

This paper identifies the research framework as shown in the following figure.

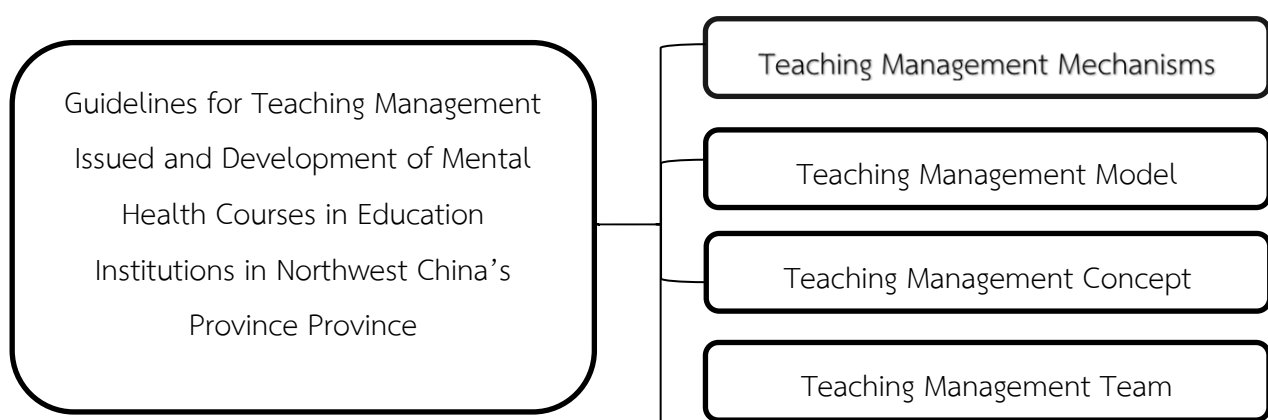

Figure 1 Research Framework

Research Methodology

Population

The target population of this research is mainly 400 students in Guangxi Beihai Vocational College.

The Sample Group

According to Krejcie & Morgan's table (Krejcie & Morgan, 1970: 57), it was determined that the total sample size should be 196, and the actual total number of the research was 200, with a difference of 4; there were 100 people with general psychological problems, 50 people with serious psychological problems, 20 people with potential psychological problems, and 30 people with no problems, using a completely Random sampling was used to draw the sample.

Research Instruments

1. Questionnaire

In this study, a questionnaire titled "Teaching Management of Mental Health Courses in Higher Education Institutions in Guangxi Northwest China" was used to gather objective data on the research content. The creation process involved: 1) Item formulation based on relevant theories and prior scholar works, 2) Identifying dimensions such as basic information, teaching management mechanism, mode, concept, and team with a total of 15 questions, 3) Undertaking a validity analysis with industry experts, 4) Making revisions based on expert feedback, ensuring that the average expert score remained above 0.73 for high reliability, and 5) Administering the refined questionnaire to Beihai Vocational College freshmen. The utilization of the questionnaire tool enabled comprehensive data collection, ensured adherence to established standards, and incorporated expert insights for enhanced accuracy and relevance.

2. Interview

The study employed the interview method to scrutinize teaching management issues of mental health courses at Beihai Vocational College. Through stratified sampling based on age, 10 teachers were selected: three each from age groups 20-30, 31-40, and 41-50 years old, and one from the 51 and above age bracket due to its smaller representation. The interview dimensions were crafted aligning with the questionnaire's objectives, targeting areas like the format, orientation, management issues, objectives and content, evaluations, significance, and practicality of the mental health curriculum.

Data Collection

The research questionnaire, interview outline, and reliability analysis were prepared over a 30-day period. This phase also included the initial distribution of the questionnaire, conducting interviews, data collection, and the drafting of the opening report. Data from the study were statistically analyzed in two primary ways: firstly, the participants' basic information such as grade, major, and gender was depicted using descriptive statistics percentages; and secondly, four dimensions (teaching management mechanism, mode, concept, and team) were evaluated based on the number of respondents and frequency.

Data Analysis and Statistics

The data from this study were statistically analyzed using the following methods.

1. The basic information of the research subjects, was presented in the form of descriptive statistics percentages.

2. Eight dimensions, including the motivational awareness dimension, the questioning awareness dimension, the transcendental awareness dimension, the learning ability dimension, the analytical ability dimension, the synthesis ability dimension, the imagination ability dimension, and the critical ability dimension, were analyzed and interpreted in terms of means and standard deviations.

3. The data were analyzed by using average value and standard deviation methods. The data interpretation for average value as follows Likert, R. (1937):

- 4.50 – 5.00 express Degree of student creativity at the highest level
- 3.50 – 4.49 express Degree of student creativity at the high level
- 2.50 – 3.49 express Degree of student creativity at the medium level
- 1.50 – 2.49 express Degree of student creativity at the low level
- 1.00 – 1.49 express Degree of student creativity at the lowest level

4. Through the analysis of the questionnaire data, based on the situation presented in each dimension, analyze the current situation, and organize the interview data, organize the problems related to mental health courses in Beihai Vocational College, and make corresponding suggestions.

Result

1. Questionnaire Data Analysis

Table 1 Descriptive statistics of the current situation of teaching management of mental health courses in higher education institutions in Northwest China's Guangxi Province

Variables	Mean	Standard Deviation	Interpretation
Teaching management mechanism	4.23	5.37	high
Teaching Management Model	4.23	2.50	high
Teaching management concept	4.23	7.47	high
Teaching Management Team	4.37	5.03	high

Table 1 showcases the descriptive statistics related to the teaching management of mental health courses in higher education institutions in Northwest China's Guangxi Province. For the variable Teaching Management Mechanism, the mean and standard deviation were (M=4.23, S.D.=5.37), both labeled as "high". The Teaching Management Model had statistics of (M=4.23, S.D.=2.50), the Teaching Management Concept showed (M=4.23, S.D.=7.47), and lastly, the Teaching Management Team displayed the highest mean at (M=4.37, S.D.=5.03). All variables were interpreted as having high scores.

2. Interview Data Analysis

Form of Mental Health Courses: Currently, mental health courses predominantly employ a lecture and discussion format in multimedia settings. This leads to diminished student engagement, contrary to the desired active and experiential learning for mental health. Incorporating varied activities like role-playing and situational experiences could enrich the course experience.

Direction of Mental Health Courses: The teaching directions are multifaceted, with focus areas like content-centric, discipline-oriented, experience-driven, and problem-oriented curricula. However, there's a noticeable lack of clarity in choosing a consistent direction.

Problems with School Management: School management often underemphasizes the importance of mental health education. The prevailing exam-focused education system distracts from the significance of mental well-being, relegating these courses to mere formalities.

Problems with Course Objectives and Content: The course content often lacks a practical approach and continuity. It's essential to align teaching with students' real-life challenges, encouraging self-awareness and personal growth.

Problems with the Evaluation: Evaluations lean heavily on quantitative methods, which inadequately measure students' grasp of psychological concepts. A more holistic evaluation is necessary.

Emphasis on the Construction of Mental Health Education Curriculum: Institutions, pressured by metrics like college entrance rates, often sideline mental health curricula. When present, these courses are at risk of being overshadowed by other subjects.

Focus on the Operationalization of the Curriculum: The curriculum's objectives need clearer actionable goals. Instead of abstract ideals, there should be a shift towards tangible behavioral outcomes that foster students' psychological well-being.

Conclusion and Discussion

This study examined the current state of teaching management of mental health courses among 200 first-year college students in Northwest China's Guangxi Province.

The results revealed several issues in teaching management. For teaching management mechanism, compliance with course guidelines ranked lowest, indicating poor student engagement. Regarding teaching management model, quality of instruction ranked lowest, suggesting ineffective teaching methods. For teaching management concepts, alignment with government requirements ranked lowest, implying outdated approaches. In terms of teaching management team, the teaching secretary's management ranked lowest, pointing to administrative problems. Overall, teaching management concept ranked lowest across categories, while teaching management team ranked highest.

In summary, the analysis uncovered issues with student compliance, teaching quality, outdated concepts, and administrative rigidity in mental health course management. Modernizing course administration, updating content, and improving instruction could enhance the effectiveness of mental health education at these institutions. Further qualitative research may provide additional insights into areas needing improvement.

Discussion

The present study aimed to examine the current state of teaching management of mental health courses in higher education institutions in Guangxi Beihai Vocational College. The quantitative results revealed several problematic areas, including poor student compliance, low teaching quality, outdated concepts, and administrative rigidity. These findings align with and build upon the existing research literature on mental health course management, as will be discussed here.

First, the conclusion that student engagement needs improvement echoes Man Dehui (2022), who advocated for experiential teaching approaches that motivate students by incorporating interactive psychological activities. The flipped classroom model proposed by Yu Xiaoxia (2021) also supports the need for updated teaching techniques to increase student participation. Clearly, promoting compliance through enhanced instructional methods is an area requiring attention.

Furthermore, the issue of ineffective teaching approaches identified here relates to Xiao Xuan. (2022), who found a lack of communication and interactive learning in mental health classrooms. This lends credence to the need for student-centered and engaging instruction to foster interest and participation. Additionally, Yang, Hanqing (2021) highlighted deficiencies in many teaching management personnel's educational science knowledge. Better teacher training in pedagogical methods is therefore critical.

Moreover, modernizing administrative aspects of curriculum management, as concluded here, aligns with Lv Zuixia (2021), who emphasized proper organizational and operational management of mental health courses. Updating administrative approaches thus appears key.

Finally, the conclusion that teaching concepts are outdated mirrors Yu Xiaoxia's (2021) recommendation for constantly renewed course content attuned to the times. Enhancing the relevance and dynamism of instructional materials is thereby important.

In conclusion, this study's quantitative results and conclusions are reinforced by prior literature underlining similar areas for improvement in student engagement, teaching quality, concepts, and management. The consistency of these findings underscores the vital need for reforms to mental health course administration and instruction to foster student participation and educational efficacy. Further mixed methods research can continue illuminating the specific steps needed to modernize this crucial curriculum.

Recommendations

Implications

The problem of teaching management of mental health courses in higher vocational colleges in Northwest China's Guangxi Province is changing with the development of the times, and there are some problems in various aspects such as teaching management mechanism, teaching management mode, teaching management concept and teaching management team. Therefore, the school should follow the pace of development of the times, innovate the teaching management concept, and target the problems in management with modern teaching management methods.

1. Strengthen the teaching management model and develop a management policy system. Due to the late start of the psychology profession in China, the relative lack of psychology professionals and the lack of popularized psychology knowledge, it leads to the lack of corresponding

knowledge and experience of the current school leadership and the lack of supervision and evaluation techniques and means for the mental health education curriculum to evaluate the design and implementation process of the whole curriculum and the effectiveness of the curriculum. To strengthen school administration's management of the mental health education curriculum, it is first necessary to strengthen leadership and management's awareness of the importance of mental health education and, if necessary, to introduce corresponding regulations and policies to provide a basis for it.

2. Enhance the quality of teaching and learning. Therefore, schools should change the dogmatism and rigid constraints in the management process, and instead incorporate positive attitudes into teachers' teaching management systems. For example, schools should organize regular psychological seminars for staff, focusing not only on teachers' teaching performance and student achievement rankings, but more importantly, on their emotional experiences and living conditions at work. When setting goals, schools should not simply emphasize the teaching performance requirements of high scores, high rankings, and high promotion rates.

3. Importance of Curriculum. Integrate the concept of paying attention to the level of students' mental health into pre-service training, and provide new administrators and teachers with induction education and teacher skills training in the pre-service training curriculum, specifically including making new teachers and administrators understand the nature, characteristics and significance of professional work; enhancing administrators' sense of identity, mission and responsibility for their work; understanding the history and current situation of school development, and enhancing their understanding of the school and sense of belonging ; to understand the history and current state of school development, to teach them the principles, methods and art of teaching, and to help new administrators and teachers to get into their roles as soon as possible. Improving the perceptions of school administrators and teachers should begin at the "cradle" by introducing them to the importance of student mental health issues in a variety of ways during their pre-service training.

4. Rational aspects of teaching management. Establish and cover the school's three-level interactive network management organization, that is, the establishment of psychological members in school classes, the establishment of psychological counseling stations in the first grade, the establishment of the school's mental health education center one by one in the establishment and management of this "class a year a school" three-level interactive network organization in the establishment and management of this "class, grade, school" three-level interactive network, improve the school The overall management level of mental health education. The Guideline for Mental Health Education in Higher Education Schools (revised in 2012) issued by the Ministry of Education clearly states that mental health education should be organically combined with class teachers' work, class team activities, campus cultural and sports activities and social practice activities to carry out mental health education in various ways. Its main task is to help students solve general psychological problems and provide guidance for them, while popularizing the knowledge of mental health education and organizing regular psychological and mental health activities. Class psychological members are mainly served by students who have received relevant mental health training and play an important role in the class.

Future Research

This paper adopts a quantitative plus qualitative research method, but in terms of quantitative research, it is limited to descriptive statistics, and the relationship between the influencing factors of teaching management of mental health courses and students' development has not been quantified, which requires further research work by the author. At the same time, the sample size should be further expanded to ensure that the sample has a certain representativeness nationwide.

References

- Li, Y. (2019). **Research on positive mental health teaching intervention of rural left-behind college students with mobile phone dependence and academic delay**. In Proceedings of the 2019 3rd International Conference on Advancement of the Theory and Practices in Education (ICATPE 2019) (pp. 1033-1037).
- Likert, R. (1937). A technique for the measurement of attitudes. **Archives of Psychology**, 22(140), 1-55.
- Lv, Z. (2021). The application of multimedia technology in mental health teaching. **Electronic Technology**, (07), 124-125.
- Man, D.H. (2022). A brief discussion on the use of experiential teaching in mental health education courses in private colleges and universities. **Journal of Hehe College**, (04), 114-116.
- Pan, C. (2016). A preliminary investigation on the application of emotional teaching mode of mental health course for college students in colleges and universities. **Examination Weekly**, (53), 148-149.
- Xiao, X. (2022). Innovation in mental health teaching and management in universities under the background of the Internet - Review of "Research on the development of mental health education models in universities under the perspective of the Internet". **China Science and Technology Papers**, (04), 479.
- Yu, X. X. (2021). Exploring the teaching model of mental health courses in colleges and universities with the support of flipped classroom. **Teachers**, (29), 17-18.

Strategies for Improving the Quality of After-school Services at Zhuqiao Primary School Under the Double Reduction Policy

Ye Xinyu¹, Tanaput Chanchaoren² and Sirikorn Tosati³

^{1,2,3}Graduate School, Bansomedjchaopraya Rajabhat University, Bangkok, Thailand.

Corresponding Author: Ye Xinyu

E-mail: ksisyes@163.com

Abstract

With the official promulgation of the Double Reduction Policy, an important policy in China's compulsory educational stage, one of the outstanding problems is the dilemma that the quality of after-school services provided by primary and secondary schools does not match the expectations of society and parents. This study analyzes the current situation of after-school services at Shanghai Zhuqiao Primary School through a questionnaire, and explores the deep-seated factors that affect the quality of after-school services in primary schools. Researcher conducted a questionnaire survey on 77 teachers, 275 students, and 250 parents at Zhuqiao Primary School using random sampling technology. Researcher conducted descriptive statistical analysis on questionnaire data and found that the main factors affecting the quality of after-school services at Zhuqiao Primary School are policy awareness, after-school service guarantee, after-school service content, after-school service evaluation, and school enterprise family cooperation. And based on this, a solution was proposed to improve the quality of after-school services in primary schools.

Keywords: Double Reduction Policy; Primary School; After-school Services; Strategy

Introduction

In July 2021, the State Council of China promulgated the Opinions on Further Alleviating Students' Responsibility for homework and Off campus Training in the Compulsory Educational Stage, with the goal of reducing students' unreasonable and unnecessary homework burden and psychological burden (An, 2021). After the promulgation of this policy, schools of compulsory Educational stage in China have actively taken measures to vigorously promote the implementation of after-school services. After-school services are an extension of school education, created to address the issue of a "vacuum period" between primary school students' school hours and parents' off hours (Hu, 2021). However, due to social and economic factors, a large portion of after-school services in primary schools are facing significant difficulties (Zhang, 2021). The specific manifestations are as follows:

Firstly, the dilemma of the 'vacuum zone'. Primary school students usually finish school at 3:30 pm, while parents leave work at 6 pm. This has formed a "vacuum zone" where children are left unsupervised after school in the afternoon (Huang, 2022). The safety hazards and homework guidance issues of unsupervised primary school students after school have become concerns for most parents (Liu, 2020).

Secondly, the anxiety of after-school tutoring. Some families can have elderly people responsible for their children's safety after school, but they are unable to guide their children's

homework. There is often a mismatch between the needs of children and the guidance that parents can provide, which increases parents' anxiety (Deng, 2019).

Thirdly, the issue of off campus trusteeship. Many families choose to entrust their children to off campus custodial institutions. However, commercial off campus hosting has various service quality issues and even security risks (Wu, 2021). Lv Ming (2019) believes that off campus training institutions have problems such as exaggerated effectiveness and chaotic internal management. In fact, students' participation in off campus trusteeship is mostly aimed at making up for classes, increasing their learning burden and also increasing the financial burden on parents.

The existence of the above problems has seriously affected the quality of after-school services. It also goes against the policy intention of the Ministry of Education. This situation exists in Shanghai Zhuqiao Primary School, as well as in other primary schools. We must find ways to solve the above problems in order to effectively promote the quality of after-school services

Objectives

First, analyze the main factors that affect the after-school service quality of Zhuqiao Primary School under the Double Reduction Policy.

Second, propose a guide to improve the quality of after-school services at Zhuqiao Primary School.

Research Methodology

This study adopts a quantitative analysis method to conduct a questionnaire survey on teachers, students, and parents of Zhuqiao Primary School in Shanghai, and conducts descriptive statistical analysis of the questionnaire results.

As of September 2022, Zhuqiao Primary School has a total of 115 faculty members, including 90 teachers. There are a total of 18 classes with a total of 698 students. The researchers ultimately determined that the overall study consisted of 90 teachers, 698 students, and 698 parents.

According to the table proposed by Robert V. Krejcie and Daryl W. Morgan (1970) in "Determining Sample Size for Research Activities," When the population is 90, the sample should be at least 73, and when the population is 698, the sample should be 248. Based on this standard, the researcher ultimately selected a sample of 77 teachers, 275 students, and 250 parents.

Based on the relevant research results, researcher has identified five dimensions: policy awareness, after-school services guarantee, after-school services contents, school- enterprise -family cooperation, and after-school services evaluation. Based on this, a questionnaire has been developed, which include teacher version, parent version, and student version. The reliability and validity analysis were conducted using statistical analysis software.

Researcher conducted a study on the various dimensions of data by Cronbarh α analysis and found that the values of the questionnaire for teachers, parents, and students were all greater than 0.7, which indicating that all dimensions of the questionnaire had good reliability. The validity test results showed that the KMO values of the teacher questionnaire, parent questionnaire, and student questionnaire were 0.824, 0.786, and 0.713, respectively. This indicated that the above three questionnaires greatly meet the fitness requirements.

Table 1 Reliability Analysis

Type	Cronbach α	Items	Data
Teachers Questionnaires	0.89	22	
Parents Questionnaires	0.85	25	
Students Questionnaires	0.92	21	
Total	0.89	68	

Analysis

The researchers distributed a total of 77 teacher survey questionnaires and retrieved them, with a recovery rate of 100%. 74 questionnaires were effective, and the effective rate was 96.1%. Among the 74 teachers who participated in this questionnaire, the majority were female, accounting for 85.1%. The proportion of young teachers with less than 6 years of teaching experience was 16.3%. The education background of teachers was mainly undergraduate, and the professional titles were mainly intermediate. 44.5% of teachers participate in after-school services 3-4 times a week. It can be seen that there are serious gender imbalance in the teaching staff of Zhuqiao Primary School, low professional titles of teachers, high frequency of teachers participating in after-school services every week, and excessive work intensity.

Table 2 Overall Descriptive of Teachers Questionnaire

Dimension	Item	n	M	SD
Policy Awareness	Q1	74	4.24	0.92
	Q2	74	4.17	0.91
	Q3	74	3.72	1.05
	Q4	74	3.86	0.94
	Total	74	3.99	0.95
After-school Services Guarantee	Q1	74	4.12	1.01
	Q2	74	3.77	0.94
	Q3	74	3.83	0.99
	Q4	74	3.57	1.04
	Q5	74	3.45	1.08
Total	74	3.74	1.01	
After-school Services Contents	Q1	74	3.91	0.93
	Q2	74	3.98	0.91
	Q3	74	4.31	1.06
	Q4	74	3.91	0.92
	Q5	74	3.88	0.89
Total	74	3.99	0.94	

School-enterprise- family Cooperation	Q1	74	4.02	1.00
	Q2	74	4.18	0.97
	Q3	74	3.42	0.98
	Q4	74	4.17	1.03
	Total	74	3.94	0.99
After-school Services Evaluation	Q1	74	3.35	0.87
	Q2	74	3.21	0.98
	Q3	74	4.03	1.02
	Q4	74	4.19	0.94
	Total	74	3.69	0.98

In Table 2, the policy awareness Q1 score is 4.24, which indicates that the school has made great efforts in the publicity and interpretation of the Double Reduction Policy. After school Services Contents Q3, 4.31 which indicates that teachers have a high level of recognition for introducing third-party institutions to improve the quality of after-school services. The scores of "School Enterprise family Cooperation Q2" and "After school Services Evaluation Q4" are 4.18 and 4.19, respectively, indicating that teachers have reached a good consensus on social institutions and parents have reached a good consensus on after-school services. Teachers generally have a lower evaluation of "School Enterprise family Cooperation Q3", which reflects the need to increase and improve the cooperation between school, enterprise, and family.

The researcher distributed a total of 250 parent survey questionnaires and retrieved 234, with a recovery rate of 93.6%. 216 were effective, and the effective rate was 86.4%. 32.1% of parents believe that homework should be the main focus of their children's after-school services. 11.7% of parents choose not to participate in after-school services, mainly because parents themselves can provide guidance to their children after school. However, some parents believe that the contents of after-school services is not innovative and it can bring more pressure. From the perspective of parents, the higher evaluations are policy awareness (3.98) and after-school service content (3.84). At present, the lower scores of after-school services at Zhuqiao Primary School are after-school service guarantee and school enterprise cooperation.

Table 3 General Description Statistics of Parents Questionnaire

Dimension	Item	N	M	SD	Rank
Policy Awareness	Q1	191	3.61	0.98	2
	Q2	191	3.92	0.92	3
	Q3	191	3.88	1.01	1
	Q4	191	4.14	0.92	3
	Total	191	3.89	0.96	

Dimension	Item	N	M	SD	Rank
After-school Services Guarantee	Q1	191	4.03	1.03	1
	Q2	191	4.25	0.98	2
	Q3	191	3.67	0.92	4
	Q4	191	3.94	0.94	3
	Total	191	3.97	0.97	
After-school Services Contents	Q1	191	3.69	1.06	1
	Q2	191	3.91	0.91	5
	Q3	191	4.26	0.96	3
	Q4	191	3.87	0.94	4
	Q5	191	3.91	1.03	2
	Total	191	3.92	0.98	
School-Enterprise- family Cooperation	Q1	191	4.21	0.94	3
	Q2	191	3.91	0.92	4
	Q3	191	3.53	0.91	5
	Q4	191	4.08	1.05	2
	Q5	191	3.95	1.06	1
	Total	191	3.93	0.97	
After-school Services Evaluation	Q1	191	3.46	0.89	6
	Q2	191	3.63	0.91	5
	Q3	191	3.72	0.93	3
	Q4	191	4.08	0.98	1
	Q5	191	3.89	0.89	6
	Q6	191	4.14	0.92	4
	Q7	191	3.97	0.96	2
	Total	191	3.84	0.92	

Among 234 parents participated in the questionnaire, 191 took part in the after-school service. In the above table, parents have reached a high level of recognition for after-school services. For the understanding of the Double Reduction Policy, the score is only 3.61. This is a very low score. Parents believe that the school's after-school services can effectively ensure the safety of students. Parents have also expressed concerns about the venues and teaching staff. For the after-school service contents, it's difficult to satisfy the parents.

A total of 275 student survey questionnaires were distributed, of which 268 were collected, with a recovery rate of 97.45%. 261 were effective, and the effective rate was 94.91%. According to the

students who participated in the questionnaire, 85.4% chose to participate in after-school services. From the perspective of students, the most anticipated after-school services are club activities, followed by outdoor physical exercise and social practice.

Result

Main Factors Affecting the Quality of After-school Services at Zhuqiao Primary School in Shanghai

Based on data analysis, researchers have summarized the main factors that affect the quality of after-school services at Zhuqiao Primary School in Shanghai.

(1) The awareness on the Double Reduction Policy needs to be improved. Parents' awareness of this policy is significantly lower than that of teachers. This reflects that different subjects have different perceptions of the Double Reduction Policy and after-school services. From the perspective of stakeholders, there are differences in interests between different entities, which also leads to differences in their recognition characteristics.

(2) The relevant guarantee system is not perfect. Researchers have found that due to insufficient school funding, it is impossible to reasonably increase salary compensation, which inevitably leads to psychological imbalance and resistance among teachers. Researchers found in the survey that after-school services are mainly provided by teachers on campus, with very few external professional teachers.

(3) The setting of after-school service content lacks characteristics and innovation. Parents' satisfaction with the current after-school services contents is not high. The school does not have sufficient communication with parents or lacks communication channels in the setting of contents.

(4) Insufficient cooperation between schools, social institutions, and parents. Parents gave their own evaluation of 3.53 which indicates that there are still problems in the channels and methods of communication between schools and parents.

(5) The evaluation mechanism needs to be improved. The average values in terms of assessment system and salary benefits for after-school services are only 3.35 and 3.21. There is a high demand for optimization of the existing after-school service evaluation system, with an average of 4.03. For the introduction of third-party institutions to participate in after-school service evaluation, there are a large number of teachers who agree, with an average of 4.19. From the perspective of parents, there is also a high demand for the introduction of third-party institutions to participate in the evaluation, with an average value of 4.14.

Optimization Strategies for Improving the Quality of After-school Services at Zhuqiao Primary School

(1) Improve the awareness of the Double Reduction Policy

The after-school services under the policy is a policy action involving multiple interest groups. Innovate in the way, frequency, and content of promotion by adopting a promotional approach that is acceptable to parents. For example, in combination with the latest Tiktok or live promote mode, parents can flexibly and effectively know the relevant information of the Double Reduction Policy.

(2) Accelerate the further improvement of the guarantee system

Build a multi-channel channel for fundraising, including parental funding, social donations, public welfare charitable funds, and volunteer services. At the same time, accelerate the introduction of external forces and supplement the teaching staff. Schools can hire qualified professionals from

various industries to provide students with multiple courses in various industries and achieve the diversification of educational resources.

(3) Innovative after-school service contents

On the basis of our existing service courses, the school needs to create a batch of characteristic courses. Including encourage innovation in after-school service contents encourage teachers to innovate in the teaching materials, content, and methods of after-school services, introduce excellent social training institutions, professional institutions, and other resources into the campus to enhance the depth and breadth of after-school service contents. Conducting in-depth course development cooperation with relevant institutions to meet the personalized needs of students.

(4) Multi party linkage to further promote tripartite cooperation between schools, enterprises, and households

Actively invite social institutions and parents to participate in after-school services, allowing them to intervene in various aspects of after-school services in advance. Schools should fully listen to the opinions of parents and social institutions. Invite parents' representatives to participate in the development, supervision, and evaluation of after-school service content. Enable expert representatives to participate in the formulation of after-school service quality assessment standards, as well as the supervision of the after-school service process and the evaluation of after-school service quality, in order to achieve maximum fairness and justice. Effectively improving the satisfaction of society and parents with after-school services.

Conclusion and Discussion

Conclusion

Based on the research objectives, the conclusion was drawn as the following:

Based on Freeman's stakeholder theory (1984), the researchers found that the factors affecting the quality of after-school services in Shanghai Zhuqiao Primary School are mainly reflected in the need to improve the society's awareness of the Double Reduction Policy, the relevant guarantee system of after-school services needs to be improved, the after-school service content setting lacks characteristics and innovation, the cooperation between schools and social institutions, parents in after-school services needs to be strengthened, and the after-school service evaluation mechanism needs to be improved.

Based on the theory of collaborative governance, the researchers proposed to enhance the society's awareness of the Double Reduction Policy; Accelerate the further improvement of the security system; Innovative and distinctive after-school services; Further promote tripartite cooperation between schools, enterprises, and households.

Discussion

This study conducts a questionnaire analysis based on the current situation of after-school services at Zhuqiao Primary School in Shanghai. It points out the problems faced by Zhuqiao Primary School's after-school services and proposes optimization strategies based on this, including increasing society's awareness of the dual reduction policy. Especially innovating the content of after-school services in combination with local characteristics, which is consistent with the research results like Gu Fengbing (2019), Bai Jinyuand (2020) and other researches.

Recommendations

Implications

The results of this study propose measures for improving the quality of after-school services at Zhuqiao Primary School in Shanghai, and also provide reference for other primary schools facing similar problems.

Future Researches

Due to the limitations of researchers' research scope, in future research, it is possible to increase in-depth research on different areas of after-school services. For example, conducting in-depth research on different levels and fields, searching for patterns, and proposing targeted solutions. At the same time, in-depth research can be conducted by increasing the sample size of the study.

References

- Bai Jinyuan, (2020). Research on the Implementation Status and Countermeasures of In-School Custody Services for Primary School Students. **Southwest University**, 12(04),23-25.
- Cui Shifeng. (2020). Exploring the upgraded version of after-school services: demanding quality from course management. **Primary and Secondary School Management**, (05),43-44.
- Dai Jun, Pang Chao. (2012). Extracurricular Care Education Services and Implications for Children in Australia. **Foreign Primary and Secondary Education**, (07), 18-22.
- Dai Tiejun, Hong Yi. (2015). On the Failure of Reducing the Burden of Compulsory Education: A Reflection from the Perspective of Compensation. **Modern Primary and Secondary Education**, 31 (01),24.
- Fu Weidong, Guo Sanwei (2022). After Class Services in Primary and Secondary Schools under the "Double Reduction" Pattern: Main Forms and Key Tasks. **Journal of Hebei Normal University (Education Science Edition)**, 24 (01), 68-76
- Gu Fengbing. (2019). Research on the Implementation Deviation of Primary School Students' Load Reduction Policy. **Lanzhou University**, (05),45-56.
- Ji Wen xi. (2022). A Review of the Failure of the "Double Reduction" Policy in South Korea. **Journal of Comparative Education**, (01),37-39.
- Kang Liying. (2020). Promoting Children's Growth: Exploring the Multi subject Collaborative Entrepreneurship of After School Services. **Chinese Journal of Education**, (3), 22-26.
- Liu Min. (2019). Research on the Implementation Status and Countermeasures of after-school Services in Primary School. **Qufu Normal University**, (7),47-56.
- Liu Yujia. (2018).The Current Situation, Problems, and Governance of the "3:30 Problem" in Chinese Primary Schools. **Contemporary Education Forum**, (C2),16-22.
- Lu Linyue. (2007). Comprehensive Dialectical Theory of "Reducing Burden". **Education Research**, (5),11.
- Ma Ying. (2019). Research on the Supply and Guarantee of after-school Services in Urban Primary Schools. **Shandong Normal University**, (03),45-48.
- Peng Xiangnan. (2017). Case study on the implementation status of the "two hour after class activities" policy in primary schools in Beijing. **Central University for Nationalities**, (6), 311-315.
- Li Lin, Huang Guochun. (2020). Reform and Enlightenment of the Diversion System of Primary and Secondary Education in Singapore. **Cultural Exchange**, (7),19-22.

- Lei Ling, Du Lin. (2014). A Review of the "After Class Teaching Direct Program" in the United States. **Modern Primary and Secondary Education**, 30(02), 122-125.
- Li Man. (2019). Investigation on the Current Situation and Countermeasures of Extracurricular Counseling for Senior Primary School Students: Taking Three Primary Schools in Nanning as an Example. **Chongqing Normal University**. (04), 38-39.
- Yang Chunni. (2017). Realistic Dilemmas and Countermeasures in the Implementation of the "Reducing Burden" Policy for Primary School Students. **Modern Primary and Secondary Education**, 33 (01),19-24.
- Xiao Yuanjun, Li Chunling. (2007). Analysis of the Causes of Distortion in the Implementation of Load Reduction Policies in Primary and Secondary Schools. **Journal of Zhejiang University of Education**, (6),54.
- Yang Tingting. (2015). Analysis of the Reasons and Countermeasures for the Distortion of the Policy of Reducing Burden in Primary and Secondary Schools. **Modern Education Science, Research on General Education**, (3), 98-99.
- Zhang Zhehan, (2019). Research on the Current Situation and Countermeasures of the Development of After Class Services in Primary Schools in Nanning City. **Guangxi University for Nationalities**, (2),87-90.

Implementation of Online Distance Learning in Lipa City Science Integrated National High School

Erika Anna M. Garcia¹, and Marebel U. Dela Cruz²

¹Lipa City Colleges, G.A Solis St. Lipa City, Batangas, Philippines

Corresponding Author: Marebel U. Dela Cruz

E-mail: belle1476@gmail.com

Abstract

At the onset of the COVID-19 pandemic, schools had to force their way into the implementation of full-distance learning, one of which is through the use of the internet and other e-learning tools. Dubbed by the Department of Education as Online Distance Learning (ODL), this modality remains available to a limited number of public schools. In Lipa City, the locale of the research, only Lipa City Science Integrated National High School (LCSINHS), among the public schools in the city, implemented ODL during AY 2020–2021. This study looked into the availability of gadgets and equipment, the assessment of the teachers and students in the conduct of the modality, and the challenges faced by the respondents. A total of 221 students from the junior and high school departments and 18 teachers participated in the study by answering a questionnaire, which eventually was statistically treated. Although desktop computers, laptops, and smartphones were available, together with sufficient internet bandwidth, what was lacking was the maximization of e-learning tools aside from the learning management system, which has resulted in a decline in the motivation of the students to engage in virtual classroom activities.

The findings also presented contradicting results in terms of the management of ODL and the use of the modules and other learning materials, in which the students perceived gaps in the implementation. The proliferation of internal and external distractions also became evident. The researcher presented recommendations to address the identified challenges and gaps.

Keywords: online distance learning, technological infrastructure, student support

Introduction

The use of technology that is incorporated with education started in USA in 1953. The University of House made distance learning history when it began offering the first televised college classes on KUHT (today called HoustonPBS), which was the first public television station in the United States. Referring to itself as the “The Channel That Changes You”, KUHT ran 13-5 hours of educational material each week, accounting for approximately 38% of the channel's total broadcast time. Many of the courses aired in the evening so that learners who worked during the day had time to view the material.

A meta-analysis of research in Indonesia conducted by Prestiadi et al. (2021) proves that the effectiveness of online learning is less as compared to classical or face-to-face learning. The effectiveness of online learning is strongly influenced by several factors, such as the tools used in online learning, like electronic media and internet network support. Without stable connectivity during online classes it would directly affect the discussion of the teachers and students might feel demotivated to listen to teachers as they present the lesson especially if lagging happens.

The growth of distance learning programs has many important side-effects on higher education. For example, the profile of a typical undergraduate student has changed significantly. The average age of students enrolled at the University of Phoenix is around 33, and more than 50% of all students taking online classes are currently female. Online education has also spurred changes in traditional colleges: now, 93% of all brick and mortar colleges offer online courses. An increasing number of universities, like the University of California Berkeley, Harvard University, and the Massachusetts Institute of Technology offer free online classes called open courseware that feature video lectures and quizzes taken directly from class discussion.

In the advent of the implementation of the 2002 Basic Education Curriculum of the Philippines under the leadership of the Department of Education (DepEd), the need to use e-learning in the classroom is important since integration of subject areas is emphasized. According to President Gloria Macapagal-Arroyo of the Philippines, she envisions every child in the Philippines to acquire quality education, and that every classroom should have a computer. This is based on her State of the Nation Address (SONA), where President Arroyo stated her program in providing an approach that ensures high-quality education.

In July 2003, President Arroyo started the program known as the Strong Republic School Distance Learning System (SRDLS). She stated the need for a government to support the use of distance education utilizing e-learning as one approaches to promote the provision of quality education in the local communities and to promote equal access to basic education that include the elementary and secondary school level.

As technology improves and online programs become respected, education experts predict that distance education will continue to expand in the future. This prediction became a realization during the surge of the COVID 19 pandemic in 2020.

The education system all over the world was not spared from the effects of the COVID-19 pandemic. Since the main priority of the government is the safety of everyone, especially the younger members of society, face-to-face classes were stopped. A drastic shift to distance learning was the only option left for schools to continue their operations.

Distance learning is a delivery mode where interaction takes place between the teacher and students who are geographically remote from one another during instruction. This means lessons are delivered outside the traditional face-to-face setup. This modality is new to the educational system. Looking at the recent history of education, this is the first time that schools across the world have simultaneously adapted to this kind of approach. Distance learning remains largely untested and thus school administrators, educators, and learners are facing uncertainties. Such challenges are highly evident in Asian countries, where China, the ground zero of the COVID-19 pandemic, is part of them. Mostly composed of third-world and developing countries, the sudden shift from the traditional school set-up to the implementation of distance learning has become drastic. Although there are countries that have started employing the "new normal" approach to education, some of their attempts to push for face-to-face learning remain short-lived. This is mainly due to the recurrence of a higher risk of COVID-19 transmission among students and the community, especially with new variants coming in. The Philippine education system recognizes the importance of maintaining a blended learning approach. Initially, at the onset of the pandemic, online and modular distance learning became two of the most popular modalities.

Meanwhile, TV/radio-based instruction was also made accessible to students who could not access schooling through the first two modalities mentioned above. These three modalities are present in the DepEd Order No. 18 s. 2020, otherwise known as the Policy Guidelines for

the Provisions of Learning Resources in the Implementation of the Basic Education Learning Continuity Plan. With better COVID-19 response, schools are now starting to transition to blended learning. (DepEd 2020)

However, the transition to blended learning may be challenging for schools, especially since there is a need for facilities that will enable teachers to easily implement the plan. Technological infrastructure is vital and has to be made available for schools which will be opting for online distance learning. It is much easier for private schools since these facilities were ready even before the pandemic. However, this is a different case for some public schools.

This situation is not different from what the Lipa City Science Integrated National High School (LCINHS) experiences. Among all the public schools in the Division of Lipa City, it is only at LCINHS that online distance learning has been adapted since 2020. This decision was based on Learner Enrollment Survey Form that the school has distributed among the parents of the students for school year 2020-2021. It shows that 80 % of the students opted for online learning with the availability of gadgets and internet connections at home. With the surge of COVID-19 cases in the City of Lipa, this learning modality was utilized by the students.

Although there are several challenges that can possibly arise in the implementation of online distance learning the school still opted its adaption to this new learning modality. The internet connectivity and availability of gadgets should be highly considered. Basically because remote teaching will happen these two would greatly affect the delivery of the lesson as well as the responses of the students.

Another consideration would also be the readiness of the teachers and students as they make use of a Learning Management System (LMS). Not all teachers and students are used to this kind of system so there is a need for ample time to train and orient them so they can be familiar with how they can navigate the school's LMS.

Being at the forefront of ODL implementation and preparation for blended learning may pressure the administrators and teachers of the said school since they will benchmark such a modality for learning. This is especially in the context of the establishment of technological infrastructure, modification of the teaching and learning process to align with the requirements of online distance learning and soon, blended learning, and the overall management of the school.

As a level coordinator, the researcher is compelled to look into the implementation of online distance learning for the school year 2020-2021 in LCINHS. The challenges faced by both teachers and students can be highlighted therefore action plans can be crafted to properly address and resolve issues and concerns in the implementation of this learning modality. Lastly, the most notable reason for this study is to strengthen and support the teachers as they continue to do their jobs as educators and to make sure that students will reach their full potential as learners as the school implements online distance learning.

Objectives

This research aims to assess the online-distance learning as the current learning modality specifically this seeks to answer the following:

1. What are the available gadgets and equipment used during online classes?
2. What is the assessment of teachers and students in the online-distance learning in terms of:

- 2.1 Technological infrastructure within the school
- 2.2 Teaching and learning process

2.3 Management of online-distance learning

2.4 Learning modules and materials

3. What are the challenges faced by the teachers and students during online-distance learning?

4. Is there a significant difference between the assessment of the teachers and students on the implementation of the online distance learning in LCSINHS?

Research Methodology

This study used descriptive survey design in its attempt to determine, described and analyzed the implementation of the Online Distance Learning in Lipa City Science Integrated National High School. The researcher pooled 221 grade 7-12 students and 18 teachers in a Science High School in the city of Lipa to be the respondents of the study. Since the chosen respondents are directly affected by the implementation of the online distance learning, the research determined the teachers and students assessment of the said learning modality.

The questionnaire composed of three parts. The first part was the available gadgets and equipment used during online classes, secondly, the assessment of teachers and students in terms of technological infrastructure, the teaching and learning process, management of online distance learning, and learning modules and materials. Lastly, the challenges face by the teachers and students during online distance learning.

It was then face validated by the adviser of the researcher and was given to another teacher researcher for content validation. After following the recommendations of both the research adviser and teacher-researcher, the questionnaire was reviewed again by the researcher under the lens of clarity and unequivocalness.

Result

1. Available Online Gadgets/ Equipment Used During Online Classes and Rate of Internet Signal in the Area

Table 1 Available Online Gadgets/ Equipment Used During Online Classes and Rate of Internet Signal in the Area

Variables	Teachers			Students			Total		
	F	P	R	F	P	R	F	P	R
Available Online Gadgets/ Equipment Used During Online Classes									
Laptop	18	100	1	72	32.58	2	90	37.66	2
Tablet	0	0.00	2	146	66.06	1	146	61.09	1
Smartphone	0	0.00	2	3	1.36	3	3	1.26	3
Total	18	100		221	100		239	100	
Rate of Internet Signal in the Area									
Excellent	2	11.11	3	0	0.00	4	2	0.84	4
Very Good	11	61.11	1	132	59.73	1	143	59.83	1
Good	4	22.22	2	63	28.51	2	67	28.03	2
Fair	1	5.56	4	26	11.76	3	27	11.30	3
Total	18	100		221	100		239	100	

Table 1 shows the responses of the respondents on the available gadgets/equipment used during online classes and rate of internet signal in the area. As stated, all the 18 total teacher-respondents or 100% were using laptop.

For the student-respondents, 146 of them or 66.06% at rank 1 were using tablet while three or 1.36% at rank 3 were using smartphone.

The results for the teachers and students, 146 or 61.09% at rank 1 were using tablet whereas three or 1.26% at rank 3 were using smartphones.

For the teacher-respondents' rate of internet in their area, 11 of them or 61.11% at rank 1 answered very good whereas one or 5.56 replied fair at rank 4.

2. Assessment of the Teacher and Student – Respondents on the Implementation of Online Distance Learning in Lipa City Science Integrated National High School

Table 2 Assessment of the Teacher and Student Respondents on the Implementation of Online Distance Learning in Lipa City Science Integrated National High School in Terms of Technology and Infrastructure Within the School

Item	Teacher			Student		
	Weighted Mean	Interpretation	Rank	Weighted Mean	Interpretation	Rank
1. The school has provided equipment to support online distance learning class.	3.22	Strongly Agree	4	3.43	Strongly Agree	2
2. The school has provided LMS (Learning Management System) as means of teaching and learning process.	3.33	Strongly Agree	2.5	3.58	Strongly Agree	1
3. The school has provided options to support towards the non-internet accessibility.	3.33	Strongly Agree	2.5	3.34	Strongly Agree	3
4. The school has provided enough bandwidth of Internet connection for the entire campus.	2.94	Agree	5	3.11	Agree	5
5. The school has provided technical expertise to cater the needs of Online Distance Learning and its educational platform.	3.56	Strongly Agree	1	3.33	Strongly Agree	4
Composite Mean	3.28	Strongly Agree		3.36	Strongly Agree	

As gleaned in the table, the teacher-respondents strongly agreed that the school has provided technical expertise to cater the needs of Online Distance Learning and its educational platform with the highest weighted mean of 3.56 and the highest rank of 1. Annually, teachers engage in a series of professional development programs intended to provide relevant and up-to-date information on curriculum, instruction, and assessment, among others. At the onset of the online distance learning on March 2020, the teachers had their retooling to address the peculiarities of the modality, as also evidenced in the series of memoranda released by the Department of Education.

On the other hand, the said group of respondents agreed that the school has provided enough bandwidth of Internet connection for the entire campus which gained the least

weighted mean of 2.94 and the least rank of 5. The composite mean of 3.58 implied that the teacher-respondents strongly agreed on the implementation of online distance learning in LCSINHS in terms of technology and infrastructure within the school.

Moreover, on the responses of the students, they strongly agreed that the school has provided a Learning Management System (LMS) as means of teaching and learning process which made the highest weighted mean of 3.58 and the highest rank of 1.

Meanwhile, the said group of respondents only agreed that the school has provided enough bandwidth of Internet connection for the entire campus which obtained the least weighted mean of 3.11 and the least rank of 5. Similar to the finding present earlier in the context of the teachers, the results of the students ranked the availability of the internet bandwidth as least because the increase is only limited within the premises of the school. The students had no access to this technological support because they have their own internet connections in their respective homes. However, the verbal interpretation of agree still implies that in instances when students can access the internet in the school premises, they are aware of the better connection available.

The composite mean of 3.36 generalized that the student-respondents strongly agreed on the implementation of online distance learning in LCSINHS in terms of technology and infrastructure within the school.

2.2. In Terms of Teaching and Learning Process

Table 3 Assessment of the Teacher - Students Respondents on the Implementation of Online Distance Learning in Lipa CityScience Integrated National High School in Terms of Teaching and Learning Process

Item	Teachers			Students		
	Weighted Mean	Interpretation	Rank	Weighted Mean	Interpretation	Rank
1. The Lessons/activities have been well delivered in online environment.	3.44	Strongly Agree	5.5	3.41	Strongly Agree	3.5
2. The school has complete and appropriate content available online and printed.	3.39	Strongly Agree	7.5	3.39	Strongly Agree	6.5
3. I provide more motivation and learning activities to keep students' attention.	3.33	Strongly Agree	9	3.34	Strongly Agree	9
4. I provide comprehensive presentations during online classes.	3.39	Strongly Agree	7.5	3.39	Strongly Agree	6.5
5. My students are motivated to complete their requirements.	3.28	Strongly Agree	11	3.18	Agree	12
6. The time given for each of the required output is enough to finish the task/assignment.	3.44	Strongly Agree	5.5	3.27	Strongly Agree	11
7. I use various online platforms to engage students in his/her class.	3.56	Strongly Agree	3.5	3.51	Strongly Agree	2
8. I am well-equipped in using applications for better illustrations.	3.22	Strongly Agree	12	3.40	Strongly Agree	5
9. Lessons are well planned that enables the students to learn independently.	3.56	Strongly Agree	3.5	3.38	Strongly Agree	8
10. Assessments given are aligned with the topic that was taught.	3.61	Strongly Agree	1.5	3.41	Strongly Agree	3.5
11. There is a working Learning Management System Platform to submit outputs and check subject requirements.	3.61	Strongly Agree	1.5	3.82	Strongly Agree	1

12. I give my students timely feed backs for their performance.	3.31	Strongly Agree	10	3.31	Strongly Agree	10
Composite Mean	3.43	Strongly Agree		3.40	Strongly Agree	

As revealed in Table 3, the teacher-respondents strongly agreed that the assessments given are aligned with the topic that was taught, and there is a working Learning Management System Platform to submit outputs and check subject requirements which made the highest and equal weighted means of 3.61 and the highest equal ranks of 1.5.

On the contrary, the said group of respondents also strongly agreed that they are well-equipped in using applications for better illustrations which garnered the least weighted mean of 3.22 and the least rank of 12.

The composite mean of 3.43 generalized that the teacher-respondents strongly agreed on the implementation of online distance learning in LCSINHS in terms of teaching and learning process.

Moreover, on the students' perspective, they strongly agreed that there is a working Learning Management System Platform to submit outputs and check subject requirements which garnered the highest weighted mean of 3.86 and the highest rank of 1. This finding is similar with the teacher-respondents and that parallelism further solidifies the effective use of the LMS in the conduct of online classes.

On the other hand, the said group of respondents agreed that they are motivated to complete my requirements which obtained the least weighted mean of 3.18 and the least rank of 12.

The composite mean of 3.40 implied that the student-respondents strongly agreed on the implementation of online distance learning in LCSINHS in terms of teaching and learning process. Overall, there is still a generally positive outlook on their academic experiences in this kind of set-up.

2.3. In Terms of Management of Online Distance Learning

Table 4 Assessment of the Teacher and Student Respondents on the Implementation of Online Distance Learning in Lipa City Science Integrated National High School in Terms of Management of Online Distance Learning

Item	Teachers			Students		
	Weighted Mean	Interpretation	Rank	Weighted Mean	Interpretation	Rank
1. There is an office or person responsible to attend to all concerns affecting online learning.	3.17	Agree	5	3.41	Strongly Agree	4
2. The school provides training and orientation on the use of online platforms.	3.44	Strongly Agree	2	3.71	Strongly Agree	3
3. There is a well written module that accompanies online mode of learning.	3.22	Agree	4	3.91	Strongly Agree	1
4. There is a clear policies and guidelines for online learning.	3.24	Agree	3	3.80	Strongly Agree	2
5. Training, meeting and orientations are being conducted regularly to update students on the development and in the implementation of online learning.	3.50	Strongly Agree	1	3.28	Strongly Agree	5
Composite Mean	3.31	Strongly Agree		3.62	Strongly Agree	

As written in the table, the teacher-respondents strongly agreed that training, meeting and orientations are being conducted regularly to update students on the development and in the implementation of online learning which yielded the highest weighted mean of 3.50 and the highest rank of 1.

Moreover, the said group of respondents only agreed that there is an office or person responsible to attend to all concerns affecting online learning which made the least weighted mean of 3.17 and the least rank of 5.

The composite mean of 3.31 inferred that the teacher-respondents strongly agreed on the implementation of online distance learning in LCSINHs in terms of management of online distance learning.

Moreover, the student-respondents strongly agreed that there is a well written module that accompanies online mode of learning which got the highest weighted mean of 3.91 and the highest rank of 1.

Meanwhile, the said group of respondents also strongly agreed that orientations are being conducted regularly to update students on the development and in the implementation of online learning but this obtained the least weighted mean of 3.28 and the least rank of 5.

The composite mean of 3.62 concluded that the student-respondents strongly agreed on the implementation of online distance learning in LCSINHs in terms of management of online distance learning. This finding suggests that from the management perspective, the students affirm that this modality is effectively implemented given the common limitations such as a slight mismatch in the communication of challenges between the teachers and students.

2.4. In Terms of Learning Modules / Materials

Table 5 Assessment of the Teacher- Respondents on the Implementation of Online Distance Learning in Lipa City Science Integrated National High School In Terms of Learning Modules / Materials

Item	Weighted Mean	Interpretation	Rank
1. The students can always access online materials (DepEd Commons, links and videos) sent as references.	3.39	Strongly Agree	5
2. Students can also access printed Learning modules.	3.44	Strongly Agree	2.5
3. Students easily understand the content of the learning modules.	3.33	Strongly Agree	8.5
4. The content of the learning modules is appropriate to criteria used for assessment.	3.39	Strongly Agree	5
5. The content of the learning modules helped the students to effectively pass the assessments.	3.44	Strongly Agree	2.5
6. I provide non-print learning materials and activities.	3.50	Strongly Agree	1
7. The content is suitable to the student's level of development.	3.33	Strongly Agree	8.5
8. Content is current, relevant and accurate.	3.39	Strongly Agree	5
9. Illustrations are clear and supplement the text.	3.33	Strongly Agree	8.5
10. The content of the module from lessons to assessment allows independent learning.	3.33	Strongly Agree	8.5
Composite Mean	3.39	Strongly Agree	

As revealed in Table 5, the teacher-respondents strongly agreed that they provide non-print learning materials and activities which got the highest weighted mean of 3.50 and the highest rank of 1.

The said group of respondents also strongly agreed that the students easily understand the content of the learning modules, the content is suitable to the student's level of development, illustrations are clear and supplement the text, and the content of the module from lessons to assessment allows independent learning. But these indicators garnered the least equal weighted mean of 3.33 and the lowest rank of 8.5. Given these findings, it can be inferred that while this modality allows learning to continue, there remains to be a set of challenges faced by the students in terms of fully comprehending and processing the lessons discussed synchronously and asynchronously.

The composite mean of 3.39 inferred that the teacher-respondents strongly agreed on the implementation of online distance learning in LCSINHS in terms of learning modules/materials.

Table 6 Assessment of the Student– Respondents on the Implementation of Online Distance Learning in Lipa City Science Integrated National High School in Terms of Learning Modules / Materials

Item	Weighted Mean	Interpretation	Rank
1. I can always access online materials (DepEd Commons, links and videos) sent by my teachers as references.	3.57	Strongly Agree	1
2. I can also access printed Learning modules.	3.00	Agree	9.5
3. I can easily understand the content of the learning modules.	3.14	Strongly Agree	6
4. The content of the learning modules is appropriate to criteria used for assessment.	3.31	Strongly Agree	4
5. The content of the learning modules helped me to effectively pass the assessments.	3.04	Agree	7
6. The teachers provide non-print learning materials and activities.	3.56	Strongly Agree	2
7. Content is suitable to the student's level of development.	3.02	Agree	8
8. Content is current, relevant and accurate.	3.00	Agree	9.5
9. Illustrations are clear and supplement the text.	3.16	Strongly Agree	5
10. The content of the module from lessons to assessment allows independent learning	3.47	Strongly Agree	3
Composite Mean	3.23	Strongly Agree	

As shown in Table 6, the student-respondents strongly agreed that they can always access online materials (DepEd Commons, links and videos) sent by my teachers as references which made the highest weighted mean of 3.57 and the highest rank of 1.

Furthermore, the said group of respondents agreed that they can also access printed learning modules, and the content is current, relevant and accurate which got the least equal weighted means of 3.00 and the least equal ranks of 9.5.

The composite mean of 3.23 judged that the student-respondents strongly agreed on the implementation of online distance learning in LCSINHS in terms of learning modules/materials.

Table 7 Assessment of the Teacher– Respondents on the Challenges Encountered During the Implementation of Online Distance Learning in Lipa City Science Integrated National High School

Item	Weighted Mean	Interpretation	Rank
1. I am not comfortable or familiar with the required technologies or applications.	2.08	Disagree	3
2. I cannot always find time to conduct synchronous online classes.	1.76	Disagree	6
3. I am not always available or responsive.	1.56	Strongly Disagree	8
4. I cannot always focus on or pay attention to remote instructions or activities.	1.67	Strongly Disagree	7
5. I cannot always access specialized software/apps for my study (Adobe, Canva, Quizalize, Kahoot, etc.)	2.00	Disagree	4
6. I experience online distractions such as social media during online classes.	2.17	Disagree	1
7. I have difficulties in selecting the best time and area for online learning at home.	1.83	Disagree	5
8. Home set-up limits the completions of certain activities for my classes (e. g. Laboratory and physical activities)	2.17	Disagree	1
Composite Mean	1.90	Disagree	

As reported in the table, the teacher-respondents disagreed that they experience online distractions such as social media during online classes and home set-up limits the completions of certain activities for my classes (e. g. Laboratory and physical activities) which got the highest and equal weighted means of 2.17 and the highest equal ranks of 1.5.

On the other hand, the said group of respondents strongly disagreed that they are not always available or responsive which gained the least weighted mean of 1.56 and the least rank of 8.

The composite mean of 1.90 concluded that the teacher-respondents disagreed on the challenges encountered by the students during the implementation of online distance learning in LCSINHS.

Table 8 Assessment of the Student– Respondents on the Challenges Encountered During the Implementation of Online Distance Learning in Lipa City Science Integrated National High School

Item	Weighted Mean	Interpretation	Rank
1. I am not comfortable or familiar with the required technologies or applications.	1.84	Disagree	11
2. I cannot always find time to participate in synchronous online classes.	1.92	Disagree	8
3. My teachers are not always available or responsive.	1.72	Strongly Disagree	12
4. I cannot always focus on or pay attention to remote instructions or activities.	1.91	Disagree	9
5. I cannot always access specialized software/apps for my study (Adobe, Canva, Quizalize, Kahoot, etc.)	1.89	Disagree	10
6. I experience online distractions such as social media during online classes.	2.48	Disagree	2
7. I have difficulties in selecting the best time and area for online learning at home.	2.33	Disagree	3
8. Home set-up limits the completions of certain requirements for my subject (e. g. Laboratory and physical activities)	2.58	Agree	1
9. I experience inequalities with regard to access to and use of technologies during online classes because of my socioeconomic, physical and psychological condition.	2.09	Disagree	6
10. I have an outdated technology including low bandwidth.	1.99	Disagree	7
11. I do not have Internet access during online classes.	1.68	Disagree	13
12. I experience technical difficulties in using complex technology and in completing my assignments.	2.24	Disagree	5
13. I experience difficulties when using longer videos for learning.	2.32	Disagree	4
Composite Mean	2.08	Disagree	

As seen in the table, the student-respondents agreed that home set-up limits the completions of certain requirements for my subject (e. g. Laboratory and physical activities) which made the highest weighted mean of 2.58 and the highest rank of 1.

Moreover, the said group of respondents disagreed that they do not have Internet access during online classes which made the least weighted mean of 1.68 and the least rank of 13.

The composite mean of 2.08 generalized that the student-respondents disagreed on the challenges they encountered during the implementation of online distance learning in LCSINHS. This finding present a general idea that students are not overwhelmed by challenges in the conduct of their online classes. One contributory factor may be the pointed to the adjustments that students have already made in the conduct of this modality for the second year. Which contradicts the article “Distance learning struggle continues”, by Cruz 2021 of the Manila Times that online distance learning in a public school has been predominantly tested by the shift in teaching methods. Complexities understanding lectures, the other difficulty of learning to use gadgets and software, and having to deal with the Philippines' particularly weak networks services.

3. Difference Between the Assessment of the Teachers and Students on the Implementation of the Online Distance Learning in Lipa City Science Integrated National High School.

Table 12 Difference between the Assessment of the Teachers and Students on the Implementation of the Online Distance Learning in Lipa City Science Integrated National High School

Variables	p-value	Decision	Interpretation
Technology and Infrastructure within the School	0.53472	$p > 0.05$, Reject H_0	Not Significant
Teaching and Learning Process	0.64564	$p > 0.05$, Reject H_0	Not Significant
Management of Online Distance Learning	0.03803	$p < 0.05$, Reject H_0	Significant
Learning Modules/Materials	0.04938	$p < 0.05$, Reject H_0	Significant

Table 12 state the difference between the assessment of the teachers and students on the implementation of the Online Distance Learning in Lipa City Science Integrated National High School.

As seen in the table, when the assessment of the teachers and students on the implementation of the Online Distance Learning in Lipa City Science Integrated National High School were compared, the computed t-values of for management of online distance learning and for learning modules/materials have corresponding p-values of less than 0.05, thus rejecting the null hypothesis.

These safely implied that the assessment of the teachers and students on the implementation of the Online Distance Learning in Lipa City Science Integrated National High School have significant differences in terms of management of online distance learning and for learning modules/materials. Meanwhile, the teacher and student-respondents assessments on technology and infrastructure within the school and teaching and learning

process were found to have no significant differences as evidenced by the obtained t-values with corresponding p-values of more than 0.05. These findings imply that in the assessment of the respondents, the teachers and the students share the same perspective on how capable they are in terms of the internet and gadgets they use, along with how the lessons are delivered in the online classes. However, they differ in terms of their perspective on the use of the actual learning modules and the availability of these in their LMS. More so, they have different views on how the online set-up is managed. There is a misalignment in terms of how communication transpires.

Conclusion and Discussion

From the summarized findings, the following conclusions were drawn:

1. The most significant gadgets and equipment available during online classes were personal computers, laptops, mobile phones and tablets. These findings imply that a bigger gadget is the preference of the students in the conduct of their online classes which may be because of how easier it is to access lessons and activities using a tablet compared to a smartphone. Also, the local government unit provided tablets to students using the special education fund of the city. (Castillo, 2020)

2. The assessment of teachers and students on the implementation of online distance learning based on:

2.1 Technological infrastructure. Aside from the increase of the bandwidth within the school premises, the need to stabilize at home connection will be advantageous for the teachers and students during online distance learning. Because the teachers and students were working and studying remotely, they had no direct access to the increased bandwidth in the school at the onset of the online distance learning modality. The average download speed of a fixed internet connection in the Philippines is 46.44 Mbps in November 2021 based on Statista Research Department. This is quite far from the fastest internet all over the world which is the country of Jersey with 247 Mbps as surveyed by Visual Capitalist in the same year.

2.2 Teaching and learning process. The teachers and students show mastery in the use of the common learning management system but still have limited knowledge on other e-learning tools that can improve the over-all learning experience of the students.

2.3 Management of online distance learning. Teachers may be providing the meetings and orientation but it does not directly address the need of the students. It is of high importance that there is an alignment among the discussions conducted during online classes, modeled activities, and assessments since it would minimize wasted time as students are able to focus on skills geared towards the learning objectives. This was emphasized by Dr. Sehart Kurt in 2021.

2.4 Printed modules and materials. The use of non-printed materials that are made accessible through the learning management system is the most common learning tool used by the respondents.

3. There is a proliferation of internal and external distractions that affect the quality of the teaching and learning process. As noted by Kessy (2019), The use of multimedia technology in ODL instructional materials is highly recommended. The study assessed students who made use of multimedia instructional materials and printed materials. 56.76% of the respondents has achieved higher in terms of academics as compared to those who made use of printed materials

4. Both teachers and students have the same positive feedback on technological infrastructure and learning and teaching process but differ in management and printed modules and materials.

This however is opposite to the study conducted by Abelgas (2022). The results show that 79% of the junior highschool student respondents in Cebu, Philippines encounter connectivity problems which is their top most concern in the implementation of online distance learning. The connectivity provided in the entire campus is unstable particularly during rainy days.

Moreover, Alahmari and Kyei-Blankson (2017) provided their insights on the benefits and challenges faced by teachers in the implementation of blended learning. The teachers shared that they were satisfied with the use of an online platform as this benefits them in the delivery of content, facilitation of student learning, and encouragement of collaboration. However, the challenges pointed to the lack of teachers' professional development in terms of their technical capacity to maximize the use of LMS.

Recommendations

The following are recommended to further improve the study:

1. A qualitative approach as a supplemental research design may be beneficial to deepen the understanding of the specific context of the research locale.
2. A wider set of respondents from other schools conducting online distance learning may provide a clearer picture of how this modality is used across different schools with varying contexts.
3. A potential inclusion of the parents as respondents may strengthen the home-school connections since they are more involved in online distance learning.
4. Future research may replicate this study to be able to identify peculiarities among other schools.
5. School management are recommended to adopt the proposed output plan to further develop curriculum implementation (quality education)

References

- Abelgas, L. J. (2022). **Junior High School Students' Perceptions and Challenges of Online Learning Implementation during COVID-19 Pandemic.**
- Alahmari, A. & Kyei-Blankson, L. (2017). Adopting and implementing an e-learning system for teaching and learning in Saudi public K-12 schools: The benefits, challenges, and concerns. **World Journal of Educational Research**, 3(1).
- Castillo, Mayor Eric B. (2020). **Africa ready to defend Lipa.** Philippine News Agency. <https://www.pna.gov.ph/opinion/pieces/330-mayor-eric-b-africa-ready-to-defend-lipa>
- D. Prestiadi, Maisyaroh, I. Arifin and A. N. Bhayangkara. (2020). **Meta-Analysis of Online Learning Implementation in Learning Effectiveness**, 2020 6th International Conference on Education and Technology (ICET), 2020, pp. 109-114, doi: 10.1109/ICET51153.2020.9276557.
- Kessy, H. (2019). **Effect of Multimedia Instructional Materials in Open and Distance Learning.** Amazon. <https://www.amazon.com/Multimedia-Instructional-Materials-Distance-Learning/dp/3346100766>
- Kurt, S. (2020). How Can We Align Learning Objectives, Instructional Strategies, and Assessments. **Educational Technology.** <https://educationaltechnology.net/how-can-we-align-learning-objectives-instructional-strategies-and-assessments/>

Estimation of Foreign Investments Approved for Investment Promotion Classified by Business Type Using Regression Analysis Techniques

Kjell Blomberg¹, Akharadet Niomyoo², Piyanan Issaravit³, Naphaphorn Jiaphong⁴, and Teeraphat Junsorn⁵

¹Fredrika Bremer High School, Stockholm, Sweden

²Department of Law, Sukhothai Thammathirat Open University, Thailand

^{3,5}Department of Computer Science, Faculty of Science and Technology, Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Thailand

⁴Department of Information Technology and Data Science, Faculty of Science and Technology, Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author: Kjell Blomberg

Abstract

The objects in this research were 1) to estimate foreign investment approved for investment promotion classified by business type using regression analysis techniques, and 2) to develop a model for estimating the estimates of foreign investment approved for investment promotion. The data about foreign investments between 2013 and 2021 were used for training set in this model. The regression analysis techniques and the second derivative were used to be tools in this model for forecasting foreign investments in 7 businesses including 1) agricultural businesses and agricultural products, 2) minerals, ceramics and metals businesses, 3) light industry, 4) metal products, machinery, and transportation equipment, 5) electrical appliance industry and electronic, 6) plastic chemicals and paper chemicals businesses, and 7) service businesses and utilities. This model had forecasted foreign investments in 2022. The results of forecasting from this model found that this model can predict close to the investment amount. (error not exceeding ± 5 percentage) in almost every business, with only some businesses exceeding their forecasts by more than 15 percentage.

Keywords: Regression analysis; The second derivative; To estimate foreign investment

Introduction

Foreign direct investment (FDI) is important to the development of the economic system. Foreign investment allows the country to increase its economic competitiveness, resulting in business expansion or new investment, and increased employment. In addition, foreign direct investment will create transfers technology, management knowledge, and product development to meet standards, which results in quality products and being able to compete in the world market. Therefore, developing countries and countries Therefore, there is a policy to attract foreign direct investment as much as possible (Cheng, T. & Ku, Y., 2000) For Thailand, foreign direct investment is an important factor in driving the country's economy to develop forward, and causing a change in economic structure from an agricultural country to an industrialized country.

At present, trade and investment from foreign persons in Thailand is conditionally free trade and has strict regulations. It is forbidden for foreigners to conduct business in Thailand. In some businesses and certain types of businesses that foreigners can operate, they must request permission before operating the business. Business operations by foreigners are subject to the provisions of the Foreign Business Act B.E. 2542 (1999). At present, international trade or investment from abroad is rapid and changes according to the economic and social and political conditions of the country. (Kritsana, B., 2019).

After the COVID-19 situation began to subside, investment promotion increased at every step, starting from requesting promotion, approval, and up to issuing BOI promotion certificates. In 2022, there were a total of 2,119 investment promotion applications (increased by 41%) with an investment value of more than 664,000 million baht (increased by 39% from 2021). "New economy" is an economy that increases the country's potential in the long term. The BOI views that there are 3 aspects: (1) innovative is an economy driven by technology, innovation and creativity; (2) competitive is an economy that has the ability to compete, can adapt quickly, and creates high growth, and (3) inclusive is an economy that takes into account environmental and social sustainability, and also creates opportunities and reduces inequality. The BCG industry is a field in which Thailand has a strong foundation. Because there is biological diversity, natural resources, and agricultural products. Therefore, we have the capacity to expand greatly. For example, it is the introduction of biotechnology to help raise the level of agriculture, food, or the medical industry. At the same time, the BCG industry is related to the tourism sector which is an important economic engine, as well as the production and use of recycled materials or waste reduction, which Thailand has great potential in this area. The EV industry is clearly an extension of the original base. Thailand has been the number 1 automobile production base in ASEAN and the 10th largest in the world for many decades. Today, Thailand wants to upgrade the automotive industry to EV, which is a global trend. In the past, the government has fully pushed this policy by issuing comprehensive measures to promote EVs, being the first country in the region. By promoting both manufacturers and creating the domestic market at the same time, the government also promotes the creation of the entire EV ecosystem, whether it be the production of key parts. battery production and construction of charging stations To make Thailand the main production base for electric trains in the future. The electronics industry is also the original base of the Thai manufacturing sector. In the past, Thailand was a production base for midstream products. Especially in the assembly and testing stages. But today we are determined to raise the level to an upstream production base. Both electronic design Creating integrated circuits on wafers. BOI also hopes that The Thai electronics industry will transition to "Smart electronics" by using more Internet of Things (IoT) sensors or embedded systems. In terms of the digital industry, Thailand's strength lies in its complete digital infrastructure. including the readiness of 5G technology, coverage of telecommunications networks and the internet This gives us the opportunity to develop into the region's data and cloud services hub. Amazon Web Services (AWS) recently announced that it will invest more than 190 billion baht in Thailand over the next 15 years. In addition, the digital industry is also It is an important enabler for other industries and will make the digital transformation of Thai enterprises more efficient. The final branch is the creative industries. It is a field in which Thailand has very high potential. Both in terms of tourism soft power, art, various designs, including digital content such as animation and games. Thailand now has the highest number of gamers in the region and Thai personnel have the ability to develop various digital platforms. Therefore, the opportunities to make Thailand the center of game development are also many (Bank of Thailand, 2023).

From the importance mentioned above, the researcher is interested in forecasting foreign investment that has been approved for investment promotion to use as information for those involved and interested in planning future business. In addition, this research uses linear regression techniques to forecast or forecast foreign investment.

Objectives

1. To estimate foreign investment approved for investment promotion classified by business type using regression analysis techniques
2. To develop a model for estimating the estimates of foreign investment approved for investment promotion

Research Methodology

1. Research Conceptual Framework

The researcher conducted the research on estimating foreign investment approved for investment promotion classified by business type using regression analysis techniques under the conceptual framework as shown in Figure 1.

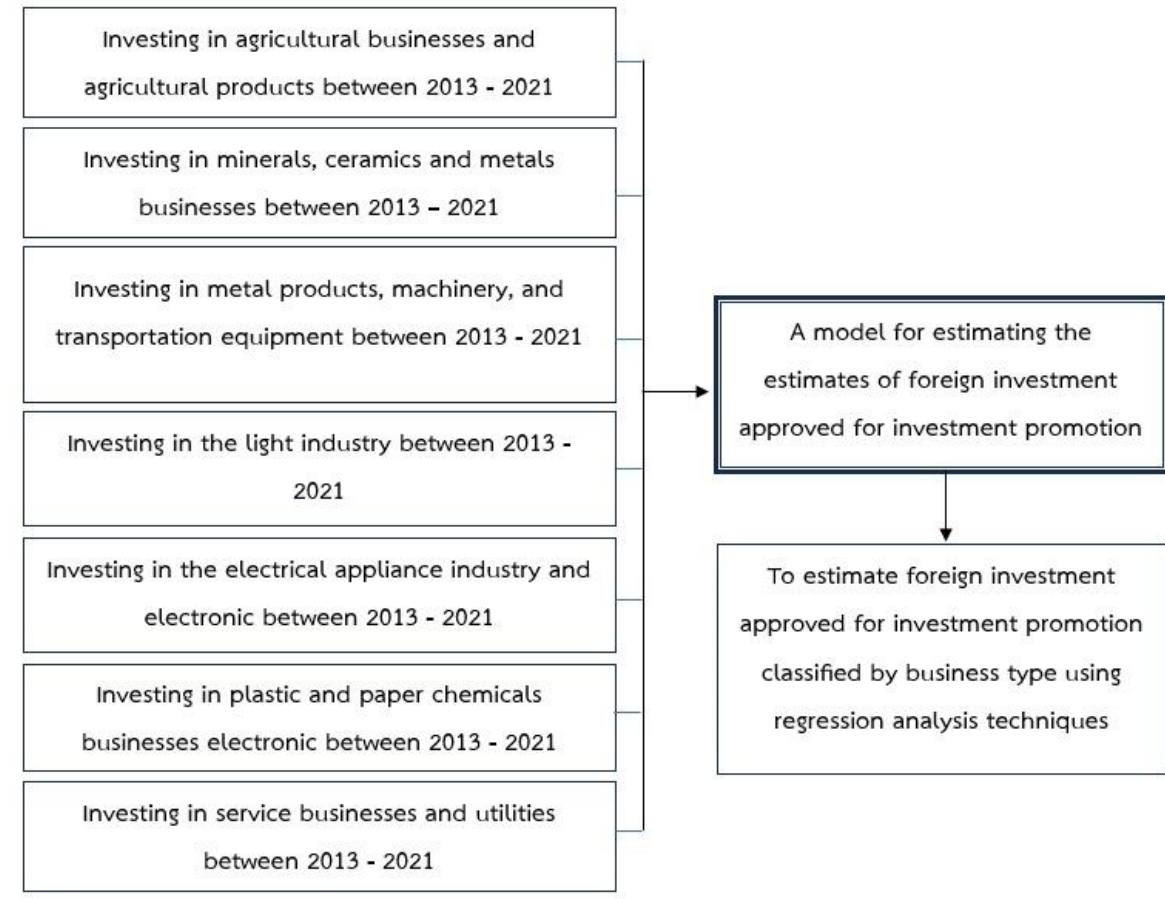

Figure 1 Research Conceptual Framework

From figure 1, there is information on foreign investment that has been approved to promote various businesses including 1) agriculture and agricultural products, 2) minerals, ceramics, and basic metals, 3) light industry, 4) Metal products, machinery, and transportation equipment, 5) Electrical appliances and electronics industries, 6) Plastic and paper chemicals, 7) Services and utilities between 2013 - 2021 are the primary variables. The researcher has used data to test the model to obtain an investment forecast for the year 2022.

This research develops a model for estimating investment by foreigners approved for investment promotion using regression analysis techniques. For the tools used to develop the model The researcher wrote a program in PHP and used the Phpmysql database to collect data on export volumes during 2013-2021, dividing export countries into the 7 categories mentioned above. These types of businesses Thailand has given importance to. It also supports and encourages investment both domestically and abroad. The amount of export data between 2013-2021 can be shown in Table 1.

Table 1 Foreign investment that has received investment promotion approval Classified by business 2013 – 2021

Year	Investment amount of business's types (Million Baht)							Total
	Agricultural businesses and agricultural products	Minerals, ceramics and metals businesses	Light Industry	Metal products, machinery, and transportation equipment	Electrical appliance industry and electronic	Plastic chemicals and paper chemicals businesses	Service businesses and utilities	
2013	25,662	32,103	17,377	203,097	83,583	51,403	65,702	478,927
2014	9,783	20,127	11,430	294,165	64,606	38,290	45,111	483,511
2015	13,715	17,296	21,417	111,962	106,716	94,304	128,280	493,690
2016	54,078	19,918	8,923	61,134	62,761	94,245	57,050	358,109
2017	8,651	3,527	17,513	64,297	34,296	32,316	66,451	227,051
2018	16,288	5,405	3,942	88,048	36,791	45,601	59,529	255,604
2019	15,472	9,148	14,969	95,281	56,433	41,117	46,642	281,873
2020	8,185	21,870	8,077	77,937	55,213	17,071	63,468	252,227
2021	24,862	5,700	43,065	45,130	67,759	59,432	34,722	280,670

From table 1, it shows the total number of foreign investments that have been approved for investment promotion. It is divided into 7 types. However, investments in all types combined from 2013-2015 have increased in value, including 478,927, 483,511 and 493,690 million baht, and began to decrease from 2016 - 2021, which each year There is a total investment of not more than 500 billion baht per year.

2. Scope of Research

This research, the researcher has conducted research with the following steps.

1) Collecting data on the amount of foreign investment between 2013 and 2021 for use as training data set models, and data from 2022 will be data for testing the volume forecasting model. Foreign investment in Thailand using regression analysis techniques.

2) Analyze and design a forecasting model for foreign investment in Thailand using regression analysis techniques. The working process of this model can be described as shown in Figure 2.

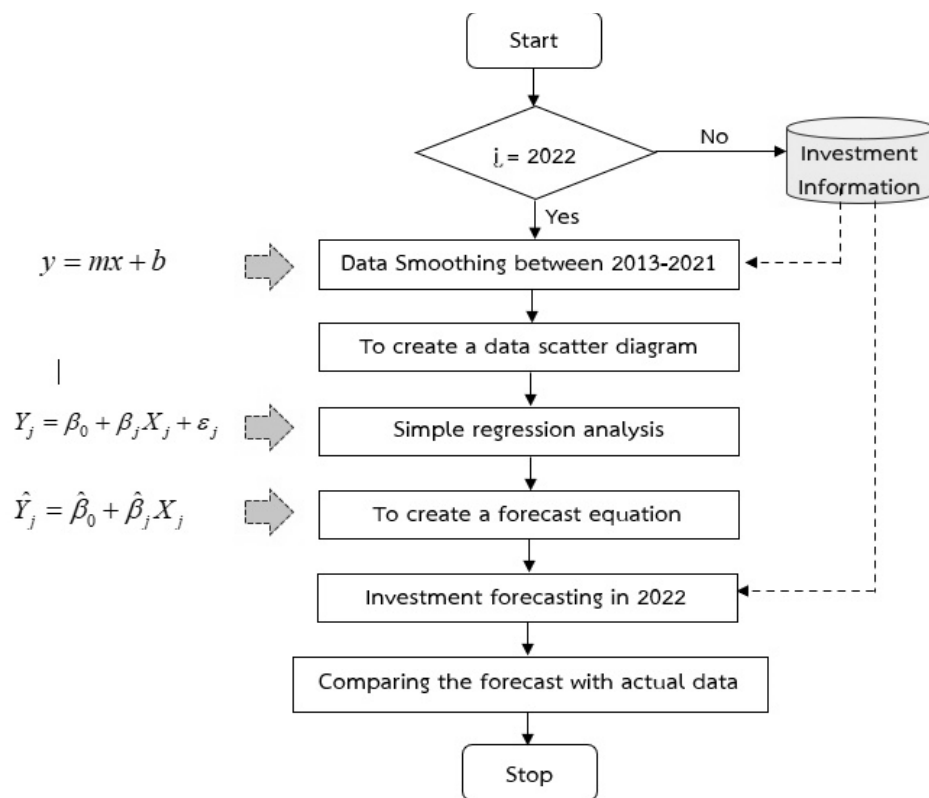

Figure 2 The working process of the model for forecasting the amount of foreign business investment in Thailand using regression analysis techniques

3) To forecast the amount of foreign business investment in 2022. After that, this research compared the accuracy between the data obtained from the model and investment data in 2022.

Result

The results from estimation of foreign investment approved for investment promotion classified by business type using regression analysis techniques is shown in table 2.

Table 2 The results form estimation of foreign investment approved for investment promotion classified by business in 2022

Business types	Number of investors	Investment amount (Million baht)	Prediction results (Million baht)	Tolerance (%)
Agricultural businesses and agricultural products	66	24,954	25,938	+3.94
Minerals, ceramics and metals businesses	22	23,176	19,918	-14.06
Light industry	43	30,504	13,778	-54.83
Metal products, machinery, and transportation equipment	183	83,119	82,913	-0.25

Electrical appliance industry and electronic	175	79,038	34,296	-56.61
Plastic chemicals and paper chemicals businesses	58	21,165	17,071	-19.34
Service businesses and utilities	255	58,489	56,092	-4.10

From Table 2, it is found that the expected investment in 2022 is not more than 5%. There are a total of 4 business types: 1) Agricultural businesses and agricultural products = +3.94, 2) Minerals, ceramics and metals businesses = -14.06, 3) Metal. products, machinery, and transportation equipment = -0.25, and Service businesses and utilities = -4.10.

Conclusion and Discussion

To estimate foreign investment approved for investment promotion classified by business type using regression analysis techniques, and 2) to develop a model for estimating the estimates of foreign investment approved for investment promotion are the objectives in this research. From the results of the model predictions, it was found that The closest investment forecast is Metal products, machinery, and transportation equipment, which has an error value of -0.25, and the investment forecast that is most distant is Electrical appliance industry and electronic, which has an error value of -56.61. However, the reason for the very high expected movement is because the developed model does not support investments that vary greatly from year to year.

References

- Bank of Thailand. (2023). When the Turbulence of the World is an Opportunity for Thailand Strategy to Promote Investment to Create "New Economy" In the Eyes of Narit Therdsatheerasak of BOI. *Phra Siam BOT Magazine*. Retrieved on : 10 April 2023: <https://www.bot.or.th/th/research-and-publications/articles-and-publications/bot-magazine/Phrasiam-66-1/thought-leader-66-1.html>
- Cheng, T. & Ku, Y. (2000). The Effect of Foreign Direct Investment on Firm Growth: the Case of Taiwan's Manufacturers. *Japan and the World Economy*.
- Kritsana, B., (2019). The role of the government in promoting and regulating business operations of foreigners. *Thesis, Faculty of Law, National Institute of Development Administration*.

The Implementation of Blended Learning Modalities in Selected Schools in Lipa City: Inputs to the School Improvement Plan

Anna Clarissa S. Tapalla¹ and Marbel U. dela cruz

¹Lipa City Colleges, G.A Solis St. Lipa City, Batangas, Philippines

Corresponding Author: Marebel U. Dela Cruz

E-mail: belle1476@gmail.com

Abstract

This study determined the extent of assessment and challenges of school heads and teachers in implementing blended learning modality in terms of curriculum management, learning delivery, learning resources, and assessment.

The respondents were school heads and teachers in selected schools in Lipa City in the Division of Lipa City. Blended learning represents a combination of Modular Distance learning (MDL), which allows learners to use self-learning modules (SLMs) in print, and Online Distance Learning (ODL), in which engaging learners' active participation through the use of various technologies accessed through the internet. Mastering ICT training and webinars and the creation and production of learning materials are challenging issues for school personnel. Resource utilization and flexibility for modular and online distant learning modes are among the teachers' coping mechanisms for dealing with challenges.

From the findings of the study, School Improvement Plan inputs were proposed to support the implementation of Blended Learning Modality.

Keywords: blended learning, printed modular distance learning, online distance learning

Introduction

The education system is one of the agencies profoundly affected by a coronavirus. To protect students from COVID19, teachers all over the country accepted the task from traditional teaching to new normal. It has allowed teachers and students to explore multiple learning delivery modalities.

Following DepEd Order (DO) No. 012, s.2020, "Adoption of the Basic Education Learning Continuity Plan (BE-LCP) for School Year 2020-2021 in the light of the COVID-19 Public Health Emergency," Department of Education (DepEd) employs multiple Learning Delivery Modalities (LDMs) to ensure that learners continue to have learning opportunities while protecting the health and safety of both personnel and learners. The learning delivery modalities that schools can adopt can be one or a combination of face-to-face, distance learning, blended learning, and homeschooling, depending on the COVID 19 restrictions and the specific circumstances of the learner in the school or region. (DepEd LCP)

Blended learning, where two or more alternative learning delivery modalities are "blended" together, is among the options offered by the Department of Education (DepEd) to ensure education continuity amid the pandemic. (Malipot, 2020). Under blended learning, students are taught using various means, including using online, television, radio, and printed materials. (Mendenilla, 2020). The sudden shift to blended learning led teachers to adjust their teaching plans, teaching styles, and assessment methods.

In Lipa City, a combination of Printed Modular Distance Learning (MDL) and Online Distance Learning (ODL) is the type of blended learning commonly used in schools because it is the parents' and learners' choice to use these modalities based on the survey conducted among the schools in Lipa. However, this will not involve TV/Radio-Based Instruction because the students learn better if they interact more with the teacher rather than watching TV or listening to the radio.

Online Distance Learning (ODL) engages the teachers and the learners who are physically remote from each other but are interconnected online. It needs a network that could make this possible. It means that both the teachers and learners must have any of the following: laptops, desktop computers, smartphones, and internet connectivity. The teachers and the learners can have an interface and discussion in real-time. Moreover, it can be conducted through messenger, live chat, google meet, zoom, etc. The presence of the teacher is expected to facilitate this modality. Learners can download materials from the internet. It is effectively practiced using a learning management system or related techniques. DepEd Commons and LR Portal fall into this category.

Modular learning is the most popular type of Distance learning. In the Philippines, this learning modality is currently and mainly used by all public schools because, according to a survey conducted by the Department of Education (DepEd), learning through printed modules emerged as the most preferred distance learning method of parents whose children are enrolled this academic year. (Bernardo, 2020)

Under DepEd's Printed Modular Distance Learning (PMDL) system, students are provided with self-learning materials (SLMs). Teachers will be giving students SLMs per quarter. That means students will be receiving four sets of SLMs for one whole academic year.

Education has to be conducted remotely using modular and digital platforms, as public and private schools are closed to protect the health of learners and educators. (Montemayor, 2020). The Philippines is far too unprepared for the sudden proposal of online learning. While DepEd has pushed online learning for private schools and ensured all students would be able to avail themselves, they cannot do the same for public schools. Families can benefit from private teachers and courses, but public schools will not be able to support online learning for most of their students. (Kritz, 2020)

Various private sectors involved in education struggles when face-to-face classes were restricted due to the pandemic. The school introduces a learning management system that allowed students to collaborate more with their teachers on the online platform in preparation for the learning setup. As online classes can be very taxing for students nowadays, the school developed its learning program so that students can carry out online lessons throughout the day. (Savilla, 2021)

The researcher chose the study of the implementation of blended learning because the threat of the virus stopped schools from functioning, resulting in schools using different learning modalities. The sudden advent of modalities is abrupt, and everybody is not yet ready for the new changes. Given that, blended learning, which is the most suitable and feasible modality, is implemented. The implementation of blended learning is not easy because there are challenges in instructions, learning delivery, learning resources, and assessment.

The researcher wanted to describe how the blended learning modality was implemented in Lipa City. The implementation of a blended learning teaching style hopes to understand its potential benefits to school heads and teachers. It is also to identify whether school heads' and teachers' achievement and participation in blended learning are better than in face-to-face learning and determine whether there is a positive correlation between the school heads and teachers' involvement and achievement. It is also for schools that have not yet implemented blended learning to get ideas and plans to use if they will conduct blended learning.

This research aims to develop improvement plans that would ease the particular challenges experienced by school heads and teachers for them to maximize the learning of competencies fully. It is also to provide a quality basic education that is accessible and responsive to the new normal.

Objectives

The study determined the implementation of blended learning modalities and inputs on school improvement plans in selected schools in Lipa.

Specifically, it sought to answer the following questions:

1. To what extent do school heads and teachers assess the implementation of blended learning modality of selected schools in Lipa City in terms of:
 - 1.1 Curriculum Management
 - 1.2 Learning Delivery
 - 1.3 Management of Learning Resources, and
 - 1.4 Assessments
2. What challenges do school heads and teachers encounter in implementing the blended learning modality?
3. How do school heads and teachers cope with the challenges encountered in implementing blended learning?
4. Is there a significant difference in the respondents' assessment of the implementation of blended learning modalities and the challenges encountered?
5. Is there a significant relationship between the respondents' assessment in the implementation of the blended learning modality and the challenges encountered?
6. What inputs can be proposed to the school improvement plan to implement blended learning for school heads and teachers?

Research Hypothesis

The researcher formulated the following null hypotheses.

1. There is no significant difference in the assessment of the respondents on the implementation of blended learning modalities and the challenges encountered
2. There is no significant relationship between the assessment of the respondents in the implementation of the blended learning modality and the challenges encountered.

Research Methodology

The research design to be used in the study was a sequential explanatory research design. The target population for this study comprised five (5) school heads and forty (40) teachers in selected public schools in Lipa City. The research sample size was forty-five (45) respondents from public schools in Lipa City. To clearly show the respondents who participated in the study, below is the distribution of respondents.

A questionnaire was used as the data gathering instrument in this study for quantitative and semi-structured questions were used for qualitative. The research instrument was based on related literature and studies. Besides coming from others' studies, research questions also came from own personal experiences or observations. It consisted of three parts; Part one (1) of the research instrument consisted of the school heads' and teachers' assessment in implementing the blended learning modality in terms of curriculum management, learning delivery, management of learning resources, and assessment. Part II consisted of the challenges encountered in implementing the blended learning modality. Part III consisted of coping with the challenges encountered in implementing blended learning.

Result

1. Extent of Assessment of the School Heads and Teachers on the Implementation of Blended Learning Modality of Selected Schools Lipa City
 - 1.1 In Terms of Curriculum Management

Table 1 Extent of Assessment of the School Heads and Teachers on the Implementation of Blended Learning Modality of Selected Schools Lipa City in Terms of Curriculum Management

Items	School Heads			Teachers		
	WM	VI	R	WM	VI	R
1. Planning of learners' activities based on the needs	3.80	VGE	3	3.38	VGE	3
2. Adaption of programs and activities to learners' needs	4.00	VGE	1.5	3.40	VGE	2
3. Attending seminars and trainings to be more technologically ready	4.00	VGE	1.5	3.45	VGE	1
4. Well oriented about the policies and instructions to ensure that everyone is properly informed and guided	3.60	VGE	4	3.23	GE	4
5. Well acquainted with the concept of blended learning and fully trained and skilled to blend both modes.	3.40	VGE	5	2.93	GE	5
Composite Mean	3.76	VGE		3.28	VGE	

Legend: 3.25 - 4.00, Very Great Extent (VGE)
 2.50 - 3.24, Great Extent (GE)
 1.75 - 2.49, Some Extent (SE)
 1.00 - 1.74, Very Little Extent (VLE)

WM = Weighted Mean
 VI = Verbal Interpretation
 R = Rank

As seen in the table, the school head-respondents assessed adaption of programs and activities to learners' needs and attending seminars and training to be more technologically ready to a very great extent as evidenced by the highest obtained equal-weighted means of 4.00 and highest ranks of 1.5. According to school heads, they attend webinars about ICT. It is vital to have more training and seminars specifically about technology since the mode of teaching and learning nowadays involves technology. The technological skills of teachers should be upgraded to provide more learning activities and programs to the learners.

This finding creates a greater imperative for internal and external in-service training for educators to keep abreast of educational technology and pedagogy developments. It is parallel to the report of Content Engine (2021) that post-pandemic, the deepening of the educators' knowledge in the path of modernization lies within better training programs and investment in the tools to provide quality content that the teachers may access to enhance the offer of sustainability for students and partners of the institution.

Related to this, it was identified how ICT impacts the ability of the educators can deliver well to the stakeholders of the school through learning technology. Essentially, ICT is found to have strong potential in increasing students' achievement and enriching teachers' skills; however, lack of training, equipment, and skill limit its success. Confidence, competence, and accessibility have been critical ingredients to effectively blend ICT into teaching and learning. (Habibu, Al Mamun, & Clement, 2012).

Meanwhile, the said group of respondents rated well acquainted with blended learning and fully trained and skilled to blend both modes to a very great extent, with the least weighted mean of 3.40 and the least rank of 5. They said that they adapt to the changes brought by the new normal trend in education. It is necessary to have training in developing content in digital form so that it can be available online.

From the foregoing, it can be implied that there is recognized importance in integrating blended learning. Still, its applicability differs from institution to institution as there might be fully online education, blended modality, and self-paced learning. Based on the Digital Education Market Research Report (2021), it was asserted that as a cumulative impact of the COVID-19 pandemic, more and more educational systems are dealing with self-paced education compared to instructor-led online education, particularly in public schools in the Philippines.

The teacher-respondents determined attending seminars and training to be more technologically ready to a very great extent, which yielded the highest weighted mean of 3.45 and the highest rank of 1. According to teachers, through the help of different webinars/training conducted, they can have various online platforms that can help in the teaching-learning process. It will help create an effective learning environment, improve teaching-learning situations, and keep updated on modern instructional devices. On the contrary, the said group of respondents weighed well acquainted with blended learning and fully

trained and skilled to blend both modes to a great extent, with the least weighted mean of 2.93 and least rank of 5. It is an essential feature of blended learning that teachers are very dynamic and fully trained to work efficiently in both the formats modular and ICT supported formats. Lalima & Dangwal (2017) noted that implementing successful blended learning is child-centered, but teachers are a vital pole of blended learning.

In this context, the teachers look at the relevance of skills-based training in acquiring insights to effectively and efficiently deliver the instructional plan.

According to Verschaffel et al. (2019), ICT-based learning environments for K to 12 education entail drills-based and collaborative learning environments that combine synchronous or asynchronous modalities. Essentially, letting the teachers know how to use them and integrate them into their lessons will help them learn across different levels, such as kindergarten, elementary, and secondary school.

The composite means of 3.76 for the school heads and 3.28 for the teachers generalized that curriculum management was implemented to a very great extent on blended learning modalities. This implies that regarding curriculum management, the school personnel was able to engage in programs and activities that may get them accustomed to the blended learning amid the COVID-19 pandemic. To a great extent, the educators were involved in the realignment of the policies and interventions to serve the needs of the students as the center of the learning process.

Writing in *Critical Curriculum Design for Blended Learning*, Kurubacak (2016) reported the necessity of both the teachers and the administration to develop strategies, principles, and challenges of this new educational approach. It is permitted to collect relevant curriculum information from professors, managers, learners, academic communities, and professional reformers at the local, state, and national reformers. Further, it emphasized the importance of considering different situations when implementing curriculum changes and aligning innovation with interactive classroom management in light of the everyday challenges of the time. For this study, it is a COVID 19 pandemic.

1.2 In Terms of Learning Delivery

As written in Table 2, in terms of printed modular learning delivery, the school head-respondents evaluated key concepts and topics on modules are complete and deepened to a very great extent, as shown by the highest weighted mean of 3.40 and highest rank of 1. This implies that as regards printed modules, the content conveyed involving the principles and key concepts were presented, paying respect to meticulous details and information for the learners. Furthermore, it was identified by the school heads that their key consideration in learning delivery is the presentation of the main content given the learning competencies.

Table 2 Extent of Assessment of the School Heads and Teachers on the Implementation of Blended Learning Modality of Selected Schools Lipa City in Terms of Learning Delivery

Items	School Heads			Teachers		
	WM	VI	R	WM	VI	R
Printed Modular						
1. Key concepts and topics on modules are complete and deepened.	3.40	VGE	1	3.15	GE	4
2. Activities and exercises in the modules are suited to the multiple abilities of learners	3.00	GE	4	3.10	GE	5
3. Instruction is clearly outlined for students and the language used is simple and understandable.	2.80	GE	5	3.18	GE	3
4. Tasks are simple to complete but still require analysis.	3.20	GE	2.5	3.28	VGE	1
5. The degree of difficulties for different type of learners are considered	3.20	GE	2.5	3.25	VGE	2
Composite Mean	3.12	GE		3.19	GE	
Online Mode of Delivery						
1. Give provision for Online Reading Assessment	3.40	VGE	3	3.35	VGE	3
2. Increase teacher -to-student interaction and discussion	3.20	GE	5	3.25	VGE	4.5
3. Answer queries of the students and parents thru social media accounts	3.80	VGE	1	3.65	VGE	1
4. Create online quizzes and activities which can be monitored in real-time	3.40	VGE	3	3.25	VGE	4.5
5. Provide some educational websites or apps that students can use (e.g. youtube educational videos)	3.40	VGE	3	3.45	VGE	2
Composite Mean	3.44	VGE		3.39	VGE	

Legend: 3.25 - 4.00, Very Great Extent (VGE)
2.50 - 3.24, Great Extent (GE)
1.75 - 2.49, Some Extent (SE)
1.00 - 1.74, Very Little Extent (VLE)

WM = Weighted Mean
VI = Verbal Interpretation
R = Rank

Within the given timeframe, the delivery of the subject matter to the students will be contextualized and simplified to focus on life-long learning.

On the contrary, the said group of respondents assessed instruction is clearly outlined for students, and the language used is simple and understandable to a great extent, with the least weighted mean of 2.80 and the least rank of 5. This finding is justified by the implementation of the Department of Education with the Self-Learning Modules (SLMs), which were implemented in 2020 with the alternative learning delivery modalities to be offered for various types of learners across the Philippines.

According to Carino (2020), it was envisioned that there would be reduced teacher and student interaction with the self-paced learning modalities. By integrating SLM into alternative learning modality (modular, TV-based, radio-based, mixed, online), DepEd gives all learners access to quality basic education; face-to-face classes are still prohibited due to the public health situation. With inclusivity in mind, the learners will be given access to videos and learning materials which will be accessed using DepEd tools to continue using videotaped lessons aside from the modules.

The teacher-respondents judged tasks are simple to complete but still require analysis to a very great extent which yielded the highest weighted mean of 3.28 and the highest rank of 1. On the part of the teacher-respondents, they figured the item answered queries of the students and parents through social media accounts to a very great extent which gained the highest weighted mean of 3.65 and the highest rank of 1. The findings suggest that the implementation of blended learning much entails delivering simple tasks to complete but pays respect to higher orders of knowledge. It means that the activities and written works may find in the printed modules are contextualized and prepared by the teachers in a way that the learners will not have to devote extensive hours to accomplish. However, such activities are designed to optimize the students' learning given simplified assessments and scenarios.

1.3 In Terms of Learning Resources

Table 3 Extent of Assessment of the School Heads and Teachers on the Implementation of Blended Learning Modality of Selected Schools Lipa City in Terms of Learning Resources

Items	School Heads			Teachers		
	WM	VI	R	WM	VI	R
Printed Modular						
1. Appropriate selection of lesson content	2.60	GE	3	3.30	VGE	2.5
2. Complete and appropriate learning activities	3.00	GE	1	3.33	VGE	1
3. Additional reference/ supplementary materials for distribution	2.60	GE	3	3.30	VGE	2.5
4. Availability of supplies needed to prepare and print the learning modules	2.60	GE	3	3.25	VGE	4
5. Quality assurance in the design and development of modules	2.40	GE	5	3.18	GE	5
Composite Mean	2.64	GE		3.27	VGE	
Online Mode of Delivery						
1. Access to the internet connectivity	3.20	GE	1.5	3.08	GE	3
2. Quality of connection at the school	2.60	GE	5	2.75	GE	5
3. Availability of digital device/s such as laptops, tablets, smartphones, and desktop computers to access the lessons	3.00	GE	3.5	3.33	VGE	1
4. Availability of various online tools and resources to differentiate instruction	3.00	GE	3.5	3.18	GE	2
5. Easy-access to educational platform like DepEd Commons and LRDMs.	3.20	GE	1.5	3.30	GE	4
Composite Mean	3.00	GE		3.13	GE	

Legend: 3.25 - 4.00, Very Great Extent (VGE)
2.50 - 3.24, Great Extent (GE)
1.75 - 2.49, Some Extent (SE)
1.00 - 1.74, Very Little Extent (VLE)

WM = Weighted Mean
VI = Verbal Interpretation
R = Rank

In contrast with the empirical results, it was identified by Mutiara et al. (n.d.) that learning materials go through a systematic quality assurance mechanism at all stages of design, development, and production, and remote learners are autonomous and independent of high-quality learning materials and

structured by frequent quality. Ensure that guided learning activities are carried out. Guarantee mechanisms in each phase of design, development, and production allow distance learners to use quality learning materials to create autonomous and independent learning activities and structures in remote locations. It will be available for guided learning activities.

The composite mean scores of 2.64 for the school heads and 3.27 for the teachers generalized that learning resources of printed modules were implemented to a great extent and a very great extent, respectively, on blended learning modalities. This means that on the modular and self-paced component of learning resources, the educators and educational administrators have expressed significant attention to the development of learning resources, which underscores the needs of the students. It follows main highlights such as completeness and appropriateness of the materials.

Focusing on these criteria, Indiana University (n.d.) noted that instructional materials should be appropriate for the age, emotional and social development, and students' ability level. Instructional materials should be diverse in difficulty levels and reader appeal and should present a variety of points of view. Furthermore, other challenges unique to distance learning were short attention span, lack of conducive learning environment, poor time management skills, language and comprehension barriers, and lack of fundamental computer/digital skills, including navigating various educational platforms and devices. (Tungol, 2021).

As for the online mode of delivery of learning resources, the school heads assessed the items' access to the internet connectivity and easy access to an educational platform like DepEd Commons and LRDMS to a great extent, which got the highest equal-weighted means of 3.20 and the highest ranks of 1.5. As regards online education, school heads mainly identify learning resources to rely on internet access and the convenience of retrieving information from the DepEd sanctioned portals or own LMS by the school.

To reiterate, Fabito et al. (2020) revealed that a good internet connection was one of the three barriers and challenges that students encountered in online learning. Another related concept from Casillano (2019) indicated that only a minimum of the students have internet access, thus impeding them from accessing the e-learning platform. In another study, poor students do not own laptops and desktop computers and have limited internet connections (Cleofas & Rocha, 2021).

Meanwhile, the school head-respondents evaluated the item quality of connection at the school to a great extent, with the least weighted mean of 2.60 and the least rank of 5. Also, the group of teacher-respondents adjudged the item quality of connection at the school to a great extent with the least weighted mean of 2.75 and rank of 5. It is a problem for the students to connect to online classes and virtual engagement conferences and for the teachers. It is equally burdensome for them to establish their connection to facilitate the online class for the students.

In the deliberation of the members of the House of Representatives, it was noted that the country's internet connection, considered a basic necessity during the COVID pandemic, is still too slow. Accordingly, the Philippines ranked the "second slowest" in internet speed among the 10-member Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) and 110th among 139 countries. It makes it difficult for the students and teachers in the educational community to have productive hours and more significant learning experiences due to this dilemma.

The teacher-respondents rated the item availability of digital device/s such as laptops, tablets, smartphones, and desktop computers to access the lessons to a very great extent, which obtained the highest weighted mean of 3.33 and the highest rank of 1. This empirical finding focused on the portability and accessibility of the learning resources used in teaching for more accessible and convenient access when shared with students through the screen, email, or the LMS. It can be noted that improved access to the materials devices can lessen the hassle felt by teachers in transferring or sharing the learning resources across various users of the materials.

According to Pappas (2016), focusing on the use of various devices in teaching and using learning materials, it was reported that the availability and compatibility of devices are integral aspects of the eLearning design and development process, especially if the schools or the educators have a large audience and a great deal of subject matter to deliver. Once a teacher uploads the eLearning course materials onto the LMS and publishes them, the audience has unlimited access to their needs. Even those on the go can log in to the eLearning platform via their smartphones and tablets, so they do not have to wait until their next online training session to develop skills and perfect work-related tasks.

The composite means of 3.00 for the school heads and 3.13 for the teachers signified that the online mode of learning resources was implemented to a great extent on blended learning modalities. In this context, the composite mean scores provide evidence for the necessity of enhancing the content and delivery of online learning resources to optimize the learning experiences of both students and teachers. The convenience and availability factors are necessary to ensure the capacity of the system to integrate its learning resources for the utilization of the stakeholders.

It was noted by Winaldi et al. (2020) that the COVID-19 pandemic is an adaptive and transformative challenge, and there is no pre-configured playbook to guide the appropriate response. The overall goal of this series is to facilitate rapid design processes and adaptive responses to new educational challenges and protect educational opportunities for young people during and after a pandemic. In most countries, the majority of students have access to digital devices and the internet, but students who do not have similar opportunities by helping governments establish effective forms of online education. It frees up institutional capacity and resources to focus on providing alternative learning methods to teach.

1.4 In Terms of Assessments

As seen in Table 4, in terms of printed modular assessment, the school head-respondents decided on the item checking and evaluating students' answers in the modules to a very great extent as shown by the highest computed weighted mean of 3.80 and highest rank of 1.

The teacher-respondents assessed the item checking and evaluating students' answers in the modules to a very great extent, which made the highest weighted mean of 3.58 and the highest rank of 1.

These results from both the teachers and the school heads support that practical assessment in the printed modules should focus on seeing the actual improvement in the students' progress the weekly according to submissions of the modules they have studied at their own pace. However, one of the problems arises when the parents themselves or relatives at home are the ones who answered the modules and the assessments therein.

Table 4 Extent of Assessment of the School Heads and Teachers on the Implementation of Blended Learning Modality of Selected Schools Lipa City in Terms of Assessment

Items	School Heads			Teachers		
	WM	VI	R	WM	VI	R
Printed Modular						
1. Using of rubrics to assess learning outcomes	3.20	GE	5	3.40	VGE	3
2. Checking and evaluating students' answers in the modules	3.80	VGE	1	3.58	VGE	1
3. Timely and appropriate monitoring and feedback for consultation and intervention	3.60	VGE	3	3.35	VGE	4
4. Assessing the learning progress through summative exercises and performance tasks.	3.60	VGE	3	3.53	VGE	2
5. Making some interventions when necessary with the use of Individual Learning Monitoring Plan	3.60	VGE	3	3.33	VGE	5
Composite Mean	3.56	VGE		3.44	VGE	
Online Mode of Delivery						
1. Regularly reviewed and updating of assessment	3.00	GE	2	3.45	VGE	2
2. Get students involved in assessing their learning	2.80	GE	3.5	3.40	VGE	3
3. Increased opportunities for learners to act on feedback	2.80	GE	3.5	3.35	VGE	4.5
4. Use available additional assessment tools (e.g., quiz, activities).	3.20	GE	1	3.48	VGE	1
5. Test to be conducted in a time-restricted manner with the learners being	2.60	GE	5	3.35	VGE	4.5

monitored live via applicable online platform (e.g. via zoom)				
Composite Mean	2.88	GE	3.41	VGE
Legend:	3.25 - 4.00, Very Great Extent (VGE)	WM = Weighted Mean		
	2.50 - 3.24, Great Extent (GE)	VI = Verbal Interpretation		
	1.75 - 2.49, Some Extent (SE)	R = Rank		
	1.00 - 1.74, Very Little Extent (VLE)			

According to the National Council for State Supervisors for Languages, the modules provided to the students are considered traditional assessments which use paper and pen. These assessments are easy to mark, but for low-level inference skills, they only test isolated applications, facts, or stored data. The traditional assessment provides good evidence of what a language learner can do with the language.

On the other hand, the said group of respondents answered the item using rubrics to assess learning outcomes to a great extent, with the least weighted mean of 3.20 and the least rank of 5. For the school heads, it can learn that using grading rubrics is necessary for printed modules. This particularly applies to performance-based activities or programs done by the students beyond the set of materials given to them.

In the same material, the National Council for State Supervisors for Languages reiterated that achievement assessments include authentic assessments, alternative assessments, and integrated assessments of achievements. Learners need to use more complex and higher thinking skills. You need to reason, solve the problem, or collaborate to find an individual answer. Rubrics are provided ahead of time, so learners know their expectations and evaluate students on multiple competency levels.

Moreover, the said group of respondents judged the item making some interventions when necessary using the Individual learning Monitoring Plan to a very great extent, with the least weighted mean of 3.33 and least rank of 5. This implies that the propensity to conduct interventions or remedial that are specialized or personalized for the learners is not very much achievable with the COVID-19 pandemic. This entails the greater need for mainly designing a suitable activity or program for a learner.

In additional ways of reaching out to students, an Individual Learning Monitoring Plan will monitor learner progress based on the given strategies. It is only used by learners who have not achieved the required learning abilities. Teachers with this type of learners are encouraged to develop an Individual Monitoring Plan and contact their parents regularly through home visits. Teachers can also invite parents to meetings to discuss intervention strategies and what they can do to increase their child's involvement in learning. (DepEd Click, 2020)

In terms of online mode of assessment delivery, the school heads rated the item using available additional assessment tools (e.g., quiz, activities) to a great extent which yielded the highest weighted mean of 3.20 and the highest rank of 1. With respect to the teacher-respondents' assessment, they rated the item using available additional assessment tools (e.g., quiz, activities) to a very great extent which obtained the highest weighted mean of 3.48 and the highest rank of 1.

The foregoing results identified that it was common for teachers and school heads to determine the practicality of using supplemental assessment mechanisms such as quizzes and activities on top of the planned assessments. This will ensure the coverage of the competencies necessary to be observed from the learners following the content and performance standards.

This is parallel to Dangle & Sumaoang's (2020) findings that one of the student's concerns was that they did not have enough time to answer all the modules within a week. Therefore, if DepEd cannot extend the implementation period of the module, they need to reduce the activity. Teachers need to reassess the module to ensure that the lessons and activities meet learners' needs. Both parents and students are correct. The instructions for each exercise should be clear enough for the learners to understand. The topic needs to be simplified, and teachers need to give more examples. In addition, all printed images in the module should be clear.

On the contrary, the said group of respondents evaluated the item test to be conducted in a time-restricted manner. The learners were monitored live via an applicable online platform (e.g., via zoom) to a great extent, with the least weighted mean of 2.60 and the least rank of 5. Furthermore, the said group of respondents graded the items increased opportunities for learners to act on feedback and test to be conducted in a time-restricted manner with the learners being monitored live via an applicable online platform (e.g., via zoom) with the least and equal-weighted means of 3.35 and equivalent ranks of 4.5.

This key area on the lower mean scores reflects that both the educators and educational administrators have observed that monitoring the students in the applicable platforms is not as necessary as other indicators of assessments. With the difficult situations of adjustments and embracing changes to the delivery of instruction, the students are favored with the utmost consideration and determine how learning can be improved rather than observing student behavior while attending online classes.

The composite means of 3.56 for the school heads and 3.44 for the teachers concluded that learning assessment of printed modules was implemented to a very great extent on blended learning modalities. Meanwhile, the composite means of 2.88 for the school heads and 3.41 for the teachers inferred that the online mode of assessment delivery was implemented to a great extent and very great extent on blended learning modalities.

2. Challenges Encountered by School Heads and Teachers in the Implementation of the Blended Learning Modality

2.1 In Terms of Curriculum Management

Table 5 Challenges Encountered by School Heads and Teachers in the Implementation of the Blended Learning Modality in Terms of Curriculum Management

Items	School Heads			Teachers		
	WM	VI	R	WM	VI	R
1. Not ready to adapt new changes	2.20	D	3	2.30	D	2
2. Lack of basic computer/digital skills	2.40	D	1	2.20	D	4,5
3. No training on how to create a quality type of learning modules	2.20	D	3	2.25	D	3
4. Inadequate professional development and training in ICT	2.00	D	5	2.20	D	4,5
5. Difficult to cope with new teaching and technology skills.	2.20	D	3	2.38	D	1
Composite Mean	2.20	D		2.27	D	

Legend: 3.25 - 4.00, Strongly Agree (SA)
2.50 - 3.24, Agree (A)
1.75 - 2.49, Disagree (D)
1.00 - 1.74, Strongly Disagree (SD)

WM = Weighted Mean
VI = Verbal Interpretation
R = Rank

As shown in Table 5, the school head-respondents disagreed on the lack of basic computer/digital skills, evidenced by the highest obtained weighted mean of 2.40 and the highest rank of 1. According to school heads, they disagreed on the item's lack of basic computer/digital skills because they were equipped with skills for online teaching. It can be understood from these findings that one primordial difficulty regarding curriculum management in the course of blended learning implementation is the adjustment in the ICT skills needed to be acquired by the teachers who were used to the traditional mode of teaching inside the four corners of the classroom.

In this regard, the educational system can consider the adequacy of training to provide teachers with the opportunities and tools to have complete and appropriate content on the online platform. The school should also have institutionalized the training and updating of teachers to be more technologically adept.

Meanwhile, the teachers should also have access to device/s and connectivity at the school (DepEd Order, No. 13 s.2020). Meanwhile, the school heads disagreed on inadequate professional development and training in ICT, with the least weighted mean of 2.00 and the least rank of 5. According to school heads, they attend webinars about ICT. It means that they believe they were able to provide excellent and sufficient training programs to onboard the teachers to this new modality of learning. This

may include In-Service Training (INSET), which is regularly made to anchor and standardize the process by which the teachers deliver their lessons based on the DepEd K to 12 Basic Education curriculum.

The teacher-respondents disagreed on the difficulty of coping with new teaching and technology skills, which yielded the highest weighted mean of 2.38 and the highest rank of 1. On the contrary, the said group of respondents disagreed on the lack of basic computer/digital skills and inadequate professional development and training in ICT, with the least equal-weighted means of 2.20 and least ranks of 4.5. According to teachers, through the help of different webinars/training conducted, they can access different online platforms that can help them in the teaching-learning process.

Both the teachers and the school heads agreed that there is difficulty in adapting to the introduced changes in the modality. While teachers are engaged in a profession that requires flexibility, it is considered reported that the educators are equipped with the personal growth initiatives and resilience regarding their capacity to learn new things for the spirit of continuous learning of the school's stakeholders.

In summary, Marquez et al. (2021) revealed that the personal growth initiatives of the teachers in DepEd Balayan East District are founded on their tendency to have intentional behavior to embrace change and develop themselves. It allows the teachers to position themselves to grow personally and professionally for their career and in their pursuit to fulfill their commitment to their duty and vocation. In terms of resilience, the teachers positively affect their control and hardiness on the challenges brought about by the problems and calamities. Their motivation is the positive mindset that allows them to investigate stressful circumstances as opportunities for growth and development.

The composite means of 2.20 for the school heads and 2.27 for the teachers generalized that the respondents disagreed on the challenges they encountered in curriculum management during the implementation of blended learning modalities. This presents valid inference on the relative presence of challenges or difficulties in curriculum management amid the pandemic for the implementation of blended learning.

2.2 In Terms of Learning Delivery

Table 6 Challenges Encountered by School Heads and Teachers in the Implementation of the Blended Learning Modality in Terms of Learning Delivery

Items	School Heads			Teachers		
	WM	VI	R	WM	VI	R
Printed Modular						
1. Late claiming of modules	2.80	A	2.5	2.80	A	3
2. Irresponsible students and parents	2.60	A	4.5	2.65	A	4
3. Personal delivery of modules may cause health-risks	3.20	A	1	3.05	A	1
4. Support is difficult to achieve from parents.	2.60	A	4.5	2.58	A	5
5. Failure to follow the schedule set for the submission of modules	2.80	A	2.5	2.85	A	2
Composite Mean	2.80	A		2.79	A	
Online Mode of Delivery						
1. Lack of student interaction	2.80	A	2.5	2.50	A	1
2. Fear and discomfort with technology	2.60	A	4.5	2.45	D	2
3. Unfamiliar with the use of technology	3.20	A	1	2.33	D	5
4. Lack of technical support when problems occur	2.60	A	4.5	2.40	D	4
5. Can't sustain students' engagement in the online learning	2.80	A	2.5	2.43	D	3
Composite Mean	3.44	A		2.42	D	

Legend: 3.25 - 4.00, Strongly Agree (SA)
2.50 - 3.24, Agree (A)
1.75 - 2.49, Disagree (D)
1.00 - 1.74, Strongly Disagree (SD)

WM = Weighted Mean
VI = Verbal Interpretation
R = Rank

On the contrary, the first group of respondents also agreed that irresponsible students and parents and support are difficult to achieve from parents, with the least equal-weighted means of 2.60 and least ranks of 4.5. It is not necessarily a challenge for the school heads in the delivery to deal with or interact with stakeholders who are not informed or instructed well. It is a duty and obligation for the school

personnel as servants of the students and parents to provide clear and usable guidelines to achieve effective and efficient delivery.

According to Winaldi et al. (2020), the challenge in distributing modules to the students for Mathematics subjects is known to have disparity regarding following directions. However, verbal explanations can cure this lapse among individuals to avoid problems regarding the distribution. It would ensure that the students correctly utilized the materials according to the guidelines and instructions necessary to have a standardized assessment and check afterward.

Moreover, the teachers also disagreed that support is challenging to achieve from parents, with the least weighted mean of 2.58 and least rank of 5. This is homogenous to the observations of the school heads as this must not be a recognized problem as they have to cure the ignorance of the students and the parents out of not knowing clear instructions on the policies and internal procedures required to execute the task or use the learning material.

With regard to the challenges encountered by the school heads and teachers in the online learning mode of delivery, the school heads agreed on unfamiliar with the use of technology which garnered the highest weighted mean of 3.20 and the highest rank of 1. Regarding online modality, it consistently identified in the findings that the central challenge includes a lack of familiarity with the ICT tools or the technological platforms which both the teachers and the students must get accustomed. This underscores the rationale that this setup is for observance for an indefinite period while this pandemic is still yet to be combatted fully.

In the meantime, the said group of respondents agreed on fear and discomfort with technology and lack of technical support when problems occur, with the least equal-weighted means of 2.60 and the least rank of 4.5. The teacher-respondents also agreed on the lack of student interaction, which gained the highest weighted mean of 2.50 and the highest rank of 1. Furthermore, the said group of respondents disagreed on unfamiliarity with the use of technology with the least weighted mean of 2.33 and the least rank of 5. They disagreed on this item because they continue to learn about ICT to implement online learning better.

The composite means of 2.20 for the school heads and 2.27 for the teachers inferred that the respondents disagreed on the challenges they encountered in learning delivery of printed modules during the implementation of blended learning modalities. Meanwhile, the composite means of 3.44 for the school heads and 2.42 for the teachers implied that the respondents agreed and disagreed, respectively, on the challenges they encountered in the online learning mode of delivery during the implementation of blended learning modalities. It means that in the two facets of blended learning, there were substantial challenges regarding the novelty of the process of delivering materials.

Essentially, Benson, Joseph, & Moore (2017) in their study mentioned that the primary goal of technology in the field of education is to achieve a better understanding of learners, reach the actual integration, and activate the connection between culture, education, and technology in an attempt to transform education into a more comprehensive, fair and powerful field to achieve proper integration of the learner to the maximum of his abilities.

2.3. In Terms of Learning Resources

Table 7 Challenges Encountered by School Heads and Teachers in the Implementation of the Blended Learning Modality in Terms of Learning Resources

Items	School Heads			Teachers		
	WM	VI	R	WM	VI	R
Printed Modular						
1. Lack of printing materials/scarcity of supplies	2.40	D	4.5	2.48	D	5
2. Expensive reproduction of printed materials.	2.40	D	4.5	2.58	A	4
3. Takes so much time to prepare and print the modules	3.00	A	1	3.23	A	1
4. Errors in modules due to rushed preparations	2.80	A	2	2.73	A	3

5. Insufficient time and assistance in preparing and printing the modules and additional learning materials	2.60	A	3	2.90	A	2
Composite Mean	2.64	A		2.78	A	
Online Mode of Delivery						
1. Lack or limited access to the internet.	3.00	A	1.5	2.83	A	1
2. Limited access to the computer, laptops, and other gadgets.	3.00	A	1.5	2.65	A	2.5
3. Use of technology is "time-consuming" in preparing materials.	2.40	D	5	2.65	A	2.5
4. Poor maintenance of available or existing ICT resources	2.60	A	4	2.63	A	4.5
5. Lack of technical support when problems occur	2.80	A	3	2.63	A	4.5
Composite Mean	2.76	A		2.68	A	

Legend: 3.25 - 4.00, Strongly Agree (SA) WM = Weighted Mean
 2.50 - 3.24, Agree (A) VI = Verbal Interpretation
 1.75 - 2.49, Disagree (D) R = Rank
 1.00 - 1.74, Strongly Disagree (SD)

As gleaned in Table 7, as for the challenges encountered by the school heads on printed modular learning resources, the school heads agreed that it takes so much time to prepare and print the modules, which got the highest weighted mean of 3.00, the highest rank of 1. This follows an empirical inference that school heads observed the rigorous effort of the school personnel in the reproduction and photocopying of the materials before the weekly distribution. The voluminous materials being copied and sorted weekly is a challenge for teachers and other support staff of the school.

This is in contrast to the identified disagreement on lack of printing materials/scarcity of supplies and expensive reproduction of printed materials with the least equal-weighted means of 2.40 and the least rank of 4.5. This is particularly reimbursable from the funds and budget allocation of the school and would not be at the personal expense of any school staff. It was known from DepEd policies and memorandum orders that the school's administration of the self-paced modules is chargeable on the appropriation of the funds per Schools Division. The expense of reproducing and distributing the printed modules has already exhausted the funds available to schools and teachers, forcing teachers to dip into their own pockets to provide the materials for their students. (Manila Times, 2020).

The teacher-respondents agreed that it takes so much time to prepare and print the modules, which obtained the highest weighted mean of 3.23 and the highest rank of 1. They agreed on this item because they were the ones who printed their modules, considering that this is their second school year facing a pandemic. They also used the extra time to print the needed modules. Moreover, the said group of respondents disagreed on lack of printing materials/scarcity of supplies with the least weighted mean of 2.48 and rank of 5. However, they disagreed on this item because they ensured that they had the supplies needed.

Regarding the challenges encountered on online mode of delivery resources, the school head-respondents agreed on lack or limited access to the internet and limited access to the computer, laptops, and other gadgets as evidenced by the highest obtained equal-weighted means of 3.00 and highest ranks so 1.5. Essentially, ICT is found to have strong potential in increasing students' achievement and enriching teachers' skills; however, lack of training, equipment, and skill limit its success. Confidence, competence, and accessibility have been critical ingredients to effectively blend ICT into the teaching and learning process (Habibu, Al Mamun, & Clement, 2012).

Moreover, the said group of respondents disagreed that technology is "time-consuming" in preparing materials, with the least weighted mean of 2.40 and the least rank of 5. According to school heads, time management, innovating teaching strategies, and adapting to changes brought by the new normal trend in education are some ways how teachers cope with challenges that they encounter in online distance learning.

With regard to the teacher-respondents, they agreed on lack or limited access to the internet, which yielded the highest weighted mean of 2.83 and the highest rank of 1. They agreed on this item because they go to school to have an internet connection since there's no internet connection at home. The said group of respondents agreed on poor maintenance of available or existing ICT resources and lack of technical support when problems occur, with the least equal-weighted means of 2.63 and least ranks of 4.5. Teachers agreed on this item because they sought help and assistance from knowledgeable individuals, co-teachers, and ICT moderators. This is supported by the related studies provided in Fairlie (2004) & Jones et al. (2009); the lack of access to educational technologies and innovations (sometimes termed the digital divide) continues to be a challenge with novel educational technologies.

The composite means of 2.64 for the school heads and 2.78 for the teachers generalized that the respondents agreed on the challenges they encountered with the printed modular learning resources on blended learning modalities. Meanwhile, the composite means of 2.76 for the school heads and 2.68 for the teachers generalized that the respondents agreed on the challenges they encountered in the online mode of learning resources on blended learning modalities.

2.4. In Terms of Assessments

Table 8 Challenges Encountered by School Heads and Teachers in the Implementation of the Blended Learning Modality in Terms of Assessment

Items	School Heads			Teachers		
	WM	VI	R	WM	VI	R
1. Low scores of students	2.60	A	3.5	2.63	A	5
2. Inequities in assessment	2.60	A	3.5	2.65	A	4
3. Testing may raise concerns about cheating	3.00	A	1.5	2.95	A	2
4. Difficulty in validating students' performance	2.40	D	5	2.85	A	3
5. Written tasks of the learners are being addressed by the parents.	3.00	A	1.5	2.98	A	1
Composite Mean	2.72	A		2.81	A	

Legend: 3.25 - 4.00, Strongly Agree (SA) WM = Weighted Mean
 2.50 - 3.24, Agree (A) VI = Verbal Interpretation
 1.75 - 2.49, Disagree (D) R = Rank
 1.00 - 1.74, Strongly Disagree (SD)

As gleaned in Table 8, in terms of the challenges encountered by the school heads on assessment during the implementation of blended learning modality, they agreed that testing might raise concerns about cheating, and written tasks of the learners are being addressed by the parents, with the highest equal-weighted means of 3.00 and equal ranks of 1.5. On the part of the teacher-respondents, they agreed that the written tasks of the learners are being addressed by the parents, which gained the highest weighted mean of 2.98 and the highest rank of 1.

From the foregoing, Written works are managed to assess content and performance criteria that describe the knowledge, skills, and abilities expected of learners. However, parents tend to participate in their children's work to make their work more accessible rather than teaching them.

Related to this, there are times when parents are the ones who respond to their children's modules to ensure that their children earn high grades. Apart from that, the parents addressed the written assignments and tasks of the learners. These tasks form the basis for assessing the quarterly grades of learners. (Canonizado, 2021)

As for the summative assessment of students' performance in distance teaching activities, online testing may raise concerns about plagiarism and cheating. (Laghigna, 2020)

On the other hand, the school heads disagreed on the difficulty in validating students' performance, with the least weighted mean of 2.40 and the least rank of 5. The validation of students' learning is also difficult since modules are answered by parents and tutors, not the learners. It becomes difficult for the teacher to validate the student's actual performance since some have tutors while others do not learn independently.

Conversely, the teachers also agreed on low scores of students, which garnered the least weighted mean of 2.63 and least rank of 5. The fact that the student does not have the answer means that the student is not interested in the learning process. Therefore, it is difficult for teachers to evaluate students without evidence of learning. It challenges the teachers to find alternative ways to supplement and reinforce every student's performance.

Based on a study by Castroverde & Acala (2021), teachers encounter different challenges in implementing a modular distance learning modality. These challenges were identified based on how teachers plan and prepare the modules, deliver, collect, monitor students' performance, check and evaluate students' outputs, and provide feedback to students.

The composite means of 2.72 for the school heads and 2.81 for the teachers generalized that the respondents agreed on the challenges they encountered on assessment during the implementation of blended learning modalities. This presents an inference that there are recognized challenges and difficulties in implementing blended learning as regards the assessment component. On the other hand, the school heads disagreed on the difficulty in validating students' performance, with the least weighted mean of 2.40 and the least rank of 5. The validation of students' learning is also difficult since there are

modules answered by parents and tutors, not the learners. Some have tutors, and others do not self-study, making it difficult for teachers to see the actual grades of their students.

Conversely, the teachers also agreed on low scores of students which garnered the least weighted mean of 2.63 and least rank of 5. The fact that students have no answers means that students are not interested in the process of learning. Hence, it is challenging for teachers to evaluate a student without evidence of learning. It challenges the teachers to find alternative ways on how to supplement and reinforce every student's performance.

Based on a study by Castroverde & Acala (2021), teachers face a variety of challenges in implementing a modular distance learning modality. These tasks were identified based on how teachers plan and prepare modules, provide, record, and monitor student grades, review and evaluate student grades, and provide student feedback.

The composite means of 2.72 for the school heads and 2.81 for the teachers generalized that the respondents agreed on the challenges they encountered on assessment during the implementation of blended learning modalities. This presents an inference that there are recognized challenges and difficulties in the implementation of blended learning as regards the assessment component.

3. Coping Strategies of Teachers with the Challenges Encountered in the Implementation of Blended Learning

From the qualitative responses of the school heads and educators regarding their coping strategies with the challenges encountered in the implementation of blended learning, the answers were analyzed using thematic analysis to illustrate the underscoring.

It can be gleaned from the table that the teachers' and the school heads' coping mechanisms regarding modular learning are founded on resource utilization, which integrates the physical supplies, time, and support that they can get from the school. The main themes that were identified from the qualitative responses involved management of their time ("Teachers work not only during school days but also at

Table 9 Coping Strategies of Teachers with the Challenges Encountered in the Implementation of Blended Learning

Modality	Transcript	Emerging Concepts	Sub-Categories	Categories	Theme
Printed Modular Distance Learning Modality	Teachers work not only during school days but also at night and on weekends to finish the tasks.	Extended Hours of Work	Time Management	Behavior	Resources Utilization
	Giving extra time to print the needed modules.				
	It eats much of our time to print modules.				
	Attending different webinars	Extended Support-seeking	Team Management	Collaboration	
	Asking the assistance of principals, co-workers and parents				
By means of instructional supervision					
Online Distance Learning Modality	Teachers should accept changes	Embracing Change	Adaptation	Resilience	Flexibility
	Teachers are known to be flexible, resourceful and adaptable				
	Accept and adjust to the new normal				
	Attending webinars about ICT	Familiarizing	Learning	Innovation	

The teacher continues to learn about ICT in order to better implement online learning	Technology
be patient enough on the internet connectivity	

night and on weekends just to finish the tasks for this kind of learning modality" -Teacher A) and the team in making a culture of dynamic behavior in preparing the learning materials and the collaboration among the school personnel to achieve one and united learning delivery. ("Asking the assistance of principals, co-workers, and parents -Teacher B)

As regards online distance learning modality, it was identified that the theme is coping through flexibility ("Time-management, innovating teaching strategies, adapting to the changes brought by the new normal trend in education, being flexible, providing alternative plans, being optimistic and patient, and equipping oneself with the necessary skills are some of the ways on how teachers cope with the challenges that they encounter in modular distance learning -School Head A").

Learners were guided for online learning. By this theme, it was identified from the responses that the teacher and the school, in general, have resilience and innovation in their deliverables for online learning, which entails adapting from these new modalities of delivering learning and acquiring new insights and learning to execute ICT skills which are very much relevant in the utilization of the contemporary platform ("Accept and adjust to new normal -Teacher C"). Familiarizing with the educational technologies and recognizing that these changes are necessary apart from the traditional pedagogy. ("The teacher continues to learn about ICT to better implement online learning -Teacher D")

4. Difference Between the Assessment of the School Head and Teacher-Respondents on the Implementation of Blended Learning Modalities and the Challenges Encountered

A given in the table, when the assessment of the school heads and teachers on the challenges they encountered in the implementation of blended learning modalities, the computed t-values of 2.24 for curriculum management, 2.04 for printed modular learning resources, and 2.03 for online mode of delivering assessment have corresponding p values of less than 0.05, thus rejecting the null hypothesis.

Table 10 Difference Between the Assessment of the School Head and Teacher Respondents on the Implementation of Blended Learning Modalities and the Challenges Encountered

Variables Compared	t -value	p-value	Decision	Interpretation
Implementation of Blended Learning Modalities				
Curriculum Management	2.24	0.03031	p<0.05, Reject Ho	Significant
Learning Delivery:				
Printed Modular	0.25	0.80378	p>0.05, Failed to Reject Ho	Not Significant
Online Mode of Delivery	0.18	0.85800	p>0.05, Failed to Reject Ho	Not Significant
Learning Resources:				
Printed Modular	2.04	0.04752	p<0.05, Reject Ho	Significant
Online Mode of Delivery	0.39	0.69846	p>0.05, Failed to Reject Ho	Not Significant
Assessment:				
Printed Modular	0.42	0.67658	p>0.05, Failed to Reject Ho	Not Significant
Online Mode of Delivery	2.03	0.04857	p<0.05, Reject Ho	Significant
Challenges Encountered in the Implementation of Blended Learning Modalities				
Curriculum Management	0.17	0.86581	p>0.05, Failed to Reject Ho	Not Significant
Learning Delivery:				
Printed Modular	0.05	0.96035	p>0.05, Failed to Reject Ho	Not Significant
Online Mode of Delivery	3.24	0.00231	p<0.01, Reject Ho	Highly Significant
Learning Resources:				
Printed Modular	0.43	0.66934	p>0.05, Failed to Reject Ho	Not Significant
Online Mode of Delivery	0.23	0.81918	p>0.05, Failed to Reject Ho	Not Significant
Assessment:	0.26	0.79610	p>0.05, Failed to Reject Ho	Not Significant

These safely implied that the assessment of the school heads and teachers on the implementation of blended learning modalities in terms of curriculum management, printed modular learning resources, and online mode of delivering assessment have significant differences. Based on the foregoing, it can be understood that while curriculum management entails planning the educational standards, it can be well

understood by the school administrators compared to the teachers as the executors and implementers of such curriculum.

This is parallel to Rao (2019), who envisions the school heads' role in imagining the educational system it set forward consistent with the programs of the Department of Education. Today, the education system introduces new technologies and breaks new ground to provide quality educational opportunities for all. Blended learning is increasingly used to explain combining e-learning with traditional classroom methods and self-study to create new hybrid teaching methods. Blended learning is an approach that effectively combines traditional classroom lessons with mobile learning and online activities for teachers, trainers, and students to provide innovative educational solutions.

On the other hand, the assessment of the school heads and teachers on the other variables on the implementation of blended learning modalities in terms of printed modular and online mode of learning deliveries printed modular and online modes of delivery of learning resources, and assessment have corresponding p-values of more than 0.05 which were found to have no significant differences.

In terms of the challenges encountered by the school heads and teachers in implementing blended learning modalities, the computed t-value of 3.24 for the online mode of learning delivery has a corresponding p-value of less than 0.01, thus rejecting the null hypothesis.

These safely concluded that the assessment of the school heads and teachers on the challenges they encountered in implementing blended learning modalities in terms of online mode of learning delivery has a highly significant difference. This finding quantitatively infers the policies of the necessity to widen the understanding of the school personnel on the effective and efficient implementation of the proper combination of modular learning integrated or augmented with online distance learning (Pineda, 2020).

Lastly, the assessment of the school heads and teachers on the other variables on the challenges they encountered in the implementation of blended learning modalities in terms of curriculum development, printed modular learning delivery, printed modular and online mode of delivery of learning resources, and assessment have corresponding p-values of more than 0.05 which were found to have no significant differences. It boils down to the proper inference that there is a statistical variation in the responses regarding the blended learning implementation.

5. Relationship on the Assessment of the School Head and Teacher-Respondents in the Implementation of Blended Learning Modality and the Challenges Encountered

As gleaned in Table 11, when the assessment of the school heads and teachers on the implementation of blended learning modalities and the challenges they encountered, the computed R-values of 0.32 for printed modular learning resources, 0.31 for online mode of delivery of learning resources, and 0.35 for assessment have corresponding p-values of less than 0.05, thus rejecting the null hypothesis.

Table 11 Relationship on the Assessment of the School Head and Teacher-Respondents in the Implementation of Blended Learning Modality and the Challenges Encountered

Variables Compared	r -value	p-value	Decision	Interpretation
Implementation of Blended Learning Modalities Versus Challenges				
Curriculum Management	0.02	0.89625	p>0.05, Failed to Reject Ho	Not Significant
Learning Delivery:				
Printed Modular	0.06	0.69541	p>0.05, Failed to Reject Ho	Not Significant
Online Mode of Delivery	0.10	0.51338	p>0.05, Failed to Reject Ho	Not Significant
Learning Resources:				
Printed Modular	0.32	0.03212	p<0.05, Reject Ho	Significant
Online Mode of Delivery	0.31	0.03823	p<0.05, Reject Ho	Significant
Assessment:	0.35	0.01843	p<0.05, Reject Ho	Significant

These safely generalized that the assessment of the school heads and teachers on the implementation of blended learning modalities and the challenges they encountered in terms of printed modular learning resources, online mode of delivery of learning resources, and assessment have significant relationships.

The respondents' assessment of the implementation of blended learning modalities and the challenges they encountered in curriculum management, printed modular and online modes of learning deliveries, and printed modular and online modes of delivering learning resources found no significant relationships.

Conclusion and Discussion

In addressing the objectives presented in the current study, the researcher concluded that teachers and school heads benefited a lot from adequate training and skills development webinars. These webinars can strengthen their ICT skills and the production of learning materials.

The researcher also concluded that teachers and school heads are continuously coping with the challenges that arise from time to time. They are utilizing resources to the fullest to monitor their students' progress. They are also developing their flexibility to reach out to their students and provide the virtual teaching they need by using the modules.

Moreover, it is revealed that the assessment of the school heads and teachers on the implementation of blended learning modalities and the challenges they encountered in terms of printed modular learning resources, online mode of delivery of learning resources, and assessment have significant relationships. Meanwhile, the respondent's assessment of the implementation of blended learning modalities and the challenges they encountered in terms of curriculum management, printed modular and online modes of learning deliveries, and printed modular and online modes of delivering learning resources found no significant relationships.

On the other hand, it is revealed that the assessment of the school heads and teachers on the implementation of blended learning modalities in terms of curriculum management, printed modular learning resources, and online mode of delivering assessment have significant differences.

On the other hand, the assessment of the school heads and teachers on the other variables on the implementation of blended learning modalities in terms of printed modular and online mode of learning deliveries printed modular online mode of delivery of learning resources and assessment were found to have no significant differences. Meanwhile, the assessment of the school heads and teachers on the other variables on the challenges they encountered in the implementation of blended learning modalities in terms of curriculum development, printed modular learning delivery, printed modular and online mode of delivery of learning resources, and assessment have corresponding p-values which were found to have no significant differences.

The assessment of the school heads and teachers on the challenges they encountered in implementing blended learning modalities in terms of online learning delivery has a significant difference.

Recommendations

Considering the significant findings revealed and conclusions drawn in this study, the researchers suggested the following recommendations:

1. For the Schools Division, District Offices, and schools, they should develop alternative plans for different challenges to have a strong foundation of teaching approaches and skills to be utilized by the school heads and teachers in teaching and learning writing.

2. For school heads and teachers, they should reinforce the conduct of training and webinars to equip them with the current trends of new normal education and to adapt to the changes of times.

3. For the students, they should maximize the use of the online platform and should develop their motivation in self-study.
4. Furthermore, future researchers may also conduct studies similar to this present study to determine the other assessments and challenges in implementing blended learning so that such tendencies would not be detrimental but rather advantageous to school heads and teachers.
5. The proposed School Improvement Plan should be implemented to adapt the blended learning in schools in Lipa City fully.

References

- Alsarayreh, R. (2020). Using blended learning during COVID-19: The perceptions of schoolteachers in Jordan. **Cypriot Journal of Educational Science**, 15(6), 1544-1565. <https://doi.org/10.18844/cjes.v15i6.5298>
- Ambayon, C. M. (2020). Modular-Based Approach and Students' Achievement in Literature. **International Journal of Education & Literacy Studies**, 8(3). https://www.researchgate.net/publication/343684458_Modular-Based_Approach_and_Students'_Achievement_in_Literature DOI:10.7575/aiac.ijels.v.8n.3p.32
- Bhamani, S., Makhdoom, A. Z., Bharuchi, V., Ali, N., Sidra, K., & Ahmed, D. (2020). Home Learning in Times of COVID: Experiences of Parents. **Journal of Education and Educational Development**, 7(1). DOI: <http://dx.doi.org/10.22555/joeeed.v7i1.3260>
- Castroverde, F. & Acala, M. (2021). Modular distancelearning modality: Challenges of teachers in teaching amid the Covid-19 pandemic. **International Journal of Research Studies in Education**, 10(8): 7-15. https://www.researchgate.net/publication/352746170_Modular_distance_learning_modality_Challenges_of_teachers_in_teaching_amid_the_Covid-19_pandemic DOI:10.5861/ijrse.2021.602
- Darojat, O. (2016). Improving Curriculum through Blended Learning Pedagogy. **Turkish Online Journal of Distance Education**, 17(4). https://www.researchgate.net/publication/309225693_Improving_Curriculum_through_Blended_Learning_Pedagogy DOI:10.17718/tojde.72654
- Dziuban, C., Graham, C., Moskal, P., Norberg, A., & Sicilia, N. (2021). Blended learning: the new normal and emerging technologies. **International Journal of Educational Technology in Higher Education**, 15(3). https://www.researchgate.net/publication/323200713_Blended_learning_the_new_normal_and_emerging_technologies DOI: 10.1186/s41239-017-0087-5
- Gedik, N., Kiraz, E., & Ozden, M. Y. (2013). Design of a blended learning environment: Considerations and implementation issues. **Australasian Journal of Educational Technology**, 29(1) . <https://doi.org/10.14742/ajet.6>
- Indiana University (n.d.). **Identifying and Evaluating Learning Materials**. Retrieved from Indiana University. Edu.
- Kaur M. (2013). **Blended Learning - Its Challenges and Future**. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 93:612-617. DOI:10.1016/j.sbspro.2013.09.248
- Kurubacak, G. (2016). Critical curriculum design for blended learning in higher education: The strategies, principles and challenges of interactiveclassroom management. **I-Manager's Journal of Educational Technology**, 3(2), 16-25.
- Lalima, & Dangwal, K. L. (2017). Blended Learning: An Innovative Approach. **Universal Journal of Educational Research**, 5(1): 129-136. <http://www.hrpub.org> DOI: 10.13189/ujer.2017.050116
- Lukarov, V. (2019). **Scaling up learning analytics in blended learning scenarios**. Available from ProQuest Dissertations & Theses A&I; ProQuest Dissertations & Theses Global. (2305741948).
- Pappas, C. (2016). **The Top 8 Benefits of Using Learning Management Systems**. Retrieved from eLearning Industry.

- Picciano, A. G. (2017). Theories and frameworks for online education: Seeking an integrated model. **Online Learning**, 21(3), 166-190. doi:10.24059/olj.v21i3.1225
- Pineda, M. (2020). The Most Essential Learning Competencies. **Sun StarPampaganga**. Retrieved from PressReader.com
- Robosa, J., Ercie, N., Lhyza, P., Trizhia, P. & Alvez, J. T. (2021). The Experiences and Challenges Faced of the Public School Teachers Amidst the COVID-19 Pandemic: A Phenomenological Study in the Philippines. **International Journal of Advance Research and Innovative Ideas in Education**, 7(1).
https://www.researchgate.net/publication/349310396_The_Experiences_and_Challenges_Faced_of_the_Public_School_Teachers_Amidst_the_COVID19_Pandemic_A_Phenomenological_Study_in_the_Philippines
- Translated by Content Engine, L. L. C. (2021, Sep 28). Educational technology in the post-pandemic. **CE Noticias Financieras** Retrieved from <https://www.proquest.com/wire-feeds/educational-technology>
- Tria, J. Z. (2020). The COVID-19 Pandemic through the Lens of Education in the Philippines: The New Normal. **International Journal of Pedagogical Development and Lifelong Learning**, 1(1) . 2001.
<https://doi.org/10.30935/ijpdll/8311>
- Tupas, F. P., & Linas-Laguada, M. (2020). Blended Learning – An Approach in Philippine Basic Education Curriculum in New Normal: A Review of Current Literature. **Universal Journal of Educational Research**, 8(11), 5505-5512.
<http://www.hrpub.org> DOI: 10.13189/ujer.2020.081154
- Verschaffel, L., Depaepe, F., & Mevarech, Z. (2019). Learning mathematics in metacognitively oriented ICT-based learning environments: A systematic review of the literature. **Education Research International**, 19. doi: <http://dx.doi.org/10.1155/2019/3402035>
- Winaldi, Roza, Y., & Maimunah. (2020). Mathematical learning resources using android application for online learning during pandemic covid-19. **Journal of Physics: Conference Series**, 1655(1)

Empowering Excellence in Teacher Education Through Quality Assurance

Mary Ann C. Abril¹, Jhella Mae M. Gaudia², Dande A. Mailig³,

Joyce Caila C. Olan⁴, and Katherine T. Ramirez⁵

^{1,2,3,4,5}College of Teacher Education, Batangas State University,

The National Engineering University, JPLPC Malvar, Batangas, Philippines, 4233

Corresponding Author: Mary Ann C. Abril

E-mail: abril.maryann@yahoo.com

Abstract

Empirical in nature, this study endeavors to assess the quality assurance practices in the teacher education institution with the objective of continuously improving the delivery of its programs. Employing the mixed method approach that combines the quantitative and qualitative techniques, data were collected through survey questionnaires and face-to-face interviews with 39 faculty respondents during the Academic Year 2022-2023 in ascertaining the current quality assurance practices with the end view of proposing strategies that aim to empower excellence in teacher education. Focused on the three key functions of higher education institutions,

it is found that the practices related to instruction are highly observed whilst those on research and extension are moderately observed. Despite the demonstrated dedication of the teacher education institution in adhering to the set standards and requirements for quality, this research reveals areas that need further enhancement to achieve excellence in all of its endeavors. Since the higher education landscape is continuously evolving with technological advancements, it is imperative that the institution support its faculty in enhancing its capabilities. Whilst fostering the culture of continuous improvement and resource optimization, the adoption of a balanced approach to quality assurance is deemed necessary in mitigating biases and achieving meaningful educational outcomes. By prioritizing faculty development, the institution can create an environment that supports the growth and success of both faculty and students. Investing in faculty development, particularly in the aspect of information technology, instructional material development, inclusive pedagogies, research, and extension is crucial for the institution to stay relevant, and responsive.

Keywords: Accreditation, Continuous Improvement, Curriculum Design, Standardization

Introduction

Quality, rather than quantity, has become paramount for educational institutions as they strive to produce successful graduates who form the cornerstone of these establishments. Achieving a good education is crucial for any nation's global competitiveness, necessitating the creation of a framework that caters to both students and teachers. However, education concerns vary significantly across countries. Developing nations often prioritize quantitative aspects such as general education and expanding opportunities to address overarching issues like educational infrastructure establishment and participant enlightenment. Consequently, their focus in educational development research centers on the quantity of education. In contrast, advanced countries place a major emphasis on educational quality, concentrating on qualitative aspects like excellence and quality assurance. These nations prioritize the purpose of education, curriculum suitability, the growth of educated individuals, and user satisfaction.

Enhancing the quality of education is a vital task for higher education institutions (HEIs) as it plays a pivotal role in achieving targeted goals and objectives (Gaftandzhieva et al., 2018). Quality in HEIs is perceived as a comprehensive, multidimensional, and dynamic concept that continually strives for excellence (Bobby, 2014; Ewell, 2010; Harvey, 2005; Harvey & Williams, 2010; Opre & Opre, 2006; Singh, 2010). It encompasses both the notion of something being "of superior nature" and a hypothetical scale ranging from "poor" to "excellent" (Wideman, 2013). Quality also encompasses the procedures needed to achieve Quality Assurance (QA) and control.

In the Philippines, the Commission on Higher Education (CHED) mandates all higher educational institutions to adopt an outcome-based education approach through CMO No. 46, Series of 2012. This policy, known as Philippine Higher Education Outcome-Based and Typology-Based Quality Assurance, emphasizes the significance of outcomes as the foundation for mature evaluation systems, focusing on intended, implemented, and achieved learning outcomes. It considers accreditation complemented by institutional quality assurance monitoring and evaluation (Aloria, 2018). With quality assurance and accreditation systems, higher education institutions can address issues in the "input-implementation-process-output-feedback" chain (Hanh, Nga, Viet, 2019), receiving a clear direction for changes to pursue excellence.

As education systems strive for positive outputs that promote development and community service, their innovation agendas and policies differ based on national needs and aspirations. In a dynamic environment driven by information technology and communications, competitiveness depends on the capacity to keep up with rapid organizational and technological advancements. Thus, educational institutions seek advancements and developments that produce successful graduates, representing them as institutions capable of providing knowledge systematically, aligned with implemented memoranda.

Given the aforementioned context, the researchers aim to examine the practice of the teacher education quality assurance process to identify crucial elements that may contribute to the development of an effective quality assurance system enhancement plan for the institution.

Objectives

This study aims to empower excellence in teacher education through quality assurance. Specifically, it focuses on the following objectives:

1. Assess the current state of quality assurance in teacher education in the areas of:
 - 1.1 instruction
 - 1.2 research
 - 1.3 extension
2. Identify opportunities and risks in teacher education quality assurance.
3. Propose strategies for empowering excellence in teacher education through quality assurance.

Research Framework

The theory of change proves invaluable for educational institutions aiming to implement the quality assurance (QA) model as it provides a comprehensive framework to understand the cause-and-effect relationship leading to desired outcomes. Within an educational institution's context, this theory aids in identifying the necessary inputs, activities, and outputs crucial for achieving desired outcomes, typically centered around student learning and development.

In the quality assurance model, the theory of change assists in pinpointing essential inputs and activities, such as curriculum development, teacher training, and student support services, to reach the targeted outcomes. Additionally, it helps anticipate outputs like increased student engagement and improved performance resulting from these activities. This approach serves as a guide in research

investigations, offering a detailed description of how and why changes are expected to occur within a specific context. By mapping out all necessary conditions and outcomes, an Outcome Framework is created, facilitating the identification of appropriate interventions or activities to achieve long-term goals. Consequently, the connection between activities and the achievement of long-term objectives becomes clearer, leading to improved planning and evaluation of activities to attain desired goals (Clark, 2023).

Aligned with CHED Memorandum Order No. 46, Series of 2012, mandating Higher Education Institutions (HEIs) to adopt outcome-based education principles and enhance quality assurance through an outcome-based quality assurance process, the researchers intend to apply the Theory of Change in improving the quality assurance process in the College of Teacher Education. The study considers the three core functions of HEIs: instruction, research, and extension. By utilizing the Theory of Change, the researchers aim to enhance the institution's quality assurance approach and ultimately improve student learning and development outcomes.

Research Methodology

This study aims to assess the quality assurance practices at the College of Teacher Education. The mixed-method approach is utilized, combining quantitative and qualitative methods. The quantitative method involves surveying faculty members' practices related to instruction, research, and extension, while the qualitative method includes the conduct of interviews to gather additional information and identify risks and opportunities for the institution. The researchers aim to provide a comprehensive description of quality assurance practices and develop an enhancement plan using this approach.

The study involves 39 faculty members from the College of Teacher Education in one of the constituent campuses of the state university. Due to the small size of the target respondents, no sampling method was employed, and all faculty members were included in the study during the Second Semester of the Academic Year 2022-2023.

Data gathering instruments consisted of a self-constructed questionnaire and interviews. The questionnaire focused on three areas: instruction, research, and extension. Adapted from various sources, the questionnaire underwent validation and revision by the thesis adviser and a panel of examiners. The Cronbach's alpha coefficient of 1.0232 was computed to assess the instrument's reliability and found to be good to excellent.

Upon confirming the questionnaire's validity and reliability, the survey instrument was administered to the target respondents. The responses were collected using a four-point rating scale. The data-gathering procedure ensured confidentiality and anonymity, with data privacy protocols followed.

The collected data were processed, tabulated, and analyzed using the IBM SPSS software, and the resulting mean scores are interpreted as follows; -

Numerical Value	Mean Ranges	Verbal Interpretation
4	3.50-4.00	Highly Observed
3	2.50-3.49	Moderately Observed
2	1.50-2.49	Slightly Observed
1	1.00-1.49	Least Observed

Result

1. Current State of Quality Assurance in Teacher Education

The study is conducted to evaluate the existing quality assurance practices of faculty members on instruction, research, and extension. It aims to understand the level of adherence to the quality

assurance measures in these key areas to propose strategies for empowering excellence in teacher education.

The set of tables presented in the study offers a comprehensive view of the current state of quality assurance in each of the fundamental functions of higher education institutions.

1.1. Instruction

Monitoring instructional management and assessment processes is crucial within an outcome-based quality assurance approach. This practice is essential for institutions as it allows them to ensure that their teaching and evaluation methods effectively support desired learning outcomes. By monitoring the processes of instruction, particularly the curriculum development, instructional process, and management of learning and assessment, institutions can verify the effectiveness of their strategies and ensure that students acquire the necessary knowledge and skills for their future careers. Continuous monitoring enables institutions to identify specific areas within management strategies, assessment methods, and learning processes that require improvement. This ongoing assessment is valuable for refining teaching techniques, enhancing assessment plans, and optimizing learning resources. Ultimately, monitoring the instructional process plays a critical role in an outcome-based quality assurance process, enabling institutions to uphold educational standards, improve teaching practices, and foster overall student success.

Table 1 shows the quality assurance practices of respondents relative to the aspect of curriculum in instruction.

Table 1 Curriculum

Item Statements	Mean	Standard Deviation	Verbal Interpretation
1. Embodies the institution's vision and mission, aligning with the national development goals.	3.87	0.33	Highly Observed
2. Adheres to the requirements and standards set to all teacher education institutions.	3.87	0.33	Highly Observed
3. Addresses the country's needs and incorporates recent developments in the profession.	3.69	0.46	Highly Observed
4. Encompasses the necessary professional and technical preparations for its graduates.	3.74	0.44	Highly Observed
5. Reflects the national customs, culture, and traditions.	3.82	0.38	Highly Observed
6. Offers opportunities for students to engage in hands-on activities.	3.79	0.40	Highly Observed
7. Involves various stakeholders in curriculum development.	3.74	0.44	Highly Observed
8. Undergoes regular review and updating, for approval of the academic council.	3.79	0.46	Highly Observed
9. Necessitates review and approval from the highest institutional authority.	3.77	0.42	Highly Observed
10. Provides accommodation and support for students with special needs.	3.69	0.51	Highly Observed
Overall Mean	3.78	0.42	Highly Observed

Reflected in the table is the high level of agreement among respondents about the positive implementation and effectiveness of the teacher education programs in the institution. The results suggest that the college demonstrates a strong commitment to ensuring the quality and relevance of its educational programs as manifested in the curriculum. The high mean score of 3.87 suggests that the university's core values and mission anchored on the national development goals have effectively been integrated into the programs to contribute to broader societal development. Moreover, the institution has proven itself at par with other state universities for being highly compliant with the standard requirements set by the authorities for all teacher education institutions. This aligns with the study of Smith (2019) which emphasizes the importance of mission-driven educational practices. Higher education

institutions (HEIs) are tasked to effectively deliver what they have envisioned themselves to be benefiting the students and the nation as a whole.

A study by Husin et al (2021) highlights the significance of developing a shared vision and mission among university stakeholders to ensure higher education institutions' relevance and sustainability. To be relevant and sustainable, all teacher education institutions are to keep themselves abreast of the recent developments in the profession and be responsive to the demands of the time. While the practice relative to this aspect is highly observed, the lowest mean score of 3.69 in comparison to other statements suggests the implementation of the needed intervention to propel excellence. In the context of Education 4.0, all teacher education institutions are to integrate emerging technologies and innovative approaches into the education system. Necessary Investment for faculty development is necessary in this regard to achieve a transformative impact on students' capabilities vis-a-vis the demands of the modern world.

Although the statement related to the provision of accommodation and support for students with special needs is also highly observed, this aspect shows a slightly lower mean score compared to other statements. This means that though support is provided, necessary intervention plans may be implemented for further enhancement in accessibility and inclusivity. As the implementation of inclusive practices has been proven positively affect students with special needs both academically and socially, it is deemed necessary to further enhance this aspect in the curriculum. In consonance with this, Çeliköz and Yıldırım (2018) highlight the importance of providing an inclusive learning environment to all learners of diverse backgrounds. Only then that the principle of leaving no one behind could be achieved in the academe.

Overall, the results present that the college excels in various aspects of quality assurance practices related to the curriculum. While the institution has strong performance across the board, however, one cannot deny that there are still opportunities for improvement in certain areas to further enhance the quality and inclusivity of its educational programs. The findings provide valuable insights for institutional leaders to continue refining quality assurance strategies and maintaining a high standard of education.

Table 2 shows the quality assurance practices of respondents relative to the instructional process. As shown, the teaching and syllabus preparation process is highly observed. By actively incorporating relevant and recent references throughout the teaching-learning process, the students are equipped with the most relevant knowledge and skills that align with the rapidly evolving demands of the modern world. Receiving the highest mean of 3.90, this suggests that the college manifests a strong commitment to effective teaching practices and the development of comprehensive and detailed syllabi that meet the set standards. Brown et al (2022) emphasize the need of employing recent literature in teaching so that students' exposure to current knowledge and research is enhanced. This practice is necessary to benefit students in their preparation for their future careers.

Table 2 Instructional Process

Item Statements	Mean	Standard Deviation	Verbal Interpretation
1. Adheres to the institutional standard format when preparing course syllabi.	3.82	0.38	Highly Observed
2. Develops syllabi that is comprehensive and detailed in content.	3.77	0.42	Highly Observed
3. Reviews and enhance course syllabi regularly or as necessary.	3.79	0.40	Highly Observed
4. Utilizes approved syllabi by relevant authorities.	3.82	0.38	Highly Observed
5. Ensures that each student receives a copy of the syllabus.	3.74	0.44	Highly Observed
6. Utilizes recently published readings and references from both print and electronic resources.	3.90	0.30	Highly Observed

7. Utilizes instructional materials reviewed and recommended by the University.	3.79	0.40	Highly Observed
8. Creates original instructional materials in teaching.	3.64	0.48	Highly Observed
9. Employs diverse teaching strategies that foster the development of critical, and analytical thinking in students.	3.82	0.38	Highly Observed
10. Employs a wide array of methodologies and techniques in teaching.	3.79	0.40	Highly Observed
Overall Mean	3.79	0.40	Highly Observed

It is worthwhile to note, however, that whilst the department manifested commitment to staying with the latest developments, the faculty are revealed to seldom involve themselves in creating their own instructional materials. Receiving the lowest mean score of 3.64 suggests that though the institution is highly observing the creation of some original teaching materials, further support for the enhancement of the teachers' capabilities in this aspect is still needed.

The study by Tety (2013) concludes that the absence of proper supervision could be a contributing factor to teachers' inability to create their own instructional materials. As such, this study recommends the implementation of an intervention plan that furthers the capabilities of teachers in this aspect of instruction.

Table 3 presents the instructional practices of respondents relative to the management of learning and assessment.

Table 3 Management of Learning and Assessment

Item Statements	Mean	Standard Deviation	Verbal Interpretation
1. Constructs assignments to reinforce teaching.	3.87	0.33	Highly Observed
2. Monitors students' independent work and performance.	3.82	0.38	Highly Observed
3. Schedules consultation meetings with students.	3.67	0.47	Highly Observed
4. Discusses and Implements policies on learning management.	3.72	0.45	Highly Observed
5. Maintains classroom discipline adhering to democratic practices.	3.64	0.48	Highly Observed
6. Utilizes diverse evaluation methods.	3.82	0.38	Highly Observed
7. Reviews and updates evaluation instruments periodically.	3.72	0.45	Highly Observed
8. Explains clearly course's evaluation and grading system to students.	3.92	0.27	Highly Observed
9. Communicates academic requirements to the students.	3.77	0.42	Highly Observed
10. Returns course materials and test results to students promptly.	3.79	0.40	Highly Observed
Overall Mean	3.77	0.40	Highly Observed

In an outcome-based quality assurance process, the practices involving monitoring of instructional management and assessment processes are crucial. Through regular evaluation, institutions can pinpoint areas for management strategy, assessment method, and learning improvement.

As revealed in the table, the respondents rated highest the significant emphasis given in the discussion of the evaluation and grading system to the students. This suggests that the faculty is investing considerable time and energy in restructuring the course and demonstrating genuine concern for the overall quality of the student's educational experience. As Mansbach (2016) noted that the syllabus is a fundamental document that outlines the course objectives, content, and assessments that set the tone for the entire learning experience. It is the roadmap for the educational journey that instructors are to present an organized, comprehensive, and easily understandable syllabus to create a positive initial impression on the students.

Notable in the results is the lowest mean score of 3.64 relative to maintaining classroom discipline in accordance with democratic principles. Though revealed as highly observed, this finding suggests the remnants of the traditional approach in the way teachers manage learning and assessment in the classroom. In addressing the issue of traditional classrooms, Cepic (2021) recommends prioritizing the continuous professional development of teachers. Creating a positive classroom atmosphere and

displaying a positive attitude toward the learning environment is crucial for fostering student confidence. When teachers establish a supportive and encouraging atmosphere, students feel more comfortable and are more likely to participate actively. This, in turn, leads to meaningful feedback generated through interactions between the teacher and students, facilitating a continuous exchange of ideas and constructive learning experiences.

1.2. Research

Research is a fundamental pillar of higher education institutions. Higher education Institutions that focus on strengthening the research capabilities of their faculty members and prioritize research demonstrate their commitment to academic excellence.

Table 4 presents the quality assurance practices of respondents relative to the area of research.

Table 4 Quality Assurance in Research

Item Statements	Mean	Standard Deviation	Verbal Interpretation
1. Aligns research with local, regional, and national priorities.	3.77	0.33	Highly Observed
2. Contributes to formulating the research agenda and institutional priorities.	3.54	0.38	Highly Observed
3. Engages in team/collaborative and interdisciplinary research.	3.64	0.47	Highly Observed
4. Conducts action research to test practice theories.	3.49	0.45	Moderately Observed
5. Publishes research outputs in reputable national/international journals.	3.46	0.48	Moderately Observed
6. Secures adequate research budget.	3.44	0.38	Moderately Observed
7. Seeks funding from public/private agencies.	3.33	0.45	Moderately Observed
8. Participates in faculty development research capability training.	3.28	0.27	Moderately Observed
9. Receives incentives as faculty researchers.	3.36	0.42	Moderately Observed
10. Conducts research for instructional. and institutional development goals.	3.59	0.40	Highly Observed
Overall Mean	3.49	0.40	Moderately Observed

As revealed, the institution indicates a strong adherence to the prescribed standard of practice in successfully aligning its research with local, regional, and national priorities. Research is considered a fundamental responsibility of higher education institutions and is associated with excellence and distinction. By aligning research to the prescribed goals, teacher education institutions (TEIs) maintain their relevance to societal needs and enhance partnerships with the government. According to Salom (2013), research is essential in transforming society and it is significant that teachers possess the strong research capabilities necessary in generating new ideas and enhancing the quality of life.

Unfortunately, as found, the respondents are wanting further support for programs related to faculty development in research. The lowest mean score of 3.28 suggests a slight deficiency in implementing an effective strategic plan for the enhancement of research skills and expertise among faculty members. Kamel (2016) reiterates the importance of adequately equipping faculty members in adapting to the fast-paced changes. Considering the current trends, it is necessary that teachers are encouraged to engage in research activities aimed at fostering innovations. It is crucial for all TEIs aspiring for excellence to invest in the research capability of their teachers.

1.3. Extension

Higher education institutions have the responsibility of giving back to the community and contributing to the public good. It is an integral aspect of all HEIs to foster a positive impact on

society. Monitoring extension procedures is essential to ensure that community projects are in line with the standards set and desired outcomes.

Table 5 presents the quality assurance practices of respondents relative to the area of extension services.

The findings reveal that the institution closely monitors the implementation of extension projects that align with the curriculum of the teacher education programs. This demonstrates the institution's commitment to supporting extension programs that cater to the needs of students for valuable educational experiences. Extension projects are intended not just to benefit the beneficiaries but also the students who gain knowledge and skills during the conduct of extension services to the community. As noted by Binayao et al (2021), extension projects should focus on transferring the knowledge and skills acquired during the project to all participants.

As shown, the institution demonstrated the lowest level of engagement in conducting sustainable extension projects. A sustainable extension project ensures that its outcomes can be effectively utilized even after the project's completion. The knowledge and skills acquired should have a lasting impact on target beneficiaries benefitting them in their profession, workplaces, and communities. Salazar (2020) emphasizes the need for extension projects to be responsive to the needs of the target clientele and supportive of the ten-point agenda of the government. This means that the institution must invest time and effort in enhancing its support for sustainable projects that yield superior outcomes for its stakeholders.

Table 5: Quality Assurance in Extension

Item Statements	Mean	Standard Deviation	Verbal Interpretation
1. Conduct relevant extension projects aligned with local and national agenda.	3.67	0.47	Highly Observed
2. Implements community-based projects based on need assessment studies.	3.67	0.47	Highly Observed
3. Leads extension initiatives complementing the teacher education program curriculum.	3.69	0.46	Highly Observed
4. Fosters mutual exchange with the community.	3.54	0.55	Highly Observed
5. Allocates adequate funding for extension projects.	3.46	0.50	Moderately Observed
6. Monitors and evaluate extension projects periodically.	3.26	1.01	Moderately Observed
7. Implements sustainable extension projects.	3.10	0.98	Moderately Observed
8. Engages stakeholders in project implementation.	3.41	0.78	Moderately Observed
9. Conducts various extension activities.	3.56	0.55	Highly Observed
10. Adapts activities based on feedback for continuous improvement.	3.41	0.67	Moderately Observed
Overall Mean	3.48	0.64	Moderately Observed

2. Opportunities and Risks in Teacher Education Quality Assurance

To substantiate the drawn insights from the observed quality assurance practices of respondents, the researchers have identified opportunities and risks through face-to-face interviews with the key personnel involved in quality assurance in the institution. By systematically analyzing these findings, the study anticipates to come up with significant strategies to empower excellence in teacher education.

Identifying opportunities and risks is crucial for enhancing teaching and learning and ensuring students positively contributed to the field of education. Table 6 presents the assessed opportunities and risks in teacher education quality assurance.

Table 6 Assessed Opportunities and Risks in Teacher Education Quality Assurance

Themes	Subthemes	Exemplar Texts
1. Opportunities	Commitment to Continuous Improvement	We are accountable for students’ performance and may identify areas needing improvement to develop strategies to improve it. (P2) Outcome-based quality assurance practices require the institution to demonstrate its effectiveness in achieving desired outcomes (P5)
	Efficiency in Resource Optimization	Evidence-based decision-making can help the institution make more effective use of resources and identify areas where resources are more needed and maximize impact and supports students’ success (P3)
2. Risks	Assessment Centered Education	Institutions focus solely on achieving desired outcomes at the expense of other important aspects of education like critical thinking and creativity (P4)
		Over-attention to assessments can create unrealistic expectations for both students and teachers (P1) A narrow focus on outcomes may lead to neglecting other important aspects of education, such as student engagement and well-being (P4)
	Bias	There is a risk of bias in outcome-based quality assurance practices if the outcomes are not carefully defined and measured leading to unintended consequences such as perpetuating inequalities (P5)

Adherence to the goal of continuous improvement is crucial for identifying areas needing improvement and making informed decisions. Holding institutions accountable for outcomes and program effectiveness promotes collective commitment to deliver quality education. Outcome-based quality assurance practices enhance accountability and transparency. Accountability involves acknowledging responsibility, providing explanations, adhering to rules, reporting to supervisory entities, and associating rewards and penalties with outcomes. Educational institutions should cultivate positive relationships with staff to ensure accountability. Efficiency and resource optimization can be achieved through evidence-based decision-making, which helps allocate resources effectively based on their impact on student success. It enables institutions to prioritize interventions with proven success and achieve goals efficiently. Evidence, facts, and data analysis lead to more objective and confident decision-making, avoiding post-decision uncertainty.

However, overemphasis on assessments in educational institutions can lead to manipulation, distrust, and a distorted representation of educational quality. It may result in a culture that focuses solely on achieving desired outcomes at the expense of critical thinking, creativity, and personalized learning experiences. Standardized testing and adherence to predetermined standards may limit students' engagement with real-world problems and overlook individual strengths and learning styles. Prioritizing compliance requirements over quality education can harm the overall educational quality, hinder pedagogical innovation, neglect student needs, and create a misalignment between intended outcomes and the educational experience. Biases can arise if outcomes are not carefully defined and measured, perpetuating inequalities and limiting opportunities for diverse talents. Developing explicit and inclusive assessment criteria and rubrics can help enhance quality assurance and mitigate bias. Adopting a balanced approach to outcome-based quality assurance, considering both compliance requirements and the goal of delivering quality education, is essential to achieve meaningful educational outcomes.

3. Quality Assurance Strategies in Empowering Excellence

Through the findings of this study, the researchers have identified areas that focus on faculty development that require improvement.

Table 7 presents the proposed strategies for empowering excellence in teacher education through quality assurance.

Objectives	Quality Assurance Strategies	Description
1. Enhance teaching and engage students effectively through innovative approaches.	Conduct Professional Development Workshops	These workshops cover the use of educational technology tools, online teaching platforms, and the integration of multimedia resources in teaching.
2. Create an inclusive classroom environment.	Conduct Inclusive Pedagogy Training	This training focuses on diverse teaching strategies to cater to different learning styles and support students with diverse backgrounds and abilities.
3. Guide educators in creating high-quality instructional materials.	Implement Instructional Material Development Programs	Offer faculty development programs that cover the design and development of digital content, open educational resources, and multimedia materials.
4. Offer faculty training and support in developing sustainable extension projects.	Conduct Extension Project Development Training	This training includes understanding community needs, project planning, impact assessment, and collaboration with external stakeholders.
5. Recognize the efforts of faculty to motivate others to engage in continuous improvement.	Establish Reward and Recognition Programs	This program acknowledges faculty members who excel in implementing innovative approaches, research, and extension projects.

In areas of faculty development, the respondents manifested needing further support in enhancing their capabilities relative to the use of information and communication technology necessary for instructional material development, research, and implementing sustainable extension services to communities. This connotes investing in faculty development which is of paramount importance for higher education institutions aiming to empower excellence in all their endeavors. As the quality of faculty is one of the determinants of the quality of education, Abril (2008) reiterates that priorities should

be set and sufficient funding should be appropriated if the state universities are to secure their competitive aspirations in the global state.

Conclusion and Discussion

Empirical in nature, this study employed the mixed method approach that combines the quantitative and qualitative techniques in ascertaining the current quality assurance practices with the end view of proposing strategies that aims to empower excellence in teacher education. Focused on the three key functions of higher education institutions, it is found that the practices related to instruction are highly observed whilst those on research and extension are moderately observed. Despite the demonstrated dedication of the teacher education institution in adhering to the set standards and requirements for quality, this research reveals areas that need further enhancement to achieve excellence in all of its endeavors. Since the higher education landscape is continuously evolving with technological advancements, it is imperative that the institution support its faculty in enhancing its capabilities. Whilst fostering the culture of continuous improvement and resource optimization, the adoption of a balanced approach to quality assurance is deemed necessary in mitigating biases and achieving meaningful educational outcomes. By prioritizing faculty development, the institution can create an environment that supports the growth and success of both faculty and students. Investing in faculty development, particularly in the aspect of information technology, instructional material development, inclusive pedagogies, research, and extension is crucial for the institution to stay relevant, and responsive.

Recommendations

In the light of the foregoing findings, the study recommends that:

1. Sufficient appropriations be allocated in support of faculty development as the key asset of the institution in attaining success in competition on a global scale.
2. Policies as to the appropriation of funding from the institution for the enhancement of facilities supporting an inclusive environment be made to benefit both faculty members and students.
3. Further study that would verify the reliability of the perceptual data gathered in this work be conducted.
4. Review and validation of the proposed strategies be done to subsequently lead to their adoption in the institution.

References

- Abril, M.C. (2008). **Practices of State Universities in the CALABARZON Area Toward Corporatization: Basis for a Proposed Model**. (Unpublished doctoral dissertation). Batangas State University.
- Almuhaideb, A. M. (2020). **Fostering Sustainable Quality Assurance Practices in Outcome-Based Education: Lessons Learned from ABET Accreditation Process of Computing Programs**.
- Cayot, M. D. (2018). The Implementation of Outcome-Based Education in a State University. **Philippine Innovative Education Journal**.
- Conchada, M. I., & Tiongco, M. M. (2015). **A Review of the Accreditation System for Philippines**.
- Council, T. K. (2019). **Outcome-Based Education: An Open Framework**.
- Custodio, P. e. (2017). The Implementation of Outcome-Based Education: The Case of the University of Perpetual Help. **Las Pinas**.
- De Lara, M. G. (2017). **Scribd**. Retrieved November 9, 2022, from Scribd: <https://www.scribd.com/document/367705002/Outcome-Based->

- Dotong, C. &. (2015). Philippine Quality Assurance Mechanisms in Higher Education. **Studies in Social Sciences and Humanities**, 156-167.
- Duc Hanh, N. e. (2019). Role of Quality Assurance and Quality Accreditation in Higher Education in Some Developing Countries and Vietnam. **American Journal of Educational Research**.
- Education, C. C. (2021). A Review on Outcome Based Education and Factors That Impact Student Learning Outcomes in Tertiary Education System. **International Education Studies**.
- Guitche, M. &. (2019). Outcome Based Education Standards and Practices in Augustinian School in Negros. **Philippine Social Science Journal**.
- ISO. (2015). **Quality management systems – Requirements**. Retrieved from (Organization, n.d.).
- Luza, M. (2021). Quality Assurance and Elements of Outcome-Based Education Facility in Higher Education Institutions in the Philippines. **Psychology and Education**.
- Pastrana, R. &. (2014). An Outcomes-Based Education (Obe) Approach & Typology-Based Quality Assurance (Qa) System: A Proposed Framework and Transition Strategy for Philippine Higher Education Institution's (HEI) Shift Towards International Standards. **Research Gate**.
- Project Management Institute. (2022). **The Importance of Quality Assurance in Higher Education**.
- Quality Research International. (2006). **Understanding Quality in Education**.
- Quality Research International. (n.d.). **The Quality Assurance System for Education at the University of Agder**.
- Research Gate. (2012). **Mind the Gap: An Analysis of How Quality Assurance Processes Influence Programme Assessment Patterns**.
- Research Gate. (2016). **Developing Students as Researchers: Navigating Between Teaching, Learning, and Inquiry**.
- Rebecca T. Barrios, E. (2021). Outcomes-Based Education Practices in Higher Education. **European Journal of Research Development and Sustainability (EJRDS)**.
- Roy, D. T. (2017). Quality Teaching: Its Importance in Higher Education A Conceptual View. **International Research Journal of Interdisciplinary & Multidisciplinary**.
- Ryan, P. (2015). Quality Assurance in Higher Education: A Review of Literature. **High. Learn. Res. Commun**.
- Schindle, L. e. (2015). Definitions of Quality in Higher Education: A Synthesis of the Literature. **High. Learn. Res. Commun**.
- Tam, M. (2014). **Quality Assurance in Education**. Outcomes-based approach to quality assessment and curriculum improvement in higher education.
- Tenedero, E. &. (2021). Learning Experiences In The Emerging Outcomes-Based Education (OBE) **Curriculum of Higher Education Institutions (HEI'S)**.
- Thirumoorthy, D. G. (2021). Outcome-based education (OBE) is the need of the hour. **International Journal of Research - GRANTHAALAYAH**.

An Intra-Individual Split-Face Comparative Study Between Subcision with Combination of Hyaluronic Filler and Subcision Alone for Treatment in Atrophic Acne Scars, An Evaluator-Blinded, Randomized Controlled Trial

Nannapat Wisavachitman¹ and Anon Paichitrojjana²

^{1,2}Master of Science in Dermatology, School of Anti-Aging and Regenerative Medicine, Mae Fah Luang University

Corresponding Author: Anon Paichitrojjana

Email: anonpaic@gmail.com

Abstract

Background: Acne scars have been known to have a profound negative impact on quality of life psychologically and sociably. Multiple treatments have been developed to cure acne scars but all procedures may improve skin appearance but cannot establish a scar-free skin. Subcision and hyaluronic filler injection have been used to treat acne scars with different mechanisms. **Objective:** To compare effectiveness between subcision with combination of HA filler injection and subcision alone for treatment in atrophic acne scars.

Methods: Seventeen subjects diagnosed with atrophic acne scars received scar subcision on both sides of the face and randomly received hyaluronic filler injection on one side of the face and followed up for 3 months. Assessments were evaluated by 3 blinded dermatologists.

Results: Subcision with combination of HA filler significantly improved atrophic acne scar severity better than subcision alone after 8th week of the treatment ($p=0.045$) and even better after 12th week ($p=0.033$). Both of the treatment significantly improved the atrophic acne scars. Subcision with combination of HA filler significantly improved atrophic acne scar severity. The mean score of quantitative Goodman and Baron's global scarring grading scale for the subcision with filler side were 6.12 ± 4.27 before treatment and improved to 4.78 ± 3.78 ($p=0.001$) at 8th week and 4.27 ± 3.32 ($p=0.001$) at 12th week after treatment. Subcision alone also significantly improved atrophic acne scar. The Mean score of quantitative Goodman and Baron's global scarring grading scale for subcision alone side were 5.88 ± 3.33 before treatment them improved to 5.37 ± 3.91 ($p=0.025$) at 8th week and 5.12 ± 3.88 ($p=0.009$) at 12th week after treatment.

Conclusion: The study has shown that Subcision with combination of HA filler significantly improved atrophic acne scar. Both of treatment were significantly improved the atrophic acne scars. Combination of the treatment yields more mechanism to improve the scar, resulted in more scar types with different underlying pathology improvement.

Keywords: Intra-Individual Split-Face, Hyaluronic Filler, Subcision Alone for Treatment, Atrophic Acne Scars

Introduction

Acne vulgaris is one of the common skin disease affecting anybody but mostly occur in adolescents and young adults (ages 12-25), the prevalence is estimated 85%. It is a disease of the pilosebaceous unit which is primarily affects Acne occurs in all ethnicity without preference, therefore it is an important disease worldwide. The lesions of acne are pleomorphic including comedones, papules, pustules, nodules and cysts, depending on underlying pathology and severity. Although the presence of acne may be limited in the most of the patients because the condition typically improves with age but it may leave the sequelae which can be permanent. Post-acne scarring, especially in young people, may be psychologically harmful. Scarring is the most common life-long sequelae of acne, found in 95% of the patients with acne, and it usually occur on the face. Patients with acne and acne scarring are found to be psychologically and socially traumatized. They even reported that the condition worsens their quality of life with Dermatology Life Quality Index (DLQI) score of 11.9, which is worse than psoriasis with Dermatology Life Quality Index (DLQI) score is (DLQI = 8.8). Acne and its scarring may impact the quality of life, lead to embarrassment and low self-esteem.

Acne scarring has a complicated pathogenesis involving the inflammatory process and healing process. The severe inflammation leads to production of matrix metalloproteinase-2 (MMP-2) by sebocytes and fibroblasts, which stimulate the further degradation and abnormal remodeling of the extracellular of the ECM. Gram-positive anaerobic bacteria, especially *Cutibacterium Acnes* (formerly *Propionibacterium acnes*), are believed to increase inflammation by inducing formation of Furthermore, gram-positive bacteria also produce peptidoglycans, enhancing the production of prostaglandin E2 (PGE2) which worsens the inflammation process.

There are 2 main clinical presentation of acne scars, the atrophic and hypertrophic variants. The most common type is the atrophic acne scars which is further classified of scarring into 3 subtypes, icepick scars, rolling scars, and boxcar scars. This standard classification of the atrophic acne scars helps clarifying and indicating the underlying mechanism and therefore help choosing the treatment regimens for the best outcomes. Icepick scars are small but deep down into dermis or subcutaneous tissue, the width must not be more than 2 mm (<2 mm) and extend vertically. Rolling scars are wide but shallow with sloped border and a normal skin texture at the base, size can be up to 5 mm wide which is the widest type. Rolling scars result from abnormal fibrous bands anchoring the dermis to the subcutis, creating an excavation in the skin. Boxcar scars can be defined by the sharp vertical edges. These scars may be round to oval, or rectangular, and can be shallow (0.1-0.5 mm) or deep (>0.5 mm). Finally, the

hypertrophic variants are thick and raised from the skin surface, including hypertrophic scars, and keloidal. These scars are less common for acne scarring.

It was demonstrated that acne scars can be resulted from the interplay of multiple factors, including inflammation, degradation of cellular matrix, and abnormal granulation tissue formation. Therefore, the treatment of acne scars includes several modalities, trying to camouflage the scars, peelings, microneedlings, subcision, and laser therapy. All procedures may improve the appearance of the skin but up until now there are still no treatment that can achieve a new scar-free skin. Therefore, acne scars are one of the the most challenging skin conditions to manage.

Subcision, also known as subcutaneous incisionless surgery, is a minimal invasive surgical intervention using a special needle to treat skin conditions with subdermis and subcutaneous pathology, including acne scars, depressed scars, cellulites, and wrinkles. It offers a minimal invasive and effective treatment of these conditions. The mechanisms of scar improvement in subcision are the release of fibrous bands that anchoring the dermis with the subcutis and lifting up the overlying skin, enhancing organization of blood vessels as the result of skin and connective tissue formation in the area. Treatment of atrophic acne scars is one of the main indications of subcision. It is mostly beneficial for rolling scars with the fibrous bands anchoring the dermis. It is less effective in icepick and boxcar scars. Subcision alone can result in improvement of the acne scars but cannot give a new scar-free skin, combination with other modalities is still an innovative area for research.

Tissue augmentation using dermal filler injection is one of the options for correction of extracellular matrix by soft-tissue augmentation and collagen production stimulation. Dermal fillers are classified into 3 types; temporary, semi-permanent, and permanent. Semi-permanent and permanent fillers are long-lasting and irreversible fillers. Studies have shown that they promote more collagen production than the temporary fillers. Unfortunately, these cosmetic filler injections have been known to associate with adverse effects, varying from mild severity, such as redness, bruising, swelling, overfilling, subcutaneous mass, to fatal severity, such as infection, calcifications, embolisms, and death. Thus, use of the irreversible fillers is not recommended as the severe adverse effects would not be amendable. Hyaluronic acids (HA) fillers, in the other hand, has been reported to be excellent biocompatible, and non-immunogenic. The HA-based fillers are known to stimulate collagen production. Hyaluronic acid has poor cell adhesion due to its carboxyl group. Therefore, it is superior in higher cytocompatibility through cell infiltration. It has been showed in vivo that HA-based fillers have mobility through co-integration with surrounding tissue, and they also promote blood vessel remodeling.

Up until now, several procedures for treatment in atrophic acne scars have been invented but there are no treatment that can achieve a new scar-free skin. Combination of modalities have been tried to improve post-treatment outcomes and aim to lower the risks.

Therapeutic methods with good outcomes, acceptable side-effects and simple post-operative care would be desirable for every patient. Subcision and HA filler injection are options for the atrophic acne scars with different mechanisms. Combination of filler injection may promote collagen production during the healing process after subcision. Effectiveness and safety of the combination are still area for research.

Objectives

Primary objective

To compare effectiveness between subcision with combination of HA filler and subcision alone for treatment in atrophic acne scars

Secondary objectives

1. To compare scar volume of atrophic acne scars between after subcision with combination with HA fillers and after subcision alone evaluated by visioscan vc98
2. To compare texture of skin between after subcision with combination with HA fillers and after subcision alone evaluated by VISIA® Complexion Analysis System
3. To analyze participants' satisfaction between subcision with combination of HA fillers and subcision alone
4. To identify the adverse events of subcision with combination of HA fillers

Research Hypothesis

1. The effectiveness of subcision with combination of HA fillers is better than subcision alone for treatment in atrophic acne scars evaluated by Goodman and Baron's global scarring grading system
2. Subcision with combination with HA fillers reduces scar volume of the atrophic acne scars better than subcision alone evaluated by visioscan vc98
3. Subcision with combination with HA fillers improve texture of the skin better than subcision alone evaluated by VISIA® Complexion Analysis System
4. Participants' satisfaction of subcision with combination of HA fillers is greater than subcision alone

Research Framework

Experimental, prospective, randomized, evaluator-blinded, intra-individual split-face study. Clinical assessment at baseline, immediately after the treatment, at 4th week, 8th week and 12th week after the treatment

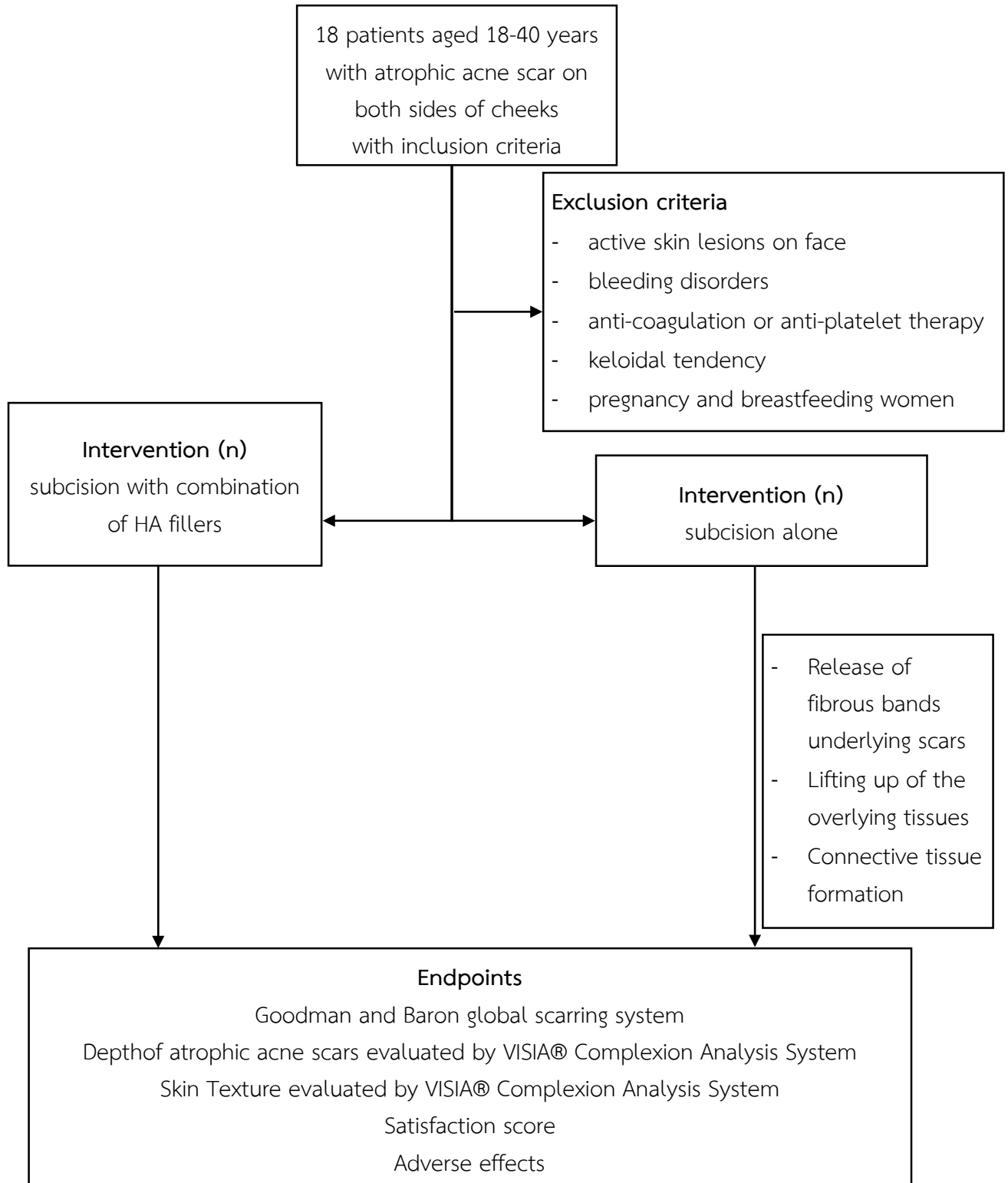

Figure 1 Research Framework

Research Methodology

This was a prospective, split-face and evaluator blinded randomized controlled trial study. Nineteen Thai participants age 18-40 years old, Fitzpatrick skin type III to V, diagnosed with atrophic acne scars on both cheeks. Exclusion Criteria included pregnancy and lactation, medical illnesses, active inflammatory skin diseases in the treatment area, history of poor wound healing including hypertrophic scars and keloids, history of skin resurfacing treatment within 3 months, history of filler injection within 6 months, or any permanent implant in the treatment area.

After researcher explained in detail about purposes and method of the study to participants, history of the participant were recorded and photography of each participant by VISIA was done; 3 photo including front, left side, and right side. Acne scars on each cheek were evaluated by Goodman and Baron's qualitative and quantitative grading system by blinded three dermatologists separately and Facial Texture Scores were Evaluated by VISIA® Complexion Analysis System. Before the treatment procedure, the treatment areas were cleansed with providone-iodine. Anesthetic solution (2% lidocaine with 1:1,000,000 epinephrine solution) was injected to the treatment areas. All the subjects underwent subcision of the atrophic scars with 18 gauge, 1.5 inch Nokor needle on both sides of the face and randomly received hyaluronic filler (Restylane Vital Lidocaine) injection on one side of the face. After the bleeding was stopped and the pain was relieved, the researcher advised the participants to follow the post-treatment care suggestions. Participants were asked to apply Sodium fusidate cream as the prophylaxis against secondary bacterial infection after the session and twice daily for 1 week. Photographs of each participant were taken using VISIA® Complexion Analysis System (Canfield, Fairfield, NJ), immediately after the treatment and follow up at 4th, 8th, and 12th week after the completion of the treatment, the photographs of each participant was taken using VISIA® Complexion Analysis System with facial positions at Left 37°, Center 0°, Right 37° and Multi-spectral Imaging (standard daylight fluorescent lighting, cross polarized flash, and ultraviolet lighting)

Three independent dermatologists compared the participants' photographs taken by VISIA® to evaluate the improvement of acne scars between before treatment and at 4th, 8th, and 12th week after the treatment, using the Goodman and Baron's quantitative grading system. An improvement by two points was considered excellent, one points was rated as good and no change was labeled as a poor response. Improvement of the facial texture, evaluated by comparing texture scores obtained from VISIA® Complexion Analysis System. Improvement of the scar depth, evaluated by comparing the depth of the same scar measured on the 3D picture of the skin surface generated by VISIA® Complexion Analysis System.

Participants were asked to evaluate their satisfaction with the treatments after 12th week using the quartile grading scale: 0 = dissatisfied, 1= less satisfied, 2=moderately satisfied,

3= very satisfied, 4= most satisfied and the participants were asked to choose the preferred technique after 12th week.

The participants were asked to record the following side effects after each treatment on each side of the cheek. Pain score, ranging from no pain (0) to the most pain (10), Duration (days) of the pain, duration (days) of bruising, duration (days) of swelling and any other symptoms, such as infection, ulceration, hypertrophic scar formation, discoloration, bruising, hematoma, and over-correction.

All data were collected, organized and statistically analyzed using SPSS 23.0 for windows (SPSS Inc., Chicago, IL, USA). Continuous data were calculated as the mean \pm SD for normal distributed data and median for non-normal distributed data. The categorical data eg. Biological data, history, participants' satisfaction, and side effects were shown as a number (frequency and percentage). Continuous variables were checked for normality by using Shapiro-Wilk test. Two-way, repeated measure, analysis of variance (ANOVA) test and paired t-test were used to compare between two groups of normally distributed variables. Non-parametric, two-way, repeated measure, Friedman test was used to compare between two dependent groups of non-normally distributed variables. All tests were two tailed, p-value < 0.05 was considered statistically significant (S), and p-value \geq 0.05 was considered statistically insignificant (NS).

Results

The intra-individual split-face comparative study between subcision with combination of hyaluronic filler and subcision alone for treatment in atrophic acne scars, an evaluator-blinded, randomized controlled trial conducted from February 1st, 2023 - April 31st, 2023.

1. General History of participants

This study recruited 18 participants (9 males and 9 female) with atrophic acne scars, aged 22-39 years. A female participant was excluded due to history of keloid scar. Seventeen participants (9 males and 8 females) were included in the study without drop-out. Mean score of quantitative Goodman and Baron's global scarring grading scale before the treatment were 6.12 ± 4.27 for subcision with HA filler injection side of face and 5.88 ± 3.33 for subcision alone side of face. More than half of the participants have had the scars for more than 10 years.

Table 1 General History of participants

General History of Participants					
		Mean	SD	Min	Max
Age		29.71	5.301	22	39
Quantitative Goodman and Baron's global scarring grading scale before treatment	Subcision with HA Filler Side	6.12	4.27	2	18
	Subcision Alone Side	5.88	4.32	2	18
		Frequency		Percent (%)	
Gender	Male	9		52.9	
	Female	8		47.1	
	Total	17		100	
Duration of acne scars	3-5 years	4		23.5	
	6-10 years	2		11.8	
	>10 years	11		64.7	
	Total	17		100	

2. Primary Outcome

Subcision with combination of HA filler significantly improved atrophic acne scar severity evaluated by Quantitative Goodman and Baron's global scarring grading scale. The mean score of quantitative Goodman and Baron's global scarring grading scale for the subcision with filler side were 6.12 ± 4.27 before treatment and improved to 4.78 ± 3.78 ($p=0.001$) at 8th week and 4.27 ± 3.32 ($p=0.001$) at 12th week after treatment. Subcision alone also significantly improved atrophic acne scar. The Mean score of quantitative Goodman and Baron's global scarring grading scale for subcision alone side were 5.88 ± 3.33 before treatment them improved to 5.37 ± 3.91 ($p=0.025$) at 8th week and 5.12 ± 3.88 ($p=0.009$) at 12th week after treatment. Subcision with combination of HA filler significantly improved atrophic acne scar severity better than subcision alone after 8th week of the treatment ($p=0.045$) and even better after 12th week ($p=0.033$).

Table 2.1 Improvement of Quantitative Goodman and Baron's global scarring grading scale

Quantitative Goodman and Baron's global scarring grading scale			
	Subcision with HA filler Injection	Subcision Alone	p-value
Before treatment	6.12±4.27	5.88±3.33	-
Immediately after treatment	6.12±4.27	5.88±3.33	0.216
4 th week after treatment	5.73±4.39	5.66±4.43	0.773
8 th week after treatment	4.78±3.78	5.37±3.91	0.045
12 th week after treatment	4.27±3.32	5.12±3.88	0.033

*Statistically calculated by Two-way repeated measure Analysis of Variance, ANOVA

Table 2.2 Improvement of Quantitative Goodman and Baron's global scarring grading scale in treatment of Subcision with HA filler Injection

Improvement of Quantitative Goodman Comparing between points of and Baron's global scarring grading scale			p-value
time	in treatment of Subcision with HA filler Injection		
Baseline - Immediate after treatment	0.00		-
Baseline - 4 th week	0.39±0.23		0.109
Baseline - 8 th week	1.34±0.32		0.001
Baseline - 12 th week	1.84±0.47		0.001
4 th week - 8 th week	0.94±0.28		0.004
4 th week - 12 th week	1.45±0.48		0.008
8 th week - 12 th week	0.51±0.28		0.095

*Statistically calculated by Post Hoc test with least squared difference (LSD) test

Table 2.3 Improvement of Quantitative Goodman and Baron's global scarring grading scale in treatment of Subcision Alone

Comparing between points of time	Improvement of Quantitative Goodman and Baron's global scarring grading scale in treatment of Subcision Alone	p-value
Baseline - Immediate after treatment	0.00	-
Baseline - 4 th week	0.22±0.13	0.118
Baseline - 8 th week	0.51±0.21	0.025
Baseline - 12 th week	0.77±0.26	0.009
4 th week - 8 th week	0.29±0.18	0.127
4 th week - 12 th week	0.55±0.25	0.045
8 th week - 12 th week	0.26±0.13	0.066

*Statistically calculated by Post Hoc test with least squared difference (LSD) test

3. Secondary Outcome

3.1 Scar Volume evaluated by Visioscan

Mean scar volume evaluated by Visioscan vc98 before treatment was 46.94 ± 9.85 for subcision-with-HA filler side and 52.76 ± 14.04 for subcision-alone side. Both Subcision with combination of HA filler and subcision alone significantly improved scar volume evaluated by Visioscan vc98 after 4th week with mean scar volume of 40.18 ± 7.88 ($p=0.028$) and 38.35 ± 4.83 ($p=0.001$) respectively. At 8th and 12th week after the treatment, the scar volume slightly improved with mean scar volume of 37.59 ± 6.97 ($p=0.001$), and 37.06 ± 6.95 ($p<0.001$) for subcision-with-HA filler side and 37.65 ± 7.04 ($p<0.001$), and 8.29 ± 7.71 ($p<0.001$) for subcision-alone side compared to the scar volume before the treatment. After 8th week of the treatment, the improvement was slowed down for both treatments, and the scar volume at 12th week after treatment was slightly worsen, the scar volume was not statistically significant compared to the previous visit. There was no difference of improvement in scar volume between the two treatment.

Table 3.1.1 Improvement of Scar Volume evaluated by Visioscan

	Scar Volume evaluated by Visioscan		
	Subcision with HA filler Injection	Subcision Alone	P-value
Before treatment	46.94±9.85	52.76±14.04	-
Immediately after treatment	50.18±14.05	49.49±11.51	p=0.845
4 th week after treatment	40.18±7.88	38.35±4.83	p=0.383
8 th week after treatment	37.59±6.97	37.65±7.04	p=0.945
12 th week after treatment	37.06±6.95	38.29±7.71	p=0.442

*Statistically calculated by Two-way repeated measure Analysis of Variance, ANOVA

Table 3.1.2 Improvement of Scar Volume evaluated by Visioscan in treatment of Subcision with HA filler Injection

Comparing between points of time	Improvement of Scar Volume in treatment of Subcision with HA filler Injection	p-value
Baseline - Immediate after treatment	-3.24±2.50	0.213
Baseline - 4 th week	6.77±2.77	0.026
Baseline - 8 th week	9.35±2.39	0.001
Baseline - 12 th week	9.88±1.91	0.000
4 th week - 8 th week	2.59±1.95	0.203
4 th week - 12 th week	3.12±1.97	0.132
8 th week - 12 th week	0.529±1.42	0.714

*Statistically calculated by Post Hoc test with least squared difference (LSD) test

Table 3.1.3 Improvement of Scar Volume evaluated by Visioscan in treatment of Subcision Alone

Comparing between points of time	Improvement of Scar Volume in treatment of Subcision Alone	p-value
Baseline - Immediate after treatment	3.18±4.54	0.494
Baseline - 4 th week	14.41±3.47	0.001
Baseline - 8 th week	15.12±3.34	0.000
Baseline - 12 th week	14.47±3.08	0.000
4 th week - 8 th week	0.706±1.65	0.675
4 th week - 12 th week	0.06±1.62	0.972
8 th week - 12 th week	-0.647±1.35	0.638

*Statistically calculated by Post Hoc test with least squared difference (LSD) test

3.2 Texture evaluated by VISIA

Percentile score of texture of the skin evaluated by VISIA significantly improved immediately after the treatment but after 4th week there were no statistically differences from before the treatment and between the two treatments.

Table 3.2.1 Improvement of Texture evaluated by VISIA

	Texture evaluated by VISIA (Percentile)		
	Subcision with HA filler Injection	Subcision Alone	P-value
Before treatment	13.34±6.29	12.30±5.49	-
Immediately after treatment	15.47±5.42	14.66±6.75	0.243
4 th week after treatment	13.97±5.79	13.54±6.22	0.329
8 th week after treatment	12.89±5.32	12.99±5.63	0.852
12 th week after treatment	13.39±5.34	12.86±5.73	0.186

*Statistically calculated by Two-way repeated measure Analysis of Variance, ANOVA

Table 3.2.2 Improvement of Texture evaluated by VISIA in treatment of Subcision with HA filler Injection

Comparing between points of time	Improvement of Texture in treatment of Subcision with HA filler Injection	p-value
Baseline - Immediate after treatment	-2.13±0.70	0.008
Baseline - 4 th week	-0.634±0.77	0.421
Baseline - 8 th week	0.45±0.70	0.528
Baseline - 12 th week	0.05±0.59	0.936
4 th week - 8 th week	1.085±0.71	0.143
4 th week - 12 th week	0.586±0.593	0.338
8 th week - 12 th week	-0.50±0.42	0.354

*Statistically calculated by Post Hoc test with least squared difference (LSD) test

Table 3.2.3 Improvement of Texture evaluated by VISIA in treatment of Subcision Alone

Comparing between points of time	Improvement of Texture in treatment of Subcision Alone	p-value
Baseline - Immediate after treatment	-2.36±0.75	0.006
Baseline - 4 th week	-1.24±0.64	0.072
Baseline - 8 th week	-0.695±0.60	0.267
Baseline - 12 th week	-0.56±0.50	0.280
4 th week - 8 th week	0.54±0.71	0.458
4 th week - 12 th week	0.68±0.66	0.323
8 th week - 12 th week	0.134±0.61	0.828

*Statistically calculated by Post Hoc test with least squared difference (LSD) test

3.3 Preference and Satisfaction score

Most of the participants preferred subcision with combination of HA filler to subcision alone, 13 participants (76.5%) chose subcision with combination of HA filler, 3 participants (17.6%) chose subcision alone at 12th week after treatment. One participant (5.9%) felt the same towards the 2 treatments. Regarding participants' satisfaction, 10 participants (58.8%) gave 5 out of 5 of satisfaction scores, 6 participants (35.3%) gave 4 scores and 1 participant (5.9%) gave 3 scores for subcision with combination of HA filler. Meanwhile, 5 participants (29.4%) gave 5 scores, 9 participants (52.9%) gave 4 scores, and 3 participants (17.6%) gave 3 scores for subcision alone. Mean satisfaction score for subcision with combination of HA filler is greater than subcision alone. ($p=0.030$)

Table 3.3.1 Satisfaction Score

	Satisfaction Score			
	Mean	SD	Min	Max
Subcision with Combination of HA filler	4.53	0.624	3	5
Subcision Alone	4.12	0.697	3	5
p-value	0.030			

*Statistically calculated by Paired t-test

Table 3.3.2 Preference

	Preference	
	Frequenzy	Percent (%)
Subcision with Combination of HA filler	13	76.5
Subcision Alone	3	17.6
No preference	1	5.9

3.4 Adverse events

The reported side effects are pain, redness, swelling, and bruising. There was no severe adverse events observed. Pain was observed in all participants. Most of participants (70.9%) reported the pain was totally resolved within 1-2 hours and the pain was endurable with score of 1-5/10. One participant reported pain score 9/10 during the subcision procedure on both

sides of the face. There was no statistically difference of pain score between the 2 treatments ($p=0.332$). Redness was reported in 15 participants (88.23%), 14 participants (93.33%) resolved within 1 week with no differences on both sides. One participant reported pinpoint redness on subcision with HA filler side for 30 days and subcision-only side for 7 days. Mean duration of redness was 4.35 ± 7.026 days on subcision with HA filler side and 2.82 ± 2.404 days on subcision alone side ($p=0.275$). Swelling around the treatment area were reported in 5 participants on both sides of the cheeks (29.41%) with size 0.1-0.5 cm. Mean duration of swelling were 0.53 ± 0.943 and 0.76 ± 0.304 days for subcision with HA filler and subcision alone respectively. There was no difference of swelling between the two side ($p=0.431$). Bruising was reported in 5 participants (29.41%) with size 0.1-0.2 cm with mean duration of 1.19 ± 0.368 days for subcision with HA filler and 0.94 ± 0.359 days for subcision alone without any difference between both sides ($p=0.216$).

Table 3.4.1 Number of participants Experiencing Adverse Effects

Number of participants Experiencing Adverse Effects		
	Subcision with HA Filler	Subcision Alone
Pain	18	18
Redness	15	14
Swelling	5	5
Bruising	5	5

Table 3.4.2 Duration of Adverse Effects

Duration of Adverse Effects (days)			
	Subcision with HA Filler	Subcision Alone	p-value
Pain	1-2 hours	1-2 hours	-
Redness	4.35 ± 7.026	2.82 ± 2.404	$p=0.275$
Swelling	0.53 ± 0.943	0.76 ± 0.304	$p=0.431$
Bruising	1.19 ± 0.368	0.94 ± 0.359	$p=0.216$

*Statistically calculated by Paired t-test

Severity of scars also impacted the improvement of atrophic acne scar ($p < 0.001$). Concerning the atrophic scar types, subcision with combination of HA filler improved all atrophic scar type including Rolling scars, Boxcar scars, and Icepick scar. For the subcision alone side, only rolling scar was significantly improved. Combination of modalities yields more mechanism to improve the scar, resulted in more scar types with different underlying pathology improvement.

Table 3.4.3 Improvement in each Types of Scars

	Scar Improvement	
	Subcision with HA filler (lesions)	Subcision Alone (lesions)
Rolling Scars	15	10
Boxcar scars	5	0
Icepick Scars	4	0

Conclusion and Discussion

The study revealed that both subcision with combination of HA filler and subcision alone improved the severity of atrophic acne scars. Subcision with combination of HA filler significantly improved atrophic acne scar severity more than subcision alone evaluated by Quantitative Goodman and Baron's global scarring grading scale. After 8th week of the treatment, subcision with combination of HA filler significantly improved atrophic acne scar severity better than subcision alone after 8th week of the treatment ($p = 0.045$) and even better after 12th week ($p = 0.033$).

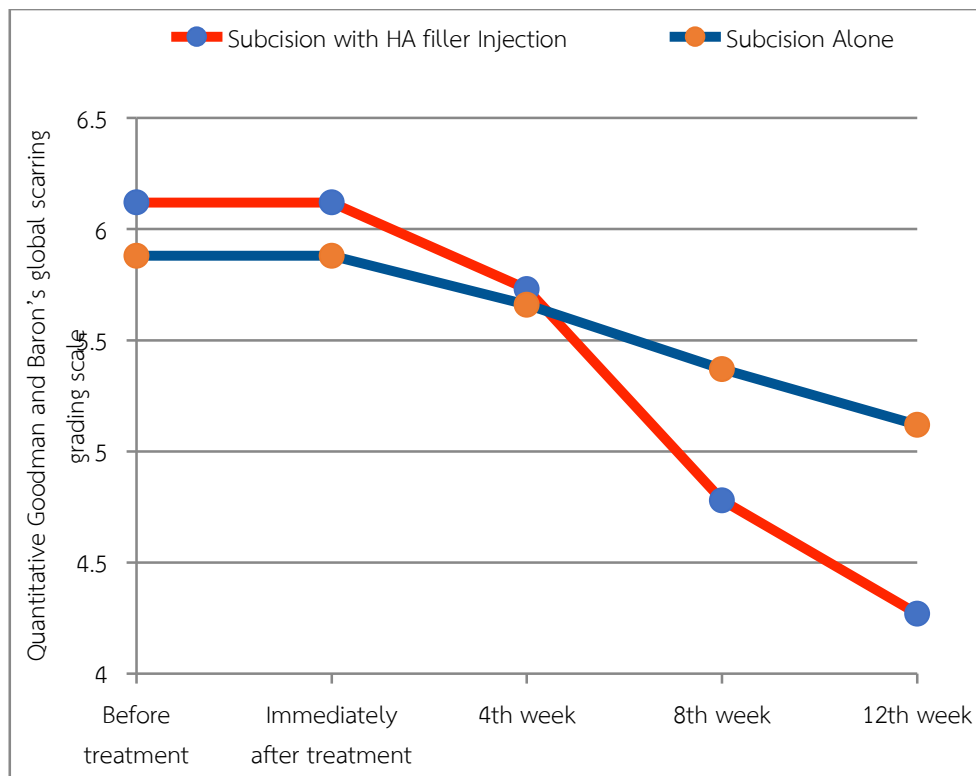

Figure 2 Improvement of Quantitative Goodman and Baron's global scarring grading scale

Both Subcision with combination of HA filler and subcision alone significantly improved scar volume evaluated by Visioscan vc98 after 4th week ($p=0.028$ and $p=0.001$ respectively). After 8th week of the treatment, the improvement was slowed down for both treatments. The scar volume was not statistically different compared to the previous visit. There was no difference in scar volume between the two treatment. This can be implicated that subcision and HA filler injection achieve the best results within 2 months, and for continuous improvement, both of the treatments should be repeated at 1-2 months.

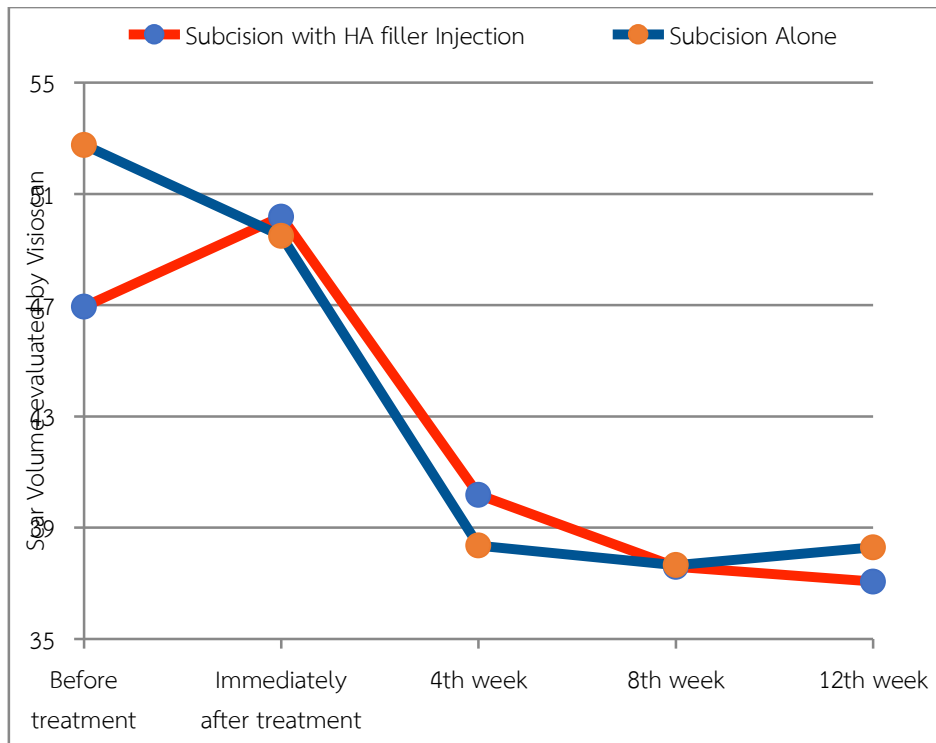

Figure 3 Improvement of Scar Volume evaluated by Visioscan

Percentile score of texture of the skin evaluated by VISIA significantly improved immediately after both of the treatment. The immediate improvement of texture might be caused by the incision of the needle and the swelling from the temporary inflammation after the treatments. After 4th week of treatment there were no statistically differences from before the treatment and between the two treatments. As VISIA photographed and calculated the texture by overall elevations and depressions on the skin surface. There were a lot of interference affecting the value.

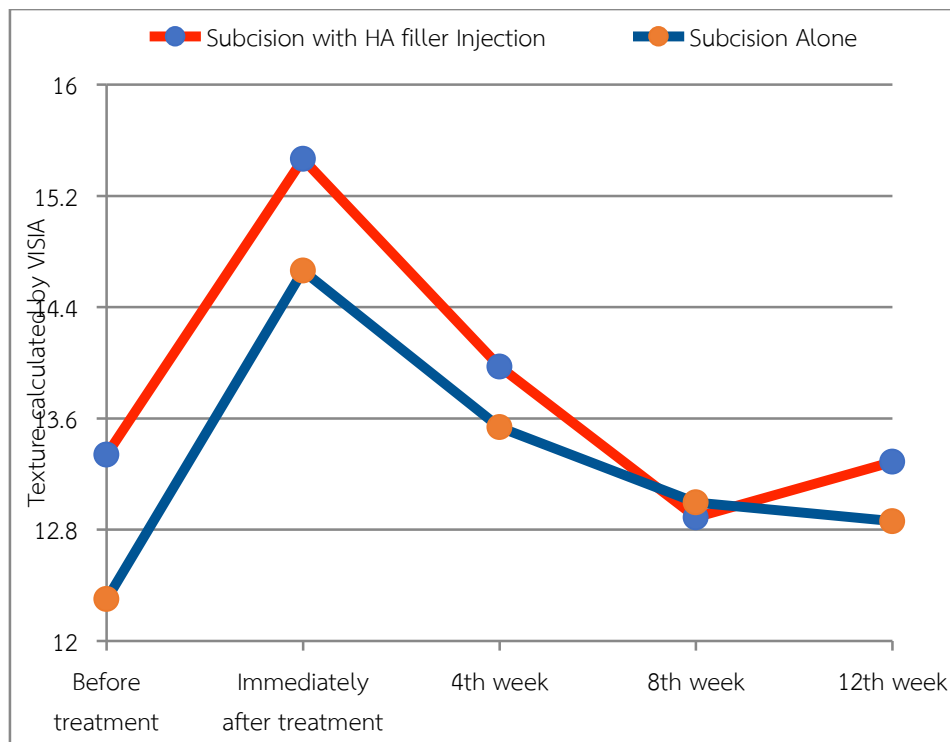

Figure 4 Improvement of Texture evaluated by VISIA

Severity of scars also impacted the improvement of atrophic acne scar ($p < 0.001$). Concerning the atrophic scar types, subcision with combination of HA filler improved all atrophic scar type including Rolling scars, Boxcar scars, and Icepick scar. For the subcision alone side, only rolling scar was significantly improved. Combination of modalities yields more mechanism to improve the scar, resulted in more scar types with different underlying pathology improvement.

The side effects of both treatments were mild and self-limiting, including pain, redness, swelling, and bruising. Pain was observed in all participants. Most of participants (70.9%) reported the pain was totally resolved within 1-2 hours and the pain was endurable with score of 1-5/10. One participant reported pain score 9/10 during the subcision procedure on both sides of the face. Pain was expected to be caused by penetration of the needle before injecting anesthesia, therefore there was no difference between each sides. Redness was reported in 15 participants (88.23%), 14 participants (93.33%) resolved within 1 week. One participant reported pinpoint redness on subcision with HA filler side for 30 days and resolved without treatment. There was no severe or permanent adverse events observed. All of the participants were satisfied with the results of both treatment with preference of subcision with combination of HA filler.

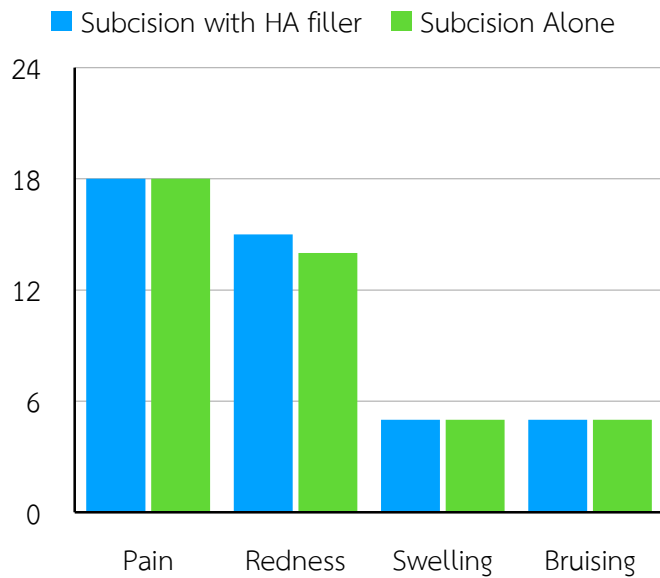

Figure 5 Number of participants experiencing adverse effects

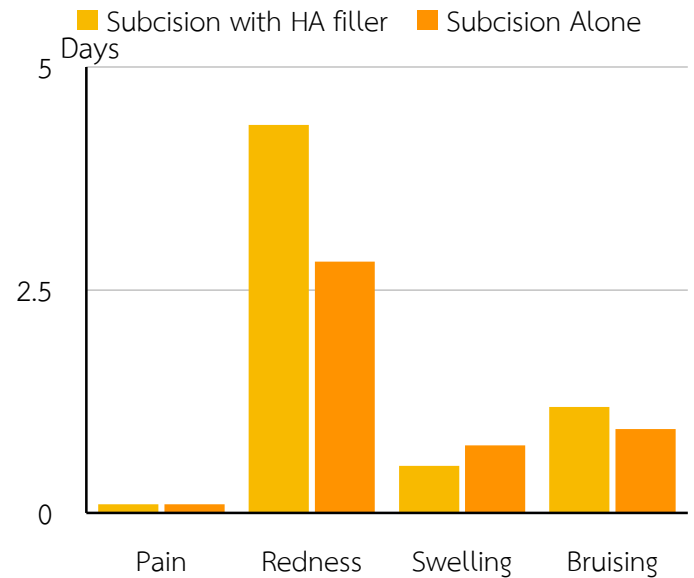

Figure 6 Duration of Adverse Effects (Days)

Recommendations

Implications

The study has shown that Subcision with combination of HA filler significantly improved atrophic acne scar. Both of treatment were significantly improved the atrophic acne scars. Combination of the treatment yields more mechanism to improve the scar, resulted in more scar types with different underlying pathology improvement. The types of atrophic scars may indicate the best treatment. Both subcision and HA filler injection achieve the best results within 2 months, and for continuous improvement, both of the treatments should be repeated at 1-2 months.

Future Research

This study was limited on time of treatment and evaluation. The Results has shown the deescalation of improvement at 8th week after treatment. Repeated treatments at 4th-8th week and longer follow-up period are recommended for further evaluation of the results, adverse effects and longevity assessment.

References

- White, G. M. (1998). Recent findings in the epidemiologic evidence, classification, and subtypes of acne vulgaris. *J Am Acad Dermatol.* 39: S34-37.
- Lynn, D. D., Umari, T., Dunnick, C. A., & Dellavalle, R. P. (2016). The epidemiology of acne vulgaris in late adolescence. *Adolesc Health Med Ther.* 7:13-25.

- Hay, R. J., Johns, N. E., Williams, H. C., et al. (2014). The global burden of skin disease in 2010: an analysis of the prevalence and impact of skin conditions. *J Invest Dermatol.* 134:1527-1534.
- Davis, S. A., Narahari, S., Feldman, S. R., et al. (2012). Top dermatologic conditions in patients of color: an analysis of nationally representative data. *J Drugs Dermatol.* 11:466-473.
- Yin, N. C., & McMichael, A. J. (2014). Acne in patients with skin of color: practical management. *Am J Clin Dermatol.* 15:7-16.
- Goh, C., Cheng, C., Agak, G., Zaenglein, A. L., Graber, E. M., Thiboutot, D. M., & Kim, J. (2019). Acne Vulgaris. In: Kang S, Adagia M, Bruckner AL, Margolis DJ, McMichael AJ. *Fitzpatrick Dermatology.* 9th edition vol 1. McGraw Hill Education. p.1391.
- Layton, A. M., Henderson, C. A., & Cunliffe, W. J. (1994). A clinical evaluation of acne scarring and its incidence. *Clin Exp Dermatol.* 19:303-8.
- Dreno, B. (2006). Assessing quality of life in patients with acne vulgaris: implications for treatment. *Am J Clin Dermatol.* 7:99-106.
- Sato, T., Kurihara, H., Akimoto, N., Noguchi, N., Sasatsu, M., & Ito, A. (2011). Augmentation of gene expression and production of promatrix metalloproteinase 2 by *Propionibacterium acnes*-derived factors in hamster sebocytes and dermal fibroblasts: a possible mechanism for acne scarring. *Biol Pharm Bull.* 34(2):295-299.
- Wollina, U., & Goldman, A. (2015). Fillers for improvement in acne scars. *Dove press journal: Clinical, Cosmetic and Investigational Dermatology.* 8 493-499.
- Sato, T., Shirane, T., Noguchi, N., Sasatsu, M., & Ito, A. (2012). Novel anti-acne actions of nadifloxacin and clindamycin that inhibit the production of sebum, prostaglandin E (2) and promatrix metalloproteinase-2 in hamster sebocytes. *J Dermatol.* 39(9):774-780.
- Holland, D. B., Jeremy, A. H. T., Roberts, S. G., Seukeran, D. C., Layton, A. M., & Cunliffe, W. J. (2004). Inflammation in acne scarring: a comparison of the responses in lesions from patients prone and not prone to scar. *Br J Dermatol.* 150(1):72-81.
- Jacob, C. I., Dover, J. S., & Kaminer, M. S. (2001). Acne scarring: a classification system and review of treatment options. *J Am Acad Dermatol.* 45:109-117.
- Boen, M., & Jacob, C. (2019). A Review and update of treatment options using the acne scar classification system. *American Society for dermatologic surgery* 45:411-422
- Fife, D. (2011). Practical evaluation and management of atrophic acne scars: tips for the general dermatologist. *J Clin Aesthet Dermatol.* 4:50-57.
- Goodman, G. J. (2000). Postacne scarring: a review of its pathophysiology and treatment. *Dermatol Surg.* 26:857-871.
- Fabbrocini, G., Annunziata, M. C., D'Arco, V., et al. (2010). Acne scars: pathogenesis, classification and treatment. *Dermatol Res Pract.* 2010:893080.

- Jasen, T., & Podda, M. (2010). Therapy of acne scars. *J Dtsch Dermatol Ges.* 8(Suppl 1): S81–S88.
- Nast, A., Dréno, B., Bettoli, V., et al. (2012). European dermatology forum. European evidence-based (S3) guidelines for the treatment of acne. *J Eur Acad Dermatol Venereol.* 26(Suppl 1):1–29.
- Goodman, G. J., & Baron, J. A. (2006). Postacne scarring: a qualitative global scarring grading system. *Dermatol Surg.* 32:1458-1466
- Orentreich, D. S., & Orentreich, N. (1995). Subcutaneous incisionless (subcision) surgery for the correction of depressed scars and wrinkles. *Dermatol Surg.* 21(6):543-549.
- Goodman, G. J. (2001). Therapeutic undermining of scars (Subcision). *Australas J Dermatol.* 42(2):114-117.
- Friedmann, D. P., Vick, G. L., & Mishra, V. (2017). Cellulite: a review with a focus on subcision. *Clin Cosmet Investig Dermatol.* 10:17-23.
- Aalami, H. S., Balighi, K., Lajevardi, V., & Akbari, E. (2011). Subcision-suction method: a new successful combination therapy in treatment of atrophic acne scars and other depressed scars. *J Eur Acad Dermatol Venereol.* 25(1):92-99.
- Alam, M., Omura, N., & Kaminer, M. S. (2005). Subcision for acne scar- ring: technique and outcomes in 40 patients. *Dermatol Surg.* 31(3):310-317.
- Baumann, L. S., & Kerdel, F. (1999). The treatment of bovine collagen allergy with cyclosporin. *Dermatol. Surg.* 25:247-249.
- Ryou, C. (2007). Prions and prion diseases: fundamentals and mechanistic details. *J. Microbiol. Biotechnol.* 17: 1059-1070.
- Verpaele, A., & Strand, A. (2006). Restylane SubQ, a non-animal stabilized hyaluronic acid gel for soft tissue augmentation of the mid and lower face. *Aesthet. Surg. J.* 6: S10-S17.
- Kim, Z., Lee, Y., Kim, S., Kim, H., Yun, C., & Choi, Y. (2015). A composite Dermal filler comprising cross-linked hyaluronic acid and human collagen for tissue reconstruction. *J. Microbiol. Biotechnol.* 25(3), 399–406
- Finlay, A. Y., & Khan, G. K. (1994). Dermatology Life Quality index (DLQI) – a simple practical measure for routine clinical use. *Clinical and Experimental Dermatology.* 19:210-216
- Finlay, A. Y., & Sampogna, F. (2018). What do scores mean? Informed interpretation and clinical judgement are needed. *Br J Dermatol.* 179: 1021-1022.
- Goldsberry, A., Hanke, C. W., & Hanke, K. E. (2014). VISIA system: a possible tool in the cosmetic practice. *Journal of drugs in dermatology.* 13(11):1312-1314
- US department of Health and human services. (2017). Common Terminology criteria for adverse events (CTCAE) version 5.0.
- Nguyen, R., & Su, J. (2011). Treatment of acne vulgaris. *Paediatrics and Child Health.* 21(3), 119-125.
- Williams, H. C., Dellavalle, R. P., & Garner, S. (2012). Acne vulgaris. *Lancet.* 379(9813), 361-372.

- Stewart, M. E., Grahek, M. O., Cambier, L. S., Wertz, P. W., & Downing, D. T. (1986). Dilutional effect of increased sebaceous gland activity on the proportion of linoleic acid in sebaceous wax esters and in epidermal acylceramides. *J. Invest. Dermatol.* 87:733–6.
- Strauss, J. S., & Thiboutot, D. M. (1999). Disease of the sebaceous glands. In: Freedberg IM, Eisen AZ, Wolff K, Austen KF, Goldsmith LA, Katz SI, Fitzpatrick TB (eds). *Fitzpatrick's Dermatology in General Medicine*, 5th edn. New York: McGraw-Hill, 769–84.
- Wolfram, D., Tzankov, A., Pulzl, P., & Piza-Katzer, H. (2009). Hypertrophic scars and keloids—a review of their pathophysiology, risk factors, and therapeutic management. *Dermatol Surg.* 35:171-181
- Cowin. A. J., Brosnan, M. P., Holmes, T. M., & Ferguson, M. W. J. (1998). Endogenous inflammatory response to dermal wound healing in the fetal and adult mouse. *Developmental Dynamics.* 1998; 212:385-393
- Martin, P., & Leibovich, S. J. (2005). Inflammatory cells during wound repair: the good, the bad and the ugly. *Trends in Cell Biology.* 2005;15(11):599-607
- Holland, D.B., Jeremy, A. H. T, Roberts, S. G., Seukeran, D. C., Layton, A. M., & Cunliffe, W. J. (2005). Inflammation in acne scarring: a comparison of the responses in lesions from patients prone and not prone to scar. *Br J Dermatol.* 150(1):72-81
- Stadelmann, W. K., Digenis, A. G., & Tobin, G. R. (1998). Physiology and healing dynamics of chronic cutaneous wounds. *Am J Surg.* 176(2A):265-385
- Baum, C. L., & Arpey, C. J. (2005). Normal cutaneous wound healing: clinical correlation with cellular and molecular events. *Dermatol Surg.* 31(6):674-686
- Midwood, K. S., Williams, L. V., & Schwarzbauer, J. E. (2004). Tissue repair and the dynamics of the extracellular matrix. *International Journal of Biochemistry and Cell Biology.* 36(6): 1031-1037
- Chivot, M., Pawin, H., Beylot, C., et al. (2006). Acne scars: epidemiology, physiopathology, clinical features and treatment. *Annales de Dermatologie et de Venereologie.* 133(10):813-824
- Goodman, G. J., & Baron, J. A. (2006), Postacne scarring - a quantitative global scarring grading system. *Journal of Cosmetic Dermatology.* 5(1): 48-52
- Ghersetich, I., Brazzini, B., & Lotti, T. (2003). Chemical peeling. *European Handbook of Dermatological Treatments.* 2nd ed. Berlin: Springer
- Goodman, G. J. (2000). Management of post-acne scarring: what are the options for treatment? *American Journal of Clinical Dermatology.* 1(1): 3-17
- Shim, E. K., Barnette, D., Hughes, K., & Greenway, H. T. (2001). Microdermabrasion: a clinical and histopathologic study. *Dermatologic Surgery.* 27(6): 524-530
- Freedman, B. M., Rueda-Pedraza, E., & Waddell, S. P. (2001). The epidermal and dermal changes associated with microdermabrasion. *Dermatologic Surger.* 27(12): 1031-1034

- Nelson, S. (2005). An introduction to laser and laser-tissue interactions in dermatology. In: Kauvar ANB, Principles and Practices in Cutaneous Laser Surgery, Florida: Taylor and Francis Group. p.70.
- Koo, S. H., Yoon, E. S., Ahn, D. S., & Park, S. H. (2001). Laser punch-out for acne scars. *Aesthetic Plastic Surgery*. 25(1):46-51
- Trimble, J.R. (1983). Dermal overgrafting in dermatology. *Journal of Dermatologic Surgery and Oncology*. 9(12): 987-993
- Burres, S. A. (1986). Recollagenation of acne scars. *Dermatologic Surgery*. 22(4): 364-367
- Ellenbogen, R. (1986). Free Autologous pearl fat grafts in the face - a preliminary report of a rediscovered technique. *Ann Plast Surg*. 16(3): 179-94
- Berman, B., Perez, O. A., Konda, S., et al. (2007). A review of the biologic effects, clinical efficacy, and safety of silicone elastomer sheeting for hypertrophic and keloid scar treatment and management. *Dermatol Surg*. 33(11): 1291-1302
- Mustoe, T. A., Cooter, R. D., Gold, M. H., et al. (2002). International clinical recommendations on scar management. *Plastic and Reconstructive Surgery*. 110(2): 560-571
- Kelly, A. P. (2004). Medical and surgical therapies for keloids. *Dermatologic Therapy*. 17(2): 212-218
- Boutli-Kasapidou, F., Tsakiri, A., Anagnostou, E., & Mourellou, O. (2005). Hypertrophic and keloidal scars: an approach to polytherapy. *International Journal of Dermatology*. 44(4) 324-327
- Apfelberg, D. B., & Maser, M. R. (1984), Lash H. Preliminary results of argon and carbon dioxide laser treatment of keloid scars. *Lasers in Surgery and Medicine*. 1984; 4(3): 283-290
- Castro, D. J., Abergel, R. P., & Meeker, C. (1983). Effects of the Nd: YAG laser on DNA synthesis and collagen production in human skin fibroblast cultures. *Annals of Plastic Surgery*, 11(3): 214-222
- Norris, J. E. C. (1991). The effect of carbon dioxide laser surgery on the recurrence of keloids. *Plastic and Reconstructive Surgery*. 87(1): 44-53.
- Lawrence, W. T. (1991). In search of the optimal treatment of keloids: report of a series and a review of the literature. *Annals of Plastic Surgery*. 27(2): 154-178
- Sherman, R., & Rosenfeld, H. Experience with the Nd: YAG laser in the treatment of keloid scars. *Annals of Plastic Surgery*. 1998; 21(3): 231-235
- Riedel, F., & Hormann, K. (2005). Plastic surgery of skin defects in the face. Principles and prospective. *HNO*. 53(12): 1020-1036
- Dadkhafar, S., Robot R. M., Thesauri, M., & Moravvej, H. (2019). Subcision: indications, adverse reactions, and pearls. *J comet dermal*. 00:1-10, 2019
- AlGhamdi, & Khalid, M. A better way to hold a Nokor needle during subcision. *Dermatol Surg*. 2008;34(3):378-379.

- Balighi, K., Robati, R. M., Moslehi, H., & Robati, A. M. (2008). Subcision in acne scar with and without subdermal implant: a clinical trial. *J Eur Acad Dermatol Venereol.* ;22(6):707-711.
- Aalami, H. S., Balighi, K., Lajevardi, V., & Akbari, E. (2011). Subcision-suction method: a new successful combination therapy in treatment of atrophic acne scars and other depressed scars. *J Eur Acad Dermatol Venereol.* ;25(1):92-99.
- Kaminer, M. S., Coleman, W. P. III., Weiss, R. A., Robinson, D. M., Coleman, W. P. IV., & Hornfeldt, C. (2015). Multicenter pivotal study of vacuum-assisted precise tissue release for the treatment of cellulite. *Dermatol Surg.* 41(3):336-347.
- Dierickx, C., Larsson, M.K., & Blomster. S. (2018). Effectiveness and Safety of acne scar treatment with non animal stabilized hyaluronic acid gel. *Dermal surg.* 44: S10-S18
- Girardeau-Huvert, S., Teluob, S., Pageon, H., & Asselineau, D. (2015). The reconstructed skin model as a tool for investigating *in vitro* dermal fillers: increased fibroblast activity by hyaluronic acid. *Eur J Dermal.* 25(4)312-22
- Turlier, V., Delalleau, A., Casas, C., Rouquier, A., Bianchi, P., Alvarez, S., Josse, G., Briant, A., Dahan, S., Saint-Martory, C., Theunis, J., Bensafi-Benaouda, A., Degouy, A., Schmitt, A. M., & Redoulès, D. (2013). Association between collagen production and mechanical stretching in dermal extracellular matrix: in vivo effect of cross-linked hyaluronic acid filler. A randomised, placebo-controlled study. *J Dermatol Sci.* Mar;69(3):187-94.
- Halachmi, S., Amitai, D. B., & Lapidoth, M. (2013). Treatment of acne scars with hyaluronic acid: An improved approach. *J Drugs Dermal.* 12(7): e121-e123

Development of a Smart Colorimetric Methyl Cellulose/Corn Starch Indicator Film for SO₂ Real-time Monitoring and Its Application in Fruit Packaging

Nopparat Viriyakitpattana¹, Phattaraporn Riangpirom², Sahatsawat Tinnaworn³,
Sathukarn Kabcum⁴, and Ratchaneewan Kulchan⁵

^{1,2,3,4,5}Thai Packaging Centre, Thailand Institute of Scientific and Technological Research

Corresponding Author: Nopparat Viriyakitpattana

E-mail: nopparat_v@tistr.or.th

Abstract

Sulfur dioxide (SO₂) is often exposed to fruits to suppress bacteria growth and maintains high-quality food. However, SO₂ is a toxic substance to human health, and the previous methods for the detection of SO₂ involved costly and bulky equipment that is not suitable for real-time gas sensing in food packaging. In this work, an on-packaging colorimetric label film prepared from methylcellulose and corn starch (MC/CSt) has been developed to detect SO₂ emissions from the fruits. A pair of pH indicator dyes (methyl red and bromothymol blue, MR/BB) was mixed in a 1:1 volume ratio. The weight ratios of MC/CSt (100:0, 80:20, 50:50, 20:80, and 0:100) was investigated for film forming. The chemical (FTIR), physical (Thickness, moisture content, and water solubility), and detection efficiency of the developed films were evaluated. For the study of the appropriate-dye concentration for the preparation of smart label film, it could be determined by the clarity of the color on the film after responding with the SO₂. The appropriate ratio between methylcellulose and corn starch in the system was 80:20 (MC/CSt), respectively. Under exposure to Sulfur dioxide environment, the label color was changed from green to orange. Moreover, it was found that the film-color changing could be observed within 2.5 minutes and could revert back to the original color over time. Therefore, the smart MC/CSt label presents the reusability and the tendency for SO₂ monitoring in fruit packaging before transferring to the consumers.

Keywords: Intelligent food packaging; Sulphur dioxide detection; Colorimetric detection; Methylcellulose/corn starch film

Introduction

Sulfur dioxide (SO₂) and its salts (potassium metabisulfite, potassium bisulfite, sodium metabisulfite, sodium bisulfite, and sodium sulfite) are known as sulfiting agents and freely soluble in water. SO₂, which dissolves in water, can form sulfurous acid (H₂SO₃) and dissociates into sulfite (SO₃²⁻), bisulfite (HSO₃⁻), and hydrogen ion (H⁺). These chemical agents are commonly used in a variety of foods and beverages to prevent microbial growth and oxidation that may occur during the production and storage processes. Nevertheless, it is widely recognized that excessive quantities of SO₂ cause serious negative impacts on human health ((Taylor, Higley, & Bush, 1986), (Craig, 2018)). The acceptable daily intake (ADI) of sulfite (expressed as SO₂) is 0.7 mg/kg body weight ("Scientific Opinion on the re-evaluation of sulfur dioxide (E 220), sodium sulfite (E 221), sodium bisulfite (E 222), sodium metabisulfite (E 223), potassium metabisulfite (E 224), calcium sulfite (E 226), calcium bisulfite (E 227) and potassium bisulfite (E 228) as food additives," 2016). As a result, it is crucial to develop effective materials and techniques for monitoring the SO₂ concentration in foods and beverages in order to safeguard human health.

There are several techniques to detect SO₂ such as fluorescence ((Gómez et al., 2017), (Yu *et al.*, 2017), (F.-T. Liu *et al.*, 2022)), GC-MS (gas chromatography-mass spectrometry) method ((Carrascon, Ontañón, Bueno, & Ferreira, 2017)), and electrochemistry ((Beitollahi, Tajik, & Biparva, 2014), (García-Guzmán, Hernández-Artiga, Palacios-Ponce de León, & Bellido-Milla, 2015)). However, these methods require long operation periods, complicated procedures, and costly and unwieldy equipment. Visual pH indicator for the detection is interesting because they serve as colorimetric indicators which provide notable benefits such as easy visual detection, cost-effectiveness, compact size, quick response, and reliability. Typically, a visual pH indicator consists of two important components: a solid support and a dye indicator that is sensitive to pH changes (Zhang, Lu, & Chen, 2014). Recently, the extracted petunia dye was used as a natural indicator for SO₂ detection (Yuan *et al.*, 2023). The dye was embedded in the biopolymer film by layer-by-layer assembly method. Then, the mixture was coated on PLA substrate. The resulting indicator film was demonstrated for real-time SO₂ detection in the grape packaging. When the film was exposed to SO₂, the dye color gradually changed from red to colorless. While the utilization of natural dye offered environmental benefits, the extraction procedure of natural dye was time-consuming and unsuitable for

production line in commercialized industries. Therefore, the indicator film prepared from a simple method, provided the advantages as inexpensive and reliable pH-based system as well as, tended to perform in the industries.

Nowadays, there has been a significant focus on biodegradable materials owing to their degradable characteristics (Tan, Yu, Wan, & Yang, 2013). Among biopolymer materials, corn starch (CSt) was outstanding as a highly promising alternative to plastics due to its abundant availability, biodegradability, edibility, affordability, and excellent film-forming capability (Luchese, Sperotto, Spada, & Tessaro, 2017). Therefore, the utilization of corn starch as a biopolymeric-based film material has undergone extensive research. However, the single use of starch-based polymer showed brittleness properties that may cause poor quality of the developed films (Ban, Song, Argyropoulos, & Lucia, 2006). There are several studies blending of starch with other natural or synthetic polymers to overcome shortcomings ((Silva-Pereira, Teixeira, Pereira-Júnior, & Stefani, 2015), (Ezati & Rhim, 2021), (Wang et al., 2022), (D. Liu, Dang, Zhang, Munsop, & Li, 2021)). Methylcellulose (MC) is methyl ether of cellulose that some hydroxyl groups are replaced with methoxyl groups through an alkali treatment of cellulose and subsequent reaction with methylchloride. MC is very favorable because of its biodegradability, environmentally friendly, and excellent film-forming properties (Garcia, Pinotti, Martino, & Zaritzky, 2004). Moreover, MC-based films exhibit superior mechanical strength compared to starch-based materials (Kowalczyk *et al.*, 2021). Owing to the advantages of MC, the blending of CSt with MC is interesting to enhance the film properties.

In this research, the smart film for SO₂ detection was prepared from MC and CSt blending as matrix-indicator films by casting method. MC can be used as a reinforcing material, whereas CSt represents good barrier property to SO₂. MR and BB mixture (MR/BB) was selected as indicator dyes. Polyethylene glycol MW 400 (PEG-400) was used as a plasticizing agent to enhance the flexibility of the film. The developed smart film is aimed to reduce the material cost of the film by incorporating CSt into MC without affecting its sensitivity to SO₂ detection. The effect of MC/CSt ratios for the film forming was investigated. Finally, the colorimetric indicator films were performed in a simulated SO₂ atmosphere to study the potential application for SO₂ monitoring.

Objectives

To develop smart indicator film for SO₂ detection released from fruits in export product

Research Methodology

1. MC/CSt-based indicator-film preparation

The indicator films were produced using casting method. A mixture of methylcellulose (MC) and corn starch (CSt) solution was performed as film-forming solution. 3% w/w MC solution was prepared by mixing 3 g MC in the total volume of 100 ml distilled water. The solution was heated at 70°C for 2 h. After that, 30% w/w (based on dry basis of matrix film) polyethylene glycol (PEG 400) was added to MC solution and the solution was then kept in the refrigerator for 12 h. For preparing 3% CSt solution, 3 g CSt was dissolved in distilled water with vigorous stirring and heating at 90 °C for 30 min. After that, CSt solutions were cooled down to 40 °C. Then, 30% w/w (based on the dry basis of matrix film) PEG 400, was added to CSt solution. For the film forming, MC and CSt solutions were initially blended at various weight proportions of 100: 0, 80: 20, 50: 50, 20: 80, and 0: 100 which were designated as MC100/CSt0, MC80/CSt20, MC50/CSt50, MC20/CSt80, and MC0/CSt100, respectively. The MC/CSt mixtures were mixed by stirring at 40 °C for 15 min. Then, 0.1% w/v MR/BB indicator dye was added into MC/CSt mixtures at a dye-matrix film ratio of 1:10 (v/v), and the mixtures were continued stirred for 15 min. pH of the mixtures were adjusted to pH 8 by adding 0.1 M NaOH, and stirred for 15 min. Subsequently, 128 g of the film-forming solutions containing the indicator dye were carefully casted onto a Polyethylene terephthalate (PET) film (19 × 19 cm²), and dried in an oven with air flow circulation at 40 °C for 48 h. The film indicators were kept at 30 °C with 50%RH for further characterization.

2. Characterizations of MC/CSt-based indicator-film

2.1 Thickness

Film thickness was determined using a digital micrometer (Mitutoyo, Japan) with a resolution of 0.001 mm. The thickness from ten different points of each film sample was recorded and calculated.

2.2 Moisture Content (MC)

To determine the content of moisture in the prepared films, three samples of each film (2 cm × 2 cm) were dried in the oven at 105 °C for 24 h. Samples were determined for triplicate measurement. The samples were weighed before (W_0 , gram) and after drying (W_1 , gram) and the calculation was followed as Equation 1 (Kumar, Ghoshal *et al.*, 2020);

$$MC (\%) = \frac{(W_0 - W_1)}{W_0} \times 100 \quad (1)$$

2.3 Water solubility (WS)

2 cm × 2 cm of the films were cut and dried in the oven at 105 °C for 24 h. Then, the dried films were weighted as initial dry weight (W_0). After that, the samples were immersed in a beaker containing 50 mL of distilled water under 100 rpm agitation at 25 °C for 24 h. After that, the insolubilized films were collected from water and dried using the oven at a temperature of 105 °C for 24 h. Then, the dried-insolubilized films were weighted (W_1). The film water solubility (WS) was expressed as the percentage of solubilized film dry matter and calculated following Equation 2 (Kumar, Ghoshal *et al.* 2020);

$$WS(\%) = \frac{(W_0 - W_1)}{W_0} \times 100 \quad (2)$$

2.4 Fourier transform infrared spectroscopy (FTIR)

FTIR analysis of film indicator was determined by VERTEX 70v FT-IR Spectrometer (Bruker Daltonik GmbH, Bremen, Germany). The FTIR spectra were recorded at room temperature in the range of 4000 to 700 cm^{-1} , and collected with 16 scans at 4 cm^{-1} resolution.

2.5 Color analysis of film indicator

Color analysis of MC/CSt film was considered by Portable colorimeter (Konica Minolta CR-400, Japan). The color value which consisted of the degree of lightness (L^* : 0=black, 100=white), a^* (redness (+)/greenness (-)), b^* (yellowness (+)/blueness (-)). The total color difference (ΔE) could be calculated as Equation 3;

$$\Delta E = \sqrt{(\Delta L^*)^2 + (\Delta a^*)^2 + (\Delta b^*)^2} \quad (3)$$

where $\Delta L^* = L^* - L$, $\Delta a^* = a^* - a$, $\Delta b^* = b^* - b$.

L, a, and b were the color parameter values of the standard and L*, a*, and b* were the color parameter values of the indicator films.

2.6 SO₂ detection application

In order to evaluate the SO₂ detection efficiency of the resulting film, the samples, which was cut to into 1.5 × 1.5 cm² 2were investigated by exposing to SO₂ gas. First, the indicator films were filled into a tea filter bag. Then, the samples were attached with the inner upper wall of the desiccator. After that, a quantity of 5 g sulfur powder was weighted and placed inside the desiccator. Subsequently, ethanol was spilled to the sulfur powder, followed by igniting the spilled sulfur powder. The film color changings were determined at various reaction times (0, 2.5, 5, 7.5, 10 and 15 min).

2.7 Statistical analysis

The samples were tested a minimum of triplicate measurements, and the results were presented as the mean ± standard deviation (SD). The significant differences were assessed using one-way ANOVA, with a significance level set at 0.05.

Results

1. Optimization of the formulation of smart indicator film

The effects of MC/CSt ratios for the film forming were studied. The physical appearance of the indicator films prepared from different MC and CSt ratios was displayed in Figure 1. The film colors appeared as a green color.

Figure 1 Color appearance of the indicator films prepared from different MC and CSt ratios (MC/CSt: 100:0, 80:20, 50:50, 20:80, and 0:100)

Physical properties, consisted of color, thickness, water solubility, and moisture content, of the indicator films were represented in Table 1. The film that contained more CSt content exhibited higher a* value when they were compared with the indicator film without adding CSt. The results represented a brighter greenness.

Thickness plays a crucial role in characterizing films as it influences their transparency, permeability, as well as mechanical properties. The thickness of the indicator films was in the range of 0.094 to 0.129 mm. Each of samples showed the thickness that was significant different ($p < 0.05$) because it was made from the equal solid content of film-forming aqueous solutions.

For the water solubility of film-forming materials played an important role for using in the application. When the indicator film was utilized in fruit packaging with high moisture content, high solubility of the indicator film became a drawback. From the results, the indicator film prepared from MC100/CSt0 had the highest WS. When CSt content was increased, WS of the indicator film was decreased.

Table 1 Color parameters (L^* , a^* , b^*), thickness, water solubility (WS), and moisture content (MC) of the indicator films which were prepared from various MC/CSt ratios (100:0, 80:20, 50:50, 20:80, and 0:100)

Indicator films	L^*	a^*	b^*	Thickness (mm)	WS (%)	MC (%)
MC100/CSt0	53.24±4.97 ^c	-40.30±1.44 ^a	31.28±2.23 ^b	0.113 ^b ±0.013	99.07±0.39	12.44± 0.50
MC80/CSt20	37.84±2.85 ^a	-33.17±4.02 ^b	14.65±1.84 ^a	0.100 ^a ±0.003	81.30±4.71	11.87± 1.79
MC50/CSt50	48.74±4.37 ^{bc}	-33.09±1.92 ^b	19.86±1.47 ^a	0.094 ^a ±0.009	56.17±1.04	10.49±0.74
MC20/CSt80	49.10±1.93 ^{bc}	-34.40±0.62 ^b	25.05±1.48 ^b	0.119 ^{bc} ±0.018	48.65±2.44	8.75±0.71
MC0/CSt100	44.39±2.93 ^b	-25.41±3.40 ^c	23.35±2.53 ^a	0.129 ^c ±0.014	27.56±2.12	9.10±0.40

All results are expressed as the means ± standard deviation.

Means ± standard deviations in the same column with different letters are significantly difference ($p \leq 0.05$).

FTIR spectroscopy analysis was performed to represent the interactions between MC and CSt ratios on the preparation of the indicator film. Figure 2 showed the ATR-FTIR spectra of the MC/CSt smart label films that evidenced the characteristic bands of MC and CSt structures. The most relevant fingerprints of MC film were O-H stretching (3463 cm^{-1}), C-H stretching ($2927, 2837 \text{ cm}^{-1}$), C-O stretching from the anhydroglucose unit of the cellulose ($1656, 1452 \text{ cm}^{-1}$) (Tunç, Duman, & Polat, 2016). Moreover, there was the obvious characteristic of MC at 1064 cm^{-1} which related to methoxyl groups. FTIR spectra of native MC without CSt were compared with the formulation of MC/ CSt. The physical blends and chemical

interactions between two or more components blending could be investigated by the changes in the characteristic bands (Arik Kibar & Us, 2014). When the amount of CSt was increased in the system, the characteristic peak of MC at 1064 cm^{-1} was decreased and the additional peaks from CSt were appeared as 1149 (C–O stretching), 1078, 1020 (C–O–C stretching vibrations of anhydroglucose) (Pal, Mal, & Singh, 2005). These results showed that CSt had been blended with MC matrix.

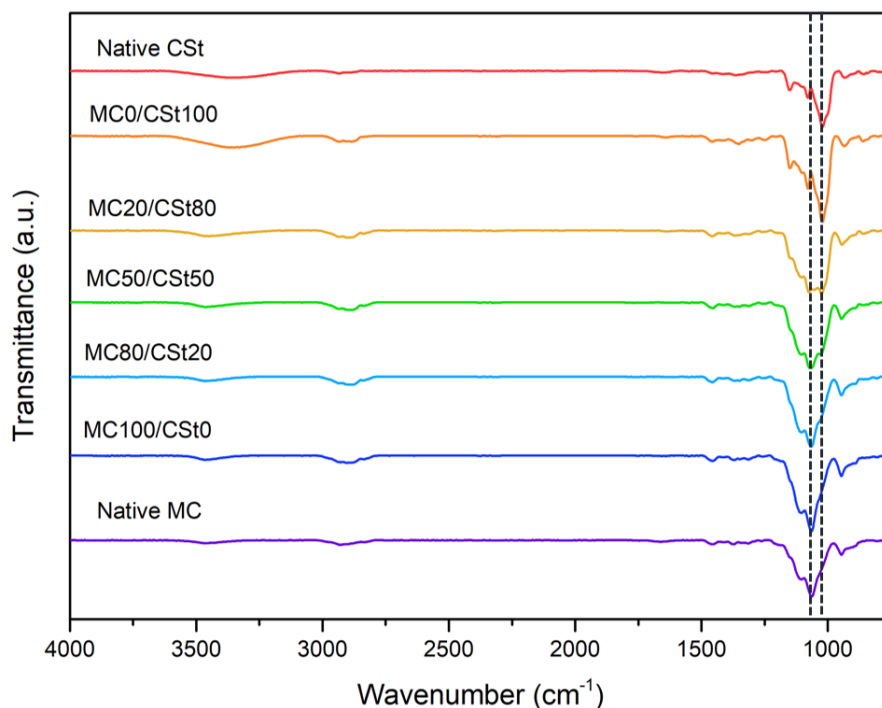

Figure 2 ATR-FTIR spectra of the indicator films prepared from different MC and CSt ratios (MC/CSt: 100:0, 80:20, 50:50, 20:80, and 0:100)

2. Application of the colorimetric indicator films for monitoring SO_2 in simulated environment

To demonstrate the efficiency smart label film for SO_2 detection, MC/CSt indicator films with 0.1% MR/BB and various MC/CSt ratios (100:0, 80:20, 50:50, 20:80, and 0:100) were utilized. The detection efficiency of the indicator films was assessed at different durations of SO_2 exposure (0, 2.5, 5, 7.5, 10 and 15 min). Figure 3a showed the physical appearances of the indicator films when they were exposed to SO_2 environment. It was observed that the colors

of films were gradually changed from green to orange within 2.5 min. After that, the color changing was going to equilibrium within about 15 min as shown in Figure 3b. When the total color difference (ΔE) values were determined, the incorporating of CSt in the indicator films showed lower ΔE that meant lower color change of the indicator film when comparing the starting color. The mechanism was that the release of SO_2 in the chamber results in pH decreasing, and a color of pH-sensitive dye that trapped in the indicator film was changed. After that, the reusability of the MC80/CSt20 indicator film was demonstrated by repeated exposing the film in SO_2 environment. The results in Figure 3c showed that the color changing of the indicator film could be observed from green to orange again. Moreover, the smart indicator film could be reused for 3 cycles. Based on the color change results, it was established that MC/CSt indicator film have a tendency to apply as colorimetric indicator materials for monitoring SO_2 in fruit packaging.

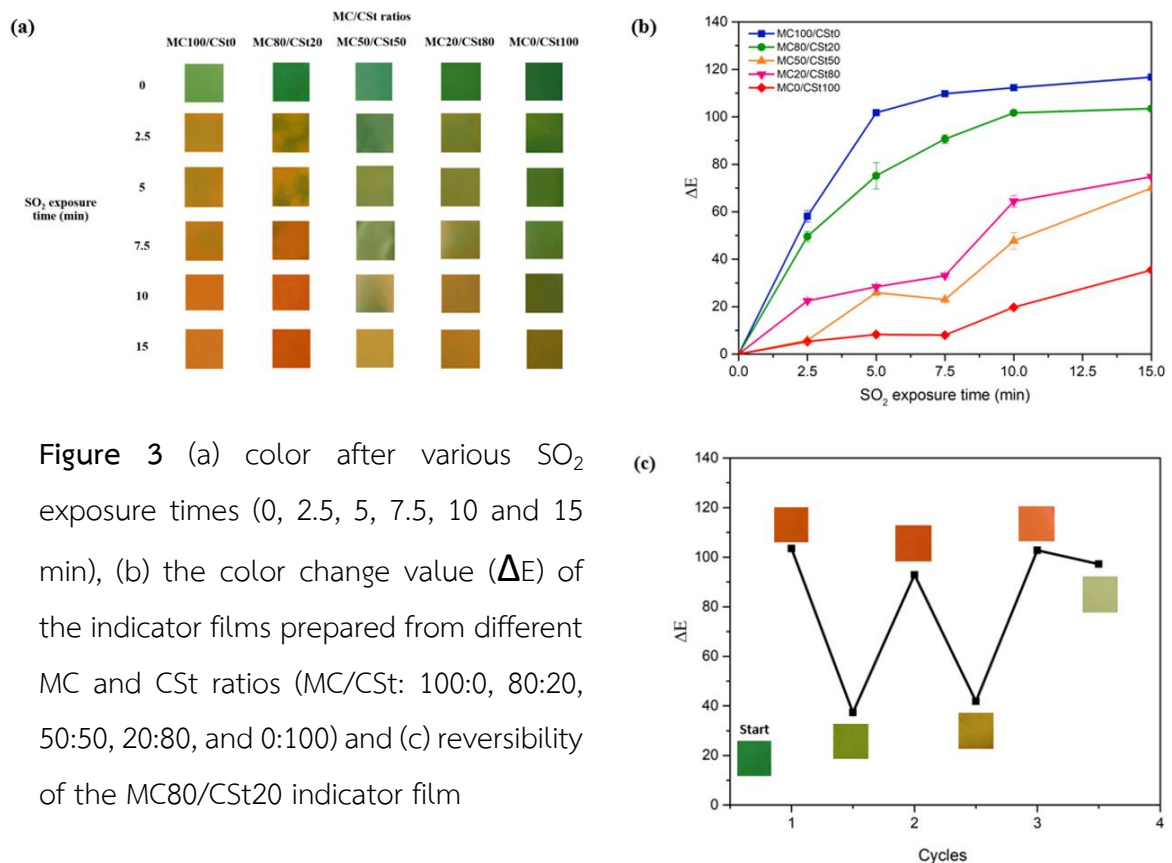

Figure 3 (a) color after various SO_2 exposure times (0, 2.5, 5, 7.5, 10 and 15 min), (b) the color change value (ΔE) of the indicator films prepared from different MC and CSt ratios (MC/CSt: 100:0, 80:20, 50:50, 20:80, and 0:100) and (c) reversibility of the MC80/CSt20 indicator film

Conclusion and Discussion

The colorimetric MC/CSt-based indicator was effective to use for SO₂ monitoring. The indicator films developed displayed their colorimetric response to SO₂ by color changing from green to orange. Moreover, the dye-embedded 80MC/20CSt films showed reusability for 3 cycles. Overall, 80MC/20CSt provided rapid response times and the feasibility as a real-time sulfur dioxide monitoring for food safety in the intelligent fruit packaging.

Recommendations

Implications

The indicator film was successfully applied for real-time SO₂ monitoring in the fruit packaging.

Future Research

To further the indicator-film development in commercialized industry, the films will be improved about minimizing responsive fluctuations and broadening the range of applicable.

References

- Arik Kibar, E. A., & Us, F. (2014). Evaluation of Structural Properties of Cellulose Ether-Corn Starch Based Biodegradable Films. **International Journal of Polymeric Materials and Polymeric Biomaterials**, 63(7), 342-351. doi:10.1080/00914037.2013.845190
- Ban, W., Song, J., Argyropoulos, D. S., & Lucia, L. A. (2006). Improving the physical and chemical functionality of starch-derived films with biopolymers. **Journal of Applied Polymer Science**, 100(3), 2542-2548. doi:10.1002/app.23698
- Beitollahi, H., Tajik, S., & Biparva, P. (2014). Electrochemical determination of sulfite and phenol using a carbon paste electrode modified with ionic liquids and graphene nanosheets: Application to determination of sulfite and phenol in real samples. **Measurement**, 56, 170-177. doi:10.1016/j.measurement.2014.06.011
- Carrascon, V., Ontañón, I., Bueno, M., & Ferreira, V. (2017). Gas chromatography-mass spectrometry strategies for the accurate and sensitive speciation of sulfur dioxide in wine. **Journal of Chromatography A**, 1504, 27-34. doi:10.1016/j.chroma.2017.05.012
- Craig, K. (2018). A Review of the Chemistry, Pesticide Use, and Environmental Fate of Sulfur Dioxide, as Used in California. 246, 33-64. doi:10.1007/398_2018_11

- Ezati, P., & Rhim, J.-W. (2021). **Starch and Agar-Based Color-Indicator Films Integrated with Shikonin for Smart Packaging Application of Shrimp**. *ACS Food Science & Technology*, 1(10), 1963-1969. doi:10.1021/acsfoodscitech.1c00292
- García-Guzmán, J. J., Hernández-Artiga, M. P., Palacios-Ponce de León, L., & Bellido-Milla, D. (2015). Selective methods for polyphenols and sulphur dioxide determination in wines. *Food Chemistry*, 182, 47-54. doi:10.1016/j.foodchem.2015.02.101
- García, M., Pinotti, A., Martino, M., & Zaritzky, N. (2004). Characterization of composite hydrocolloid films. *Carbohydrate Polymers*, 56(3), 339-345. doi:10.1016/j.carbpol.2004.03.003
- Gómez, M., Perez, E. G., Arancibia, V., Iribarren, C., Bravo-Díaz, C., García-Beltrán, O., & Aliaga, M. E. (2017). New fluorescent turn-off probes for highly sensitive and selective detection of SO₂ derivatives in a micellar media. *Sensors and Actuators B: Chemical*, 238, 578-587. doi:10.1016/j.snb.2016.07.107
- Kowalczyk, D., Szymanowska, U., Skrzypek, T., Basiura-Cembala, M., Materska, M., & Łupina, K. (2021). Corn starch and methylcellulose edible films incorporated with fireweed (*Chamaenerion angustifolium* L.) extract: Comparison of physicochemical and antioxidant properties. *International Journal of Biological Macromolecules*, 190, 969-977. doi:10.1016/j.ijbiomac.2021.09.079
- Kumar, R., Ghoshal, G., & Goyal, M. (2020). Biodegradable composite films/coatings of modified corn starch/gelatin for shelf-life improvement of cucumber. *Journal of Food Science and Technology*, 58(4), 1227-1237. doi:10.1007/s13197-020-04685-y
- Liu, D., Dang, S., Zhang, L., Munsop, K., & Li, X. (2021). Corn starch/polyvinyl alcohol based films incorporated with curcumin-loaded Pickering emulsion for application in intelligent packaging. *International Journal of Biological Macromolecules*, 188, 974-982. doi:10.1016/j.ijbiomac.2021.08.080
- Liu, F.-T., Li, N., Chen, Y.-S., Yu, H.-Y., Miao, J.-Y., & Zhao, B.-X. (2022). A quinoline-coumarin near-infrared ratiometric fluorescent probe for detection of sulfur dioxide derivatives. *Analytica Chimica Acta*, 1211, 339908. doi:10.1016/j.aca.2022.339908
- Luchese, C. L., Sperotto, N., Spada, J. C., & Tessaro, I. C. (2017). Effect of blueberry agro-industrial waste addition to corn starch-based films for the production of a pH-indicator film. *International Journal of Biological Macromolecules*, 104, 11- 18. doi:10.1016/j.ijbiomac.2017.05.149
- Pal, S., Mal, D., & Singh, R. P. (2005). Cationic starch: an effective flocculating agent. *Carbohydrate Polymers*, 59(4), 417-423. doi:10.1016/j.carbpol.2004.06.047
- Scientific Opinion on the re-evaluation of sulfur dioxide (E 220), sodium sulfite (E 221), sodium bisulfite (E 222), sodium metabisulfite (E 223), potassium metabisulfite (E 224), calcium

- sulfite (E 226), calcium bisulfite (E 227) and potassium bisulfite (E 228) as food additives. (2016). **EFSA Journal**, 14(4). doi:10.2903/j.efsa.2016.4438
- Silva-Pereira, M. C., Teixeira, J. A., Pereira-Júnior, V. A., & Stefani, R. (2015). Chitosan/corn starch blend films with extract from Brassica oleraceae (red cabbage) as a visual indicator of fish deterioration. **LWT - Food Science and Technology**, 61(1) , 258- 262. doi:10.1016/j.lwt.2014.11.041
- Tan, L., Yu, X., Wan, P., & Yang, K. (2013). Biodegradable Materials for Bone Repairs: A Review. **Journal of Materials Science & Technology**, 29(6), 503-513. doi:10.1016/j.jmst.2013.03.002
- Taylor, S. L., Higley, N. A., & Bush, R. K. (1986). **Sulfites in Foods: Uses, Analytical Methods, Residues, Fate, Exposure Assessment, Metabolism, Toxicity, and Hypersensitivity**. 30, 1-76. doi:10.1016/s0065-2628(08)60347-x
- Tunç, S., Duman, O., & Polat, T. G. (2016). Effects of montmorillonite on properties of methyl cellulose/ carvacrol based active antimicrobial nanocomposites. **Carbohydrate Polymers**, 150, 259-268. doi:10.1016/j.carbpol.2016.05.019
- Wang, C., An, X., Lu, Y., Li, Z., Gao, Z., & Tian, S. (2022). Biodegradable Active Packaging Material Containing Grape Seed Ethanol Extract and Corn Starch/k -Carrageenan Composite Film. **Polymers**, 14(22), 4857. doi:10.3390/polym14224857
- Yu, H., Du, L., Guan, L., Zhang, K., Li, Y., Zhu, H., . . . Wang, S. (2017). A ratiometric fluorescent probe based on the pi-stacked graphene oxide and cyanine dye for sensitive detection of bisulfite. **Sensors and Actuators B: Chemical**, 247, 823-829. doi:10.1016/j.snb.2017.03.101
- Yuan, L., Gao, M., Xiang, H., Zhou, Z., Yu, D., & Yan, R. (2023). A Biomass-Based Colorimetric Sulfur Dioxide Gas Sensor for Smart Packaging. **ACS Nano**, 17(7) , 6849- 6856. doi:10.1021/acsnano.3c00530
- Zhang, X., Lu, S., & Chen, X. (2014). A visual pH sensing film using natural dyes from Bauhinia blakeana Dunn. **Sensors and Actuators B: Chemical**, 198, 268- 273. doi:10.1016/j.snb.2014.02.094

Shelf-life Evaluation of Fresh Cut Monthong Durian in Odor-Locked Box During Refrigerated Storage

Ratchaneewan Kulchan¹, Pattharaporn Reangpirom², Pornteera Rattanarat³,
Pipat Neampram⁴, and Bunrit Sosavang⁵

^{1,2,3,4,5}Thai Packaging Centre, Thailand Institute of Scientific and Technological Research

Corresponding Author: Ratchaneewan Kulchan

E-mail: ratchaneewan@tistr.or.th

Abstract

The Odor-Locked Box aim to elevate communication about exceptional quality (premium) for food products with strong aromas as durian. Shelf-life of fresh cut Monthong durian in Odor-Locked Box were evaluation. 500 g of fresh cut Monthong durian were packed in 3 samples of plastic boxes as 1) Odor-Locked Box “Emerald Cut” (Emerald Cut code) 2) Odor-Locked Box “OZONE” (OZONE code) and 3) plastic box in commercial (Control code). These samples would be kept at 4 ± 2 °C and experimented after being kept for 0, 2, 7, 9 and 14 days to measure appearance, oxygen, carbon dioxide, pH, total color difference (TCD), weight loss and microorganism. The result of experiment found that the outside appearance of fresh cut Monthong durian in every samples after being kept for 7 days looked fresh but Odor-Locked Boxes (OZONE and Emerald Cut) swelled and Durian showed bad smell. Moreover, the result of the amount of oxygen and carbon dioxide in Control presented like in the air, while the amount of oxygen in Emerald Cut and OZONE decreased but carbon dioxide’s level increased. The pH of fresh cut Montong durian showed increasing in every samples. The microbial analysis found that to be within the standard of the notification of the Ministry of Public Health, No. 416/2563., the control sample presented higher level of TCD and weight loss than Emerald Cut and OZONE. In summarize, shelf-life of fresh cut Monthong durian in Odor-Locked Boxes as Emerald Cut and OZONE are 4 days.

Keywords: fresh cut Monthong, Odor- Locked Box, Emerald Cut, OZONE, Shelf-life

Introduction

Durian is a tropical climacteric fruit. Ripe durian produces sulfur containing compounds and strong pungent smell (Cannon and Ho, 2018). Monthong fresh cut durian is high demand in commercial for domestic and export markets. However, strong smell of durian are problem

to transportation. Thai packaging Centre, Thailand Institute of Scientific and Technological Research (TISTR) has developed 2 versions of Odor-locked boxes which are OZONE and Emerald Cut. OZONE is the first design to locked odor of durian to carry fresh cut durian to home.

The new version Odor- Locked Box, “ Emerald Cut,” developed to elevate communication about exceptional quality (premium) for food products with strong aromas other than durian. Inspired by emerald gemstones, this box provides a sense of luxury, stability, and reliability, with its rectangular shape complementing the angularity of the emerald. It also enhances the overall structural strength and utilizes a one-piece clamshell structure for ease of production and usage in order to reduce manufacturing costs. The special feature of a high-lifting lid helps increase the internal volume of the box to accommodate a variety of food products and enhance product visibility. It enhances attraction and interest in product displays for marketing and facilitates storage, transportation, and preservation by effectively containing unwanted food odors from escaping to the surroundings. Overall, this Odor-Locked Box “ Emerald Cut” serves as an excellent option for odor controlling food packaging, providing favorable conditions for storage, carrying, transportation, and preservation, making it a compelling choice for food packaging solutions. Shelf life of fresh cut Monthong durian in Odor-Locked Box is question of consumer. Durian is climacteric fruit, and even though it is cut, the respiration still processed. The study of shelf life of the fresh cut durian kept in the closed odor-locked without air passing was proceed. According to the study, retail packaging for ‘ Monthong’ and Chantaburi fresh-cut durian were contained in PET tray and closed by PET/PE film that had and not had drilling holes. Being kept at 4 ° C, both durian species that were closed with no-puncture film had the respiration that affected the pulp and smell of durian. On the other hand, the durians that were kept and closed the tray with puncture film could be stored for 12 days. (Boonthanakorn, 2019).

Tungangprateep *et al* (2021) studied investigated the physical changes of Monthong fresh cut durian including oxygen (O₂) and carbon dioxide (CO₂) gas content, weight loss, color change after stored at 4 ° C for 15 days in “Ozone Box” odor locking package compared to commercial package. Carbon dioxide in Ozone Box increased dramatically in the first 5 days of storage and less weight loss than commercial package in 5-7 days of storage. The Ozone Box absolutely retained moisture inside the air tight seal structure comparing to the commercial package which had a seal opening. There was no significant difference of the color of the durian in both packages throughout the storage period.

Objectives

To evaluate shelf-life of fresh cut Monthong durian in Odor-Locked Box.

Research Methodology

Materials

The Odor-Locked Box “Emerald Cut” and “OZONE” were developed by Thai Packaging Centre that had different design but made from PET outside dimensions of Emerald Cut was 185 mm x 225 mm x 82 mm and OZONE was 175 mm x 215 mm x 80 mm. Plastic box in commercial was non odor-locked, made from PET and outside dimensions was 130 mm x 205 mm x 85 mm. PET had property in oxygen transmission rate (OTR) and water vapor transmission rate (WVTR) were 3.02 cc/m².d and 5.62 g/m².d that according to ASTM D3985-05 (ASTM, 2010) and ISO 15106-1 (ISO, 2003) respectively.

The durian was selected from Monthong variety with similar maturity from commercial store. The durian skin was washed before peeling at 25 ° C, then lowered to -20 ° C for 30 minutes.

Methodology

Set up experiment shelf-life of fresh cut Monthong Durian

In the shelf-life test, 500 g of fresh cut Monthong durian were packed in each of box of 3 samples of plastic boxes as 1) Odor Locked Box “Emerald Cut” (Emerald Cut code) 2) Odor Locked Box “OZONE” (OZONE code) and 3) plastic box in commercial (Control code). These samples would be kept 4±2 °C and experimented after being kept for 0, 2, 7, 9 and 14 days to measure the quality of durian and odor-locked efficiency of the boxes. Quality of durian as appearance pH, total color difference (TCD), weight loss and pathogen. For odor-locked efficiency of the boxes as appearance, oxygen, carbon dioxide. Methodologies in this experiment according to international standard in following.

Determination of oxygen, carbon dioxide

The level of oxygen and carbon dioxide were detected by Head space analyzer (Quantek Instruments Model 902D).

Determination of weight loss

Weigh the Durian and box before storage and after storage and then calculated weight loss with formula (1).

$$\text{Weight loss (\%)} = (\text{weight after} - \text{weight before} / \text{weight before}) \times 100 \quad (1)$$

Determination of total color difference

Durian fresh cut were measured L* a* b* values and calculated the total color difference (TCD) or ΔE with formula (2).

$$\Delta E = [(\Delta L)^2 + (\Delta a)^2 + (\Delta b)^2]^{1/2} \quad (2)$$

Determination of pH

5g of Durian was ground and 40 ml distilled water was added mixed until homogenous, and pH of Durian was measured with a pH meter.

Determination of pathogen

The pathogen of fresh cut durian were indicate by the notification of the Ministry of Public Health 416/2563 (MOPH, 2022) Kind of microbiology have followed by

- *Salmonella spp.* : ISO 6579-1:2017/Amd.1:2020 (ISO, 2022)
- *Staphylococcus aureus (cfu/g)* : AOAC,2019 (Method 2003.07) (AOAC, 2019)
- *Bacillus cereus (cfu/g)*: ISO 7932:2004 (ISO, 2004a)
- *Clostridium perfringens (cfu/g)*: ISO 7937:2004 (ISO, 2004b)

Statistical analysis

The experiments were conducted in 3 treatments and 3 replications of each treatment. Thus, statistical analysis was performed using Student's a one-way ANOVA test to compare difference of variance and followed by Duncan test to compare multiple means. Statistical analysis was performed using the SPSS for Windows version 15.

Result

Appearance

The appearance of fresh cut durian start in every sample was light yellow, fragrant, delicious in taste, crispy on the outside and soft on the inside. After storage at 4 ± 2 °C, 3 samples showed the quality of durian and boxes in Table 1. Each sample presented shelf life of durian in following.

Control sample, Durian was light yellow, fragrant, delicious in taste, crispy on the outside and soft on the inside in start and presented pale yellow color, soft texture but not messy, sweet taste and good smell after kept for 7 days while the boxes looked like the original or not swell.

OZONE sample, box and durian were unpleasant appearance after 7 days storage. Box was started swell. Durian presented pale yellow color, soft texture, bitter sweet taste and unpleasant smell.

Emerald Cut sample, box and durian were unpleasant appearance after 7 days storage. Box was inflated but still sealed. The durian was pale yellow color, soft texture, the taste was bitter sweet, with a slight unpleasant odor when compared durian from the start.

Table 1. Appearance of Durian fresh cut in odor lock boxes.

Sample	Start	4 days	7 days	9 days	14 days
Control					
	Durian was light yellow, fragrant, delicious in taste, crispy on the outside and soft on the inside	Durian was light yellow, fragrant and delicious. The meat was starting to soften a bit	Durian was pale yellow, The meat was soft but not mushy and good smell.	Durian was pale yellow and dark, dry with bruises and black spots on the surface, greasy at bottom and unpleasant smell.	Durian was dark pale yellow color, dry flesh, many bruises and black spots on the surface. , greasy at bottom and unpleasant smell.
OZONE					
	Durian was light yellow, fragrant, delicious in taste, crispy on the outside and soft on the inside	Durian was light yellow, fragrant and delicious, starting to soften. The box was slightly swollen.	Durian was pale yellow, the flesh was soft and mushy, and the taste was bitter-sweet and unpleasant odor. The box swelled.	Durian was pale yellow in color, dry and had bruises and black spots on the surface. and unpleasant smell. The box swelled.	Durian was pale yellow color, dry flesh, had bruises and black spots on the surface, bottom was greasy, and unpleasant smell. The box was very swollen.

Sample	Start	4 days	7 days	9 days	14 days
Emerald Cut					
	Durian was light yellow, fragrant, delicious in taste, crispy on the outside and soft on the inside	Durian was light yellow, fragrant, delicious, starting to soften. The box was slightly swollen.	Durian was pale yellow, quite soft, bitter-sweet, and unpleasant odor. The box swelled.	Durian was pale yellow and dark, dry and had bruises, no black spots on the surface and unpleasant smell. The box swelled.	Durian was pale yellow and dark, dry and had bruises and black spots on the surface, and unpleasant smell. The box was very swollen.

Determination of oxygen, carbon dioxide

The gas content (Table 2 and Table 3) above the space in the package found that control sample has little changed the ratio of oxygen and carbon dioxide that significant in contrast the Odor-Locking Box (OZONE and Emerald Cut) showed the amount of oxygen gradually decreased from start (0 day) 14.05-14.20 % to about 1-1.15% at after 14 days storage. While the amount of carbon dioxide had continued to increase, increasing of OZONE from start (0 day) 11.5 % to about 53.8% and Emerald Cut from start (0 day) 6.8 % to about 48.15 % at after 14 days storage. As the durian breathes, it produced an increasing amount of carbon dioxide and from the design of the packaging to be completely locked until the inside was vacuum causing when the amount of gas inside increased and there was not released. Boxes was swollen, when stored longer thus making the appearance of box swollen and blistered.

Table 2. The level of oxygen in head space of packaging.

Packaging	Storage (days)					
	0	2	4	7	9	14
Control	20.05 ±0.35	20.60 ±0.00 ^b	20.30 ±0.28 ^b	20.75 ±0.07 ^b	20.85 ±0.07 ^b	20.80 ±0.00 ^b
Ozone	14.05 ±3.32	1.05 ±0.49 ^a	0.40 ±0.28 ^a	1.6 ±1.70 ^a	0.35 ±0.07 ^a	1.00 ±0.85 ^a

Emerald	14.20 ±0.57	0.35 ±0.07 ^a	0.60 ±0.28 ^a	0.60 ±0.28 ^a	1.20 ±1.27 ^a	1.15 ±0.78 ^a
Cut						

a, b, c... Means with different letter within the same column were significant difference ($p \leq 0.05$)

Table 3. The level of carbon dioxide in head space of packaging.

Packaging	Storage (days)					
	0	2	4	7	9	14
Control	0.65 ±0.49 ^a	0.35 ±0.21 ^a	0.75 ±0.35 ^a	0.20 ±0.00 ^a	0.20 ±0.00 ^a	0.20 ±0.00 ^a
Ozone	11.5 ±3.25 ^b	32.5 ±0.99 ^b	43.5 ±0.85 ^b	46.90 ±4.53 ^b	48.85 ±5.30 ^b	53.8 ±7.07 ^b
Emerald						
Cut	6.8 ±3.39 ^{ab}	24.3 ±4.53 ^b	33.55 ±5.73 ^b	39.3 ±5.52 ^b	45.1 ±8.34 ^b	48.15 ±9.97 ^b

a, b, c... Means with different letter within the same column were significant difference ($p \leq 0.05$)

Determination of weight loss

Weight loss (Table 4) could be seen that the lost weight was directly related to the shelf life. With longer storage, the percentage of weight loss increases. It was found that Control sample had the highest percentage of weight loss compared to the Odor-Lock Box (OZONE and Emerald samples). Control sample could release water to outside because boxes of Control sample was not air tight seal like the OZONE and Emerald samples.

Table 4. The level of weight loss of Durian fresh cut after storage

Packaging	Storage (days)					
	0	2	4	7	9	14
Control	0.00 ±0.00	0.569 ±0.16 ^b	0.756 ±0.19 ^b	1.069 ±0.38 ^b	1.334 ±0.50 ^b	1.642 ±0.55 ^b
Ozone	0.00 ±0.00	0.069 ±0.02 ^a	0.191 ±0.05 ^a	0.304 ±0.09 ^a	0.379 ±0.10 ^a	0.451 ±0.09 ^a
Emerald						
Cut	0.00 ±0.00	0.064 ±0.01 ^a	0.122 ±0.04 ^a	0.236 ±0.01 ^a	0.330 ±0.03 ^a	0.416 ±0.01 ^a

a, b, c... Means with different letter within the same column were significant difference ($p \leq 0.05$)

Determination of total color difference

The color change of Durian fresh cut in Control sample after storage 2, 7, 9 and 14 days had the highest change in the initial color which changed the color until it was noticeable may affect purchasing decisions of consumer. However TCD value more than 5.0 could be easily detected by unaided eyes and TCD value more than 12 presented a clearly different

shade of color (Francis, 1983). TCD value of Durian in control sample was 5.13-5.26 that lower than eyes of man could detect.

Table 5. The level of TCD of Durian fresh cut after storage.

Packaging	Storage (days)				
	0	2	7	9	14
Control	0.00 ±0.00	2.75 ±1.20 ^a	3.86 ±1.69 ^b	5.26 ±3.45 ^b	5.13 ±2.21 ^c
Ozone	0.00 ±0.00	4.45 ±2.26 ^c	4.84 ±2.21 ^c	4.77 ±2.75 ^a	4.39 ±2.05 ^a
Emerald Cut	0.00 ±0.00	3.36 ±1.96 ^b	3.18 ±2.27 ^a	4.97 ±3.59 ^a	4.81 ±3.17 ^b

a, b, c... Means with different letter within the same column were significant difference ($p \leq 0.05$)

Determination of pH

The pH values (Table 6) of Durian in Emerald Cut were highest and significantly different when compared with Durian in OZONE at kept in long time. But pH value of Durian in Emerald Cut was not significant with Control.

Table 6. The level of pH of Durian fresh cut after storage.

Packaging	Storage (days)				
	0	2	7	9	14
Control	6.771 ±0.07 ^a	6.794 ±0.13 ^a	6.868 ±0.12 ^a	6.828 ±0.11 ^{ab}	6.881 ±0.07 ^b
Ozone	6.771 ±0.07 ^a	6.714 ±0.04 ^a	6.802 ±0.07 ^a	6.662 ±0.11 ^a	6.732 ±0.06 ^a
Emerald Cut	6.771 ±0.07 ^a	6.918 ±0.13 ^a	6.805 ±0.10 ^a	7.067 ±0.16 ^b	6.964 ±0.03 ^b

a, b, c... Means with different letter within the same column were significant difference ($p \leq 0.05$)

Determination of pathogen

From the announcement of the Ministry of Public Health, No. 416, B.E. 2563, regarding quality or standards determination Terms and Conditions and methods for the analysis of food for pathogenic microorganisms for trimming fruits and vegetables Not found in 25 g, Staphylococcus aureus not more than 100 in 1 g (CFU/g), Bacillus cereus not more than 500 in 1 g (CFU/g), Clostridium perfringens not more than 100 in 1 g (CFU/g), which when taking samples of durian in every package throughout the storage period to be tested for microbial analysis found to be within the standard No more pathogenic microorganisms were found.

Table 7. Microorganism of fresh cut Monthong durian after storage.

Items	Specification	Packaging	Storage (days)				
			0	2	7	9	14
<i>Bacillus cereus</i> (cfu/g)	<500	Control	<10	<10	<10	<10	<10
		Ozone	<10	<10	<10	<10	<10
		Emerald	<10	<10	<10	<10	<10
<i>Clostridium perfringens</i> (cfu/g)	<100	Control	<10	<10	<10	<10	<10
		Ozone	<10	<10	<10	<10	<10
		Emerald	<10	<10	<10	<10	<10
<i>Salmonella</i> spp.	ND	Control	ND	ND	ND	ND	ND
		Ozone	ND	ND	ND	ND	ND
		Emerald	ND	ND	ND	ND	ND
<i>Staphylococcus aureus</i> (cfu/g)	<100	Control	<10	<10	<10	<10	<10
		Ozone	<10	<10	<10	<10	<10
		Emerald	<10	<10	<10	<10	<10

ND = Not detected

Conclusion and Discussion

From the experimental results, it was found that the weight loss and the color change (TCD) of durian pulp in the control sample higher than durian in OZONE and Emerald Cut. While durian had a high breathing rate and produces a large amount of carbon dioxide, effected on unpleasant smell of durian in OZONE and Emerald Cut because carbon dioxide were not releasable. The appearance of the Odor-Lock Box type OZONE was able to retain carbon dioxide better than the Emerald Cut. Durian in every packaging, no pathogenic microorganisms were found in excess of the standard but the appearance result was found that durian in Control box can stored for 7 days at 4 ± 2 °C. While durian in OZONE and Emerald Cut that designed for odor-locked its suitable for keeping durian that was stored for 4 days at a temperature of 4 ± 2 °C. Shelf-life of durian in Control showed longer than odor-locked box was accorded to shelf-life of durian that kept in PET tray with hole that longer shelf life than PET tray without hole. (Boonthanakorn, 2019)

Recommendations

Implications

Odor Lock Box aim to protect strong aromas from foods to outside environment. Prolong shelf life is not aim of development this box. The shelf life data of this experiment is presented to use for Durian fresh cut.

Future Researches

Extend shelf life of fruit in odor lock box will be developed in the future.

References

- AOAC. (2019). **Official Methods of Analysis**, 17th ed., Method 997.02, 2003.07. AOAC International, Gaithersburg, USA: Association of Official Analytical Chemists.
- ASTM. (2010). **Standard test method for oxygen gas transmission rate through plastic film and sheeting using a coulometric sensor**. ASTM D3985-05:2010 e1. American: International.
- Boonthanakorn, J. (2019). **Shelf life extension of freshly trimmed Monthong and Chanthaburi 1 durians by modified atmosphere packaging with micron-sized perforated film**. Master's Degree. University of King Mongkut's University of Technology Thonburi.
- Cannon, R.J. and Ho, C.-T. (2018). Volatile sulfur compounds in tropical fruits. **Journal of Food and Drug Analysis**, 26(2), 445-468.
- Francis, F.J. (1983). Colorimetry of foods. *In*: Peleg M. and Bagley E.B. ed. **Physical Properties of Foods**. Westport: AVI Publishing, 105-123.
- ISO. (2003). **Plastics -Film and sheeting - Determination of water vapour transmission rate - Part 1: Humidity detection sensor method**. ISO 15106-1:2003. Geneva, Switzerland: International Organization for Standardization.
- ISO. (2004). **Microbiology of food and animal feeding stuffs - Horizontal method for the enumeration of Clostridium perfringens - Colony-count technique**. ISO 7937:2004. Geneva, Switzerland: International Organization for Standardization.
- ISO. (2004). **Microbiology of food and animal feeding stuffs - Horizontal method for the enumeration of presumptive Bacillus cereus - Colony-count technique at 30 degrees C**. ISO 7932: 2004. Geneva, Switzerland: International Organization for Standardization.
- ISO. (2022). **Microbiology of the food chain - Horizontal method for the detection, enumeration and serotyping of Salmonella - Part 1: Detection of Salmonella spp. - Amendment 1: Broader range of incubation temperatures, amendment to the status of Annex D, and correction of the composition of MSRV and SC**. ISO 6579-1:2017/Amd 1:2020. Geneva, Switzerland: International Organization for Standardization.
- MOPH. (2020). **Prescribing the quality or standard, principles, conditions and methods of analysis for pathogenic microorganisms in foods**. MOPH Notification No. 416.
- Thai Packaging Centre. 2020. **Annual reported**. Thailand Institute of Scientific and Technological Research. Bangkok. 45 p.
- Tungsangprateep, S. , Jaruwattanayon, W. , Saowakon, K. , Kongchinda, P. , and Deewatthanawong, R. 2021. **Comparison on physical alteration of the peeled durian stored in "OZONE BOX" odor lock and commercial packaging**. The 8th International Conference on Food, Agriculture and Biotechnology.

Potential Development of Slow Tourism Suitable for the Elderly in the Central Chao Phraya Basin Area Ayutthaya, Ang Thong, Sing Buri Provinces

Anek Yaiin¹, PhrapaladRaphin Buddhiso ², Phra Komsan Jalearnwong³,
Direk Duangloy⁴, Lampong Klomkul⁵, Mallika Phumatana⁶,
and Phongphan Narenoi⁷

^{1,2,3,4,5} Mahachulalongkornrajavidyalaya University

⁶Nakhon Sawan Rajabhat University

⁷Bansomdejchaopraya Rajabhat University

Corresponding Author: PhrapaladRaphin Buddhiso

E-mail: raphind@yahoo.com

Abstract

Potential development of slow tourism suitable for elderly in the Central Chao Phraya Basin, 2) to study and analyze behaviors, attitudes, motivations and needs for Slow Tourism of the elderly in the Central Chao Phraya River Basin area. Slow tourism in the middle of the Chao Phraya River Basin is suitable for the elderly. Qualitative research was conducted by using documents, research, interviews and participatory observations, and then proposed in the form of essays.

The results showed that:

1. The study found that tourist attractions in the central Chao Phraya River Basin area which refers to the provinces of PhraNakhon Si Ayutthaya, Ang Thong, Sing Buri provinces being mostly religious tourist attractions which means temples, ancient sites and important historical places. When exploring the overall picture, there are still conditions that are not very ready for design reasons and the development of the potential for Slow Tourism management has not yet been designed suitable for the elderly or designed in a way that aligns with a specific audience which means the elderly. Therefore, the results of the survey of places are tourist attractions. Therefore, spaces are arranged in a collective group, which is not specific to any

group, however, there may be some places or places that are managed or designed to be in line with the target group, which is the elderly. But it's a small part.

2. Behaviors, attitudes, motivations and needs for slow tourism of the elderly in the central Chao Phraya Basin; PhraNakhon Si Ayutthaya, Ang Thong, Sing Buri provinces, most of them are family-friendly in the area of religious tourism, both in the part of temples, ancient sites and important historical sites with an area not far from the city. The nature of the trip will be a family with a leader both tourist attractions travel elements suitable for the elderly but there are some things that still need to be improved, such as more tourist attractions. There is a sufficient connection between tourist attractions and attractions, and there are appropriate facilitations in accordance with the criteria of slow-paced tourism for the elderly. But overall, I am satisfied with the condition of the tourism area in Ayutthaya, Angthong, Singburi areas.

3. Guidelines for the potential development of slow tourism in the Central Chao Phraya River Basin suitable for the elderly. Most of which are religious tourist attractions which means temples, ancient sites and important historical places. When surveying the overall approach to development which still needs to be developed in various areas, both tourist attractions are still limited need to develop a variety of tourism resources in terms of areas and more activities developing activities that are diverse enough for the tourism target group and the development of civilization being adequate and appropriate to facilitate tourism for the elderly as well. To support tourism without haste in the areas of Phra Nakhon Si Ayutthaya, Ang Thong and Sing Buri provinces under the pilgrimage activities, as the tourists in the interview group traveled to travel.

Keywords: the development of the potential of tourist attractions without haste, suitable for the elderly, the central Chao Phraya Basin area PhraNakhon Si Ayutthaya, Ang Thong, Sing Buri provinces.

Introduction

According to the population projections of Thailand for the years 2015 - 2030, it can be seen that the overall picture of Thailand is in a situation "Aging Society" and in the next 10 years will begin to enter the aging society completely as shown in research such as aging society completely: Effective Aging (Jutarat Sangthong, 2017), "Study and Development of Self-Esteem of the Elderly" (Chanaphat Limsuebchuea, 2010), "The Wisdom of the Elderly

To support the organization of activities of the elderly club: a case study”, “The Elderly Club in the Network of the Council of Elderly Persons of Thailand” (Ladda Suthon, 2008), “Situation of the Thai Elderly 2015” (Foundation of Thai Gerontology Research and Development Institute, 2016), “Aging Society: Business Opportunities and Challenges” (Puangchompoo Jones, 2018) “Social Support for the Elderly Study Areas in the Northern Region” (Sasipat Yodphet, 1998).

For the elderly, recreation or entertainment which may be done alone or in a group in order to have a better quality of life both physically and mentally due to the fact that the elderly has various changes in the working system of the body, therefore, the concept of the campaign encourages tourist attractions in various regions, including overnight accommodation, temples, ancient sites (Tuanjai Nuchthian et al., 2019) to improve and develop the area to cover the characteristics according to the management principle of Slow Tourism, which is the concept of environmental design consisting of places, objects, everything in the physical environment to support the use of mass members in society (Akaravin Sasanaphithak, 2017) without having to design or create for a specific group of people whether female or male childhood or old age use your legs to walk or use a wheelchair. Such designs will emphasize the best interests of people in society together without limitations, such as making ramps, sidewalks and various buildings for disabled people who use wheelchairs or blocking walkways for the blind so that they can live comfortably and safely outside the home. The tourism management without haste (Slow Tourism) in order to increase the opportunity to access those attractions, both cultural attractions or tourist attractions eco-system. At present, many provinces in Thailand have launched a campaign to promote being a model city for Slow Tourism management for access to tourist attractions for the elderly (Chokchai Suwetwatanakul, Kesara Sukphet, 2020). Slow Tourism management doesn't haste for elderly tourists to campaign to promote the development and improvement of such tourist attractions and promoting tourism activities in the area. It is summarized as a policy recommendation for the implementation of relevant government agencies, namely: “Department of Tourism Ministry of Culture Ministry of Social Development” and “Human Security: The Elderly Association of Thailand Association of Persons with Disabilities of Thailand Entrepreneurs” of tourist attractions, temples, ancient sites, and relevant departments can apply the research results for tangible benefits. Efficiency and effectiveness become a body of knowledge to increase competitiveness and bring benefits to business. Tourism management is one of the key points for the development of tourist attractions in the region and in the heart of such necessity and necessity in the provinces of PhraNakhon Si Ayutthaya, Ang Thong, Sing Buri provinces (Pranee Tanprayoon,

Kitima Tamalee, 2018; Kan Chula, 2020; Chanintorn Sawanpakdee, 2018) is an area with many cultural and eco-tourism attractions. All of which are important in the history of the Thai nation, beautiful traditions and traditions according to Buddhism are worthy of conservation and cherish and should encourage people in the nation to feel a sense of attachment and cherish. There should be a campaign to promote tourism for people of all ages especially the elderly in order to increase the chances of reaching reduce social inequality. Therefore, the researcher wishes to study the tourist attractions in PhraNakhon Si Ayutthaya Angthong Singburi provinces (Wantanee Saenpakdee, 2019; Anucha Klomkliang and others, 2022; Jitapat. Chaisit, Ladapa. Pansuwan, Laphasawat KlaiSaeng, 2018) that has the potential to manage slow tourism (Slow Tourism) that is suitable for the elderly. In this study, the objectives were to study tourist attractions in the Central Chao Phraya Basin area that have potential in slow tourism management (Slow Tourism) that is suitable for the elderly using qualitative research methods, studying from documents, research, interviews and participatory observations, the researcher therefore wishes to conduct research on potential of Slow Tourism that is suitable for the elderly. There is a research plan to explore areas that are tourist attractions in the Central Chao Phraya River Basin in 3 provinces, namely; PhraNakhon Si Ayutthaya, Ang Thong, Sing Buri provinces create a database of information about each potential tourist area according to the Slow Tourism management approach for elderly tourists to campaign and promote the development and improvement of such tourist attractions and promoting tourism activities in the area. It is summarized as a policy recommendation for the implementation of relevant government agencies, namely: “ Department of Tourism Ministry of Culture Ministry of Social Development and Human Security The Elderly Association of Thailand Association of Persons with Disabilities of Thailand Tourism” operators temples, ancient sites, and related departments can use the research results for tangible benefits become efficient and effective until becoming a body of knowledge to increase competitiveness that can benefit the business. To study ways to develop the potential of slow tourism in the Central Chao Phraya River Basin is suitable for the elderly.

Objectives

1. To explore tourist attractions in the Central Chao Phraya Basin area that have the potential to manage slow tourism that is suitable for the elderly.
2. To study and analyze behaviors, attitudes, motivations and needs for slow tourism of the elderly in the central Chao Phraya Basin.
3. To suggest guidelines for developing the potential of slow tourism in the Central Chao Phraya Basin area that is suitable for the elderly using qualitative research.

Research Methodology

This research was conducted by studying from papers, research papers, interviews, and participatory observations, and then proposed in the form of essays.

Result

1. Tourist attractions, tourist attractions in the Central Chao Phraya River Basin refers to the provinces of PhraNakhon Si Ayutthaya, Ang Thong, SingBuri provinces. Most of them are religious tourist attractions, referring to temples, ancient sites, and important historical places. When exploring the overall picture, there are conditions that are not yet ready for design reasons and the development of the potential for Slow Tourism management has not yet been designed suitable for the elderly or designed in a way that corresponds to the specific target group of the elderly. Therefore, the results of the survey of places that are tourist attractions are cultural areas, temples, ancient sites, and eco-tourism sites which is a design of a tourist area that includes all groups to travel as a whole, which is not specific to any group, however, there may be some places or some places designed to be in line with the target group, which is the elderly but it's a small part.

2. Behaviors, attitudes, motivations and needs for slow tourism of the elderly in the central Chao Phraya Basin, PhraNakhon Si Ayutthaya, Ang Thong, Sing Buri provinces, most of them are family-friendly in the area of religious tourism, both in the part of temples, ancient sites and important historical sites with an area not far from the city. The nature of the trip will be a family with a leader, both tourist attractions travel elements suitable for the elderly but there are some things that still need to be improved, such as more tourist attractions. There is a sufficient connection between tourist attractions and attractions, and there are appropriate facilitations in accordance with the criteria of slow-paced tourism for the elderly. But overall, I am satisfied with the condition of the tourism area in the areas of Ayutthaya, Ang Thong, Sing Buri provinces.

3. Guidelines for developing the potential of slow tourism in the Central Chao Phraya Basin area that is suitable for the elderly. Most of which are religious tourist attractions refers to temples, ancient sites and important historical sites. When surveying the overall approach to development which still needs to be developed in various areas, both tourist attractions are still limited. Need to develop a variety of tourism resources in terms of areas and more activities develop activities that are diverse enough for the tourism target group and the development of civilization that is adequate and appropriate to facilitate tourism for the

elderly as well to support tourism without haste in PhraNakhon Si Ayutthaya, Ang Thong and Sing Buri provinces under the pilgrimage activities.

Figure 1 Organizing tourism for the elderly in the Chao Phraya River basin in the central region (picture of the research team)

Figure 2 Development of tourist attractions and a place to facilitate the elderly and Slow Tourism in the Chao Phraya River Basin area in the central region (Picture of the research team)

Conclusion and Discussion

1. Tourist attractions, tourist attractions in the Central Chao Phraya River Basin PhraNakhon Si Ayutthaya, Ang Thong, SingBuri provinces are mainly religious tourism or other ecological tourism, referring to temples, ancient sites and historical sites. When exploring the overall picture, there are still conditions that are not very ready for design reasons and the development of the potential for Slow Tourism management has not yet been designed suitable for the elderly or designed in a way that aligns with a specific audience which means the elderly. Therefore, the results of the survey of places that are tourist attractions, it was found that the tourism area was designed collectively by the target group being the general public. Most of which are not specific to the elderly group at all, there may be some places or places that are managed or designed to be in line with the target group, the elderly. But it's a small part. As shown in comparison with the research of Phramahasuthit Apakaro et al. (2010) on "The Model and Network of Learning of Temple-Type Tourist Attractions in Thailand", PhramahaBoonphichet Chanmuang (2010) on "Tourism management in royal temples Donna in Rattanakosin Island or in the work", Patcharabot Rittem (2013) on "The

Model of Religious and Cultural Tourism Management in Temples Reflected in the Tourism Resources in Buddhist temples”, etc.

2. Behaviors, attitudes, motivations and needs for slow tourism of the elderly in the Central Chao Phraya Basin; PhraNakhon Si Ayutthaya, Ang Thong, Sing Buri provinces, most of them are family-friendly in the area of religious tourism both in the part of temples, ancient sites and important historical sites with an area not far from the city. The nature of the trip will be a family with a leader both tourist attractions travel elements suitable for the elderly, but there are some things that still need to be improved, such as more tourist attractions. There is a sufficient connection between tourist attractions and attractions, and there are appropriate facilitations in accordance with the criteria of slow-paced tourism for the elderly. But overall, I am satisfied with the condition of the tourism areas in Ayutthaya, Angthong, Singburi areas which are consistent with the research of Wantanee Saenphakdee(2019) on “The Guideline for Tourism Management in Ayutthaya, a World Heritage City in The View of Entrepreneurs and Tourists” and the work of Anucha Klomkliang et al. (2022) in “Graphic Design and Illustrationfor Cultural Tourism Communication Ang Thong Province” and the work of Jitapat Chaiyasit, Ladapa Phansuwan, Lapatsawat Klaisaeng(2018) “Study of Factors Affecting Tourism Decision and Satisfaction of Tourists” who come to the market must visit Wat Phra Non Chaksi,Sing Buri province.

3. Guidelines for developing the potential of slow tourism in the Central Chao Phraya Basin area that is suitable for the elderly. Most of them are religious tourist attractions, referring to temples, ancient sites and important historical places. When surveying the overall approach to development which still needs to be developed in various areas, both tourist attractions are still limited need to develop a variety of tourism resources in terms of areas and more activities. There is a connection between the tourist areas, there is a transportation system, and there are a variety of creative cultural activities. Variety enough for tourism target audience and the development of civilization is adequate and appropriate to facilitate tourism for the elderly as well to support tourism without haste in the areas of PhraNakhon Si Ayutthaya, Ang Thong and Thing Buri provinces under the pilgrimage activities, as the tourists in the interview group traveled to travel. This is consistent with the research of PraneeTunprayoon, Kitima Tamalee(2018) “Tourism Management of Ayutthaya World Heritage City” or in the work of Chidchom Kanchula(2020) “Factors Influencing the Decision to Travel to Secondary Cities of Thai tourists: A Case Study of Ang Thong Province” and the work of Chanintorn Sawanpakdee(2018) .”Development of Cultural Heritage Tourism Routes in Sing Buri Province” who have studied and proposed ideas, some of which are in line with the research that requires the development of a variety of tourist attractions and in line with the context of

tourism, especially the elderly must have a variety of tourism and consistent with the physical characteristics and life as well.

Knowledge from Research

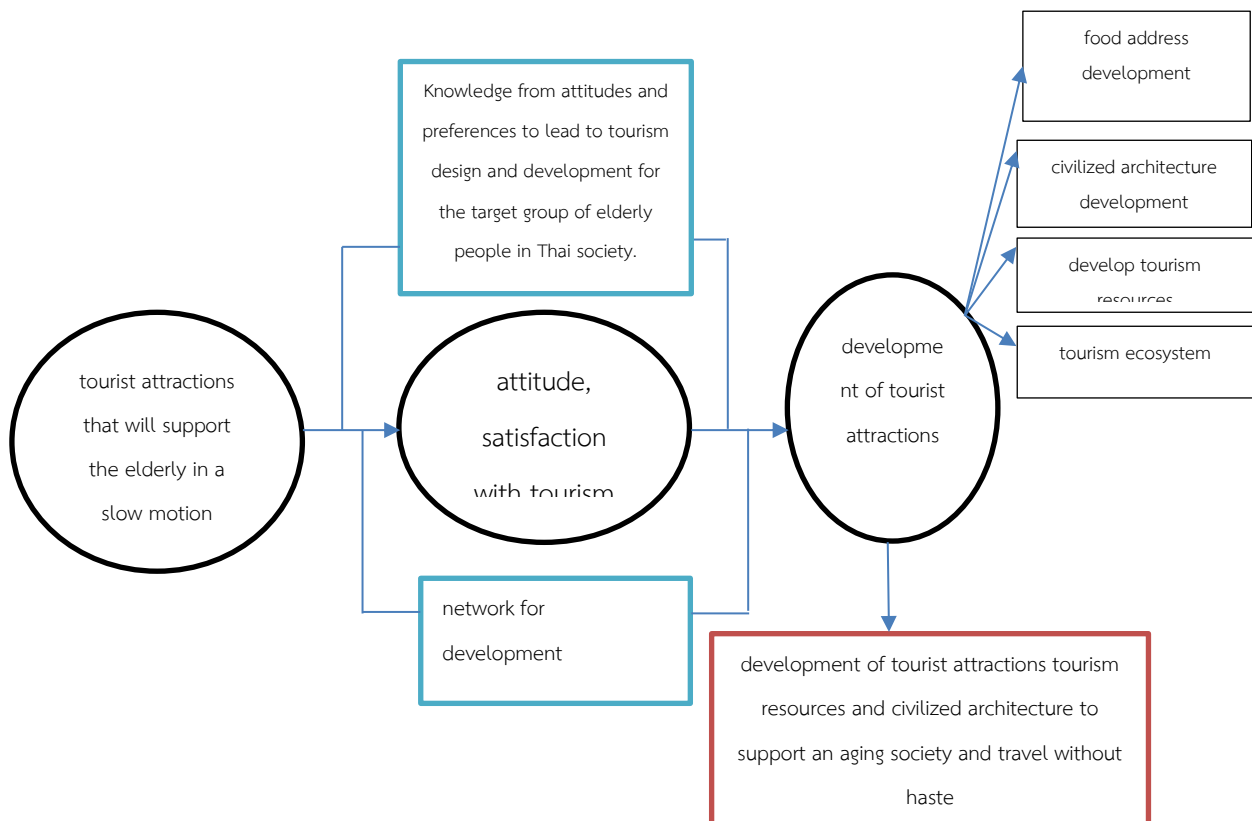

Figure 3 The development of tourist attractions to support the aging society in the form of slow tourism

Conclusion

Travel management for the elderly with these populations growing in proportion including a group with an increasing proportion of the population exploration of tourist attractions to lead to the design and a survey of satisfaction attitudes is the heart and such an important mechanism in order to benefit in terms of administration and management as a whole. That is called the development of tourist attractions for the elderly that aim for slow tourism and must be related to the place, activity, activity design to be conducive to the elderly group, food, lifestyle while traveling. All of these are tourism designs that aim to promote the well-being of the elderly as well.

Recommendations

Implications

From this research study as mentioned above, it can be seen that the process of promoting tourism is not yet unified. There is also a look that acts with high individuality. Both in the public sector, private sector and tourist attractions have not been planned or operated together in driving the cause.

1. There should be a master plan design in each province in regard to tourism management by government agencies with budget and private sectors or tourism management units such as owners of cultural attractions such as temples or ancient tourist attraction care units including the community in jointly designing tourism to be diverse and meet the needs of the target group of tourism as a whole.

2. Driving for mutual practical results in terms of tourism components with clear target groups in terms of the tourism system. Tourism resources facilitate tourism in a manner that targets the elderly, for example, driving in the public and private sectors and area-based tourism management units.

further research

It should conduct holistic research on delayed tourism management in other areas to cover the entire country.

References

- AkarawinSasanapitak. (2017). Extending the retirement age in an aging society. **University academic journal Thonburi**, 11 (24),90-96.
- AnuchaKlomkliang and others. (2022). Graphic design and illustration. for cultural CommunicationTourism, Ang Thong Province. **Journal of Liberal Arts**, 4 (1), 85-96.
- Chanaphat Lim Suebchuea. (2010). **Education and development of self-esteem in the elderly**. (thesis Master's degree). Bangkok:Srinakharinwirot University.
- ChaninthornSawanpakdee. (2018). Development of cultural heritage tourism routes in Sing Buri Province. **Faculty Academic Journal Humanities and Social Sciences ThepsatriRajabhat University**, 9 (1), 40-50.
- ChidchomKanchula. (2020). Factors influencing the decision to travel to secondary cities of Thai tourists. A case study in Ang Thong Province. **Journal for Sustainable Tourism Development**, 2 (2),64-80.
- ChokchaiSuwetwatanakul, KetsaraSukpetch. (2020). The Influence of Marketing Communications on Customer Support.For foreign travel agencies operated by Thai entrepreneurs. **academic journal International Thai Tourism**, 16 (1), 81-97.

- Jutharat Saengthong. (2017). Aging society. (Perfect): Quality aging. **Rusmilae Journal**, 38 (1), 5-28.
- Jitapat Chaiyasit, LadapaPhansuwan, LapatsawatKlaisaeng. (2018). A Study of Factors Affecting Decision Making. Singburi Province. **Journal of the College of Logistics and Supply Chain**, 4(1),1-15.
- Foundation of Thai Gerontology Research and Development Institute. (2016). **Situation of the Thai Elderly**. Bangkok: AmarinPrinting and Publishing.
- Foundation of Thai Gerontology Research and Development Institute. (2013).**Situation of the Thai Elderly Report 2012** .Bangkok: TQP Company Limited.
- Ladda suthon. (2008). **The use of wisdom of the elderly. To support the organization of activities of the elderly club: A case study of the elderly club in the network of the Council of Elders of Thailand**. (degree thesisMaster's degree) , Bangkok. Thammasat University.
- PraneeTanprayoon, KitimaTamalee. (2 0 1 8). Ayutthaya World Heritage City Tourism Management. **ValayaAlongkan Review Journal**, 8 (3), 171-184.
- Puangchompoo Jones. (2018). Aging Society: Business Opportunities and Challenges. **Business Review Journal**, 10 (1), 1-6.
- Phramahasuthit Apakaro et al. (2 0 1 0) **on the model and learning network of tourist attractions. Types of temples in Thailand**. Research report. Bangkok: The Thailand Research Fund (TRF).
- PhraMaha Boon Phichet Chan Mueang(2010). **Management of tourism in first-class royal temples in the island**. Rattanakosin. Master of Science thesis. (Planning and Organizing tourism to conserve the environment). Graduate School: Srinakharinwirot University.
- Patcharabot Rittem. (2013). **Religious and cultural tourism management model in temples**. Thesis. Master of Buddhism (Branch of Buddhism) . graduate school Mahachulalongkornrajavidyalaya University
- Sasipat Yodpet. (1 9 9 8). **Social support for the elderly**. Study area in the northern region.Bangkok: Supavanich Printing.
- TuenjaiNuchthianet al. (2022). A survey of health care preparation and experience. tourist of tourism entrepreneurs in the year 2019. **Journal of Medicine and Public Health Region**, 412(1), 1-12.
- Wantanee Saenpakdee. (2 0 1 9). Guidelines for Tourism Management in Ayutthaya, a World Heritage City in the View of Entrepreneurs, and tourists. **Academic and research journals**. Northeastern University, 9 (1), 36-49.

Research on Information Leadership of Rural Primary and Middle School Principals in Guangxi, China

Liu Guote¹, Sombat Teekasap² and Nuttamon Puchatree³

^{1,2,3}Department of Education Management and Innovation in Learning Management, The Graduate School of Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author: Liu Guote

E-mail: 136865584@qq.com

Abstract

This study aims:

1. To comprehensively understand the evaluation dimensions of information leadership within the context of rural primary and secondary schools;
2. To investigate the present state of information leadership among school principals in these areas; and
3. To suggest measures to address challenges faced by these principals in their information leadership roles amidst technological advancement.

Research Instruments:

A questionnaire, formulated after an extensive literature review that integrated theories like distributed leadership and learning organization, was employed. Evaluation indexes from both domestic and international sources about school information technology leadership were consulted. The finalized tool used the Informational Leadership Questionnaire for Elementary and Secondary School Principals by Wang Wei, known for its validity and reliability. This 30-item scale gauges various facets of information technology leadership using a Likert 5-point scoring system.

The statistical tests used in this study include: Cronbach α to measure the reliability of the scale; KMO test to gauge the suitability of the data for factor analysis; Degree of Freedom (df value) for hypothesis testing; P-value to determine statistical significance; Mean (\bar{x}) to ascertain average values; and Standard Deviation (SD) to measure the dispersion or variation in the dataset.

Dimensions Evaluated and Findings:

1. Informatization cognitive ability ranks first with (M=3.02, S.D.=1.22), indicating that principals have a robust understanding of educational informatization policies and concepts.
2. Information integration capability ranks third with (M=2.96, S.D.=1.27), pointing to a need for improvement in the integration of informatization teaching resources.
3. Information management capability is second with a mean score of M=2.99 and a standard deviation of S.D.=1.22, suggesting principals manage IT effectively.
4. Information-based evaluation capabilities, ranking fourth, (M=2.92, S.D.=1.21), indicating the necessity for enhanced understanding and application of evaluations.
5. Informatization innovation capability, coming in fifth, has a (M=2.87, S.D.=1.25), hinting at a slight deficiency in IT innovation among principals.
6. The cumulative informatization leadership score has a (M=2.95, S.D.=1.23), which suggests that the overall level of information leadership among the region's primary and secondary school principals is not up to par with the scale of the questionnaire.

Keywords: Education informatization, Information technology leadership, Primary and secondary school principals, Rural area

Introduction

In the 21st century, the importance of principal's information leadership has gained recognition with the rise of technology. The integration of technologies such as cloud computing, big data, AI, and mobile learning in education presents both challenges and opportunities. However, issues like outdated management concepts and lack of development vision have been exposed. According to Liu Huajin(2018), rural school principals, in particular, need to develop their information leadership for professional growth in educational informationization. To address this, the Ministry of Education in China issued standards and plans emphasizing information leadership. Improving information literacy and teaching ability of teachers and students' information literacy are also highlighted. Enhancing information leadership is seen as a means to promote the integrated development of technology and teaching. Given the backward educational quality and management levels in rural areas, school principals must recognize the crucial role of informationization in driving reform, development, and quality improvement. National plans stress the revolutionary impact of

information technology on education, with a focus on narrowing the digital divide between urban and rural areas and providing high-quality educational resources to rural schools. Taking advantage of favorable policies, rural principals should promote informationization, improve school management, and achieve significant progress in their schools (Feng Xiaotian, 2018).

Objectives

1. To gain a thorough understanding of the evaluation dimensions of information leadership in this context;
2. To investigate the current status of information leadership among rural primary and secondary school principals;
3. To propose improvement measures to tackle the problems in principals' information leadership in the era of technological innovation.

Research Framework

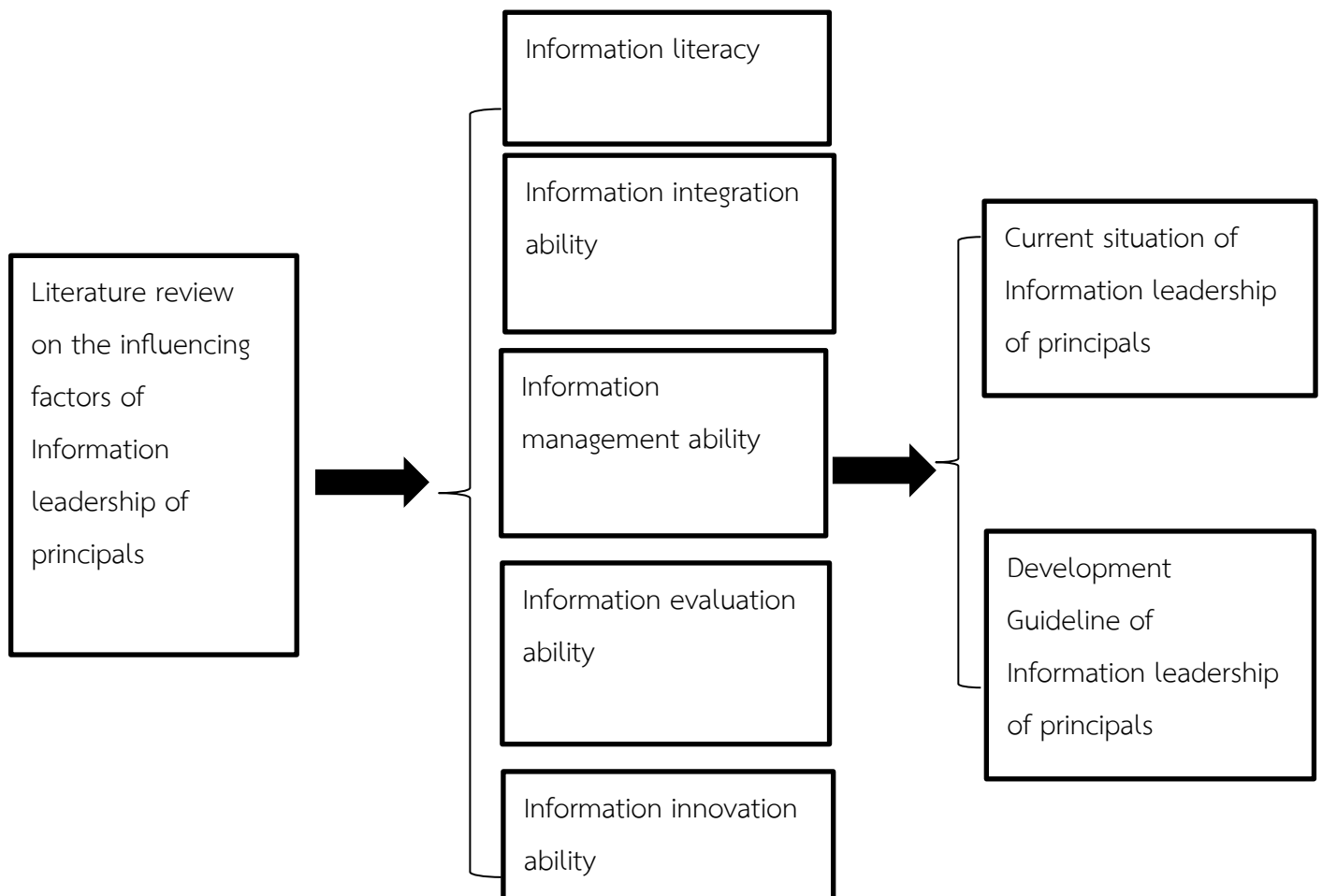

Figure 1 Research Framework

Research Methodology

Research Instruments

The research instrument used in this study was a questionnaire.

In the initial stages, a comprehensive literature review was conducted, incorporating relevant theories such as distributed leadership and learning organization, as well as evaluation indexes of information technology leadership in schools from both domestic and international sources. The findings from this review were integrated to form the initial set of questions included in the questionnaire.

To ensure reliability and validity, the research instrument underwent consultations with instructors and students. Unnecessary measurement indexes were removed through multiple discussions and consultations, resulting in the final version of the questionnaire.

The study utilized the 'Informational Leadership Questionnaire for Elementary and Secondary School Principals'(Wang Wei, 2019) has demonstrated good reliability and validity in previous studies. This scale, consisting of 30 questions, was administered to the principals and divided into six subscales: 1) Basic personal information, 2) Information technology cognitive ability, 3) Information technology integration ability, 4) Information technology management ability, 5) Information technology evaluation ability, and 6) Information technology innovation ability.

The Likert 5-point scale was employed for scoring, with ratings ranging from "not at all" to "fully," assigned values of 1-5, respectively. Higher scores on the scale indicate stronger information technology leadership abilities.

Population

The population for this study consists of 240 principals of rural primary and secondary schools who are participating in the "National Training Program" at Guangxi Normal University.

Sample Group

A total of 240 questionnaires were collected, and after analysis, 213 valid questionnaires were selected for further study.

Result

Table 1 Results of descriptive analysis of principals' information leadership and the scores of each dimension(n=213)

Dimension	Mean	Stand Deviation	Rank
Informatization cognitive ability	3.02	1.22	1
Information integration capability	2.96	1.27	3
Information management capability	2.99	1.22	2
Information-based evaluation capabilities	2.92	1.21	4
Informatization innovation capability	2.87	1.25	5
Total	2.95	1.23	

Table 1 presents the results of a descriptive analysis of principals' information leadership, including the scores for each dimension. The table includes the mean (M) and standard deviation (SD) for each dimension, as well as the rank based on the mean scores.

The dimensions evaluated are as follows:

1. Informatization cognitive ability: The mean score is 3.02, with a standard deviation of 1.22. This dimension ranks first, indicating that principals in this region have a good level of understanding of education informatization policies and concepts.

2. Information integration capability: The mean score is 2.96, with a standard deviation of 1.27. This dimension ranks third, suggesting a need for improvement in principals' skills to effectively integrate informatization teaching resources.

3. Information management capability: The mean score is 2.99, with a standard deviation of 1.22. This dimension ranks second, indicating that principals in this region pay more attention to IT management and implement effective measures.

4. Information-based evaluation capabilities: The mean score is 2.92, with a standard deviation of 1.21. This dimension ranks fourth, highlighting the need for principals to further their understanding and implementation of school, teacher, and related subject evaluations.

5. Informatization innovation capability: The mean score is 2.87, with a standard deviation of 1.25. This dimension ranks fifth, suggesting that principals in the region are slightly

lacking in information technology innovation and would benefit from further training and a change in thinking.

The total informatization leadership score, representing the overall level of information leadership, has a mean score of 2.95, with a standard deviation of 1.23. The score indicates that the overall level of informatization leadership of primary and secondary school principals in the region is not satisfactory, considering the scale used in the questionnaire.

Conclusion and Discussion

Conclusion

The level of informational leadership among principals in primary and secondary schools in Guangxi is constrained by their personal background. Gender plays a role, with male principals exhibiting higher acceptance and use of IT compared to their female counterparts. Age is also a factor, as older principals struggle to keep up with the demands of the new era and have lower information technology leadership levels. Education level influences information leadership, with principals holding a bachelor's degree or higher demonstrating higher levels of competency. Additionally, principals with computer-related majors display better information technology leadership than those with non-computer majors.

The proportion of principals attending IT-related training is low, with only 51.17% participating. Those who have not received such training exhibit lower information technology leadership scores, indicating that the lack of training hinders improvement in this area.

The overall level of information leadership among primary and secondary school principals in Guangxi is low, with an average score of 2.95 out of 5. The region's principals need to enhance their information literacy, technical skills, and awareness of resource integration and application. The informatization integration ability of principals is particularly lacking.

Many principals in Guangxi demonstrate a lack of awareness of "Education Information Technology 2.0" policies. Only a small percentage fully comply with the Education Informatization 2.0 Action Plan, indicating a need for greater knowledge and understanding of national policies. The majority of principals do not consider adapting their school construction to the "Education Informatization 2.0 Era" or propose innovative ideas incorporating emerging technologies.

In summary, the personal background of principals, low participation in IT-related training, low overall information leadership levels, and lack of awareness of education informatization policies hinder the effective application and integration of technology in primary and secondary schools in Guangxi.

Discussion

In response to the aforementioned issues, the causes can be attributed to the following factors.

1. Macroscopic Nature of "Education Informatization 2.0"

The lack of awareness regarding the Education Informatization 2.0 policy can be primarily attributed to its recent release in April 2018. Principals in certain areas have not yet undertaken a comprehensive and in-depth study of this document. Furthermore, the policy comprises numerous macro guidelines and top-level policy designs, such as the eight action plans and measures. These contents are relatively complex to comprehend, and the allocation of responsibilities and functions for local primary and secondary school principals remains unclear. Consequently, secondary school principals have a limited understanding of the policy's implications.

2. Insufficient Integration of "Education Information Technology 2.0" in School Planning

Schools typically manifest their developmental inclinations through comprehensive school development plans. However, the questionnaire administered to principals in primary and secondary schools in Guangxi revealed a low overall score for the item "Do you actively plan the construction blueprint of your school to adapt to the era of 'education informatization 2.0'?" This indicates that principals in the region do not incorporate the requirements of "education informatization 2.0" into their future school development plans. The absence of "Education Informatization 2.0" considerations contributes to principals' limited awareness of related policies and requirements.

3. Lack of Quantifiable Results Diminishes Principal's Attention

Given the relatively underdeveloped educational landscape in the Guangxi region, principals face numerous managerial and improvement tasks within their schools. Additionally, the short-term unquantifiable effects of integrating information technology into teaching further diminishes the attention devoted to information technology resource integration. "Education Informatization 2.0" is rooted in advanced technologies such as big data and artificial intelligence, which currently lack practical application in school management and teaching practices, particularly in Guangxi. Consequently, principals often fail to prioritize their attention to this initiative. This represents one of the reasons behind the limited awareness of "Education Informatization 2.0" among local primary and secondary school principals.

Recommendations

Implications

In the context of Education Informatization 2.0, the improvement of primary and secondary school principals' information leadership is crucial. This new era, characterized by the application of information technology in education, aims to create a common and shared platform for education through the integration of the internet, big data, and artificial intelligence. The Ministry of Education's "Education Informatization 2.0 Action Plan" outlines eight action plans to advance education to a higher level in line with the current trends. The impact of this era on primary and secondary school principals is significant, and it is essential to discuss effective strategies to enhance their information leadership.

The first aspect to consider is promoting education information technology based on the local school context. Each region's educational model and content should align with its economic development and local conditions. The level of economic strength and the availability of resources differ across regions. Therefore, the process of school informatization should be tailored to the development of the region and the school, avoiding blindly implementing plans that do not align with the school's situation. It is necessary to consider the economic capacity, innovation needs, and technical requirements of each school.

The second aspect is improving information infrastructure to meet the requirements of Education Informatization 2.0. Information technology plays a vital role in the development of primary and secondary education, facilitating problem-solving for teachers and ensuring equal access to educational resources. While significant progress has been made in information infrastructure, there are concerns about its effectiveness. Some schools mismanage information technology funds, diverting them for other purposes. The local government needs to establish clear guidelines for fund utilization, distinguishing between eligible expenses and financial support. Additionally, special funding support should be provided to schools at the forefront of education informatization, encouraging other schools to learn from their success.

The third aspect focuses on fostering innovative education and teaching methods to keep up with the demands of the new era. Emerging technologies like artificial intelligence and big data provide new opportunities for schools to enhance their teaching approaches. Principals should leverage their innovative capabilities to explore and implement technology models that align with the requirements of the new era. This includes accelerating the construction of smart learning systems, utilizing network platforms to support disadvantaged students, and experimenting with new teaching methods such as dual-teacher classrooms and catechism.

In conclusion, improving the information leadership of primary and secondary school principals requires considering local contexts, enhancing information infrastructure, and embracing innovative teaching approaches. By combining these strategies with the

requirements of Education Informatization 2.0, schools can effectively leverage the power of information technology and ensure their continued development in this new era of education.

Future Research

One potential avenue for future research is to conduct a comparative analysis of the information leadership practices of rural primary and middle school principals in Guangxi, China, with those in other regions or countries. This comparative approach would provide valuable insights into the contextual factors that influence information leadership and identify best practices that can be shared across different educational contexts. By examining the similarities and differences in information leadership experiences, challenges, and outcomes, researchers can gain a deeper understanding of effective strategies for enhancing information leadership in rural schools. Furthermore, this comparative analysis can inform policy recommendations and support systems that are tailored to the unique needs of rural educational settings. Understanding the broader effects of information leadership on teachers, students, and overall school performance can contribute to the development of evidence-based interventions and initiatives aimed at promoting equitable and effective educational practices in rural areas.

References

- Feng Xiaotian. (2018). **Social research methods 5th edition**. Beijing, China: People's University of China Press.
- Liu, Huajin. (2018). **Research on Leadership of Primary School Principals**. Chengdu, China: University of Electronic Science and Technology Press.
- Ministry of Education, People's Republic of China. (2018). **Notice on issuing the "Educational Informatization 2.0 Action Plan"**. [Document No. Education Tech [2018] No. 6].
- Wang Wei. (2019). **Survey study on information leadership of primary and secondary school principals in the context of "education informatization 2.0"**. (Master's thesis, Henan University).

Students' Autonomous Learning Ability Through Integrated Learning in Public Security Program

Yang Peiji¹ and Sombat Teekasap²

^{1,2}Department of Education Management and Innovation in Learning Management the Graduate School of
Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author: Yang Peiji

E-mail: 410593018@qq.com

Abstract

This study aimed to examine the current status of students' autonomous learning ability at Guangxi Police College in China and provide guidance for improving it. The Delphi method was used to gather insights from 25 expert teachers with over 5 years of teaching experience at the college. The findings indicate that most teachers are male aged over 60 with 16-25 years of experience. Despite high education levels, many still use teaching materials rather than more engaging methods. Teachers believe developing autonomous learning boosts students' proactive skills. They feel it's best fostered by stimulating motivation and interest. Many teachers identified the need to improve the learning environment and teaching methods as these significantly impact autonomous learning. Low student initiative and limited peer collaboration/exchange were seen as key challenges restricting autonomous learning development. Integrated learning was viewed as beneficial for improving curriculum quality, teaching efficiency, practical abilities, and reducing student resistance. The study provides valuable insights into the state of autonomous learning at the college and highlights areas needing improvement. The expert recommendations offer useful guidance on formulating strategies to enhance students' autonomy and abilities through integrated learning.

Keywords: autonomous learning, integrated learning, public security program, police college

Introduction

In recent years, autonomous learning has become an increasingly important skill for students to develop as the pace of knowledge growth and technological change accelerates globally. Equipping students with self-directed learning capacities helps prepare them for

lifelong learning and supports their ability to continuously upskill and adapt. This study therefore aimed to examine the current status of autonomous learning among students at Guangxi Police College in China. It also sought expert guidance on improving students' self-directed abilities through integrated learning approaches tailored to the public security program context.

In China, "Integrated learning" emerged as part of the new round of curriculum reforms. The 2022 curriculum standards have integrated the content of comprehensive learning into "interdisciplinary learning" and "organization and exploration," signifying that this approach is still undergoing continuous evolution (Ministry of Education, 2022). Integrated learning is to transcend the classroom and the learning mode of the school, so that students are placed in a living real learning environment, based on students' own experience, closely related to their life and social practice, and experience the comprehensive application of knowledge learning form, which is the practical learning with students' experience and life as the core (Wang, H., 2020)

The public security program is a comprehensive discipline encompassing law, politics, sociology, psychology and management. Its interdisciplinary nature makes integrated learning approaches particularly valuable. This study provides important insights into integrating autonomous learning development within the public security education context.

Objectives

1. To study the current status of students' autonomous learning ability at Guangxi Police College
2. To provide guidance for improving students' autonomous learning ability at Guangxi Police College

Research Framework

This study will examine the impact of integrated learning approaches on developing students' autonomous learning abilities.

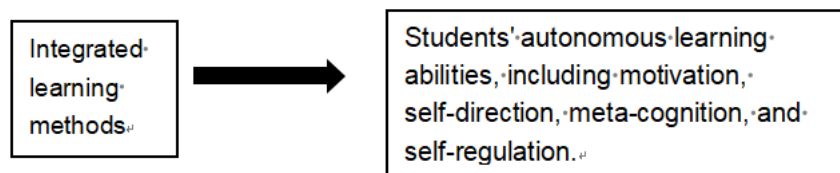

Figure 1 Research Framework

Research Methodology

This study employed the Delphi technique to gather insights from expert teachers at Guangxi Police College. A panel of 25 teachers with over 5 years of experience at the college and expertise in its educational context were carefully selected. A questionnaire was used to collect data on the current state of students' autonomous learning abilities and areas needing improvement.

Result

Table 1 Analysis of the Teacher's Basic Information

Project	Classify	Frequency	Percentage (%)
Gender	male	14	56%
	female	11	44%
Age	31-40	9	36%
	41-50	9	36%
	51-60	4	16%
	More than 60	3	12%
Position	Professor	14	56%
	Associate Professor	9	36%
	Lecturer	2	8%
Teaching Experience (year)	7-10	3	12%
	11-15	4	16%
	16-25	10	40%
	More than 25	8	32%

From table 1, most teachers were male aged over 60 with 16-25 years of experience.

Table 2 Teaching Status of Teachers

Project	Classify	Frequency	Percentage (%)
Teaching resources	teaching materials	8	32%
	film	5	20%
	photo	7	28%
	courseware	5	20%
Level of education	high	15	60%
	medium	7	28%
	low	3	12%

From table 2, despite high education, many teachers still used teaching materials over engaging methods.

Table 3 Students' Autonomous Learning Ability

Project	Classify	Frequency	Percentage (%)
Students' Self-directed Learning ability	cultivate students' ability to develop actively	8	32%
	to enable students to from a good learning quality	1	4%
	develop students' full self-confidence	3	12%
	cultivate students' creative willpower	6	24%
	stimulate students' curiosity	7	28%

From table 3, teachers felt autonomous learning develops students' proactive skills.

Table 4 Methods for Cultivating Students' Autonomous Learning Ability

Project	Classify	Frequency	Percentage (%)
Methods for cultivating students' autonomous learning ability	stimulate the engine and cultivate interest	8	32%
	teachers change their mindset	2	8%
	highlight the main position of students	4	16%
	focus on situational teaching methods	6	24%
	develop good study habits	5	20%

From table 4, motivation and interest stimulation were seen as the best ways to foster autonomy.

Table 5 Problems with Students' Autonomous Learning Ability

Project	Classify	Frequency	Percentage (%)
The learning environment needs to be improved	the content of the class is more traditional	8	32%
	the teaching methods are old	17	68%
Students are not willing to learn	students have low interest in learning	6	24%
	students are less motivated	19	76%
The evaluation mechanism is not perfect	the practical ability of students is not well examined	5	20%
	students are forced to study sexually	9	36%

Project	Classify	Frequency	Percentage (%)
	there are fewer opportunities for students to cooperate and exchange	11	44%

From table 5, many teachers identified the need for better learning environments and updated teaching methods. Low student initiative and limited peer collaboration were challenges to autonomy.

Table 6 The Importance of Integrated Learning for Students

Project	Classify	Frequency	Percentage (%)
Study the importance of integrated learning at Guangxi Police College for students	improve the overall quality and efficiency of curriculum teaching	12	48%
	improve students' practical ability	17	16%
	it is conducive to deepening students' understanding of knowledge	1	4%
	reduce students' resistance to participation in teaching activities	7	28%

From table 6, integrated learning was seen as beneficial for improving curriculum, teaching efficiency, practical abilities, and reducing student resistance.

Conclusion and Discussion

Conclusion

The study provided important insights into the state of autonomous learning at Guangxi Police College, revealing a critical need for updated teaching methods and learning

environments to better support student autonomy. While teachers recognize the benefits of autonomy, challenges remain around student motivation and providing adequate opportunities for peer collaboration. The expert guidance highlights integrated learning as an effective approach for enhancing curriculum quality, teaching efficiency, and practical abilities while reducing student resistance.

Discussion

The study found several factors impacting autonomous learning ability of students at Guangxi Police College. Despite most teachers having high education levels, many still use teaching materials rather than engaging methods, limiting comprehensive skill development (Qin, 2022).^[3] However, the high teaching quality provides strong potential for improving autonomy. Most teachers felt stimulating motivation and interest is key to fostering autonomous learning (Kou, 2023),^[4] though views differed on optimal strategies. The learning environment and outdated teaching methods were seen as major issues, along with low student motivation and limited peer collaboration. Integrated learning approaches were recommended to enhance curriculum quality, teaching efficiency, practical abilities, knowledge comprehension, and student engagement. Specific methods include improving the learning environment, updating teaching methodologies, boosting student motivation and initiative, increasing peer collaboration opportunities, and leveraging interdisciplinary projects to facilitate comprehensive skill development.

Recommendations

Implications

In the 21st century, autonomous learning is essential due to the rapid evolution of science and technology and the need for continuous knowledge updates. Relying solely on formal education is inadequate. Lifelong learning is now vital, emphasizing the need for continuous self-improvement. The rise of information technology, especially the Internet, has hastened knowledge dissemination. To meet societal demands in this dynamic environment, individuals must continually adapt and update their skills. Autonomous learning, therefore, becomes crucial. Using Guangxi Police College as an example, this paper examines students' self-learning capabilities. For sustainable improvement, a well-defined strategy and

commitment are essential. Tailored action plans, specific to the context, are necessary to prioritize and enhance autonomous learning.

Future Research

When proposing the development guide to promote the improvement of autonomous learning ability of Guangxi Police College, only expert teachers of the school were surveyed first, and the sample was unified as a whole. At the same time, due to differences in nature, status, etc., there is a lack of comparative studies, and the application scope of the conclusions is limited, and the scope of research can be further expanded; Second, through longitudinal research, the changes of students' autonomous learning ability in different time periods were obtained, and the autonomous learning ability of students of Guangxi Police College was obtained, which made the research results more valuable.

References

- Ministry of Education. (2022). **Chinese education ministry's compulsory education curriculum plan and standards (2022 Edition)**. http://www.gov.cn/xinwen/2022-04/22/content_5686606.htm
- Wang, H. (2020). **A study on integrated learning in elementary Chinese and unit theme teaching**. Nanjing: Hohai University Press.
- Qin, P. (2022). **Cultivating students' independent learning ability in primary school Chinese teaching**. In Docking with Beijing and Tianjin - Coordinated Promotion of Basic Education Papers (pp. 732-734).
- Kou, Y. (2023). **Utilizing the self-directed learning approach to enhance students' learning outcomes in junior high school English teaching**. In Proceedings of the 6th Teaching Seminar of Guangdong Association of Continuing Education of Teachers (I) (pp. 650-653).

Teaching piano playing for preschool teacher students.

Tang Liang Yu¹ and Tanaput Chancharoen²

^{1,2,3}Master of Education Program in Educational Management and Learning Management Innovation

Corresponding Author: Tang Liang Yu

E-mail: 1044583220@qq.com

Abstract

The title of the minor thesis is teaching piano playing for preschool teacher students, the objectives of the research are 1) to study the teaching piano playing for preschool teacher students and 2) to provide a guideline for developing teaching piano playing for preschool teacher students. The sample group of this study is through the overall sampling method. Therefore 217 individuals were selected as a sample from 10 piano classes. The research instrument is a questionnaire. Data analysis includes frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The results were found that.

1. To study the teaching piano playing for preschool teacher students: it was found that preschool teacher students were most Satisfaction in playing the piano ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.67), The ability to play the piano ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.81) and Technical aspects of playing the piano ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.75) and Comprehension of playing the piano ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.52)

2. To provide a guideline for developing teaching piano playing for preschool teacher students: for preschool teacher students. They should find exercises or innovation to practice skills to apply in teaching and learning. Focus on regular, consistent practice for the efficiency of developing the teaching skills of preschool teacher students. It also helps to increase approaches and finding innovations to help improve teaching and increase educational efficiency.

Keywords: Teaching piano playing, preschool student teacher

Introduction

The current preschool education program, as an important part of secondary, higher vocational and even university education, is gradually increasing its requirements for both

students and teachers, and piano lessons have become one of the required courses for students in their training programs. Piano lessons can give preschool students a certain foundation in music and piano, and in subsequent employment and study, piano becomes a basic skill necessary for preschool education. Teaching piano to preschoolers allows them to express their art better through the piano, to develop their thinking and understanding skills, and to inspire a love of music. The sound of the piano is so beautiful that it can be used to express the different emotions of the performer, and because it does not occupy a large space and does not require a lot of space, it is easiest to teach piano to children who want to develop their musical literacy (Jiang, Heru, 2021). However, from the current implementation of piano lessons, there is no significant effect on the formation of students' artistic literacy, and the root of this is that there is still some degree of problem with the teachers' teaching methods. Many teachers in China have not changed their teaching style and still believe that they are in control of the knowledge and the initiative of the classroom, and they are just filling the duck with education, so that students are only in a passive state and have only "memory fragments" of what they have learned. This way of education will continue to suppress students' initiative and creativity, which is not conducive to the improvement of artistic literacy. In the context of the new curriculum reform, the student's main body has gradually begun to be emphasized, and the teaching model under the piano playing education concept has followed the trend of the times and come to the attention of the public. The classroom culture of the piano playing classroom is based on the development of students, and is characterized by a democratic, equal, stimulating, and harmonious classroom atmosphere, where teachers and students form a "learning community" and communicate and discuss on an equal footing, creating a "free and safe" classroom environment. Second, teachers are required to redevelop the teaching materials according to students' developmental needs, reflecting the teaching concept of "learning to teach"; third, students' differences are considered and developed as resources (Guo, 2001). The piano playing classroom is a change from the traditional teaching method to one in which students learn independently and the teacher guides them, teaching them as many learning skills as possible so that they can master them and learn better on their own and expand their learning area, thus forming a "teaching without teaching" model of piano playing education. Before the class, the students are allowed to study and practice on their own, completing the "pre-class investigation assignment" carefully designed by the teacher to meet the cognitive rules of the

students and learn new knowledge on their own. In the classroom, the teacher acts as a leader, guiding students to cooperate and explore in small groups, share their playing experience, summarize and repeat new knowledge, and experience the process of inquiry. The piano course is a typical combination of theory and practice, so how to teach effectively in order to maximize the students' scientific thinking and practical innovation ability is a big problem in front of the teachers. At the same time, piano has its own significant characteristics, it is a comprehensive subject based on experiments and operations, to develop students' musical literacy skills. It is a comprehensive subject based on experimentation and manipulation to develop students' musical literacy skills. The course is full of fun while students perceive things, analyze and solve problems, and is therefore very popular among students. Piano is a preschool science course that is important for students' cooperation and collaboration skills. Therefore, many educational researchers have begun to explore changes in the teaching model and structure of piano courses.

Nowadays, as preschool education is paid more and more attention by society and families, the comprehensive quality requirements of preschool teachers have also put forward higher requirements. As the main training ground of preschool education talents, secondary colleges and universities also attach great importance to the way of training preschool education talents and continuously accumulate and improve the comprehensive ability of Pre-school Teacher Students in the teaching practice. Secondary colleges and universities actively adjust their personnel training programs according to the society's professional demand for early childhood teachers' talents, and plan and integrate teaching contents in the development of teaching. Piano teaching, as a very important course in the teaching of preschool teaching majors, is very important for the construction of musical ability of preschool education majors. Secondary institutions also pay attention to this content, and therefore also in the continuous optimization and integration of piano course resources, committed to continuously improve the piano ability of Pre-school Teacher Students, in order to be able to show their rich professional skills in the future employment, to meet the employer's ability requirements for preschool education. Based on this, most of the secondary colleges and universities, in order to make our preschool professionals to be employed quickly, try to expand the employment base, and sign an order-based talent training with employers, so that the piano teaching is carried out purposefully during school, and the students' vocational ability and future employment needs are tacitly dovetailed, which

improves the piano performance ability of preschool students and realizes the secondary colleges and universities' The goal of training preschool education talents is achieved (Cui Xuesong, 2012).

The researcher's study experience and her major facilitated the writing of this dissertation. The researcher had the privilege of teaching students at Guangdong Maoming Early Childhood Teacher's College, experiencing firsthand the process of classroom reform at the school, and as a learner experiencing the piano playing teaching classroom, becoming a beneficiary of the piano playing teaching classroom reform, which laid a good research foundation for this dissertation writing. The researcher is currently enrolled as a master's student. Therefore, the researcher has been paying attention to the piano playing teaching classroom model and the current situation of piano education in higher education institutions for many years, trying to learn about piano pedagogy, and intends to start the master's thesis research with the piano class of preschool students in Guangdong Maoming Early Childhood Teacher's College as the research object. This paper focuses on the characteristics of classroom teaching under the concept of piano playing teaching, and constructs a corresponding teaching model, and then gradually modifies and improves the model according to the classroom practice to find out the problems of the model, hoping that it will eventually become a reference for most educators.

Therefore, from the above-mentioned issues, the topic to be studied in this paper is study the teaching piano playing for preschool teacher students. and provide guidelines for developing teaching piano playing for preschool teacher students.

Objectives

1. To study the teaching piano playing for preschool teacher students
2. To provide a guideline for developing teaching piano playing for preschool teacher students

Scope of the Research

Population and the Sample Group

The Population

In this research, Guangdong Preschool Normal College in Maoming was selected as the investigating institution. 500 students in 10 classes of preschool education in

the school's 2022 class were used as the survey subjects. (Guangdong Maoming Early Childhood Teacher's College, piano courses during September-December 2022)

The Sample Group

In this Research, through the overall sampling method and according to the sampling proportion distribution table sample size proposed by Robert V. Krejcie and Daryle W. Morgan (1970) 217 individuals were selected as a sample from 10 piano classes (during September-December 2022)

The Variable

Independent Variable

Preschool teacher students

Dependent Variable

-Teaching Piano playing

Time

-Guidelines of developing teaching piano playing

-The duration of the study is 40 lessons of 45 minutes each in the first semester of the academic year 2022.

Research Framework

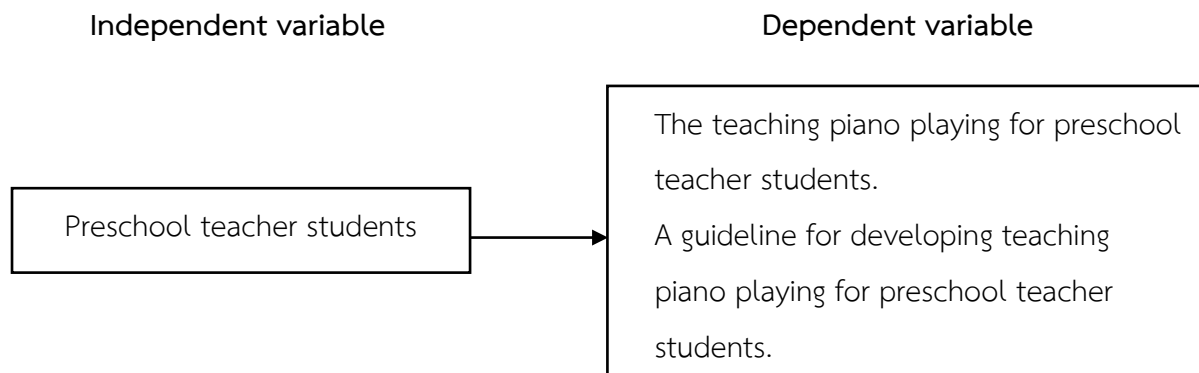

Figure 1 Research Framework

Research Methodology

Research Instruments

The instrument used for data collection was a satisfaction questionnaire, based on a review of relevant documents and research related to teaching piano playing for preschool

teacher students. The questionnaire consists of two part1) Basic Information of Students, 2) Questionnaire on Survey of the teaching piano playing for preschool teacher students. The second part of the questionnaire comprises four dimensions 1) Comprehension of playing the piano, 2) The ability to play the piano, 3) Technical aspects of playing the piano, and 4) Satisfaction in playing the piano The questions in the second part are rated on a Likert Scale with 5 levels, following a proportional measurement model. The reliability of the questionnaire was tested using Cronbach's Alpha Coefficient and was found to have a reliability coefficient of 0.882, indicating a high level of internal consistency. Additionally, the questionnaire was validated by three experts. The items were revised according to their comments IOC = 0.67-1.00.

Data Collection

The researcher has performed, and methods as follows steps:

1. Distribute the specified sample questionnaire.
2. Proceed to collect data from the received questionnaire and check its completeness. in answering the questionnaire All of the returned questionnaires are complete. Therefore, the questionnaire was used to analyze the data and interpret the results further.

Data Analysis

The data collected from the questionnaire will be processed by using a program as follows:

1. General information questionnaire about the respondents consisted of Preschool Teacher Students. The analysis was performed by finding the (f) frequency and (%) percentage.
2. Data of the questionnaire title the questionnaire on the teaching piano playing for preschool teacher students were analyzed by (\bar{X}) means. and (S.D.) standard deviation and to interpret the meaning of the mean according to the specified criteria by dividing the score into periods Each period has the following meanings.

Research Results

The researcher has presented the data analysis results in order as follows:

Part 1 Basic information of the sample group consisting of gender, age and class appears in Table 4.1 as follows.

Table 4.1 Basic Information of Students (N=217)

item	category	Number of people	percentage
gender	male	58	26.73
	female	159	73.27
	total	217	100.00
age	17	67	30.88
	18	103	47.47
	19	47	21.66
	total	217	100.00
class	1	28	12.90
	2	15	6.91
	3	34	15.67
	4	4	1.84
	5	28	12.90
	6	34	15.67
	7	21	9.68
	8	18	8.29
	9	11	5.07
	10	24	11.06
	total	217	100.00

from table 4.1 The research findings indicate that a total of 159 (73.27%) female respondents and 58 (26.73%) male respondents participated in the study. It is evident from the percentages that there was a significantly higher representation of female respondents compared to male respondents.

Regarding the age distribution of the participants, most of the respondents, accounting for 103 individuals (47.47%), fell within the 18-year age group. The age group of 17 years had 67 respondents, representing (30.88%) of the sample. Conversely, the age group of 19 years had the lowest number of respondents, with 47 individuals (21.66%) being part of this category.

When examining the distribution of respondents across different classes, the largest proportion of samples, consisting of 34 people (15.67%), belonged to class 6 and class 3. Class

1 and 5 had 28 samples (12.90%), while class 10 had 24 samples (11.06%). Class 7 accounted for 21 respondents (9.68%), followed by 8 samples (8.29%) in class 8. Furthermore, class 2 had 15 samples (6.91%), class 9 had 11 samples (5.07%), and class 4 had the lowest representation, with only 4 individuals (1.84%).

Part 2 Questionnaire on Survey of the teaching piano playing for preschool teacher students by using (\bar{X}) Means and (S.D.) Standard Deviation

Table 4.2 Survey of the teaching piano playing for preschool teacher students.

item	\bar{X}	SD	Meaning	
Comprehension of playing the piano				
1. What is your level of proficiency with the music?	4.21	0.67	Good	3
2. What is the extent to which you use the method of playing piano pieces?	4.31	0.87	Good	1
3. When you play piano music, how well do you understand the piece?	3.57	0.59	Good	7
4. How is your piano playing technique in octaves?	3.21	0.64	Moderate	8
5. How well do you play arpeggios on the piano?	2.17	0.71	low	9
6. When you play the piano, what is your level of music reading ability?	4.22	0.67	Good	2
7. What is your level of mastery of special techniques in piano playing?	3.98	0.78	Good	5
8. When you play the piano, what is the correct level of your sitting posture and hand position?	4.21	0.67	Good	4
9. How well the acoustic effect of the chords you play in your piano performance?	3.64	0.69	Good	6
total	3.72	0.52	Good	
The ability to play the piano				
10. How well do you play the music with both hands?	4.51	0.67	Excellent	2

item	\bar{X}	SD	Meaning	
11. What is the speed and intensity of your playing performance?	4.27	0.57	Good	5
12. How well do you play piano works for two voices?	4.68	0.66	Excellent	1
13. How well can you play an arpeggio on the piano?	3.37	0.74	Moderate	7
14. what level can you read music scores to play the piano?	4.12	0.57	Good	6
15. When you play the piano, you can use a sitting position. And how good is your hand position?	4.34	0.68	Good	4
16. What is your level of skill in playing double notes in piano playing?	4.47	0.78	Good	3
total	4.25	0.81	Good	
Technical aspects of playing the piano				
17. what level do you use special techniques in playing the piano?	4.51	0.79	Excellent	1
18. What octaves of piano technique do you use?	4.48	0.61	Good	2
19. When you play a piece of music, what is your level of legato technique?	3.12	0.71	Moderate	4
20. How many other techniques do you use in playing the piano?	3.58	0.66	Good	3
total	3.92	0.75	Good	
Satisfaction in playing the piano				
21. what extent are you satisfied with your knowledge of playing the piano?	4.67	0.56	Excellent	2
22. what extent are you satisfied with your ability to play the piano?	4.43	0.62	Good	5
23. what extent are you satisfied with your technique in playing the piano?	4.37	0.54	Good	7

item	\bar{X}	SD	Meaning	
24. When you play the piano, what the level the clarity of the sound you play	4.28	0.57	Good	8
25. What is your artistic expression in playing the music?	4.38	0.55	Good	6
26. When you play the piano, how well do you play fast?	3.57	0.63	Good	9
27. What is the level of sound effect that you break out when you play a piece of music?	2.15	0.67	low	10
28. when you play the piano You are satisfied with your sitting position. And what level are your hand positions?	4.68	0.75	Excellent	1
29. when you play the piano What level of octave are you satisfied with?	4.52	0.71	Excellent	4
30. what extent are you satisfied with your piano playing overall?	4.62	0.78	Excellent	3
total	4.16	0.67	Good	
total	4.07	0.62	Good	

from table 4.2 The research the teaching piano playing for preschool teacher students.

Comprehension of playing the piano has an overview was at a good level. (\bar{X} = 3.72, S.D. 0.52) When classified individually, it was found that What is the extent to which you use the method of playing piano pieces? was at a good level. (\bar{X} = 4.31, S.D. 0.87) When you play the piano, what is your level of music reading ability? was at a good level. (\bar{X} = 4.22, S.D. 0.67) What is your level of proficiency with the music? was at a good level. (\bar{X} = 4.21, S.D. 0.67) When you play the piano, what is the correct level of your sitting posture and hand position? was at a good level. (\bar{X} = 4.21, S.D. 0.67) What is your level of mastery of special techniques in piano playing? was at a good level. (\bar{X} = 3.98, S.D. 0.78) How well the acoustic effect of the chords you play in your piano performance? was at a good level. (\bar{X} = 3.64, S.D. 0.69) When you play piano music, how well do you understand the piece? was at a good level. \bar{X} = 3.57,

S.D. 0.59) How is your piano playing technique in octaves? was at a moderate level. (\bar{X} = 3.21, S.D. 0.64) how well do you play arpeggios in the piano? was at a low level. (\bar{X} = 2.17, S.D. 0.71)

The ability to play the piano has an overview was at a good level. (\bar{X} = 4.25, S.D. 0.81) When classified individually, it was found that how well do you play piano works for two voices? was at a good level. (\bar{X} = 4.68, S.D. 0.66) How well do you play the music with both hands? was at a good level. (\bar{X} = 4.51, S.D. 0.67) What is your level of skill in playing double notes in piano playing? was at a good level. (\bar{X} = 4.47, S.D. 0.78) When you play the piano, you can use a sitting position. And how good is your hand position? was at a good level. (\bar{X} = 4.34, S.D. 0.68) When you play the piano, you can use a sitting position. And how good is your hand position? was at a good level. (\bar{X} = 4.27, S.D. 0.57) What is the speed and intensity of your playing performance? was at a good level. (\bar{X} = 4.27, S.D. 0.57) what level can you read music scores to play the piano? was at a good level. (\bar{X} = 4.12, S.D. 0.57) How well can you play an arpeggio on the piano? was at a Moderate level. (\bar{X} = 3.37, S.D. 0.74)

The technical aspects of playing the piano, with an overview, were at a good level. (\bar{X} = 3.92, S.D. 0.75) When classified individually, it was found that what level do you use special techniques in playing the piano? was at an Excellent level. (\bar{X} = 4.51, S.D. 0.79) What octaves of piano technique do you use? was at a good level. (\bar{X} = 4.48, S.D. 0.61) How many other techniques do you use in playing the piano? was at a good level. (\bar{X} = 3.58, S.D. 0.66) When you play a piece of music, what is your level of legato technique? was at a Moderate level. (\bar{X} = 3.12, S.D. 0.71)

Satisfaction in playing the piano was at a good level. (\bar{X} = 4.30, S.D. 0.67) When classified individually, it was found that when you play the piano You are satisfied with your sitting position. And what level are your hand positions? was at an Excellent level. (\bar{X} = 4.68, S.D. 0.75) what extent are you satisfied with your knowledge of playing the piano? was at an Excellent level. (\bar{X} = 4.67, S.D. 0.56) what extent are you satisfied with your piano playing overall? was at an Excellent level. (\bar{X} = 4.62, S.D. 0.78) when you play the piano What level of octave are you satisfied with? was at an Excellent level. (\bar{X} = 4.52, S.D. 0.71) what extent are you satisfied with your ability to play the piano? was at a good level. (\bar{X} = 4.43, S.D. 0.62) What is your artistic expression in playing the music? was at a good level. (\bar{X} = 4.38, S.D. 0.55) what extent are you satisfied with your technique in playing the piano? was at a good level. (\bar{X} = 4.37, S.D. 0.54) When you play the piano, what the level the clarity of the sound you play was at a good level. (\bar{X} = 4.28, S.D. 0.57) When you play the piano, how well do you play

fast? was at a good level. ($\bar{X} = 3.57$, S.D. 0.63) What is the level of sound effect that you break out when you play a piece of music? was at a low level. ($\bar{X} = 2.15$, S.D. 0.67)

Selection of questions used to create guidelines for developing teaching piano playing for preschool teacher students. selected from the questions with the lowest average in each area. Details follow as table 4.3

Table 4.3 provides a guideline for developing teaching piano playing for preschool teacher students.

item	provide a guideline
<p>Comprehension of playing the piano</p> <p>How well do you play arpeggios on the piano?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Players should control their arm movements in playing. - Players should control their forearms to match the movement of their fingers. - Players should not tense their fingers. <p>Xuejin Li (2022), Wu Li-zhen (2020) and Long Sisi (2022)</p>
<p>The ability to play the piano.</p> <p>How well can you play an arpeggio on the piano?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Players should play at a slow tempo. - Players can play with emphasis on every 3 strokes so that players are familiar with playing. - Players should have confidence and improve their play regularly. <p>Weerachart Premanon (2010)</p>
<p>Technical aspects of playing the piano</p> <p>When you play a piece of music, what is your level of legato technique?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - The player should keep their finger on the key until another note is pressed, then slowly lift that same finger up. - Players use their fingers to connect groups of notes that are highly coherent, meaning they must continue pressing their fingers for some time after pressing other notes. <p>Long Sisi (2022), Yang Jie (2022), Song Yanbin (2018), and Yang Zhong Guo (2022)</p>

Satisfaction in playing the piano.

What is the level of sound effect that you break out when you play a piece of music?

- Players can use a variety of listening exercises. Able to develop perception skills Listening or using technology as a teaching tool is another way.
- Xuejin Li (2022), Wu Li-zhen (2020) and Pimlapa suktalordcheep (2020),
-

From the table it can be concluded that provides a guideline for developing teaching piano playing for preschool teacher students follows as: Comprehension of playing the piano

Players should control their arm movements in playing, should control their forearms to match the movement of their fingers. and should not tense their fingers. The ability to play the piano. Players should play at a slow tempo; Players can play with emphasis on every 3 strokes so that players are familiar with playing. and Players should have confidence and improve their play regularly. Technical aspects of playing the piano the player should keep their finger on the key until another note is pressed, then slowly lift that same finger up. and Players use their fingers to connect groups of notes that are highly coherent, meaning they must continue pressing their fingers for some time after pressing other notes. Satisfaction in playing the piano. Players can use a variety of listening exercises. Able to develop perception skills Listening or using technology as a teaching tool is another way.

Conclusion and Discussion

From the results of this study There are interesting points in the discussion of the results as follows:

1. The teaching piano playing for preschool teacher students: it was found that preschool teacher students were most Satisfaction in playing the piano ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.67), The ability to play the piano ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.81) and Technical aspects of playing the piano ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.75) and Comprehension of playing the piano ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.52) Satisfaction of the teaching piano playing for preschool teacher students was overall at a good level. This allows students to learn about the techniques used in playing the piano well. From the study results, it was found that Jianqing Fan (2019) stated that teaching makes teachers confident. And being able to apply piano lessons along with student development will help improve teaching efficiency. And this is consistent with Song Yanbin (2018) that said teaching development needs to be developed and improved regularly. Teachers must have confidence and practice continuously to become proficient. Both aspects of understanding playing the piano playing techniques and can be in other areas related to playing the piano This research is also consistent with the research of Tong Ling. (2022) said that the development of piano

playing teaching should include the use of technology. or other teaching media to help with training as well.

2. A guideline for developing teaching piano playing for preschool teacher students: for preschool teacher students. They should find exercises or innovation to practice skills to apply in teaching and learning. Focus on regular, consistent practice for the efficiency of developing the teaching skills of preschool teacher students. It also helps to increase approaches and finding innovations to help improve teaching and increase educational efficiency. This is a suggestion for teaching piano to preschool teacher students when teachers receive training in many forms and many times and are appropriate for each person. It will truly benefit the development of teaching. Including creating expertise confidence Understanding of piano teaching and can be disseminated in a correct and efficient way as well. This is consistent with the research of Andreas (2019) who used the principle of regular practice. and increasing the difficulty level of each type of skill In addition, a variety of teaching materials are used that are not tied to a specific educational curriculum. And consistent with the research of Alexander P. Burgoyne (2019), it is believed that the skills of each person are different. But regular practice can improve the teaching of piano playing for preschool teacher students. In addition, the use of modern innovative media in teaching can help promote development as well. In addition, the concept of Su Huefang et al. (2019) can also be applied to design a classroom model that focuses on designing student learning activities for teaching piano playing for preschool, such as creating a teaching classroom. Student-centered piano playing is a humanist classroom that is democratic, equitable, stimulating, and harmonious. and is an effective classroom teaching model, etc.

Recommendations

Implications

From the conduct of this research study

1. Suggestions for teaching piano should be disseminated to those interested as a guideline for developing teaching to be more effective.
2. Teachers can apply technology in teaching piano to help increase the quality of teaching.

Future Research

1. Teaching exercises for piano should be created to increase knowledge and teaching skills.
2. There should be more research on the format for creating teaching exercises for piano to provide teachers with more opportunities to learn and practice teaching effectively.

References

- Chen, W. S. (2022). **Practical exploration of student-based classroom under the concept of Curriculum Civics: An example of "345" classroom model in Mudong Middle School, Chongqing**. Reference of political teaching in secondary schools (21), 50-51.

- Duan. (2022). On Multiple Intelligences Theory and the Reconstruction of Primary School Art Teachers' Intelligence Structure. **Chinese Art Research**, (03), 174-178.
- Glukhova Irina and Sorokina Olga. (2018). **Student-centered education in the context of second language learning**. shs conference network. doi:10.1051/20185001057.
- Guan Zhijin, Ding Weiping, Li Yuehua, Gu Hui & Cheng Xueyun. (2021). Human-oriented education training mode in the context of new engineering. **Journal of Electrical and Electronic Teaching**, (02), 4-8.
- Guo Xujuan & Zhang Xiaoyan. (2011). A preliminary exploration of piano teaching mode in higher education institutions. **Sichuan Drama**, (01), 133-134.
- Jin Shaoju, Zhou Chunyan, Guo Aige & Huang Rujun. (2016). **A study on humanizing vocational and technical curriculum reform in deaf schools based on multiple intelligence theory**. Curriculum Education Research (15), 7.
- Ma, Xiaoning. (2022). Exploration and practice of biology teaching in junior high school under the concept of biology-based education. **Academic Weekly**, (31), 31-33. doi: 10.16657/j.cnki.issn1673-9132.2022.31.010.
- Song Yan. (2009). Some thoughts on piano teaching in higher education. **China Vocational and Technical Education**, (32), 67-68.
- Song Yanbin. (2018). A study on the evaluation of multimedia teaching in piano courses for musicology majors in colleges and universities. **Art Review**, (05), 97-99.
- Su, A. F. & Wang, F. C. (2019). The "3-3-3-1" classroom teaching model under the concept of student-based education. **Educational Practice and Research**, (C)(12), 16-18. doi: 10.14160/j.cnki.13-1259/g4-c.2019.12.007.
- Tong Ling. (2022). Specific application of tiered teaching method in higher education piano teaching. **Art Review**, (17), 149-152.
- Zhang, W. (2021). Analysis of the significance and application of Chinese piano works in college piano teaching. **Senghwa**, (01), 129-130.
- Zhang, Y. W. (2022). A Brief Discussion on the Nurturing Mission of College Piano Classes. **Art Grand View**, (19), 118-120.
- Fan, J. (2019). Research on piano education from the perspective of music eco environmental psychology. **Ekoloji**, 28, 3281-3289.
- Yang, Z.G. (2022). Analysis of the innovation of piano teaching in colleges and universities oriented to quality cultivation. **Art Review**, (23), 104-108.

The Personnel Management of Anubanchumphon School Under the Office of Chumphon Primary Educational Service

Area 1

Varitorn Sanguannam¹, Sarayuth Sethakhajorn²,
Patcchara Dechhome³, and Niran Sutheeniran⁴

¹Anubanchumphon School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1

^{2,3,4}Faculty of Education, Bansomdejchaopraya Rajabhat University

Corresponding Author: Varitorn Sanguannam

E-mail: iamluktarn@gmail.com

Abstract

The purpose of this research is to study the personnel management of Anubanchumphon School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1 in 5 areas as follows: 1) Capacity Planning and Capacity Allocation, 2) Recruitment and appointment, 3) In terms of performance evaluation, 4) In the field of promotion and exaltation, and 5) In terms of the development of civil servants, teachers and educational personnel. The population used as teachers of Anubanchumphon School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1 for the academic year 2022 is 94 people. The research tool is a 5 level rating scale questionnaire. The statistics used in the data analysis are percentage, mean, and standard deviation.

The research found that the personnel management of Anubanchumphon School is under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1. Overall, it was the highest level of in terms of the development of civil servants, teachers and educational personnel. The second mean is in the field of promotion and exaltation, and the lowest mean was capacity planning and capacity allocation.

Keywords: Personnel Management

Introduction

The Ministry of Education's Administrative Regulations Act B.E. 2546 Section 35 stipulates that educational institutions with basic education management status are juristic, which results in the mission, authority, and responsibility of educational institutions regarding personnel management changes as well. In addition to the National Education Act B.E. 2542 and amended (No. 2) B.E., B.E. 2545 B.E., the Ministry of Education has assigned the Ministry of Education to diversify its administrative power in terms of academic, budget, and personnel management. The general administration of educational institutions and offices directly. The authority of educational institutions and superintendents is determined by law. There are four functions related to education: academic, budget, personnel management and general administration. By managing people according to the educational institution administration that is a school corporation in the educational institution's mission. which is the main task of educational institutions under the National Education Act B.E. 2542 and amended (No. 2) B.E. 2002 aims to maximize the administrative power of educational institutions with the intention of allowing them to operate independently and quickly in accordance with the needs of students, local communities and stakeholders. This will be a key factor in the school's strong management and personnel development. As well as measures to support the quality development of students and local communities in a sound and efficient manner (National Education Act, 1999: 3-17).

Management of personnel in educational institutions is an important task that aims to promote the performance of educational institutions. Therefore, the school has a policy to promote the development of teachers and staff to be knowledgeable, encouraged, honored, stable and professional. This will have a significant impact on the quality of education for learners. It is necessary to establish a selection, recruitment and personnel appointment plan by analyzing the personnel rate plan. Analysis of the mission and assessment of the needs of the school's staff. Establish a plan on the rate of teachers and educational personnel at educational institutions. Set workload for teachers and educational personnel suitable for educational management in education (Secretary-General Office, Education Council, 2014 .43) The administration of personnel management in educational institutions to provide independent flexibility under the law. Regulations are in accordance with good governance, government officials, teachers and educational personnel are educated and competent. There

is a spirit of encouragement and honor, stability and career advancement (Ministry of Education, 2007: 70) Therefore, school administrators must be knowledgeable, capable of using and artificial intelligence in educational administration. In addition, school administrators should pay special attention to personnel management because they are the most important personnel. be attentive to help This encourages existing staff to work to their full potential and efficiency, which will result in the productivity of the students as well as the motivation for their activities.

Anubanchumphon School Under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1, it is a provincial kindergarten and has a special large size that aims to provide education to improve the quality of learners to be knowledgeable, moral, disciplined, and Thai, both physically and psychologically complete and in accordance with educational standards. And can live in a happy society according to the philosophy of sufficiency economy, which is consistent with the vision of enhancing learners' quality, strengthening networks and applying sufficient economic principles to meet international standards. Toward excellence, support the Institute of Corporate Education to advance technology by opening teaching and learning from grade 2 to grade 6 with a total of 2 students.126 people, 118 government officials, teachers and educational personnel. The Ministry of Education's HR management framework is a framework for working as a guideline. Promote the development of all types of administrators, teachers and educational personnel to be professional and efficient. The allocation and allocation of teachers' and educational personnel rates using recruitment and appointment methods using the selection process from competency knowledge. Develop teachers' and educational personnel through regular capacity development to become professional teachers. The development of government officials, teachers and educational personnel to promote academic status according to the criteria, including the request for royal decoration, the transfer of government officials and educational personnel. And from the current situation, personnel management of Chumphon Kindergarten under the Chumphon Primary Educational Service Area Office 1 has also encountered problems and obstacles in managing in many areas, such as insufficient personnel within the power rate set according to the power rate criteria. The instructor's instructors did not meet the major's graduation requirements. There was no continuity of operation due to the transfer to complete the required period. Most of the staff are unable to follow professional ethics. Teachers and staff

cannot adapt to a culture of good governance. Teachers and educational personnel lack morale, which is a major cause for improvement in quality of education administration, and some lack operational skills. Therefore, there is a need to strengthen knowledge. Understanding of school administrators and teachers in order to keep pace with changes in the rules that will help efficiently operate personnel management (Ministry of Education 2007: 31).

The researchers are interested in studying the personnel management of Anubanchumphon School Chumphon Primary Educational Service Area 1, to study the methods of personnel management in order to improve quality and efficiency of the school.

Objectives

To study the personnel management of Anubanchumphon School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1.

Research Framework

A Study on the Personnel Management of Amubanchumphon School under Chumphon Primary Educational Service Area 1 (Ministry of Education 2007: 31). This time, the researchers applied the Ministry of Education's HR management mission framework and Chumphon Kindergarten Guide to be a research concept in five areas, including 1) Capacity Planning and Capacity Allocation, 2) Recruitment and appointment, 3) In terms of performance evaluation, 4) In the field of promotion and exaltation, and 5) In terms of the development of civil servants, teachers and educational personnel.

Research Methodology

Population

The research population is 94 executives, teachers of Anubanchumphon School under the Chumphon Primary Educational Service Area 1, the academic year 2022.

A research tool

The data collection tool used for this research is a questionnaire on the personnel management of Anubanchumphon School Chumphon Primary Educational Service Area 1,

use the conceptual framework of personnel management of Anubanchumphon Shool under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1, (Ministry of Education 2007: 31). which consists of 5 sides are capacity Planning and Capacity Allocation, appointments and Appointments, in terms of performance evaluation, in the field of promotion and exaltation, and in terms of the development of civil servants, teachers and educational personnel divided into 2 episodes.

Episode 1 Question the status of the respondents, classified by gender, academic background and work experience. The questionnaire was chosen as an answer.

Episode 2 Ask about the personnel management of Anubanchumphon School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1, namely: Capacity Planning and Capacity Allocation, Appointments and Appointments, In terms of performance evaluation, In the field of promotion and exaltation, and in terms of the development of civil servants, teachers and educational personnel. The nature of the questionnaire is a five-level estimation scale. The criteria for scoring are as follows.

Level 5	It means have the highest level of personnel management.
Level 4	It means have a large degree of personnel management.
Level 3	It means have a moderate personnel management.
Level 2	It means have a small degree of personnel management.
Level 1	It means have a minimal level of personnel management.

The process of making a tool

The tool used in this research is a questionnaire. The researchers created the following steps.

1. Study the theory, documents and related research to use information as a guideline for defining the concept of HR management of Anubanchumphon School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1.

2. To analyze the content, set the concept of personnel management of Anubanchumphon School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1.

3. Create a questionnaire according to the 5 research concepts as follows: 1) Capacity Planning and Capacity Allocation, 2) Appointments and Appointments, 3) In terms of performance evaluation, 4) In the field of promotion and exaltation, and 5) In terms of the

development of civil servants, teachers and educational personnel. Then present the draft to the dissertation advisor for review, correction, and proper adjustment according to the purpose of research.

4. The survey was conducted by 3 experts to check the accuracy and content accuracy of each question to find the IOC, Index of Objective Congruence. By considering the questionnaire with an IOC value of 0.67-1.00

5. Complete the revision of the expert recommendation questionnaire.

6. To apply the questionnaire that has been completely revised to 30 teachers of AnubanMuangChumpornWatSubanNimit School then, the reliability of the questionnaire is derived by calculating a confidence value equal to 0.97

7. The survey was conducted on 94 teachers of Anubanchumphon School under Chumphon Primary Educational Service Area 1.

Data Collection

In this research, data collection was performed according to the following procedures

1. The book from Bansomdejchaopraya Rajabhat University asked the Director of Chumphon Kindergarten under Chumphon Primary Educational Service Area Office 1 to distribute the questionnaire to 94 teachers of Chumphon Primary Educational Service Area 1.

2. The researchers collected data by distributing the questionnaires themselves, 94 of which were returned, or 100 percent.

Statistics used in data analysis

Information obtained from the personal management study of Anubanhuphon School under the Chumphon Primary Educational Service Area 1 this time. The researchers analyzed the data using the finished program as follows:

1. Analysis of respondents' status includes: Gender, graduation, work experience using frequency distribution and percentage.

2. Analyzing the level of personnel management of Anubanchumphon School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1 in 5 areas as follows 1) Capacity Planning and Capacity Allocation, 2) Appointments and Appointments , 3) In terms of performance evaluation, 4) In the field of promotion and exaltation, and 5) In terms of the development of civil servants, teachers and educational personnel using the mean (Mean: μ)

and standard deviation (Standard Deviation: σ), the interpretation criteria for the mean are as follows (Boonchom Sri Sa-n.103).

- Mean 4.50 – 5.00 It means have the highest level of personnel management.
- Mean 3.50 – 4.49 It means have a large degree of personnel management.
- Mean 2.50 – 3.49 It means have a moderate personnel management.
- Mean 1.50 – 2.49 It means have a small degree of personnel management.
- Mean 1.00 – 1.49 It means have a minimal level of personnel management.

Result

An analysis of data on the personnel management of Anubanchumphon School under the Chumphon Primary Educational Service Area 1 is presented in terms of average and standard deviation.

Table 1 Show the average and deviation of personnel management of Anubanchumphon School under Chumphon Primary Educational Service Area 1 in total 5 areas.

Anubanchumphon School Personnel Management					
Under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1					
		μ	σ	Level	Order
1	Capacity Planning and Capacity Allocation.	4.70	0.54	highest level	5
2	Appointments and Appointments.	4.73	0.53	highest level	4
3	In terms of performance evaluation.	4.73	0.47	highest level	3
4	In the field of promotion and exaltation.	4.78	0.46	highest level	2
5	In terms of the development of civil servants, teachers and educational personnel.	4.80	0.40	highest level	1
Total		4.75	0.53	highest level	

From Table 1, it was found that the personnel management of Anubanchumphon School under the Chumphon Primary Educational Service Area 1, with a total of 5 areas being very high ($\mu=4.75$). Looking at it individually, it was the highest level of In terms of the development of civil servants, teachers and educational personnel results ($\mu=4.80$).The second mean is In the field of promotion and exaltation ($\mu=4.78$), The mean was In terms of

performance evaluation ($\mu=4.73$), mean was appointments and Appointments ($\mu=4.73$) and a minimal level mean was capacity Planning and Capacity Allocation ($\mu=4.70$).

Conclusion and Discussion

Summary of research results

The research found that the personnel management of Anubanchumphon School is under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1. Overall, it was the highest level of in terms of the development of civil servants, teachers and educational personnel results. The second mean is in the field of promotion and exaltation, and the lowest mean was capacity planning and capacity allocation. The details of the research results in each area are as follows.

In terms of capacity planning and capacity allocation, personnel management of Anubanchumphon School under Chumphon Primary Educational Service Area 1, according to the report, the school administrators have adopted the highest average rate plan. The school administrator analyzed the workload according to the school's needs. Meanwhile, school administrators surveyed the demand to increase or decrease the number of staff in schools, with the lowest average.

In terms of recruitment and appointment, personnel management of Anubanchumphon School under Chumphon Primary Educational Service Area 1, the recruitment and appointment were the highest. Vocational ethics and performance evaluation criteria for government officials, teachers and educational personnel clearly have the highest average, followed by: School administrators are clearly promoting the recruitment of qualified personnel to meet school needs, transparent and in accordance with the regulations. School administrators are appointed or dismissed as teachers and educational personnel when guilty.

In terms of performance assessment, personnel management of Anubanchumphon School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1, the evaluation was the highest. The following are: The school administrators will inform teachers and educational staff of the results after the assessment is completed. As for school administrators, the reason for not evaluating their performance was the lowest is the reason for not evaluating their performance in a reasonable manner.

In terms of promotion and commendation, the personnel management of Anubanchumphon School under Chumphon Primary Educational Service Area 1 was the highest. Considering the report, the school administrators applied for royal decorations to teachers' officials with the highest average. The administrators of the school have informed all concerned about the application for decoration. In addition, school administrators recorded the names of both incoming and outgoing students to record the details of their names, with the lowest average.

Teacher and Educational Personnel Development: Human management of Anubanchumphon School under Chumphon Primary Educational Service Area 1 The teacher and educational personnel development is the highest. Considering the report, the school administrators evaluated the results of teacher and educational personnel development. The administrators of the school have established cooperation with the network to develop various civil servants, teachers and educational personnel. Meanwhile, school administrators in cooperation with educational efficiency promotion network for the development of civil servants, teachers and educational personnel had the lowest average.

Conclusion and Discussion

The research found that the personnel management of Anubanchumphon School is under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1. Overall, it was the highest level of in terms of the development of civil servants, teachers and educational personnel results. The second mean is in the field of promotion and exaltation, and the lowest mean was capacity planning and capacity allocation. This may be due to the Ministry of Education's policy on personnel management, which clearly sets the framework for management structure, as well as knowledge of personnel management problems, which is a fundamental factor in general administration and corporate governance. The success of the work depends on human resources to improve the quality of education in order to maximize the efficiency and effectiveness of the school, Napakorn Silakham School (Picture on page 22-23) It is said that human management is the heart of management because it is efficient and successful according to the purpose of an organization or organization. Therefore, human management needs to rely on executives who have a good knowledge of intrusive management because human management involves people in everything. In other words, since planning to determine the needs of the personnel of the methodological agency has acquired a person's

assignment, orientation and follow-up. Development promotes morale and maintenance of individuals because if quality human management is performed, the organization's or organization's operations can be effectively achieved and effective for the agency or organization. The results are as follows.

The overall capacity planning and capacity allocation were the highest, as school administrators surveyed the demand to increase or decrease the number of staff in schools in order to be sufficient for students' learning development. The government has introduced a force rate plan to determine the positions of civil servants, teachers and educational personnel, and set the position and qualifications of personnel according to their knowledge. To propose to the Office of Educational Service Areas in preparation for personnel increase to meet the needs of the educational institution and to provide sufficient capacity for current and future demand, in line with Thepparat Dauruang's concept (2017:9) He said that the process of providing quality and efficiency personnel to school institutions and the process of putting people into work in order to seek qualified people for the job descriptions include: The establishment of a teacher rate plan according to the needs and mission of the school, the positioning according to responsible tasks, as well as the recruitment of qualified personnel to be appointed as teachers and in line with Songkran Takodom's concept (2013: 10) He said that the planning process to set people up for work, time, place and best interests of the organisation. If there is a good plan, use people to match their work, skills and preferences. In line with the research, Vipada Sarum (2019) studied the human management of school administrators in Pathum Thani Primary Educational Service Area with the objective of 1) studying the current and desirable conditions of school administrators and 2) learning about human management development. In terms of manpower planning and designation, the school administrator is managed by establishing a framework for teacher force rate according to the rules of the C.E.C.A., requesting appointment from the agency. In cooperation with other agencies to support teaching staff in recruiting and appointing. School administrators are encouraging teachers and staff to attend seminars on various courses. The school administrator has appointed an order to appoint a committee for the Facilities Management Department to participate in the democratic work of evaluating performance. Record information of government officials, teachers and staff to find solutions or development of personnel for those who are still lacking in personnel development. Executives of educational institutions adhere to the principles of fairness, analysis and collection of information on behaviour of teachers and staff. Encourage teachers to participate in activities related to teacher career promotion.

The overall recruitment and appointment level is the highest, as school administrators have a variety of procedures and strategies for people with the right knowledge, ability to find qualified personnel to participate in school operations. In addition, there has been a public relations campaign to recruit talented personnel who clearly meet the needs of educational

institutions throughout the country. In accordance with the regulations, teachers and educational personnel will be appointed in accordance with the school's plan for appointing teachers and educational personnel according to the school's plan. Professional ethics and performance evaluation criteria are clearly known to civil servants, teachers and educational personnel. Experiments are conducted on government duties for educational personnel in order to obtain appropriate personnel for the job and follow-up. And assess the performance of government officials, teachers and educational personnel on a regular basis, as well as reporting on the performance of duties of teachers and educational personnel to the district office. This is in line with Vipada Sarum's concept (2019: 15) Said that the strategies for finding people with knowledge, abilities suitable for the job are based on appropriate procedures and principles, by establishing operational guidelines, motivating opportunities for advancement, public relations and qualification. A committee has been set up for recruitment, trial and execution of duties. Each process must be carried out in a fair manner, which will result in appropriate and efficient personnel and is consistent with Songkran Takodom's concept (2013: 10) Said that the process of recruiting and motivating people who are suitable for our position to apply in order to ensure that the organisation will meet its specific needs, in line with the research, Ms. Wanida Lanpak (2017). Personnel management of Wat Ratbamrung School (Sai Rat Patapat) with the objective of 1) to know the personnel management of Wat Ratbamrung School (Sai Rat Patapat) and 2) to learn about personnel management guidelines. Assessment of manpower requirements with the mission of the educational institution, procure and contain them in accordance with the requirements and should have clear policies or regulations for personnel recruitment and be consistent with its research. Sasivimol Khonsangiam (2010) studied the personnel management of school administrators under the Nakhon Nayok Primary Educational Service Area Office with 1) studying the current conditions and desirable conditions of school administrators, and 2) studying the development of personnel management of educational institutions. The research found that in recruiting and appointing. A request for rate is being made to the appointment process.

In terms of performance evaluation, the highest level was due to the administration of educational institutions. Educational institutions are operated by establishing standards and performance indicators and conducting systematic and continuous evaluations to achieve their objectives and use the evaluation results that can be used by staff to improve their performance for self-development. There's transparency The government will be able to investigate and establish rules for punishment that have clearly and fairly implemented, and instruct teachers and educational personnel to propose guidelines for the development of disabled personnel in accordance with the concept of Vipada Sarum (2019.15) He said that the appointment of an evaluation committee by various methods and criteria with the same standards allowed personnel to propose guidelines for performance assessment. There are fair and clear criteria for evaluating people's performance systematically and continuously

using observational methods, records about their performance in order to ensure that teachers and educational staff are able to achieve their goals. The promotion of salaries and the establishment of punishment criteria that are standard in their performance. This information will be used to improve the development of personnel in the areas that are still lacking to enable them to have knowledge and skills suitable for their work. This is in accordance with Songkran Takodom's concept (2013: 10) Said that the process of evaluating personnel's performance, performance and characteristics in a variety of ways, by applying the results to specific criteria. The evaluation results can be used for various purposes as required by assessors, which are consistent with Komsit Kanakul's research. Wongwat Kasem (2014) studied the personnel management of private schools in Pak Chong District, with the aim of 1) to study the personnel management of private schools in Pak Chong District, General Education under the Office of the Private Education Commission Nakhon Ratchasima Province 2) to compare the personnel management of private schools in Pak Chong District. The findings show that the assessment of personnel performance is very high.

In terms of promotion and honor, overall, the highest level is due to The school administrator proposed the idea of proposing an insignia as a mark of honor that the King graciously bestowed on teachers by considering the government's request for a royal reward and a high mark of honor to those who have appointed a committee. Facilitate the process for teachers to verify proper qualifications that meet application processing requirements. Inform teachers of the information and can be processed in a timely manner. The application for the insignia was submitted to the Office of Educational Service Areas to present those who have authority according to the rules and methods stipulated by law, in accordance with Munadya Waba's concept (2017: 64) It is said that the administrators can assign the work to teachers to meet their fair abilities. There are communication in schools, cooperation and acceptance from teachers, and there is a clear set of criteria for promotion. There was a review of school credit, fairness, and no friendship. Teachers were satisfied with the results of the review. Executives regularly asked for teachers' welfare and encouraged them to focus on setting up school atmosphere that facilitates teachers' work and providing security training. And in line with the concept of Siwan Chaikul (2019: 7) said: Proposing the idea of proposing a royal decoration as a mark of honor, which the King graciously bestowed on those who do good deeds in favor of the government or the public by considering a government request for royal favors and commendation. The Royal Highness of the Royal Family consists of the process of requesting a royal decoration for teachers to the educational area to present those who have authority according to the rules and procedures stipulated by law. This is consistent with Aja-Okori's research, (2016: 13-23) Research on teacher personnel management as a determinant of teachers' productivity in high schools in Delta, Nigeria. The main purpose of the study is to find a framework for teacher personnel management and to find management strategies that can improve teachers' performance in Delta, Nigeria. The research found that the initial variables were teacher personnel management. And

management strategies have a significant impact on teachers' effectiveness. In addition, it was discovered that management will provide incentives to support the operation of teachers in high school.

The overall development of civil servants, teachers and educational personnel was the highest. The school administrators encouraged teachers and educational staff to attend training sessions and seminars to enhance their knowledge, abilities and development. To enable teachers and educational personnel to use their developed knowledge in teaching and developing their own fields. Moreover, teachers and educational staff will be encouraged to have educational activities from various departments. And supporting the development of government officials, teachers and educational personnel. This is in line with Siwan Chaiyakul's idea (2019: 7) He said that the promotion of civil servants, teachers or educational personnel to advance in higher professions so that they can solve national education problems is as follows: The proposal for an evaluation and report of the results resulting from the performance of duties of the proposer is requested to have and postpone the academic status of government officials, teachers and educational personnel. It is in line with Vipada Sarum's concept (2019: 16) He said that the process of promoting good attitude, improving bad attitude, enhancing experience and knowledge in educational institutions for self-development, organizing personnel to attend meetings, seminars, academic operations and create various works. To continuously and comprehensively use their knowledge and abilities to maximize the benefits of educational institutions in line with research by Vipada Sarum (2019). To study the personnel management of school administrators in Pathum Thani Primary Educational Service Area and 2) to study the personnel management guidelines of school administrators in Pathum Thani Primary Education Area. The research found that the field of manpower planning and positioning of school administrators is managed by establishing a framework for teacher rate according to the rules of the year. Request appointment from the agency. Contact with other agencies to support teaching staff in recruiting and appointing. School administrators are encouraging teachers and staff to attend seminars on various courses. The school administrator has appointed an order to appoint a committee for the Facilities Management Department to participate in the democratic work of evaluating performance. Record information of government officials, teachers and staff to find solutions or development of personnel for those who are still lacking in personnel development. Executives of educational institutions adhere to the principles of fairness, analysis and collection of information on behaviour of teachers and staff. Encourage teachers to participate in activities related to teacher career promotion.

Recommendations

Implications

From the research results, it was found that the personnel management of Anubanchumphon School under the Chumphon Primary Educational Service Area 1 has the following suggestions:

1. In terms of capacity planning and capacity allocation, school administrators should conduct surveys on demand to increase or decrease the number of staff in schools, determine the qualifications of educational personnel according to their competencies, and analyze the workload accordingly.

2. In terms of recruitment and appointment, school administrators should find educational personnel who are suitable for the job. The recruitment of government officials, teachers and educational personnel is in line with the school's plan to be appointed.

3. As for performance assessment, school administrators should evaluate the performance of government officials, teachers and educational personnel based on the principle of fairness, transparency and verification. After the evaluation has been completed, teachers and educational personnel will be informed of their performance results so that they can improve and develop themselves.

4. In terms of promotion and honor, school administrators should inform relevant persons about the application for the insignia and facilitate the process of applying for the insignia to teachers by checking properties according to the rules and procedures stipulated by law.

5. For the development of teachers and educational personnel, school administrators should establish cooperation with the network to promote efficiency in the development of teachers and educational personnel, as planned.

Future Researches

1. It should study personnel management in educational institutions according to the opinions of those involved in educational management, such as civil servants, teachers and educational personnel. Parents and the Board of Basic Education, etc.

2. The study should be conducted on the problem of personnel management procedures in educational institutions in order to benefit the administration.

References

- Ministry of Education. (2003). **(2003). "Management manual for basic educational institutions that are juristic persons"**. Bangkok: Teachers Council Ladprao
- Ministry of Education. (2007). **"Curriculum for developing change leaders. to support distributionPower for educational administrators and educational institution administrators"**. Nakhon Pathom: Development Institute Teachers, faculty and educational personnel.

- Kraisorn Jiamthong. (2018). **“Skills of educational institution administrators in the 21st century under the district office. Secondary Education Area 32”**. Master's degree thesis. Field of Study: Educational Administration Maha Sarakham Rajabhat University.
- Kronchit Malaiwong. (2014). **“Educational administration technology”** Retrieved 21 May 2016, From drkanchit.com/general_articles/articles/general_24.html
- Khomsit Kanakul, Kritsada Wattanasak, and Wiranphat Wongwatkasem. (2021). **“Human resource management to increase the efficiency of academic work at Sarasas affiliated schools in Bangkok”**. (Master's Thesis, Suvarnabhumi Institute of Technology).
- Chandranee Sanguannam. (2008). **“Theory and practice of educational institution administration”**. (2nd printing). Bangkok: Book Point
- Jutharat Saengsuk. (2014). **“Human resource management that affects job satisfaction of employees.teachers in educational institutions Under the jurisdiction of the Chachoengsao Primary Educational Service Area Office, Area 2”** Master's Thesis Educational Administration field Rajabhat Rajanagarindra University
- Chaiset Promsri. (2008). **“The art of relationship management”**. Bangkok: Intellectuals.
- Natthanich Srilakham. (2015). **“Personnel management in small schools. Under the jurisdiction of the area office Kanchanaburi Primary Education Area 1”**. Master's degree thesis, Educational Administration field Kanchanaburi Rajabhat University.
- Benson, E., Nduro, K. Amissah & Amissah, E.K. (2015). “Factors Affecting the Quality of Students’ Research Work: Exploring the perception of Students.” **International Journal of Education, Learning and Development**, 3(6). pp. 54-67.
- Cheng, L., Eddie, W. & Heng, L. (2004). **“Learning Culture for Strategic Partnering.”** Construction Innovotion. 10(4). pp. 53-65.
- Dalf, R. L. (1986). *Organizational Theory and Design*. 2nd ed. New York: McGraw-Hill.
- Forrest, C. M. (2007). **“An Empirical Examination of the Relationship between Organizational Learning Culture and Organization Performance.”** Dissertation Abstracts International. 68(1). Unpaged.
- Gephart, M., Marsick, A. & Buren, M.E. (1997). **“Finding Common and Uncommon Ground Among Learning Organization Model”** In Proceeding of the Forth Annual Conference of Academy of Human Resourece Development. LA: Academy

Academic administration of AnubanChumphon School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1

Ruwaida Pandang¹, Sarayuth Sethakhajorn²,
Patcchara Dechhome³, and Niran Sutheeniran⁴

¹Anubanchumphon School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1

^{2,3,4}Faculty of Education, Bansomdejchaopraya Rajabhat University

Corresponding Author: Ruwaida Pandang

E-mail: 1991ruwaida@gmail.com

Abstract

This research aims to study the academic administration of Anubanchumphon School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1 in 5 areas as follows: 1) Academic planning, 2) Management of teaching in an educational institution, 3) Development of the learning process, 4) Terms of measuring and evaluating and transferring results, and 5) Educational Communication. The population used as teachers of Anubanchumphon School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1 for the academic year 2021 is 94 people. The research tool is a 5 level rating scale questionnaire. The statistics used in the data analysis are percentage, mean, and standard deviation.

The research found that the academic administration of Anubanchumphon School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1. Overall, it was the highest level of terms of measuring and evaluating and transferring results. The second mean is educational communication, and the lowest mean was academic planning

Keywords: Academic administration

Introduction

Education is an important process for developing people with the quality and ability to adapt to and adapt to changes in the world. The development of human resources as a learning person and the development of educational institutions into learning organizations as well as the development of society into a learning society, which is what modern society wants to happen. It is a sustainable development with a balance of economy, society, politics

and the environment and aims for the well-being of all Thai people. 2007 Constitution of the Kingdom of Thailand, Section 3. Thai people's rights and freedoms. Section 8 on the Rights and Freedom of Education has placed importance on educational management under section 49 the first paragraph means that "Individuals have equal rights to receive at least twelve years of education that the state must provide thoroughly and quality without charge." and set a state policy in Article 80 (3) said that the state must "develop quality and standards for educational management at all levels and forms in accordance with economic and social changes." The National Education Plan (2560 - 2579 B.E.) has established five key areas for achieving education development goals such as access to Educational opportunities, Educational equality, Quality of Education, Performance, and address the changing context in phase. 15 years from now in this regard, the vision is that all Thais will receive quality education and lifelong learning live happily in accordance with the philosophy of sufficiency economy and change of the 21st century world (Secretary-General Office of the Education Council, 2017)

The school will play a variety of roles to drive the organization for educational effectiveness. Therefore, schools must diversify their administrative power and conduct education according to the educational reform line under the National Education Act 1999 by improving education in accordance with economic and social changes, enhancing knowledge and cultivating a sound sense of politics a democratic government headed by a monarch. Educational management according to the mission of the educational institution is to develop Thai people into healthy human beings, including body, mind, intellect, knowledge and morality. There are ethics and culture in living together happily with others. As a result, educational institutions are most important and close to the students. It is an agency that provides teaching services for students directly and truly organizes educational activities (Sophida Kayngongsoung: 1).

Academic administration is considered the heart of educational institution management. The aim of the school is to provide quality education, which depends on all academic work, in order to encourage students to achieve their goals in a highly effective and knowledgeable and ethical way. The brain is the compass of life. Academic work is the heart of an institution that is inseparably related to planned work. To manage academic achievement, one must realize that the core of educational management is students. To see

which school's academic work can be effective, the school administrator will understand and understand efficient management. Therefore, academic work is considered the main work, regardless of the type of educational institution. Therefore, academic performance is very important (Pattarasuda Keadsang, 2020)

Anubanchumphon School Under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1, it is a provincial kindergarten with a special size that aims to provide students with knowledge, morality, ethics, discipline and Thainess, both physically and psychologically perfect in accordance with educational standards and can live happily in society according to the Sufficiency Economy philosophy. This is in line with the vision of enhancing the quality of learners, strengthening networking, and using sufficient economic principles to meet international standards. To promote the institution of corporate education, step up technology by opening teaching and learning from kindergarten level 2 to grade 6 with a total of 2,126 students. A total of 118 teachers and educational personnel are in charge of academic management as per the Ministry of Education's guidelines for operation, supporting the development of all administrators, teachers and educational personnel to be professional and professional. It is important for school administrators to pay particular attention and be aware of their responsibilities, to improve their knowledge and understanding of academic work. Being able to be a teacher (Preeyaporn Wonganutraj, 2545 B.E.) Currently, academic management of Anubanchumphon School under Chumphon Primary Educational Service Area Office 1 is facing many problems and obstacles in academic management due to the lack of concrete academic planning. Teachers and staff are responsible for teaching and learning activities. The innovations used in the activities of learning for learners are not fully realized, as well as driving various activities. The school's academic administration has also been delayed.

The researchers are interested in studying the academic management of Anubanchumphon School under Chumphon Primary Educational Service Area 1 to understand the working conditions of the school's academic development

Objectives

To study academic administration of Anubanchumphon School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1.

Research Framework

A Study on the Academic Management of Anubanchumphon School Under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1 (Ministry of Education 2007: 35) this time, the researchers led the Ministry of Education's academic administration mission and Anubanchumphon School Guide, Conceptual framework where researchers have studied the concept, theory, research related to academic administration, Ministry of Education (2009), Apicha Phumphuang (2016), Muna Charong (2017), Parichart Sunthorn (2017), Niyom Ratchathawat Winai (2017), Pimjai Putsathat (2019), Athiwat Phanratana (2019), Yupa Promyam (2019), Jirarat Krabangdee (2019), Panchata Paengd (2022) the results of synthesizing academic management into a research concept in 5 areas, which are 1) Academic planning, 2) Management of teaching in an educational institution , 3) Development of the learning process, 4) Terms of measuring and evaluating and transferring results, and 5) Educational Communication.

Research Methodology

Population

The research population is 94 executives, teachers of Anubanchumphon School under the Chumphon Primary Educational Service Area 1, the academic year 2565.

A research tool

The data collection tool used for this research is a questionnaire for academic administration of Anubanchumphon School under Chumphon Primary Educational Service Area 1, which includes: 5 sides are Academic planning, Management of teaching in an educational institution, Development of the learning process, Terms of measuring and evaluating and transferring results, and Educational Communication.

Episode 1 Question the status of the respondents, classified by gender, academic background and work experience. The questionnaire was chosen as an answer.

Episode 2 Inquiries about academic management of Anubanchumphon School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1 include: Academic planning, Management of teaching in an educational institution, Development of the learning process, Terms of measuring and evaluating and transferring results, and Educational Communication.

The nature of the questionnaire is a five-level estimation scale. The criteria for scoring are as follows.

- Level 5 It means have the highest level of academic administration.
- Level 4 It means have a large degree of academic administration.
- Level 3 It means have a moderate academic administration.
- Level 2 It means have a small degree of academic administration.
- Level 1 It means have a minimal level of academic administration.

The process of making a tool

The tool used in this research is a questionnaire. The researchers created the following steps.

1. Study theories, documents and related research to use information as a guideline for the conceptual framework of academic administration of Anubanchumphon Scchool under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1.

2. To analyze the content, define the concept of academic administration of Anubanchumphon Scchool under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1.

3. Create a questionnaire according to the five research concepts as follows: 1) Academic planning, 2) Management of teaching in an educational institution, 3) Development of the learning process, 4) Terms of measuring and evaluating and transferring results, and 5) Educational Communication. Then present the draft to the dissertation advisor for review, correction, and proper adjustment according to the purpose of research.

4. The survey was conducted by 3 experts to check the accuracy and content accuracy of each question to find the IOC, Index of Objective Congruence. By considering the questionnaire with an IOC value of 1.00.

5. Complete the revision of the expert recommendation questionnaire.

6. To apply the questionnaire that has been completely revised to 30 teachers of AnubanMuangChumpornWatSubanNimit School then, the reliability of the questionnaire is derived by calculating a confidence value equal to 0.97.

7. The survey was conducted on 94 teachers of Anubanchumphon School under Chumphon Primary Educational Service Area 1.

Data Collection

In this research, data collection was performed according to the following procedures

1. The book from Bansomdejchaopraya Rajabhat University asked the Director of Anubanchumphon School under Chumphon Primary Educational Service Area 1 to distribute the questionnaire to 94 teachers of Chumphon Primary Educational Service Area 1.

2. The researchers collected data by distributing the questionnaires themselves, 94 of which were returned, or 100 percent.

Research Statistics

Information obtained from the academic administration study of Anubanchumphon School under the Chumphon Primary Educational Service Area 1 this time. The researchers analyzed the data using a **Statistics** software as follows.

1. Analysis of respondents' status includes: Gender, graduation, work experience using frequency distribution and percentage.

2. Analysis of the academic administration level of Anubanchumphon School under the Chumphon Primary Educational Service Area 1 in 5 areas as follows 1) Academic planning, 2) Management of teaching in an educational institution, 3) Development of the learning process, 4) Terms of measuring and evaluating and transferring results, and 5) Educational Communication. Using the mean and standard deviation. The criteria for interpretation of the mean are as follows (Boonchom Sri Sa-at. 2003: 103).

Mean	4.50 – 5.00	It means have the highest level of academic administration.
Mean	3.50 – 4.49	It means have a large degree of academic administration.
Mean	2.50 – 3.49	It means have a moderate academic administration.
Mean	1.50 – 2.49	It means have a small degree of academic administration.
Mean	1.00 – 1.49	It means have a minimal level of academic administration.

Result

An analysis of information about academic management of Anubanchumphon School under the Chumphon Primary Educational Service Area 1 is presented in terms of average and standard deviation.

Table 1 shows the average and standard deviation of academic administration of Anubanchumphon School under the Chumphon Primary Educational Service Area 1, in total 5 areas.

The academic administration of a Anubanchumphon					
School under the Office of Chumphon Primary					
Educational Service Area, District 1.					
		μ	σ	Level	Order
1	Academic planning	4.75	0.48	highest level	5
2	Management of teaching in an educational institution	4.77	0.50	highest level	4
3	Development of the learning process	4.78	0.41	highest level	3
4	Terms of measuring and evaluating and transferring results	4.79	0.41	highest level	1
5	Educational Communication	4.79	0.50	highest level	2
Total		4.78	0.46	highest level	

From Table 1, it was found that academic administration of Anubanchumphon School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1, with a total of 5 areas at the highest level ($\mu=4.78$). Looking at it individually, it was the highest level of terms of measuring and evaluating and transferring results ($\mu=4.79$), The second mean is educational communication ($\mu=4.79$) and the lowest mean was academic planning ($\mu=4.48$)

Conclusion and Discussion

Summary of research results

The research found that the academic administration of Anubanchumphon School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1. Overall, it was the highest level of terms of measuring and evaluating and transferring results. The second mean is educational communication, and the lowest mean was academic planning. The details of the research results in each area are as follows.

Academic planning, academic management of Anubanchumphon School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1. Academic planning was the highest. The report found that school administrators mainly focused on learners, followed by the following: The school administrators provided educational guidance to educate and guide

students. The school administrators conducted educational activities to improve the quality of education, with the lowest average.

Educational management in educational institutions Academic administration of Anubanchumphon School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1, educational management is the highest. Considering the report, the school administrators have the highest average of teaching facilities, followed by: School administrators have arranged teachers to teach by subject, while school administrators have mainly focused on learning with the lowest average.

Learning Process Development Academic Management of Anubanchumphon School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1, the learning process development is the highest. Considering that school administrators plan to improve educational institutions, the following are: The school administrator plans to properly organize learners' learning activities. As for school administrators, teachers are always encouraged to receive training to improve their vocational abilities, with the lowest average.

In terms of academic performance measurement and comparison, academic management of Anubanchumphon School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1 is the highest. Considering the report, it was found that school administrators evaluated every class to improve teaching process. In addition, the school administrators have appointed a committee to measure and assess the transfer of academic performance. In addition, the school administration has planned and established policies concerning measurement, evaluation with teachers and academic departments with the lowest average.

Education Communication Academic Management of Anubanchumphon School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1. Considering the report, school administrators have appointed a committee to manage education properly, followed by school administrators operating various academic and teaching activities. As for school administrators, the purpose of education has been improved to suit students with the lowest average.

Conclusion and Discussion

The research found that the academic administration of Anubanchumphon School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1. Overall, it was the highest level of terms of measuring and evaluating and transferring results. The second mean is educational communication, and the lowest mean was academic planning. This may be because school administrators place a lot of importance on academic management, as it is essential to improve the quality of students. In terms of measurement and evaluation, school administrators plan and set policies for assessment with teachers and academic departments. To develop teaching and learning processes, develop information systems on evaluation measurement and comparison of academic results for reference and verification. Moreover, the evaluation results have been used to improve educational quality. Educational

administrators have systematically developed academic and educational administration processes, appointed a committee for appropriate educational management, academic administration and teaching in a variety of ways. In addition, there is also an exchange of experiences with teachers. In addition, academic planning for school administrators is in the process of developing curriculums, encouraging learning processes focusing on learners, and providing quality control systems to meet internal quality assurance criteria and educational standards. In addition, the development of educational media and technology has also been promoted to facilitate teaching and quality improvement in accordance with Priyaporn Wonganutharrot's concept (2010: 33). As follows: 1) Academic work is focused on the development of intellect, knowledge, ability, morality, ethics, attitudes and values for learners to be good people and happy to live as well as being valuable in society. 2) Academic work determines the school's workload. When the school has a lot of academic work, other activities are also very large. 3) Academic work determines the allocation of resources to schools, whether in the form of budget, materials are provided in proportion to the school's academic workload. The school will be allocated a large budget depending on the school's workload, especially academic workload. 4) Academic work is a quality determinant for schools. To consider the quality of a school requires academic work of the school, considering the methodology and productivity of the academic work system, i.e., teacher teaching methods Academic management of teachers' achievements and desirable attributes, etc. 5) Academic work is a measure of success and ability of school administrators as academic work is the main task in schools where school administrators must always encourage and encourage teachers to cooperate in improving academic performance. Therefore, school administrators need to know how to plan, communicate, coordinate, control, command and command. The correct and appropriate assignment for academic performance to effectively achieve the purpose of the curriculum. Considering each aspect, the results appear as follows.

The overall academic planning was the highest, as school administrators had the process of developing curriculum appropriately. The learning process was mainly conducted with a focus on learners, evaluation and comparison. Set educational management standards in accordance with internal quality assurance and educational standards. Moreover, the educational institution will have media and technology for education and learning resources that are conducive to learning management of learners. Encourage teachers to conduct research to improve the quality of education, promote education and improve educational quality. Allow communities to participate in learning management, provide educational guidance and guidelines in line with Amnuay Mee Somsap's concept (2010: 32) Said that academic planning is the process of academic administration in school, which is sensitive and covers a wide range of tasks. Management, management, and teachers must exert themselves to achieve their goals. Kung Jai must be an innovator and work as an effective team, which is consistent with the concept of Benjawan Kosipol (2565 B.E.).5) He said that planning for all academic tasks, such as curriculum improvement, curriculum development, teaching media

management, measurement and evaluation, library work, educational orientation, educational planning and academic management training sessions are important tasks for school principals. It is an important task to improve the quality of teaching, which is the main goal of the academic institution and is an indicator of the success and ability of the academic director. The aim is to ensure quality education that depends on all academic work as well as to help students achieve their goals effectively. This is consistent with the research of Kingkaew Fuengsila (2015) studying the academic administration of Wat Phong Mai School. (Sri lecturer) This research aims to know 1) Academic management of Wat Phon Mee School (Sri lecturer) 2) Academic Management Development Guidelines of Wat Phon Mee School (Sri speaker) Kingkaew Fuengsila (2015). This research aims to know 1) Academic administration of Wat Phra Phon Mee School (Sri lecturer) 2) Guidelines for the development of academic administration of Wat Phra Phon Mee School (Sri lecturer).

The overall teaching management in educational institutions is the highest level. This is because school administrators are working to provide instruction according to the curriculum designated as a lesson plan, develop curricula to develop learners to be good people, wise people, and have potential such as scheduling teaching schedules. Promote learners according to their abilities, classification of students, as well as teaching facilities where educational institutions must prepare materials and equipment. The media used about teaching is quality and the evaluation results are measured, which is consistent with the concept of Pimjai Putsathat (2019: 9) He said that all learning activities will be organised under the philosophy of sufficiency economy, using teaching materials and learning resources, and developing libraries and laboratories to promote research and development of all learning subjects. (2565 B.E.) has said that Operation to provide teaching according to the curriculum that has been set up as a lesson plan, including scheduling of teachers, classrooms and facilities related to teaching, curriculum development and curriculum development to develop students into good people with intellectual abilities. And the desirable qualities of school curriculums by providing knowledge with a variety of and appropriate methods focus primarily on learners to develop learning, which is in line with Smith's research. 2006: 139) has studied academic management in the United States. It was found that to enable high performance academic management, teachers must use various teaching techniques to participate in training planning, organizing programs for teachers to switch between visiting classes and observing teaching, evaluating and monitoring performance. The demonstration of teaching new teachers' communication criticized the teacher's performance without disheartening, giving teachers more time to participate in audiovisual equipment, providing more educational training for teachers, improving teaching techniques, evaluating teachers and paying allowances.

The overall development of learning process is the highest. This may be because school administrators are planning to organize educational activities with teachers, and control teacher scheduling accordingly. The school administrator plans to develop a systematic

learning management process, focusing on the development of learning processes and the development of learning management plans with emphasis on learners. Plan an orientation within the school to improve educational institutions. Schedule proper teaching and duties and plan for learners' learning activities as well as encourage teachers to attend training to develop their own vocational abilities, which is in line with the concept of Pimjai Putsathat (2019: 9) He said that the process or method of educating students by establishing a learning management plan, content and activities in line with the student's interest and dexterity, taking into account the differences between individuals, practicing thinking and facing situations. And applying knowledge to solve problems, organizing activities for students to learn from real experiences and providing an atmosphere for learning and teaching in the subject group. This is in line with Yupa Promyam's concept (2019: 16). There is a variety of learning processes that should be trained and developed in accordance with the research of Yupa Promyam (2019) studying academic management of school administrators in Bang Buathong District under Nonthaburi Primary Educational Service Area Office. District 2 in the development of learning process The management has promoted the promotion of teaching and learning that emphasizes the importance of teaching and learning processes.

In terms of measurement and evaluation, overall performance transfer is the highest. This may be due to school administrators planning and policy-making on measurement, evaluations with teachers and academic consultants. Establish a measurement and evaluation protocol for learning management, which is consistent with Muna Zhong's idea (2017: 10) said: Planning and establishing policies on evaluation measurement in collaboration with teachers and academic departments to advise teachers on measurement and evaluation in accordance with the guidelines of the curriculum and in line with the concept of Pimjai Putsathat (2019: 9) He said that establishing the measurement and evaluation regulations of educational institutions by documenting educational evidence in accordance with the measurement and evaluation regulations, developing tools for measuring and evaluating. Information system for measuring, evaluating and transferring academic results is also provided for reference, inspection and utilization in teaching development. This is consistent with Muna Jarong's research on academic management of school administrators according to the Taling Chan Network Center under Yala Primary Educational Service Area Office 2. As for the measurement and evaluation and comparison of academic performance, the management has arranged to assess the academic performance at all levels. Repair cases where learners do not meet the evaluation criteria, conduct procedures to establish method criteria, and hold training sessions to provide teachers with knowledge of the ability to build measuring and evaluation tools.

The overall educational orientation is the highest. This may be due to school administrators who are always interested in introducing teachers or teaching staff to develop diverse teaching styles, contributing to the growth of educational professions, improving teaching quality and enhancing learning skills. Systematically, there are various forms of communication to develop the academic and educational communication system and

process of educational institutions. The educational institution established a communication committee that corresponds to the teacher's major and per educational institution, which is in line with Muna Jarong's idea (2017: 10) Said that all efforts of school administrators to introduce teachers or educational-related personnel to improve teaching methods, help create educational career growth. Help develop teachers, help in selecting and improving educational objectives, helping to improve teaching materials and content and in line with the concept of Pimjai Putsathat (2019: 10) Said that educational administration is a system of academic and teaching communication in educational institutions, conducting communication and teaching as assigned, raising awareness for teachers and related people to understand the process of communication within. It is an improvement in how individuals work to quality. Manage educational communication within educational institutions in a quality and continuous manner and connect with the educational communication system of the Office of Education, which is consistent with research by Benjawan Kosipol (2012). Teachers have a high level of opinion on educational orientation because the school has set the educational orientation framework in its administrative structure. A properly qualified educational administration committee was appointed and a meeting was held to explain the goals of educational administration, as did Leelawadee Jirasamanon (2012). The study on academic management of small schools in Wang Nuea District Office of Lampang Primary Educational Service Area 3 found. Academic administration in educational administration has a lot of practice.

Recommendations

Implications

From the research results, it was found that academic management of Anubanchumphon School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1 has the following suggestions

1. As for academic planning, school administrators should focus on the process of developing curriculum in schools. Media and technology should be developed to provide quality education to students and educational activities to improve educational quality.
2. In terms of teaching management in educational institutions, school administrators should focus on the operation of the curriculum that is set as a lesson plan and appropriate assessment of learners' learning management results.
3. In terms of learning process development, school administrators should focus on planning and organizing educational activities with controlled teachers. Systematic learning management is planned to develop learning processes with emphasis on learners.
4. In terms of measurement and evaluation and comparison, school administrators should focus on the implementation of plan and policy concerning measurement, evaluation with academic teachers.

5. In educational administration, school administrators should focus on organizing educational management processes to guide and cooperate with teachers and related persons and improve the purpose of education to suit learners.

Future Research

1. Academic administration should be studied in educational institutions according to the opinions of those involved in educational management, such as civil servants, teachers and educational personnel, parents and the board of directors of basic education institutions, etc.

2. The study of the problem of academic administration in educational institutions should be conducted in order to benefit the administration further.

References

- Atria, J. P. (2000, June). The Effect of the Illinois Quality Assurance and Improvement Planning Process on Chicago Public School Teacher Attitudes Toward School Improvement. **UMI Pre Quest Digital Dissertation-Full Citation & Abstract 60**, (12), 4254
- Barr, A. S. et al. (1947). **Supervision Democratic Leadership in Improvement of Learning** **New York**: Appleton Century Crafts, Inc.
- Best, J. W. (1978). *Research in Education*. 3 ed., New Delhi: Prentice Hall of India Inc.
- Boeree. (2002). **Personality theories**. Retrieved from [http: www.ship.edu/cgboeree/maslow.html](http://www.ship.edu/cgboeree/maslow.html).
- Chaiset Promsri. (2008). **The art of relationship management**. Bangkok: Intellectuals
- Charunee Kao-ian. (2012). **Academic administration techniques in educational institutions: strategies and guidelines**. Practice for professional executives. Master of Education Thesis Department of Educational Administration, Yala Rajabhat University.
- Charunee Kaoian. (2013). **Innovative leadership characteristics of educational institution administrators in the context of a pluralistic society**. Culture. Master of Education Thesis Department of Educational Administration, Yala Rajabhat University.
- Delaney, J. G (2005). **The relationship between school - based management and school improvement**. Doctoral Dissertation Graduate School University of Alberta 1995.

- Kingkaew Fueangsilta. (2015). **Academic Administration, Wat Prong Maduea School (Sri Witthaya)**. independent research Master of Education Educational Administration field graduate school Silpakorn University.
- Kronchit Malayawong. (2014). **Educational administration technology**. Retrieved on 21 May 2016, from drkanchit.com/general_articles/articles/general_24.html
- Ministry of Education. (2003). **“Management manual for basic educational institutions that are juristic persons”**. Bangkok: Teachers Council Ladprao
- Ministry of Education. (2007). **“Curriculum for developing change leaders. to support Distribution Power for educational administrators and educational institution administrators”**. Nakhon Pathom: Development Institute Teachers, faculty and educational personnel.
- Muna Jarong. (2017). **Academic administration of educational institution administrators according to the views of teachers in the center. Taling Chan Network Under the jurisdiction of the Yala Primary Educational Service Area Office, Area 2**. Master of Education Thesis. Department of Educational Administration, Yala Rajabhat University
- Nipaporn Leklee. (2016). Academic administration that affects the effectiveness of educational institutions under its jurisdiction. Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 2. **Journal of “Education, MCU” Faculty of Education Mahamakut Buddhist University**, 4(2), 74-86.
- Panat Duang-ek. (2012). **Academic administration of educational institution administrators. Under the jurisdiction of the area office Buriram Primary Education District 1**. Master of Education Thesis Department of Educational Administration, Buriram Rajabhat University.
- Pratchaya Vesarat. (2011). **Principles of educational management**. Bangkok: Print.
- Preeyaporn Wongnutaraj. (2000). **Academic administration**. 2nd printing, Bangkok: Pim Dee.

Learning Organization of Watphichaiyaram School Under The Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1

Nuanjan Eiadnui¹, Sarayuth Sethakhajorn²
Pacchara Dechhome³, and Niran Sutheeniran⁴

¹Watphichaiyaram School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1

^{2,3,4}Faculty of Education, Bansomdejchaopraya Rajabhat University

Corresponding Author: Nuanjan Eiadnui

Email: Kruta.nuanjan@gmail.com

Abstract

The purpose of study on Learning Organization of Watphichaiyaram School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1 were included in 5 following aspects: 1) Personal Mastery, 2) Systems Thinking, 3) Shared Vision 4) Team Learning and 5) Mental Model, The population of the study were 32 administrators and teachers from Watphichaiyaram School, in academic year 2021. The data were collected by using 5-point rating scale questionnaire and were statistically analyzed in percentage, mean, and standard deviation.

The finding of the study on Learning Organization of Watphichaiyaram School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1 was at high level. Considering the results of the study, the five aspects ranged from the highest to the lowest level were as follows: the highest level was Team Learning, followed by Systems Thinking, and Mental Model was the lowest level.

Keyword: Learning Organization

Introduction

Changes in the global organizational environment, such as economic, social, political advancements, and advances in science and technology, especially in communication and telecommunications, as well as the use of capitalist economic systems and free trade markets,

have an impact on the adaptation for the survival of individuals and organizations. They compete with each other at different levels by leveraging knowledge and innovation development resulting from the application of greater wisdom (Niran Sutheenirun, 2015: 159)

Learning organizations are extremely important and necessary in school management. As evidenced by various studies, Krisda Charnrob (2556: 60) conducted research on the learning organization of educational institutions under the Nakhon Si Thammarat Primary Education Area Office, District 1, and found that it was overall very high. When considering the different aspects, such as creating a common vision, learning together as a team, and thinking systematically, it becomes apparent that such studies provide valuable information on learning organizations that can be used to improve and develop other educational institutions. Chumphon Elementary Education Area Office, District 1, comprises a total of 650 students and 32 teachers, with education provided from Kindergarten 2 to Secondary 3. Consequently, individuals are developed to possess a strong inclination towards curiosity, encompassing ideas, science, and new information. This includes utilizing new knowledge to further develop and improve ideas, fostering a thought pattern that aligns with reality, and adapting decision-making to suit and keep up with changes in the environment. These individuals establish a connection with the organization by fostering mutual understanding regarding its future direction. They communicate in a language that promotes comprehension and a shared vision, incorporating information and knowledge to make decisions, approach problem-solving, and, most importantly, learn from the successes and failures of their colleagues. The aforementioned behavioral attitudes have undergone improvement. By systematically applying this knowledge, the organization can achieve a complete learning organization, which positively impacts its preparedness for transformation and the attainment of its goals. Taking into account the significance outlined in the background papers and research mentioned above, the researcher conducted a study on whether Watpichaiyaram School, affiliated with the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1, is a learning organization or not. The information obtained will serve as a guide for enhancing and developing various aspects of educational institutions to increase efficiency.

Objectives

To study the learning organization of Watpichaiyaram School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1

Conceptual Framework for Research

Drawing upon concepts and theories of a learning organization, this research adopts Peter M. Senge's five aspects (Peter M. Senge, 1990: 98) which include: 1) Personal Mastery, 2) Systems Thinking, 3) Shared Vision 4) Team Learning and 5) Mental Model

Research Methodology

Population:

The population used in this research consisted of the teachers of Watpichaiyaram School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1, for the academic year 2022, totaling 32 individuals.

A research tool

The tools used to collect data for this research were questionnaires focused on the learning organization of Watpichaiyaram School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1. The questionnaire adhered to the concept of Peter M. Senge (Peter Senge, 1990: 68) and included important elements. The five aspects were: Personal Mastery, Systems Thinking, Shared Vision, Team Learning and Mental Model. The questionnaire was divided into two episodes:

Episode 1: Inquiries about the respondents' status classified by gender and education level.

Episode 2: Inquiries about the learning organization of Watpichaiyaram School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1, Personal Mastery, Systems Thinking (12 questions), Shared Vision (11 questions), team learning (12 questions), and mental model (13 questions), totaling 60 items (103).

The levels of the learning organization were categorized as follows:

Level 5: Indicates a learning organization at the highest level.

Level 4: Indicates a learning organization at a large level.

Level 3: Indicates a moderate level of a learning organization.

Level 2: Indicates a small level of a learning organization.

Level 1: Indicates a minimal level of a learning organization.

The process of making a tool

The research instrument used in this study was a questionnaire. The following steps were undertaken:

1. Study theories, documents, and related research to obtain information as a guide in determining the guidelines for a learning organization at Watpichaiyaram School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1.

2. Analyze the data on the learning organization at Watpichaiyaram School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1.

3. Create a questionnaire based on the perceptions of teachers working in the school, covering the five aspects: 1) Personal Mastery, 2) Systems Thinking, 3) Shared Vision 4) Team Learning and 5) Mental Model. This questionnaire aimed to fulfill the research objectives.

4. Submit the questionnaire to three experts to check the accuracy and validity of each question, obtaining an Index of Objective Congruence (IOC) of 1.00.

5. Revise the questionnaire based on the feedback received from the experts.

6. Test the revised questionnaire on 30 teachers from Ban Thungmakham School and Wathuakrut School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1. The reliability of the questionnaire was determined using Cronbach's Alpha Coefficient, resulting in a reliability coefficient of 0.901.

7. Administer the validated questionnaire to 32 teachers of Watpichaiyaram School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1.

Data Collection

In this research, data collection was carried out following these steps:

1. Obtain a letter from the Graduate School of Ban Somdet Chaopraya Rajabhat University requesting cooperation from the director of Watpichaiyaram School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1, to distribute questionnaires to the 32 teachers.

2. The researcher collected data by distributing 32 self-administered questionnaires and collected all 32 questionnaires, achieving a response rate of 100%."

Statistics used in data analysis

The following information was obtained from the level of learning organization at Watpichaiyaram School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1. The researcher analyzed it using a ready-made program, as follows:

1. Analyze the status of the respondents, consisting of gender and education level, using percentages.
2. Analyze Watpichaiyaram School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1, in five areas as follows: 1) Personal Mastery, 2) Systems Thinking, 3) Shared Vision 4) Team Learning and 5) Mental Model.

Mean and standard deviation are used for the analysis. The criteria for interpreting the mean are as follows: (Boonchom Sri Sa-n: 103)

- An average of 4.50 – 5.00 indicates the highest level of learning organization.
- An average of 3.50 – 4.49 indicates a high level of learning organization.
- An average of 2.50 – 3.49 indicates a moderate level of learning organization.
- An average of 1.50 – 2.49 indicates a small level of learning organization.
- An average of 1.00 – 1.49 indicates the minimum level of learning organization.

Result

The analysis of information about the learning organization at Watpichaiyaram School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1, is presented in the form of mean and standard deviation.

Table 1 shows the mean and standard deviation of the learning organization at Watpichaiyaram School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1, as a whole.

learning organization of					
Watpichaiyaram School under the Office of		μ	σ	level	order
Chumphon Primary Educational Service Area 1					
1	Personal Mastery	3.93	0.82	very	3
2	Systems Thinking	3.90	0.84	very	5
3	Shared Vision	3.91	0.92	very	4
4	Team Learning	4.06	0.91	very	1
5	Mental Model	3.97	0.91	very	2
combine		3.95	0.88	very	

From Table 1, it can be observed that the Learning Organization of Watpichaiyaram School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1, is overall at a high level ($\mu=3.95$). On an individual aspect basis, it was found that Team Learning has the highest average ($\mu=4.06$), followed by Mental Model ($\mu=3.97$), and the lowest average was observed in Systems Thinking ($\mu=3.90$).

Conclusion and Discussion

Summary of research results

The researcher collected data on the Learning Organization of Watpichaiyaram School, under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1, by distributing 32 self-questionnaires and collecting 32 responses. Most of the respondents were females with a bachelor's degree. When considering each aspect, it was found that Team Learning had the highest average, followed by Mental Model. Systems Thinking had the lowest average. The detailed findings for each area are as follows:

Overall, the Personal Mastery is high. When considering each item, it was found that school administrators consistently encourage personnel to be interested in their work and motivate them to perform well. School administrators also encourage staff to apply new knowledge and innovative teaching methods in their work, although this aspect had the lowest average.

The overall Systems Thinking level is high. When considering each item, it was found that school administrators encourage personnel to accept the organization's context and clearly analyze their work. However, the understanding of personnel in various aspects of the organization had the lowest average.

The overall shared vision level is high. When considering each item, it was found that school administrators prioritize modifying the organization's system to align with the school's vision. They also encourage personnel to participate in school performance planning and drive the organization in line with the school's vision. The aspect of encouraging personnel to work in line with the school's vision had the lowest average.

The overall Team Learning is high. When considering each item, it was found that school administrators organize activities for personnel to collaborate and set clear goals. They also regularly encourage staff to express their opinions and facilitate information exchange

and knowledge transfer within the school. The aspect of exchanging information and knowledge transfer had the lowest average.

The overall level of Mental Model is high. When considering each item, it was found that school administrators encourage personnel to think systematically, consider problems holistically, and find effective solutions. The aspect of encouraging personnel to have effective solutions had the lowest average.

Conclusion and Discussion

According to the research results, the Learning Organization of Watpichaiyaram School under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1 excels in all five aspects. The team learning aspect has the highest average, followed by mental model. The school administrators play a crucial role in organizing collaborative activities, setting clear goals, and facilitating knowledge exchange, resulting in a high level of team learning. Similarly, the encouragement of systems thinking by administrators helps teachers analyze issues systematically and find effective solutions.

On a case-by-case basis, the findings indicate that school administrators consistently encourage personnel to be interested in their work and create a conducive environment for knowledge exchange. This leads to enthusiastic and proactive employees who continuously enhance their knowledge and skills. The National Education Act and related amendments also contribute to the teacher development process and promote independent learning.

The conceptual stereotype aspect shows that school administrators emphasize accepting the organization's context and encourage personnel to analyze their work clearly. Regular meetings and discussions help disseminate school policies and create a unified conceptual plan. This aligns with the concept of Senge, which highlights the influence of thoughts on behavior and the importance of understanding the organization as a whole.

In terms of shared vision, school administrators focus on modifying the organization's system and involving personnel in planning. This fosters a common vision, commitment, and dedication among the staff. The leaders' role in influencing mindset, setting shared goals, and being reliable instructors is crucial in achieving the organization's goals.

The learning aspect of the team indicates that school administrators promote continuous learning and collaboration among personnel. Monthly meetings and activities

facilitate knowledge exchange and enhance team capabilities. The findings are in line with research conducted in Chanthaburi province, which also emphasized the importance of team-based learning.

Systems thinking is encouraged by school administrators who emphasize systematic thinking. This is because school administrators encourage individuals to think systematically and ensure that their work is interconnected and follows rationality principles. They employ learning designs that integrate knowledge across various subjects, aiming for cost-effective resource utilization within the school and providing practical benefits to the learners. These practices align with Jiraprapa Atmawar's concept (2011, p.4) of a learning organization, which emphasizes the development of systematic thinking abilities in individuals. Systematic thinking enables individuals to explain and understand various phenomena in a systematic manner, making organizational change more efficient. This notion is also supported by the research of Ratikorn Puttiprapa (2017) on the learning organization of Ban Lan Laem School (Saranuwat Rat Uthit). The research findings indicated that the learning organization of Ban Lan Laem School is at a high level overall and in each aspect, with systematic thinking, team learning, shared vision, individual expertise, and thought patterns ranked in descending order based on their arithmetic means.

Recommendations

Implications

For practice based on the research findings of the learning organization at Watpichaiyaram School, under the Office of Chumphon Primary Educational Service Area 1, include the following:

1. **Personal Mastery:** School administrators should encourage the application of new knowledge to create innovative teaching practices that can be applied in the work environment.
2. **Systems Thinking:** School administrators should encourage personnel to analyze their work and develop an understanding of various aspects within the organization.
3. **Shared vision:** School administrators should motivate personnel to align their actions and operations with the school's vision.

4. Team learning: School administrators should foster an environment that promotes the exchange of information and knowledge transfer within the educational institution.

5. Systems Thinking: School administrators should encourage personnel to adopt a systematic approach to their work and accept the interconnected nature of their tasks.

Future Research

1. Conducting a study on the learning organization of schools under the Chumphon Elementary Education Area Office District 1.

2. Performing a comparative study on the learning organization of schools in Chumphon.

3. Conducting a comparative study on the learning organization of schools in different regions.

References

Aramrat,S. (2019). Learning organization of educational institutions. Under the district office Secondary Education Area, Area 17. Thesis, Master of Education Degree Department of Educational Administration, Graduate School Rambhaibarni Rajabhat University.

Organization. New York.

Peter M. Senge. (1990). **The Fifth Discipline: The Art and Practice of learning**

Rakchonabot,W. (2018). **Learning organization of Wat Rai Khing Witthaya School. Under the jurisdiction of the area office Secondary Education, Area 9.** Independent Study, Master of Education Program, Major Educational administration Department of Educational Administration Silpakorn University.

Problems and Guidelines for Developing Chinese Language Teaching for Primary School Students in Bangkok

Nongnuch thuengnaithamma

Faculty of Humanities and Social Sciences

Bansomdejchaopraya Rajabhat University

Corresponding Author: Nongnuch thuengnaithamma

E-mail: Nongnuch.wct@gmail.com

Abstract

The objectives of this research were to study the problems of learning Chinese among primary school in Bangkok. The data were collected through a Interview method and explore approaches for developing more effective teaching of Chinese to primary school students in Bangkok. The participants in the study were 80 primary students.

From the study, it was found that 1. Chinese teachers are unable to communicate with primary school students in Thai and are unable to attract students to study. As a result, the classroom is uninteresting. The teachers are unable to control the classroom. The solution is to specify the qualifications for Chinese teachers to be able to study or train in Thai at the communicative level before teaching at the primary level, 2. The content is too difficult and not suitable for the learner's level. The content does not emphasize listening and speaking and cannot be used for actual communication. The solution is to promote more listening and speaking skills, such as watching cartoons, listening to easy songs, and activities for speaking simple words and sentences, 3. Teaching media are not interesting and is inappropriate for the learner's level and, 4. Students still don't understand the Pinyin phonetic system and are confused between English consonant sounds and Pinyin consonant sounds. The solution is to prioritize teaching media for listening and speaking the Pinyin phonetic pronunciation more.

Keywords: Problems in learning Chinese, Guidelines for developing Chinese language teaching, Primary students in Bangkok.

Introduction

People who perceive business chances with Chinese people now understand the significance, advantages, and benefits of speaking Chinese due to the People's Republic of China's ongoing economic expansion. Thai government is aware of the significance of Chinese language and has supported its study for more than 30 years, starting in 1989. The key to learn Chinese successfully is not only studying the language but also understanding Chinese culture as well.

As the Chinese language becomes more popular and widens classes, the variety of education curricula becomes more diverse from primary to higher education levels. On the other hand, many problems arise in teaching foreign languages. It covers teachers, contents, and teaching medias which affect to the effectiveness of Chinese language teaching in Thailand. The researcher is therefore aware of the challenges faced by students learning Chinese at the primary level. In its early stages, Chinese language teaching should emphasize standards-based of listening and speaking skills. The researcher decided to study problems and guidelines for developing Chinese language teaching for primary school students in Bangkok by collecting data, analyzing problems, and exploring approaches for developing Chinese language teaching for the benefit of learners and agencies involved in the development of learners and teachers at the secondary and higher education levels.

Objectives

1. To study the conditions and problems of Chinese language for fourth through sixth grade of a primary school students in Bangkok.
2. To explore approaches to develop the teaching of Chinese for fourth through sixth grade of a primary school students in Bangkok to be more effective.

Research methodology

1. Studying documents and research related to the problems of teaching Chinese in Thailand.

2. Interviewing 80 students in the fourth through sixth grades of a primary school in Bangkok to get information about teaching and learning Chinese in the classroom.

3. Analyzing and summarizing information on the principles and theories of Chinese teaching, Pinyin phonetic problems in teaching Chinese to primary school students, and summarize solutions.

Results

1. The research revealed that the conditions and problems of learning Chinese among primary school in Bangkok are;

1.1 **Chinese teachers** - Chinese teachers are unable to communicate with primary school students in Thai and are unable to attract students to study. As a result, the classroom is uninteresting. Therefore, the teachers are unable to control the classroom.

1.2 **Contents** - The teachers use content and vocabulary that are inappropriate for primary school students. As a result, it is difficult for students to understand and lack interest in the content, such as teachers are not placing enough emphasis on speaking, listening, and communication skills.

1.3. **Teaching materials** - Teachers use the same instructional materials which do not attract students.

1.4 **Students** - Primary school students still lack understanding of the Pinyin phonetic system because they are confused between English letters and the pronunciation of consonants in the Pinyin phonetic system.

2. The study found that the following strategies for improving the teaching of Chinese to primary school students in Bangkok are

2.1 **Teacher problem** - The solution is to establish requirements for Chinese teachers who wish to study or get training in Thai at the communicative level prior to teaching at the elementary level.

2.2 **Content problem** - The solution is to promote more listening and speaking skills through activities such as singing Chinese songs, watching Chinese cartoons, etc.

2.3 Teaching materials problem - The solution is teaching should use modern and attractive teaching materials, such as interactive games that require vocabulary guessing or speaking and vocabulary development.

2.4 Understanding of the Pinyin phonetic system problem - The solution is to give hearing and speaking practice of the Pinyin phonetic pronunciation in the training materials.

Conclusion and discussion

In terms of teachers, it was found that Chinese teachers are still unable to communicate Thai as well as they should, which prevents students from understanding the subject matter. It is consistent with (Thanyarat Malasri, 2020: 6) who found that Chinese language teachers are the most important problem in learning Chinese because most of them cannot communicate in Thai or explain the content. Chinese teachers should practice communicating in Thai before teaching Chinese and should train in various teaching techniques to be more interesting. The atmosphere in Chinese classrooms where Chinese teachers is unable to communicate Thai with students is a major obstacle to linguistic discrepancies, lack of interest, and unwillingness to learn Chinese.

In terms of content, it was found that it is a barrier to learning Chinese. Both Thai and Chinese teachers use difficult content that is not suitable for primary school students, such as not emphasizing listening and speaking for actual communication. It is consistent with (Sun Lei, 2007: 5) who realized that there should be training in listening and speaking skills at the actual communication level and emphasizes designing activities to promote a variety of listening and speaking skills such as watching more Chinese cartoons and movies or singing Chinese songs.

In terms of students, it was found that students lack understanding of the Pinyin phonetic system and are confused between consonant sounds in English and the Pinyin phonetic system such as zh, ch, sh. It is difficult to communicate with each other and explain the correct pronunciation.

Recommendations

Implications

1. The qualifications of Chinese teachers should be specified to have basic Thai language skills to communicate with students.
2. The scope of content should be appropriate and provide diverse and interesting modern teaching media to attract primary students more effectively.
3. Teaching should emphasize practice through activities for listening and speaking skills, such as watching Chinese movies or listening to Chinese songs, etc.
4. Teachers should receive training in teaching the basics of Pinyin phonetics to simplify primary school students.

Future Research

This research mainly focuses on the problems and methods for developing Chinese language learning among primary school students in Bangkok. Therefore, the problem of learning Chinese at other education levels in different areas could be further researched to solve the problem and develop the teaching of Chinese in Thailand to be more effective.

References

- Feng Bin Bin. (2011). **Problems and suggestions for teaching chinese at the basic education level of schools in Thailand at Burapha University**. Master of Education Thesis in Educational Administration, Burapha University.
- Mech Sodsongkrit. (2010). **Problems of teaching Chinese in the northeastern region**. <https://metchs.blogspot.com/2010/03/blog-post9189.html>.
- Phuthep Prapakorn. (2018). **The development of mandarin chinese listening and speaking skills by using collaborative activities in classroom: a case study of the first- year students majoring in chinese**. In 9th International Conference on "Local & Global Sustainability: Meeting the Challenges and Sharing the Solutions" (pp.1053-1063). Suan Sunandha Rajabhat University.
- Sun Lei. (2007). **Conditions and Guidelines for Teaching Chinese Language in Grades 3- 4 in Nakhon Pathom**. Master of Education Thesis, Master of Curriculum and Supervision, Silpakorn University.

Thanyarat Malasri. (2020). A study of problems and suggestions in organizing the teaching of Chinese language in high school in Ayutthaya. **Krungkao Rajabhat Research Journal**, 7(1), 33-39.

Graduate School